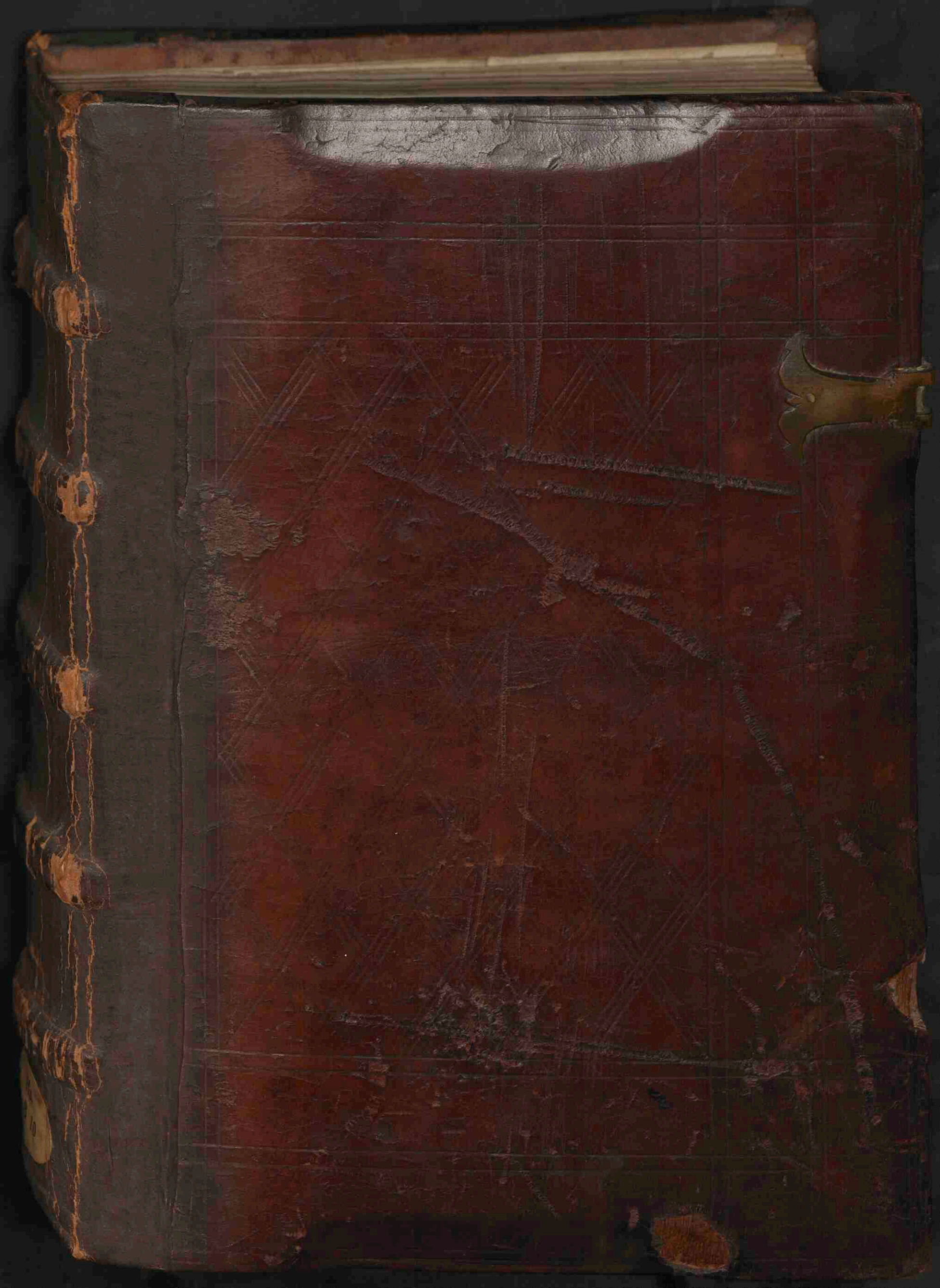




Opuscula

<https://hdl.handle.net/1874/330767>



Hs.
3 B 10

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.

N^o. 144.

Ms 3 B
N^o 10

77 (Eccl. 144, antea 285g.) Membr. fol. 240 ff. 2 col. 1464.

Beda Venerabilis, Opuscula, scil.: Expositio de templo Salomonis; Quaestiones de libris Regum; Sermo de epiphania Domini; Solutiones de verbis apostoli, cet.; Expositio de libris Regum; Expositionis super tabernaculum Dei II. III; Explanatio super Actus Apostolorum; Expositio vocabulorum in lib. Act. Apost.; Explanatio in Apocalypsin; in Epistolas canonicas.

Fol. 240b. Expliciunt explanationes venerabilis bede presbit. super epistolas canonicas. Scripte ac finite per fratrem Johannem Petri Delff monachum professum

domus ord. carthusiensis prope Traiectum inferius. Anno dñi MCCCClxiii in die beati clementis pape, cet.

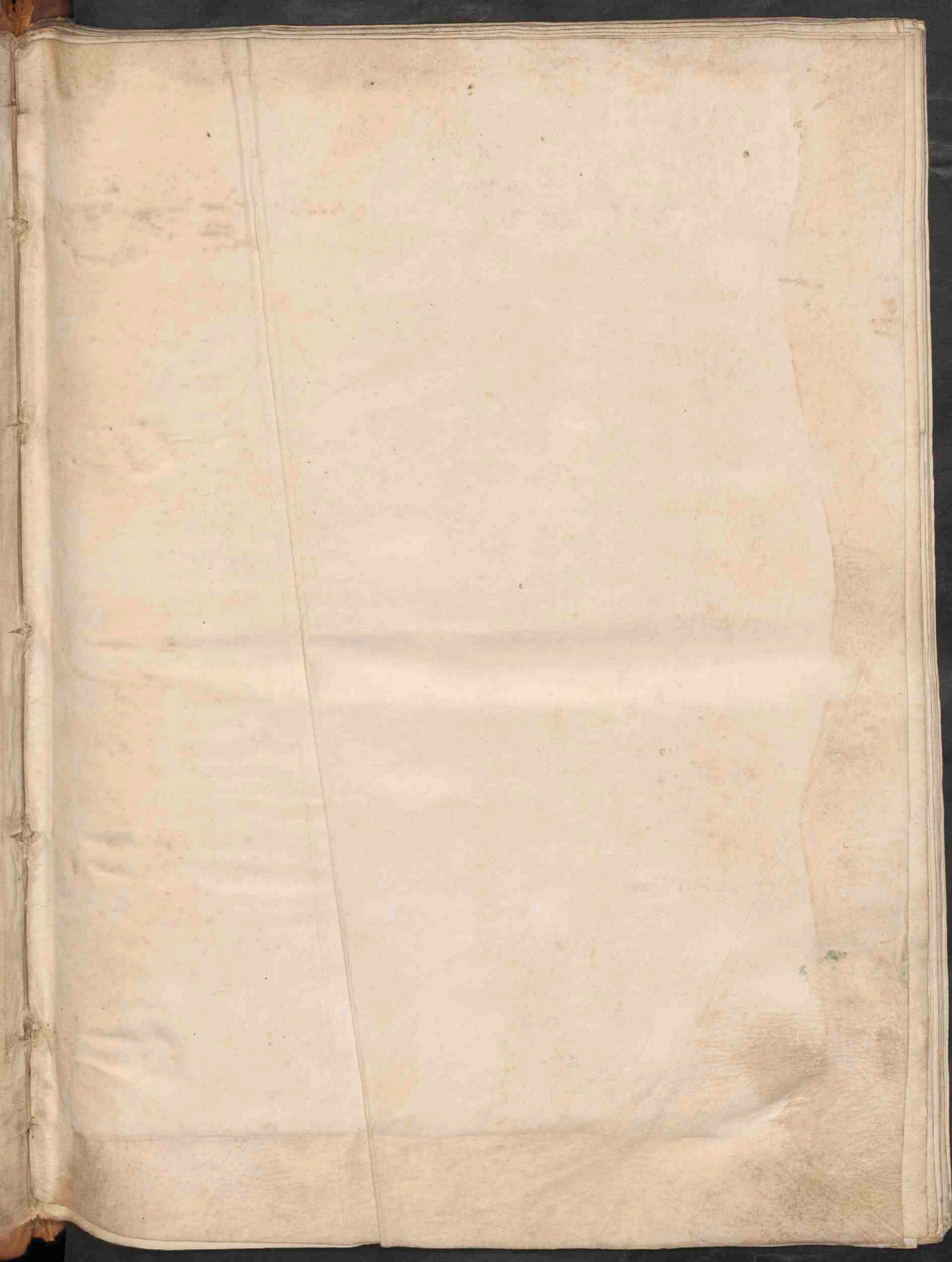
„Pertinet ad Carthusienses prope Traiectum inferius.” — De hoc codice vid. „Godgeleerde Bijdragen”, VI. 74—78.

77

Libelli quos Tiele in sua descriptione distinctim enumeratos exhibet: „Sermo de epiphania Domini; Solutiones de verbis apostoli, cet.; Expositio de libris Regum,” sunt qq. I—VIII ex BEDA, *Liber variarum quaestionum*.

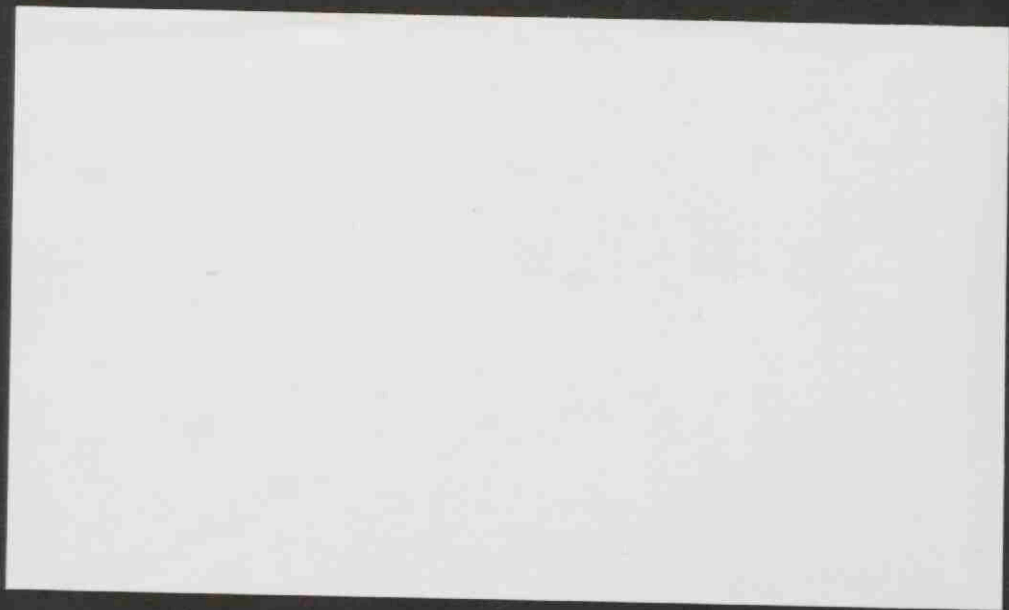
Subscriptio (fol. 240 b), quae apud Tiele datur mutila, haec est:

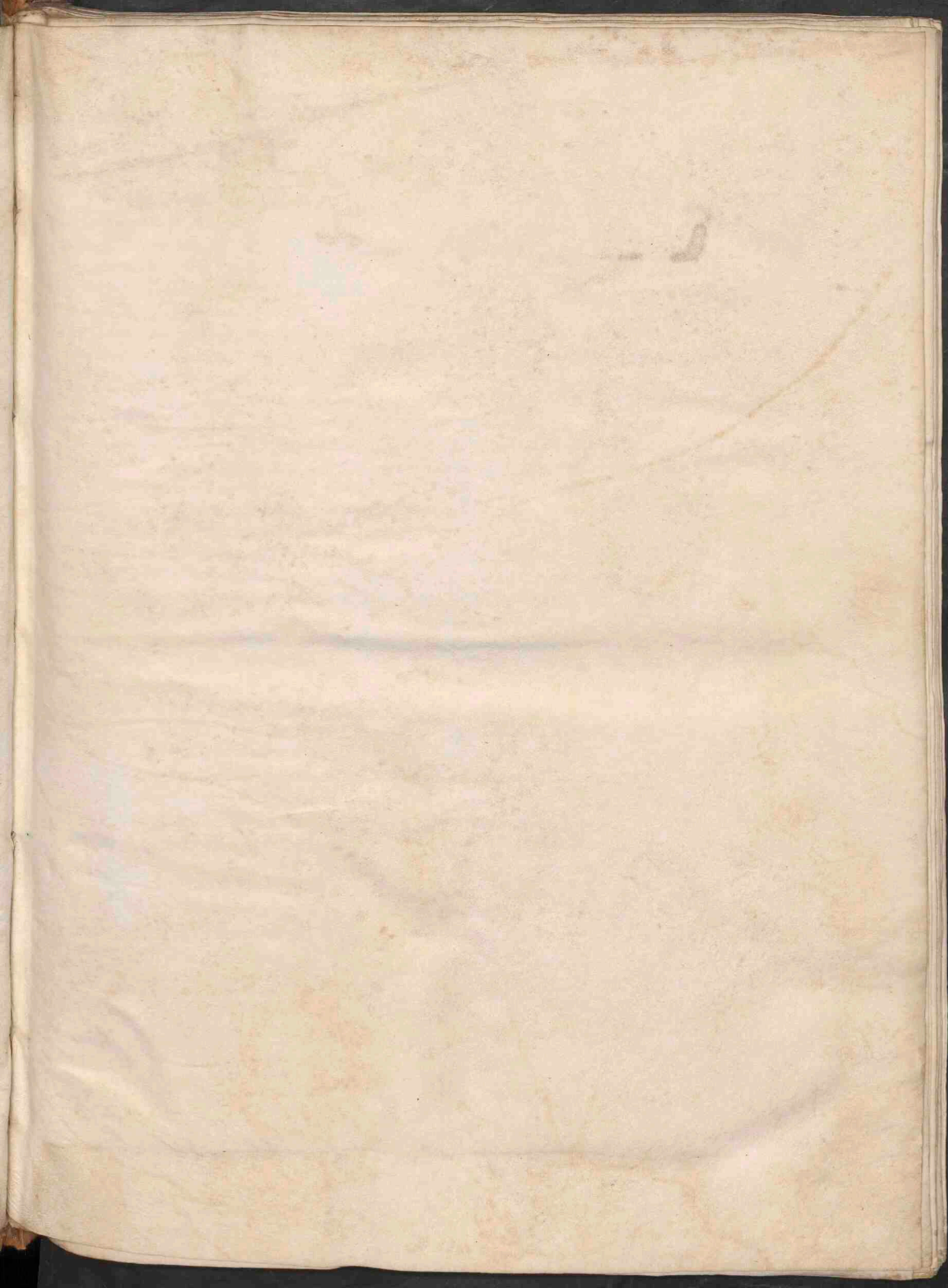
„Expliciunt explanationes venerabilis bede presbit. super epistolas canonicas. Scripte ac finite per fratrem Johannem Petri Delff monachum professum domus ord. carthusiensis prope Traiectum inferius. Anno dni MCCCClxiii in die beati clementis pape et martyris [altera manus minio addidit] qui obiit anno lxxvi in vigilia sancti mathei apostoli.” Hisce supplentur et confirmantur ea quae de Joanne Petri de Delff tradit *Necrologium conventus Novae Lucis Carthusiensium prope Traiectum* (ed. in *Bijdragen en Mededeelingen van het Historisch Genootschap te Utrecht*, IX. 1886), pp. 315 et 364—5.



Hs. 3.B.10

Behandeld met 'Cire 212': dec.1990 -





Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Handwritten text in the upper right quadrant.

Handwritten text in the upper middle section.

Handwritten text in the upper right quadrant.

Handwritten text in the upper middle section.

Handwritten text in the upper right quadrant.

Handwritten text in the upper right quadrant.

Handwritten text in the middle section.

Handwritten text in the middle section.

Handwritten text in the lower left quadrant.

Handwritten text in the lower left quadrant.

Handwritten text on the right margin.

In pñti volue q̄met^r opuscula ven^{is} bede

De templo salomōis

Quoēs de libris regū et vna de ephā. quatuor de v̄bis apli z̄

Sup tabnadm̄.

Explanatio sup actus aplōz. Itē expositio v̄bulozū i librū actū aplōz

Sup apocalip̄sm̄

In septe eplās m̄^{ras}

n^o 257. 8.

N^o 285. 9.

N *Incipit expositio vrence
bilis beati p[ro]p[ri]i de templo
salomonis Prologus*
v[er]it[as] nos vas electi
onis et m[ul]ti gentiu[m]
ad lectione[m] diuinoru[m] eloquioru[m]
veridica voce contestans. quia
quecu[m]q[ue] scripta su[n]t. ad n[ost]ram doctrina[m]
scripta s[un]t: vt p[er] patientia[m] & solati
one[m] scripturaru[m] spem habeam[us].
Vbi optime ad obtinenda[m] spem
celestiu[m] bonoru[m]. patientia[m] nob[is]
habenda[m] et consolatione[m] scrip
turaru[m] inspicienda[m] esse declarant.
Patientia[m] videlicet. vt ea que
occurerint aduersa. me[m]te hu
mili ac sumissa. quasi a iusto
iudice & pio p[ro]p[ri]o u[er]o p[ro]p[ri]a fla
gella tolerem[us]: siue ad virtu
tu[m] glam. augmetu[m]q[ue] merito[rum]
si iuste et innocetes ferimur: seu
ad correctione[m] moru[m] si vicijs
i[m]plicamur. Consolatione[m] vo
scripturaru[m]. vt haru[m] crebra me
ditatione ad memoria[m] reuo
cem[us] quatu[m] illi sumi p[ro]p[ri]es &
p[ro]p[ri]a eccle[si]e luminaria. tene
brose afflictio[n]is sepe i[n] vita p[er]
tulerint. quatu[m] i[n] futura vita
gl[ori]e cu[m] d[omi]no merito pietatis et
patientie perceperu[n]t. quatu[m] etia[m]
i[n] hac vita apud fideles o[mn]es idfec
tue laudis et claritatis relique
rint. dicite scriptura. Memoriam iusti
cu[m] laude. Et iteru[m]. Corp[us] s[an]cto[rum]
i[n] pace sepulta s[un]t. et no[m]i[n]a eor[um]
vive[n]t i[n] generatio[n]es & generatio[n]es.
Et ap[osto]lus iacobus. Ecce b[e]n[e]ficia[m]

q[ui]t eos qui sustinueru[n]t. s[un]t
retra iob audistis. et fine[m] d[omi]ni vi
distis. No[n] at frustra comemo
ratis iustoru[m] pressuris. addidit.
et fine[m] d[omi]ni vidistis. quia neq[ue]
ille hinc sine flagello exiit. qui
hic sine vicio vixit. quiq[ue] ad sa
nandos infirmos. mortuosq[ue]
suscitandos apparuit i[n] m[un]do.
ipse ad p[ro]m[ot]stradu[m] nobis ex
p[er]t[ur]u[m] patientie p[er] infirmitatem
mortis voluit redire de m[un]do.
Vnde psalmista cu[m] dixisset. d[omi]n[us]
m[us] deus saluos faciedi. mox ad
mirado v[el] potius obstupescendo
s[un]t. et d[omi]ni d[omi]ni exitus mor
tis. Itaq[ue] p[er] patientia[m] & solati
one[m] scripturaru[m] spem habeam[us]
etia[m] nos cosolandi post m[un]du[m]
afflictio[n]es pressuraru[m]. cu[m] et ip[s]i
i[n] tribulatione patientes extite
rim[us]. et eor[um] actus ad me[m]te[m] re
duxerim[us]. qui nos et merito
iusticie longe precesserunt. et lo
ge maiora nobis aduersitatu[m]
certamina tolerarunt. Illi eni[m]
p[ro]pter iusticia[m] qua excellenter e
minebat p[ro]secutio[n]es sepe pati
ebant i[n] iustoru[m]. quaten[us] cu[m] opa
tio[n]e iusticie corona[m] i[n]superabi
lis patientie p[ro]p[ri]erit. et i[n]su
p[er]actis se sequentibus glosa p[ro]p[ri]
uerantie sue corona vestigia
p[ro]p[ri]a relinqueret. nos aute[m]
sepius misericordia et p[ro]uisi
one d[omi]n[us] n[ost]ri p[ro] m[is]t[er]i
gnimur. errantib[us]. vt salubri co
p[ro]p[ri]o ad coscientia[m] n[ost]ram redeuntes.

Print ad Carthusien[sem] p[ro]p[ri]e traecti p[ro]p[ri]us



cherubim. **Dei** **Et** parietes
 sculpti. et pavimentū sit auro
 vestitū. **Capitulum** De ingressu
 templi siue oraculi **quidam** De
 atrijs domus dñi **quidam** Quot
 anis templū sit edificatū **quidam**
 De colūpnis ereis **viii** De
 mari encolūm **quidam** De basibus
 decē et lateribus **xv** Quot i re
 gione iordanis facta sunt vasa
 domus dñi **xvi** De altari **viii**
 vtroq; **quidam** De decē mensis
 aureis **xxviii** De decē candela
 bris **xxv** De cardinib; hosti
 orū. et pfectioe opib; domus dñi.

Incipit expositio de templo salomonis
 venerabilis beati. **Quod** edificatio tab
 naculi et templi vna eademq; xpi de
 signet ecclesiam. **Capitulum** primum.

Omnis dei qua edificavit
 rex salomon i iherosolim. in
 figurā facta est scē vni
 uersalis vniuersalis ecclē. que a pri
 mo electo vsq; ad ultimū qui i fine
 mūdi nasciturus est. cotidie per
 grām regis pacifici. sui videlicet
 redēptoris edificat. Que partim
 pēgrinat adhuc ab illo i terris:
 partim euasis peregrinādi erup
 nis. cū illo iā regnat i celis. vbi
 pacto ultimo iudicio. tota est reg
 natura cū ipso. Ad hāc domū p̄tinet
 electi angeli. quorū nobis simili
 tudo i futura vita promittit. di
 cētē dño. Illi at qui digni habebūt
 sēlo illo et resurrectionē ex mortuis.
 neq; nubūt neq; ducūt uxores. neq;

eī ultra mori poterūt. Equales enī
 angelis sūt. et filij sūt dei. cū sint filij
 resurrectionis. Ad hāc p̄tinet ipse
 mediator dei et hominū. homo xps ihs.
 ipso attestante cū ait. Soluite te
 plū hoc. et i tribus diebz excitabo
 illud. **Quod** exponēs euāgelista sē
 iūxit. Hoc at dicebat de templo cor
 pis sui. Dicit at apl's de nobis.
 Nescitis qm̄ templū dei estis. et sp̄s
 dei habitat i vobis. Si ergo ille
 templū dei p̄ assumptā humanitatē
 factus est. et nos templū dei p̄ iha
 bitantē sp̄m ei⁹ i nobis efficiamur.
 q̄stat vtiq; quia figurā oim̄ n̄m.
 et ip̄i dñi videlicet et mēbroz ei⁹
 que nos sum⁹. templū illud materia
 le tenuit. Sed ip̄i t̄p̄ lapidis an
 gularis singulariter electi et p̄e
 ciosi in fūdamento fūdati. n̄i at
 t̄p̄ lapidū viuorū sup̄edificatorū
 sup̄ fūdamentū ap̄lorū et p̄pharū.
 hoc est sup̄ ip̄m dñm. **Quod** melius
 gl̄dicato ex ordine ip̄o templi edifica
 ti patebit. vt i quibusdā videlicet
 figura ad ip̄m dñm. i quibusdā
 vō ad oēs electos p̄tineat. i quibusdā
 quibusdā itēmentā i celis angeloz
 felicitatē. i quibusdā i victā i tris
 hominū patietia describat. i quibusdā
 collata hominib; angloz auxilia.
 i quibusdā remunerata cū angelis
 hominū certamina demōstret. De
 signat eandē domū dñi sp̄ritua
 lē etiā tabnaculū quondā factū
 i heremo per moysen. Verū quia
 illa dom⁹ i itinere quo ad terrā
 p̄missionis veniebat. hec autē

edificabat. In ipsa terra re promissionis.
et in ciuitate iherusalem: illud ut de loco
ad locum crebro leuitarum ministerio
deportatum. tandem in terra promissae hereditatis induceret. hec ut moyses in patria
ipsa et ciuitate regia constructa. in uolubili semper fundamentis consisteret.
donec iudicium sibi figuratum celestium
munus impleret: potest in illa presentis ecclesie labor et exilium. in hac futura reges et beatitudo figurari.

Ut certe quia illa a solis filiis israel. hec autem a phelis etiam et gentibus facta est. possunt in illa principaliter pres veteris testamenti et antiquus ille dei plus. in hac autem aggregata de gentibus et ecclesia figuratim exprimi. Quamuis edificia utriusque domus enucleatius spirituali sensu discussa. et labores presentis ecclesie cotidianos. et premia in futuro phenia. gradibus regni celestis. et electionem prime de israel ecclesie. et salutem omnium gentium in christo multimodis ostenditur insinuare figuris. Tractatur igitur in uitate domus de edificatione templi. et in structura materiali. spirituale dei mansionem quesituri. oportunitate uidetur. ut primo de operarijs eius. qui uel unde fuerunt. simul et de ipsa materia unde factum est. aliqua dicantur. Nam et hec spiritualibus grauidae sacramentis testantur apertius qui ait. omnia in figura continebantur illis. scripta sunt autem propter nos.

Quomodo per rex salomonem in opere

Narrat regum historia. quia salomon edificaturus domum domino. quiescit

auxilium ab ipso rege egypti. qui erat amicus dauid omni tempore. et cum ipso rex salomone postquam regno potitus est pacem habere iam ceperat. promptumque moyses ad adiuuandum se in omni eius anno uenit. ut ut artifices illi et ligna et aurum prout opus habebat dederit.

Cuius beneficii gratia salomonem ei per annos singulos. plurimos tritici et olei choros in cibum domui eius dabat. Nulli autem dubium. quod salomon qui interpretatur pacificus. et ipso nomine et serenissimo regni sui statu illa significet. de quo dicit psalmus. Multiplicabitur ei imperium. et pax non erit finis. Hic uero qui latine dicitur uincens excelsa. credentes ex se tibus et uita simul cum fide gloriosos figuratim exprimit. Neque aliud prohibet. quam per quia rex erat regumque potentia salomonem in edificio domus domini uiuabat. quos ad fidem ipsos rerum dominos typice denotat. quorum ope constat etiam sepius adiutam. nobiliter augmentatam. et contra hereticos. scismaticos et paganos principalibus erectam esse decretis. **P**ecit ergo salomon in opere templi auxilium ab ipso. quia cum ueniret in carne dominus dilectam sibi domum uide licet ecclesia edificare disponeret. non de iudeis tantummodo. uerum etiam de gentibus adiutores operis elegit. Nam de utroque populo. ministros sermois ~~assumpsit~~ assumpsit. **Q**uisit per salomonem precisa de libano ligna cedrina et abiegna. que in domum domini ponerentur. quia quiesca gentilitas

misit ad dnm viros quondam ad scdm
 claros. sed securi dnice increpationis
 de monte sue supbie ia defectos et
 humiliatos. qui ad normam euangelice
 veritatis instituti. i edificio ecclie pro
 suo quiaz merito vl tpe collocaretur.
Misit etia artifices. quia conuersos
 ad vera sapietia philosophos. qui
 gratia eruditionis plis q regedis
 iure pponeret. dno getilitas obtu
 lit: qualis ipis aploz tepibz dno
 nisius arlopagita. qualis deiceps
 doctor suavis et fortissimz martir
 cypanz. aliqz gplu. hmi: misit z
 nura qd i eade significatioe accipit.
 quia nimiru viros sapietia et
 ingenio preclaros ostendit. Pro
 quibz cunctis oblatioibz getilitas
 a dno expetat gre celestis. tritici
 videlicet vbi dei. et oleu caritatis
 atqz vntiois. et illuacione spūs
 sci. Conuenit at apte rebus ecclie.
 qd auxiliu opis sci flagitis. ait ad
 pra salomon. **P**recipe ergo vt p
 cidant michi cedros de libano. z
 serui mei sint cu seruis tuis. Ser
 ui qpe pra qui pcedebat salomo
 ni cedros de libano. doctores fut
 electi de getibus. quoz officiu est
 eos qui in hoc mudo rebus et gla
 letabāt a supbie fastu corrigendo
 sternere. atqz ad obsequi sui redemptoris
 eoz vota trāsferre. Cu quibz videlicet
 seruis erant et serui salomonis. ac pa
 riter memorato iusistebat opi. quia
 primi doctores ex getibz necesse ha
 bebāt ipoz aplozū qui a dno didice
 rūt eruditione in verbo fidei institui.

ne si absqz mgnis doce iciperet: mgnū
 existeret erroris. **I**deco ei salomon
 seruos pra cedere ligna sibi voluit
 de libano: quia doctiores erāt ser
 uis suis ad cedendū. Et idco etia
 seruos suos simul adesse voluit:
 vt ostēdet ceteribz. cuius mēsure
 ligna fieri deberet. **C**uius rei figura
 i promptu est. quia nimiru apli
 certius verbū euāgelij qd a dno au
 dire meruerūt. alijs pdicare noue
 rūt. sed getiles ab errore conuersi.
 atqz ad veritate euāgelij trāsforma
 ti. melius ipos getiu errores noue
 rat: et quo certius nouerat. eo
 artificiosius hos expugnare atqz
 euacuare didicerūt. **P**aulus qd
 sacramētū euāgelij qd p reuelā
 tionē didicerat melius nouit. sed
 dponisius melius reuincere pote
 rat falsa athenarū dogmata. quoz
 cū erroribz silogismos a puero
 z argumēta cūcta nouerat. **C**ui
 sensui conuenit apte qd sequitur
Scis ei qd nō est i plō meo vir qui
 nouit cedere ligna sicut sydonij
Nō ei ēit i plō iudeoz vbi dñs cor
 paliter presēs docebat vllus vūoz.
 qui tū docte nosset errores refelle
 getiliū. qd ipi ad fidē quersi geti
 les. et ex getibus facti xpiani. **Sy**
 donij nāqz z tiry. quia getiliū fue
 re plē: merito i figura gentiā ac
 cipit. **¶ Quot operarios salomon.**
¶ in ope repli habuerit. Caplm tciā.
Quot at seruos salomon noster
 in hoc opus miserit. i sequē
 tibz mystico sermoē designat. cū

dicitur. Legitur salomon operarios de
omni israhel: et erat indictio triginta
milia viroz. Mittebat eos in libanum
decem milia per menses singulos vicis-
sim: ita ut duobus mensibus essent
in domibus suis. Vbi primo notandum.
quod non frustra salomon operarios
de omni israhel elegit: neque erat vlla por-
tio populi. de qua non digni tanto pe-
nari assumerentur: quia nimirum non nunc
de vna stirpe naron sacerdotes eligun-
tur: sed de omni sunt ecclesia querendi. qui
edificare domum domini vel exemplo suo
vel dicto sufficiant. Et ubique iuncti
fuerunt. mox in officium doctorum absque vlla
personarum acceptione promouendi. Ta-
les quippe cum ad erudicendos fideles atque
in collegium ecclesie vocandos ordinantur.
quasi ad cedendas lapides in libano templi
materias. viri strenui atque electi
mittuntur. Et quidem numerus triginta
miliu quo idem lignorum censebatur ce-
lores. potest ad eorum figuram apte re-
ferri. qui in fide sancte trinitatis sunt
perfecti. quod doctoribus maxime congruit.
Verum quia triginta milia ita erant
ordinata. ut dena milia per menses
singulos operi sancto instaret. magis
denarium nunc sacramentum perpendere
debemus. Dena namque milia viroz
israhel ad cedenda ligna in opus domus
domini mittuntur: quia quicumque doctores
atque inspectum eruditores sunt ordinan-
di. decem precepta legis per omnia et ipsi ob-
seruare. et auditoribus suis debent
observanda monstrare. et premia in
celis futura. que denario solet fi-
gurari. et ipsi sperare. et auditoribus

suis speranda semper debent imitare.
Terni autem menses quorum distantia sin-
gulis erat cesoribus imposita. perfec-
tionem trium virtutum euangelicarum typice
denunciant. elemosine videlicet. ora-
tionis et ieiunij. Cum enim dixisset dominus in
euangelij. attendite ne iusticiam vestram
faciatis coram hominibus ut videamini
ab eis. in prosecutione eiusdem senten-
tie non aliud quam elemosine. orationis
et ieiunij fecit mentionem. que non
ad hominum ostentationem. sed ad solam
interni inspectoris gloriam essent
facienda. Alioquin. a fructu eternitatis
vacua manerent. Quibus verbis apte
docuit. omnes virtutum fructus huius
esse quasi ramis de vna caritatis
radice procedentibus insinuari. Per
elemosinam namque apprehenduntur omnia
que ad dilectionem proximi exple-
nda beniuole in fratre operamur. Per
orationem omnia quibus per eternam gratificationem
nostro conditori gratulamur. Per ie-
iunium. omnia quibus nos a contagione
viciozum et illicebis seculi obseruamus.
ut liberam mentem et corpore casto dilectioni
valeamus adherere semper et nisi conditoris
et proximi. Et isti sunt tres menses ope-
rariozum templi. Nam quia mensis plenitu-
dine diem lunaris circuli perficitur:
per illam plenitudinem virtutis cuiusque spi-
ritualis ostenditur. in qua mens
fidelium a domino cotidiana illustratio
quasi luna a sole respicitur. Vnde
vno mense quo ligna ad opus templi
cedebant elemosina est. id est opus
misericordie. quo erga salutem proximi
ut in unitate ecclesie sancte bene proficiendo

4
pueiant. docēdo. castigando. t'palia
cōmoda ipendēdo. vite exēpla mō
strando laboram⁹. Duo autē reliqui
mētēs. quibus ī dōmib⁹ suis manē.
ac necessitatibus suis sūt vacare
pmissi. oratio est et ieiunū. quib⁹
preter ea que erga nēritatē fr̄m fo
ris opamur. nr̄e salutis pprie curā
intus cōuersi ad dñm mētē gerim⁹.
Et qm̄ illi solū pfr̄e vel sue vl' ~~fr̄e~~
fr̄terne salutis curā gerūt. qui
se ītuitiōni diuine gr̄e hūiliter
sbdūt. recte sequit⁹. Et ad nra sup
hūiliscemodi idictionē. Admirā
nāq; qui latine dicit⁹ dñs mē⁹ ex
cellus. quē melius q̄ ipm̄ que noīe
imitat⁹ īsimulat⁹ dñm videlicet sal
uatore⁹. Et tūc admirā opari⁹ tē
pli pponit⁹. vt sua prouisiōe rite
ordinet⁹. q̄b⁹ mētib⁹ singuli ad ope
randū exeant. quib⁹ denuo ad curā
dā dñm suā redeant. cū dñs ⁊ sal
uator noster mētēs scōz p̄dicatoz
sua familiaris illustratiōe ifor
mat. ad discernēdū quando opor
teat edificandi eccliam opus nr̄e
p̄dicandū. vl' alia pietatis officia
prestandū. et quando rursū cōueiat
ad suā ipoz q̄scētā examinandā.
quasi ad īspiciēdā dñm suā reuerti.
et hāc orōnib⁹ ac ieiunijs supno
īspectore ac uisitatoze dignā rede.
Fuerūt itaq; salomoni septuaginta
milia eoz qui onera portabat. et
octoginta milia eoz latomoz ī mōte
absq; p̄positis qui perat singulis
opib⁹ nra triū milia t̄reētōz pre
cipiētū p̄lo ⁊ hys q̄ faciebāt opus.

Latomos dicit lapidū cesores. **N**
autē lapidū cesores qui ⁊ lignozū
figurate designāt. hoc est scōs pre
dicatores qui mētēs īspiciētū labo
re uerbi dei exerēt. eosq; ab ea ī
qua nati sūt turpitudine ac desoz
mitate trāsmutare contēdūt. ac
regulariter īstitutos unitati fide
liū edificatiōni fidelū edificatiōi
videlicet aptos reddē curāt. Qd' at
et ligna ⁊ lapides ī mōte cedūt.
et cesa ac p̄parata utraq; matēies
ad mōtē dñm dñi trāsfert⁹. pa
tet sensus. qd' oēs hoīes ī monte
supbie nati sum⁹. quia de p̄uarica
tione primi hoīs. quā supbia fecit.
originē carnis traxim⁹. Quicūq;
at grā dei p̄ordinati ad vitā ex
cidimur. catechizando ⁊ sacramē
ta fidei p̄cipiēdo. de mōte supbie
ī mōtē dñm ⁊ dñi trāsferrimur. quia
eruti de p̄tate tenebrarū. ad arcē
uētū. que est ī unitate scē ecclē
pueim⁹. Notandū at. qd' idem o
perari⁹ ita eūt distributi. vt p̄
ī mōte lapides cederēt. p̄ itē one
ra portarēt. Diuersa nāq; sūt do
na sp̄s. Et quidā maiore dicendi
ac proteruos arguēdi q̄stantiam
habēt. qdā mitiores ad q̄solandōs
pusillanimes ⁊ ifirmos s̄bleuā
dos existūt. Quidā uēusq; uirtutis
munere p̄diti. ad opus dñm
dñi queniūt: quales fieri uoluit
eos q̄b⁹ loq̄t⁹. apls dicit. Corripite
īq̄etos. q̄solamini pusillanimes.
suscipite ifirmos. patietes estote
ad oēs. Repositi at qui p̄cerūt

singulis opibus: ipsi se facere adiutores
 scripturae. Quorum magisterio in omnibus
 erudimur. quomodo inscios docere.
 contemptores corripere. quomodo nos
 in omni onera nostra portare ut impleamus
 legem christi. queat. Quanto autem quisque
 plus in fortitudinis sustentandis preciorum
 necessitatibus sine in castigandis eorum
 erratibus laborat. tanto certiora in
 futuro premia vel quietis animarum
 post mortem vel bene corporum immortalitatis
 expectat. Unde res prefate
 operum septuaginta milia. et octoginta
 milia esse prohibentur: septuaginta
 videlicet. propter sabbatismum animarum.
 septimum enim dies in sabbatum id est re-
 quiem consecratus est. octoginta propter
 spem resurrectionis que octava die
 id est post sabbatum in domino precessit.
 et in nobis que octava die simul et
 octava etate futura speratur.
 Propositi autem erant tria milia trecenti.
 propter fidem nimirum sancte existantibus.
 quam sancta nobis eloquia predicant.
 Quod vero pro tribus milibus trecentis
 propositis in libro palipomenon
 tria milia sexcenti sunt septi. ad eadem
 presus sublimium virorum perfectionem
 respicit. Nam quia in senario numero
 dominus mundi ornatum impleuit: recte
 in eo perfectio bonorum solet opera figura-
 ri. Et quia sancta scriptura cum fide
 veritatis. opera iusticie docet ha-
 bere: recte propositi operum templi
 tria milia sexcenti fuisse prohibentur.
 Nec pretereundum quod hec septuaginta
 et octoginta portantium onera
 et latomorum cum propositis suis non

fuere de israel. sed de profelitis id est
 aduenis qui morabantur inter eos.
 Septimum namque est in libro palipomenon.
 Numeauit ergo salomon omnes viros profelitos qui
 erant in terra israel. post dinumerationem
 quam dinumerauit dauid
 pater eius. et inuenit sunt centum quinquaginta
 sexcenti. fecitque eos septuaginta
 et octoginta qui humeris onera portarent.
 et cetera. Profeliti autem vocantur
 grece. qui ex alijs nationibus progeniti.
 ad fidem et sortum populi dei accepta
 concisione transierunt. fuerunt itaque
 operum domini domini de filiis israel:
 fuerunt et de gentibus. De filiis
 videlicet israel: triginta milia
 qui ad preceidens de libano cedros
 missi sunt. De profelitis isti de quibus
 nunc locuti sumus lapidum cesores.
 De gentibus hyra ipse et serui eius.
 qui cum seruis solum ligna cedebant
 de libano. Omne ergo hominum genus
 per quod edificanda erat ecclesia: in
 edificio templi precessit. Iudei namque
 profeliti et gentiles conuersi ad
 veritatem euangelij. vna eandemque
 christi ecclesiam. siue recte viuendo.
 siue etiam docendo conseruiunt.
 De quali lapide templum sit factum.
 in primis quartum. recepit rex ut
 tollerent lapides grandes preciosos in
 fundamentum templi et quadrarent eos.
 Fundamentum templi nullum est aliud
 mystice intelligendum. nisi illud quod
 ostendit apostolus dicens. fundamentum
 eius aliud nemo potest ponere
 preter id quod positum est.

qd' est xps ihc. Qui p'p'tea r'e f'ndi-
 m'entū dom' d'ni potest vocari.
 quia sicut ait petrus, nō est aliud
 sub celo datū nomē hominibus.
 ī quo oporteat nos saluos fieri.
 In qd' f'ndamētū lapides grandes &
 p'ciosi tollūt? cū p'cipui factis ac sci-
 tate v'ri familiari m'ere sc'itate suo
 adherēt d'itori: vt quo firmitus in
 illo spem suā ponūt? eo fortius alioy
 vitā dirigē qd' est latitudine por-
 tū sufficiat. Lapidēs ergo qui ī f'ndamētū
 tēpli ad portandū edificū
 omē ponchāt? p'p'te st' p'phete & apli.
 qui v'bu & sacramēta veritatis suae
 visibiliter suae īvisibiliter ab ipā
 d'i sapiētia p'p'perūt. Unde & nos
 qui hoy vitā suae d'ct'nā studem?
 pro n'ro modulo imitari: f'ndatos
 dicit apls sup f'ndamētū ap'loy & p'phoy.
 Sed & g'neraliter p'f'i quiqz qui fi-
 deliter ipi d'no adherēt. et īpositas
 sibi f'rm' n'curates ~~f'ndamētū~~ fortiter
 ferre didicerūt. h'ys possūt lapidibz
 grandibz ac p'ciosis indicari. Qui
 bene lapides p'imo quadrari ac
 sic ī f'ndamētō poni iubēt? Qua-
 dratū nāqz omē. quocūqz vertit?
 fixū stare p'suevit. Cui nimirū fi-
 gure. corda assimilat? electorū? que
 ita ī f'idi firmitate consistere didi-
 cerūt: vt nulla occurētū rerū
 aduersitate. nec ipā etiā morte
 a suā rectitudine status possint
 iclinari. Quales videlicet doctores
 eccl'a nō solū de iudea. verū etiā de
 g'etibz p' per plures suscepit. Unde
 bene de lapidibz huiusmodi grandibz

p'ciosis & quadratis s'bdit? Quos
dolauerūt cemetarij salomōis. et
cemetarij hyzā. Dolant? nāqz lapi-
 des p'ciosi. cū electi quiqz credētū
 scōy īstructioe et īstantia q'p'd ī se
 habēt noxiū & tunc relinquūt?
 nāqz ante d'spectū suū q'd'it'is sola
 īsūte iusticie regula: quasi quadra-
 ture formā ostēdūt. Dolauerūt ac
 lapides nō solū cemetarij salomōis
 sed & cemetarij hyzā. quia ex v'qz
 d'i p'lo fuerē nōnulli. qui ipōy qz
 doctoy sublimiū iure doctores existe-
 ret. et quasi quadrates eos. ad s'c-
 leandū dom' d'ni edificū pararet.
 Neqz ei solū ihēmias & p'saias et
 ceteri ex c'caisioe p'phete. verū etiā
 b'is iob cū filijs suis qui erāt ex g'e-
 tibz. maximā vite suae patētie
 formā. maximā d'ct'ne salutaris
 p'conia sequētis eui doctoribus
 ministravit. quo abiectis verbis.
 actibz. cogitatibz sup'uacuis. ad por-
 tandū onus scē eccl'e digni fierēt
 et apti. Porro bibly p'parauerūt
ligna & lapides ad edificandā domū.
 Biblus est ciuitas phenicis. cui
 meminit ezechiel dicēs. Sapiētes
 tui tyre facti s' gub'natores tui.
 senes bibly & p'uidēs ei. Pro q'
 ī hebreo g'inet? gobel. sive. gabal:
 qd' īp'tat? & finies sive distermin-
 nās. Qd' vocabulū apte quēt eis.
 qui corda hominū ad edificū spūale
 qd' ex virtutibz aie q'struit? parāt.
 Sic etenū solū suos auditores fidē
 et opa iusticie docere sufficiūt. dū
 ipi prius sacris paginis educti.

diligenter que sit fides tenenda. quo
virtutū calle itcedendū. certa diffi-
nitione veritatis didicerūt. **N**ā
frustra sibi officium doctoris vsur-
pat: qui discretionē catholice fi-
dei ignorat. **M**eq; sanctuariū dñō
sed ruinā sibi edificat: qui docē
alios regulā quā ipi nō didicere co-
nāt. **I**n edificanda ei domo dñi
primo sūt ligna & lapides cecēdi
de monte: quia eos quos ī fide
veritatis īstruere querim. pri-
mo necesse est. vt abrenūciare
dyabolo. ac de sorte prime pre-
uaticationis in qua nati sumus
sūt. doceam. renascēdo erui. **D**einde
querēdi sūt lapides preciosi & grā-
des. atq; in fūdamētū tēplū depo-
nēdi. vt meminerim. abdicata
querfatione priorī. eorū ī oīb; vitā
moresq; inspicere. eos nr̄is audi-
torib; imitandis preponere. q̄s
p̄ virtutē hūilitatis specialiter
dñō adherere nouerim. quos īvin-
cibili mētis stabilitate. quasi qua-
dratos quodāmodo atq; ad oēs tēp-
tationū icursus imobiles p̄dura-
re aspiciam. q̄s p̄ciosos & grandes
merito ac fama cōperim. **P**ost
fūdamētū vō talib; ac tantis la-
pidib; p̄positū. edificanda est domus
p̄paratis diligētius lignis ac lapi-
dib; ac decēti ordie collocatis. que
olim p̄risco suo situ v̄l radice fue-
rūt abstracta. quia postmodū fi-
dei radimēta. post collata ī nobis
iuxta exēplū sublimiū virorū fūda-
mēta hūilitatis. addēdus est tāleū

paries opm bonorū. quasi sup̄po-
sitis sibi v̄icē ordinib; lapidū. ā-
bulando ac p̄ficiēdo de v̄tute in
virtutē. **D**el certe lapides fūda-
mētū grandes. p̄ciosi. quadrati.
pr̄imi sūt vt supra dixerā. eccl̄az
maḡi. qui ab ipō dñō verbū audi-
ere salutis. **S**uppositi sūt ordies
lapidū siue lignorū. sequētes suo
quiq; tpe sac̄dotes ac doctores.
quorū v̄l p̄dicatioe ac ministerio
fabrica crescit eccl̄e v̄l ordinat
virtutib;. **Q**uali at̄ colore fue-
rūt lapides quib; fēm est tēplū.
ī libro palipomenon apte decla-
ratū est. dicēte dauid ad salomo-
nē. cū ei īpensas tēpli que p̄para-
uēat ostēdet. **Q**uē p̄ciosū lapidē
& marmor parū abūdātissime
preparauī. **M**armor at̄ parū.
marmor candidū dicit. quale eādē
īsula gignere consueuit. **V**nde
poeta dicit. **P**learon vineāq; pa-
ron spersasq; p̄ equorū. cicladās
& crebris legim; freta concita
mētis. **V**ineā ergo paron dicit.
eo qd' marmor candidissimū ge-
neris mittat. **E**st at̄ vna de cicla-
dibus. **Q**uo videlicet lapidē tēplū
fuisse factū iosephus insinuat
dicēs. **E**leuauit itaq; tēplū vsq; ad
camerā ex lapidē albo q̄structū.
Alritudo fuit sexaginta cubitorū
et centū. **N**ec mysterij sensus in
abdito est. **C**uius ei patet. quia
marmor candidū ex quo domus
dñi constructa est. mūdā electorū
actionē simul et cōsciām ab omī

neuo corrupciois castigata designat. quales esse voluit sapiens ille architectus eos quos sup funda-
 mentu xpi locabat. lapides preciosos
 auro argento redimitos. **Harissimi**
 mi iqt mudem nos ab oi iqui
 namcto carnis & spc. pficientes
 scificatione in timore dei. **¶** Qua-
do vel ubi edificatu sit tepla. m. v.

Factū est igitur quadringentesimo
et octogesimo anno egressiois
filioꝝ isrl' de terra egypti. i. anno quarto
mese 3io. ipse est mensis secundus regis
salomois sup isrl'. edificare cepit
domū dno. Quid dicitur anno quarto
mese 3io ipse est mensis scdus regis
salomois sup isrl'. ordinis sensus
est. In anno quarto regis salomois
mese 3io. ipse est mensis secundus.
 mesem at scdm. manu dicit. Naq;
 aprilis quo pascha celebrat. pri-
 cipū mesū apud hebreos. primū
 erat i mesibus ani. Ex quo mani-
 feste claret. quia mox pacto pas-
 cha cepit edificare domū dno. et
 consecratus mystica solemnitate
 pls: manū ad opus mysticū misit
 fit at qmōratio egressiois **filioꝝ**
 de egypto. quādo tabnaculū edifica-
 ri ceptū est. vt admoneat lector
 quot ānoꝝ tēpus inter edificatio-
 nē vsusq; domꝝ exierit. et huiꝝ
 q; sume tēporis sacramētū spiri-
 tuale cognoscat. Quater naq;
 ceteri et viceni: quadringētos et
 octoginta faciūt. Quatuor autē
 euāgelice. pfectioni apte conue-
 niūt: p̄ ipm euāgelistarū nūm.

Cētū viginti doctrine legali p̄ter
 ānos totidē legislatoꝝis. In quo
 etiā nūo viroꝝ. grām spc sc̄i. p̄i-
 mitiua suscepit ecclā. patēter ostē-
 dēs. quia qui lege legitime vtūt.
 idz. qui xp̄i i ea cognoscētes āplec-
 tūt. iure spc eiꝝ grā replentur.
 qua i caritate eiꝝ amplius ignes-
 cāt. Diximꝝ at p tabnaculū quod
 fecit i deserto moyses. et filij isrl'
 synagogā. p teplū vō qd salomon
 et filij isrl' cū profelicoꝝ & gētū
 auxilio construxit: eadē gētū
 posse designari. **¶** Omāsic at auleꝝ
 et religio tabernaculi ānis quadri-
 gētis et octoginta. et sic teplū edi-
 ficari i cepit. quia scriptura veteris
 testamēti tanta pfectioē redūdat.
 vt siq; eā bene itellexit: cuncta
 i se noui testamēti mystēria con-
 tineat. **¶** P̄ccē q; veteris testamēti
 perpleg. tante pfectionis acce vi-
 uēdo tenuerūt: vt i nullo aplis a-
 plicis q; viris putandi st esse mi-
 nores. **¶** Remanebat tabnaculū
 vsq; ad cōstructionē tepli i iplo dē
 p ānos quadringētos & octoginta
 idz. cētū viginti p quatuor multi-
 plicatos. quia ex tpe date legis
 dei. vsq; ad incarnationē dn̄icā.
 et tēpus reuelate gratie. nō defue-
 re viri. qui i lege constituti. euā-
 gelicā pfectionē mēte & ope ser-
 uarēt: nō defuit scriptura que grāz
 noui testamēti i veteri p̄pheticis
 utinaret eloquijs. **¶** Quid at q̄to ā-
 no regis salomois edificari cepta
 est domꝝ dno. potest eo referri mystice.

quod post expletam dispensationem diuine
incarnationis que in quatuor euangelij
libris scripta est. missa de celo spiritu sancto
ecclesie structura ceperit. Et quod mense
secundo cepta est. potest ad electionem ge-
ntium referri. que secundo loco post israel
edificationem in se suscepit creatas.
Vnde et secundus mens in lege processus
est ad faciendum pascha hijs qui immundi
super aera. vel in via perculi positi. ad fa-
ciendum in primo mense pascha occurrere
nequeret. **Vbi** nos apertissime designari
sumus. qui immundi super aere mens morere.
et perculi adhuc positi a populo dei. non
potuimus primum pascha facere quod in car-
ne et sanguine agni fiebat. **Celebramus**
autem hodie pascha secundum: quod in corpore
et sanguine redemptoris nostri a quo que-
siti et mundati sumus. actum est. **In** quo
autem loco templum edificatum sit. manifestum
in libro palipomenon ostenditur ubi scrip-
tum est. **Et** cepit salomon edificare
domum domino in iherosolymis in mense moria. quod
demonstratus fuerat dauid pater eius.
in loco quem parauerat dauid in area or-
nan iebusei. **Edificat** et ergo in mense
domini domum in visione pacis. quia dila-
tata per orbem ecclesiam. in una eademque fide
et veritatis catholice societate consistit.
Namque in sanguinem mentium de quo est. sed
factus est in pace locus eius. et habi-
tatio eius in spon. **Edificat** et in monte
videlicet per ipsum saluatorem. de quo
psalmus ait. **Erigit** in nouissimis diebus
per ipsum mens domum domini in vertice montium.
Et ipse de se in euangelio. **Non** potest
itaque ciuitas abscondi supra montem
posita. **Ipse** est enim mens montium. qui

de terra quod per originem assumpsit carnis
ortus est. sed omnium trigenarum pote-
tia ac scientia singulis culmine
dignitatis transcendit. **In** quo nimum
in monte ciuitas siue domus domini con-
structa est: quia si non illo iudice
figat. spes et fides nostra nulla est.
Quia tunc mens moria. id est visionis
vocatur quia deos suos quos ad
eterna sue claritatis visionem conser-
uat. in hac terra vita laborantes videt
et adiuuare dignatur. **Ipse** est enim
locus in quo obtulit abraham isaac
filium domino. ac deuotione obedientie
videri ab illo meruit. vnde et nomen
accepit. **Denique** ubi dominus ait. tolle
filium tuum unigenitum quem diligis isaac
et vade in terram visionis. et offer eum olo-
caustum. pro terra visionis. in hebreo.
terra moria. habet. **Et** quia imolatio
isaac. typus diuine passionis extitit.
recte in loco imolationis eiusdem templum
edificatur. quia per fidem et misteria diuine
passionis ecclesia dedicata. crescit in tem-
plum semper in domino. **De** quo mense bene-
dicitur: qui demonstratus fuerat da-
uid pater eius. **Ostensus** namque erat dauid
sicut et ceteris prophetis uenturus in
carne dominus. qui uocatus de gentibus
ecclesiam per sacramenta eiusdem sue incar-
nationis ablueret et a peccatis. atque in
domum sibi fidelium dilectionemque consecra-
ret. **Bene** autem additur. in loco quem pa-
rauerat dauid. **Paraueat** namque
dauid psallendo. paraueat alij
prophete uaticinando locum domino uero
utique salomoni. in quo domum edi-
ficaret. quia corda auditorum suorum

fide veritatis istinerunt. sedulo admo-
 neres. ut veniente i carne dei filiu.
 fideliter deuota mente susciperet.
Hic etenim dñs de paratis sibi ad are-
 dñm iulias. ait discipulis. **L**euate oca-
 los vros & videte regioes. quia allie-
 st' ia ad messem. et qui metet mer-
 cede accipit & aggregat fructu i vita
 etna: & q' sciat simul gaudet & q'
 metit. **Q**uasi alijs vobis de edifica-
 tioe repli diceret. **L**euate oculos vros
 et videte locu. quia paratus est ia
 ad edificanda domu dñi. **E**t qui
 docedo edificat et aggregat lapides
 preciosos i vita etna. ut et qui parat
 locu edificio simul gaudeat et qui
 edificat. id est. ppha veteru pdices.
 et apls venente predicans dñm. vna simul
 i illo mercede potiant. **B**ene idem
 locus i area est oznan iebusei: quia
 etia area vocabulo solet designari.
 dicente iohē de dño. **C**uius ventileu
 i manu sua: et pmi dabit area
 sua. **O**znan q' i' p'nt' illuatus.
 eat natioe iebuseus. **N**atione
 gentiles quide signat. noie autē
 eosde illuandos a dño. atq' i filios
 ecclē comutandos ostēdit. quibus
 merito dicat apls. **F**uistis aliqui
 tenebre: nē at lux i dño. **I**ebus at
 eadē est ciuitas que & iherlm. **E**t iebus
 quide i' p'ntat' cōculcata: iherlm
 at visio pacis. **I**n qua q'dm oznan
 gentilis regnabat: iebus dicta est.
Cū vō i eo dauid locu olocasti eme-
 ret: cū salomon i ea replu dño
 edificaret i nō ia iebus. sed iherlm
 vocata est: quia nimiru gentilitas

q'dm diuini cultus. nescia pdu-
 rabat. gaudabat & illudebat' ab i-
 mūdis spūitib' ad f. simulachra mu-
 ta prout dicebat' sequēs. **C**ū vero
 illa gentia sui q'ditoris respexit. cō-
 tinuo pacis i se et locu iueit & no-
 mē dicere de ipa dño. **B**ti pacifi-
 ci: qm filij dei vocabūt'. **C**ū ergo
 oznan i hac ciuitate regnu adhuc
 habet. iebus vocabat' cū at locu a-
 ree sue cū bobus ac tribulis dauid
 regi videret. nomē iherlm accepit:
 quia p'sistēs adhuc i sua obstinatioe
 gentilitas cōculcabat' quasi vilis &
 abiecta a malignis spūitib'. **P**or-
 ro cū oia sua vēde ac vero regi offer-
 re didicit. nō vltim cōculcat' a deo
 nūq' ac vicis potuit. sed ietne pa-
 cis quā cū suo q'ditore habet. magis
 q'pos effecta est. **C**uius mensure
Dicit factu // **C**aplm sextu.
omnat quā edificabat rex
salomon dño habebat sexaginta cu-
bitos i longitudine. viginti i latitu-
dine. et triginta i altitudine. Longitu-
do domus. longanimitate designat
 scē ecclē. quā i exilio peregrinatiois
 huius patienter aduersa queq' tole-
 rat: donec ad patriam quā expectat
 pueniat. **L**atitudo insinuat caritate.
 quā dilatato sinu metis nō solū a-
 micos i deo. sed i inimicos gaudet
 dilige p'pter deū. donec veniat tempus
 quando ad pacē suā conuersis seu
 fūditus extrictis. cū solis amicis
 gaudeat i deo. **A**ltitudo spem denū-
 ciat future retributiois. cuius i cultu
 libenter i'fima queq' siue q' demulcet.

seu que ~~ad~~ aduersant^r con-
tepnit. vsq; dñi vtriusq; trāscēsis
sola vidē ~~me~~ meāt^r bona dñi
i tēra viuētū. Vnde apte longitu-
do dom⁹ sexagenario cubitorū nu-
mero pphēditur. Senari⁹ nāq;
nūb. i quo mūdus factus est: pfecti-
one solet opm designare bonoz.
Et necē est nos ita p longanimitate
molestias ferre peregrinationis.
vt merito bone opationis promissū
pūam cū apparuerit valeam⁹ iura-
re. Latitudo vicenari⁹ nūo determinat^r
ppter geminā eusdē caritatis. qua
deū & proximū diligim⁹ & amam⁹
distantiā. Altitudo tricenari⁹. ppter
fidē scē trinitatis. qui vn⁹ est deus.
i cui⁹ visionē cūta spēi nrē deside-
ria suspēdit^r. Sex ergo ad opis p-
fectionē. duo ad ~~dilecti~~ dilectionē
dei & pximi. tria p̄tinet ad spem
diuine visionis. Singuli at nūmeri
nrē p decē multiplicāt^r: quia non
nisi p fidē & custodiā decalogi legis.
vel paciētia nrā salubrit^r exercet^r.
vt caritas vtiliter auascit. vel spes
sblimiter ad cēna desideria rapitur.
Vbi notandū est. qd' erigēta cubiti
altitudis nō vsq; ad tēpli tectū. sed
vsq; ad cenaculū inferius ptingebat.
Nāq; i libro palipomenon apte
scptū est. qd' altitudo cētū viginti cu-
bitoz ēat. De cui⁹ rei sacramētis
aptius i sequētib; tractabit^r: vbi
ad mediū vsq; cenaculū ac tectū.
lectionis ordo puencit. Porticus ēat
ante tēplū viginti cubitorū longitu-
dinis. iuxta mēsurā latitudinis

tēpli. De hac porticu i libro palipo-
menon ita scptū est. Porticu vō
ante fronte. que tēdebat^r i longū
iuxta mēsurā latitudis dom⁹. cubi-
toz viginti. Patet ergo quia por-
ticus ista ad oriētē tēpli p̄tē frā
est. Tēplū nāq; ēat conuersū ad
oriētē sicut et tabnaculū. habebatq;
ostiu porticus ab oriētē contra hos-
tū tēpli. iuxta qd' historicus iudeoz
iosephus aptissime docet. Ita vt
sol equinoctialis oriēs. directis radioz
suoz lineis p ostia tria porticus vi-
delicet et tēpli & oraculi. archā testa-
mēti p̄fūdere posset. Quia vō tēplū
scām eccliam designat. porticus que
ēat ante tēplū et propior lumē
solis accipe solchat. qd' aptius q̄
illa ei⁹ p̄tē que dñice incarnationis
t̄pa p̄cessit typice denūciat. In
qua st' p̄iarche & p̄phete. qui oriētē
huic mūd⁹ / mūdō solē iusti-
cie primi / susceperūt. et nascēti
dño i car / ne testimoniū siue
viuēdo / siue p̄dicādo. siue nas-
cēdo. siue / moriēdo p̄buerūt.
Ostiu ergo tēpli dñs est: quia ne-
mo vrit ad p̄zem nisi p ipm. Hic
alibi dicit. Ego sū ostiu. p me siq;
terrierit saluabit^r. Ostiu porticus.
sermo p̄pheticus est. Quia quasi rō
calle ingrediētes ad ostiu dñi p̄duce-
bat. quia grām dñi saluatoris qua
mūdū ēat r̄depturus p̄dicabat.
Factura ergo porticus tota: fideles
illius / t̄poris signat. Ostiu
ergo in / porticu. doctores qui
ceteris lucē vite ianuāq; i trādi

ad dñm p̄debat exprimit. Et bene
 vnu ostiū q̄ p̄ter colōnā i oib⁹ sc̄is
 fidē ac dilectionē veritatis. Que
 videlicet porticus iuxta latitudinē
 tēpli viginti cubitis longa ēat. quia
 nimirū antiqui iusti. multa diu pa-
 cētia et longanimitate expectabāt.
 quādo apparet dñs i carne. nouā euā-
 gely grām mūdo afferret. nō accep-
 tis ip̄i promissionib⁹. sed ālonge eos
 aspicientes ⁊ salutantes. Equabat⁹
 longitūdiē suā latitudinē tēpli. quia
 p̄ longanimitatē deū deuote mētis.
 desiderabat v̄ire dilatationē ecclē.
 i caritate dei. que est i xp̄o ih̄u dño nro.
 Qui quib⁹ adhuc tpe fuerit a sacra-
 mētis dñice incarnationis separati.
 fidē tamē ac p̄dicatiōē fuisse p̄ximū.
 In hui⁹ sacratissime porticus prima
 fronte. fuisse br̄is p̄thomartir abel.
 ⁊ seth ⁊ enos. ceteriq⁹ iusti mūdi
 originalis. i iūmo at̄ penetrati ei⁹.
 ⁊ quasi p̄e mūdi tēpli. mysticū ob-
 tinuere locū parētēs p̄cursores dñi.
 symeon ⁊ ana ⁊ ceteri. Qui etsi na-
 tūritatē ei⁹ vidē meruerūt. ad audi-
 tionē tamē doct̄ne ei⁹ ⁊ p̄ceptionē
 sacramētōy ei⁹ p̄uenire nequiverūt.
 Que bene porticus decē cubitos
 ēat lata. quia tales etsi necdū v̄ba
 siue misteria euāgely que erāt p̄
 dñm tradeda. receperūt. p̄cepta ta-
 mē decalogi que p̄ceperūt. p̄fecta
 dilectiōē dilatati⁹ i dño cordis serua-
 bāt. De fenestris ei⁹ ⁊ tabulis p̄

Fgyptū. saplm. septimū.
Fecit i tēplo fenestras obliquas.
 fenestree tēpli. doctores s̄ s̄ci ⁊ sp̄uales

quib⁹ i ecclā. q̄b⁹ mētē excedētib⁹
 deo archana secretōy celestiu. specia-
 li⁹ ceteris vidē ~~confiteantur~~ cōcedit.
 Qui dū ea que i occulto vidēt. publi-
 ce fidelibus pandūt. quasi suscepto
 lumine solis fenestree oblique. id est.
 itus latiores fuisse p̄hibēt. quia
 nimirū necē est vt q̄s q̄s tubat sup̄
 ne p̄ceptationis vel ad p̄. momentū
 p̄ceperit. mox sinū cordis ampliq⁹
 castigandū dilaret. atq⁹ ad ad maiora
 capescēda sollerti exercitatioē p̄paret.
Et edificauit sup̄ parietē tēpli. tabu-
lata p̄ q̄zū i parietib⁹ dom⁹ p̄ crui-
tū tēpli ⁊ oraculi. ⁊ fecit latera i
circuitu. Tabulatū qd' sup̄eāt q̄nq⁹
 cubitos habebat latitudis. ⁊ mediu
 tabulatū sex cubitoꝝ latitudis. ⁊
 tēiū tabulatū septē habēs cubitos
 latitudis. Hec tabulata i euāgelio
 vbi dñs tēptabat⁹ a dyabolo: p̄ina-
 cula tēpli vocabāt⁹. Sed ⁊ iacobū
 fr̄em dñi aplm i p̄inaculū tēpli vn-
 de ad pplm ḡcionaret⁹ leuatū esse
 legim⁹. Vtrū at̄ moris fuit docto-
 rib⁹. vt i h̄is sedētes tabulatis.
 ad crūstantē iferius turbā faceret
 sermonē: usq⁹ i septuagis inenim⁹.
 Daret ergo ratio sac̄mētī. quia
 tabulata hec tā. totidē fidelū gra-
 dus. q̄ugatoꝝ videlicet ḡtinētū
 ⁊ v̄ḡnū designat. distinctos q̄dē
 altitudinē. p̄fessionis. sed societate
 fidē ⁊ veritatis eiusdē oēs ad dñm
 domū dei p̄tinētēs. ei⁹ p̄ fixa
 mētē iher̄tes. Vbi pulchre dicit⁹
 quia tabulatū qd' sup̄eāt q̄nq⁹ cu-
 bitos habebat latitudis. mediu sex:

tercū septē. ~~Vbi pulchre dicitur quod in~~
~~lulacu erat curia angustius. mediu~~
~~quod superiorat~~ / **S**upremū ergo tabu-
latū erat ceteris angustius. mediu
supremo latius. sed ifimo erat fem-
agustius: quia nimirū altior pro-
fessio virtutis: altiore debet vita
tenere viuēdi. **M**ā quicūq; abrenū-
ciaturus ~~est~~ vitulo iugali vgi-
nitate sua dno cōsecrauerit: mo-
res oportet simul viginitati cōdig-
nos ostēdat. Abstineat ab sciosis
eloquijs. in. vicia. detractione. ha-
bitu impudico. cōmessationib; pota-
tionib;. gregio. emulatione. et cō-
trario vigilijs scis. orōnib;. lectio-
nibus diuinis. et psalmis. doctrine
et eleosimis. ceterisq; sp̄t fructib;
opam impēdat. vt qui future statū
vite i professione tenet i qua non
nubet neq; nubet: sed sicut an-
geli dei i celo. huiusq; statū q̄tū mor-
talib; possibile est. i presenti cō-
tēdat imitari. **A**deo ifimū tabu-
latū amplioris erat laticudinis.
quia nō dicitur iugatis vade ve-
re que habes et da pauperibus:
sed si vis iqt ad vitā iqtredi serua
mandata. **N**ō homicidiū facies. nō
adulterabis. nō facies furtū. non
falsū testimoniu dices. et cetera.
Mediu iter hos locū tenet ḡtinētes.
q̄tū vginib; inferiorēs: tātū emi-
nētiōres iugatis. **Q**uorū portio
gloriosissima. primitiuā i iherosolimis
edificabat ecliam. scribē-
te bto luca. quia multitudis credē-
tiū erat cor vnu et aia vna et cetera.

Quorū maximā ptē vxorios reliquisse
quibus testat: historia sci stephani.
vbi feias eadē religioe polletēs
nō quingēs sed viduas appellat eorū.
Singula at tabulata i cōcūtu ha-
bebat latera id est. iuriculas. neq;
i eisdē tabulatis consistēs sive re-
licēs. posset ad inferiora decidē: qd
ozie regi xigisse legitur i samaria.
Que nimirū latera nō iugue co-
tidiana diuine p̄tectionis erga nos
munimēta designat. **D**e quibus psal-
mista. imittet iqt angelus dñi i
cōcūtu timētū eū et eripiet eos.
Ascēdit itaq; i cenaculū ozias rex
samarie. qui se a domo dauid se-
paraueat: sed p cancellos decidit:
quia hi hērici sive scismatici aliq;
bone actionis arcē conscēdē vidēt:
quia tamē q̄pāge ecclē vnitatis
nō habet: quali patētib; et nō
solidis laterū p̄sidijs. sēp ad vi-
cioy ima relabūt: dū diuino desti-
tuti auxilio: sive p̄tinacie fastu
iterēt. **Q**ua at arte p̄efata ta-
bulata parietib; tēpli sint affixa.
declinat: cū s̄bidit. **T**rabes at posuit
i domo p cōcūtu forisecus: vt non
hereret muris tēpli. **T**rabes ergo
que ierisecus dñm muniabant
et ornabat: tante erāt longitūdis.
vt capita earū forisecus pro mine-
ret. i ifimo qdē ordie cubitoꝝ septē.
i medio sex: i supremo quinq;. **A**tq;
i eisdē capitib; earū tabulata cōpo-
nerēt: nequaquē muris tēpli ihera:
sed iuxta muros trabibus que de
muris exierāt supposita. **Q**ui itaq;

p trabes domus que tabulata porta-
 bat. Nisi predicatoribus se typice desig-
 nati. Qui dum ipsi sublimem atque hono-
 rabilem in ecclesia dei locum tenent. infirmita-
 tes quosque ac fragiles suis predicatio-
 nibus ab infirmorum appetitu sustollunt.
 atque ad celestia desideranda ac speran-
 da suspedunt: suis etiam incessantibus
 ut incipit persistat adiuuant. Legimus
 autem in libro palipomenon. quod trabes
 templi sicut et cetera eius interiora fuerunt
 auro vestite. Quod ita fere non du-
 bium est. ut ille trabium partes que intus
 in templo erant. auri esset laminis tectae.
 que vnde foris patebant. haec minime
 deaurate. ipsam cedri speciem formamque
 cunctis ostenderet. In qua tamen im-
 posita sublimet tabulata gestabat. Quod
 ergo existeret eminebat trabium:
 vitam sanctorum que nobis inferius innotet.
 cere potuit. designat. Quod itus in
 templo deauratum fulgebat. clarita-
 tate illa qua in celesti patria in aspectu
 sui quiescit creatoris. figurate de-
 nunciat. Que nimirum claritas tra-
 bium aurea illis solummodo qui templum
 intraverunt patebat. quia quod sit mag-
 na multitudo dulcedis dei qua abscon-
 dit timetibus se. et proficit sperantibus
 in se. solum non nocuit illi qui reg-
 num celeste meruerunt intrare. Et
 tamen nos cum vita. passionem doctrinam
 sanctorum cernentes. sive in scripturis legentes.
 ad benefaciendum exemplo excitamur
 eorum. quasi in capitibus trabium foras
 appareribus a terra subleuamur. quod
 quibus eterna sanctorum gloriam percipere necesse
 valemus. ex eo tamen quod exteri viderentur

valuumque sublimibus ecclesie membris fide-
 liter adheremus. Possunt etiam hec de-
 scis in hac vita adhuc positus intelligere.
 quorum puritate dilectionis qua in se-
 creto cordis coram domino resurgit. in-
 spicere nequeunt. Attamen ex eis que
 loquendo vel agendo vel patiendo foras
 ostendunt: auxilium nostrae salutis inve-
 nimus. Domus autem cum edificaretur
de lapidibus dylatis atque perfectis edifi-
cata est: et malleus et securis et omne
ferramentum non est audita in domo dei
cum edificaretur. Hec ad illam ecclesiam pertinet
 que post huius mundi labores et certami-
 na. ad eterna premia meruerit intro-
 duci. proprie pertinet. Ibi etenim perfecti
 solummodo et immaculati atque omni
 labe iniquitatis castigati inveniuntur.
 Non est aliquid conquinatum faciens ab-
 hominationem et medicum intrabit in
 illam civitatem. sicut in apocalypsi scrip-
 sit iohannes. Malleus et securis et omne
ferramentum non auditur. quia hic cum
 diuino aduersitate et disciplina veri-
 tatis exercemur. ut illis locis iuxta
 meritum iugiter disponamur. et castiga-
 tio cessante solo amoris glutino.
 quo adhaerere copulemur. vno impleti
 spiritu proficiamus. Ceterum. quibus dicat
 nos vir perfectus in generationibus suis. et
 liti immaculati in via. et cetera huiusmodi.
 nullus vero perfectus et absque macula quod
 diu in huius vite via est iterare potest.
 Non est enim homo iustus in terra qui fa-
 ciat bonum et non peccet. Veritatem
 secundum huius temporis modum. perfecti et im-
 maculati vocantur. qui tunc vere proficiunt
 cum nexibus corporis ab absoluti ad imor-

tale illū domū dñi decorē pueniūt. locūq;
tabernaculi gl'e ei' ascēderit. pfecti solū
modo ē imaculati atq; ab omī labe inq;
tatis castigati. ingrediet' i' illa ciuitate.

De ascēsu et factura medi' ac terci'

Ostium lateris medi' i' pte ēat domū
dextere: et p' eodē ascendebat i' mediū
cenaculū. et a medio i' terciā. Quidā
hūc locū male intelligētes. ostiū tē-
pli a meridie fuisse putant: non
attēderes quia si hoc significare
uoluisset septuaginta non ita dicit. ostiū
lateris medi' i' pte ēat domū dextere.
sed ita potius simpliciter. et habebat
domū ostiū ad meridie. Nūc autē
longe aliud significat. Pte nāq;
domus dextere: latus tēpli meri-
dianū dicit. In cui' pte orientali
ostiū ēat i' ipō angulo factū iuxta
frū. In qd' introeūtes. statim ad altis-
simā gradatim ascendebat. habētes viā
ascēsus p' ipā parietis interiora. ad-
nec tali itinere ad mediū cenaculū.
et a medio pueniēt ad tēplū. Hec ita
esse nō dubitādū quia septuaginta
nō dicit. quia sic ascendētes creber-
rimas habebat a meridie fenestras.
quarū luce certū p' oīa ē sine of-
fensioē iter agerēt. Qui nimirū
locus p'rie ad corpus dñi qd' de
uigie assupsit. respicit. Ostiū nāq;
lateris medi' i' pte ēat domū dextere.
quia defuncto t' i' cruce dño: vnus
militū lancea latus ei' aperuit.
Et bene i' parte domus dextere.
quia dextrū ei' latus a milite apertū.
scā credit eccl'a. Vnde et apto etiā

vbō vsus est euāgelista. ut nō percussit
dicit aut vulnerauit. sed aperuit.
videlicet quasi ostiū lateris medi'.
P' qd' nobis iter ad celestia paderet?
Deniq; ita sibi uixit. et q'tinuo exiit
sanguis et aqua. Aqua scilicet qua
abluimur i' baptismo: et sanguis
quo consecramur i' calice scō. Per
hoc nāq; ostiū nobis est ascēsus in
mediū cenaculū. et a medio i' terciā.
quia p' fidē et mysteria nri cōcepto-
ris. de presenti eccl'e cōuersationē
ad req' aīarū post mortē ascendim'.
nūsq; de requie aīarū adueniēte
de iudici' ad immortalitē q' corporū
quasi i' tēplū cenaculū s'blimiorē
p'fectū penetrauim'. ex quo i' mag-
na amorū corporis uidelicet et aīe
bitudine p'uenio uiuam'. Quid quidē
iter uisibiliter agebat? ita ut soli
hoc qui itauerūt nossent: quia ipm
ostiū etiā foris positi p' uiderēt. quia
nimirū actus fidelū i' hoc sclo ē cele-
bratioēs sacramētorū etiā reprobū
possūt itineri. uerū archana fidei et
itine grām dilectionis nullus nisi p'
hoc dño duce ad celestia scandit. et
agnoscat. Qui ei se dicit nosse deū
et mandata ei' nō custodit. mendax
est. Notādū sane qd' ēgīta cubiti
vsq; ad terciā cenaculū addebant.
quousq; porticuū que erūt circa
tēplū ab austro ē aq'lonē et occi-
su tectū puenēbat. ut iosepho nar-
rate discim'. Deinde ad supremū
tēpli tectū aliq' sexagīta cubiti nu-
merabant'. et sic tota altitudo domū
iuxta liby palipomenon i' cētū uiginti

cubitos gsumata est, Porticus q̄
 que est fronte tēpli ad orientē. iuxta
 fidē prefati volumis eandē cubitorū
 sumā i altitudinē habebat. Qui vi-
 delicet liber illas de qb̄ pdiximus
 porticus circa tēplū. cellaria vocat
 et cubacula. Dedit at̄ iqt̄ dauid salo-
 moni filio suo descriptionē porticus
 tēpli t̄ cellariorū t̄ cenaculi t̄ cu-
 biculorū t̄ abditis et domū ppiciaci-
 ois. Vbi etiā exteriorū domorū que
 erāt extra atriu sac̄dotū i c̄uicu
 tēpli fecit mentionē. cū protinus
 adiūxit. Memō et om̄ que cogita-
 ueat atriorū exedraū p̄ circuitū
 i thezaurus domū dñi. et i thezau-
 ris sac̄orū. Qd̄ at̄ ois altitud tēpli
 cētū viginti cubitorū est. ad idē sacra-
 mētū respicit. qd̄ primitiua ecclā
 i iherosolimis post passionē i sue-
 rectionē ad et ascensionē dñi i celos
 i hoc nūō vltorū grām sc̄i sp̄i accē-
 pit. Quidē nāq̄ qui ex septē t̄ octo
 gstant. solēt nōnūq̄ ad significa-
 tionē referri future vite. que nō
 i sablatissimo gerit̄ aīarū fidelū
 pficiet̄ at̄ i fine sc̄i r̄surrectionē
 corū i immortalū. Ipa at̄ quidē
 i trigonū ducta. id est. cū oib̄ suis
 p̄tib̄ annūciata: cētū viginti
 efficiūt. Quapropter apte nūō
 cētenario t̄ vicenario magna dec-
 torū b̄titud i futura vita designat̄.
 Aptē i hoc tēplū domū dñi cenacu-
 lū gsumat̄. quia post p̄ncēs fide-
 lū labores. post acceptū i futuro
 req̄e aīarū: plena totius ecclē fe-
 licitatis i r̄surrectionis glā gplebit̄.

Ad qd̄ misterū eque p̄inet ut dixim⁹.
 qd̄ r̄surgēs a mortuis dñs atq̄ ad
 celos ascēdēs. huic nūō vltorū sp̄i
 sc̄i i linguis igneis misit. quia eos
 qui diuersitate linguarū ab iūice
 discreti erāt. cognatioē loquelarū
 gmunē i laudē dei fecit habē sermo-
 nē. Nā t̄ ecclā suo tpe r̄surgēs a mor-
 te atq̄ ad celos i carne incorruptibi-
 li ascēdēs plene ac p̄fēe dono sc̄i sp̄i
 illustrabit̄. quādo sc̄dm̄ p̄missū
 apli eūt de ḡ oīa i oib̄. Tūc plena
 ēit adunatio linguarū i oībus.
 ad pdicanda euāgelia dei. quia con-
 sona mēte ac voce oēs diuine glā
 maiestatis quā p̄sentē visuē st̄
 collaudabūt. Et parietes cedro.
et parietū sit abiete tectū. ca. ix.
Et edificauit domū t̄ gsumauit
 ea. Exiit q̄ domū laquearib̄
 cedrinis. Laquearia sūt tabulata.
 que magno decore gposita t̄ orna-
 ta. ab inferiori p̄ce tribū affigūt.
 Et quia terne altitudis domū dñi sc̄a
 fuerat. nimirū terna habebat la-
 quearia. Qd̄ at̄ aptius p̄ laquearia
 q̄ sublimiores quosq̄ i sc̄a ecclā
 iustos significare credam⁹. Quorū
 opus t̄ doct̄na cūctis i exēplo p̄po-
 sita. quasi longius ab alto premi-
 nēt. quiq̄ suis iressioib̄ et exhor-
 tatioib̄ aīos i firmoz us ne i tep-
 tatioib̄ deficiat̄ p̄tegūt. Que ni-
 mirū laquearia r̄e cedrina esse
 desc̄būt. Cedrus nāq̄ arbor. ob
 ip̄uitibilibis oīno nature. odoris
 iocūdi. aspectus nitidi. serpētēs
 accēsa nidore fugās ac perimēs.

Que perfectis abusque conveniunt. quorum
insuperabilis est patientia. fama virtutum
eximia. presentia actibus gratissima bo-
nis. auctoritas ad revocandos profu-
dosque eos qui veritati resistunt. insu-
perabilissima. qui et in hac vita et in futura
singulari pre-sentia ceteris sanctis emi-
nentia fulget. Et edificavit tabula-
rum super omnem domum quingentis alti-
tudinibus. Loriculas significat que in
supremo domus recto pre-sentia cran-
facte: neque ad altiora perveniens. re-
pente laberet ad ima. Quod in omni do-
mo quam quisque edificaret magister fieri
precepit. cum diffractis iqueis domum
novam faceret murum recti pre-sentia. ne
effundat sanguis in domo tua. et sis
reus labere alio et in precepto tucto. Hec
autem tabulata siue lorica. supra se-
lata vocata. Vbi cum dictum esset. e-
dificavit super pariete templi tabula-
rum per gratiam in parietibus domus. pre-sentia
templi et oraculi. continuo subiunctum est.
Et fecit latera in circuitu. In quibus nimi-
tum lateribus intelleximus divina esse
presidia designata. que nos in hoc
adhuc solo laborantes. ac pro capti-
vum ad superiora nitentes. cotidie ne
deficiamus. adiuvant. Ad cuius formam
sensus etiam hunc locum intelligere debemus.
sed ea distinctione. quod in hac vita iter
crebra vel hostis impati temptame-
ta. vel nostre fragilitatis obstacula. cre-
bro primo gemis superne pietatis mu-
nere ne corrumpamur defendimus. In
illo vero vita quam supremam templi tectum
ut supra docuimus insinuat. tanta pre-
sentis dei gratia munimur. ut nec

velimus ultra peccare. nec possimus.
neque ullo mortis. siue doloris. siue
temptantis aduersary metu afficiamur.
De presentibus domus auxiliis quasi de late-
ribus tabularum dicit ipse dominus loquens
de populo suo. Invocavit me et exau-
divit eum. cum ipso sit tribulatio. et ipse
eum et glorificabo eum. De futura autem
ei gratia qua supra illa civitas illas-
tratur. dicit eadem civitati. Lauda-
rum ihesum dominum. et cetera. usque fines tuos
pace. Bene hoc tabulatum in tecta domus
domini quingentis cubitos altum esse memoratur.
quia nimirum ita nos in illa patria
divine presentia claritatis implet. ut
nichil aliud visus. nichil auditus.
nichil olfactus. nichil gustus. nichil
tactus dulce habeat. nisi diligere dominum
deum nomen. ex toto corde. tota anima. to-
ta virtute. diligere et proximum tam nos ipsos.
Et operuit domum lignis cedrinis.
Hic supremam ipsam domus tectum dicit.
id est. tabulatum illud quod supremis tra-
bibus suppositum erat. Non autem habe-
bat templum culmen in superioribus. sicut
nec tabernaculum. sed erat equale.
quomodo omnibus in palestina et egip-
to domos edificatibus moris est. Ad
ipsum autem hoc tabulatum quo opta est
domus et laquearia designat. id est.
eximios quosque in resurrectionis gloria
vires. et singulari scititate ad ipsum
virtutis apicem perveniunt. De quo
vno dicitur. Inter natos mulierum. non
fuerit maior iohanne baptista. Cuius
si comparare magnitudinis scire vis.
nudi quod patris eius ipse angelus ait. Et
ipse patris ante dominum in spiritu et virtute helpe.

Et edificauit parietes domus ierusalem
tabularis cedri a pauimento usque
ad summitatem parietum: et usque ad la-
quearia operuit lignis. Intersecus
quidem domus cedro erat vestita. Nam foris
secus tanto nitore lapis ipse de quo
facta erat fulgebatur: ac si calculo candido
esset tecta. Iuxta sensus vero mysticos,
parietes templi sunt illi fideles: ex quibus
sancti vniuersalis ecclesia consistit. Quorum
dilatatione per orbem latitudo designat
parietum: spem vero et intentionem omnium ad
caelestia erectam altitudinem. Vel certe
altitudo parietis qui ex ordinibus
lapideum superuicem positus constat. pueris
statum ecclesie significat. ubi electi super
fundamentum christi omnes edificati. sibi uicem
in ordine per temporum curricula succedunt.
seque uicem portantes. legem christi que
caritas adimplet. Dum et qui nunc pre-
cedentibus erudiuntur magis. rursus
ipsi alios erudiunt. quasi superuicem
positis ordinibus quibus quibus lapideum
uicem in domo dei. sic ab alijs fixa.
instruuntur: ut ad portandos alios
et ipsi sufficiant. usque ad ultimos
qui in fine mundi nascituri sunt iustos.
Qui quasi in summo domus dei locati ca-
minum. docentur et portantur ab alijs.
sed quos doceat quorum uel fragilitate
tolerent ipsi non habent. Qui uidelicet
parietes intersecus tabularis cedri-
nis operiuntur: cum corda fidelium amo-
re uirtutibus reducant. Sicut et cedri
natura perfectos homines ut supra do-
cuius typice denunciat: ita etiam lo-
cis oportunis celsitudine uirtutum
quibus ad eandem perfectionem perueniunt non

11
inmerito designat. Teguntur autem omnia lig-
nis a pauimento domus usque ad summi-
tatem parietum et usque ad laquearia. cum
electi a primis fidei rudimentis usque
ad perfectionem bonae actionis. et usque ad
ingressum patrie caelestis. bonis studiis.
re non desistant operibus. cum a primis
iustis usque ad ultimos in consummationem
sancti omnes uirtutibus studet. quorum merito
iure valeat protestari: quia bonus
christi odor sumus deo in omni loco. **Et tertia**
pauimentum tabularis abiegnis. Hoc
quomodo factum sit plenius in libro para-
lipomenon explicatur: ubi scriptum est.
Stravitque pauimentum templi preciosis-
simo marmore. stratum decore multo.
Unde patet quod tabulas abiegnas
quibus pauimentum tegeret. nequaquam
intra posuit. sed primo illud marmore
pretextit. et deinde tabulas supposuit:
ac tectum horum duobus auri uestitum
supradidit. ut in sequentibus legitur.
Sicut autem altitudo parietis in altum ex-
urgens atque usque ad laquearia perueniens.
perfectus uirtutum quibus electi ad regnum
caeleste perueniunt. uel certe ipsos electorum
choros sibi in tempore uariata succe-
des significat. ita equalitas pau-
imenti in corde eandem humilitatem qua
in temporalibus adhuc uita positi. socialiter
in uice caritate dictate querunt.
non inmerito demonstrat. Quod uidelicet
pauimentum preciosissimo erat marmore
stratum decore multo. idemque marmo-
ris tabulis tectum abiegnis. quia
nimirum uita iustorum primo fidei fir-
mitate perueniunt in corde. ac deinde
uirtutum spiritualium latitudine est

adornanda in opere, Alioquin quod uti-
litas habeat decor marmoris
preciosissimi lignorum tabulis ob-
tectus. si non mysticum aliquid
tante signabat. ac bonorum am-
plitudinem operum fortitudine fi-
dei inmeritate suffulciendam esse
docebat. Abies vero propter altitu-
dinem sui et robur durabile. me-
te electorum infirma mentis queque de-
sideria spernente. et celestem con-
templationi semper intentam. virtuteque
patientie excellentem non ingenue de-
monstrat. Auri autem laminae que
marmoris ac tabulis sunt abiegnis
superpositae: ipsa est latitudo ca-
ritatis de puro corde et conscientia
bona et fide non ficta. Que sicut
aurum alijs preciosius est metallis;
ita ceteris virtutibus eximior in
templo dei singulari luce refulget.
Unde bene apostolus cum plurima vir-
tutum bona que humilibus corde
essent servanda. quasi pavimenti
ornatus enumeraret dicens. induite
vos ergo sicut electi dei sancti et di-
lecti viscera misericordie. benignitatem.
humilitatem. patientiam. modestiam. suf-
ferentes invicem. et donantes vobis
metipsum sicut adversus aliquem
habet querelam. sicut Christus donavit
vobis. ire et vos facite; repente
velut de superaddito auri velamine
subiungit. Qui omnia autem caritate ha-
betes: quod est vinculum perfectionis.

De distincta mensura templi ipsius
et oraculi. capulum decimum.
dificavit quod viginti cubitorum

ad posteriorem templi partem tabula-
ta cedrina a pavimento usque ad
superiora. et fecit iteriore domum
oraculi in sancta sanctorum. Posteriorem
templi partem occidentalem dicit. ab ori-
tu cum solis ingressu habebat templum.
et ab oriente iteriore: hoc est sancta
sanctorum. Quod autem tabulata que iteriore
domum a superiore separabat. a
pavimento usque ad superiora esse
dicit edificata. non solum usque ad la-
quearia significat. que triginta
cubitis erat in sublime a pavimen-
to suspensa ut supra iam dictum est.
sed tantum usque ad cubitos viginti
altitudinis ut in scripturis aperte legitur.
Reliquum vero erat supra tabulata.
apertum et iane usque ad laquearia
cubitorum decem altitudinis. et cubi-
torum viginti longitudinis iuxta
latitudinem templi domus. per quam ni-
mirum ianuam fuit in celorum de alta-
ri terminatis solebat in sancta sanctorum ascen-
dere. atque ad archam domus operendam
penetrare. In qua distinctio domus
domini patet figura mystica. et apostolo
exponente luce clarius est. quia pri-
or domus in qua semper introibant sacerdotes
sacrorum officia consummantes. presens
est ecclesia. ubi presens cotidie consistens
operibus. domino sacrificia laudis offe-
rimus. Interior vero domus que ad
posteriorem templi partem erat facta. ipsa
est promissa nobis vita in celis.
iterior quae hac conversatione in exi-
liis. quia in presentia regis sumus. perpres
ibi beatorum angelorum et hominum solentibus.
agitur. Unde bene de ea merito

seruo dicitur. terra in gaudium domini tui.
 Sed posterior est tpe. quia post
 huius scilicet labores: ad illi ingressu p/
 ducimur. Tabulata autem que utraq;
 domum ab uice diuidit. ipsa sunt
 claustra celi. quorum nobis aptione
 cotidie suspiramus. et quatenus dominus do/
 nauerit pia semper instantia donec
 aperiantur et utraque liceat pulsari.
 Vbi etsi necesse ante solutionem
 corporum intrare permittimus. apta
 tamen habemus ianuam diuine pie/
 tatis. qua orationum nostrarum. eleosi/
 narum. ieiuniorum. ceterorumque operum
 tinnuata permittamur. Hinc est
 et quod paries cedimus domum ue/
 rioris ianuam habebat in superio/
 ribus pro totum ubi fumus incensorum
 intraret: quia oculi domini aperti sunt do/
 minum eius nocte ac die. et aures eius
 in orationes seruorum suorum intendentes.
 et hoc pro tota latitudine diffuse pro
 orbem ecclesie. Alture que tinnuatis quod
 idomo quod exteriore sed ipse ostium
 stabat domum uerioris tipus fuit
 profectorum iustorum. qui tunc quidem
 adhuc in mundo recedi sed omni desi/
 derio sunt ad celestia suspensi. et velut
 incenso thure fumum ascendente in sca/
 ficos emittunt. quia superno amore
 flagrantes ceteris orationum uocibus.
 aures sui pulsant conditoris aucto/
 ris. Aptamque late ianuam fumus incen/
 sorum in superioribus uicem: quia pro
 mundiores quique in terris. et quasi
 uiciniores celestis patrie commorantur:
 tanto citius a domino cuncta que
 possunt accipiunt. Bene autem uerior

domus viginti cubitos longa facta est.
 propter misterium gemine dilectionis.
 de qua supra diximus. que in hac ue/
 ram uita ex parte maxima electorum
 illustrat mentes. sed in illa patria ces/
 santibus aliarum uirtutum operibus. sola
 perpetuo regnat. Porro quadraginta
cubitorum erat ipsum templum pro foribus orationis
caeli. Diximus ipsum templum. ecclesie typum ges/
 sisse. Unde et fuit quadraginta cu/
 bitorum. Qui mense sepe in significa/
 tionem ponitur patris fidelium laboris:
 quomodo quinquagenarius in significa/
 tionem future quietis et pacis. De/
 nario namque numero gemetur precepta:
 quorum obseruatio ad uitam peruenit.
 Denario namque eque significatur ipsa
 quam desideramus. et pro qua laboramus
 uita peruenit. Quadratus uero est mu/
 dus. in quo pro aqreda eadem uita
 certamus. Unde et psalmista congre/
 ganda de gentibus ecclesiam prouidet
 aiebat. De regionibus congregauit eos.
 a solis ortu et occasu. ab aqione et
 mari. Decem autem quater ducta: qua/
 draginta faciunt. Unde populus ab egip/
 to liberatus. in figura patris ecclesie
 quadraginta annis in hemo multis
 laboribus exercebat. simul et pane
 celesti reficiebat: ac sic tandem ad
 promissa olim patriam peruenit. Exercebat
 et temptationibus quadraginta annis. ut
 labores ecclesie quibus totum pro orbem in ob/
 seruanda dei lege sudat immuere.
 Nascitur autem manna de celo pro eosdem
 quadraginta annos. ut ostendat
 ipse quas ecclesia tolerat passionibus
 spe denarii celestis. hoc est eterne

brutudis esse leuigande. **U**bi hic qui
nunc esuriunt et sitiunt iusticiam. satu-
rabuntur. et sicut eadem ecclesia suo canit
receptorum deo. ego autem cum iusticia ap-
parebo in conspectu tuo. faciam bonum dum ma-
nifestabitur gloria. **M**aurit ergo pul-
chritudine et afficitur aduersis. et reficitur
mana. ut sit illud apostoli. spe gaude-
tes. in tribulatione patientes. In qua
figura et dominus noster quadraginta
diebus ieiunabat. et ante mortem carnis
sue. quadraginta etiam epulabatur cum
discipulis. suis post resurrectionem
carnis sue. apparet eis in multis ar-
gumentis. et loquens de regno dei. et
quiescens. Ieiunando etiam ostendebat
nunc in se labore. manducando autem
et bibendo cum discipulis ostendebat in
nobis suam consolationem. Ieiunans
velut clamabat. attendite ne gra-
uetur corda vestra in crapula et ebrietate
et curis huius vite. manducando
autem et bibendo velut clamabat. ecce ego
vobiscum sum usque in consummationem seculi.
Et iterum ait. videbo vos et gaudebit
cor vestrum. et gaudium vestrum nemo tollet
a vobis. Simul enim et cum via ad dominum
carpimus. et a vanitate presentis seculi
ieiunamus. et promissione futuri re-
fricimus. hic non apponentes cor.
illuc pascentes sursum cor. **E**t omnis do-
mus sit cedro vestita et auro. ca. xi.
Et cedro omnis domus ierosolimiticus vestie-
bitur habebit tornaturas suas
et iuncturas fabrefactas et celatu-
ras eminentes. Diximus de cedro
quod insuperabilem virtutum venustatem
signaret. Quia nimirum ligno omnis

domus domini ierosolimiticus vestietur. cum corda
iustorum solo bonorum operum amore ni-
rescunt. **H**abet domus domini in tabulis
cedrinis tornaturas suas et iunctu-
ras fabrefactas. cum ecclesia quique sese
iuncte pulcherrima caritatis copu-
la quiescit. ita ut cum innumera
sit multitudo fidelium. unum tamen
cor. unam habeat animam pro communis
fidei ac dilectionis societate merito
dicuntur. **N**amque tornature que iunctu-
ris tabularum apponebantur. ut unum
ex omnibus fieret tabernaculum tabula-
rum ipsa sunt officia caritatis. quibus
adiuncte firmitas sancta copulatur. atque
in unam christi domum. toto firmamento
ponitur. **Q**ue etiam domus habet ce-
laturas eminentes. cum opera virtutum
sancti nequaquam tegunt. sed manifesta
expressione foris omnibus quales sunt
ipsi. quod agant in exemplum videndi profertur.
quomodo fecit apostolus paulus. qui non
solum predicando christum gentibus. et patien-
do pro christo quantum emineret ostende-
bat. verum etiam in epistolis ad ecclesias desti-
natis. quot pericula pro christo to-
leraret. quantum reuelationibus sit a
christo sublimatus felici glorificatione
declarat. **Q**ui cum dicit suis au-
ditoribus non dubitaret. imitato-
res mei estote sicut et ego christi. quod
in domo domini nisi celaturas eminen-
tes ostendit. quia singulari culmine
virtutis se cum ecclesia inimitabilem
prebuit. **Q**uia cedrinis
tabulis vestietur et habitabitur. nec omnino
lapis appareat. et poterat in pariete
Et lapides parietis sue parietis

et tabule et aurum: secundum omnia in ecclesia vi-
 ta designat. Sed ea utique distinctio
 cum pariter ponuntur, ut lapides vivi
 sint sancti, fortitudinis fidei in una eadem
 regula sibi inter se agglutinati, tabule
 cedrine siue abiegnie sint sancti latitu-
 dine variata virtutu, secundum donaciones
 sancti spiritus in una eademque fide sibi inter se al-
 terutrum conexi. Aurum laminae sunt
 sancti, supereminente scientie caritate ha-
 beres, huiusque fulgore gratissimo
 adiuventur gaudentes. Que tam bene apud
 una sententia complexus est dicitur. Nam in christo
 ihesu neque concilio quod valet neque precium:
 sed fides que per dilectionem operatur. Fidelis
 namque virtute, lapis figuram tenuit: ce-
 drine actionis odoriferum: aurum transce-
 dit omnia dilectionis. Vestiturque lapideus
 paries tabulis cedrinis: cum professio fi-
 dei bonis ornatur operibus: ne sine operibus
 otiosa iudicetur aut mortua. Verum
 quia lex in lapide scripta: doctrina vero
 euangelii per lignum est dominice passionis con-
 firmata. Unde et per lapidem cruci dabatur
 in precium, nos signo crucis consecramur
 in fronte, possunt non incongrue parietes
 templi lapidei, siue parietum preciosis-
 simo marmore stratum, eorum qui in lege
 fideliter ac perfecte vixerunt typum gerere:
 tabule vero cedrine siue abiegnie, noui
 testamenti iustos indicare, qui volentes
 post dominum venire abnegant semetipsos,
 et supra cruce sua, cotidie sequuntur
 illam. Et quoniam versusque temporibus iustos coram
 gloria supne manet retributionis: lapi-
 dibus ac lignis preciosis, trina est species
 aurearum adiuncta laminarum. Nec

fides gratia debet videri quod superadiximus
 porticum que erat ante templum, antiquum
 gestare figuram fidelium, ipsum vero templum,
 eorum qui post incarnationis dominice tempore
 in mundum venerunt, portio domus iteratio-
 nis regni celestis gratia, que utriusque
 iustis datur figurare, nunc autem dicamus
 parietes lapideos antiquum dei populum,
 tabulata cedrina novum, aureas la-
 minas, utriusque in celis premia designa-
 re, cum idem parietes templi et in porti-
 cu et in ipso templo et in sanctissimorum pari-
 fuerit modo de lapidibus et lignis et
 auro operati. Multiplex namque est in
 diversis rebus una eadem repeti-
 tio figurarum. Sed et hoc dicendum, quod
 fuerunt in lege et ante scriptam legem
 plurimum qui legaliter domino deserui-
 verunt, non occideres, non fornicantes,
 non furtum facientes, non falsum testimo-
 nium loquentes, honorantes patrem et
 matrem, et diligentes proximos sicut se-
 ipsos. Hi ad parietes porticus lapi-
 deos pertinebant. Fuerunt alii qui ma-
 iori perfectione, relicto mundi nego-
 cibus et assumpta cruce sua sequantur
 dominum, qui ut apostolus ait, ludibria et ver-
 bera experti, insuper et vincula et carce-
 res, lapidati sunt, secti sunt, temptati sunt,
 in occasione gladii mortui sunt, cruciaverunt
 in melioris temporis pellibus caprimis, egentes
 angustiati, afflicti, quibus dignus
 non erat mundus. Hi qui ante ma-
 nifestata tempora euangelii vitam duxerunt
 re euangelicam: quod nisi ante ingressum
 templi tabulata cedrina in porticum ful-
 gebat. Quos utrosque quia idem

regnum celeste. coiter quibus in mansionibus
discretis recipit. quasi porticus templi
post lapides et cedrum intersecus est auro
coopta. Sicut autem hoc in tempore plures. qui
legalibus grati preceptis que supra com-
mencorauimus. suffice sibi credunt tantum
si ad vitam peruenire mereantur. Sicut
aliqui qui ad perfectionem nitentes. uidentur
que habet orbem dominum sequuntur. mentes
permitti illi quo talibus in resurrectione
non solum vitam. sed et speciale predicere
honorem esse et hinc. Amen dico uobis
itaque. quod uos qui secuti estis me. in rege-
neratione cum sederit filius hominis in sede ma-
iestatis sue. sedebitis et uos super sedes duo-
decim. iudicantes duodecim tribus israel. Hic
ad parietes templi albo de lapide factos
illi figuratim ad cedrina pertinet ta-
bulata. utique a domino propter premia
lucis quasi auri laminas quibus decorari
expectant. Sicut in abdicis templi lapi-
des preciosi. se tabulata ligni aromatici
utique auro coopta. quia et illi qui
in lege domini immaculate ambulauerunt.
et qui gratiam euangelii perfecte susceperunt.
pariter eterna uita perueniunt. Oraculum
autem in medio domus in interiori parte fecerat.
ut poneret ibi archam federis domini. Hoc
superius procurando expositum est.
quia uidelicet interior domus. secreta
patrie celestis. archa federis. dominum
saluatorem in quo solo fedus pacis apud
patrem habemus designaret. Qui post
resurrectionem suam ascendens in celum. car-
nem quam assumpsit ex uirgine a patris
dextera collocauit. Huius oraculum ha-
bebat viginti cubitos longitudinis.
et viginti cubitos latitudinis. et viginti

cubitos altitudinis. Quod dicitur viginti
cubitos altitudinis. parietem significat
cedrinum. qui oraculum. id est sancta sedes ab
eade exteriori segregabat. sicut et supra
diximus. Oraculum ergo ubi erat archa habe-
bat uicenos cubitos in longitudine et lati-
tudine et altitudine. id est per quadratum. quia in
supra illa parua ubi regem in decore suo ui-
det oculi sedes. sola caritas diuine ac fi-
ne gratie per omnia fulget. Quod per uicenis quibus
astuitur et cum dicitur. et operuit illud auro
uestiuit auro purissimo. Quod est apte dicitur.
quia supra membra ciuitatis. gratia cari-
tatis impleuit. Quod altare oraculi sit cedro
et auro uestitum. Capitulum duodecimum.
Quod et altare uestiuit auro. Alta-
re dicitur timiamatis quod erat ante ora-
culum. de quo paulo post scribitur. et
Quod et totum altare oraculi texit auro.
Vnde intelligi datur quod idem altare
de lapide quidem factum fuerit. et cedro
uestitum. ac deinde auro cooptum. Signi-
ficat autem typice perfectam vitam iustorum.
qui quasi in uicina oraculi se possunt.
quia desertis delectationibus. de solo reg-
ni celestis ingressu curam omnem impediunt.
Vnde bene in hoc altari non carnes
victimarum. sed sola timentur. timiamatis
mata. quia tales non adhuc partem car-
nis. et illecebras cogitationum in se mac-
tare opus habent. sed tantum orationum spiri-
tualium et celestium desideriorum odora-
menta per ignem eterni amoris in conspectu
sui conditoris offerunt. Quod autem in huius-
modi altari lapis. cedrus auro figuratur
ex hijs que superius dicta sunt facile
potest intelligi. Dominum quibus ante ora-
culum operuit auro purissimo. et fixit

laminas clavis aureis. Domū autē
 oraculū. p̄ntis ecclē typū tenē dixim⁹;
 ubi ita r̄dēptoris nr̄i amore flagram⁹;
 ut necdū ipm̄ vidē facie ad faciē
 valeam⁹. Vnde apte dōm⁹ her auro
 q̄dē optimo coopto. sed it̄posito eāt
 medio pariete ab oraculo secreta.
 Oraculū nāq; vocat⁹. cū vl' diuina
 homib⁹ vel angelica allocutio cū se
 cretorū quorūq; reuelatioē cōcedit⁹.
 Vnde bene oraculū ī abditis. hoc ⁊.
 ī interiore domo fr̄m̄ est. quia ī sup
 na patria et angeloz nobis visio
 et allocutio ipaq; dei p̄ntia reuela
 bit⁹. iuxta hoc qd' veritas ipā dilige
 rib⁹ se pollicet⁹ dices. Qui at̄ dili
 git me diliget⁹ a p̄re meo. et ego di
 ligā eū: et manifestabo ei meipm̄.
 Et iterū. Venit hora cū iā nō ī puer
 b⁹ loquar vob⁹; sed palā de patre
 meo anūciabo vob⁹. Dom⁹ at̄ ante
 oraculū auro tecta est. quia p̄fā
 quiq; iusti ī hac vita ubi necdū pa
 lā de p̄re audire. id ⁊. necdū palā
 vidē queūt. fidē ⁊ opus iusticie
 diuino ornāt amore. p̄ quā visionē
 et plenā dei cognitionē mereant⁹.
 Lamine auree quib⁹ opta est dom⁹.
 opatioēs s̄t multifaric pietatis. q̄s
 ī obsequiū vel sui creatoris vel frater
 ne n̄ritatis amor castus exhibet.
 Clavi aurei quib⁹ erāt affixe lami
 ne. ipā s̄t p̄cepta caritatis. siue pro
 missa et̄ne claritatis. p̄ que ī exer
 cicio studioq; vtutū ne deficiam⁹
 dnante xp̄i grā continet⁹. Vnde
 bene de eisde clavis ī libro palipome
 non scriptū est. Sed ⁊ clauos fecit

aureos. ita vt singuli clavi cidos
 quinquagenos appenderēt. Quinqua
 genario nāq; nuō. solet ī septuris
 remissio peccōz. et grā sp̄s sc̄i. et
 reges et̄na figurari. qm̄ quinquage
 sim⁹ psalm⁹ est peitētie et remissi
 ois. quinquagesim⁹ an⁹ iubeleus. et
 quinquagesima die post pascha sp̄s
 sc̄us adueniens. primitiua eccliam cō
 secrauit. Et quinquagenoz erāt cidoz
 clavi singuli q̄b⁹ lamine auree af
 figebāt⁹ ī parietib⁹ dom⁹ dñi. q
 quia nimirū verba celestia quib⁹
 ī amore bonozū opm̄ proficim⁹
 ⁊ cōseruamur. veniā nob⁹ promittūt
 peccōz. grām sp̄s sc̄i. et sabbatis
 mū ī futuro pollicēt⁹ et̄nū. Et hī
 qdē dilectionis. Sūt vō alij clavi.
 timoris. quib⁹ incipientes quiq; et
 necdū ad p̄fectionē p̄uenientes. ille
 cebras vicioz carnaliū volupta
 tūq; mortificāt. illi videlicet sermo
 nes veritatis. quoz īsticutioē car
 nē nr̄am yfigē cū vicij⁹ ⁊ ḡcupis
 cētij⁹ edocemur. q̄s habē desidea
 bat p̄p̄ha cū ait. Cōfige clavis a
 timore tuo carnes meas; a iudicij
 eī tuis timui. Qui rursū ad p̄fer
 tionē p̄ueniens dicit de clavis di
 lectionis. Michi at̄ adherē deo bonū ⁊.
Nichilq; eāt ī tēplo qd' nō auro te
get⁹. Sed ⁊ altare totū oraculi
 auro texit. Supra de altari dictū
 est. plenius vō hec ī libro palipome
 non explicāt⁹. ubi porticus q̄ que
 eāt ante frontē tēpli deaurata
 esse ītrifecus. cenacula q̄ tecta
 esse p̄hibet⁹. Vbi figura m̄sterij

S
S

in promptu est. quod tota ecclesia et in hoc
seculo et in futuro pro ceteris ventibus
deo placitis. dono caritatis abundat.
et sola hec quasi singulariter emi-
nens celare videtur. Deaurata est quippe
porticus ante templum: quia veteris
testamenti. deo pro caritate placuerunt.
Deauratum est templum: quia eadem ipsa
caritas dei diffusa est in cordibus nostris
per spiritum sanctum qui datus est nobis. Deaura-
ta est domus interior: quia in superna pa-
tria sola caritas regnat. Sed ibi eo
verius et securius: quo presentis ipse
deus qui est caritas. videtur. Ibi eo
certius. quo ipse mediator dei et hominum.
qui solus primorum est conscius secretorum:
velut archa testamenti semper aspicitur.
Quod autem cenacula quod tectum est auro: ad
eandem sensum respicit. Sicut et inte-
rior domus sancti spiritus ubi est archa. ~~inter-~~
iterna spiritus vitae in aspectu sui conditoris
et redemptoris significat. iuxta illud
psalmiste. abscondes eos in abscondito
vultus tui. a turbatione hominum: ita
cenacula et eandem in alio vitam hoc est
in celis esse. et non hoc mundo designat.
dicente apostolo. Quae sursum sunt querite.
ubi christus est in dextera dei sedes. quae sur-
sum sunt querite. non quae super terram. **De**
A factura cherubim. Caplin. xiiij.
Et fecit in oraculo duo cherubim
de lignis oliuarum. Decem cubitorum alti-
tudinis. Cherubim sicut propheta ezechiel
aperte declarat. angelice dignitatis
vocabulum est: minus singulari che-
rub. plurali cherubim dicitur. Unde
aperte in figuris cherubim quae erant
in oraculo facta. angelica ministeria

quae virtuti suo in celis semper assistunt.
possunt intelligi. Qui vixit de lignis
oliuarum facti esse prohibentur: quia ni-
mirum ventus angelice. gratia spiritus sancti
ne unquam ab amore dei auferatur: uncti
sunt. Ipsi etiam una nobiscum sunt particeps
illis de quibus ait in laude christi propheta.
Unxit te deus deo tuus oleo leticiae pro
participibus tuis. **Decem de lignis oliuarum**
sunt figuratim facti: quos luce sapientie
celestis. mox ipse qui creauit. impleuit.
Unde cherub appellari voluit. qui la-
tine multiplicata scientia. siue scientie
multitudo interpretatur. **Decem autem sunt cubitorum**
altitudinis. quia denario vite et ne
fructus. habentes inuolantur in se sui redemp-
tionis imagine. seruata in perpetuum sa-
tate et iusticia et veritate. quam a
prima condicione preperunt. Denarius
namque decem obolis constat: et continet
in se nomen cesaris et imaginem. Con-
suevit. Quapropter et figure regni
celestis aptissime congruit. ubi et
sancti angeli in imagine sui conditoris ad
quam facti sunt semper manent. et electi
homines imaginem eius quam petendo a-
miserunt. recipiunt. Scimus et igitur quia
cum apparuerit. siles ei erunt: quoniam vi-
debimus eum sicuti est. Quinque cubitorum
ala cherub una. et quinque cubitorum ala
cherub altera: id est decem cubitos ha-
bentes a summitate ale usque ad ale al-
terius summitate. Ale autem in scripturis hominum
figura ponitur: virtutes significant
eorum quibus ad celestia semper euolare:
atque in his conversatione delectantur
habere. Cum vero in significatione angelorum
ponitur ale: quid aptius quam gratia

demonstrat pietate et idest felicitate
 tatis eorum. quia semp̄ i celestibus
 i ministerio sui p̄sistunt auctoritas.
Uel certe quia leuitate sp̄ualis na-
 ture sūt p̄dicti. ita ut ubiq̄q; vo-
 luerit statim quasi volando p̄ueiant.
 et hic cū aliis figurati. et p̄phetis cū
 aliis se ostendit. Bene at̄ dicit̄ q̄ quinq;
 cubitorū fuerit ala cherub vna. et quinq;
 cubitorū cherub ala altera. qm̄ vtutes
 angelice lege dī que i quinq; libris de-
 scripta est idest deuotioē custodiūt.
 Diligēdo videlicet dē et dnm̄ suū. ex
 oib; v̄rib; suis. Diligēdo et p̄xios t̄p̄
 seipos. **A**lcūdo ei legis est caritas.
Proximi at̄ eoz et ip̄i adiuuē s̄ ange-
 lici sp̄. et hoīes electi. eoz eque cōci-
 nes. **U**nde vtrūq; ala. eiusdē esse mē-
 sure p̄hibet̄. quia videlicet eadē ip̄a
 deuotioē qua sese alterutru i deo dili-
 git: nr̄m q̄ ad se ascēdētū societate
 desiderat. Sicq; simul. ale decē cubitos
 p̄plet. cū i gemine caritatis exhibitiōe
 angeli de conditoris sui p̄ntia letat̄.
Decē q̄ cubitorū ēt cherub sedis mēsurā
pari: et opus vni ēt i duob; cherubim.
Duo enī fci cherubim. p̄t̄ consortiū
 eiusdē de qua loquim̄ caritatis signi-
 ficandū: quia minus q̄ iter. duos car-
 itas stare nō potest. **U**nde et saluator
 binos ad p̄dicandū discipulos mētre cura-
 uit. ut tacite docēt ab eis qui verbū
 fidei p̄dicat̄. vtute dilectiois ante
 oīa opa esse tenēdā. **U**niq; mēsure
 et opis etat̄ duo cherubim. quia dispa-
 rilitas volūtati sine cogitationū. i su-
 p̄na illa p̄ntia nulla est: vbi vna oēs
 eadēq; dei p̄ntis visione. et gl̄a illustrat̄.

Posuitq; cherubim i medio tēpli itero-
ris. Excedebat at̄ alas suas cherubim.
et tangebat vna ala parietē. et ala
cherub sedis tangebat parietē alterū.
Alc at̄ altere i medio parietē tēpli
 sc̄uicē q̄tingebat. **M**anifestū est ex
 hys que p̄dicta sūt quare cherubim
 i medio tēpli iterioris sūt positi.
 quoz habitatio semp̄ est i celis. **E**x-
 cēdēbat at̄ alas cherubim quasi ad
 volandū. quia sp̄ angelici: semp̄ ha-
 bēt aīm ad obsequiū diuine volūta-
 tis paratū. **Q**d vō ala vna tangebat
 parietē. et ala cherub sedis alterū pa-
 rietē: ad illā caritatis administratio-
 nē quā nob̄ exhibēt angeli p̄tinet.
Qd ale altere i medio tēpli se iuicē
 q̄tingebat: eī dilectiois gr̄m̄. qua
 se alterutru p̄pletur̄ exprimit. **B**e-
 ne at̄ seip̄. textū q̄ auro cherubim.
 quia et naturā eoz conditor imorta-
 li caritate s̄blimauit. et mētre vera
 dilectiois atq; hūilitatis luce repleuit.
Notandū sane qd̄ moyses dū tabna-
 culū faceret. fecit et duos cherubim
 aureos: quos posuit i p̄ncipatorio qd̄
 ēat sup̄ archā. **S**alomon at̄ addidit
 alios duos maiores q̄s i tēplo ponēt.
 sub quoz alis archā i medio ponēt
 cū p̄ncipatorio et cherubim p̄riorib;.
Sicq; sc̄m̄ est. vt i tabnaculo q̄dem
 essēt cherubim duo; i tēplo at̄ quatuor.
 ad vnā vō eadēq; significatiōē vtri-
 q; p̄tinet. **S**ed repetitū **S**op̄ an-
 guste sc̄m̄ et p̄ salomonē. vt typice
 docēt. quia multiplicata p̄ntia
 tione d̄m̄ca eccl̄a: lacus esset
 q̄tib; s̄blimatus celi am

ciuium pandenda. Qui sic conditorum de col-
lato sibi munere beatitudinis collaudat.
ut de nostra ereptione atque ad eandem beatitu-
dinem introductione congaudet. Excedunt
et alas ad iuicem super archam: cum ad laudem
domini saluatoris. referunt bonum omne quod
acceperunt. Excedunt alteras alas ad pa-
rietes oraculi: cum sanctos etiam homines secum
videre letant. eosque velut alarum suarum
summitatibus tangunt: quos gloriosos atque
imitatores fuisse in hac vita sine purita-
tis exultant. Duos autem eque parietes
alis suis tangunt. quia fideles utriusque
populi iudeos scilicet et gentiles possessores
secum habet aule celestis. Non quod illa praemia
distinctio sit localis inter utrumque populum. sed
quia maior fiat festiuitas tunc beati-
tudinis de consortio adiunctae fraternitatis.
Excedunt quoque cherubim ad utrumque parietem
oraculi alas suas. quia letantes in celesti
praemia iustos utriusque populi visione quae sine
gle ad laudem sui creatoris excitant. Nec
sola de illorum quos secum iterum habet hominum
iustorum felicitate letant. agmina celestia.
verum etiam nostrum qui foris adhuc positi
de profundis ad dominum clamamus. curam
gerunt sedulam. Unde bene de eisdem
cherubim in libro palipomenon scriptum
est. Ipsi autem stabant erectis pedibus: et
facies eorum verso erant ad exteriorum domum.
Stabant erectis pedibus cherubim: quia
a via veritatis in qua mox ut conditi
sunt positi. nunquam aberrauerunt. Angeli
habent facies ad exteriorum domum: quia
nos ab huius erumpna peregrinationis
ereptos. ad suum desiderant pervenire con-
sortium. Sic ergo pedibus
stabant erectis: sic alas suas

ad auro textos oraculi parietes exte-
dunt. ut facies habeant ad domum versus
exteriorum. quia angeli sic sua perpetuo
inocentiam conservant. sic de altarum sanctorum
in caelis beatitudinem gaudent. ut eis quos
in terris adhuc peregrinari conspiciunt.
electis opem ferre non desinat: donec
et illos ad celestem patriam introducant.
Quos et se administratores spiritus in ministerium
missi: pro eis qui hereditatem capiunt
salutis. Possunt etiam per duo cherubim.
duo testamenta figurari. Qui nimirum
cherubim in oraculo sunt facti: quia in con-
silio divinae provisionis nobis utriusque inac-
cessibili atque inapprehensibili ante secula dis-
positum est: quando et qualiter quibus ve-
auctoribus scriptura septuaginta codicibus.
De lignis oliivarum sunt facti: quia per vi-
ros misericordie quoque pietatis opera non
desuerunt: per viros unctio spiritus sancti il-
lustratos. divini sunt libri conscripti.
De lignis oliivarum sunt facti: quia
lucem nobis scientie tribuunt: immo et flamma
caritatis dei que per spiritum sanctum dif-
fundit in cordibus nostris. Decem cubitis
sunt alti: quia per observantiam decalogi
legis deo servientium predicant: quia deo
fideliter servientes de merito remunera-
turos esse regni perpetuis ostendunt.
Geminas habent alas que testamenta
per aspera eque et prospera indefesso
proposito semper ad celestia tendisse retedisse
ac pervenisse declarant: quia hoc quidem suis
auditoribus faciendum esse demonstrant.
Quoniam cubitorum ala cherubim una. et quoniam
cubitorum ala cherubim altera. quia in omni
labentium dierum varietate. sancti uniuersos
corpore sui sensus in obsequium sui datoris

excedunt. od'os habentes semp ad dnm
 audire desiderantes ~~dm~~ voce laudis
 ei9. et enarrare vniusa mirabilia
 eius. dulcia faucibus suis habentes
 eloquia illius sup mel et fauu ori
 suo. curretes i odore unguetoz ei9.
 et donec supest alicus i eis et spr dei
 i narib9 no loquentes iqtate. nec i
 lingua sua scultiaa psonates. **Dicitq;**
p arma iusticie a dextris et a sinistris
 iedentes ad pceptione celestis dona
 ty que sum9 p'familias cultozib9
 sue promisit vinee. pueniut. **Et**
opus vnu eat i duob9 cherubim.
 quia vtriusq; istrumeti sptozes vna
 eadeq; castitate opis et caritatis deu
 tione deo seruibat: vna et g'ona
 deu voce ac fide pdicat. **Quaeq;** nouu
 testametu de dnica incarnatione. pas
 sioe et r'surrectione. ascensioe. g'etiu vo
 catioe. iudeoz expulsioe. multimoda
 eccl'e facta narrat: her eade vetus
 testametu si recte itelligit. vtraci
 ter ~~se~~ fienda pdicat. **Aduetu** g'o
 antixpi. fine scli. extremi discrimē
 iudicii. et etna bonoz glam. penaq;
 reproboz: cōcordi vtrūq; testametu
 veritate probat. **Ille** ergo cherubin
 iteiozes sup archa seiuice qtingebat:
 quia vtrūq; testameta. paci de dno
 attestacione consentiut. **Ite.** aliis ex
 terioribus iste vnu pariete. ille al
 teru continebat. quia vetus testa
 metu prope antiquo dei plo septu
 est. nouu vero nob qui post icarna
 tione dnica ad fide venim9. et sedo
 parieti. idē. septentrionali tre cōpa
 rati. qbz post frigoza ac tenebras

ydolatrie. luce veritatis agnoscere
 dactū est. **Ma** etsi p'mitina eccl'a maxie
 de iudeis effloruit. et ois isrl' circa fi
 ne scli saluodus esse credit: plurimi
 tamen fidelium hui9 epis de g'etibus
 gregant: ad euagely suscipienda sa
 cramenta. **Quib9** etia hoc diuinitus
 donatu est. vt reuelatis oculis sui
 cordis manifeste cognoscat litera
 veteris testameti. euagelice gratie
 esse mysteris. **Versas** habet facies
 cherubim ad exteriore dnu. quia ad
 nos qui adhuc foris stam9. nec re
 ipa sed spe salui fci sum9. diuini st'
 libri conditi. quia sptozes eoz ia reg
 nates cu dno. illuq; collaudates i cel'.
 cura nre gerut salutis. pro qb9 nris
 erratib9 apud ei9 pietate icpellat.
Circudati st' auro cherubim: quia p'
 datis sptozu suoz opib9: cōfirmat
 auctoritas testametoz. **Manifesta**
 at g'gnitioe p'orbē diuinara septu
 raru siue iterna gla celestiu agmi
 na. vtrūq; ei cherubim vt dixim9.
 et angelos videlicet et testameta
 designat. confesti plures ad fide
 cōuertī. et bonis abundare ceperāt
 operib9. **Vnde** apte subditur:
Pro parietes erūt sculpti. et pau
metu sit auro vestitu. Saplz. xiiij.
Et oēs parietes tepli p' circuitu
sculpsit varijs colaturis et torno;
Quō parietes tepli p' circuitu. oēs
 scē eccl'e ppli sūt. qbz sup fūdametu
 xpi locatis. totius ambitu orbis re
 plent. ceptūq; fidei edificiu. cotidie
 noua melioz suoz progemie q'st
 lapide p'ciosozū appositione supraugmentare

nō desistit. Qui nimirū parietes va-
rijs celaturis sculpiūt. hūc alij dicit
p̄ sp̄m sermo sapiē. alij sermo sciē
scdm eūdē sp̄m. alteri fides ī eodē sp̄.
alij opatio v̄tutū. alij p̄phetia. alij dis-
cretio spiritūū. alij genera linguay.
alij īp̄tatio sermonū. Et vt ad illas
v̄tutū. quas oēs habē v̄tutes valem.
cautis. gaudiū. pax. longanimitas.
patietia benignitas. bonitas. fides.
modestia. continentia. et ceteri fructy
sp̄. quid nisi celature sūt parietū
tēpli. quia ornāmēta sūt mētū ppli
dei. **Sculpiūt** idē parietes et tor-
no. cū prompto pollet aīo fideles
ad faciēdū cūcta que dñs p̄cepit. ad
patiēdū q̄ta que p̄mittit. dicētes
ex aīo p̄ singula que occurrūt. **Dñs**
dica dñm ī om̄i tpe. et. patū cor meū
deus paratū cor meū. cantabo et psal-
mū dica dño. **Sculpiūt** torno. cū
ī tātū v̄tutibz operā ip̄dūt: vt ab
harū tramite. nullis cōstantiā
rerū cōtrarietatibz. nullis possint
blandimētis au- ~~er~~ auerti. Quia
ei tonatura et ceteris artibz velo-
citate p̄cellit. et ip̄a sibi egulā qua
sine errore opus pficiat sistit. apte
p̄ hac pia scōz vita signat. que
et parata est semp ad obsequiū dñi
ne volūtatis. et hoc absqz diuerticu-
lo errādi p̄plere longo v̄tutū vsu
exercitata didicit. **Vnde** et scā ecclā
ī canticis cāticōz sponsi et rēp̄oīs
sui v̄tutes admirata dicebat. **Manū**
eiz tonatiles auree. plene iactis.
Tonatiles quē sūt manus eius.
quia apparēs ī carne. sanitates

et miracula quecūqz voluit absqz om̄i
moratū tarditate. absqz vllis errorū
ambagibz dei v̄tus et sapiētia p̄fecit.
Auree sūt: quia que foris verbo iussit.
intus vt fierēt. diuina potētia dedit.
Plene sūt iactis. quia ad gl̄iam p̄is
vniūsa que fecit reculit. quia p̄ opa
que fecit: nos ad celestia querēda
sensus erigit. **Oēs** gō parietes tēpli
p̄ gr̄ā varijs celaturis et torno scul-
pant: cū p̄ mūdū ecclā v̄tutes sp̄ri-
tualū executioē absqz vllō profus
errore. prompta deuotioē īstet.
Vbi bene dicit: **Et fecit** ī eis cheru-
lim et palmas et picturas varias.
quasi prominētes de pariete. **Cheru-**
lim nāqz ī parietibz tēpli fecit sa-
lomon. cū elcōs suos dñs ad regulā
scōz septuagintā ī quibz est multitud
sciētie. vitā suā dirigē dnat. **Cherubi-**
facit. cū eos ī hoc mūdō castitatē an-
gelice conuersationis pro modulo suo
docet imitari. qd' maxie vigilijs et
ac laudibz diuinis. dilectioē sincera
adoris et p̄ximū gerit. **Palmas**
facit. cū memoriā et no tēburioīs
eorū mētibz īfigit. vt eo nunqz ab arce
iusticie labi queat: quo mercede
iusticie semp ante cordis oculos habēt.
Facit picturas varias quasi promi-
nētes de pariete et egrediētes. cū
multifarias v̄tutū opatioēs fide-
libz tribuit. verbi gr̄ā. viscera mi-
sericordie. benignitatē. hūilitatē. pa-
tietia modestia. sufferre iūce. et
donare sibi metip̄is. sup oīa at̄ hoc
caritatē habē. qd' est vinculū p̄fectioīs
Que videlicet v̄tutes. cū ī tantā

electis consuetudine venerit. ut velut
 naturaliter eis esse videat. insit.
 qd aliud qd picture domi dñi promi-
 neres quasi de pariete exeat. Quia
 et vba et opa veritatis nō adhuc
 ab alijs extrinsecus discit. sed ifixa
 iudicatis parata semp ab inimis cor-
 dis. que se agēda sine dōcēda proferat.

Sed et pauimētū domi et tēxit auro
 intrinsecus et extrinsecus. Intrinsecus et
 extrinsecus i oraculo et i ipō tēplo sig-
 nificat. Dixit at supra
 equalitas hūilē cōcordiā designant
 scē fraternitatis. Vbi cū sunt iudei
 et gētes. barbari et scite. liberi et ser-
 ui. mobiles et ignobiles. cūti se i xpō
 esse fies. vniūsi eūdē se habē pēm
 qui est i celis gloriē. Neq; ei de cōcor-
 distima hūilitate supnoy ciuiū. du-
 bitare cuiq; fas est. Tēxit ergo salo-
 mon pauimētū domi auro intrinsecus
 et extrinsecus. quia rex noster pacificus
 et angelos et aias iustoriā i celis pfe-
 ac plenarie dono dilectiois iplēuit.
 et pēgrinātes i hoc sēlo ciues eiusdē
 patrie celestis. signaculo dilectiois
 a ceteroy mouendi vilitate secreuit.
 i hoc ignosceat iquos hoies. quia mei
 estis discipuli. si dilectionē habueritis
 ad iurē.

De atrijs domi dñi.
A oraculi i capm quēdam amū.
 et i ingressu oraculi fecit ostiola
 de lignis oliuariū. postea q; angulorū
 quinq; et duo ostiola de lignis oliuariū.
 Qd primo dixit. fecit ostiola de lignis
 oliuariū. hoc ipm videt. apertius expli-
 care voluisse. cū adiūxit. et duo ostia
 de lignis oliuariū. Vnus qpe ēat i gressus

oraculi. sed idē i gressus duob; hostijs
 claudēbat. Puerū referatis eisdē ape-
 riebāt. sicut et porticus et tēplū et por-
 ticus ante tēplū. vniū nō amplius ha-
 bebāt introitū. Certe vtiq; causa nū-
 terij. quia vniū dñs. vna fides. vniū
 baptisma. vniū de i. vniū tēclāy pūte
 p baptisimū vniū i regnū celeste p
 opa fidei est spēndus ierositū. Nā qd
 vniū ēat i gressus oraculi testat. hoc qd
 iherius de archa scriptū est. Cuiq; emine-
 ret voces et apparerēt similitates eoy
 foras scāritū ante oraculū. nō appa-
 rebāt vltra extrinsecus. Vbi pariter
 ostēdit. ni fallor. qd vniū ēat i gressus
 oraculi. et hic regio facta arche que
 ēat i medio oraculi eiusdē. Cui i gressu
 ostiola p significatiōē multifarie
 possūt accipi. Nā et angelicos spē qy
 ministerio i habitatiōē pūe celestis
 iroducūm aptissime designāt. et apli-
 cou vūoy eque. qui aploz figurā te-
 nēt qbz clauēs regni celoꝝ dāre sūt.
 Qui accepta a dño pūte ligandi
 atq; soluēdi. at dignos itra ianuā
 regni admittat. et cōtumaces ipuros
 et supbos excoicūdo vel anathemati-
 zando ab i gressu vice phēnis elimināt.

Sed et opa iusticie quoy i iusto merito
 ad regnū celeste pūcit. recte postia
 p que i scā scoꝝ i gressu ēat. possūt ty-
 pice designari. iuxta qd i libro sapiētie
 scriptū est. Custoditio at legū. qsumatio
 icorruptiois. icorruptio at facit pūm
 deo. Scrupulosia itaq; sapiētie deducit
 ad regnū pūm. Quib; oib; apte cō-
 gruit qd eadē ostiola de lignis fuit oli-
 uariū. quia nimirū et angeli et hoies

perfructu misericordie et opibus lucis sese
in domo dei gloriosos exhibet. ymo oes
lecti per arma lucis et pietatis aditu
sibi patrie celestis aperit. Duo at
ostiola sunt quod deum et pietos diligunt
et angeli et homines sancti. neque iam in vite
nisi per geminam hanc dilectionem possunt
iterare. seu quia veris quibus fidelibus
iudeis videlicet et gentilibus eadem vite
iamina referret. Postos habet an
guloz quibus quia non solum animas electorum
aula celi recipit. sed et corporibus in mor
tali gloria perditis. in iudicio suas fores
aperiet. Quibus et sunt corporis nostri sensus
quorum et supra meminimus. visus. au
ditus. gustus. olfactus. et tactus.
Vel certe postis vestis tabernaculi quibus
factus est cubitorum. quia solis illis
supra patrie iteritus pandit. qui
omnibus sui corporis et cordis sensibus domino
seruire studuerit. corporis videret.
cum per eosdem sensus aliquid pro illo agunt.
cordis vero. cum sobrie et iuste et pie cogi
tant de eis que per ipsos corporis sensus
agere decernunt. Et sculpsit in eis che
rubim et palmarum facies. et anagly
fa valde prominentia. et texit ea auro.
Anaglyfa grece: latine dicitur celatum.
Cuncta autem hec supra. id est. cum cherubim
in ornatu suo parietum templi posita. et
pro capite primo exposita sunt. Nec
laborandum in astruendo. quia virtutum opibus
que per totum orbem cetera in suis sanctis ac perfectis
exercet. illi precipue quibus fidelium cura
commissa et claves regni celorum date.
omni debeat sollicitudine illis. ut per
gradu prominent ceteris: facit et
merito prestantur bone actionis. Habet

namque in se picturam cherubim sculptam. cum
angelicam in terris vitam gratum mortalibus
possibile est. et mente imitatur et ope.
Habet et palmarum species cum dona supra
retributionis fixa semper intentione medi
tatur. Palma namque manus victricis
ornatus est. Habet anaglyfa valde
prominentia. cum certissima bonorum operum
documenta et que nemo in sinistra parte
interpretari valeat cunctis sese intuitibus
ostendit. Et hec omnia opera sunt aureis la
minis operata. cum sicut sepe dictum est
et semper dicendum. ceteris virtutum floribus
specialius in magnis ecclesie membris ful
gor. supereminet amoris. Hinc ostioli
etiam velum fuisse aditum verba dierum
narrant. fecit quod velum ex iacinto. pur
pura cocto et bisso. et ite xuit ei che
rubim. Quod decoris quod gratia factum est.
ut iter parietes deauratos. etiam olo
sericum fulget. Sed in eiusdem mysterii
significatio eius et ostiola ante ar
cha atque ingressu oraculi appensum
est. ut sicut ostiola congruis horis
aperiebatur: sic et velum revelaretur.
quotiens adveniret quibus in sancta scriptura
esset ingrediendum. Huius ergo veli sedu
la revelatio legis apertione signifi
cat et regni celestis. que nobis per incar
nationem domini et salvatoris nostri deo do
nata est. Unde et baptizato eo celi apertum
est: ut ostendit. Quia per baptismum
quod nobis ipse consecravit. iam inam patrie
celestis deberemus. Et moriente illo
in cruce idem velum scissum est medium
a summo usque deorsum. ut apte docet
quia figure logales iam tunc ad finem
venisset. ac veritas evangelii archana quibus

celestia. et ipse celi ingressus non
 adhuc prophetatus ac figuratit signi-
 ficandus. sed iamque esset ppxie oibz
 aperiedus. qui ab inicio mundi vsqz
 ad id epis. i fide veritatis de mundo
 transierunt. Na die post resurrectione
 dñi quadagesimo. vnusqz cu eo celu
 petierunt. remotoqz omni velamine.
 multiplicarias i domo patris mansioes
 pluis quiqz meritis acceperunt.
Sed et nobi qui adhuc futuri eramz.
 eade hora ia referatus est supne
 illi ciuitatis ac domz patris ig'ssus.
In qua pfecto ciuitate no nisi p
 iterna et noy honoz desideria p fide
 et sacrameta dñice passiois. p fer-
 uore sincere dilectiois. p mortifi-
 catione gupiscetie carnalis. et p
 cotidiana angeloz auxilia g'scedit.
Vnde bene ide velu sub quo i oracu-
 lu scribat. ex iaculo et puer pura.
 cocco. et bisso fem esse. ei qz cherubim
 itexti esse memorat. **Iaculus** que
 qui celi colore imitat. et supnozu de-
 siderijs apte coparat. puer pura
 que sanguie cochilioz g'ficit. et san-
 guinea ipam profert spem. non
 imerito sacrametu dñice passiois
 signat. quo nos uicari. et qd imita-
 ri cruce nrām portado debem. **Coc-**
 cino qui rubeo colore flānascit. co-
 grue exprimit virtus amoris.
 de quo mirantes dixere qui cu dno
 ambulauerūt discipuli. **Uone** cor nūz
 audeo eat i nob de ihu dū loquet. i
 via. et aperiet nob scripturas. **Bis-**
 sus qui de tra. vireti germie nascit.
 et longo artificiu exercicio. natiuū

exiit virore. atqz ad albentē dedu-
 cit. specie: ggrue castigatione nre
 carnis illuunt. **Cuius** quasi humore
 i gentu: exsiccari iubet apls dices.
 mortificate membra vra que st' sup
 tra. fornicatione. imudicia. libidine.
 gupiscetia nulla. et auaricia que
 est simulachru seruus. **Ad** quata vo
 candis gram hanc velit perducī:
 ostendit alias dices. **Obsecro** vos fice
 p misericordia dei. ut exhibeatis corpora
 vra. hostia viuere. scām. deo placere.
 rationabile sit obsequiu vrm. **Intexūt**
 velo cherubim. eisdeqz qtuor coloribz
 eximys coficiūt. cu i vnusibz que
 pie agimz. a veneratis demonū
 telis. p agloz p'sidia. dno donante
 ptegin. **Intexūt** velo cherubim.
 cu i bonis que agimz. multitudine
 sciētie idēmetur vtimur. respicie-
 tes sep ad eloqa diuina. et ne forte
 a virtutu calle aberrerimz. horū itū-
 tu concti vestigia nra regimz.
Fecitqz i introitu cepli postes de lignis
oliuaz quadrangulos. et duo ostia
de lignis abiegnis. et vtriusqz ostiu
duplex eat. et seuitē teneā apiclnē
Sicut ingressus oraculi quo ad trocha
 dñi cherubimqz pueiebāt. itroitu
 significat regni celestis quo ad visio-
 ne nri g'ditoris supnozuqz ciuiū nos
 itroduci speramz ac desideramus.
 ita iticus i teplū primordia nre co-
 uersiois ad deū. quado i pntē ealam
 itredim. typice demonstrat. **Iste** ig'ssu
 nem ad fide: ille designat ad specie.
Vnde apte postes huij iticus qua-
 dragulati st' facti. ppter quatuor.

sci euāgelij libo. quoy doctrina i fide
veritatis erudimur. seu ppter toti
de quatuor vtutes principales. pru
dentia. fortitudine. temperantia. iusticia.
quaru veluti fundamēte quoda fir
missimo. ois bonoy actua struc
tura inicitur. Prudentia naq; est q
discimq; qd nos age. qualiter viuē
debeat. Fortitudo p qua ea que a
gēda didicimq; implem. Quas vno
versiculo vtutes ppheta breuiter
gplectit dicens. Dns illuminatio mea
et salus mea. Illuminatio videlicet.
vt que age debeamq; edoceat. salus
vō. vt ad hęc nos pageda gfer
met. Temperantia. qua discernimq;
ne plus aut minus iusto. prude
tie siue fortitudini opam dare
iuciamur. Et qm qsq; prudentia.
fortitudie temperantia vtitur. absq;
vlla contradicōe iustus ee pbat.
vltius qm post prudentia. fortitu
dinē. temperantia iusticia sequit.
Duo hospia que i huc ingressu facta
sūt. dilectio est dei et pximi. Que
bene alterius facta esse dicunt.
quia ad vnicē respiciūt. adeo vt vna
siue altera nequaq; possit haberi.
Ois ei qui credit qm ihc ē xpc. ex
deo natus est. Et ois qui diligit eū
qui genuit. diligit eū qui natus est.
ex ipō. Et sicut iterū dicit. quia q
nō diligit frēm suū quē videt. dū
quē nō videt quomodo pē dilige.
Vnde recte ostiū exterius dilectio
frū. iterius est dilectio itelligēda
diuina. quia illa prior tpe. hęc
est dignitate sublimior. Et p illā

i hęc tenet. quia i amore pximi.
discit. qualiter amari cōditōr debeat.
Verūq; at ostiū duplex eat. et se i
ce tenēs aperiebat. quia i vtraq;
dilectione duo st. que principaliter ob
seruare debem. In dilectioe em dei
fide veritatis. et puritate necesse est
habeamq; bone opati ois. siue fide ei
i possibile est placē deo. et fides sine
opib; mortua est. i amore at fra
ternitatis. patientia est et benignitas
seruāda. dicere aplō. cuius paties
est. benigna est. Patientia videlicet. ad
tolerandas molestias iniurias q; pxioy.
Benigna vō ad dimittēdū ee corde.
et beneficiēdū eis quoy iniurias susti
net. Quale nos caritate habē dñs
voluit cū ait. Dimittite et dimittet
nob. dare et dabit vob. Dimittite
iniurias ledētib; vos. dare et susci
pia pietatis eis quib; laxatis iniurias.
Quale nos ipendē dilectionē desi.
Dat ipē qui nos i orōne dice pcepit.
panē nrūm cotidianū da nob hodie
et dimitte nob debita nrā sicut et
nos dimittimq; debitorib; nrīs. V
trūq; at ostiū duplex eat. quia dile
ctio vtraq; gemino ordine pficit.
Verūq; semice tenēs aperiebat.
quia iuste st vtutes. neq; ab vnicē
queūt diuidi. Nā neq; fides sine opib;
neq; sine fide. deo possit opa bona
placē. Neq; rē iniurias ferre sufficit.
qui ei quē tolerat. etiā que necesse
habet cū possit ministrare gressit.
neq; ei qui sbam mudi habuerit
sac est de hac egēti pxio dare. si nō
eas quas sibi forte irrogauerit

molestias sincere ex corde remittit.
Ad eide utroq; illo ostio dicitur quia se
 twice tenes aperiebat. no her aprio
 separatione ab invice spualiu designat
 ventu. sed hoc potius dicitur qd' p hay
 yuictione. igressus nobi see eade ma
 gis magisq; patet. ut quolijis am
 plius abundemq; eo verius scoy certibz
 associemur. **Sicut** ei divisio rubi
 maris p qua pl's dei egyptu psequere
 casit. no divisione vnicu baptismatis.
 sed apertione potius signavit.
 qua extitit p'ns oibz. ad litus r so
 litudine transcamy vntu. **U'** certe
 ostiu qd' twice se tenebat aperit. cu
 p ministeriu p'dicatoris discernit
 qd' p'ie ad cognitione fidei. qd' ad vnu
 di castitate ptineat. **Quo** tunc vtrq;
 a sua nequeat ynexioe separi. p'ca
 distet iter se. p'xioy mala volere. et
 eis nra bona gmedare. cu her certis
 sine soleat i vno eodeq; coipe pfectoy
 idissolubilia pmanere. **Notandu** sane
 qd' i ingressu oraculi duo qd' ostia
 fuisse dicunt. sed her duplicia fuisse
 no dicunt. i templi vo. id e. domy poris
 it'ien ita erit duo ostia. ut duplex
 esset vtruz. quia nimiru i pnti eadē
 tale nos ingredi ac ducē vitā necesse
 est. i qua dilectione dei r p'ximū p fide
 r opatione. p patientia r benignitate
 servemq;. **In** futura at vita vbi deū
 r p'xios i luce etne hntudis videbimq;
 eade vtriq; dilectioe gemina absq;
 vilo prosus labore. pmo i magna
 multitudie divine dulcedis fruem.
Unde apte it'iens domy iterioris duo
 qd' ostia. sed her simplicia habebat.

Mo ei ibi fides necessaria est. vbi ea que
 nūc credimq; ac sperimq; oia manifesta
 luce videbimq;. **Mo** ei est labor operū
 necessarius: vbi mercede ppena eozū
 que hic laboramq; donabim. **Mo** nctia
 patientia: vbi nemo aqd' aduersū irrogat.
Mo munificētia benignitatis. vbi ne
 mo idiget qd' opus est. **Hec** de ostioy
 figura pro modulo nro segyces patru
 vestigia differimq;. **Verū** iuxta for
 mā opis decoris gratia pronisū est. ut
 i vno eodeq; tēpli igressu duo essent
 ostia. **Necesse** etenim eat parietes domy
 qui cētū viginti cubitos habebat i al
 titudie. nōnullas etiā grossitudines
 habē. i cuiy nimirū grossitudis extre
 ma parte ostia erāt affixa. ita ut
 equale parieti esset vtruzq; ostiu. et
 siue itus siue foris tēplū qsq; posito
 ostiu i spicet. vny ei p oia paries esse
 videret. **Similiter** r eodimq; paries
 cū vicinoy i longitudie et altitudie
 esset cubitoz. nō parua et ipē debuūt
 habē grossitudie. **Quapropter** et
 i huiy igressu duo facta sūt ostia. ut
 videlicet ab vtruzq; latere. hoc est. it' r
 r foris equale parieti ostiu pareret
Et qm eadē picturas ostiu quas et
 paries habebat. vtruzq; vny p oia
 r cōtinuatim extēsus paries videt.
 vny decoris grām p'tendēs. aliud
 misteriy dispelatione p'figueat. **Ad**
 vō de septis tēpli ostiis seqt' et sculp
 sic cherubim r palmas r celaturas
 valde eminentes. operuitq; oia lami
 nis aureis ope quadro ad v'gula.
 iā supra expositū est. qz r i parietibz
 domy et i ostiis r i iterioribz eadē picture

sue celature se' facte. **D**aret ratio fi-
gure. quare easde picturas et celatu-
ras eosde cherubim. prima tēpli ia-
nua quos & iterior recipiat. quia
nimirū eadē archana fidei spei et
caritatis sublimes quiq; ac pfecti.
sublimiter capiūt. **Q**ueq; oēs electi
i celis plene i diuina uisione picipiūt.
etiā catechizandis rudib; p suos qsq;
discēda & confitēda tradūt. q̄ting
sacris uiciat i misterijs: q̄nq; ad capie-
da ea que pie credidēre puciant.

De atrijs dom; dñi. Caplm xvi.

Edificauit atriu iterius. trib;
ordinib; lapidū poliorū: et
vno ordie lignoy cedri. **D**e iteriore
atrio breuiter loq̄t: de exteriorē
p̄sus tate uidet. **D**erū i vbiis diey
veriusq; fit mētio. vbi ita septū est.
Fecit etiā atriu sacerdotū. et basilicā
grandē. et ostia i basilica. que tēpit
ere. **A**triu ergo iterius qd' vocat
sacerdotū. eo qd' sacerdotes & leuite i eo
ministrarēt. ex omī pte ēat **R**ēplo
ēcūdatū. sed ab oriēte vnde tēpli ēat
ingressus. multo longius ēat a tēplo
q̄ a ceteris tribus plagis sceretū.
quia nimirū i illa plaga. id ē. i facie
tēpli. fiebat ministrēia scōy. **I**bi alta-
re enēū ad hostias dño offerēdas.
ibi decē luceres ad lauādas easde
hostias. ibi mare enēū ēat positū.
ad lauādas man; pedesq; sacerdotū.
cū ad ministrādū iterarēt. **H**abelnt
āt hoc atrū tres cubitos altitudis
vt ioseph; narrat. quatin; ab iḡs
su tēpli ceteros phibēt. et solū hoc
sacerdotib; lice' significaret. **E**ratq;

ianua ad oriētē plagā. ad quā vsq;
ip̄s hostias suas & sacrificia iferebat.
inde suscipiēda a sacerdotib; atq; ad
altare pferēda. **D**e exteriorē vō atrō
qd' verba dierū basilicā grandē vo-
cāt ita iosephus scribit. **E**xensēcus
āt hui; tēpli aliā edificauit aulā qua-
drangulari stemate factā. erigēs
maximas porticus atq; lacas. et
portas excellas et amplas p̄ q̄tuor
mūdi ptes i eo cōsticueb; quarū sin-
gule ad vniūque; ventū quatuor
angulis attēdebāt. vbi et eas ianuas
collocauit. **E**t paulo post. **I**n hoc sa-
crariū oēs ip̄i quib; purgatio & ab-
seruatio legitimorū inerat iteruibāt.
Has vō porticus cassiiodorus sena-
tor i pictura tēpli quā i pandecte
posuit. vt ip̄e i psalmozū expositiōe
cōmēorat. t̄plici ordine distingit.
Primū videlicet ordine ponēs extra
atū sacerdotū ex omī pte p̄ quadzū.
scdm eodē modō extra intimas por-
ticus vndiq; versū i gyro. extrēmū
sibi ex omī latere priorā porticiū
i circuitū. **S**iq; tēplū triforū edi-
ficioy presidio ab omī ēat pte mu-
nitū. facto pauimēto sub diuo inter
edificia singula de marmoze. et pa-
rietibus domozū iterioribus. hoc ē
eis qui ad tēplū respiciebat factis
inter colūpnis. exteriorib; vō solidis.
Siq; fiebat. vt oib; structura tēpli
p̄ gradū ēet varietate rationabi-
liter distincta. **N**ā quādo i scā scōzū
ingrediebāt p̄t̄ifex i ip̄m tēplū sac-
dotes erāt purificati. i atriu sacerdotū
sacerdotes nō purificati vna cū leuitis

et ceterisq. in intimum atrium basilice
 maioris vbi iudei purificati stantes
 et orantes sub diuo si serenū esset.
 si tempestas in portibus p̄xias sese re-
 cipientes. in exterius at atrium mulie-
 res iudee purificate. in extremū at
 atrium gentiles et iudei qui nup̄ venerūt
 ex gentibus. vsq. ad sextū purificationis
 die. **Hec** ut in pictura cassiodori distincta
 reperim. breuiter anotate cum-
 uim. ita eū ab antiq̄s iudeis didicisse:
 neq. virū tā eruditū voluisse in ex-
 plū legēdi. p̄pone qd̄ nō ip̄e prius
 verū esse cognouisset. **Hec** st̄ loca
 quoz meminit supremus gradū
 psalm. qui ita incipit. **Ecce** nō b̄ndi-
 cite dnm̄. oēs serui dnm̄. **Qui** st̄atis
 in domo dnm̄. in atrijs domus dei nr̄i. In hys
 portibus iheremias et alij p̄ph̄e. in hys
 dñs et apli verbum plō p̄dicabāt. In
 harū aliqua dñs sedebat docēs. quā-
 do a temptatibz phariseis mulieri illi
 adultēa iudicāda oblata est. In hys
 iuēt vēdēs et emētēs oues et boues
 et colūbas. hosq. eū suis merimonijs
 eliminauit e tēplo. In hys petrus et
 ioh̄es claudū iuēientes sanauerūt:
 ac secū ingrediēte iterius adorādū
 duxerūt. In hys orabat oīs mltitudo
 ppli quādo incensū ponēti zacharie
 angelus ad altare timiamatis appa-
 ruit. eū de p̄cursoris dñi natiuitate
 docuit. **Nō** at̄ hec atria eū portibus
 suis aspem tēpli delonge aspectatibz
 abscondē potuerūt. quia locus in quo
 tēplū eāt sicū multo sublimior erat
 q̄ vbi portibus fūdate fuerē. **Mā** sic
 iosephus scribit. extreme atrioz fabricē

cū in quadringētis cubitis esset crete rātū
 ad verticē vsq. mōtis in quo tēplū edi-
 ficatū est p̄uenerūt. **Hec** qd̄ structu-
 ra tēpli studioso lectori credidim. iūimā-
 da. **Verū** in eis quecūq. scriptura sacra
 referre cōmodū duxit. figuras miste-
 rioz queram. ceteris p̄ historie cog-
 nitionē simpliciter vtamur. **Edificiū**
 ergo tēpli intra atrium sacerdotū. p̄forā
 in scā ecclā et sublimiū vitā exprimit.
 virōz. eoz videlicet qui et excellentia
 vitū dño appropinquare. et alijs v̄bo
 atq. ope ducati solēt ostendē salutis.
Sacerdos nāq. ab eo latine nomē accepit:
 qd̄ sacrum p̄bere ducati minoribus
 debeat. **Quo** nomē in septemris nō solū
 altaris ministri. ep̄i videlicet et p̄br̄.
 sed oēs vtiq. cōsent. qui altitudie
 vitē cōuersationis ac dōctine saluta-
 ris eminet. nec sibi metip̄s tantūmo-
 do. sed sibi et pluribus profuit. **dū**
 corpa sua hostiā viuētē. scām deo
 placētē exhibēt. **Neq.** eī ep̄is solis
 aut p̄br̄is: verū om̄i dñi ecclē loque-
 bat. apls petrus eū ait. **Vos** at̄ gen-
 tēm. regale sacerdotiū. gr̄s scā. ppl̄s
 acq̄sitionis. **Sui** honore dignitatis
 etiā at̄iquis dei ppl̄s eāt insignitus:
 dicēte ip̄o ad moysen. **Hec** dicēs do-
 mini iacob: et annūciabis filijs isrl̄.
Et paulopost. **Et** vos eritis michi
 regnū sacerdotale et gr̄s scā. **Basilica**
 vō grandis que eāt extra atrium sacer-
 dotū. in quo oīs ppli mltitudo adrare
 sine ad v̄bū audicdū gfluere solebat.
 enūciatū in ecclā scā vitā moresq. sc̄la-
 riu figuratiter insinuat. qbz dicit apls.
Et ego fr̄es nō potui vob̄ loq̄ q̄si sp̄ualibz

sed q̄si carnalibꝫ t̄p̄ p̄uatis ī xp̄o lac
potū vob' dedit. nō est. Qui bene p
basilicā grandē designat? quia absq;
vlla dubietate multo maior est ī sacra
eccl'a talū q̄ p̄f̄c̄y nūq;. Sed quāto
mō prestāt: tācū succūbūt merito.
Vnde ap̄t basilica hec grandis. et si plu
rimos capit. nō eos tamē in t̄c̄iora
tēpli deaurati. nō ad altaris officū.
nō ī ip̄m saltē acū sacerdotū it̄mit
tit. quia carnales quīq; atq; īfir
mi adhuc ī caligē et si ob meritū
caste fidei ac pietatis deo deuoti. ad
electorū sortē p̄tinet. longe tamē
abest ut illis equet' **q̄** qui cū fi
ducia p̄loquūt'. Nō ei audeo d̄p̄
eoz loqui que p̄ me nō efficit xp̄c̄
ī obediētā gētū v̄bo & factis. Et
iterū. Bonū certamē certauī. cur
sū gl̄māuī. fidē seruauī. de cetero
reposita est michi corona iusticie.
Nec d̄bat q̄d vulgus vsq; ad acū
sacerdotū et hostias suas ad huiꝫ vsq;
ianuā deferbat. susceptas a sac
dotibꝫ atq; ī altari ablatas oculis
p̄sequēbat'. In ip̄m etiā tēplū cū
aperiebāt' it̄uitū suū a longe dirī
gebat. nec tamē acū sacerdotū it̄m
di facultatē habebat. verū de īferio
ribus clamabat ad d̄m. quia nec
carnalū ī eccl'a simplicitas **ad d̄m**
a d̄no despicit'. quādo fidelit' ea
que valet vota pietatis offerūt.
Dirigūt ei visus a longe ī tēplū d̄i.
cū vitā s̄blimā disc̄ et admirari
sedulo gaudet. et quos v̄tutis imi
tatiōe sequi nequeūt: p̄e venera
tione affrū p̄ amplectūt'. **V**ident

hostias sacerdotū ī altari igne sac̄to
sumū. quia magna op̄m p̄emia
cognoscūt a d̄no p̄ sp̄m sc̄m dignatē
accipi. offerūt & suas hostias ad
acū sacerdotū offerēdas d̄no p̄ illos.
dū bona que p̄ualet op̄antes.
maior ac ~~dotior~~ dotiorū et firmat'
exhortatiōe. et it̄cessiōe q̄mēdāt'.
Offerūt etiā t̄c̄ hostias suas sac
dotibus p̄ eos d̄no cōmēdandas. cū
sc̄is q̄busq; egētibꝫ necessaria mūdi
huiꝫ quibꝫ ip̄i abundant sume mer
cedis it̄uitū ebuiūt. d̄no admonēte
ac dicēte. **f**acite vob' amicos de mā
mona īiquitatis. ut cū defeceritis
recipiāt vob' ī et̄na tabnacula. Et
q̄cūq; it̄c̄ potū dedit vni ex m̄imis
meis calicē aque frigide tātū ī noīe
discipli. amen dico vob'. nō p̄det mer
cedē suā. **A**c sic utroq; hostias vni
idemq; ī altari d̄i ignis assumit.
cū d̄ns ~~de~~ elemosinas diuicū q̄bꝫ
ministrauerūt sc̄is. vna cū mag
nis corūde sc̄y v̄tutibꝫ suo it̄uitū
ac v̄tutis dignas iudicat. mul
titudō ergo ardetū qui v̄litis pos
sessiōibꝫ vno corde & aīa d̄no serue
bāt: ip̄a est tēplū d̄i et locus it̄ra
acū sacerdotū specialiter illi q̄serat'.
Noro basilica grandis et orātes
ī ea cura acū sacerdotū ī gyro. figurā
gestat eoz qui eodē t̄p̄e credebat. ex
gētibus ī syria & atiochia ceteribꝫ
p̄vicijs & ciuitatibꝫ q̄bꝫ apli & se
niores qui erāt ī iherosolimīs.
nichil amplius īponēbat oneris.
q̄ ut abstineret se ab v̄olis imolato
et sanguīe. & suffocato. & fornicatiōe.

Quos tamē oblationibꝫ volebāt pau-
peres scōꝝ qui erāt ī iherusolimīs
sustētari: quatinꝫ eis carnalia sua
ministrātes. spūaliū eoz possēt fieri
p̄cipēs. **Barnabas** vō & paulus cū
socijs suis qui oblatiōēs eoz accipiē-
tes iherusolimā dēferēbāt. ip̄i s̄t sac̄do-
tes qui oblatiōēs suscipiētes. ad altare
dñi consecrādas p̄ducebāt. quia dona
deuotiois eoz. sc̄is qui pro illis orare
deberēt attulerūt. Atū q̄o q̄ positū
inter locū vulgī & sac̄dotū mediū ēat.
diuisione illā significat que carna-
les ī sc̄a eccl̄a nuper q̄dē accipiētes
viā iusticie ab arce p̄fectoz nō q̄dē
forte electiois. sed meritoꝝ quāritate
discernit. **Nā** caritas sufficere sibi cre-
dit si fidē spem & caritatē. opm q̄ mū-
diciā habeat. **P̄fā** at̄ et herc habent.
et illy verbo p̄dicādo laborāt. paupe-
ribꝫ oīa sua tribuūt. vigilās. ieiū-
nijs. p̄nijs & cācticis spūalibꝫ. sac̄ris
q̄ lectioibꝫ opam dāt. p̄secutiones
pericula p̄pter iusticiā tolerāt. et ce-
tā que se fecisse cū socijs gl̄at̄ apl̄s.
paulus. p̄opta deuotioē mēis exe-
quē: **Vnde** bene atū sac̄dotū t̄bꝫ or-
dinibꝫ lapidū politoz. et vno ordīe
lignoz cedri edificatū esse memorat:
Tres q̄ppe ordines s̄t lapidū politoz.
fides. spes. caritas. **Et** rē politozū.
quia certe necessaria est discēda sol-
licitia. quo q̄sq; modo q̄d credē. q̄d spe-
rare. seu q̄d diligē debeat dinoscāt.
Vnꝫ at̄ ordō lignoz cedri. ip̄a est bo-
na opatio. ac sine corruptioē simu-
lacionis exhibita. sine cuiꝫ sup̄dicatioē
fides spes caritas. vera esse nō valet.

Dictū nāq; est sepius qd ligna cedri
ulter odoris gratiam. et inpurabilem suena-
ture potentiam: p̄seuerantiam famamq; pie-
designet actionis. Ad hoc atū vsq; vni-
uersi consēdūt electi. qui fidē spē &
dilectiōē atq; ope. deo placē appetūt.
Hoc alta meritoꝝ & gr̄a trāscēdūt
p̄fā. cū ī tantū & culmine p̄ficiūt.
vt dicē suis auditoribꝫ possint. imita-
tores mei estote sicut & nos xp̄i. glo-
riat̄ q; & dicūt. nescitis quū anglos
iudicabimꝫ. q̄tomagis secularia.
Quot ānis replū sit edificatū. **Ca. xvii**
Anno quarto fundata est domus
dñi. mēse 3io. et ī anno vndecio
mēsis ebul. ip̄e est mēsis octauus
p̄fā est domꝫ dñi ī om̄i ope suo. et ī vni-
uersis vtēsilibꝫ. **Edificauitq; eā** an-
nis septē. **Patet** atq; allegorie sen-
sus quare septē ānis edificata sit
domꝫ dñi. quia nimirū sc̄a eccl̄a
coto huiꝫ sc̄i t̄pe qui sex diēri cēcū-
tu pagit̄. ex cl̄is ḡstruit̄. aīabus.
et cū fine sc̄i suū q̄ cremētū ad finē
ip̄a p̄ducit. **Vl'** certe septē ānis edi-
ficat̄ ob significacionē gr̄e spūalis.
p̄ quā eccl̄a solū vt sit eccl̄a p̄cipit.
Septē q̄ppe dona sc̄i sp̄e enumerat
ysaias. sine q̄bꝫ nemo vel fidelis ef-
fici v̄l fidē seruare. v̄l merito fidei
ad coronā p̄t p̄uenire iusticie. **Qd' at̄**
ī octauo āno. et ī octauo eiꝫ mēse p̄fā
est domꝫ dñi ī om̄i ope suo & ī vni-
uersis vtēsilibꝫ. ad futurū sc̄m dīc̄q; iu-
dicij p̄tinet. quādo ad tātā iā p̄fectio-
nē sc̄a eccl̄a p̄ueniet: vt q̄d ei amplius
addi possit iucurī nō possit. **Habebit**
ei tūc. qd' pius ille desiderator supplex

a dno querebat dicens. Dne ostende nobis
premiu & sufficit nob. Constat et quia
dies iudicii sepe i septuaginta octonario
mno typice exprimitur. eo qd hoc selm
qd septe dieby currit. sequatur. Unde
et ppha psalmo titulu pro octavo ipo
fuit. que ob metu eiusde districti
iudicis conuicit. ita scipies. Dne ne
ira tua arguas me. neq i furore
tuo. et cetera. Sed no gtepneda nal
citur questio. quomodo dicat dnm
dnu i mense octauo pfecta i omi
ope suo & i vniuersis vrsilibus.
cu i sequentibz legatur mense septio
pfectione & dedicatione ei esse co
pleta. Neq et incredibile est qd septe
qde anis tepla edificas salomon octa
uo mense octauo ani pfecte. vl vsq ad
septimu anni noni mesem. dedicatio
ne pfecte distulerit. Unde potius veri
simile videt domu septe anis & septe
mesibz edificata. ita ut eode mense
septimo dedicatio sic celebrata so
lemnitas. ac die vicesimo terio ipius
mesis vt vba dicitu narrat. plm sa
lomon ad tabnacula sua dimiserit.
Sicq post vna septimana adueni
te mense octauo. pfecta tueta sit domus
dnu. et opibz ei videlicet vniuersis et
ipa dedicatio prius qplera. Nisi for
te putandu est post dedicatiu tepla
alijs adhuc vrsilibz i ministeria
ei additu fuisse. vsq ad ingressu octa
ui mesis accelerante rege vt dno
mense septio qui totu eat solenis. te
pla dedicaret. atq ita veru reppiat
veruq. et tepla videlicet octauo me
se i omi ope suo atq vrsilibz pfectu

et ipm mense septio dedicatiu fuisse. :-
Misit q rex salomon et tulit pra de
tiro filiu mulieris vidue de tbn nep
talim. pte tyrio. artificem et arua & plenu
sapia & itelligetia et doctna ad facie
du omne opus ex ere. Qui cu visset
ad ipe salomonem: fecit omne opus ei.
Et hoc misterij gra fem est. Artifex
ippe tyrius que adiutore salomon
assupsit opis: electos de gtribus ver
bi ministros significat. Qui vid
licet artifex pulchre dicitur quia filius
eat mulieris vidue de isrl. In qua
psona solet nonnq pntis eccla tps
figurari. pro qua vir suus videlicet
xpc morte gustata resurrexit. atq
i celos ascendes ea iteru a se peregrin
nate reliquit i tiris. No ac labora
du i explanado. quomodo huius vidue
filius sit sui pdicatoris. cu oes electi
viritim se filios esse fateant ecclie.
cu etia de eisdem pdicatoribz noui testa
menti specialiter promittat dicere
ppha. Pro pibz tuis nati st tui filij.
ostines eos principes sup oem terru.
Fecit at pra omne opus salomonu. quia
nimiru sui pdicatoris du fideliter
i ministerio verbi stitit. opus vtiq
dei opant. qm illos loquedo foris
via veritatis aperuit: quos illustra
do itus ipse ad via pordinauit etna.
Ego iur platani. apollo rigant. deus
at ieremien dedit. Fecit at opus ex
ere. quia illis committere verba que
vit doctor strenuus. qui pie suscipe.
ac pseruauer custodire desiderat.
quiq etia alijs pdicando latius diffu
mare queq ipsi didicerunt recta satagunt.

Eris naq; metallu. valde esse durabile
 constat atq; oimodo sonozu. **De colup.**
Enis ereis. Saplm octauu decimū.
Et finxit duas colupnas ereas.
decē & octo cubitoꝝ altitudis colupna
utraq;. Hec st' colupne de quib; pau-
 lus ait. Jacob; et cephas & iohanes qui
 videbant & colūne esse. de xeris aduēit
 michi et barnabe societatis. ut nos i
 gētib; illi at i cētūcione. Quib; vbi
 quasi exponē videt & mīsteriū colupnay
 materialiu. et qd videlicet figurauerit.
 et quare due sint facte. aplos naq; &
 doctores cūctos spūales significāt. for-
 tes nimirū opoꝝ fide & ope et gēplatioē
 ad supna erectos. Due st' at. ut et gē-
 tes & cētūcione p̄dicādo i eadē iero-
 ducāt. Erabat i porticu ante fores tē-
 pli. et ingressu illiꝝ suo decore ac pulchri-
 tudinē ex utraq; parte mirabiliter or-
 nabat. Ostiū at tēpli dñs est. quia nō
 vait ad p̄em nisi p̄ illū. et sicut alibi
 dicit. ego sū ostiū. p̄ me siq; ierit
 saluabit. Qd videlicet ostiū ab utꝝq;
 latere corā posite circūstāt. cū ministri
 sermois utriq; p̄lo ierōitū regni ce-
 lestis ostendūt. ut siue a luce sciētie
 legalis q̄sq; seu ex rigore gētilitatis
 ad fidē euāgelij venerit. habeat pa-
 ratos eos qui iter sibi salutis et vbo
 mōstret & exēplo. Vel certe quia ex eis
 colupnis i libro palipomenon ita septū
 est. ipasq; colupnas posuit i vestibū-
 lo tēpli. vna a dext' & altera a sinistris.
 ideo st' fce due colupne atq; ita dispo-
 site. ut nob; & i prosperis & i aduersis
 ingressū p̄cie celestis ante mētis oca-
 los habedū esse doceat. Hinc etenū

paulus colupna utiq; dom; dñi excellē-
 tissima palma iusticie nos a dext'is
 et a sinistris cōmūnicōs esse suis suo-
 vūq; sedulus hortat & exēplis. ut nec
 prosperis delectari nec fracti asperis.
 a regia vite via qua ad promissā nob;
 hēditatē p̄cie celestis gradiēdū est vlla
 i parte dedinem. Notādū sane i hac
 sentētia palipomenon quā posui. qd
 eadē porticus tēpli etiā vestibulū tēpli
 vocabat. et qd i p̄phetis legim; iter
 vestibulū & altare orabat sacerdotes. iter
 porticu & altare debē intelligi. Bene at
 utraq; colupna octodecī cubitos altitu-
 dis habē memorat. Ter etenū senū
 octodecī faciūt. Tria vō ad fidē p̄cine
 p̄t' scām t̄nitatē. sex ad opationē. qd
 i eo dierū nūo mūdus sit factus. luce
 clarus est. Et ea p̄ sex multiplicatē
 cū iustus ex fide viuūt. cognitionēq;
 p̄te credulitatis exēcutioē bone actiois
 accumulāt. Colupna naq; ante fores
 tēpli octodecī cubitos alta est. cū p̄edi-
 cator q̄sq; egregius palā cūctis insinuat.
 nō nisi p̄ fidē et opa iusticie. nos ad
 supne gaudia vite posse puenire.
 Quāuis possit et hoc ~~ampli~~ altius intel-
 ligi. qd' nomē ihesu apud hebreos ab
 hoc numero icipiat. Prima eī litera
 nois ihesu apud eos decē. secūda octo
 significat. Et apte octodecim cubitos
 alte st' colupne dom; dñi. quia doctores
 sci. p̄mo oēs electi ad eū finē bene vi-
 uendū itendūt. ut qditorē suū facie
 vidē mereāt. ad faciē. Neq; ei vltimū
 qd q̄re habebūt. cū ad eū qui est sup
 oia. puenierit. Et linea cubitoꝝ duo-
decī ambiebat colupnā utramq;.

5
5

Linea cubitorum duodecim norma est
aplice institutionis. Que nimirum linea
ambit columnam utraq. cum quibus doctor
sive iudeus sive gentilis predicare mis-
sus. ea tamen tunc facere curat ea docere.
que sancti per apostolos accepit ac didicit ecclesia.
Nam si quis aliter vivere sive predicare
voluerit. per et vel apostolica decreta sper-
nare. vel pro suo libitu nova quilibet
statuere maluerit. non est talis co-
lumnarum templo dei apta. quia dum apostolica
statuta sequi contempnit. quasi vel exi-
litate tercie sive. vel elationis tumide
grossitudine. duodecim cubitorum lineam
non quaerit. Has nimirum lineas dominus
templi sui columnis contulit. cum missis
ad docendas baptizandasque gentes dis-
cipulis ait. Docete eos servare omnia
quaequam mandavi vobis. Qui ergo servat
ac docet omnia quaequam mandavit apostolis
dominus. neque alia superaddes. neque horum
quaequam praeteries. ipse profecto est colump-
na in domo dei. que est ecclesia et firma-
mentum veritatis: quale forte ~~thomae~~
thomae nomen non movit apostolus paulus.
Verum quia absque scientia scripturarum
non potest esse firma vel vita vel
loquax. apte subdit. Duo quoque capitella
fecit que ponerentur super capita co-
lumnarum funilia ex ere. Quaeque cubi-
torum altitudinis capitellum unum: et quaeque
cubitorum altitudinis capitellum alterum.
Capita etenim columnarum haec est su-
prema pars earum. precordia sunt doctorum
fidelium. quorum deo devotis cogitationibus
sicut capite membra: ita ipsorum omnia opera
diriguntur et verba. Duo autem capitella
que hijs capitibus erant supposita. duo

sunt testamenta. quorum meditationi
atque observationi. doctores sancti toto et animo
subdunt et corpore. Unde bene utrumque
capitellum quaeque cubitos habebat altitudi-
nis. quia nimirum quaeque libris scripturae
moysaice legis propheta est: quaeque etiam
soli etates tota veteris testamenti se-
ries applicata est. Novum vero testamentum
non alia nobis praedicat. quam quae moyses pre-
dicanda per hoc praedixit et propheta. Unde dominus
iudeis veteris testamenti literis frustra
adherentibus. et gratiam novum spernentibus
ait. Si credideris moysi: credideris forsitan
et michi. De me et ille scripsit. Scripsit
enim moyses de deo et multa figura-
liter. et illud aptissime. cum promissum
narravit abrahamae per dominum. quod in seculo tuo habebit.
Dicitur et omnes familiae terre. et cum per se ipse
dicitur filiis israel. quia prophetam vobis suscitabo.
bit dominus deus vester de fratribus vestris. tunc mecum
audietis iuxta omnia quaequam locutus sum
vobis. Quis praesagium admonuit discipulos
vox patris de celo. cum apparerent illis dominus
in gloria inter ipsos. moysen et heliam in monte
sco. invenit ita dicens. Hic est filius
meus dilectus. in quo michi habet complacuit.
ipsum audite. Tunc ergo admirabili divi-
ne operationis concordia. et primo novum
testamentum. gratia in velamine erat veteris
condita. et non sacramenta veteris testa-
menti per lucem sunt novum revelata. quasi
capitellum utriusque columnae quaeque est cu-
bitos altum. quia videlicet manifestum
est quod in testamento veteri cuius sacramenta
vel in quaeque libris legis praesignata. vel in
quaeque etatibus omnia sunt plenius propheta.
evangelice quaeque perfectionis est usitata gratia.
Sicque fit ut praedicator quaeque egregius

sine ad iudeos sine mittendus ad ge-
 res. consono diuinorum eloquiorum testimo-
 nio confirmatus. certamine fidei et opibus
 ratiudine absque errore conseruet. no-
 ueritque docere proferre de thesauro
 suo noua et uetera. **N**on solum autem testa-
 menta sibi uicem diuinorum sacramentorum
 relatione continent. sed et omnes qui
 in eorum testamentorum libris scripti continentur
 electi. una fide preediti. eademque sunt
 adiuuere caritate conexi. **V**nde apte
 de ipsorum capitellorum factura scribitur?
Et quasi in modum ueteris et cathenarum
sibi uicem miro opere texturam utriusque
capitellum columnarum fusile erat.
Non in libro palapomenon in scriptura?
Necnon et quasi cathenulas in oracu-
 lo. et supposuit eas capitibus columnarum.
Species namque cathenarum et simili-
 tudo ueteris in capitellis. uarietas est
 uirtutum spiritualium in scriptis. de qua dominus can-
 nit in psalmis. assistit regina a dexte-
 ris eius in uestitibus deauratis candidata uari-
 etate. hoc quoque in uestitu fulgidæ di-
 lectionis. eam amicta uarietate di-
 uersorum carismatum. **V**el certe mul-
 tiplex ~~est~~ textus cathenarum et
 ueteris expansio: multifarias electorum
 personarum insinuat. **Q**ue cum uerbis
 sanctorum predicatorum fideliter auscultando
 atque obediendo adheret. quasi colup-
 narum capitibus supposite cathenule
 miraculum sue connexionis cunctis
 aspectantibus prebet. **H**ec etiam cathe-
 ne miro sibi uicem sunt opere texte.
 quia mirabili prorsus gratia sancti spiritus
 actum est. ut uita fidelium et locis et
 temporibus et gradu et ordine et sexu et etate

multum secreta ab alterutrum nichilo-
 minus una eademque fide ac dilectione
 sit adiuuere conuicta. **N**am quod hec coniunctio
 forma iustorum locis et temporibus distinctorum
 aduocatio fiat donorum spiritualium.
 sequentibusque uerbis ostendit. cum de ca-
 pitellorum factura adiungit. **S**epte-
na uersuum ueteracula in capitello uno;
et septena ueteracula in capitello altero.
Septenario namque numero spiritus sancti solet
 gratia designari. iohanne attestante
 in apocalypsi. **Q**ui cum uidisse se diceret
 agnum habentem cornua septem. et oculos
 septem. mox exponendo subiungit. qui sunt
 septem spiritus dei missi in uniuersa terra. **Q**uod
 propheta ysaias aptius explicat. cum de
 nascituro in carne domino loquens. uisum
 inquit super eum spiritum domini. spiritus sapientie et intellectus.
 spiritus consilii et fortitudinis. spiritus scientie et pietatis.
 et implebit eum spiritus timoris domini.
Septena ergo uersuum ueteracula erant
 in capitello utriusque. quia preter utriusque
 testamenti. per gratiam unius eisdemque spiritus
 septiformis. ut esset electi. accepert.
Et fecit columnas et duos ordines
 per circuitum ueteraculorum singulorum. ut
 tegetet capitella. **D**uo quippe ordines
 erant ueteraculorum in giro capitelli. sed
 uterque ordo septuplici uersuum numero
 circuebat. donec circuecto capitello
 rursus in seipsum quasi circulo fecerit
 rediret. **N**ec figura sacramenti in ab-
 dito est. quare duo ueteraculorum sunt
 ordines. cum constet gemine discretione
 esse uirtute dilectionis. quando uideli-
 cet deum ex toto corde. ex tota anima. tota
 uirtute. et proximum tam nosipsum amare
 precipimus. **S**ed uterque ordo ille septem

habet vsuū retiacula: quia nec de
absq; grā spc scī potest amari. nec
pximū. **M**anet nāq; sententia veri
dica. qz omnis dei diffusa est i cordibz
mris. nō ex merito nō: s; p spm scm
qui datus est nob. **U**bi ut caritas dei
ibi pfecto & pxi diffudit i cordibus
fidelū: qz nimirū vna sine altera
haberi nequaq; valet. **F**acta s; autē
retiacula hec ut tegeret capitella.
hoc vndiq; i gyro cōdaret. quia oīs
scpturę scē pagina cū recē itelligit:
grām p oīa caritatis sonat ac pacis.
Capitellū etenim volumina diuinorū
doquiorū. retiacula s; vincula mu
tue dilectiois. **E**t retiaculis tegunt
capitella. cū sacra doquia vt ita dice
rim. dno caritatis vndiq; pbanet esse
vestita. **N**ā et i eis que nō itelligim;
i scpturis caritas latet: et i eis que
itelligim; latet caritas. **B**ene
at de eisdē retiaculis siue capitellis
adiungit que erāt sup sūmitatē ma
logranatorū. **M**alogranata nāq;
quoz natura est vno foris cortice
multa iterius grana cōdare. ap
te i figura f scē ponūt eccle. que
catholica vniū fidei mūnimine i
innumera electoz agmina solet
icludē. **P**otest nāq; & vniuscuiq;
iusti vitā mores q; designare. qui
velut plurima vno cortice gra
na cōplectēs. multa cogitacionū
vtutūq; spūaliū insignia ne forte
diffliāt firma fidei et hūilitatis
curat vallare custodia. **E**t apto pziq;
misterio capita colūpnarū malo
granatis erāt i gyro cōdara. quia

scōs doctores necesse est priorū vitā
fidelū ad memoriā reuocare. eozq;
exēplis scē actus suos ac sermoēs
omū ex pte cōmūnere. ne si aliter
q; illoz habet regula vixerit aut do
cuerit. erret. **S**icut ergo retiaculoz
āmirāda cōnexio vnitatē designat
fidelū que est i vinculo pacis. ita etiā
malogranata eādē ipām typice de
nūciat vnitatē. que innumeros p
oibē plos i vna fidei catholice regu
lā cohibet. **V**el certe mirabilis retia
culoz concatenatio. māifestā omī
fidelū concordia demonstrat. malogri
natorū vō positio. iternas animi
virtutes que ab alijs videri neq;
queūt exprimit. paciētā. videlicet.
hūilitatē benignitatē. modestiā. &
cetera huiūmōi. **E**t qsi pulcherrima
foris pomoz superficies apparet.
sed iclusa itus granorū copia nō
paret. cū ipā scōz opatio palā getis
ōndit. sed ea que itus est fidei spci
ac dilectiois ceterozq; animi bonoz
grā nō cernit. **C**ū gō dictū sit de re
tiaculis vt tegeret capitella que
erāt sup sūmitatē malogranatorū.
videt iuxta ordinē opis illi. quia
malogranata fuerit facta i cōcitu
capitelloz a pte inferiori. atq; ex
eisdē malogranatis oriēt retia
cula qbz capitella ex pte aliqua
tegeret. **D**acetq; figura misterij.
quia retiacula sup sūmitatē fuerit
malogranatorū anexa. que ad vna
pene significatiōē siue psonaz
seu vtutū ptiēt spūaliū. **S**cim;
enī virtutes de vtutibus nasci.

et scōs abulare de v̄tute i v̄tute. id/
 nec videat de q̄ dōz i spon. Quia
 virtute nulla v̄tute potest maior
 adiri. Unde 7 apls. **Sciētes** iquit.
 quia ebullatio patētia opat. patē/
 tia at p̄bationē. p̄batio vō spem. Sed
 et i ipō vniūsalī electoz coll collegio.
 varie sibi met iūice succedūt p̄sone
 iustoz 7 minorēsq; maiorū ac p̄des/
 soz suoz gaudēt fideliter adherē vesti/
 gys. eozq; dictis sine septis ne forte
 i errorē labi possēt i v̄ti. Periacula
 7 sup̄ sūmitatē sūt malogranatorū
 appositā: cū geordia civitatis p̄fectis
 fuit sup̄adicta opib; Et cū utroq;
 v̄tutis munere et opatiōe videlicet
 et caritate scōz v̄m clarescit. quasi
 cūlū malogranatoz i capitellis co/
 lupne cōtēhenatio retiaculoz sup̄ad/
 dita comitat. Et qm̄ oīa v̄tutū dona
 presentū. ad etne glām remunera/
 tiōis que p̄ euāgelū est nob̄ promissa
 ac ministrata respiciūt. apte s̄iūglet
Capitella at que orāt sup̄ capita colūp/
 narū quasi opē lilij falcata erāt i por/
 tici quatuor cubitoz. Quid p̄ lilia.
 nisi sup̄ne claritas patrie atq; imor/
 talitatis florib; redolēs. paradisi desig/
 nat. amenitas. Quid p̄ q̄tuor cubitos
 nisi euāgelicus sermo. qui i v̄tū nob̄
 etne b̄titudis illiā promittit. et iter
 quo ad hac p̄ueniat ostēdit. Cū ergo
 sc̄i doctozes p̄missa nob̄ limina regni
 celestis i quatuor sc̄i euāgdij libris
 ostēdūt. quasi capita colūpnarū opa
 i se lilij q̄tuor cubitoz exhibēt. Vbi no/
 tadū iuxta h̄m. quia cū opus lilij
 i capitellis quatuor cubitoz esse mēorat

neq; addit latitudis aut altitudis.
 lectoris v̄tiq; iudicio v̄trū i altitudie
 an i latitudine icelligi debeat. relictu
 est. Costat at absq; vlla profusus dubi/
 etate. quia colūpna quā duodeci cu/
 bitoz vestis abiebat. quatuor habebat
 cubitos grossitudinis. **Dis** eī circulus
 quācū habet spaciū i diametro: p̄tētū
 habet ter i giro. Deniq; mare encū.
 quia dyametrū habebat decē cubitoz
 ut i sequētib; legit. consequēt. habeat
 tēginta cubitos i gyro. Verū quia dicit
 opus lilij quatuor fuisse cubitoz sine
 latitudine seu designet altitudine.
 nichilomin; ratio figure p̄spiciua est.
 quia nō nisi p̄ ~~quatuor~~ euāgelū ex
 optatissima illa mūdo vox sonuit di/
 ces. p̄tētā agite. quāquabit eī reg/
 nū celoꝝ. Qd' vō seq̄t. et alia rursū
alia capitella i sūmitatib; colūpnarū
desup̄ iuxta mēsurā colūpne cont'
retiacula. iuxta mēsurā colūpne di/
 cit. tante altitudis q̄te ēat 7 colūpna
 cui; tamē altitudo q̄ta fuerit minime
 narrat. Hec at capitella quāquāq;
 7 quāquāq; fuerint. nō eī mēsurā
 eoz apte scriptura designat. more
 lilioꝝ videt. eē apposita. De quoz
 factura siq; misticū iquē delectat.
 illa regni p̄hēnis s̄blimitatē potest
 nō i congrue designare. quā nec
 orbis vidit. nē auris audiuit. nec i
 cor hoīs ascendit. q̄ p̄tēruit d̄ d̄dili/
 gētib; se. Post lilia etem q̄tuor cu/
 bitoz alia s̄t apposita capitella. quoz
 altitudo quāta fuerit nō dicit. qz
 multa qd' de celesti b̄titudine i euā/
 gelio legim; qd' videlicet ibi mūdo

S
S
S

corde deū videbūt. qd' erūt equales an-
gelis dei. qd' nō nubēt neq; nubent?
qd' nec vltim mori poterūt. qd' ubi
cūq; est xpc ibi et ministri ei; erūt.
qd' manifestabit seipm illis. qd' pala
de patre annūciabit eis. qd' gaudiū
visiōis ei; nemo tollet ab illis. Sed
ipā spēs hoy que dixim; ipē status
& querfatio pte ipi; celestis qmōdo
sefe habeat. solis eis qui hāc itine
meruerūt. ei; cūib; patet. Vnde
bene factura siue altitudo horū ca-
pitellorū que supra liliū erāt. vt i
qphēsilis eēt terrestrib; qualitas
celestis habitatiōis insinuat. De qua
tamē hoc minime latet. quia ibi
oēs cōi felicitate diuine visiōis fruiūt?
tāt; qsq; sblimius qto mūdiores
ad eū vidēdū oculos habuēt cordis.
Qui ei dixit. bndixit oēs timētes
deū pusillos cū maiorib;. ipē dixit.
quia tu redēs singulis scdm opa
eor;. Cois g. bndictio. ibi. oīm eēt
elector;. At tamē pro distincta opm
qualitate. multe sūt mansiōes beorū
i vna eadēq; domo pīs etnā i celis.
Qd' i hāc q; structura colūpnarū
mistic reor esse designatū cū dicit?
Et rursus alia capitella i sūmitate
colūpnarū desup iuxta mēsurā co-
lūpne cōtra retiacula. Juxta mē-
surā qppe colūpne fuit capitella de-
sup. cū scī doctores. ymo oēs iusti
eorūde vestigia doctoz sequētes.
premia supne retributiōis secūdu
merita pie recipiūt opatiōis ei;.
Contra retiacula q; fuit eadē capi-

tella. quia iuxta modū dilectiōis qua
sibi ad viciē i hac vita finitas scā co-
pulata est. supnoz q; cūiū societate
i presentia sui creatoris iūget i
celis. Verū qd' eadē supnoz societate
cūiū vtriusq; ppli fidelib; tribuit. rē
sblūgit. Malogranatorū at ducti
ordines erat i circuitu capitelli scdi.
Dixim; malogranata totius ecclie
scē typū tenē. Cetenarius vō nūc
qui ad dexterā manū primū pueit:
nōnūq; vitā etne beatitudis figurare
cōsuevit. Duplicat at hic nūc ma-
logranatorū i circuitu capitelli scdi?
vt insinuet mistic qd' vtriusq; testa-
mētī ppli adunandus i xpo. ad etne
vite sic itroducēdus coronā. Cui co-
rone cōueit hoc qd' de aplis post re-
surrectionē dñi piscatib; factū est.
cū ipm i litore stantē viderūt. Nō
ei longe erat a tra. sed quasi cubitis
ducentis trahētes rete pisciū. Per
ducentos at cubitos rete plenū mag-
nis piscib; discipuli ad dñm trahūt.
effem sue resurrectionis i litore mō-
strantē. cū scī pdicatores et iudeis
et gētib; vbu fidei cōmittūt. atq;
vtriusq; ppli electos a fluctib; pntis
scdi extractos. ad future glām pacis
& immortalitatis pducūt. Circuitus
ergo capitelli scdi. Ductos habet
ordines malogranatorū. cū sblimitas
regni celestis vtriusq; ppli electos
i vna beatitudis arce colligit. Et sta-
ruit duas colūpnas i porticu tēpli.
Cū stauisset colūpnā dextera. voca-
uit eā noie iachim. id est. firmitas.

Similiter accepit colupna secunda. et po-
 tavit nome eius hois i robore. **D**extera
 colupna ut supra dixim. exprimit fi-
 gura doctoru. qui primitiva i iheroso-
 lymis instituerunt eccliam. secunda eoz
 qui ad pdicandu gentibz destinati sut.
Vel certe dextera colupna eos signifi-
 cat. qui veteru i carne dnm phando
 pdixerat. sed illos qui huc ia venisse
 et nondu suo sanguine redemisse testat.
Et apte vocabula simili ambe con-
 sebat. colupne. cu una firmitas.
 alia i robore dicta est. ut una fidei
 et opis fortitudo cunctis iesse doctoribz
 monstraret. neqz tps tertia notaret.
 vbi se nonnulli doctores sacerdotes et
 colupnas dei videri atqz appellari vo-
 lunt. nichil cu i se prorsus firme fi-
 dei ad gtepnadas scli pompas. ac
 desiderada invisibilia bona. nichil ha-
 bent roboris ad corrigendos. nichil
 industrie. salte ad intelligendos coru
 quibz prelari st errores. **De ma-**
Hri ereo. caplm nonu dicitur.
 Erat quoqz mare fusile decē cu-
 bitoy a labio vsqz ad labiu rotudu
 i circuitu. **M**are hoc fusile i figura
 lauacri salutaris. quo i remissione
 peccoy factu est. Namqz sacerdotes i cola-
 uabat. ut vba dicitu apte testant.
Sacerdotes at qstat oes dectos typice
 i septuris vocari. eo qd sint membra
 sumi sacerdotis dmi nri ihu xpi. **E**t re
 huc vasi. nome maris septura ididit.
 i memoria videlicet rubri. i quo prius
 p extinctione egyptioy. et vli dei libera-
 tione forma baptismi pcessit. exponē-
 te aplo ac dicere. erim oca pcca nri

sub nube fuerunt. et oca mare transierunt.
 et oca i moyse baptizati st i nube
 et i mari. **S**acramentu ei baptismi.
 et vite nobis mudicia acqrit i hoc
 scli. et vite nob etne glam promittit
 i futuro. **M**d' vtrudqz i mari hoc eneo
 vna sententia designat. cu esse decē
 cubitoy a labio vsqz ad labiu phibet.
Decē naqz pceptis i lege dms oia que
 face debeamz expressit. **D**enario
 eque mercede benefactoru signavit.
 cu huc i vinea laboratibz dandū ee
 pdixit. **E**rat g' mare decē cubitoru
 a labio vsqz ad labiu. quia a primo
 baptizato i noie ihu xpi vsqz ad vlti-
 mu qui i fine scli crediturus e' hap-
 tizandus est. ois fidelu choru vna
 candeqz via veritatis ingredi. et coem
 debet a dno corona sperare iusticie.
Rotudu eat i circuitu. ut oibis vni-
 uersis i gyro lauacris vite a sode
 peccoy designat. et esse mudandus.
De quo bene sbdit. quiqz cubitoru al-
citudo est quia nimiru qd visu
 qd auditu. qd olfactu. qd gustu
 qd tactu delinquimz. totu hoc no-
 bis gra dei p ablutione viuifici fon-
 tis relaxat. **S**ed no sufficit pteri-
 toy remissio peccoy. si no qsqz bonis
 viceps insiste studueit opibz.
Alioqi dyabolus qui exierit ab hoie.
 si huc vacare a bonis actibus
 viderit. multiplicius redit. facitqz
 nouissima hois illis peiora prioribz.
Vnde apte sbdit. **E**t resticula tri-
 ginta cubitoy cingebat illud p cū-
 tu. **P**er resticula naqz disciplina
 pceptoy celestiu. qua a nris volup-

totib; religamur potest apte signari.
Septuaginta dicitur. quia funiculus tri-
plex difficile rumpit. quia nimirum
observatio mandatorum dei que in cor-
dibus electorum fide spe et dilectione
supra retributionis firmata est. nul-
lo temporalium rerum potest obstaculo dis-
solvii. Et resticula mare ambit. cum
sacramentum baptismi quod accepimus.
per commune opibus studemus. Que
nimirum resticula apte triginta dicitur
esse cubitorum. Quinquies si semel tri-
ginta faciunt. Genarum autem numerus in quo
deus hominem fecit cum non esset. et cum
perisset refecit. recte operatio bona
etiam nostra figurat. Et sex per quinquaginta
multiplicantur. ut ad triginta pervenias.
cum omnes nostri corporis sensus. divinis
humiliter subiugamus imperiis. Pos-
sumus autem et aliter hunc scenarium mis-
tice maris numerum non inveniunt accipere.
Ter etenim deni. triginta faciunt. Et
genus humanum post diluivum ex pro-
genie trium filiorum noe. latitudine
totius orbis implevit. Sem quippe
Asiam. Asia. Cham posterum. affri-
ca. iafeth soboles. europam et
insulas maris obtinuit. Et quia mysterium
baptismi cum executione honorum
operum et spe celestium premiorum curis
erat nationibus ministranda. apte resti-
cula triginta cubitorum mare illud in quo
baptismatis vnda figurabitur. cin-
gebat. Sed et hoc dicitur. quod dominus
triginta habens annos etatis venit ad ior-
danem baptizari a iohanne. Qui quoniam
baptismate suo quod tricenarius ac-
cepit. vnda nobis laudis salutaris

~~accepit~~ consecravit. recte mare quod
nimirum baptismum figurabat. triginta
cubitorum restis circumdabat. ut signifi-
casset a dono illius qui baptismum
sine peccato subit. baptismum nobis omnibus
in eum credentibus in remissionem peccatorum de-
dicat. Et sculptura subter labium cir-
cubat illud decem cubitis ambiens
mare. Duo ordines sculpturam huius
triangularum erant fuisse. Cum predictum
sit supra quod resticula triginta cu-
bitorum mare circumdaret. et nunc ad-
dat quod sculptura hoc subter labium
posita decem cubitis ambierit. patet
ex utraque relatione. quod vas erant
in modum fiale repandum ac diffusum.
quod a triginta cubitis circumdatus quos
habebat in labio usque ad decem est cu-
bitos coaptatum. Sculptura autem
historiata est. que historias rerum ali-
quas imitat. Unde et recte per sculp-
turas historiatis quibus mare circumda-
bat. Depla sunt priorum temporum desig-
nata. que necesse est nos sollemp-
nitueri. ut videamus quibus operibus sancti deo
placuerunt ab utero. qua obstinatio
in sceleribus perduravit iniqui. quanta
iniquitate ob scelera perierunt repro-
bi. quomodo in exordio nascens scilicet
cain ob malitiam invidie dampnatus.
abel sit ob iusticie meritum coronatus.
lamech ob adulterium et homicidium
maledictus. enoch ob gratiam pietatis
ad paradysum reductus. quomodo
post diluivum cham ob impietatem a patre
detestatus. sem et iafeth populi ob obse-
quium venerunt perpetua sine benedictione
donati. abraham ob meritum fidei heres

sit diuine pmissiois effectus. cetera
 gentium multitudo ianua sit infide-
 litate relictis. qualiter adueniente
 in carne dno iudea ob pfidie noxa
 repulsa. et gentilitas sit p gram fi-
 dei ad salute rducta. et cetera hmoi
 que i vtriusq; testamto sollemniter ac
 ple considerata multu studiosis qibzq;
 pfut. **Et ideo** ~~duo~~ forsitan duo st' or-
 dines sculptaru historiaru i mari-
 eneo facti. vt hii qui fonte baptis-
 matis ibuti st'. vtriusq; testamti
 diligenter auscultet historias. **Ido**
 dec cubitoz erit i giro. vt quoscunq;
 i hys de historijs deditos iussis celesti-
 bus ac tota itentione ad supna pre-
 mia ~~subspice~~ suspesos esse pspere-
 rit. hos imitari cotendat. **Hinc at**
sequit' Et stabat sup duodeci boues
e quibz tres respiciebat ad aqilonem.
et tres ad occidentem. et tres ad me-
ridie. et tres ad orientem. **P** boues
 qipe aplos et euangelistas. pmo oes
 verbi ministros debere itelligi aplo
 docte cognoscimz. qui expones
 madatu legis quo dictu est. no alli-
 galis os boui triturati. **Nuq;** de bo-
 bus iqt cura est deo. an ppe' nos vtruz
 dicit. na ppe' nos scripta st'. qm debet
 i spe qui arat arare. et qui triturat
 spei sue fructz pperere. **Duodeci** q;
 boues. duodeci apli st'. et oes qui
 vice eoz regeda susceperunt eccliam
 scam. **Qui** nimiru boues mare sibi
 suppositu portat. cu apli aplozq; sus-
 cessores iunctu sibi euangelizadi offi-
 ciu prompta iplere deuotioe satagut.
Et tres ad aqilonem. et tres ad occide-

et tres ad meridie. et tres ad orientem
 respiciunt. cu i vniuersis quatuor qua-
 drati orbis ptibz fide sce trinitatis
 pdicant. **Ma** et apli eo misterio duo-
 decim. hoc est. quater termi st' electi.
 vt fide et pfessione sce trinitatis per
 quatuor mundi plagas euangelizates.
 baptizaret i noie patris et filij et sps sci.
Quoz videlicet aploz successorzq; eoz
 vba. actz et passioes pfacile i pnti vi-
 de valemz. que vo illos i futuro ma-
 neat gla vrbuiois necdu vide pos-
 sumz. **Vnde** apte subdit'. Quoz poste-
riora vniusa i iusticia latitabat. **In**
 iusticia naq; latitnt vniusa bou poste-
 riora. quia qui mercede sci pdicatio-
 res i ppetuu donat'. i iudicij arbi-
 tri examine ia dispositu est: sed no-
 his qui adhuc fuis sumz. manet oimno-
 dis occultu. **Quibz** tamz hoc esse ocul-
 tu nullatenus potest. quia ois qui
 lauadru baptismi ad salute accipit.
 et vita. fide. spem et caritate debet
 habere. nec sine hys tribz vtriusq;
 qsq; aliqd ia opari. neq; itrare ad
 vita valet. **Vnde** vtr' s' hincigitur
Grossitudo at lucris tu vnciarz eat.
Grossitudo cu lucris i mari: firmi-
 tas est virtutis i baptismo. **Et** triu
 vnciaru est hoc grossitudo: du fidei
 spei et dilectionis robore. pceptio bap-
 tismi comittit'. **Neq;** aliter pficiu
 esset accipientibz ostendit'. nisi hary
 firma certitudo virtutu. mere acci-
 pientiu simul et opa cofirmet. **Acci-**
piet' at et celebrat baptismi laua-
 chru i exeplo dntre passiois et r'surrec-
 tiois a mortuis. iuxta ad' apls expones

^{ihū}
ait. Quia quicumque baptizati sumus in christo
cum illo per baptismum in morte ipsius bap-
tizati sumus. Et sepulti ei sumus cum illo
per baptismum in morte. ut quod primo
dum christus a mortuis resurrexit per gloriam
patris: ita et nos in nouitate vite am-
bulemus. Si ei replantati facti sumus
similitudini mortis eius. simul et resur-
rectionis eius. Quod in figura quam marie
enclitice typice signatum est. cum sequenter
adiungit. Labiūque eius sicut labiū cali-
cis. et foliū repandū lilij. Labiū
namque calicis. gustus diuine passionis.
per foliū lilij repandū. patefacta claritas
resurrectionis ipsius exprimit. Nam quod
in calice poculū passionis designetur
ait ipse dominus qui ueniens ad passionem
patris orat dicens. Pater si vis tras-
fer calicē istū a me. Liliū uero quod
comitate odoris iocundissimi gratia
candida foris colore. itus ostendit
aureosū. apte gloriam resurrectionis eius
illuminat. qui et corporis immortalita-
te foris ostendit discipulis. et animam
diuina luce choruscā simul sibi teste
prouocuit. Potest etiā liliū repandū
ipse mediator dei et hominum post pas-
sionem mortis gloria et honore corona-
tus. non inueniēter accipi. Qui ante
passionem quod sua quasi clausū ad-
huc liliū fuit. cum signis miraculorum
que fecit clarus homo resurrexit. post
resurrectionem uero et ascensionem suam
repandū se liliū supne patris ciuilibus
exhibuit. quod in assumpta humanita-
te potentiam diuine claritatis quam
habuit apud patrem patris mundi
et esset ostendit. Unde et in amoris

cantico. liliū se uocabulo designare
uoluit dicens. Ego flos campi et liliū
conuallium. Labiū ergo marie in quo
sacerdotes lauabāt. quasi labiū fuit
calicis et foliū repandū lilij. qua lauac-
chium salutare quo membra summi sa-
cerdotis efficiuntur. in fide nos sacrosce-
passionis eius a peccatorum omnium labe puri-
ficat. ac purificatos ad uisionem glorie
ipsius peruenire iter omittit. In quo mi-
mirū lauacrum uterque uisus est. uisus
videlicet et purus per fide. spem et dilec-
tionem unum in domino efficit. ipse attestauit
te qui crucifixione per se predicat ait iter
alia. Et alias oues habeo que non sunt
ex hoc ouili. et illas oportet me ad-
ducere. et uocem meam audiet. et fiet
unum ouile et unus pastor. Quod in hoc
quod mari typice figurabat. Nam sicut
duo milia baros capiebat. Milite-
narius namque mens pro significatio-
perfectiois solet poni in scripturis. quia
nimirum denarium numerum quadratum so-
lidum facit. Decies quippe decies ducti
centum faciunt. Que uidelicet figura
iā quadrata. sed adhuc plana est.
Verū ut in altitudine surgat et solida
efficiat. multiplicata centum per decem.
et fiet mille. Quo profecto numero
stabilis et insuperabilis et uelut qua-
drata iustorum conscientia designat. Quia
cumque ei uerteris. quadratum stabit. Sic
et angelorum. nullo temptationum or-
su nouit a sue rectitudinis statu in-
clinari. Barus autem hebreorum mensura
est. quam ipsi bary uocant. habet mo-
dios tres. Ipa est et ephi. quod illi et
epha nuncupat. Sed et ephi ad mensuram

p̄tinet aridarū frīgū. tritici. ordei
 leguminū: hatus v̄o est ī speciebus
 liquidis. vino. oleo. aqua. Itaq; hatus
 que certe norme mēsurā est. opa
 designat equitatis et iusticie. quibus
 huius qui ī remissione peccatorū baptizantur.
 necesse habet mēsurā. Hatus q; mille
 capiebat mare. cū aqua baptismatis
 plebe iudeorū ablucēs. ad regnū celeste
 trāsmisit. Recipiebat et alias mille.
 cū etiā turbas nationū eodē fonte
 renatas. et opib; iusticie confirmatas.
 eodē regni p̄henis fecit eē p̄m̄
 pes. **N**otādū sane hoc loco in quia
 st̄ qui putat lege phibitū dei. ne
 v̄l hominū vel quorūlibet aialū siue
 verū similitudines sculparam; v̄l de
 pingam; ī ecclia aut pariete v̄l alio
 quolibet loco. eo qd̄ ī decalogo legis
 dixerit. nō facias tibi sculptile. neq;
 oēm similitudinē que est ī celo desup̄
 et q̄ ī t̄ra deorsū. neq; eorū que
 st̄ ī aq̄s sub t̄ra. **Q**ui neq; p̄
 hoc putaret. si vel salomōis opus
 ad mēdiā reuocasset. qui et ī tēplo
 itus palmas fecit. et cherubim cū
 varijs celaturis ī colūpnis illis malo
 gramata et retiacula. ī mari q; hoc
 eneo duodeci boues et sculpturas
 hystriatas. sed et ī basibus laterū ut
 ī sequētibus legitur leones cū bobus
 palmas axes et rotas cū cherubim
 et vario picturāū genere fecit. vel
 certe ip̄i moysi opa q̄siderassent.
 qui iūbete dno et cherubim p̄ius ī
 p̄p̄iatorio. et postea serpente fecit
 enē ī hēmo. cui; iūctū p̄lō a ferorū
 serpētū venenosū saluaret. **S**i a

licbat serpente exaltari enē ī ligno.
 que aspiciētes filij isrl̄ v̄iueret; cur
 nō licet exaltationē dñi saluatoris
 ī cruce qua mortē vicit ad mēdiā
 fidelib; depingēdo reduci. vel alia eorū
 miracula et sanationes q̄b; de eodem
 moysi auctore mirabiliter eūpha
 nit. cū horū aspiciā sepe multū cōpū
 tidis soleat prestare cōtuentibus. et
 eis q; qui locū ignorāt. quasi viā
 dñice historie pandere lectionē.
Nā pictura grece
 id est p̄ viā scriptura vocatur. **S**i li
 aut duodeci boues eneos facere qui
 mare suppositū ferētes quatuor mū
 di plagas tēri respicerēt qd̄ phibet
 duodeci ap̄los depingere. quomodo
 cūtes doceret oēs gētes baptizātes
 eos ī noīe p̄is et filij et sp̄s s̄. v̄iua
 ut ita dixerit p̄e oculis oīm designa
 ri scriptura. **S**i cōtra legē nō fuit
 ī eodē mari sculpturas hystriatas ī
 giro decē cubitorū fieri. quomodo legi
 grū putabit; si historias scōy ac mar
 tirū xp̄i sculparam; siue pingam; ī
 tabulis. qui p̄ custodiā diuine legis
 ad glām meruerūt et ne r̄turbatiois
 attingere. **V**erū si diligētius ver
 ba legis attendam; forte parēbit nō
 itēdictū p̄magines rerū ac aialū
 facere: sed hoc p̄dolatricē grā facere.
 oīmōdis eē phibitū. **D**eniq; dictu
 rus ī mōte scō dñs. nō facies tibi
 sculptile neq; oēm similitudinē.
 p̄misit. nō habebis deos alienos
 corā me. **A**t deīde s̄būxit. **N**ō facies
 tibi sculptile neq; oēm similitudinē
 que est ī celo desup̄. et que ī t̄ra

gre dicto.

deorsu. nec eoy que st i aqs sub tm.
Atq; gdufit. Nō adorabis ea neq; co-
les. Quib; verbis apte declarat
qd' ille similitudines fieri phibentur
ab oib;. quas i veneratione deozū alie-
noz face solet ipy. quas ad colēdū
atq; adorādū gētilitas errabūda rep-
perit. Letariū simpliciter hec fieri.
nulla ut reor legis diuine litera ve-
tuit. Alioqn̄ & dñs ceptatib; se pha-
riseis de t'butō cesaris reddēdō n̄ quo
nomē & ymaginē cesaris expressā
esse dicebat. nequaq; ita respōderet.
reddite g' q' st' cesaris cesari & que-
st' dei deo. sed potius eoy corrigēt et-
rorē dices. nō licet vob' p'cessura au-
ri vū ymaginē face cesaris. quia
talē sculpturā lex diuina prohibet
4te. neq; locutus ostēso sibi nūmū.
mate se cēsus hoc diceret. si i eo cesa-
ris ymago causa ydolatrie. et non
ad iudiciū magis regie potestatis
esset deformata. **De basilis decē**
et lucernis. Caplin vicesimū.
Et fecit bases decē ureas. quatuor
cubitoy longitudis bases singulas.
et quatuor cubitoy latitudis. et triū
cubitoy altitudis. Multifarie & mul-
tis modis vna eadēq; mō salutis sa-
cramenta p'figurāt. Flāq; idē apli
apliciq; viri q' p' bonos mare portā-
tes designati st. designat etia p' ba-
ses que portādis erāt lucernib; prepa-
rate. quomodo "lucernis" ipi lucernas
eiusde lauachri spūalis. cui; et mare
typū gerebat. Glōde ut verba die-
rū narrāt. oia i eis que i olocaustū
oblaturū erāt. lauabāt. Olocaustū

g' dñi genealiter ois electoy multitudō
potest intelligi: que iuxta vocē pcur-
soris baptista est ab ipō i spū scō & igni.
Sicut gē sacerdotes qui i mari lauabāt
formā exprinnūt eoy qui p' baptisma
efficiūt s'cūm sacerdotij cōsortes qd'
est i dño ihū xpō: ita etiā eozūde figu-
rā olocaustū aptissime p'tendūt. cū
p' abluōnē baptismi grā spc scī iplēt.
Lauat nāq; i lutere hostia: cū q's
fidelū aqua baptismi p'fundit. Offat
vō i olocaustū cū p' ipositionē manū
epi dñū spc scī accepit. Philippus
euāgelista cū p'dicaret i samaria:
qd' nisi "lutere" in' tēpli hostias dñū
lauabat. Sed qz necdū i quēq; eoy
spc scūs descēdat. sed baptizari erāt
tm i noīe dñi ihū. velut ablute hos-
tie necdū ad sacrosā altaris ignē p-
uenerāt. At cū missi illo petrus et
iohēs iponebat baptizans manus
& accipiebāt spz scūm. Loq'batq;
linguis. ita ad ignē altaris p've-
nerāt hostie ut fieret olocaustū
qd' latē dicit totū iocū. quia vidē-
licet grāam illorū grā spc scī adiplēs.
diuino ferit amore feruescē. Quia
vō ad portādis lucernas decē st bases
facte. poteāt ita mystice tēpretari.
qd' ministri lauachri vitalis. ad etne
gaudia hūitudis que denario solet
mō figurari. eos quos ihuūt vocē.
exēpli ope fulciūt. Verū qz de eisde
lucernib; distat i sequētib; septūz.
qd' videlicet quāq; ex hīs positi ad
dexterā p'tē tēpli. et quāq; ad sinistra.
magis i eis quinarū nū st tenēda
mysteria. In vtrāq; etēi p'tē tēpli

ali. idicū

Illo est
adhibet

se bases latera. ut utriusq; dei p[ro]p[ri]o sa-
 cri fontis gra designaret esse pa-
 rēda. Et quāq; se i utraq; parte. ut
 ut sicut i oppositioe maris qd' quāq;
 cubitis altū esse cā dixim[us]. sic et i
 quāq; basibus laterū demonstraret
 typice vniuersa fidelibus que p quāq;
 corpis sensus deliquerāt. p lauachz
 baptisimū esse remittēda. **Sicut**
 ergo i vno mari duodeci lobus sup
 posito vniuersis exprimitur baptis-
 matis que p aplos toto vno o[mn]i
 pdicāda. ita et p duos ordines la-
 terū mystice ostēdit qd' gentilitas
 et iudea i vnu consortiū fidei p hap-
 tismatis eāt vnda colligēda. **Nā**
 et si i geminis laterib[us] hostie laua-
 bāt. quedā vō a sinistris dextris
 atrij. quedā vō a sinistris. vno ta-
 mē igne gsumebāt altaris. ut olo-
 caustu fiet. quia sine quis i pte cir-
 cūcisionis sine i ppuerij lauachzū xpi
 susceperit: vno oēs spū ut filij dei
 fieri possint sanctificāt. **Hic** et ei
 ap[osto]l[us]. **Sed** accepistis iqt spm adop-
 tionis filioy: i quo clamam[us] abba p[ater].
Vnu iqt spm accepistis: i quo oēs
 filij adoptionis efficiam[ur]. In quo ni-
 mīū spū clamam[us] abba p[ater]. abba
 videlicet qui ex hebreis venim[us] ad
 fidē. p[ater] qui ex grecib[us]. varijs quidē
 linguis pro diuersitate nationū.
 sed vnu eūdē p[ater]m deū. p[ro]pter vni[us]
 donū sp[iritu]s iuocātes. **Qd'** at quatuor
 cubitoz longitudib[us]. et quatuor cubi-
 toz latitudis. et triū cubitoz altitu-
 dib[us] bases singule fuerē facile itel-
 lectū est. Longitudo etē ad paciētā

longanimitatis. Latitudo ad dilata-
 tionē dilectionis. altitudo p[er]tinet ad spem
 sup[er]ne retributiois. **Quatuor** at se
 principales v[er]tutes. quib[us] cetera vir-
 tutū structura innitit. prudētia sci-
 licet fortitudo tēperātia atq; iusticia.
Et ideo quatuor cubitoz eāt lon-
 gitudo et latitudo basū. quia sc[ilicet]
 pdicatores sine adūsa mūdī et lon-
 gitudinē exilij atq; laborū p[er]sistentiā
 foris tolerēt. seu cor i dilectioe sui
 conditoris suorūq; p[ro]p[ri]o[rum] i exulta-
 tioe dilaret. et nā semp opam dare
 v[er]tutib[us] curāt. prudēter videlicet
 iter bona et mala discer[n]ētes. for-
 titer adūsa sustinētes. cor ad ap-
 petitu voluptatū tēperātes. iusti-
 ciā i opatioe tenētes. **Triū** vō cubi-
 tozū fit altitudo basū. cū p exerci-
 cū v[er]tutū quas cū paciētā maloz
 et dilectioe bonoz exercēt. cōtinua
 itētioe ad sc[ilicet] trinitatis p[er]uenire vi-
 sionē satagūt. **Et ipm opus basū**
iterrabile eāt: et sculpture it' iuctu-
ras. **Iucturas** videt[ur] dice eas quib[us]
 ipē laterū tabule sibi met[ur] i vice cō-
 nexē st. ut scilicet ex quatuor sine
 quāq; tabulis v[el] vna fieret basis.
Quales at sculpture iter has iuctu-
 turas. id ē. i ipis suis laterib[us] ante
 et retro. a dext[er]a et sinistra. et q[ui]
 habuēt. s[ic] d[icitu]r aperit[ur] cū dicit[ur].
Inter coronas et plectas leones et
bones et cherubim et iucturas fili-
delup. **Nō** ergo plana eāt illa ex pte
 superficies basū. sed vndiq; versū
 mystice sculpta figuris. quia mētēs
 scōz vno vniuersa cōuersatio eoz.

virtutū iōibz grām p̄cedit. neq̄
illas hora iānis et vacua p̄terit. i
qua p̄p̄s vacare opibz vs' sermoibz
vl' certe cogitatioibz desulat. Coro
nulas q̄ppe i se sculptas habet. cū ad
gressū vite p̄hēnis i fatigabili d
siderio anhelat. Et plectas habet.
cū iter desideria vite q̄ sursum est. nūq̄
firma societas que iuxta est vincula
dissoluit. Habet iter coronulas
et plectas leones. cū ius ad sperā
da celestia mētē erigunt. ita ad di
ligēdos p̄p̄ios dilatāt. ut i p̄mū
tes quosq̄ qui sibi q̄missi sūt feruo
rē asperere i uertionē operē non
tardēt. Habet cū leonibz boues.
quādo ipām i uertionē corripiedi
cū spū māsuētudis exhibet. quādo
i feruore corrigēdi nūq̄ fissam ha
bē unguā discretē actionis ad loq̄lā.
nūq̄ vba diuine lectionis velut ru
mināda i ore voluē cessat. Deniq̄
beātus stephanus basis videlicet tē
pli eximia. seuos leois dentes atq̄
ungues ostēdē videbat. cū suis p̄
secutoribz aiebat. Quia ceruice
et ierūcisa corde & auribz. vos sēp
spū s̄c̄o restitistis. Quē p̄phacū
p̄ces vñ nō sūt p̄secuti. Et cerēa.
Verū hoc loquēs. q̄m pietatis. et
ut ita dixerē bubale māsuētudis
itus i corde gestat et ostēdit. cū pro
hūsdē p̄secutōibz vsq̄ ad necē suā
desolētibz genua flectēs dixit. Dne
ne statuas illis hoc patm. Sed quia
neq̄ spem et nox i celis. neq̄ amorē
p̄p̄iorū i tris. neq̄ feruore zeli morē
tis. neq̄ lenitātē modestie q̄patētis

absq̄ sc̄arū sc̄a septemurū habē
possum. apte iter coronas & plect
tas. leones & boues cherubim esse
sculpti memorāt. Cherubim nāq̄
q̄stat septuē sacre tipū tenere.
sūe quia duo cherubim i propi
ciatorio arche i figurā duorū testa
mētōy cōcorditer de p̄p̄o amētū
fabricanti sūt. seu quia ipm nomē
sc̄arū multitudinē sonat. Quāto
at q̄sq̄ studiosius legēdis diuinorū
eloquiōy paginis iustit. t̄nto ne
esse est aplū i oibz que agit aut
iudicat. iterni testis aut iudicis
clamē p̄timeat. ne aut plus
iuste i peccātes vidit. aut iur
sū absq̄ moderamine iuste discre
tionis ignoscēs. ita iusti iudicis
iurāt. Qui ei addit sc̄am. addit
& labore. Unde hic q̄ p̄ter. sc̄a
sculpturas cherubim quicūq̄
adiungit. Et sup leones & boues
quasi lora ex ere dēpēdētia. Sup
leones q̄ppe & boues lora dēpēdēt.
quādo sū doctores et i seueritate dis
cretionis qua peccātes iudicāt. et
i māsuētudie lenitatis qua peccā
tibz remittūt. iudiciū suū timēt
auctoris. ne forte iuste ligādo. ipi
iuste ligari ab eo cui iudiciū erra
re nequit mereāt. Et quatuor rote
p̄ bases singulas & apes enei. et p̄
quatuor p̄ces quasi humeruli s̄ber
laterē fusiles. cōtra seruitē reser
tātes. Quatuor rote. quatuor sūt
euāgelioy libri. Qui aptissime
rotis q̄pāt. quia sicut volubili
tas rote cicillimo cursu quocūq̄

Ducit currit. ita sermo euangelij
 iuuare dno paplis vniuersi tibi
 mundi plagas impleuit. Sicut rom
 suppositu sibi curru a terra subleuat.
 et subleuat quo auriga dicitur por
 dirigit portat. ita euangelium pre
 dicatione mentes a terra a terrenis cu
 piditatibus i celestia desideria suspedit.
 ac suspesos ad pfectu bone opa
 rionis. sine ad ministeriu pdicationis
 quocumq adiuuas gra spe volucit
 ducit. Nam i septibus dicitur. quia
 tales erit rote quales i curru
 fieri solet. Legimus at de scis. curru
 di dicitur milia multiplex milia le
 uat. Ad ergo est qd rote basiu.
 rote assimilatur curru. nisi qd
 vni idemq sermo euangelij qd
 eorum quos instruit curru di. qd
 bases facit. Namq ad euangeliza
 du verbu dicitur longe lateq mit
 tatur i mundo. utiq curru di et
 qd velocissimi fuerunt. quia p
 gata discunt. et deum ad corda cre
 dentiu pducebat. At vo illi q i vno lo
 co comorantes vbu salutis pprie a
 nunciat. eosq ad lauachiu vite que
 ut i baptismo ut i opuntioe lacrimaz
 celebrat. attendit. qsi bases sut
 tepli que portant luteret ad lauadas
 hostias. Quia ita fidelibus qbus p
 ministeriu salutis ipedit. ut lon
 gius excurrere ad accipiedos nonos
 plos laboribus no stent. Pote ergo
 basiu. rotis st curru similes. quia
 ide libri euangelioy q hos doctores
 ad pdicanda fide veltatis mittit.
 illos ad gfirmada apliq fide inter

doctores ia sacmentis celestibus
 eos mane pceptiut. Pote qtuor
 basiu luteret sustinebat. cu euange
 lia iacobu fr em dno ad gfirmada
 iherosolimis ecclia reside iusserit.
 Rote earu filis curru dei suppo
 site ad curru parabat. cu eadem
 euangelia paulu & barnaba ad pre
 candu gentibus p oia discursu voluerit.
 Rote bases supposita ad portandu lu
 tere tepli a terra sustollebat. cu nris
 nup tibus beatus papa gregorius
 euangelicis roboratus eloquiis. ro
 mana cepit calam. Pote eode cur
 ru di stinepe longe stabat. cu reue
 rentissimi pres augustino paulino
 & ceteri soci eorum esse euangelicis co
 firmari oraculis iubere illo venere
 britania. et vbu di iacobulis iudu
 comiserit gentibus. Sige bases luteret
 sci doctores st. qui lauachiu nobis
 vite ministrat. et rote quaterne
 basiu quatuor st libri euangelioy.
 qd axes rotaru qui bases gestant.
 nisi ipa corde st corda doctoru. Qui
 du pceptis euangelij sedulo iteti. eos
 ab ifirmoz appetitu sustollit. velut
 imissi rotis axes alius basiu a terra
 subleuat. Porro humeruli qui rotis
 ante positi ne ab apibus delabi pos
 set ab sistebat. pconia st apliaz. qbus
 euangelia & aplia septura. ne cui
 i dubiu legentiu forsita veiat cofir
 mat. Unde & aplo petrus de dno lo
 quens ait. Et habemus firmiore pph
 eticu sermonem. cui bnfactis itede
 tes. Sed et oes euangeliste atq apli
 icis que scribere legio & ppharu me

tionē facē solebat. Deniq; marcus
ait. Iniciū euāgelij ihū xpī filij dei
sicut scriptū est ī psalīa pphā. Et ma-
theus. Hoc totū factū est ut adimple-
retur scripturē pphā. et cetera huiusmodi.
Ene at dicitur qd' humerali qui p
quatuor ptes subter luterē erat po-
siti. contra se uicē erat respectātes.
quia nimirū oīs septuā pphētica
sibimet consentanea est. ut pote
vno dei spū condita. Quatuor at
fuere p bases singulas humerali.
videlicet iuxta mīm rotarū nō qz
quatuor s' tātū libi pphēti. sed
quia ī oībz que locuti s' pphē & moyses.
dictis quatuor euāgelistarū testimo-
niū pbuere. et ex g'sensu utriusq;
vna fides et dilectio xpī. nra om-
corda firmaret. Os q' luteris itra-
secus erat ī sūmitate capitis. et qd'
fortisecus appareret vni cubiti
erat totū rotūdū. parit'q; habebat
vni cubitū et dimidiū. Os luteris
vni cubiti erat. qz oēs ī g'fessione
pūs & filij & spē s' baptizantur.
dicēte aplo. vno dñs. vna fides. vni
baptisma. vno deo et pz omī. Et
ipm os ī capite erat sūmitate. ut
ad celestia nobis regna p baptis-
ma iter esse patefem docet. Ipē vō
luter ī amplitudinē cubitū habebat
vni et dimidiū. ppter opīs mimi-
rū pfectionē. et tūcū g'replatiōis.
Integer ei cubitus ī luterē: p'fec-
tionē bone designat actiōis. et d'
absq; vlla dubietate habebat ille
de quo rēptatorū antiquo dñs aie-
bat. Nūq; asideristi seruū meū iob

qd' nō sit ei filijs ī em. hō simplex &
rectus ac timēs deū. & recedēs a malo.
Est vō alter cubitus diuine uisiois.
qui ex pte nōnulla etiā ī hac adhuc
uita retēris fidelibus donari con-
sueuit. ut idem iob deuictō aduersa-
rio cū dñō loquēs ait. Auditu auris
audiui te. ut at oculus meus vi-
det te. ut moysi dñs facie uisus est
ad facie. ut psalīe sedēs ī solio reg-
ni cōstantib; cū laude debita celi
cūib; ut ceteris sepe uisus est
pphetis. ut b'ro stephano ī articulo
passiōis apti celi ianuis glā dei os-
tēsa est. ut paulo introitus paradisi
et eccl' celi sūt patefem misteria. Sed
vniuersa hec ex pte pmodicā ī g'pa-
tiōe ei; que ī futuro reuelanda est
glā. Ideo post cubitū bone opatiōis
que ī hac uita p'fici potest ī scis.
cubitus incipit supne g'replatiōis
que ī futuro uita ī actis iā g'stat
p'ficiēda electis. Que nimirū mē-
sura vni et dimidiū cubiti. nō lu-
terib; tātū. sed et rotis eay terat
ac basib;. Scriptū nāq; est ī sequē-
tib;. vna rotā habebat altitudis
cubitū et semis. Et paulo post.
In sūmitate at basis erat qdā ro-
tūditas vni et dimidiū cubiti. ita
fabrefacta. ut luter desup posset ī-
poni. Luterū appē mētura vni
erat cubiti & dimidiū. quia nimirū
ex fide ī fonte uite lauamur. ut p
opa iusticie ad uitā mereamur
itāre etnā. p'uis sine pctō dū hic
uuiūg esse nequeam. Ipām vō
uite celestis dulcedinē gustare

ex parte ac diligere in hac vita interit:
 profecti autem videre nulla ratio valeamus,
 Forte quod uno ac dimidio cubito me-
 surantur: quia fructum lectionis eu-
 angelice qualiter hi qui profecti esse ve-
 lunt vivere debeat ostendit, spemque nobis
 et ne humidum retributionis in partem
 demonstrat, ipsam vero retributionis illius
 qualitate in futuro nobis pandenda
 simul et donanda esse promittit,
 Bases et ipse unum habet cubitum ac
 semissem amplitudinis in summitate
 sui ubi litteres recipere, quia ipsi
 doctores summi ac ministri lauachri
 salutaris ope quod profecti in hac vita
 fulserunt: sed luce gratulationis ex parte
 et fructu. Unde et aiunt. Ex parte et
 agnoscimus et ex parte prophetiam. Quia
 autem venit quod profectum est, euacuabitur
 quod ex parte est. In hunc modum fecit
decem bases fusi in una et mensura,
sculpturaque consimili. Fecit quod decem lu-
 teres enicos. Quare sunt bases fe-
 totidemque eis suppositi linee. supra iam
 dictum est. Quod vero una erat fusiuraque me-
 sura, et consimilis sculptura omnium basium
 siue litterarum, non in ea significatione
 factum est quod equalia possint esse omnium
 merito doctorum, sed in ea potius quod
 una fides euangelica qua instituantur, unum
 est et sacramentum baptismi quo
 abluuntur unum idemque spiritus est quo deus con-
 secrat ecclesiam, sancti donatioes habet
 diuersas in ipso spiritu, qui diuidit sin-
 gulis prout vult. Quadragesima bas-
tos capiebat luter unum. Quadrages-
genarius numerus solet magne perfec-
tionis typum tenere, quia numerum

quater denum faciunt quadragesima.
 Decem autem sunt precepta: quibus omnibus nostra
 operatio in lege diuina prefixa est, et qua-
 tuor vero euangeliorum libri, quibus per dis-
 pensationem dominice incarnationis, celestis
 patris nobis est patefactus introitus.
 Et quia deus qui ad misterium baptismatis
 pertinet, cum fide et sacramentis eu-
 gely debet fructum vere operationis esse,
 de: apte luterus singuli in quibus olocantur
 in lauachro decem quadragesima basos
 capiebat. Quod vero scilicet eorum quatuor
 cubitorum siue in latitudine seu in altitudine
 significat, intelligitur misterium in propterea
 est luterus et unum quatuor lat cubitorum,
 vel propter si euangelii libros in quibus forma
 nobis baptismi prefixa est, vel quatuor
 cardinales virtutes quibus quibusque fidelis
 si non frustra fidelis est debet institui,
 vel certe propter mundi quatuor plagas,
 quibus lauachrum salutis ministratur. Ad
 dicente psalmographo, Quis redemit
 de manu inimici, de regionibus congrega-
 uit eos, a solis ortu et occasu, ab aqua
 lone et mari. Quod vero supra dixit, pa-
 riterque habebat unum cubitum et dimi-
 dium, et non in altitudine an amplitu-
 dine significaret adiecit, videtur quod
 fundum ipsius luteris unum esse amplitu-
 dinis voluerit intelligi. Quod ex mensura
 in fallor basis in qua positus erat
 quibusque luter facillime concipitur que ita
 deservit. In summitate autem basis erat
 quodam rotunditas unum et dimidium cubi-
 ti ita fabricata, ut luter desuper imponi
 posset. Latitudo ergo fundi in luteribus
 unum erat cubitum ac dimidium ipsa vero
 amplitudo luterum quatuor habebat

cubitos. Sed verū in altitudine an
in longitudine an in utroque dicitur
non uerit. Et constituit decem bases. quibus
ad dexteram partem templi. quibus ad sinistram.
Dexteram partem templi et sinistram non
intus in templo ipso sed iuxta templum dicitur
ad orientalem plagam. videlicet in atri-
o posteriore quod sacerdotum parte vocabatur.
Quibus autem posuit ad dexteram partem tem-
pli propter iudeos. qui sole iusticie
pro doctrina legis antiquitus uti
solebant. Et quibus ad sinistram propter
nos. qui cetero diutius corde seruitu-
ti adherere habemus. et qui ait. Domus
solis mea ad aquilonem. Quod est apte
dicitur. Illis in cordibus nosse desidero
que a luce ueritatis et flamma diu-
ine caritatis aliena se considerent.
Mare autem posuit ad dexteram partem tem-
pli contra orientem ad meridiem. Et
hoc in eodem atri-
o positum est ad ori-
entem. Quod autem ait. ad dexteram partem tem-
pli: hoc est quod reperit dicitur. ad me-
diem. Ingressu dicitur et atri-
o ab oriente. primo dicitur dicitur dicitur ad meridiem.
ubi mare in ipso angulo stabat sacer-
dotibus ad lauandum paratum. Deinde
progressu dicitur retro. occurrebant luce-
res ad lauandas hostias ab utraque
parte positi. Intra hos erat basis enca-
mibus cubitorum longitudinis. et quibus cu-
bitorum latitudinis. et tunc cubitorum alti-
tudinis. in qua stabat salomon dedica-
uit templum. Deinde ultra progressu dicitur
occurrebant altare olocrausti contra
meridiem atri-
o. deinde porticus templi
sive vestibulum in quo erant columnae
erectae circa ostium templi. Quod ergo mare

posuit ad dexteram partem templi. signifi-
cat nos per lauandam baptismum ad reg-
num celeste quod iure uocabulo dexteram
figuratur. de hoc ~~pro~~ puerum. et in a-
tri-
o dicitur et baptizatus fuit. saluus
est. Non ubi dicitur sed et sinistram in bo-
no accipiuntur. uel iudeam uel gentilitate
ut in expositione basium supra diximus.
uoluntatem ecclesie uita et futuram. uoluntatem
cuius scilicet et tristitia. uel ad huiusmodi:
ubi uoluntatem absolute dexteram in bono positum.
eterna gaudia sepius demonstrat.
Quod uoluntatem contra orientem posuit mare.
ad eandem parte significationem respicit.
quod uidelicet per lauandam sacri fontis
splendor nobis et ne claritatis aperit.
Quod ad meridiem latus atri-
o. signifi-
cat fideles per acceptionem scilicet ad
flagrantiam solere uoluntatem accendi.
Fuerunt etiam meridiani solis. consue-
uit in septentrionis ardore dilectionis. et
illustrationem spiritus sancti. per que eadem di-
lectio diffundit in cordibus electorum sig-
nificatur. Quod in regione iordanis facta
O sunt uasa domus domini. Capitulum. xvi.
in uasa que fecit ysaia regi sa-
lomon in domo domini de aurum erat.
in regione iordanis ~~erat~~ fudit ea rex
in argillosa terra. apte in regione iorda-
nis fusa sunt uasa domus domini. in quo ui-
delicet fluit dominus noster baptizari
dignatus est. tinctusque est undis a-
quarum nobis elementum in ablutionem
peccatorum conuertit. quia omne fidelium
baptisma quo dominus consecratur. in ex-
emplum celebratur baptismatis illius. quo
ipse aquas sanctificauit. Propter in regione
iordanis. uasa domus domini sunt facta.

Neque et aliter vasa electionis et misericordie fieri possunt nisi ad baptismum illius quod illo in flumine sicut respiciet. et ipsi vitali flumine sanguinis ablui. Notandum autem tunc in regione iordanis. sed et in vestri regione illius facta dicit eadem vasa. significans multiplicationem fidelium que non solum in iudea. sed et in omnium nationum. Et latitudine futura. et plena prophetia que dicit. Gaudet caput et omnia que in eis sunt. Cui simile est hoc quod idem psalmista de sacramentis dicit incarnationis archana aqua ad fide venerunt ait. Ecce autem dicitur in effratu. in eum et eam capis silue. Audiuimus quippe in scriptura. id est in bethleem sacramenta dicitur. quia promissa legitur dauid priuere qui erat ex eadem civitate. de fructu videri et in carne videri. Inuenimus et in capis silue. quia reuelata in latitudine gentium per orbem. ipsi cognouimus. ipsi vidimus. ipsi principes facti sumus. Fudit ergo et vasa domus domini in vestri regione iordanis. quia dominus baptismum salutis de quo vasa misericordie faceret per totam mundi latitudinem impleuit. Argillosa autem terra de qua facte sunt forme ad fundenda vasa domus domini. que melius quam scriptura sacra. de qua regula bene viuendi accipimus valet intelligi. Quasi et argilla ignibus durata. forma vasis domini quanta et qualia fieri debeat exhibet. cum nobis scriptura regula iusticie quam sequamur ostendit. scorumque nobis exempla qui in igni tribulationum inuicibiles perdurauerunt in omnibus sequenda promoustrat. Si vasa in domo domini. etiam ac preciosa esse concupiscimus. sicut est igni liquefactam argille formas ignis dicitur.

quo vasa possit aperiri ministrorum celestium officio. ita et ipsi haberi salubriter. et flamma sue diuine caritatis. scilicet sua humane aduersitatis emolli. via per bonum operando iterum. ut ad precipua promerentur. **Neque** et solum nos regalis necesse est honore operantis aperiri. sed optata operans bona palma est speranda beatitudinis. quia nec solum vasa in formis argille tenebat. sed etiam vasa ad perfectionem perueniunt. fractis formam in claustris producebat in luce. et in templo domini pro suis queque locis disponere. **Hoc** autem dicitur non quia opera sanctorum vniuersa sunt iteritura. sed quia vasa coronam iusticie quam bene operans meruerunt acceperunt. laboriose operantis curata iam cesset officia. **Et** et in illa vita per fide propter martirium patiat. vbi expulsis aduersariis omnes dei in presentia christi letant. **Et** ibi mortuum sepeliat. vbi sola viuendum terra est. **Et** lugere gsolet. vbi absterget deus oculos in manu ab oculis sanctorum. **Et** ibi domum peregrino et hospiti aperiat. vbi omnes simul dei habitationem ex deo habent. domum non manifestam etiam in celis. **Et** michi illic panem esurienti. potumve afferat si crederet. vbi dominus pascat me. et nichil inderit. **Disruptis** ergo formis vasorum quodam necessariis. vasa ipsa in domo domini splendida iam fulget. quia cessantibus in fine seculi non solum persecutionibus que pro iusticia patiuntur. verum etiam laboriosis iusticie operibus que sponte sua pro eterna beatitudine illudat dei. sola virtute sui quatuordecim precepta immortalitatis claritate letabunt. **De altari veteri. caplm. xxij.**

Fecitq; salomon om̄ vasa i domo
dñi altare aureū. et mensā sup
quā poneret panes propositionis aureā.
Altare aureū corda significant p̄f̄oy
iustoy. eterne caritatis et castitatis
chorusca. Quoy p̄bilitati signifi
cand. etiā locus concū. eip̄e alentis.
Stabat ei ante ostiā sc̄ificoy. ut i
factura tabernaculi manifeste legitur.
In quo videlicet altari nō hostiarū
sanguis neq; libamīna sed timiamata
tāntū iēdebāt. quoy fumy ad su
periora ascēdes operiebat archā.
atq; oraculū odore suauitatis implebat.
In quo figurā exprimit sc̄oy. qui
dū neglectis t̄pālū cupiditatibus.
totā itētioē celestia querūt. velut itus
et vicinia oraculi st̄ positi. nec longe
remoti st̄ a velo. quo tēplū et sc̄ificoy
dirimūt. Qui corpe tamē t̄rā incolūt.
ceterū sc̄dm̄ interiorē hoīem totā habet
cōuersationē i celis. Ascenditq; ab huius
modi altari fumy iēsoy itra sc̄ā sc̄oy.
vbi est archa. recondita. cū orōnes
sc̄oy flāma caritatis excitare ad celū
vsq; p̄ueniūt. vbi x̄p̄ est i dextera dei
sedes. Nō ei i hoc altari sanguis hostiarū
sed timiamata tāntū iēdebāt. quia
tales viri nō habet opa carnis et san
guis que i am̄ sui cordis imolātes
dño mactāt. sed solūmodo lacrimarū
et orōnis ei vota pro desiderio regni
celestis offerūt. Verū quia repēte
nemo fit sūm̄. sed p̄ oblationē car
naliū voluptatū sollicita mēte ad de
sideriū celeste conscēdit. nō p̄m̄i
sit scriptura i mystica domo dñi factu
ra et illoy ponē figurā. qui carnales

adhuc i se. concupiscētias que militāt
aduersus aiām flāma sup̄ni timo
ris iēde laborāt. quatenus hys cor
de sue corpe suo extirpatis. q̄segt̄
ad maiora possint ascēde. ac deo spi
ritualū timiamata orōnū et cōpuc
tiois offerre. Sem̄ nāq; aliud altare
ad offerēdas victimas multo q̄dē
maius. sed quātū magnitudine
prestās. tāntū situ loci et specie me
talli iferius. Nā et de ere factū. et
ante fores positū eat tēpli. In quo
nimis illi st̄ figuratū expressi. qui
tali deuotioē dño seruiūt. ut caro eoy
adhuc concupiscat aduersus sp̄. et sp̄
adūsus carnē. solentq; dicē. quia mē
te seruim̄ legi dei. carne at̄ legi p̄c̄i.
Qui cū iētina carnis edmare. fluxa
luxurie restringē frequentib; ieiuniis
et orōnib; . vigilis et demoribus. ce
terisq; sp̄ fructib; ad t̄rāquillitatē
castimonie deo digne accēde cōtēdūt.
q̄d nisi victima illi sue deuotiois imo
lat. impletēs illud apli quo obsecrat
nos p̄ misericōdia dei ut exhibeam; corpa
nrā hostiā viuētē. sc̄dm̄ deo placētē.
Qui qm̄ flagrant sp̄ualis feruore amo
ris. sed nōdū t̄upho equinēt deuote
concupiscētie carnis. altare olocrusti
ignē q̄dē de celis sacrosōm̄ habet. sed
sp̄em eris et nō aurū p̄tēdit. Verū
quia plēs st̄ i sc̄ā ecclā carnales q̄
sp̄uales. plēs qui viciōy illecebras
refrenādo cohilēt. q̄ qui superato
ac sopito viciōy ~~illud~~
~~cohibēt q̄ qui superato certamine. de adp̄~~
ta viciū securitate letāt. merito al
tare olocrusti maius esse multo q̄ altare

timiamacis asserbat. **S**criptū nāq; de
 eo est i libro palipomenon. **F**ecitq; al-
 tare enū viginti cubitoꝝ longitudis.
 ⁊ viginti cubitoꝝ latitudis. et decē cubi-
 toꝝ altitudis. **E**t qđ altare timiam-
 acis moyses fecit i hemo. habēs cubitū
 longitudis. et alterū latitudis. et
 duos cubitos i altitudie. **Q**uāre ut
 magnitudis hoc salomon fecit sep-
 tura nō dicit: sed tuncū qđ altare au-
 reū fecit dicit. **C**onstat at quia tātū
 facē nō potuit qđ fecit olocanisti.
 quia si viginti cubitoꝝ i longitudie
 factū esset. totā tēpli latitudinē i ple-
 ret. **Q**uāto igitur ulterius erat posi-
 tū altare olocanisti qđ tēpli. qđ tūq; ge-
 nere oblationis ac vilitate metalli
 ignobilius fuit. tātū qđ tūq; me-
 re ⁊ hostiarū frequentatioe prestabat.
 quia nimirū plēs sūt multo quibus
 dicit. si vis ad vitā ingredi serua
 mādata. qđ quos audire delectet. si
 vis pfectus esse. vade vade que habes
 et da pauperibꝝ. **N**ec tamē huius me-
 sura altaris. antioe mystica caret ⁊
 mō. **H**abz ei viginti cubitos longitu-
 dis. et totidē cubitos latitudis: et decē
 cubitos altitudis. **D**e quo qđ mō.
 i exposicioe tēpli ⁊ vestibuli eius
 diximꝝ. **S**ed et nūc dicēdū breuiter.
Qđ si altare olocanisti. electoꝝ i ecclā
 tipū tenet. qui suū corpꝝ ⁊ aīam deo
 consecrare p ignē amoris illiꝝ querūt.
Pseuerantia hoꝝ i bona opatioe p lon-
 gitudinē altaris. amplitudo i carita-
 te dei ⁊ pxi p latitudinē. spes i ex-
 pectatioe diuine visionis p altitudinē
 figurat. **Q**đ vō longitud ⁊ latitudo

altaris vicenoꝝ lat cubitoꝝ. magnā
 utiq; pfectionē ⁊ signat eiusdē idēfēs-
 se longanimitatē ac sincerē dilectiois.
 que p vtriusq; testamētī nob̄ obserua-
 tiā t̄bit. **Q**uāter ei quini. vicena-
 riū nūm̄ oplet. **S**iq; at libri mosaice
 legis: quatuor euāgelice sūt libratē.
Et cū ad intelligētiā atq; custodiā legis
 spūalē. illustratē euāgelij grā puenimꝝ.
 vicenariū pfectō nūm̄ pfacimꝝ. **F**itq; idē
 nūm̄ vicenarius i longitudie ⁊ latitu-
 die altaris. cū corda electoꝝ doceat v-
 troq; testamēto et adiuuāt ipō vno
 vtriusq; testamētī auctore. et pseuerā-
 tiā boni opis etiā i psecutioibꝝ seruat.
 et hilaritate dilectiois i eos qui psequūt
 exhibet. **D**enario at nūm̄. spes celestiu
 premioꝝ designari solet. dno affie-
 mātē. cū eos qui i vinea magni pa-
 trisfamilias laborabat. denario remun-
 nerādos ee testat. **E**t merito phuc
 nūm̄ merces etna figurat. i qua
 nūa natura. et i etnā diuine visionis
 gūgit. quia i ipō nūm̄ mystice diui-
 na sil' ⁊ huāna natura designatur.
Deꝝ qđpe t̄nitas est. **H**ō at septenario
 nūm̄ ophedit. quaternario videlicet
 ppter corpus qđ ex quatuor elemētis
 ostitit. ternario vō ppe t̄plice iteioꝝis
 hoīs differētiā. quā scriptura nob̄is
 scā ostēdit. cū diligē nos iubet deū ex
 toto corde. ex tota aīa. ex tota v̄tute.
Unde ⁊ i decalogo legis tria sūt māda-
 ta que nos ad cultū diuini amoris
 excitāt. septē que dilectionē pxi
 omedāt. **Q**ui qđ de decalogū i dei et
 pxi dilectioe custodiūt. iure mer-
 cedē huiꝝ custodie i dei sil' ⁊ pxi

visioe picipiunt. Quia in hac vita et p[ri]m[us]
que videt et deum que non videt diligunt
huius in futura vita et deum et regem in decore
suo. et p[ri]m[us] gratificati ac decorati
videbunt. Et ideo altare q[uo]d in figuram
factum est elcoy ad figuram significandi eorum vi-
tam p[er]petuam. decem erant cubitos altum. Tu-
vo dictum esset q[uo]d fecit salomon altare
aureum. additum est continuo. Et mensa
sup[er] quam poneret panes propositionis
aurea. Mensa autem aurea. septuaginta
est sacra. spiritualia intelligentie claritate
fecunda. De qua psalmista. Pavisti
late in aspectu meo mensam. adversus eos
qui tribulant me. Re et nos adversarii
tribulantes ad errorem deflectat. mensa
sana nobis q[uo]d dicitur nos noster scilicet celestis
per quam in fide confortemur paravimus.
Panes namque propositionis. sancti scilicet docto-
res. quorum nobis opera vel verba salutaria
ad exemplum vite proposita. semper in di-
viniis paginis quilibet bene q[ui]rit. invenit.
Vnde et ap[er]te idem panes in exodo duo.
decem fieri precepti sunt. videlicet p[ro]pter ap[osto]los
duodecim. p[er] quos ministerium et us no-
vum septuaginta testamenti condita est. et
instrumentum veteris docere dominum revela-
ta mysteria. Quos nimirum n[on] tantum
idem ap[osto]li. sed et omnes sancti designati. qui
p[ro]dicando verbum pabulum vite fidelibus
ministrant. q[uia] omnes utique spiritum doctrine
formam quam ap[osto]li a domino accepere sequuntur.
Legimus autem de hys panibus in exodo. per
singula sabbata eos mutari debere.
et novos p[ro] veteribus in mensa domini pro-
poni. vniq[ue] q[uo]d mensure ac silis farine
sup[er] eos parari preceptos. De quibus o[mn]i-
bus mysticus de eterna refectioe sensus.

lucis clarior resulget. Ablatis autem vete-
ribus novum restituitur panes. cum assup-
tis de hac vita aliquibus doctorum fidelium.
alios loco eorum sancti ordinat ecclesia. Et
hoc non nisi die sabbati. quia quilibet bonum
certam certaverit. cui sic consummaverit.
fide servaverit. tunc sine resolutione.
rege hinc p[ro]phetie iterabit. Quibus
mensure et non disparis similes sep-
fiabant panes. quia nimirum una eademq[ue]
forma est veritatis et fidei. quam p[ri]mo
ap[osto]li suis auditoribus ostendebant. ac de-
inde successores eorum et omnes usque in fine
seculi p[ro]p[ri]os doctores in ecclesiis ip[s]i p[ro]p[ri]e
predicare non desistunt. De decem men-
sis aureis. capitulum. vicissimam.
Quod vero in verbis dicitur legimus.
quia fecit salomon mensas decem. et
posuit eas in templo. quinq[ue] a dexteris.
et quinq[ue] a sinistris. fialas q[uo]d aureas et
cum non ad mensas. sed tamen ad panes pro-
positionis q[uo]d ad vasa domini portanda factas
esse credibile est. fialas videlicet quas
pariter factas scriptura refert. cinnam-
teria. thurisibula. et cerea que in sequen-
tibus leguntur. Na[m] q[uo]d paulo post in eodem
verbo volumus. Intert. fecerunt autem va-
sa domus domini et altare encensum et mensas
et sup[er] eas panes propositionis. vel plu-
rale n[on]niam pro singulari posuit more
scripturis usitatissimo. ut in ihu nave.
filius autem israel p[ro]nunciatus sunt mandatum. et
vltur panem de anachemace. cum ad hoc
solus et non plures filii israel hoc fece-
runt. vel certe quia panes propositionis
solebant ante sabbatum coqui. ut in sab-
bato mox poni possent in mensa pro-
positionis. potuit fieri ut panes noviter

cocti. mox illis mēsis imponeret. illudq;
 nocte illa seruetur et operti. donec
 primo mane allatis veteribus sup mē-
 sa ppositiois poneret. calidi. Non
 et hec mēse decē a figura vniū mēse
 ppositiois discrepant. Nā si que vna
 mēsa duodeci panibus ~~auris~~ onusta
 vnamimē totius scripturę concordia
 auctoritate aplīca vniū designat.
 ita nō imerito et mēse decē auree
 diuina legis et ppharū eloquia figu-
 rate denūciant. que vel rfectionē
 nobis vbi dī quasi panes ppositioes
 offerūt. vel nob' exēpla fidelū quasi
 ppositioy ī se vasorū dñi claritate et
 miracula proponūt. Perte et hīs qui
 ne s' mēse. nō solū quia legislator
 qñq; volūta scripsit. verū etiā quia totū
 testamētū veteris series qñq; etates
 scli cōplectit. **G**eminat. at nūb
 mēsarū quinaris. et qñq; a dext'is
 et qñq; ponūt. a sinistris. cū post
 incarnationē dñicā eadē scriptura sine
 v'usq; dei pplō iudeo scilicet et gētili
 gmitit. sine euāgelicis plena figu-
 ris ostēdit. que quodā dei pplō an-
 tiquo iuxta hām solū itelligēda esse
 putabat. Cū ei legētes ī sacra sep-
 tuerā verbi grā abel coronatū mar-
 tīrio. enoch translātū de mūdo. noe p-
 pereunte mūdo mirabiliter saluatū.
 hospitale loth exterminatis ipīs
 sublimiter remuneratū. abraham
 merito obediētie p'zēm cūctarū gētū
 cōstitutū ioseph post v'editionē me-
 rito castitatis et inocētie exēplū vir-
 tutis assumim. qd mēse qñq; au-
 ree sine vasa dñi seu panes ppositiois

adhuc ī sinistris cēpli. nisi quia diuine
 licere iuxta historiciū sensū iamū nob'
 et rē viuēdi. et etia p'zemia a dño
 sperāda ape aperūt. At cū easdē al-
 tius itelligētes vel disp'etationē dñice
 incarnationis. vel alia quelibet scē ecclē
 sacramēta sonare videm. quasi alias
 qñq; mēsas ad portada vasa electionis.
 et ~~at~~ alimonā vite spūalis ī dext'is
 cēpli itēnim. quia eadē ipā verba sa-
 cre historie nouū dño fulgur nobis
 sapiētie celestis. nouos aperire sen-
 sus de veterib' cognoscim. In qua
 p'fō figura. et candelab' quina s' s'cā
 ī cēplo. Cū ei dixisset scriptura regē sa-
 lomōne fecisse mēsa sup quā pone-
 ret. panes ppositiois aureā. adiūxit
 subsequēter et ait.

Et candelabra aurea qñq; ad dex-
 terā et qñq; ad sinistrā. contra oracu-
 lū ex auro purissimo et quasi lily flo-
 res. et lucernas desup aureas. Hec
 enī mēse ex t'ypo scē scripturę recte po-
 nūt. quia et iusticiā esurietibus
 panē verbi ministrāt. et ferūt vasa
 ministerij celestis. id est. iustoy nobis
 actus ī exēplū proponūt. Ita et aptis-
 sime p candelabra eadē diuina eloq'a
 figurāt. videlicet quia lucē sapiētie
 erratibus proferūt. Hic etiā psal-
 mista. **L**ucēna iqt pedibus meis vbi
 tuū et cet'ca. Hic salomō ait. Quia
 mandatū lucerna est. et lex lux. Quia
 te at qñq; a dext'is et qñq; a sinistris
 sint posita candelabra. ex hīs que de
 mēsis tractauim. facillime patet.
 Cū vō dixisset qñq; a dext'is et qñq; a

sinistris. conuenienter addit contra oracu-
lū. **O**raculū nāq; eēt archa ut sepe
dictū est. aditū designat patrie celestis
vbi xp̄s est ī dextera dei sedēs. p̄noꝝ
vtriq; conscūs secretōꝝ. **V**el candelabra
templi aurea contra oraculū se posi-
tā. quia diuina eloquia ad habitatio-
nē semp̄ sup̄ne ciuitatis aspectat.
vt hui⁹ agnitionē ac desideriu nris
cordibus infūdāt. et eos qui origi-
nē carnis eēt terra habēt. ad appe-
tēdā promerēdāq; ī celestib⁹ sedē
p̄petue mātiōis accēdāt. **S**ūt autē
qui hoc qd' de candelabris dicitur
q̄nq; ad dexterā et q̄nq; ad sinistra.
~~ita~~ ita putāt itelligēdā. qd' q̄nq; fue-
rūt a dexteris illi⁹ candelabri qd' fecit
moyses ī deserto et q̄nq; a sinistris.
vtriq; tamē ad meridiana plagā.
ī qua candelabrū qd' vnu fecit moy-
ses stare p̄ceptū est. **Q**d' eodē ordine
etiā de mēsis decē itelligūt. que oēs
qd' ad septentrionalē plagā fuerūt
posite. sed q̄nq; ad dexterā moysace
illi⁹ mēse. et q̄nq; ad leuā. **V**erū si cō-
sideres verba sacre sc̄pturę q̄b⁹ dicit
et candelabra aurea q̄nq; ad dexterā
et q̄nq; ad sinistra contra oraculū.
patet nī fallor qd' eque vtriq; p̄ lat⁹
tēpli ī longū sint posite. **N**ā si oīa
candelabra ad australe latus tēpli
ī longū posita ē essent. nō dicerēt
contra oraculū ~~q̄~~ posita. sed potius
contra aquilonē ~~q̄~~ siue contra mē-
sas. siue etiā ī mēsis vbi stabāt. qd'
dictū est ī exodo de illo vno candelabro ī
tabernaculo testimonij e regioē mēse
ī pte australi. itēq; ī libro nūmōꝝ. cū

posueris septē lucernas contra eā p̄tē
qua candelabrū lucere debuit. **E**x vtriq;
p̄tē tēpli candelabra. ex vtriq; erūt
mēse. quia diuina sc̄ptura ad illustra-
tionē et refectionē vtriusq; dei ip̄li
condita est que nos ī prosperis et ad-
uersis. ī tristibus ac letis viciis
vl' accidētibus reficere ne deficiamus
et ne ceci remaneamus illustrare
consuevit. **V**asa q̄ misericordie sibi
superposita hoc est sc̄pta ī se iustōꝝ
opa vtriusq; nobis p̄ que ī actioē iusti-
cie et ip̄i confortemur proponit.
Si at̄ quis qd' iter candelabra et lu-
cernas eorū typice distet. possum⁹
recte itelligē lucernas esse viros
sc̄os. qui oleo sc̄i sp̄s infusi. et ip̄i
digni dilectiois ardēt ī corde: et
p̄ximis lucē sc̄ctie proferūt ī lin-
gua. **C**andelabra at̄ que has lucernas
ī sublime tollūt. vt longe lateq; vi-
deri possint ī ecclia sc̄pturā esse sacra.
que sc̄orū nobis virtutes et doctrinā
sua lectioē demonstrant. **S**ui videlicet
it̄pretationi anuit sermo dñi. quo
dicit de iohāne. ille eēt lucerna ardēs
et lucēs. **P**ossum⁹ etiā ita apertissime
dicē. quia lucē diuina ē eloquia.
iuxta illud psalmiste qd' et supra po-
sum⁹. **L**ucna pedib⁹ meis vbi tuū.
candelabra at̄ harū lucernarū. sc̄i oēs
qui sua corda et corpora ferēdis dñi mā-
datis hūili semp̄ it̄tioē supponūt.
Quis ei ī nullo pp̄ia sequi curat vo-
lūtate. verū ī oib⁹ que sc̄ptura sc̄a di-
cit attēdit. zūsq; se subicē mādati
satagit. auscultare promissis. quasi
candelabrū dom⁹ dñi dei aueū. aureas

ei9 gestit lucnas. quia casta sui corpis
 melna. castas mētis cogitatioēs ad
 faciēda que de9 iubet suppone gredit.
 Et hoc tñ fixa itētiōē. qđ candelabū
 necē et firmitatē ad supna erectū
 ipositas sibi lucnas nō solā absq; rui
 na. sed etiā absq; vlla status sui mu
 tatiōē seruare. Ad vō cū dixisset et
 candelabra aurea qñq; ad dextrā et qñq;
 ad sinistra contra oraculū ex auro
 pūmo. addidit. et quasi lilij flores.
 et lucnas desup aureas. videt iuxta
 hūm. quia suprema ps candelabozū
 ī modū sic lilij repandi deformatā.
 qđ ī candelabro tabernaculi factū esse
 legim9. cui9 et stipes medius et cala
 mi ex ipō pcedēs cū ciphis et speru
 lis lilia scībūt. habuisse plurima. Flo
 res at lilij sicut sepe dictū est. ame
 nitatē semp viretis terre vūctū
 designat. De qua dicit brūs petrus.
 regencātos nos a dno ī spem vūā.
 ī heritate incorruptibē. et ī dō
 taminatā et imarcessibile conseruatā
 ī celis. Et bene lilij flores aurei ī ca
 delabra sūt fci dom9 dñi. quia scriptura
 diuina spretis tpalibus gaudi9. ad
 appetēda nos bona patrie celestis
 p vocare consuevit. Et quomōd erectū
 ī altitudine candelabū lilij flores
 et lucernas habet aureas ī capite.
 ita oēs electi qui ī eadē sacra scriptu
 ra continēt. erecto ad ad supna san
 ctu. celestia bona a dno quesisse
 et pcepisse probāt. Dixim9 plenius
 de mēsa et candelabro et vtroq; al
 tari ac basi de dom9 dñi. ī libris qđ
 de factura tabernaculi et habitu

basil ali

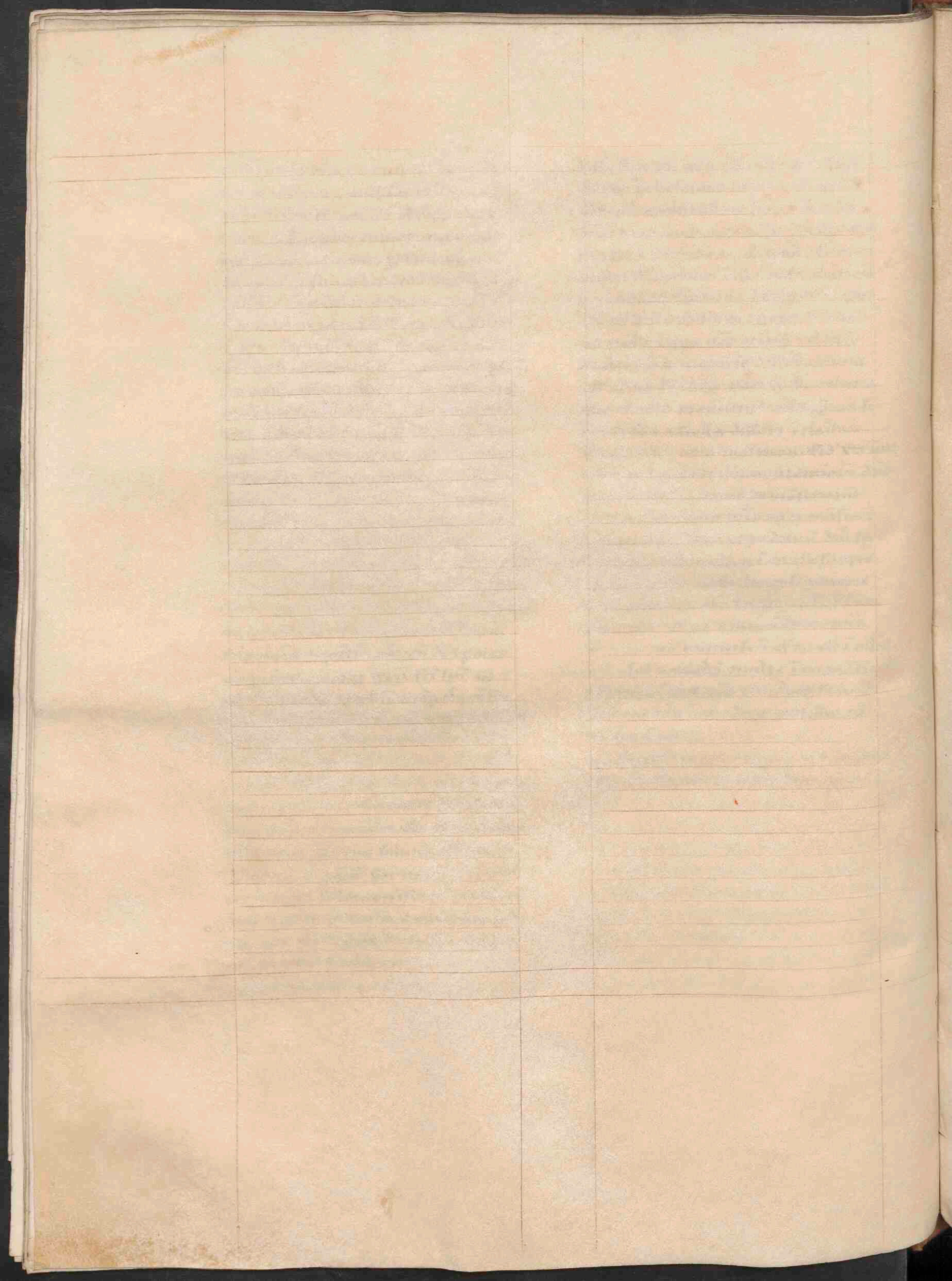
facdotali seplim9. Dix9 ergo iuxta ca
 pacitatē mri sensus et pzm traditiōē
 progenitā de hys scire desiderat. ī illo
 ope requirat. Sequit. De cardini
bus ostiorū. et pfectiōē opis dom9 dñi.

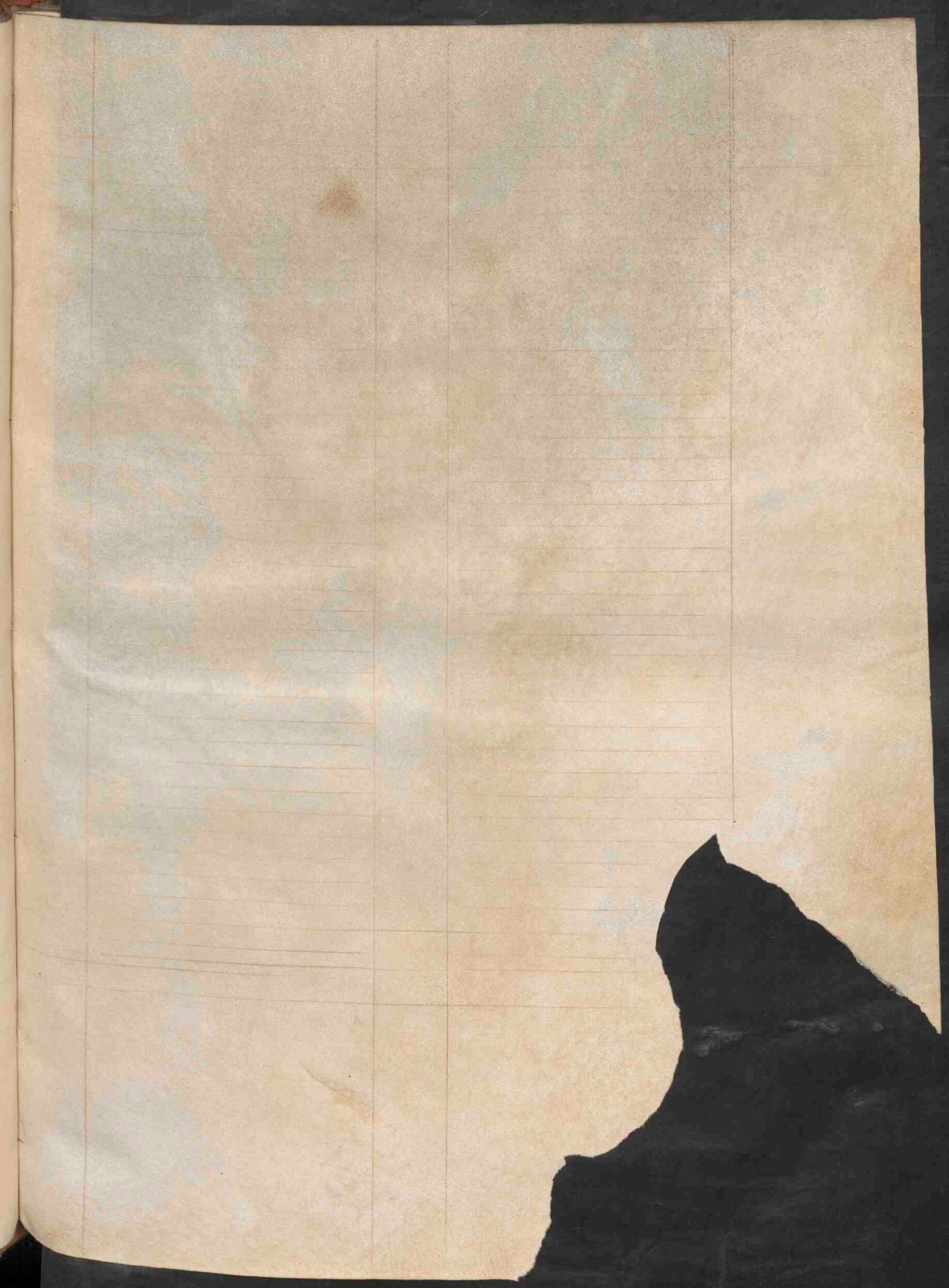
Et cardines osti // caplm. xxv.
 orā dom9 dñi iterioris sciscōy
 et ostiū dom9 tēpli ex auro erant.

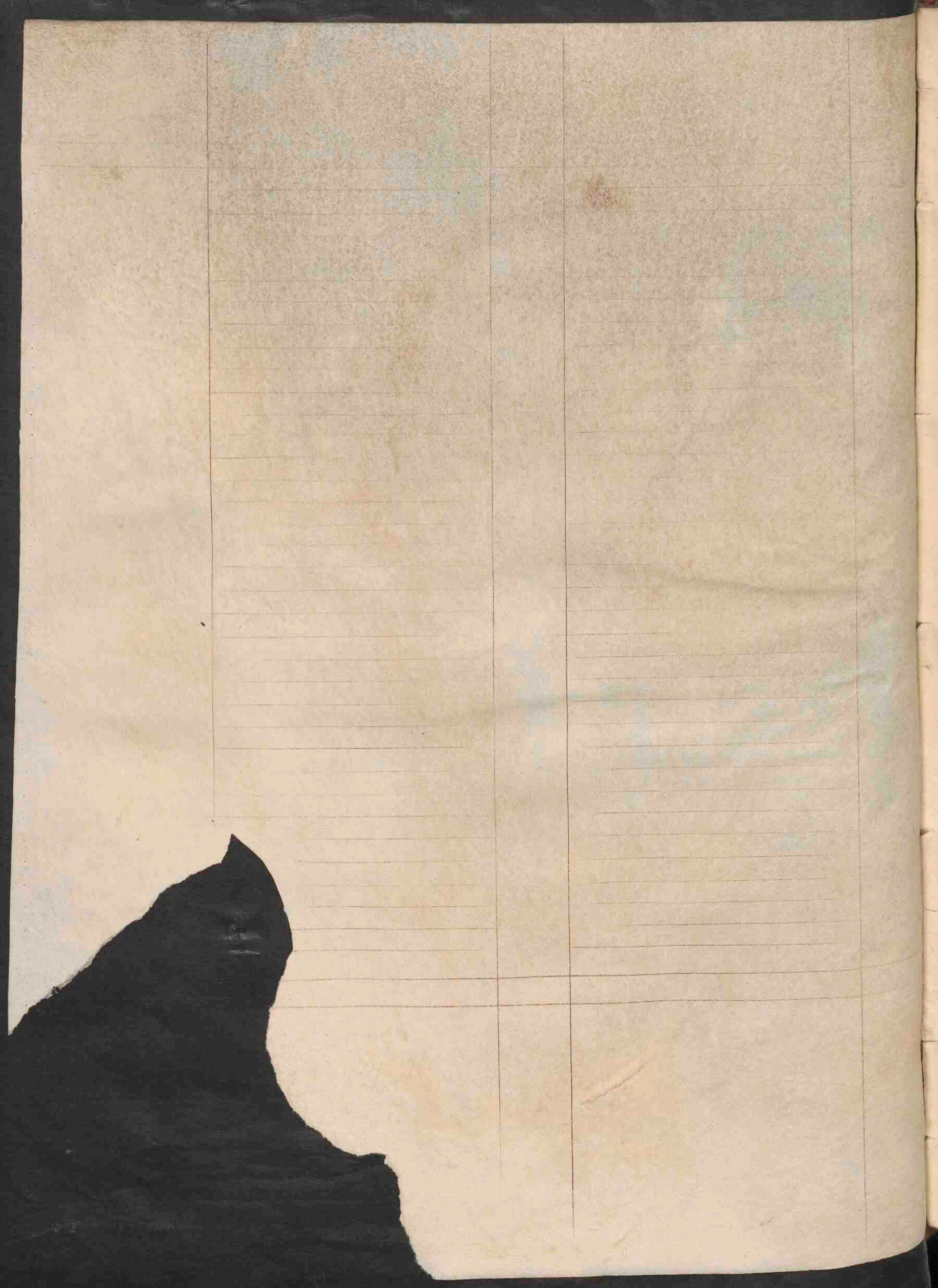
Si ostia dom9 iterioris sciscōy ange
 lica sūt ministeria. que nobis de coz
 pe egressis introitū vite celestis re
 serāt. et ostia dom9 tēpli doctores sci
 ac sacerdotes qui instruēdo. baptizādo.
 dñici corpis et sanguis misteria cōmu
 nicādo prima nobis ecclē pntis limina
 pandūt. quid cardines vtrorūq; ostiorū
 nisi sensus et corda eozū sūt angeloz
 siue scōy. qđ ī immobiliter cōreplationi
 ac dilectiōi sui qđitoris adherēt. vt co
 ministeriū diuinitus sibi delegatū
 recte cōpleat. quo a voluntate illius
 cui ministrāt. nūq; oculos auertūt.
 Aperitū ergo et claudūt ostia tpe
 congruo. sed nullo suū cardinē tpe
 deserūt. quia et angeli et hoīes sci
 siue ī hac vita fidei. siue ī illa speciei
 fideles atq; electos suscipiāt. sep aūm
 ī radice iterne dilectiōis fixū tenēt.
 Vnde bene idē cardines ex auro fa
 cte phibēt. videlicet ppter meritū pzie
 claritatis. Et pferit omē opus quod
 faciebat salomon ī domo dñi. Pferit
 salomon opus qđ faciebat ī domo dñi
 cū rex pacificus noster ī die nouissi
 ma oēs elcos resurrectionis īmortalī
 tate glorificat. Alioqn qđ dñi status
 hui9 scđi gerit. facit qđ opus dom9
 dñi salomon. sed nondū pferit. quia

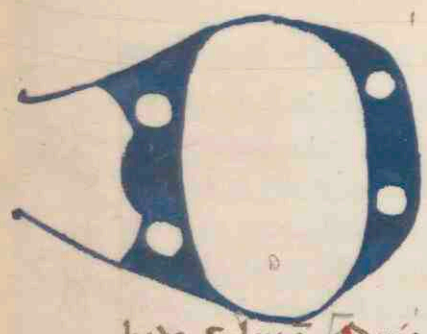
corda eloy dñs vt operet̃ bona īspi-
rat & adiuuat; nullū tamē ī hac vi-
ta dūtiyat cōmoratē absq; p̃cō esse
tribuit. Nāq; hoc dñm future vite
vītudinē reseruat. P̃ficūt vō omē
opus tēpli sui. et hoc dedicationi aptū
reddīt; cū trāslatos de hac vita eiec-
t̃ tos. et nū p̃ducit ad regnū. Quod
bene significat et ī hoc qd̃ tēplū sep-
tē ānis edificatū est; octauo at̃ p̃fām
at̃ dedicatū est. Septē nāq; diebus.
omē hoc tēplū voluit; Octaua est
dies iudicij & r̃surrectionis future. de
qua psalmi septus et vndecimus
attitulati sūt. Cui videlicet tēpori
gnōit̃ apte qd̃ sequit̃. Et titulus
que sc̃ificauer̃ p̃r̃ ei⁹ dauid argētū
et aurū et vasa repositūq; ī thesau-
ris dom⁹ dñi. Argētū nāq; ad nitore
eloquētie. aurū ad splēdore sapiētie.
Vasa genēralit̃ ad ratiōalē p̃tinet
creaturā. Sc̃ificatq; pater̃ dauid
salomōis argētū et aurū cū de⁹ pater
eloquētes quosq; grā sc̃i sp̃s
ad eloquēdū verbū euāgelij cōsol-
tat. Sc̃ificat̃ aurū. cū naturalē i-
gnō p̃cedit̃ suo nep̃lēs sp̃s ad cō-
siderāda ī lege sua mirabilia illu-
minat. Sc̃ificat̃ et vasa. cū oib; gene-
ralit̃ filijs ecclē eiusdē sp̃s grām
largit̃ ad amāda illō illos & ape-
tēda dona p̃p̃tue salutis īflāmat.
Hoc at̃ argētū. hoc aurū. hoc sc̃ifi-
cata vasa salomon īfert ī tēplū. cū
dñs noster p̃tracto vniuersali iudi-
cis. oēs electos. et doctorū videlicet
et ceteroz̃ fidelū cetū. ī gaudiū
regni celestis ītroducūt. Reponitq;

vasa diuersi generis argēto sine
aurea ī thesauris dom⁹ dñi. quādo
eos qui multitudinē dulcedis eius
fuit̃ meruerūt abscondit ī absido vul-
tus sui a conturbatiōe homī. Et apte
multi sūt thesauro ī q̃b; vasa electiōis
recondāt; sed vna dom⁹ dñi ī qua
idē se facti thesauro; quia & vna
est ecclā ī qua oēs q̃tinet̃ electi.
quācūlibet meritis distēt. et vna
est et nō diuersa patria illa celestis
que electis p̃mittit̃ oib; grāis si-
cut stella a stella differt ī clāitate.
ita et r̃surrectio mortuoz̃. Qd̃ vtrūq;
iudex ip̃e ac distributor p̃remiorū dñs
vna sentētia ~~om̃i~~ demonstrauit
cū ait. In domo pat̃ris mei māsiōes
multe sūt. Vnā ergo domū dñi fecit
salomon. sed multos ī ea thesauros
ad recipiēda vasa diuersi generis.
vna ~~om̃i~~ tamē b̃ndictiōe sc̃ificata
parauit. Que nimirū dom⁹ pat̃ris
nō manifestā et̃na est ī celis.
sed ~~multa~~ multe ī ea māsiōes
ad recipiēdos oēs timētēs se ac di-
ligētēs dñs benedixit pusillis cū
maioribus: Explicit expositiō venerabilis
bede p̃sbyteri de tēplo salomōis.









Sal. Quae

lectissimo
fr̄i nothelmo.

beda salute, Quia de libro regū
 dilucidanda tibi frater dilectissime
 misisti. statim prout dno iuuante
 potui explicare curavi. ea dūtaxat
 ac distinctioe. ut triginta ex hys
 propositiones que grauiiores forte vi
 debant. breuibus distinctas caplis.
 quo facilius possint iuēri. hoc volūe
 apprehendere. Cetera vō que cōmixtū
 annotasti noīa vel verba. quia fa
 cilius ac breuius solui poterāt. ī alijs
 scedulis seorsū collatā simul tue fin
 ternitati trāsmittere. quū ipse
 nouerā plurima ī eodē libro multo
 obscuriora q̄ ea esse que a querēda
 esse iudicasti. Sed et hoc nō igno
 rābā sepius fieri solere. ut is qui
 obscuriora forte nōnulla iā bene
 itellexeat. quia videlicet hec ī trinc
 tatibus magnozū auctozū sufficiēt
 explanata reppererāt. ipē adhuc
 ī quibusdā faciliozib⁹ sensu. icert⁹
 pseueret ac dubius. que illi fortal
 se qui pfūdiora tractabāt quesitu
 digna nō ducebāt. Fit etiā ut nō
 oīa que a p̄rib⁹ sc̄pta sūt. ab oībz
 possint haberi. et ignorēt⁹ questi
 ones sc̄pturarū a legētib⁹. nō quia
 a doctozib⁹ expositae nō sūt. sed quia
 ipē expositioēs questionū vel nō

habeāt. vel habite nō itelligant
 a querētib⁹. sicut ī plurimis eozū
 quozū a me responsa et petisti ⁊
 accepisti constat esse factitatū. In
 quib⁹ videlicet responsis. quia tuas
 petitiōib⁹ vestigia p̄m sequēs stu
 diū satisficere. p̄cor ut vice debite nr̄e
 deuotiōis reddēs. pro sospitate nr̄i
 cordis ⁊ corpis vna cū fr̄ib⁹ qui ill
 ī locis vobiscū ī dno seruiūt itcedē
 memineris. Sed et siqd de hys que
 sc̄psi aptius forte alicubi qd' facili
 me concigi potuit. expositū uenēis.
 nobis q̄ oīus hoc destinare nō gra
 ueris. Bene vale sp̄ dilectissime fr̄i.

Et suscitabo michi sacerdotē fidē.
Et nō cecidit ex oībz v̄b⁹ ei⁹ in
 trā. **E**t percussit de p̄lo septuagī
 ta viros. et quinquagīta milia ple
 bis. **E**t qua die mansit archa
 dñi ī cariathiari. multiplicati sūt
 dies. **Q**uod ait ionathas ad
 dauid. si vixero facies meā misēri
 cordiā. **Q**d' ait abigail ad da
 uid. si ei surrexerit homo aliquādo
 p̄sequēs te. **E**t p̄cepit vt do
 ceret filios iuda arcū. **E**t
 percussit moab. et mēsus est eos fu
 niculo. **I**pē est quasi tener
 rim⁹ ligni vermiculus. **N**omī.
Ipē descendit et percussit leonē ī media
 cisternā. **Q**d' dicit⁹ de tēplo qd'
 habebat triginta cubitos ī altitudie.
 et ī libro paralipomenon habet⁹
 centū viginti. **O**stia lateris
 medij ī pte eat dom⁹ dexte. **XII**!

Exit q̄ dñm̄ laquearibz cedri-
nis 13. **Q**uq̄ eminerēt vectes
7 apparerēt summitates eoz foris
sanctuariū dñi 14. **F**ecit salo-
mon festiuitatē celebrē 7 oīs isrl̄
cū eo 15. **I**n diebz ei9 edificauit
ahiel 7 bethel iericho 16. **H**ec
faciat michi dñs et hec addant. si
suffecerit puluis samarie pugillis
vniuersi ppl̄i qui sequit̄ me 17.
Tercia ps vzm̄ introet sabbo
et obseruet excubias dom9 regie.
18. **P**roduxitq; filiū regis. et
posuit eū sup̄ dyadema. et testi-
monū. 19. **E**t nō fiebat ratio
hys homibz qui accipiebāt pecu-
niā. et cetera. 20. **I**pe percussit edom
ī valle salinariū. 21. **I**pe resti-
tuit terminos isrl̄ ab introitu
emath. et cetera. 22. **E**t vnaq; q̄
gēs fabricata est deū suū. 23.
Ubi est de9 arphat 7 emath. 24.
Uis vt ascendat vmbra decē li-
neis. 7 cetera. 25. **Q**ue habita-
bat ī ihrlm̄ ī sedā. 26. **Q**on-
taminauitq; tofeth. qd̄ est ī con-
ualle filij emon. 27. **A**bstu-
lit q; equos quos debebat reges iuda
soli. 28. **E**xcella q; que erat in
ihrlm̄ ad dexterā p̄tē mōtis offen-
siois. 29. **E**t trāstulit oēm
ihrlm̄. et oēs p̄ncipes. et cetera.

30

Quod ait p̄ph̄a loquēs ex
p̄sona dei ad hely. et sus-
cūbo michi sacerdotē fi-
delē. qui iuxta cor meū 7 aīam
meā faciat. et edificabo ei domū
fidelē. et ambulabit corā xp̄o meo
cūctis diebz. sub figura samuelis
de dño saluatore. sūmo videlicet
ac vero pontifice debet itelligi.
quā nimirū sicut samuel defūcto
hely successit in sacerdotiū non
de stirpe aaron sed de alia leui fa-
milia electus. fuit eī filius helca-
na filij hieroam filij helyel filij
thou. filij suph. filij helcana. filij
iohel. filij azarie. filij zophonie
filij thnaach. filij asū. filij abiasaph.
filij thore. filij isaar. filij caath.
filij leui. filij isrl̄ vt verba dīcū
narrāt. ita vt mediator dei 7 hoīm
vt esset nobis pontifex non de le-
ui. sed de alia vtiq; tribu. idz. iuda
origine carnis sup̄sit. aliā q̄
legālē hostiā. id est. ip̄am suā
carnē obtulit p̄ri pro nobis.
alios q̄ de genere aaron ponti-
ficatus sui reliquit hēdes. filios
videlicet gratie noui testamē-
ti. de vniuersa gētū natione
collecos. **Q**uod vō quasi huma-
no more loquēs de9 dicit. qui iux-
ta cor meū 7 aīam meā faciat.
de samuele quidē rē potest ac-
cipi. qd̄ ī omibz ei9 volūtatī si-
cut homo deo paruerit. de dño
saluatore at. qd̄ sicut fili9 vni-
gēitus. paternozū sit ī omibz

conscijs archanoꝝ. iuxta qd' de
 se ipse testatur manifeste dices.
 Et a me ipso facio nichil. sed sicut
 docuit me pater hec loquor. et
 me qui misit mecum est. et non reliquit
 me solū. quia que placita sūt ei
 facio semp. Cui domū fidēle p̄
 edificat. Que domus sumus nos
 si fiducia et gloriā spei usq; i finē
 firmā retineamus. Et hec domus
 ambulabit corā xp̄o ei⁹. ip̄o vide
 licet sumo p̄tifice. Octis diebus
 quia nimirū usq; in solum finē
 scli. suozū augmentatiōe mēbroꝝ
 eccl̄a sc̄a proficere nunq; cessabit.
 Alioq; quomodo de samuele po
 test accipi qd' edificata sit ei domus
 fidelis. que corā xp̄o dñi idē ip̄o
 samuele cūctis diebus incederet.
 cū legam⁹ i sequētib⁹ qd' filij ei⁹
 auerſi de vjs ei⁹ post auariciā
 declinauerūt. et verterūt iudiciū.
 Nisi forte domū ei⁹ hoc loco plebē
 israheliticā itelligam⁹. que cūctis
 diebus sacerdotij ei⁹ dño seruiert
 de qua scriptū est. Et requirit oīs
 isrl' post dñm. Et paulo post. Ab
 stulerūt ergo filij isrl' baalim et
 asturoth. et seruiert dño soli. Qd'
 vō dño subdidit. futurū est enī
 vt quicūq; remāserit i domo tua
 veniat vt oret p̄ eo. vt et offerat
 mīnū argenteū et tortū panis.
 et i presenti tpe aliquatū solet
 impleri. et i fine mudi p̄fecte
 p̄fecte i plebē cōplebitur.
 Na et si pauci. tamē aliqui co

tidie ex iudeozā nō tantū plebeia.
 sed et sacerdotali stirpe ad eccl̄am
 confugūt. et cū intrauerit plei
 tudo gentiū. tūc oīs isrl' saluus fiet.
 Quicūq; at ex hys saluandus est.
 is etenū est qui remāsurus esse di
 citur i domo pereūte sacerdotio hely.
 necesse est vt veniens ad eccl̄am of
 ferat pro se sacerdoti xp̄iano nū
 mū confessiōis deo deuote que i
 simbalo continet. breuē quidē
 verbo. sed virtute p̄cipuā. Cōstat
 nāq; argēto claritate verbi celestis.
 sicut fulgore sapiētie spiritualis
 auro sepe designari. Offerat et
 panē sacrificij salutaris. abiectis
 carnalibus legalū victimarū.
 dicatq;. Dimitte me obsecro ad
 vnā p̄tē sacerdotale. id ē. ad vnā
 plebē xp̄o sacerdote p̄clara. cui
 petrus ait. Vos at gen⁹ electū
 regale sacerdotiū. Qd' at ait. vt
 comedā buccellā panis. etiā ip̄m
 sacrificij genus eleganter exp̄es
 sit. de quo dicit sacerdos ip̄e. Pa
 nis que ego dabo caro mea est. p̄
 mudi vitā. Qui et dixit supe
 rius dedisse cibos domui aaron
 de victimis veteris testamenti.
 que fuerāt sacrificia iudeozū. ideo
 dixit hic postulandā ad comedē
 dū buccellā panis. qd' est i nouo
 testamēto sacrificiū xp̄ianozū.
Q Et nō recedit ex oibus verbis
 eius i terrā. caplm secundū.
 Quod dictū est de samuele post
 q̄ verba diuini oraculi que noctu

noceperit. mane hely retulit. et no
cecidit ex oib9 verbis ei9 in finē. sig
nificat. quia ex hys nichil que locutus
est irritū fuit. sed oīa sūt rebus q̄pleta
que dixit. **C**adūt nāq; i eīā verba su
peruacua. que pro nichilo habēda. et
vniuersorū sūt calcanda despertu. si
cut et beāt9 iob dixit. **E**t lux vult9 mei
non cadebat in tēā. quia nimirū in
tanta grauitate vultū tenere cōsue
uerat. vt nūq; q̄ceptibili leticia resol
ueret. sed quotienscūq; hilariorē se
p̄ntib9 exhiberet. certabat sep̄ vt hoc
causa utilitatis eor9 faceret. **E**t p̄cus
sit de p̄lo septuaginta viros. et quiqua
ginta milia plebis. **C**aplm̄ tercū.

Quod dem est de hys qui vehere
archā dñi reuēsa de tēā phi
listinorū ausi sūt. cū nō essent de stu
pe leuitica. et p̄cussit de p̄lo septua
ginta viros. et quiquaginta milia ple
bis: p̄lo et plebs pro vna eadēq; re
differēter accipit. **N**ā ex vno gre
co qd' est laos solet vtrūq; trāfferri.
Sed in hoc videt' esse distantia qd' in
priori comate versiculi additū est
viros. **E**t nā qd' tuus codex habet septua
ginta binos. oīno mēdosū est. **V**iros
ei9 maiores natu significat. vt sit
sensus. qd' de optimatibus p̄li septua
ginta sūt p̄cussi. de ipā at' turba vul
gari. hōēs quiquaginta milia. **Q**d'
ne pateret' in exodo p̄lo. a longe sta
bat et orabat. solusq; moyses ascē
dit ad dñm. **E**t ex qua die mansit
archa dñi i car iachiarim. multipli
cati sūt dies. **C**aplm̄ quartū.

Quod dictū est. quia ex qua die mā
sit archa dñi i car iachiarim.
multiplicati sūt dies. erat quippe vice
sim9 an9. et requirit oīs dom9 isrl' post
dñm. nō ita itelligēdū est. quasi viginti
āni quib9 archa maneret i car iach
iarim. octauū vsq; ad ānū regis dauid
quando eā congregata p̄li frequētia
in ihrlm̄ deduxit. sint q̄putandi.
Inuēt' nāq; in consequētib9. quod
tpib9 saulis fuerit electa elata de
hoc ciuitate. et allata in castra.
pugnante eo aduersū philisteos.
Sic ei scriptū est. **E**t ait saul ad archā.
Applicā archā dei. **E**rat at' ibi archa
dñi cū fili9 isrl' i die illa. **E**t quia
q̄stat qd' dauid eā i ihrlm̄ adduxerit.
tultā de domo aminadaph i qua nō
illata esse p̄hibet'. restat intelligi.
qd' i diebus saulis relata de castris.
et in p̄fata sit illata ciuitate. vn
de de nūo regnāte dauid afferret'
in ihrlm̄. **E**st ergo sensus memora
te sentētie. quia ex quo mouit archa
i car iachiarim erat annus vice sim9.
cū eā inde trāfferri tpibus saul cau
sa belli contingeret. **V**el certe annus
erat vice sim9. cū adhuc oīs dom9 isrl'
requirit post dñm. abiectis inde ydolis.
illi soli seruiens. **Q**d' eā fecisse toto tpe
p̄sulatus samuelis. qui iosepho
teste viginti duob9 ānis completus
est. et p̄mo tpe regni saul. quod
eodē historiographo affirmante vi
ginti ānis tenuit. nullus scē histo
ric curiosus ignorat. **N**āq; post
modū. cū recessisset a saule sp̄ dñi.

querēs aīam tuā . erit aīa dñi mei
custodita quasi ī fasciculo viuetiū .
apud dñm dñm tuū : porro aīa iūnicoy
tuorū rotabit̄ quasi ī petu & circulo
funde . pulcherrima quaritōe statū
iustozū a reprobōzū forte discernit .
Horū quippe aīas appellat viuetes .
vt illozū econtrario spirituali mor
te preoccupatas īsinuet iuxta illō
p̄phete . Aīa que peccauerit . ip̄a mo
riet̄ . **H**os fasciculo . illos lapidi fū
de assimilat . **F**asciculus eī consti
git̄ vt integer maneat et conser
uet̄ . lapis in fūda expeditus po
nit̄ vt abiciat̄ . **S**ic etenī in hoc
sclo electi pressuris tribulationū co
angustant̄ . vt hys admoniti . ar
tius se iūicē mutua caritate cōnec
tāt . condonati iūicē manu sui redēp
toris ī p̄petuū conseruent̄ . At vō
reprobi quāto latius in hac vita vo
luptatibus p̄p̄is velut liberi dimit
tūt̄ . tanto longius in futuro a di
uine visiois glā proiciūt̄ vt de eis
merito dicat̄ . **E**t quidē ip̄i de manu
tua repulsi sūt . **M**ire at̄ **om̄ipotentē**
om̄ipotentē prouidentīā describit sup̄ni
p̄tectoris . cū dicat aīam viri sc̄i q̄i
ī fasciculo viuetiū apud dñm esse custo
dita . **S**icut eī facillimū est cuili
bet fasciculū herbe vel feni sua ma
nu retentū conseruare . ita virtū
dñi et saluatoris nr̄i ihesu xpi oēs
p̄ oēm electos ab iūcio vsq̄ ī finē
sc̄li neq̄s ex eis vlla ratioe pereat .
sine labore tuetur . iuxta qd̄ ip̄se
ī euangelio sub figura om̄iū de eis

loquēs . et sequāt̄ me inq̄t . et ego
vitā etnā do eis et nō peribūt ī et
nā . et non rapiat eas quisq̄ de ma
nu mea . **S**icut fasciculus vnus
quibuslibet vinculis alligat̄ . ita
oīs sc̄ozū cētus vna eadēq̄ fide . spe
et caritate ad iūicē constriūt̄ cō
stringit̄ . vno diuine protectiois
munimine circūdat̄ . **P**aret sane
lr̄e sensus . quia aīa dauid p̄seq̄
tibus lict̄ hostibus custodita sep̄
fuit ī forte viuetiū . porro iūnici
eius . īsistētibus sibi aduersitatibz
sicut lapis fūde circūactus . sic īsta
bili motu p̄tuebandi . et suis esset
expellendi de finibus . vel etiā hu
manis rebus auferēdi . **E**t p̄ce
pit vt doceret filios iuda arcū .
Quod dictū est de **Ca^m vii** .
dauid quando plangebāt
īfectos saul & ionathan . p̄cepit
vt doceret filios iuda arcū . hoc
ideo fecit . vt quia philisteos sagit
tarijs abūdare iā nouerat . vnde
saul maxie eozū ictibus perierāt .
eandē bellandi artē et sui milites
ad reuincēdos eos disceret . **Q**uod
vō sequit̄ . sicut scriptū est ī libro
iustozū . ip̄m librū hodie nūsq̄ .
neq̄ apud ip̄os hebreos iūcēri posse
asseuerāt . sicut nec librū bellozū
dñi . cui ī libro nūozū mētio est .
neq̄ carmina salomois . neq̄ dis
putatioēs ei⁹ sapiētissimas de lig
nozū natura . herbarūq̄ om̄iū . itēq̄
iūnicōzū . volucrū . reptilū . et
p̄scū . vel qd̄ ī libro v̄ verborū

dierū dicitur. reliqua vō opm salo /
 mois priorū et nouissimorū. sc̄p /
 ta st̄ i verbis nathan p̄ph̄e. et i li /
 bris alye filonitis. i visioē q̄ ab /
 do videntis contra ieroboan filiū /
 nabath. et multa huiusmodi vo /
 lūa. que sc̄pta quidē fuisse probat. /
 sed hodie constat nō esse. **P**astata /
 nāq; a chaldeis iū / **Q**ua. /
 etiā bibliotēca que est anti /
 quitus congregata: inter prouē /
 cie opes. hostili igne est /
 consumpta. **E**x qua /
 pauci qui nūc i sc̄a sc̄ptura con /
 tinēt̄ libri. postmodū esdre ponti /
 ficis et iul̄e sūt industria restau /
 rati. **U**nde sc̄ptū est de eo. **A**scēdit /
 esdras de babilone. et ip̄e scriba ve /
 lox i lege moȳsi. **V**elox videlicet. /
 quia promptiores leārū figuras /
 q̄ cātenus hebrei habebāt reperit. /
 Et i epla regis parsax artaxar̄sis /
 rex regū esdre sacerdot̄ legis dei /
 celi doctissimo salutē. **E**t percussit /
 moab. et mensus est eos funiculo. /
Quod sc̄ptū est de **T**ca^m vni. /
 dauid. et /
 percussit moab /
 et mensus est /
 eos funiculo coequas t̄re. hiper /
 bolice debet accipi. **N**ō eī fieri po /
 terat. vt hoīes i t̄ra viuētes i tā /
 tū hūiliaret̄. donec ip̄i t̄re do /
 so funiculo sup̄extenso cōprobate /
 appareret̄ equales. sed i mēsa hū /
 liationē capte et oppresse gentis. /
 voluit sc̄ptura hac verbo accuma /


lare. vt dicit̄ eos coequatos t̄re. /
 quasi adeo essent euirati atq; cōtēp /
 ti. vt i nullo hoīes in t̄ra degentes /
 q̄ t̄ra ea que nullos haberet hoīes /
 possent valere. **C**uiusmodi locutiois /
 plura habes exēpla i sc̄pturis. q̄le /
 illud euangelij. **S**ūt at̄ et alia ml̄ /
 ta que fecit ih̄c. que si sc̄bāt̄ p /
 singula. nec ip̄m arbitror mūdū /
 cape eos qui sc̄bēdi st̄ libros. **N**ō /
 modo eī libros mūdus nō caperet. /
 qui scribi potuisset i mūdō. **S**ed /
 ad iūnuandā magnitudinē ac /
 multitudinē operū dñi. tali v̄bo /
 vt̄i voluit sc̄ptura. **E**t i planctu /
 dauid. n̄q̄lis velociōres. leonibus /
 fortiores. **C**ui similitimū est illud /
 etiā selaciū lrārū. **Q**ui candore /
 nives ante irēt cur̄sib; auras. /
Quod at̄ mēso eos funiculo dixit. /
 funiculū allegorice pro sorte po /
 suit. eo qd̄ funiculo agrozū solent /
 spacia metiri. **U**nde sc̄ptū est. /
 Et sorte diuisit eis t̄rā in funicu /
 lo distributiois. **S**ignificat autē /
 qd̄ tā libera dispositioē dauid re /
 gioēs moabitārū hēdibus quib; /
 vellet diuideret. quasi possessor q̄ /
 libet agros prios ad nutū suū /
 h̄c inde ducto funiculo dirimēt. /
Mensus est at̄ duos funiculos. vnū /
 ad occidendū. et vnū ad viuificā /
 dū. **E**t hoc allegorice dictū signi /
 ficās. qd̄ i sua dauid p̄tate habue /
 rit. nullo vt̄iq; contradicēte nō /
 corū neci daret cōtumaces. q̄b; /
 preret subiectis. **I**p̄e est quasi

tenerim ligni vermiculus. cap. m. ix.




Quod dicitur de sapientissimo pri-
cipe fortium dauid. cuius quidem
nomen in regnorum libro tacet. at vero
in libro paralipomenon iesbaan
nominatur. et filius esse adhamoni com-
mencatur. ipse est quasi tenerim ligni
vermiculus. virtus simul
bellica. et modesta viri designatur
civilitas. Quia videlicet sicut ver-
miculus ligni. tenet quidem et fragi-
lis toto suo corpore. necnon et p[ro]modi-
cus apparet. nichilominus tamen
fortissimum ligni robur excedens
consumit. et rarisu[m] reddit. unde
et a teredo ligna. teredonis nomen
accepit. Sic ille affabilis omnibus
domini et quietus et humilis neque
videbatur: at in certamine publico.
robustum se atque intolcabile hostibus
exhibebat. Ipse descendit et percussit
leonem in media cisterna. Cap. m. v.

Quod dicitur de banaia. et ipse
descendit et percussit leonem in
media cisterna diebus nivis. quomodo
sit factum iosephus narrat apertius.
quod cisterna videlicet nimium fuerat
profunda. que tempore hyemis cum essent
omnia nivibus plena. ipsa quae nimio nivium
aggestu fuerat coequata. Quam cum
leo supervens periculi nescius inci-
disset. ibidemque clusus. grandi rugi-
tu cum clamaret. accurrerunt homines
videre quid esset. Et dum cum alijs ad
tale spectaculum advenisset et bana-
ias. dissiluit statim in cisterna. et
aggressu medius in nivibus percussit

et interfecit leonem. Quod dicitur de templo
quod habebat triginta cubitos in alti-
tudine. et in libro paralipomenon habet
centum viginti capitulum undecimum.

Quod in constructione templi dicitur
in libro regnorum quod habebat tri-
ginta cubitos in altitudine. cum in li-
bro paralipomenon scriptum sit. por-
ticus.  altitudo centum

viginti cubitorum
erat. nequaquam discrepare. sed utrumque
verum esse noscendum est. Nam ut iose-
phi refert historia. tri-
ginta erant cubiti a pavimento usque
ad medium cenaculum. triginta rursus
a medio usque ad frontem. quousque por-
ticum. que templo ab australi et oc-
cidentalibus et septentrionali latere cohe-
rebant. altitudo pertingebat. id est simul
sexaginta. Deinde alij sexaginta usque
ad summum domus tectum. Itaque alti-
tudo eius nota. centum viginti cubitis im-
plevit. Ostium lateris medij in parte

erat domus dextere. cap. m. xij.
Quod dicitur ostium lateris me-
dij in parte erat domus dextere. non ut quidam
putant  hoc indicat. quod
ostium quo  intraret in templo
ab australi  parte. hoc est in
latere medio parietis meridiani
fuerit factum. Alioquin dicit scriptura.
ostium domus erat positum contra australem
partem. Quod vero ostium quidem quo ad cotidiana
templi ministeria ingrediebatur
erat ad orientem ut iosephus refert.
et porticus ante faciem illius. et
ipsa patens ad orientem. ita ut exorietibus

sol equinoxialis sine villo obstaculo ra-
 dios suos p ostia tēpli et oraculi
 ī ipam archā que ēat ī scīs scōrū
 mitteret. **D**omo ascensus qui ī domū
 superiore. ⁊ a superiore ducebat
 in tēplū: ī australi ēat tēpli latere.
Hec est ei p̄ dextera domū abscondite
 factus. habēs ostiū p̄ modicū inferi⁹
 ab oriente. ī ipō angulo dexteri parie-
 tis. **U**nde adiungit⁹ consequēt⁹. Et p
 coelā ascendebat ī mediū cenaculū.
 et a medio in tertiū. Cui⁹ dispositiois
 ascēsus. misterū nobis multū me-
 morabile ymēdat. **C**aret nāq; qd'
 tēplū hoc qd' salomon fecit. corpus
 pacifici regis xp̄i. nō solū illud qd' est
 ei⁹ ecclā tota: verū etiā ipm qd' sacro-
 scm de vlr-gine ut esset caput ecclē
 suscepit. figurate insinuat. **E**rat ei
 ostiū lateris ei⁹ medij ī parte domū
 dextere. de quo occulte ab inferio-
 ribus ī mediū cenaculū. et a medio
 ascēdet⁹ ī tēplū. quia passo ī cruce
 dno. vn⁹ militū latus eius dexterū
 aperuit. et continuo exiuit sanguis
 et aqua. qui sanguis est redēptiois.
 que est aqua nrē ablutiois. quib⁹
 emūdari ⁊ consecrari misterijs
 de hys hac quā ī tris agim⁹ vita.
 ad reqē sp̄ ī futuro. quasi ad supe-
 riore domū tendim⁹. et ubi carne
 soluti ad reqē sp̄ ascēderim⁹. car-
 nis etiā nrē redēptionē. ī die r̄sue-
 rectionis. quasi sup̄remi cenaculi
 expectam⁹ ascēsu.

¶ Tercio qd' domū
 laq̄aribus cedrimis. ca^m xij.
Quod dicit⁹ tēxit qd' domū laq̄

arib⁹ cedrimis. **L**aquearia s̄ tabu-
 lata. que sup̄posita trabibus af-
 figūt⁹ clavis. **D**ecorēq; picture
 sue solēt aspectantibus premō-
 strare mirandū. **T**rina at̄ erāt
 in tēplo laquearia. **P**rima vide-
 licet post triginta cubitos a pa-
 uimēto. scdā post cubitos sexagi-
 ta contra summitatē porticiū. tētia
 post cubitos cētū viginti ī sumita-
 re totius domū. **N**ō ei ī palestina
 sicut nec ī egipto culmina ī tectis
 habēt⁹. sed plana potius tecta do-
 morū. ad sedendū videlicet vel ad
 deambulandū apta construūt⁹.
Unde dicit ī euāgelio. Et qd' ī au-
 re auditis predicare sup̄ tecta.
Talis nāq; locus aptissim⁹ est. de
 quo verbū pdicator vel assidētib⁹
 sibi vel inferius positis auditori-
 bus proferat. **D**e quo ⁊ ī prouer-
 bijs salomon. melius est iquit ha-
 bitare ī angulo domacis. q̄ cū mu-
 liere litigiosa ī domo cōi. **Q**uod
 ei latine dicit⁹ tectū. grece dicit⁹
 doma. **S**ed ⁊ porticus ipē circa
 tēplū terna habebat laq̄aria. p̄-
 ma post cubitos a tēra viginti. se-
 cūda post cubitos x quadraginta.
 tētia post cubitos sexaginta. **P**la-
 na ei et ipōrū frā erāt tecta. **E**rat
 at̄ ⁊ porticus tēgim inferius. tēgim
 ī medio. triginta desup. nō muris
 ab invicē sed tabulatis discrete.
 ita ut singille earū que erāt nu-
 mero nonagita. quinos cubitos
 ī latitudine ⁊ longitudine. vicinos

at in altitudine haberet. De quibus
videlicet porticibus frequens in libro
verborum dierum mentio fit est. Sed
quo sint ordine dispositae plenius
explicat iosephus. Quod autem sequitur
edificauit tabulatam super omnem domum
quingentos cubitos altitudinis. hoc est quod in
deuteronomio precepit moyses. Cum
edificaueris domum nouam. facies
muram tecti per circuitum. ne effundat
sanguis in domo tua. et sis reus la-
bente alio et in precepto ruente. Hoc
est tabulatam in extrema summitate
murorum templi vice cancellorum erat.
erectam. neque ad superiora ascendens
dum ad terminum tecti perueniret. incau-
te progrediendo dilaberetur ad ima.
Quod esse passus rex ochozias in sequen-
tibus inuenit qui per cancellos renarculi
derides. letiferum incidit in languore.
Quibus videlicet tabulatis vel mu-
ris vel cancellis. cum ad tutelam vie
ponuntur: vulgus luricularum nomen
indidit. Quodque subdit et operuit
domum lignis cedrinis. supremum totius
structurae tegumentum designat. hoc est
tabulatam quod illis trabibus desuper appo-
sita erat. quibus suprema que per diximus
laquearia subterranis affixa. Cumque
emineret vertex et appareret summitates
Quorum foris sanctuarium capitulum xliij.
Quod illata archa in semel sanctorum
dicitur. cumque emineret vertex et appa-
reret summitates eorum foris sanctua-
rium non apparebant ultra extrinsecus.
hoc manifestius in paralipomenon
non libere voluit scribitur. Vertex inquit

quibus portabant archam. quia paululum
longiores erant. capita patebant ante
oraculum. Si vero quibus paululum fuisset
extrinsecus. eos videre non poterat. Vbi
notandum. quod capita vestium acceden-
tibus propius ac diligentius intrinsecus
parebant ante oraculum. Non
tamen fieri poterat. ut ipsa eorum ca-
pita ante oraculum eminerent. quia
nimirum necesse erat. ut clauso ora-
culo et appenso ante ostia velo. ipsi
quibus vestes toti cum archa et cherubim
abderentur interius. Quod fieri non
poterat. si prominentes ulterius
vertex producerent ad claudendum ostium
locum non daret. Quorum positionem
vestium. scriptura non sine causa. sed
magni intuitu sacramenti tam dili-
genter expedire curauit. Costat
enim quod domus templi exterior. peregrina-
tione in terris ecclesiam. sanctam autem sanctorum iter-
nae superne patrie felicitatem designat.
Ite illata in sanctam sanctorum archam. ad
superam christi humanitatem. et intra velum
regie celestis introductam. vertex
vero quibus eadem archa portabatur.
predicatores verbi per quos ipse mundum
innotuit. typice denunciat. Erant autem
in archa vna aurea habes manna
quia in homine christo habitat omnis plenitudo
diuinitatis corporalis. Erant vna
aaron. que excisa. deuiso flouent.
quia potestas omnis iudicandi. penes
eum est. cuius iudicium in humilitate pas-
sionis videbatur esse sublatum. Erant
et tabulae testamenti. quia in illo sunt
omnes thesauri sapientie et scientie absconditi.

Adhererent ei vultus quibus portabat.
 quia doctores qui quondam labora-
 bant in verbo christi. nunc in presenti visione
 gaudet gloria christi. **Q**uod est unum eorum de
 se dixit. cupio dissolvi et esse cum christo.
 de omnibus utique suis operibus et fortibus intel-
 ligendum reliquit. Apparebat summi-
 tates vectium foras ante oraculum non
 semper: sed cum ostia eiusdem oraculi ape-
 riri contingeret. **N**ec hoc omnibus.
 sed hijs solummodo qui propius acci-
 dentes. attentes ea que intus erant
 scrutabatur intueri. **I**psa autem archa
 qualis et quomodo esset posita
 solis eis qui oraculum intrassent vi-
 de licebat. quia nullus sanctorum in hac
 adhuc vita positus. taceat multum
 in altitudine se metis attolles. sed so-
 li illius patrie cives gloriam tibi sui
 receptoris plene contuetur. **S**unt et
 vultus cum archa in oraculo reconditi.
 quia absconditi sunt etiam cum quibus
 perfecti electi qui nos precesserunt de mun-
 do in abdito vultus dei a perturbatione
 hominum. **Q**uorum tamen summitates vec-
 tium nonnunquam aperto oraculo hijs qui
 appropriant visuntur. cum perfectioribus
 quibusque atque oculum sui cordis to-
 ta intentione purificantibus divina
 gratia aliqd extremum de supernorum ci-
 vium gaudio contemplantum donaverit.
Que nimirum contemplatio. hijs qui pau-
 lulum longius recesserunt minime con-
 ceditur. quia quanto exterius mente
 vacua remanet. tanto minus que
 sunt eterna gaudia videt. **F**ecit
 salomon festivitatem celebrare. et omnes

Quod dicitur quia salomon fecit
 festivitatem celebrare. et omnes israel mult-
 tudo magna cum eo. ab introitu
 emath usque ad rivum egypti coram domino.
 per introitum emath septentrionale est
 re promissionis plagam. primum fuit
 torretum egypti. ut verba dierum no-
 minat designat australem. **D**e quibus
 aliqua latius ex verbis sancti theonimi
 ponere puto gratum esse lectori.
Scriptum est in libro numerorum. in quo omnes
 terra promissionis per quatuor plagas.
 brevis sermo dividitur. **D**e meridi-
 ana incipit a solitudine sin. que est
 iuxta edom. et habebit terminos
 contra orientem mare salissimum.
 qui circumdabit australem plagam per
 celum scorpionis. ita ut transeat serena
 et perveniat in meridiem usque in caedes
 barne. **U**nde egredietur confirmata ad
 villam nomine addar. et tendit usque ad
 sermona. **I**bi terminus per syria terminus
 ab assemona usque ad torretum egypti.
 et maris magni litore finietur.
Pro qua in ultima visione prophete eze-
 chielis ita dicitur. **P**lagam autem australem
 meridiana a thamar usque ad
 aquas mariboth. id est. contradic-
 tionis. **C**audes quoque et torres usque ad ma-
 re magnam. quod significat latissimam
 solitudinem sin. que est iuxta edom.
 et in mari rubro terminum circumire. et
 per ascensum scorpionis et per serena. et
 caedes barne. et atrium sive villa
 addar. et assemona pervenire usque
 ad torretum egypti. qui iuxta urbem

rinocorura mari i fluit. Hic vo
termini plage australis incipit
a thamar. que vrbis i solitudine
est. qua et salomon muris opibz
extruxit. et hodie palmira nu
pat. hebraicoqz sermoe thamar
dicit. que in lingua nram pal
ma sonat. vsqz ad aquas contra
dictionis caues. qua i deserto esse
no dubia est. et torres ingressus
mare magna hoc qd' egipti palesti
neqz pcedit litoribz. Sequit
in libro nuoz. Plaga at occide
talis a mari magno icipiet. et
ipso fine claudet. hoc est a mari
vsqz ad mare. a torre videlicet
rinocorure qui i mari i fluit. vsqz
ad eu locu vbi est emath vrbis sy
rie. cui i hac plaga et nome po
nit ezechiel. et plaga iquies ma
ris. mare magna a cofinio p di
rectu donec veias emath. que
nuc epyphania vocat. ab anthio
cho crudelissimo tiranoru noie
gmutato. Na gnometu habuit
epifanes. Porro ad septentrionale
iqz pce a mari magno terminu
icipiet puenientes vsqz ad mote al
tissimu. a quo veiens i emath. vsqz
ad terminos sedada. ibutqz gfinia
vsqz sephrona et villa henā. Hy
erut emini i pte aqlonis. Dicit
hebrei septentrionale plagā icipe
a magno mari qd' palestine fe
nicis et syrie que appellat. celest
syrie pcedit litoribz. et p egip
tu tedit ad libia. Qd' at dicit.

puenientes terminos vsqz ad monte
altissimu. idē hebrei autumant.
vel amanu monte significare vl
tauru. qd' nobis videt. verius.
Ibutqz iqt confinia vsqz sephro
na. Quobz hodie zephiriū opi
du cilicie vocat. Qd' at sequit
et villa henan. pro quo i hebreo
septu est aserenan. qd' it pntur
atriu fontis. terminu est damas
ci. Unde dicit ezechiel. Et erit
terminu a mari vsqz ad atriu
enon. siue ~~et~~ aserenan terminu
damasci. Et ab aq lone vsqz ad aq
lonē. plaga septentrionalis. Inde
metabūt. iqt fines contra oriētra
le plagā de villa ephan sephemia.
et de sephemia descēdat emini i reb
la contra fonte. Inde puenient cot
oriēte ad mare cheneret. et tedit
vsqz ad iordanē. et ad ultimū saltu
simo claudet. mari. A fine ergo sep
tentrionalis plage. hoc est. atrio henan.
tendūt fines vsqz ad sephemia. qua
hebrei apamia vocat. Et de apamia
descēdūt terminu i rebla. que nuc
syriace vocat. anthiochia. Et ve
scias rebla hac significare vrbē
que nuc suricele nobilissima est.
sequit. contra fonte que pspiciū est
significare dafnem. De quo fonte
supradicta vrbis aquis abundanti
simis fuit. Inde iqt puenient ter
minu contra contra oriēte ad mare
cheneret. idē. ad stagnū tyberiadis.
Nare at dicit. cū habeat lacus dul
ces aquas iuxta idioma scripturaru.

que congregatio aquarum vocavit maria. Et tunc ita usque ad iordanem. et ad ultimum clauditur mari. vel mari mortuo. vel ut alij putant lingua maris rubri. in cuius litore ahila est posita. In diebus eius edificavit ahiel de bethel iericho. caplm xvi.

Quod scriptum de temporibus regni ahab. in diebus eius edificavit ahiel de bethel iericho. in ahila primogenito suo fundavit eam. et in segub novissimo suo posuit portas eius. patet sensus. quia cum prefate conditor urbis fundamenta illius ponere inciperet. primogenitus eius qui vocabatur ahila mortuus est. et cum urbe edificata. portas munire temptabat temptaret. novissimum filiorum suorum segub amisit. Ad ita futurum iosue cum ea destructam anathemati tradidit. imprecando prout dixit. maledictus inquam vir coram domino qui suscitavit et edificavit urbem iericho. In primogenito suo fundamenta illius iaciat. et in novissimo liberorum ponat portas eius. **Q**uod vero ahiel viucis deo. bethel interpretatur domus dei. ahiel de bethel destructa a iosue atque anathematizata in iericho membra restaurat. cum quis eorum qui in ecclesia habitum religionis assumpserat. ad agenda scelera que ei dominus ihesus in die baptismatis donaverat redit. et quasque ipse anathematizaverat dyaboli pompas luxuriose vivendo repetit. cum errorum dogmata vel fabulas gentilium veritati preponit

ecclastice qua ibutus est. quasi de bethel egredies. ruinas iericho restaurat. **H**er quoque talis coram deo maledictus. et primium filiorum in fundatione nefarie civitatis. et novissimum in portarum positione amittit. quia et fundamenta fidei a quibus edificia iehonare et claustra bone actionis quibus perfici debuerant perdit. **H**ec et allegorico sensu exposui. ut reminitaribus ipse sit verus apostolus sermo quo dicitur. quia omnia in figura contingebat illis. scripta autem sunt propter nos. Hec faciant michi dominus et hec addat. si suffecerit pulvis samarie pugillis universi populi qui sequitur me.

Quod benadab caplm xvij. rex sirie obsides et impugnare incipies samariam ait. **H**ec faciant michi dominus et hec addat. si suffecerit pulvis samarie pugillis omnis populi qui sequitur me. hunc habet sensum. **S**amarita iuxta morem civitatum habebat terram iterius propter muros pene ipsius muris equalis. ne videlicet eos sine subsidio sine adiacentibus erectos. creber insistere manu hostili deiceret ictus arictis. **E**xistens autem murorum altitudo longe superficere transcederet: maxime cum in motis vertice ut scriptura refert fuerit urbs eadem posita. **A**it ergo rex superbus obsessam tenens civitatem. quod tanta haberet secum exercitus multitudinem. **U**t etiam si quisque militum eius unum solummodo lapidem vel cespitem vel stipitem ad

construendū contra aggerē apponant
sent. tum sublimis ex eo posset agger
exurgē. qui superficies ciuitatis illius
que erat intra muros esse videtur
equalis. ita vt ex equo pugnātes.
contra ciuitatē tela vel faces mitte
possent. Cuius temeritatē arrogātie.
modesto rex isrl' sermoē q̄pescēs. ait.
Dicite ei. ne glēt' accictus eque vt
discinct'. Aliud est at' accictus. aliud
discinctus. aliud nō accictus. Accictus
nāq; est. qui cingulū circumdūc' iacet.
Discinctus. qui cingulū nūq; deposuit.
verbi grā. balneū iteraturus vel lectū
ascēsurus. vel alterā forte tunicā
iduturus. Nō accictus. qui nūq; tu
nicā idutus. necdū se addita zona
circūpositioē mūnuuit. Sic ergo
i' expeditioē castrensi qui positus
est. recte accictus noīat' id est. ar
mis idutus. Qui pugna cōfecta
domū victor redit. iure discinctus
vocat': quia nimirū depositis ar
mis optate pacis oīū gerit. Qui
vō necdū pugnare. neq; se ad certa
mē parare iā ceperat. merito nō
accictus esse dicit'. Ut g' rex isrl'
regi syrie glānti quasi iā cepisset
samariā quā obsidēre cepēat.
ne glēt' accictus eque vt discinct'.
Ac si apte dicat. Noli glari q̄si
iā victor bellici discriminis. qui ad
huc i' acie positus. que victoria
sequatur ignoras. Et verū p̄fō
dicebat. Nā mox i' iusto
certamine. benadab nō victis ad
uersarijs tūphāq; sed celo suo ex
ercitu fugiēs domū redyt. ❖ ❖

Tercia ps nōm introeat sabbato
et obseruet excubias dom' regie.

Quod ait iolada caplm xviii.
Pontifex sacerdotib' et leuitis
in templo proferēs iohas filiū ozarie.
que sex ānis quib' regnauit atā
lia clam nutriebat i' templo. t'cia ps
vīm introeat sabbato et excubiat
gis obseruet. t'cia at' ps sit ad porta
spref. et t'cia ps ad portā que est
post habitaculū scutariorū custodiēs
excubitū dom' melle. Due vō pres
ex vobis oēs egrediētes sabbato.
custodiat excubias dom' dñi circa
regē. et vallabitis eū habitātes
arma i' manib' vris. et ceterā. que
ibi dē dicta v' fca cōmēozant'. me
lius itelligit' si de locis tēpli in
quibus actū est. lacus aliqua re
plicet'. Tēpla q̄d ipm exceptis
porticibus. quib' omī ex pte sibi
adherētibus circūdabat' habebat
intra parietes. hec est eī mēsurā
prima quā verba dierū noīant
sexagita cubitos longitūdis. vigi
ti at' latitūdis. Cui' oīs ambitus
atq; tres cubitos alto erat cōdū
tus. habēte introitū a pte orientis.
cui' i' libro regū ita meminit sep
tura. Et edificauit atū iterius
tribus ordinibus lapidū politoz.
et vno ordie lignozū cedri. Inte
rius videlicet hoc appellas atrū.
eo qd' alia circa hoc exterius sint
fca. Porro i' verbis dierū ita. fecit
etia atrū sacerdotū et basilicā gran
de. et ostia i' basilica que texit arc.

atriū videlicet sacerdotū hoc noīans.
quia nimirū ad hoc erat factū. ut
ab ingressu tēpli ceteros arceret.
solisq; hoc sacerdotibus licere desig
naret. **Erat** at hoc idē atrū ab au
strali occidentali et septentrionali
parte. vicinū muro tēpli. **Bouo**
ad ortū solis vnde et introitu p̄ gra
dus habebat. i magna se p̄plexitate
a tēplo protēdebat. utpote qd' illa
sui p̄te altare olocrausti. i illa lute
res bis quinos in quib; hostie laua
ret. **In** illa mare encū i quo itra
turi ad ministeriū sacerdotēs laua
ret. i illa sacerdotū imolantiū et psal
lentiū choros habebat leuitarū.
Circūdabat at hoc atrū vndiq; ver
sū a longe eē p̄maxia i quadzū.
cui; interior paries. idz. qui tēplū
a quatuor mūdi p̄tib; respiciebat.
iferius erat p̄ totū i arcibus gstruc
tus. vltior vō firma soliditate fa
datus. et ianuas habēs creas ut
supra dictū cōmōzauim; et ostia
i basilica que tēxit ere. que etiā
porticibus cōmunita. maxis et opor
tunis erat discreta cenaculis. **Et**
tue sus extra hac eē i gyro altēā
simili scemate fca. **Sed** z etiā nichilo
min; circa eā eodē ordie facta p̄
gyrū. iteriora oīa longe lateq; cir
cūbat. i hoc tātū a prioribus distās
edibus. qd' oriētalie et septentriona
lis eius paries ostia minime habe
bat. eo qd' vterq; eozū ad muros
p̄tinēt ciuitatis. **Hec** at s̄t atria
de quib; canit i psalmis. **Qui**

statis i domo dñi. in atrijs dom; dñi
nri. **Et** qm̄ ipā dom; dñi i editiori
loco cōstructa est erat. fiebat ut atā
quāto exteriora fierēt. tāto altiores
haberēt parietes: utpote iferius
fundamēta habētes nō vō vt ultima
quadzīgētos i altitudine cubitos ha
berēt. nec tamē equande tēpli alti
tudini aliquātulū p̄uicuaet. **Qd'**
oīm i libro paralipomenon ita gene
ralis sit mētio. **Dedit** at dauid rex
salomoni filio suo descriptionē porticoy
et tēpli z cellarioy z cenaculi et cu
lōz biculozū i abditis. et domus
p̄piciationis. necnō et oīm que cogita
uerat. atriōzū et epedzariū p̄ cir
cūitū i thesauro dñi. et i the
sauro scōzū. **Sed** iosephi scriptura
vel pictura ab antiquis formata
plenius quo sint hec ordie facta
designauit. **Hys** vō ita p̄positis.
i s̄a scōzū sumi tātū sacerdotis erat
semel i āno cū sanguine hostiarū
ingredi. i sanctuario **atē** ante ora
culū sacerdotēs tātū purificati itra
bāt. i atrio iteriore sacerdotēs z leui
te. **Circa** hoc atrū sub diuo vel si
tēpestas arcebat i edib; arcūposi
tis viri israhelice ad orādū suū au
diēdū verbū cōuenire solebat. **In** t̄rio
ordie atriōzū stabāt ad orādū mu
lieres israhelice sub diuo. vel si tē
pestas nō sinebat p̄yiarū cōpōsi
tāz edū tecta subibāt. **Bouo** in
vltio vrdie atriōzū. gētilēs qui ad
orādū forte cōuenerāt. itrabāt.
Ubi post t̄pa dissipiois. hū qui de
lētā

gētibus nup̄ aduenerāt. Itē diebus
septē purificati. sic tandē interiora
sua perebāt. **Q**ue autē inter atria ul'
i atrijs erāt pauimēta. lapide vario
st' oīa strata. Ita vō ostia i edibus
contra iuice erāt posita. ut et hī
qui i vltimis consistebāt. templū etiā
posset inueni. Erāt autē sortes vigi
ti quatuor sacerdotū et leuitarū et
ianitorū. qui p̄ totidē septimanas
sibi ex ordine succederēt. sabbato
noua turma intrante ad officiū.
et post sabbatū ea que proxima
septimana ministrauerat. domū
redeūte. **S**ed hic potifex p̄ necesse
sitate auge di circa nouū regē exer
citus. et eos qui intrandi septima
nā ordinē habebāt suscepit. et illos
qui iā suā septimanā ministrādō
impleuerāt. ne abiret retinuit. **Q**ui
alios q̄ leuitas de cūctis viribus
iuda. simul et principes familiarū
isrl' missis i hoc ceteriorib' iherusa
līmā congregauerāt. ut v̄ba dierū
narrāt. **Q**uos educturus filiū re
gis tali ratiōe s' distinxit. ut oēs
qui impleuerāt sabbatū et egressuri
erāt. i duas diuisi ptes regē iheru
salmis atrij locis armati cūstaret.
reliqua vō multitudo. id est. hī qui
nō erāt de stirpe leui. exteriores a
triorū ianuas contra furorē regine.
siq̄ forte aduersi moliret'. custodi
ret. **P**orro hī qui nup̄ ad sabbatū
venerāt sacerdotes. leuite et ianito
res. i tres diuisi ptes. domū regis
id est. palaciū obseruaret. ne ul' hoc

regina collecta exercitū contra regē
defenderet. **S**eruariet et portā habi
taciū scutariorū. p̄ quā de templo ad
palaciū descēdebat. sicut infra di
cit'. **D**uxerūt regē de domo dñi. et
venerūt p̄ viā porte scutariorū i
palaciū. et sedit sup thronū regū.
Ubi etiā porta sūct. et dom' messa
que cū porta scutariorū ~~noīant~~
noīant'. esse videt'. **S**cutarios
autē appellat' tutores regis. testate
libro paradipomenon. qui cū roboā
scuta circa pro aureis fecisse qmēo
rasset. adscit. **E**t tradidit illos pi
cipib' scutariorū qui custodiebat
vestibulū palaciū. **I**n quo videlicet
libro distinctius h'ca her replicat'.
Tercia ps v̄m qui v̄eunt ad sabba
tū. sacerdotū et leuitarū et ianitorū
erāt i portis. etiā vō ps ad domū
regis. et t'cia i porta que appellat'
fundamētū. **O**mne vō reliquū vulg'
sūt i atrijs dom' dñi. nec qsq̄ aliū
egrediat' domū dñi. nisi sacerdotes
et qui ministrāt de leuitis. **I**psi
tatione d' ingrediāt'. quia scifica
ti sūt. et omne reliquū vulgus ob
seruet custodias dñi. **L**euite autē cir
cūdet regē. habētes singuli arma
sua. et cetera. **P**roduxitq' filiū
regis. et posuit sup eū dyadema. et
Quod seqt' de eodē. p̄duxitq' filiū
regis et posuit sup eū dyadema
et testimoniū. in dyademate i signe
capitis regū i testimoniū designat
decreta legis dei. quib' quid agē

rex debeat. qualiter vine debeat precipi? Denique in libro verborum dierum apertius. et posuerunt inquit ei dyadema. dederuntque in manu eius tenentem legem. Et magne utique erat salutarisque prudentie. ut post tyrannice ipseque necesse regine. succederet in regnum filio regis legitime. cum ipso regni habitu simul disciplina dei legis obseruanda committeret. et qui se platum populo regedo videt. ipse se regedu diuinis legibus subdi debere meminisset. **Et non fiebat ratio hys hominibus qui accipiebant**

Q pecunia. et cetera. **capitulum. xx.**
 Quod instauratione templi domini per facto rege ioas dicitur. et non fiebat ratio hys hominibus qui accipiebant pecuniam ut distribueret eam artificibus. sed in fide tractabant eam. deuotione ostendit eorum de quibus sermo est. quia tantum studij in religione habuerunt. ut nullus dubitauerit quod pecuniam domini sine alicuius fraude suspitione tractaret. et hanc de erario sublata fideliter artificibus ad munienda domus prout singulis opus esset offerret. **Ipse percussit edom in valle salinarum. capitulum. xxi.**

Quod dicitur de amasia rege iuda. ipse percussit edom in valle salinarum decem milia. et apprehendit petram in prelio. vocauitque nomen eius recehel. vallis salinarum erat ibi ubi sal faciebatur. vel fons videlicet saluginis. ut multis in locis de hiso explicato et iconsa. vel aquis puteorum

falsis. feruefactis. et usque ad salis firmitate coquendo productis. vel alio quolibet ordine quo sal fieri consuevit. In quo etiam loco ioas duodecim milia ydumeorum percussisse legitur. Nec pretereundum quod pro vallis salinarum. veterum editio quasi nomen regionis gemela posuit. Petra autem est ciuitas arabie nobilis. in eadem terra edom. que in libro nuorum veterum dicitur. et asiris. hodieque sic appellatur. recehel vero quod amasias victor ei nomen imposuit. interpretatur ceterus dei vel auxilius dei agere eo fideliter ut penam videtur memorie. quod hanc vel ceterus populi dei. vel deo adiuuante cepit. **Ipse restituit terminos israel ab itinere emath. et cetera**

Quod dicitur de ieroboam. **capitulum. xxii.**
 rege israel. ipse restituit terminos israel ab itinere emath usque ad mare solitudinis. emath que nunc ephyphania dicitur. septentrionalis erat terminus israel. mare autem solitudinis quod hebraice dicitur araba. mare mortuum designat. quod in longitudine per stadia quingenta octoginta. usque ad ioras arabie. in latitudine centum quinquaginta. usque ad vicinia sodomorum pergitur. **Et vnaqueque gens fabricata est**

Quod dicitur de his que in samaria a rege assirorum adducte sunt nationibus. et vnaqueque gens fabricata est deum suum. **capitulum. xxiii.**
 deum suum. posueruntque eos in fanis excelsis que fecerant samarite. gens et gens in urbibus suis. in quibus habitabant. viri et babilonij fecerunt sooth benoth.

viri n̄ chute fecerūt vergel. et viri
de amatha et hama fecerūt asina,
Porro dhumei fecerūt nabath et
tharthe. i libro quidē locorū legit̄.
qd' benoth et vergel fuerūt ciuitates
quas cōstruxerūt i regioē iudee sa
maritani. qui de babilonia trāsierūt.

Asina q̄ oppidū qd' edificauerūt
qui ad venerūt de emath; Nabath
etiā et charta. ciuitates quas euei
in eadē iudee tra qdiderūt. Videt̄
at̄ iuxta gsequētia sermois etiā p̄o
lorū quibus hee gētes prius i tra
sua seruiēūt. hic posse vocabula int̄
ligi. quia cū dictū esset. et vnaq̄q;
gēs fabricata est deū suū. quasi ad
expletionē sentētie subiūctū sit. viri
cū babilony fecerūt sochoth benoth.
id est. tabernacula benoth. Et meli⁹
ni fallor faceret it̄pres. si sochoth
latine i tabernacula verteret. et no
mē p̄doli benoth absolute poneret.

et sicut i cōsequētib⁹ manifeste dicit̄.
Hy at̄ qui erūt de sepharuaīm cō
bucebat filios suos igni adrama
lech et anamalech d̄ys sepharuaīm.
vbi ostēdit̄ adramalech et anama
lech p̄dola fuisse vrbis sepharuaīm.
ita videt̄ consequēs vt etiā vergel
cuthenora. asina hematheoy. naa
bath et tartha p̄dola fuerūt eueorū.

Ubi est de⁹ arphat et emath. Ca. viii.

Quid sit respices it̄ alia q̄bus
deū blasphemabath clamās
cōtra ih̄rlm. vbi ē de⁹ emath et ar
phat. vbi est de⁹ sepharuaīm ana et
nua. nūqd' liberauerūt samariā de

manu mea. ostēdit harū om̄i ciu
tateū gētiū d̄ys seruisse samaritas.
Et quia nō erāt d̄ys sed p̄dola. meri
to cultores vanitatis vt dicebat.
dicebat esse submersos. Est autē
emath vrbis celessyrie que nūc epi
phania dicit̄. iuxta emasan. vt su
pra gmeōrauim⁹. Arphat vrbis
damasce. quā expugnata a rege as
syrizorū etiā themias describit. Se
pharuaīm qd' numero plurali liberos
vel literas sonat. nomē est locorū
de quib⁹ assyry trāsmigrantes ha
bitauerūt i samaria. vt i locorū libris
iueim⁹. Verū i ysaiā hoc q̄ vocabu
lū esse apparet ciuitatis vbi apte
dicit̄. vbi est de⁹ vrbis sepharuaīm.
tāetsi pluraliter dictū. vt thebarū.
athenarū. Porro ana et nua. vetus
editio quasi vni⁹ vrbis nomē a
mieu gana posuit. Et quidē i hebreo
ita scriptū est. Verū quia sillaba
que i medio noīs posita est. cōiūc
tionē apud eos significat. potest
etiā it̄ ita distingui. vt dicat̄. ane
et graue. vt aquila trāstulit. siue
ana et nua vt noster it̄pres.

Ubi est de⁹ arphat et emath. Ca. viii.

Quod ait ezechie regi iudee ysai
as p̄p̄ha. vis vt ^{ascēdat} arphat umbra
decē lineis. an vt reuertat̄ toti
dē gradibus. idem noīe graduū
qd' et linearū significat. id est. distic
tionē horarū quas duodeci p̄ diē
i horologio notare solem⁹. Ubi
vt ih̄donim⁹ dicit. ita erat extructi

gradus arte mechanica. ut p sin-
 gulos umbra descēdes horarū spa-
 cia terminaret. Erat at hora diei
 decima. quādo hoc regi ppheta loq-
 bat? **V**is ergo iqt ut accedat um-
 bra decē lineis. procedēte sole sup-
 trā p boreales plagas vsqz ad o-
 rientē. qd' subter trā cotidiana
 consuetudinē sui cursus erat fac-
 turus. an ut reuertat? umbra
 totidē gradibus. cōuersa retro sū
 facie solis. ipō p australe plagā
 ad orientē regresso. **A**t rex. fa-
 cile est iqt umbrā crescē decē
 lineis. nec hoc volo ut fiat: sed
 ut reuertat? retro sū decē gra-
 dibus. **V**idit nāqz quia maioris
 miraculi esse potēat. si sol con-
 trariū suo mori cursū ageret.
 q' si consueto processu incedēs.
 tāetsi multo altius. idem supra
 terras eleuatus. ad orientē quasi
 secūdi diei mane. nulla iteruēien-
 te nocte facturus aduolaret. **N**ā
 et hoc qui i insula tile que ultra
 britanniā est. v' i vltimis scitariū
 finibus degūt. omī estate dieb9
 aliquot fieri vidēt. quia sol cetero
 orbi i occasu et sub terra posit9.
 ipis nichilomin9 tota nocte su-
 pra terrā appareat. et quom-
 quomodo a pte occidentis ad
 orientē humilis redeat manifeste
 videat? donec tpe oportuno de-
 nuo toto orbi cōmuni exortu red-
 dat? sicut et veteres historie
 et nri hoīes qui illis de partib9

aduēniūt abundantissime produūt.
Rūq' at hū qui interiora austri
 icolūt vidēt solē p meridianas pla-
 gas ad orientē ab occasu redire.
Que habitabat i iherlm i secūda.
Qd dicit? de oldā. **C**aplm. xxvi.
 pphetissa que habitabat i iherlm
 in scda qd significet in libro parali-
 pomenon declarat? ubi septū est
 de pfato rege ezechia. edificauit
 q' agens industrie oēm murū q'
 fuerat dissipatus. extruxit turres.
 et foris secus alterū murū. **M**emū-
 nit et hui9 loci sophonias ppha.
Vox clamātis a porta pisciū. et
 ululatus a secūda. **P**ro quo vet9
 editio quasi ppiū loci nomē tras-
 tulit i massena. **M**assena quippe
 int'pretat? secūda. **Q**d' ergo dicit?
 pphetissa habitasse i scda: i secūdi
 muri parte intellige. **C**ontami-
 nauit q' tophet qd' est i cōualle fili9
 ennon. **C**aplm. xxvii.
Qd dicit? de iosia rege. cōtami-
 nauit q' tofet qd' est i valle fili9
 ennon. ut nemo cōsecraret filiū
 suū aut filiā p ignē moloch. **F**re-
 quēs est i septuagis horū mērio lo-
 corū. maxie i libro regū et ihermia.
 ppha. **E**st at vallis ennon siue
 fili9 ennon iuxta murū iherlm
 contra orientē. i qua nemus pul-
 cherrimū siloe fontib9 irrigat?
Tofet at siue thofet utrūqz enū
 scribit? erat locus i eadē cōualle
 iuxta piscinā fullonis cui9 me-
 minit septuag. et iuxta agrū x

acheldemach. qui vsq; hodie mō,
strat⁹ ad australe plagā motis
syon. Solebāt n̄t ī tofet quia lo-
cus ēat amenissim⁹. vnde hodieq;
ortorū prebet delicias. posita aut
sacrificare demonibus. nefandq;
igni suos cōsecrare liberos. siue
olocauistū offerre. sicut ī libro v̄
horū dicitur de achaz rege septū est.
Ipe est qui adleuit icētū ī valle
bennon. et lustrauit filios suos
in igne. **Bennon** siq; filiu en-
non significat. **Vallis** at ennon
dicit⁹ hebraice gehēnon. cui⁹ in
novo testamēto noīe. pena iferoꝝ
gehēna agnoiat⁹. quia nimirū
sicut ī cōualle ennon qui ydolis
seruierūt ī ea pphetis attestatib⁹
perierūt. ita p̄ores ex hys que
peccauerūt. etna dāpnatioē pu-
niūt⁹. Deniq; iheremias cū refert
p̄cepisse sibi dnm ac dixisse. egre-
dere ad vallē filij ennon. que est
iuxta itroitu porte fictilis. paulo-
post ait. **Et nō vocabit⁹ locus iste**
amplius tofet. et vallis filij ennon.
sed vallis occisiois. Et dissipabo
consiliū iude ⁊ iherlm ī loco isto.
et subuertā eos gladio. Psaias
q; manifestissime tofet ifernū
vocat appellat. Qui cū p̄petuū
dyaboli iteritū sub noīe assur
describēt dices. a voce eī dñi pa-
uebit assur vīrga paustus. et eīt
trāsitus v̄ge fūdatus. quā req̄esce-
fariet dñs sup eū. statī quomodo
ibi esset peritūrus sbdidit dices.

Parata est eī ab heri tofet a rege.
parata. p̄fūda et lata dilatata.
Dulchre aut ⁊ dilatata. quia tofet
dicit⁹ dilatatio. Quēmetā iqt eiq;
ignis ⁊ ligna multa. Flat⁹ dñi
sicut toures sulphuris succēdes eā.
Contaminauit at iofias tofet. v̄
ossa mortuorū ibi. sicut ī sequētib⁹
de alijs ydolorū locis fecisse legit⁹.
vel alia quelibet imūda disp̄ges.
quatinus abhominatioi potius
q̄ delectatioi aptatus. oib⁹
qui aspicerēt locus appareret.
Abstulit q; equos quos dederūt
Reges iuda soli. Caplm xxviii.
De seq̄t⁹ de eodē rege iofia.
abstulit q; equos quos dederant
reges iuda soli ī introitu tēpli dñi.
et paulo post. currus at solis cōbul-
sit igni. ostēdit omī gētū ydola-
trariū supstitioi iudeos eo tpe fuis-
se mācipatos. ita vt ī veneratioem
solis que more gētū dēū esse
credebāt. simulachro eiq; qd fecerat
currus equosq; subdidit. et hoc
in atrijs tēpli dñi. Sic eī gētiles
solēt pingere v̄ facē simulachrū
solis. vt puerū iherbē ī curru po-
nētes. equos eīdē quasi curru ce-
lū petētes subiūgant. Cui p̄ptēa
pueri aptat ymaginē. quia sol
velut cotidie nouo ortu natus.
nullū p̄ sclā senū icidat. **Vt autē**
eīdē curru et eqs tribuat de mira-
culo sup̄tū esse helye p̄phē. qui
curru igneo ⁊ eqs igneis est rap-
tus ad celū iohēs gstantinopolitan⁹

ep̄e estimat. Quia si grece helyos
 dicitur sol. sicut etia sedulius cu de
 helpe ascetu caneret. ostendit dices.
 Qm̄ bene fulminei pluces semina
 ta celi. Sicut helie meritisqz
 noie fulges. Hac ope dignus erat.
 Quia si sermois achui: Una p
 accetu mutetur litera sol est. Audie
 tes greci ab israelitis quos diu
 nus habet lras prodebat. predicari.
 qd helias curru igneo et eqs sit
 igneis ad celestia traslatus. vel
 certe hocipm̄ inter alia depictu i
 pariete videtes. crediderut vicinia
 decepti noie. solis hic trasitu p ce
 los esse designatu. et miracula
 diuinitus factu. comutarut i
 argumetu erroris. humana stul
 ticia comētutu. Quos imitari
 ipi iudei satagerut. ne i aliquo ge
 tilia stultissimis minis minuis
 stultei apparet. Excelsa q̄ que
 erat i iherlm̄ ad dexteram pte motis
Q offensiois. Caplm̄. xxix.
 d' paulopost de eod' rege di
 cit' excelsa q̄ que erat i iherlm̄
 ad dexteram pte motis offensiois.
 et cetera. vsqz polluit rex. et cotri
 uit stacuas. luce clarus est. qd'
 excelsa noiaie "sep̄tura" solet.
 loca i collibus posita frondetibz.
 i quibz vel demonibz iudolabat.
 vel etia dno locoru amenitate al
 lecti. contra iudictu. relicto alta
 ri qd' erat i teplo. hostias offerbat.
 Unde sep̄tus i hoc libro de regibz
 qui min⁹ p̄f̄e iusti facere dicitur

Veritamen excelsa non abstulit.
 Monte n̄t offensiois. more ydoli di
 cit. quia nimiru consuetudis e sep̄
 turaru. offensione ydola n̄cupare.
 quia vel i illis offendit' deus. vel
 offensione z ruina suis afferant
 cultozibz. sicut i hac ipa sententia
 subsequet' intimat' Et dicit' dū.
 qd' edificauerit salomon rex isrl'
 astaroeh ydolo sydonioru z chamob
 offensioi moab et melchon monte
 abhominatioi filioz amon. Vbi
 hoc q̄ ni fallor pala ostendit' qd'
 vicina no ostendit'. quia videlicet
 salomon de admissio scelere ydola
 tre. mag' p̄f̄e penituit. Na si fruc
 tus peitērie dignos faceret. sata
 geret ante oia ut idola que adifi
 cauerat de ciuitate sca tollerēt'.
 et no i scandalu stultozu. que ip̄e
 cu esset sapientissim⁹ erronea fece
 rat. quasi sapienter ac recte facta
 relinq̄ret. Meminit supra et hui⁹
 loci sep̄tura dices. Tunc edificauit
 salomon fanu chamob idolo moab
 in more qui est contra iherlm̄. z mo
 loch idolo filioz amon. Nec videri
 contrariu debet qd' ibi mos in quo
 fan' st' hec idola contra iherlm̄. hic
 i iherlm̄ esse positus asserit'. quia
 nimiru in tanta erat urbis vici
 nia positus. ut ad ipam ptine.
 et ipm̄ q̄ sordibz que i eo congre
 gabant' attaminare videret'.
Et traslulit oem iherlm̄. et oes pu
Q ripes. et cetera. Caplm̄. xxx.
 Quod referes de nabugodnosor

quia trāstulēt oēm ihrlm & oēs p̄-
cipes et vniuersos fortes exercitus
decē milia ī captiuitatē. addit sc̄p̄
tura dicēs. et oēm artificē & iclu-
sorē: hoc est qd̄ supra eīdē p̄lo isrl̄
eli philistym regnātes fecisse nar-
rāt. cū dicit. **P**ouo faber ferru-
rius nō tuerbat. ī oī tra isrl̄.
cauerāt eī philistym ne forte fa-
cerēt hebrei gladiū aut lanceā.
Sicut eī illi tūc cauerāt. ne habē-
tes fabros ferrarios arma hebrei
ad ~~repugnādū~~ repugnādū fieret. ita nō
chaldei destructa ihrlm et vastata
oī tra repromissiois. satagūt ne
vllus ī ea remaneret artifex. nul-
lus iclusor qui vel vltis membra
fedata q̄ponere. vel possit resar-
tare dirupta. q̄ potius q̄qd̄ apud
apud gētē exerciminatū artis t̄ve-
nerāt. totū ī babiloniā trāstulēt.
ut vel ad nichilū valeat vltra.
vel illius ciuitatis utilitatibus
proficiat. **S**icut t̄ de h̄e histozie
quia multū negligentie nō t̄p̄is
congruit. nō opinor allegoriā esse
reticēdā. **C**ōstat nāq; quia ihrlm et
tra isrl̄ ciuitatē xp̄i. id est eccliam
sc̄am. babilon at̄ et chaldei sūe phi-
listei ciuitatē dyaboli. id est. sūe ma-
lignozū hoīm. seu angelozū oēm
designat multitudinē. **S**eruiētq;
isrl̄ philisteis sūe chaldeis. cū fi-
des quib; nominetenus ī ecclā
cōsistētēs. ceterū ab inuidis vel
spiritibus vel homibus decepti.
aut auaricie aut luxurie aut alteri

culibet pctō. mētis colla submittūt.
Abducit ad at̄ nabugodonosor ihrlm
et oēs p̄cipes fortesq; exercitus
decē milia ī captiuitatē. cū etiā
migrōs p̄lorū et eos qui ī vincibi-
li aīo d̄no seruire ac decalogū le-
gis fideliter ī dei & p̄ximī videbūt
amore conseruare. subito sūe ille
cebris mūdi seu aduersitatibus
subacti. aut maioribus se facino-
ribus polluit. aut certe ī h̄esim
declinando aperte apostasie no-
tā incidere. **A**rma vō quibus
contra dyabolū repugnātes. liber-
tatē a deo nobis donatā. defen-
dam; que sūe alia. nisi eloquia
sc̄pturarū. **I**n q̄b; et ip̄i d̄ni
et sc̄ozū eī; exēplis. quo ordine
bella viciozū superari debeant.
lucē clariū discim;. **S**ed philis-
tei & filios isrl̄ fabris armorū
p̄riuat. cū maligni sp̄c aīas fi-
deliū a meditatioē sacre lectiois.
sclaria illis negocia inserendo
retardāt. ne vel ip̄i p̄ hui; exer-
citiū. resistendi fiducia sumāt.
vel alios forte qui legere nesciūt.
ad resistendū viciis. exhortādo
aut corūpicēdo accendāt. **T**ollūt
fabros armorū. cū eos qui sacra
eloq̄a noziūt. in eantū scelcrib;
obruūt. ut dicē bona que didice-
rāt. prozsus erubescat. **T**rastu-
lūt oēm artificē et iclusorē in
babiloniā de ihrlm. cū eos qui
multifaria v̄tutū opatioē pluri-
bus prodesse. et ciuitatē contra

irruptiones temptationum munire so-
 lebant. a proposito deflectunt:
 atque ingenium ad tuitionem sancte ecclesie
 impendere debuerant. ad voluntatem
 potius regis viciorum dispensare
 appellunt. Quod si clusorem hoc loco
 non ostiorum suae muros. sed auri
 potius gemarumque intelligere volue-
 rimus. ad unum profecto eundemque spi-
 ritualibus expositio. fine daret.
 Dictum namque est de sapientia ad au-
 rum est et multitudo gemarum. atque
 ideo clusores horum non alios aptius
 quam doctores intelligere valent. qui
 quidam ree viuunt ac docent: in orna-
 mentum sancte ciuitatis industriae sue
 artis impediunt. At si forte erri-
 uerit. quod nisi a rege caldeorum cap-
 tui babilonia transferretur. Et
 quoniam artifices et clusores ab iheruso-
 lymis babilonia transmigrari.
 hoc est talentum verbi cellus accep-
 tum in terra fodi. id est. scientiam spirituum
 le ad peccatorum opera conuerti intelligere
 dum est. obsecro lector. ut siquid tibi
 in his explanatiunculis gratum dixerit.
 ad laudem donantis dei referas. /
 Inuente alias. ita impericie vel
 presumptionis mee veniam tribuas. ut
 ipse cum omnibus quibuscumque potes cre-
 bre meditationi. continue obsecra-
 tioni. oportune predicationi. diuina-
 tum in scripturas. cuiusque labo-
 re satagamus. ut nos negociatores
 dominice pecunie fideles. nos artifi-
 ces et clusores spiritualium gemarum
 suae memorum. nos pugnatorem

sancte ciuitatis. nos celestium inuentum
 fabri armorum. nobis reuersus a
 nuptiis sumus perfamilias dicere
 dignetur. quia super pauca fuistis
 fidelis fideles. supra multa uos co-
 stitua. intente in gaudium domini uiri:

**Sermo venerabilis bede presbi-
 tery de epiphania domini:**

Putat quidam magos qui ad
 dominum in carne natum ab oriente
 uenerunt. eumque oblatibus mu-
 neribus adorauerunt. nequaquam ipsos
 in eisdem muneribusque misteria illa
 nobilissima que nunc sancta ecclesia sub-
 limiter intelligit intellexisse: uideli-
 cet in auro regem. in thure deum. in mir-
 ra hominem suo tempore mortuorum ac se-
 peliendum. sed plus in misteribus quam
 in scientiis profecteres. ea simplici-
 ter que in sua patria preciosiora nos-
 cebantur. et que adorati uenerunt.
 regi obtulisse pro munere. Sed
 si uerba ipsorum diligenter persamur
 quia hec iherusolimam uerentes
 dixerunt. ubi est qui natus est rex iu-
 deorum. uidimus ei stellam ei in oriente.
 et uenimus adorare eum. longe aliter
 fuisse conperimus. Constat quippe homines
 intellexisse eum. propter quod dicunt.
 ubi est qui natus est. quod etiam ipso uerbo
 declarat. Constat et deum credidisse.
 unde sequetur adiungunt. et uenimus
 adorare eum. Neque ei homines doctissi-
 mi eum que tantummodo hominem et re-
 gem ac non etiam deum crederet tam longe
 adorati uenerunt. Qui etiam hoc

Constat et regem.

sublimissime ac nobilissime de illo
senserunt. quia cum esset rex iudeorum.
ad saluandas etiam gentes que in ipsum
credere atque ad eum venire uellent
esset p̄dneus. **Q**uo suo maxime
aduertu probauerunt et actu. **S**ed
et de stella que eis apparuit quod
minus diligenter scriptura iterum.
eā ab oriente usque ad uicinia bethleem
duce eis itineris extitisse dixerunt
uicque p̄uina. at ubi relicta uia
bethleemica ad iherusolimā iter
et oculos deflexerunt. disparuisse
stellā que eos ducebat. donec rur-
sus ab iherusolimā pede referret
ad bethleem. **Q**uo nequaquam ita esse
f̄m ipā euāgelij ueritas inquisita de-
monstrat. sed potius in oriente tantū
eos stellā uidisse. statim intellexisse.
quia hec ortū nati in iuda regis sig-
naret. de quo p̄dixit p̄dixit ba-
laam. orientis stella ex iacob. et ex-
urgit uirga de iher. et pariet duces
moab. et cetera. **E**t ipsi ei cum esset
astrologi. diligenter ea que de stel-
la st̄ dicta. in corde quidauerunt.
Ideoque statim ut eā uiderunt. uenerunt
in iudā. in qua natū ~~regis~~ regē no-
uerat. et p̄cipue ad regiam ciuitatē.
ut ubi eius natiuitatē magis cog-
nitā credebat. ueneret. **C**uius testi-
monij p̄phetis in bethleem illū
natū cognouissent. mox illuc iter
ageret. stellā quā in oriente uiderunt.
duce habere meruerunt. **S**ic ei habet
in euāgelio. primo dicitur ipsi
magis. ubi est qui natus est rex

iudeorum. uiderunt eā stellā eī in oriente.
neque ei dicebat. quia ab oriente nos
usque ad hec loca p̄ueniendo p̄duxit.
deinde etiam euāgelista protestate
de ipis ipis. **Q**ui cum audisset re-
gē abierunt. et ecce stella quā ui-
derunt in oriente. antecedebat eos.
Nex ei uel ipse scripsit quod alibi stellā
in oriente tantū uiderunt. donec au-
dito rege ad bethleem iter dirige-
ret. **D**e qua etiam stella notandū.
quia nequaquam eis bethleem uenien-
tibus in summa celi altitudine inter
ceteras stellas. sed in uicinia terre
uisa est. **C**um ei dicit euāgelista.
antecedebat eos. usque dum ueniens
staret ubi erat puer. patet et in-
nuat tantū uiciniā eā domui in qua
erat puer stetit. **N**amque sydera
que in summo sunt celo locata. ubi
ad ceterū celi sunt p̄ueniunt. quibus
amplissima sit ciuitas. uiciniā
domui supra uerticē stare uident.
Solutioes uenerabilis beati de
Quod dicit apostolus. in iudeis qui
quibus quadragenas una minus
accepi. significat se ab eis quibus
flagellatū. ita tamē ut nūquam uicibus
quadraginta. sed sēp una minus
tricies et nonies feriret. **P**recip-
tū namque erat legis. ut cum delinqueret
iudices uerberaret. ita modū ui-
dicte temperaret. ut plagarū modū
quadragenariū numerū mīme-
trāsceret. in e fide iūct lacertus
corā te frater tuus iaceat. **Q**uo

ita intelligēdū ab antiq̄s im̄ itellen̄.
 restat: etiā pictura eiusdē libri. **qua**
 quā venerētissimā ac doctissimā
 endūm orientaliū angloy antistes
 vēiens a roma secū ī britanniā
 detulit. ī quo videlicet libro. oēs
 pene ip̄i apli passioēs sine labo-
 res p̄ locū oportuna erūt depicta.
Vnde ita hic locus depictus est.
 quasi denudatus iaceret apl̄s. la-
 ceratus flagris. lacrimisq; p̄fu-
 sus. **S**upastaret at̄ ei tortor qua-
 drifidū habēs flagellū ī manu.
 sed unā ē fidibus ī manū suā re-
 tenta. tres vō reliquas ad solū ad-
 ferendū habēs exertas. **P**hi picto-
 ris sensus facillime patet. qd̄ idē
 ternis fidibus eū fecit verberare.
 ut vnde plagarū quadragenarū
 numerū cōpleret. **S**i cū quaternis
 fidibus p̄cuteret. decies p̄cutēs.
 quadraginta plagas faceret. si vō
 ternis. tresdecies ferēs: vnde quadra-
 ginta plagas **su**s ipleret. **I**taq;
 licebat quidē iudicis quadrages
 p̄cutere. sed illi soli aliqd̄
 donātes de suo ac misericōdiā prestātes.
 vnde quadrages apl̄m p̄cutie-
 bāt. **Q**uod at̄ aut̄ idē apl̄s genere
 fecit. quadragenas accepisse. pla-
 gas vñq; significat. quas qm̄q; vi-
 dibus vna minus a quadragenis
 p̄cessus. **P**ro vbo simplicit̄ ī ḡ co-
 dictū resserat̄ taparamiā. id est.
 quadraginta preter unā.
Quod ait idē apl̄s. nocte et
 die ī p̄fūdū maris fuit. qd̄ dā

audia astruēt̄. qd̄ b̄tē memoriē theo-
 dorus doctissimū vir̄ & archiept̄. quō-
 dā gētis angloy ita exposuerit.
 qd̄ fuerat ī zizico quedā fontana in-
 mis **profūdū** alta ad tornicēta noxi-
 orū parata. que ob altitudinē imē-
 sa. p̄fūdū maris soleret appellari.
Cuius cenū & obscuritatē paulus iter
 alia innumera sustinuerit pro xp̄o.
Verū si venerabilia p̄m̄ sc̄pta re-
 plicem̄. patet p̄fecto. quia nichil
 illis verbis aliud q̄ hoc qd̄ sonat
 intelligere solebat. id est. qm̄ apl̄us
 casu aliquo decemēs ī p̄fūdū ma-
 ris. ac die simul et nocte fluctib; **circūseptus**. post hec ad aera libe-
 rā trāq; deo gubernatē redierit.
Vnde & inter miracula diuina
 ascribūt. qd̄ homo tāto tpe sub
 vndis retētus. neq; a cōpositis
 p̄forari aquis. neq; a beluis maris deuorari
 us potuerit. **D**eniq; nō amplius
 petrū sup vndas ambulante nec
 demersū. q̄ paulū sub vndis retē-
 tū nec neratū p̄dicat̄ esse mirā-
 dū. **Q**uod si in vtriusq; apl̄i tā dispari
 miraculo mysticū aliqd̄ intelligere
 volum̄. ī promptu est. qd̄ paulus
 nō solū t̄tio naufragus. sed etiā
 nocte & die ī p̄fūdū maris po-
 situs. atq; vbiq; protectus & libe-
 tus a dno. significet iustos de oib; **periculis** erueēde a dno. **N**ec tā-
 tū de teptatioib; extrinsecus igne-
 tibus saluādos. verū et si mortis
 ip̄i viderēt̄ gurgite depressi. atq;
 ab huānis rebus absconditi. nichilo

min⁹ virtute sui conditoris. eos
esse reuocandos ad vitam. **P**etrus
sup vndas vtro comotus
liberis passibus recedens. sed vbi ob
timore mergi cepit. dextera xpi erig
tus. significat eosde electos oia
ipioru septameta ac persecutioes
dyabólico instinctu sibi illatas. fi
de invicta superare. et quasi pro
nichilo q̄tēpnē. nec oīno posse sc̄li
fluctibus immergi. qui preses sep
auctoris sui cōplectū⁹ auxiliū.
Qui si aliqui vt hoīes ticubari ce
perit. mox eripiant⁹ ab eo. quem
sine intermissioe solet iuocare di
cetes. Et ne nos iducās iūcepta
tione. sed libera nos a malo.
Q d' ait apls. michi vidicta
et ego retribuā dicit dñs. hūc
habet sensu. **Q**d opus est vosipos
vras vltū ire iurias. qui nec cor
da hoīm nosse. nec agnita eozū
scelera trāquillo valētis aīo iudi
care? **Q**uipocius qd' i vos peccat⁹
quasi fr̄ib⁹ et p̄p̄imis ex corde
remittite. vt et vobis vrā deus
pccā remittat. sciētes. quia si cor
rigi voluerit. eos socios bonozū
habebitis. **S**inalias. rectius
diuino iudicio qd' errare nō po
test. sicut nec irasci potest. q̄ vzo
dāpnabūt⁹. **M**ichi eī inq̄ vidicta
reseruate. et ego retribuā. **E**t
quia nō solū mala iprobozū pa
tienter sustinere. sed et bona illis
nrā libeter ipende debem⁹. quib⁹
superati. ad amorē nr̄m redeat.

et virtute mansuetudis ac patientie
nr̄e admirātes. etiā imitari iū
cipiat. relictisq̄ vicijs. ad virtutū
opa conuertat⁹. admonēdo subiūxit.
Si esurierit inimicus tuus. ciba
illū. si sitit potū da illi. **H**oc eī fa
ciēs. carbonēs ignis q̄geres sup
caput eiq̄. **C**aput eī illius. mētē
eiq̄ dicit: que i gētis actib⁹ sine
cogitatioib⁹ nr̄is quasi arcē et
psidatū tenet. **C**arbonēs vero
ignis. flāmā dilectiois appellat.
de qua dñs i euāgelio. ignē iqt
vei mittē i trā. et qd' volo nisi
vt ardeat. **A**bsit eī vt credam⁹
aplm vel salomonē de cui⁹ puer
bys hac sententiā assūpsit. hoc
nos docē voluisse. vt eo aīo eaq̄
intētioe bona faciam⁹ et p̄alia
adūsarq̄ nr̄is. vt ipi i hys ignati
psistētes. maiora p̄petuo tormē
tozū incendia patiāt⁹. sed potius
iubēt. vt misericōdiā faciētes ege
tib⁹ inimicis. emolliam⁹ fome
tis beneficiozū timorē ac durī
ciā cordis illoz. eosq̄ ad redamā
dos nos i dño excitare. adhibito
dilectiois igne studeam⁹.

Q d' ait apls. vnusquisq̄ i suo
sensu abūdet. nōnulli ita
dictū putat quasi dicit. **S**ufficit
vnusq̄q̄ ad iusticiā. facē que sibi
optima videt⁹. **Q**d nequaq̄ iūtel
ligēdū est. **Q**d eī si hēticus est.
putas se esse catholicū. siq̄ male
conuersat⁹. existimas trām esse
viā veritatis quā incedit. nūq̄

talis opatio sufficit illi ad opus
 iusticie. p qd ad salute pueniat
 maxie cu no dirat apls iditati
 uo modo sed ipatiuo. vng qsq
 i suo sensu abudet. Precepit
 ergo. ut si sublimiozu diuinozu
 archana cape nequim qn hys
 tamē que veraciter crededa. co
 fideda itelligim q ac sentim. hu
 milit' ac deuote dno seruamq.
Sic ei implebit' qd' iussit. ut vng
qsq i suo sensu abudet: cu i eis q
 a magnis doctoribz crededa vl'
 ageda didicim. abundanter bo
 nis opibz iuste curamq. quatinq
 p executione eoz que nouimq.
 etia ad agnitione sublimiozu
 que necdu nouimq mereamur
 attingere. Vnde bene scribit.
Et siqd alit' sapitis. et hoc qd vob
deus reuelabit. id est si bona que
nostis p caritate opami. tribuet
vobis diuina gra. ut siqd alit'
q' decet sapitis. etia hoc aliqu
re itelligatis. sicut bto cypriano
itelligisse pspiciu est. Qui da suis
coepis qui erat i affrica rebap
tizados esse hētilios cōtra more
scē ecclē statuit. sed quia i suo
sensu qui sibi rectus videbat ut
bonis abundare opibz studuit.
mox corrigi meruit. atq ad v
niuersale ecclēsie norma spiri
tualiu virozū institutione re
u red red reduci:

Expositio eiusde de libris regū.
Quod interrogasti de vobis dicitur
 quibus saul & ionathan filii
 eius interfectos plorabat. i quo plo
 ratu etia montibus gelboe i quibz
 interfecti st maledice videt. qmo
 do couciat tpi vl' misterio diuice pas
 siois. ita ut hec sicut sebis p oēs er
 clas quasi i meozia eiusde passiois
 i respōsiois i sabbato scō pascha di
 cat. quasi rex ipius & pro suo seclē
 iceremptus ab hostibz. morte figu
 rare potuerit inocete regis xpi.
 qui peccm no fecit. nec inētyē dōly
 iore ei. scire debes. quia veraciter
 saul qui post vunctionē sarimatis.
 a quo & xpr dñi vocatus est. ab
 hostibz occidi meruit. morte veri
 xpi qua sine culpa dignat se. sūbre.
 i sinuat. **Mores qz gelboe i quibz**
iterit. supbos iudaice legis conat.
quibz contra auctoz vite rebella
bat i sinuat. Vnde bene gelboe.
voluntatis sine decursus icpretat.
Voluntabat ei i sorde peozū. iura
illud pūbioz. Et sus lota i voluta
bro luti. atq a rētudie vie saluta
ris aberrantes. iamq ad iferriora
hoc est. hui' scē desideria ifida de
currēbat. ob quoz desideriu regē
celi & tē i morte tande nō dubitat
bat. p qd' merito eis eis optacū
ne roze de celo pluuiā ve suscipiat.
qd' hodie rebz rebz ipis videm qz
pletū. i eo qd' illos gra celestis de
ferēs. traslata est ad plebe gētū.
qd' etia ysaias sub figura vinee

De isto fct opam vna i fct
 libro septimo i caplo 63o. hysora cartan.

futura illis ex persona dñi p̄gninat
est dices. Et nubib⁹ mandabo ne
pluat sup eā nubzē. Qd̄ est apte
dice. Et aplis atq; aplis vicis
oib⁹ mandabo. ne illis ultra vbi
vite p̄dicet. sed irrigatioē verbi
celestis qd̄ a se proterui repulzē
rūt idignos. i sua sterilitate va
cuos. ac p̄petuo igni comburendos
relinquat. Nec tibi absurdū videri
debet. vt mala reproborū acta bo
nū aliqd̄ significet. aut rursū bo
nū iustorū opa i contraria signi
ficatioē ponat. Lege et̄ moralia
sc̄i ip̄e gregoriū. vbi exposuit quo
modo beatus iob maledixit diei suo.
Dices. Perceat dies i quo natus
sū. et cetera. et videbis quia vlti
tissimū est i scripturis. vt et bona
i malorū. et i significatioē bonorū
mala hominū gesta accipiāt. Deniq;
vriā fidelissimū dauid regis mi
litiē. ac piissimā ac inocētissimā
eius opa vlt̄ dicta i mala signifi
catioē. et contra ipm̄ dauid i maxio
suo sedē i bona accipiendū it̄ p̄tat.
Alioq; si nō et p̄ mala bonū. et
malū significari p̄ bonū posset.
nūq; liceret nigro atramento. sed
sep̄ lucido auro debet scribi. quia
deus lux est. et tenebre i eo nō s̄ vllē.
Nec rursus i titulis psalmorū
nomē absolon et doech hominū repro
borū minio fulgētī fulgēte. sed
alio atro colore debet ascribi. Di
cut ergo i paginis librorū quouis
colore et mala possum⁹ et bona absq;

vlla i p̄phētiā figurare. ita etiā i
p̄te significatiōnū p̄ quolibet hominū
gesta. et bona rursus et mala
possunt exprimi. Quāuis et multo
sepius ḡrigat. et multo dulcius
audiat⁹ bona p̄ bona. et mala signifi
cari p̄ mala. Sicut at̄ i pictura parie
tū. neq; obscurū ethiopē candido.
neq; candidi corpis suae capilli saro
nē. atro decet colore depingi. ita
vt retributioē meritozū iuxta suū
q̄sq; opus recipiet. et qualis erit
actū. talis etiā parebit vultu i
iudicio. neq; oīno ad rē qd̄ q̄sq; fi
guraret. sed qd̄ egerit p̄tinebit.

Interū quesisti qd̄ sit i psalmo.
ignitū eloquū tuū vehemēt.
Qd̄ verū et i p̄uerbijs positū est.
Dīs sermo dei ignitus. Scito ergo
qd̄ hoc vbi longe aliter q̄ sonare
videt⁹ accipiendū est. Ignitū nāq;
solet dici. qd̄ totū igne p̄fusu ipletū
est. verbi gr̄a. sicut ferrū et es
medijs i ignib⁹ liquefactū. p̄mo
igne pleissimū. In qua figura dic
tū est de ioseph. eloquū dñi ignitū
eū. id ē. ita ardore et flāma diuine
virtutis ipleuit. vt ip̄e totus spū
dei accēsus. et quasi igne videt⁹
esse p̄fusus. Quales erāt qui di
cebāt. Rōne cor nrm̄ ardens erat
i nobis. dū loq̄ret⁹ i p̄ via. et ape
rīret nobis septuag. Qd̄ vō
eloquū dñi ignitū. vel sermo dei ig
nitus assenerat. illud t̄j igne exa
minatū debet accipi instar auri
vl̄ alterius cuiuslibet metalli. qd̄

igne cōflatū. sordē t̄ se alienā atq;
 vtile nō cōtinet. totū q̄qd̄ i eo re-
 sidet. verū t̄ p̄fōm et oī viciōzū cō-
 tagiozū purgātū est. Sic etēi eloq̄a
 dñi. et nōz̄ i se bonoz̄ fidē q̄tinētia:
 vera oīa s̄t. et nō ociose. neq; vti-
 liter cōstituta. **V**nde dñs ait. Quia
 vnū aut vnus apex nō p̄teb̄it a
 lege. donec oīa fiat. ne qd̄ illis esse
 qd̄ nō p̄fōm ac p̄p̄iū sit estimet?
Ignitū igit̄ igne examinātū
 siue igne purgātū itelligē. **E**x
 vno ergo greco qd̄ est peppromenon.
 vtrūq; latīe. et ignitū t̄ igne exa-
 minātū. it̄pretatū volūtate trāslatū
 est. **N**ā et vbi dictū est. eloq̄a
 dñi igne examinātā. i greco idē
 vnus sermo positus est. peppromena.
Ex quo etiā verbo diriuatū est. ig-
 ne nos examinasti. qd̄ qd̄a dixere.
 ignisti nos. **I**gnitus est at̄ siue
 igne examinatus. oīs sermo dei:
 quia p̄ illūationē sci sp̄s. sincera
 ac firma est veritate subnixus.

Qongregauit at̄ rursū dauid
oēs electos ex isrl̄ t̄ginta mi-
lia. et cetera. In historia b̄i regis
 ac p̄ph̄e dauid. qua archā dei ad-
 duxisse narrat̄. hūilitas approba-
 ta. supbia dāpnata. temeritas vi-
 dicata mōstrat̄: quia t̄ ip̄e dauid
 qui corā archa dñi hūiliter sal-
 tare nō erubuit. mox p̄missio-
 nē filij dei ex sua stirpe nascituri
 suscipere promeruit. et cōiunx-
 que eādē illi hūilitatē despevit.
 eius semine fecundari nō merita.

sed p̄petue sterilitatis penas luit.
Sacerdos q̄ qui archā dei t̄considerata
 temeritate tetigit. ausus sui rea-
 tū. imatura morte purgavit. **V**bi
 it̄ueni necē est. quātū delinquit. qd̄
 ad corpus dñi reus accesserit. si de-
 uotus ille sacerdos morte multat̄.
 qui archā illā. dñici videlicet corpis
 figura. minori q̄ debuit venerati-
 onī corripuit. **V**erū iuxta allego-
 riā. dauid xp̄m i archa et̄lam signi-
 ficat. **E**duclit at̄ dauid archā i ci-
 uitatē suā adducē. sed causa inter-
 uēiente conuaria. ad tēpus et̄ ali-
 bi diuertit. ac sic deiceps qd̄ multū
 desiderauerat expleuit. quia dñs
 i carne apparēs. euāgdiū filijs isrl̄
 siue gētis **X** videlicet. p̄dicauit. sed
 cecitas ex p̄te contigit i isrl̄. donec
 pleitudo gētū intraret. et sic oīs isrl̄
 saluus fiet. **S**ed ut hec cōuiciatius
 p̄ singula videam̄. congregauit da-
 uid oēs d̄cos ex isrl̄ t̄ginta milia.
 quia dñs et̄lam primitiua ex isrl̄
 instituit. nō qd̄ oēm isrl̄. sed electos
 quosq; sibi q̄socias. **N**ō et̄ oēs qui
 ex isrl̄ h̄y s̄ israelite. sed filij pro-
 missionis deputat̄ i seie. **Q**ui t̄ginta
 eē referūt̄. id est. fidei. opis. et spei
 firmitate p̄f̄a. **T**riginta eī p̄ q̄ p̄p̄e **T**ria alie q;
 q̄fessionē sc̄e trinitatis ad fidē p̄tinēt.
 decē p̄p̄e decalogū legis ad opa. mil-
 le ad p̄p̄e sui p̄fectionē ad spem et̄ne
 vite. qua superius aliqd̄ non est. si-
 cut nūb̄ millenariū nullius maior
 est. **E**t si et̄ decē milia. si t̄ginta milia.
 si etiā mille milia dixeris. nō ip̄m

nulle numerando transcedes. sed ut
p se vel p minores nuos sepius du
cedo multiplicas. Tria ergo p decē
multiplica. ne fides sine opibus mor
tua sit. Itē triginta p mille mul
tiplica. ut fides que p dilectionē o
perat. nō alibi q̄ i celis retribuitōz
speret. Electi ergo ex isrl. p̄los rē
credēs. operātes. sperātes imitēt.
Dicit autē iuda qui erāt cū dauid. ip̄os
ap̄los et doctozes qui lateri xpi q̄si
familiaris adherēbat. iudicent. Quo
vtrūq; stipatus exercitū. dñs
archā adducē. idz. eccliam dilatare.
et i corū qui nō crediderūt cordibz
inserere gaudet. Imponit autē archa
plaustrō nouo. ut noui testamētī
gratia ~~in~~ i baptismo mētibz
infundat. vniūq; nouū. nouis vtrūq;
oficiādū mandet. Si at q̄cē prius
archa i domo aminadab qui erat
i gabaa. quia eadē que nūc p̄dicat
ecclē fides. et ante incarnationē dñi
ce rēpus florebat. in hys qui p̄uac
charū. p̄lyrūq; sūt deuotionē securi.
Aminadab ei qui it̄pretat p̄ pater
mētis spontaneus. vel abrahā p̄em
fidei. vel moysen legislatore signifi
cat. Qui vtrūq; i gabaa custodit
archā. quia sublimi v̄tutis exēplo.
credētū pectora manit. Unde et
gabaa collis it̄pretat. qui locus
est i ciuitate caruathiarim. Elata
ergo foris archa. iudebat dauid et
oīs isrl. corā dño diuersis multicozū
generibus. quia moy i choante noue
gracie p̄conio. dñs ad exhibēdas

renouatis

deo p̄i laudes hūilitatis oēs iuitat
dices. Qui michi ministrat me se
quat. Alij dando p sp̄m sermonē
sapiētē. alij sermonē sciētē. alij
genera linguarū. alij grām cura
tionā. et cetera. Sed hys atq; huius
modi curismatū generibz p̄gre
diente archa. idz. crescētē ecclā
primitiua. vētū est ad archā na
chor. idz. ad archā p̄paratā. gētū
videlicet eccliam. fidei veritate
conseruādā. De qua iohes ait.
Et p̄mūdabit archā suā. Vbi sac
dos qui archā incautus quasi
corrigēdo tetigit. moy a dño p
cussus occubuit. quia iudeozū
ip̄s dū gētibus iudeet. salutis se
munere priuat. Dū legē vult
euangelio miscere. vtrūsq; sibi
grām tollit. Et tenuit eā iquit.
qm̄ calcitrabat boues. Boues
q̄ppe calcitrare est. p̄dicatores
euangelij liberius circa fidē agē.
neq; scdm̄ consuetudinē legis i
gredi. sed sabbata. neomias. cir
cūcisionē. victimasq; spiritali
ter it̄pretari. Quos velut er
rantes corrigē teptabāt. qui
descēdēs de iudea docebat frēs.
quia nisi circūcidamī scdm̄ more
moysi. nō potestis salui fieri.
Et de quibus iacobus ad ad pau
lū. vides iqt̄ frater. quot milia
sūt i iudeis qui crediderūt. et hū
oēs emulatores sūt legis. Ob cau
sā ergo sacerdotis occisi. dauid
noluit diuertē ad se archā dñi

in ciuitate dauid. sed diuertit ea
 i domo ~~obed~~ obethedon gethei.
 quia respuctib9 verba iudeis. ne
 amplius audita et no suscepta
 pdicatio noceret. apli ab eis abla
 ti. et ad geres ibuedas st' missi.
 Vnde z locus aree nachoz que ge
 tiu fide dñi gre preparata demō
 strat. percussio oza nūcupat'. vide
 licet quia illoz ~~delicto~~ delicto. sa
 lus ~~genu~~ est getib9. Obethedon
 nāq; qui it'pretat' seruiēs homo.
 ille est utiq; de quo dñs ad p'cm.
 ystitues iqt me i caput getiu.
 ppl's que agnouit seruiuit michi.
 Vbi z iudeoz abiectioē quasi oze
 morte premittēs ait. Eripies
 me de traditioib9 ppli. Nomē
 q; vrbis congruit. Gethe ei it'p
 tatur corculat. significas cruce
 in qua vitis vera calcari et expri
 mi dignata est. A qua cūctus ge
 tiu ppl's merito getheus appellari
 potest. cū dicit. michi at' absit gla
 ri. nisi i cruce dñi nēt ihu xpi.
 Tres at' mēses quib9 ibidē archa
 demorat': fides. spes z caritas
 est. Sicut ei dieb9 adplet' mēsis.
 ita singule vtutes. suis queq; pas
 sib9. ad pfectionē pueniūt. Hū
 mēses quousq; pleitudo getiu i
 tret. curē nō cessant. Tandē re
 dics dauid. archā ducit i ciuitatē
 dauid. quia dñs et helpa et enoch
 pdicantib9: conuertet' p'zīm i filios.
 Boues et arietes imolās. hoc
 est eos. qui arcā dñi triturrāt. et

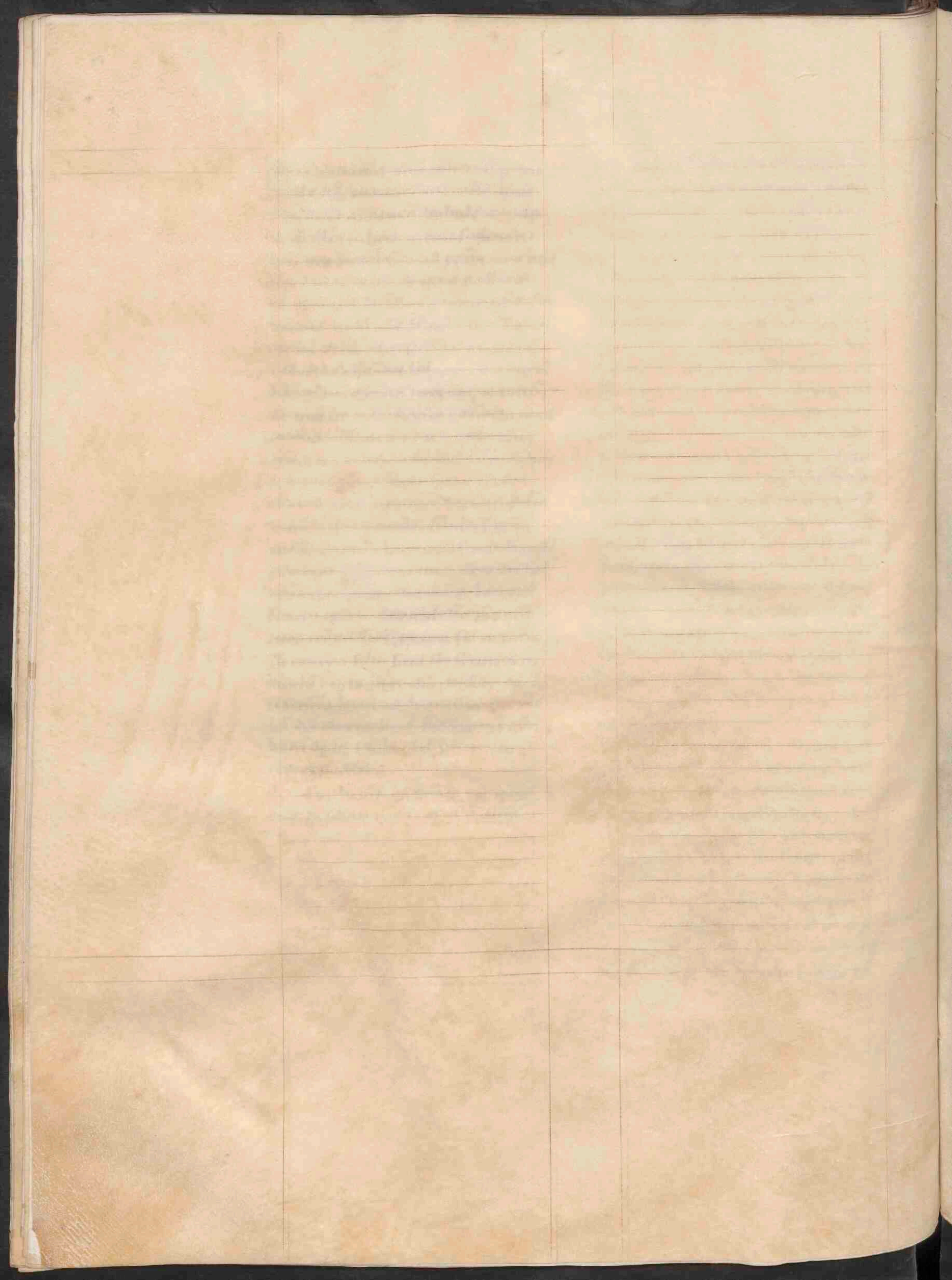
et ouā ei9 ducitū gerūt. marti9
 sanguē coronās. et tpe q; sue iuar
 nationis z passiois exēplū. cūctus iu
 deis nō creditū. pala manifestans.
 hoc ei significat. qd' z tpe dauid ac
 cūctus est ephod lineo. Nā lūm qd'
 tra procratū. multiplici labore ad tā
 dūē uestis pūit: vctare huāne car
 nis it' flagella tūphantis ostēdit.
 Verū cūctis exultantibus. et ad arche
 celestis introitū hūnos resonātib9.
 solamichol filia saul archā ducētib9
 abest. Quētia e speculis. dauid des
 picit hūilitatē. quia credētib9 i mū
 di fine iudeis venit. nōnulli. qui xpi
 p'fessioē. sed ope sequat' anti xpm.
 Quib9 merito congruit. qd' eadē mi
 chol. que ob figurādā iustabilitate
 carnaliū. a quo ois it'pretat' non
 vxor dauid. sed filia saul appellat'.
 quia qui xpo fideren9 seruiūt. nō
 illiq; regno coronādi. sed psecutorū
 ei9. sed psecutorū ei9. qd' imitātē. imitātē
 st' anathemate dāpnandi. Verū
 licet prauū succēseant: hūilitate
 ecclē gtepnat: nichilomin9 archa
 dñi. locū suū ingredit'. Poit' i me
 dio tabnaculi qd' cecēdat et dauid.
 idz fides ecclē pdicat'. proficiat. se
 rit' cordibus oim. qd' dñs ad vitā
 pordinauēat etnā. Offert dauid olo
 causta z pacifica corā dñs. fide de
 uotionēq; ecclē comēdat p'zū xpi. q'
 est ad dexterā dei. q' etiā it'pellat' p
 nobis. Qui i exēplū dauid fideles
 hūiles q; bndices: salutaris miste
 ri9 pascat alimētis. Partit' sigulis

designata

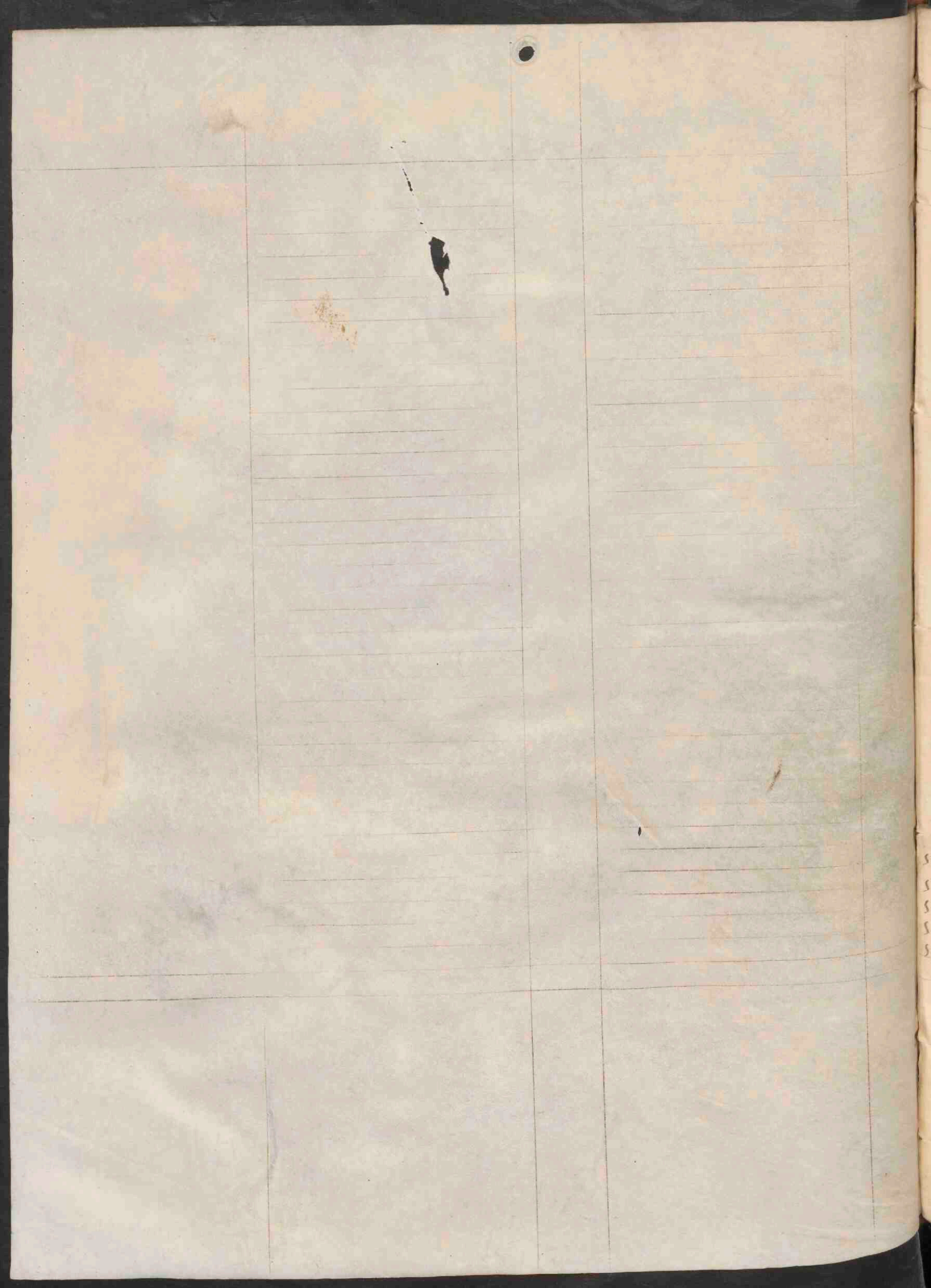
corda

collidit panis una. illi vniq; qui
de celo descendit. et dat vitam huic
mundo. Et assaturam bubule carnis
una. illi scilicet vituli saginati.
qui pro reuerente ad peccatum filio mu-
more mactatus. et igne passionis
assatus est dicens. Exiit tunc testa
virtus mea. Et simula frux oleo
curne videlicet a peccati labe mundissi-
ma. sed ob humane solutis uberimam
dilectionem. cuius tartagine tota.
Et merito una panis collidit. una
carnis assatura e dicitur. quia vniq;
dus. vna fides. vna baptisma. vni-
us est pater omni. Aliter hec munera
fideles accipiunt. quando vnus panis
vni corpus multi sumunt xpo.
et sine carnis lasciuia singuli casti-
gates ac seruaturi subiacentes. sed spem
igne decoquunt. nec non et bonorum
fructus operum oleo misericordie pinguis-
simos. compassione proximi feruefaciunt.
At contra filia Saul sic frustra cu-
biculum regis ingressa. nullos conce-
pit seminis fructus dat. quia qui ver-
bum dei auertentis percipiunt. absque
boni operis prole. die pene mor-
talis expectant.

¶ Explicit questioes venerabilis
beate de libris regum. ac etiam alijs







Moyſes in monte dei cū ioſue aſce-
dens. aaron ⁊ hur ad regimē ppli
reliquit. **p.** Idem ſeptimo die ad
altiora montis vocatus. quadra-
ginta diebus ⁊ noctibus ibi cū dño
morat. **2.** Filij iſrl primicias dño
offerre et ſanctuariū facere iubē-
tur. **3.** Deſcriptio arche. **q̄rtū**
q̄dicatorij et cherubim v. Men-
ſe **ſextū** Baſorū ei⁹. panū poſi-
tioris ac thuris **vii.** Candelabri **viii.**
Lucernarū ei⁹ et emūctorioꝝ **ix.**

Interueni iuuante dño
de tabernaculi figurā.
et vaſoꝝ atq; utenſi-
liū ei⁹: primū ſicū loci et circūſtā-
tias rerū quomodo ſeſe habuerūt
aut fieri p̄cepta ſt̄ inſpicere. atq;
attentius q̄ſiderare debem⁹. Quā
cū ſicut ap̄ls ait in figura conti-
gebat illis: ſcripta ſt̄ autē p̄pter
nos. Quā videlicet nō ſolū facta
vl' v̄ba que ſacris ytinēt̄ literis:
verū etiā locoꝝ et t̄p̄m ⁊ aurarū
ſicū. et ip̄ay⁹ q̄ in quib⁹ geſta ſt̄
ſiue dicta circūſtancia rerū.

Dixit iqt̄ dñs ad moyſen. Ascen-
de ad me in monte: et eſto ibi.
daboq; tibi duas tabulas lapideas.
et legē ac mandata que ſcripſi. ut
doceas eos. Daturus ergo legē
moyſi dñs. primū illū ī vertice

mōtis euocat. vt ī alto ſecū demo-
ratus. liberius audiat. que ad iſeri-
ora rediens. p̄lm̄ p̄cepta doceat. ſi
mulq; ex altitudine loci colligat.
q̄ cella q̄tūve ab huānis doct̄nis
ſit lex quā accipit. et qm̄ ab illis
ſolūmodo p̄fct̄ intelligi vl' cuſtodi-
ri poſſit. qui ſeſe a terrenis conta-
gys ſublimius ac p̄fectius viuendo
ſuperauerūt. Vnde et p̄lm̄ in iſeri-
oribus expectare donet moyſes re-
deat p̄cipit. vt diſinuet typice q̄ ce-
leſtia quidē ſunt ſecreta ſue legis.
et que a p̄fectioribus tantū capi-
ant̄: nec tamē infirmis occasio
ſalutis deſit. ſi ſapie maiorū hūilit̄
auſcultare ſtuduerūt. Sic ⁊ ī euan-
gelio dñs nouos gr̄e p̄cones ī mō-
te quocūq; p̄ceptis ſalutaribus inſti-
tuit. vt ex loci ſitu etiā pateſceret.
q̄ ſublimia illis vl' mandata vi-
uedi. vl' promiſſa daret remunere-
randi. iuxta illud p̄ſalmiſte. Iuſti-
cia tua ſicut montes dei. Sed et
poſt reſurrectionē ruruſcū eisdē ī mō-
te ſcō apparēs. eosq; ad predicandū
non vni tantū pplō iſrl. ſed toti
mūdo mittēs. cūtes iqt̄ docete oēs
gētes. baptizantes eos ī noīe p̄ris
⁊ filij ⁊ ſp̄s ſcī. docētes eos ſerua-
re oīa quecūq; mandauī vobis.
Et legis hui⁹ et euāgelij p̄cepta dñs
ī mōte dedit: vt ſblimitatē vtuſq;
q̄mēdaret. Verū. quia ſcriptura legis
vni tūc pplō iſrl. cōmittenda. gr̄a
vō euāgelij ad oēs p̄ orbē natioēs
ap̄lis predicantibus eēt p̄uētura.
v̄cē ad diſcendā accipiendāq; legē

moyses solus ascendit in monte :
doctrina vō euangely apli simul
oēs cū dnō in monte positi. auscul-
tantib⁹ etiā turbis audierūt. sed
aduētū sp̄s sc̄i quo h̄c h̄c eadē
gr̄a ⁊ veritas euangely manifes-
tus ecclē data est. non apli solū
modo. verū etiā simul caterua
fidelū in cenaculo montis spon-
dituta suscepit. Et hoc ī varia-
rū diuisiōe linguarū. vt tali etiā
miraculo ecclā cūctarū p̄ orbē
gētiū linguis collaudatura sig-
naretur. Daboq; tibi iqt̄ duas
tabulas lapideas. et legē ac mā-
data que sc̄psi vt doceas eos.
Huic silē est illud euangely quod
supra posuim⁹. doceres eos serua-
re oīa quecūq; mandauī vobis
Nō ḡ moyses. nō apli. nō quili-
bet doctor. alia debet plm̄ dei do-
cē p̄cepta. q̄ que ip̄e dn̄s docuit.
ī cēno sui consilij decreto nobis
obseruanda sc̄psit: et ī quoz ob-
seruatione vitā nos cēnā habē
voluit. Sicut nec de illis que fi-
eri iussit doctores pretermittere
oportet. sed oīa quecūq; ille mā-
dauit. suis necesse habet audito-
ribus cōmittē. Scripsit autē
hec ī tabulis lapideis. quia ī cor-
pib⁹ elcōz fide fortib⁹ fixa intē-
tione custodienda mandauit.
Quoz exēpla cū nobis ad imi-
tanda proponit: quasi scripta
in lapide statuta sue legis osten-
dit. Nā et daniel vidit dn̄m ī fi-
gura lapidis excisi ⁊ mōte sine

manib⁹ cōtriuisse pompā regni
mūdialis: vt regnū ei⁹ solū sine
fine p̄maneat. Et petrus fideles
admonet dicens. Et vos t̄y lapi-
des viui sup̄edificamī domos
sp̄uales. Surrexerūt moyses
et iosue minister eius. Josue
minister moysi: dn̄m saluatorem
nōte designat et actione. Qui mi-
nister moysi rē vocatur. quia ap-
parēs ī carne. moysaice legis ī se-
cerimonias suscipere dignatus est:
quia nō solū ē legē. sed v̄it adiple.
Moysi ī oib⁹ vestigia seq̄t⁹: quia
ī cūctis que loquit⁹ vel scribit.
moyses ille vel typice vel mani-
feste designatus: quasi comes ī
diuīduus moysi inuēt⁹. Hic ecclī
dicit iudeis. Si credetis moysi.
credetis forsitan et michi: de me
ecclī ille sc̄psit. Ascēdesq; moyses
ī mōte dei. Senozib⁹ ait. Expecta-
te hic. donec reuertamur ad vos.
Habebis aaron ⁊ hur vobiscū:
siqd̄ natū fuit questiois. referetis
ad eos. Aaron mons fortitudis.
hur īcēptat⁹ ignis siue lumē. vnde
aaron saluatore. hur. desigt̄ sp̄m
sc̄m. quia et de hoc dicit ps̄lmas. et
ī nouissimis dieb⁹ paratus mōs
dom⁹ dn̄i ī beite mōtū. et ille
sup̄ aplōs in lumine ignis apparuit.
Ascēdes ḡ moyses ad dn̄m. aaron
et hur. hoc est. mōte fortitudis
et lumē ignis ī cāp̄estribus ad
regimē ppli deliquit. Et nos si
doctores n̄os ad altitudinē diuī-
ne ḡceptatiois sequi nō possum⁹:

curem9 solliciti ne nos aliqua tēp-
 tatio a vicinia motis detrahant.
 sed iuxta modulū nr̄m. v̄tutū p-
 opib9 iſistam9: iherētes stabili
 corde sacramētis nr̄i r̄dēptoris
 quib9 iſbuti ſum9. et grām sp̄c ei9
 qua ſignati ſum9. itēmeratā in
 nobis cōſeruare curātes. Et ſiqua
 nos aduerſitatū queſtio pulſauerit.
 mox adiutorū iuocem9 ei9 r̄dēp-
 toris nr̄i. qui fideles ſuos p̄ donū
 ſci sp̄c p̄tegē a malis oib9 ac libe-
 rare ꝑſueuit. **Nec dubitandū qd̄ ſi**
in iceptis ꝑſiſtim9. p̄ motē fortitu-
dinis infirmitas atq; hūilitas nr̄a
firmata exaltet. et cūctis hoſtiū
tēptamētis fortior efficiat. p̄ lumē
q; z ignē sp̄c ſci nr̄a illuſtret. ig-
norātia. nr̄ ad dilectionē ei9 r̄dē-
ꝑij ꝑditōris anūm9 iardēſcat.
Cūq; aſcēdiſſet moſeſ. operuit
nubes motē. **Sicut mōs ī quo**
legē accepit moſeſ altitudinē
ꝑfectionis que ī eadē lege eāt con-
ſcribenda designat. ita nubes
qua mōs tectus eſt grām diuine
ꝑtectionis iſinuat: qua tanto am-
plius qſq; fruūt. quāto altius ad
ſerutanda mirabilia deſ lege dei
reuelatis oculis cordis aſcēdit.
Nec motē nāq; ſolūmodo ī quo
moſeſ aſcēdit nubes operuit.
ſed et ꝑllm ꝑ deſerta gradiētē qui
nequaꝑ nō ad altiora poteāt aſcēde
nichilomin9 nubes celitus miſſa
obſcrauit. Vnde ſc̄ptū eſt. Ex-
ꝑandit nubē ī ꝑtectionē eoz. quia
nimirū dñs oēs timētes ſe puſillos

cū maiorib9 celeſti b̄ndictioē ꝑtegit.
Et habitauit glā
dñi ſup ſynai. ꝑtegēs illū nu-
be ſex diebus. Septio at̄ die vocauit
eū de medio caliginis. Nō tantū ſb-
limitas. verū etiā nomē motis ī quo
lex data eſt. ꝑfectionē ei9 legis figuran-
te demō. Synai nāq; iſpretatur
mēſura mea. v̄l amphora mea. Diu-
nitus ergo ꝑcuratū eſt. vt mōs in
quo lex daret. amphora mea voca-
retur. quali ip̄o dñō ꝑ vocabulū ſig-
nificāte. quia ſua ꝑfctām viuēdi lex
rgulā omib9 ꝑromulgaret. et vni-
cuiq; ſc̄dm op̄a ſua eoz reddēt. iux-
ta hoc qd̄ ip̄e ait. In quo eī iudicio
iudicaueritis. iudicabimū: et ī qua
mēſura mēſi fueritis. remetiet
vob. Bene at̄ dicit. qd̄ moſeſ aſ-
cedite. nubes z glā dñi ſex diebus
motē operuit: ſeptio at̄ die illa
ad altiora motis vocauerit. Sex
nāq; diebus ī lege op̄ari. ī die ſep-
tio reſeſce iubemur. Aſcēdēs q; mō-
tē moſeſ. ſex diebus nube z glā
dñi tegit. vt iſinuet. miſtice qz
q̄cūq; mandata dñi iuſtis op̄ibus
exequitur. diuina vtiq; ꝑtectionē
dignus exiſtit. Idē nāq; dñs qui
moſen ī motē aſcēde iuſſit. aſcē-
dētē q; ſua nube z claritate circū-
dedit. quia qui donū nobis bene
operādi dedit. ip̄e nos bene ope-
rātes ne deficiam9 illuſtrat. ne
tēptamētis antiqui hoſtis quali
feruoribus ſolis exuamur. ꝑtegit.
Septimo at̄ die vocauit ad altio-
ra dñs moſen. quia poſt operū

exuamur ali

perfectiōne. req̄e nob̄ lex promittit et̄nā :
ut qui ī altitudine r̄ce op̄atiois d̄no
assistē curauim⁹ : iā ad ei⁹ visiōne
atq; colloquū ascēde merream. iuxta
illud psalmiste. **E**tēn̄ b̄ndictiōne
dabit qui legē dedit. ambulabūt de
v̄tute ī virtute. videbit⁹ deus deoz
in syon. **Q**uod et ī hac vita nōnullis
electoz q̄stat esse donatū. ut p̄pter
actiue p̄fectiōne conuersatiois.
ad diuine gr̄am speculatiois ascē
dāt. qualiscūq; et quātulacūq; hec
ab homib⁹ carne adhuc iducis fieri
potest. **Q**uod et plurimis patriarchay
et ap̄harū : et p̄re ceteris ip̄i moysi
accessit est. **D**e quo specialiter dictū
est. qd' locutus sit cū deo facie ad fa
cie. sicut loqui solet homo cū ami
co suo. **V**nde et de illo specialiter
intelligi valet. qd' sex dieb⁹ ī monte
nube et gl̄a d̄ni p̄tectus sit. septio
n̄ die vocatus ad colloquū eius. al
tiora motis q̄scēdit. quia nimirū
p̄ bona opa que deo donante acce
perat. magis ab illo illustrari. atq;
ab oib⁹ maloz iactibus iactioib⁹
meruit obumbrari. et sic ad sub
limiora visiōis et allocutiois illi⁹
dona p̄uenit. **M**ediū nāq; caliginis
vnde vocatus esse dicit⁹. nō iesse
deo tenebras illas significat. sed qz
habitat lucē iaccessibile. **E**t sicut
idē dicit apls. quē nullus hom̄ vi
dit. sed nec vidē potest. **C**aligo nāq;
illa. obscuritas est archanoꝝ celest
tū. frenis quidē corpibus iacces
sibilis. sed moysi et ceteris mūdo cor
de beis. quib⁹ diuina referantur

penetrabilis. **Q**uib⁹ dicit⁹ ī psal
mo. **A**ccedite ad eū et illuamini.
Inaccessibilis nāq; est lux ei⁹ v̄rib⁹
nris : ad quā tamē accedit⁹ mune
ribus ip̄i vbi apte s̄biūgit⁹. **E**rat
at̄ sp̄s gl̄e d̄ni quasi ignis ardes
sup̄ v̄tice motis in consp̄u filioꝝ
isrl'. **Q**uasi ignis nāq; ardes sp̄s
gl̄e d̄ni apparuit. quia electoz cor
da et dono sciētie celestis illustrat.
et ardore sue caritatis īflāmat.
In nube ergo et caligine et igne.
gl̄a d̄ni visa est. **I**n nube videli
cet. quia nos ab estu temptatiois
p̄tegit. **I**n caligine vō. quia pote
tia maiestatis ei⁹ a nulla potest
creatura ad integrū cōprehēdi.
Pax eī dei exsuperat oēm sensū.
In igne at̄ ardete. quia mētes
fidelū. sup̄noꝝ bonoz et cogni
tioē irradiat. et spe ac dilectione
accendit. **E**t hac q̄dē gl̄am d̄ni.
fily isrl' delonge et ab inferioribus
aspiciūt. moyses vō altius ascēde
do penetrat. quia misterioꝝ diui
noꝝ p̄fecti quib⁹ p̄fē ac sublimiter
vidēt. at nos nrē mēozes fragi
litates et ierzie. et si hec itare cō
phēdēdo nequim⁹. saltē creden
do. sperando. diligēdo. ī p̄xiō manē
atq; aspectare curēm⁹. **Q**uasi
eī filij isrl' alonge oculos ad motē
dei atq; ad sp̄m gl̄e ei⁹ habent.
cū infirmi quib⁹ ī ecclā deū vidē
sumope desiderantes. oculos mētis
sedulo ad mēziā etne claritatis
fixos tenēt. **Q**uasi eī ī vicinia
motis dei ī quē moysē ascēdisse

nouerāt q̄meōrat̄: cū i illo se mo-
 deramine viuēdi cohercet. quo nūq̄
 gressū sue opatiōis longius ab imi-
 tatiōe sup̄noꝝ viꝛoꝝ abstrahāt.
 tāetsi needū plene illoꝝ ad p̄fectio-
 nē sequi vestigia possint. Ingres-
susq̄ moyses mediū nebule. ascē-
dit i mōtē. et fuit ibi quadragīta
diebꝫ 7 quadragīta noctibꝫ. Moy-
ses mediū nebule ingressus. ascē-
dit i mōtē. cū p̄dicatoꝝ diuine
legis i quibꝫ moyses eximius ad
itūēda s̄blimīter incerta 7 occulta
sapie diuine ioltante ac dicēte
dnō penetrant. Fuit at̄ cū dnō moy-
 ses quadragīta diebꝫ 7 quadragīta
 noctibꝫ. ut hoc nūō t̄pis disceret.
 qd̄ illi solūmodo decalogū legis.
 quē cū suo pplō acceperat. possēt
 ip̄le. quos euāgelice grā v̄itatis
 que quatuor libris ēat des̄c̄bēda
 iuuaret. Quater ē deni. quadra-
 ginta faciūt. vel certe qd̄ v̄etūū
 esset tēpus. quando eadē p̄cepta de-
 calogi que tūc cū vno filioꝝ isrl̄
 pplō accepit. i noticiā aūtariū gē-
 tū que quatuor orbis p̄tibꝫ conti-
 nēt̄ diuina grā largiēte pande-
 rēt̄: oēs q̄ p̄ horū obseruaciā na-
 tiōes ad salutē p̄uēret̄ et̄nā. Verū
 quia breuiter q̄ mirifico ascēsu
 moyses ad accipiēda legē p̄uene-
 rit didicimꝫ. iā nūc aures simul
 et̄ aīos ad audiēda que audiuit.
 ac pro modulo nr̄o exponēda ip̄a
 legis mandata conuertamus.

Locutus est dn̄s ad moysen

dicēs. Loq̄re filijs isrl̄. ut tollat michi
primicias. Ab om̄i hoīe qui offert
vltroncus. accipietis primicias michi.
Et nos primicias bonoꝝ nr̄oꝝ dnō
tollimꝫ. quando siqd̄ boni agimus.
totū hoc diuine gracie tribuimꝫ.
veraciter et̄ intimo ex toto corde pro-
fīrētes. qd̄ ne iūcū bone quidē actiōis
aut cogitaciōis aliqd̄ nisi a dnō pos-
sumꝫ habē: mala vō nr̄a semp̄ a
nobis ip̄is dyabolo istigante. et cō-
cepta atq̄ consummata. nec nisi dnō
donante laxanda esse fatemur.
Delagiani primicias bonoꝝ suoꝝ
nolūt dnō tollē. sed sibi m̄cipis pos-
sīdēda retinē: quia se boni aliquid
a se ip̄is absq̄ grā dei habē stulta
p̄sup̄tiōe autumāt. Bene at̄ p̄cipit̄
 moysi qui offert vltroncus accipe
 primicias. Hilare ē datore diligit
deus. Et ap̄le. nō ex t̄sticia aut ex
 nccitate: sed ex proposito cordis bona
 face iubet. Qd̄ se face scies p̄pheta
glā dnō dicēs. Volūtariē sacrificā-
bo tibi. Hec at̄ s̄t̄ que accipe debe-
tis. aurū. argētū. es. iacictū. atq̄
pui purā. coctūq̄ bis tictū. et bissū.
pilos caprarū. 7 pelles arietū ru-
bricatas. pelles iacictinas. et ligna
sethim. oleū ad lucāria d̄cinnāda.
aromata i vnguētū et̄ thimiamā
boni odoris. lapides onichinos. et
gemas ad ornandū ephod. ac ratio-
nale. facietq̄ michi scuārū: et ha-
bitabo i medio eoz. Cūta hec que
sibi dn̄s a priore pplō ad faciēdū scu-
arū materialiter offerri p̄cepit.
nos q̄ qui sp̄uales filij isrl̄. id est.

imitatores deū vidētis ip̄i esse desi-
deramus. spūali itelligentia debem⁹
offerre. quatinus p̄ huiusmodi
oblaciōis volūtarias. et ip̄i scia-
rū ei ī nobis facere mereamur.
et ip̄e ī medio nr̄i habitare. hoc
est. ī nr̄o sibi corde mansionē conse-
crare dignetur. Cui videlicet au-
rū offerim⁹. cū claritate vere sa-
piētiae que est ī fide. rēā resplendim⁹.
Argentū. cū et ore nr̄o confessio fit
ad salutē. Es. cū eandē fidē pub-
lica p̄dicacione divulgare gaudem⁹.
Iacētū. cū susu cor *locum⁹*
Purpurū. cū corp⁹ passioni subi-
cim⁹. Coccū bis tictū. cū gemina.
id est dei ⁊ pximi dilectioē flagra-
mus. Bissū. cū carnis certamina
sentim⁹. Pilos caprarū. cū habi-
tū pēnitentiē ac luctus iduimus.
Pelles arietū rubricatas: cū ip̄os
dn̄ici gregis ductores. suo sanguine
videm⁹ baptizatos. Pelles iacētū-
nas. cū nos post mortē spūalia
ī celis corpa habituros esse speram⁹.
Ligna sethim. cū expurgatis pctōz
spinetis. mūda carne et aīa dn̄o
solī seruim⁹. Oleū ad lūaria con-
cinanda. cū fructib⁹ caritatis ⁊
misēdic refulgem⁹. Aromata ī
unguētū et thimiamata boni o-
dozis. cū opinione nr̄e actiois ml̄-
tis ad exēplū bene viuēdi longe
lateq⁹ diffundim⁹. Lapidēs onichi-
nos ⁊ gēmas ad ornādū ephōe ac
rationale. cū miracula scōz q̄b⁹
cogitaciōes deo deuotas et opa vir-
tutū ornare digna laude p̄dicam⁹.
ornauere

atq⁹ hec ī adiutorū fidei nr̄e ubi opus
fuerit assumim⁹. Quia ei ī hume-
ris onera gestare solem⁹. rē p̄
ephot. id est. sup̄ humerale opa iustoz.
et p̄y pro dn̄o labores insinuant⁹.
Quia vō in pectore cogitacionū
sedes est. rē ī rationali qd' est habit⁹
pectoris sacerdotalis. mūde electoz
cogitaciōes exprimūt⁹. Lapidēs ⁊
onichini ⁊ gēme ornāt ephōe ac
rationale. cū eximys sumoz p̄m
actibus et cogitaciōib⁹ etiā mira-
culoz īsignia iūgūt⁹. Neq⁹ aliqd
vetat ī lapidib⁹ onichinis qui san-
guinei coloris esse ferūt⁹. addita
bonis operibus martiriū merita
itelligi. de quibus singulis suo ple-
nius opitulante dei gr̄a dicēdū est.
Faciētq⁹ michi iqt scōariū. et habi-
tabo ī medio eoz iuxta oēm simili-
tudine tabernaculi qd' ostendā tibi.
et oīm vasoz ī cultū ei⁹. Ostendit
dn̄s moysi tabnaculū ī mōre. et
vasa ī cultū ei⁹ consecrata. cū ei
secū tanto tpe demoranti manifeste
demonstrauit. quāta pietate. humi-
litate et mūdicia virtutes angeli-
ce suo creatori gaudeat obedire.
que sūt p̄fem ī oib⁹ tabnaculū dei.
qui nūq̄ ī eis ex quo conditi sūt
manere atq⁹ īhabitare cessauit.
Quoz etiā nobis ī r̄surrectione
silitudo vite. et cōmunis ante dn̄m
cōuersatio promittit⁹. quicūq⁹
modo relictis hui⁹ mūdi cōtingib⁹.
eoz ī terris vitā imitari studem⁹.
videlicet ī laudando. ac diligēdo
deū. et pximū q̄ diligēdo ī deū ac

designat cubitū. quē duo palmi gplē.
Mistice autē longitudo arche. longa-
nime deū ac saluatoris nr̄i paciētia.
qua iter hoīes cōuersatus est insinuat.
Latitudo. ip̄am caritatē qua ad nos
uēre. et it̄ nos habitare uoluit. **Alti-**
tudo. spem future sublimitatis. qua
vel seipm̄ post passionē suā glorifi-
candū. vel nos ip̄s esse preuidit glo-
rificaturū. **U**nde et apte longitudo
arche duoz lat cubitoz. p̄ter uide-
cet doctrinā et opa quibz fulgebant ī
mūdo. **H**inc etē euāgelista lucas
sermonē fecisse se asserit. de hys q̄
cepit ih̄s facē et docē: et ciues ei⁹ admi-
rantes dixerūt. **U**nde huic sapiētia
et uirtutes. **S**apiām. uidelicet referē-
tes ad ea que mirāda dicebat: uir-
tutes ad ea que gerebat. **Q**uod uero
post duos cubitos etiā semissem ar-
cha ī longitudine habeat. potest ad
huāne tarditatē fragilitatis refer-
ri. que dicta uel opa saluatoris sū-
blimia necdū prout dignū erat cape
ualebat. **U**nde et de quibusdā misti-
cis ei⁹ actibus apte dictū est. **H**ec
non cognouerūt discipuli ei⁹ primū.
s̄ qm̄ glorificatus est ih̄s. **S**imiliter
et de dictis eius sublimioribz. **E**t ēat
ūbū illud absconditū ab eis: et nō
intelligebāt que dicebant. **H**abebat
ḡ archa duos cubitos longitudinis:
quia dñs ī carne clarus uisus et actibz
apparēbat. **H**abebat et dimidiū cu-
biti. quia ī tarditate discipuloz qua
necdū p̄fē dicta uel acta ip̄s cape
poterāt. longanimiter ferebat.
Uni⁹ ēat cubiti latitudo arche. ob

dispensationē dñice caritatis. qua eos
suos ī deo aduare curauit. **U**nde
et pro eis supplicās p̄ri dicebat. **N**ō
p̄ hys at̄ rogo tm̄. s̄ et p̄ eis qui cre-
dituri s̄ p̄ uerū eoz ī me. ut oēs unū
sint. sicut tu p̄r ī me. et ego ī te. ut
et ip̄i ī nob̄ unū sint. **E**t paulo post
Et notū feci eis nomē tuū. et notū
faciā. ut dilectio qua dilexisti me
ī ip̄is sit. et ego ī ip̄is. **H**abebat p̄
unū cubitū etiā semissem uidelicet.
ob significatiōē nr̄e fragilitatis.
qua necdū ī hac uita positi p̄fē
uel ip̄i deū diligē. uel dilectionem
quā erga nos habet deus p̄phēdē
sufficiunt. qm̄ potius sicut ap̄lō teste
ex p̄te cognoscim⁹ et ex p̄te p̄phē-
tam⁹: ita nimirū etiā diligim⁹.
Habet ergo archa unū cubitū. ha-
bet et dimidiū. quia dñs unica nos
uoluntate sibi et patri associandos
diligit. et nr̄e q̄ capacitātē dilec-
tiōis qualiscūqz ī hac uita esse po-
test eque pia benignitate cōplectit⁹
donec ad eius uisionē ubi cū eū
ex toto corde. tota aīa. tota uirtu-
te diligam⁹ iterare mereamur.
Ultitudo q̄ arche aptissime erat
cubiti unū et dimidiū. p̄ter signifi-
cacionē unice spei. qua uel dñs ip̄e
cū esset ī carne nobiscū future sue
resurrectionis et posterioris glorie
prestolabatur euētū. uel nos iter
aduersa sēli p̄ter futurorū premiā
honorū gaudere semp̄ admonet.
Habet ergo plenū cubitū ī altitu-
dine. quia dñs et saluator noster
plenissime nouerat. ip̄e etiā corrup-

tibili adhuc cōuersatus ī carne quā
 ta sibi metip̄i vel mēbris suis que
 nos sanū esset & glā conseruata
 ī futuro. **H**abet et dimidiū cubitū
 altitudinis. quia q̄ deuotionē per
 uicitatis libenter ī suo corpe suscepit.
 quia pia q̄dē intēctione futura pa
 triā diligim⁹. sed necdū p̄fē que
 sit ei⁹ felicitas accipe ualem⁹. attā
 mē quātū capim⁹. hoc nō nisi ab
 illo habem⁹. Et deaurabis eā auro
nūdissimo itus et foris. faciesq; co
ronā aureā p̄ circuitū. Et itus vir
 tute sc̄i sp̄s plena eāt: et foris hoīb⁹
 ap̄te sc̄i sp̄s opa p̄mōstrabat. Cui
 nimirū arche bene corona aurea de
 auratur. quia assumpta a filio dei
 huāna naturā supra cōdārī p̄cipit
 quia apparet ī carne atq; ad v̄dēp
 tione huāni generis ueniens filius
 dei. certus expectabat tēpus & hora
 quando susceptū p̄ nob̄ mortē cū
 ip̄o mortis auctore superaret. atq;
 ad p̄m̄ victor. mortis ī celū ascē
 dit. **D**e hac corona dicit ap̄l̄o. Cū
 at̄ qui modico q̄ angeli minoratus.
 videm⁹ ih̄m xp̄m p̄tē passionē mor
 tis glā & honore coronatū. **D**e hac
 ī apocalipsi ioh̄anis. Et vidi. et ecce
equus albus. et qui sedebat sup̄ eū
habebat arcū. et data est ei corona.
et exiit vices ut vincēt. Equus q̄p̄
 pe albus. ecclā: eques qui illi p̄si
 debat dñs est. **Q**ui habebat arcū.
 quia contra p̄tates aeris ad bel
 la uicibat. **D**ataq; est ei corona
 victorie: quia regnū mortis mo
 riendo subuertit. Et quatuor c̄culos

aureos q̄s pones p̄ quatuor arche angu
 los. Duo c̄culi sint ī latē vno: et duo
ī altero. **Q**uatuor c̄culi aurei: qua
 tuor s̄t euangeliōz libri. **Q**ui merito
 s̄t aurei p̄tē claritatē sapiētie qua
 fulgēt. quā homo xp̄s accepit. **U**nde
 iminēte hora sue passiois. p̄erat
 p̄m̄ dices. Et nē clarifica me tu
p̄ apud temetip̄m claritate quā
habui p̄usq; mūdus esset apud te.
Quatuor at̄ angulos habet archa.
 quia sacramētū dñice icarnatiois
 p̄oēs mūdi plagas in quib⁹ sc̄a
 ecclā dilatatur. celebrari non de
 sinit. **E**t p̄ eosdē angulos quatuor
 c̄culi s̄t positi. quia ī cūctis mūdi
 finib⁹ euangeliū xp̄i. saluandis
 fidelū cordib⁹ p̄dicatur. **D**uo autē
 c̄culi ī latē vno. et duo s̄t ī altero.
 vel quia duo euangeliste discipula
 tui saluatoris ī carne p̄dicantis.
 et miracula faciētis adhibebāt.
 duo at̄ alij post r̄surrectionē ascē
 sionēq; ei⁹ ī celos ad fidē eius vene
 rūt. vel quia ī figura quatuor aīa
 lū duo qui p̄ hoīem & vitulū desig
 nati s̄t. passionū & mortis ei⁹ indī
 cia p̄tulerūt. duo vō illi qui p̄
 leonē & aquilā designati s̄t. victo
 rie qua mortē destruxit ī signū
 demōstrant. **H**omo q̄p̄e dñs p̄ icar
 nationē mortalis factus apparuit.
 vitulus vō id est oblacus est p̄ nob̄
 ī altari crucis extitit. **I**tē leo forti
 ter mortē s̄bigēdo: aquilā ad celos
 ascendēdo factus est. **A**tq; ideo duo
 c̄culi ī latere vno. et duo s̄t ī latē
 altero. quia nimirū duo euangeliste

dimidiū tenebit longitudo eius.
 semissem & cubitū latitudo. **Que**
 ri solet qd' p'iciatorū dicat. quo
 operienda sit archa. **Sed** cū hor
 de auro fieri iubeat et tante longi
 tudinis ac latitudinis. quante ar
 che fieri p'ceperat. constat p'cul
 dubio qd' tabulā fieri voluit aū
 rea. tantū quāta archā tegē suf
 ficet. **Qd'** videlicet p'iciatorū nō
 aliud q' dnm saluatore. sed specia
 lius i ea viscera pietatis designat.
De quo dicit apls. **Quē** posuit
 deus p'iciationē p' fidē in sanguīe
 ipi9. **Nā** et ideo supponit: quia
 supexaltat misericōdia iudiciū. **Vnde**
 & psalmista. **Suavis** i'q' d'ns. et mi
 sericōdia ei9 sup oīa op'a ei9. **Duos** q'
 cherubin aureos. et p'ductiles facies
 ex utraq' p'te oraculi. **Cherub** vnus
 sit i latere vno: & alter i altero. **Verūq'**
latus p'iciatorij tegat. expandētes
alas & operiētes oraculū respiciātq'
se mutuo versis vultib9 i p'iciatorū
quo operienda est archa. i qua pa
nes p'ositionū tibi dabo. **Cherubin**
 noīa esse angelicavū virtutū iheze
 chiel p'p'ha manifeste declarat. qual
 etiā iuxta exēplū quo hic fieri iu
 bēt' cū alis apparuisse designat di
 cēs. **Et** vox alarū cherubin audie
 bat' vsq' i atū exterius sicut vox
 dei loquētis. **Et** qd' nūō singulari
 cherub. plali at cherubin dicie'. et
 est masculini generis. **Sed** greci
 consuetudo neutro genere cherubin
 posuit. m. lra i. n. mutata. **Verū**
 nū' i'pres hebreū secutus p'dioma.

masculino genere posuit. **Duos** cheru
 bin aureos ac p'ductiles facies: nō duo
 cherubin aurea & p'ductilia. **Qd'** scri
 ptorū i'curia credo i ei9 trāslatioē cor
 ruptū esse: vt p' cherubin. more anti
 quo & scribet' cherubin. **In** p'zetatur
 at cherubin siue cherubin. scie' mlti
 tudo. vl' sciētie itellcūs. **Qd'** videlicet
 nomē tanto rectius quāto p'fē ab
 omī ipulsu ipure cogitatiois alieni.
 visioni sui q'ditoris adherēt. **Vd**circo at
 alas vel i figura cherubin moyses fa
 cē iubet'. vl' i ipa eoz specie p'pheti
 se vidisse testatur qd' etiā licentia so
 let imitari pictorū. vt i altro sedē ha
 bē angeli. et quasi leui volatu vbiq'
 discurre posse signēt'. **Neq'** ei vllam
 tarditate habēt. qm' q'festim vbiq'
 voluerit. assint. **Qd'** ipm nob' q' post
 i'urrectionē spūali iā corpe vestitiis.
 idubitanter p'mittit'. **Expandūt** ergo
 alas cherubin & p'iciatorū tegunt.
 qm' angeli oēm sue nature potētā
 qua i altis habitare. et cūcta illius
 supne p'rie loca leui ac leuō itinere
 penetrare meruerūt. i obsequiū sui
 d'itoris offerūt. ac velut p'iciato
 riū contētes obvmbat. id est. hono
 rat velando. quia totū quē habēt
 statū p'etue felicitatis. ei9 grē depu
 tāt. a quo vt nil mali velle possint
 acceperūt. **Que** at sūt p'pter signifi
 canda societate angelice pacis: q'a
 nūm' q' inter duos caritas habēi nō
 p't. **Vnde** et sese respicē mutuo. et
 i p'iciatorū vultus habē iubētur.
 qz nūm' i q' gl'ificatioē diuine
 visionis sese sibi met alterutrū g'fonāt.

Duo

Itē p̄ cherubin duo testamētā possē figurari. Quorū unū futurā dñi incarnationē. aliud sc̄m̄ clamat. Respiciūtq; se mutuo. q̄ i attestatioē veritatis quā p̄dicāt. i nullo ab invicē discrepāt. Vertūt vultus i p̄piciatorū. quia misericōiā dñi i qua vnica mūdi spes est. valde p̄mēdat. atq; ideo s̄ ex utraq; pte oraculi. quia et p̄cedentia ante incarnationē dñicā t̄p̄a et sequētia. p̄dicationis spūal̄ sciētie replēt. Quibus etiā nomē sciētie mltitudis v̄l sciē mltiplicate cōueit. quia videlicet scriptura sacra spūali ac diuina sc̄a plena ē. eadēq; sc̄a qua scriptura condi cepit. augeri semp et multiplicari nō desinit. Unde et angelus danieli. p̄transibūt iqt̄ plurimi. et multiplex erit sc̄a. Namq; moysen ampliorē p̄iarchis sc̄am p̄cepisse testat̄ ip̄e dñs. qui illi apparēs ait. Ego deus qui apparui abraham. ysaac et iacob. i deo oīpotēte. et nomē meū adonay nō idicauī eis. Multiplicata est ergo ex t̄p̄e sc̄a diuine p̄gnitionis. cū hoc de seip̄o dñs moysi qd' p̄iarchis nō idicauēt ostēdit. Dauid qui i lege dñi meditabat̄ die ac nocte. vidēamq; an seip̄o qui legē sc̄psit moysē aliqd̄ amplius de dñō itellexisse se sensēit. Qmō iqt̄ dilexi legē tuā dñe. tota die meditatio mea est. statimq; subiūxit. Sup̄ oēs docētes me itellexi. Unde et alibi gl̄at̄ dicens dñō. In c̄ta et occulta sap̄ie tue manifestasti michi. Itē ap̄lōs maiora prophetis nosse declarat ip̄e dñs. qui eisdem

loq̄t̄ dicens. Multi p̄p̄e et iusti voluerūt vidē que vidētis. et non viderūt. et audire que audītis. et nō audierūt. Sed de eisdē post r̄surrectionē ascensionēq; suā. maiore adhuc sciētie grām repromittit dicens. adhuc multa habeo vob̄ dicē. s̄ nō potestis portare modo. Cū at̄ venierit ille sp̄s veritatis. docebit vos oēm veritatē. Quib; et i futuro maius oib; que i hac vita p̄gnosci possūt reuelaturū se esse pollicet̄ dicens. Qui at̄ diligit me diliget̄ a p̄re meo. et ego diligē eū. et manifestabo ei meip̄m. P̄t̄ ergo cherubin gl̄e p̄piciatorū sc̄a multiplicata dicit̄. quia i utroq; testamēto. fidelib; magis magisq; ex p̄te p̄gnitio veritatis inotuit. P̄t̄ cherubin gl̄e p̄piciatorū et obombrare dicit̄. quia testamēta crescente t̄p̄e p̄s et multiplicata sc̄a. p̄piciationē nobis dñi saluatoris p̄dicāt. et hac gratis sp̄s vocib; quasi expansis alis ad volatū honorare nō cessant. Quia ei verba colloquētū quasi volatō p̄ aerē ab ore dictū ad cōp̄a veniūt audietū. merito expansis alis et velat̄ ad volandū aptatis possūt designari. Inde p̄cipiā et loquat̄ ad te. supra p̄piciatorū sc̄a sc̄a sc̄a sc̄a ac de medio duorū cherubin qui erūt sup̄ archā testimonij p̄t̄a que mandabo p̄ te filiis israel. Sup̄ra p̄piciatorū loq̄t̄ dñs ad moysen cūcta que p̄ illū mandat filiis isrl. quia p̄ grām p̄piciationis dei sc̄m̄ est. vt hoib; post culpam p̄uauicatiois apparē. et eis viā

veritatis post errorem demonstrare dig-
 natus est. De medio cherubin loquitur
 quia per angelicam visionem et non in
 sua substantia deus apparuit et lo-
 cutus est moysi. attestante aplo. quia
 lex propter transgressores posita est.
 donec veniret semen cui promiserat
 ordinata per angelos in manu media-
 toris. Item de medio duorum cherubin
 loquitur dominus. quia per verbum utriusque testa-
 menti. Persona nos voce ad fidem veri-
 tatis erudit. Vel etiam de medio chery-
 bin dominus loquitur. quia per unigenitum
 suum qui in medio duorum testamentorum
 in carne apparuit humano generi.
 deus pro voluntate sua manifestare
 dignatus est. Quo sensu etiam illud
 potest accipi. quod ait alibacur. in medio
 duorum animalium innotescit. Potest etiam
 in archa etiam sancta ecclesia figuratim
 accipi. que de lignis inperibilibus
 hoc est animalibus sanctis edificata et in
 fide sancti euangelii per quatuor mundi
 plagas distensa coronam vite a domino
 expectet eternam. habes in se tabulas
 testamenti. in meditatione continua le-
 gis dei. habes etiam vineam auream cum manna
 in fide dominice incarnationis. habes
 etiam virgam aaron que frondeat.
 in participatione regni et sacerdotii dominici
 dicere aplo petro. vos autem genus e-
 lectum. regule sacerdotum. habes iudicia-
 torum desuper. ut cuncta que habet bo-
 na largiente divina gratia sese acci-
 pisse meminerit. habes etiam cherubin
 glorie in iudicatorio. vel angelicam vide-
 licet presidia quibus deo iudicio sp-
 adiuuetur. vel testamenta quibus

qualiter vivere. et auxilium recte vivere
 a divina iudicatorio querere debeat insti-
 tuatur. Sic autem sunt cherubin super iudica-
 torum positi. quomodo civitas christi id est
 ecclesia super matrem. id est super Iesum christum
 esse constituta dicitur. non quod altior illo pos-
 sit esse civitas sua. sed quod eius subsidio
 sustentata proficiat. Cherubin supra iudica-
 torium habet archa. quia et ange-
 lica ministeria vel eloquia divina eo
 veracius ecclesiam iuvant. quo ipsa in fun-
 damento summe veritatis stabilita consistit.
Habes et mensa de
 lignis sethim habere duos cu-
 bitos longitudinis. et latitudinis cubitum
 unum: et in altitudine cubitum ac semissem.
 Mensa de lignis sethim facta. est scriptu-
 ra sacra de fortibus sanctorum propter verbum acti-
 busque compacta. Que dum nobis que sunt
 interne gaudia beatitudinis. quomodo
 ad heri perveniat ostendit. cibum profecto
 nobis salutis ac vite suggerit. Hec
 habet longitudinem. cum perseverantiam no-
 bis cepte religionis. latitudinem. cum am-
 plitudinem caritatis: altitudinem. cum spem
 perpetue remunerationis insinuat. Et
 bene longitudo duorum est cubitorum.
 quia actualis conversatio in duabus
 virtutibus maxime consistit. misericordia
 videlicet et innocentia. dicere iacobo a-
 plo. Religio mundana et immaculata apud
 deum propter heri est. visitare pupillos
 et viduas in ebullatione eorum. et immacu-
 latum se custodire ab hoc seculo. In eo
 quod visitare precipit. cuncta que erga
 proximos necesse habetis misericorditer
 agere debemus ostendit. In eo vero
 quod immaculatos nos ab hoc seculo custodire

admonet. vniuersa in quibus nos ipsos
in iste viue oportet exprimit. Quos
duos cubitos bone actionis et dominus ipse
mensure verborum suorum inesse declarat cum
ait. **Sit** labii tui perfecti: et lucerne
ardentes. **Labii** videlicet perfecti. ut a
degradatione sancti huiusmodi purum immunes
lucerne vero ardentes: ut per opera misericordie
coram domino clari fulgeamus. **Ma** scilicet
et vos similes hominibus expectantibus
dominum suum quando reuertatur a nuptiis.
ad altitudinem eiusdem mensure. hoc est ad
spem future retributionis pertinet. **Quo**
modo mensura vna habet cubitum in latitu
dine. vnitatem ipsius dilectionis quam
tota nobis testamentum veteris et noui se
ries commendat. figurate denunciat.
Vna quippe est caritas. hoc est. simplex
et pura mentis pietas. qua et deum et
proximos et ipsos quos inimicos amare iubet
mur: quibus magna distantia ac dis
tinctio sit rectissimi ipsius amoris. **Deum**
primo loco inimicos vltimo diligere debemus
ipsius quos proximos per differentiam merito
dispar sit modus impendendus amo
ris. **Sicut** patriarcha iacob cum omnes
diligere filios. ioseph tamen singulari
merito inuocet pro ceteris diligere
scriptura teste nouimus. **Unde** pulchre
in canticis canticorum de ecclesia christi. **In**
troduxit me rex in cellam vinariam. et
ordinauit in me caritatem. **Porro** quod
altitudo cubitum ac semissem habeat
cubicus eque ut in latitudine vni
tatem ipsius spei nostre celestis insinuat. qua
expectamus dominum nostrum quando reuertatur
de celis remuneraturus seruos
quos vigilantes accinctis labiis. et au

ditibus bonorum operum lucenis inuene
rit. **Ma** et pro diuersitate meri
torum multe sunt mansiones in domo patris:
vna est tamen regnum celorum. in quo omnes
recipiet electi. **Semis** vero qui su
perest. tunc vite contemplatiue. quo non
nulli etiam sanctorum in carne adhuc po
siti. frui meruerunt indicat. **Quibus**
non solum sperare celestia premia.
verum etiam ex parte videndo pregesta
re donatum est ut ysaias et micha
ceterique prophete qui viderunt dominum sede
do in solio glorie sue constantem celorum
exercitum. ut petrus et iacobus et iohannes
qui clarificatum inter moysen et
heliam dominum in sancto monte viderunt.
ut magister gratum cui priusquam carnis
debitum soluet. donatum est in paradisu
ac tunc celum rapti. et audire archa
na verba que non licebat hominibus
loqui. **In** his ergo et huiusmodi fa
mulis christi mensura nobis tabernaculi
hoc est. diuina scriptura qua ecclesia
sancta sine cessatioe reficitur. **Sup**
cubitum quibus spei semissem in altitu
dine adiungit. quia superne beatitudinis
promissionem vltimo pulchre reddita demo
strat. **Que** nimirum promissio
quod in petri et in transitu sanctorum mentibus
apparet. recte per dimidium cubitum. et
non per plenum figuratur. **Et** iaura
his eam auro mundissimo. **Auro** pu
rissimo mensura tabernaculi iauratur.
quod et scriptura sancta celestis sapientie
sensu clara refulget. et ipsi qui
eam perdere prophete. per clari vitam ac
sermone fuerunt. **Facies**que illi labium
aureum per cunctum: et ipsi labio coronam

terrasile alta quatuor digitis. **L**abium aureum fit mese et per circuitum. quia doctrina sacri eloquii per mundissima nobis predicatorum ora ministrat. **N**eq; illorum locutio que divina nobis archana tradiderunt. humane fabulatiois sermoibus vllatenus attingi consentiebat. quoniam potius non potantem nociva. sed et otiosa hominum verba graviter ferire ac redarguere curabat. **D**el ete labium fit aureum mese per circuitum. quia scriptura sancta omni ex parte sue locutionis cum recte intelligitur: claritate nobis sapientie celestis resonat. **C**ui videlicet labio corona additur: quia lingua predicantium suis auditoribus retributionem vite promittit eterne. **E**t bene ipsa corona quatuor digitis alta fieri precipitur: vel quia nobis celsitudo corone prophetie per quatuor sancti evangelii libros ostenditur: vel quia per custodiam evangelice fidei et operationis. ad coronam nos vite pervenire oportet. **E**t pulchre per digitos. libri intelliguntur designantur: quia nimirum tabule legis. digito dei esse septe referuntur: et in evangelio dominus distinctionem legis temperaverunt. digito sebebat in terra. dicens de adultera quam accusabat pharisaei et scribe **S**iquis vnum sine peccato est. primus in illa lapide mittat. **D**igitus autem dei: spiritus sanctus intelligitur. **I**nde est illud quod matheus dominum dixisse refert. si ego in digito dei. lucas quasi exponendo dixit in spiritu dei. **I**taque labio mese aureo corona aurea quatuor digitis supponitur. quia purissima

sanctorum predicatorum. eloquia spon eterne retributionis expectant: que ministerio sancti spiritus in quatuor sancti evangelii libris descripta continentur. **N**ec solum predicatorum ipsi primium sui laboris in celis accipiunt. verum etiam omnibus sibi obtemporantibus eandem vite coronam certa evangelice veritatis auctoritate promittunt. **B**ene etiam eadem corona interrasilis fieri iubetur. quia eterne nimirum luminis retributio regni. non indifferenter omnibus datur. sed pro qualitate accipientium distinctio divinitus examine singulis quibusque distribuitur. **C**orona enim aurea mese domini pura et non interrasilis esset. si claritas future iustorum retributionis iustorum equalis omnibus paraderet. instar videlicet huius solis mundani. cui splendore deus indifferenter super bonos et malos facit oriri. **A**tque sicut stella stelle differt in claritate: sic et resurrectio erit mortuorum. **C**orona mese domini variis distincta sculpturis. si operentur ornatis apposita est. **O**na eterne vite futura omnibus est promissa iustis. sed multiformis in illa pro diversitate meritum gloria est singulorum. **Q**uod vero descripta prius una corona subungitur et super illam alteram coronam auream. de illorum potest premio recte intelligi. qui generalia sancte scripturae mandata. spontanea vite perfectioris delectatione transcedunt. ideoque speciale pre ceteris fidelibus retributionem voluntarie oblationis expectant. **C**orona namque aurea quatuor digitis alta. labio mese aureo apponitur. cum per evangelium hijs qui mandata divine legis custodiunt. vita eterna

8

pmittit? dicere dno ad diuitem. Si vis
ad vitam ingredi serua mandata. Non
homicidium facies. non adulterabis. non
furtum facies. non falsum testimonium dices.
honoram patrem tuum et matrem: et diliges
proximum tuum sicut teipsum. Sed eadem co-
rone. corona aurea supponit?
cum pertinere adiungit? Si vis perfectus
esse. vade vende omnia que habes et da pau-
peribus. et habebis thesaurum in celo.
et veni sequere me. Ad hanc coronam
pertinet canticum illud nouum quod uirgines ta-
tum coram agno canentem inferunt. qui
empti sunt ex hominibus et primicie dno et agno.
Ad hanc quod idem sequuntur agnum quo
cumque ierit. Vel certe corona aurea la-
bis mense domini apponit? cum in uerbis sacre
scripture discernimus egredientes a carne
aias ad eterna in celis premia esse recipie-
das. Et super illam auream aureola superad-
dicuntur corona. cum in eadem scriptura repe-
ritur quod eis sublimior in fine seculi gloria
in corpus quam immortalium receptio seruet?
Quatuor quoque anulos aureos parabis.
et pones in quatuor angulis eiusdem
mense per singulos pedes. Hec ut supra
exposuimus de archa. etiam hic accipie-
nda sunt. Quatuor namque oculi aurei. qua-
tuor sunt euangeliorum libri: per quorum fide
attingit. ut omnis scriptura sancta per mundum le-
getur uniuersum. Quatuor autem pedes
habet mensa. quia quadriformi ratione
omnis diuinorum eloquiorum series distin-
guuntur? In libris namque sanctis omnibus iterum
oportet que ibi eterna continentur? que
sancta narrat? que futura prenuunt?
que agenda precipiant? vel moneant?
Item mensa tabernaculi quatuor habet

pedes. quia uerba celestis oraculi vel
historico intellectum. vel allegorico. vel tro-
pologico id est morali. vel certe solent
accipi anagogico. Historia est namque
cum res aliqua quomodo secundum litteram
sanctam siue dicta sit. plano sermone
refertur? Quomodo filii israel ex egipto
saluati. tabernaculum domino fecisse nar-
rantur in deserto. Allegoria est. cum
uerbis siue rebus mysticis prentia christi
uel ecclesie sacramenta signantur? Verbi
videlicet. ut ysaias ait. egredietur
uigna de radice iesse. et flos de radice
eius ascendet. Quod est apte dicitur. nascetur
uirgo maria. de stirpe dauid: et christus
de stirpe eius orietur? Rebus autem. ut uirgo
de egiptia seruiente saluatus per san-
guinem agni. ecclesiam significat: pas-
sione christi a demoniaca dominatione libe-
rata. Tropologica id est moralis lo-
cutio. ad institutionem et correptionem
morum siue aptis siue figuratis pro-
lata sermonibus respicit. Aptis uide-
licet. ut iohannes admonet dicens.
Filioli mei non diligam uerbo neque
lingua: sed opere et ueritate. Figuratis
uero ut salomon ait. Omnia tempore sunt
uestimenta tua candida: et oleum de ca-
pite tuo non deficiat. Quod est apte
dicitur. Omnia tempore sunt opera tua munda.
et caritas de corde non deficiat. Ana-
goge id est ad superiora duces locu-
tio est. que de premiis futuris et ea
que in celis est uita futura siue mys-
ticis seu aptis sermonibus disputat.
Aptis scilicet. ut beatus mundo corde. qui
ipsum deum uidebit. Mysticis uero. ut beatus
qui lauat stolas suas. ut sit particeps

illis in ligno vite: et per portas intrant
 in civitate. **Quod** est patenter dicere.
Dei qui mundat cogitationes suas et
 actus. ut pietate habeant videndi
 dominum christum. qui ait: ego sum via veritas
 et vita. et per suam doctrinam atque exempla
 procedentium intret in regnum celorum.
Subter coronam erunt oculi aurei.
 et mittant vectes per eos. ut possit
 archa portari. Spes quae vectes facies
de lignis sethim. et circumdabis auro
ad subvehendam mensam. **A**parte subter
 coronam circuli erunt: quae libris sancti euangeli-
 j utinam in hac vita. coronam vite
 superne in caelis speramus. **P**er quos vide-
 licet mittuntur vectes ad subvehendam
 mensam. quia doctores sancti ut verbis
 sacri eloquij corda audientium refi-
 ciant. ipsi per omnia tempora sua necesse
 est in evangelica lectione fixam teneant.
 quantum ad fidem sensumque illius. omnem
 suam interpretationem ac doctrinam lectionem
 dirigant. curentque sedulo. ne quod aliud
 agendum. sperandum. amandum ve in
 scripturis omnibus quod in quatuor euangeli-
 j libris invenit. doceant. **Quidam**
 universa scripturarum eloquia ad suam
 et quae in evangelijs scripta est fide ac
 dilectionem referunt. quasi totam dominum
 mensam cum panibus ac vasibus ipsius in
 quatuor oculis portat. Parabis
et acetabula ac fialas. thuribula
ac ciatos. in quibus offerenda sunt libamina
ex auro purissimo. **V**asa varia
 quae ad offerenda libamina sunt facta:
 varie sunt distinctiones dispari capa-
 citate audientium. **N**on est una eademque
 omnibus potest queere doctrina. **A**liiter namque

sapientes. aliter insipientes. aliter divites aliter
 pauperes. aliter sani aliter infirmi. aliter
 senes aliter iuvenes. aliter viri aliter
 feminae. aliter celibes aliter coniugati. aliter
 plebei aliter subditi monentur ad monen-
 di sunt. **Q**uae tamen omnia vasa ad men-
 sam tabernaculi ad omnia libamina offe-
 renda pertinent. quae quaecumque prudentes di-
 versimoda pro diversitate audientium loquuntur.
 universa in regula sanctae scripturae inveniuntur.
 atque ad offerenda domino vota honorum
 operum corda excitant auditorum. **Q**uae
 videlicet opera una diversitas sanctae pre-
 dicationis ipsius domini ore designabatur
 cum dicit. **R**esputas est fidelis dispen-
 sator et prudens. quem instituit dominus super
 familiam suam ut det illis in tempore tritici
 mensuram. **M**ensuram quae tritici con-
 servis dat in tempore fidelis dispensator et
 prudens: quoniam discretus ubi minister
 non solum tempus opportunum in dicendo
 observat: verum etiam qualitate sen-
 sumque auditorum diligenter exquirat: et
 iuxta huius distantiam: modum sui ser-
 monis temperat. Et pones super mensam
panes propositionis in conspectu meo semper.
Doctores sunt spirituales. qui in lege domini
 die ac nocte meditantur. cunctis et
 clarum iterantibus. refectionem verbi ce-
 lestis offerunt. **Q**ui tunc panes propo-
 sitionis vocantur. quia in titulo semper
 esse debet universis fidelibus sermo sa-
 lutis. neque unquam in ecclesijs desse oportet
 propter auditoribus verbum solacii.
Quod dominus per prophetas veritatis mundo per
 pones in conspectu suo semper apparere. et usque
 ad finem saeculi hijs qui esuriunt et sitiunt
 iustitiam incessanter abundare voluit.

De hys panibus quot & quales faciendi
in leuitico plenius vel quomodo pone-
di fuerit refert dicente dno ad moysen.
Accipies q̄ simulā et coques ex ea
panes duodeci: qui singuli habebūt
duas decimas. Quorū senos altvise-
cus sup mēsa purissimā corā dno
statues. et pones sup eos thus luci-
dissimū. ut sit panis ī monimētū
oblacionis dñi. **I**n singula sabbata
mutabūt corā dno suscepti a filijs
isrl' fedē sempiterno. crūtq; aaron &
filiorū eiꝝ. ut comedat eos ī loco scō.
Ubi manifeste ī primis ipō etiam
nūō panū duodeci aplōꝝ forma pre-
mōstrat: q̄s appares ī carne dñs
primos elegit: quorū ministerio cibū
vite pctis gētibꝫ daret. Deniq; esu-
riētibꝫ in deserto turbis. dicit eis dē
discipulis suis: nris videlicet aplis.
Date vos illis manducare. **E**t factu
m̄is de quibꝫ panibꝫ quibꝫ milibus
hoim. ipi collegerūt duodeci copli-
nos fragmētōꝝ. q̄ nimirū aplōꝝ
& aplicoꝝ viroꝝ est ea que tue be-
nequeūt septuagariū sacramētū cape.
Duodeci ergo panes ī mēsa taber-
naculi. duodeci sūt apli. et oēs do-
ne eorū sequaces. qui ī ecclā vsq; ad
Assumationē sc̄li pplm dei alimonis
verbi pascē nō desinūt. panes duo-
decī ppositiois nūq; de mēsa recedūt.
Et bene idem panes nō de qualibet
farina. sed de simila fieri iubēt:
quia nimirū quicūq; alijs verbū
vite ministrat. primo necesse ipōs
est virtutū frugibꝫ operā dare: qua-
tinus ea que pdicando admonent.

etiā faciēdo p̄mēdē: cōfigurati
exēplis illis qui de semetipō ait.
Nisi granū frumētī cadēs ī tra-
mortuū fuerit: ipm solū manet.
Unde etiā idē panes sem̄ altviseꝝ
sup mēsa statū p̄cipiūt: p̄pter cō-
cordiā caritatis & societatis. **N**ā
et dñs binos ad pdicandū discipulos
misisse phibetur. figuraliē istinās
qd' sc̄i doctores nūq; ab invicē ī af-
fectioē veritatis vel ī affectū dilec-
tiois discrepēt. **Q**uod at sup panes
thus lucidissimū signōit: v̄tutē
orōnis designat. qua idem doctores
sue ministeriū pdicatiois. simul
deuotiois opa dno p̄mēdat. **N**am
p̄ thus orōnē designari. testatur
psalmista qui dicit. **D**irigat orō
mea sicut incensū ī p̄specū tuo. **E**t
thus lucidissimū sup panes ponit
ī monimētū oblacionis dñi. quādo
p̄te scōꝝ actioni ac deuotioni orō
pura. supadditur. quo p̄ hec v̄trāq;
rite sociata. sēp mēoria sacre ob-
lacionis ī conspēū sumi ab arbitris
appareat. **B**ene at p̄ singula sab-
bata panes corā dno mutari mā-
dāt. **P**anes nāq; qui sex p̄ dies
opandi ī mēsa dñi fuerūt positi.
sabbato nouis mutāt: cū docto-
res quibꝫ sc̄e ecclē cōpleto t̄pē sui
sc̄i laboris et̄na ī celis quiete re-
muneant: et alios post se ī idē
opus laborandi ī v̄bo sc̄i eiusdē
sp̄e rehbuciois relinquit. **S**icq;
fit ut mēsa dñi nūq; nūq; panis
top̄ remaneat: verū mox vno
sblato pane. alius loco eiꝝ substituit:

dū succedētibz sibi p ordinē minis-
 tris vbi. nūq̄ ecclē des̄t qui aplice
 seu fidē pietatis seu mūdiciā acti-
 oīs. et vbi ostendat & factis. semp
 manete illa sentētia pulcherrī-
 ma. qua ī laudē eiusdē scē ecclē
 dicitur. Pro p̄ribz tuis nati sunt
 tibi filij. **A**stitues eos p̄ncipes sup
 oīm erā. **Q**uasi alijs vbi tabna-
 culo dei dicitur. **P** p̄ribz tuis veteri-
 tis. parati s̄t tibi noui. **A**stitues eos
 ī r̄fectionē cordū spūalē fidelibus
 toto orbe terrarū. **P**anes ḡ panibz
 mutabāt. mēsa sp̄ eadē ī tabna-
 culo stabat. qz abeūt & veniūt. doc-
 tores vbi. alijsqz redētibz succedūt
 ī ordīe suo alijs. **S**criptura at nullis
 abolēda p̄ eū ep̄ibz constat. vsqz dū
 ī fine mūdi apparere dno nec sep-
 turis vltra nec ī p̄tibz eoz opus
 habebimz. **I**pleta illa exoptissima
 p̄missioē dñi qua dicit. **E**t nō do-
 cebit vnq̄sqz p̄ximū suū frēm.
 dices. cognosce dñm. qm̄ oēs scient
 me a maiore vsqz ad maximū. **C**o-
 quebant. at panes ante sabbatū
 vt iosephus scribit duo & duo diuisi
 ante sabbatū. et sabbato mane ob-
 lati sup mēsa sacra ponebantur
 senī ad alterutros cōuersi. duabz
 patetis aureis suppositis thure ple-
 nis. que p̄manebat vsqz ad aliud
 sabbatū. et p̄ illis alijs deportabāt.
Illi vō sac̄dotibz exhibebant. et thu-
 re incenso ī igne sacro ī quo oīa olo-
 crusta fiebāt. aliud thuris sup alios
 panes adiciebat. **Q**uod qz ī libro regū
 scriptū est. quia dauid tabnaculū

ingressus. panes sc̄oz a sac̄dotibz acce-
 perit: sabbato mane sc̄m est. **V**erū at
 ad tabnaculū illa hora qua panes sep-
 timane p̄cedentis sabbati sublati erāt
 de mēsa dñi vt ponerēt. panes noui
 qui pridie s̄c̄ fuerāt cocti. **S**icqz pa-
 nes sc̄os accepit: vt ne ad momētū
 quidē hanc mēsa dñi sine pane rema-
 nēt. **V**nū adhuc sollicitius q̄s̄dēare
 libet: qd̄ p̄ singula sabbata mutari
 iubebant. **N**āqz ita mutabāt. vt
 singuli eoz et sabbato īponerēt. ī
 mēsa. et sabbato rursū ablati ī esū
 p̄ficerēt sac̄dotū. et qdē diebz operū
 ī mēsa dñi positi apparerēt. sed ī die
 sabbati. idz reges īpositi ī mēsa. rursū
 sup die altero sabbati de mēsa sublati.
In cuius ordīe r̄blatioīs qd̄ nob̄ missi-
 re itelligēdū est. nisi qd̄ sc̄i doctores
 p̄mo oēs iusti et post opa bona q̄bz
 ī ecclā claruerāt ad regē pueniūt.
 et vt bona delectēt. opari spe future
 quietis. ac beatitudis accēdūt. **I**mpo-
 nebant. ergo panes sabbato sup mē-
 sam dñi. ea vtiqz ītentioē ponētū.
 vt trāfacto sabbato ibidē p̄ sex dies
 operandi manerēt. hys qz trāfactis.
 altero supueniente sabbato ī r̄fectione
 sūmi sac̄dotis & filioz eijs cōsumerēt.
Quia nimirū ī p̄mordio nobis deo
 deuote querelatioīs accipiēda reges
 et vita et̄na p̄mittit. ea tamen
 p̄ditioē. vt p̄ labores et opa bona vi-
 te t̄p̄alis ad eā p̄tingē debeamz. **Q**uia
 at r̄atioē qd̄ sūm̄ sac̄dos et filij eius
 panes p̄positioīs comedebat ad ingressū
 vite celestis p̄tineat. ī expositione
 versiculi sequētis ap̄tius suo loco dicit.

Suscipiebantur aut panes idem a filiis
isrl. quia de cetero spiritualium dei famulorum
eligi atque ordinari debet: qui gradum
sacerdotii et doctrine habeant. Quod in con-
clusionem subiungitur: eruntque aaron et
filiis eius. duobus modis per misterium
accipi potest. Comedit namque aaron
cum filiis suis panes sanctos de mensa ta-
bernaculi sabbatos. cum summi pontifex
noster raptos de hac vita electos suos in
augmentum corporis sui quod est in caelis. hoc
est sine me sume illius deorum multitu-
dinis introducit. vel certe erunt panes
sancti aaron et filiorum eius. cum et principes
quique et subiecti illis in domino populi exemplis
primum precedentium ad vitam nutriuntur eterna.

Facies candelabrum
ductile de auro purissimo
Candelabrum etiam tabernaculi sicut et
mensa. vniuersale precibus temporis ecclesiam
designat. Ideo namque sunt ante velum
interiora quod archa testamenti posita est.
quia necdum ad visionem in caelis sui
receptoris meruerunt intrinsece.
Sed mensa est qui hiis qui esuriant et
sicut iustitiam victum cotidie celestem
ne in temptationibus deficiat impendit.
Candelabrum est. qui inter lucis et vani-
tatis ostendit. Mensa pariter et cande-
labrum est. qui sanctis edoctus literis. et animas
esuriere satiare bonis; et sedentibus
in tenebris atque umbra mortis. lu-
cernam verbi subministrare didicit.
Cui nimirum lucere dum sese humiliter
subicit. ad agenda videlicet que dei ser-
mo precepit. a suis se voluptatibus
cohibens ad speranda. et diligenda
que promissit a visibilibus se gaudys

sustollens. quasi candelabrum eius ef-
ficat: quia suis per omnia voluntatibus
imperium celestem proponit. seseque humiliter
claritate verbi dei omnibus et predicando
et faciendo premostrat. Hastile eius
et calamos ciphos et sperulas et lilia
ex eo procedunt. Hastile candelabri.
ipse qui est mediator dei et hominum ca-
put ecclesie homo christus debet intelligi.
De cuius corpore quod nos sumus quasi
de calamis ex hastili precedentibus
dicit apostolus. Ex quo totum corpus per
nexam et punctiões subministratum
et instructum. crescit in augmentum dei.
quia nimirum deus operis receptor noster.
qui in se quo proficiat non habet. ad-
huc per membra sua cotidie augmentum
habet. Calami ergo precedentes de has-
tali predicatorum sunt. qui instituti a domino
dulce sonum ediderunt in mundo. videlicet
licet canticum novum. Calami sunt omnes
ecclesie filii. qui dicente sibi propheta.
cantate domino canticum novum laus eius
ab extremis terre. libet obrepere
resonantes laudem domino ac dicentes.
Et direxit gressus meos. et unxit
os meum canticum novum. unum deo
meo. Quia vero ciphis vino repleri
solet. non immerito per eos mentes audien-
tium designat. que a voce predicantium
vino scientie replentur. Et quoniam eodem
vino eterne deuotionis rebricata cor-
da fidelium infatigabili desiderio ad
deum tendunt. nec in candelabro post
ciphos sperule fiunt. Speram et ex
omni parte voluit. Quia nimirum
mentes electorum nec aduersitatibus
villis seculi retineri. nec prosperitatibus

possunt corrumpi. qm̄ i oib⁹ que oc-
 currūt ad deū p̄ scā desideria pro-
 ficiat. Et bene post calamos ciphos
 ⁊ speculas i candelabro lilia defor-
 mant. quia post debriationē po-
 tus spūalis. post irremouibile scē
 opationis cursū. illa virtēs patria
 seqt. que aiab⁹ scā id ⁊ floribus
 vernat etnis. **S**ex calami egrediet
 ⁊ lateribus. tres ex vno ⁊ tres ex
 altero. **C**onstat nāq; nūm̄ senariū
 in quo factus est mūdus. opm̄ p̄fec-
 tionē designare. **S**ed qm̄ ita po-
 situs est i descriptōe calomoz. ut i
 bis ternos diuidant. magis de-
 trinario dicēdū est. **T**res nāq; ca-
 lami de vno latē hastilis. ⁊ tres e-
 gredūt. ⁊ altero: quia fuerūt do-
 ctōres ante aduētū dñi i carne. qui
 fidē scē trinitatis mystica voce de-
 signaret. et quātū rudēs adhuc ca-
 pere poterat iudicare. **V**nde est
 illud psalmiste. **V**erbo dñi celi fir-
 mati sūt: ⁊ spū oris ei⁹ ois virtus
 eoz. **N**ōtē etenim dñi. p̄m̄ nōtē v-
 bi. filiū: spū vō scā. ipō suo nōtē.
 spū oris appellat. **C**ui⁹ videlicet
 scē trinitatis vnā esse potētā. vo-
 lūtātē ⁊ opationē designat. cū et
 celos verbo dñi. et oēm virtutē eoz.
 spū oris eoz esse firmatū asseuerat.
Sūt modo doctōres qui eandē fidē
 scē trinitatis apte p̄dicēt. ita vt oēs
 qui ad xp̄m̄ p̄tinēt. eandē debeant
 fidē consecrari. dicēte apl̄s dñō.
Fūtes gō. docete oēs gētes. bapti-
 zantes eos i nōtē p̄ris ⁊ filij. ⁊ spū
 scī. **V**nde ⁊ paulus p̄ fidelib⁹ orās.

eozq; in fidē accepta p̄formari desiderās
 aūt. **G**ra dñi nr̄i ih̄u xp̄i ⁊ caritas dei
 ⁊ cōmunicatio scī sp̄s sit s̄p̄ cū oib⁹ vobis.
Ite tres calami ex vno latē candela-
 bri. ⁊ tres prodeūt ex altero. quia et
 ante ⁊ post incarnationē dñicā terni
 fuere gradus eoz qui fidelit̄ i eccl̄a
 dñō seruiūt. **D**uignoz videlicet con-
 tinētū ⁊ rectoz. **D**uoz distantia
 iezechiel p̄ph̄a mystice desc̄bit. cū ve-
 niētē plagarū articulo. tres tūmo-
 do viros noe videlicet danielem ⁊ iob
 libeandos eē p̄dixit. **I**n noe nāq; q̄
 archā i vndis rexit. p̄positos eccl̄e
 i daniele qui i aula regia p̄tinēt
 vniū studuit. cōtinētēs suae v̄gines:
 i iob qui i cōiugali vita positus.
 mirandū cūctis exēplar patientie
 p̄buit. bonoz vitā cōiugatoz ostē-
 dit. **I**te corūdē i nouo testamēto dis-
 tantia dñs s̄b̄ figura ~~ostēdit~~ illinat
 eoz qui i lecto. i agro. i mola repe-
 riēdi sūt i die iudicij: e quib⁹ singlōs
 assumēdos. singlōs dicit eē elinquē-
 dos. **N**ā i lecto. quies continētū: i
 agri cultura. industria p̄dicatozū: i
 gyro mole. labor exprimit quigatoz.
Et qz i hys oib⁹ gradib⁹ qdā eligēdi.
 qdā vō sūt reprobandi: itē de singu-
 lis dicit. quia vn⁹ ⁊ duob⁹ assumit.
 et alter relinquit. **Q**uia vō i p̄te
 dcoz s̄blimius est meritū p̄dicantū.
 q̄ eoz qui solūmodo q̄tinētē et nō etiā
 op̄i doctrine studēt. itē s̄blimior conti-
 nētū q̄ cōiugatoz cōuersatio. itē
 supremū calami qui hīc ⁊ idē de hasti-
 li p̄debant. eos qui i vtroq; testamē-
 to inter virtutes alias doctrine studio

se se s'bdidere designat. recte inferiores
calami qui eque ex utroq; hastilib
latere p'deūt. vitā continentiu deo de
uotā. recte ifimi calami sed et ipi
ex eodē vni9 candelabri stipite orti.
bonoz vitā cōiugū i v'usq; testamē
ti tpe. vni eideq; dno fidelit' seruicē
tes typice demōstrāt. Diuersis autē
locis calami pcedūt de hastili. qui
tamē oēs suo cuiq; loco & ordine re
flexi i altū. ad vnā pueniūt sumi
tate. quatinus equalē sup se positio
nē lucernarū valeant conseruare.
quia nimirū dci et si mēitox gra
dib9 st' discreti. vna tamē fide finita
v'itatis iburi. ad vnā i celis lucē
etne v'itatis pueniūt. Et quanto
q;q; altius i hac vita xpo adherere
curauerit. tanto vicinius i illa vita.
ei9 visioe fruct9. ita vt de qbusdā
p magno virtutis merito dicatur.
Hij s' qui sequūt' agnū quocūq;
ierit. De qb9 paulo ante quasi de
p'ximis candelabri calamis pmissū
est. Et cātabāt quasi cāticū nouū an
sedē dei & ante quatuor aīalia & se
niores. vbi ostēdit' qz oēs sci p pla
teas supne illi9 ciuitatis cāticū
lecticie nouū dno cantāt. sed illi pre
ceteris illi speciali gaudio carnis
sblimant' : qui gnālē vitā fidelū
p'iuilegio sacre virginicatis crāscē
derūt. Tres ciphī quasi i nucis mo
dū p calomos singulos speruleq; lil
& lilia. et tres filii ciphī istar nucis
i alceō calomo. speruleq; & lilia. Hoc
erit opus sex calomoz qui p'ducēdi
st' de hastili. Ruce i figura pntis

eccl'e ponū solere testat' salomon.
qui ex p'sona doctoz fidelū loqet'
i cāntico cāticoz dices. Descēdi i
ortū nucū: vt videre poma cōual
lū. Sicut cā nux dulcē qdē fecim
habet iterius. sed nō huc ostendē
foris nisi fracta teste duricia po
test. sic iustoz vitā presens ita sua
uitatē grē spūal' icimo corde con
seruat. vt hec a p'xis quāta sit
nullaten9 valeat p'spici. donec so
luto corpis domicilio libe se aie
ipoz alterutrū in celesti luce con
spiciat. et quāta singl'e grā spūs
sci fulgēt. quātū vnaqueq; diligit'
nb alceā nulli p'orsus maneat oc
cidenū. fiūtq; ciphī i candelabro ad
nucis modū. cū quilibet dci vinosa
p'ie repleri desiderantes. ad exēplū
se se iformare satagūt p'cedētū ius
toz. quos magna iuisibiliū bonoz
dulcediē ac dilectioe plenos esse no
uerūt. Quia at p singulos calomos
tres fuere ciphī. sperule & lilia. sig
nificat ternas tpm differēcias qb9
dci et ante incarnationē dnicā. et
postea deo deuote vixerūt. Fuerūt
etenū iusti ante legē. fuerūt s' lege.
fuerūt t'pib9 ppharū. Itē post ascē
sionē dnicā congregata est ecclia
p'imitiua ex isrl'. cōgregat' nūc
ecclā de gētib9. congreganda est i
fine mūdi de r'liquis isrl'. Habe
bat ergo calam9 p'xim9 i vno latē
tres ciphos. sperulas & lilia. quia
i pte doctoz ante incarnationē dni
erāt tres ordines eoz qui haustū
grē celestis quasi ciphī sitiret. i via

dñi promptissime quasi sperule cur-
 reat. supne dñi retributiois quasi
 candore lilioz odoreq; gaudenter ex-
 pectaret. idz. ante legē. sibi lege. sibi
 ppheticis. Sed scalam; et ipē habe-
 bat tres ciphos. sperulas & lilia.
 quia gemetes illi; tpiis eque tres
 ordines scōz i pfata distinctioe tpm
 habebat potū spuale desiderātes.
 viā mandatorū dñi currētes. et
 celestia premia postulantes. Ter-
 cius silē calami; tres ciphos. spe-
 rulas tria habebat & lilia. quia
 mlti erāt iugati ante legē. mlti
 tī sibi lege. multi i dieb; ppharū.
 qui vbi dñi audire. qui viā eius
 curre. qui bonoz opm pnia ab
 ipō expectare gaudent. Itē ex a-
 lio latere hastilis et pmi; calami;
 & scd; & tercius. tres ciphos & spe-
 rulas. tria q; habebat lilia. quia
 i nouo q; testamēto & i doctorib;
 et i continētib; & i iugatis deo
 deuotis. tres fuere ordines tpm
 distantia. hoc ē i pma ecclā. primi-
 tiua. de isel. i nra electioe de ge-
 tibus. i vltia collectioe reliq;aru
 isel. qui vniūsi. quiq; suo tpe v-
 bo vite debriari. i viā pacis ppe-
 race. candore ppetue lucis videre
 desideraret. In ipō at candelabro erit
quatuor ciphī i nucis modū. spe-
rulaq; p singlos & lilia. sperule
sibi duob; calamis p tria loca.
qui sil' sex fiūt. pcedētes de hasti-
li vno. Dixim; ipm candelabz
id est stipite candelabz mediū
de quo calami pcedebat. dñm

saluatore designare. de cui; grā iusti
 qd' boni habet acceperūt. Unde ipē
 i euangelio cū dixisset discipulis. ego sū
 vitis vos palmites. cōtinuo sibi iugit.
 Sicut palmes nō pōt ferre fructū a
 semetipō nisi māsēt i vite: sic & vos
 nisi i me māseritis. Quasi alijs vbi
 dicit. Ego sū candelabz. vos calami
 mei. Sicut calami nō pōt se erigere
 ad supportandā lucnā. nisi fixus mā-
 serit i stipite candelabz. sic nec vos
 nisi i me māseritis lucē veritatis &
 fidei i vob' ferre valetis. In quo ni-
 micū candelabz quatuor ciphī facti
 sūt. quia i quatuor libris scī euāgelij
 qui de dño st' oscripti. & gustū vini no-
 uū. hoc ē. doctrine celestis iueim;. Qd'
 nō vites veteres. hoc ē. mētes terrenis
 adhuc desiderijs iherētes. sed tantū
 inouata p spm grē dei corda fidelū
 cape queūt. Sūt p singlos ciphos
 sperule simul & lilia deformata. qz
 idem dñs qui pocula nob' sapientie
 spūal' pparauit. cursū q; pte opatiōis
 ioffensū ac promptū. et habendū
 nob' ostēdit. et vt habē possem; ipē
 donauit. et ne iuacū currem; da-
 ritatē nob' pte celestis ad quā iue-
 dem; promisit. et hui; nob' aditū sua
 grā patefecit. Vt certe sibi duobus
 calamis p tria loca ciphī. sperule &
 lilia fieri mandant. possum; hec
 mystice iēpretari. qz tbi; fidelū gra-
 dibus de qib; sepius dixim;. iugatorū
 scilicet continētū & vginū doctrīa
 veritatis aperuit. et cursū boni opis
 ipeauit. et hēditatis semp i marces-
 sibilis atq; icorrupte bndictionem

promisit atq; donauit. Et apte cypri spe-
rule et lilia candelabri nō sup calomos
s; s; calamis esse iubet. qz corda p-
dicantiū pmo oīm electoꝝ ne ad ifirma
dilabi possint. donis. mandatis & p-
missioib; dñicis sustentant. atq; ad
amanda et querēda celestia s; bleuāt.
Hinc etiā scā ecclia videlicet sponsa
xpi de ipō gloriā dicitur. Leua ei; sub
capite meo: & dextera illi; amplexa-
bitur me. Leua quippe sponsi s; capite
est posita sponse. quia tꝑalib; bene-
ficijs dñs mētes fidelū et tērens vo-
luptatibus & concupiscētijs segregās
ad speranda & desideranda ppetua
bona erigit. Et dextera ei; amplexa-
bitur eū: quia ostensa diuine maiest-
tatis ei; visio. illa sine fine glificat.
Apte speca. cypri lilia et s; duob; s;
calamis. qz i utroq; testamēto
fidelib; q̄uis ceremonijs distatib;
eadē deuotio dñi seruādi mandata
eadē est glā regnī celestis q̄seruata.
Quartus at cyprius. specula & liliū
que sup calomos oēs sed iuxta sumi-
tate fuere candelabri ipi; apꝑie ad
dñm ptinet saluatoꝝ. qui nō solū
electis suis v̄tutū sciam opationē re-
munerationē tribuit. verū etiā in
seipō & idem homo xpc figurā oste-
dit cypri. cū se plenū spū scō decla-
rauit. Formā p̄tendit spere. cū ap-
paret i mūdo. absq; villo circūstrepē-
tū rerū obstaculo. exultauit vt gy-
gas ad curredā viā. Spem mon-
strauit lili; cū r̄surgēs a mortuis
atq; ad celos ascēdēs. clarificatus
est ea claritate quā habuit p̄usq;

mūdo esset apud p̄em. Et recte
hic cyprius specula et liliū calamis
altior eminebat. quia nimirū do-
na que mediatori dei & hominū
hoī ihū xpō deus p̄ contulit. oēm
huāne capacitatis modū trāscēdit.
Uniciūq; ei nrm data est gratia
scdm mēsurā donationis xpi. In
ipō at xpō sicut ap̄ls ait. habitat
oīs plētudo diuinitatis corporaliter.
Bene at sequit. Et spere igit & ca-
lami ex ipō erāt vnūuersa ductilia
de auro purissimo. Omne ei opus ca-
delabri. hoc est. et stipes medius. & ca-
lami ex ipō procedētes. cū oī sup
ornatu. de auro fiūt: quia & dñs ipē
specialiter imūnis a p̄ccō. atq; opib;
iusticie p̄ oīa p̄clarus i mūdo appa-
ruit. et eandē inocētā mēbra eius
i hac tēra v̄ta quātū valet imitat.
i futuro at v̄aciter ipi adherēdo
p̄ficiēt. Et apte idem aurū ductile
fuit. Ductile nāq; ferēdo p̄ducit.
quia r̄deptor noster qui ex cōceptioē
& natiuitate p̄fectus deus & homo
excitit. passionū dolores p̄tulit. ac
sic ad r̄surrectionis glām puenit.
et oēs qui pie volūt viuē i xpō p̄se-
cutionē patiūt. Quā & ipi dū que-
rūt metallū ferēdo dilatātū p̄ pas-
siois cōtumelias. ad immortalitatis
glām p̄ficiūt. vnde & i q̄ro psalmo
qui iscribit i carmib; quasi i misti-
cis fidei calamis. ecclia suo r̄deptori
dicit. In ebullatioē dilatasti. Ac si
aurū ductile suo artificio dicat. In p-
cussione fabrilī amplificasti me.
et malozē michi tonēdi profectū
dediti.

Facies & lucernas

Septē. et ponas eas sup candelabru. ut luceant ex aduerso. Lucerne septē s̄ dona. s̄i sp̄. que & i dño ac r̄d̄ptore n̄ro cūcta sp̄ p̄manserūt. et i mēbris eius. hoc est oib̄ electis p̄ ei⁹ voluntatē distributa s̄. Donūc 5^o septē lucernas sup candelabru. quia sup r̄d̄ptore n̄m p̄genitū & radice posse. requieuit sp̄ sapiētie et itell̄cus. sp̄ consiliū & fortitudinis. sp̄s sciētie & pietatis. et replebit eū sp̄ timoris dñi. Et sicut irem p̄ eūc̄ p̄ph̄tā ip̄e loquit⁹. Sp̄s dñi sup me. eo qd̄ dñs vn̄gerit me. Qd̄ n̄c dicit⁹. ut luceant ex aduerso. hoc ē qd̄ id̄ p̄ph̄a subsequēt̄ adiecit. Ad annūciandū mansuetis misit me. ut mēderer contritis corde. & p̄dicare captiuis idulgētia. et clausis apertione. ut p̄dicare anū placabile dño. et dīc̄ vltiois deo nostro. Lucerne nāq; candelabru lucebant ex aduerso. et tabnaculū illustrabāt. cū dñs plenus existēs gr̄a & v̄itate. nobis oib̄ & plenitudine sua tribuit. cū mansuetis & pauperib̄ sp̄a. verbū euāgelij cōmisit. cū p̄itentib̄ mēclā idulgētie contulit. cū n̄c tēpus placēdi dño. futura vō esse dīc̄ vn̄uersalis iudicij declarauit. Consonat huic lucernarū nūc et positioni. qd̄ i apocalipsi dicit ioh̄es. Et vidi & ecce i medio throni & quatuor aialū et i medio senioꝝ agnū stantē t̄p̄ occisū. habētē cornua septē. et odos septē. que s̄ septē sp̄s dei missi i oēm t̄rā. Si ei cornua septē

sive septē oculi agni. septē dona s̄i sp̄ i sinuare possūt. quare nō eadē etiā septē lucerne candelabru merito designare credant⁹. p̄t̄ oipotētiam v̄tutis et sciētie plenitudinē. qua p̄cta regit. qua cūcta prospicit. Item etiā sp̄ idē septiformis apte p̄ figurā lucernarū exprimit⁹. p̄pter lucē gr̄e qua i nocte hui⁹ sc̄li tenebras n̄c cecitatis illustrat. vbi et apte s̄biūgit⁹. Emūctoria q̄ et vbi que emūcta s̄ extinguant⁹ fiant de auro purissimo. Sūt ei quedā i scripturis diuinis ita p̄cepta. ut p̄perpetuo iure. et i hac vita et i futura semp̄ obseruari debent. ut est illud. Nō habeli deos alienos corā me. sed diliges dñm dū tuū ex toto corde tuo et ex tota aīa tua. et ex tota v̄tute tua. et p̄ximū tuū t̄p̄ t̄cipm̄ diliges. Sūt alia que toto hui⁹ vite t̄pe obseruanda iubēt⁹. sed i futura vita mercedē sue obseruatiōis et̄nā p̄cipiet. ut est illud euāgelij. Facite vob̄ amicos de māmōna iūquitatis: ut t̄ t̄p̄i recipiant vos i et̄na tabnacula. Hic ei ad tēpus elemosine faciēde: ibi p̄petuo elemosinarū fructus est p̄cipiendus. Sūt itē alia que t̄pe veteris testamētī diligēt̄ iubētē dño seruato nūc choruscante euāgelio p̄orbem. nō iuxta l̄t̄m. sed iuxta sensū mysticū i ecclā iubēt⁹ obseruari. ut ē custodia sabbati. ut ritus hostiarū & sanguis agni paschalis. cetēq; hui⁹ mōi. que suo quidē t̄pe solleter custodiri a p̄lo dei. quasi lucina i lucernis candelabru n̄ debēt. i fusa oleo p̄ie

no

ali^r reparata

deuotiois. et incensa igne ubi celestis
Cū vō ab aplis et aplicis vūis pre-
dicabatur hīs & huiusmodi obser-
uatioib⁹ finē a dno īpositū. cūcta
q̄ ea spūaliter magis ī ecclā q̄
iuxta lrām esse seruanda. quasi
emūgebant^r lucinia candelabri.
vt reperta melius lucerēt. quia
sublimius itellcā p̄ spm̄ scm̄ sacre
ecclē lucē doctrine salutaris p̄bebāt.
De qua repatione lucinarū taber-
naculi. hoc est septuaginta diuinarū
itelligētia sblimioze. promittit ī
leuitico dñs pplō suo dicens. Multi-
plicabimū. et firmabo pactū meū
vobiscū. **Comedētis** vetustissima
veterū. et vetera nouis supueien-
tib⁹ p̄cietis. **Multiplicatis** q̄pe
filijs isrl. confirmatū est cū eis pac-
tū dei. cū etiā gētib⁹ ad fidē vocan-
tis. noui grā testamēti ī cordibus
electoz firma radice plantata est.
Comedim⁹ q̄q̄ vetustissima veterū.
cū mandatū vetus qd̄ ab ūicio datū
est generi huāno. dulci cordis meo
ria retinemus. diligētes dñm deū nr̄
ex toto corde nr̄o. tota aīa. tota vir-
tute. diligētes & pximū t̄p̄ nosmet-
ipōs. **Et vetera** nouis supueientib⁹
p̄cietim⁹. cū t̄p̄p̄ca legis mosaice sta-
tuta iuxta lrām seruare cessam⁹.
sed eadē ipā gratius itellcā p̄ spm̄.
īnouato ī spem regni celestis cus-
todim⁹. iuxta illud apli. **Siqua**
gō ī xpō noua creatura. vetera
trāsierūt. ecce factū s̄t oīa noua. **Et**
ī apocalipti. **Et dixit q̄** sedebat ī
throno. ecce noua facio oīa. **Emūc-**

toria at̄ quib⁹ hec agebant^r. ipā
s̄t verba sacri eloqui⁹. quib⁹ ma-
nifeste designat^r lrām legis ī
plurimis soluēdā. et eā spūali
solūmodo sensu esse seruandā.
Equibus est illud ī actib⁹ aplōz.
vbi p̄hibiti sūt credēs ex gētib⁹
cūcidi. et absq̄ cerimonijs hostia-
rū legalū euangelice sūt gratie
obedire p̄cepti. **Quāz** aplius ad
hebreos exponēs vetericū psal-
mū alt. **Superius** dices q̄ hostias
& oblatioēs & olocaustomata pro
p̄cō nolūisti nec placita s̄t tibi.
que sedz legē offerūt^r. tūc dixi
ecce vciō. vt faciā volūtate tuā
deus. **Auferet** p̄mū. vt sequēs sta-
tuat. **In** qua volūtate sc̄ificati
sum⁹ p̄ oblationē corpis ihesu xpi
semel. **Emūctoria** ergo & vasa
vbi que emūcta s̄t extingūtur
fiūt de auro purissimo. quia et
diuina sūt verba quib⁹ cessatio
cerimoniarū legalū p̄dicatur.
et dei grā fuit illustrata corda
eoz. ī quib⁹ eadē figura legis ad-
vmbzata finē acceperit. vt suc-
cedēs euāgelij veritas clarius vi-
uēdo luceret. **Constat** ā p̄mos
ap̄los ī euangelio ante passionē
dñicā. et post ascensionē dñi et ad-
uētū sp̄s sc̄i penitus hostijs finē
īposuisse legalibus. ac soluisse
sabbatū. et pl̄ pleraq̄ lrē decreta
euāgelice grā libertatis mutas-
se. **In** hīs ergo lucinia que emūc-
ta s̄t extinguebant^r. ī quibus
lralis obseruatio cōpleta. exordū

grē mūdo clarus fulgētis exhibuit.
 Itē quia finita mortali et succedēte
 vita imortali cessabūt maxia et
 oī pte opa vel dona lucis quibus
 nūc utimur. vt sequant' p'emia
 eterne lucis in pntia diuine visionis.
 illa scripturaz testimonia. que her
 ita futura esse testantur. emūcta
 rā nimirū aurea s' quia spe finit
 re claritatis eximia. vasa q' i q' b' q'
 ea que emūcta s' extingūt'. corpa
 vtiq' sūt et corda oīm iustoz imor
 talia. et ideo rāssime auro assimi
 lata. In quib' exoptissima hec
 mutatio fiet. vt post t'palia dei be
 neficia. ad et'na pueniant. Peniq'
 apl's quasi emūctoria nob' lucer
 nauā dei. et loca vbi ea que emūcta
 s' extingūt' aurea p'bet. cū de
 differētia pntiū & futurorū bonoz
 loq't' dicēs. Sive p'phetie euacua
 bunt'. sive lingue cessabūt. sive
 scā destruet'. Ex pte ei cognoscim' q'
 et ex pte p'ham'. Cū at' venerit
 q' p'fem' est. euacuabit' qd' ex
 pte est. Et paulo post. Videmus
 nē p' speculā i enigmate. tūc at'
 facie ad facie. Nūc agnosco ex pte.
 tūc at' cognosca sicut & agnit' sū.
 Omne pondus cū vniuersis vasis suis
 habebit talentū auri purissimi. Omne
 pondus candelabri cū vniuersis vasis
 suis. omne xpi corpus ē cū ipō capite
 mō mediatore dei & hoīm. et vniuer
 sis electis ei' a sūmis vsq' ad ifimos.
 ab hīs quib' maior iter natos mu
 licitū nemo est. vsq' ad eos de quibus
 dicit. videte ne g'repnatis vnu de

pusillis istis qui i me credūt. Quia nū
 mirū oēs licet i diuersis gradib' & etati
 bus. sexib' q' ditionib' & genij. t'pib' vni
 eidēq' auctori ac datori p'etue lucis.
 suo quiq' t'p'e ac loco quasi candelabro
 auro fixa radice mētis iherēt. quo
 eide p'iceps lucis fieri possit. Qd' vide
 licet candelabrū rōe talētū auri mū
 distimū habē debē memorat'. Talētū
 nāq' pondus plerū atq' p'fectū est. qz
 iustus dñs i oīb' v'is suis. Et qz suā
 grām i hac vita fidelib' vt bene ope
 ret' ē hūit. ipē coronā iusticie i illa
 vita bonis eoz opib' reddit. Quo cōt'
 zacharias p'p'ha iustitē sup talētū plu
 bi sedere des'bit. quia ex reprobis i
 eodē examine iuxta actus eoz resti
 tuit. Quā tu reddis iqt' singulis sed'z
 opa ipōz. Sed distat utrū q's aurū
 an plūbū ad examē diuinū afferat.
 Quia ei' istar' auri & bonis fulgēt
 opibus. i candelabrū dñi p'ficiūt.
 At qui p'ctis graues i districto exa
 mine apparēt. demergūt' t'p' plūbū
 i aqua validissima. quia merito sce
 lerū pene grauantis decidūt. Verū
 tamē & plūbū scilicet et argētū talēti
 habet mēsurā. quia & i dāpnando i
 pios. et i saluādo ac coronādo electos.
 iusta est nri sentētia conditoris.
 Inspice & fac sed'z exēplar qd' tibi in
 monte monstratū est. Hui' mist'icū
 p'cepti facillime ex eis que superius
 exposita s' patet. Ostēsu nāq' ē moy
 si i mōte exēplar candelabri qd' facēt.
 quia i altitudine itime cōteplatiōis
 didicit ap'ce multifaria xpi & ecclē

sacramēta. que tamē nō apte p̄lo
 quē erudiebat p̄ferre valebat. s̄
 typice potius p̄ figurā & opus tande
 labri ac vasoz eius figurabat. donec
 veniret ip̄e dñs ac rēptor n̄e ī carne
 qui īteriorē eiusdē figure sensū ec
 clēsie sue data sc̄i sp̄s gr̄a reseraret.
Unde & moriēdo ī cruce velū tēpli
 discidit. atq; ea que tecta fuerant
 archana sc̄oz patefecit. et post r̄sur
 rectionē discipulis apparēs aperuit illis
 sensū. vt & alia sc̄pturarū secreta spi
 ritualiter reuelatis oculis mētis p̄spicē
 possent. **Sed** & oīs sc̄ba datus ī regno
 celoz cū ea que ī h̄is sc̄is de fide catho
 lica vel pia actioē didicerit. & ip̄e di
 ligēt̄ sequi & alios docē p̄cipitur. qd̄
 aliud q̄ īspicē et facē sedz exēplar qd̄
 sibi ī mōte mōstratū ostensū est iubet.
Inspicit et diligēt̄ exēplar qd̄ sibi in
 monte mōstrat. et sc̄dm hoc ad īferi
 ora rediēs facit: qm̄ ea que p̄ s̄blimi
 tate diuini sermois icus credēda siue
 agēda itelligit. sedulo corde scrutat.
 hozq; sēp̄ exēplar auditoribz suis et
 exēcutioē r̄i op̄is. at v̄bo doctrine sa
 lutaris ostendit.

Tabnaculi & tēpli. Continatū decē.
Sagorū vnderi. Operimēti
 tēy & q̄rti de pluribz. **Tabularū ta**
bernaculi. Positiois carū.
Pectū carū et anuloz. Celi et co
 lunarū eiꝝ et p̄ficiatorū s̄i archā.
Tetoz & ieruitu tabnaculi & colūnaz
 eiꝝ. **Vectis** qui ab angulo vsq; ad
 angulū p̄ueiebāt. **Altaris olouisti**

et vasoz eiꝝ. **Craticule eiꝝ anu**
 loꝝ ac vectū. **Atrij & vasozū ta**
 bernaculi.

Tabernaculū qd̄ fecit dñs
 moyses ī solitudine. sicut
 et tēplū qd̄ salomon fecit
 ī iherlm̄. statū sc̄e vniuer
 salis ecclē designat. que p̄rim iā cū
 dñō regit ī celis. p̄rim adhuc ī p̄nti vi
 ta decedētibz ac succedētibz sibi
 mēbris suis peregrinat. a dñō. Et
 quidē ī v̄tusq; cōstructionē domꝝ. hec
 p̄ncipalis solet esse distantia figurat.
 qd̄ tabernaculū presentis edificū
 ecclē qd̄ cotidie ī laboribus exerceat.
 tēplū future requiei designat. que
 cotidiana aīaz hinc post labores ex
 ecutū p̄ceptioē p̄ficiat. Quia nimiz
 tabnaculū moyses cū p̄lo d̄i ī via ad
 huc positus qua ad t̄ra īp̄missiois
 p̄gebat qd̄didit. salomon at tēplū ip̄a
 iam t̄ra īp̄missiois & regno ī eo po
 situs p̄struxit. Moyses tabnaculū
 ī solitudine. salomon tēplū ī iherlm̄ qd̄
 it̄pretat. visio pacis. qm̄ hic quidē
 ecclā ī labore & erūpna vite labētis
 ī h̄ci et esurie regni p̄hēnis edificat.
 illi at ī visioē et p̄ceptioē vere pacis
 p̄seruat. **Unde** bene ī tēpli cōstructionē
 dictū est qd̄ malleus & securis & om̄e
 ferramētū nō s̄t audita ī eo cū edi
 ficaret. p̄paratis extra iherlm̄ p̄tis
 lapidibus ac lignis. atq; ī positionē
 sui ordis decēter aptatis. que facili
 me atq; īdubitanter suo loco queq;

reddita, aut cetero necesse est aut
 clausis, quia videlicet in pace superne
 beatitudinis non est tribulatioibus nostra exa-
 minanda fides, aut vita probanda,
 sed que in presenti est iam solo castigata,
 et celestibus sedibus regulariter ap-
 tata, ibi glutine est vinculis mutue
 caritatis ne perpetuo dissolui queat in
 aspectu eiusdem sui conditoris ac regis
 ad uitam copulanda. **Na** cum in hac vita
 multitudinis aedificata sit cor et anima una,
 et sit illis omnia commissa, quod nisi lapides
 vivi in edificium domus future quadrantur?
Qui hinc inde tractati, absque ullius la-
 bore tarditatis suis quique ordinibus
 inserantur et sibi inter alterutrum copu-
 la diuine simul et proprie dilectionis
 iungantur. **It**e figura veriusque sanctua-
 rii potest ita generaliter distingui,
 ut opus tabernaculi tempore synagoge, hoc
 est, antique dei plebis, opus vero templi,
 ecclesie, id est, illa eorum multitudinem que
 post incarnationem dominicam ad fidem
 venit significet. **Qu**ia videlicet taber-
 naculum moyses cum sola hebreorum ple-
 be presumpserunt, templum vero salomon col-
 lecta presulorum multitudine profecit, ad-
 iuuante etiam tyrio cum artificibus suis,
 qui neque natura iudei neque professione
 fuerunt. **Con**stat etiam quia priori populo
 doctores non nisi ex ipsa eorum gente
 profuerunt. **It**e vero iudices ecclesie primi
 ipse facere de iudeis hebreis, Verum
 moyses crescente ea ac dilatata populo,
 etiam de gentibus structores sunt eius eorum
 et a deo ut ipse quod lucas euangelista,
 et thimotheus et titus viri apostolici de
 uocatioe gentium ad presulatum eius p-

uenerunt. **Veru**m si diligentius singula
 inspiciamus, versus domus edificatio
 et totius ecclesie presentis statum mystice de-
 scribit, que ab inicio mundane condi-
 tionis usque ad ultimum qui in fine seculi
 nasciturus est etiam edificari semp-
 no desinit, et future que gloriam vite que
 nunc ex parte fruitur, sed post huius ter-
 minum seculi in omnibus suis membris in eternum
 fructura mirabili figurarum verita-
 te depingit. **Unde** nos aliqua de ta-
 bernaculo domino operante dicturi,
 primo ipsum inuocantes humiliter prece de-
 poscimus et reuelari oculos cordis nostri,
 ut considerare queamus mirabilia de-
 lege eius, et in preciosorum decore metal-
 loy ac vestimentorum intelligamus omnia,
 tum nobis morum fide ac deuotione fulge-
 tum esse commendatum. **Neque** ei nobis aliter
 sermo ille apostolicus potest conuenire quo
 ait, vos estis templum dei uiuit sicut di-
 cit deus, quoniam inhabitabo in illis et inter
 eos ambulabo, et quod iohannes audiuit
 uocem magnam de throno dicentem, ecce
 tabernaculum dei cum hominibus, et habita-
 bit in eis, quia si ornatum tabernaculi
 siue templi materialiter religioso mun-
 di cordis et corporis cultu imitetur.
Sed ut certius de spirituali differamus,
 primo de ipso materiali textu littere pau-
 listice videamus. **Erat** tabernaculum do-
 minus domino consecrata, habens longitu-
 dinis cubitos triginta, altitudinis latitu-
 dinis decem, altitudinis eque decem, tectum
 habens equale per totum, quomodo in egip-
 to et in palestina domos moris est edi-
 ficandi. **Cuius** quidem parietes tres, au-
 stralis, septentrionalis et occidentalis

de tabulis s^t compacti lignis. ab v
troq; latere dauratis. Porro p^orie
tuli pariete vnde introitus fuit.
Vectis erat vnus. qui p^o medias ta
bulas ab angulo vsq; ad angulū
pueit. id est. a summitate vlcima
hui⁹ parietis vsq; ad vltimus sumi
tate parietis. cui corone tabnacu
li & tectū iābe posset. vbi & tento
riā erat i colūpnis suspēsu. Tegebat^r
at^r vnus et desup et vndiq; cortinis
mūra varietate contextis. qd^o p^oie
tabnacuū vocabat^r. Tegebat^r et
hic vndiq; sagis silicinis vsq; ad
trā ptingētib⁹. sed & operimētū
aliud tecto de pellib⁹ arietū rubri
catis fcm est. et sup hoc aliud rursū
operimētū de iacictinis pellibus.
Frat etiā velū ope plumario va
riatū colūpnis quatuor appensū. quo
scūariū et scūariū scūaria. diuidelat^r
Inten qd^o positi erant archa testamē
ti: et contra archā extra velū alta
re thimiamatis. Itē i medio ipi⁹
scūariū candelabrū in pte australi.
mēsa vō stabat i septentrionali. al
tare olocuisti foris ante ingressū
scūariū. labrū enēū inter hoc altare
et tabnacuū et circa oīa atriū tab
nacuū longitudinis cubitos habēs
cētū. latitudinis quinquaginta. Hys
ergo delucidandi grā breuē p^olibatis.
vidēam⁹ ipā vba historie quo p^o hęc
altius atq; aptius ad sensū allegorie
pueire queam⁹. Cū moysi dñs secū
i mōte synai quadraginta diebus
ac noctib⁹ cōstituro. legis cōmōnia
et ritū vniēdi tradēt. ait iter alia.

Tabnacuū vō ita
facies. Decē cortinas de bisso
retorta et iacicto ac purpura. cor
coq; bis ticto variatas ope pluma
ry facies. Tabnacuū dñi fit ex
cortinis. diuersa colorū specie va
riatis. quia scū vniūsalis ecclā ex
multis electoꝝ psonis. ex multis
p orbē ecclīs. ex varijs vterū flo
ribus edificat^r. Cui⁹ oīs pfectio i
denario nūō pēinat^r. quia queq;
p vniūsa ecclā mūdū i diuersis
gētib⁹ et tribub⁹ & pplis & linguis
diffusa est. tota i sola dei & pximi
dilectōne que decalogo legis est com
pēnsa sbsistit. Neq; eī aliter. qsq;
pē vāciter ad ecclā mēbra ptingē.
q^o si integro corde. et eū p que edifi
cat^r. et eos i qb⁹ edificat^r ecclā. hoc
est. deū et dōs eī amare didicerit.
Varius at^r colorū decoz quo ecclie
cortine sūt. distinte. variatū est
grā virtutū. qb⁹ scū ecclā mira
bili ac p^osus celesti arte pposita.
i conspēū sui respēdet auctoꝝis.
Qua pfecto varietate & quasi ope
plumario b^os petrus tabnacuū
dñi edificare studuit. cū ait. Pn⁹
qsq; sicut accepit grām i alterutū.
illā admīnistrātes. sicut boni dis
pōsatoꝝes multiformis grē. Hęc
tesse cortinis tabnacuū. hoc ē. mē
tibus fidelū vidit paulus cū dicit.
Alij quidē p spm datu sermo sapiētie:
ali sermo sciētie scdm eūdē spm.
Alij opatio virtutū. ali grā sanī
tati i vno spū. Alij pphēcia. & cetera
illius loci. Et quidē bisso q prima

ponit. qd' decus virtutu designet.
 testat' i apocalipsi iohes dices. In
 venerunt nuptie agni. et vxor ei9
 parauit se. et datu est illi vt co-
 periat se bissino splendenti candido.
 Bissina etei st' iustificatioes scoz.
 Dicit de eade vxore agni idz eadē
 xpi salomon. Bissus z purpura
 idumētū ei9. Verū iohes vni9 co-
 lorib' figurā exponēs. ceteros etiā
 figuratice exponēdos te'ptandos
 insinuat. Bissus ergo qui de cinā q'
 de oriente. sed de tra eruta. longo
 exercitio. sicandi. tondedi. purga-
 di. excolodi. et nendi gramineū
 solet pzendere. et candidū i se recit-
 pe colore. corpa designat. castita-
 tis nictida colore decore. que cū car-
 nis qd' illecebris nascētia. magno
 cōtinētie labore quasi natiuū ex-
 sudat humore. atqz ad decore dig-
 ne puritatis. sollerti ieiuniorū
 et vigiliāz et orōnū et lectiois
 paciētie z hūilitatis istantia p-
 ueniūt. De quib9 vce possit illd'
 aplicū dici. An nescitis. qz mēbra
 vza replā est sps sc'i qui i vob' est.
 Retorquet' at her bissus i cortinis
 tabnaculi. quādo nō modū lūbos
 carnis. verū etiā vt petrus admo-
 net lūbos mētis nrē i sobrietate
 succingim9. vt videlicet et carne
 a lasciuis motib9. et cor ab illece-
 brosis refrenem9 cogitatioibus.
 Jactatus qm' acris et celi spēm te-
 net. eorūde mētēs electoz. omī
 spe ac desiderio celestia querētes
 figt. Cui9 nob' coloris sacramētū

pdre.

comēdas apl's ait. Si p'surrexistis
 cū xpō que surtu st' querite. vbi xpc
 est i dextera dei sedēs. Purpura quia
 colore sanguis ostendit. et vera q'
 purpura conchellioz sanguie tingit'.
 deuota scoz corda designat. que dicē
 cū aplō posse. Ego nō solū alligari.
 sz mori paratus sū i ihelm. pte
 nomē dñi ihesu. Et cū ppheta dno.
 Qm' ppter te morte afficimur tota
 die. estimati. vt oues occisiois. Coc-
 cus quia ignis habet spēm. merito
 flagrantissime scoz dilectioi quat'.
 Unde et qm' ex eis qui hāc potesta-
 te z comitante secū dno. Deperat
 aiebāt. Nōne cor nrē audeb' ēre
 i nob'. cū loqret' i via. et aperiret
 nobis septenas. Quo contra de re-
 plis dicit'. Et qm' abundauit iustas.
 refrigeret caritas mltoz. Hec qsi
 bis tingit'. cū amore dei z pximi
 flāmascit. cū illū ex toto corde. tota
 aīa. tota virtute huc sicut nosipos
 diligim9. Itaqz i hys quatuor cor-
 tinariū coloribus: quatuor iustifi-
 catioes scoz exprimit'. In bisso re-
 tortā. caro castitate nictēs. In laci-
 to. mēs supna desiderās. In purpu-
 ra: caro passionib9 subiacēs. In coc-
 co bis tictō. mens iter passionēs
 dei z pximi dilectione refulgēs.
Longitudo cortine vni9: habebit vi-
ginti octo cubitos; laticudo quatuor
cubitorū erit. In longitudine corti-
 narū. longanimitas scē eadē paciētia.
 i laticudine amplitudo exprimit'
 caritatis. que nō solū amāre se deū
 ex proximū amare. sed z odicē se

S
S
S

adulariū expanso sue dulcedinis
gremio gsumit utripe excipe. suosq;
psecutores flexis i orone genibus
dnō cōmēdare dices. **D**ne ne statuas
illis hoc pām. **Q**ue latitudo apte q̄
tuor cubitoꝝ. quia s̄ euangeliq̄
libri i q̄b; dn̄i ac rēptoris nr̄i exē
plis & v̄bis qualiter eadē caritas sic
tenēda docemur. **Q**uatuor s̄ virtu
tes. i quarū opatione eadē est car
itas exercēda. id est. tēperantia. for
titudō. iusticia. prudentia. vt videlicet
icorrupta dō caritas atq; itegra cus
todiat. qd̄ est. tēperantie: nullis
frangat. immodis qd̄ est fortitudis.
vigilet i discernēdis rebus ne falla
cia paulatī dolus ve s̄bripiat. qd̄
ē prudentie. **L**ongitudo autē cortina
rū viginti octo ēat cubitoꝝ. qui est
nū̄s quaternarius septies ductus.
Septenario at̄ nū̄o p̄t̄ die sabbati.
solet et̄na reges scōꝝ figurari. **L**o
gitudō ergo cortinarū. i longanimitas
scē ecclē ad regulē tendit et̄nā. Est
et aliud i duodenario nū̄o sacramē
tū. eque ad septenariū p̄tines. Si
ei ab vno vsq; ad septē oēs i medio
nū̄os pleno ordīe numerare volueris.
viginti octo cōplebis. **V**nū nāq; & duo
& t̄a et quatuor et q̄q; & sex & septē:
viginti octo faciūt. **Q**uia ḡ i p̄tib;
septenariū nū̄ vicesimū et octauū
iucit. i merito longitudo i eo corti
narū p̄tinet. qm̄ fides & patientia
scōꝝ virtutū distincta i oib; que a
git aut patitur. nō huāni gloriā
faucis: sed sup̄ne b̄titudinē quie
tis expectat. **H**ic est ei qd̄ huius

nū̄ psalm; i consumatiōe tabna
culi accitidat. que totū de p̄fec
tiōe scē ecclē cōstat esse cantatū.
maxie i eo qd̄ i illo dicit. adorate
in atrio scō ei. **E**t iterū. Et i tēplo
ei; oēs dicēt glam. **A**pte ei vicesimū
octauū psalm; de p̄sumatiōe ta
bna culi inscribit. i quia nimirū
i hoc scē scē ecclē vt p̄fidē & opa
bona ad regē tēdat futuri sc̄i. **B**e
ne at̄ seq̄tur. **V**niuat mēsure fiet
uniuersa teneoria. **E**t si ei varif
ante pictura cortine ab iucē dif
ferbāt: vna tamen oēs erāt longi
tudis et latitudinis mēsure tēpe
rate. **Q**uia et si donatiōes habent
electi sc̄dm grām que data ē illis
differētes. vn̄ tē dn̄s. vna fides.
vnū baptisma. vn̄ deus p̄ oim̄.
Quā cortine sibi iugēt mutuo.
et alie q̄q; nexa simili coherēbūt.
Narrat iosephus qd̄ tabule testa
mēt̄ ita fuerūt decalogo legis sep
te. vt vtrāq; tabula quina verba
p̄tineret. vnde apte etiā cortine
que pleitudinē tabna culi iucē cō
plebāt. ita tpe cōgruo disingebāt.
vt tēne i vtrāq; p̄te simul p̄ma
nerēt. quatin; her̄ itūctes m̄istri
scōꝝ cū pplō dēi. admonerēt. sp̄
obseruandē legis. que decē quidē
verbis i duabus tabulis cēt cōpre
hēsa. sed nū̄o quinarū p̄ vtrāq;
tabulā distinctis. **V**erū nos p̄pter
hāc sentētā possum; de nū̄o corti
narū bis q̄nario etiā ita differē.
qd̄ sequaces i vtrōq; testamēto
diuine legis designauerūt. et p̄ores

quod quique que fronte ac prima tabernaculi parte protegunt sive faciebant antiqui dei ipsi typum gesserunt. qui decreta legis in sacramento circumcisionis et hostiarum et ceremoniarum observantia secundum legem implebant. sequentes vero quique posteriora tabernaculi tenebant vel etiam suo tegmine faciebant nos designaverunt. qui post adventum domini in carne nati libere ac sacramenta legis spiritualiter ipso revelante ac donante servamus. Et quod omnes cortine unius operis eiusdemque depicte erant coloribus. sed quine sibi mutuo iuncte. quia omnes utriusque testamenti cultores in unum eundemque deum credebat. unius eiusdemque pietatis et castitatis operibus serviebant. sed in celebratione sacramentorum. suas utriusque ipse discretim partes agebat. Nam passionis dominice per quam utriusque sumus in deum sacramentum. illi in carne victimarum: nos in oblatione panis et vini celebramus. Illi veterem in carne natiunitatem dominicam. predicantione. virtutum operatione. temptatione. passionem. sepulture. resurrectionem. ascensionem. adventum sancti spiritus. fidei gratiam credebat et confitebantur: nos her omnia in fide. neque ulterius fienda credimus et confitemur. Ac tamen eo tempore quo erigebatur tabernaculum. omnes ad iunctam cortine nectebantur. quia cum uniuerso catholice ecclesie sacramentum pulchritudo ab inicio usque ad terminum sancti pendit: profecto quasi una decem cortinarum conexio. tabernaculum domini condecorat. Ansulas

iacintinas in lateribus ac summitatibus facies cortinarum. ut possint iunctim copulari. Iacintum diximus quoniam aeris coloris est. celestium bonorum significationi congruere. Ansulis iacintinis cortine iuncte copulantur. cum unius spes superne beatitudinis omnia per orbem corda electorum in una eademque deuotione contingit. Que videlicet ansule apte dicuntur: quia non solum in lateribus cortinarum. verum etiam in summitatibus. hoc est. extremis angulorum terminis fieri debent. Neque enim vita tantum et operatio sanctorum communi ad sanctam perfectionem itinere ire intentionis sperat. sed ipsum quoque iunctum bone conversationis quod per professionem fidei et sacramentorum celestium preceptionem geritur. nequaquam ab iunctis diuersum. sed pari et indiuisibili habet omnes veritatis gratia conexum. Terminum quoque vite typalis iuncti unius eiusdemque spei habemus certitudinem communem. cum ita oculos in morte claudimus. ut precepto prius viatico misterii celestis. nos citius in veram iunctendam vitam. atque in hac perpetuo mansuros esse confidamus. Congruit huic loco quod in libro numerum precipit filijs israel. ut faciant sibi fimbrias per angulos palliorum. ponentes in eis vitas iacintinas. Filij quippe israel in palliorum angulis fimbrias et vitas iacintinas ponunt. cum electi quique et qui deum videre desiderant ita operibus se iusticie induere laborant. ut horum finem non in laude mortalium ponant. ne forte dicantur de eis. quia receperunt mercedem in vita sua. sed in eis potius eterni arbitri oculos. et premia requirant eterna.

S
S
S

Unde & ibi primus exponendo subiungit
Quas cum viderit. recordet omnia ma-
datoꝝ dñi. nec sequatur cogita-
tiones suas. et odiosas pres varias for-
nicantes. Quibus verbis et nobis
expositione ansularum inartinaꝝ
utendum est. ut dicimus ideo cortinas
huiusmodi ansulis esse coniunctas. ut
et filij israel tunc ista pre oculis habē-
tes admonerentur mandatorum celestium.
et nos modo ista legentes memine-
rimus. quod in hac vita ageris filij pro-
missionis eterne. et temporibus ab invice di-
minuere & locis. sed in celis est patria
que suos ciues a quatuor veteris celi
colleis. indivisibili perpetua socie-
tate coniungit. Quinquagenas ansulas
habebit cortina in utraque parte insertas.
ut ansa contra ansam veniat. ut
altera alteri possit aptari. Legimus
quingagesimam annum in lege iubelam
hoc est. dimittente siue imutatum iustum
esse vocari. in quo omnis populus ab omni
suo labore sine quiesceret. et omni debi-
ta solui deberet. et in nouo testamento
scimus gratiam spiritus sancti die pentecostes.
hoc est. quingagesima diuice in sur-
rectionis in apostolos superuente. atque in-
nascens ecclesie suo consecrante adue-
tu. Unde postea eo numero vel gratiam sancti
spiritus. vel future gaudium beatitudinis ad-
quam per eiusdem spiritus domini percipit. et in
cuius perceptione sola veraciter requiescit
atque gaudet. nec posse figu-
rari. Et apte quinquagenas ansas
habebat cortine. quibus invice nec-
teret. quia non nisi dono sancti spiritus agitur
ut in societate pacis quod est vinculum

perfectio sibi in invicem copuletur
electi. Non est alia quam future spes
et memoriam societatis ac pacis
etiam discretio in hac vita temporibus
sive locis christi famulos. una fa-
cit pietate concordet. Bene etiam
dicitur quod ansas cortine in utraque
parte haberet. ut videlicet proximis
sibi ex utroque latere cortine
gule queque cortine quasi extensis
hic & inde brachijs amplecteretur.
quia nimirum necesse est ut omnes fide-
les & eos videlicet qui nos in christo
precesserunt et eos qui secuti sunt
obvius sincere pietatis vultus
amplectamur. et eos qui nos e-
rudiebant in christo. et quos ipsi christo
donate erudiimus. uno omnes in christo
veneremur. et affectu. Sic enim
oportet nos ad videndam faciem patris
nostri creatoris bene videndo iura-
re. ut curramus nobiscum nequaquam
deseramus proximam. sed una cum
ipso ante conspectum diuine glorie
peruenire studemus. Quia et cor-
tine singule per amnicula tabu-
larum ad superiora tendebant. et ita
itius in superioribus variato picture
flore refulgebant. ut nequaquam eas
que secum pariter vel in altum fere-
bantur. vel in alto posite fulgebant
cortinas desererent. Quare instar
nos decet et proficere nobiscum in
dei seruitio fideles monitis exem-
plisque iuuare. ut in quarumque virtu-
te proficere potuerimus. similiter ex
virtutis consortes digna virtutibus
veneratio tractare. Ansa ergo

contra ansa venit. ut altera alteri
 possit aptari: cum iusti ad iuice
 cordi ac paridi virtutu qualitate
 federant. Facies & quinquaginta
circulos aureos. quibus continantur
vela iugeda sicut ut vnu tabnaculi
fiat. Hic locus in sequentibus
 explicat. cum dicit. Et quinquaginta
fudit circulos aureos. qui morderet
continantur ansas. ut fieret vnu
tabnaculum. Quinquagenarius
 ergo nus: vera in spu sco regem
 designat. Et quia ceculus nec
 ticia habet dicit. nec terminu.
 autu vobis pro sui claritate. ceteris
 est preciosius metallis. qd in quina
 ginta oculis aureis. nisi ppetua
 claritas. et clara ppetuitas sic
 me quietis exprimit. Hordeusq;
continantur ansulas circuli. ut vnu
ex oculis tabnaculi fiat. cum sup
ni gla regni. pueris fidelium mētib;
sese dignant. ifudit. ut tali glu
tine salutare spūatiois. vna
ex utroq; pbo. pmo ex oib; elcis.
xpi ecclā proficiat.

Facies & saga cilicina vn
decim ad operiedu tectū tab
nacli. Hic locus in sequentibus
 ita repetit. Fecit & saga vndeci
de pilis caprarū. ad operiedu
tectū tabnaculi. Saga ergo
 quibus operit tabnaculū. rec
 tores se ecclē scē. quoz industria
 ac labore deus eiusdē ecclē pro
 tegitur atq; incessabili cura mū
 nitur. ne videlicet vita fidesq;
 electoz hētica seductioē corrupi.

ne falsoz catholicoz iprobitate fe
 dari. ne teptantiū viciozū sorde
 attaminari. ne tyaliū sbsidiorū
 iopia possit ad esticia deduci. Qui
 quato attecus ad sustinedas siue
 repellēdas irruētū teptationū
 violētiās accingūt. tanto ampliore
 subditis dominio seruēdi libertatē
 tēbunt. Et quasi iteus fulgēdi copā
 continis prestat. dū istar sagozū
 ipi foris tepestates afflictionū to
 lerāt. Fecit at eadē saga et cilina.
 siue de pilis caprarū. et vndeci frā
 eē referūt. quia nimirū scī pdica
 tores quo altiores merito. eo humi
 liores esse debēt animo. iuxta illud
 viri sapiētis. Quato magnus es.
huilia te i oib;. Vndeci quē quia
 denariū trāsēnt. neq; ad duodena
 riū. hoc est. ad aplicū nūm pueniūt.
 trāsgressionē decalogi legis figūt.
 Vnde & i vndecimo psalmo pphetā
 defecisse scōs et filios hoim veritates
 vanitatibus ac dolis mutasse arit
 dices. Saluū me fac dnē qm defecit
scūs. et cetera. etiā hoc nūo tacite
designās. qd huiusmōi hoies dupli
cis lingue & cordis. neq; legalia de
calogi pcepta custodiant. neq; apli
cā euangēdy pcepta grām possūt.
Ciliciū q; habitus peitencie est.
psalmista teste qui ait. Ego autē
dū michi molesti essēt. iduebā me
cilicio. Hoc est habitū peitētie &
 hūilitatis quo furore psequētū
 aut leuius sufferēre placidus. aut
 etiā mūtigare assūpsi. Nā si capite
 aut pili. siue pelles caprarū fetore

peccantū. et nō aliquoties hūilitatē
pēnitentiā signēt. nequaquā ipm aīal
inter mūda cōputaret. neq; i lau-
de sponse dicēt. **Capilli tui sicut**
grex caprarū. Saga ergo que scōs
p̄dicatores insinuante. et cilicina st̄
et vndecī. quia quo studiosius fide
corda purificāt: eo plura i quibus
seipos reprehendāt inueniūt. **Vnde**
et hūiliter facēt. qz i nudis offe-
dūm q oēs. Et si dixerim q quia p̄cām
nō habem q ipi nos seducim q. et
veritas i nob nō est. Quoy tamē
corda q̄te sine p̄fectiōis. seq̄tia v̄
ba mystice declarant. quibus dicit̄:
Longitudo sagi vni⁹ habebit eginta
cubitos: et longitudo quatuor. Ecce
hic longitudo nō vndenariū sed de-
nariū habes mūm. et vno tercio nul-
tiplicato. quo patentes insinuanteur
virtutes eoy qui decalogū legis i fide
scē trinitatis que p̄ dilectionē opatur
p̄ficiūt. **Qua videlicet p̄fectiōe in**
hac dūtaxat vita. nulla esse potest
sublimior. Habes et latitudinē qua-
tuor cubitoꝝ. quo amplitudinē sin-
cere caritatis. hoc est ei⁹ que i euan-
gelio nob p̄ ihm xpm q̄medat̄ signi-
ficat̄. i p̄dicim q. **Operiūt ergo tectū**
tabernaculi saga vndecī. et hec facta
de pilis caprarū. sed i longitudine
cubitos eginta. i latitudine quatuor
habētia. quia sūmū illi p̄dicatores
qui vitā fidelū suis exhortatiōibus
et it̄cessiōib⁹ cotidiana sollicitudinē.
ieiunijs. vigilijs. sua nuditate p̄te-
gūt: sese q̄ hūilit̄ ipi q̄replata
sup̄ne puritatis excellētia p̄tōres

p̄fiter̄. **Qui tamē ad quātū huāne**
modū p̄fectiōis attinet. inter hoīes
mūdi apparēt. Equa ēit mētura
sagoꝝ oīm. **Equib⁹ q̄q; iūges se-**
orsū. et sex sibi mutuo copulabns
ita vt sextū sagū i fronte tecti
duplices. **Vna erit mētura sagoꝝ**
oīm. qz nimirū vna est fides qua
rota saluat̄ et̄lia. vna eadēq; vi-
ta ad quā festinat̄ et̄na. **Vnde th̄y**
qui i vinea dñi diuiso tpe ad operā
dū intrauerūt: vno oēs denario
remunerant̄. **Diuisio vō sagoꝝ**
i q̄q; et sex iuxta illud potest itel-
ligi qd' supra de corinthiis i q̄q; et
q̄q; diuisis exposuim⁹. qd' videli-
cet doctores vtriusq; testamētī desig-
nēt. **Q̄q; ēi saga antiquis dei**
p̄li m̄gr̄is n̄p̄te cōparāt̄. v̄l quia
moysaice legis tantū sacramētū
p̄dicabāt. q̄ius euangelice v̄t̄ta-
tis archana p̄dicaret. vel quia
i q̄q; mūdi hui⁹ et̄atib⁹. vitā du-
cebāt. **In sex at̄ sagis possūt nō**
igneienter noui testamētī doctores
accipi. qui videlicet oīa que diui-
na scriptura i sex et̄atib⁹ sc̄li facta
sive dicta refert. i adiutoria siue
exēplū sue p̄dicatiōis sp̄iali itel-
leū assumūt. quia passiōe dñicā
p̄ quā mūdos sexta sabbati redēp-
tus est. palā suis auditorib⁹ credē-
dā offerendāq; pronūciāt. ac p̄ hui⁹
solūmodo sacramētū eos saluari
posse cōtestant̄. vnde v̄cē p̄cipit̄
sextū sagū i fronte tecti duplicari.
p̄pter confessiōe videlicet et̄ imi-
tationē eiusdē dñice passiōis.

Meq; e sufficit credentes solu i con-
 fessione mortis dñi ac r'surrectionis
 baptizari z consecrari. si no etia
 baptizatus q'sq; studuerit i q'tu
 valet mortis dñi p'tineter viuendo.
 ac pariedo pro illo assimilari. vt
 et r'surrectionis ei p'ceptis effexisse
 mereatur. **S**iquid iuxta leam. fro-
 te tecti. i gressu tabnaculi dicit.
 vbi non tabulas vt supra breuit'
 dixim; sed colunas z vectem ab
 angulo tabulatu vsq; ad angulu
 p' tecti poni p'ceptu est. **I**deoq; q'tu
 ad forma opis ipi p'tinet. vbi ma-
 gis opus erat geminato sagoru
 munimeto. vbi solida parietis fir-
 mitas aberat. **N**e vo mistice in
 fronte tecti sextus sagus multi-
 plicat; oes qui scam intrat ecclaz.
 ita fide et sacramentis iuciantur.
 vt i hui; q' imitatioe sep sibi ee
 viuendu icelligat. **Q**uasi ei i ig-
 su sacary nob sextus sagus dupli-
 catur. cu dnice passiois z sacra-
 mentis consecram. et exeplic in-
 struimur. **D**icit naq; de sacrame-
 toy p'ceptioe petrus. **Q**ui scdm
 magna misericordia sua r'generauit
 nos i spem viuam p' r'surrectione
 ihu xpi ex mortuis. **D**icit de imi-
 tatioe passiois. **S**po igit; passio
 i carne. et vos eade passioe acma-
 mini. **S**acies z qinquagita ansas
 i ora sagi vni; vt qingit queat cu
 alio. et qinquagita ansas i ora
 sagi alterius. vt cu alio copulet;
 et qinquagita fibulas creas qbus
 iungat; ante. et vna ex oib; operi-

metu fiat. **H**ec vt supra i continis
 exposuim; etia hic icelligi possunt.
 qd' videlicet recordatio supne regni
 qui nio qinquagenario solet expri-
 mi: scoy corda vinculo pacis adu-
 net. **A**ut si aliqd noui audire delect-
 tat. qm saga huilitate sblimiu vi-
 roy designat. qua magis suoy me-
 minisse delictoy q virtutes pdicasse
 suas cupiut. amplius de eis quas
 apprehede nondu possut virtutibus
 p'pigi. q de illis quas ia apphederat
 studet glari. potest nio ansaru siue
 fibularu qinquagenario. ipa copu-
 tiois eoy huilitas designari. **Q**ui-
 quagesim; naq; penitentie psalm; est.
Et rec quia donu penitentie no nisi
 spu sco largiete concedit;. donu ve-
 nie penitentib; no nisi eade spe sci
 gra administrante tribuit;. **E**t be-
 ne qinquagene ante vel fibule saga
 i vice nectut. quia nulla magis vie-
 tus q huilitas fideles i vna carita-
 te copula ligat. **N**a qsq; amplius
 se ifimū ee pcedit: tanto studiosius
 auxilium p'ximi quo confortet; iqrte.
Et bene fibule st' enee. q multu vo-
 cale stat ee metallu. quia nimi-
 ru magna apud deū habet vocem
 huilis conscientia iustoy. **V**nde et
 paup ille dauiticus cu anxietus
 esset. et no i aurib; hoim vocifera-
 retur. sed i conspcu dñi effuderet
 orone sua dixit. **D**ne exaudi orone
 mea: et clamor meus ad te pueniat.
Qd' at supfuerit i sagis que parēt;
 tecto. id; vnu sagu qd' amplius est
 ex medietate eius operies posteroza

tabernaculi et vnus cubitus ex vna
parte p̄cedebat. et alter ex altera. qui
plus ī sagorū multitudine magni-
tudine vtrūq; latus tabernaculi pro-
tegeret. **Hec** vt planius intelligi q̄
queant. paulo latius de tota ipsius
positioe disputare necesse est. **Dixim⁹**
parietes tabernaculi que ex tabu-
lis et colūnis constabant. longitu-
dinē habuisse triginta cubitorū.
latitudinē decē. altitudinē similiter
decē. **Siquis** ergo vellent domū ī la-
titudine cingere funiculo. verbi
grā. a base tabule vni⁹ meridia-
ni lateris vsq; ad basim tabule q̄
esset e regione ī latere septentrio-
nali. constat p̄fecto eūdē funiculū
triginta latitudinis esse debere.
hoc est. decē cubitos habēs ascēsis
ī meridiano pariete. decē alios e-
qualitatis suōsū. decē tercos descē-
sis ī pariete septentrionali. **Itē**
si p̄ longitudinē dom⁹ extendē fu-
niculū velis. hoc est. a basib⁹ colū-
narū suōsū. et p̄ longitudinē tot⁹
dom⁹ ad occidentālē vsq; parietē.
ne dēde vsq; ad bases eī⁹ deorsū.
habebit funiculus ille quinquaginta
cubitos longitudinis. decē videlicet
ascēsis iuxta colūnas. triginta
equalitatis scđm longitudinē dom⁹.
decē rursus descēsis iuxta occide-
talis tabulas parietis. **Hīs** ergo
q̄sideratis. ita iteuer etiā mēsuras
cortinarū quibus tegēda erat dom⁹.
qualit̄ prefatis possint conuēre
mēsuris. **Decē** erāt cortine. habē-
tes singule longitudinis viginti octo

cubitos. latitudinis quatuor.
Quæ simul iūcte et ī vnā cōposi-
te. tabernaculū implebat de latitudie
sua cubitos quadraginta. **Sus-**
pēde igit̄ cortinas que habent
singule longitudinis viginti octo
cubitos. et pone ī domo cui⁹ est
mēsurā ī trāsiuersū triginta cubitos.
et videbis quia cortine habebūt
ī equalitate que est itē parietes
cubitos decos. in ascēsu at̄ siue
descēsu qui est iuxta parietes.
habebāt cubitos nouenos. **Sicq;**
fit. vt similitas cortinarū terrā
tangē non possit. sed mēsurā vni⁹
cubiti a terra altior alisit. **Itē** vide-
bis qd cortine habēt ī equalitate p̄
longitudinē dom⁹ cubitos triginta.
ī ascēsu at̄ siue descēsu qui est ī orie-
tali et occidentali latere dom⁹. cubi-
tos quinos. **Idēq;** eādē lateris si-
mitas cortinarū nequaquā vsq; terrā
p̄tingit. sed quibus cubitis altior
abest. **Vnde** necesse fuit. vt quini illi
cubiti cortinarū. qui cessantibus
parietib⁹ sup̄st. idē ducāt̄ ad iūctē
ī orientali simul et occidentali latere.
sibiq; mutuo iūct̄. **Ac** sic fiat vt
vndiq; domū cortine excepto vno
iuxta terrā cubito conuegant. **Hec**
de cortinis. **Porro** saga tricenos
habebāt cubitos longitudinis. qua-
ternos latitudinis. **Et** quia vndē
erāt iūcta ad iūctē p̄ latera. qua-
draginta quatuor cubitos nuūm imple-
bant. **Vnde** g⁹. et hos ī domo. **Et**
quia cōcordat longitudo sagorū
cū funiculo quo domū mētebaturis

i trāuersū; fit ut sūmitas eozū
 ad trā vsq; ptingat. Habebūt ei
 denos cubitos equalitatis ite pa-
 rietes. denos eque ascēssiois siue
 descēssiois i utroq; latere. Et hoc
 est qd' aut scriptura. quia cubitus
 ex vna pte pēderet. et alter ex al-
 tera. qui plus esset i sagoz longi-
 tudine utriq; latus tabnaculi pro-
 tegēs. Tabnaculū nāq; vocat ipām
 cortinarū facturā siue iūctionē.
 quas vno utiq; cubito trāsibat
 saga ab australi latē domi. altero
 a septentrionali. Ideoq; ad trā pue-
 niebāt. qz her trīginta cubitos longi-
 tudinis: illi duo minus habebant.
 Itē mēsurā sagoz p longitudinē
 domi quadraginta quatuor cubitis
 tenebat. Egitū videlicet cubitos
 i equalitate habēs a fronte domi
 vsq; ad sūmitatē tabularū i pla-
 ga occidentali. et septē cubitos depē-
 dētēs a fronte domi. septē similitē
 dependētēs i plaga occidentali. Sicq;
 fit. ut mēsurā sagoz i occidentali
 latere duobus cubitis excederet
 mēsurā cortinarū. quia nimirū
 cortine desup aduēientes sicut et
 supza omēozauim qnq; cubitos
 parietis tegebāt. qnq; alios relin-
 quebāt itactos. Porro saga septē
 cubitos ei9 occidentalis parietis ei9
 tegebāt. 7 tres relinquebāt itactos.
 Et hoc est qd' nūc dicit. Qd' autē
supfueit i sagis q parāt tecto.
id ē. vñū sagū qd' amplius est. ex
medietate ei9 operies posteriora
tabnaculi. Medietas nāq; sagi

i latitudine duo st' cubiti. Ex qua vi-
 delicet medietate cooperiebant poste-
 riora tabnaculi. id ē. cortinarū. que
 pzie tabnaculū vocabant. quia
 duob; cubitis eas ut dixim; ad infe-
 riora tēdēs. sagū vltimū trāsibat.
 Itaq; saga desup viciētia septē solū
 modo cubitos occidentalis parietis coo-
 periebāt. nec tūmē tres reliqui q
 remāserāt vsq; ad trā nudī tēpesta-
 tū iūtr; patebāt. sed adductis ad
 iūicē ab utroq; latere sagis septenoz
 cubitoz qui deficiētibus parietibus
 superāt. hys posteriora domi firmis-
 sime ad trā vsq; contegebant. Neq;
~~et~~ her autē vnde ad iūicē ptingere.
 et istar cortinarū sese i medio parie-
 tis contingē poterāt. sed quia septe-
 nozū erat cubitoz. mediū parietis
 i utraq; pte duob; cubitis excedebāt.
 ac sibi iūicē supposita iūgebantur.
 Qd' eodē modo p oīa etiā de orientali
 pte domi intelligēdū esse putamus.
 Ideoq; supza pceptū est. ut sextū sa-
 gū i fronte tecti duplicaret. Hec
 de re difficilima prout nob' itellexit.
 se vñi fu sum; strictū explicare cum-
 uim; parati verioza discere si quis
 nos docē voluerit. In qbz tamē oib;
 patet allegorie sensus plucidus.
 Saga nāq; cortinas et desup 7 ifra
 et ex omī latere protegebāt. atq;
 ut ille itus libera facie sue venusta-
 tis fulgeret. her ab omī eas iūria
 tēpestatū pluuiarū et caumacū fo-
 ris imunes veddebāt. quia nimirū
 pfcī scē ecclē prepositi. ita vitū fid-
 liū sibi comissoz sollerti solet cura

circūpiciē. ut nec sibi carnīs. nec
vite spūalis eis auxilia desint. absint
et dogmata hēricoy et prauoy exēpla
catholicoy. assit dēctna salutaris. qua
confortati et sapiēt male dēctū verba
refellē. et sibi mala igēctū pariter
fca possint tolerare. assit vita eoy ce
lestis: qua rōformati etiā tacētē lin
gua quasi viua sēp lectioē vtantur.
Repellūt ei saga ymbres. obsistūt p
cellis. arēt solis ardorē. cūcta foris
aduersantia fortiter abigūt. ut decus
continarū iterius itēmeraciū psistat.
cū augustinū cū gregorius ea que
mores bonos ipugnāt. antiqui tēp
tamēta hostis iplicāt. cū cyprianus
ifirmos ne ī martirio labāt pīs
dfortat exhortatioibz. cū aliq̄ vena
biles ep̄i et doctores queqz etiam tue
bare poterāt longis tēptamēta p
pelle et queqz eidē s̄ ad salutē pficua.
sollerti idagatioē psiciūt. quatinz
vndiqz tuta conuersatio rligiosozū
fidelū. libero corde virtutibz studere
atqz ī conspē sui conditoris et ope
psulgidō lucē. et ip̄i q̄ dēplationi
possit oculū mētis itēdē. Perū quia
iter scōs illi s̄ magno digni honore
qui excepto officio pdicationis et iploz
regiminū deseruiūt. etiā pro xpo san

idagine

Hguinē fūdūt.
Facies et aliud operimētū tecto
de pellibus arietū rubricatis. Ariētū
que vocabulo. solet nōnūq̄ sc̄i docto
res accipi. eo qd̄ sint duces sequētū
dn̄m gregū. Vnde pulchre psalmista.
Afferte inq̄t dn̄o filij dei. affte dn̄o
filios arietū. Qd̄ est apte dicere.

Afferte dn̄o angeli dei. qbz p̄ huius
officij cura delegata est. afferte dn̄o
ī celis spem fidelū. qui p̄ imitatio
nē vice et fidei. filij b̄toz aplōrū
fieri meruerūt. **H**ic est qd̄ sexa
mansio egressi ex egipto p̄li dei. he
lim. id ē. arietū Ignorat. ī qua
erāt duodecī fontes aquarū et sep
tuaginta palme. ut videlicet noie
et specie figurā aplōrū aplīcorūqz
si cui mauerūt viroz teneret. Pu
bricavit. at pelles arietū ad operiē
dū tectū tabnaculi. cū aplī sine
viri vsqz ad passionē martiry. vbo
doctne istare nō desinūt. A quo
tuti s̄biectos ab ignētibz tēptatio
nū periculis p̄tegūt. dū ip̄i p̄secu
tionē p̄ iusticiā ad mortē vsqz
perpeti non ifugiūt. Operiūtqz
tabnaculū dn̄i pelles arietū rub
ricate. atqz ab iūria tēpestatū defe
diūt. cū sc̄i pdicatores exēplo passiois
et patientie sue corda ifmoy ne
ī pressuris ebulationū deficere
debeat munūt. Et qm̄ it̄ p̄cipua
xpi et ecclē eximū sacra v̄ginitas
locū tenet. apte post variatū decus
continarū. post cilicinoz munimi
na sagoy. post rubritas arietū
pelles. adhuc additur. Et sup hoc
rursū aliud operimētū de iacētis
pellibus. Iacētus nāqz. celestis
est coloris. pellis vō mortū aīan
tis p̄ et idiciū est. Et qd̄ p̄ pelles
iacētinas. nisi vnitas exprimit
illoz qui mortificationis adpurū
scupiscētie carnalis illecebris. ce
lestē quodāmodo t̄ris vitā gerūt.

S
S

Atq; uer hoies positi angelica ma
 gis puritate imitant? et hoc qd
 tpe future immortalitatis cunctis
 pmittit. dicit. quia no nubant
 neq; ducunt uxorcs. sed sint equa
 les angel' dei: ipi adhuc mortali car
 ne neceti. pueru' satagunt. Vnde
 merito ta' magne uirtutis p' mag
 nu' restat premiu'. quia attestate
 p' p'ha. hec dicit dñs eunuchis. Qui
 custodierit sabbata mea & elegerit
 que uolui. et tenuerit fedus meū.
 dabo eis i' domo mea. et i' muris
 meis locū. et nomē meū a filijs
 et filiab'. Romē septenū dabo eis.
 qd' nō auferet. De quo uidelicet
 loco ac noie et euāgelista iohes q
 eat vn' ex ipis refert audisse se
 cantātes eos canticiū nouū ante
 sedē dei qd' nemo alius poterat dice
 statiq; aduixit. H' st' qui cū mu
 lierib' nō st' coignati. uirgines
 ei st'. H' sequūt' agnū quocūq;
 ierit. Merito ergo pelles iacinc
 tine. supremū i' domū dei locū te
 nēt. colorq; celestis. p'ximā celo
 sedē sortitus est. ut chori uirgina
 les et aīa et corpe speciali uicinia
 agnū secuturi. et hūnoy laudes
 designēt' eē cantaturi. Bene at
 longitudo sagoy dicit'. quia cesi
 i' alto posita. ad trā tamē usq; pē
 derēt. q'uis cortine nequaq; ad
 trā usq; pētingē potuerūt. colūne
 q; aut tabule tabnaculi. cesi i' al
 tū erāt erecte. bases tamē i' qb'
 staret habebāt i' trā positas. at
 vō de rubricatis atq; iacēt inis

pellib'. quia i' alto tectū operirent
 dicit'. qz nō ad trā essent deflexe
 nō addit'. quia nimirū ceteris uir
 tutes spes. cōe aliqd cū h'is qui i'
 trā adhuc detinet' habē vidēt'. cer
 tamē vō martiq;. et deus deo dica
 te uirginitatis quasi ac ifimis ac ter
 renū rebus suspensū. et supnis cū
 bus specialit' constat esse cōiunctū.
Rā & martir i' tormentis positus.
 nichil aliud toto aīo itendit q' ut
 oīa que st' i' hoc mūdo. et ipm simul
 mūdū cicius se relinquat. atq; ab
 solutis dolorib' ad uideū mūdi cō
 ditore et ad ea q' ultra mūdū se gau
 dia possidenda pueiat: et celibes dū
 gem generis huāni lege qua dictū
 est. aescite & multiplicamini & imple
 te trā. ituitu maioris p'mij transe
 dūt: iure uelut altiore ceteris fidelib'
 p'mo ipō mūdo sedē sibi eligūt. Sicq;
 socialit' i' ecclā uiuūt. ut sociale ecclē
 p'uationē honore meriti sblimioris
 antecellant. Vnde de talib' rē scrib'
 iohes. qz h' empti st' ex homib' p'ri
 micie deo & agno. Rē tales latino
 sermone ul' uirgēs q' uerite insignes.
 ul' celibes. q' q' celo beari p'noūant'
 idq; celi ciuū i' trā uita imitātes.
Facies & tabulas
stantes de lignis sechim que
singule duos cubitos i' longitudie
habeat. et i' latitudine singulos ac
semissem. Ligna sechim de quib'
 tabnaculū fiebat ipuer' ibulis sūt
 nature. eximij candoris ac leuitatis
 et nō multā differt ab alba spina
 nisi tancū magnitudine distantia.

S
S
S
S
S

Vnde theonim nomiq̄ i libro hebre-
oz nom̄. sed et i alijs opusculis suis
sechim spinas absolute vocat. it̄ p̄
tutus est. vbi gr̄a. abel sechim. lucty
spinarū. **R**ō at̄ hoc genus ligni tu-
si i desertis arabie vbi tabnaculū
edificabat̄ solet iuēri. **V**nde greci
vel latini it̄pretēs nomē ei aliud
p̄ter hebreū ponē n̄querūt. utpote
cui⁹ apud eos noticia nulla erat.
quū qdā qualitatē nature expri-
mere volētēs. ligna i putribilia trās-
tulērūt. **T**abule ergo tabnaculi ap̄lōs
cozq; successorēs p̄ quoz sermōnē
ecclā p̄ orbē dilatata est. significāt.
Latitudo ei tabularū. dilatatio est
fidei et sacramētoz. que prius in
vna israhelitica plebe latebat. h̄
horū ministerio. ad totius orbis ple-
nitudinē p̄ueit. **Q**uāvis recte in
latitudine tabularū. ipā dilatatio
cordis scōz valeat it̄elligi. p̄ quā
mūdū despice. atq; ad appetēda ce-
lestia solēt s̄blimīter accēdi. p̄ quā
nō solū amicos i deo. sed iūnicos gau-
dēt dilige p̄pter deū. **D**eniq; videam⁹
vnā de tabulis tabnaculi. videlicet
paulū aplm̄. qualit̄ utroq; modō se
dilatātū i sinuet. **D**icit de it̄erna.
id est cordis latitudine. **V**s n̄m̄ pa-
tet ad vos o corinthi. cor n̄m̄ dilata-
tū est. non angustiamini i nobis.
angustiamini at̄ i viscerib⁹ v̄s. t̄j
filya dico. dilatamini et vos. **D**icit et
de illa qua ad p̄fctm̄ tabnaculi. hoc
est scē ecclē vti solebat. ita ut ab
ih̄lm̄ p̄ ecclē usq; ad illū icū reple-
ueri euangeliō xp̄i. **F**ca s̄ at̄ h̄mōi

tabule de lignis sechim. id est spi-
narū. **S**pine vō iuxta doquū
saluatoris. cure sūt hui⁹ seculi.
et voluptates ac delicie fallaces.
Sed et p̄ctioēs peccōz. nō iugue
spinis assimilant̄. **H**ic et̄i sc̄p̄
tū est. quia spine nascūt̄ i ma-
nibus temulētī. id est. peccā i opib⁹
stulti. **Q**uia ḡ sc̄i p̄dicatozēs et
a p̄ctioib⁹ se vicioz expugnare.
et oib⁹ mūdī curis ac delectatio-
nib⁹ exuere studuerūt. quatin⁹
libera mētē i amore dei et p̄ximī
dilatari. atq; ad p̄dicandū verbū
late posse discurrē. it̄ dicit̄. qz
de lignis spinarū tabule sint scē
tabnaculi. **F**ca s̄ n̄aq; de spinis.
sed de h̄is que oēs spinosos aculeos
p̄sus exuerāt. ac solo n̄m̄ ~~can-~~
~~abant~~ candore iūtebat. **N**ā et sc̄i
quiq; dū sint v̄tutib⁹ fulgētēs.
et̄i ip̄i cū peccō s̄ p̄ine p̄uauā-
tiois. **D**cepti ac nati. ad ip̄os q̄ p̄-
tinet generalis illa d̄pnatio q̄
ade peccanti dictū est. fra tua spi-
nas et tribulos germinabit tibi.
sed gr̄a dei p̄ ih̄m xp̄m spiculis s̄
peccōz exuti. ac digno virtutū exer-
cicio i structurā dom⁹ ei⁹ aptati.
Habebant at̄ singule tabule denos
cubitos i longitudine. et i latitu-
dine cubitū ac semissem. **L**ongitu-
do tabularū. altitudo est. **Q**ue decē
cubitos habebat. quia sc̄i doctozēs
p̄ obseruatiā decalogi legis ad p̄fec-
tionē tendūt. quia pro p̄ceptioē
denarij diurni i vinea xp̄i laborāt.
id est illa it̄entioē v̄bo doctrine

istitit. ut ymaginē suā conditoris
 ac regis quā adā peccante p̄diderāt.
 ip̄o donante restauraret. ut nomē
 eius qd' peccando amiserāt. recte vi-
 uēdo recipiant. Solet nāq; i dena-
 rio. regis nomē et ymago cōtineri.
 Sed et hoc qd' denarius ex eo nomē
 accepit. quia decē rūmīs cōpleat.
 statū future nre b̄titudinis ap-
 te congruit. que ī vera dei ⁊ pxi-
 mi dilectioē p̄ficit. Deus nāq; so-
 let trinario sepe nūo p̄t' eā que ip̄e
 est t̄nitate figurari. Homo corpus
 septenario. quia corpus ex quatuor
 notissimis habet elemētis. aīe vō
 hoc est iterioris hoīs s̄stantia. tri-
 plici solet ī scripturis distantia com-
 p̄hendi. Hic est eī qd' diligē dnm̄ ex
 toto corde. tota aīa. tota v̄tute nra
 p̄cipimur. Bene ergo tabule q̄bus
 erectis ac stantib; tabnaculū omē
 atinet. decē habet cubitos altitu-
 dinis. quia doctores ac rectores scē
 ecclē hac intēctioē deo seruiūt. ut
 ip̄m aīa ⁊ carne imortales ac b̄tī
 tēnū vidē mereāt. adhuc finē vi-
 te oēs auditores suos et v̄bo semp
 et ope prouocare. ac veluti suspēdē
 atendūt. Qd' vō ip̄e tabule cubitū
 ac semissim ī latitudine habebāt.
 plenus ille cubitus p̄fectionē bone
 op̄ationis. dimidiū cubiti qd' sup̄est.
 ichoationē diuine ostēdit cognitiōis.
 quia nūmū iusti ī hac vita p̄fē
 elemosinis iustitē. orōnib; vacare.
 ieiunijs castigare. ceterisq; hui' mōi
 actib; religiosis possūt operā dare.
 Deū vō itē fide cognoscim; sed

plenā p̄gnitiōnē in futuro speramus
 dicēte ip̄o deo ac dno nro ih̄u xp̄o. Si
 manseritis ī verbo meo. v̄e discipuli mei
 eritis. et cognoscetis v̄ritatē. Qui
 rursus ad p̄em. Hec ē at̄ iqt̄ vita et̄
 na. ut cognoscāt te solū verū deū et
 que misisti ih̄m xp̄m. Hic etiā ap̄lus
 ait. Ex p̄te cognoscim; et ex p̄te iustitiam.
 Nūq; ait ex p̄te laboram; pro
 xp̄o. ex p̄te verbo p̄dicationis istam;
 et ex p̄te bonis opib; seruim;.

Menū ergo boni op̄is cubitū habent
 ī hac vita electi. sed cubitū b̄tē ier-
 buriois ex p̄te habet ī quātū gaudia
 p̄hēnis et p̄ntia sui conditoris possē
 desiderijs p̄gustare celestibus. Cui
 etiā cubiti adīpletioē tūc b̄tificat.
 cū fuerit expletus sermo que om̄i
 elcōy ip̄o promisit ī fine futurū di-
 ces. Et ip̄m eū ⁊ glificabo eū. lon-
gitudine dierū adīplebo eū. et ostē-
dā illi salutare meū. In lateribus
tabule due iacstrature fient. quib;
tabule alteri tabule cōnectant. atq;
ī hūc modū cucte tabule parabiūt.

Incastrare ī lateribus tabularū. vir-
 tutē designat hūilitatis ī mētibus
 iustoz. p̄ quā maxie sibi iūicē fē-
 na caritate iūgūt. Quē eī singuli
 quiq; eoz corde contrito ⁊ hūiliato
 receptaculū in se p̄ximoz dilectioi
 parat. et diligēdos se fr̄ib; merito
 pietatis ac deuotiois exhibet. quasi
 tabule oēs tabnaculi ī altereuerū
 p̄ incastrature nexū copulat. Et qdē
 erecto tabnaculo. ac regulariter
 ordinata cōpāge tabularū. figura
 incastraturarū nō cernit. quanta

tante virtute tabulas sibi met conduna-
uerit: ipsa parietis inconcussa firma
stabilitatis ostendit. quia nimirum hu-
litas cordis sanctorum qua sibi alterutrum
federunt. foris hominibus videri non possit.
sed quod intus operet. ex ipso sancte ecclesie pacati-
ssimo statu. palam omnibus patet. per quam
mira diuine gratie dispensationis agitur.
ut nos in quos fines sanctorum deuenerunt.
etiam eos qui in primordio sancti fuerunt fi-
deles sincero affectu diligamus. et non
minus illos quam eos qui in presenti nobiscum
vivant. in sinu matris amoris suscipiamus.
et nos quam ab illis per amplexum caritatis
suscipiendos esse credamus. **Quod** autem
iubeat duas in tabulis singulis iacitura-
turas fieri. hoc est. in utroque latere illorum:
dupliciter accipi figura potest. ut in per-
paris simul atque aduersis. in violata
erga fratres iuxta caritatis seruicium. per
arma iusticie iuxta exemplum apostoli. a
dexteris recedentes et sinistris. et maiores
minoresque. hoc est. et eos qui minus
secuti minus oes esseque dilectionis brachii
tenentes. ad perfectionis fastigia tendamus.
Quarum viginti erunt
latere meridiano quod vergit ad
austri. Quibus quadraginta bases
argenteas fudes. et hinc bases singul'
tabulis per duos angulos subiciantur.
Quanta fuerit longitudo tabernaculi
specialiter non exprimitur. sed in eo innuitur
quod parietes eius ex tabulis viginti
compacte esse. et hinc singulis singulos
cubitos ac semissem latitudinis ha-
buisse prohibet. **Viginti** namque cubiti
et vicies semis cubiti. triginta cubitorum
summa complerent. **Quam** fuisse tabernaculi

longitudinem etiam iosephus scribit.
Et bene hoc ergo numero tabernaculi lon-
gitudinem comprehendit. quia tres sunt vir-
tutes in quibus principaliter omnis sancte
ecclesie perfectio consistit. videlicet fides.
spes. et caritas. que per decem multipli-
cantur ut tricenarius numerus impleatur.
dum virtutum mensuris bona opera iunguntur.
que decalogo legis continentur. neque
fide. spe. et dilectione in deum absque
operum executione putet sufficere posse.
Quod vero numerus tabularum vicenarius
est. et hoc magne perfectionis perfectionis
mysterium continet. **Quater** et quini:
faciunt viginti. **Et** cum lex mosaica quinquaginta
libris. gratia autem et veritas noui testa-
menti quatuor sancti euangelii voluminibus
descripta est: merito sancti doctores vice-
nario numero exprimitur. **Qui** miro
veritatis consensu et reuelata atque
completa in euangelio. legis archana
manifestat. et prefigurata fuisse in
lege euangelii sacramenta declarat.
Dum vetus testamentum in nouo delat.
datum ac latiore sensu qualatum est.
et nouum in veteri adumbratum. ac multi-
farica typorum relatione prefiguratum in-
nuat. quasi in latitudine sue locuti-
onis. et quatuor per quinquaginta. et quinquaginta ta-
bularum numerum per quatuor esse mul-
tiplicatum demonstrat. **Bases** autem
quibus tabule sustentabuntur. vbi sunt et
libri legis et prophetarum. quibus apostoli et
euangeliste ea que scripsere ac predi-
cauerunt vera esse ac diuina proba-
bant. **Unde** est illud in euangelio scriptum
sine reprobatione. **Tunc** impletum est quod dicitur
et per prophetam. **Et** hoc ut totum factum est.

ut adimplet. **scire** ppharū. **Et**
 apl's petrus de dno testimoniū pph/
 bēs adiecit. **Et habem⁹ firmiore pphē**
 ticū sermonē. cui bñfacitis attēdē/
 tes. **Tabulis at singulis bine bases**
 supponūt. ut consensus pphēticē
 attestatiōis. i oib⁹ que apli dixerē
 mōstrēt. **Vel certe bine bases sin**
 gulis tabulis p duos angulos sb/
 icūt. ut bene suffulēt angulis
 totā recte et i declinabilitē possit
 tabula consistē. quia oīs apli &
 euangelici sermōis i pphēticis lris
 et iūcū p̄signatū iucūt. et finis.
 oīs aplōy successōiq; illoz vita ab
 ūcio fidei vsq; ad terminū vitē p̄ntis.
 eisdē mysticis testamētū veteris cō/
 stat iſta esse paginis. **Bene eadē**
 bases argētēe facte s̄t. p̄ nitorē
 videlicet verbi celestis. **Eloquia iqt**
 dñi eloq̄a casta. argētū igne exami/
 natū ēre. **In latē q̄ s̄do tabnaculi**
qd' vergit ad aq̄lonē viginti tabule
erūt. quadragēta habētes bases ar
gētēas. Bine bases singulis tabul'
supponēt. Latus meridiana tabna
culi qd' vergebat ad austrū. antiquā
 dei plebē designat. que lucē sciētē
 legalis iā dudū accipēs. amore
 sui conditoris feruere solebat. **Por**
 to latus secūdū qd' vergebat ad aq̄/
 lonē. eā que tenetis ac frigore iſi/
 delitatis vsq; ad tēpus dñice iſta/
 natiōis torpēre nō desitērat. gē/
 tiū multitudinē figurat. **De cui⁹**
 voratiōe pulchre dñs p̄ pphētā.
Dicā iqt aq̄loni da: et austro nō
 li pphē. **Qd' est apte dicē. Dicam**

pho gentiū diutius sine fide argentū. da
 de tuis filiis qui ad mee fidē q̄fessiois
 et amoris quēriant. **dicā & plebi is**
 raelitice qui iā mee lumine cogni/
 tiōis feruebat. noli pphē gētes in
 forte dēctiōis recipi. **Dicā cornelio**
 ac domui ei⁹. **fide et baptisma xp̄isti**
 suscipite. **dicā iudis nolite cogere cre**
 dētes ex gētib⁹ ecūcidi. quib⁹ fonte bap/
 tismi consecratis. **fides & q̄fessio veri**
 tatis ad salutē sufficit. **Uniq; at nū.**
 mēsurū et facture tabulas utrūq;
 latus habuit. quia nimirū vna eadēq;
 fides. spes & caritas utrūq; iplō p̄ aplōs
 p̄dicat. ad vna utrūq; p̄missa reg/
 ni celestis vocat. de utroq; genera/
 le p̄ceptū saluatoris accipiūt. cūtes
 i mūdū unūcū p̄dicatē euāgelicū
 omī creature. id ē. ecūcisiōni et p̄/
 p̄ticio. vbi et absq; vlla differētia sb/
 icert. **Qui crediderit & baptizatus**
 fuit. saluus ēit. **Ad occidētalē vō pla**
gā tabnaculi facies tabulas sex. et
in sic alias duas que i angulis eri
gant post tergū tabernaculi. Iose
phus scribit de tabnaculo qd' decē cu
bitos habuēt latitudis. Scribit etiā
 qd' tabule ei⁹ mēsurā quatuor digitorū
 fuerint a tēra suspēse. **Ex quo videt**
 velle itelligi. qd' tante altitudinis fēē
 fuerūt ip̄az bases tabularū. **Qui rur**
 sus de hoc qd' modo p̄posuim⁹ caplō.
 ac de vectibus tabularū im dicit. **Pos**
 terioris at parietis cubitos nouē sex
 tabule fēē faciebāt. quib⁹ gūcte s̄t
 alie due tabule ex medio cubico facte
 quas angulares posuerūt ad iſtar/
 maiorū tabularū. **Singule vō tabule**

S
S
S
S

anulos habebat aureos p̄ exteriores
frontes eminentes velut quibūda va-
diabus īfixos p̄ ordinē ad iūctū p̄cir-
cūtū respiciētes: et p̄ eos vertes de-
auntī īmissi. vno quoq; habēte mag-
nitudinē cubitoꝝ quinq;. Si atq; ad
iūctiōis tabularū. īturbatq; caput
vertis vniuscuiq; ī alio vertis capi-
te. velut ī modū conchi. Et post ter-
gū parietū ī longitudine positōꝝ
vniq; erat ordo p̄ tabulas oēs vadens.
quo p̄ vncinos vniq; parietis con-
tinebant̄ ī castratoib; factis et ī-
missis ad iūctū. **Q**uod p̄tē sic exqui-
sitū est. vt neq; a vētis mouerēt̄;
neq; alia causa tabnaculū contur-
barēt̄. sed īmobile secura quiete
seruaretur. **H**ec de līe textu iosephus.
Verū iuxta allegoricū sensus. occide
talis plaga que vtrūq; in se parietē
recipiens. edificij tabnaculū cōsumat.
īrē ad iūctiōis totius scē vniūsalis
ecclē que cū fine mūdi p̄ficiē̄ desig-
nat. ad quā vsq; fides et opatio vrā
vniq; ppli p̄seueratūen quasi gemi-
ni longitud parietis p̄tingit. **R**eg
cū īcredibile est vel ante tēpus dñice
īcarnatiōis vniq; defuisse qui ex ge-
tibus crederēt. vel nūc quīs grūiter
dāpnato ob īp̄fidia p̄lo iudeoꝝ. nō
esse aliquos ex illis īrecti paucissi-
mos qui iter xp̄ianos exulantes co-
tidie credendo ad salutē pueniant.
Quod siq; negare p̄sūperit. dicam
qd̄ negari nullatenus potest. quod
videlicet sp̄iales vtrūsq; testamētī
doctores atq; īp̄rtes. qui iuxta ser-
monē dñi p̄ferat de thesauro suo

noua et vetera. vsq; ad finē sc̄li. sine
ecclā sc̄a p̄mansuri. **E**t apte tab-
naculū ī occidentali plaga cōsumat̄
in qua sol diē claudē et cūcta so-
lēs astra occidē. p̄ter vel obitū vniq;
cuiq; dēi. v' generalē totius sc̄li
terminū. **Q**uasi cū occidit omī
ecclē sol ī occidēte. vt verius ī orie-
te plenius oriat̄. cū finita īnducē
tu dñi vicia sc̄li p̄ntis mox nūm-
rū sc̄li futuri mane iustis vera
dies c̄nitatis apparebit. **E**t quia
iustis tūc cū deo regnātib; reprobi
ī et nū peribūt: irē de hac plaga
tabnaculi ī sequētibus dicit̄ qm̄
mare respiciēt. **S**ignificat autē
mare rubrū ī quo demersus cū
suo exercitu pharao et de quo sal-
uatus isrl' a dño ad mōtē synai
vbi tabnaculū facere ascēdit. **R**espi-
cit ergo mare plaga occidentalis ta-
bnaculi. id est. sc̄a ecclā post bonoꝝ
opm̄ p̄fectionē coronatā ī xp̄o. li-
bero aspectu ītuebit̄ vicia v' penas
īp̄ioꝝ. quas ip̄o iuuante euasit.
p̄fate testante qui ait. **S**icut celi
noui et tēra noua q̄ ego stare facio
corā me dicit dñs: sic stabit semē
vr̄m et nomē vr̄m. **E**t paulo post.
Et egrediet̄ et videbūt cadavera
viroꝝ qui p̄uocati sūt ī me. **V**er-
mis eoꝝ nō moriet̄. et ignis eoꝝ
nō exstinguet̄. **M**aris nāq; fluctus
p̄fudi. amari et turbulēti. et p̄tā
possūt significare quib; reprobi
ī hac vicia male delectati īterēūt.
et future baratrū iudiciōis cū ī vl-
timo examine ī ignē cū dyabolo

mittet^r etnū. **N**ec p̄ter eūdū qd' tabnaculū cū edificaret^r ī monte synai mare rubrū habuit ad occasū. cū it̄ductū p̄ ih̄m ī tra rep̄missiois et collocatū esset ī sylo. ī eadē plaga celi habuit mare magnū. De quo mystice ita possumus sentire. q̄ sc̄i ī hac vita dno seruiētes. eiq̄ ī suo corde tabnaculū faciētes. supbia ip̄iorū iactantia quasi citius occasura fixē ī mēte despiciant. ī futura etiā patria cū dno positi. p̄petuā eorū penā absq̄ vlla felicitatis it̄missioē respiciant. ut eo maiores ei grās referāt. quo nō solū fruant^r bonis que donauit. verū etiā it̄ueant^r mala a q̄bus eos liberauit. Bene at̄ eadē plaga tabnaculi occidentalis vlt̄ que mare respice dicta est. sex tabulis p̄stabat. vlt̄ qz senario mōdo solet p̄fectio opis exprimi. eo qd' dñs ī illo mūdi mūdi q̄sumauerit. ī illo hoīem ī primordio creauerit. ī illo genus huānū sua passioē restaurauerit. vlt̄ qd' sex sint etates sc̄i huius ī q̄b9 oportet nos bonis opib9 p̄fici. ut ad etnā requiē ī futuro et r̄surrectiois glam p̄uenire possim9. **N**am qd' rursū alie due tabule excep̄tis sex primis ī angul^o. **I**ubent^r erigi post tergū tabnaculi. que v̄ientes ab orientali plaga parietes excipiat. et occidentalis plage parietē cōiūgat. **Q**uod remunerationē future p̄tinet vite. que post labores & septimēta sc̄i hui9 secutura est. **Q**uod bifarie diuidit^r

ī sabbatismū. id ē. req̄e aīarū sc̄arū post absolutionē corp̄m. et ī glam r̄surrectiois ī incorruptibiliū receptionē corp̄m. **Q**ue utraq̄ p̄ticio remunerationis vtriq̄ p̄lo cōis. nullo vnq̄ fine terminat^r. **N**ā et aīarū requies sup̄uente t̄pe r̄surrectiois. nullā sui d̄minutionē. sed augmētū potius accipit. et ip̄a īmortalis cōiūctio carnis sp̄c̄q̄ noster semp̄ īviolabilis p̄manet. **B**ene at̄ de eisdē tabulis r̄b̄infert^r. **E**ritq̄ cōiūcte a dorsū vsq̄ susū. et vna oēs compages retinebit. **Q**uia nimirū oīs electorū vita. vna eadēq̄ fide & caritate ad celestia r̄dit. ī vnū eūdēq̄ finē diuine v̄siois p̄uenit. ī vna eadēq̄ voce r̄i dogmatis oīs sc̄orū p̄dicatorū sermo cōcordat. **D**ehisceret nāq̄ ab īvice cōpago tabularū. si qd' vnus p̄h̄sa aut apl's dixisset. hoc alius negaret. verū. quia concordia fabricā ecclē sermo diuinorū doquiorū erigit p̄fecto vna oēs tabnaculi tabulas iūctura cōpaginat. atq̄ ab īvice sc̄uigi nō sinit. **D**uob9 q̄ tabulis que ī angulis ponēde s̄t. similis iūctura seruabit^r. **E**t erūt simul tabule octo. bases earū sedec̄i argētee. duabus basibus p̄ vnā tabulā sup̄putatis. **A**ngulares tabule sūt tabulis p̄ oīa parietū cōiūcte. quia future requiei et īmortalitatis glā p̄nti n̄rē conuersationi. p̄ fide. sp̄em et caritatē firmissime cōnexa est. **I**mmo vō stabulis & īconcussa p̄ns n̄rā cōuersatio p̄durat. quia future dona retributiois credit. sperat.

diligit. qz crebro supnoy cuiu aduuto
rione flaribus turbulenti imudoz
spiritua decide possit continet? Et
hec at tabule que vel pfectione bo
ne me actiois. vl futura pro bonis
actibus pnia designat. binis singu
le basibus sustentant? quia hec qz
oia ad pfirmatione euangelice et
aplice pdicatiois iulhe sci consona
voce futura esse pdixerut.

Facies et vectes de lignis sethim
qz ad continendas tabulas i
vno late tabnaculi. et qzqz alios i
alios. et eiusde nuu ad occiduale pla
ga qui mittet p medias tabulas
a sumo vsqz ad sumu. Vectes qzqz
qui tabulas tabnaculi continent
qzqz st libri mosaice legis. quozu
munimine sca ecclia mirabiliter ab
omni tceptatu sceleru sceleratoruqz
spirituu ipulsionone tutat? Et i vt qz
late. quia no solu priore dei plm
litera legis erudiebat ad fide z opa
bona. sed etia nos noui tpe testameti
deo seruientes eade lra spualiter intel
lecta maioris gra dulcedis et i pnti
ad fide opationeqz vtutu istituit.
et i futuro ad spem ppetue remunere
ratiois accedit. Eiusde qz nuu vectes
ad occiduale st plaga. quia ipam
qz coplotione boni opis quando ad
premia futua de carne egredim.
lex nob bene itellca pdicat. Vnde
itroganti diuiti ac diceti. mgr bone
qd boni facia vt habeat vita etna
respondit idem mgr. Si vis ad vi
ta ingredi serua mandata. Et no
illi alia qz legis mandata sbdidit.

Ipas qz tabulas deaurabis. et fudes
eis anulos aureos p quos vectes
tabulata contineat. Tabule tab
nacule deaurate pefulget. cu ois
vita. ois sermo scoy pdicatoru lu
ce pemonstrat sapientie celestis.
nichilqz i eis aliud qz vtutu decus
aspicit? Anuli at aurei p quos
vectes tabulata continebat. ipam
vite celestis bntudine significat.
designat. Quos ppt' sue glam cla
ritatis recte habebat tabule. non
quia qnquepartita est distictio pte
celestis. sed quia eade ppetua clar
tas et clara ppetuitas regni illius
i genesi eade. i exodo eade. i leuitico
eade. i libro nuoz eade. i deutero
mio eade scripta continet? Et qzqz
anuli aurei singul' tabnaculi late
ribus erant ifixi. quia corda iustoz
multu dilatata p amore i oibus
mosaice legis libris. no solu cor
r ruptione opm. sed et ppetua su
pne retributiois luce legue. Et fu
des eis iqt anulos aureos. p quos
vectes tabulata cotineat. Vectes
p anulos aureos tabulata cotinet.
cu vba sacri eloqui p pmissione
regni ce celestis statu sce ecclie
pfirmat. vt eo minus pcur
batioce mundi timeat. quo cer
tius stabilitate ppetue remunere
ratiois didicit. Bene at de eisd
vectib? dicit? Quos operies
laminis aureis. Laminis qzqz
aureis vectes operiut. cu verb
diuine legis que tamē iuxta lre
sensu forcia videt. atq ad pfirmada

vita fidelium aptissima. superior intel-
lectus et euangelica claritate pre-
fulgidus inesse monstrabitur.

Ut ei vna exempli gra testimoniu
panda p oia. cu legim9 historia sci
noe. qmodo diluuii qd' ipios delent
mirabiliter cu suis i archa seruat9
cuaserit. patet oib9 i eo qd' deus dilige
iusticia et odio habes iiquitate. pios
nouerit de teptatioe eripere. ipios
vo iusta distictioe punire. Ideo9
talis lectio instar vectu i pueri bi-
liu. tabnaculu dnu continet. quia
mores fidelium verbis i fixe verita-
tis. ab icusu teptationu pnuunt.
veru. quasi vectes lignei lamini9
vestiunt aureis. cu hec eade lectio
p spuale intelligencia sacrationib9
plena misterijs ostendit. cu ar-
cha eccliam catholicam. aqua diluuii
baptismu significare dinoscit.
muda et imuda nialia spuales et
carnales quosq; i ecclia. ligna ar-
che leuigata et bituminata. doc-
tores gra fidei roboratos. cotinus
de archa egressus nec reuersus.
eos qui post baptismu ad aposte-
sia decidit. ramus oliue p colaba
illatus eos qui foris qde hoc est he-
reticos baptizati s. sed quia pin-
guedine caritatis habet p gram
sci spr i vnitace catholica meret
introduci. colaba de archa egres-
sa neq; vltra reuersa. eos qui car-
ne soluti ad libera luce pte celestis
puolant. nequa9 amplius ad
labores terrene peregrinatiois
meditari. **C**ircudant itaq; auro

vectes lignoz sechim. cu firmissi-
ma sacre scripture testimonia p te-
ptatione mistica hys et huiusmodi
sensibus celestib9 ac spualib9 pro-
bant. ee plurida. Et eriges tabna-
culu iuxta exemplu qd' tibi i monte
mostratu est. Exemplu taberaculi moy-
si i mote mostratu est. quia como-
ratus cu dno i secreto vidit sblime
angelice puritatis et immortalitatis
vita. ad cui9 ista huana i era co-
uersatione in quatu mortalibus
imitari possibile fuit istitue iube-
bat. ut cu exemplo eoz mutue i deu
dilectioni. diuine laudationi. vna-
nime paci. sincere castitati. cete-
risq; huiusmodi i era vcatibus va-
carent. mereremur et i celis eozu
esse consortes. iuxta pmissu dnu di-
rectis. **I**lli at qui digni habebut solo
illo et i resurrectione ex mortuis. neq;
nubut neq; ducut vxores. **N**ex ei
vltra mori poterut. **E**quales et an-
gelis s. et filij dei s. cu sint filij re-
surrectionis. **E**xemplu ergo nobi moy-
ses angelice conuersationis. qua i
mote coteplatiois vidit. pceptis
legalibus ostendit. quoz obserua-
tia et ipi de era edici. ad consortiu
angeloz i celis puenire possumus.
Exempla nobi id e. vite pfectioris et
bre retributionis qd' i figura tabna-
culi et ministerij sacerdotalis ac leui-
tici desepit. p buce. **E**rgit at tab-
naculu iuxta exemplu qd' illi i mote
mostratu est. quando electi quiq; ad
imitatione angelice puritatis.
qua ipe i occulto coteplari meruit.

opus aiarū cōponūt. Hactenus de pa-
riete tēpli meridiano. septentrionali
et occidentali prout dñs dedit exposi-
tū est. in sequētib⁹ at oriētale latus
qualiter sic positū monstratur. Sed
prius septuā qd scā scōꝝ mediū a
priore tabnaculo diuidebat itimādū
iudicauit. Nā sequitur.

Facies ⁊ velū de iacincto ⁊ purpu-
ra cocco bis tincto. et bisso rectora.
ope plumario. et pulchra varietate
textū. qd' appēdes ante quatuor
colūpnas de lignis sechim. Velū
hoc quo tabnaculū diuidat mediū
ita positū refert iosephus. ut viginti
quidē cubiti longitudinis ad priore
domū. decē vō p̄tinerēt ad secundā.
qd' p̄ oīa mēsuris tēpli qd' postea sc̄m
est a salomōe liquet esse cōueniens.
Qd' cū esset sexaginta cubitoꝝ longi-
tudis. et viginti latitudis. terciā lati-
tudinis p̄cē. id ē. viginti cubitos ad ite-
riore domū. hoc est. sc̄m scōꝝ habebat
separatā. ita ut longitudo et latitudo
eiusdē iterioris domus vna esset.
Sic ergo etiā tabnaculi p̄s iterior
longitudinē et latitudinē similem.
hoc est. tenorū habebat cubitoꝝ.
Qd' at idem velū figuratē exprē-
mat. apls ad hebreos manifeste de-
clarat. vbi et hoc expoit pariter ad
sensū allegoricū. quare i priore qdē
tabnaculo semp̄ it̄ v̄t sacerdotes sacri-
ficioꝝ officia cōsumātes. i sc̄do autē
semel i āno solus p̄rifex nō sine san-
guīe quē offēbat pro sua et ppli igno-
rantia. velū hoc celū it̄pretat. Qd'
at i priore tabnaculo cotidie p̄ ānū

incroibat sacerdotes cū sacrificijs.
sup hui⁹ vite stacu edisserat. vbi
sc̄i dñs sine it̄missione famulan-
tes. cotidianos sue fragilitatis
erratus sine quib⁹ esse i hac vita
nullatenus possūt. cotidianis vo-
noꝝ opm victimis cotidianis la-
crimarū suarū libanib⁹ quasi
veri sacerdotes dei et xpi eius ex-
pian. Sūmū vō sac̄dote qui semel
i āno sc̄m scōꝝ cū sanguīe victima.
cū ingrediebat. ip̄m it̄elligit esse
pontificē magnū cui dictū est. tu
es sac̄dos i et̄nū sc̄dm ordinē mel-
chisedech. Qui semel oblat⁹ pro
p̄ris n̄is. ip̄e sac̄dos ⁊ hostia p̄
ip̄ū sanguīe i ip̄m celū it̄rauit.
ut appareat vultui dei p̄ nobis.
Qd' at idem velū de iacincto et pur-
pura. et cocco bis tincto et bisso re-
ctora pulchra varietate cōtextū
est. q̄s nō videat etiā iuxta leuam
pulchritudini celestis congruere
v̄siois. Si ei deozē flāmas q̄s
astroꝝ. si multifariā nubū sp̄m.
si ip̄am p̄m consideres. mille
trahētē varios aduerso sole colo-
res. nōne videris tibi multo pla-
res ac pulchriores q̄ vdo tabnaculi
it̄exte s̄ idētas celo celoz voca-
re picturas. Quatuor at colūne
ante quas appensū est hoc velū.
celestiū s̄ potestates agminū qua-
tuor eximys virtutibus clare. de
q̄b⁹ et supra dixim⁹. hoc est prudē-
tia. tēperantia. fortitudo. iusticia.
Que quidē virtutes aliter i labo-
ribus et erūpnis vite hui⁹ a nobis.

aliter i celis seruant? **U**bi naqz deo
 regenti qui preses videt? ce sbditu
 iusticie est. et hoc immortalis oino
 iusticie: nullu bonu deo prepone
 vel equare. prudentie. deo sumis
 sume iherie. fortitudinis: nullo ef
 fectu noxio delectari. tēperantie.
Hic at qd' agit iusticia i sbuacien
 do miseris. qd' prudentia i precauē
 dis isidys. qd' fortitudo i pferendis
 molestijs. qd' tyantia i coecondis
 delectationibz pparis: nō ibi erit.
 ubi nichil oino erit mali. **B**ene
 at hee colūne de lignis scdm se
 farte. vel qd' spc angelici icorup
 tibilis natura et imortales se co
 dici. vel qd' absqz pccō conditi. ite
 meratā sue pditiois puritate sp
 custodiūt. **D**e qbz apte subditur.
Que ipse quide deaurate erūt. et
habebūt capita deaurata. sed ba
ses argenteas. **D**eaurate qwe se
 colūne ante quas appensū est ve
 lū. qd' positi i terra velū celū vident
 tes angeloz sume deitatis gratia
 se vestite. **C**apita habēt aurea. qd'
 mētē qua regūt: habēt pntia di
 uine cognitionis ac visiois illustra
 tā. **H**abēt et bases argenteas. qd'
 ois eoz natura i hoc quasi fūda
 mēto specialiter sbstitit. ut laudes
 hynoꝝ suo conditorū decantet. ut
 voluntate eiusde conditoris nō nob
 adhuc i tra peregrinantibus. qd'
 extra velū positis. suis cōiubz
 narret. **V**nde et ipi de terra con
 gregulantes. eoz laudibus sedu
 lo quasi voce exhortatoria dicere

solem. **B**ndicite dnm oēs angeli eius
 potētes vtrute qui facitis voluntate eiꝝ.
Auro naqz sepe i scriptura sapiētie splē
 dor: argēto nitōz ostēdi verboy cōsue
 uit. Inseret' at' velū p' cūlos. itē
qd' pones archam testamēti. et quo
scūaria et scūarij scūaria diuidētur.
Circuli quia neqz incū habē neqz finē
 vidēt: nōnūq' i sacra scriptura pro
 eternitate solet. **E**t apte velū quo celū
 figurat' p' cūlos suspēdū esse pph
 bet'. vl' qd' i etno erit consilio diu
 nitatis quādo mūdus crearet' i quo
 primū ~~et~~ eximū' atqz locū habet na
 tura celestis. vl' qz ita fcm est firma
 mētū celū. ut nūq' eiꝝ factum soluat'.
Nā qd' dñs ait. celū et tēra trāsibūt.
 de celo est aereo accipiedū. **D**e quo
 iherias. Niluis inq' i celo cognouit
 tēpus suū. **I**llud naqz celū i iudicio
 igne peritūū est. qd' i diluuiō aqz
 istat esse pditū. petro attestante
 qui ait. **C**eli erāt prius et tēra de aqz.
 et p aquā cōsistēs dei vbo. p que ille
 tūc mūdus aqua tōndatus ~~est~~ perijt
Celi at q' nūc se eodē vbo repositi se
 igne reseruat' i diē iudicij. **I**tem hoc
 at velū posita est archa testamēti.
 qd' mediator dei et hoim homo xpc ihs
 qui solus est pmoꝝ conscūs archanoꝝ.
 post passionē suā r'surrectionēqz
 a mortuis. sup celos celoꝝ ascēdens
 sedet ad dexterā patris. **H**oc velo scūa
 riū et scūarij scūarij diuidūt'. qm
 ecclā que ex angelis. scīs et hoibus
 istis ptem adhuc peregrinat' i tē
 mis. ptem i etna pziā regnat. in
 supnis adhuc ciues suos dirimēte

velo celi habet ad iuice regnare.
Donos & p̄ciatoriu sup archa testi
monij i sca scōy. Apte p̄ciatoriu
sup archam positū esse dicit: qd' ipi
mediatori dei & homin specialit' a deo
p̄re datū est ut eēt p̄ciatio p̄ peccis
nois. Vnde etiā paulus dicit. ihc xpc
qui mortuus est. p̄mo q' & r̄surrexit.
qui est ad dexterā dei q' etiā it̄pellat
p̄ nob'. Menſiq; extra velū. et cōt'
mēsa candelabrū i latere tabnaculi
meridiano. Mēsa ē stabit i pte nq'
lonis. Mēsa & candelabrū tabnaculi.
tpalia dei beneficia designāt. quibz
i p̄nti reficimur et illūamur. ut
hjs iteri cōfortati & adiuti crescere
grā meritoꝝ. ad panē angeloy i cel'
manducādū. et ad vidēdā verā lucē.
mūdi iterare valeamz. Que s' abo
extra velū. qm̄ i hac solūmodo vita
vel septuagis sās ac doctoribz v' cecis.
r̄dēptiois nr̄e sacramētis opus ha
bemz. i futuro at̄ solō vbi dñs palā
de p̄re ānūciabit nob'. et vbi sicut
ioh̄es ait videbimz eū sicuti est. non
iā opus erit eterno salutis am̄ni
culo. cū ihabitns i celeis suis deus. oēs
iterius sicut lux vite illustrat. et sicut
panis vite faciat quos it̄roducēs in
gaudiū regni sui p̄etua b̄titudine s̄b
limat. Diximz at̄ supra qd' lacus ta
bnaculi meridiana. antiquā dei plebē
significaret. que prior lucē diuine
agnitiōis accepit. p̄s vō septētriona
lis eiusdē cōgregatā de gētibz eccl̄az.
que diutius et i vmbra mortis remā
serat indicaret. Vnde r̄cā distictioē
etiā candelabrū qd' i pte australi col

locat'. p̄t grām prioribz p̄lo data
est iſinuare. mēsa vō que i pte a
quilois stabat. ea que nob' donata
sūt dei beneficia designare. Verē
candelabrū contra mēsa esse posi
tū dicit: qd' nimirū septētra legis
et p̄haz p̄ oia ad grām euangeli
respicit. hūc videlicet testimoniū
phibēs. et p̄ hac sensu spūali reue
landū esse significat. Menſa dicit
ancos & tētorū in it̄roitu ta
bnaculi de iacinto & purpura
coctoz bis t̄cto. et bis i tētorū ope
plumarij. Expleta narratioē de ve
lo qd' sc̄arū et sc̄arū sc̄arū di
uidebat. redit exponē de orientali
latere sc̄arū qd' it̄misisse ad tēp̄
videbat'. cū cetera ei' latera. austrin
le videlicet et septētrionale & occide
tale describēt. Tētorū ergo i t̄ro
itu tabnaculi pulchra colorū varietate
deceptū. primitiue est decus eccl̄ie.
diuersis v̄tutū floribz gloriificū.
De quibz scribit lucas. qd' multitu
dinis credētū erat cor vnu & aīa
vna. et nō erat i eis separatio vlla.
nec q'sq' eoz que possidebat. aliqd
sūū esse dicebat. et cetera. Inerat
nāq; ei iacintus. qd' celestia cogita
re. celestē i t̄ris vitam ducere solebat.
Inerat purpura. qd' mori erat pa
rata p̄ xpo. Inerat coctus bis t̄ctus.
qd' dei & p̄ximī dilectioē flagrabat.
Inerat et bis tētorū. qd' continentia
carnis & castitate gaudebat. Et quāz
colūnas deauratis lignoy sc̄chim.
ante quas ducebat tētorū. Colūne
quibz tētorū suspedebat'. sc̄i sūt

doctores. De quibus consequenter adiu-
git. Et virtute magna reddebant
apli testimonium resurrectionis dñi nri
ihū xpī. Quorum mens quāto robustius
ipā ad signa erigit. tāto firmius
et alios docedo ad amore supnoziū
sufficit atollē. Sicut et apli et apos-
toli vni p tribulas vae possit desig-
nari ppter latitudinē doctrine. qua
cūtes ī mūdū vniūsiū pdicant p oī
creature. vlt caritatis quā nō solū
ad amicos sed etiā vsq; ad dilige-
dos ipōs extēdat īmicos et orōnib;.
ut bñficijs psequedo eos qui se odio
se habēt: ita etiā ppter repugnabile
cordis robur et ītentionē ad celestia
semp erectā. nō igneient vocabulo
et factura colūpnarū figurāt.
aplo attestante quāt. Iacobus ce-
phas et iohes q̄ videbant colūpne
esse. Que nimirū colūpne bene-
quāq; st̄ fec. ppter totidē legis libros
quib; necesse est scī doctores sue
vba pdicationis gmnūiat. et maxie
qui p̄mittuā utitūere eadē. que
ex plō hebr̄eoz congregata. sola mo-
saice legis auctoritate nouerat ī-
stitui. cū necdū euāgelica et aplica
p̄orbē scriptura effulget. Bene cedē
colūne de lignis q̄dē sechīm fieri.
sed auro iubet̄ operiri. ut īmūet̄
pdicatores scī et firmitate cordis
itūs īregri atq; ī nullo diffidētes.
et opm qualitate forisecus esse de-
be cōspiciū. Vel certe colūne lig-
noz et sechīm deaurāt. cū idē
doctores fortitudinē sue actiois
diuino semp adiutorio p̄tegendā

docēt. cū ī oīb; que faciūt. gl'am p̄ris
qui est ī celis requirūt; cū ī vniūsis
que loquūt. xpm sonare gaudet. di-
cētes. Nō ei nosmetipōs pdicam; s;.
ihm xpm dñm nrm. De quib; apte s̄
dicur. Quaru erūt capita aurea.
et bases enee. Aurea que capita illā
designāt de quo dicit apls. Et oīa ī
ipō stāt. et ipē est caput corpis ecclē.
qui est p̄ncipiū p̄mogenitus ex mor-
tuīs. Neq; īgruū videat̄ p̄ capita
quāq; colūpnarū. vniū caput ecclē
xpm figurari. Tot et fuerē capita
quot colūne. quia nimirū ipē idē
dñs xpc oīm scōz caput est. ī se q̄dē
ipō manēs semp equalis atq; īuisibi-
lis. sed singulis q̄busq; dāt grām
sui sp̄s p̄ accipiētū capacitāte diuī-
dēs. Vnde non solū oīm gnalit̄ ecclē.
verū etiā specialiter et vnicuiq; mē-
broz ei; licet illud p̄pheticū cū fiducia
p̄clamare. Rur̄ at̄ exaltauit caput
meū sup īmicos meos. Cui; nimirū
capitis significantiē quēt apte qd̄
eadē capita colūpnarū nō deaurata vt
colūne et tabule. sed aurea fieri iubēt.
quia scī q̄dē oēs p̄cipes scī st̄ sp̄s scī.
et grē celestis. ipē at̄ plenus est grē
et veritatis. Et sicut p̄cursor de illo
dicebat. Nō ei ad mēsurā dat deus
sp̄m. De diligit filiū: et oīa dedit ī
manu ei;. Bases at̄ enee p̄phē st̄. q̄z
attestatiōe aplōz sermo confirmat.
Et bene enee p̄p̄e īsuperabile mētis
fiduciā. vel quia sermo eoz senescēte
sue trāscūte mūdō. nullā potest ve-
tustate consumi. Neq; ei veit dñs
legē soluere aut p̄has. sed adiplē.

Habet ergo colūne tabnaculi bases
eneas. habet capita aurea. quia ni-
mirū apli apliāq; viri vbi propheta-
rū i fide sūt confirmati. sed ad vi-
dēdā faciē sui conditoris supnozū
desiderio erecti. Itē capita aurea. sed
bases habet eneas. quia quocūq; p
dnm celesti sibi auctoritate data
pceperūt. cūta hec pūde ~~cor~~ pphē-
tico eloquiā pūctā esse sacramēta
didicerūt. Hanc quia de orietali
plagn loqmur. video oportunū cō-
memorare aliqua de expositione
vectis illi singularis. quē ab angu-
lo tabularū ad angulū vsq; parietis
alterius porrectū esse. ac totā pa-
rietū constantiā ne vi 7 impulsu p-
cellarū concuti. atq; huc 7 illuc pos-
set iflecti cōtinē iā dixim. **S**ep-
tū est i seqtib; sacre historie: vbi
oīa que dñs ipe rat. moyses exple-
uisse narratur.

Fecit q; vectē ~~q;~~ illū qui p me-
dias tabulas ab angulo vsq; ad an-
gulū pūeret. Hic ergo vectis a pma
tabularū sūmitate vsq; ad alterius
lateris sūmitatē p decē cubitos la-
titudis protensus esse credendus
est. a capite vtroq; firmiter tabu-
las iterpositis ut p hoc et ea tab-
naculi plagn que nō tabulis. sed co-
lūnis constabat. nō minus fixa
q; ceteris vcto licet ipellente p̄sistēt.
Cui; vectis si iā sacramētū scire
desideras. ipm absq; omī ambigui-
tate redeptozē nrm figurate denū-
ciat. Qui quasi ab angulo vsq; ad
angulū pūet. qd' a plebe iudica

quā prius elegit sese ad saluan-
dā etiā multitudinē gētū. p̄p̄cia-
tus exēdit. **U**nde merito sicut
i pphētis lapis angularis. ita etiā
in lege vectis angularis potest
rē nūcupari. Lapis videlicet an-
gularis. p̄tē replū qd' de lapidibus
vni; deo constituit. 7 vectis vō angu-
laris. p̄tē tabnaculū qd' ei de lignis
iputribilibus. hoc est. aīab; electoz
corruptiois labe carētib; edificat.

Facies 7 altare de
lignis sethim. qd' habebit
qñq; cubitos i longitudine. et toti-
dē i latitudine. id est. quadrū: et tres
cubitos i altitudine. **H**oc altare
qd' p̄p̄ie olocausti vocabat. corda
electoz designat. qd' ad offerēda
deo sacrificia bonoz opm. ipius
dono s' cōsecrata. **Q**d' ap̄te de lig-
nis sethim fieri p̄cipit. qd' mūda
et corrupta decet esse corda et cor-
pora. i quib; sp̄s dei habitet. **H**abet
qñq; cubitos longitudis 7 totidē
latitudinis. cū fidelis quāsq; oēs
sui corpis sensus i longitudine pa-
tietie. i latitudine caritatis exercē
satagit. ut i omī suo visu. auditu.
gustu. olfēu et tactu. semp se di-
uino meminerit esse mācipatū
seruicio. iuxta illud apli. **S**ive
manducatis siue bibitis aut aliud
qd' facietis. oīa i glām dei facite.
Habet tres cubitos altitudinis.
cū eadē corda electoz p̄ fidē sp̄em
et caritatē ad celestia tendit.
Cornua atē p̄ quatuoz angulos
ex ipō erūt. et operies illud ere.

Quatuor angulos habet altare
 olocauti: qd' p quatuor mundi pla-
 gas scilicet dilaret ecclesia, Quappter
 unū cor et aīa totius creditū ml-
 titudinis. vñe factura unius alta-
 ris designat. Ex quo videlicet al-
 taris cornua fiūt quatuor. cū qua-
 tuor virtutibus sepe dictis iustoy
 corda munitur. de quibus i laude
 sapiētie dicit. Sobrietate ei docet
 et prudētia. docet et iusticiā et vir-
 tute. albus vtili nichil est i vita hoīs.
 Her cornua ex ipō altari pducūt.
 cū munita virtutū fideles nō spe-
 cietenus et ad facie hoīm ostēdāt.
 sed ex itima sui cordis radice deo
 teste generāt. Cornua sūt quatuor
 p quatuor angulos altaris. cū in
 oīb' mundi terminis ecclesia virtutū
 potētia spūali. cūctis hostiā indy-
 violabilis p̄sistit. ymo ipā cūctis
 se ipugnātib' fortior efficit. Qd'
 videlicet altare operietur ere. cū
 virtus cepta fidelū p̄seuerāter
 vsq; ad finē fortiter firma tenet.
 Quia ei eris metallū longo solet
 tpe icorruptibile durare: vñe p hoc
 vtus valet p̄seuerātie designari.
 Si quē vō mouet iuxta hōm. quo
 modo ligna altaris tacta igne vi-
 cino. icombusta p̄manere potue-
 rint: accipiat bti iheronimi de hac
 questioe responsū. Altaris igne
 ligna que de lignis paradisi sūt non
 cremantur igne vicino. sed purio-
 ra reddūt. Her mirū hoc de scia-
 rio et iterioribus repli & altari thi-
 miamatis credē. cū etiā amiston

ligni gen' est. qd' lim habēs i se simi-
 litudinē. quanto plus arserit. tanto
 mūdus iueiat. Faciesq; i vsus eius
lebetes ad suscipiēdos cineres et for-
cipes atq; fuscindas & igniū recepta-
cula. Oīa vasa ex ere fabricabis:-
 Vasa altaris diuersa. vel diuersas fi-
 deliū psonas. vel certe multifarias ipoy
 actioēs siue cogitatioēs i famulatu sui
 p̄ditoris dispositas accipe debem'. Et
 qd' p̄mo lebetes ad suscipiēdos cine-
 res. face p̄cipit. Cuius at hostiarū i
 magno misterio debeat accipi. testat
 cinis vitule ille iuse aspersus. qui etiā
 ap̄lo teste iquinatos scificat ad emū-
 dationē carnis. In quo ipē p̄figuratiū
 dñice passiois tepus et actionē passiois
 xpi designat. Cuius q' cremata at
 que nos i p̄petuū purificās saluat.
 Ergo crematio vitule. ipm qui ad emū-
 dationē seruabat. misteriu iā cōple-
 te eiusdē passiois quo nos cotidie a peccā-
 tis expiamur i sinuat. Quia q' oīa
 sacrificia & victime que iēdebāt i alta-
 ri. vel passionē dñi vel deuotionē scōy
 eius flāma caritatis ardere denūciat.
 merito olocautoy vel cōsumationē
 dñice passiois. vel cte p̄fectionē expi-
 mit virtutū iustoy. cū toti vel di ser-
 uicio p̄ igne sp̄ scilicet oblati. ipā iā bona
 opa finire. et ad p̄cipiēdā opm p̄mā
 i etnā vitā rapi meruerit. Qd' vt ma-
 nifestius fiat. videam' qd' de cinerib' q
 olocauti moyses dicat. Her est lex olo-
 causti. cremabile i altari tota nocte
 vsq; mane. Ignis ex eodē altari erit.
 Vestiet sacerdos tunica et ficialib' lincis.
 tollesq; cineres quos vorās ignis

5
5
5
5

exussit. et ponēs iuxta altare spolia
bit? prioribus vestimētis. idutusq; a
lyis efferet eos extra castra. et i loco
mūdissimo usq; ad fauilla cōsumi faciet
Ignis atq; i altari temp' ardebit. Olo
caustu atq; cremat' i altari. cū i corde
cui'q; electi qui seipm totū et carne
videlicet et corde deo venerat. opus
bonū feruente caritatis igne parat'
Qu' tota fit nocte usq; mane. cū qd
toto vite hui' tpe usq; dū raptus e
corpe futurū mane scil' vidē meruit.
bonis illis opib; nō cessat. **I**gnis
ex eodē altari erit. **Q**u' illa sola
caritate quā ecclē sue dñs p spm scm
ebuit quē debem; . **D**eniq; filij aa
non qd' ignē alienū dñs offerre et
nō eū qui semel de celo datus est volue
rūt. mox igne celesti pempti sūt. qz
nimis q'cuq; opa celestia nō celestis
iterioe mercedis. sed t'p'alis t'uitu fa
uoris faciūt. senectia iure celestis fe
rūt. **V**estiet' sacerdos tunica & scia
libus lineis. **S**acerdos qui offert olo
caustu dñs est. qui i nobis ipē ignē
sue caritatis accēdē. ac p hūc hostias
bone mē & actionis sibi met accepta
biles facē cōsueuit. **E**t hec facies.
vestit' lineis idumētis. quia ut nos
ad opa virtutū excitet. exēpla nob
sue incarnationis puritatis & mortis
proponit. que p linā significari pos
se sepius dictū est. **T**ollit atq; idē sac
dos cineres quos voras ignis exus
sit. et ponit iuxta altare. cū dñs finē
laboriosis opib; iponit. neq; iustus
de hac vita raptos ultra pro vi
ta etna certare. s; coronā iusticie

i vita etna iubet accipe. **P**onēs
etē cineres iuxta altare spoliabit'
priorib; vestimētis. cū ad memo
riā iustis que fecerūt bona reducēs.
nō eis amplius habitū sue passiois
imitādū ostendit. **S**ed iduēt' alijs
vestimētis. illis videlicet de qbus
i euāgelio ipē dicit. **I**ncē dico vobis
qd' p'inget se. et faciet illos discipū.
id est. ad etnā remunerationē p'pa
rabit. et illos i etna faciet quiete
refoueri. **I**nducis vō alijs vesti
mētis. efferet eos extra castra.
cū preparatus ad remunerationē.
labore electoy suoy dñs q'qd' boni
gesserat. iā hūc ablatū i illa facit
vita videri. **N**ec ab re est loco extra
castra posito vite p'p'is igressū
figurari. cū & dñs dicit. **P**er me si q
iterierit saluabit' et igrediet' et
egrediet' & pascua tūeūt. **E**t psal
mista. **D**ñs custodiat iteritū et exi
tū tuū. **I**nteritū videlicet i hanc
ecclē vitā. exitū vō i illa ubi pas
cua tūeūt' etne & societatis.
Nō ergo i epte locū extra castra
positū i illa itelligim; . presertim
cū ibi locus mūdissimus esse dicat'
qd' i hac vita nullatenus fieri pos
se p'p'icū est. **L**ocus ergo mūdiss
sim; extra castra. ipē est animus
iustoy ex hac vita s'blatoy et i alia
vita gaudētū. **I**n quo videlicet
loco cinis olocrausti usq; ad fauilla
sumit'. cū ita ibi opm bonozū
merces reddit'. ut labor ois ad
iteritū cōsumat'. iuxta illud apo
calipsis scil' iohis. **Q**ui cū de x

rebutioe p̄moy dixisset, ecce tab/ naculū dei cū hoībꝫ. et habitabit cū eis. et ip̄i ip̄s eiꝫ erūt. et ip̄e dñs cū eis erit eoz deus. cōtinue de abolitioe ~~bonoy~~ laboroy oīm sb̄ icit atqꝫ ait. Et abstinet deus oēm lacimā ab oculis eoz. et mors ultra nō erit neqꝫ luctus. neqꝫ clamor neqꝫ dolor erit ultra que p̄ma abie rūt. Et quia cessante op̄m labore bonoy. ip̄a caritas p̄ quā op̄abāt nūqꝫ cessabit. p̄mo flagrantior ex ardescet. cū ip̄e que diligimꝫ tē nū videbit. rē s̄bit. Ignis atqꝫ i altari ardebit. Et paulo post. Ignis est iste p̄ctius qui nūqꝫ deficiet i altari. Consumato ḡo usqꝫ ad fauillā olocuusto. ignis nūqꝫ de altari deficiet. quia absumpto p̄ctō oīm gn̄e laboradi. sola caritas p̄ctio nūqꝫ extinguēda flagrabit. Hec de lege olocuusti lacius diximꝫ. Hec lebetes altaris qui ad suscipiē dos cineres hostiarū fieri iube bant. Lebetes ergo cineres sc̄os suscipiūt. cū fideles quiqꝫ v̄l' exē pla ac sacramēta dñice passiois ad custodiā sui pia mēte retractāt. v̄l' certe exitū p̄cedētū iustoy di ligēt aspiciūt. qui magnis p̄ dñō elaboratis agonibꝫ. nūc cursū cō sumato. de p̄cepto iā brauiō sine fi ne letāt. quatinus cōsideratis maiorꝫ virtutibus. et ip̄i magni fieri possint. iuxta p̄ceptū apl̄i dī cētis. Memetote p̄positoy v̄rozū qui vob̄ locuti s̄ v̄bū. dei. Quozū iuētes exitū cōsatiōis. imitami

fidē. Post lebetes at forcipēs atqꝫ fus cinule. et igniū receptacula fieri iusta s̄t. forcipēs at emūdandū altaris ignē fieri debē credēdū est. Vnde rē p̄ eos sc̄i p̄dicatores designant. qui ignē nob̄ caritatis quasi i altari dei ac cēdē suis exhortatiōibꝫ solēt. Namqꝫ h̄y velut gemino dēte forcipis ad hūc ignē accēdēdū ticionēs i altari p̄ponūt. quia cōsonis v̄tūsqꝫ testa mēti nos paginis istituūt. et elo quia v̄tūtatīs i n̄rō corde quibus amplius ad cēnoꝫ desideria i flammē memur collocāt. Vel certe forcipe. duplici videlicet ferramēto sac̄dotes ignē altaris p̄ emūdāt. Xcū i oībꝫ que docēt p̄dicatores sc̄i. v̄tūte nob̄ gemine caritatis ifūdē. et hūy grā nos ardē simul z lucē p̄cipiūt. Fus cinule que grece vocant. creagre. ad hoc i ministerio adhibebāt. al taris. vt carnes victimarū p̄ eas de caldarijs corte p̄ferret. atqꝫ ad vsū eoz qui h̄y erat reficiēdi af ferret. Quam̄ esus eque sc̄oy p̄di catorꝫ figurē congruit. quoz minis terij est aiās fidelū v̄bo fidei reficē. et iuxta r̄gulā apl̄ice discretiois. rudibus adhuc discipulis rationabi le et sine dolo lac doctrine simplici adhibē. p̄fectioribꝫ at solidū cibū doc tīne s̄blimioꝫ ministrare. Qui cūqꝫ ei xpi sacramēta sūma cognos cē atqꝫ ad imitacionē suscipie norūt. h̄y q̄i carūibꝫ hostie salutaris re facti faciant. Et quia doctoy est spi ritualiū que cuiqꝫ p̄sonē ~~conueniē~~ audieda misteria gmittūt sollertissie

discernere. nec fuscindas facere iubet
sacerdotibus moyses. quibus carnes hos-
tiarum prout oportuerit proponat.
Et alia quidem hominibus sed mundis
offerant. alia vero altaris ignibus
consumenda relinquat. quia se in ver-
bis dei nonnulla que in humilitate
revelare. ad nostras epulas refectiois
concedere dignatus est. Sunt ite alia
tante profunditatis. que sancti spiritus solu-
modo scientie pateant. nec vero capa-
citate per omnia mensura transcendat.
Porro ignium receptacula ad hoc de-
putata sunt. ut per hec ignis sanctus ab
altari olocruxti ad altare timia-
matis vesper et mane ad incensum
ponendum deferretur. Que et ipsa pa-
teret figuram tenet doctorum. qui in
igne de altari olocruxtorum ad al-
tare deferunt incensum. cum suos docent
auditores de virtute sepe in virtute
proficere. meritisque crescentibus pau-
latim ad altiora et iteriora divi-
ne visionis archana penetrare.
Sed et omnes qui ferventia pietate
corda proximorum videntes imitari festi-
nant. quasi receptacula ignium sunt:
quia flammis celestis sacrificij.
quam in fraternis conspiciunt. in suis
que mentibus accedere satagunt. Que ni-
mirum cuncta ex ere vasa sunt: cum
devotio fidelium perseveranter divinis
curat obsecranda preceptis. Vel
cente cum hoc quod ipsa recte agit. proxi-
mis que agendum clara voce sedule ex-
hortationis resonat. Et Esnaque ut
idem est sepius. propter divinitatem
sue incorruptibilitatis perseverantia

mentis fidelium. et propter claritatem
soni voce designat doctorum.

Quartaque in modum
retis enca per quatuor angulos
erant quatuor arule auree. que
pones subter arulam altaris. erantque
craticula usque ad altaris medium.
Altare quidem totum fieri auri preceptum
est. ut in sequentibus manifestius
edocet. Sed in medio sui habes cra-
ticulam per totum in modum retis distinctam.
in qua victimarum carnes comburede
imponeret. et subter eam arulam in
qua positus lignis arderet ignis
ad devoranda superposita olocru-
sta. Paratum autem erant contra arulam
ostium in pariete altaris orientalis
unde vel ligna ad alendum ignem imitti.
vel carbones et cineres possent ege-
ri. quomodo in picturis cassiodori
senatoris cuius ipse in expositione
psalmy meminit expressum vidimus.
in qua etiam utriusque altari et olocruxti
videlicet et incensi pedes quatuor
fecit. Quod utriusque eum sicut et tabu-
naculi et templi positionem a doctoribus
iudeorum didicisse putamus. Habet
ergo altare dei in medio sui crati-
culam ad suscipienda olocruxta pa-
ratam. quia preparat electi locum
domino in ultimo cordis sui affectu. ubi
devotas ei cogitationes collocent.
Habet arulam subter craticulam in qua
ligna et ignis olocruxtorum suscipiant.
quod eadem ipsa electorum corda recep-
tacula in se preparat auditum ver-
borum celestium. quibus calefacti. primo
et inflammati per donum sancti spiritus. gratia

deo reddat vota cogitationū piarū.
Ligna q̄ arule altaris sacerdos
 iponit. cū doctorū q̄sq̄ desideratib⁹
 atq̄ thianter querētib⁹ fidelū mē/
 tib⁹ sc̄arū testimonia scripturarū.
 quib⁹ amplius ī fide ac dilectioē
 confirmētur. igerit. Addit et ignē
 lignis. cū intellectū verbi atq̄ ef/
 ficatā pie opationis a deo querē/
 dā edocet. Ardeatq̄ lignū ī altari.
 cū caritas dei diffundit̄ ī cordib⁹
 nr̄is p̄ sp̄m sc̄m qui datus est nob̄.
Atq̄ hoc igni supposito cōsumit̄
olocaustrū. cū vniuersa que bene
 agēda disposuim⁹; donatē gratia
 sp̄s sc̄i p̄ virtutē dilectiois. deo ac/
 ceptabilia reddūt. **U**nde bene an/
 ticula que olocaustra gerat istar/
 vetis fieri p̄cipitur. quo p̄ archas
 illius aperturas ignis suppositus
 ad cōsumēdas oēs hostiarū pres.
 libere penetraret. **S**ic etenī sic
 p̄ oīa necesse est. vt nequaq̄ ob/
 turem⁹ corda nr̄a. neq̄ obseram⁹
 more pelagianoy aduersus gr̄as
 dei. sed diligēt̄ aperiam⁹ ea. et
 q̄i plurimīs simul patefactis ia/
 nuīs seduli d̄p̄cemur. vt p̄ oīa
 que īchoam⁹ v̄l agē desideram⁹
 bona. quasi p̄ singula victimarū
 ei⁹ frustra sua nos misericōdia illas/
 tunc. et ī amorē ip̄e suū accēdē
 dignet̄. **N**ā pelagiani qui sine
 gr̄a dei se aliqd̄ boni p̄ficē posse
 p̄sumūt. nō ī altari cordis sui ma/
 culosam istar vetis craticulā ig/
 ni sacrosco supponūt. sed quasi pa/
 nētē. solidū inter se et ignē sc̄i

sp̄s ne qm̄ ī dilectione calefiat iter/
 ponūt. **Q**uatuor at̄ anuli enei q̄
 p̄ totidē angulos altaris fieri iubēt̄:
 quatuor s̄ euāgelioy libri. **Q**ui ap/
 te anulis assimilāt̄. quia p̄
 auditorib⁹ suis coronā vite p̄mit/
 tūt. **A**pte enei s̄. quia ī oēm trā
 exūt sonus eorū. **A**pte p̄ quatuor
 angulos altaris positi. vt ecllam
 fidelū p̄ oēs mūdi plagas diffusa
 verbo fidei et veritatis cōfirmēt.
Apte r̄bter arulā altaris ifixi. vt
 aīos hūclū munitimine sue cōsola/
 tiois alleuet. facies et vertes alta/
 ris de lignis sethim duos: q̄s operies
laminis eneis. **V**ertes q̄b⁹ altare
 portabat̄. doctores s̄ qui ecllam sc̄as
 quasi portare solēt. dū fidē et sacra/
 mēta veritatis vel eis qui nesciebāt
 p̄dicantes iferūt. vel ī eis qui iam
 nouerāt et acceperāt cōfirmātes
 roborāt. **Q**ui qm̄ nō sua p̄dicant
 sed ea que s̄ ihu xpi. nō doctas fa/
 bulas secuti. sed cognitā celesti ora/
 culo v̄tutē dñi nr̄i mūdo notā faciūt.
 apte vertes vt portare queāt al/
 tare mētūt̄ ī oculos. **V**ertib⁹ nāq̄
 altare dñi p̄ eccliam portare est. sc̄is
 doctorib⁹ corda fidelū p̄ v̄ba euāge/
 l̄y. que nec celo nec trā trāseūtib⁹
 p̄teribūt exhortando erigē. **D**uo at̄
 s̄ vertes: vt veriq̄ p̄lō et iudeo vide/
 licet et gētili v̄bū p̄dicet̄. **Q**uo ip̄m
 ī sequētib⁹ q̄i verbis astruit̄: cū r̄b/
 ifert̄. Erūtq̄ ex vtroq̄ latē altaris
ad portandū. **E**rūt et doctores qui
 iudeā. erūt qui gētilitatē ī vnā eā/
 dēq̄ fidei gr̄am cōsono ore et opere

S
S
S
S
S

aduocet. vel certe ex utroque latere
altaris ad portandum erunt vectes: cum
metes fidelium sancti predicatores et ipsi
peccatis et in aduersis incussa tenere
virtutum constantiam edocet: ne aut her
blandiendo extollat. aut illa tremendo
conturbet. **Non solidum sed iane et**
cauum facies illud. Idcirco altare non
solidum sed iane et cauum fieri preceptum
est. ut copiosum habeat locum. vel ubi
ignem sacrosanctum et ligna ad ignem. vel
olococausta que igni erant consumenda
reciperet. In cuius exemplum et tu
si fieri vis altare dei. exinaniri te ipsum
et euacua ab omni contagione rerum mundanarum. quatinus et ligna virtutum
celestium. et hostie virtutum locum possit
habere sufficientem. capiasque flammam
sancti spiritus qua eodem domino consecratur. et
ad finem perfectionis firmum perducantur
ubi apte in conclusionem subiungitur. Sicut
tibi in more monstratum est. Nam cuncta
que nobis mystice in altaris et tabernaculi
totius constructione facienda signa
uit moyses. prius in illa celestique
sacrosanctae in qua cum domino diebus quadraginta
permansit. facta a supernis ciuibus
indefessa et prophetam obseruatione
cernebat. Neque ei dubitandum est cum
potuisse ante solium dei videre altare
illud sacrosanctum quod videre meruit
ysaias viuuis carbonibus eterne caritatis
plenissimum videre. et forcipes sanctos
quos idem vidit prophetam. cum quorum uno
tulerat angelus carbonem de altari
quo eius labia purgaret. **Quis de**
namque gratia spiritus quo angeli inflamantur
ad amandum seipsum deum in celis: et hominibus

in terra dimittuntur peccata et virtutum dona
conceduntur. Itaque altare cauum
et iane fieri iubet: sicut moysi
in more monstratum est. quia sicut
angeli et spiritus iustorum in celis vacui
a peccatis. et pleni sunt pietatis ac
iusticie: ita et nos in terra pro
modulo nostro declinare a malo et facere
bonum debemus. **Quod ipsum sicut ex**
hortationibus prophetis ubi celestis:
ita etiam mystice tabernaculi ac
sanctorum ac ceremoniarum eius figuris
sepe agere docemur.
Facies et arcum tabernaculi. in
cuius plaga australi erunt
tetoria de bisso retorta. Sicut
sancti scriptura eam que in celis est sancte ecclesie
prece designat. et prius tabernacu
lum perfectam fidelium vitam in hoc duntaxat
at solo ignorantium typice denunciat:
ita arcum tabernaculi quod exte
rius erat. prima incipientium rudimen
ta demonstrat. Unde bene tetoria
eiusdem arcus de bisso retorta erunt
facta. quia prima incipientium cura in
pleta est. ut illecebras carnis
simul et spiritus efficiant. iuxta illud
apostoli quod de filiis adoptionis loquens
adicit. **Hus igitur habentes pro**
missiones brassarum: mundemus nos
ab omni inquinamento carnis ac spiritus.
Bissus namque ut sepius comen
ratum est de terra viridis nascitur.
sed eruta de terra siccatur: conditur.
coquitur. torquetur. ac magno lon
gumque exercicio ad candidum de vi
ridi perducitur colore. Sic et caro
nostra ut ad virtutem decorumque castitatis

puerit. artis se necesse est ieiuni-
 oru. oronis. vigiliaru. ac totius
 cotinencie laboribus subigat. qbz
 nales et velut ingenius ei9 de-
 lectatioes exsiccate. atq; ad ea
 qua desideramus dignitate virtu-
 tis ascedere queamus. Perorquet
 at virtus ne facile possit dissolui.
 cu no sola luxuria carnis restri-
 git? veru etia tota ei9 meozia
 ab itimo corde radicatus euellit?
Centu cubitos vnu latus tenebit
in longitudine. et colunas viginti
cu basibus toride eneis. que ca-
pita cu celaturis suis habebat
argentea. Constat numeru cete-
 nariu qui in copoto digitoru de le-
 ua transferret ad in dextera. nonnug
 in scripturis vite celestis habet figu-
 ra: que sicut dextera leue. ita
 merito vite pfert pnti. Cui9
 nimiru nu freques in diuinis
 lris misteriu reperit? Edifica-
 tionem arche. noe ceterimo ano
 ppleuit: quia scam eadlam qua
 in hac itera vita edificat dno in fu-
 tura pficit. Abrahæ ceterario
 filius pmissiois nascit? ysaac:
 qz nimiru benedictio hereditatis
 que in seie ei9 oib9 familijs tre
 pmittit: in futura et celesti pna
 reddet? Centu anos peregrinat
 ipse in terra pmissiois: quia quicq;
 filij abrahæ p fide efficiant. in spe
 supne hereditatis debem9 peregri-
 na in pnti eadla duce vita. Sicut
 ysaac in genris q interpretat? ieo-
 latus. et iucit ipso ano octuplu.

quia quicq; filij pmissiois in hac vita
 peregrinantes bona opam: mox e-
 gressi e corpe. in celesti vita recipim9.
 In qua figura est semen euagelici
 sermois qd' in bona terra cecidit. et
 octu fecit fructu octuplu. Et qui
 tpalia bona ppter xpm et ppe euā-
 geliu relinquit. octu accipit in pre-
 senti. et in futuro selo vita etna. id
 est. gaudiu fine societatis. nuc
 in spe vite celestis. et tuc ipam in se
 vita regni celestis. Centu ergo cubi-
 tos habet latus atq; in longu: quia
 vniusi qui ad membra ecclie ptinet.
 necesse est pro etna in celis vita labore
 in se patientie et cotinencie tpalis as-
 sumat. Colune at quib9 hec tetozia
 suspēdūt in altu. doctores sūt sci.
 qui suoz corda auditoru et frestri-
 bus contagijs exuta. ad celestia
 desiderada sustollūt. et hec quasi
 veste dñi diligēter excēdūt. ne qd
 in hys esse duplicitationis valeat. sed
 simplici ac mūda itecioe corā dno
 velut tetozia bistina niteant. Que
 videlicet colune enee fuere sed ar-
 gēto vestite: vt in sequētib9 mani-
 festius dicit? Ence qd' ppe pseue-
 ratia vtutis. siue ppe sonu ipius
 pdicationis: argēto at vestite. quia
 no aliud q' vbu dei sonat. Cui9 se-
 pe claritas solet argēto figurari.
 qui no aliud viuēdo in actib9 q' obser-
 uantia diuinorū mōstrāt eloquiorū.
 No solū in argēto erat. sed et ca-
 pita tota habebat argēto. quia
 doctoz ppe est totos se verbis sa-
 cre scripture sbicere. hysq; aim et

corpus medicando. predicando. operando
mancipare. Sicut et membra nostra
sine capite subsistere ne vivere nequeunt.
sic ad eloquia divina illi sua vita
estimantes. magis hoc obedire portan-
re. et semet humiliando exaltare de-
sistunt. **Q**uod autem in basibus columnarum ap-
tius. quod iudicium sapientie quod est timor
dei intelligere debemus. De quo et filius
syrach ait. **F**undus sapientie est timor
dei. **U**bi et pulchre subiungit. **R**ami
et illius longeuus. quia germina vitu-
tutum multifaria que de timore dei
eius opus et celature columnarum de ba-
sibus procedunt. namque fructus sue mer-
cedis percipiunt. **Q**uare autem viginti
fuerunt columnae in uno latere atrij.
supra iam expositum est. ubi eiusdem nu-
tabule in latere tabernaculi fuerit precep-
te. **S**icut et **l**atus aeglonis per longum
erunt tetoria centum cubitorum. columnae
viginti. et bases enee eiusdem numeri.
et capita eorum cum celaturis suis ar-
gentea. **E**adem de latere aquilonis re-
perit que iam de latere australi
erat premissa. quia veriusque testa-
menti promones consono nos ore ad
caelestia erigunt. tunc et caerimonias
sacramentorum habuerunt pro temporum
ratione differentes. **I**mmo hoc in
type noui testamenti quicunque de vobis
populo ad salutem pertingunt. non solum eam-
dem fide confessionem et operationem.
sed et sacramenta habent eadem in
emundatione peccatorum. et perceptione
vite caelestis in gratia dei per Iesum Christum
dominum nostrum. **I**n latitudine vero atrij
que respicit ad occidentem erunt tetoria

via per quinquaginta cubitos. et co-
lunae decem. basesque totidem. **L**atitudo
atque que ad occasum respicit so-
lis. ubi terminato labore diurno
noctis sopora gratia succedit. meri-
to tempus illud significat. quando
cessante post mortem vita actua-
li. electorum quies et merces eterna
sequitur. **D**enique illi qui in vinea sum-
mi praestantibus operantur cum esset
fero fenum. premia sui laboris percipi-
re. quia nimirum singuli quicunque elec-
torum cum ad huius finem vite perueniunt.
tunc vere ingressum vite sortiuntur.
Unde in apocalypsi iohannes. **A**udiu-
i vocem de celo dicentem michi. **B**ene mor-
tui qui in domino moriuntur. **Q**uomodo iam
dicit spiritus ut requiescat a laboribus
suis. **M**erito quae requies ree occi-
dentale latus atrij tetoria habebat
per quinquaginta cubitos et co-
lunas decem. **Q**uinquagenarius namque
numerus confugit consuecte in significa-
tione requies accipit. **P**ropter autem in
lege quinquagesimum. qui libertati.
quieti. et remissioni totus erat
consecratus. **P**ropter quod et iubeleus
vocari preceptus est. **I**obel namque
interpretatur dimittens siue immutatus.
Denarium quoque numerum constat eadem su-
pra premia designare. ubi huius-
modi natiuum in utraque sua substantia
imortaliter subleuata. diuine pre-
sentia visionis letat. **D**eus namque
eternus est. **C**orpus nempe ex qua-
tuor elementis consistit. **I**nterior
homo nimirum carnario natus operatur
cum ex toto corde. tota anima. tota virtute

deū diligēte habem. et cū septē nra
 visionē scē trinitatis ī et nū iugū?
 iuxta illud psalmiste. michi autē
 adherē deo bonū est. **Hic est utiqz**
denarius: quē cultores vinee dnice
cōsumatis diei laboribz qz mercede
de accipiūt. Quia ergo nob scā
p̄dicatores finēta hac vitā. p̄ntiā
nri conditoris t̄reqz p̄mittūt
et nā. hys qz p̄missis desideria nra
ab appetitu ifimozū ad celestia
querēda erigūt. quasi ī occidentali
latere atrij tentoria quinquagēta
cubitoy longitudis. decē colūne sb
leuātes extollūt. In ea qz atrij la
titudine que respicit ad orientē:
quingenta cubiti erūt. Et lati
tudo atrij que ad orientē respicit:
 primordia nre cōuersationis que
 a fide icipit significat. **Que p̄ter**
 firmā celestis grē p̄ceptionē. rectē
 ad orientē respicē dicitur iuxta illud
 zacharie. visitauit nos orientē ex
 alto. illūare hys qui ī tenebris
 et ī ombra mortis sedēs. In qua
 nimirū plaga quinquagēta cubiti
 erūt. quia ī ipso mox īgressu con
 uersationis oēs qui cathēzizant
 remissionē pctoy et reqz sperare
 docēt et nā. **Nā t̄ quingēnarij**
nūs ad remissionē ptinet. Vnde
et ī psalmo eiūde nūc p̄nitentia.
Confessio et remissio descripta est pctoy:
 ita ut is qui dnō pctauēat. et
 malū corā eo fecerat. cognoscē
 do ipse iūqtatē suā ablutus sit ab
 eo cui pctauēat. et sup nūc de
 nūctus. vultūqz leticiā salutaris

dei. hoc est. dnū ihū quē offendemat. re
 ceperit. et spū illi p̄cipali ne vltimā
 labasset cōfortatus fuerit. Itaqz orie
 talis atrij latitudo quinquagēta habet
 cubitos: cū prima fidei cōfessio. re
 missionē pctoy. et spe future ī xpo
 quietis gaudet ac pacis. **Demiqz ī sim**
bolo aploz q̄fitem nos credē scām
eccliam. remissionē pctoy. **Quod**
curis r̄surrectionē. **Quod**
 vniūsalis synodus p̄m sequētū
 pleniū exprimi voluit dices. **Confiteor**
 vnū baptisma. ī remissionē pctoy.
 spero r̄surrectionē mortuoy. et vi
 tā futuri scē. **Quinquagēta ergo cu**
bitis orientalis latitudis atrij. iūctia
 designāt et credētū: que ī remissio
 nē pctoy et spem future beatitudinis
 celebrant. **Quoy tunc cōtinuo**
 alia spiritalis distinctio sb̄infertur.
Sequitur ē. In quibz quidē cubi
toy tētorā lateri vno deputabūt
colūneqz tres. et bases totidē. Quidē
 decim nāqz que septenario t̄ octo
 nario nūc cōstāt. recte gaudia de
 signāt vite et nre. qua a sabbatismo
 icipies aīarū ī r̄surrectionē corp̄m
 pficit. **Nā dn̄s septima sabbati re**
 quiescēs ī monumento: octaua die. id
 est. post septimā sabbati resurrexit
 a mortuis. **Quod at̄ ī latē quidē**
cubitorū colūne tres fuere cū ba
sibus totidē. scōs designāt p̄dicato
res. spe fide t̄ caritate p̄minētes.
 mētēqz suā ī stabilitate timoris dei
 firmissime collocantes. **Ingressu**
 rus gō atū tabnaculi. habes ab
 utiqz latere tētorā cubitorū quidē

ternis suspecta colūnis. q̄ q̄cūq; scām
eccliam ingressurus sacramēta fidei
profuerit. siue ad synagogā seu ad
eccliam gētiū ituitū mētis quertent.
i vtrūq; portioe fideliū doctores iuuet.
fide fortes. spe sblimes. caritate fer-
uētes. i timore dei fūdatos. audito-
ribus suis req̄e aīarū beatū
ac vsur- uertione immortalū pro-
mittē. corpus. Quos velut
tētorū de bisso reuolta i se suspēdit
cū eosdē auditores exēplo sui docet
que sursum se querē nō que sup̄ terrā.
mūdūq; itegritā. spm̄ suū & aīam et
corpus sine q̄nda i die dñi custodie.
In introitu vō atrij fiet tētorū cu-
bitoy viginti ex iacinto & purpura
cocto q; bis tictō & bisso reuolta. ope
plumarij. Colūnas habebit quatuor
cū basibus totidē. In introitu atrij
quatuor s̄ colūne. quia nō nisi p̄ fide
et sacramēta euāgelij que quatuor
libris cōtinēt. vnitatē scē ecclie
q̄s ingredi poterit. Vnde pulchre et
i ipā ecclia mos antiquitus toleuit.
vt hys qui cathesizant et xpianis
s̄ sacramētis iūciadi. quatuor euā-
gelioy p̄ncipia recitēt. ac de figu-
ris et ordine eoy i aptioe aurū suay
solleter erudiat. quo sciāt sacra-
mēta. et meminēt qui et quot
sūt libri quoy maxie v̄bis i fide v̄ci-
tatis debeant erudiri. In quo itē itū
tētorū q̄ fieri cubitoꝝ viginti p̄cipit.
qui est nūb̄ idē quaternarius q̄
quies ductus. Nūq; at s̄ notissimū
corpis sensus. visus videlicet. auditus.
gustus. olfactus & tactus. Bene igit̄

i n̄teu atrij. tētorū viginti cubitoꝝ
i quatuor colūnis suspēdit. qz
oēs qui i scām itrat eccliam. ad
regulā euāgelioꝝ fide suā pariter
et actus q̄ponē debēt. vt cōtinētēs
ab illecebris carnalibus. cūctos
sui corpis sensus diuini subigāt
i p̄eris. Rō solū hoc ei tētorū q̄tuor
colūnis s̄blenatur. sed & ipm̄ i lon-
gitudine sua quinquariū nūm̄ p̄ qua-
tuor mltiplicatū habet. cū quili-
bet hūiles ac p̄ij auditores ad fidē
uēientes nō solū euāgelij verbis
iūci. uerū & euāgelicā ipi agē-
vitā desiderantes. q̄ctos sui corpis
sensus i obediētiā caritatis ex-
pēdit. Fec̄ at hoc i introitu atrij
tētorū nō sicut i reliquo atrio
de bisso reuolta. sed de quatuor fit
coloribus nobilissimis. iacinto sci-
licet et purpura. coctoy bis tictō.
et ipā bisso reuolta. ope plumarij.
quia pulchra q̄dē hys qui cathesi-
zant ecclē facies exterius fulget.
sed iusto p̄clarior ei⁹ dignitas ac
uirtus apparebit hys qui eā p̄ sa-
cramēta bapēsmatis ingredi me-
rit. Nemo ei⁹ rep̄ere fit s̄m̄us:
sed gradatī natē est a minorib⁹
ad p̄fectiora tēdam. Distingat
sepe. quia iacintus spem celestiu
bonoy. purpura passionē tyaliū
milorū. coctus hys tictus ardore
p̄fēe dilectionis. bisso reuolta. refre-
nationē carnis significet. Qui
videlicet colores ope plumarij s̄
iūci variati. cū vnaqueq; uirtus
fidelū vicinariū sibi uirtutū societate

et velut quadam consanguinitate
 amplius clarescit. Quamvis etiam
 singuli colores prefati. singulis
 electorum possint convenire personis.
 Quia et aliis celestia speculari
 merentur: iacinctus est. Quia plu-
 ra pro iusticia patitur: purpura
 est. Hic quia ferventiori in deum et
 proximum dilectione flammascit: corru-
 ptus tinctus est. Ille quia specialiter
 integritate carnis virginali albet:
 bisus retorta est. Et cum iusti in una
 eademque fide et pietate de suis alteru-
 trum virtutibus congaudent. quasi utrumque
 atrium domus templi decorat pulchra
 variantium colorum diversitate con-
 textum. Omnes columine atrium per circuitum
vestite erunt argenti laminis. capiti-
bus argenteis. et basibus eneis.
 Diligentius ea que dixerat insculcat.
 ut sedulo lectorem admoneret ne-
 minem iter doctorum veritatis co-
 lumnas videlicet atrium celestis posse
 computari. qui non istarum eris vicibus
 iter aduersa patientiam habere di-
 dicerit. non se celestium et observa-
 tia et annuntiatione verborum undique
 velut argenti laminis munire
 atque exornare curauerit. non se
 omni subiectione preceptis diuinis quasi
 argenteo capiti suppone studuerit.
 non timore dei velut enea basi
 stabilire consueuerit. In longitudine
occupabit atrium cubitos centum. La-
titudine quinquaginta: altitudo quinquaginta
cubitorum erit. Centum cubitos longi-
tudinis habet eadem. quod vlnas suas
eleuat ad bona opera prope vitam eternam.

Quinquaginta latitudinis. quod regem spe-
 rat septem in gratia spiritus sancti. qui per the-
 costem. id est quinquagesimum paschalis
 festivitatis die suo aduentu conse-
 crare dignatus est. Altitudo quinquaginta cu-
 bitorum est. iuxta numerum sensuum corporis
 nostri: quod tunc unusquisque recipiet pro
 corporis sui prout gessit sive bonum sit
 sive malum. Sed in aere domus domini. corpus
 solimodo figura exprimitur qui bo-
 num in corpore fecerunt. pro quo in requie
 vite perpetuo mererentur introduci. qui
 nunc in operibus iusticie que casto corpore
 et corde agunt. quasi bisus retorta nitentur.
 et tunc in eodem corpore immortalitatis glori-
 ficatione. preceptis in eternum iusticie pre-
 mijs letantur. Ad euangelicam parabolam
 versus simul pertinet metris est. ubi quinquaginta
 uirgines que cum operibus lucis ad sponsam
 venerant. statim cum eo ad nuptias in-
 trant. quinquaginta alie que opera castitatis in-
 casto aere exercuerunt impulse in tenebras pro-
 cidit a regni ianuis eliduntur. Quinquaginta
 et quinquaginta: quia utraque secundum ea que in carne
 gesserunt. iudicantur se. Tota ergo longi-
 tudo et latitudo atrium que per ceteros
 et quinquagenos cubitos distendit. quinquaginta
 habet cubitos altitudinis. quia neces-
 se est ut qui per missionem habemus
 quietis et pacis celestis. mundemur nos
 ab omni inquinamento carnis et spiritus.
 Nec sola ab omni inquinamento mundemur.
 sed perficiamus sanctificationem in timore
 dei. quatinus appareat hora promissis
 se retributionis. non solum in spiritu verum etiam
 in carne letari mereamus in amore
 dei. Habet quia versusque nostre substantie.
 hoc est. et anime et ~~corpore~~ carnis emunda-

tionē ī timore dñi. ſubſequēt' hoc
qd' et ſupra dictū erat vt diligētius
mēorie cōmēdaret' repetitur.
Fietq; a biſſo uerota. et habebit
bases eneas. Ac deīde ſubūgitur.
Cūcta vafa tabernaculi ī oēs vſus
eiꝝ et cērimoniaſ. tam paxilloſ
eiꝝ q̄ atꝝ ex ere facies. Vafa ta-
bernaculi ī oēs vſus eiꝝ et cērimo-
nias p̄parata. hoīes ſc' ecclē. ī diuer-
ſis meritis gradibꝝq; dño ſeruiē-
tes. Que vafa cūcta fieri iubētur
enea. illiꝝ nimirū vt ſepe dictū eſt
figura miſterij. vt quiſq; pulſatus
aduerſis p̄ſeueret ī finē. ne promiſ-
ſa ſibi ſalutē deſidia p̄dat: ſive vt
fidē quā didicit. inimicis oblectātibꝝ
palā q̄ſiteri nō metuat. ſed ꝛ amī-
cis dona que p̄cipit ſeduloſ itona-
re meminerit. Eſ nāq; ſonorū et
nature diū durabilis eſt. Paxilli
at' quos dicit tabernaculi ſive atꝝ.
ad hoc erāt facti. vt ī fixi colūnarꝝ
ſummitatibꝝ eminerēt foris. et īpo-
ſitis ſibi uelozā et tētorioꝝ fūmbꝝ.
ſic ea leuantēs a terra ſuſpēderēt.
Quoꝝ factura et poſitioē nō abſur-
de ipā doctorū poteſt lingua deſig-
nari. que p̄dicādo audietū corda
tangit. et tangēdo ſbleuat. fūmbꝝ
erei ſoleo aliquoties ſcriptura deſigna-
ri. Vnde ſcriptū eſt. Funiculus tri-
plex. difficile rūpit: quia nimirū
ſcriptura que hīſtorico. allegorico.
moralī conſueuit ſenſu īterpretari:
nulla hēticoꝝ ſive paganorꝝ ualet
aduertiſſime corrūpi. Ipā at' tēto-
ria ſive vela vt recipe funes poſſēt.

habebat necesse est ī superioribꝝ
ſuis anſas ſive deulos. quibꝝ idē
funes īmictet' eēt. Et tu ſi vis
tētorū dei fieri. p̄parā ī corde
tuo receptaculū vt poſſis ad ſu-
p̄na ſuſpēdi. Imponāt' vō paxill'
colūnarꝝ funeſtēnes. vt ſit expā-
ſa atꝝ ī altū elata. pulchritudinē
tabernaculi compleat. Cōmittat
ſc' p̄dicatoꝝ cordibꝝ eloquia di-
uina fidelibꝝ: eosq; p̄ her ad exē-
plū ſuū ab īfinis erigi cōmoneat.
Expansa fūmbꝝ ac ſbleuata
vela ſive tētoria. decus ſuū op̄is
mūſificū qd' ī uoluta nequimerūt.
cūctis longe lateq; demōſtrēt.
Oſtēdat fideles p̄ amplitudinē
bone op̄atiois. pulchritudinē mē-
tis et īterne grē quā donare dño
p̄ceperāt: vt vidētes p̄ximū bo-
na eorꝝ op̄a glorificēt p̄m̄ qui ī
celis eſt. dicātq;. Quā amabilia
ſc' tabernacula tua dñe v̄cutū: cōcu-
piſat et deſicit aīa mea ī acria
dñi.

i Olei offeredi ad lucnā **ſc̄dm**
ſc̄dm Sacerdotꝝ aaron ꝛ filioꝝ eius.
ſc̄dm Vestū eorꝝ **q̄ntū** Suphume-
ral **q̄ntū** Rational. **vi** Tunice sup-
humeral. **vii** Lamine auree. **viii**
Tunice bistine. tiare et baltei. **ix**
x Feminaliū. **x** Itē q̄tuor colorꝝ
ꝛ q̄tuor elemētoꝝ vestes et cōſecra-
tiois sacerdotū. **xi** Altaris iocēsi.
xii Thimiatis adolēdi sup eo.
xiii Precij p̄ aīabꝝ singulorū

Drecipe filijs isrl' ut offerat tibi oleum de arboribus oliuarum purissimum piloque contusum. ut ardeat lucerna super tabernaculo testimonij extra velum quod appansum est testimonio: et locabunt eam aaron et filij eius. Dispositio omni ornatu tabernaculi. consequetur etiam lumine lucerne iubetur: ut deus eius admirabilis sicut in interdium lumine solari. ita noctu lucernaribus flammis. neque unquam in domum dei aliquis tenebrarum locus. aliqua possit umbrarum hora suppetere. Juxta vero mysticos sensus lumine lucerne quod significat. dominus in euangelio declarat. Qui cum per parabola dixisset. neque accedunt lucerna et ponunt eam sub modio. sed super candelabrum. ut luceat omnibus qui in domo sunt: mox aperte subiungit. Sic luceat lux vestra coram hominibus: ut videant opera vestra bona. Lucerna ergo lucet in domo dei. bona sunt opera iustorum: que mentes itruentium suis exemplis illuminent. Verum diligentius itruendum. quod ut lucerna super tabernaculo dei possit arere. filij quidem isrl' offerunt. aaron autem et filij eius ipsam lucerna collocare iubentur. Que est ergo hec distinctio. ut ad nutriendam lucem in domo dei ipsius oleum offerat. et sacerdotes lucernant componant: nisi forte figurate interpretentur. ut fideles et religiosi auditores propterea ad obediendum fidei

corda afferant. doctores vero eis ignem ubi celestis quo et illuminantur ad agnoscendum. et inflammetur ad diligendum deum predicando ministrant. Oleum namque pinguedine qua et lassum atque infirmum artus recreat: et gratia prestat luminibus. eterna sepe dilectio mentis. et opus misericordie designatur. Hinc etiam psalmista. Ego autem sicut oliua fructifera in domo domini. speravi in misericordia dei in eternum. et in seculum seculi. Ac si patet dicat. Ego qui misericordie fecerim indigentibus exhibui. michi quod in eternum a deo repetenda misericordie gratiam speravi. Ergo filij isrl' offerant oleum. aaron vero et filij eius oblaturo igne componant lucerna. que ardeat in tabernaculo dei. Offerant humiles auditores deuotione pie mentis. et ministri sermonibus doceant eos celestis archana scientie. quibus regulariter instituti. et in conspectu sui conditoris igne caritatis ardescant. et hominibus foris lucem bone actionis ostendant. Notandum autem quod non videtur ferret oleum offerre filij isrl'. sed cum distinctio oleum de arboribus oliuarum precipiunt. et insuper additur purissimum. piloque contusum. Solet namque oleum martinum. solet rasaninum. solet de lino. et vel nucis. aliisque diuersi generis speciebus fieri. sed nullum offerri licet in tabernaculo dei. nisi quod de lignis oliuarum conficitur. sicut nec ignis alius quam qui de celo descendit. vel in lucernis sanctis arere. vel in altari dei debet accendi. Scelus est spiritus discipline effugiet fictum. Offerant

Offerant ergo filij israel oleum ad lucernam
dei. non qualecunque. sed de lignis oliua-
rum. et hoc purissimum piloque concusum.
Offerant boni auditores spiritualibus
~~auditoribus~~ doctoribus scientiam puram.
et caritatis gratia fecundam. piloque sedu-
le probationis ab omni nequitie con-
mixtione premundata. que sola vide-
licet iterum placendi et seruandi domino
verba eius delectat. **Offerant** aaron cum
filijs suis ignem. non alienum sed desup-
missum ad accendendam lucernam. siue
ad consumendam olocausta. aut redole-
nda thimiamata. **Precedat** verbum doc-
tores non suum sed domini. hortantes cum
fiducia. **Non** enim sicut plurimum
adulterantes verbum dei. sed ex sinceritate
sicut sed. ex deo coram deo in christo
loquimur. **Hoc** igne utantur ad il-
lustranda cognitione fidei corda
audientium. hoc ad perficienda ac deo con-
suetanda olocausta bonorum operum
suorum. hoc ad accendenda thimiamata
orationum sanctarum. **Vene** autem dicitur. ut
ardent lucerna super tabernaculo testi-
monij. quia nunquam in sancta ecclesia lux
predicationis. nunquam debet humilitas au-
ditorum pura que habet libere accipiat
ymo et sollester inquirat deesse.
Vene autem additur extra velum quod
appansum est testimonio. **Non** enim intra
velum celi opus habemus lucerna septem-
cunaria. ubi archa est domini. et thera-
bin glorie prophetarum obubrat. id est.
agmina milicie celestis gloriam filij
dei incarnati. que proposuit de prophetia
tione pro patris nostri persona voce
predicat. **Vene** sequitur. et colloca-

bit eum aaron et filij eius. quia non
omnino est sacramenta fidei predicare
populo. sed eorum solamodo. qui et casti-
tate fidei et executione boni operis.
ad filios summi sacerdotis domini videlicet
saluatoris nostri pertinere probantur.
Ceterum quisque vel a puritate fidei pra-
uo dogmate aberrat. vel integritate
cognite et seruare fidei operum nequa
improbitate cumulat: talis et si sa-
cerdotis nomine vel persone preminere
videtur: nichilominus auditurus est
a domino. **Quare** tu exatras iusti-
cias meas. et assumis testamentum
meum pro os tuum. **Tu** vero odisti disci-
plinam. et cetera. **Quales** et iacobus
a collocatio lucerne dei. hoc est. a
verbo predicationis benigna exhorta-
tione retrahit dicitur. **Volite** plures
magistri fieri fratres mei: scientes quoniam
maius iudicium sumitis. **Illud** vide-
licet iudicium quod premissum iam
dudum psalmiste voce premissum.
Vene autem adhuc subditur. **Et** usque
mane lucebit cora domino. **Cum** enim
transacta nocte huius seculi. mane fu-
turi seculi reclaruerit. de quo dicit
propheta. mane astabo tibi et videbo.
non iam vltra lucerna librorum indigemus.
apparere et illustrare nos vera
mundi luce. **De** qua dicit propheta.
Vobis autem timetibus nomen meum dicitur
sol iusticie. **Perpetuus** erit cultus
et successiones eorum a filijs israel. **Et**
hec clausula sicut et precedentia
que de tabernaculo ac vasis atque vte-
silibus eius dicitur: spirituali ma-
gis sensu quam carnali intelligenda

atq; exponenda est. Quomodo enim
 iuxta hanc p[ro]phetiam potuit esse cul-
 tus officij sacerdotalis. ubi ip[s]m sacer-
 dotiu[m] & tabernaculu[m] i[n] quo gerebat[ur].
 et p[ro]p[ter] q[uo]s cu[m] gerebat[ur] ia[m] dudu[m] esse ces-
 saru[m]. Unde constat hoc i[n] eccl[esi]a sen-
 sibile esse co[m]plendu[m]. ubi succedentib[us]
 sibi p[ro] ordine doctoribus simul et au-
 ditorib[us] veritatis. nu[m]q[ui] de[er]unt sp[iritu]a-
 les filij isrl[em] qui i[n] domo dei dona pie-
 tatis offerunt. et filij aaron. id est.
 veri sacerdotis n[ost]ri. qui illis luce v[er]bi
 ministrat. donec co[m]pleto s[er]vitiu[m] hui[us]
 statu[m]. et ip[s]o q[uo]d tabernaculo dei toto.
 id est. vni[us]a electo[rum] multitudine
 ad regnu[m] celeste tr[an]slata. no[n] erunt
 ultra qui ab hominib[us] erudiant[ur] ho[m]ines.
 cu[m] sit deus o[mn]ia i[n] o[mn]ib[us].

Applica ad te aaron fr[atr]em tuu[m]
 cu[m] filijs suis de medio filio[rum]
 isrl[em]. ut sacerdotio fungat[ur] michi. a-
 aaron et nadab. abiu. eleazer & p[ro]tha-
 mar. Descripta factura tabernaculi:
 consequet[ur] sacerdotes qui i[n] eo ministrat
 ordinat[ur]. Quor[um] quide[m] ordinatio &
 habitus. recte eccl[esi]e sacerdotibus con-
 gruunt. ita ut p[ro] om[n]e q[uo]d illic i[n] orna-
 tu vestiu[m] claru[m] ext[er]ius fulgebat.
 hoc i[n]telle[m] sp[iritu]aliter i[n] ip[s]is sacerdotu[m]
 m[er]ito[rum] m[er]itis & altu[m] i[n]tus emineat.
 hoc i[n] co[m]m[un]e p[ro]p[ter] ceteris fideliu[m]
 m[er]itis. foris gloriosu[m] clarescat.
 Unde apte p[ro]p[ter] m[ose]m. ut applicet
 ad se aaron fr[atr]em suu[m] cu[m] filijs suis
 de medio filio[rum] isrl[em] ad fungendu[m] sacer-
 dotio cora[m] d[omi]no. Necess[e] est ei ut qui
 cu[m]q[ue] ad maiore[m] i[n] sc[ri]pt[ur]a eccl[esi]a gradu[m]
 p[ro]mouedi se. maiore[m] m[er]itis i[n]dust[ri]a

se ad legedu[m] applicet. id est. diuino[rum]
 obseruancie m[an]dato[rum] sollicitiore p[ro]p[ter]
 ceteris a[n]i[m]o copulet[ur]. Hoc est ei eos q[ui]
 qui sacerdotio facturi s[un]t. de medio fi-
 lio[rum] isrl[em] ad m[ose]m applicari. p[ro]p[ter] q[uo]s
 ac doctores s[un]t eccl[esi]e co[m]m[un]i v[er]bi electo[rum]
 singulari m[er]itis culmine tr[an]sced[er]e.
 et familiari i[n]spectio[n]e q[uo]d lex gene[ra]-
 lis o[mn]ib[us] electis. q[uo]d v[er]o paucis p[ro]fectio-
 rib[us] specialiter loquat[ur] art[er]e.
 ut altiori excell[en]tia m[er]ito[rum]. ad al-
 tiora possint p[ro]m[er]ita p[ro]uenire. Na[m] quod
 fr[atr]em suu[m] m[ose]s cu[m] filijs i[n] sacerdotiu[m]
 ordinare precipit[ur]. q[uo]d nobis aliud
 m[er]ito[rum] co[m]m[un]e. nisi q[uo]d o[mn]es qui of-
 ficiu[m] doctoris sortu[n]t[ur]. tanto debent
 studio et amore meditatio[n]i diuine
 legis adherere. ut quasi germana ei
 videant[ur] cognatio[n]e co[m]iuncti. Neq[ue]
 hoc q[uo]d p[ri]mi filio[rum] aaron post ordi-
 natione[m] cu[m] igne alienu[m] offerret cora[m]
 d[omi]no. igne celesti perieru[n]t a signific[ati]o[n]e
 miserabilis n[ost]ri t[em]p[or]is abhorret. ubi
 no[n]nulli sacerdotu[m] ac doctoru[m] loco pot[er]it.
 q[uo]d dictu[m] q[uo]d graue est ac lugubre satis.
 du[m] igne cupiditatis igni sup[er]ne dilec-
 tio[n]is anteponit. igne sup[er]ne v[er]itatis
 absumit[ur]. Quor[um] p[ro]p[ter]petua d[omi]natio:
 t[em]p[or]ali est filio[rum] aaron mo[ysi] te fig[ur]a
 figurata. Quauis excell[en]tioris figu-
 ra misterij. quomodo tabernaculu[m] cu[m]
 ornatibus ac vasib[us] suis sc[ri]pt[ur]am designat
 eccl[esi]am pulcherrima[m] & v[er]itatu[m] siue
 p[ro]p[ter]sonatu[m] fideliu[m] varietate distincta[m]:
 ita etia[m] summis eius tabernaculi sac-
 dos figurat tenet veri pot[er]itatis ihesu
 xpi. qui semetip[s]u[m] obtulit oblatione[m]
 et olo[m]u[m] i[n] deo p[ro] nob[is] i[n] odore suauitatis.

Quia etiam iure frater moysi vocatur.
 Quis etiam amplius frater est federe conexus
 quam christus moysi. legi gratia. nouum testa-
 mentum veteri. cum et ipse moyses tale
 de eo testimonium reddat dicens ipse
 quem docebat. prophetam de genere tuo et frater
 tuus sicut me suscitabit tibi dominus
 deus tuus. ipsum audies. et paulo post
 ex persona domini. prophetam suscitabo eis
 de medio fratrum suorum silem tibi. et po-
 nam uerba mea in ore eius. Quibus uerbis
 admirandis que nemo alius fecit.
 recte habitus aaron mira uarieta-
 te insignis comparatur. Vel certe vestes
 aaron multitudine. omnes electorum ceteris
 in uaria personarum meritorumque distan-
 tia. christo adherentes designant. teste
 apostolo qui ait. Quicumque enim in christo bap-
 tizati estis. christum induistis. Cum autem
 in persona aaron dominum saluatore figure
 gualiter similitudinem accipimus. quod
 filios aaron qui et ipsi in sacerdotium uncti
 sunt. nisi apostolos christi. apostolorum successores
 significare dicimus. et cunctos fide-
 lium inuocamus. Hec quidem ita principa-
 liter de domino possunt accipi: sed nos
 magis in eis que ad significandam mentem
 in christo pie conuersationis pertineant.
 queque ad conuersionem moysi res-
 picunt. morum decet imitari se.

Faciesque vestes
 sanctam fratri tuo in gloriam et de-
 corum. et loqueris cunctis sapientibus
 corde. quos replent spiritu prudentie ut
 faciant vestes aaron. in quibus sacrificium
 ministret michi. Vestes sancte aaron
 quas illi moyses fecit. opera sunt iusti-
 tie et pietatis et sanctitatis. que septimum

sacre legis rectoribus habenda com-
 medat. quorumque in hiis qui processere
 in christo que imitentur ostendit. Sapienter
 autem corde quos ad faciendas ues-
 tes deus spiritu prudentie repleuit.
 ipsi sunt propheta et apostoli. ceterique doctores
 ueritatis. qui nobis aptissime
 quomodo uiuere sacerdotes et ministri
 altaris. qualiter docere debeant siue
 exemplo sue actionis seu uerbo exhor-
 tationis ostendant. Et quibus est illud apostoli
 ad titum. Oportet episcopum esse sine cri-
 mine esse ut dei dispensatore. non super-
 bum. non iracundum. non uolentem non
 passorem. non curpisuam. non cupidum.
 sed hospitalem. benignum. sobrium. iustum.
 sanctum. continentem. amplectentem eum qui sedet
 doctrina est fidele sermonem. Hec autem
erunt uestimeta que facient. Rationale
et suphumerale. tunica et linea
stricta. cydarim et balleu. Facient
uestimeta sancta aaron fratri tuo et filiis
eius. ut sacerdotio fungatur michi. Acci-
pietque aurum et iacintum. et purpuram.
oculique bis tictum. et billum. Quomodo
hec singula facta sunt. plenius in
sequentibus explicat. Rationale
autem pectoris habitus. suphumerale
est humerorum. tunica et linea stric-
ta totum corpus operiunt. cydaris ca-
piti ornat. balleu utrumque tunica
simul et suphumerale aurius ad
corpus aptat. Quibus idamētis
iseriis septimum uigintet et octauum.
feminalia uidelicet linea ad operis-
da carnis cupidinis. et lamina
aurca super cydarim. que titulo nominis
domini. ceteris altioribus eminebat.

linea at stricta ita dicitur. qm ad
 habet corpi. et ita erat arcta astric-
 tis manicis. ut nulla ei oino ru-
 ga iesset. Descendebat at vsq ad
 crura. Unde et grece poderis. id
 est. talaris vocabatur. Hys octo ge-
 neribus vestiu potifex tpe sacri-
 ficij solebat idui. Et qbz erat qua-
 tuor etia minoris ordis sacerdotibz
 gressa; feminalia videlicet linea.
 tunica. balteus. et cydaris. Dece-
 bat ei ut quo maiore qbz gradu effi-
 gnis. eo pluribus et virtutu
 actibus admirandus fudgeret.
 Cuncta at fluit de auro pnciosiqz co-
 loribz. qd nil vile ac sordidum i sac-
 dotis ore vl' ope debeat apparere.
 sed cuncta que agit. vniuersa que lo-
 quitur. oia que cogitat. et cora hoibz
 pdam. et i spcu eterni iudicij
 oportet esse gloriata.

Facies at suphumerale de auro
 et iacincto. ac purpura cocco
 qz bis tincto. et bisso reuota. ope po-
 luito. Qm i humeris onera por-
 tare solemz. qd p suphumerale
 potificis. nisi labores bonoz opm
 que iugiter cora dno face debet ostē-
 ditur. Et apte primo de suphume-
 rali faciedo pncipitur. quia qsqz
 ad sacerdotiu magistratuqz plo dei
 pmouendus est. pmiu debet eius opa
 cognosci. ut du hoc qd' fons oibz
 patet inephibibile apparuerit.
 queienter ex tpe etia i regritas
 cordis ei fideiqz sinceritas serui-
 retur. Suphumerale ergo quod
 i humeris gestabat pontifex. illo

euangelicu onus accipiam q de quo ait.
 Jugum ei meum suauis est. et onus meu
 leue. Qd' manifestius nobis alibi co-
 medas dicebat. Siqs vult post me
 venire abneget semetipm. et tollat
 cruce sua cotidie et sequatur me. fit
 at idem suphumerale de auro et ia-
 cincto ac purpura coccoqz bis tincto.
 et bisso reuota. De auro videlicet.
 ut ante oia i habitu sacerdotis iudicij
 sapietie pncipaliter emineant.
 Cui iacinctus qui aereo colore resple-
 det adiungitur. ut p omne qd' itelligē-
 do penetrat. no ad fauores ifimos.
 sed ad amore celestiu surgat. ne du
 suis iacinctus laudibz pascitur. ipso
 etia veritatis itellcu vacuetur. Auro
 qz et iacincto purpura pmissetur.
 ut videlicet sacerdotale cor predicat
 sperat. et i semetipso etia suggestioes
 vicioz reprimat. eisqz velut ex regia
 potestate contradicat. quatinus no-
 bilitate sep itime regeneratiois as-
 piciat. et celestis regni sibi habitum
 moribus defendat. Quauis etia ut
 sepius superius dictu est i purpureo
 colore. possit ipa effusio sanguinis
 p xpo. vl' diuersaru tolerancia pressu-
 raru itelligi. Ipa est ei crux qua se-
 quentes dnm cotidie ferre iubemur.
 Unde merito talis spes iter alias
 i humero sacerdotis refulget. ut ipm
 ad patieda aduersa sep doceat esse
 paratum. Auro at iacincto ac purpure
 bis tinctus coccus adiungitur. ut ante
 incerni iudicis oculos oia virtutu
 bona ex caritate decorentur. ut cuncta
 que cora homibz rutilat hec i spcu

occulti arbitri flamma itimū amo-
ris accēdat. **Que** videlicet caritas.
quia deū simul ac p̄ximū diligit
quasi ex duplici tictum fulgescit.
Sed cū mēs ad p̄cepta caritatis
rēdit: restat p̄cul dubio ut p̄ absti-
nētiā caro maceret: vnde bis
tincto tota bissus adiūgit. **De** t̄m
etenī bissus. nicti specie orit̄.
Et q̄d p̄ bissū: nisi candēs deore
mūdicie corp̄al' castitas designat̄.
Que videlicet tota pulchritudinē
sup̄humeralis inectit̄: quia tūc
castimonia ad p̄fem mūdicie candore
p̄ducit̄: cū p̄ abstinētiā caro fati-
gat̄. **Potest** de cocco qui ignis spe-
cie refulget et hic nō ignicenter
dici. q̄d' ideo fortasse bis tictus fieri
p̄ceptus est sit: q̄d' ignis habē du-
plicē vim solet. vrendi scilicet &
lucēdi. **Cuius** naturā imitari p̄sule
ī v̄bo nimirū doctrine salutaris opor-
tet: ut et lucē videlicet sciētie desi-
deratibus aperire. et rubiginem
p̄ccōz ī cōceptōzib; curet īcrepā-
do cōburnē. **Cū** ē auditorib; suis
dulcissima septuagintā archana siue
miracula aut parabolās dñi euā-
gelicās exponit: velut ī habitu suo
fulgur lucis ostēdit. **At** cū p̄teritiā
sup̄bientū ḡmēorata et̄na vltioē
p̄cutit: quasi t̄roze flāme vorācis
ī eodē aspectūib; demonstrat. **Neq;**
ē q̄sq; v̄bū faciēs ad p̄lm. v̄l solū
īcrepandis p̄auoz v̄catib; v̄l solū
debet scripturā reserandis insiste
secretis. ne de p̄ccōz tantūmodo
correctionē disputās forte minus

libēt' audiat. v̄l misterioz t̄ctū
abdita reserās minus fortasse
eis quos emēdare debuit. p̄osfit.
Sed cū ex vtroq; tēperate v̄t̄.
et suauitatē videlicet celestiu se-
cretōz audietib; pandēdo. et cor-
rectionē morū p̄ quā horū p̄fici-
pes fieri valeant suadēdo. q̄si
bis tictū ī habitu suo pontifex
coeli fulgore demonstrat. **Duas**
horas iūctas habebit ī vtroq; late-
rumitātū: ut ī vnā redeant. **De**
hoc ī seq̄tib; ita dicit̄: **Fecit** igni
sup̄humeralē de auro. iac̄to & pur-
pura. **Et** paulo post. **Quasq;** oras
sibi iūctē copulatis. ī vtroq; latere
rumitātū. **Ex** quo michi simile vi-
detur. quia p̄licata veste cōiūcte
sibi fuerit ore vtriusq; p̄tis ī v̄q;
latere a sursum vsq; deorsū. ita ut
dimidiū vestis itūctū ocul' foris
appareret. **Dimidiū** v̄o aliud ite-
rius lateret: sed ore vtrozūq; cō-
iūcte vsq; ad extremos angulos
ad inferiora descenderet. **In** quo q̄d
aliud nobis typice itelligēdū. nisi
ut cū foris bona opa p̄ximis ostē-
dim; eadē iteus corā dño seruem;.
ne vnq; v̄l castitatē pure cogita-
tiois minor pie actiois p̄fectio se-
quat̄. ne p̄fectionē que videt̄
opis. ip̄fectiois mētis itētio ex p̄te
solitaria relinquat. sed q̄i due ore
sup̄humeralis sibi iūctē copulet̄
dū oīa que foris mōstram; bona.
iteus pura et simplici itentionē
deo placēdi geram;. **Et** hoc ī v̄q;
latere sup̄humeralis. ut it' adusa

et prospera concordia semp actioe con-
 ditore nro servam9. Deserit naq;
 de ora breuior latiore. ac discordate
 mensura i vnu redire nequeunt. si
 tamen cu extrinsecus bona face pro
 ceina retributioe cernimur. itentioe
 placet homib9 i secrete metis impli-
 camur. humaniq; fauoris magis
 q; vite iustibilis premia requirim9.
Ipaq; textura et cuncta opis varie-
tas erit ex auro et iacinto et purpu-
ra coccoq; his tincto. et bisso retorta.
 No i vna pte suphumeralis auru.
 i alio iacintus. i alia rursu aliq; atq;
 aliq; colores fuerut: sed oes utiq;
 colores p oia cu ipso auro fuerit co-
 texti. Quia nimiru i actioe sacer-
 dotali vniq; aliqua magnaru vir-
 tutu vl' ad hora debet iterruitti: s;
 s; auro sapientie lucidus. s; iacinto
 spei i supna erectus. s; celestis regi-
 ni purpura aduersus vicioy bella
 magnanimum. semp cocco bis tincto
 gemine dilectiois flameus. semp
 retorta bisso castigatē carnis sac-
 dos sine doctor fidelium debet esse ni-
 tidus. Sumesq; lapides oniche-
nos duos. et sculps i ea noia filioy
isrl'. Sed noia i lapide vno et sex
reliqua i alio. iuxta ordine nati-
uitatis eoy. ope sculptoris et celatu-
ra genary. sculps eos noib9 filioy
isrl'. iclusos auro atq; cūdatos. et
pones i vtroq; late suphumeralis
meoziale filijs isrl'. Tres ob causas
 aaron noia pūarcharū inter sa-
 crificia semp i humeris sicut etiā
 i pectore portabat. ut videlicet ipē

fide vitāq; pūarcharū meminisset i-
 mitari. ut duodecā t'buū i oronibus
 et sacrificijs memor existet. ut item
 supra scpta i veste presulis sui pūm
 noia vides. curaret sedulo. ne ab illoy
 merito desiscēs. ad errorū cōtagia
 declinaret. Ad hoc et valet qd dictū
 est. et ponēs i vtroq; latere suphume-
 ralis memoriale filijs isrl'. Nūc q; pō-
 tificē i suphumerali noia gestat pūar-
 charū. cū doctor qsq; sine presul ecclē
 i oib9 que agit. pcedētū facta consi-
 derat pūm. atq; imitatioe eoy vitā di-
 rigē. et onus euangelice pfectiois fer-
 re satagit. Que videlicet noia pūm
 apte i lapidib9 pūosis sculpi iussa st.
 Lapidēs que pūosi: oia st' vitū spūa
 liū. Habetq; sacdos i humeris lapides
 pūosos. et i eis noia pūm isrl'. cū
 et ipē claritate bonoy opm cūctis
 admirandus extiterit. et eandē clari-
 tate nō a se nouiter iuentā. sed anti-
 qua sibi auctoritate pūm traditā eē
 docuerit. Duplici at' ratioe her i hu-
 meris portat. ut et ipē pceptis domi-
 nicis hūiliter sūditus itcedat. et au-
 ditoribus suis semp celestia sine sua
 sine pūm exēpla que sequat' pponat.
 Aptē etiā lapides icludi auro atq; cir-
 cūdati iubet'. Auro naq; vl' intellectus
 ut supra dictū est. vl' certe caritas illi
 nuat'. qm sicut aurū metallis: ita
 caritas virtutib9 prestat ceteris. In-
 cludūt' at' auro lapides pūosi et cū-
 dant': cū opatio virtutū adeo vndiq;
 verso intellectu cūspicit'. ut nil i eis
 viciōsū latere. nichilq; remanēe sor-
 diū pmittat'. cū ipē virtutes ita

viculo curitatis continet. ut nulla
verū mutabilitate a suo statu dei-
dere. nūq̄ de habitu sacerdotis corpore
mētis custodia valeat pilabi. Bene
at sequit. Portabitq; aaron noia
eorū corā dno sup humerū utrūq;
ob recordationē. Sacerdos ob recor-
dationē noia p̄m sup utrūq; por-
tat humerū. cū diligēt oī hora pre-
cedentū scōy vitā p̄cedēs. et ī adū-
sis et ī prosperis ventū sp̄ ornamē-
to municitur. quatinus iuxta vocē
pauli. p̄ arma iusticie a dextris
et a sinistris gradies. cū ad sola q̄
a anteriora sūt mētē. ī nullo de-
lectationis ifime latere flectitur.
Facies et vncinos ex auro. et duas
cathenulas auri purissimi sibi iuicē
coherētes. quas inferes vncinis.
Vncini quos dicit. ī sup̄renis erāt
angulis sup̄humeralis fabre affixi.
cathenule at̄ quas sibi iungit. nō ī ipō
sup̄humerali. sed potius ī rationali
hoc est. ī superioribus eius angulis
p̄ anulos aureos vidēt̄ esse anexe.
ut cū indueret̄ pontifex. cathene-
mule que de rationali p̄debant.
posset cū vncinis sup̄humeralis
anecti. quatinus utraq; sibi mutuo
firma positioē cohereret. Scptū
nāq; est apertius ī posterioribus
fecerūt ī rationali et cathenulas
sibi iuicē coherētes de auro puris-
simo. et duos vncinos. porro ann-
los posuerūt ī utroq; latere ratio-
nalis. e q̄b; p̄derēt̄ due cathene
auree. quas īferuerūt vncinis
quī ī sup̄humeralis angulis eminebāt.

De quoz figura meli9 ī ratio-
nalis expositioē tractabitur.

Rationale q̄ iudicij
facies ope polimito iuxta
texturā sup̄humeralis. ex auro.
iactō. et purpura. coctoz bis tictō.
et bisso reuota. Quadrangulū est
et duplex. mēsurā palme habebit
tā ī longitudinē q̄ ī latitudinē.
Ope polimito. ope multifario dicit.
Sicut at̄ ī sup̄humerali operā p̄-
fectio. ita ī rationali iudicij quo ves-
tis sacerdotis tegebat̄ simul et or-
nabat̄. cordis et cogitationū ei9
castitas exprimit̄. Bene post hu-
merale rationale iudicij sequit̄.
ut cū ante hoīes q̄s īnocēs manib;9
apparuerit. multo magis ī cōspē-
sūm iudicis mūdus corde assiste-
ret̄. gerēs oīa idustrie. ut q̄cūq;
foris ~~erga~~ erga p̄xios agit aut
iudicat. totū et regula iterne ra-
tionis probatū. ac suo conditori pla-
citū fidgeat. Itē rationale iudicij
sacerdos ī pectore ferre p̄cipit̄ qd̄
debet rector s̄btili sēp̄ examine bo-
na malaq; discernē. et que vel q̄b;
q̄n̄ v̄l qualiter congruūt studiose
cogitare. Dupliciter at̄ factū est
rationale. ut facilius lapidū pōdus
sustineret. Sed hec duplicatio vestis.
ī legalis pectore sacerdotis typice
nos admonet. ut rationē exami-
nis et īvisibilis itus arbiter probet.
et nūq̄ huāna foris estimatio me-
rito cōdēpnet. Itē certe duplex
ī pectore ferim9 rationale iudicij.
quoniā et ea que de fide veritatis

ac vita invisibili loquimur aut cogi-
tam ratione fixa subsistunt. et ea quae
que visibiliter agimus aut agenda
disponimus. equo iudicio iuste dis-
cretiois probantur esse librata. **Quod**
aut mensura palmi habebat per qua-
drum: conatum infatigabilem ac perpetuum
per intentionis ostendit. **Qui** enim pal-
mo aliquid metitur. summo itaque co-
namque dispersis digitis manum ex-
cedit. ut possit mensuram quam querit
plene et absque scrupulo dubietatis
tenere. **Hinc** merito sicut per ma-
num operatio. ita per palmum exprimitur
ipsa inflexibilis contentio bone opa-
tionis. dum sua quisque dextera in universum
que valet insignia virtutum dilatare
satagit. **Et** bene idem rationale tam
ex longitudine quam ex latitudine me-
suram palmi habere percipitur. quia sicut
in longitudine vite eterne desiderium
mentis erigat. seu in latitudine cari-
tatis erga proximum cum curam suam
inclinet affectum: necesse est per omnia cor
sacerdotale nequaquam et desideriorum
manere. sed ardere semper spiritu studio
excedi ad quod perhibendum bravium superne
vocationis dei in christo ihesu. **Hinc** et quae
eo quatuor ordines lapidum. **In** primo
versu erit lapis sardius. et topasius.
et smaragdus. **In** secundo carbunculus.
saphirus et iaspis. **In** tertio ligulius.
achates et ametistus. **In** quarto crisolius.
onichinus. et berillus. **In** du-
si auro erunt per ordines suos. habe-
bunt nomina filiorum israel duodecim nominibus
Celabuntur singuli lapides nominibus
singulorum per duodecim tribus:

hec gemarum positio diversarum tra-
ditionali. multipliciter variarum virtutum
gratum designat: que concordie serie dis-
posita. in sacerdotis debet corde semper ap-
parere. **Singuli** autem lapides patrum
nominibus inscribuntur. dum scilicet vicem rector
inspicies quibus maxime virtutum operibus
floruerunt. sedula inquisitione scrutantur.
et hec curata in abdicatione sui pecto-
ris meditando colligunt. atque operando
afferre satagit. **Neque** enim sine certi ra-
tionis sacramenti ita veraque vestis la-
pidibus preciosis redimita. ac primis
nominibus insignita est. ut ipsa nomina
in superhumerali duobus lapidibus unius
eiusdemque generis. in rationali vero
duodecim. in omnibus diversi generis inscri-
pta sunt. **Sed** quod praesens in lapidibus pre-
ciosis unius atque dissimilis generis
sculpti sunt. signat aperte quod una fides in deum.
eandem caritatem. eorum spes vite celestis.
omni corda primis repletur. **Quod** vero di-
versi generis lapidibus idem inscriptum
denunciat figurate quod multiplex est
varietas et gratia bonorum operum. quibus
perfecta scilicet fides et caritas confirmata
refulget. **Quod** autem in rationali quatuor
ordines fuerunt. et horum singuli quique
tribus habuerunt lapides. quod nobis ter-
minat typice. nisi ut virtutibus quae qua-
tuor principales distinguuntur. fidee scilicet
enitatis non ficta teneamus. **Qua-**
tuor namque ordines gemarum habet in
pectore sacerdos. quando omnem quod cogi-
tat. prudentia circumspectum. fortitu-
dine firmum. iusticia eximium. temper-
tantia a malis omnibus fuerit secretum
Sed idem ordines ternas habet

gēmas. cū eadē prudētia fortitudo.
et iusticia et tēperantia. scē tēnitatis
fuerūt fide cōsecrate. Quia ē vitā
nā i p̄m̄. fide et opatiōe vā cōsis/
tit. apte sacerdos vt semp actiōe sit
p̄cipuus quatuor versus gēmaz
i pectore baūlat. vt v̄e cū opibz
fidei sinceritate sit castus. ternas
i singulis versibus habet gēmas.
quatinus oibz sese itueribz. et v̄e
fidei confessionē et exēpla bone se
actiōis ostēdat. vt et ipē imitatioē
v̄e fidei et opatiōis. sumi memor. sac/
dotis mereret effici. **P**ossūm sane
i variū lapidū decore nō solū clarita/
tē multifaria sacerdotalis actus et cogi/
tatis. verū etiā spūaliū accipe caris/
mata v̄tutū ac miracula sanitati.
De quibz ipē dñs aplis. **I**nfirmos iqt
curate. mortuos suscite. leprosos
mūdare. demones eicite. **E**t iterū.
Signa at eos qui crediderūt hec se/
quet̄. **I**n nocte meo demonia eiciet.
linguis loquet̄ nouis. serpētes tol/
let. **E**t si mortiferū qd liberit: nō
eos nocebit. **V**erū siue hoc siue illd'
siue vtrūqz designet. v̄e duodena/
rius i rationali m̄is fieri p̄cipitur.
vt eoz solūmodo miracula qui apli/
ce fidel et caritatis vnitatē sequūt̄
accepta esse a deo nouerimz. **C**eterū
siqz loquatue linguis. facultates
oēs paupibz distribuat. siqz corpus
suū tradiderit tradat vt ardeat. si
vnitatē catholice ~~fidei~~ caritatis non
habuerit. nichil illi prodest. **P**ecte etiā
duo lapides onichini i suphumerali
eadē duodenario erāt p̄m̄ nūo scilp̄ci.

vt doctrinā fidēqz aplōz vtrūqz p̄lo
iudeoz videlicet et gētū p̄futurā esse
signaret. iuxta qd eisdē intellectuāli
ih̄lm̄. hoc est. eccle sue dñs p̄pheta
manifeste promisit dices. **N**ō dex/
terā ei et ad leuā penetrabis: et
semē tuū gētes hēditabit. **H**ic at
onix rubri fert̄ eē coloris. ignicu/
los videlicet habēs albis cingētibz
zonis. q̄s nō videat. qd vel ardore
caritatis. vel lucē designet sac̄te.
comitante zona castitatis. **S**icut
lapidibz is̄pta p̄m̄ noia gestat sa/
ctos. cū exēpla secutus p̄cedētū
iustoz: castitati. caritati. hūilitati.
doct̄ne. ceterisqz v̄tutū opibus iuge
studū i pendit. **E**t hoc vtrūqz hu/
mero. vt siue iudeus q̄s. seu de gē/
tilibus assit. claritatē semp i doctore
v̄tutis et pietatis p̄ quā ipē ad
meliora p̄fecerit asp̄ctet.

Facies i rationali catenas
sibi iuice coherētes. ex auro
purissimo. et duos anulos aureos
quos pones i vtrūqz rationalis
summitate. Catenasqz aureas iuges
anulis qui s̄t i marginibz eius.
et iparū cathenarū extrema duobz
copulabūt̄ vncinis i vtrūqz latē
suphumeralis. qd' rationale res
p̄sit. **O**rdo op̄is quātū nobis v̄det̄
hic fuit. **D**uo erāt vncini i duobz
rationalis angulis sursum. e quibz
p̄debat̄ due cathene auree. que
ipē iduēdi i ferēbant̄ vncinis
qui i suphumeralis angulis emi/
nebat̄. vt i sequētibus aperctus
sc̄ptū est. vt suphumerale et rōnale

mutuo necesse est: quoy superior
 Inexio hucusq; descripta est. **Beget**
 at de inferiori que erat sicut an
 cellas. scriptura ita scribit. **Facies**
et duos annulos aureos, quos re
pones i summitatibus ronal. et i
oris que e regione st' suphumeral'
et posteriora ei' aspiciunt. **Qd' dicit**
 et i oris que e regione st' suphu
 meralis. hoc est i oris sup' rational'.
 que videlicet ore e regione suphu
 meralis st'. **Anuli** ei' illi qui i vici
 nis et i infimis erat angulis ro
 nalis habebat contra se i utroq; la
 tere suphumeralis eque annulos
 alios. quib; ipa vittis ligantibus
 iugeret. **De** quibus consequet' ad
 iungit. **Ronal** et alios duos annu
 los aureos qui ponedi st' i utroq;
 late suphumeralis dicitur qd' respit
 de contra forse iunctura inferioris.
 qua de iunctura superiore que erat
 sup' scapulas diuiserat. itaq; quas
 videlicet iuncturas hoc distabat. quia
 superior extendit. inferior v'o viciis
 facta ligantibus. **Vnde** apte scribitur
 git. **Et** stringat' rationale anul'
 suis cu' annulis suphumeralis vitta
 iactina. ut maneat iunctura fa
 bricata. et a se iuncte rationale &
 suphumerale nequeat separari.
Ido at putadu' est utriusq; iunctu
 cu' simul esse terminatu'. **Rationa**
 le qd' mensura polni i altitudine
 habuit. no' multo amplius q' sola
 pectus tege sufficiebat. suphume
 rale at' vsq; ad cingula' ptingebat.
 sicut i posterioribus manifestissime

ostendit ubi scriptu' est. **Hec** ante & vet'
 queiebant sibi. ut suphumerale et
 mutuo conerent & stricta ad bal
 teu. et annulis fortibus copulata. qd'
 iugerat vitta iactina ne laxa flue
 ret. et a se iuncte moueret. **Hec** de
 ipa conexione suphumeralis & ra
 tional' scdm hram dicta sint. **Quia**
 v'o qd' sepius dictu' est suphumerale
 ad opm colu'atione bonoy. ratio
 nale at' ad significanda cogitatio
 nu' mudicia ptinet. **Inexio** at' **huc**
 que ad huc alteruteru' sociat. recte
 illa metis industria figurate de
 nunciat. qua doctoy fidelium intellectu
 ad fide' cu' opatioe coniungit. **Ma**
 net ei' iunctura fabricata ut a se
 iuncte rationale & suphumerale ne
 queat separi. quonia' tanta erudi
 tioe. tanto opm studio pminet rcor.
 ut nil ex eis que facienda esse cog
 nouerit ifectu' relinquat. nil ex
 eis que rea face' cernit. p' iunctura
 cordis v'tute v'itudis p'inet. **De**
 fluunt naq; idumeta pontificis et
 a se iuncte mouet. si vel deus opis
 boni minor cordis custodia sordidat.
 vel castitate pure cogitatiois i'te
 gritas no' sequit' p'fecte actiois. **Sed**
 ne hec ab iuncte valeat dissolui. ha
 beat sacerdos i rationali duas cathe
 nas ex auro purissimo. id e' continua
 tione caste et no' fide dilectiois cor
 di suo firmiter affixa. qua nuq' ma
 no' & lingua illius ab equitate pa
 ci' sensus dissentire p'mittat. **Et**
 bene duas. ut et i hys que ad di
 uine cultu' seruitutis. et i eis que

ad fine subsidia necessitatis perti-
net. iterior ornatu incedat. Et
apte opus caritatis per catenulas
exprimitur aureas. quia sicut
catenula ex plurimis aut vir-
gulis una contextitur; ita caritas
ex multitudine virtutum operatione
perficitur. Quas perfecto virgulas
exponens apostolus ait. Caritas patiens
est. benigna est. Caritas non emu-
lat. non agit perperam. non inflatur.
non est ambiciosa. non querit que
sua sunt. non irascitur. non cogitat ma-
lum. non gaudet super iniquitate. con-
gaudet autem iniquitati veritati. Omnia
suffert. omnia credit. omnia sperat. omnia
sustinet. Habet et annulos aureos.
e quibus eadem catene pedebant
id est. iugem memoriam pietatis et
nunquam finire claritatis in celesti
patria. Ex qua sola memoria
fieri consuevit. ut continua in nobis
possint vincula caritatis manere.
Habet duos vinctos in suphume-
ralis angulis eminentes. e quibus
iterantur catene. hoc est. in ipso ex-
ordio cuiusque bone actionis habe-
at firmam deo placendi intentionem.
qua apta sit per omnia suscipiende et
continerende in se dilectioni dei et proxi-
mi. ita ut secunda seu aduersa quae
occurrerint. nunquam saluberrima pie-
tationis retinacula laxet. Hoc
est etiam sacerdotem in utroque humero vn-
ctuos qui catenulas rationalis
accipiat habere. et in prosperis eum
et in aduersis e verum cunctis in fixum
deum placendi studium gerere. et huius

intentionem studium in ipso simul et amore
proximi firmare. Insuper ergo vn-
ctus in suphumeralis catenulis aureis
que de rationalis summitatibus offeruntur
cum ea que mens rationabiliter de ter-
rena luce caritatis degustat. mox ala-
criter bene operandi libenter amplex-
ata suscipit. ne forte citius habi-
tus rationalis pulcherrimus a pectore
sacerdotis relabatur. si non eum accedens
boni operis vinctus qui pertinet
apprehendat. Subrogatur eadem cate-
nulis in auxilium et virtute inactine.
quibus uterque sacerdotis habitus ad vice
copuletur. id est. ligature desiderii ce-
lestis fortissime que annulis aureis
immissis. suphumerale cum rationali
stringunt. cum agnita luce patris phoenis.
in illa ineffabilem gloriam suspiramus.
utque ad hanc iterare mentem. cordi
sibi vitam. fide. opere et professione in tab-
naculo patris ecclesie domino seruire stu-
deamus. Quod autem suphumerale stric-
tum erat balteo ut in sequentibus ubi
pontifex induitur aptius dicatur. et
de suphumerale igitur impositum. quod
stringens balteo aptauit rationa-
li. quod non videtur quod custos honorum
optimi fidelissima virtus est continentie.
De qua et in euangelio dominus. Sic luc-
bi vultu precertum. et lucerne ardeat.
Luci videlicet precertum per continentiam.
lucerne vero ardeat per operationem virtutum.
Portabitque aaron nomina filiorum israel
in rationali iudicii super pectus suum.
non ignedietur scruarium. memoriale
coram domino in eternum. Deus quod dicit
sacerdotem memoriam patris in pectore suo

suo ferre. sed **p**maximē tūc quā
do ministraturus **c** corā dno ad
altare accedit. ut quo sacrificiū
est mysteriū. eo solertius toto sp
mundans studio. tota industria
exornans habitū mētis & corpis.
scōz exēpla respiciat. horūq; sedu
lus imitator existēs. aptū se dūi
nis curet exhibē aspectib; Item
noīa filioz isrl' aaron sup pectus
suū memoriale corā dno portat
ī cōnū. qm̄ p̄sul q̄sq; fideles mī
nime eoz curā quib; prelatus
est inter mittit habē. sed vitā iugit
eoz exhortādo. iocūpando. gsolan
do ipē confortare. et cōfortandā
tutādāq; dno archis orōnib; cō
mēdare fatigat. Bones at̄ irra
tionali iudicij doctrīa et veritate
que erūt ī pectore aaron qm̄ iugit
dit̄ corā dno. Ideo doctrīa & veri
tas ī rationale iudicij siue literis
īpressa. seu noīe tantū sacramē
to erat īposita. ut pontifex eadē
veste indutus meminisset se stu
dijs doctrīe & veritatis īquidīs.
nō at̄ curandis rīmandisq; sēlarib;
negocijs post acceptū sacerdotiū
fuisse consecratū. Itē doctrīa et
veritas erat ī rationale posite.
ut apte figuraret̄. quia vestis
illa nō solū indubat pōtificē. sed
et euangelicū ī veste p̄fulgebat
itus ī corde veraciter expressū cho
rū legalē prēnuñciabat. v̄l ipm̄
videlicet dnm̄. de quo scriptū est. qz
lex p̄ moysen data est. grā at̄ et
veritas p̄ ih̄m xp̄m facta est. v̄l ap̄los

ei; p̄mo grē & veritatis p̄cones sig
nificās. Et gestabit iudiciū filioz
isrl' ī pectore suo. ī d̄spcū dñi semp.
Sacerdos iudiciū filioz isrl' ī pecto
re suo ī cōspcū dñi gestat. cū sb̄di
torū causas pro sola iterni iudicis
intēctioē discutit. ut nichil se ei hu
manitatis admisceat ī eo qd' dūi
na potius vire dispensat.

Facies et tunica suphumeral'
tota iacinctina. Tunica dicte
suphumeralis. cui; p̄s nō nimia sup
humerali tēgebat̄: ad d̄stinctionē tu
nicē iterioris que erat linea. Quarū
pariter meminit superius dicens.
Hec at̄ vestimēta que faciet̄. Pario
nale et suphumeralē. tunicā lineā
et strictā. Interior eo erat linea siue
bissina. ad' l̄m̄ esse genus nobiliss
simū constat. exterior vō tunica tota
erat iacinctina. nichil oīno coloris al
terius admittēs. Cui; specie mlti
formi manifeste vita sacerdotalis
qualis esse debeat docet̄. Hoc est su
pernis solū desiderijs incessanter ī
tēta. et cōuersationē iuxta aplm̄
habēs ī celis. sui saluatoris īdesinēt
expectās aduētū. Que videlicet tu
nica sicut et bissina ad pedes vsq;
p̄tingebat. vnde vtrūq; grece pede
ris dicta est. ut ostendēt̄. nil ī sacer
dotali vita īfirmū ac sordidū rema
nē. sed omē ad' agēt ethereo quasi
colore speciosissimū. vniuersa mēbra
ei; a capite vsq; ad pedes grā v̄letu
tū contenta esse. Itē tunica talari
tota iacinctina vestitur sacerdos. ut
admoneat̄ opus celeste nō īchoādū

tantū. verū etiā vsq; in finē ī eo esse
pseuerandū. oēs qui saluū ēē volue-
rūt. **Tunica** nāq; iacētina est vsq;
ad pedes. bonis opib; vsq; ad finē
~~huius~~ vite insistere. p̄cipere ac p̄-
mittente dno. esto fidelis vsq; ad mor-
tē. et dabo tibi coronā vite. Et quia
ista solū modo ad p̄fectionē bone
actionis īfatigabili p̄posito p̄uenim;.
si hāc fixa intencioe sup̄ne remunere-
rationis īcipim; rē de eadē tunica
subiūgit? In cui; medio supra erit
capiciū ⁊ ora p̄ girū textilis sicut
fieri solet ī extremis vestiu; p̄tib;.
ne facile rūpant? Capiciū q̄ppe tu-
nice iacētine firmissimā habet orā.
et ex sese textā ne facile rūpatur.
cū p̄mordiū bone actionis m̄e forti-
radice timoris diuini s̄brixiū. et cōt̄-
oēs insias hostis antiqui p̄bat? ēē
munitū. Talis nāq; ora collā sacdo-
tis p̄ girū vestit ⁊ ornat. quando
vectori fiduciā loquēdi s̄biditis ac
p̄dicandi celestia maximā p̄ebet.
hoc qd' ip̄e non solū ī p̄ocursu vite
sue rē vixit. sed ip̄m q̄ exordiū
a viciūdine cepit. iuxta exēplū
b̄toꝝ samuelis. alhemie ⁊ ioh̄is p̄phe-
tara. qui ab ip̄a infanc̄ia sp̄s sc̄i
girū repleti: et in doctorū s̄u ordinē
segregati. **Vox** siq; dē ī collo est. **Deo**
p̄ collā recte loquēdi vsus exp̄mit?
Aprē at cū ora capiciū p̄ girū tex-
tilis fieri p̄cipet? statū aduētū
est. Sicut fieri solet ī extremis
vestiu; p̄tib;. Sicut cū vestibus
opa. ita ī extremis p̄tib; vestiu;
p̄tes vlcime m̄e s̄ sollicitudines.

quib; sese q̄sq; fideles cū vicā hāc
finire cogūt? intencius solito ab
om̄i labe maloz expurgare con-
tēdūt. cū metu et pauore procu-
rantes ne ante districtū iudicē
p̄ducti. pro sordido viciōꝝ habitū
expellant? atq; ī tenebras p̄eci repellā
p̄itent? etnas. q̄n potius appa-
reant induci sicut electi dei sc̄i ⁊
dilecti viscera misericordie. benigni-
tate. hūilitate. modestiā. pacien-
tiā. sup̄ oīa at her caritate qd' est
vinculū p̄fectionis. et ideo v̄aciter
vestimētū nuptiale qd' ī cōiūio
suo. idz. ecclā sc̄a rex ⁊ iudex n̄
iucibe delectat? **Tunica** ergo sac-
dotis iacētina habet orā ī capicio
textile sicut ī extremis vestiu; p̄-
tib; fieri solet. cū doctor q̄sq; egre-
gius a tanta p̄fectioe op̄ v̄tutū
īcipit. ad quātā quilibet alius diu-
ditissime laboras vix aliquādo
p̄uenit. Cū tanto timore famu-
latus om̄i hora iuxta sermonē
p̄phete sollicitus ambale cū dno
de suo. quātū alius q̄s vel mori-
turus et ad iudiciū d̄ni sui vlcimū
īgressurus vix habē sufficit. Verū
quia tota p̄fectio sacdotis ī opib;
et doct̄na veritatis consistit. iux-
ta qd' b̄s lucas des̄pto euāgelio
dicit fecisse se sermonē de h̄is
que cepit ih̄c facē et docē. recte
subiūgit? Deorsū vō ad pedes ei;
dē tunice p̄ cūctū q̄ mala p̄mi-
ca facies ex inc̄cto ⁊ purpura ⁊
cocto bis t̄cto. mixtis ī medio
tincinabulis. Deorsū nāq; ad

pedes tunice fiunt q̄i mala puni-
ca et tintinabula p̄ gyrū. quādo
ad tantā excellētiā deuote deo
cōuersationis sacerdos puenierit.
ut nūc i illo aliud q̄ splēdor et
grā flosq; ut ita dīcā dixerim
varius bonoz opm videat. nūc
ab illo aliud cū os aperuerit.
nisi suauissimū horū sonus au-
diatur. Quia eī i malo punico
multa inuicē gūna vno foris cor-
tice tegūt. itē p̄ mala punica ml-
titudine v̄tutū opatio caritatis mū-
nimine v̄ndiq; versū recta designat.
Fit at̄ eadē malozū punicoz effigies
ex iacinto et purpura et corco bis
tincto. et ut i sequētib; iuēt. etiā
ex bisso rectora. Quib; quatuor co-
loribus que v̄tutū icōtātū est. Hys vō i medio
tintinabula p̄miserūt. cū neq; op̄
sacerdotis v̄nq; a sonitu verbi qd̄ lo-
quit̄ discrepat. neq; a v̄titudine
opis territus aduersis lingue so-
nitus dissentit. **V**bi pulchre addit.
Ita ut tintinabula sic aureū & ma-
lū punicū. v̄rsūq; tintinabulū
aliud aureū et malū punicū. Aurea
q̄iue tintinabula iacinctine pō-
tificis tunice inserūt. et ex omī
p̄te ecūdant. cū oīs sermo eius
claritate sup̄ne lucis resonat. et
idem sonitus velut iacinctine tu-
nice firme infixus. op̄m q; ip̄ius
sblimitate audicētū mētib; cōmē-
datur. **F**uitq; bina mala. circū
singula tintinabula. et circū sin-
gula mala bina tintinabula. cū

et oīa que loq̄t̄ bonis q̄firmantur
actib; atq; i auditorū artius corde
figūt. et v̄niūsa que agit q̄ sine
rationabilia discreto sermoīs soni-
tu produūt. **B**ene at̄ sequit̄. Et ves-
tiet̄ ea aaron i officiū ministrerij.
ut audiat̄ sonitus sonitus quando
ingredit̄ et eḡdit̄. dicit̄ sc̄iurū i con-
sp̄cū dñi. et al̄ nō moriat̄. Hac
dos nāq; ingredies vel egre-
dies mori dicit̄. si de eo sonitus
nō audit̄. quia irā contra se oc-
culti iudicis exigit. si sine p̄dicatioīs
sonitu incedit. **Q**uod si iosephi verbis
voluerim; quib; dicit̄ mala i tuni-
ca pontificis septuaginta duo fuisse.
et eiusdē nūc tintinabula. congruit
hoc figuris misteriozū. ut sicut i hu-
mero ac pectore aplicū ferre nūm
iustus est. ita etiā discipulozū septua-
ginta duoz̄ eorū pedes nūm assigna-
tū habēt. **C**onstat eī quia sicut duode-
narius ap̄loz nūc episcopalis gra-
dū dignitatis ichoant. sic discipuli
septuaginta duo qui & ip̄i ad p̄dicandū
missi sūt a dño gradū sacerdotij mino-
ris qui nūc presbiteratus vocatur
signarūt sua electioē. **V**nde horū
nūc. i v̄ltima p̄te sacerdotalis habit;.
ille i p̄ma figuratus est. **D**ecēbat
eī ut qui maiores gradu i corpe sū-
mi ~~p̄nificis~~ sacerdotis. hoc est i ecclia
xp̄i erāt futuri. sblimiorē i habitu ty-
pici p̄tificis locū typice habēt. **V**ex-
sigs etiā ip̄os nūc v̄susq; ordinis
misticre velut it̄pretari. duodeci gē-
mas i pectore p̄ferēbat. ut signifi-
cat et sep̄us istare futurū. quo fides

scē trinitatis i oib; p̄dicari quadra-
ti orbis p̄tibus generi huāno p̄dica-
ret^r. vel certe sicut et supra dixim; .
duodecā gēmas et ter quaternas ges-
tabat. ut oēs admoneret doctores
opa iusticie que quatuor v̄tutib;
p̄ncipalib; cōprehēdūt? simul cū
fide veritatis que i trinitate
est et ip̄os habē^p semp et suis
habēda **Comen** ^{si} dare discipu-
lis. **Portabat et** ^{de} septuaginta
duo t̄t̄nabula au^{rea} cū toti-
dē malis punicis. ut ostendēt misti-
ce. qd' eadē fides et opatio iusticie
vniūsu esset mūdū ab error tene-
bris ad verā lucē p̄ductura. **Tres**
nāq; dies et noctes habēs horas sep-
tuaginta duas. **Et** quia sol iusticie
visibilis. oēs mūdī p̄tes i septuagi-
ta duabus horis supra i frag; lustrā-
do tribus vicibus circuit. apte hic
nūb; t̄t̄nabuloꝝ et maloꝝ diuer-
si coloris tunice p̄t̄ficis id̄tus est.
ad docēdū figurate qd' sol iusticie
xp̄c esset orbē illūaturus. et qd' donū
fidei vere p̄biturus. que est i agni-
tioē & cōfessioē scē trinitatis & bone
opatiois. que i variatū est flore
ac splēdore v̄tutū. **Possum;** sa-
ne i duodenario nūō gēmarū ra-
tionalis hoc itelligē figuratū ex-
pressū. qd' idē sol iusticie cūta am̄i
t̄pa cūctas orbis plagas sua esset
lucē repleturus. i exēplū solis mū-
dani. qui p̄ mēses duodecā signife-
rū lustrare circulū et totū ambi-
ve mūdū consuevit. **Nā** et hoc qd'
quatuor ordines i ratiōali ternos

habebat lapides. cōgruit am̄i v̄tē-
tis ordini. qui p̄ ternos mēses
i quatuor t̄pa distinguit? **Annū**
at̄ i septuagis vocari totū hoc sa-
lutis n̄rē tēpus. quo p̄o cēna red-
butioē certam; testat^r ip̄c salua-
toꝝ. qui iuxta sermonē ysaiē.
missus est p̄dicare annū dñi accep-
tū et diē redbutiois. **Cui** de eodē
āno & psalmista canit dicens. **Bñ**
dices corone am̄i benignitatis
tue. Quib; et i p̄nti dedit benigni-
tate v̄e fidei & opatiois: dabit
i die redbutiois coronā p̄tue

F **lū** dictionis.
Facies & lamina de auro pu-
rissimo. i quo sculpes ope celato-
ris sc̄m dño. ligabis q; eā vitta ia-
cinctina. et erit sup̄ t̄iara im̄ines
fronti p̄t̄ficis. **Lamina** hęc au-
rea i fronte pontificis. sc̄m dño.
siue sc̄m dñi ut i septib; appellat^r
sculptū est sacratius ceteris em̄t
idūmētis illi;. **Et** merito. quia
sicut diuina potētia cūctis que
creauit superminet. ita oportebat
ut nomē eius ceterū p̄t̄ficis ha-
bitū ornatūq; trāscēdēs altius p̄-
mineret. et velut cūcta sc̄ficās.
eximīa i fronte ei; sedē teneret.
Significat at̄ ip̄am p̄fessionis
n̄rē fiducia quā i frōte portam;. **Dicēs**
singuli cū ap̄lo. **Michi** at̄
absit gl̄ari. nisi i auce dñi n̄rē ih̄u
xp̄i. **Et** recte hoc vniū i toto ponti-
ficis habitu de auro est solo factū.
ut mūdiciā cordis siue corp̄is i
qua misteria v̄dēptiois n̄rē recōdē

et gestare debeamus ostenderet.

Vel certe auro inscriptum in fronte sacerdotis seminum gestat. ut insinuet mystice. quod ita passionem domini et saluatoris nostri per quam redempti sumus venerari et amplecti debemus. ut claritate in illo diuine maiestatis per quam creati sumus. pariter confitenda esse nouerimus. ita mortem assumptam ab illo humanitatis confiteri. ut eadem innoxie humanitatem in eterna de morte glorie resurrexisset fateamur. **S**em autem domini quod in lamina sculptum iubetur: nomen eius seminum et venerabile significat. **Q**uod apud hebreos quatuor litteris vocalibus scribi solet. hoc est. i. o. d. h. e. v. a. u. e. Cuius interpretatio lingua eorum ineffabile sonat. non quia non dici non potest. sed quod finiri sensu et intellectu creaturæ nullus potest. **E**t quia nil de eo digne dici potest. ideo ineffabilis rectissime vocatur et iuxta illud apostoli **E**t pax dei que exuperat omnem sensum. **E**t psalmista. **M**agnus dominus et laudabilis nimis: et magnitudinis eius non est finis. **E**t bene quatuor litteris idem nomen domini in fronte pontificis est scriptum. **H**ic videlicet significatio totius peccati seculi crucis. quam portaturus eramus. **H**oc est supremam. ultimam. dextram. leuamque. **I**tem seminum auro sculptum in fronte portamus. quando expurgati a sordibus vitiis. quam et primo parente habuimus. per imaginem et similitudinem nostri conditoris ad quam creati

sumus in nobis recipimus. et habet nos recepisse non in secreto celamus. sed cunctis palam factis et voce promulgamus iuxta illud apostoli. **S**icut portauimus imaginem terreni: portemus et imaginem celestis. **Q**uod loquens ad colones aptius explicat dicens. **Q**uoniam autem deponite et vos omnia. iram indignationem. malitiam. blasphemiam. turpem sermonem de ore vestro. **N**olite metiri vice. **E**xpoliantes vos veterem hominem cum artibus suis. et induite vos nouum. eum qui renouatur in agnitione dei. secundum imaginem eius qui creauit eum. **D**e quo videlicet sanctus dominus. et iohannes in apocalypsi scribit. **V**idi inquit agnuntantem supra montem syon. et cum illo centum quadraginta quatuor milia. habentes nomen eius et nomen patris eius scriptum in frontibus suis. **Q**ui rursus claritatem supernae patrie describens ait. **E**t sedes dei et agni in illa erunt. et serui eius seruiet ei. et videbunt faciem eius. et nomen in frontibus eorum. **C**um ergo idem nomen sacratissime venerationis omnibus agnunt sequentes. hoc est. vniuersi fideles in ipsa sue professionis fronte debeant habere. quanto magis necesse est eos qui accepto sacrificio ac ministerio spirituali ducti. gregis domini sortiti sunt. exemplum virtutis omnibus in seipso ostendere. **L**igatur autem lamina que seminum continet vitta iacinctina cum tiara pontificis: quando spe celestium premium quam iacinctus significat in fide confortamur. et eo artius vel sacramenta nec refectionis vel imaginem ac similitudinem

tunica quia sicut iacinctina usq; ad pedes ptingebat: et ipsa grece poteris et vocata est. Cuius significatio mystica i promptu est. Cui et constet lino vel bisso continetia et castitate corpis nisi significari. iuxta qd; sepius supra explicatum est. stricta habet linea siue tunica cum bissona sacerdotis. cum propositu continetie nequaquam enervetur et fluxa mente custodit. sed tunica presus istantia. ut belli nil concupiscibilis caro contra spm habeat. aut contra carne spc. Linea habet stricta. cum hanc ipse ac deficiat oimodis aia i acria dmi. col. illoz et caro pariter socia germanica. te exultat i deu vivu. Hec autem linea no solu stricta. veru etiam poteris est. videlicet ad pedes usq; descendet. cum continetia no vni cui libet membro violenter imposita. sed i toto est corpe delectabiliter consumata. Hec etia linea manus ac brachia debet stringe sacerdotis. neqd nisi utile faciat. pectus. ne qd iane cogitet. veteri. ne delicias ultra modu appetedo. deu gulo si face presumat. Subiecta etia veteri membra. ne lasciuiedo tota sacerdotalis habitus pulchritudine corrumpant. genua. ne ab orationis instantia torpeant: tibias et pedes. ne ad malu currat. Induat tge sacerdos primo linea stricta. ut et corpus ab iliquis opibz. et a pravis mente cogitatioibz cōpescat. Accipiat et deinde iacinctina. ut post

distinctione generis salutaris et eque corpus et aiam spirituali virtutu habitu venisset. Veru quia quinq; sue corpis sensus. visus. auditus. gustus. olfactus et tactus. quoru primi puz puzie quatuor capitis. vltimo toto est corpi cois. tunica hec qua diximus vteq; puzie continetia tactus et iusticia designat. Consequer vo et alioy quatuor sensuum qd sic vel curada inocetia vel sanctificatio conquirenda; figurato pontificis habitu mostretur cu dicitur. Et tiara bissona facies. Tiara naq; que et cidaris et mitra vocabatur. caput tegebat et ornabat pontificis. ut hoc idumero admoneretur oes corpis sensus deo consecratos habere. ne vel oculi eiq; videret vanitate. vel aures libetius audiedo opprobria accipent adversus pximu suu. vel os abundaret nequicia. et lingua deinaret dola. siue etia crapula et ebrietate grauaret. vel olfactus aspersu mirra et aloz et cinamomo lectu meretricis amplecteret. Quin potius oculi eiq; deu videret. aures teli nareret ad audiedo vba prudetie. dulcia essent faucibus eiq; eloquia dmi sup mel et faviu. donec sup esset habitus i eo no loquetur iniquitate. sua recederet curadu. et quito sensu qui toto est corpi cois. fiat illud propheticu. Recedite recedite. exite inde. pollutu nolite tange. Et apls admonet. munda demq; nos ab oi inquinamento carnis et spc. pficietes scificatione i timore dei. Qualiter at tiara hec fuerit facta. iosephus docet. Adice.

Sup caput at gestabat pillicū in
modū puili clamanti aut cissi-
dis qd' extendit supra summitatē
capitis et modi verticis medietatē
excedit. Et tale est ut videatur ex
lini textura confectū habēs vittas,
que conuoluit sepius cōnectit ne
facile delabatur. Huius pillicū sup
additū esse narrat aliud maius
velamē qd' totā superficiē capitis
celaret. aptatū p̄fē. ne laborā-
te sacerdote circa sacrificia currat.
Qd' tamē cuius coloris esset non
ostendit. Et hec qdē de minoris sa-
cerdotis: de pontificis vō tiara hoc
modo testat. Pillicū at' similiter
operatū habet p̄fex sicut reliq'
sacerdotes. et aliā cōlucū ex iacinto
variato. Circūdat at' ei t' aurea
corona trib' vicibus facta. supra
quā surgit i' media fronte ascalli-
cus quidā aureus similis herbe
que apud nos archano nūcupat:
quā greci hiascianlos dicūt. Et
paulo post. descripta ei' mirabili
varietate sbintulit dicēs. Habet
at' florē similē plantagini. et p̄
ēcūcū tota corona hys floribus
est celata. ab hoc capitis vsq' ad
utrūq' tūmpus. In fronte vō hoc
quidē nō habet. sed lamina est au-
rea. que sacris lris nomē dei habet
in scriptū. Hec qdē de secūdo velamē
t' coronis pontificū aureis scriptu-
ra scā tacere videt. Corone vō
breuiter fecit i' sequētibus mētio-
nē dicēs. Fecerūt t' tunicis ope
textili ~ ~ aaron t' filijs ei' et

mitras cū coronis suis ex bisso.
Sed quia de materia facte esset
nō dixit. Cū ei t' mitras cū coro-
nulis suis ex bisso poterat itelli-
gi utrasq' ex bisso esse factas. si
nō iosephus coronas esse aureas
designaret. qui stante adhuc tē-
plo et legali obseruatiā. cū esset
de genere sacerdotali facillime po-
tuit modū oēm sacerdotalis idumēti
nō tunc legēdo. sed t' vidēdo cog-
nosce. Verūtamē siue bissime seu
fuerit auree coronule. nō constat
eas factas esse cū mitris dicam'g
breuiter de figura. Mitras cū co-
ronulis suis sacerdotes habēt ex
bisso. qui sic visū. auditū. gustū
olfm sed t' tactū suū i' venustate
custimonic custodiūt. ut se coro-
nā quā repromisit deus diligētib'g
se accipe speret. Nā qui sic con-
tinētie vel bonis opibus studet.
vt pro hys etne premia verbu-
clois querē negligat. mitras qdē
lissinā habē videt t' capite. sed
coronulas nō habet. quia videlicet
ymaginē virtutis corā homib'g
prefert: sed mercedē v̄tutis cū
dnō nō lucit. Ergo si coronule
fuerit auree. claritate p̄tētia
lucis significat. si vō bissime fue-
rit. ipām nrī corpis imortalitatē
que p̄hēnis futura est figurate
denūciat. Et rē sacerdos cū stolis
bissimis coronas supadditas ges-
tat. vt et i' continētia ipē sua in-
gitet. etne vite p̄mia meditet:
et i' p̄dicatiōe continētie vl' bone

opacioris simul eandē gl'am sup
 ne b'itudinis audientibus pro
 mittat. ne si absq' spe retribu
 tioris pondus iponac laboris. in
 gū xpi suave atq' onus leue. as
 perū suis auditoribus reddat
 & durū. Cū vō dñs tiam faciēda
 p'cipet dicit adiecit. Et balteū
ope plumarij. De cuius videlicet
 factura baltei manifestius i poste
 riorib' s'p'cū est. Singulū vō fece
 rūt de bisso retorta. iacincto & pur
 pura et vermiculo bis t'cto. ar
 te plumaria. Hoc cingulū ve
 ihēonim' ex iosepho scribit i simi
 litudinē pellis colubri quā exiit
 i senectute. sic i rotūdo textū est.
 ut mar-suppiū longius putes.
 Textū at' s' b' tegmine corci. pur
 pure. iacincti. et stramine bisino
 ad decorē & fortitudinē. atq' ita
 polimita arte distinctū. vt diūfos
 flores & gemas artificij manu
 nō cōfexas. sed abditas arbitre
 ris. Habebatq' latitudinē quatuor
 digitorū. Quo cingulo p'p' ponti
 fex utebat'. vt eo tunica iacinc
 tina simul et suphumeralē strū
 gebatur. Nā i sequētib' apte de
 quāctioē suphumeralis et ratio
 nalis dictū est. Hec & ante & re
 tro ita cōueciāt sibi. vt suphu
 merale & rationale mutuo nec
 terēt'. stricta ad balteū et analis
 fortius copulata. quos iūgebat
 vitta iacinctina ne laxē fluerēt.
 et a seivicē mouerēt'. Nulli at'
 dubiū qñ balteus siue cingulū

cū suphumeralē adstringebatur.
 tunicā iacinctinā que et suphume
 ralis tunica vocabat'. cingebat.
 Cūtra etēi que hucusq' dicta sūt.
 ad pōtificis habitū p'tinēt. De hīc
 d'sequē' filioy et q' baltei simul et
 cetera idumēta exponūt' cū dicit'
Novo filijs aaron tunicas lineas
parabis & balteos & tiaras i gl'am
& decorē. Neq' de balteis eoz vtrū
 et ipi ope plumarij. an vni' coloris
 fieri debuerūt aliud decernit'. Dicē
 dū igit' primū de balteo pontificis.
 que de quatuor illis coloribus nobilis
 simis ac deo dignis factus est.
 quia apte talē haberet ponti
 fex. que singulari v'itū deco
 re semp oportebat accingi. Aptē pō
 tifex variante flore v'itū colorū ful
 gētū accinctus i'cedebat. quia sicut
 alius quilibet necesse est industria cō
 tinētē precingat'. ne curio repugnās
 sp'ritū iternā mētis pacē cōturbat.
 ita pontifex et doctor ac fidelū. edo
 mīto iā omī cōcupiscibili motu ani
 mī siue corpis ipā v'itū debet gloria
 cōdari. vt iuxta exēplū floris illius
 qui egressus est de radice yesse. id est.
 dñi saluatoris. sit iusticia cingulū
 liboy eius. et fides cirtoriū renū et q'.
 Tunice linee et baltei & tiare que
 filijs aaron i gl'am & decorē fieri p'cep
 ta sūt. quid nobis iterni decoris et glo
 rie cōmēdet. facillime ex hīs que su
 perius exposita sūt intelligi valet. Tu
 nicas nāq' habēt sacerdotes lineas.
 cū totū corpus suū candori castitatis
 dedicant. Balteis tunicas cingūt.



cū eandē castimoniā vigilantē mē-
tis custodia circūspiciūt ne cōscie-
tia illius desidiosiores erga bonoz
opm exercicia remaneant. ne p̄ iac-
tatiā castimonie illius etiā castimo-
nie meriti minuat. Si ei tunica
talari idutus absq; cingulo icedit.
defluit tunica de relicto p̄ corpe.
et v̄ctis et frigidibus intrandi spa-
tium tribuit. qñ et p̄ pedis gres-
sibus incedendi vsū retardat. v̄l
etiā calcantibus se causa efficit
ruine. Sic nimirū sic castimonia
carnis sepe nōnullis castimonia
cordis adimit. cū tanto negligē-
tius bonis opib; insistē curat
quāto mīn; p̄spiciūt qñ nichil
castimonie custodia absq; aliorū ar-
gumēto valeat. Que tamē adiu-
tis bonis actibus magnā habēdi glāz
conquirūt. Deniq; v̄ginib; stultis
nū castitas profuit carnis. quib;
sponso veniente lumē defuit iterne
puritatis. Accingāt ergo filij aaron
tunicis lineis: ut castitatē carnis
habeāt sacerdotes. Accingāt balceis
ne ipā castitas sit remissa & negli-
gēs. ne v̄cto elationis aīm p̄flādī
aditū pandat. ne crescente ūquita-
te refrigescē faciat caritatē ipozū.
v̄l bonoz gressus opm. iactantiē
sive p̄suptiois v̄ctus impediāt. ne pre-
pedita v̄tutū cursu. ipā etiā p̄res-
tris cōcupiscētie sordibus polluta
vilescat. et ad v̄ltimū auctozē suū
ad r̄uinā supbiēdo impellat. Accin-
tī at sacerdotes accipiat & tiaras i
capitibus. ut post vigilantē et

circūspectā corporee castitatis
custodiā ipi & visus. audit. gust.
& olfactus. de digna custodia ce-
neat et cura. Vesties q; hys
oib; aaron fr̄em tuū et filios ei;
cū eo. et deoz consecrabis ma-
nus. scificabis q; illos ut sacer-
dotio fugāt michi. Omib; q;
quidē hys vestimentis vestiendus
erit aaron et filij ei;. sed ea dis-
tictioē. ut ipē quidē oib; hys v̄ce-
retur. filij at v̄ltimis tribus que
illoz p̄rie nomī ascripta sūt cū di-
citur. Pouro filijs aaron tunicas
lineas parabis. et balceos & tia-
mas i glām & deozē. Qd' vō seqt̄.

Facies & ferialia linea
ut operiat carnē turpitu-
dinis sue a ventibus vsq; ad femo-
ra. et v̄ct̄ eis aaron & filij eius
quādo ingredit̄ tabnaaulū testi-
monij. vel qñ appropiquat ad al-
tare ut ministrēt i sacūario: ne
ūquiritatis vel moriant̄. Ad v̄tros
q; simul et aaron scilicet & filios
ei; sicut etiā ipā manifeste pro-
bant. p̄tinēt. Sicq; sic ut aaron
cūctis que cōmēdant̄ octo ves-
tibus iduat̄. feminalib; videli-
cet lineis. tunica linea. tunica
iactina. suphumerali. raciona-
li. balceo. tiara pectalo aureo.
filij vō ei; quatuor tunicū ex hys.
hoc est. ferialibus. linea stricta.
cingulo. & tiam v̄tāt. Verū quia
de ceteris supra tractatū est. fe-
minalia que ad operiēdā carnē
turpitudis fieri mādāt̄. illam

castimonie portione que appetitu
 copule yugalis cohibet & signat
 ppie. sine qua nemo vl' sacerdotiu
 suscipe vel ad altaris potest mi
 nisteriu consecrari. id est. si non
 aut vgo pmanerit. aut corep
 tn vxore conuictiois federa soluet.
Ad videlicet gen9 vtutis nulli
 p lege dei necessario ioperatu.
 sed voluntaria est deuotioe dno
 offeredu. dicite ipso de hoc. Non
 oes capiut verbu istud. Ad qua
 tamen benigna mox exhortatioe
 eos qui possut iuitat dicere. Qui
 pt cape capiat. Et paulo post.
 esse qui vel vxore vel alios cog
 natos et ipedimeta mundi hui9
 ppter ipm reliquerit. cetuplu pro
 mittit i hac vita premia: et i
 selo futuro vitam etna. **Vnde** certe
 gratia distinctiois no moyses hoc
 idumeto vestire aaron & filios
 ei9 iubet. sicut de priorib9 dicit
 vestiesq; hys oib9 aaron frum eum
 & filios ei9 rudo. sed faciesq;e
 fecalia linea vt operiat carne
 turpitudie sue. Tu feminalia po
 tifici & filijs ei9. tu castitatis re
 gula docebis. tu abstinendu ab
 vxore iamplexu hys qui sacerdotio
 fructuri st itima. nulli tamen vio
 lecta huiusmodi gtinectie iugum
 ipones. sed quicunq; sacerdotes fieri
 & ministerio altaris volut. ipi
 sua sponte vxoris serui esse de
 sistat. **Ad** vbi pfererit. et suscep
 to semel gtinectie pposito ministros
 se sciar9 atq; altaris fore con

seruiut. aderit lex diuina. que velut
 ceteru habitu sacerdotib9 congrui ipo
 nes. quomodo viuere vl' docere debeant
 abundanter istituat. & gaudeb9
 spontanee ipoy deuotioni. dignu
 sacerdotij decus. sapientie. patierie.
 mansuetudis. zeli spualis. huilita
 tis. misericordie. timoris dnu. ceteroq; q;
 huiusmodi ornamento9 sup addat.
Alioqn iniquitatis rei moriant9
Adorte naq; certissima icurrit aie.
 siqs luxuriose vlues. sacerdotale sibi
 vsurpare gradū presumis. **Qui**
 sensus sequentib9 q; dnu verbis af
 firmat? quib9 post pauca subiungit
Et q; lauabis prem cu filijs a qua.
idues aaron vestimētis suis. idz.
linea & tunica & sup humerali et
ronali. qd' cinges balteo. et pones
tiarā i capite ei9. et lamina scām
sup tiarā. et oleū unctiois fudes
sup caput ei9. atq; hoc ritu conse
crabis? Filios q; ei9 applicabis. et
idues tunicis lineis. cinges q; bal
teo aaron salicet & filios ei9. et i
pones eis mitras. erūtq; sacerdotes
mei religioe ppetua. **Vnde** liqui
 do constat. qd' se hoc genere vesti
 meti ipse prius aaron & filij eius
 iduerat. et sic ad ad manū moysi
 lauadi. iduedi. unguendi & consecra
 di iterabat. **Vbi** & hoc notandū. qd'
 consecraturus eos moyses primo
 lauit aqua. et sic habitu illi sacri
 gradus iponit. quia nimirū neces
 se est. vt qsq; ad officiu altaris pro
 mouendus est. maiorib9 se solito
 fluctis lacrimarū suae puctiois

no
 }
 }
 }
 }
 }
 }
 }
 }
 }
 }

tye dedicationis abluat. ut quo ma-
dior ad gradū accipiendū accesserit.
eo perfectius acceptū gsumet. **P**otest
autē in hoc lauachro baptismi sacri fo-
tis intelligi siqua esset consequentia.
ut q̄s in sacerdotio electus tunc primū
aqua baptismatis in remissionē peccatorū
ablueret. et nō talia ordinatioi
pertraheret ap̄ls dicens. **N**ō neophitū.
ne in supbia elatus. in iudiciū incidat
dyaboli. **I**nductus vō sacris vestibz
pontifex. mox oleo unctiois pfundit.
ut p̄ grām sc̄i sp̄s consecratio pfici-
atur. nō qd̄ ea que p̄missa s̄t idu-
mēta v̄tutū absq; grā dei possumz
habē. sed quia maius necesse est auxi-
liū gr̄e tribuat. a dno. vbi q̄s vel
maiorē conscenderit gradū. vel plu-
rimoz fuerit regimini placus. **P**ro-
tandū iterea. qd̄ cū in libro exodi ca-
p̄tulo octo vestibus induendus asserat.
videt̄. **T**unicā addita nona. et bal-
teus vix licet quo linea fuit tunica.
accingēs eā balteo. et induēs tunica
iactina. et desup humerale iposuit.
qd̄ stngēs cingulo aptauit rationali.
Sed quomocūq; sc̄m fuerit. patet
manifeste ex hys que explanata fi-
guris s̄t. vestitus intellectualis.
Terū quia de habitu
sacerdotali sequētes dicta p̄m
breuit̄ ista p̄strinximz notandū pu-
tauimz. et hoc qd̄ quatuor illi colo-
res eximz de quibz factus est. totidē
mūdi elemētis congrua opatione
aptant. **B**iusus siue lincē. ēre. qd̄
ex ea nascit. **P**urpura. aquis. qd̄
ex marinis cochylis tinguat. **I**acintz

et cocus: aeri et igni. p̄ter coloris
similitudinē. **C**ocus q; fuerit bis
tictus. eo qd̄ ignis gemina virtu-
te predictus sic. lucēdi scilicet et icē-
dēdi. **N**ūt hebrei qd̄ ideo pontifex
om̄ figurā elemētōz in suo habitu
gestauerit. quia nō solū pro isrl̄.
sed et pro om̄i mūdo imolāp̄rogare
debuerit. **Q**uibus nos nō incongrue
forte addē valēz. qd̄ in unoquoq;
hom̄ figurā om̄i elemētōz ḡinet.
ignis in colore. aeris in habitu. aq̄z
in humore. t̄re in ip̄a soliditate mē-
broz. **U**nde et a philosophis grece
homo microcosmos. id ē. minor
mūdos vocat. **U**si et aurū qd̄ in
eodē habitu iuxta hāc intelligētā
significet quēris. rationale in eo ite-
rioris hoīs et virtutē intellige. **U**n-
de et in eo p̄p̄ie sc̄m dñi scriptū est.
quia nisi p̄ hāc q̄sq; ad cognitio-
nē suā conditoris nō ascēdit. **H**inc
etenim dicit ap̄ls. in interiore hoīs
habitare xp̄m xp̄m p̄ fidē in cordibz
v̄ris. **E**t ideo nobis scriptura ponti-
ficē veris testamētis sic vestitū
ostendit. ut sciat nūc ip̄is pontifex
p̄tectoze se esse generis humani.
Maxie at p̄ hys qui cognouerūt
veritatē signūq; fidei illi in fronte
portāt. iterū dē dñe: ap̄ls ad mo-
nētē ac dicētē. **O**bscuro igit̄ p̄mū
om̄ fieri obscuro. orōnes. postu-
lacioēs. grānū actioēs pro om̄ibus
hom̄ibz. pro regibz et p̄ om̄ibus q̄
in sublimitate s̄t constituti. **Q**d̄ si in
pontifice quē consecrat dñm salua-
toze intelligimz. iure iure in habitu

suo. totius mundi figuram simul et
 hōis sit. **I**pse est ei ut ait apłs. splē
 dor glē & figura substantie pñs.
 portansq; oīa vbo virtutis sue.
 Ipse agnus dei qui tollit pñā mundi.
 ipse sac̄dos ietnū. omī sc̄itatis or
 natu pclarus. nō quē natus i car
 ne p exercitiū laboris accipe me
 ruit. sed quē i vrbō v̄gīs i carnatē
 pueniente grā sp̄s sc̄i totū simul
 accepit. cū sac̄dotio & iēpellatione
 pro nobis. **A**ulcherrime hoc cōmē
 dās apłs ait. **H**ic at eo qd' maneat
 ietnū. sempiternū habet sac̄dotiū.
 vnde & saluare i p̄tētiū potest. ac
 cedēs p̄ se mēcipm ad deū. s̄p̄ vīuēs
 ad iēpellandū pro nobis. **T**al' ei dēce
 bat ut nobis esset pontifex. sc̄us
 inocēs. i pollutus. segregatus a
 p̄tōzibus. et excelsior celis factus.
Qui vere habuit laminā aureā
 i capite suo i qua esset sc̄m dñi
 sc̄ptū sculptū. quia v̄it i noīe pñs.
 dicens. ego i ~~noīe pñs~~ pñe & pñi i me
 est. et qui videt me videt & pñm.
Hactenus aaron & filioz ei i ha
 bitus qualis esse debeat. celesti de
 signat' oraculo. **S**equit' autē
 hinc etiā modus q̄secratiois. quo
 vel ipōs vel tabernaculū cū omī sup
 p̄tēctili sua deditur. i oporteat.
 oblatio videlicet dñō vitulo & duobz
 arietibus. panibus q̄ triticeis.
 nō solū azimīs sed & oleo cōsp̄
 sis siue litis. adhibito etiā oleo vnc
 tiois. **Q**ue nimirū cūcta. siue
 opm deuotionē bonoz. ac mūdi
 cā fidei. seu grām diuine illustra

tionis qua sola cōsecrari oportet sa
 cerdotes. figurate demonstrat. **R**is
 cū nesciat imolationē ac sanguinē
 illoz aialū. mortē asperionēq; de
 signare sanguis dñi nōi. p̄ quē &
 a pñis absoluedi. et i bonis opibz
 sumz cōfirmādi. **P**anes q̄ azimī
 qd' misterij salutaris cōtineat. docet
 apłs dicens. Itaq; epulem. nō i fer
 mēto v̄tari. neq; i fer-mēto malicie
 & nequicie. sed i azimīs sinceritatis
 et veritatis. **C**onspersa s̄ autē siue
 lita oleo crustula & lagana. ut ad
 moneret' opa habē nō solū a fer
 mēto malicie et nequicie castiga
 ta. sed & pinguedine caritatis aut
 animz digna cōsp̄ctibz. v' certe
 crustula oleo cōsp̄sa ad cōsecratio
 nē nrām dñō offerimz. cū vniūsa
 que facimz p̄ ietnā sp̄s sc̄i grām
 i cordis nr̄i deuotioē pinguescūt.
 Lagana oleo lita offerimz. cū etiā
 foris homibz sp̄alia p̄ esse que agi
 mz idubitatē i exēplū vīuedi ostē
 dimz. **Q**uibus nimirū oblationibus
 cōsecratio nr̄a p̄ficiet'. dū p̄ bona
 opa & cogitatioēs puras meritū
 nobis sc̄imonie dñō conquirimz.
Expletis at' mādatis huiuscemodi
 q̄secratiois aaron et filioz ei. re
 dit scriptura p̄cepte et de factura
 altaris ietnū. i quo idem aaron
 cotidianū adolere thymiana debet.
Facies iqt altare
 ad adolēdū thymiana. & lig
 nis sethim. habēs cubitū longitudis.
 et alterū latitudinis. id est. quadra
 gulū. et duos cubitos i altitudine.

5
5
5
5
5

Si altare olocausti de quo supra
dcm est. gñaliter vitā designat iustoy,
qui carnē suā cotidie crucifigē cū vi-
cijs et concupiscentijs. atq; i hostiā vi-
uētē deo offerre consueverūt. quid
hoc altare i adolēdū thymiamā fcm̄.
nisi speciale quorūdā pfectiorēq;
vitā designat. Neq; e frustra in
illo carnes aialū incendebant. in
hoc adolebatur incensū. qz i illo figu-
rabant hū qui nō scdm desideria car-
nis ambulane. sed quasi hec dno i-
molantes oēs sui corpis sensus p̄s-
nē sc̄i sp̄i ei⁹ volūtatī dedicāt. i isto
at̄ typus illoy expmit. qui maiore
mētis pfectioē exictis proisus ac
sepitis illecebris oib⁹ carnis. sola
dno orōnū vota offerūt. nū quidē
de carne qd se ip̄inguet. nū de con-
suetudine p̄c̄i unde cōturbet ac paueat
habētes. sed dulciū p̄fusioē lacrimaz
optantes veire ⁊ apparē ante faciē
dei. Unde ap̄ hoc altare iētus i vi-
cinitā veli ⁊ archē. illud ante tabna-
culū foris positū est. quia nimirū
illi in consp̄u sc̄i ecclē cūctis i exēplū
v̄tutū p̄fulget. isti altioris ardore
desiderij cōtemplatiōi future beatitudis
etiā corpe detēti nō minimū p̄p̄n-
quāt. Ap̄te illud ere. hoc vestiri auro
p̄cipit. Es nāq; plus alijs metallis
sonoy ac diu durabile est. Aurū vō
quātū sono succūbit. tantū splēdore
prestat eramēto. Unde i ec̄ eneu al-
tare in quo carnes icendebat. et
sanguis effūdebat. victimarū. illoy
figurā gestat. qui v̄tū velut deo imo-
latis voluptatib⁹ carnis p̄seuerat.

viāq; veritatis quā semel i choanē
re pagūt. et hāc q̄ p̄ximis icēdē.
dā crebro sermoē p̄dicatiōis i fo-
nat. **P**orro aureū altare illis cō-
uicenter aptatur. qui ampliore
grā sup̄ne claritatis illustrat.
sed mīng alijs que i secreto ⁊ et-
na sua vitā degustet dicētes ape-
riūt. mīng eructare p̄loquēdo suf-
ficiūt. q̄ta ip̄i inuis dulcedine i
absito vultus dei reficiant. Ap̄te
etiā altare thymiamatis quāto
metalli fulgore p̄cellerat. tanto
mēsurā mīng erat. quia quo sac-
tiores quiq; i ecclā. eo s̄ pauciores.
Ap̄te de eisdē lignis sc̄him que
albe spine s̄ simillima et esse
icorruptibilia dicūt. v̄tūq; alta-
re fieri p̄cipit. quia nimirū vna
est fidei nō ficta firmitas. qua
oīm cor. elcōy p̄moueri. atq; ad
suscipiēdū ignē dilectiōis. et offe-
reda deo v̄tutū libamina debet
p̄parari. qz oib⁹ generalit̄ p̄e-
~~mittit~~ pusillis cū maiorib⁹ loq̄t.
ap̄ls dicēs. **M**ūdēq; nos ab oī
ignamēto carnis ⁊ sp̄i. p̄ficiētes
sc̄ificationē i timore dei. **Q**uod est
alijs v̄bis dicē. **H**ecidamq; ⁊ aufe-
ram⁹ a nobis sp̄ineta viciōy. et
pūctiōnū aruleos titillantiū. q̄s
tira cordis sine corpis m̄i et p̄cō
p̄me p̄uaricatiōis nobis germi-
nare cōsuevit. et q̄i ~~quidā~~ quādā
bip̄enī sedule cogitaciōis icēdēs
sedule excolam⁹ iteriōzē simul
⁊ exteriōzē hōiem veterū. qui dign⁹
fiat accepto sc̄i sp̄i igne hostiā

ventu i spai sui conditoris offerre.
 Apce vnus et no dispar erat ignis,
 qui i hoc altari victimas. i illo
 thura icendebat. quia nimiru vng
 est spc qui cutoy metes fidelu
 variante donationu gra viuificat.
 Qd at altare incesi quadrangulu
 fuit. vnu habes cubitu longitudis
 z alteru laticudis. duos qz i altitu
 dine. longitudo ad longanimitate
 patiecie. vt i expositione altaris
 olocasti dictu est. laticudo ad am
 plitudinē dilectionis. altitudo pti
 net ad sblimitate spci. p qua cla
 boru tolerantia tpaia z hilarita
 te dilectionis sincera mēte gaudemus.
 Vni q est at cubiti et longitudo et
 laticudo altaris. quado sumi quiqz
 et pfa i ecclā vici. nullius alte
 rius rei nisi ppetue vt luti fōis
 muris ituitu et mala tpaia equa
 nimitē ferūt: et queqz valet pxis
 p caritate bona ipēdūt. Itē qz
 caritas paties benigna est. paties
 videlicet. vt illata a pxio iuria
 tolere. benigna. vt cuiqz adusa to
 lerēt. illi etiā cū opus est habueit.
 officia pietatis exhibeat. itē alta
 re thymiamatis i longitudinē
 z laticudine quadrangulu fieri
 iubet. vt i iunct. quia pfoza
 animi federatis ad iuice vtutibz
 quatū dilige frēm tātū et ferre
 sufficit. et quatū p paciētia susti
 nere ei q molestia potest: tantū
 prestare ei p dilectionē suē pie
 tatis beniuolētia potest. Duos
 at cubitos habet i altitudie. qz

luc

Duplex sese pmu i futura vita natep.
 tuos sperat electi. vnu quietis vide
 licet aiaru. cū corruptibile hoc z mor
 tale corpus exuētes. celeste regnū in
 traueit. Aliud cū recepto eodē corpe
 icorrupto atqz imortali pfectius i pre
 sentia sui conditoris exultabūt. i ple
 ta pmissioe pphetica qua dicit. i tra
 sua duplicia possidebūt. leticia semp
 cna eis. Cornua ex ipo pcedet.
vesties q illud auro purissimo. tram
craticula ei qz parietes z cornua.
 Cornua sepe i scripturis solet eminentia
 designare fidei et virtutu. p qua ob
 uiantia nob antiqui hostis certami
 na obtēde z superare debem. dice
 tes cū ppha dno. Et i noie tuo spernemus
 illurgētes i nob. sicut et econtra no
 mūqz bella vicioy que nos expugna
 re molūt. cornuū noie solet indi
 cari. Qd vtrūqz pariter qplexus p
 pphā dno dicebat. et oia cornua pccoy
 pfringā. et exaltabūt cornua iusti.
 Vnde bene i lege cornuti tantū gene
 ris aialia mūda esse z plo dei comedē
 da talia decernūt. Que ei ruminat
 atqz vngulā findūt aialia. ea etiam
 constat esse cornuta. vt ostendant
 mistic qd illi tantū ecclē dei spūali
 iunctioe icorpari possūt. qui
 fortitudie fidei ad bella vicioy existe
 pbant iuicti. Pcedūt at cornua ex
 ipo altari thymiamatis. cū opa vir
 tutu electi nō ad faciē hoim specietem
 ostendūt: sed ex iterna mētis radice
 fixo atqz imobili exerēt effectu. At
 cont' ypocrite qz cornubz aliūde mū
 tuatis habētes spem pietatis. vtutē

3
3
3

ei negat. Quibus apte congruit illa
esopi fabula. qua refert cornice nubi-
latis pauci pena exornata. frustra de
sua esse pulchritudine gloriari. Imo
modum zelo exardescere pauci omni penam
virtute. et ipsa vita esse spoliata. Vestit-
at altare auro purissimo. cum psci quibus
vera eterne sapientie luce et fulget. cum
in omnibus que agunt splendore caritatis ve-
lut cotidiana glam habitus premostrant.
cum memoria sibi perpetue claritatis sp-
tesse sese videtur. si sine audientibus osten-
dunt. cum se ante oia regnum dei et iusticia
eius cogitare. et querere manifestant.
Et bene tam arduis qd parietes et cor-
nua vestiri auro iubet. Gratiacula que
interius in medio altaris sunt ad suscipienda
nimirum hymniamata parata. Parie-
tes vero foris parietat. cornua et ipsa foris
parietia speciali fastigio altius emine-
bant. Deaurantur autem parietes. cum eadem
gratia digne dilectionis per bona se exte-
rius opa dilatant. deaurantur et cornua.
cum ipsa fiducia fortitudinis iustorum qui
aduersarios veritatis. siue per patientiam
fortiter ferre. seu per sapientiam prudenter
refellere vel corrigere didicerint. eterne
lucis in omnibus fulgore choruscant. Et quoniam
tales iure dicere possunt. bonum certamine
certavi. causam consummavi. fidem servavi.
de reliquo reposita est michi corona iusti-
cie: vere subdit. Faciesque ei coronam aureo-
lam per girum. Corona etenim aureola per gi-
rum fit altari thimiamatis: cum scilicet pro bonis
que se egisse meminerint. premia presto-
lantur eterna. Et bene per girum altaris
corona fit. ut omnia que facere studet. ce-
lesti mercede digna esse doceantur. neque

aliquid in talibus remaneat quod post abso-
lutionem carnis purgatorio debeat
igne castigari. Item altare iuncti
coronam habet auream per girum. etiam
et si minores sunt meritis. nec palam
prestarum audet certam sibi boni certam-
nis ac servate fidei repositam esse
mercedem. cuncta tamen agunt iterum
deo placendi. et spe agunt precipiente
eiusdem superne mercedis. Sequitur.
Et duos annulos aureos sub corona
per singula latera. ut mittantur in eos
vertes. et altare portet. Ipsos quoque ver-
tes facies de lignis sycchini et taurab.
Possunt quidem in hijs annulis quibus
altare portabat iuxta quod supra
in altari olocustis archa et mensa ex-
positum est. quatuor euangelioy libri
non igneienter accipi. per quos fides
ac doctrina scilicet
atque a terrenis cogitationibus subleuati.
super hunc huius vite cotidianis bo-
norum operum profectibus celestem feruntur
ad patriam. Verum quia ibi manifeste
quatuor etiam fieri. duo videlicet
et in latere uno. et duo in altero percipiuntur.
hic tacito modo quaternario duo a-
nuli per singula latera fuerunt. pro-
certo ibi aptius euangelistarum nomen
claret. hic etiam aliud quoddam misterium
spiritualis quod ad dilectionem dei et proxi-
mi summe respiciat testatur. Per singula
latera etenim annulis circumdatur
altare. quia cum electorum hinc et inde.
dei et proximi dilectione confirmatur.
Que bene annulis operatur. quia e-
uacuata in fine prophetia. destructa
sacra. cessantibus linguis: ipsa

5.

nūq̄ cessabit. **D**uo s̄ anuli p̄ sin-
gula latera. quia utrūq̄ caritatis
mandatū. gemina v̄tute distin-
guūt. **C**aritas q̄ppe d̄i. p̄ sinceritate
fidei ac m̄dicia operū p̄ficiūt. **S**ine
fide q̄cūq̄ īpossibile est plac̄e d̄o. et
fides sine opibus mortua est. **U**t
utrūq̄ versiculo vno p̄pheta cōplec-
tūt. dicens. iustus at̄ meus ex fide vi-
uit. **A**p̄te t̄m̄as qd̄ ita **S**ola
q̄q̄ aduēturus sit. si opa **S**ola
cie cū fide veritatis habu- **S**ola
erit. **S**ic et f̄na dilectio ge- **S**ola
m̄na **S**ola
v̄tute q̄sistit. pat̄ente sc̄ilicet et
benignitate teste aplō qui ait.
quia caritas pat̄ens est. benigna ē.
Unde etiā d̄ns. **D**imittite t̄q̄t̄ et dimit-
tet̄ vob̄. date et dabit̄ vob̄. videlicet
ī dimittēdo debita pat̄entia docēs.
ī dando necessaria. gr̄am benigni-
tatis. **I**n vno. ut p̄xiorū īmoda
fortiter feram̄. ī alio ut cōmoda
p̄ximis nr̄a gaudenter tribuam̄.
Duos ḡ anulos p̄ singula latera ha-
bet altare. cū biforū p̄fectione
caritatis sc̄i et ī sui conditoris honore.
et ī curā atq̄ obsequū attingūt̄ p̄xi-
mi. **H**is q̄ anulis im̄itūt̄ rectes
īaurati ut altare porcet̄. cū tales
parato m̄tis sinū. excipiūt clara-
sima p̄dictū p̄m̄ dicta. **P** que ma-
gis a frenis suspēsi ad amorē ra-
piāt̄ et nox bonoz. **F**lā. quia tales
at̄o animo ac merito ad estibus ap-
p̄quet̄. sequētibus q̄ verbis misti-
ce designat̄ cū dicit̄. **P**onesq̄ alta-
re contra velū qd̄ ante archā p̄det̄
testimonij corā p̄ficiatorio. quo regit̄

testimonij. ubi loquar tibi. **A**rchā nāq̄
ut suo loco expositū est d̄m̄ saluatore.
velū qd̄ ante archam p̄debat ip̄m ce-
lū designat. cuius abditā d̄ns victa mor-
te penetravit. ut sicut aplō ait. appa-
reat nūc vulcū d̄i pro nobis. **S**icutq̄
altare contra velū qd̄ ante archā ap-
p̄tū est. cū oīs iustoz īcensio ad īgres-
sū directa est regnū celestis. **S**icut co-
rā p̄ficiatorio quo tegit̄ archā. cū vi-
sioni sui conditoris puritate m̄tis
appropiat. et qualibet clausi corpore
cōuersationē habet in celis.

Et adolebit incensū sup̄ eo aaron
suave flagrans. **M**ane quādo
p̄ponet lucernas īcendet illud. et q̄n̄
collocat eas ad vesp̄rū. **C**onstat īc̄-
sū siue thimiama v̄m orōnis expr̄mare.
dicente psalmista. **D**irigat̄ orō mea. s̄
cut īcensū ī consp̄cū tuo. **E**t ī apocalip̄
si ioh̄es vidit sc̄os fialas aureas plenas
adoram̄toroz. que s̄ orōnes sc̄oz. **E**t q̄n̄
aaron ut supra dictū est. et ip̄m specia-
liter sumū sacerdotē videlicet d̄m̄ salua-
torē. et nr̄i q̄ ord̄is sacerdotes designat.
Adolebit aaron ī hoc altare incensū
suave flagrans mane cū d̄ns ip̄m vel
illustrata fidelū corda nouo gr̄e sue
iubare ad dulcedinē orōnis īstigit.
vl̄ p̄cip̄es sacerdotij s̄ illius sedula
exhortatioē fideles ad deprecandā faciē
sui conditoris excitat. **I**ncēdit autē
thimiama sacerdos. nō solū mane sed
et vesp̄e. **M**ane etiā thimiama īcēdit.
ut ī p̄cipio oīs boni qd̄ deo īspirante
facē disponim̄. illi auxiliū quo p̄fici-
am̄ īuocem̄. **A**d vesp̄rū vō. ut cū
bene cepta p̄plem̄. illi a quo accepim̄

phjs donauit que gratia vota reddam.
Wd certe qd mane & orto sole clare
oia circūquaq; videm. vespa at sup/
uente dūlio visu caligam. idēq; lu/
mine lucerne vt videam que volum
idigem. illa idēptoris nri sacramēta
sue dicta que liquido etiā iuxta ordi/
nē huāne ratiōis pro modulo nro di/
nosce sufficim. iā quasi i die cōspi/
cūq; In quib; at ratio huāna deficit.
sed sola sēpture scē nobis auctoritas
sequēda est. velut i nocte oculus nri
tēlltus caligat. sed lucēna vbi dei pe/
des nros ne forte offendat. atq; a via
veritatis exorbiret. adiuuat. **H**inc
etia petrus de sacramēto dñice fidei
loquēs ait. **E**t habem; firmiorē pphē/
ticū sermonē. cui bene facitis itēde/
tes q; lucēne lucēti i caliginoso loco.
donec dies luceat. et lucifer oriat;
i cordibus nris. bene ergo dicit;. **E**t
adolebit i censu sup eo aaron suāne
flagrās. mane qm pponet lucēnas
itēde illas. et qm collocat eas ad ves/
perā. **M**ane etiā aaron itēsu sup al/
tare adoleat. cū dñs corda fidelū i hys
que iā itēlligē valēt archanis. ad
grām ppuētiōis itēllinat. **I**ncēdit illō
et ad vesperū qm collocat lucēnas. cū
etiā ex eis que necdū capere queūt.
qm et her scā qm diuina esse nō am/
bigūt. ad amorē celestū vbi oia secre/
ta patefiūt itēllinat. **F**lagratq; sua/
ue thimiama. cū subita cōpuētiōē
diuinitus tacti. lacrimis ac pēibus
solū vacare dulce habēt. **B**ene autē
sequit;. **Pr**et thimiama sempitēnū
corā dño i generationes vras. quia

numū necesse est vt anim; post orō/
nē et fletus ad otiosa vba siue facta
nō diuertat. sed i eodē se vigore deu/
tioris quē i orōne suscepit. etiā firmi/
ta orōne custodiat. iuxta exēplū an/
ne de qua orante dictū est. vultusq;
ei nō s; amplius i diuersa mutati.
Nō offeretis sup eo thimiama cō/
positiōis alterius. **I**n sequētib;
hui; volumis e quib; aroma/
tibus hoc thimiama cōpo/
ni debuēre nominatim
desig. **n**at;. stacte videlicet. et
onicha. galbane boni odoris. et thu/
re lucidissimo. **Q**ue cūcta ob sig/
nificatiōē et nōy bonoy que pū/
cipaliter a dño querēda s; ostent pti/
nere. **N**ō est ergo offerēdū sup altari/
aureo thimiama ppositiōis alterius
q; qd dñs statuit. quia nō aliud a deo
querē a deo orantes q; qd ipē iussit.
qd q; se daturū esse promisit. nō a/
liud de illo credē q; qd ille docuit. de/
bem;. **N**ō est offerēda sup eo victi/
ma. nec liba libanda. **H**ec ei oia ad
altare exterius ptiinet. que itēptē/
tiū & itēptētiū adhuc ppositiōis vitā
designāt. **T**antū nāq; itēllimitatis
pfrōy est vita iustoy. vt nūl i ea
carnale qd dño mactare habeant
valeat iuari. **E**t qdē libamina vi/
ni consistēt nōmūq; magnā grē spūā/
lis designare vtutē. hoc est siue po/
culū doctne. siue calicē passiōis. siue
feruorē pūpue dilectiōis. siue ipam
scī spē pceptiōis. aut aliqd hui; mo/
di. **V**erū quotienscūq; vinū libami/
nū cū carnibus offert & hostiarū.

eorum pfecto iuxta tropologica ex-
 positione designat scimoniam. qui
 adhuc aliqd de carnalibus concupis-
 cionibus qd puritati spiritus aduersetur
 et qd igne sancti spiritus in ara cordis in-
 cendi debeat. habet. **Psalmi autem iusti**
qui dicere possunt. defecit caro mea
et cor meum deus cordis mei et pro-
mea deus in secula. cessantibus victimis
in libaminibus. ad eneam altare
exterius positum pertinetibus. sola
itibus in aureo altari aromata domino
desiderij celestis offerunt. qd de re-
missionis peccatorum iam securiores effecti.
et dilatato solummodo regni phoenis
lucere iteroritu. dulcibusq; lacrimarum
fluctibus stratu suum per singulas noc-
tes irrigant. De quo videlicet al-
tari bene sedit. Et deprecabitur
aaron sup cornua semel per annum.
in sanguine qui oblatas est per peccato.
Sicut namq; sacerdos noster semel in anno
optulit sanguine suum pro peccatis
totius mundi. in illo videlicet anno
de quo ipse dicit per ysaiam prophetam.
quia venerit predicare annum domini ac-
ceptum. id est. in hoc tpe quo ecclesiam
sibi sociare dignatus est. semel
etiam unicusq; credentium laudatorem
sacri fontis in misterium sui sanguinis
ad soluenda peccatorum vincula dona-
uit. Et pulchra omnimodis figuram
distantia. semel quidem per annum
pontifex in sanguine oblatione
sup cornua altaris deprecari. coti-
die autem thymiana suave flagrantis
sup eo incensum precipit. quia et sal-
uator noster qui cotidie fideles suos

gratia iterum operationis accedens reno-
 uat. semel eos hostia sui sanguinis
 morte superans mundat. ipsi fideles
 qui cotidiana peccata cotidianis ablue-
 rationibus ac lacrimis solet. semel in sa-
 cramentum passionis illius alturos se
 a peccatis esse omnibus gaudet. **De pre-**
cabitur autem sup cornua altaris. quia
ipse non solum inter homines querensatus
pro hominibus orauit. verum etiam nunc
ad dexteram patris in celestibus sedens
interpellat pro nobis. et in cordibus electorum
per fidei inhabitans. dum eos ad deprecandum
excitat. nec ipse deprecari narrat.
De precabitur autem aaron sup cornua al-
taris. cum deos suos patri domino per memo-
ria carum que fecere virtutum gemen-
dat. Denique quasi cornua tangens
altaris aurei. de deuotione discipulorum
loquitur. Quos dedisti michi de mu-
ndo tui erat. et michi eos dedisti. et
sermone tuum seruauerunt. Quos cog-
nouerunt quia omnia que dedisti mi-
chi abs te sunt. Pro quibus etiam depre-
cans ait. Ego pro eis rogo. Non pro
mundo rogo. sed pro hijs quos dedisti
michi. quia tui sunt. Et quia propter
merita et intercessionis sublimium uirorum.
plerumq; nostre infirmitati dominus mise-
retur. nec subiungit. Et placabit sup
eo in generationibus uis. **Sicut scorum**
erit domino. Placuit quippe aaron sup
altare incensum. quando propter iustitiam
scorum quam intercessore et patronum q
querimus: nobis propicietur dominus. Denique
obsesso ab hostibus ezechia. et auxilium
ei inuocanti. ait. Et ciuitatem hanc
saluabo. et protegam eam propter me. et

S
S
S

S
S
S

prope dauid seruum meum. Sic et moyses pro populo peccante intercedens. primum fecit memoriam. et quasi super cornua altaris. dominum placare curauit. quiescat in quiete ira tua. et esto placabilis super nequitiam populi tui. **Recordare** abraham et ysaac et israhel seruum tuorum quibus iurasti per te metipsum dicens. Et multiplicabo semine vestrum sicut stellas celi. **Possumus** sane hoc altaria ita interpretari. ut enuntiamus quod in quo carnes comburebantur et sanguis effundebatur hostiarum. omnia huius temporis ecclesiam accipiamus. in qua nullus est sine peccato etiam si unum diei fuerit vita eius super terram. nullus qui non ex peccato per uariationis ad carnaliter natus. necesse habeat christo renasci. et spiritu sancto igne mundari. **Nunc** uero altare ipsum dominum significat. qui miris atque ineffabili ordine ita uera carne traxit ex adama. ut a peccato carnis ad ueraciter esset immunus. quomodo altare quod uerumque ex uicinis eiusdem generis lignis factum. sed non uerumque erat auro coopertum. Sed et in hoc altari nichil carnale offerebatur. uerum aromata tantum adolebantur. quia dominus peccata sicut lacrimas effundens. non pro suis creaturis qui nulli erant: sed pro nostra salute hoc faciebat. **Sicut** et archa ietra uelum posita. hominem deum sedentem ad dexteram maiestatis in excelsis significat. ita altare extra uelum sed propter introitum eius positum. eundem mediatorem dei et hominum potest figuratim exprime. in terris quod humane conuersantem: sed potentia

diuinitatis celorum interiora penetrantem. **Stabat** altare ietra. ubi et candelabrum et mensa. quia uerbum caro factum est in celo et sedet a dextris dei. **Super** cornu altaris decubabit aaron in sanguine quod oblatum est pro peccato et placat super eos. quando rogantes pro populo dei. uel pro sua ipsorum ignorantia sacerdotes pro unigenitum filium eius sese adiuuandos. et pro sacramentum passionis illius saluandos esse confidunt. monente apostolo ac dicente. **Pro** ipsum ergo offerimus hostiam laudis spiritus deo. id est. fructum labiorum quod fitentium nomen eius. **Quod** de omnibus etiam electis membris uidelicet summi sacerdotis qui in spiritu et ueritate orat pro eis que ueniunt accipere potest. **Cui** autem melius quam huius altari queit quod dicitur. semini scilicet erit dominus. **De** quo in mundum nascituro dixit uirgini matri archangelus. **Spiritus** sanctus superueniet in te. et uentus altissimi obubrabit tibi. ideoque ex quo nascetur ex te semini uocabitur filius dei. **Descripta** hucusque factum altaris ietra. **super** est adhuc de septimo latere et enei. in quo lauauerunt manus suas ac pedes ingressuri tabernaculum sacerdotes

sed et nos pro modulo nostro exponere **sequitur.** **Locutus** est dominus ad moysen dicens. **Quando** tuleris summa filiorum israhel. iuxta numerum dabitur singuli pro peccatis suis dominus. et non erit plaga in eis. **Hoc** autem dabitur omnes qui transierint ad nomen. dimidium

cicli iuxta mensuram templi. **Sidus**
 viginti obulos habet. **Media** po
 sidi offeret dno. **Huius** precepti
 oblitus est dauid. quando nume
 ravit plim. ideoq; plagam numeram
 do eide pllo constituit. **Spiritua**
 li at sensu summa filioꝝ isrl. summa
 oim filioꝝ isrl designat; quoz noia
 scripta s̄ i celo. **Singuli** dant p
 aiabus suis p̄ciu dno. cu i bonis
 opibus exhibet sedule seruitutis
 obsequi. **Alioq;** plaga erit i eis
 cu fuerit recensiti. quia nimiru
 vltio manet p̄etua eis qui fide
 liu nuõ noie tenent sociati. p̄fca fi
 dei opa dno offerre detraherent.
Sicut q; de talibus. **Mo** dabit
 deo placatione sua: nec p̄ciu re
 ceptionis aie sue. **Receptio** eni
 aie v̄ri diuicie sue. vt salomon
 ait. siue t̄pales. scilicet cu eas
 distribuere dederitq; pauperib; q;
 vt iusticia ei; maneat i selm seli.
 seu spirituales. hoc est ipa iusticia
 qua facit vel miserendo paupe
 rib; vel alia bona faciendo. **Da**
 bit at ois qui transit ad nome
 dimidiu cicli. hoc est. decẽ obulos.
 qd no aliud aptius q; obseruancia
 decalogi legis a nob valet itelligi.
Qui ei huc rre itelligẽ nozat.
 omẽ i eo et fidel atq; opis plei
 tudine. et future p̄missione
 retributiois iesse cognouit. **Deniq;**
 i primis tribus. dilectio dei. i
 sequentib; septẽ dilectio est p̄xi
 mi q̄phensa. et apostolo teste.
 pleitudo legis est dilectio. **Sed**

et aliud sacramentũ nequaq; pre
 terendũ est. eundẽ denariũ nuõm co
 tine. **Nome** ei ihesu apud hebreos
 a littera ioth; apud grecos a iotha
 icipit. **Que** utraq; i sua gẽte. de
 narij est nota numeri. **Deniq;** de
 cẽ obulos i p̄ciu aie sue dno offe
 rit. qui i ihm xpm credẽtes signũ
 nois ei; qd a denario nuõ tr̄ipit.
 i fronte et p̄fessione p̄ferit. **Et**
 fortasse hui; grã sacramenti dno
 i euãgelio testat. **iota** vna p̄te
 vire nõ posse. quia virtus decalo
 gi que ibi continet; fides q; nois
 ipi; mystice signata. nulla unq;
 p̄t fidelũ potest. p̄turbatioẽ cor
 rumpi. **Qui** habet i nuõ a viginti
 anis et sup̄a. dabit p̄ciu. **Num**
 rus vicenarius vt usq; testamẽti co
 iunctione significat. legis videlicet
 que qinq; libris scripta est; et euãge
 li qd quatuor. **Quater** ei quini;
 faciunt viginti. **A** viginti ergo anis
 habet q; i nuõ illi dei. quia ille
 solu est electoꝝ consortio dignus.
 qui et discreta legis spualiter itel
 lecta p̄ grã adiutus euãgelij pro
 sua mẽtura et capacitate p̄ficiat.
 et de eiusdẽ grẽ promissis. etna
 i celis p̄emia expectat. **Dives**
 nõ addet ad mediũ cicli; et paup
 nichil minuet. **Quia** siue magnũ
 est meritũ q; ac p̄fectus. seu
 tener adhuc et i p̄fectu positus
 virtutu. cuẽtis eadẽ lex decalogi
 qua deu et p̄ximũ diligit. i ponit;
 susceptaq; pecuniã que collata
 est a filijs isrl. trades i vsu

tabernaculi testimonij, ut sit monimē-
tū eorum coram dno. & p̄cipiet animabꝫ
eorum. **S**uscepta a filiis isrl̄ pecu-
nia in monimētū eorum coram dno ifat̄:
cū om̄e q̄cqd̄ agimꝫ boni. in et̄nā
apud conditōrē & iudicē. nomen
mēoriale custodit̄: quatinꝫ ex hys
que illi op̄culimꝫ bonorū op̄m̄ fruc-
tibꝫ: p̄cipiꝫ nob̄ fieri dignet̄. **S**er-
uat̄ qꝫ eadē pecunia in vsū taber-
nacu-
culi. cū ex bonis iustorū actibꝫ. seq̄-
cū in xp̄o fideliū mores actusqꝫ cō-
firmat̄. ac tales fieri minores
quiqꝫ concedūt. quales fuisse eos
q̄s cū dno regnare noxūt agnoscut̄.
Notandū sane qd̄ pecunia memo-
rata nō iuxta estimationē vulgī.
sed iuxta mēsurā tēpli erat dāda.
mēsurā nāqꝫ tēpli. expositio est
diuine legis quā in ecclia sua dñs
seruari p̄cepit. et cuiꝫ obseruatiōe
tantū et̄nā in futuro p̄mittit. **C**ete-
rū siquē iuxta placitū huāne volū-
tatis deo seruire nitit̄: iste quia
iuxta mēsurā tēpli pecuniā sue de-
uotiois nō op̄culit̄: reprobata et
abiecta oblatione vltimē aīaduē-
tioris fit reus. **S**equit̄:

Iocutusqꝫ est dñs ad moysen
dicens. facies & labiū enū cū
basī suā ad lauādū. ponebꝫ illud
in tabernaculū testimonij et altare.
et missa lauabūt in ea aaron & filij
eius manꝫ suas ac pedes quādo
ingressuri sūt tabernaculū testimonij
et quādo ingressuri ad altare.
Docet quidē hoc labio siue labro ut
in seq̄tibꝫ appellat̄ p̄cipalit̄ Ⓞ

aqua baptismatis intelligi. cuiꝫ la-
uacro necē est purget̄ oēs qui
ecclie ianuās ingrediūt̄. **V**erū qz
iter tabernaculū testimonij & altare
olocusti positū est. quia hys coti-
die idem ipsi sacerdotes. hoc ē mane
& vesp̄e cū ingrediēt̄ ad altare thi-
miamatis dñs oblaturi. in cola-
uari p̄cepti sūt. aqua at̄ bap-
tismi nō nisi semel lauari valentꝫ.
cōsequētius labiū hoc ablutionē
nob̄ p̄p̄tioris & lacrimarū gme-
dat. qua semp̄ opus habentꝫ.
maxie at̄ cū mysterijs celestibus
ministraturi appropiamꝫ. **Q**uia
et altari olocusti in quo carnes
victimarū dno tēdebāt̄ exte-
rioris carnaliū designat ḡp̄p̄tē-
tiarū p̄ ignē sp̄s sc̄i. altare v̄co
thimiamatis puritate signat eorum
qui sopitis p̄ oīa carnis illecebris
ac certamine viciorū. p̄ sola exp̄-
tatioē ac desiderio celestis it̄itus.
lacrimas fūdūt amoris: r̄cē post
altare olocusti ~~labiū~~ posit̄. labij.
in quo abluti sacerdotes ingrediāt̄
tabernaculū et thimiana dno tē-
dāt. **D**uobꝫ nāqꝫ modis lacrima-
rū & ḡp̄p̄tioris status distinguit̄:
qz prius necē est q̄s q̄s ad deū quer-
sus. p̄ hys que ḡmisit p̄cis veniā
fusus lacrimis p̄cet̄. **Q**uō v̄lico
mitatibꝫ dignis p̄tētie fructibꝫ
longo tpe p̄fecerit h̄ restat ut se-
curior de accepta p̄corū veniā
effectus: in desiderijs thimianibꝫ
optet ~~v̄m̄~~ v̄ire tēp̄. quo
mereat̄ iter beatissimos angelorū

choros facie sui gditoris videre,
Quod qsq̄ veat agit: neq̄ absq̄
 lacrimis vel huius vite longitudine.
 ut illis toleat dilatione, dices de
 ista. **H**eu me ad' icolat' meq̄
 longat' est. habitui cu' habitati,
 by cedar. id est. cu' hys q' tenebris
 error' ac sceleru' versat' qd' voca-
 bulu' cedar sonat: ipe ia' p'prie
 lucis gaudia susp'ns. mltu' labo-
 riosa vita duxi. **Q**ui q̄tu' celeste
 p'iam sitio: tantu' vicina' p'rauoꝝ
 it' q̄ conuersor horeo. dices ite de
 illa. **S**ituiue aia mea ad deu' viuū.
 qn' venia' t' apparebo ante facie
 dei. **Q**ua' p'fecto sitim quia sine
 lacrimis ferre nequibat. septia
 vba declarat. **F**uerit michi lacme
 mee panes die ac nocte. **A**c si q̄
 te dicit. **Q**uo diutius ad videda'
 facie ad qua' ardet' sitio differor:
 eo dulcius pane lacmaru' quas
 t' eiq̄ meoria' fudo reficior. **I**git'
 altare olocuisti lacmas isinuat
 p'it'iu' de p'ccis que gesserut.
 altare itesi. fletu' exprimit gaudē
 tu' de bonis opib' que dno uiuere
 p'fecerut: ac desideriu' premia
 que se accepturos dno remune-
 rante g'fidut. **Q**ui nimiru' flet'
 tantu' p'cellit prioru'. quatu' exame-
 to aurū. p'cu' scm' scōꝝ ubi archa
 dnu' prioru' tabnaculo i quo cade-
 labru' t' meta dnu' stabat. g'stat
 fuisse plata. **P**ost altare vō olo-
 causti labru' eat positu'. i quo la-
 uaret' qui ad altare itesi itru-
 vet. quia nemo repetere sit sumq̄.

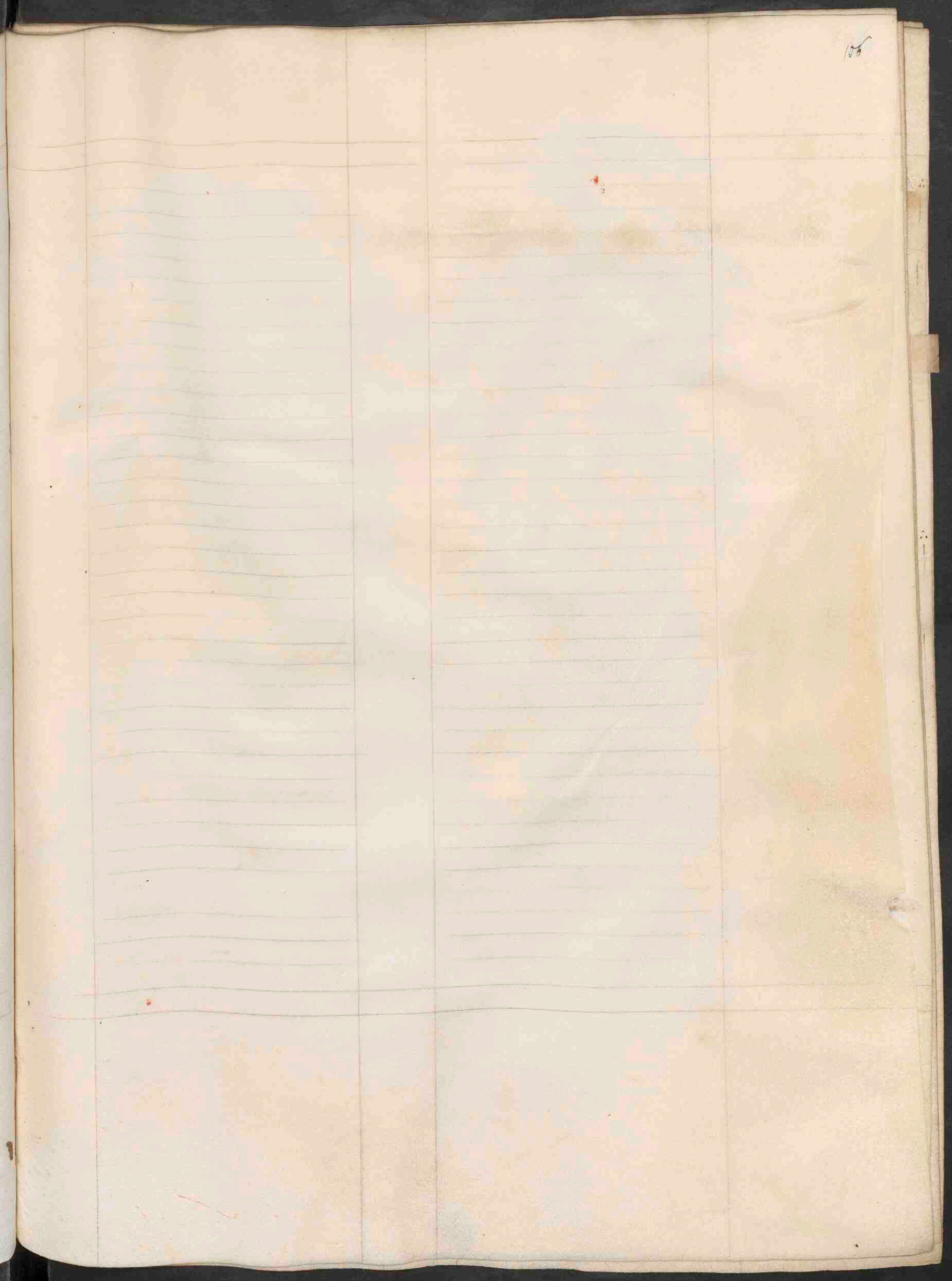
h' p'ficiat' by meitis qsq̄ p'mo debet
 bella vicioꝝ de vince. deinde a gditore
 suo p'p'ctione lacmaru' supplex ipe
 trare. ut p' igressu' regni dulces
 fude fletus possit. qui p' timore pe-
 naru' p'ide fudebat amarus. **Q**uod at'
 basis i qua idem labru' eat ipositu'
 apertus q' ipm' desideriu' regni t' vite
 celestis accipit'. **Q**ui nimiru' cau-
 sa t'atu' fit ut p'fectius sumi vici
 cotidiano se lacmaru' fonte diluat.
 t' qd' necdu' p'fere viuendo valet. gau-
 diu' itetne quietis saltē susp'ns
 degustet. **N**ā qz hoc lauachro qd' i
 tabnaculo t' altari positu' est. p'fcoꝝ
 lacme figurēt': testat' ipa' verba
 quib' dicit'. **E**t missa aqua lauabūt
 tea aaron t' filij eius man' suas t'
 pedes. **N**eqz ei qsq̄ de plebe ibi la-
 uari. sed ipe potifex iustus est et
 filij eius videlicet sacerdotes gradus
 i'ferioris. quia magnor' vioru' si-
 cut p'fectoꝝ vita sic t' copu'ctio solet
 ee' t'blimior. **N**ō at' herita dicimq̄.
 quasi soli altaris ministri huiusmo-
 di copu'ctiois vel possint habē vl' de-
 beat' vtute'. sed memores sermois
 bti petri apli q' cunctis fidelib' loques
 ac de angulari lapide qui est xpc ait.
Et ipi t'q̄ lapides viu' supedificam'
 domos spuales sacerdotu' scm' offic'
 spuales ostias. et ad' iohes i apoca-
 lipsi. **S**cs iqt' t' scus q' habz i' sumer-
 tioe p'ma p'te. i hys scda mors nō
 habz p'tate. s' erut sacerdotes t' xpi. ad-
 monemq̄ oēs fideles mistico sacerdotu'
 noie ceteri. vepote mebra xpi vide-
 licet sacerdotis etni. **Q**uib' etia' bes

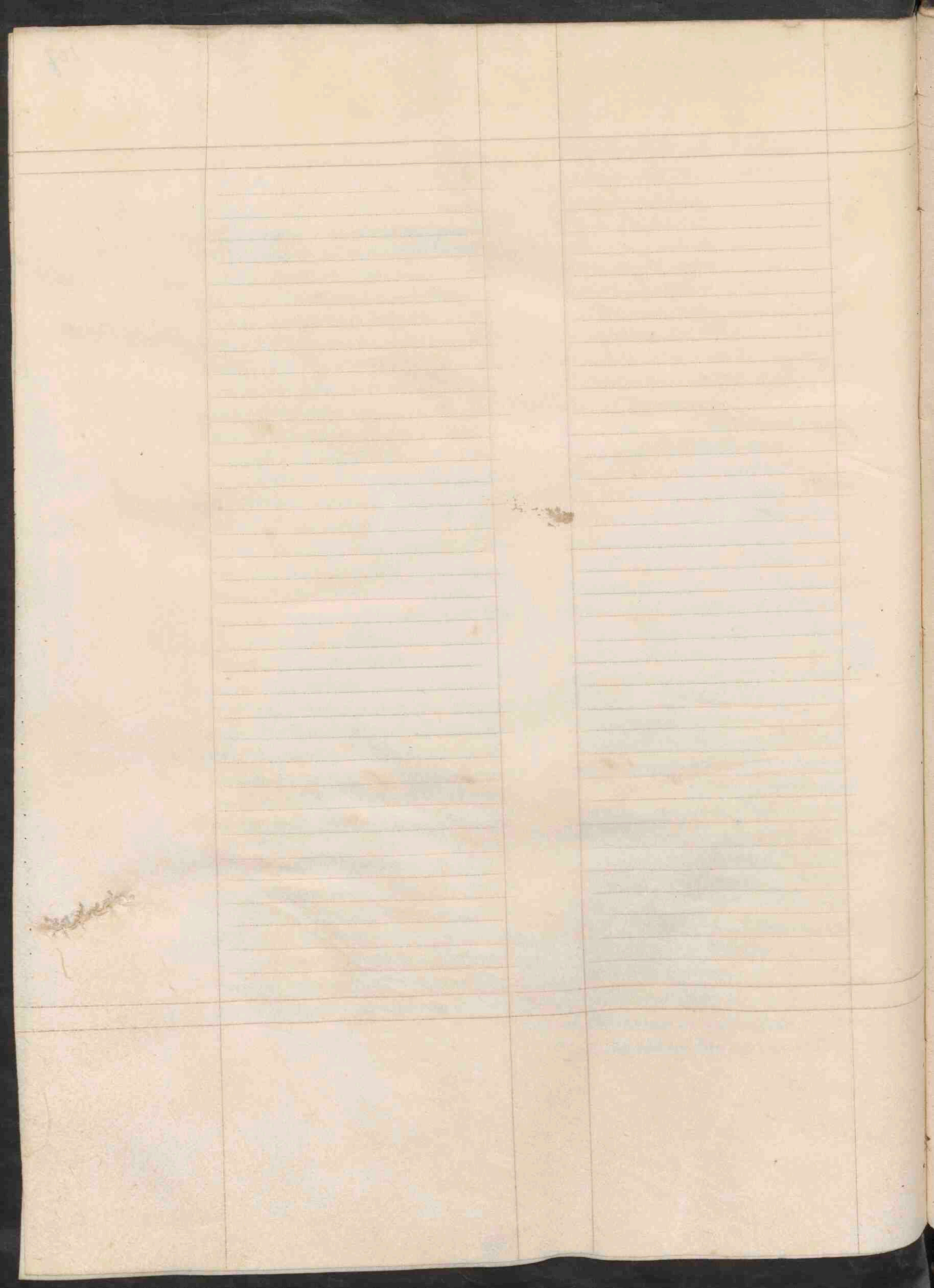
no

apls qd victimaru offerre debent
ostedit dices. **O**bscuro vos fr̄es p̄ mi-
sericordia xpi. vt exhibeatis corpa
vra hostia viuente. sc̄am deo placē-
te. **N**ō ergo solū ministris sacri
altaris. sed et oibz p̄fectis i quocūqz
gradu positis hoc lauachū posuit
moyses. quia lex dei cūctis genera-
liter fidelibz grām salutifere op̄er-
ationis p̄dicauit. **Q**d' si i p̄sona aa-
ron ipm magnū pontificē dnm
saluatore accipe volumz. constare
etiā ipm huiusmodi labri priusqz
ad altare oblaturus iterare esse
lotū. qz p̄usqz thimiamā sui sacro-
sci corpis p̄ salute nrā i altari crucis
incēdit. p̄ nō amōe etiā lacrimas
fudit. **Q**d' i r̄surrectione lazari celebra-
tione innotuit. **B**ene at̄ addit. **V**t of-
ferat̄ i eo thimiamā dno; ne forte
moriat̄. **M**ors etiā timēda ē aie spi-
ritualis & etna. siqz i ministeriū
altaris electus. thimiamā orōnū
dno reddē negligit. **M**ors timēda
est si qui sacrosca mysteria absqz spe-
ciali ablutioe op̄eratiois iterare. et
sc̄ā dnm cōibz manibz tractare p̄-
sumūt. **L**auet̄ ergo manus suas ac pe-
des i aqua labri enei: et sic ad alta-
re accedat. **A**bluat lacrimis actus
& excessus. ac deidē manz ad gr̄ingē-
da xpi mysteria p̄ferat. pedūqz
gressus i acria dmi. **Q**d' eque p̄ceptū
reor huius qui eorūde sac̄mētōz p̄cep-
tioe mūdadi st̄. vt cautiōri p̄us cura
actus suos cogitatusqz discutiant.
euertēt. purgēt. et sic ad p̄cipiēda
fidei sacramēta p̄cedat. ne audire

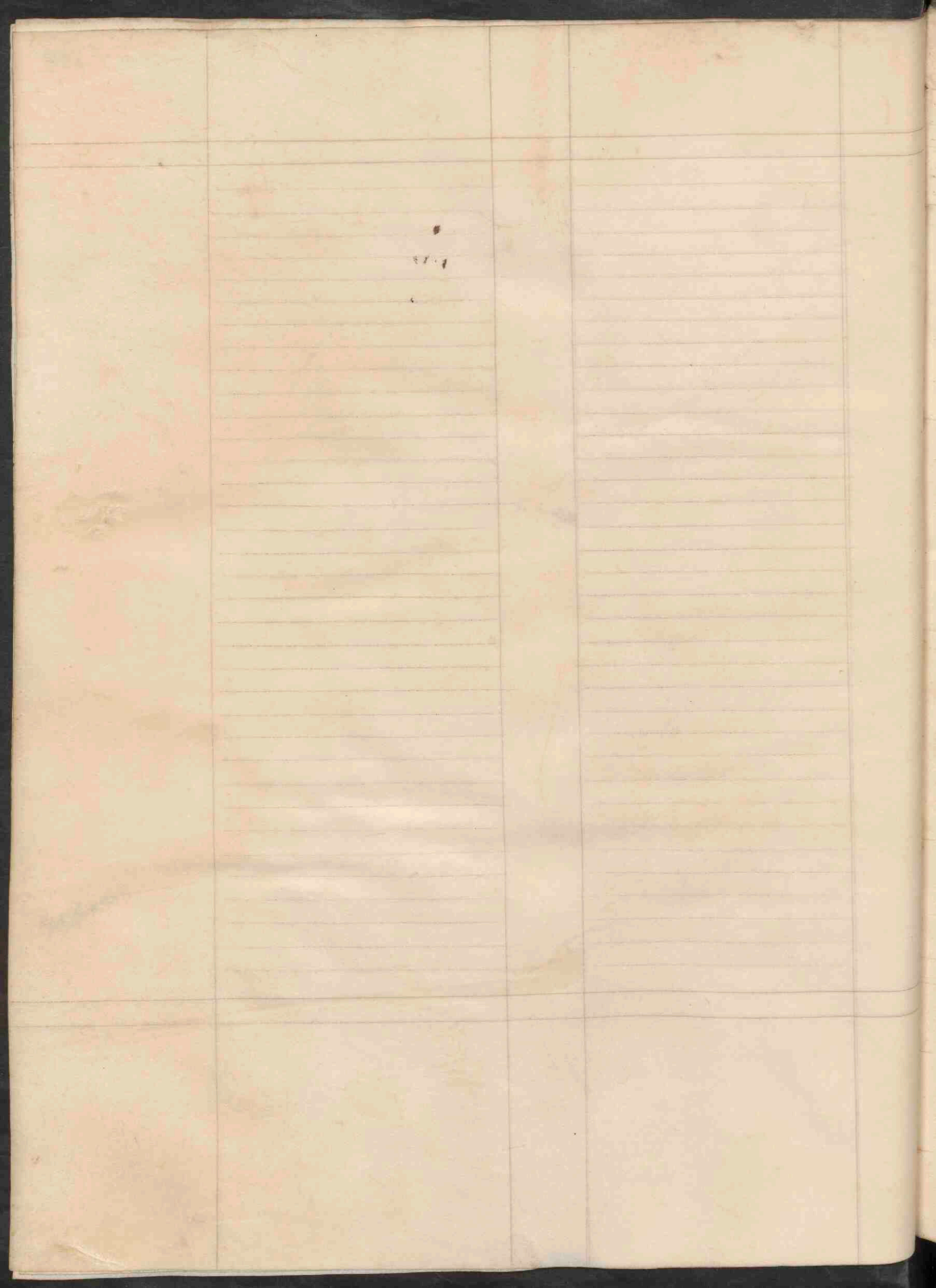
mereat̄ illud apli. **Q**uicūqz eimā
ducat & bibit idigne. iudiciū sibi
māducat & bibit. nō diuidiōs corpz
dmi. id ē. nequaqz edulū vini pa-
nis a cōmuniū escay utilitate. cau-
ta & sollicita mēte secernēs. **H**oc
de cōdelabro & t̄erū ad altare possit
etiā hoc modo mltū utiliter accipi.
q̄uis p̄ncipalit̄ illd' altare. iterna
orōnū spūaliū vota significet.
Diligētius vō ituedū est qd' i cō-
clusioe subiūgitur.

Legitimū sc̄piētū eēt ipi & semī
eū p̄ successioes. **E**t si eēt labri
sive altare qd' fecit moyses ablatū.
si sacerdotū ad q̄stituit nouo ecclie
sacerdotio mutatū est. nichilominz
sc̄piētū manet legitimū lauachū
& t̄erū spūal' i vita fidelū qd' p̄ thi-
miamā illi altaris aquaqz illius
labri typice signatū est. sicut & plu-
ra alia q̄ lex fieri iussit sive p̄etuo
agēda vel celebrāda p̄dixit. ad sc̄am
q̄de obseruari cessarūt. s̄ lux tipicā
itelligētia spūalit' obseruati a sc̄is
nūqz cessabūt. testate illo q̄ nō vult
soluē legē. s̄ adimplē. qz iota unū
aut vng apex nō p̄tēbit a lege do-
nec oīa fiat. **N**ā & nrā hūilitas ad
illd' semē p̄tinet de q̄ dcm ē. qz legi-
timū sc̄piētū eēt ipi & semī eū p̄ suc-
cessioes. **N**ō q̄de de aarō cū sc̄is illi
cui edidit. de q̄ p̄missū ē abrahe.
qz i seie tuo b̄ndicet̄ oēs familie
eire. **Q**uax mētiōne familiarz fa-
cicō psaiab ait. **V**ēs q̄ viderit eos
agnoscat̄ eos. quia isti st̄ semē
cui b̄ndixit dns. **A**men **E**xpliat
lib' tercius venerabil' bede p̄biteri
de expositioe sup tabnaculū dei.





[Faint, illegible handwriting in a ledger format, possibly containing names and dates.]



109

Nō ī xpo desideratissimo
et vere beatissimo acoran
epo. beda ppetua ī dno
salute. Accepi creberrimas beatu
dis tue lras. quib9 me comone dig
natus es. ne metis acume terti ocio
torpere & obdormire pmittā. sed me
ditandis scrutandisq; cotidie septu
ris vigil atq; indefessus istā. et post
expositionē apocalipseos scī euāge
liste iohānis. quā fr̄is nr̄i eusebii
rogatu trib9 libris. Iplexam moy
tibi transcribendā destinavi. ī expla
nationē q̄ bti luce euāgeliste iuxta
vestigia patrū quātū valeā sudoris
ipendā. **Q**uā quia facē necdū potui
et opis videlicet imēditate p̄eritus:
& obstrepētū causarū quas tu me
lius nosti necessitate p̄epeditus.
Ne tamē tue postulatiōis cōtēpnet
auctoritas: qd̄ iterū potui feri. **N**i
si cū opusculū ī actus aploz. qd̄ an
te nō multos dies editū. et velocis
sime quātū tēpus desiderat. ne tua
sacrosā volūtas ipeditet. emēdatū
mēbranulis ididerā. ubi ea que vel
misticte gesta. v̄l obscurius dicta vi
debant: put potui dilucidare tēp
tū. In quo meo opusculo cū ali9
plurimi fidei catholice cū maxie
iūit arator scē romane ecclē s̄b
dyacon9. qui ipm̄ ex q̄d̄ie libru he
roico carmine p̄curēs. nōnullos ī
eodē metro. allegorie flores admis
cuit. occasione michi tribuēs v̄l
alia ex ali9 colligēdi. vel eadem

planius exponēdi. **P**etus igit̄ aplo
rū vt beus iheonim9 ait. nudā q̄dem
sonare videt̄ historia. et nascētis et
clē infantia t̄x̄e. sed si nouerim9 sc̄p
torē eoz lucā esse medicū. cui9 laus
est ī euangelio. aiāduertim9 pariter
oīa verba illi9. aiē languētis esse me
dicinā. **E** quib9 nos aliqua iuxta mo
dulū nr̄e p̄uitatis expositorū. p̄mo ad
monē curauim9 ipm̄ euāgelistā lucā
vt dictū iuxta traditionē veterū ecclē
tractatorū. medicine artis fuisse peri
tissimū. et magis grecas lras scisse q̄
hebreas. **V**nde sermo ei9 tā ī euange
lio q̄ ī actib9 aploz competior est. et se
cularē reddet eloquētā. magisq; testi
monis grecis v̄t̄ q̄ hebreis. **E**x quo
accidit qd̄ maxie miror. et p̄ter ige
nū tarditatē vehemētissimo stupore
p̄cūsus nescio p̄scrutari. qua ratio
cū ī hebraica veritate a diluuiō vsq;
ad abrahā decē uiciant. ipē lucas
~~q̄~~ qui spū scō calamū regere nullaten9
falsū scribē potuit v̄ndecā generatiōes
iuxta septuagita tēptes adiecto minan
ī euāgelio ponē maluerit. **I**deo at̄ ī euā
gelij p̄hemio dicit̄ sibi v̄sū esse ex or
dine diligēt̄ scribē. qm̄ multi conati
sūt. sed eos debem9 accipere. quoz ī ecclā
nulla erat auctoritas. quia id qd̄ co
nati sūt: implere n̄m̄ potuerūt. **I**ste
at̄ nō solū vsq; ad r̄surrectionē assup
tionēq; d̄ni p̄duxit narrationē suā.
vt ī quatuor auctorib9 euāgelice sc̄p
tore dignū suo labore habēt locū.
verū etiā d̄iceps que p̄ aplos gesta
sūt que sufficē credidit ad edificandā
fidē legētū vel audietū ita scripsit.

ut solus eius liber fide dignus habetur? in
 ecclesia de apostolorum actibus et narracionibus repro-
 batis omnibus qui non ea fide qua oportuit
 facta sunt dictaque apostolorum scribere ausi sunt.
Eo quod et tempore scripserunt marcus et lucas
 quo non solum ab ecclesia christi. verum etiam
 ab ipsis et adhuc in carne manentibus
 apostolis probari potuerunt. Nam dominus nu-
 tu gerebat. ut non solum apostoli qui vide-
 rant. sed et discipuli qui audientia didice-
 rat facta christi dictaque conscriberent. qua-
 tenus sequentibus ecclesie doctoribus ea que
 non viderant. predicandi scribendique fiducia
 pariter auctoritas preberet. Actus vero
 apostolorum. et precipue beati pauli. cui idui-
 sus in peregrinando comes extitit. beatus
 lucas sicut videtur ipse proposuit. Quorum
 omnis textus quantum ex aliorum historiarum an-
 uerte potuimus continet annos viginti
 octo. id est. tyberii cesaris annos sex.
 gajus annos quatuor. claudius annos qua-
 tuor decem. cuius principis petrus apostolus
 romam venit. et quinto anno fames facta.
 est. octavo scilicet iudei romae expulsi. Itē
 neronis annos quatuor. quorum duos
 extremos beatus paulus romae in libera
 mansit custodia. Ex quo intelligimus
 in eadem urbe librum esse compositum. Itaque
 ut per iudeorum quos reges eadem tempore disce-
 rna. herodes. philippus. et lisamias te-
 trarchie profuerunt annos sex. Herodes
 rex qui et agripa. qui cesaree perijt.
 annos sex. Agripa filius eius sub quo
 paulus romam missus. sex annos. vn-
 decim. Cuius restant usque ad conversionem
 iherosolymorum anni duodecim. Hec distic-
 tibus executus sum. ut cum eiusdem libelli
 reuoluas historiam. quod sub quo tempore gestum

sit euidenter agnosce possis. **N**isi autem
 et explanatiuncula epistole beati iohannis
 euangeliste. cuius maximam partem ex ome-
 lijs sancti augustini latissima suauita-
 te diffusam: opediosus breuiator ex-
 cerpsi. Nonnulla vero in calce etiam pro
 sudore subtexui. in quo utriusque opere si-
 quod utilitatis inuenias. dei donis asse-
 re. siquod superfluum: mee fragilitati com-
 patere. Secundum lucam euangelista. medi-
 cus corporis et anime. adiuua me. amen.

Primum quod sermone feci
 de omnibus o theophile que ce-
 pit ihesus facere et docere.
 De omnibus se dicit christi factis et dictis in
 euangelio scripsisse. non quod omnia comprehendere
 potuerit. ne sit contrarius iohanni qui
 ait. Multa quod et alia signa fecit ihesus
 in conspectu discipulorum suorum. qui non sunt scrip-
 ta in libro hoc. Sed quod de omnibus elegit
 unde faceret sermone. que iudicauit
 apta et congrua sufficere officio dispen-
 sationis sue. Theophilus. interpretatur dei
 amator: vel a deo amatus. Quicumque
 ergo dei amator est. ad se scriptum con-
 dat: sue hinc anime que lucas medicus
 scripsit inueniet salutem. Et notandum quod
 ait. que cepit ihesus facere et docere. quia
 ihesus homini doctorem instituit: nullam ni-
 si que docuit. fecit. Usque in diem qua
 precipies apostolis per spiritum sanctum quos elegit
 assumptus est. Per yppaton legendum.
 usque in diem qua assumptus est precipies
 ante assumptionem. id est precepta dantis
 apostolis que vel hic vel in euangelijs le-
 guntur. Est ergo sensus rectus. Scripsi

de ihu a tpe quo cepit signa face
 et docere usq; i die qua eisee qsuma
 cis vnde venerat redyt. **P** dies qua
 dragita appares eis et loques de reg
 no dei. **E**t quiesces. **P**cc ad istrueda
 dno fide sue r'surrectionis. sepius suis
 apls post passione sua. vivus ama
 ret. cibos sumit. eadeq; qua a mor
 tuis suscitauerat palpanda carne
 exhibet. **S**ed altiori misterio p har
 quadragita dieu cu discipulis que
 ratione significat se occulta prese
 tia que pmiserat impleturu. **E**cce
 ego vobiscu su oib; dieb; usq; ad co
 sumatione scilicet. **I**ste at mis hac te
 porale frenaq; vita vel ppter qua
 tuor ani tpa. vel ppter quatuor ve
 tos celi designat. **N**am postq; qsepul
 ti fuerim i eu xpo p baptismu i mor
 te. quasi rubri maris calle transitu.
 necessariu i hac solitudine deu ha
 bere q ducatu. qui nos ad celestia reg
 na pducatur. et ymagis sue denario
 remaneas. presentia sui sps quasi
 vera iubila requiete beatificet.
Vos at baptizabim; spu sco non
 post multos hos dies. **N**ondū fuerat
 apli baptizati. no tamen aqua. sed
 spu sco quos itelligim; ia fuisse
 baptizatos. siue baptismu iohannis
 vt no nulli arbitrat; seu qd' magis
 credibile est baptismu xpi. **N**eq;
 cu ministeriu baptizandi fugerat
 vt haberet baptizatos seruos p q;
 ceteros baptizaret. qui no defugit
 memorabilis illi; huilitatis mi
 nisteriu quando eis lauit pedes. **C**u
 ergo dicit dno. qz iohes qd' bap

lauit aqua. nequa; sbi;xit. vos at
 baptizabitis. sed vos at baptizabim;
 spu sco. **Q**uia neq; apli neq; sequa
 ces eor; qui usq; hodie baptizat i ec
 cla. sed tamen iuocato xpi noie. adest
 iterior virtus sps sci. qui hoie aqua
 f'buete. baptizatoz aias simul z cor
 pa purificet. ad i iohis baptismu
 no fiebat. **N**o ai eat sps datus. quia
 ihc nondū fuerat glorificat;. **S**equit;
Igit; qui qvenerat itrogabat eu di
 ctes. **D**ne si i tpe hoc restitues regnu
 isrl'. **Q**uonia appares eis z locut;
 est de regno dei. **S**ps q; sci no post ml
 tos dies pmisit aductu. qsequeter
 eu de eode regno pcutat;. videlicet.
 veru videlicet moy aduente spu
 sco i pnti restituedu. an i futuro scis
 reseruandu crede debeat. **C**arnales
 ai adhuc discipuli resurrectione xpi co
 pleta. continuo regnu isrl' credebat
 esse veturu. iuxta qd' cleophas ait.
Nos at sperabam;. quia ipse esset
 redemptus isrl'. **E**t euangelista premi
 sit. quia dno iherosolimā veturo.
 existimaret qd' confesti regnu dei
 manifestaret;. **S**ed oportebat implei
 prophetia. que pu canes ait. **T**u vco
 repulisti z spreuisti. et distulisti xpi
 tuu. **R**epulit ai eu et spreuit filiu
 pz: quando eu i passioe deseruit loq;
 te. **D**es me;. ds me;. que me deliquisti.
Distulit at eu. vt que sci illo tpe reg
 naturu putabat. expectet i die iu
 dici; i sua maiestate veturu. **P**nde
 et ipse dno spiritalē isrl' et regnu
 celeste a prophetis fuisse promissu
 i firmas ait. **N**o est vrm nosse tpa

vel momenta. que p̄ posuit ī sua p̄tate.
Illius inquit regni tā secretū tēp̄
 est: ut p̄is t̄m̄modo sciētie pateat.
 Et qm̄ dicit. nō est v̄m̄ scire. ostēdit
 qd̄ & ip̄e sciat. cuī h̄oīa s̄t̄ quecūq; p̄is
 sūt. sed nō expedit nosse mortalib;.
 ut semp̄ t̄v̄ti de aduētū iudicis sic
 cotidie viuāt. quasi die alia iudicā
 di sint. **S**ed accipietis virtutē sup̄
 uentis sp̄s̄ s̄c̄i ī vob;. et eritis michi
 testes ī iherl̄m;. **Et** cū sup̄uēret iat̄
 ī vob; sp̄s̄ s̄c̄i. nequa q̄ regnū iherl̄m; sive
 regnū dei ī iherl̄m; ut puentis afferet.
 sed vob; virtutē de me testificandi
 p̄bebit. tancūq; regni illi; t̄p̄a longe
 sūt. ut prius nō solū h̄c̄ iherusolimoz
 v̄be. verū oēs iudee fines. dehinc at̄
 et p̄x̄ie gētis samarie. et ad exte
 mū nouissimos q̄ p̄ eciētū mūdi
 term̄ios euāgelij fama p̄curat.
Et cū hec dixisset. vidētib; illis ele
 uatus est. **M**arcus qd̄ dñi aliam
 locutionē ḡm̄coras ait. **D**ñs quidē
 ih̄c postq̄ locutus est eis assumptis
 est ī celū. **D**ed quia lucas significā
 eius n̄dicat. cū hec dixisset eleuatus
 est. ostēdit p̄fecto illis que ḡm̄cora
 uerat sermonib; expletis dñm̄ as
 cēdisse ad celos. et nubes suscepit
 eū ab oculis eoz. **V**biq; creatura
 suo creatori prestat obsequiū. **A**str̄
 idiat̄ nascētē. patiētē obnubūt.
 recipiūt nubes ascēdētē: redētē ad
 iudiciū comitabūt. **E**cce duo viri
 astiterūt iuxta illos ī vestibus alb̄.
Albe vestes exaltationi magis con
 gruit q̄ hūiliationi. et ideo dñō as
 cēdētē ī vestib; albis angeli apparēt.

qui nato dñō ī albis vestib; appa
 re nō dicūt. quia qui natiuitate
 sua apparuit deus hūilis: ī ascē
 sioē sua ostensus est homo s̄blimis.
Mā et locus congruit. dū is qui
 ī humili ciuitaticula natus est
 homo: de mōte s̄blimi regressus
 est ad celū. **H**ic ih̄c qui assumptus
 est a vob; ī celū. **Q**ui duas causas
 angeli vidēt. ut videlicet ascēsiōis
 cristicia. regressiōis comēoratiōe
 solaret: et ut vere ī celū illū ire
 mōstraret. et nō quasi ī celū sicut
 helyā. **S**ic vidēt queadmodū vi
 distis eū cūte ī celū. **I**d. q̄ ī eadē
 forma carnis atq; s̄bstantia vidēt
 iudicatur; ī qua venerat iudi
 candus. **C**ui p̄fecto immortalitātē
 dedit. naturā nō abstulit. cuius
 etna est gl̄a diuina. que quondā
 ī mōte trib; discipulis apparuit.
 et pacto iudicio ab oib; sc̄is vidē
 bit. quādo tollet̄ ip̄ius ne videat
 gl̄am dei. **Q**ui reuerſi sūt ī iherl̄m
 a mōte qui vocat̄ oliueti. **D**ñs
 & saluator n̄r. p̄cipe tenebrarū
 deuicto. ī locū par̄is & lum̄is fide
 les educit. meritoq; ī mōte cris
 matis ascēdit sp̄m̄ missurus sem̄.
 cui; nos vinctio docet de om̄ibus.
Qui est iuxta iherl̄m sabbati ha
 bēs iter. **I**uxta historiā idiat̄
 mōtē oliuārū spacio miliarij ab
 v̄be iherl̄m esse discretū. **S**abba
 to eī iuxta legē plusq; mille pas
 sus recedere nō licebat. **I**uxta alle
 goriā v̄o. qui gl̄am dñi ascēdētis
 ad p̄em̄ itus itueri merebit. et

spr̄ sc̄i p̄missioē dituri. hic sabba-
 ti itinere vrbē p̄petue pacis igre-
 dit. eritq; ei iuxta ysaiā sabbatū
 ex sabbato. quia qui hic cessauit
 a pueris ope: illic quiescit i celes-
 ti retributione. **N**t contra qui i
 hoc selo quasi p̄ tēpus sex dierū sa-
 lute opari neglexerit. illo p̄petue
 quietis tpe de finib; b̄e ih̄lm ex-
 cludet. illud euangelicū ḡp̄nes.
 orate ne fiat fuga v̄ra hieme v̄l
 sabbato. **S**equit. **E**t cū iēssent
 i cenaculū. ascēderūt vbi manebūt.
Locū i superiori designat. quia iā
 a trena cōuersatioē sublata. ad
 superiora sciētie virtutisq; cōscē-
 derāt. **J**acobus alphei. et symon
 zelotes. et iudas iacobi. **P**utant
 quidā duos fuisse ap̄los iacobi vo-
 cabulo nūcupatos. iacobū videlicet
 zebedi. et iacobū alphei. terciū vō
 iacobū fr̄em dñi. nō aplm. sed ep̄m
 fuisse iherosolimoz. qd' nequaq;
 verū est. sed iuxta euāgelioz fidē.
 eūdē iacobū filiū alphei aplm p̄e-
 fuisse iherosolimis. **S**ciēdū est.
 quia frater dñi dictus est. eo qd'
 fuerit marie mater tere dñi filij.
 cuius ioh̄es euāgelista meminit.
Stabat at̄ iēns iuxta cruce dñi.
 ih̄esu. mater ei; et soror matris
 ei; maria cleophe. **M**ariā at̄ cleo-
 phe a matre siue a familia cog-
 noians. **Q**uomodo eī frater dñi
 nō apls sed tercius iacob; esse di-
 cit. cū et paulus eū noīet aplm.
 aliū at̄ iquē ap̄loz vidi neminē.
 nisi iacobū fr̄em dñi. et euāgelista

marcus eūdē nō terciū. sed alterū
 appellat diceb. erāt at̄ 7 mulieres
 alonge aspiciētes. iter quas erat
 maria magdalene. et maria iacobi
 minoris. et ioseph mater. et salome.
Cū eī maior 7 minor. nō inter tres.
 sed iter duos solcat p̄bere dista-
 riā. minor iacob; alphei appellat.
 ad distinctionē maioris qui est filius
 zebedi. **L**ege librū b̄i iheronimi ad-
 uersus eluidiū. **S**ymon at̄ zelotes
 ip̄e est qui i euāgelis scribit. chana-
 neus. **C**hana quē zelus it̄pretat.
Erat eī de vico galilee chana. vbi
 aquas dñs i vinū cōuertit. et post
 fr̄em suū iacobū iherosolimozū rex.
 it̄ reclam. cētūq; et viginti ānozū
 sub traiano cruce ascēdit. **C**onsolū-
 nus vō secūdu carnē saluatoris fuis-
 se dicebat. quia p̄em ip̄i i cleopha
 fratre ioseph egesippus cōstatutus
 est. **J**udas vō iacobi. id est frater ia-
 cobi. idem est qui i euāgelis vocat.
 thaddeus. missusq; edissam ad aba-
 gauū regē stroene vt ecclastica tra-
 dit historia. **S**equit. **H**ic oēs erāt
 p̄seuerātes vnamimitez i orōne.
Vnamimitez i orōne p̄seuerāt: qui
 aduētū sc̄i spr̄ expectāt. **S**pr̄ eī sc̄s
 discipline effugiet fictū. **E**t ideo qui
 cūq; ei; p̄missa cupierit accipere do-
 na. p̄seuerāter debet istare p̄cribz
 fraternā caritate conditis. **E**rat
 at̄ turba hom̄ fore cētū viginti. **H**ic
 cētū viginti ab vno vsq; ad quīdecā
 paulati et p̄ t̄remētā surgētes.
 quīdecā graduū numerū efficiūt.
 qui p̄ter v̄susq; legis p̄fectionē

i psalterio mystice continetur: et i quo
 vas electiois apud petrum iherosolimis
 gmozat. **O**portebat ei qd sacramentū vt
 qd legislator i amīs exhibuit: hoc no
 ue grē pdicatoris suo mō designaret.
Viri frēs oportet impleri scripturā quā
 pdixit sps scs. **I**n vndenario mō
 petrus apłs remane metuit. **O**mne
 ei prēm vndenariū est: quia dū p
 uersa agit pcepta. decalogū trāsit.
 Vnde quia nulla nrā iusticia p se
 inores est. tabnaculū qd archā dñi
 gmet itus. vndecū velis cilicinis
 desup obuelat. **N**umerū qd apłoz
 duodenariū redintegrat. vt p duas
 senarij ptes. ter ei quaterni decus
 dipondis grām quā vbo pdicabat
 et terno mō seruaret. **E**t qui mū
 do quadriformi fidē scē trinitatis
 pdicaturi erāt. dño dicēte. ite docē
 te oēs gētes baptizates eos i noīe
 patris & filij & sps scī. iā opīs pfectio
 nē mū qd sacramēto gfirmarent.
Iuxta altiore at itellōm dāpnū et
 clē qd i falsis frībq patit. harteng
 ex pte maxia pduat icouertid.
Nt cū i fine mūdi pplē iudeoz qui dñz
 crucifixit reconciliandus ecclē credit.
 velut quinquagesimo die piquate.
 apłoz est sūma restaurata. **E**t hic
 quidē possedit agrū de mercede iustitias.
Qui dñm vite vedit. era viuetiā
 amissa. agrū sanguis ac mortis
 etna sceleris et noīs sui memoria
 possidet. **A**liqñ nō ipd iudas emptū
 pco sanguis agrū figuli possidere
 potuit. qui velaris egita argēteis
 traditiois crimē criminosisū pting

morte i se multauit. **S**ed more sacri
 eloquiū. possedit. dictū est. possidere
 fecit. sicut bts iob ait. **E**t abhominā
 bunt me vestimenta tua. id ē. abho
 minabile me mēbra corruptibilia
 reddet. **E**t suspēsus cepit medius.
Dignū sibi penā traditor amēs i
 uerit. vt videlicet guttur quo vox
 pditiois exierat: laquei nodus ne
 careret. **D**ignū etiā locū iteritus que
 suūt. vt qui hoīm anglozq dñm
 morti tradiderat. celo fixeq perosus.
 qñ aeris tātūmodo spīritibq forā
 dus. iuxta exēplū archiphel & absa
 lon. qui regē dauis psecuti. aeris
 medio perierūt. **C**ui vtrūqz satis
 digno exitū mors ipā successit.
 vt viscēra que dola pditiois gceperāt
 rupta caderēt. et vacuas euoluerēt
 i auras. **C**uiqz similima pene mors
 arriū hesiarchā dāpnasse refert.
 vt quia ille huānitātē xpi. iste di
 uinitātē extinguit moliebāt. **A**bo
 sicut sensu ianes vixerūt: sic qd
 vētre vacuū perierēt. **F**iat habitatio
 ei9 deserta. et nō sit qui habitet i ea.
 et epātū ei9 accipiat alter. **P**lani
 qd sūt isti versiculi. et palā bto
 petro itēptate expositi. qz & iudas
 merito puaritatiois sue penā exce
 pit. abies i locū suū. gelyenā videli
 cet ifanale. cōmunē huāne quer
 satiois habitatiōe. imatura & ipia
 morte deseruit. et nichilominus
 accipiente sro machia locū ministe
 rī illius & aplatus. sacreissima p
 fectiois aplice sūma restaurata est.
Sed notādū. q nequaquū iux vulgatā

mca

editioe & ceterisimo octauo psalmo
 totu testimoniu est superu. veru ex
 trema ps tantu. prior vo de sexage
 simo octauo. i quo dcm est de iudeis.
 fiat habitatio eoz deserta. et i tabna.
 cul eoz no sit qui i habitet. Du ei
 velle bts petri q et iude abiectio
 ne et electione machie testimonijs
 astruere pphetiis. Tveit testimo
 niu qd de epatu machie specialit
 i quoz etia nro iudas eat abiec
 tioe generaliter positu erit. quoda
 loco nescio quo. primu iperito eme
 datore ceterisimo octauo psalmo ad
 ditu. Qui cu videt hos versiculos
 pariter a bto petro positos. suu psal
 teriu pariter no habuisse. putare
 cepit falsatu se habe codice: et qd
 no habueat. supadice psupsit. Et
 de modo tredecio psalmo de apla
 pauli ad romanos octo versus qd
 ipse de diuersis psalmis & psala p
 pheta grexeat. adiecti st. Quoru
 primu est. sepulchz patet est guttur
 eoz. vltimq. no est timor dei ante
 oculos eoz. Hec ei que dixi no solu
 hebraica veritas. et emedatioz sep
 tuagita sepretu editio. veru apta
 q iatio qprobat. cu i eode ceterisimo
 octauo psalmo exceptis hys versu
 culis trigita sint maledictioes i iu
 da scariozen illate. iuxta num ar
 geteoz qbz dnm vede no timuit.
 Quaru prima est. constitue sup eu
 ptoze. extrema vo her. et operiet
 dyployde gfusioe sua. Et gstruerut
 duos. ioseph qui vocat barfabas.
 q Ignoraty est iustus: et mathia.

Barfabas filij quietis: machias dei p
 uis itpretat. De quo arator. O qtu
 iqt dicit huana supnis iudicibz pui
 merito trascedit. ille. qui laude homi
 iustus erat. Et dederut sortes eis. 26.
 No hoc exeplo. vel qd ionas. pheta
 sorte deprehensus sit. idifferet est sol
 ribz crededu. cu priuilegia singuloud
 vt theonimz ait. eodem lege face oino
 no possunt. Na ibi & gētilis viri te
 pestate coacti. auctoze periculi sorte
 querebat. et hic machias sorte eligit
 ne apli electio mandato discipare
 legis veteris videt. vbi sumz sacdos
 sorte queri iubebat. sicut de zachar
 ria dicit. Sedm gsuetudine sacdotij
 sorte exyt. vt iresu ponet. Qui idco
 vt reoz sorte eligebat. vt i typo figu
 rat. et veru sp queredu fuisse sac
 dotē. donec veniret cui repositu eat.
 Qui no i hostiaru cruore. h p ppu sa
 guine itroimit semel i sca cēna re
 deptatione iucta. cuiq hostia tpe pas
 che imolata. sed die pēthecostes spū
 sco tigne apparēte vē gsumata est.
 Veteris ei eat gsuetudis acceptas deo
 victimas celesti igne gsumari. do
 nec ergo vctas gplet. figuru licuit
 exurari. Vnde est qd machias qui
 ante pēthecosten ordinat sorte que
 rit. septē vo dyaroni qui postea ne
 quag sortis agitatioz sed disciploy
 tantu electioe. aploz vo orōne. et
 mang iposicioe st ordinati. Ad si qui
 necessitate aliqua gpulsi. deu putet
 sortibz exeplo aploz esse gfulendu.
 Videat hoc ipos aplos no nisi collecto
 firm cetu. ac pribz ad deu fuis hoc

egisse. Et cum impleretur dies pēthecos-
tes. erant oēs pariter in eodē loco. Hic
est in cenaculo quod superius ascendisse
narrantur. Quicūq; ei spū scō adi-
pleri desiderat. carnis domiciliū
necesse est mētis grēplatioē trāscē-
dat. Sicut autē autē quadraginta dies
quibus dñs post rēurrectionē cū disci-
pulis quersatus est. cōresurgēte
xpō peregrinationis huius designant
eccliam. ita dies quinquagesimę quo
spū scō accipit. pfectionē bte q̄
estis qua labor ecclē tpalis denario
remunerabit. etno. q̄gruet expri-
mit. Nā et ip̄e nū̄s quadragenarius
equalibus suis p̄tib; q̄putat. addit
amplius ip̄m denariū. et facit quī-
quaginta. Quadragenarij q̄p̄e nū̄
dimidiū est viginti. q̄rta p̄p̄ decē.
q̄nta octo. octaua quīq; decima qua-
tuor. vicesima duo. quadragesima
vniū. Viginti autē et decē et octo et quīq;
et quatuor et duo et vniū: quīquagi-
ta faciūt. Quīq; cōpoti facillime par-
tet figura. Quā presens q̄licet q̄
gaudiū nobis inbelet quasi latēter
generat sepitū. aplō dicēte. Quod
ei in p̄nti momētancū est et leue
ēbulatiois nec. supra modū in sili-
mitate et nū glē pondus. opat
in nob. Vera est autē nra breuitudo cor-
p̄is et aīe nos immortalitate glantes.
sūme et bte ēnitatis etna visioē
sacriari. Nā corp̄is quatuor notis
simis qualitātib; q̄sistim. In ite-
riori autē hoīe: ex toto corde. tota aīa.
tota mēte deū diligē iubem. Et
hoc est p̄fem vite denariū. diuine

nos glē p̄nti visioē letari. Verū
notandū iuxta historā. quod apud
antiquos dies pēthecosten. id est. quī-
quagesime quo lex data erat. ab
occisioē agni q̄putabat. hic autē
nō a dñi passioē. sed sicut b̄tus
augustinus expoit. ab ei rēsurrec-
tioē dies quinquagesimę quo spū scō
missus est q̄putat. Qui redeūte
signi veteris exēplo. ip̄e sibi ma-
nifestissime die dñicū suo cōscan-
uit aduētū. quo etiā tpis articu-
lo verū pascha die dñica mōstra-
uit esse celebrādū. Nā sicut hic
sic illic in ignis visioē de q̄ apparuit.
dicēte exodo. Totus autē mōs synai
fumabat. eo quod descendisset dñs sup
eū in igne. Et factus est repete de
celo sonus t̄p̄ aduēntis spū ve-
hemētis. et in igne quidē dñs ut
b̄tus papa gregoriū expoit appa-
ruit. sed p̄ semetip̄m locutionē
iterius fecit. Et neq; ignis deus.
neq; ille sonitus fuit. sed p̄ hoc quod
exterius exhibuit. expressit hoc quod
iterius gessit. Qui et discipulos
et zelo succēsos et verbo eruditos
it̄us reddidit: foris linguas igneas
ostēdit. In significatioē ignis ad-
mota s̄t elemēta. ut igne et soni-
tū sentiret corp̄a. igne vō inuisibi-
li et voce sine sonitu doceret cor-
da. Et apparuerūt it̄ illis dispa-
tite lingue t̄p̄ ignis. Spū scō
in igne et linguis apparuit: quia
oēs quos impleuit. ardētes parit̄
et loquētes facit. Ardētes vtiq; ex
se: et loquētes de se. Simul et

idicās. qz scā ecclā p mūdi tēminos
dilatata. oīm gētū ēat voce locuti
m. **S**editqz supra singulos eoz.
Qd sedisse dicitur regie est p̄tatis
idicū. vel certe quia. requies eius
idicantur i scis. **E**t ceperūt loq̄ varijs
linguis. **V**nitatē linguarū. quā
supbia babilonis disperseat: hūc
litus ecclē recolligit. **S**piritualit̄
at̄ varietates linguarū. dona va
riarū significat gr̄arū. **V**erū non
ignoue itelligit̄ sp̄s scūs ideo p̄mū
linguarū donū dedit hōmibz. qbz
huāna sapientia forisecus et discit̄
et docet̄: ut ostendat qd facile possit
sapientes facere p̄ sapiam dei que i
terna est. **E**rat at̄ i iherl̄m habitā
tes iudei viri religiosi ex omni nati
one que s̄b celo est. **C**onueniens puro
p̄quire. quoniam isti s̄t. et ex qua cap
tiuitate iudei. quā qdē illa que i e
gipto fuerat. vlt̄ i babilonia absolu
ta iā fuerat. **R**omanus at̄ nondū
venerat i captiuitatē. licet iā et
ip̄a imminet vlt̄ix cōmissi de sal
uatore piaculi. **S**uper est ergo
ut illa itelligat̄ captiuitas
que s̄b antiocho fca est. que vtiqz
nō multis ante t̄pibz acciderat.
Qm̄ audiebat vniqzqz lingua
sua illos loquentes. **Q**uerit̄ i
hoc loco quomō vniqzqz audie
bat linguis suis loquentes eos
magnalia dei. vtrū hū qui loque
bantur diuersis sermonibz vniqz
cuiqz lingue hoc qd dicebat
p̄ferebat. id est. ut vniqzqz eoz
nūc hac nūc alia lingua loqueb̄.

sic p̄ oēs curret. an i eo potius ēat
mirabile. qd sermo eoz qui loque
bat̄. qualibet lingua fuisset p̄
nūciatus: vniqzqz audiet̄i secūda
suā linguā itelligebat̄. **V**t verbi
grā. vno qd ap̄lo i ecclā docete. ne
cesse eū erat tacētibz reliquis vni
loqui. et sermonē vni ad auditū
oīm p̄uenire. ip̄e sermo h̄c i se v̄
habēt. ut cū diuersarū gētū audi
tores essent vniqzqz scdm linguā
suā. illi sermois qui ab ap̄lo fuerat
p̄nūciatus suscipet auditū. et ca
peret itellēm. nisi scdm hoc forte
magis videbat̄ audietū esse mirā
culū qd loquetū. **E**t q̄ habitāt me
sopotamiā et iudā et capadociā.
Judā hoc loco nō totā gētē. sed p̄tē
illius. hoc est tribū iuda et bēiamyn
significat. **A**d distinctionē videlicet
samarię. galilee decapoleos. et aliarū
i eadē p̄vincia regionū. **Q**ue licet
oēs vna lingua loquerent̄ hebreā:
domesticā tamē singule dīcēdi spēm
habuē distinctā. **U**nde et petrus i dñi
passiōe qd galileus sit. loquela sua
Qd dicitur. **J**udei qz et p̄seliti. **P**ro
Judeos. id est. aduenas nūcupa
bat̄ eos qui de gētibz origine ducē
tes. circūcisionē et iudaismū ma
lebāt. sicut achior i libro iudith fe
cisse narret̄. **N**ō solū ergo iquit
qui natura s̄t iudei ex diuerso or
be p̄veniant. verū et hū qui de
p̄ncipio nati. eoz adherere ritui.
Nh̄ at̄ deridētes dicebat̄: qz multo
pleni s̄t isti. **I**ridētes. licet misti
ce tamē vera testāt̄. quia v̄no nō

veteri qd' i nuptijs eccl'e deficit. sed
 musto s' gratie spualis ipleri. Ja
 ei vinu nouu i vites nouos vene
 rat. cu apli no i vetustate litere.
 sed i nouitate spr. dei magnalia re
 sonaret. **N**o ei sicut vos estimatis
 h' ebr' s' : cu sit hora diei tertia.
Spr scs glam idiu duc t'nitatis
 mudo pdicaturus : ecia quicent
 hora descendit. **E**t quia supra dicit
 erit i orone p'seuerantes. v'c spm
 scm oronis hora p'cipiunt. vt ost'ndat
 legentibz. quia spr sci gra no facile
 p'cipit. nisi mes a carnalibz. sup
 noz itentione leuet. **T**ria e' tpa
 qbz daniel i die flecte genua sua
 & adorare legit. t'ria. sexta & no
 na hora ab eccl'a itelligit. quia
 d'ns ecia hora spm scm mittes. sex
 ta spe aure ascends. nona ai'am
 ponet. easde noli horas ceteris ex
 ceterius est itimare & scificare
 dignatus. **E**ffuda de spu meo sup
 oem carne. **V**erbu effusiois ost'ndit
 muneri largitate. qz no vt olim
 pphetis vtur. et sacerdotibz caru. sed
 oibz passim i vtroqz sexu qd' ad
 tioibz & psonis sci spr esset gra
 donanda. **Q**uia sic ei pphetatura
 ois caro. ppha qsequer expofuit.
Et pphabur i quies filij vii. et filie
 vie. **E**t dabo pdigia i celo factu
 & signa i tra deorsu. **P**digia i celo.
 cu dno nascere nouu sidus appa
 ruit. illo aure ascende sol obscurat
 est. sed & ipm celu est tenebris ob
 ductu. **S**igna i tra. que dno spz
 emitte g'remunt. monumenta

aperuit. sapa fidit. et mlt'a que dz
 muerit scoz corpa redimua p'cu
 lit. **S**anguine & igne. & vapore
 fumi. **S**anguine d'nci lateris.
 igne spr sci vapore p'purtiois &
 fletu. **Q**uia sicut ab igne fu
 mus : ita ab ardore spr sci p'purtio
 nascit. **M**a & sanguine de
 mortua carne vimari riuo flue
 re que contra natura moz e
 corpm. signi loco factu credere
 restat. cuiqz videlicet nisi me sa
 lucis ac vite que de illis vtiqz mor
 te p'nasit. **P**otest etia i igne
 fidelu illuatio. i vapore v'o fumi
 iudeoz qui no a credere cecl'as
 itelligi. **U**nde & lege daturus d'ns
 i igne fumoqz descendit. qz & hu
 miles p claritate sue ost'nsiois
 illuati : et supboz oculos p caligin
 erroris obscurat. **S**ol p'ntetur
 i tenebras. et luna i sanguine.
Hoc i d'ni passioe p'fi factu. p'fi
 ante die d'ni magnu idz iudi
 cij credit. **T**uc ei sol obtenebrat
 est. sed luna i sanguine versa
 & pala homibz apparere no potuit.
Que tuc vtpote i pascha qntade
 cima existes interdum fucit mor
 talu visibz obiectu telluris oc
 culta. **E**t eit. ois qcuqz inuocauit
 nome d'ni saluus erit. **H**oc est
 qd' alibi petrus ait. **Q**uia non
 est acceptor psonaz de. s' i omi
 gete qui timet deū & opat iusti
 cia. acceptus est illi. **I**hm naza
 renu viru approbatu a deo. et cetera.
 vsqz affligetes itemistis. **Q**uasi

doctus magis prius incredulos. comis-
 si reatus admonet. ut iusto timo-
 re opuerit. qsilu salutis postmo-
 du oportuniu spondat. Et quia
 sciētibz lege loq̄t̄: ipm xpm esse q̄
 a prophetis esset pmissus ostēdit. Per
 tamen huc prius auctoritate sua
 dei filiū noiat. sed virū pbatū. vi-
 rū iustū. virū a mortuis suscitātū.
 nō vsitata cū ceteris atqz cōi r̄sur-
 rectione. id ē. i fine scilicet dilata. sed
 scia die celebrata. ut singularis
 z glōse resurrectionis assertio. testi-
 moniū etne diuinitatis acq̄ret.
Cū ei ceteroz culpa corruptione
 pbaret fuisse post mortē. huc v-
 tiqz de quo dicit̄ nō dabis scm̄ tuū
 vidē corruptionē. q̄probat huāne
 fragilitatis exptē. probat etiam
 huāne cōditionis merita sup̄gres-
 sū: et ideo deo magis q̄ hominibz
 p̄ferēdū. **Quali** vō apud gētilis
 apli p̄dicationis vtat̄ exordio. i cor-
 nelij cētūiois historia. et i sermōe
 apli pauli athenis habito doce-
 ris. **Prouidebā** dnm corā me sp̄
 qm̄ z a dextris est michi ne q̄mo-
 uear. et ceterā. **Dei**ens itē i ea
 que trāseūt: nō abstuli oculū ab
 eo qui sep̄ manet. **Hoc** prouidēs
 vt i eū post spalia partu reuenerē.
 qm̄ fuit michi vt stabiliter i eo
 p̄manear. **Et** hoc qd̄ partū nō ferī.
 nec inētus est dolus i ore meo.
 nō huānitati. sed diuinitati as-
 bā. **Propter** hoc z i cogitatioibz meis
 iocūditas. et i verbi exultatio. p̄t̄
 resurrectionē scilicet. quia p̄ eā

liberatus est mundus. **Insup** z caro mea
 nō deficiet i et̄nā. sed i spe r̄surrecti-
 ois obdormiet. **Qm̄** neqz aiām meā
 i feris possidedā dabis. neqz sacrifici-
 tū corpus p̄ qd̄ z alij sacrificiū dī st̄ cor-
 rumpi patieris. **Quia** notis michi
 fecisti vias quibz itur ad et̄nitate.
 i quibz post tristitiā passionis adiple-
 bis me leticia cū vultu tuo. et ascēd-
 ti i celo dabis delectationes i dextera
 tua vsqz i finē. **Quia** neqz derelictū
 ē i inferno. sed d̄scēdit qd̄ xpc̄ sc̄z
 aiām ad i feros. vt q̄bz oportuit sb̄-
 uerēt. **Sed** nō est derelictū i inferno.
 quia cito reditu corp̄z resurrectionū
 petiuit. **Dei**ca igit̄ dei exaltatus.
 quia dixerat psalm̄. qm̄ a dextris est
 michi ne p̄mouear. **Et** promissioe
 sp̄s sc̄i accepta a patre effudit huc que
 vos videtis z auditis. **Videtis** i lin-
 guis igneis: auditis i meo sermone
qd̄ vō ait. qd̄ acceperit a patre p̄mis-
 sione sp̄s sc̄i z effuderit. vtrūqz eiqdē
 xpi naturā manifestat. quā z acce-
 pit vt homo. et effudit vt deus. **Nō**
 ei dauid ascēdit i celos. **Dicit** ac̄ ipē.
Sicut ei itē hec que notissima s̄t b̄s
 dauid nō de sua sed de dnm̄ sui ascēsiōe
 p̄dixit. qui emittēdus ex syon. id ē.
 de regia eiqdē dauid stirpe v̄tūens
 et dnaturus esset i medio inimicōz
 suoz. sic z illa que p̄missi non
 ad dauid sed ad mortē xpi z r̄surrex-
 tionē xpi p̄tinere agnoscite. **Dixit**
 dno dno meo; sede a dextris meis.
Prius nomē dnm̄ tetragrammaton
 est. qd̄ p̄p̄rie i deo ponit̄. scdm̄ qd̄
 cōe mortalibz quo et reges z ceteri

hoies appellant. **Q**d si nob opponere
 voluerit hesis arriana ex hac diuer-
 sitate minore filiu prem ee maiore.
 respondimus ei. illi nome iferius
 ducere cui sede iperat. sicut et beatus
 petrus gsequet exposuit. qz et dñs
 eu et xpm de9 fecit. **H**uc ihm que vos
 crucifixistis. **M**o ei diuinitas cruci-
 fixa sed caro est. et vtiq fieri potest.
 qd potuit crucifigi. **D**onec ponā tūm
 ros tuos subellu pedū tuoz. **H**or ē
 qd ipē petri alias de dño ait. que
 oportet celū qdē suscipe vsqz i tpa re-
 stitutiōis oim. **T**ūc ei cū venerint
 tpa refrigerij a cōspū dñi. missus
 est nobis eū qui pdicatus est a rega-
 lib9 sedib9 ihm xpm. ad iudicandos
 viuos et mortuos. **H**is auditis cō-
 pūcti st corde. **V**ide pphetiā iohel
 impleta. cerne post ignē scī spc vapo-
 re sequi cōpūctiōis. **F**um9 ei lacrimas
 excute solet. **I**ncipiūt flere qui ri-
 serāt. tū dūt pectus. dat deo pre sua
 tpy sacrificiū. vt sanguine illū va-
 leat gustare saluandi. sup que se fi-
 liosq suos iprecati fuerāt ante dāp-
 nādū. **S**eqt. **P**enitētiā iqt agite. et
 baptizet vni9qz vīm. **D**icturus
 baptisma. premisit penitētie lamētā.
 vt ecclē mores prius se aqua sue
 afflictionis ifunderēt. et postmodū
 sacramēto baptismatis lauarēt.
Et apposite st i illa die aie circiter
 tria milia. **V**bi primū ecclē cele-
 bratū est baptisma dispēsatorie
 pietatis diuina ad gessione scē tri-
 nitatis tria milia collegit aīarū.
Et moyses qdē quinquagesimo die

pasche quo lex data est. solēnitare
 primiciaru pcepit uiciari. nē ac
 supuente spū scō. nō manipuli
 spūarū. sed aīarū st dño psecrate.
Et habebat oīa coīa. **S**i caritas
 dei diffudit i cordib9 nrīs. mox
 pfecto generat et pximi dilectio-
 nē. **V**nde ipe geminū ei9de carita-
 tis ardore. bis spc scō legit nplis
 datus. **M**agnū est fructuū amo-
 ris idicū. oīa posside nichil ppriū
 habetes. **P**etrus et iohes ascēde-
 bat i tēplū. **A**pli nona hora tēplū
 ingressuri. primo claudū diu debile
 saluat. dēde ad vesperū vsqz labo-
 rantes multa hoīm milia verbo
 fidei ibuūt. **Q**uia doctores ecclē
 i fine mūdi vscientes. et languēti-
 prius isrl. et postmodū etiā gētili-
 tati pdimē. **H**ij st ei oparij. quos
 nona et vndecima hora i vineā p-
 familias iducit. **E**t quidā vir q
 erat claudus ex vteō mris sue ba-
 iulabat. **Q**uia ipis isrl nō solū
 dño incarnato. sed a primis etiā
 legis tpi9 dote rebellis extitit.
 quasi ex vteō mris claudus fuit.
Qd bene cū angelo luctūce. bene
 dicto qdē sed claudicāte figurat.
 qz ipis isrl dño i passioē pualis
 i quibusdā vō est p ifidelitate clau-
 dus. **Q**ue ponebat cotidie ad por-
 tā tēplī que dicitur speciosa. **P**or-
 tā tēplī speciosa dñs est. p que siqz
 itroicēt saluabit. **A**d hanc portā
 tēplī debilis ire nō potuit vales
 legis ppharūqz vocib9 affuere.
 vt ab ingredietib9 i iteriora fidei

sapientie audiēde deposuit auxiliū.
 qui vaticinio futurorū quasi ad
 portā ponit auditores. Sed petri
 est i tēplū pducē. cui p̄fessioē forti
 et cognomē petri. ⁊ clauēs celi st̄
 date. Argētū ⁊ aurū nō est michi
 ⁊. **H**abuit q̄dē vetus tabernaculū
 iustificatiōēs culture. et sc̄m sc̄lare.
 auro argētūq; distinctū. sed metallis
 legis sanguis euāgelij p̄ciosior emi
 cit. Et p̄ls ille qui ante auratos
 postes mēre debilis iacuat: i noīe
 crucifixi saluatus. tēplū regni
 celestis iḡredit. **N**oq; b̄s petri
 memor p̄cepti quo dicit. nolite
 possidē aurū neq; argētū. pecuni
 as que ad pedes apłoz; ponebat.
 nō sibi recondē. sed ad vsus pau
 perū qui sua p̄mōniā relinque
 rūt reseruare solebat. **E**t appre
 hēsa ei; manu dextera. alleuauit
 eū. **Q**uē verbo erigit. hūc etiā
 dextera p̄fortat. quia sermo docē
 ris i corde auditorū min; valce.
 si nō etiā p̄prie actionis q̄mēdet
 exēplis. **E**t exiliēs stetit ⁊ abulabat.
 ⁊ itrauit cū illis i tēplū. **S**ido p̄
 factiois egrēgius. **P**rimo illū re
 suigē qui iacuerat. dēdē iter arri
 pe. et sic regni iamā cū apłis i
 traue. **E**t ipleri st̄ stupore ⁊ extasi.
Extasim pauore dicit. **N**ā ⁊ alio
 modo dicit. extasis. cū mēs nō
 pauore alienat: sed aliqua i spi
 ratiōē reuelatiōis assumit. **C**o
 currit oīs p̄ls ad eos. ad porticū
 que appellat. ⁊ salomōis. **S**aluato
 p̄ apłos isrl'. cōcurrit oīs mūdus

ad limina veri ⁊ pacifici salomōis
 de quo dicit. **M**ultiplicabit. ei; ipeū
 et pacis nō erit finis. **I**pē et lapis
 de mōte abscisus qui terreno regno
 fidei iūmico tuete. pacificū p̄ orbē
 solus tenet ipeū. **E**t at oīs aīa q̄
 nō audiet p̄phētā illū. exēminabit
 de plebe. **B**reuit' ac dilucide p̄phētā
 legis testimonio docet d̄m̄ cūctis a
 audiēdū gētib; . incredulos q̄dē dap
 naturū: fideles vō et̄na b̄ndictione
 donaturū. **E**t oēs p̄phē a samuel et
 d̄iceps ḡuis p̄iarche ⁊ sc̄i p̄ioꝝ
 t̄pm multa de xp̄o dictis factisq; p̄
 pharet. tēpus tamē p̄prie p̄phētā.
 coy dico qui de xp̄o eorūq; misterio
 manifeste sc̄pserūt. a samuele sb̄
 quo ⁊ regnū i iudea t̄pa ceperunt
 exordiū sup̄sit. et vsq; ad babiloni
 ce captiuitatis solutionē p̄māsit.
Et i semē tuo b̄ndicet. oēs familie
 t̄re. **S**emē q̄dē abrahe xp̄e est. i cui;
 fide noīs. oīb; ēre familijs. iudeis
 videlicet ⁊ gētib; : est b̄ndictio pro
 missa. **D**emulcet at apłs aīos iude
 oꝝ. quo ad credēdū faciat p̄optio
 res. dicens. qd' totius mūdi sal
 uator eos primū visitaturus
 et b̄ndicturus elegerit. vobis
 iquies primū de; suscitāos filiū
 suū. **V**bi parit' itūedū. qd' eūde fi
 liū dei que semē abrahe nūcupat.
 ob duas vtiq; ei; xp̄i naturas.
 ne vel hoīem t̄cū xp̄m. vel alterū
 hoīs ⁊ alterū dei crederet filiū. quo
 hēsio laqueo manes isan; ⁊ nesto
 rius st̄ decepti. **S**up̄uenerūt sa
 cerdotes ⁊ m̄gratus tēpli ⁊ saducei. ⁊

Sacerdotes & migratus. siue preter
 templi ut alia dicit editio. qui doctores
 & iudices videbant. ipsi. volebant quod ad
 apostolos audientes multitudo conflueret.
 Saducei autem quod resurrectionem predicarent.
 utriusque vero quod Iesum a se occisum nouerant quod
 hominem. illi. hunc affirmarent a deo per
 glorificatum. Et factus est numerus virorum
 quingenta milia. Si quingentis milibus hominum
 quos in hemo dominus parauit populo sub lege
 institutus sed christi munere recreatus
 accipit. possit et heri quingentis milibus apostolorum
 instructa doctrinis populum designare ge-
 titum. eiusdem legis spiritualiter misteria
 assecuturum. Et bene utriusque uelpe ce-
 lesti munere donatur: quia cum ueniret ple-
 tudo temporis misit deus filium suum. Hic est
 lapis qui reprobatus est a uobis edificatio-
 nibus. qui factus est in caput anguli.
 Edificantes erunt iudei. qui cunctis ge-
 titibus in desolatione ydolorum morantibus. ipsi
 soli legem & prophetas ad edificationem populi
 cotidie legebant. Hic dum edificat. pue-
 nerunt ad lapidem angularem. qui duos
 parietes amplectitur. id est. in uenerunt
 in septuaginta prophetis christum in carne uen-
 turum: qui duos condet populos.
 in semetipso. Et quia ipsi in uno tura
am
 pariete stare hoc est. soli sal-
 uaturum fieri malebant. reproba-
 uerunt lapidem. qui non erat aptatus ad
 unum. sed ad duos. Verum de illis licet
 nolentibus hunc ipse pro se posuit in caput
 anguli: ut ex duobus testamentis et ex
 duobus populis edificatio surgat unius
 et idem fidei. Et non est in alio aliquo salus.
 Si in nullo alio sed in christo tantum mundi
 salus est. ergo & presens testamenti ueteris

eiusdem receptoris incarnatione & passione
 saluari se. qua nos saluari credimus
 & speramus. Et si et sacramenta pro-
 tympm ratione discrepet. fides tamen
 una eademque concordat. quia quam nos
 per apostolos fratrum. eadem illi dispensatio.
 ne christi per prophetas didicerunt esse uetu-
 ra. Neque est receptio captiuitatis
 humane. nisi in sanguine eius. qui dedit
 semetipsum redemptionem pro omnibus.
 Cognito quod homines esset sine leuitibus &
 ydote. admirabatur. Illi autem mittunt
 ad predicandum. ne fides creditum non
 uirtute dei. sed eloquentia atque doctrina
 fieri putaretur. ut apostolus ait. Non in
 sapientia uobis. ut non euacuetur crux christi.
 ydote et dicebantur. qui uerba tantum
 lingua naturaliter scientia ~~uenerunt~~
 uenerunt: hanc studia nesciebant. Siquidem
 greci ydion uerba. uocant. Annorum
 et erat amplius quadraginta homo
 in quo factum erat signum istud sanantis.
 Juxta historiam perfectus etas hominis iuxta
 perabilis calumpniaribus ostenditur.
 Allegorice autem populus israel non quadra-
 ginta tantum annis in hemo sordes egip-
 tias manna precepto requirit. uerum
 et in ipsemissiois inter dominum sepe
 ydolorumque ritus claudicabat. Vel
 si numerus quadragenarius gemine
 legis pleitudinem significat. quater
 et deni quadraginta faciunt. ut usque
 transgressor uelut quadragenaria
 perfectione debilis iaceto transcedit.
 Quae quae fecisti celum & terram. & Audi-
 ris persecutorum & inimicis: fiduciam sibi
 resistendi per uirtutum signa deposcunt.
 Aduersus semper puerum tuum Iesum. que

vncisti. **F**pi nome de quo dictu est.
 et aduersus xpm ei9 ad vbu expo
 nit. **F**pi a xprimate idz. ab vnc
 tione nome accepit. iuxta qd' dicit
Onxle te de9 de9 tunc oleo leticie.
 idz. spu sco. **E**t cu orasset motus
 est locus i quo erant gregati. **Q**ui
 virtute robusti pectoris contra frau
 de querchab ostiu idiau ia audite
 precis tremotu papiut. quatin9
 agnosceret eterna sibi corda esse
 cessura. sb quoz pedib9 sco aduenien
 te spu tra ipa sit pauore gassa.
Quamuis z letus timor eoz qui cre
 dedo aplis fuerat sbiaedi possit i
 telligi. qui ifima grauedine dis
 cussa. coresurge cu xpo z celestia
 sape didicerut. **M**ultitudis aure
 credetiu eat cor vnu z aia vna.
Qui scdm pfre reliquerat. nequaqz
 de genecis nobilitate glantes. se
 iuice pfererat. sed velut vnus
 eiusdeqz mris ecclie viscerib9 editi;
 eode aucti frmitatis amore gaude
 bat. **E**t vtute magna reddebant
 apli testimoniu rurrectionis dnu
 ihu xpi dnu nra. **D**octor9 vigilant
 audito9qz discernit ordine. **N**a ml
 titudo credetiu reb9 suis spretis. m
 ritatis iuice copula iucta est: apli
 vo vtutib9 refulgetes. xpi gctis
 misteria pandebat. **I**oseph aure
 qui ignoiat9 est barnabas ab aplis.
Huc puto esse barnaba. qui ifra
 cu paulo gctiu legit z apls ordinat9.
Vnde quia gypzius genere erat.
 postea discedes a paulo. patriam
 reperit usula. licet qda arbitret9

pauli collegu cu potius fuisse. qui supra
 mathia ad apostolat9 est forte statu
 tus. **M**inus ituetes. quia iuxta eme
 datiora exepalaria. hic barnabas. ille
 mutata litera barfabas appellatur.
Et i libro hebreoz noim. hic filij con
 solatiois: ille at filij quietis it' p'tet9
Filij qsolatiois. vbi cuqz septuua sacra
 noia veru vel psonaru cu it'pretatioe
 ponit. sensu utiqz sacratioe hysdem
 esse signifiant. **M**erito g' filius qso
 latiois vocat9. qui presentia g'pnes.
 spe futuro9 qsolat9. **N**a z spc suis
 idco ~~qsolat9~~ padicus g'noiat9.
 quia i mudo pressura habetib9. p
 iterna sui muneris ifusione para
 disin. idz. qsolatione celestiu prestat
 gaudio9. **S**ic bts petry apls e' x
 spc gra bariona idz. filij colube vo
 catus est. **S**eget9. **E**t attulit precu
 et posuit ante pedes aploz. **D**e quo
 auator. **Q**estiu debere pbat. qd' tangit
 vitat. **C**alcanduz docet qd' sbdu' g'
 sib9 auru. **D**e quo t'ene veniut ad
 pectora aure. **C**onsimili humo.
Anania aut reptauit sathanas cor
 tuu. **V**bi notandu. qd' aiam z me
 te hois nulla creatura iuxta cost
 stantia possit imple: sed creatrix sola
 frmitas. **Q**uia tantumodo scdm opa
 tionem z voluntatis istictu. aimg de
 hys que creata st' implet9. **I**mplet ei
 sathanas m'ete alicui9 z pncipale
 cordis. no qd' ingredies i eu. et i sen
 su ei9. atqz vt ita dica aditu cordis
 itroies. siqde hec potestas solius est
 diuinitatis. sed quasi callidus qda
 et nequa ac fallax fraudulētusqz

deceptor i eos aiam huana malicie
affectus trahes. p cogitationes & i re
ctua vicioz qbz ipse plenus est. Im
pleuit ergo sathanas cor ananie.
no ipse intrando: sed sue malicie vi
rus iheredo. **N**o es meritis homibz
sed deo. **S**upra dixerat eu meritu ee
spu scd. **P**ater ergo spm scm esse
deu. et erroze macedony dapnati
priusqz fuisset natus. **A**udies aute
anania her vba: cecidit & expirauit.
No questus causa ta seueram i pre
uaricatores sententia dedit. sed pre
uides i spu zizania futura. que sim
plicitate ecclie prauis moribz adul
teraret. **E**x hys ei teterrimu sara
baitaru genz phibet exortu. qui
rebz suis nequaqz derelictis. aplcm
se districtione custodire simulant
Nulla re hos passus est peitencia
curari. veru ad timore posteris ieu
tiendu. noxiu germē radicitus am
putare curauit. **D**eniqz sequitur.
Et factz est timor magnz i vniusa
ecclia. et toes qui audiebat hec. **C**e
teroz at nemo audebat se gūge
illis. **P**ena duoz qui fraudulenter
eis iugi teptauerat. ceteris exēplū
tribuit. **V**t veniente petro. saltē um
bra illiqz obūbraret quēqz eoz & libe
raret. **T**uē petrus umbra sui cor
pis visibiliter attenuabat ifirmos.
qui etiā nūc invisibili sue i tercessiois
vmbraulo. fidelū ifirma roborare
non cessat. **E**t quia petrus ecclie ti
pus est. pulcherrime ipse quidē rectz
i credit. sed umbra comitante iacētes
erigit. **Q**uia ecclia mēte & amore

celestibz iēndis. quasi vmbraice
trāscurret i terra. **E**t hic sacramētis
tyalibz figurisqz celestū renouat.
qz illic petrus remunerat donis.
Quidā huic loco nectūt hoc qd dñs
i euāgelio ait. **Q**ui credit i me. opa
que ego facio & ipse faciet. et maio
ra hoz faciet. **F**eurgēs at pnceps
sacerdū. et oēs qui cū illo erāt. que
est hēsis saduceoz. **H**eresis gce
ab electioe vocat & qua qsqz sibi spe
tis alioz dictis. ad sequēdu putau
erit eligit. **S**aducei gē qui itē pnt
iusti. vēdicabāt ei sibi qd no erant.
sicut ifra legimz. corpis oīno resur
rectionē negātes: aiam perire cū
carne dicebāt. **E**t quiqz tantū libros
moysi recipiētes. ppharu pconia res
puebāt. **A**tqz ideo pncipibz maxie
i psequēdo aplos astipulante. & do
videlicet i ducti. qd illi vēute magna
& miraculoz signis redderēt testio
niā i resurrectione ihu xpi dñi nrī.
Angelus at dñi p noctē aperiens
ianuas carceris. **N**e dubitaret
thomas dñm esse carnē & ossa gesta
te que ianuis clausis videat ierātē
ecce ipse cū socijs suis mortali adhuc
carne vestitqz. ianuis egredit & dau
sis. **C**arcerē qd iuamz clausū cū oī
diligētia. et custodes stantes ante
ianuas. aperientes at nemine i ve
nimg. **Q**uid pphane iudee ceca sti
mularis ifama. furātibz dicens
aplis dñm fuisse sblatū de monu
mēto. **D**ico rogo eozē aplos de car
cere tuo clauso. cuius fuerit credis
ablatos. **A**mbigebat de illis qd nā

fiet. Nec sic qd̄ fidel se dare volētes. ingenita ei malicia cor p̄fidū ī signis etiā manifestis obturat. Et vultis iducē sup nos sanguēz hoīs istius. **P**blicus est p̄nceps sacerdotū dicit qd̄ ip̄e sibi z suis ip̄re cat̄ ēat dices. Sanguis ei⁹ sup nos et sup filios mōs. **S**urgēs at̄ qd̄ā ī ḡsilio pharisēus noīe gamaliel. **H**ic gamaliel ut demēs idicat. aploz ī fide ēat socius. Sed eoz ḡsilio p̄ma nēs apud iudeos: ut illoz ī tali turbine potuisset sedare furzē. **A**n̄te ei hos dies extitit theodas. z cetera. **T**heodas hic p̄suasit multis ut iosephus narrat. s̄bilatis ex vībe facultatibz suis: ripas iordanis obsidē. **E**t cū esset magus p̄phetā se dicebat. posseq; īperio fluij direpto gurgite p̄bē trāsitu. **C**ui facto dei p̄curatoris iussu equitū supuēiens turba. multis peremptis aut captis: ip̄i caput iherusolimis reuexit. **P**ost hūc extitit iudas galdeus. **H**ūc etiā s̄bit iosephus gauilanitēn de ciuitate gamala. qui saduro quōdā pharisēo ceptis assumpto rogeret plebē ne t̄buta romānis soluēdo p̄deret libitātē. p̄ferēs ex lege dñō soli serulē dū. et eos q̄ ad tēplū decimas deferret cesari t̄buta reddē nō debere. **Q**ue helis ī tantū creuerat. ut etiā iuhar-isrooz et multā p̄tē ppli conturbaret. ita ut dñm ~~nam~~ xpm̄ iero. gādū esse crederēt. licet t̄buta cesari dari an nō. **F**rm̄ est murmur grecoz aduersus hebreos. **C**ausa murmurantiōis erat. qd̄ hebrei suas

viduas vitpore eruditiores ī m̄niste-rio p̄ferret viduas grecoz. **N**ō est equū nos r̄linquē v̄bū dei z m̄strare mēs. **D**e hoc arator. **L**ocus iqt̄ idicat iste. **Q**d̄ meliora rudi p̄lō sint ferula m̄ditis. **Q**m̄ fusa p̄ m̄d̄bra dapes. **C**onsidate 9. fr̄es viros ex vob̄ boni testimonij septē. **7.** **H**ic iā de creuerat apli vel successores apostolicoz p̄ oēs eccl̄as septē dyaconos. qui s̄bl̄miori gradu esset ceteris. z p̄ximū circa aū. quasi colūne altaris assisteret. et nō sine aliquo septenarij nū m̄sterio. **S**tephan⁹ pleng grā z fortitudie. **S**tephan⁹ gr̄e. latine coronat⁹ dicit. **Q**ui pulcherrima rarioē qd̄ ~~p̄curator~~ p̄cepturus ēat t̄re. quodā p̄sagio preoccupauerat ī noīe. lapidatus hūiliter. sed s̄bl̄m̄ter coronatus. **H**ebraice at̄ it̄pretat̄ norma m̄n̄. **Q**uoz videlicet. nisi martirū sequētū. **Q**uibz p̄mo paciēdo. norma factus est moriēdi p̄ xpo. **E**t nō poterat r̄sistē sapientie z sp̄i qui loquebat. **H**oc est qd̄ dñs ip̄e suis martiribz p̄ait. **E**go ei dabo vob̄ ob z sapiam. cui nō poterūt r̄sistē z cōtradicē adūsarij vū. **S**ignū ei fuit ut ī p̄thom̄re ḡfirmaret: qd̄ cūctis p̄ suo noīe traditis est p̄mittē dignat⁹. **D**e 9 glē apparuit p̄i n̄rō abrahe cū esset ī mesopotamnia. **7.** **P**otādū iuy v̄ba stephani. que nō sicut ī genesi videt̄ post mortē p̄is locuz est de abrahe. qui vtiq; ī charra mortuus est. vbi cū illo z ip̄e filij habitauit. sed p̄ius q̄ habitaret ī eadē ciuitate. iā tamē cū esset ī mesopotamie

regione. cuius ipa est ciuitas. iubet ei a dno. Exi de terra tua et de cognatione tua. et **T**erra et cognatione abrahe. chaldeoy pnam genusq; appellat unde ia pridē exierat. qui nō i mesopotamia degēbat. Sed quia quilibet ob causas egredies. sive redudi et desiderio tenebat; audit a dno. exi de terra tua. nō ut corp; idē traheret qd' ia fecerat. sed ut amone mētis euelleret. Ideoq; qd' sequitur exiit de terra chaldeoy. nō corpis sed mētis egressū significat. quo se i ppetuū a chaldeoy querfatione et gēte segregauerunt. Qui iuxta fidē chronicoy. eodē anno chaldaea egressus. mesopotamia i gressus. i charris moratus. et i terra est repromissionis iductus. Quia erit semē ei; arcola i terra aliena. et seruituti eos sibiēt. et male tractabūt eos annis quadrigētis. Nō im̄ intelligēdū est. quasi male tractandū vel seruituti sibiēdū dixerit hoc semē annis qdrigētis. sed p pperbarion legēdū. quia pegrinū ēr semē ei; annis quadrigētis. i cui; pte ipis etiā seruitus accidit. Quia ei scriptū est. i ysaac uocabit tibi semē. ex anno natiuitatis ysaac usq; ad annū egressiois ex egipto. qputat' annū quadrigēti qnq;. quos more suo scriptura quadrigētos uocat. q; pegrinū futurū erat illud semē. siue i terra chanaan siue i egipto. Potest et sic intelligi. q; a quinto anno ysaac. quo p filiū anallē ceperit affligi. labor qn; gētoy qputet' ānoy. Accersuit iacob pzem suā et oēm cognationē i aiab; septuaginta qnq;. Septuagim' it' ptes sequit' i dīcēdo. ceterū i hebraica ueritate dūe tantū septuagim' reperiūt;

Sed et si ipam aiarū serie i genesi dputare uoluēis. addito ipō iacob et ioseph cū duob; filiis qui erat i egipto. septuagim' solūmodo aias iueies; Et defunctus est ipē et ptes mī et trāslati st' i sychem. De ioseph qdē solo scriptura refert. qd' ei; ossa de egipto trāslata; et i sychem st' tumulata. Verū. et ex hys bēi stephani vbi; et sū i hōmīni scriptis. qui eodē loco; icola erat. aiad uerēdū est. ceteros q; pūarchas ibidē esse sepultos. Quāuis mēoria ioseph merito celebrior habeat'. q; et her ipē de ossib; suis fieri mādauit; et ad cui; t' bā ciuitas ipā ptinuit. Siquē ihēo; i historia hē paulē sic refert. Trāsiit i qēs sychem. nō ut qdā ciuites legūt sichar. que nūc nouopolis appellat'. et ex latere mōtis garizim extructa ēra pureū iacob sup que dñs sedit itra uit eulam. Et paulopost. Itq; inde iat diuertes. uidit duodeci pūarcharū sepulchra. Itē i libro de optio genere it' pzetandi. Duodeci at' pūarche nō st' sepulchri i arboeth. sed i sychem. S; merito mouet qd' sequit'. Et positi st' i sepulchro qd' emit abraha pterio argēti a filiis emor filij sichem. Docet etiā genesi abraha ab efron filio scor ethei i mariatharbe locū sepulchri quadringētis argēti ciclis emisse. i quo ipē abraha ysaac et iacob et adā pthoplastus sepulchri st'. Itq; iacob de mesopotamia reuersū iuxta uerbe sychem pte agri quo tabnacula tēderat ab emor pte sychem datis cētū agnis accepisse. Nō emit ergo abraha sepulchru ab emor sychemita.

sed ab egypto ethio. i quo duoden priar,
che nō sē sepulci. sed i sychem ut dixim⁹
Verū bēs stephanus vulgo loquēs:
vulgi magis i dīcēdo sequit⁹ opinio,
nē. **D**uas ē pariter iugēs narratiōes
nō tā ordinē cūstantis hystorie. q̄
causa de qua agebat⁹ itendit. **Q**ui ē
i simulabat⁹ aduersus locū sōm et locū
docuisse. p̄tē ostēdē qmō ihc xpc ex
lege mōstret⁹ esse promissus. et qd'
ip̄i nec tūc moysi nec dno seruire
maluerit. **H**ec ut potui dixi. nō p̄e
iudicās sentētiē meliorē si assit. **P**or
ro qd' dicit⁹ a filiis emoz filij sychem.
i greco exēplari sc̄ptū est. a filiis emoz
qui fuit i sychem. **D**ad' genesis hysto
rie magis videt⁹ tūcti fieri potuēt.
ut idē emoz et p̄em⁹ et filiū sychem
noīe habēt. **C**ū appiquaret at tēpus
repromissiois quā ḡfessus ēat dē
abrahā. **I**llius utiq; de qua dictū est.
et post her exhibēt et deseruēt michi
i loco isto. **S**equit⁹ **D**es te ḡstituit
p̄ncipē et iudicē sup nos. **I**n tota
illos ḡtentioē sua redarguit iā tūc
legi moysi q; fuisse cōtrarios. **H**ic ē
moyses qui dixit filiis isrl'. **H**ec tū
vob' suscitabit de⁹ & fr̄ib⁹ v̄s. t̄p̄
me. carne visibilē. sed supna ma
iestate t̄ribilē. **R**e noua iqt⁹ et aduē
ticia xpi dicat⁹ esse doct̄na. ip̄e moy
ses cui noluerūt obedire p̄es v̄ū
p̄dicat. et i hoīs hūc forma futurū.
et cūctis aiab⁹ vite p̄cepta datuū.
Nūq; victimas aut hostias optulistis
michi anis quadraginta i deserto.
Quāuis necessitate seruēdi dno
libaret. mēte tamē auersi venientes

pdolis seruisse dicūt⁹. ex eo tpe quo
aurū i caput vituli trāformauerūt.
Nā qd' postea quedā dno eos legit⁹
obtulisse. nō volūate. sed ut ex hoc lo
co discim⁹. penarū fecerūt metu. et
eoy i defectioē. qui p̄pter ydola coluerūt
conuerūt. **D**no at nō ea que offerūt⁹:
sed volūate recipit offerētū. **D**eniq;
ubiūq; cōsilio fuit: sēp corde reuersi
sūt i egyptū. **E**t suscepistis tabnaculū
moloch. **Q**uāuis iqt⁹ viderem⁹ ad tab
naculū dñi victimas hostiasq; deferre.
tota tamē inētioē mētis fanū moloch
amplexati estis. **E**t at moloch siue
melchion ut sepe etiā legit⁹ ydolu āmo
nitarū. qd' it̄p̄tat⁹ rex vester. **E**t dimi
sistis deū viuū et verū. et si dñs remfam
id⁹. facture v̄e pro dno suscepistis.
Significat at luciferū. cui⁹ cultū sar
tarenor⁹ gre⁹ ob honore veneris ēat
mācipata. **E**t quia remfam ut dixi
factura v̄a vel reges v̄a it̄p̄tat⁹
iulja ḡsequēt⁹ aduēxit atq; ait. **S**ignis
quas fecistis adorare eis. s̄baudicue.
apocōnū suscepistis. **E**t trāstera vos
trās babilonē. **P**ter her iqt⁹ sarlegia
vos i babilonē tācūmodo. sed vltra
babilonia q; captiui ducem⁹. **N**ec pu
tādus est p̄im⁹ martir errasse. quia
p̄ eo qd' i iulja sc̄ptū est. trās damascū.
dixerit trās babilonē. **M**agis ē itel
ligētia q; v̄bū posuit. qz trās damascū
ducti sūt i babilonē. siue trās babilonē.
Tabnaculū testimonij fuit p̄ib⁹ v̄s
i deserto. **Q**uia dicebat eū contra locū
sōm age. hic ostendit dñm nō magni
p̄dere lapidū ornātū: sed splēdore
aiarū desiderare celestū. **V**bi s̄bitelligi

vult. sicut tabernaculum in templi factura desertum. sic et ipsum templum intelligat meliorem statu succedere debendum. iuxta quod olim iheremias percutiebat dicens. Nolite fidere in vobis medicis dicens templum domini. templum domini templum domini est. Et post aliquam. **F**aciamus inquit domum huic in qua invocatum est nomen meum. et in qua vos habetis fiduciam. sicut facti sunt vbi habitavit nomen meum a principio. et pericula vos a facie mea. **C**elum michi sedes est. terra autem scabellum pedum meorum. **N**on hoc carnaliter intelligendum. quod sic deus habeat membra collocata in celo et in terra ut nos cum sedemus. sed ut se indicaret interiori esse et superiori omnibus. celum sibi sedem. terram vero scabellum esse prohibuit. **Q**ui ut se etiam omnia circumdare monstraret. alibi se celum metiri palmo. et terram assere pugillo gladius. **S**piritualiter autem celum sanctus. terra vero peccatores insinuat. quia hijs videlicet deus inhabitando prestat: illos quod peccando prostrat. **A**ut quod locum rejectionis mee est. **N**on autem vobis vel marmoribus terrarum habitaculi locus: sed ille quem propheta subnectit. **S**uper quem autem requiescet spiritus meus? nisi super humilem et quietum et tremantem sermones meos. **Q**ui accepistis legem in dispositione angelorum. **L**ex est enim ordinata per angelos in manu mediatoris. **E**cce video celos apertos. et filium hominis stantem a dexteris dei. **C**um dominus christus et dei et hominis perfectus sit filius. quod est ad hunc beatus martyr hominis potius quam dei filium appellare maluit. **Q**ui plus vobis glorie videret. allaturus. si enim dei potius quam hominis filium appellare voluisset. ut hoc testimonio iudeorum confunderet. infidelitas

qui se hominem crucifixisse. et deum hunc credere noluisse meminere. **A**d confirmanda ergo beati marci patientia. celestis regni ianua panditur. et ne innoxius homo lapidatus titubet in terra: de homine crucifixus appareat coronatus in celo. **U**nde quia stare pugnans est vel adiuuans. recte a dexteris dei stantem vidit. quem iter homines persecutores adiutorem habuit. **F**let discordare videtur quod marcus eum a dextris dei sedere describit. qui situs iudicantis est. et quia tunc invisibiliter omnia iudicat. et ad extremum iudex omnium visibilis adveniet. **E**t circumdatus eum extra civitatem lapidabat. **F**ecit dominus ex parte portam passus est. qui nos elegit de mundo in supernum suum regnum et gloriam. **E**t stephanum qui advena mundi extra civitatem lapidatus est. **N**on enim habuit hic manentem civitatem. sed futuram totam mentem querebat. **E**t iuxta veram mutationem martiris mundi cordis ad celos intuitu dirigis: persecutor dure cervicis manus ad lapides mittit. **U**nde auctor ait. **L**apides iudea rebellis. in stephanum limphata rapis. qui crimine duro ~~facto~~ saxea se eris. **P**ositis autem genibus. clamavit voce magna dicens. **D**omine ne statuas illis hoc peccatum. **P**ro se quidem sanctus oravit. pro inimicis genua flexit. quia ipsorum maior iniquitas. manus supplicandi remedium flagitabat. **E**t mira beati marci virtus. qui sic zelo feruebat. ut eis a quibus tenebatur. palam sue perfidie culpas exprobraret. sic dilectione ardebat. ut in morte quam pro eis a quibus occidebatur oraret. **E**t omnes dispersi sunt per regiones

iudee & samarie. **H**oc est qd' dñs ipse
pcepit. **C**ū psequer' vos i ciuitate
vna fugite i alia. **I**lli' ē m'itu gene
bat: ut tribulatiois occasio. fiet eua
gelij semi. **Q**uarta. **I**ncedebat autē
turbē hys. **Q**ue a philippo dicebat.
Et ex p'senti caplo. et ex samaritanie
mulieris hystoria. p'p'ti animi ad cre
dedū hanc gēte fuisse probat. **T**ur sy
mon & ipse credidit. **D**el bti philippi
v'bis. et virtute dicitur veniente
dno credidit. ne vt magis credibile
est credi se quoadusq; baptisma susci
peret simulauit. vt quonia laudis
eius ~~disertissim' audivissim'.~~ ita x vt
xpm se credi velit. sicut hystorie
narrat. actus ab eo q' b' m'itauit
la facit dicit. **Q**u' etiā suafors
eius fecisse docet. q' auctoris
sui malignis artib' istituti. et
clam fraude qualibet igressi.
baptisma fuerit q'sueuerat. **M**iserit
ad illos petru' & iohem. **E**t pulchre hor
arator expoit. **S**epe sibi sonu petri
facit se iohem. **E**cclē q' vigo placet.
Notandū at' qd' philippus qui sama
rie euagelizabat. vng de septē fuit.
Si ei apls esset. ipse utiq; manu ipo
nē potuisset. vt acciper' spm scm.
Hoc ei solis pot'firib' debet. **N**ā p'bris
sue extra epm sue p'ntē epō cū hap
tizat. cuiusmate baptizatos vngē
licet. sed qd' ab epō fuit q'secratū.
nō tamē f'itē ex eodē oleo signare.
qd' solis debet. epō. cū tradit spm
p'actū baptizatis. **D**ecumia cui
rean' sit i p'dictōe. **S**ā vici. cū ma
ledictiois sententiā pferūt. nō ad hanc

ex voto vltiois. sed ex iusticia exanimis
erupit. **I**ntus ei s'ibile dei iudiciū aspi
ciūt. et mala foras exurgētia quia ma
ledicto debeat ferire cognoscūt. **E**t eo i
maledicto nō peccāt: quo & ab iterno
iudicio nō discordat. **C**ū ei et maledi
cētis inortētia pmanet. et tamē eū q
maledicit' vsq; ad iteritū maledictio
absolbet. ex v'usq; p'ris sine colligit.
quia ab vno & itimo iudice iteū sente
tia sup'ta iugulat. **U**nde & hic symon
qui a petro maledictū accepit. etna
dāpnatioē peccit. **E**t itra bariesus a
paulo in epatus. mox est cōi luce frui
datus. **I**n felle ei amaritudis. & obliga
tioē i'iquitatis video te esse. **I**deo sps
scs i coluba d'scēdit. vt eos qui se accipe
velit. simplici' esse docēt. **N**ā q' fel a
maritudis i corde reseruat. q'libet hap
tizatus videt. nō est i'iquitatis sue vici
lis absoluetus. sed q' ad p'ctū hora hap
tizandi purgatus. mox acriori est de
mone septēpliciter oppressus. **F**rustra
g' grām sps. enīe tēptat. qui se mēte
coruina nō curauit exuere. **S**urge &
vade contra meridianū. **V**ene i meri
die querit' iueit' & abluir' ille. qui
denotioē portoris arde. velut quedā
gētū p'imitie deo meruit q'secrari.
In quo specialit' illud psalmiste q'pletū
est. ethiopia p'ueiet manū ei' dno. **A**d viā
que d'scēdit ab i'p'lm i gaza. **H**ec est deser
ta. **N**ō viā sed gaza d'serta dicit'. **D**et'
ei illa gaza qui terminū quodā erit
chananeoz iuxta egiptū. ad solū vsq;
destructa. et alia pro illa alio loco q'struc
ta est. que allegorice gētū plebē desig
nat. olim a dei cultura d'serta. neq;

vllis ppharū pdicatorū exculta. **V**ia
 vō qua ad eā ab iherosolimis descendēs
 fontē salutis aperuit. dñs xpc est. qui
 ait. Ego sū via et veritas et vīa. **V**ia
 supra iherlm ad mō iherma descendit.
 nūq̄ reatus nūq̄ nigredinē baptis/
 matis vnda dealbauit. **E**t ecce vir ethi/
 ops eunuchus potēs. **P**ro virtute &
 integritate mētis vir appellat. **V**er
 tmerito. qui tātu studij i septuaginta ha/
 bebāt. ut eas etiā i vīa legē nō cessa/
 ret. tācuq̄ amoris i religioē gerebat.
 ut aula regia derelicta. de vltimis mū/
 di p̄tibz veniret ad rēplū dñi. **U**nde iusta
 mercede dū querit it̄ p̄cedē lertiois.
 xpm que querēbat inuit. **P**lusq̄ vt
 iheronimū ait i deserto fonte ecclē. q̄
 i aurato rēplo reperit synagoge. **I**bi
 eī qd̄ iheronimū admirādo p̄cloquit̄
 mutauit ethiops pelle suā. id ē. forde
 p̄coz abluen. de lauachō ihesu dealba/
 tus ascedit. **C**andaris regioē ethiopia.
Et i libro regū legimq̄. quia regina
 austri venit a finibz t̄re audire sapiāz
 salomōis. **M**oris q̄ppe fuit illi natio/
 ni. semp a feis regi: casq̄ candares
 appellari. **E**t cui erat sup oēs gazas ei.
Regina ethiopiū thesaurariū p̄mit/
 tes i iherlm. gētū designat eccliam.
 v̄tutū fideiq̄ dñō dona largiturū.
Sed & nois ethimologia querit. **P**o/
 test etiā candaris ex hebreo ḡmutata
 it̄pretari. **I**pa q̄ppe est cui i psalmo
 p̄h̄is qui ḡmutabūt i sc̄pto dicit.
Audi filia & vide & inclina aurē tuā
 & obliuiscē ip̄lm tuū et domū pat̄s tui.
 et cetera. **D**ixit at̄ sp̄c philippo. **I**n cor/
 de sp̄c philippo loquebat. **S**piritui

ei dei q̄i quedā nob̄ v̄ba facē est. ocul/
 ta vi ea que agēda s̄t it̄mare. **E**t
 omis ad occisionē ductus est. **S**icut
 omis cū duct̄ ad victimā nō repug/
 nat: sic ille p̄ria pas̄ **e** sus est vo/
 lūntate. **V**el altiori **e** intellectu.
 sicut agnū i pascha imolari solebat:
 sic pascha n̄m̄ imolatus est xpus.
Et sicut agnū corā tondeēte se. sine
 voce. **N**ō solū sanguine suo nos redē/
 mit. sed & lamis operuit. ut algētes
 infidelitate. sua veste claresceret.
 et audirem̄ aplm nob̄ loquētē. **Q**uē
 i xpo baptizati estis. xpm induistis.
Sic nō aperuit os suū. **C**ū i passioē
 sua pilato & p̄t̄ificibz paucis.
 hēodi nulla responde voluit.
In hūilitate iudiciū ei s̄blatū ē.
Quia iudex om̄ iudicis nō rep/
 perit veritate: sed absq̄ vlla
 culpa. seditioē iudeoz & pilati
 voce dāpnatus est. **G**enerationē ei
 q̄ enarrabit. **A**ur de diuinitate
 ei accipiēdū est. qd̄ ipossibile sit
 diuine natiuitatis nosse misteria.
 de qua p̄ loquit. **A**n̄te luciferū ge/
 nui te. **A**ur de p̄tu v̄ḡis. qd̄ difficul/
 ter possit exponi. **C**ui rationē māie
 querēt̄ p̄ angelū dicit. **S**p̄c sc̄us
 supuēct̄ i te. vt vel ab angelo vl̄
 ab euāgelista tantū natiuitatis ei
 dicat̄ sacramēta. cuius narrator
 trāissimq̄ est. **N**ō tollēt̄ de t̄ra v̄im
 ei. **V**t nequaq̄ i t̄ra: sed i celo vi/
 ueret. **A**peries at̄ philippus os suū. **26**
Philippus it̄pretat̄ os lapadis. **D**ul/
 cherq̄ sensus est. qd̄ os lapadis siud
 aperiret os: dū obscura p̄phetic i

scientie lumē profertur. **Quoniam** et
 iuxta historiam possit ista oculo curio
 designare aliquā longiorē futurū tū
 ei esse sermonē. **Venerūt** ad quā
 dā aquā. **Est** hodie bethsoronius
 ī tribu iuda eūribz ab helya hebron
 ī vicesimo lapide. iuxta quē fōs ad
 iudices mōtia ebullies. ab eadē qua
 gignit sorb. et humo. **In** hoc est
 eumichus a philippo baptizatus.
De philbz me baptizari. **Et** iussit
 stare curū. **Hic** alia translatio iuxta
 grecū exemplar aliquot versus plus
 habet. ubi scriptū est. **Ecce** aqua. **De**
 philbz me baptizari. **Dixit** at ei phi
 lippus. **Si** credis ex toto corde tuo.
 saluus eris. **Rēdēs** at dixit. **Credo**
 ī xpm filium dei. **Et** iussit stare curū. **Et**
Et hos ergo versiculos credo p̄mū
 a nō q̄ ip̄re traslatos. sed scriptoz
 vicio postea fuisse s̄laros. **Sp̄s** dñi
 rapuit philippū. **Sunt** qui hec ange
 lū ī spū s̄o ferisse testant. ut **tho**
 pdit. **Evangelizabat** civitatibus
 iertis: donec veniret cesareā. **Cesa**
rea palestine dicitur ubi ista domū
 habuisse describit. que vsq; hodie
 demonstrat: nec nō et cubicula
 quatuor filiarū ei⁹ v̄ginū p̄phetarū.
Saulus at adhuc sp̄it̄s minaz
 et redis ī discipulos dñi. **Presentes**
 videlicet credibz afflicis: et minis de
 terres absentes. **Saule** saule qd
 me p̄sequeris. **Nō** dixit qd p̄seq̄
 ris mēbra mea. sed qd me p̄sequis.
 quia ī corpe sua qd ip̄e est eorū
 adhuc patit̄ inimicos. **In** cui⁹ etiā
 mēbris beneficia collata sibi fr̄a

esse denūciat. cū ait. **Esurivi** et dediti
 michi māducare. **Et** exponēdo s̄būxit.
Quoniam vni ex minimis meis fecistis.
 michi fecistis. **Ego** sū ih̄c quē tu p̄seq̄
 ris. **Nō** dixit. ego sū de⁹. ego sū filius
 dei. sed humilitatis iqt̄ mee istema
 suscipe: et tue supbie squamas depo
 ne. **Surge** et īgredē civitate. et dicit̄
 tibi qd te oporteat face. **Nō** q̄tinuo
 que esset faciēda. sed ī civitate post
 modū audicēda p̄monuit. ut tanto
 post ī bonis solidius staret. quāto
 prius eversus fudit̄. a pristino er
 rore cecidisset. **Apertisq;** oculis ni
 chil videbat. **Nequaq;** potuisset bene
 rursus vidē. nisi prius excecatus fuisset
 bene. et p̄ria sapiam qua p̄tur
 bat̄ excludēs. fidei se p̄ gēta q̄mittēt.
Et eāt̄ eoz diebz nō vidēs. **Quia** dñm
 nō credidēt̄ etiā die resurgēdo v̄cis
 se. suo iā istruit̄ exēplo qui tenebras
 triduanas luce reuērsa mutaret.
Ego ei ostēda illi quāta oporteat eū
 p̄ noie meo pati. **Nō** debet iqt̄ time
 ri quasi p̄secutor. sed potius q̄ frater
 amplecti. qui aduersa que s̄as itū
 leat. propius est sustinē cū s̄as. **Et**
Post ceciderūt ab ocul' ei⁹ t̄p̄ squame.
Staconis omē corp⁹ dicit̄ squamis
 esse q̄tectū. **Quia** ergo iudei serpētes
 et gemimina s̄ viperinū vocati. qui
 illoz p̄fidia fertabat. quasi pelle ser
 pērina oculos cordis obtexerit. **Sed**
 cadētibz sub manu ananie ab eius
 oculo squamis. mōstrat̄ ī facie. qd
 verū iā lumē recepit ī mēte. **Acti**
pietes at discipuli ei⁹ nocte. **In** gre
 co at nō est addicū. ei⁹. sed tātūmodo

discipli. ut generaliter xpi vel ecclie
intelligant. **N**ondum et paulus discipulos
fecisse legitur: sed solum iudeos confudisse
qui habitabant damasci. **P**ro muro de
miserunt eum. sicut mittendo in sporta. **H**oc
effugium gentium hodieque seruat in ecclia.
quando quis antiqui hostis insidias vel
huius seculi laqueis circumfusus. spei fi
dei que sue munimine saluat. **M**arg
et damasci. qui sanguinem bibens
interpretatur: aduersitas seculi est.
Rex aretha qui interpretatur dissentio.
dyabolus intelligitur. sporta que iudeis
palmis que solet confici: fidei et spei que
conuictione designat. **I**ucus est uiri
ditate fidei. palma spem uite eterne
significat. **Q**uis ergo se muro ad
uersitatis videt cinctum: sportam uir
tutis qua euadat testis ascendat.
Cum autem uenisset in iherosolimam. reprobatur iugiter
se discipulis. **N**on enim mox baptizatum
credam uenisse ad apostolos in iherosolimam. sed
sicut ipse galachis scribit. primo abisse
in arabiam. et iterum reuersum esse damas
cum. deinde post annos tres uenisse ihe
rusolimam uidisse petrum. et mansisse apud
eum diebus quidam. **A**lium autem apostolorum uidisse
se neminem: nisi iacobum fratrem domini.
At deinde sicut et lucas exequitur uen
nisse in presens syrie et cilicie. **U**trum autem
prima an secunda uice damasci insidias
perulerit. non facile patet. **M**axime et secunda
intelligi potest. ex eo quod dicitur. multis
diebus impletis. quod silium fecisse iudeos eum
interficiendi. **I**dem autem lucas arabiam
pretermittere uidetur quod ibi minime
predicauerit. iuxta quod ipse in se
quentibus agrippe regi loquens ait. quia

damasci primum et iherosolimis et in
omni regione iudee predicabat. **B**ar
nabas autem apprehensum illum. duxit ad
apostolos. **H**ic est barnabas ille cipus
genere leuitas. qui supra precium
agri sui ad precium apostolorum attulisse me
moratur. **L**oquebatur quoque et disputa
bat cum grecis. **R**omam quod grecos
in iherosolimam. iudeos in damasco. que gen
tilium est ciuitas docuerit. ne forte
hoc significet. gentiles in ciuitate
dei ad uenandos. et iudeos in perfidia
gentium esse lapsuros. iuxta quod ysaias
ait. **E**t uertetur libanus in chermel:
et chermel in saltum reputabitur. **I**n
uenit ibi hominem quendam nomine eneam.
ab annis octo iacentem in grabato. **E**
neam iste gentium significat humanum.
infimorum prius delectatione languet
cem. apostolorum ope et ore sanatum. **Q**uia
enim et mundus ipse. quatuor plagis
sublimatur. et cursus seculi annis qua
tuor temporibus uariatur. quicunque prese
ntia laborum et gaudia amplectitur: quibus
quaternario annorum numero grabato
sternitur et neruis. **G**rabatum quippe
est ipsa segnitudo. ubi requiescit
animus eger et infirmus. id est in uolup
tate corporis et omni delectatione seculi.
Enea sanet te dominus ihesu christe. surge
et sterne tibi. **Q**ue de paralitico au
rauerat. mox surge et sterne sibi
precipit. spiritualiter infirmus. ut
quisque fidei solidamentum in corde per
cipit. non solum corpore in quo desit
diosus inueniat discutiat. sed etiam
bona opera in quibus requiescere ualeat
pariat. **I**n ioppe autem fuit quidam discipula

sup

actus

aplozu

noie tabita. que tepretata dicitur
 dicitur. Idz. damula vel caprea. Sig-
 nificat at. aias virtutu studio sbli-
 mes. sed homi opinione gceptibi-
 les. Neq; ei btus lucas it'ptatioe;
 nois augetur. nisi magnu eide mis-
 teriu tesse cognoscet. **D**amula qd
 pe vel caprea. aialia st' natura si-
 milia. sed magnitudine differetia.
 que morat' i excelsis montibus.
 et quib de longinquo videt oes qui
 veniut. vnde z ab acimine cerne-
 di grece dicitur vocat'. **D**ic m/
 miru sa meritis opm i excelsis
 habitates. metis gceptatioe a sup-
 nis sagaciter icendit. et ibi suma
 ac cauta c'uspectioe se i vigilat.
Nam qd' munda qde her aialia iuxta
 lege. s; timida st' z ibellia. iuxta
 qd' natura eoz exprimes martial'
 ait. **D**ente timet' aper. defendit
 cornua ceruu. **I**mballes dame.
 qd' nisi pda sumq. **N**one mani-
 feste significat eos qui simplicit'
 viuere. discretioq; gressu actiois qd'
 fissa vngula icede. et vbu di gtinua
 meditatioe ruminare sangut.
Qui si vel ignoratia forte vl' ihu-
 mitate morte icurrerit spuale.
 p' itatiois tamen rec' itegritate re-
 suscitari meret'. **S**icut petro ipi
 stigisse m'ozat'. cui v'issime qd'
 de douda scriptu est aptari potest.
Fan est at i dieb' ill' vt ifirmata mo-
 iet'. **S**i ei cu p' fragilitate nature
 mortalis aliqua delinquit. quasi
 i dieb' opim bonoz casu sbite ihu-
 mitatis occubut. **S**ed mox lacrimis

insutat. spem recupade virtutis asse-
 dit. sc'oz auxilia iuocant. et sua que
 iter miserat bona acta recogitant. fa-
 ciut p'fro qd' soqt'. **Q**ua cu lauisset
 posuerunt ea i cenaculo. z cetera que de
 petri euocatioe et eleosinay doudis
 ostensioe narrant'. **E**t causteturut illa
 oes vidue fleret. **V**idie st' pie cogi-
 tatioes aie petreus. que sensus p'isti-
 ni vigore qd' v'iri regime ad tepus
 omiserunt. que p' aia delinquere nre
 est suppliciter exoret. **E**t ostendetes ves-
 tes z tunicas. qd' faciebat ill' doudis.
No suis pro defuncta vocabq. sed ipi
 p'cabat' opibq. qm eleosine no solu
 a sola s; z a p'ma morte liberat.
Dixit. tabita surge. **E**t illa aperuit
 oculos. et viso petro resedit. **I**ustificus
 oculo c'surgens. vt prius metis oculos
 aperiat. et agnita deide petri voce
 resideat. lumetq; sue c'uspectiois qd'
 p'dideat recipiat. et ad doct'na eoz q'
 se adiuuerit viuat. **I**as at illi ma-
 nu. erexit ea. **C**ontacta petri manu.
 tabita c'surgit. quia languet aia petri;
 nullo melius ordine. q' sc'oz ex'plis
 coualescit. **S**ic at qda cat i cesarea
 noie cornelius. et cetera. **N**o virtuti-
 ly ad fide. sed fide p'tingit' ad virtutes.
 vt btus papa gregorius opponit.
Corneliq; ei iqt' cui' eleosine ante lap-
 tismu angelo teste st' laudate. no o-
 peribq; ad fide: sed fide veit ad opa.
Si ei no credidat deo vero. et ante
 baptismu no credebat. que orabat.
Vel quomodo huc op'e deo exaudiat.
 si no ab ip'o se i bonis p'fici petebat.
Sciebat igi' creatore omi' d'ni. sed

Caplm decimu.

quia ei op^o filius incarnatus esset
 ignorabat. **Fide** habuit. cui⁹ orones
 & elemosine placere potuerunt. **Bona**
 at actione promeruit. ut deū p^ofecte cog
 nosceret. et de unigenito ei⁹ incarnationis
 misterium corderet. quatin⁹ ad sacrame
 ta baptismatis pueniret. **P** fide ego
 puenit ad opa: sed p opa solidatus est
 i fide. **V**idit i visu manifeste quasi ho
 ra diei. nona. & **B**ene otacula bap
 tismi petedi hora nona accipit. quia
 i morte ipi⁹ qui hora nona spm tra
 didit. erat baptizandus. **M**itte & n^o
 viros i ioppen. **C**ū elemosina p^orib⁹
 susceptis. mox doctor salutis accersi
 ri iubet. manifeste inuit. qd' ele
 mosinis illi⁹ ac p^orib⁹ plenā suē salu
 tis ignitionē a dno quesierit. **V**oca
 uit duos domesticos suos. et milite^m
 metuerē dnm. **T**res misit ad petru
 corneli⁹. quia a creditura gentilitas a
 pllice fidei. europa. asia. africaq³ sbe
 git. p^orim studijs militari⁹. hoc est.
 istantia p^odicandi. p^orim domesticis ne
 gocijs occupandis. **N**otaq³ qd' vng
 miles et duo domesticis mittat. **Q**ua
 to ei fortiores tanto pauciores i ec
 cle mehis iucies plures qui audire
 vbu^m q³ dice sciat. **A**scendit petrus i
 superloza. **S**ignificant eccliam relictis
 terrenis cupiditatib⁹. conuersatione^m
 i celo habitura. **V**t oraret circa hora
 sexta. **S**exta hora petrus inter me
 dias preces esur⁹te. salutē vtiq³ mū
 di. que dno sexta etate scilicet querē
 & saluare venerat. qd' & ipse voluit
 dicitare. cū eadē diei hora sup sama
 ritane puteū siciebat. **E**t descēdens

vas qdā velut lintheū magnū.
Vas illud eccliam significat. i corrup
 tibili fide predicta. **L**intheū ei tinea
 nō gsumit: que vestes alias non
 corrupit. **E**t ideo qui vult ad misse
 riā ecclie catholice p^otinere. excludat
 de corde suo corruptionē maliciā
 cogitationū. et ita ~~in~~ i corruptibili
 liter firmet. i fide. ut p^ouis cogi
 tationib⁹ t⁹ a tinea nō rodatur i me
 te. **A**lter. **T**inea heticus est. vesti
 metū dno corrupere volēs. sed dno dis
 pesante nō valet. qd' etiā i tunica
 illa dno figuratū est. quā milites
 scinde nō audebat. **Q**uatuor i⁹is
 s^omitti de celo i tra. **Q**uatuor i⁹ia
 quib⁹ lintheū depēdebat. quatuor pla
 gas oculis tra^m designat. q³ ecclia.
Ipa est ei ciuims dei m^o i morte s^o
 ei⁹. dilatās exultationē vniūse ēre.
Qd' ei de celo s^omittit. idicat non eū
 sola supuentis sp^o s^o gra. seruari
 pariter & augeri. **V**nde dicit i apo
 calipsi iohis. **V**idi ciuitatē scām ih^olm
 nouā descēde de celo a deo. **P**ossūt
 etiā quatuor i⁹is. euāgeliste figu
 rari. p quos ecclia celesti munere
 i⁹uit. atq³ s^olminat. **I**n qua erāt
 oīa quadrupedia & serpētia ēre cū
 volatilib⁹ celi. **A**lalia illa. oēs gētes
 suē errorib⁹ imude. sed t^oina sub
 missioē. id est i ministerio scē trini
 tatis i baptismo mūdare. que hoīs
 p^omaginē relinquentes. bestiarū &
 serpētū supsere figurat. **V**nde ad
 heb^odē. **I**pe dolosa maliciā dicit.
Ite dicit vulpi illi. **V**el ad phariseos.
Gemmina viperarū. **E**t ad libidinosos.

Equi famelicis in feras facti sunt. Et de
 ipudicibus, Nolite seminare ante porcos.
 Et de voluptuosis, Neque mittatis margaritas vestras ante porcos. Et de super-
 bis sicut ac dolosis, Vulpes foueas habent.
 et volucres caeli nidus. Et in coram de
 oibus. Et homo cum in honore esset
 id est ad ymaginem dei factus, non
 intellexit, quoniam natus est iumentis inspic-
 tibus. Perit autem id est corruptum hominem sa-
 lomoni ostendit dicens, Deum time et man-
 data eius observa. hoc est eius ois homo.
 Surge petre: occide et manduca. Surge
 quod est ad euangelizandum preparare.
 occide in gentibus quod fuerat: et fac quod es.
 Qui enim manducant cibum foris positum,
 in suum corpus traicit. Praecipit ergo
 ut natio esset per tardulitatem ante foris
 posita, iter facta praeterita vitam socie-
 tati ecclesie quam significat petrus iterare.
 iuxta quod de seipso paulus apostolus ait,
 Ego enim per legem, legi mortuus sum: ut
 deo viuam et christo. Et iterum, Vniu-
 uersa non ego, uiuunt uero in me christo. Qui
 uero ab hereticis circumueniuntur, qui uiuunt
 deuorantur a morte. Quia nunquam man-
 ducant omnem coram aut immunda. Illis
 iudeorum prope dei se iactans esse, coram ci-
 uibus uocat quibus oes uentus homines.
 Verbi gratia, Quilla carnea, ostreae,
 lepores, et istiusmodi auaritia, que
 unguis non findunt et non ruminant,
 nec squame in piscibus sunt, immundi uero
 cibi et dicitur, bestiarum autem carnes uel
 reptilia nulli mortalium comestibiles.
 Hoc autem factum est per petrum. Quia per qua-
 tuor pres oibus finem misterium sancte
 trinitatis aduadent apostolis predicandum erat.

ideo quatuor linee etiam uice de celo sub-
 misse sunt. sicut ut beatus ambrosius interpre-
 tat: tercio reperitur figuram operationem et
 trinitatis expressit. Et ideo in mysteriis iter-
 rogatio trina defertur, et confirmatio tri-
 na celebratur. Nec potest quod nisi trina
 confessio purgari. Unde et ipse petrus in
 euangelio tercio interrogatur, utrum diligat
 dominum, ut trina responsio uicula quod dominum
 negando ligauit absoluit. hec oportune
 petro responsa sunt ostensa, cum cornelius
 gentilis ad exhibendum eum mitteret, ne dubi-
 taret recalcis christianam tradere fide. Et
 est ex illis aiantibus euangelico uase mo-
 stratis. unde et a spiritu sancto hoc idem facere
 confirmatur. Et statim receptum est uas in
 celum. Post trina immersione lintheum
 celo recipitur, que propter huiusmodi quassa-
 rione qua per fide et baptismum mundata
 peregrinat ecclesia, celestis iam habitatio
 felix est, et eterna. Sequitur, Et dicit
 spiritus eius, Ecce uiri tres querunt te. In me-
 re, hoc est a spiritu, non in aure carnis au-
 diuit. Surge itaque et descede, et uade
 cum eis. Descede de tecto, et ad predicandum
 ire iubetur, ut ecclesia dominum non solum alta sub-
 eundo speculetur, sed eide et in finibus quibusque
 et qui adhuc exterius positus, sed tamen
 ostium symonis, id est, obedientie pulsantibus
 ad actiuam vitam redeundo, uelut elato
 surgendo predicet, iuxta quod ait, Videbitis
 celum apertum, et angelos dei descendes et
 ascendes super filium hominis. Cuius bene domus
 iuxta mare posita memoratur. Mare
 est fluctuagos sicut tumultus, furores,
 quod designat, ubi homines improbi qui pisces
 audivissimum sese in uice persequuntur et deuo-
 rant. Sed uero conuersatio in celis est.

Qui estis terrenis domus huius habitatiois
dissoluat^r. edificatioe ex deo habent
domu no manufactam. et na i celis.
Ecce ego su que queritis. **Q**ue causa
est ppe qua vestris. **S**pr ei adesse mi-
lites dixit. et causa qua venerant
tacuit. **Q**uia ad gsidenda huane
mentis huilitate aliqui pphetie spr ex
pte raim tangit. et ex pte no tangit.
Et fcm est cu iuisset petrus. obuius
eat ei cornelius. et pcedis ad pedes ei
adorauit. **G**estu corpis pmostrat cor-
nelius. qd itus i corde deuotiois habuicit.
Doctori ei suo obuia veit auditor.
qui mudo ei i tecto pectore sedulus au-
re atq; ihianti desiderio vbu fidei sus-
cepit. **N**a qui tarde ad credenda ptra-
hit^r: quasi a doctore iacis erigit^r. **S**ed
qui de sue vite miraculis erubescis.
pcedo i facie huilitatis parie z pudo-
ris indicia pferit: iure a suo pceptoe
meret^r erigi. **P**etrus voluauit eu.
dices. **S**urge. et ego ipe homo su. **C**o-
munionem que equalitatis meruit
scitas actiois. **N**a i ananie z saphire
culpa zelus vlciois ius aperuit pntis.
Et michi ostendit deus nemine gem aut
imuda dice hoiem. **H**oc vtiq; ostendit.
cu vox angellca sonuit. **Q**ue de pui-
ficauit. tu ne coe dixeris. **A** nudius
qeta die vsq; i hac hora oras era nona
hora i domo mea. et ecce vlt^r sterit are-
me. z^o. **I**n greco z i latinis quibusda
codicib; ita septu est. **I**n qeta die vsq;
i hac hora era ieiunans z adorans. a sexta
hora vsq; ad nona. et ecce vlt^r. z^o.
Multu decebat illu exaudiri. qui ista
tia deprecandi tri-ib; horis cotinuatis.

a sexta ptrahebat^{ad} nona. **Q**uo tpe
dus ipe qui rogabat^r pro totius mu-
di salute ex-^osis i cruce manibus
orabat. **V**erbu misit filie isrl anu-
cias pace p ihm xpm. hic est om dñs
In hoc apparet ipe deu acceptore no
esse psonaru. quia filiu suu unigeni-
tu qui ^o dñs om atq; qditor est. cu
generi huano pace face iussit. i cui
noie pphetis attestatib; i remissione
pccoz no iudei tantu. sed ocs qui cre-
dnt accipiat. **P**os scitis qd' vbu p
vniusa iudea. z^o. **B**reuit^r oia que i
simbalo dicunt^r z pplexus est. qd' ihc
xpc sit. qd' om dñs. qd' iohis voce p-
conatus. qd' spu sco pvnctus. qd' deo
i habitante p miracula declaratus.
qd' crucifixus z a mortuis suscitatus.
suus q; manifestatus. qd' iudex om
i fine vcturus. qd' q; etia eccl'a sua
p fide. totu sit i fine dilataturus in
orbe. **Q**uomodo vnxit eu **d**ñs deus
spu sco z vltute. **N**ia editio dicit.
Sicut vnxit eu de q. **P**redicauit ergo
iohes ihm. sicut vnxit eu de q spu sco.
tuc vtiq; cu dicebat. **I**pe baptizabat vos
i spu sco. **E**t iteru. **E**t vidi spm descē
dētē quasi coluba sup eu. **V**inctus ē
ergo ihc no oleo visibili. sed dono gre.
qd' visibili significat^r ungueto. quo
baptizatos vnxit eccl'a. **N**ec tamē
tuc vnctus est spu sco. qm sup eu bap-
tizatu velut coluba descēdit. **T**uc ei
corpus suu. id ē. eccl'am suā pfigura-
re dignatus est. i qua pcepit bap-
tizati accipiūt spm scm. **S**ed ista mis-
tica z visibili vnctioe tuc ielligē-
dus est vnctio. qm vbu di caro fcm z.

id est. qn̄ huana natura sine vllis p/ cedētibz bonoy opm̄ meritis. deo vbo est i vco vgis copulata. ita cū illo fiet vna psona. Ob hoc officinā sū natū de spū s̄o & maia v̄sū. **Qm̄ de q̄ eāt cū illo. Idz p̄z cū filio. Meli⁹ est ei sic itelligē. q̄ diuinitate filij cū hoīe q̄ assūpsit colūbitante significari. et ne xpī psona geminare. et ne i nestorij dogma cadē videamur. Nōb q̄ mā ducam⁹ & bibim⁹ cū illo postq̄ vsur/ rixit a mortuis. Hic b̄s petrus qd̄ i euāgelio nō recitat. expōit. post vsur/ rationē scilicet h̄sse bibisse cū dno. nisi forte illic credam⁹ idicatu vbi ait. **Donec illud bibā vobcū nouū i domo m̄is mei. Cecidit sp̄ s̄c̄s sup oēs q̄ audiebat v̄bū. De baptisma gētibz tradere dubitet. sp̄ s̄c̄s testimonio affirmat. ipas lauacri aquas quas s̄c̄s f̄icare solet nouo ordie p̄curat̄is. qd̄ semel i testimoniu fidei gētū. nūq̄ vō i iudicis reperit. euenisse. Et iussit eos i noie ihū xpī baptizari. Cū ecclā regula sit fides i noie sc̄e trinitatis baptizari. q̄ritz q̄modo lūas p̄ totū hui⁹ libelli textū nō aliter q̄ i noie ihū xpī baptismū dicit testat. **Qd̄ ita b̄s ambrosij soluit. qd̄ p̄ vni/ tate noie ipletū misterū sit. quia si/ ue xp̄m dicit & dū p̄m a quo vnct⁹ est filij. et ipm̄ q̄ vnct⁹ est filius. et sp̄m quo vnctus est designasti. scriptū est ei. ih̄m a nazareth. q̄mō vnxit eū de⁹ spū s̄o. Sive p̄m dicit & filiū ei⁹ & sp̄m. tres pariter idicasti. si tamē id et corde q̄phendas. sive sp̄m dicit. et dū p̄m a q̄ p̄cedit******

sp̄. & filiū. quia filij q̄ est sp̄ n̄cupasti. **Unde & vt ratio copulet. auctoritas. i spū q̄ vco baptizari nos posse sperum idicet. dicete dno. Vos at baptizabim⁹ i spū s̄o. Et apls ait. Qd̄ ei i ipō coipe i vno spū baptizati sum⁹. Aliter. p̄pue d̄gnit nos i noie d̄m baptizari. ihsa xpī. qd̄ sicut apls ait. q̄cūqz baptizati sum⁹ xp̄o ihū. i morte ip̄ij baptizati sum⁹. **Et vidi quadrupedia t̄re & bestias et reptilia & volatilia cell. & Hirū q̄mō her quidā sup ecclā quibusdā veteri lege phibit̄is. nūc vō māducādis iēp̄ret. cū nec serpētēs nec reptilia possint edī. nec ip̄e petrus sic itellexit. sed oēs hoīes equaliter ad xpī euāgelia prouacari nullūqz secūdu naturā esse pollutū. Rex ei quare bestias comedit. sed quare bestiis cōtrauerit iā repatq. misterū hui⁹ v̄sionis expōit. **Venerūt at̄ m̄cū et sex fr̄es isti. Pulchre septenario fin/ trū m̄o teste gr̄a sp̄ s̄c̄s septiformis effusa est. Aliter. quia sex d̄ dieb⁹ m̄ud⁹ iste est formatus: p̄ sex fr̄es. opa p̄m mōstrat. Qui bene doctore comitat. quādo suis auditorib⁹. iter v̄ba exhor/ tatiōis. exēpla p̄fē demonstrat opatiōis. **Et gl̄ificauerūt dū dicētes. Ergo et gē/ tily deus p̄tētā ad vitā dedit. Hoc est qd̄ i b̄i iob libro legim⁹. Ab aq̄lone aurū v̄iet. et ad dū formidolosa lauda/ tio. Quia p̄ius fr̄ido gētū pectore splēdor fidei exortus est. et pro iopinatu fide. iudex dū tremēdo gl̄ificat. **Pam/ bulauerūt vsqz ad fenicē & r̄p̄ū et an/ thiochia. et hinc post iā reuelationē sindonis euāgelice. i qua molliter spe supna aialia s̄c̄a quiescerēt. res cedē**********

Cap xi.

cresece ceperunt. cum per exteras provincias. **U**lulas & ciuitates non solum iudeis. sed & gentibus euangelium predicat. **P**rofectus est autem tharsu. ut quereat saul. **D**icitur est supra quia de iherusalimis saulus clam mittit tharsu. **E**t surgens unus ex eis nomine agabus. significabat per spiritum fame magna futura. **A**gabus potest nuncius tribulationis interpretari. id est qui secundum nomen suum et hic fame generale. et ista paulo apostolo uicta prophetat. **M**osuerunt in ministerio mitti habitantibus in iudea filiis. **S**ciebat in iudea et maxime iherusalimis fame acrius seuitura. ubi pauperes sanctorum erant. qui rebus suis. domibus. agrisq; ueditis. preterea deferretes apostolis; pecunijs acq; uedis non multum uictis uocabant. **S**ed et nonnulli per officio fidei ab ipsis iudeis in uictis pro substantia multabant ablata. quibus dicit apostolis. **E**t rapina bonorum cum gaudio suscepistis. **N**os inter eleosinarios religiosorum helenice adiebano regina facta memorat. que pro rata ab egipto frumentis. iherusalimitate uictis largissime ministrant. **S**unde et honorificam ante portam eiusdem uictis meruit sepultura. **E**odem tempore misit herodes rex manus. **N**on famis uictis tunc. quam quarto claudij anno factam historie referunt. cum herodes tertio eiusdem sui anno defunctus. sed illo haud dubio tempore. quo oblationes iherusalimam deferrebant. **N**on autem putemus herodem qui tetrarcha erat postea regem factum hoc capulo designatum. **R**efert enim iosephus gagan imperio suscepto. continuo iudeorum principatum huic herodi filio aristoboli. quem tamen ille agrippa noiat tradi

disse simul et philippi adisami tetrarchias. quibus ante id est. uictis imperij sui anno. herodes eiusdem pariter contulisse. ipsum uero herodem qui uel in iohannis nere auctor existerat. uel in passioe domini interfucit. multis excruciatu modis. exilio damnasse perpetuo. **N**on uictis herodem sine agrippa tertio claudij anno. sui uero regni septimo ab angelo percussu. regnum agrippe filio reliquisse. **A**ristobolus autem quem dixi. ipse est qui a patre perfido. id est herodo seniore. sibi quo dominus natus est. cum fratre alexandro fuerat interfucit. **O**ccidit autem iacobum fratrem iohannis gladio. **D**e hoc iacobo clemens alexandrinus historia quadam. digna memoria refert. **E**t is ipse qui opulenter cum iudicia ad martirium iacobum scilicet. mortem etiam ipse confessus est se esse christianum. **D**ucti sunt ambo pariter ad supplicium. **E**t cum ducerentur. in uia rogauit iacobum dari sibi remissionem. **N**at ille pariter deliberans. pax tibi ipse. et osculatus est eum: et ita ambo sibi capite plexi sunt. **T**radens quatuor quaternio uictis militum. **S**icut centurio centum: ita quaternio quatuor sibi se milites habebat. **P**ercussioq; lateris petri. excruciatum eum. **P**ercussio lateris. commemoratio passioe christi est. de cuius uulnere salus nostra profuipit. et nobis quod pressuraz antiena uictis. tale solacium ipse apostolus petrus dices. **E**po igitur passio in carne. et uos eadem cogitatioe armamini. **P**recinge te. et calceia te caligis tuis. **E**t **M**has et apostolos cingulis uictis legitur fuisse. cuius sibi petrus ligameta. **P**ropter rigorem carceris ad hora

laxaret. ut tunica circa pedes dimis-
 sa. frigus noctis utraque cepitaret.
 exempla pbes infirmis. tu vel molestia
 corporali vel iunra ceptemur huana.
 licere nobis aliqd de nri ppositi rigo-
 re laxare. Et qz dicta est sine lubi vni
 facti. et calciati pedes i maratioe
 euangeli pacis. spiritualiter virtutu
 vbiqz pdicandi resumz iubet isignia.
Venerunt ad portam ferrea que dicitur
ad civitate. Angusta ymo ferrea eat
 porta que ducit ad iherlm celeste. sed
 aploz vestigijs nob ia fra est meabi-
 lis. qui sanguine pro ferrea vicerunt
 ostiu. De hoc arator. Ferrea qd mi-
 nu si cedat ostia petro. Que d'etne
 custode deputat aule. Et legz sue facies
 retine encumz. Inferna supare iubet.
Et petrus ad se reversus. qz a coe-
 planiois culmie ad hoc regressus qd
 i intellcu coi et prius fuit. **Accessit**
puella ad videdu. Et dnm tunucl clau-
 stris egressu. pma mulier discipulis
 nuciauit. ut vbi abundavit pccm. sup
 abundat gra. **illi at dicebat.** Angls
 ei est. qd' vnusqzqz nrm habeat a-
 gelos. et i libro pastoris. et i multis
 scz ~~in~~ scripture locis inuit. Na z dms
 de puulis. Angli iqt eoz. se vident
 facie pns mei. Et iacob de se loqt.
Angelus qui eruit me a cunctis mal.
Et hic discipuli angelu apli petri ve-
re credebat. Descedes qz a iudea i ce-
 saream philippi. **Quibus iuxta situ**
locor cesarea philippi dice videat.
 eo qd' her sciat z tyris et sydon vibs
 sit fenicis. **Josepho tamz exponeto dis-**
ting her i cesarea palestine gesta.

que quondam iheris statoris dicta est.
 et est i confinio fenicis z palestine. i lito-
 re maris magni sita. **Postulabat pa-**
te. eo qd' alexet regioes eoz ab illo.
Necessaria habebat vicini regis ami-
cia. eo qd' illozu regio valde angusta.
 et galilee damasciqz pressa fimbria as-
 set. **Vnde nec ipa metropolis eozu ti-**
rus tantas habet opes de tra sua. ut
 totiqz vrbis esset possit emporion. id z.
 comerciu. quatas de sbrectioe nauia.
Et at mapie purpure cochiliouqz fe-
ray. **Confessi at pculie eu angelus**
dni. **Consonat etia iosephus.** du ipie
 tate iqt illicite adulatiois no exhouet.
 resplics paulo post iminere atqz isiste-
 re capiti suo vidit angelu. euqz sensit
 continuo exicij sui mustru. que prius
 nouerat puisore honozu. **Et paulopost.**
Deu qrimis qnqz dieb vctris dolo-
ribz cruciatz. vna violer abripuit.
Segregate michi barnaba z paulu i
opus ad qd' assupsi eos. **Videt saulus**
 iuxta ordine historie t'cio decio post pas-
 sione dmi ano. aplatu cu barnaba pau-
 liqz accepisse vocabulu. **Quotdecimo**
at ano iuxta qdicitu iacobi. cephe z io-
hanis. ad getiu misteriu fuisse pfectu.
Hec historia ecclastica repugnat. dices
 aplis fuisse pceptu. ut duodeci anis
 i iudea pdicaret. **Predicabat vbu di**
i synagogis iudeoz. **Atter ignarus lo-**
coz semel adnotadu credidi. vbiatqz
 synagoga iudeoz videris sette i cui-
 tate gesta que dicunt. **Cui nome eat**
bariesu. **Corrupte legit**
cu bariesu. id z maleficus legi debeat.
Credo quia nome ihesus eiusde lris.

sed nota supposita scilicet? **N**o ei quere
 hoicm flagitiosu et magu filiu ihesu
 idz saluatoris appellari: que contra
 rio paulus filiu dyaboli nuncupat. **S**au
 lus at qui z paulus repletus spu sco.
Mergio paulo pconsule. eo qd cu xpi
 fidei s'legerit. pauli sortitus est nome.
 et sequentia libelli huius de pauli mira
 culis agit. **O**portuit ei ut ipse q'suma
 tionē aplice actibz daret. que dū p
 stimulos recalcitrante dno elegisset.
Ecce manz dñi sup te et eris securus.
Scribat apls sui memor exēpli de te
 nebris oruloz. mētis posse resurgē
 luce. nec ei mēbat habē carnis oculos:
 qui mētis oculos alijs auferre laborabat.
Venerūt anchiochia p'sidia. **D**ue an
 chiochie ciuitates s't. vna i syria reole.
 a relecto rege gōlta. que rebola ante
 vombat. cui dafnen fontē p'ximū
 dicūt. u'qz illā aqua abundantiſſimis
 p'fuit. i qua p'ximū q'gnorati s't discipuli
 xanti. **A**ltera at anchiochia de qua nō
 dictū est i p'ūcia p'sidia sorte distribuit
 eis t'ra eoz. q' post quinquagimā ānos dix
 erat dñs ad abrahā. q' cū sene eius
 actola i t'ra aliena ānis quadragētis.
Et itē ait. **Q**uia i ysaac vocabit tibi
 semē. ab ortu gē illi z semis vsqz ad exi
 tū isrl ex egipto fuerūt ut exodus s'
 bit āni quadragēti q'qz. h'ys adde qua
 dragimā ānos i deserto. et q'qz i t'ra cha
 naan. q'bz actis. videt s'ia quēuissē
 a p'cl'is. et sors fuisse missa sup eā.
 et iuētes ānos quadragētos q'qua
 gimā. **C**redo qd liber reginō apte ex
 pōit quot ānis saul regnauerit. aplō
 vulgo loquēte. hoc qd fama celebrior

habēt. dicē voluisse. sed quē t'ra solli
 citius ibidē sicut z chronicoz lib'itus
 tāt: i iuēimz samuel z saul ānis
 quadragimā israheli p'fuisse. **F**actū est
 ē iqt quadragētesimo octogesimo
 āno egressiōis filioz isrl ex egipto. ce
 pit salomon edificare tēplū dno āno
 quarto regni sui. **C**ū at ad t'rectos
 nonagimā sex ānos q'bz iudices p'z
 fuerūt. ut eoz liber idicat. quadragi
 ta ānos dauid. et quatuor salomōis
 adicies. restat quadragimā ut ioseph
 testis est. samuel viginti. et saul alios
 totidē reginōe t'raegerūt. **Q**m hār
 deqz adimplet filijs v'is. **R**esuscitās
 ihm sicut z i psalmo s'cdo septū est.
 filij meus es tu ego hodie genui te.
No est p'uidū hoc exēplū psalmi ad
 i'surrectionē xpi cuius p'prie meminit.
 sed ad ipām ei' incarnationē de qua
 sup'ra locutus est p'tinere. **N**ā sequē
 vsiculus de i'surrectiōe manifestis
 sime testat. **C**ū ei super i' de i'nc
 natiōe passioe ac i'surrectiōe illius
 agēt. voluit vtrazqz pariter datis de
 psalmo testimonijs astruē. **Q**ui ergo
 iqt cernis es ante s'cā filij: nō i t'pe
 natus apparēb'. **Q**uidā codices habēt
 sicut i p'mo psalmo s'cptū est. **Q**d ita
 expōit? **P**rimū z s'c'dm psalmū apd
 hebreos i vniū psalmū esse q'positos.
 qui z a b'itudinē t'cipiat: et i b'itudinē
 desinat. **Q**uia dabo vob' s'cā dauid
 fidelia. **A**d est. quēcuqz dauid promisi
 eadē vob' certissime fidelis sponsor
 implebo. xpm videlicet de ei' esse s'c'
 pe esse nasciturū. **S**ic ei ysaias noui
 testamēti mist'ria p'gustās ait. **E**t

pfectua vobis tyrannicu etnu. san dauid
 fidelia. Ad i hydram veritate ita
 legit. Et feru vobiscu partu semi
 tannu: misericordias dauid fideles.
 Secuti se maled iudeoy et sequeru
 aduenaru. **Relig** legit: colectu
 deu. sicut i greco vidimq. Significat
 eos' as qui natura gentiles erant.
 sed religioe iudei. quos greco pfectos
 nuncupat. Sic ei pcepit nob' dno. po
 sui te i lumine g'itib. Ad' dno xpo spe
 cialiter dictu. hoc ia sibi dictu arbitrat
 apli. melia se videlicet illi grecoleres
 fiant etia ipe p'p' eiusde corpis unio
 ne dixit. saule saule qd me psequeris.
 At illi exussio pulue pedu i eos vene
 rit pronu. Puluis iuxta euageli
 pceptu excutit' de pedib' i testimo
 nia laboris sui. qd' illor' igr'essi fut
 ciuitate; et pdicatio aplm ad illos
 vsq' puenit. **Sine** excutit' puluis.
 ut nichil ab eis accipiat. neq' ad virtu
 qde necessariu qui euageliu spreuerit.
Discipuli q' i replebat' spu sco. In sco
 habet. discipuli at. ut intelligimq' eis
 iudeis fide psequerib; discipulos
 e contrario spuali gaudio ditatos.
Et ad inuidia g'itruerit aios g'itu
 aduersus fr'es. Ad' i greco sequit'.
 deus at pace fecit. quida latinu co
 dices minus habet. Et ibi euageli
 zantes erant. **Sequit'** i greco. Et co
 mota est ois multitudo i doctna eoz.
Saulus at' z barnabas morabat'
 thistris. Et h' q' versiculi i q'busda
 nris codicib; no habet. Et v' qda
 listris ifirmis pedib; sedebat. z
 Sicut dauidus ille que petrus z iohes

ad portu templi curat. saluce pfigurac
 uideoy: ita et hic liconius eger. plin ge
 tu longe a legis templiq' religioe remo
 tu. sed pauli apli pdicatioe collectu.
Deceas michi i'q' dederit. et barnabe
 societatis. ut nos i greco. ipi at' i circu
 cilioe. Sed et ipa expositioe quenuit.
Na z ille primis fidei t'pib; cu' needu
 g'itib; vbu' a'ed'et. hic v' iudeis ob pfi
 dia expulsis. iter noua g'it'plimitis
 conuerse gaudia sanat. **Et** videt qz
 habet fide ut saluus fiet. **Et** ille iuda
 ico more pecunia. iste at' ex fide salu
 te querit ab aplis. **Dixit** magna voce.
Surge sup pedes tuos iectus. In gre
 co ex'plari legit'. **Dixit** magna voce.
Tibi dico i noie dmi nri ihu xpi. surge
 sup pedes tuos iectus. **Hec** de tr'nsla
 tioe posuimq; ne codicu' varietate stu
 p'fictus. qd' verius sit ignores. **Dy**
silla fa homib; descenderit ad nos.
Gerulius error g'itlu' qui omne qd'
 supra se videt: dno putat. **Et** vocant
 barnaba ioue. **Ad** hoc videlicet. quia
 prior eoz esse videt. ioue at' diu' p'ez.
 atq' homi' reg' putauerit. esse. **Pau**
lu v' mercuriu. qm' ipe car' dux vbi.
Quia mercuriu' credebat eloquiū lin
 gua q' prestare mortalib;. **Vnde** et
 mercuriu' q' medio cur'ere. id' z iter
 aures lingua q'. latine nuncupabat.
 grece at' ermen. hoc est. it'p're' appel
 labat. **Taurus** atq' coronas ante ianuas
 affereres. **Taurus** ad victimas. coronas
 v' ut vel forte templi iuxta ritū gentiu
 ornaret: ad eis q' d'ys imolaturus ipo
 neret. **Conscillis** tuncis suis exilicru
 tauras. z' **Haueres** scindat vestimenta.

quod deorum cultum honoraret. **H**oc est facere
 consuetudinis iudeorum est. quoties aliqd
 blasphemum et quasi contra deum audierit.
Hec dicitur ad romanos non dedit honorem deo. sed
 acquieuit imoderato favori populi. statim
 ab angelo percussus est. **S**tatuimus ut
 ascenderet paulus et barnabas. et quidam
 alij ex alijs ad apostolos et presbiteros iherosolim.
 De hac accessione sua paulus ipse
 scribit ad galathas. Deinde post annos
 quatuordecim ascendit iherosolimam cum bar-
 naba assumpto tito. et conuulsi cum illis eu-
 gelium quod predicatum est in gentibus. ubi nunc ipse
 que posuit recensendus est annorum. **S**cimus
 et petrum et paulum apostolos. anno post pas-
 sione domini trigesimo et nono. id est. vlti-
 mo neronis passus fuisse martirio.
 et vltimum petrum rome viginti quatuor annis
 episcopale sedisse cathedra. **P**igritiamque
 et quatuordecim non triginta octo. sed trigi-
 ta nouem facit. **S**equitur ergo vltimum
 petrum eodem quattuordecimo post domini pas-
 sione anno quo cum alloquitur paulus.
 id est. querto claudij cesaris venisse romam
 et edamque. Simulque nisi fallor hac expo-
 sitione paulus apostolus eodem quo dominus passus
 est et resurrexit anno. ad fidem venisse
 phariseos. **D**iceres quia oportet cruci-
 cos. **H**oc errore decepti erant galathe.
 ut circumcisione et legis ceremonias cum
 gratia baptismi crederent esse necessarias.
Fide purificantur corda eorum. **N**on ergo
 circumcisio carnis illos mundari opus
 est. quorum tantum fides corda purificat.
 ut etiam ante baptismum spiritum sanctum acci-
 pere mereantur. sed per gratiam domini ihesu cre-
 dimus saluari quemadmodum et illi. **S**i
 ergo et illi. id est. presbiteri. iugum legis veteris

portare non valentes per gratiam domini ihesu
 saluos se fieri crediderunt: mani-
 festum est. quia hoc gratiam et antiquos
 iustos viuere fecit ex fide. **I**ustus
 est ex fide viuus. **E**t ideo sacramenta
 esse poterunt pro temporum diuersita-
 te diuersa: ad viuendum tamen eisdem
 fidei concordissime reuerentia. **P**ost
 hoc autem reuertitur et edificatio taber-
 naculum dauid quod dicitur et Taberna-
 culum dauid umbra legis significat.
 que traditionibus pharisaeorum corrupta
 et dilacerata. sed domino reuertere. id est.
 in carne apparere. ad hoc est spirituali
 gratia est erecta. ut non tantum iudea.
 sed et cuncte gentium nationes nomine eius
 requirunt. **E**t suffocatis et sanguine.
Id est. a fundendo sanguine. vel ma-
 durando cum sanguine. **H**ec quidem de ge-
 ntilium vita venientibus per ipsos fidei rudi-
 mentis et inueterata gentilitatis con-
 suetudine concessa sunt. sed ne puraretur
 eadem etiam perfectioribus sufficeret: vigi-
 lantius adiungit atque ait. **M**oyses et
 a temporibus antiquis habet in singulis
 ciuitatibus qui cum predicet in synago-
 gis. **I**d est. et si preceptorum ne accubitan-
 te non grauetur a nobis. procedete
 tamen tempore dum frequenter ad locutionem
 legis prophetarumque uenerit. paulum
 vite instituta et seruande in uice dilec-
 tionis iura suscipiet. **P**rimitiua
 est adhuc iudaizare eorum. hec sab-
 batis celebrasse per uerbum est. **V**isum
 est et spiritui sancto et nobis. **I**d est. placuit
 qui arbiter sue potestatis existens
 ubi uult spirat. et ea que uult loquitur.
Placuit et nobis. non nostra solu uoluntate

Hac vō que puerſa licet mēte vera
tamē loquebat^r: arte ſolūmodo neſa-
ria preuaricare curauit. Quia enī
īdignū ēat vt verbū euangēly ſp̄r̄ imū,
dus annūciaret. abſcedē hūc & ſilere
p̄cepit. quia demonia cū tremore de-
bet dnm̄ ḡfiteri. nō at̄ laudare cū
gaudio. Et annūciat morē que non
licet nob̄ ſuſcipe neq; facē cū ſumy
romani. De fidē ihū xp̄i dicit. i cuiy
noīe phitonis ſp̄r̄ exierat. Jā ei de-
creuerat romani. neq; deſ eſſet
acceptus. niſi a ſenatu probatus.
Media at̄ nocte paulus & ſileas ado-
rantes dē h̄m̄ dicebat. 2^o Deuotio
ſimul apl̄ci pectoris. et v̄tus expri-
mit^r orōnis. cū ē illi h̄m̄os ī imo car-
ceris cecinerūt. et eorū laus t̄n̄ q̄mo-
uerūt. carceris etiā fidamēta cōcu-
ſit. et aperuēt oſtia. atq; ip̄as por-
treno v̄culorū cathenas reſoluerūt.
Alit Quicūq; fidelū omē gaudiū ex-
iſtimat cū ī tēptatiōēs varias incidit.
libētq; gl̄at^r ī infirmitatib; ſuis. vt
ihabitet ī ſeo v̄ry xp̄i. hic p̄ſerto cū pau-
lo & ſilea iter carceris tenebras h̄m̄i-
zat. et cū pſalmiſta dno decantat.
Tu es michi refugiu a preſſura que
cōcidit me exultatio mea. Lauit
plagas eorū. et baptizatus eſt ipſe.
Pulchra rerū varietas. Quib; plagas
vulneris lauat: p̄ eos ip̄e plagas coi-
m̄is amiſit. **A**perit^r at̄ et iſimūōs
qz xp̄m̄ oportuit pati & reſurgē a mor-
tuis. et quia hic eſt xp̄s ih̄s. **V**erūq;
pariter de ſp̄ritu iſimūalcat. et qz
xp̄m̄ pati at̄ ~~reſurgē~~ reſurgē
a mortuis oportet. et h̄c eadē paſſio

at̄ reſurrectio ad nullā aliā q̄ ad ih̄m
nazarenū p̄tinēt. **E**rāt ei q̄dā iudeorū
ſicut & hodie ſt̄ ita p̄ſidi. vt cū xp̄i
paſſionē at̄ reſurrectionē ſp̄ritu
iſimū negare nō poſſint. h̄c tamē
ad ih̄m p̄tinere oīno negēt. magisq;
anti xp̄m̄ expectare q̄ ih̄m xp̄m̄ crede
velit. **E**t ideo paulus nō modo xp̄i
miſſerū p̄dicabat: ſed & h̄c etiā ī xp̄o
ih̄u ḡſimam docebat. **E**t de colētib;
gētilib; qz m̄ltitudo magna. **J**d 7.
de h̄is qui gētilē ritū iudaismo
mutauerāt. et de h̄is qui oīno gēti-
les p̄manſerāt. multi ad xp̄m̄ cō-
fluebat. **H**ij at̄ erāt nobiliores eorū
qui ſūt theſſalonice. **A**nimi nobili-
tate dicit. qui verbo audiēdo ſerua-
doq; iſtiterūt. **Q**uidā at̄ ep̄icurei
p̄ceptoris ſui tarditate ſerui. ſeli-
citate hoīs ī ſola corp̄is voluptate.
ſtoyri vō ī ſola animi v̄tute poſuerūt.
Qui iter ſe diſſideres. apl̄m̄ tamē
v̄nanimiter ipugnat. eo qd̄ hoīem
ſicut ex aīa & corp̄e ſiſſitē. ita in
v̄troq; doceret b̄m̄ eſſe deb̄e. ſed hoc
nec tpe preſenti. nec v̄tute h̄uana
ſed gr̄a d̄i p̄ ih̄m xp̄m̄ ī reſurrectiōis
gl̄a p̄ficiēdū. **Q**id vult ſeminauētibus
dicē. **J**dē ſermologos vocat^r. qz
ſemē eſt v̄bū d̄i. **E**t ip̄e dicit. **S**i nos
vob̄ ſp̄ualia ſeminauim; **I**nueni
am̄ ī qua ſp̄ritū d̄at ignoto d̄o. **N**ot;
ī iuda d̄g; ſed nō receptus. **I**gnor;
ī aduā d̄g; q̄uis p̄ m̄ltā queſitus.
et ideo qui ignorat ignorabit^r. qui
preuaricē d̄apnabit^r. neutri imū-
nes a culpa. ſed excuſabiliores
qui fidē nō optulerē xp̄o. quem

nesciebat: q̄ qui manū itulere xp̄o
 que scribat. **De** q̄ qui mūdū fecit. et
 oīa que ī eo s̄. hīc celi & t̄re ac s̄c̄ d̄no
 nō ī manufactis tēplis īhabitat. et
Ordo diligēt' aplice disputatiōis est
 itēdus. qua ita apud gētilēs tractatus
 serie format. ut primo unū
 deū auctore mūdi om̄q; esse doceat.
 ī quo uiuim̄ & mouemur & sum̄.
Quis & gen̄ sum̄. ut nō solū p̄pter
 munera lucis & vite. verū etiā p̄
 gnationē quādā generis diligēdū
 ostendat. **De**inde op̄inōne illā que
 est de ydolīs. apta ratioe deūrat.
 qd' totius mūdi conditor et d̄ns. tē
 plis nō possit icludi sarcis. qd' oīs
 b̄nifici largitor. sanguis nō egreat
 victimarū. qd' hom̄ deniq; creator
 et gubernator om̄. nō possit hoīs ma
 nu creari. qd' postremū de q̄ ad cuius
 homo factus est ymaginē nō debe
 at metallis estimari similis: erro
 ris remediū docēs se esse studiū
 penitēdi. **Nā** si a primo voluisset
 destrūe cerimonias ydolorū: aut es
 gētū respuisset. **Cū** ergo unū deū
 esse p̄suaderet. tūc iudicio ei' at
 truxit p̄ xpm̄ nob' salutē datā. ma
 gis tamē cū hoīem q̄ deū nūcupas.
 t̄cipisq; ab illis que gessit ī corp̄e.
 et ea diuina describēs. ut plusq̄
 homo fuisse d̄f̄ctū vidēt. victū
 unū v̄tute mortē. mortuūq; ab
 inferis iuscitū. **Paulatī** ei' cres
 cit fides. ut cū supra fuisse hoīem
 vidēt: deus esse crederet. **Quid**
 ei' iuceret quo q̄sq; credat ordine.
 nō ī p̄ncipijs p̄f̄a querūt. sed

deintus ad ea que p̄f̄a s̄ p̄uenit.

In ip̄o ei' uiuim̄ et mouemur & sum̄.
Hic versus quia difficilis ītelligi est.
 b̄t̄i augustini v̄b' debet exponi. **Ostēdit**
 iqt̄ apl̄s deū ī hīs que creauit idē
 nēter operari. **Neq;** ei' t̄ij' r̄stantia
 ei' sic ī illo sum̄. que admodū dictū
 est. qd' habeat vitā ī semetip̄o. sed utiq;
 cū aliud sum̄ q̄ ip̄e. nō aliud ī illo sum̄.
 nisi quia id opat. et hoc est opus ei'.
 quo ḡneret oīa. et qd' ei' sapiā p̄dicit
 a fine vsq; ad finē fortiter. et dispōit
 suauiter. p̄ quā dispōitiōne ī illo vi
 uim̄ et mouemur & sum̄. **Vnde** col
 ligit qd' si hoc opus suū rebus s̄btrax
 erit: nec uiuim̄. nec mouebimur
 nec erim̄. **Et** paulo post. **Neq;** enī iqt̄
 celū & t̄ra et oīa que ī eis s̄. vniūsa
 scilicet spūalis corp̄alisq; creatura ī
 seip̄a manet. sed utiq; ī illo de quo d̄m̄
 est. ī illo ei' uiuim̄ & mouemur et sum̄.
Quia est vnaqueq; p̄ potest esse ī toto
 cui' p̄ est. ip̄m̄ tamē totū nō est nisi
 ī illo a quo q̄ditū est. **Idem** alibi. **Hoc**
 iqt̄ si secūda corpus dicit apl̄s. etiā
 de isto corpore mūdo posset ītelligi.
Nā & ī illo sc̄dm̄ corpus uiuim̄ et mo
 uemur & sum̄. **Vnde** sc̄dm̄ mētē
 que f̄a est ad ei' ymaginē debet hoc
 accipi. excellētiore quodā eodēq; nō
 īvisibili. sed ītelligibili modo. **Nā** qd'
 nō est ī ip̄o de quo diuine scriptū est.
 qm̄ ex ip̄o & p̄ ip̄m̄ et ī ip̄o s̄ oīa. sicut
 et qdā v̄m̄ postarū dixit. **Hoc** est
 qd' alibi dicit. **Nichil** iudicauī me sc̄re
 inter vos. nisi xpm̄ ijm̄ & hūc crucifixū.
Hīs ei' qui p̄pharū fidē nō recipiebāt.
 nō moysi. nō ysaiē. v̄l' aliorū p̄pharū

sed auctoy suoy loqz testimonijs. vsu
araci decantatis. et de falsis ipoz qbz
contradice no poterat. sua vera con/
firmas. **Magne qppe sciencie est dare**
tye coteruis ei varia. et audietu co
siderare psonas. Ipi ei z genysum. Geny
vissime dicit: no ex ei natura editi.
sed p spm illi et volutarie creati. et
adoptiue recreati. In qbz z dyonysius
ariopagita. **Hic est dyonysius. qui post**
ep ordinatq. dyonichiey glise rexit actas.
mltraq ad utilitate ecclie pncipia que
hactenq manet igeny sui voluia re/
liquit. cognometu a loco cui pccerat
accipies. ariopagos. **Est ei athenaru**
curia. nome a marte trahes. siqde
grece mavis arios. villa dicit pagos.
eo qd pcepisset claudius discede oes
iudeos a roma. **Hoc iosephus nono**
claudij ano factu refert. Suetonius
at hystoricus hoc modo refert. Claudij
iudeos ipulsoe xpo assidue tumult
tuates: roma expulit. Ad vtra xpi ge
tumulantes iudeos coherceri z copri
mi iusserit. an etia xpianos simul ve
lut agnate religiois hoies voluerit ex
pellit: nequaquam discernit. Erat ei sce
nefactorie artis. Quasi exules i cin
z peregrini. tetozia sibi qbz i via vntat
edificat. Scene ei gre. tabnacula di
cunt. etymologia ab umbrado ducetia.
apud qo umbra sca dicit. **Scene**
vo vel scenomata qi umbracula sonat.
que sagis lancis vl lincis aut cilici/
nis siue ex arboz frondibz aut virgul/
tis pponebat. **Mistice at sicut pete**
piscando nos a fluctibz seli puetia fi
dei extrahit. ita paulus umbracula

prectiois erigedo ab ymbre nos at/
minu. ab ardoe teptacionu. et a
vctis insidiaru. vbo factis qz defendit.
Sequit i hoc loco duo vsus i greco.
qui i qbusda nris codicibz no habet:
Disputabat at i synagoga pome sab
batu: suadebatq iudeis z grecis. Ar
deide qd vtriqz codices habet adiungit
Cu vssset at a macedonia silcas
et thimotheus. z Qui sibi totoderat
i cecris caput. habebat ei votu. Ce
cris port est coridhi. vbi nauu asc
lurus. caput ex voto totondit. Na
iuxta lege moysi. qui se deo vouerit
coma nutrire qdiu nazarei fieri
velit. et postea ea tondere. atqz iube
bant igni tradere. Hor ergo fecit pau
lus. no qde oblicus qd de obliuione
legis cu ceteris aplis iherusalimis
statuerat. sed ne scandalizaret qui
ex iudeis crederat. simulauit se iu
deu. vt iudeos lucrifaceret. Quidam co
dices plurali mo habet. totoderat
caput et habebat votu. Id z. pscilla
z aquila. Sed egrigij doctores ecclie
theo z augusting i suis vtrqz eplis
z singulari mo ponit: et de paulo
itpretat. Donit ei ita iheronim q.
fribz valedices manigabat syria. et
cu eo pscilla z aqila. et totodit sibi
i cecris caput. votu ei habuerat. Pro
fectus est ab epheso. et ascendes cesa
rea. ascendit z salutauit eccliam. Cesa
rea capadocle metropoli dicit: no
du ei i syria fenicis aduenierunt.
Hec quoda amosoch filio iaphet
mazaeha dicta: postea a cesare
augusto. cesarea nome accepit.

sup

actus

aploru.

Qui ai veisset. cœculi multu hys q
 crediderit. et vehemēt' iudeos reuē
 cebat. Alia trāslatio habet. Profuit
multu credētibz p grām. hoc est ergo
qd' apl's scribit. Ego plātoai. apollo
rignuit. Dixitqz ad eos. Si spm scm
accepistis credēs. hoc est si post
baptisma pēitentiē nō hoc baptis
ma manus ipositionē qua sps scs
dari solet accepistis. Iohānes bap
tizauit baptismo pēitentiē. Non
hoc baptisma iqt remissionē peccōz
donare. sed pēitentiā tantū dare po
tuit. Nā sicut signū cœcūtiōis sig
naculū i p̄narchis fidei quā gerebat
extiterat. ita & hoc lauacrum ipse
pēitēs quasi sig singulare signaculū
sue deuotiōis accepit. Qd' tamē ipm
figurāliter etiā xpi baptisma quo
remissio daret' ostenderet. Hys
auditis baptizati st' i nouē dñi ihesu.
Questio archia ueritat'. si illi qui
ignozantiā forte a nō baptizatis
sed tamē recte fidei ab aliquibz bap
tizati st'. iterū baptizari debeat. quā
hoc capitulo expōitū reor. Qd' em
differet utrū tūc ante uicū baptisimi
xpi. an nūc sine successiōe eiꝯdē
qsqz baptizet'. cū etiā ipē iohānes
eos quos i fide et nouē xpi licet uetū
ri baptizauēat. iterū baptizādos
esse p̄dicauēat dicēs. ego baptizōs uos
aqua. ille baptizabit uos i spū scō.
Si ei nūc talibz ad remediū sola cōi
catio corpis & sanguis xpi ut quidā
dogmatizat sufficē potuisset & tūc.
Neqz opus esset a xpi discipulis bap
tizari quos iohēs aqua baptizauēat.

sed tantū sanguis eiꝯ participatiōe con
 firmari. Erāt at oēs uiri fere duodeci.
 26. Uera iudicia dei abissus multa.
Ecce alia nūqz aplōz nec uisitatiōe
digna: nē et aplōs sacro numero &
pphetali est munere st̄līmata. Et no
tandū. qd' sps scs et hic i duodeci disci
pulos. et supra i cœcū uiginti. qd' est duo
denariū nūc decies ductus. aduētꝯ
sui signa mōstrauerit. illud i iherlm.
hoc i epheso. que est ciuitas greciā.
Credo ut ostēdet se sūe de iudeis sūe
de gētibz credat. quis eos tantūmodo
qui unitati ecclē catholicē atqz aplīcē
coicēt' iplere. Teptauerūt at quidā
de cœcūtibz iudeis expozitū. 26. Pe
ferit iosephus regē salomonē exogē
tasse suā gētē docuisse modos exorcis
mī. idz. adiuuatiōis. qbz imūdi sps ex
pulsi ab hoīe: ulterius uenati nō st'
ausi. Fit at hoc itēdū etiā p reprobos
ad qdēpnatiōē eoz qui faciūt. uel ob
uilitatē eoz qui uidēt & audiūt. ut
licet hoīes despiciāt signa faciētēs.
tamē deū honozēt ad cuiꝯ iuocatiōē
fiat tanta miracula. Erāt at quidā
scene iudei p̄ncipis sardocū septe fi
lij qui hoc faciebat. aielz iuxta grecū
legit'. Erāt at cuiꝯdā scene. Qm gō
ipē sathanas trāstfigurāt se uelut an
gelū lucis. ministros qz suos eadē si
mulariōē colorare nō timet. Vnde
quia septenariū nūc. solet sps scs grā
designari. i qua figura et dñs post
resurrectiōē cū septe discipulis epu
lat'. Et septe fiēs ad conuētiū spū scō
baptizandū euangelizatū ueniūt.
fily scene qī sps malos expulsi.

Septenario nūo censet. Et quia non
 crededo sed septando xpi et aplozu nome
 tuocat. nō p n deo tantū. verū ab ipis
 deonibz sbdole falsitatis. merito qdēpnat.
Qui bene filij seue dicit. qui tēptat
 vilpecula clamās. **Hoc** ei aīal doli et
 astucie sagacissimū. iudeos. gentiles
 et hereticos ecclē di sep iūdiātes. et qsi
 garrula voce pstri pētes ostendit. **De**
 qbz eiusdē ecclē custodibz ipecat. **Ca**
 pite nob vulpes ~~pullos~~ pusillas. que
 demolūt vineas. **Ihm** noui et paulū
 scio. **De** hoc versu dicit arator. **Cognosce**
 furorē. gēs iūmīca tuū. demon regnāde
 fatet. **Que** veisse negas. atq; hoc covicē
 ris ipō. quo stimulante truis. **Mulci**
 at ex hys qui fuerūt curiosa fortari. qtu
 lerūt libros. **7^o** Curiosa dicit magice
 artis idustria. cuiq; fortitudo merito
 suos libros icēdit. magno licet pmiō
 estimatos. qn ipōs qbz seruierūt de
 mones. ihm dnm et aplos ei vident
 honorare. **Invenērūt** pecuniā dena
 riorū quāqum milia. **Et** debitoribus
 i euāgelio sibi quinquagenario ~~nūo~~ et quī
 gērenario denarioz nūo debita laxat.
Credo qz corpis quinquagena quāq; sen
 sibus sbsistētes i hac vita decalogi p
 cepta trāsgredimur. **Hic** at ppe enor
 mitatē magici seclēis. millenarij
 adiectus est nūb. **Alit^r**. Quinquagena
 rius sepe nūb refert ad peitētia.
 remissionēq; pccōz. **Vnde** et quāqesimj
 peitētie psalmj. et quāqesimj re
 missionis est annus. **Mitēs** at i mace
 doniā duos ex ministrātibz sibi. **7^o** **Pre**
 misit disciplos ad preparādab eleosinas
 quas iherosolimā eāt allatus. ne cū

ipē veiret. tūc collecte fieret. **De**
 metrius ei qdā noie argētarius. **7^o**
Demetrius iste qui vīa dnm tu
 bare nitit. nome ppiū factis
 exequit. tēpretat. ei nimia pfe
 quēs. **Vnde** rosequētes tēpla q
 dyane nō alio q; argēti metallo
 edificat. argēto ei i septuāris elo
 quū sicut auro sensus idicari so
 let. et gentilis persutia religionē
 suā nō vlla sensus ratioē. sed nudo
 sermois nitore solet astrue. **Non**
 solū at hec periditabit nob ps ire
 dargutionē veire. **7^o** **Idē** nō solū
 opa nra vana nec mercede digna
 redarguet. verū religio q; nra despo
 nestabit. si pauli doctna pualuerit.
 pdola deos nō esse. et mira gētiliū
 scultina. quia illos colere nō erubet
 cū. qz ab hoie construi vel destrui pos
 se agnoscat. **Et** exclamauerūt dice
 res. **Magna** dyana ephesiorū. **Quā**
 demetrius peritūā dixit dyana. illi
 egerario magnā esse mirat. **Et** ipe
 cū fererūt oēs vno aīo i theatrū. **The**
 atrū. locus est semicirculi figurā
 habēs. i quo stātes ppi ludos scenicos
 tuis spiciēbat. **Vnde** et a spectaculo
 grece theatri nome accepit. **Itaq;**
 sicut arator ait. nō alio decuit causas
 meritūq; dyane. lascius tractare so
 ro. caput aree turpis. qsilq; deformis
 opus. **Et** pfectus est vt ires i mace
 doniā. **Cū** at pabulasset tias illas.
 et exhortatus eos fuisset multo ser
 mone veit ad greciā. **Greciā** est pro
 uicia achaiē. quā greci elladā vocat.
Deniq; vbi latini codices grecos.

vel ad distinctionē iudeoy gentiles habet. ibi grecū exēplar. hellinas & hellinistas scribit. Ad hac ergo post macedoniā vēit paulus. quia p̄posuerat ut supra dictū est trāsire macedoniā et adhaia. iue iherusolimā. In vna sabbati cū ducēssimq; ad frangēdū panē. & ceruā. Ad 3. die dñico qui est p̄m̄q; a sabbato. cū ad mystēria celebrāda ḡḡregati essemq; p̄traxitq; sermonē usq; ad mediā noctē. Erāt at lapidēs copiose ī cenaculo. Possūm q; hic allegorice dicē. quia cenacula sūt altitudo spūitualiū carismatū. nox obscuritas septuagintū. lampadū copia. secretioy expositio dictoy. dies dñica. recordatio vel dñice vel nr̄e r̄surrectionis. Est spūale admonē doctorē. ut siquādo dulcedie r̄surrectionis et vite uēture illectus. auditores suos ad virtutū sumā puocauit. ac p̄lixius disputaudo secreta q̄libet septuagintū attigerit. mox eadē p̄ter ifirmos auditores lampade plane expositiois illustrēt. sicut apl̄s cū dicēt abrahā duos filios habuisse unū de ācilla & unū de libea: mox explanādo s̄biūxit. Her autē sūt duo testamēta. Ascēdēs at q̄dā adolestēs noctē cūctus sup fenestrā. & Euticus hebraice amens. grece vō dicitur fortunatus. Quoy unū ei qui p̄ adolecētie voluptatē. de virtutū culmine ceciderit. alterū ei qui p̄ q̄dā cōfessionē p̄dicatoris ad virtutū sumā uiderit. ḡgruit. Et ducty somno. cecidit de t̄cio cenaculo d̄orsū. & Inter uerba p̄dicatoris occurrit occasio curatiois. ut dulcedine miraculī.

et doctrine sermo firmet. et uigiliaru labor creetur. et memoria m̄grū iā distelluri actus m̄tibz ifigat. Tria vō cenacula ī quoy supremo paulus distipulat. fides. spes & caritas sūt. maior horū caritas. Quā siq; p̄ ignauā deseriuit. et iter apl̄i uoces dormire nō timuerit. iā iter mortuos ḡputabit. Cū ei ī uno offendit factus est om̄y reus. Ad quē cū descēdit paulus. t̄cubuit sup eū. Vō descēdit. t̄cubuit. ḡpletit. hoc est qd̄ ip̄e dicit. Filii mei quos iterū p̄turio. donec formet. x̄p̄ ī uob. Ope uosior ei est r̄surrectio eoy qui p̄ negligētia q̄ qui p̄ ifirmitatē peccant. et her p̄ euticū. illa que p̄ tabitā quā petrus suscitauit exprimit. et ideo illa ī diebz illis ifirmata morit. hic autē mediā nocte cadit & morit. Illa post mortē lota ī cenaculo poit. hic t̄cio cenaculo delapsus d̄orsū mortuus leuat. Iste presente & docere: illa absente m̄grō. Ad hūc paulus descēdit: ad illa petrus suscitatus ascēdit. Illa mox uiso petro r̄sedit: hic nocte mediā defictus est. t̄ndē mane r̄surgit. et iusticie sol afflante r̄d̄m̄ius iducit. Festinabat ei si possibile esset ut p̄ die penthecosten faceret iherusolimū. Preceptū qd̄ legis erat. ut oēs iudei ter ī āno. id ē. t̄pe pasche. p̄thecosten. & scenophegie iherusolimā ueniret. Sed apl̄s ruptis s̄c̄li nepibz. die q̄n̄ quagesime. hoc est. remissiois & sp̄s s̄c̄i agē festinat. Vocauit maiores natu ecclē. Pro maioribz natu ī greco presbitos habet. Nisi qd̄ sp̄s s̄c̄us p̄ oēs ciuitates protestat michi. Cū dicit ciuitates. apte

ostēdit. quia ea que sibi futura erant.
 non sibi ipse sed alijs de se reuelata q̄
 nouit. **Ex q̄b̄** dat p̄ph̄a agabus. nec nō
 t̄ illi discipuli qui huc i tiro q̄sistēte
 monelāt p̄ sp̄m sc̄m ne ascēdit iheru
 solimā. dices. qm̄ uicula t̄ ebullatioes me
 manēt i iherusolimā. **Et ubi** aliq̄n
 p̄sequēbat̄ carlam: ibi nō p̄ ecclē pace
 deceret. **Hec** facio uiam mea p̄ciosio
 re q̄ me. **Uiam** dicit ipam̄ uita i coipe
 ipale. quā pro minimo ducit. qui i a
 lia uita gaudiū prestolat̄ eēnū. **Quia**
 mūdus sū a sanguīe om̄i v̄m. **Et se**
 a p̄xioꝝ sanguīe mūdū credidit: quo
 ferēdis eoz uicis nō peccit. **In** quo
 uos sp̄ sc̄s posuit ep̄os. **Dixerunt** supra
 p̄fiteōs ephesi miletū uocatos. q̄s
 nō ep̄os. id est. inspectores noīat. **Nō**
 ē una ciuitas plēs ep̄os habē potuit.
 sed eosdē p̄fiteōs. ut uere sac̄dotes
 sub noīe ep̄oz significat. **Cōiunctus**
 est ei gladijs. et i multis pene similim̄.
Regē uelam̄ dei quā acq̄siuit sanguīe
 suo. **Non** dubitat sanguīem dei dicit̄
 p̄pter unione p̄sonē i duab̄ naturis
 eiusdē ihesu xpi. p̄p̄ quā t̄ dictū est.
 filij hoīs qui est i celo. **Sesset** nestorius
 filiū hoīs a filio dei separare. et duos
 sibi facē xpos. **Et ex** uolū ip̄is surget
 uiri loquētes p̄uersa. **De** hūscē t̄ ioh̄es
Ex nob̄ iqt̄ exierūt: s̄ nō erat ex nob̄.
Om̄ p̄ triēniū nocte ac die nō cessa
 uī cū lacrimis monēs unūquēq̄ uim̄.
Hoc pulche t̄ breuiter expoīt arator.
Qui canit ecclē tria dogmata seplūs
 edīt. **Historiā** morale sonās t̄ p̄cipūq̄
 uolumē. **Hic** iudea uacās steril̄ que
 dicit̄ t̄ arbor. **Expectata** t̄b̄ fructū nō

attulit anis. **Quā** ostendi uob̄. **Idē**
 nō solū docēne iter. p̄fucias t̄ lacrimas
 iustit̄dū: uerū neq̄s iustimoz gra
 uet̄. manib̄ esse laborandū. **Hoc**
 est qd̄ dictū est. et qd̄cūq̄ superoga
 ueris. ego cū rediero reddā tibi. euā
 gelij uidelet̄ p̄dicare. et ex euāge
 lio sūptus nō querē. **Beatius** est
 magis dare q̄ accipere. **Nō** illis qui
 relictis oib̄ secuti s̄ d̄m̄ diuites
 etiā elemosinarios p̄p̄oūt. sed illos
 q̄ maxie glouificat. qui ciuitis que
 possidet̄ semel uenūciatis. nichilo
 ming laborat̄ opando manib̄ qd̄
 bonū est. ut habeat̄ unde t̄buat̄ ne
 cessitate patiēti. **Perfecti** ibam̄ de
 ducētib̄ nos oib̄ cū uoib̄ t̄ filijs
Impleta est p̄ph̄tia que ecclē canē
 ait. **Filie** t̄p̄i i munerib̄ uultū tuū
 deprecabūt̄ oēs diuites pleb̄. et cetera
 usq̄ i fine psalmi. **Nulla** ei ciuitas
 maiori dulcedie aplm̄ suscepit. te
 nuit. dimisit. **Deniq̄** hodie mōstrat̄
 i arenis ubi pariter orabat̄. **Supuēt**
 qdā a iudea p̄ph̄a. **A** iudea dicit̄. qz
 cesarea i qua morabat̄ ad regione
 samarie p̄inet. i q̄finitio p̄henicis
 et palestine sita. **Hec** dicit̄ sp̄ sc̄s
Uirū cuius est zona hec. sic alligabūt̄
 i iheru iudei. **Phet̄as** ueteres imi
 tat̄ qui dice solebat̄. **Hec** dicit̄ d̄s
 deq̄. quia sp̄ sc̄s eque ut p̄ t̄ filiū
 d̄s t̄ deq̄ est. nec eoz separi opariō
 potest. quoz natura t̄ uolūtas una
 est. **Unde** t̄ supra legim̄. **Dixit**
 sp̄ sc̄s. **Depate** michi barnabā
 t̄ paulā i op̄ ad qd̄ t̄ assūpsi eos.
 idē aplatū. **Et** ip̄e apl̄ scribit̄.

Paulus ap[osto]l[us] n[on] ab hominib[us] neq[ue] p[ro] ho[m]in[em]. sed p[ro] ih[esu] xp[istu]m & de[um] patre[m].
 Hec dixim[us] neq[ue] forte iuxta mace-
 domu[m] sp[iritu]m sc[ilicet] esse creaturam aut
 minoris auctoritatis q[uam] p[re]m[ia] vel
 filiu[m] credat. Sequenti at[que] die t[er]tibat
 paulus nobiscu[m] ad iacobu[m]. Jacob[us]
 iste frater d[omi]ni. id est marie sororis
 matris d[omi]ni. cui[us] ioh[ann]es eu[ang]elista
 meminit. filius fuit. Qui post pas-
 sione[m] d[omi]ni statim ab ap[osto]lis ep[iscop]o ordinat[us].
 triginta annis iherosolime rexit et
 clam[or] id est p[er] usq[ue] ad septimu[m] neronis
 annu[m]. cu[m] iudei maxie querabat pau-
 lu[m] occide[n]t[em] nec poss[et]. mox ut fest[us]
 mortuus est. necdu[m]q[ue] albini i pro-
 uicia ueniat. uertere manu[m] i iaco-
 bu[m] qui iuxta t[em]plu[m] ubi & p[re]cipit[us]
 fuerat. sepultus est. Audieru[n]t at[que]
 de te q[uod] discessione[m] doceris a moy-
 se eor[um]. qui p[ro] g[en]tes s[un]t iudeor[um]. & c[etera].
 Id est. quia p[ro] doctrina xp[isti] uelut sacri-
 lega. nec deo mandante q[ui] septa dapna-
 ris. dicit[ur] q[uod] p[ro] moysen p[re]b[er]e fuere
 ministrata. Hoc ei de paulo iactaueru[n]t
 nonnulli qui intelligebat quo a[n]no a iu-
 deis fidelib[us] obseruari tunc ista debue-
 rit p[ro]pter q[ui]m danda scilicet aucto-
 ritate diuina. et sacramentor[um] illo[rum]
 p[ro]phetia s[er]uitate. no[n] p[ro]p[ter] adipiscenda
 salute[m]. que ia[n] i xp[istu]o reuelata proba-
 tissimi sacramentu[m] ministrabat. Sed
 illi hoc de paulo sperferat. qui sic
 ea uolebat obseruari. t[ame]n sine i h[is]
 i eu[ang]elio salus credentib[us] esse no[n]
 poss[et]. Ip[s]e ei senserat uehementis-
 simu[m] gre[ce] p[re]dicatore[m]. et intentioni
 eor[um] maxie aduersa docere. no[n] p[ro]

illa ho[m]in[em] iustificari. sed p[ro] gra[m] ih[esu] xp[isti].
 cui[us] p[re]uocande causa ille uimbre in
 lege m[an]date st. Et ideo illi iudicia & p[ro]se-
 cutione[m] co[n]citare molleces. t[ame]n iudicia
 legis m[an]datoru[m]q[ue] diuino[rum] criminabunt[ur].
 Cui[us] false criminatio[n]is iudicia q[ui]nque
 deu[n]tare no[n] poss[et]. q[uod] ut ea ip[s]e celebra-
 ret. que dapnare t[ame]n sacrilega puta-
 bat. Atq[ue] ita ostendit nec iudeos tunc
 ab eis t[ame]n nefarijs phibedos. nec g[en]tes
 ad ea t[ame]n necessaria co[m]pellendos. Na[m]
 si reuera sic ea reprobare[n]t que admo-
 du[m] de illo auditu[m] erat. et ideo celebra[n]da
 susciperet. ut actioe simulata sua pos-
 set occultare sententia. no[n] ei dicit iacob[us].
 et sciet o[mn]es q[uod] que de te audieru[n]t falsa
 st. sed dicit. putabu[n]t o[mn]es. Presertim q[uod]
 i ip[s]is iherosolimis ap[osto]li ia[n] decreuerat.
 ne q[ui]s g[en]tes cogeret iudaizare. No[n]
 at[que] decreuerat. ut q[ui]s tunc iudeos iuda-
 zare phiberet. q[ui]s etia[m] ip[s]os ia[n] doc[er]e
 na xp[iana] no[n] cogeret. Du[m] ei septe[m]
 dies q[ui]sumaret. Ronda[m] q[ui]sumari erat
 h[ic] dies. sed eor[um] cursus agebat[ur] et con-
 sumatio. Unde expressius i g[en]te dicit[ur]
 Cu[m] at[que] incipiebat septe[m] dies q[ui]sumari.
 Alioq[ui] no[n] potest stare sententia qua[m]
 post q[ui]nque dies aduentus sui i cesarea[m]
 p[re]sidi dixit. quia no[n] se plus dies michi
 q[ui] duodeci ex quo ascendi adorare i iher[osol]im.
 Si ei h[ic] septe[m] et illis q[ui]nque dieb[us] con-
 silij illi. die quo ip[s]e phariseos & sadu-
 ceos dissonauerat. et illa quo se iudei
 deuocuerat eu[m] occisuros adierunt. p[ro]
 eudubio plusq[ue] duodeci ibi reperiet[ur]
 dies esse. Hic est homo qui aduersus
 ip[s]u[m] & lege[m] & locu[m] h[ic] o[mn]es ubiq[ue] doce-
 bat. Quia uidebat nome[n] gre[ce] sectatores

min) ceremonias legis & templi solēnia
 frequētare. timebat sicut i euangelio
 legitur. ne ueniret romani et tollerēt eorū
 et locū & gēre. **Qui dixit. Grece nosti.**
Nōne tu es egiptius. 2^o **Egiptius** ei
 quidā uenerat a iudea. qui fide pphete
 magica arte giscēs. ad triginta mi-
 lia iudeorū congregauit. et ductis eos
 p desertū. puenit ad mōre oliueti. paratq
 inde irrite iherusalimā. ubiqz sibi sibi
 gawe. **Sed conatū eiū felix prouent. mox**
 qz cū armatis occurres. egiptio quidē
 cū paucis figuro. alijs etiā peremptis
 temere cepta facile restrinxit. **Qua-**
tuor milia uiroꝝ sicarioꝝ. **Non est de**
 hoc numero sarcellitū inter tribunū qui
 her locū est et iosephū qui de egiptio sūp
 sic habēda gerousia. **Docuit ei fieri ut**
 primo cū paucis eisdē que clam tirāni
 de agētibz ueniens. plēs sibi postea pub-
 lica fraude gūxerit. **Legit** at tpe feli-
 cis hoc gēg sūp uexisse latronū. qui nō
 locorū uel tpm abdita caprātes. sed sicut
 idz. breues gladios manu gestātes. i
 ipā luce diei p̄lo p̄mixti. ceco adherētes
 uulnē cruciēbat. ut quēdā moīs p̄ci-
 ret. & p̄cussor lateret. et siqz q̄motus
 fuisset qd i medio uerbis talia gēnerēt.
 et hic peribat. ita periculū metu uel
 dissimulatiōe facinoris sicarius nō dep-
 hendebat. **Atharso** cilicie nō ignote
 ciuitatis munitops. **Natus** qdē apls
 i oppido galilee giscali fuit. quo a roma-
 nis capto. cū parētibz suis tharsū cilicie
 cōmigrāuit. a qbz ab ~~oppido~~ legis stu-
 dia missus iherusalimā. a gamaliele
 viro doctissimo sicut i sequētibz ipē me-
 morat eruditus est. **Nō** at se ciuē sed

municipē a municipio. idz. territo-
 rio eiusdē ciuitatis i quo nutritus
 est appellat. **Dictū** est municipiū. qd
 tantū munia. id est t̄bita debita uel
 munera reddat. **Na** libeales et fa-
 mosissime cause. et que ex p̄ncipe
 p̄filiūcūt. ad dignitatē ciuitatū p-
 tinet. **Res** mirā si se t̄r̄sensē. et
 non giscaliten dicat. cū dñs ipē iheru-
 salem natus. nō iherusalemites. sed
 nazarenus sit ḡgnouatq. **Docē** at nō
 audierūt eiū qui loq̄bat̄ meū. **Supra**
 de hac uisioe narrat historia. qd comi-
 tes illi staret stupefcti. audietes qdē
 uocē. neminē at uidentē. **Unde** col-
 ligit̄ eos sonū uocis confuse. non
 autē disarimē audisse uerborū. **Vo-**
ciferantibz at eis et proiciētibz uesti-
 mēta sua et puluere iactantibz aera.
In passione dñi sacerdos solus de thro-
 no exiliēs uestimēta scidit. quia tūc
 sacerdotiū uetus eāt nouo mutādū.
 nūc uo quia post necē aplorū tota si-
 mul gēe eāt regni gloria spolianda.
 gcti idumēta proiciūt. et clamorē
 puluē mixtū ad celos tollūt. iuxta qd
 psalmus ait. **Supbia** eorū qui te ode-
 rūt ascendit semp. **Ego** multa pecunia
 ciuitate hac ḡserutus sū. **Alia** editio
 manifestus qd dixerit iſimiat. **Dixit**
 tribunz. **Tam** facile te diris ciuē ro-
 manū esse. **Ego** ei scio. quāro proūo
 ciuitate istā possēdi. **Et** paulus.
Ego at et natus sū. **Id** est. i hoc ego
 plus te romanus sū. qd nō alibi
 natus romanū nomē emi. sed i ipō
 sū ciuitate progenitus. **Per**cutiet
 te deus paries dealbare. **Nō** p̄turbatōe

unimi qmocus hor dixit paulus. sed
 utiqz phetando locutus est. qua figura
 illud porficu qd' eat i parieris deal
 bari silicudie qpositu. pautiedu esset
 ar destruedu. cu ia veri sacri. docia
 xpi aplis euageliu pdicantibz aducesset.
 Et inde est qd' dicit. pautier te deus.
 No dixit. pautiat. idicatio vtiqz mo/
 modo hocipm futuru significas. no
 optatio maledices. **Em** tra quillo
 at aio her diceret. sequeri responsioe
 manifestat diceb. **Viri** fies ego pha/
 riseus su. et cetera. **Sicut** unitas
 bonoru semp vtilis: sic maloz vni/
 tas semp est bono noxia. **Vnde** apls
 psecutores suos dissociare satagit. ut
 que vniū cinxerat: diuisi laxaret
Sic mare rubiu qd' solidu filios isrl'
 artauerat: diuisu ab egipto libera/
 uit. **Qd' at** se filiu phariseoz. sine
 iuxta grecu filiu pharisei esse testat.
 hor est qd' supra gloriat se ante pe/
 des gamaliel. qui phariseus fuisse
 legit. **phylas** legeqz didicisse. **Et de**
 nouerut se diceres neqz madura/
 tuos neqz libituros donec occideret
 paulu. **Tu dno** dicit. bti qui esuriut
 et simit iusticia. isti econtrario u/
 quitate esuriut. et sanguine adeo
 situt. **U**t cibos etia coipi ab/
 dicent donec iusti morte sa/
 tietur. **Sed** no est sapientia. no
 est prudentia. no est qsilu contra dñz.
Ra et supra paulus hostias licet ob/
 tulerit. caput inserit nudipedalia
 exercuerit. iudeis factus iudeus:
 vincula tamē que predicta erant
 no euasit. **Et** hic isti qmuis consilia

cogit. sed et euocet. isidias tendat. sec/
 uat. tamē apls ut rome sicut ei dictu
 eat xpo testimoniu reddat. **Et** aucto/
 re sette nazareoz. **Illo** vi tpe xpiani
 p opprobio nazareni vocabant: postea
 vo iter iudeos surrexit heresis que dic/
 ta est nazarenoz. qui i xpm credut fi/
 liu di. natu de maria vgrie. et cu dicit
 esse qui sb' pontio pilato z passus est z
 resurrexit. i que et nos credimus.
Sed du volut et iudel et xpiani: nec
 iudel sut nec xpiani. **Que** z appze/
 hendimz. a quo patris ipe iudicans
 de oibz istis agnosce. **In** hoc loco qda
 m7 codices aliquot ver sus minus
 habet. qui i greco ita legit: **Que** et
 apprehedimz. et secudu nram lege vo/
 luimz iudicare. **Transiens** at lissias
 tribunz. cu multa vi de manibz nris
 eduxit. iudeos accusatores ei venire ad
 te. quo possis ipe diiudicas de oibus
 istis agnoscere. **z** **Confiteor** aute ei
 bi hoc. qd' secudu secta qua dicit here/
 sim sic deseruis. deo patri meo. **Meli**
 legit i greco. qd' secudu via qua dicit
 heresim. sic deseruis pti deo. **Que** ei
 qsequetia est eu qui grece locutus est
 dice secudu secta qua dicit heresim.
 cu idem latine secta qd' heresis grece
 significet. **Sed** ait. **Sic** deseruis
 patri deo. secudu illa videlicet via qua
 increduli heresim. id est. secta nūcupat.
 quasi magis habeat ptnaria quelibet
 sectandi. q' idustria recta dno scedi.
Quida aute ex asia iudei. **Iuge** ad
 superiora. **Idē** hy sut qui me vene/
 runt i teplo. **Biēnio** at expleto. acce/
 pit successore felix. pontiu festu.

et vix vēssemq̄ contra chiū. Melius legit̄ contra chindū. que est insula contra asiā. Centurio magis credebat nauclero et gubernatori. Nauclerus grece: latine nauicularius dicitur. Misit se contra v̄m ipam. v̄tus typhonicus. Id est. euro aquilo. Alia trāslatio latine dicit v̄tus tēpesting. Typhos et grece latine iflatio dicit̄. Cūq̄ arrepta esset nauis. et non posset conari i v̄tū. Hec alia trāslatio manifestius edidit. Et arrepta nauis cū nō posset occurrere v̄tō. cōmodata nauis flatib⁹. colligē vela ceperūt. Tūc trāscurrim⁹ isulā que dicit̄ cauda. quā occupare nō potuerūt. sed scapha missa ad iuuuare ceperūt. p̄cingētes eā. Trahebāt at̄ et anchoras. timētes ne occurrerēt i sirtes. Ex quo ostēdit̄ qd' fūmb⁹ a medio latere nauis vētūq̄ circa eiusdē anteriora demersis anchoris hīs que traherēt̄ adūxerūt. sicut et i nō. id britānico mari refrenāde nauis post tergū molacia sapa s̄biūgere solet. Hec et ad retardandū nauigiū faciebant ne prepostero icursu sirtes irideret. solo etiā auditu terribiles. qd' oīa ad se rapiāt. Unde salustius illis nomē a tractu dicit̄ ipositū. Potuim⁹ vix optinē scaphā. Quas s̄blata. adiutorijs utebant̄. Scapha siue cacha scyphos. est nauicula leuis ex vimine facta. crudoq̄ corio coniecta. Dicta est grece a cōceptādo. qd' tali naute vel pirate nauigio terras et litora p̄spicere soleat.

Hac ergo cū pro adiuuāda nauis maiorē deposuisset i mare. vix fluctu feruēte potuerūt ne laberēt̄ optinere. Sūmissō vase. sic ferebāt̄. Alia trāslatio sic ponit. Timētesq̄ ne i sirtim̄ ~~iriderēt~~ exiderēt. laxantes amcēnā ita ferebāt̄. Astine cū michi "angelus dei" hac nocte. Nō scipm̄ her diredo iactabat: sed illos ad fidē prouocabat. Nā et ideo pelagus turbari p̄missū est. ut et p̄ id qd' auditus nō est. et p̄ id qd' auditus est: spiritualis i paulo gratia panderet̄. **Flā** hū qui i nauis manserit vos salui fieri nō potestis. Quia i periculo naufragij magis nauatarū sciētia qui erūt gnari maris q̄ militū arma prodesse valebāt. ideo leuius ferebāt̄ scaphā q̄ nauis exidēre. Et cū lupo iriperet fieri. rogabat paulus oēs sumē cibū. Pulcher r̄im⁹ i hoc loco patet allegorie sensus. cū paulus eos quos de nauigio saluari p̄miserit. cibū sumē suaserit. et quia nocte media quatuor anchoris iter vndarū ipetus regebāt̄. orta die sinū cōscedūt. quia nullus hui⁹ hui⁹ selli cōpestatēs. nisi qui pane vite pascit̄. euadit. Et qui i nocte tribulationū p̄sentia. sapientie. fortitudinī. cōperantie et iusticia et totis v̄ribus imitit̄: mox dñi cho ruscate auxilio. portū salutis quē quesierat consequit̄. ita dūtayat. ut a seculi rebus expediret. flāma solummodo dilectionis qua pectus calefaciat querat. Et leuato artemo. mone. secundū flatū aure tendebāt ad litus. Artemo. est modicū velū

Alisi

†

dirigēde potius f nauis causa cōmo-
datū q̄ celeritatis. **E**t cū icidissē q̄
Ulocū bitalassū. ipigerūt nauim. **B**i-
talassū bitaritimū dicit. quia greci
mare talassan vocāt. **S**ignificant
at̄ litus ī mare protētū. eodēq̄ mari
se diuidente hinc inde cōdatū. **E**t proza
quidē fixa manebat īmobilis. puppis
vō soluebat̄ a vi maris. **I**deō na-
uis ista perijt. quia nō leui cursu flucti-
bus suplapsa est. sed ipō equozis fūdo
violenter īfixa. p̄tīm solo terinēde
p̄tīm vnda vepante ḡfringitur. **T**a-
lis est p̄fecto casus animi hūc sc̄lo
dediti. qui cū mūdi desideria calcare
neglexerit. qui proza ītentionis hēe
fūdicus īfigit. totū opm sequētū cō-
pāgē curarū fluctibz soluit. **S**ed hūc
nauicula fragmētis qui euasere. t̄ra
petūt. quia percutū ep̄plis. alij
se cautius agūt. **C**ū ḡregasset at̄
paulus sarmetoz multitudinē et
ip̄o fuisset sup ignē. **E**gressus de mari
apls. ignē p̄ter frigus accēdit. quia
corda eoz qui vndis t̄pestatū docēdo
exēūt. amoris ardore calefacit. **S**ar-
mēta ei s̄t̄ dicta quelibet exhortationū.
que ad accēdendā curā valentia
ītegritati decurpta scripturarū. quasi
frondibz sūt excisa ramozū. **V**ipe-
ra a calore cū processisset. iuasit ma-
nū ei. **Q**uia sp̄s imādus flāma
virtutū de fidelū corda. īpulsis de-
toribus veritatis venana p̄secutionū
īfundere nitit̄. quo manū sauciet.
id est. opus doctrīne sp̄ualis īpe-
diat. **E**t ille quidē excuties bestia
ī ignē. nichil mali passus est. **E**odē

igni quo suos fouet. bestia comburit.
quia eisdē virtutibz et s̄a p̄ficiūt.
et ip̄y cū suo auctore ī eo fidedo defi-
ciūt. vt p̄pheta ait. **Z**elus ap̄hedie
ip̄lm īciditū. et nūc ignis aduce-
sarios comedit. **C**ontigit autē p̄ez
publij febribz et dissenteria vepatū
iacere. **E**t **C**ur īfirmū īfidelē p̄ez
saluat. qui thimothēu t̄ophimūq̄
fideles īfirmos. vniū medicinali arte
reparat. alterū ex toto relinquit.
nisi quia ille foras p̄ miraculū sanā-
tus erat. qui vniū īterius nō erat.
Quo nō īdigebāt. qui salubriter it̄
viuebat. **N**auigauim ī nauī alex-
andrina que ī insula hēmauerat.
cui erat īsigne castorū. **E**redo
p̄mitus īsigne castorū esse positū.
sed v̄ vicio librariorū literā adiectā.
sicut frustra panis pro frustra. et
appropriat pro appropiat sepe scriptū
ī antiquissimis ep̄plaribz īuēim.
In greco ei pro īsigni castorū parasē-
mo dioscoron scriptū est. **D**ioscoron at̄
geminū castorez. id ē. castor et pol-
lyp grece vocāt̄. **T**estis est v̄bs
colchorū. que ab amfito et circio ge-
minorū aurigis facta. et ex eozū
noīe diascoria ḡnoīata est. **Q**uod
ob id ḡtiles ī mari dos iuocant.
quia ī prodigijs nautarū si solita-
rie stelle ī nauī vel am̄tēnis appa-
ruerūt. p̄ticolosi. si v̄o gemini.
p̄osper cursus sint noti. aquarū
aduētū fugari. dirā illā appellatā.
quā helenā ferūt. **I**n alia trāsla-
tiōe. pro parasēmo dioscoris scriptū
vidim. cui erat signū iouis filij.

Ferunt ei fabule ionem magnam tras
 formatam. ledam thesei quingentis gesturas
 se. atque inde nata helenam. unde dicitur
Iste modulatus alpes ledeos petiuit
amplexus. Ite eundem munitum in stella
viciasse. et castorei et polluce gemi-
nos preceasse amplexus. Quia spiritus
sanctus locutus est per ysaiam prophetam. et ad
pres nros dices. Vade ad populum istum
et dic. Aure audietis. et reliqua.
Hac prophetiam quam apostolus affirmat
a spiritu sancto pronuntiatam. ipse liber prophete
a domino dictam esse commemorat. ex quo
liquido ostenditur vna et voluntas et
natura esse domini et spiritus sancti. et inicipa-
tione spiritus etiam domini nomen intelligi.
Regis vero paulus alium habens spiritum sanctum
hec de eo scripsit. qui in prophetis ante ad-
uentum domini alius fuit. sed de eo cuius
et ipse princeps erat. et omnes qui in fide
assumate virtutis ferebantur. Unde et
cum articulo eius meminit. quasi soli-
tudinem et vnum meminit esse gesturas.
Et sicut dicit non simpliciter pneuma
agyon id est spiritus sanctus. sed cum additamē-
to articuli topneuma toagyon.
hoc est spiritus sanctus. Et ysaiam prophetasse
commemoratur cum articulata voce dyato-
agni pneumaticos. Petrus quoque in eo
sermone quo presentibus persuadebat.
oportuit integrum scripturam quam
prolocutus est spiritus sanctus id est topneu-
ma toagyon per os dauid de iuda.
ostendens et ipse eundem spiritum in prophetis
et apostolis operatum. Hec de veteri didimi
libris excerpta. huc in nostris opusculis
teneat locum. Intransitum est ei cor populi
huius. auribus grauius audierunt. Re-

putem? crassitudine cordis et grauius
 esse aurium nature esse non voluntatis.
 subiungit culpam arbitrii. **Et**
oculos suos compresserunt. ne forte vi-
deant oculis. id est in ipsis meritis preden-
tibus causa fuerunt. ut deus eis oculos
clauderet. Vel ad superiora iungendum
est. dicere domino ad prophetam. Vade ad po-
pulum istum. et per omnia quibus excitate
metuerunt. illis inpropria. si forte
vel sic audire et ad me reuertere dig-
netur. Mansit autem biennio toto in suo con-
ductu. id est in suo hospicio. quod ipse sibi con-
duxerat. Spiritum omnibus predicabat. non solum
quod iudeis. sed et gentibus. quas illis re-
phatis dicebat esse saluandas. Et dicens
que sunt de domino ihesu christo cum omni fidu-
cia sine prohibitione. Non solum rome
predicare prohibitus non est. sed necdum
neronis imperio roborato. nec in tanta
euipere scelera. quanta de eo narrat
historie. dimissus est ut euangelium christi
in occidentis quibus partibus predicaret. sicut
ipse romanis ait. Quis igitur profi-
ciscar in iherosolimam ministrare scitis. Et pau-
lo post. Hoc igitur cum consummauero
proficiscar per vos in hispaniam. Postea
vero. id est. ultimo neronis anno
tentus ab eo. martirio coronatus
est. Quod utrumque in sermone ad thymotheum
epistolam. quam passurus est de vinculis
dictans exponit. In prima inquit
mea defensione nemo michi affuit.
sed omnes me dereliquerunt. Dominus autem
michi assistit et confortauit me. ut
per me predicatio impleteret. et audiret
omnes gentes. et liberatus sum de ore leo-
nis. manifestissime propter crudelitatem

neronis. leonē cū significās. **E**t in
sequētibz. **E**t saluauit me ⁊ saluū fa-
ciet ī regnū celeste. qđ saluet presēs
sibi sentires imminere martiriū. **U**n-
de ī eadē eplā premiserat. **E**go em̄
iā imolor: et tēpus mee resolutionis
instat. **B**onū certamē certauī: cur-
sū q̄sumauī: fidē seruauī.

Hcheldemach. ager sanguis
 qui hodie monstrat^r i he
 lia ad australe plagam mo
 tis syon. et hactenus iuxta iudeoz
 consiliu mortuos ignobiles alios
 tra regit. alios sub diuo putre
 facit. ¶ Asia regio que minor
 Ignoratur. absqz orientali pte q
 ad capadocia syriazqz pgrredit.
 vndiqz circūdata est mari. cuius
 pvincie s^t frigia. paphlacia. cili
 cia. licmonia. galatia. et alie ml
 te. sed specialit^r vbi ephesus ciui
 tas est. asia vocat^r. ¶ Aegypti
 regio. a septentrione mare magnū
 sinūqz arabicū. ab oriente rubrū
 mare. a meridie oceanū. ab oc
 casu libia habet. cuius inferiorē pte
 nilus dextera leuazqz diuisus am
 plexu suo determinat. canopico
 ostio ab affrica. ab asia pelusia.
 co. cētū sexaginta pedū passuū i
 fuatlo. quā ob causā inter isulas
 aegyptū retulere. ita se findente
 nilo. vt veqz tramite. tre figurā
 efficiat. ideoqz mlte grece litere
 delta appellauere egyptū. mēsurā
 ab vnitae aluei vnde se primū
 findit i latera ad conopiciū ostiū
 cētū quadraginta sex pedū. ad pe
 lusiacū ducētoz quinquaginta sex.
 ¶ Arabia. regio inter sinū maris
 rubri qui psicus. et eū qui arabi
 cus vocat^r. habet gētes mlens.
 moabitaz. amonitas. ydumeos
 sarracenos. aliasqz qplurimas.
 Arabia at sacra tēptari dicitur.
 eo qd' regio thurifera. odoris creas.

Hic eā gēci eudemou. nū beatū eā
 vocauerūt. ¶ Aethiopia regio.
 ab indo flumie cōsurgēs. iuxta aegip
 tū inter nilū & oceanū i meridie.
 sub ipā solis vicinitate iacet. Quoz
 tres s^t ppli. hesperiq. occidentis. gara
 mares. tripolis. indi. orientis. ¶ An
 thiochia. ciuitas celsyrie eoteles.
 i qua barnabas & paulus apli s^t or
 dinati. Est et alia i persidia pvincia
 asie. i qua ydē iudices iudeis dixe
 rūt. Vob' oportebat p̄mū loq' verbū
 dei. sed qm̄ repulistis illud. et cetera.
 ¶ Alexandria. ciuitas egypti. que quō
 dā dicebat^r inter egyptū affricā & ma
 re q' claustrū posita. i qua bti euā
 geliste marci tumulus hodie i ecclā
 venerat. ¶ Notus. oppidū iugne
 palestine. qd' hebraice vocat^r esod.
 et est vna de quaz ciuitatibz allophi
 loz. ¶ Accalia. ciuitas paphlacie
 maritima. ¶ Amphipolis. ciui
 tas macedonie est. et alterā eiꝝdē
 noīs i syria. ¶ Appolonia. ciuitas
 & ipā macedonie. et est alterā i pro
 uicia affrice que dicit^r pēchapolis.
 ¶ Aethene. ciuitas i achaia. philoso
 phie dicata studiꝝ. que cū vna sit;
 plālī nūo semp appellari solet. Cuiꝝ
 pyreus portus septēpli quondā
 muro cōmunitus fuisse desēbit.
 ¶ Ariopagus. athenarū curia.
 que tēptat^r vallis maris. qd' ipē
 ibi quondā a duodeci dīs iudicatus sit.
 ¶ Aslos. ciuitas asie maritima.
 eadē appolonia dicta. ¶ Antipa
 tris. ciuitas palestine nūc diruta.
 quā herodes rex iudee ex patris sui noīe

vocauerat. **A**ppij forū. nomen
forū rome. ab appio quondā cōsule
tractū. a quo et via appia cognomi-

Bnata est. **B**abylon metropolis regni chal-
deoy. vbi eoy qui edificauerūt turri.
lingue diuise st: a qua & regio dēcupo-
lita. babilonia vocat: Hāc fuisse
potētissimā. et cāpestribꝫ p quadzū
sitā. ab angulo vsq; ad angulū mu-
ri sedēci milia tenuisse ~~post~~ passuū.
idz. simul p circuitū sexagita tria.
refert herodotus. et mlti alij qui gre-
cis historias gserūt. **A**x at. idz.
capitoliā. illiq; vrbis est turris que
post diluuiū edificata. quatuor mi-
lia passuū dicit: tenuisse. Cuiꝫ post
ruinā muri tātū fictiles remānisse
et ob bestias que illuc abūdāt captā-
das. recuperari esse tradūt: **S**i-
thina pūcia alie minoris. que &
quodā libyria. et dēde migdonia
dicta est. Ipā est et maior frigia.
hiera flumie a galatia determina-
ta. habet ciuitate eiꝫ nōis. **B**e-
roea scuitas i macedonia. que vbi
Qdnū nobilitat accepit. **A**ppadocia. regio i capite syrie.
idz. ad septentrionē **C**irene. ciui-
tas i libia. cuiꝫ regio etiā pēcapoli-
tana vocat: eo qd' quinq; vrbibꝫ maxie
fulgeat. bivenice. arsinoe. ptolomai-
de. appolonia ipāq; cyrene. **C**re-
ta. grece insula. que cētū quondā
vrbibus nobilis. vnde & cētopolis dic-
ta est. **C**ypus. insula i mari pam-
philio. quideci quondā oppidis insignis.
famosaq; diuicis. et maxie eris. Ibi

ē pma huiꝫ metalli iuentio & vti-
litas fuit. Cuiꝫ pximū est i finibꝫ
cilicie pūctozū. et oppidū veneris.

Cilicia. pūcia alie. quā cig-
nus annis ~~iter fecit. cuiꝫ meminit~~
iter fecit. et mōs amenꝫ cuiꝫ memi-
nit salomon. a syria coele separat.

Carra. ciuitas mesopotamie.
apud romanos crassideladis. apud nos
at hospicio abraham pūarche. et pa-

rētū eiꝫ morte nobilis **C**haldeoy
regio it' babiloniā & arabia. cigrim

& eufraten **C**hanaan filiꝫ chani.
optinuit tm a sydone vsq; ad gazā.
quā iudei dēcepꝫ possederūt eiꝫ
chananeis. **C**esarie ciuitates

due sūt i terra repromissionis. vna
cesaria palestine i litore maris
magni sita. quondā pūgos. idz.
turris stratonis dicta est. sed ab

heode rege iudee nobiliter & pulchritud.
et contra vim maris multo vtiliꝫ
extructa. i honore cesaris cesarea

ggnouata est. Cuiꝫ etiā tēplū i ea
marmore albo gstruxit. i qua ne-
pos eiꝫ heodes ab angelo pꝫussus.

cornelius cēturio baptizatus. et aga-
lus iulha zona pauli ligatus est.

Alta vō cesarea philippi. cuiꝫ etiā
gely scriptura meminit. ad radices
mōtis libani. vbi iordanis fontes

sūt. a philippo tetrarcha eiꝫ dē re-
giois facta. et i honore tiberij ce-
saris cognouata est. Sed & tertia

cesarea capadocie metropolis
est. cuiꝫ lucas ita meminit. **A**fectꝫ
est ab epheso. et descēdes cesareā.
ascēdit & salutauit ecclesiam. **C**

Chorinthus. ciuitas achaie ma-
 ritima. **C**encre. portus chorin-
 thioy ciuitatis. **C**hio. insula an-
 te bithinia. cuius nomē syra lingua
 mastice designat. eo qd' ibi mastix
~~gummi~~ gignit. **H**ac aliqui
 chiam appellauere. a chione nim-
 pha choos. **C**hidus insula con-
 asia. **C**hoos. nobilissima con-
 asiam insula. adiacēs p̄uincie atti-
 ce. et est eiusdē nois oppidū ī insu-

Dama calūna.
Damascus. nobilis vrbis fenī-
 cis. que et quōdā t̄ omī syria te-
 nuit p̄ncipatū. et nūc sarracenoꝝ
 metropolis esse p̄hibet. **V**nde
 et rex eoz manuū. famosa ī
 ea sibi sueꝝ gēti basilicā dīcauit.
 xpianis ī circuitu ciuibꝝ b̄ti bap-
 tiste iohānis eccliam frequētātibꝝ.

Derbece. ciuitas licaonie
Elamite. p̄nci p̄uincie.
Ep̄es p̄fidis. ab elam filio
 sem appellati. **E**phesus. ama-
 zonū opus. ciuitas ī asia. vbi
 requiescit beus iohānes euāgelista.

Frigia. p̄uincia asie. troade
 sup̄iecta. septentrionali sua
 p̄te galacie cōterminat. meri-
 diana licaonie p̄sidie. migdo-
 nie. cappadociāqꝫ ab oriēte atti-
 git. **D**ue at̄ s̄t̄ frigie. quarū ma-
 ior smūnā habet. minoz vero
 illū. **F**enicia. p̄uincia sirie.
 cuiꝝ p̄tes s̄t̄ samaria et galilee

O plurime regioēs.
Galilee due sūt. **O**na galilea
 gētū. vicina finibꝝ turioꝝ ī ebu-

neptalim. **A**lteā circa t̄beriadē t̄ stng-
 nū genezareth in tribu zabulon.

Gaza ciuitas insignis palestine.
 que apud veteres erat terminꝫ cha-
 naneoꝝ ad meridie. sed antiqꝫ gaze
 locū vix fūdamentoz vestigia demō-
 strāt. **H**ec at̄ que nūc cernit̄ ī alio
 loco p̄ illa que corruit edificata. 3.

Galacia. p̄uincia asie. a gallis
 vocabulū trahēs. qui ī auxiliū a re-
 ge bithinie euocati. regnū cū eoz
 acta victoria diuiserūt. **S**icqꝫ dē
 de grecis admixti. p̄mo gallogreci.
 postea galache s̄t̄ appellati. **G**re-
 cia. p̄uincia quedā achaie. que a gre-
 cis septozibꝫ hellas vocata est. ī q̄
 athenarū ciuitas est quondā attica

Hierusalē. metrop̄. **I**dicta.
Hopol' quōdā totū iudee. que nūc
 ab helio adriano cesare eo qd' eā a
 titō destructā latiore situ restaura-
 uerūt helia ignoīata est. cuiꝝ opera
 fcm̄ est. vt locū scā id ē. dñice passi-
 ois t̄ resurrectionis. h̄ t̄ iūctiois scē cru-
 cis quōdā extra urbē iacētia: nūc
 eiusdē vrb' muro septentrionali cō-
 dēt. **H**adzumetus. ciuitas t̄ in
 bizantio regioē asyrie. **H**adria.
 nomē maris contra rauēnā. qd'
 p̄ ostia padi flumīs ieruat. **S**up̄sit
 vocabulū ab hadria p̄xia ciuitate.
 que eidē mari nomē hadriatici dedit.

Iudea. aliqñ tota t̄ra duodecim
 tribuū appellabat̄. h̄ aliqñ due
 tantū tribꝫ que quondā iuda voca-
 bat̄: ad distinctionē galilee t̄ sama-
 rie aliarūqꝫ ī t̄ra r̄pmissiois regio-
 nū. **E**t notandū apud hystozicos. qd'

iudea ad palestina: galilea vo & sama-
ria. ad fenice ptineat. **I**osse oppi-
du palestine maritimu in tribu dan.
ubi hodieq; saga monstrantur i litore.
in quib; adromeda relegata. persei
quonda viri sui fuit & liberata psidio.
Icomiu. ciuitas celeberrima licio-
nie. et est alrea i cilicia. **I**talica
regio et patria romanor. ab italo re-
ge vocabulu trahes. que ab affrico
et a borea mari magno cincta: reliqua
alpu ab obitibus obstruitur.

Libie. pvtie due st. Vna libia
epyrnata. de qua dem est. et
ptes libie que est circa epyrenen. hec
post egyptu i pte affrice prima est.
et mari libico nomen dedit. Post
qua libia ethiopu vsq; ad meridianu
ptingens oceanu. **L**idda. ciuitas
palestine. i litore maris magni sita.
que nuc diosopolis appellat. **P**u-
cmonia. pvtia asie. Est ei eide nois
ciuitas i frigia minore. **L**istra.
ciuitas liconie. **L**icia. pvtia asie.
Vasea. ciuitas littoraria crete. i su-
le. iuxta locu qui dicitur bonipontus.
ut ipse lucas expoit. p qua quida

Mcorrupte talassa legue.
Mons oliueti ad oriente ihelm.
tourete cedron ita fluete. ubi vlti-
ma dñi vestigia humo ipressa hodieq;
mostrant. Cuiq; tra eade cotidie a cre-
detib; hauriat: nichilominus tamen
eade sca vestigia pristinu statu reci-
piut. Deniq; cu i ecclia i huiusmodi
loco rotundo scemate & pulcherrimo
ope condet. sumu tamen tacumen
vt phibet ppter dñici corpis meatu.

nullo modo conegi et cotamerari
potuit: sed trasitus ei iter ad ce-
lu vsq; patet apertu. **M**edi. a
madai filio iaphet appellati st. Snt
at iter flume nidu et flume tigrim.
regioes site. a mote cancaso vsq;
ad mare rubru ptingentes. aracu-
sia. parthia. assiria. psidia. et me-
dia. quas scriptura sacra vniusas
sepe medie noie sepe vocat. **M**e-
sopotamia. regio iter flumia tigris
& eufraten. que & ipso vocabulo gre-
ce i medio fluminu esse posita mo-
strat. Huic ad meridie succedit
babilonia. deinde chaldaea. nouissime
arabia eudemon. **M**adian. ciui-
tas iuxta arnomen et areopolim.
cuiq; ne ruine tatumodo demonstrat:
ubi moyses apud rethro soceru suu
exulabat. **M**esia. pvtia asie.
ne colis dicta est. et alrea eide nois
iuxta flume danubiu. Snt qui
ferut auctores trasisse ex europa
mesas & brigas et thinos. a quib;
appellat. **I**n asia nisi. frigis.
et bichini. **M**acedonia. pvtia
grecor nobilissima. et virtutibus
alexandri magni nobilior facta.
Mitilene. isula contra asiam.
que a pyxia continere tra abest
septem milia distas pedu. **M**yletus.
ciuitas i asia maritima. decem sta-
dijs ab ostio meandri amnis secte-
ta. ubi paulus ephesior maiores
alloctus est. Est et isula haud ig-
nobilis nois eide i mari egeo vl-
Nazareth. viculus i **N**ionio.
galilea iuxta mote thabor.

et unde dñs noster ih̄c. nazarenus
est vocatus. habetq; eccliam i loco
quo angelus ad btam maria euā
gelizaturus iteravit. sed & alia vbi
dñs est nutritus. ¶ Neapolis. ci
uitas curie. que est p̄vincia asie.

Darchi. iter flumē nidū qd
est ab oriēte. et it' flumē ti
grin qd' est ab occasu. sicut su
pra dictū est. ¶ Pontus. regio mil
tariū grecū iuxta mare ponticū.
qd' asia europāq; determinat. et
p̄pta plurimā ostioꝝ danubij i fu
sione. dulcius ceteris esse cognos
cit. ¶ Pamphilia. p̄vincia asie.

¶ Basus. ciuitas maritima i cipro
insula. veneris quōdā sacris cre
mib; poetarū famosa. que fixet
tremotu lapsa. nō riuinarū tātū
vestigis qd' olim fuerit ostendit.

¶ Bergeu. ciuitas pamphilie p̄
vincie. ¶ Bissidia. prouincia asie.

¶ Philippis. ciuitas i prima pte
macedonie. ¶ Patera. ciuitas
licie. p̄vincie i asia. ¶ Petholomais.
ciuitas iudee maritima. p̄te mōre
carmelū. que quōdā achon dicta
est. Est at' altera petholomais i pen
thapoli p̄vincia affrice. cuius supra
memini. ¶ Puteolis. ciuitas co
lonia capanie. eadē archaia dicta.

Roma. vrbis i italia. toti q̄ quo
dā orbis dñā. a conditoris
sui romuli noīe sic vocata. quā
p̄pter eximia v̄tute pleriq; septoꝝ
quasi sola esset. vrbē appellare ma
lebāt. ¶ Rodus. cidadu iulārū
nobilissima. et ab oriēte p̄vincia.

quondā ophiusa vocata. i qua vrbis
eigē noīs fuit creos colosso famosa.
septuagita cubitoꝝ altitudis. Distat
at' a portu asie viginti quinq; milib;
passuū. ¶ Regiū. ciuitas sicilie
maritima viginti milib; passuū a
pmactozio pelozo secreta. cuius nomē
grece tēptat' descriptio. eo qd' her sic
lie p̄s quondā buutio agro italie co
herēs. mox iterfuso mari sit auulsa
quidē passuū longitudie fixto. cla
titudine at' milia decē iuxta colūnā
regiā. i quo fixto est scopulus scilla.

¶ Itē curubdis. mare verticosū. ambo

Sclara seuicia.

¶ Amaria. ciuitas regalis i isrl'
i vertice montis somer posita. Sed
et oīs regio que circa eā fuit. a ciui
tate quōdā nomē acceperat. media
iter iudeā et galileā iacēs. Her ab heb
de antipatriis filio i honore augusti
cesaris. greco noīe. sebastē. id ē. au
gusta. vocata est. ¶ Sichem. ciuitas
iacob. nō neapolis dicta. iuxta sepul
chrū ioseph. que a filio emoz regis sui
vocabulū sup̄sit. iuxta quā dñs sama
ritane mulieri ad puteū loquit'. vbi
nūc ecclā fabricata est ex latere mōtis
garisim.

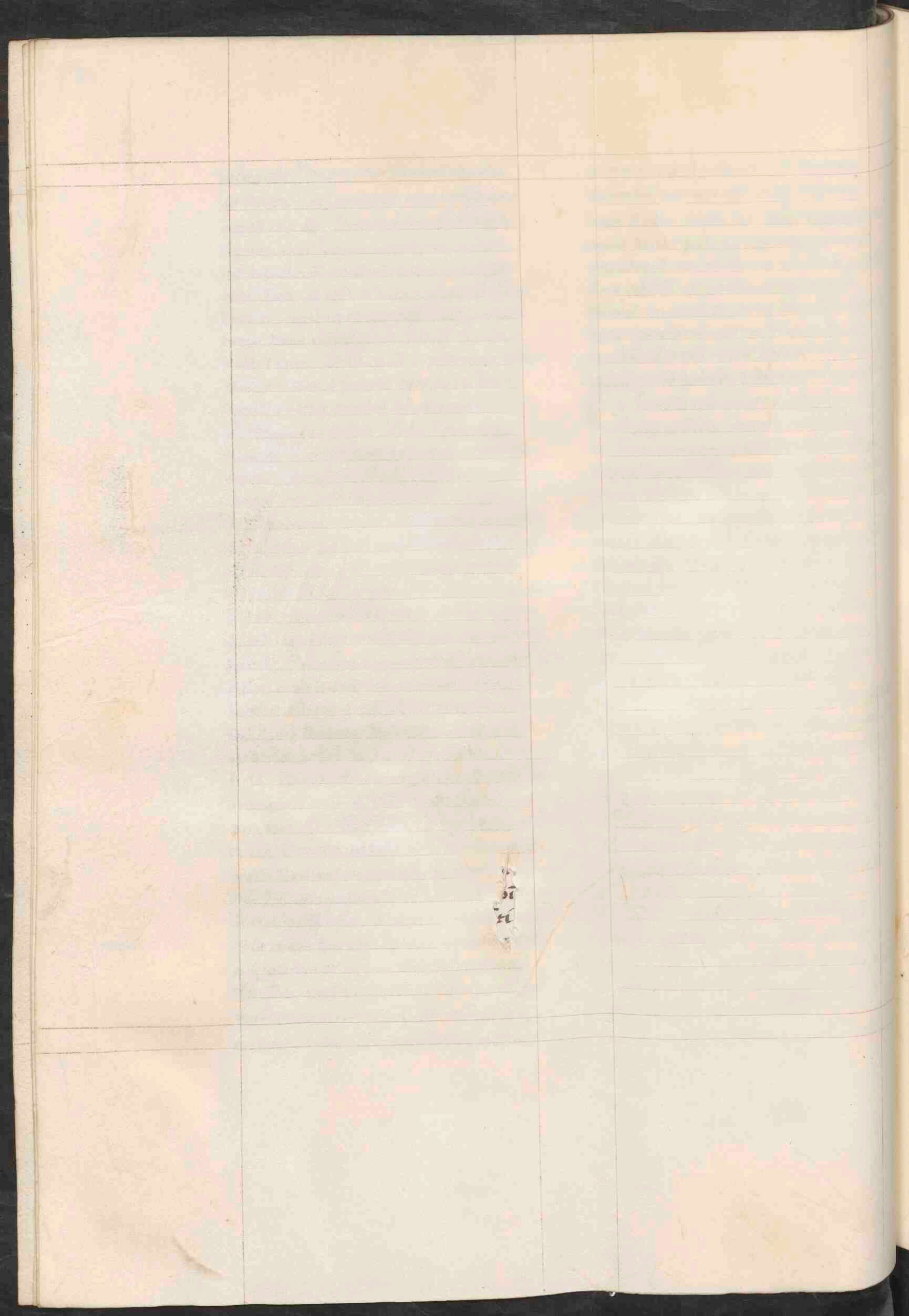
¶ Syna. mōs i regioē ma
dian sup̄ arabia in deserto. qui alio noīe
horeb appellat'. Vnde dicit'. Et fecerūt
vitulū i horeb. cū hoc moyses i syna
factū sc̄pserit.

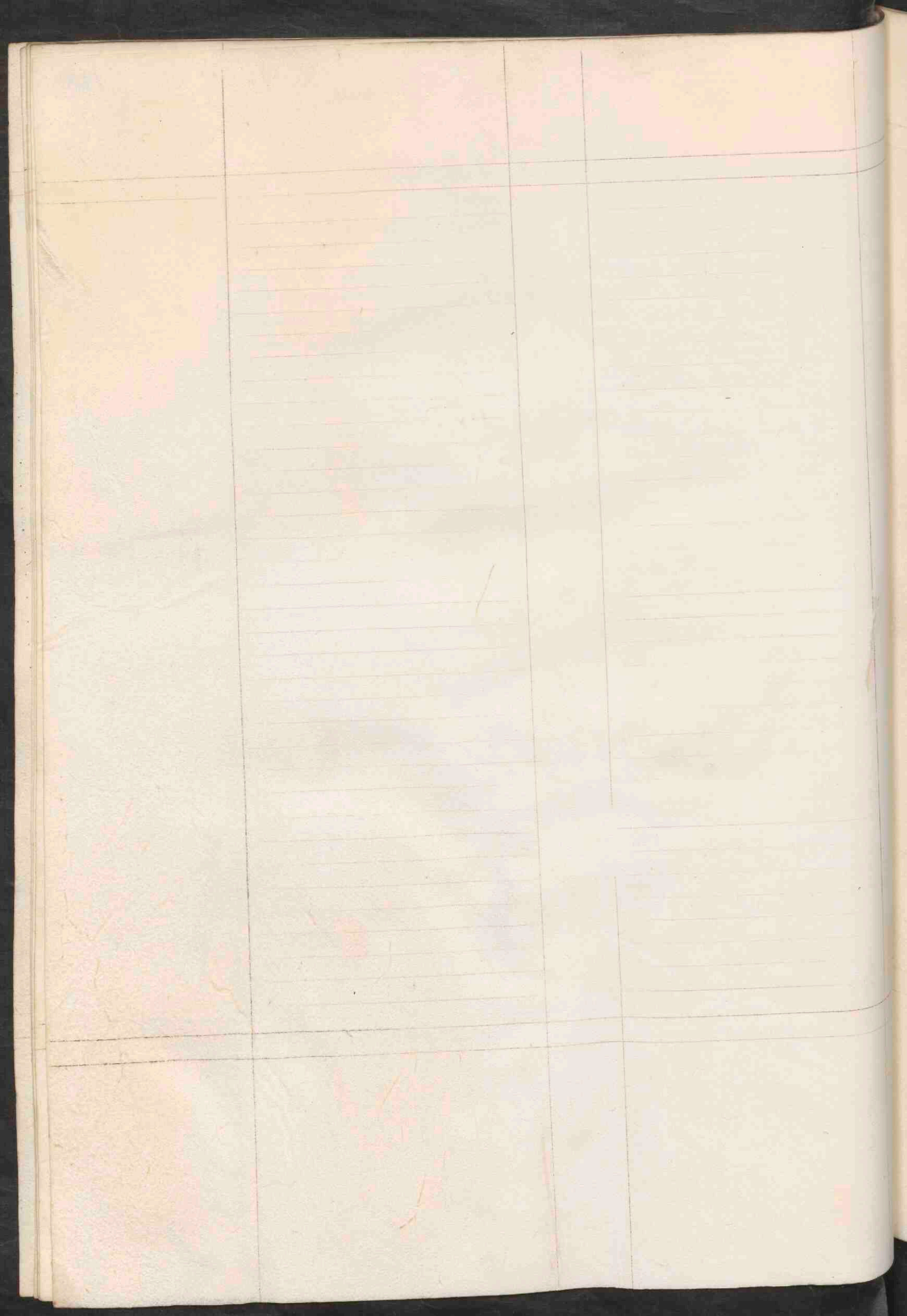
¶ Saronas. qd' it' p̄re
tat' capestris. regio est a cesarea pa
lestine vsq; ad oppidū ioppe p̄tingēs.
et est hodieq; locus pascedis gregibus
aptus. qui iuxta soli qualitatē petro
p̄dicante. fidei cōtinuo fruct; ger

minauit. Sed et iter montē thabor
et stagnū tyberiadis. regio saronas
appellat. **Sydon**. urbs fenicis i
signis. olim terminus chanaanorū.
ad aquilonē. iuxta libani montis
ortū sita. et ipa artefex vitri. **Se-**
leucia. ciuitas syrie nobilis i pmuē
torio syrie nuchiochie sita. **Sala-**
nus. i cypro isula. nūc constantia dī.
quā traiani pncipis tpe iudel iter
fectis omibz accolis deleuerunt.
Samotrachia. isula i pacifico
sinu. **Syria**. que hebraice aran di
cit. regio est it' flumē eufraten et
mare magnū. vsqz ad egiptū pēn
gēs. habet maxias pncias. comage
nan. phenicia & palestina. absqz sar
racenis & nabucheis. quoz gētes
sē duodecī. **Samo**. isula i mari ego.
i qua repta prius vasa fictilia tra
dūt. vnde et vasa samia appellata
sūt. **Smirna**. ciuitas cilicie in
asia. cuius lucas ita meminit. et pe
lagus cilicie & paphlie nauigantes.
vēmūqz i smirna licie. Pro quo aliq
codices habet. vēmūqz listra. que est ci
licie. Porro iheonimūqz i libro hebraicorū
nominū mūrā ponit. et it' pretat
amara. **Salmon**. ciuitas mari
tima i creta insula. **Sures**. are
nosa i mari magno loca. multū ter
ribilia et metuēda. eo qd' ad se oīa
diripere solēat. et appropinquātī va
doso mari herēat. her at ad mare egip
tū vicine sē et pariter admiscēt.
Syracusa. metropol' sicilie sē p
muētorio pachmo. siqz ipa sicilia
tribus est distincta pmuētoris. Vnde

et a triangula specie. trinaria
quondā vocata. **st**. mox a siculo
rege sicilia dicta est. **Pmū** pmuē
torū dicit' pelozū. et aspectat ad
aquilonē. cui mesana ciuitas pxiā
ē. et adūsū ex ytalīa pmuētorū.
tenus. duodecī stadiorū it'uallo. **Scoz**
dicit' pachinū. qd' respicit ad euro
nothū. **Tercū**. apd' lilibēū ciuitate
eadē noīs habēs. & dirigit' i occasū.
Tharsis. ciuitas metropolis cali
cie pncie. paulo aplo glōsa.
Tyrus. metropolis fenicis i t'bu
neptalū. vicinimo ppe miliario a ce
sarea philippi. Hec quōdā isula fuit
prealto mari septingētis passibz
diuisa. sed ab alexandro t're gēnes
frā est ppter expugnationē militis
i breui fūcto aggeribz pportatis.
cōchilio atqz purpura gstat. **Tivas**
ciuitas asie maritima. eadē anti
gonia dicta. **Thiatiere**. ciuitas
lidie. que est pncia asie. tēplo
quōdā Esculapij famosa. cuius ciuit
ēat illa lidia porphyropolis. id est.
purpure veditrix. q' i philippis fide
xpi suscepit. **Tessalonica**. ciui
tas macedonie. **Theatru**. locus
ab spectaculo vocabulū mutuās.
qd' i eo plō stans desuy atqz expec
tās. ludos scenicos gteplaretur.

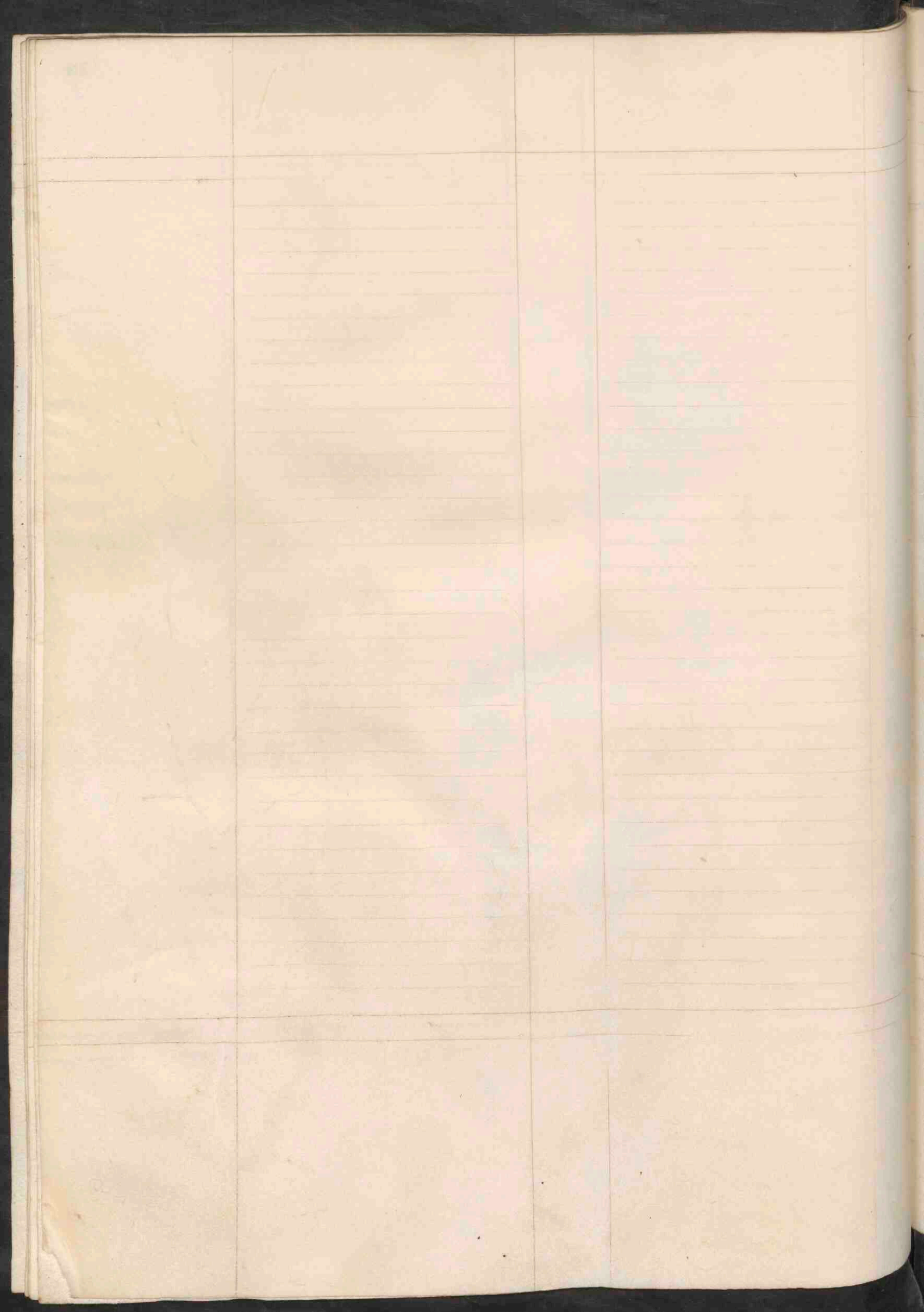
Explicit expositio vocabulorū
i libzū actūū aploz deo grās





[Faint, illegible handwriting in a column on the left side of the page, possibly bleed-through from the reverse side.]

[Faint, illegible handwriting in a column on the right side of the page, possibly bleed-through from the reverse side.]



Explicatio bedę pbr̄ in apocalipsim iohānis apli

Exul ab humano dū pellit & orbe iohānes.
 Et verus coici est cernē regna soli.
 Intrat ouas celi dno dilectō i aulā.
 Regis. et alcihoni gaudet adesse choris.
 Hic ibi sibiectū sacra lumina vergit i
 Curie fluctuagās cernit vbiq; rotas. orbē.
 Et babel et solimā mixtis gflige castis.
 Hicq; atq; hic vicib; telā fugāq; capi.
 Sed mite sequit̄ miles qui candid; agnū
 Cū duce p̄cipiet regna br̄a polo. manipulos.
 Squameus est anguis p̄ tartara caeca
 Obmeigret flānis peste fameq; suos.
 Hui; que facies studiu ve. oido ve duelli.
 Res et queq; phalangē palma vl' arma forēt.
 Pandē cū cupere. veterū sacra lata pagrans.
 Excerpti cōpis germina pauca sacris.
 Copia ne potior generet fastigia mētis.
 Cōiuiā aut tenuē tanta parare vetet.
 Nra tuis ergo sapiat si ferula labris.
 Donati laudes da sup astra deo.
 Ginalias aios tunc amplectat; amicos.
 Due cano corripies pumice frange fero.
Incapit̄ prefatio venerabil' bedę p̄biteri
 sup apocalipsim br̄i iohānis euangliste.

Dno ~~luciano~~ i xpo beda desiderantissimo
 et vere beatissimo acate ep̄o. p̄petuā i dno
 salutē. Apocalipsis sc̄i iohānis. i qua bella &
 incendia iustina ecclē sue deus verbis figuris
 & reuclare dignatus est. septē michi frater eu
 sebi. videt̄ esse diuisa periochis. In quarū p̄
 ma post p̄fationē copiosa. qua ad roborā
 dā fidē fragiliū. dñi passioēs et posteriores
 glās enumerat. similit̄ filio hoīs ecclā cer
 nit idutū. Qui cōmōzatis hīs que spe
 cialiter i septē asie gesta vl' gerēda s̄t ec
 clīs: gēnēles toti; ecclē luctas describit &

palmas. **U**bi sexto loco con
 sulte s̄bincēdos ecclē iudeos. &
 tēptationē orbi vniūso futu
 rā se que p̄misit̄ esse vetu
 rū. cito. **S**eptimo at̄ tepidā
 ponit laodiciā. filiq; ei hoīs
 vēiens: putas inuēit̄ fidē su
 p̄ t̄m. In s̄cda at̄ periocha.
 descriptis i sede dei quatuor a
 nimalib; et viginti quatuor
 seniorib; agnū videt. ap̄tis
 septē libri signati sigillis. cō
 flictus & tūphos ecclē resera
 re futuros. **U**bi iuxta con
 suetudinē libri istius vsq; ad
 sextū num̄ ordinē custodit.
 et p̄termisso septimo re
 capitulat. ac duas narratio
 nes quasi ordinē secutus
 septis gcludit. Sed & ipā recā
 pitulatio pro itelligenda est.
 Aliquādo eī ab origine pas
 siois. aliqñ a medio tpe. ali
 qñ de sola ipā nouissima p̄f
 siva. aut nō multo ante dic
 turus recapitulat. **I**llud ta
 mē fixū seruat. vt a sexto
 recapitulet. **T**ercia vō perio
 cha s̄b specie septē angeloy
 tuba cōnētū varios ecclē
 describit cūctus. **Q**uarta sub
 figura mulieris p̄curietis
 et draconis eā p̄sequētis. e
 de ecclē labores & victorias
 aperit. et vtriq; mūlicie p̄e
 mia digna repedit. **U**bi sep
 tē q; angeloy dicta ḡmōzāt
 et fr̄. et si nō pariter vt supra.

Huc em̄ mystica sollicitudo num̄
pene ubiq̄ seruat. cū et moris sit
eiusdē ioh̄is ī euāgelis q̄ et epl̄is
nichil tepide ac breuiter dicere.

Quarta at̄ periocha p̄ septē anglos
septē plagis nouissimis trā pfūdīt.

Sexta dāpnationē mētricis mag-
ne. id ē. ip̄ie ciuitatis. **S**eptima
ornatū ip̄i agni. scē videlicet ih̄lz
de celo a deo descēdentis ostendit.

Septē q̄ regulas tichonij viri
inter suos eruditissimi. q̄b̄ ad ī-
telligēdas septēucas studiosi pluri-
mū adiuuāt. breuiter q̄mēoran-
das putauī. Harū prima de dno
et ei⁹ corpe est. quando a capite
ad corpus. v̄l a corpe transit ad
caput. et tamē ab vna eadēq̄ p̄-
sona nō recedit. **Q**ua ei⁹ p̄sona
loquit̄ dicens. **D**icit sponso ip̄o
fuit michi mītrā. et sicut sponsa
ornauit me ornamento. **E**t tamē
qd̄ hoz capiti qd̄ corpi. id ē. quid
xp̄o qd̄ eccl̄ie querat utiq̄ itelligē-
dū est. **S**ecūda est de dñi corpe
bīptito. v̄l potius de dñi corpe
vero atq̄ simulato. sicut vt s̄o
augustino magis appellari pla-
cuit. **D**icit ei⁹ eccl̄ia. **F**usca sū et
speciosa vt tabnacula cedar. vt
pelles salomois. **N**ō ei⁹ aut. fusca
fui et speciosa sū. sed utrūq̄ se esse
dixit. p̄pter cōionē sacramētorū.
et p̄pter tēporaneā cōmixtionē
it̄ra vna vechia piscū. bonorū
scilicet et malorū. **T**abnacula q̄pe
cedar ad ismahelē p̄tinēt. qui nō
ēat heres cū filio libere. **T**ercia

est de promissis et lege. que alio
modo de spū et lra. vel de grā et
mādato potest appellari. **H**ec au-
gustino magna questio magis
q̄ v̄gula. que soluedis esse q̄stio
nib̄q̄ adhibēda. videt̄. **I**p̄a est ei⁹
quā nō itelligētes pelagianī. v̄l
qd̄iderūt suā h̄esim. vel auxerūt.
Quarta est de specie et genere.
Spēs ei⁹ ps est: gen⁹ at̄ totū cui⁹
ea ps est. **S**icut vnaqueq̄ ciui-
tas. ps est totius p̄ vicie: et vna-
queq̄ prouicia ps est totius orb̄.
Quod et ī noticiā vulgi verba ista
venerūt. vt etiā p̄diore itelligat̄
qd̄ specialiter qd̄ generaliter in
quocūq̄ p̄cepto ip̄eriali sit. **C**ō-
stitutū. **F**it hoc etiā et de hōibus.
sicut ea que de salomōe dicūt̄. ex-
cedūt ei⁹ modū. et potius ad xp̄m
et eccl̄iam cui⁹ ille ps est relata cla-
rescūt. **N**ec spēs sēp̄ excedit. **S**e-
pe ei⁹ talia dicūt̄. que v̄l ei⁹ q̄ v̄l
ei⁹ fortasse aptissime cōgruāt.
Sed cū ab specie trāscit̄ ad gen⁹
q̄i adhuc de sp̄e loquēte scriptura.
ibi vigilare debet. lectoris it̄tio.
Quinta pot̄ v̄gula. quā de tē-
porib̄q̄ nūcupat. **P**otest at̄ vt
michi videt̄ etiā de numeris ap-
pellari. **H**arū tropo. synodoche
vel legitimis mūs vigere dicit̄.
tropo synodoche. a p̄te totū aut
a toto p̄te. quo locutiois modo. etiā
illa de resurrectionē xp̄i soluitur.
Questio. **P**s ei⁹ nouissima diei
quo passus est nisi pro tota die
accipiat̄. id est. adiuncta etiā nocte

pterita. et nox i cuius pte ultima re-
 sur exit nisi totus dies accipiat.
 adiuncto scilicet illucescere die dnico.
 no possut esse tres dies & tres nor-
 tes. quib9 se i corde tre pdixit fu-
 turu. Legitimos at nuos dicit. qd
 eminentius septuua diuina gmedat.
 sicut septenariu vel denariu vel
 duodenariu. quib9 plerunq vel uni-
 uersitas teporis. vel rei alicui9 p-
 fertio designet. sicut. septies in
 die laude dixi tibi. nichil aliud est.
 q. sp laus ei9 i ore meo. Tactude
 at ualeet et cu multiplicat sine
 p denariu sicut septuagita et sep-
 tingenti. Unde et possit septua-
 gita ani ihermie pro uniuerso tpe
 spualie accipi quo est apud alie-
 nos eccla. sicut p seipos. sicut decē
 p decē cetū. sicut duodeci p duodeci
 cetū quadragita quatuor. Quo-
 mo significat uniuersitas scōy
 i apocalipsi. **S**exta regula
 tichonius recapitulacione uocat.
 Sicut ei dicitur i scripturis quoda
 q sequat i ordine tpris. vel uerū
 gtinuatiōe narret. cu ad pōra
 que pretermitta st latenter nar-
 ratio reuocet. sicut i genesi. qd
 dicit. isti filij noe i tribub9 & lōn-
 guis suis. ab hys diuise st uile
 gēnū sup tra. Et sciat. Erat at
 ois tra lab9 un9 & sermōnū eo-
 rū. ita dicitur i dē. tpe eo la-
 tpe quo dispersi sūt. vna fuit
 oib9 lingua. cu potius recapitu-
 lando latenter adiungit. qualis
 sine lingue diuise. **S**eptia

ei9de tichonij regula est de dyabolo et
 ei9 corpe. Aliqñ ei i dyabolū dicit
 qd no i seruo sed i ei9 corpe possit ag-
 nosci. sicut dñs brs ioh ei9de hostis finu-
 des et uires exponēs iter alia dicit.
Quādo multiplicabit ad te pces aut loqñt
 tibi mollia. **N**ō ei dyabolus ipē legi-
 vspia pētētia acturus. sed corpe ipi9
 qd dāpnatū i fine dicturū sit. dñe dñe
 apert nob. **H**as igit regulas nō i a-
 pocalipsi tantū. id ē. reuelatiōe sū io-
 hānis apli. quā isde tichonius et uiua-
 citer intellexit et ueridire satis q catho-
 lice differuit. preter ea dūtaxat loca.
 i qb9 sue pris id ē. donatistarū scisma
 defendē nius est psecutores quas ipi
 a religioso ualētiano pncipe uide-
 ret ut hērici penderūt ecclis eoy et
 plebib9 domib9q et possessionib9 sb
 catholicoy manu conuaditis. et sac-
 dotib9 exilio reuulsis deflet. et marti-
 ria uocās. has i eadē glar apocalip-
 si fuisse pdictas. **V**erū i oī q septu-
 ra canōica et pncipue pphetia easde
 uigē reglas qsq vigilante i tēderit
 iuuet. **C**ui9 qd auctoris et nos ih-
 ope sensū serui. nō nulla q extrise-
 cus posuit breuiada causa omisit.
Aliam vō que illi uerore uino i genio-
 so. et qui sicut de eo dicitū est ueluti ro-
 sa i spinas effloruit operta. nec q
 sicut digna uidebat. quātū uel mgtōy
 traditiōe uel meōria lectiōis uel etiam
 apertū nri sensus attingē potuim9.
 supadicē cūnuim9. **Q**uā et hoc i p-
 ceptis habem9. ut pcepta talēta cū
 uisuris referam9 ad dñm. **C**u9 opus
 meōratū i tres libellos reuocāde mētis

grā findi placuisset. nescio quo em
modo ut bē augustinus ait. ita libri
termino reficitur lectoris intentio. si
cut labor viatoris hospicio. nichilo
minus tamē ut facilius querētibus
inertio redderetur eadē caploz itemera
ta series iuxta qd' ī ipō libello quōdā
p̄positis breuibus distinxerā. p̄ oīa vi
debat esse seruanda. **R**urē siquē. id ē an
gloz gēris tērcie q̄sulēdū ratū. que ē
iudū. id ē. t̄p̄ibz b̄i pape gregozii se
mē accepit fidi. et idē quātū ad lec
tionē **S**ed cepide sacis excoluit. nō so
lū dilucidare sensus. verū q̄ sentētias
stringere disposui. **N**ā et apta magis
breuitas q̄ disputatio p̄lixa mēorie
solēt ifigi. **O**ptō ī xpō valeas diluissie
fide bedez tui sp̄ memor esse digneris.

Exp̄licite p̄fatio. **I**ncipit expositio
venerabil' bedē presbiteri sup̄ apocalipsim.

Apocalipsis ih̄u xp̄i quā dedit
illi deus palā facē seruis
suis. **F**udata p̄ aplos ecclā
quali vel cursu dilataranda
vel fine p̄ficiēda esset ad roborādos
contra nūdi aduersa. fidei p̄dicatores
oportuit reuelari. **Q**uō reuelationē
mysterij iohēs more suo filij glām ad
p̄rēm referēs. ih̄m xp̄m a deo p̄cepit
se testatur. **Q**ue oportet fieri cito.
id ē. que ī p̄nti t̄p̄e suē ecclē v̄tūta.
Et signauit. mysterijs eadē apocalip
sim dictis in̄exuit. ne cunctis mani
festa vilesceret. **M**ittēs p̄ angelū suū.
Angelus eī iohānē ī figurā xp̄i **X**v̄tus
est. sicut ī sequētibus apparet mani
festus. **S**eruo suo iohāni. ut p̄ iohēs
qui singularis p̄uilegio castitatis

hec p̄ rēcis cernē promeruit eadē
suis oibz palā facē seruis. **Q**ui
testimoniū p̄hibuit v̄bo dei. et testi
moniū ih̄u xp̄i quēcūqz vidit. **R**e
de p̄sona iohēs dubites. ip̄e est qui
v̄bo dei et̄no et eīdē incarnato sicut
vidit testimoniū p̄hibuit dicens.
Cuius glām vidimz. glām q̄i v̄mige
nti a p̄rē. **B**erūs qui legit et audit
v̄ba p̄phetie huius. et cetera. **I**deo doc
tor et auditores b̄i sūt. quia v̄bū
dei seruātibus tēpus breue laboris.
gaudia sequūt. cēna. **I**ohēs septē
ecclīs que sūt in asia. **P**has septē
ecclās om̄i ecclē scribit. **S**oler eī
v̄m̄issitas septenariis nūō designa
ri. eo qd' septē diebz cūctū hor s̄clī
tēpus euoluit. **G**rā vobis et pax ab
eo qui est et qui erat et qui v̄tūrus
est. et a septē sp̄itibus. et cetera.
Grām deuotis optat et pacē a de
o p̄rē et̄no et a sp̄u septiformi. et
ab ih̄u xp̄o. qui ī hoīe suscepto testi
moniū p̄rē. **F**iliū tērcio noīat. **L**oco
de quo erat plura locutus. **N**oīat
et nouissime qd' ip̄e sūt nouissimz
et p̄rimz. **Q**uia iā noīauerat illū
ī p̄rē dicēdo qui v̄tūrus est. **P**rimo
gēitus mortuoz et p̄ncip̄s regū
t̄rē. **H**oc est qd' apl's paulus ait.
Videmz ih̄m ap̄t' passionē mortis
glā et honore coronatū. **S**ed alibi cō
tumeliā ceteris exponēs adiecit.
Alter qd' et deq̄ illū exaltauit. et do
nauit illi nomē qd' est sup̄ om̄e
nomē. **E**t fecit nos regnū et sac
dotes deo et p̄rē suo. **Q**uia rex re
gū et sacerdos celestis sē offerēdo

pro nob', nos suo corp'i adunavit.
Nemo scōꝝ est qui spūalit' sac'do-
 t'ij officio careat. cū sit mēbrū eēnī
 sac'dot'is. **E**cce veit ī nubib' et vide-
 bit eū oīs oculus. **Q**ui iudicandus
 p'mo veit occultus: tūc iudicatur.
 veit manifestus. **H**ec idē g'mēō-
 rat. ut ad tolerantia passionū cō-
 formet eccl'iam nūc ab hostib' oppres-
 sā: tūc cū xpō regnaturā. **E**t qui
 eū pupugerūt. et plangēt eū se-
 oēs tribus t're. **I**n eadē illū forma
 vidētes iudicē potētē qua velut
 minimū iudicauerūt. sera semet-
 ipōs pēnitētia lamētābūt. **E**tia amō.
 erō certissime nouit deo reuelate
 futurū. iterponēs amē firmat sine
 dubitatioē vēturū. **E**go sū alpha
 et ω. incū et finis dicit dñs deus.
Incū. quē nullus p'cedit: finis. cui
 nullus ī regno succedit. **Q**ui est et
 qui erat. et qui vēturus est omp's.
Hor idē dixerat de p'z. **D**eus enī
 p'z et veit et vēturus est in filio.
Ego ioh'es fr' v' et p'iceps ī r'bulatioē.
Psonā. locū. tēpus. causāq' v'isionis
 insinuat. quā se etiā ī spū vidisse
 testat'. ne a carnali fantasinate
 putaret' illusus. **F**ui ī insula que
 vocat' pachmos p'pter. verbū dei
 et testimoniū ihesu. **H**istoria nota
 est ioh'em a domitiano cesare p'pter
 euāgelū ī hac insula relegatū. **T**ūc
 tūc g'grue secreta data est celi pene-
 trare. cū certa tēp'orū spacia ne-
 gabat' excedē. **F**ui ī spū ī die dñica.
Congruū q' spūrituali v'isioni tēpus
 idicat. **S**olet a' s'p'tura terminos

causarū sicut sepe loci v' corp'is vel
 aeris. sic etiā tēporis exprimē stata.
Meritā q'ppe angeli meridiē: sodomā
 vesp'e v'isitāt. **A**dā post meridiē dñi
 vocē deambulantis expauit. et salo-
 mon nocte sapiam nō seruaturus
 accepit. **E**t audiui post me vocē mag-
 nā. **V**ocē prius admonet': ut ad
 v'isionē cōuertat' itultū. **Q**u' vides.
 s'c'be ī libro: et septē eccl'is m'ite. q'
 s'c'be ī asia. **P**ō ī h'is tantū locis fuit
 tūc xp' eccl'a: sed ī septenario nūō.
 oīs pleitudo cōsistit. **V**ia ē que tēp-
 tat' deuatio. sup'ba mūdi altitudine
 ī quo peregrinat' eccl'a designat. **E**t
 ut diuini m'isterij mos est: ī specie gen'g
 queit. **N**ā et ap'ls paulus septē s'c'be
 eccl'is: nō tamē h'is dē quib' ioh'anes.
Et licet ista septē loca. figura sint to-
 tius eccl'e septiformis: tamē gesta s'c'
 ī h'is specialiter que t'repat aut lau-
 dat. **E**t vidi septē candelabra aurea.
Pulchre h'ic forma describit' eccl'ie
 lumē diuini amoris ī pectoris casti
 fulgore p'fueris. iuxta qd' dñs ait.
Sine labi v'ī p'cacti. et lucne v'ī
 audētes. **Q**ui iterius exteriusq' p'fec-
 tionē p' duas septenariū nūū p'ces desigt.
 dū ī ea singuli quatuor corp'is qualita-
 tib' consistētes. dñm dū suū ex toto cor-
 de. tota aīa. totaq' v'itate diligūt. **E**t ī
 medio septē candelabroz: simile filio hoīs.
Sillem filio hoīs dicit: cū morte deū-
 ra. ascēdiset ī celū. **E**t si ei nouēamq'
 xp'm scdm carnē: sed iā nūc nō nouimq'.
Bene at' ī medio. **D**es ē i'p't qui ī
 cōuitu ei' s'c' offeret munerā. **V**esti-
 cū podere. **P**oderis que latine talaris

dicite. et est vestis sacerdotum. xpi sacerdotium ostendit. quo se pro nobis in altari crucis operuit hostiam ppi. Et pectus ad mamillas zona aurea. Mamillas duo testamenta dicit. qbz sibi in xpi corpore iunxit. Zona e aurea. chorus scorum est. q cordi caritate dno adheres & testamenta complectes. seruantes ut ait aplo unitate sps i vinculo pacis. Caput at eius et capilli erunt candidi tpe lana alba & tpe nix. Antiquitas & immortalitas maiestatis. i capite cadore ostendit. Cui precipui quique velut capilli adherentes ppter onus ad dexteram futurorum istar lane. et ppter dealbatorum inimitabilem turbam. et electorum e celo datorum istar nuibus effulget. Et oculi eius velut flama ignis. Oculi dno. pdicatores st igne spuali et fidelibus lame. et incredulis preberes iudicium. Et pedes eius siles auriscalco. sicut i camino ardenti. Pedes ignitos. nouissimi tpeis eccliam dicit. que vehementibus est examinanda & pbada pressuris. Auriscalco que. est es multo igne et medicamine pductu ad aureu colorem. Alia translatio que dicit. siles auriscalco libani. significat i iudea cuius libanus mos est eccliaz esse psequenda. pripue nouissime. Na et tepla. sepe libani nome accipit. cui dicite. Aperi libane portas tuas. & comedat ignis cedros tuas. Et vox illius tpe vox alarum multarum. Vox gressiois & pdicatiois et laudis no i iudea tantu. sed in

multis pplis resonat. Et habebat i dextera sua stellas septem. In dextera ppi xpi est spiritalis ecclia. Astitit iqt regina a dextis tuis i vestitu dealuato. Cui astanti ad dexteram dicit. Venite bnda ppi mei. pcepte regnu. Et de ore eius gladius verumqz acutus exibat. Qui de visibilibz & invisibilibz iudicabz. p qm occiderit. habet partem mittere i gehenam ignis. Et facies eius sicut sol lucet i virtute sua. Qualis i more discipul: talis post iudicium dno oibz scis apparebit. Impij ei i iudicio videbut i que gesserunt. Totus at hic filij hois habitus etia ecclie conuenit. cu qua vna natura ipse scus est xpi. honore illi sacerdotale. et iudiciaria tribues potestate. et ut fulgeat sicut sol i regno ppi sui. Et cu vidisset eu: cecidi ad pedes eius. Tangi homo trepidat ad spuale visionem: sed dno clementia. timor pellit & humanq. Ego su pmi et nouissimq. Primg. quia oia p se ipm fra st: nouissimq. qz i ipse restaurat oia. Et habeo clauis mortis & inferni. No solu iqt morte diuici: sed et eiusde mortis habeo dominium. Ad etia ecclie spm scm sufflando tribuit. quoy iqtis dimiseritis parca. dimittet eis. et quoy retinueritis. retenta st. Scribe ergo que vidisti. et que st. et que possunt fieri post hec. Que solus vidisti: cunctis manifesta. Varios scilicet ecclie labores & malos i ea cu bonis vsqz i fine scilicet

comulcedo. Septe stelle. angeli
 st' septē clarū. id ē. rectores ec-
 clarū. Sacerdos ei vt zacharias
 ait angelus dñi exercitū est: ~
Et angelo ephesi ecclē scribe.
 Huic ecclē vita noīa qualitatē
 ptē increpat. et partē laudat. Ephe-
 sus ei et lapsus magnū. et volūtas
 mea ī ea īp̄tari dicit. Her dicit
 qui tenet septē stellas ī manu sua.
 id est. vos ī manu sua habet. suaq;
 ptate regit ⁊ ḡtinet. Qui ambu-
 lat ī medio septē candelabroz au-
 teoz. qui ī medio v̄ū digredies:
 corda singuloz et renes iuestigat.
Scio opa tua et labore et paciētiā
 tuā. et cetera. Vīdeo te īq̄t opa bo-
 na solleter agētē. et īuicias ma-
 loz ītolēabiles equanimiter toleān-
 tē. qui pseudo aplōz v̄ba frāq; di-
 liget' examinās. nullatenq; eis cedē
 voluisti. Sed habeo adūsū te. qd' car-
 itatē tuā p̄mā reliquisti. ⁊ In q̄busdā
 qd' ceptū deseruisti amore. que
 nisi recuperaueris: lucis te pro-
 misse minere priuabo. In q̄busdā
 vō prauoz exēpla. ydolatria scilicet
 et fornicationē odisti. hec s̄t' ei frā
 nicholaitarū. sicut ī sequētib; aperit.
 Qui habz aures audiat qd' sp̄s dicit
 ecclīs. Que singulis scribit. vniūsis
 se dicit mōstrat ecclīs. Nō ei ephē-
 siōz ecclā sola. si eā nō penitēret
 de loco suo mouēda erat. aut yga-
 mo tancū sedes est sathane. et nō
 vbiq; sic cetera singulōz oīm coīa
 st' ecclē. Vincti dabo edere de lig-
 no vite: qd' ē ī paradiso dei mei.

Lignū vite xp̄s est. cuiq; ī celesti pa-
 diso vssioē. et ī p̄nti ecclē corpe. scē
 reficiūt' aīe. Et angelo smūne ecclē
 se be. Huc ecclē de tolerāda p̄secu-
 tiōē suggerit. cui et nomē cōgruit.
Smūna ei mīrra dicit': q̄ mortifi-
 cationē carnis designat. Her dicit
 p̄m̄ et nouissimq;. qui fuit mortuus
 et vīuit. Qui et oīa creauit: et oīa
 moriēdo restaurauit. **A**pta p̄fatio.
 paciētiā suasuō. Scio t' bulationē
 tuā et paup̄tatē. sed dices es. **H**ti
 ei paupes sp̄ū. qm̄ ip̄oz est regnū ce-
 loz. **Q**d' pulchre fortunatus lucui ver-
 su exposuit dices. Paup̄ ī occulto regit
 habēdo deū. Qui se dicit iudeos esse
 et nō s̄t'. **C**ofitēt' se nosse deū: factis
 at negāt. **J**udeus ei. religiois est no-
 mē. **V**nde apls. Qui ī abscondito īq̄t
 iudeus est. et cōcūctio cordis ī sp̄ū nō
 hā. **E**cce missurus est ex vob' dyabolū
 ī carcerē. vt tēptemū. **V**niuersali ecclē
 her dicta queniūt. aduersus quā dya-
 bolus īextricabiles sp̄ īmicitias exer-
 cet. **E**t habebitis tribulationē dieb;
 decē. **T**otū tēpus significat: ī quo de-
 calogi sūt necessaria mandata. **Q**uī-
 diū ei lucē verbi diuini sequeris. car-
 cerē necesse est aduersantis īmici
 patiari. **Q**uidā decē gētū p̄secuti-
 oēs a nerone cesare vsq; ad dyodetia-
 nū significatas itelligūt. **E**sto fidel'
 vsq; ad mortē. et dabo tibi coronā vite.
Quo decē dies p̄tingūt ostēdit: qui
 vsq; ad mortē fidē seruare suadet. **Q**ui
 vicit: nō ledet' a morte scdā. **Q**ui
 fidelis p̄manserit vsq; ad mortē car-
 nis: mortē aīe nō timebit ī cōnū.

Et angelo p̄gami ecclē scribe. **P**gami
 tēptat & diuidēs cornua eorū. quia in
 dicando distinxit inter virtutē fidelium
 & nicholaitarū p̄fidia. ut cornua
 p̄corū q̄fringat & et exaltat & cor
 nua iusti. **H**ec dicit qui habet r̄u
 phā ex utraq; pte acutā. **J**udicia
 v̄ia p̄tate q̄grue p̄remisit. qui ēat
 victorib; p̄mia & penā redditurus.
 errantib; q̄. **S**cio ubi habitas. ubi
 sedes est sathane. et tenes nomē meū.
 et nō negasti fidē meā. **A**pprobo
 quidē patiētā tuā quā iter nepro
 bos qui thron; s̄ dyaboli cōmoratē.
 nō noīe tancū quo xpianus dixeris.
 sed fidē colis itēgra etiā tpe p̄secu
 tiōis īgruere. sed īprobo. qd̄ seducto
 res etiā i te cerno doctores. **E**t i ill
 dieb; antipas testis meus fidelis
 occisus est apud vos. **Q**uidā m̄em
 p̄gamo passū. alij dnm̄ xpm̄ t̄elli
 gūt qui ab īcredulis etiā nō quātū
 i ipis est. occidit. **E**dere & fornicari.
Hec duo s̄ p̄ncipalia quib; cornua
 les quicq; militat. quorū d̄ q̄ veter
 est. et glā i cōfusioē iporū. **S**ed et omē
 opus malū. p̄dolat̄ia est et fornicā
 tio sp̄ualis. **I**ta habes et tu tenēs
 doct̄nā nicholaitarū. **N**icholaitē
 s̄ dicit̄. a nicholao dyacono. quē īfert
 clemēs de zelo pulcherrime quingis
 īrepatū respōdisse. ut quicq; vellet
 acciperet eā i uxore. et ob hoc īfideles
 docuisse qd̄ apli cūctis p̄missua
 corūq; feiārū q̄fortia p̄mitterent.
Dicit̄ ut nicholaitē. qd̄a etiā fabu
 losa et pene gētilia de mūdi p̄dicat.
 se p̄ncipio. nec ab eis que imolat

cibos suos sepasse. **V**incētī dabo
 māna absconditū. **Q**ui carnis
 illerebrā p̄pocritis licet suadētib;
 q̄repsit. iure dulcedine panis iui
 sibilis q̄ delo descendit saturabit.
Et dabo illi calculū candidū. idē.
 corpus m̄e baptismo candidatū.
 tūc īcorruptois glā refulgēs. **E**t
 i calculo nomē nouū scriptū. ut filij
 dei noīemur et sim; q̄. **Q**d̄ nemo scit
 nisi q̄ accipit. quia qui dicit se nosse
 deū. et mādam ei; nō custodit mē
 dax est. **N**ō ei gustat p̄pocrita q̄
 suavis est dñs. **E**t angelo thiatire
 ecclē scribe. **T**hiatire t̄asserat i hos
 tiā. **S**cī at̄ exhibet corpa sua hostiā
 viuētē. **H**ec dicit filij dei q̄ habet octo
 t̄q; flāma ignis. **Q**ui sint oculi flā
 mel. īferius aperit dicit̄. **E**go sū
 scriptas venes & corda. **E**t dabo vni
 cuiq; scd; opa sua v̄ia. **E**t pedes ei;
 siles auricalco. **E**t hoc expoīe. qd̄ hui;
 ecclē nouissima sint opa plura p̄co
 ribus. **S**ed habeo aduersus te. quia
 p̄mittis mulierē iesabel que se dicit
 p̄pheten docē. **I**n tuo qd̄ ope & fidē
 laudabilis es. sed i hoc vituperabi
 lis. qz p̄seudo aplorū synagoga que
 se xpianā fingit. nō digna īuocōe
 redarguis. **R**omē regabel qd̄ flaxū
 sonat. quē hēticis. **E**t specialiter
 fuisse cōicit̄ mulierē i supra dicta
 ecclā. docēs m̄corata facinora. que
 figurā esset totiq; regabel p̄ orbē. cui
 etiā manifestā cōminet̄ vltionē.
Et seducē seruos meos fornicari
 & māducare de p̄dolorit̄is. **V**tiq; s̄
 xpi noīe fornicationē & p̄dolat̄iā

spiritualē docebat. **N**ā q̄modō apte
 ydoloꝝ culturā doceret. que ī eccl̄a
 p̄pham dicebat. **E**cce mitto eā ī
 l̄m̄. **I**usto dē iudicio agit̄ ut in
 lecto pene iaceat et̄ne. que miserōs
 ī lecto libidinis stravit. **E**t filios
 d̄i ī mortē. **F**ilios h̄c posteritate
 et opa mulieris ostendit. noīat.
Quibus mortē nō momentaneā cor
 pis: sed aīe minat̄ et̄nā. **E**t sciet
 oēs eccl̄e. quia ego sū scriptas ve
 nes & corda. **I**n venib⁹ delectatiōes.
 ī cordē cogitatiōes significat. **O**pa
 ḡmā et dicta possūt esse nota
 homib⁹. sed quo aīo fiat. et quo il
 la venē cupiam⁹. solus ille nouit
 qui p̄spirat q̄d q̄q̄ cogitet. q̄d queq̄
 delectet. **Q**ua aīe ḡsequit̄a fornicā
 tiōne & ydolatriā que crimīa s̄ma
 nifesta puniēs occultoꝝ dicit̄ q̄
 nitor. n̄si quia h̄c ī minimis
 etiā possūt appellari delictis. **P**des
 iqt̄ oēs qui fornicat̄ abs te. **E**t isdē
 qui h̄c audire ioh̄es ap̄l̄s. cū de falsis
 scrib̄y disputaret. ita ḡclusit. **F**ilioli
 ioh̄es. custodite vos a simulacris.
Vob̄ aī dico eccl̄is qui thiatire estis.
Sicut ip̄ys p̄t̄t̄tia suadet et pe
 nā minat̄: sic ad p̄t̄t̄tia p̄ios
 p̄m̄ys hortat̄ et̄nis. **Q**ui nō ḡ
 nouerūt altitudinē sathane. **N**ul
 lo utiq̄ sensu p̄bauerūt. **S**ic et
 qui opant̄ īiquitatē. nō ḡno scūt
 deū. licet ip̄m̄ p̄dicet. **H**oc modo &
 de⁹ licet oēs nouerūt. nō ḡnouit
 oparios īiquitatis. **N**ō mittā sup
 vos aliud p̄dus. **T**amē q̄d habe
 tis tenete donec veniā. **N**ō pa

tiar vos ceptari supra id qd' potestis
 sustine. **A**lit'. **A**ttēdit̄e iqt̄ a falsis
 p̄phetis. **N**ō eī ego vob̄ nouā mitto doc
 t̄nā: sed quā accepistis seruate ī finē.
Qui eī vicerit. falsa. et mea iusta cus
 todierit. digna mercede donabit̄. **D**a
 bo illi p̄t̄t̄e sup̄ ḡeres. **I**n x̄p̄o habz
 eccl̄a h̄c potestātē. t̄j̄ corp⁹ ī capite.
In quo sc̄dm̄ ap̄lm̄. nob̄ d̄⁹ oīa dona
 uit. **E**t reget illas ī virga ferrea. &
 t̄j̄ vas figuli ḡfriget̄. **I**n īflexibili
 iusticia reget mites. ut fr̄m̄ plus
 afferat. **D**estruit vō ḡtumaces ut
 vel ī et̄nā pereant. vel ḡterat̄ ī eis
 fr̄ene cupiditates. et veteris hoīs
 luculēta negotia q̄c̄d de p̄ccore li
 mo ḡtractū atq̄ iolūtū est. **E**t dabo
 illi stellā matutinā. **Ḥ**p̄t̄ est stella
 matutina. qui nocte sc̄li trāsecta.
 lucē vite sc̄is p̄mittit̄ & pandit et̄nā.
Et angelo eccl̄e sardis scribe.
Huic aḡlm̄ idz. sac̄dotē. min⁹ solter
 tē ī malis corrigēdis arguit. **Ḥ**p̄dā
 tamē ī albis ābulātes habē collau
 dat. q̄b⁹ nomē sardis. lapidis vtiq̄
 p̄ciosi ḡgruit. **S**cio opa tua. qz nomē
 habes qd' viuos & mortuos es. **T**ibi
 q̄d viuos esse videris. sed si nō pra
 uoy correctiōe vigilaueris: itā it̄er
 mortuos ḡputaberis. **N**ō eī iucio
 opa tua plena corā meo d̄o. **P**le
 na corā d̄o nō sūt opa rectoris. si
 nō et ceteros excitare ḡderit. q̄
 uis hoīb⁹ īnoxius esse videatur.
Veniā ad te t̄j̄ fur. **S**icut ī eūā
 gelica p̄bola. sic & h̄c exēplo furis
 cuēdi vigilare p̄monet. **S**ed ha
 bes pauca noīa ī sardis q̄nō īq̄na

uenit vestimentum sua. **N**o dixit paucos. sed pauca nomina. **M**arias et oues vocat nominatim. qui moysen nouit ex nomine. et suorum scribit nomina sanctorum in celo. qui uicerit. sic uestietur uestibus albis. **Q**ues ad illorum puocat habitum. qui oleum seruatiuam baptismi in uisitatione seruauerunt. **E**t angelo philadelphie scribe. **P**hiladelphia dilectio firma interpretatur. **C**ui iure ianua regni aperitur. et a domino diligenter promittitur. **H**ec dicit sanctus et uerus qui habet clauem dauid. id est regiam potestatem quasi ex dauid stirpe natus. siue quia propheta dauid christi est dispensatione patrefactus. **Q**ui aperit et nemo claudit. claudit et nemo aperit. **L**egis diuine secreta. solum christi potestate patet. fidelibus. clauditur. incredulis. **E**cce dedi coram te ostium apertum quod nemo potest claudere. **I**anua scientie celestis quam ecclesie sine christo aperuit. nullius unquam uisus aut uisus precludit. **Q**uia modicum habes uirtute. et seruasti uerbum meum. **C**ausam ostendit quod ideo hoc dona promeretur ecclesia. quia non in suis uirtutibus. sed in regis christi gratia confidit. **I**amque est protegitis dei et deuotionis ecclesie. quod modicum fidei aperiat ostium uicendi. et quod modicum uirtus fidei roborat. **E**cce dabo de synagoga sathane. qui dicitur se iudeos esse et non se. **H**oc omni ecclesie tunc promissum. quia non philadelphie tantum crediderunt ex synagoga iudeorum sicut in actibus apostolorum iuimus. **Q**um seruasti uerbum patientie mee. et ego te seruabo ab hora temptationis que uentura est. quam exemplum meum seruasti in aduersis tolerans. et ego te uicissim ab imminetibus

seruabo pressuris. **N**o quod ut non tempteris: sed ut non uincaris aduersis. **E**t licet ecclesia semper excutatur aduersis. potest tamen hic hora temptationis et humiliatio iudeorum sub antitypo significari. **E**t sicut in sequentibus in sexto sepius ordine. sic et hic in sexto angelo. nouissima persecutio designatur. **I**n qua quidam iudeorum male decipiendi et decepturi. aliquid de helie magni prophete monitis spiritualiter intellecturi. et ecclesie membris participari credunt. hostem fortiter esse uirtutis. **E**cce uentura cito. **T**ene quod habes. ut non accipias coronam tuam. **N**e tolerando larescas. cito uel auxiliabor. ne forte te deficiente. alius tibi detur accipiat mercedem. **S**ic sanctorum numerum qui apud deum fixus est. impossibile est quantorum crescentium perfidia breuiari. **S**i et corona alteri tradetur amissa. non uacat locus eius qui quod tenebat amisit. **Q**ui uicerit faciam illum columnam in templo dei mei: et foras non egredietur amplius. **Q**ui aduersa propter me de uicerit. gloriosus in templo ecclesie nullam aduersitatis timebit uicturam. **H**ec columnae id est sancti uiri non sustinent ecclesiam minuit. non eminendo decorat. **S**icut ille dicitur in foribus templi salomonis. **E**t scribitur super eum nomen dei mei. quod uidelicet per adoptionem filii dei dicimur. **E**t nomen ciuitatis dei mei noue iherusalem. unitati ecclesie sociabitur. que gratia celesti in noua uita generata est. **E**t nomen meum nouum. hoc est christianum nomen. **N**o quod nouum sit istud filio dei. qui hoc habuit

claritate ang' mundus fiet. sed nouu
 filio hois qui fuit mortuus et sur-
 rexit. & sedet ad dexterā dī. Et an-
 gelo laodice ecclē scribe. Laodice
 dicit tribus amabilis dñi siue
 fuerit i vomitu. Erāt ei ibi et q̄b̄
 dicit. incipia te euome de ore meo. ex
 et q̄b̄ iterū. ego quos amo arguo
 et castigo. Ex greco at̄ ips̄ iustus
 interpretat̄. Hec dicit amen testis
 fidelis et verus. qui est p̄ncipiū crea-
 ture dei. Amen verū siue fidelit̄
 interpretat̄. Xp̄s q̄ qui est i diuinitatis
 essentia veritas. p̄ incarnationis mis-
 teriū p̄ncipiū creature dei factū
 se esse cōmōrat. ut p̄ her ad tole-
 rantia passionū cōfirmet ecclām.
 Scio opa tua. quia neq̄ frigidus
 neq̄ calidus es. 7^o Nec i fide fer-
 uidus es. nec i totū ifidelis. Qd̄
 si adhuc ifidelis esses. iā tibi spes
 quertēdi esset. nē vō qz voluntatē
 dñi quā qgnouisti nō facis. de vis-
 cerib̄ ecclē mee proiciaris. Quia
 dicit qd̄ diues sū et locupletatus.
 & nullū ego. 7^o sola fide cōtētus.
 iusticie tibi frustra diuicias vsur-
 pas. Sed si vere diues esse desideras.
 feruorē caritatis profluatū flā-
 ma probatū derelictis oibus eme.
 atq̄ oculos mētis nō sibiō fallaris
 iactancie. sed diuine sciētie p̄ vngē
 collirio. Itē. collirio i vngē odos
 est. executioē boni opis itelligētia
 scripture scē promereri. Ego q̄
 amo. arguo & castigo. Ne refugas
 pati aduersa. cū hoc speciale sit
 iudiciū amari a dño. Emulare

ergo & age penitētia. Ostēdit fuisse il-
 lic qui emuladi sequediq̄ fuisset. —
 Ego sto ad ostiū & pulso. 7^o Ostiū qd̄
 cordis tui exhortatiois dexterā pulso.
 Quā si libēt̄ receperis. me i habita-
 tore et coherede dignus haberis. Qui
 viderit dabo ei sedē mecū i throno
 meo. Confessorē p̄ncipē potestatis
 dicit atq̄ iudiciū. Qui q̄ sedē iqt̄ nos
 ferat i celestib̄ q̄ xp̄o. Sicut et ego vi-
 ci et sedi cū p̄re meo i throno eius.
 Vincēs dñs i throno cū p̄re sedet. qz
 post passiois certamina. post resurre-
 ctiois palmā clarus se oib̄ qd̄ po-
 testati p̄ris esset equalis iditavit.
 Nota i singulis ecclīs p̄mo dñm
 iudicare potētia. Deinde opa ecclē vt
 laudāda vel vituperāda. it̄ mixta
 sc̄p̄ admonitioē retere. Postremo
 mercedē que & i p̄nti et i futuro p̄
 itelligi veriq̄ p̄ri rependē debita. Tu
 vō adiungit. Qui habz aures audiat.
 aures p̄culdubio cordis ad mādata
 obedientiā cōuenit. **¶** Post her vi-
 di. et ecce ostiū i celo. Descrips̄ ecclē
 opib̄ que esset et qualis futura esset.
 recapitulat a xp̄i natiuitate. eadē
 aliter dicturus. Totū ei sc̄pus ecclē
 varijs i hoc libro figuris repetit.
 Ecce iqt̄ ostiū i celo. Cōueniēt̄ ostiū
 celeste ascēsurus asp̄rit. cui celsa
 misteria pandi p̄mittūt̄. Vel. qz
 ostiū xp̄s est. qui illā credidit natū
 & passū. cōscēdit. id ē. ecclē altitudi-
 nē. et videt futura sp̄ualis effectus.
 sicut dicit. Et statū fui i sp̄ū. Et vox
 prima quā audiui. similis utiq̄
 p̄riōri voci que dixerat. qd̄ vides

scribe in libro. Et ecce sedes posita in celo. et supra sedem sedes. ecclesiam in caelesti
 uersatione positam dominus inhabitat. **Gregorius** papa. solum dei uisionem in diebus
 angelicis patres interpretantur. **Quarum**
 mentibus alius presides. inferius quatuor dis
 ponit. Et qui sedebat filius erat aspectus
 lapidis iaspidis et sardinis. **Iaspis**
 color aqua. sardis igne significat.
 quibus duobus iudicium nouum celebrari.
Sicut est in diebus noe. ita erit in ad
 uentum filii hominis. **Et** iris in circuitu sedis.
 similis uisioni smaragdine. **Pris** qui
 sic sole nubes irradiante. et post di
 luuium primo precipitationis iudicio factus
 est. incessio sanctorum quos dominus illustrat
 ecclesiam muniri designat. **Qui** bene
 smaragdus lapidi nimie uiriditatis
 operantur. **Quo** est hereditate inaccessi
 bilem fide perfectiori expectant. eo pote
 rius etiam ceteros orando protegit. **Et**
 in circuitu sedis sedilia uiginti quatuor.
 et super thronos uiginti quatuor senio
 res sedentes. **Ecclesiam** quam pro societa
 te fidei in una sede uiderat. eadem per ge
 minum testamentum de patriarchis et apostolis
 generatam in uiginti quatuor sedibus
 cernit. **Sedentes** autem super iudiciaria eius
 in christo dignitate. **Sedebunt** et in iudi
 cabunt uniuersa membra. sed in uno et per
 unum caput. sicut quomodo poterunt
 sancti in iudicio sedere. stantes ad dexteram
 iudicis. **Possunt** etiam uiginti quatuor
 seniores in illis intelligi. qui perfectionis
 operis que senario numero gubernatur
 clara euangelii predicatione consumant
Non quater seni. uiginti quatuor fa
 ciunt. **Circumamictos** uestimentis al

bis. et in capitibus eorum coronas au
 reas. id est bonis operibus idios. per
 hunc mentis memoria gaudia super
 na querentes. **Sepe** et capitibus nomine
 mens solet intelligi. **Et** de throno per
 cedunt fulgura et uoces et tonitrua.
Hoc est quod marcus ait. **Illi** autem
 presbiteri iudicauerunt ubique. dominus coope
 rare et sermonem confirmate sequentibus
 signis. **Et** septem lapides aureos
 ante thronum. qui sunt septem spiritus dei.
Unum spiritum dicit septiforme. **Unus**
 est et spiritus. **Septiformitas** autem presbiterio
 est et plenitudo. **Comemorato** uero spiritu
 sancto. quiescente uindicta pro baptismi
 sequitur. in qua idem spiritus precipi creditur.
Et in aspectu sedis tunc mare uicium
 sicut cristallo. **Prater** fide ueri. bap
 tisma refertur ad uicium. **In** quo
 non aliud uidetur experiri. quam quod gestat
Tertius. **Cristallum** quod quod de aqua
 et glacie et lapide preciosum efficitur.
 baptismi gratia figuratur. **Et** in me
 dio sedis. et in circuitu sedis quatuor
 animalia plena oculis ante et retro.
Cunctas throni dei. id est ecclesie pres
 lumine euangelii de presbiterorum futurorum
 quod sacra replet. **Et** animal primum sicut
 leoni. **Hec** animalia multiplicata
 interpretantur. **Hec** autem augustinus in
 ordine libri istius. mattheum in leone
 dicit intelligi. qui regie dignitatis
 in christo prophetia narrat. quod uicit leo
 de tribu iuda. catulus est leonis iuda.
 in quo ut rex a rege timetur et a ma
 gis adoratur. **Ubi** etiam rex cum seruis
 ratione ponit. rex nuptias filio facit.
 et ultimum rex segregat oues ab hedis.

Lucā i vitulo. qui hostia magna
fuit i lege. Et ei nō solū pncipia
circa tēplū & sacrificia diuersant?
sed & ita cōcludit? Et e. **Q**uāt sp
i tēplo laudantes & bndicētes deū.
Facies vō hoīs marcū significat.
qui nūl de regalī vl' sacerdotali dñi
potētia locutus: tantū hoīs xpī
gesta simplicit' narrant. **A**gla at
iohēs est. qui natiuitatē vbi velut
ocū solē pspicēter aspectat.
Alialia at nō euāgelistas: nō to
tā significat ecclām. **Q**uīq' fortē
trud i leone. victimatō i vitulo.
hūilōne i hoīe. **S**blī mīens i
aquila volante mōstrat? **S**ingu
la eoz habebāt alas senas. p'fec
tiōe sue doct'ne ecclām ad alta sb
leuāt. **S**enarij eī nūb ideo p'fēs
dicūt? quia primis suis p'tibus
īplet? **V**nū q'p'e qd' est sexta sena
rij p's. et duo qd' est ecclā. et tria
qd' est dimidiū. eūdē senariū fa
ciūt. **A**lic' ille sene quatuor aīa
lū que s' viginti quatuor. totidē
veteris instrumēti libros insinuant.
quib' & euāgelistarū et filic' aut
coritas & veritas p'probat? **E**t i
cōtū eī. et itus plena s' oculi.
Scā ecclā et corā deo & corā hoīb'g
se vigilanter attēdit. cui' i'cerio
res oculos aspexerat psalmista cū
dicit. **O**is glā eī filie regū abitus.
Exteriorēs vō. cū g'rimo s'bdit. In
fimbrijs aureis. d'cūamicta varie
tatib'g. **A**lic' **S**icut hām accēdas.
sive allegoriā q'ras: lucē semp
i euāgelio reperis. **A**lia trāslatio

sic habet. **P**lena odīs ante et retro.
Quia lux euangely et enigmata legis.
irradiat. et noue grē mūdo fulgur ipā
dit. **E**t regē nō habebāt die ac nocte dīcē
tia. s'cō. s'cūs. s'cūs. dñs de' op'. **S**cā aīa
lia toto tpe s'clī vnā d'nationē. dītatē
ōipotētia et cōmūtate s'cē t'mtatis affir
māt. manēte intellectual' creaturē p'p'e
tua i celestib'g laude. **D**icēbat viginti
quatuor seniores ante sedere i throno
et adorabāt. **A**lialib'g p'sonātib'g laudē
id ē. euāgelistis p'dicantib'g xpī dispēsa
tionē. oīs ecclā que i p'positis g'rat.
& p'p'is. hoc eī geminatus **d**na duode
nariū nūb significat. statū i facie
candē adorāt. viuētē i s'clō s'clōy amē.
Et mūtēbat coronas suas ante thro
nū. deo videlicet designātes q'qd' vir
tutis q'qd' habebāt dignitatis. q'ue
qui ex nichilo cūcta creauerat:
Et vidī i d'p'ca sedētis sup thro
nū lib'ū s'p'tū itus & foris. **H**ec visio
mysteria nob' s'cē s'p'eure p' itarna
tionē dñi patefacta demōstrat. **Q**uīq'
vnitas corōis vetus testamētū q'ī
exteri'g. et nouū g'inet it'rius. **S**ig
natū sigillis septē. id ē. vel omī late
tū mysterioy p'leitudinē tectū. vl' s'p'e
septiformis dispositioē cōscrip'tū.
Et audīuī angelū fortē p'dicantē vo
ce magna. **N**ō est dign'g ap'ire lib'ū.
Predicationē legis insinuat. **M**ulti eī
p'p'he & iusti cupierūt vidē q' aplī vide
rūt. **E**t de hac salute pet'g ait. **E**xp'
sierūt atq' seruatati s'p' p'p'he. **H**ic est
eī liber qui i ysaiā & s'c'eti l'ras & nes
ciūt irref'erabilis est. **Q**uīq' tamen
cū ita illis p'edicant' & aptis. **I**n die

illa audiet surdi vba libri. De quo et
 ezechiel. **Et** vidi iqt. et ecce manq missa
 ad me i qua eae liber iuolucus. et ex
 pandit illa corā me. q̄ eae scriptus iē
 z fous. **Vbi** z hoc qd' iohes tacuit. qd'
 videlicet i libro scriptū esset adluxit di
 ces. **Et** scripta erat i ea lamentatioes
 z carmē z ve. **Quarta** ei series veteris
 nouiq̄ testamēti. p̄tētia pro p̄is
 agēda. regnū celeste querēdū. et fletū
 ifernales p̄monet eē fugiēdos.
Et nōs potēat i celo neq̄ i t̄ra neq̄
 i libus t̄ra aperire libri. neq̄ vltus
 iustoy etiā carnis viculis absolutū.
 misteria diuine legis reuclare vel
 iuestigare potuerūt. **Fleq̄** i sp̄icē
 illū. id ē. gr̄eplari splēdore gr̄e nouū
 testamēti. sicut filij isrl' i facie legis
 latoz veteris testamēti nouū cōci
 nētis aspice nō poterāt. **Et** ego fletū
 multū. **Coem** genēis huāni mise
 ria ḡnosces doluit. **Et** vng de semo
 ribz dixit michi. **Re** fleueris. **Ecce**
 vicit leo de t̄bu iuda. **Fleue** phibet
 quia iā tūc ipletū eae i xpi passioe
 qd' diu latebat misterū. cū illo tra
 dēte sp̄m. velū tēpli scissū est. **Qui** dicit
Catulus leois iuda. ad p̄dā fili mi
 ascēdisti. **Seq̄t̄**. et desēbit q̄modo
 z vbi vicit leo de t̄bu iuda. **Et** vidi
 i medio throni quatuor aialū z se
 niory agnū stantē t̄q̄ occisū. **Idem**
 dñs qui agnū est inocēt moriēdo. leo
 q̄ fous est morte fortit̄ eūcēdo.
Tichonius. agnū eccliam dicit. que
 i xpo accēpit oēm potestare. habēre
 cornua z oculos. sp̄c i xpo septifor
 mis p̄pter eminetiā munerū cor

nibz. que illūationē gr̄e oculis. **Et**
 veit z accepit de dextera sedētis in
 throno libz. **Libz** de dextera dñi.
 dispen^{tionē} sationē ip̄am incarnationis
 a p̄re z a seip̄o sedm id qd' deus
 est dispositū accepisse filū hoīs
 dicit. quia vterq̄ cū sp̄a suo in
 throno habitāt. **Sp̄c** ei q̄ i huāni
 tate agnū. ip̄c i dextate. dextera p̄is
 est. **Et** cū aperuisset libz quatuor
 aialia z viginti q̄tuor seniores ceci
 derūt corā agno. habētes singuli
 cicharas z phialas aureas. **Cū** pas
 sioe sua dñs vteriq̄ testamēti p̄
 conia i se q̄ probaret ipleri.
 ecclia gr̄as referēs. se q̄ passioibz
 offert. vt iuxta aplm adiplēt oīa
 q̄ desūt passionū xpi i carne sua.
Cicharis ei vbi ligno corde tēdūt.
 corpa mori parata. **Phialas** vō. corda
 latitudie caritatis patula designāt.
Et cantabat canticū nouū dīcēs.
Dignū es accipere libz. et aperire
 signacula ei. **Fac** mēta noui testa
 mētū que i xpo st' q̄pleta celebrāt.
 illā ip̄am ei q̄ dispensationē laudibus
 p̄sequētes. quā soli facēt xpo q̄per.
Et redemisti nos deo i sanguine tuo.
 ex omī tribu z lingua z p̄lo z nar
 tioe. **Hic** amplius declarat aialia
 et seniores eccliam esse. que xpi est
 sanguine redēpta. et ḡregata de ḡ
 eibus. **Offēdit** etiā i quo celo st' di
 cēdo. **Et** regnabit sup t̄ra. **Et** vidi
 z audui voce angeloy mltoz in
 ecuitu throni z aialū et seniorū.
 innumerabilia mltoz ad eccliam cō
 fluētū qui dñm laudāt. cui data

Itinere

est ois potestas i celo & i terra. Si em
 filij dei dicti s' iusti & cur no et angeli?
 Licet et celestis q' milicia redemptioi
 gratulando possit ista concinere. si
 aut et saus papa s' g'ou' exposuit s' b'
 iugis. Vox naq' angelox est claud
 q' d'itoxis ipa admiratio itime co'te/
 platiois. Et quatuor. acalia dicebat
 amen. Et seniores ceciderut & adorauit.
 uerut. **W**his i ecclia dnu laudes p'so/
 natiq'. doctores idem g'firmat. et ex/
 pli g'ntia dnm simul adorant.
Q Et uidi qd' aperuisset agnus uuu
 de signaculis sigillis. Cu signa p/
 mo soluat' & d'ide liber aperiat':
 certa ratioe preposterant u'sitatu
 ordine. **D**ns ei paties & r'sur-ges:
 fine se esse legis edocuit. **M**cedes
 at i celu. spu sco misso. secretiois
 archani munere firmavit eccliam.
Tuc go libru aperuit: et ur' ei' sig/
 nacula soluit. **I**n pmo igit' sigillo
 deus ecclie primitiue. i septibus
 tribus triforme contra eu bellu.
 i q'nto glam s' b' hoc bello r'uphoriu. i
 sexto illa que t'pa uetura sut anti/
 xpi. et paulula superius recapitu/
 latis. i septio cornu i'ciu quieris
 et'ne. **E**t audiui unu de quatuor aia/
 lib' dice's. **V**eni & uide. **N**os q' gl'az
 ecclie carne magnis euagely uocib'q'
 admonemur. **E**t ecce equus albus.
 et qui sedebat sup illu habebat arcu.
 et data est ei corona. et exiit uices
 ut uinceret. **E**cclie que sup mune deal/
 bata est d'ns p'fidet. et spual' doctrine
 contra ipios arma feret' uictori i
 suis corona p'cipit. **D**e quo dicit'

Acceptit & dona i hoib'q'. **I**n q'ib'q' etia ce/
 lo p'fides a saulo p'se'q'bat'. **A**udiui
 scdm aial dice's. **V**eni & uide. **C**otrariu
 q' equitatu sollerter attede iubetur.
 ut sicut de prosperis ecclie gaudiu:
 sic de adu'sis cautela ex p'sc'etia sumat.
Et exiit alius equus rufus. **C**ont'
 uicti-ite uinceret'q' eccliam. **E**xiit equus
 rufus. id e' p'ls sinister ex sessoro suo
 dyabolo sanguinolentus. g'uis legerim'q'
 apud zacharia equu dnu roseu. sed ille
 suo sanguine roseus; hic alieno. **E**t
 qui sedebat sup eu. datu est ei ut sumet
 pace de tra. scilicet sua. **E**cclia uero
 et'na pace qua sibi reliquit xpc. ac/
 cepit. **E**t datus est illi gladiu magnu.
Sine i eos quos p'uau-itate' fidei.
 sine q's m'ies facit. **D**e quo ad b'm
 iob dicit'. **Q**ui fecit eu. applicauit
 gladiu ei'. id est. ne uel tantu scos
 te'p'tet g'ra ipius uelit. uel qd' sue
 rabiei i seipm uictoria uedat. **E**t eq'
 niger. et q' sedebat sup eu habebat
 statera i manu sua. **E**t audiui t'q'
 uoce i medio quatuor aialiu. **E**quus
 niger: falsu est caterua fratri.
Qui statera tre p'fessiois habet: sed
 sorios ledit p' opa tenebraru. **D**u
 ei i medio aialiu dicit' ne leseris.
 ostedit' illi esse qui ledit. **D**e hoc &
 p'cur'rete equo apl's. **F**oris pugne. ity
 timores. **P**ilibus tritici denario. et
 tres bilibres oidei denario. et uinu
 et oleu ne leseris. **C**auet' igit' ne ex/
 plo pessimo fratri e' tuu scandalizes.
Me' que xpc mortuus est. et fact' i san/
 guis crismatis q' portat isignia.
Quia sine p'fri meritis. sine etia

minimi quique in ecclesia. fide tamen sancte entitatis ibunt. et oēs perfecto precioso sanguine dominici sunt redempti. **N**ec in merito bilibzi et non simplici libra fidei vel opis perfectio exprimitur. **Q**ue utique in radice gemine caritatis consistit. **E**t ecce equus pallidus. et qui sedebat desuper. nomen illi mors. et infernus sequebatur eum. **H**ereticus qui se catholicos palliat morte inhabitat. ite digne peccatorum post se rapiunt exercitum. **D**yabolus ei et ministri eius metonymicos mors et infernus dicti sunt. eo quod multis causa mortis et infernorum sunt. **P**otest et simpliciter accipi. quod hic specialiter mortuos. ibi pena sequatur eterna. **E**t data est illi preterea si quatuor partes terre. **E**cce armenia vesania de alexandria nascens ad gallicam usque pervenit oceanum. **N**on fame tantum ubi dei. sed et gladio corporali bestialiter pios interfecit. **A**lia editio quoniam preterea trahit. quia tres equi mali dyabolo rectoris fideles. contra quoniam ecclesie calcitrant equitatum. **V**idi sub altari duas interfectorum propter verbum dei. **Q**ui etiam dixerat in preterea multipliciter afflictus. dicat et gloriam animarum post corporum penam. **V**idi inquit eos sub altari. id est in secretario laudis eterne. **A**ra ei aurea et iterius posita et prope dominici corporis archa non ut exterior carne et sanguine. sed sola offert domino thymiamata laudis. **E**t quoniam non exhibet corpora sua hostiam vivente. tunc diruptis carnis vinculis illi sacrificat hostiam laudis. **P**otest autem et hyperbaton esse. ut non sub ara videtur. sed sub ara occisos. id est sub testificatione

nominis christi. sicut et machabeis dictum est. sub testamento dei occiderunt. **E**t clamabat voce magna. dicentes magnam animarum clamorem. magnam est desiderium eorum que facere dominum velle norunt. **N**ec ei fas est eas credere contra dei iustitiam quod cupere cum eorum desideria ex eis prederat voluntate. **D**isque quo dominus sanctus et verus non iudicis et vidicis sanguinem nomen de hijs qui habitant in terra. **N**on hoc odio inimicorum pro quibus in hoc seculo roga verat. orat. sed amore equitatis qua ipse iudicis ut prope positi recordat. die iudicis quo preterea regnum destruat. et resurrectione exortorum corporum advenire preerat. **N**am et nos in preterea cum pro inimicis orare iubeamus. dicimus tamen domino orantes. adveniat regnum tuum. **E**t date et illis singulas stolas albe. **S**ingulas modo stolas habet ante seculum de sua vita immortalitate gaudentes. resurgentes. ac corporibus inque ipsa terra sua duplino possidebunt. **E**t dictum est illis ut requiesceret tempus adhuc modicum. donec impleat quod servum eorum et fides eorum. **N**on desiderium resurrectionis abnuit. sed ex colligendorum firmamento differt. **N**am et ipsa nunc leticia potest stolis albis ~~quoniam~~ figurari. cum domino revelate didicerint et ipsos in fine dampnandos. et ipsi ad fine seculi multos suo numero per martirium esse sociandos. atque eterna caritate perfusi. maluerunt hac consolatione grati pro suppleto firmamento hactenus sua gaudia differt.

Et cum vidi aperuisset sigillum sextu:
 tremotus factus est magnus. Sexto sigillo patefacto: nouissima persecutio nunciat. Et sicut dno sexta feria crucifixo. mundu tenebris et pauore gauri visu est. Et sol factus est niger ty factus. vel opta potestis. vel dicitur tpealiter obscurata. vel defensioe sit velata. cum minus tui antixpi i seruos xpi grassari sinus. Et luna tota facta est sicut sanguis. Ecclia solito amplius pro xpo sanguine fundet. Tota at dixit. quia i toto orbe est nouissimq tremotus. antea vo sicut scriptu est p loca. Et stelle ceciderunt sup tra. Quia celestes i ecclia sperietemq fulget. vcto nouissime psecutionis impulsu. terreni fuisse pbabunt. Quoz bene opa grossis imaturis videlicet et inutilibq et caducis fieri fructibus pparat. Et celu recessit sicut liber uoluentis. Sicut liber uolutus misteria qd icus. sed foris no apparetia cotinet. sic et tuc ecclia suis ratu ignita: psecutione disa ete vitas recedet: vt ab extraneis ab dita no videat. Et ois mos et ilude de suis locis mote st. Diuersa p qualitate officioy vel viriu meozas ecclie mebra: nullu ab hoc turbine p dicit alienu. Sed motus dissimilis. i bonis scilicet fugiedo pcaues: i malis vo cedens sequedo. Et reges tuc et principes et tribuni. Reges potentes hoies accipimq. ex oi ei gradu et qditioe vult itelligi. Ceteru qui tuc reges pe vnu psecutore

Et absconderunt se i spelacis et petris motu. et dicunt motibz et petris indite sup nos. Cu ifirmiores quibz tuc p celsoru i ecclia roborari. exeplic. consilijs muniri. protegi monitis. et pabz querunt obubzari: qd ipos sup se motes p affm qpassiois credere deprecant. Motus ei excelsi ceruis. petra refugiu herinacis. Et abscondite nos a facie sedetis sup thronu. et ab ira agni. vt nos scilicet no reprobos. sed i fide stabiles veteriq iueiat. pncis nris scoy itcessu. et dei misericordie grectis. Et qs poterit stare. Ille utiqz. qui ne vigilare. stare i fide. viriliter age pcurauit. Qd si huc tremotu iuxta altera translatione ad ipm die iudicij referas. no est miru si reges tuc et principes scoy tuc motu pauidi refugia querat. sicut i diuice pmpurato et paup lazaro ia legimq. Post her vidi qtuor factu. anglos stare sup quatuor angulos tuc. id e. quatuor regna pncipalia. assyrioz scilicet et psaru. grecoz et romanoz. Sicut et i superioribz sigillis post triformes ecclie qflictus. suphantiu gaudia vidit aiay. sic etia nuc regna antixpi que victoria sequat. pcedetu mundi regnoz: que xpi et ecclie viri ia cesserut. pbatur est exeplic. Grandes ei cause. grandioribz necesse est qfirmet. argumetis. Tenetes quatuor vetis tuc ne flaret sup tra. neq sup mare. neq i vlla arbore. Suo quodammodo potetatu oia pforantes: nullu pro libitu sui iuris respurare sinebat. In terris diuersitas

pūciarū . i . mari iſularū . i . arboribꝫ
 diuerſa hominū qualitas ⁊ q̄ditio deſig-
 nat? **Alie:** Qui ſt̄ angeli quatuor
 id eſt . quatuor itelligēdi ſt̄ v̄t̄i . i . uꝝ
 danielis ~~ſc̄pt̄is~~ iſtheria dicentis .
Ecce quatuor v̄t̄i celi pugnabāt i
 mari magno . et quatuor beſtie deſ-
 cēdebāt de mari . Et vidi alterū deſ-
 cēdētē ab ortu ſolis habētē ſignū dēi
 v̄vū . **D**ñs incarnatus qui magnū cō-
 ſiliū angelus . paterne ſcilicet volūta-
 tis nūcius . viſitauit nos or̄es et al-
 to . vexillū crucis quo ſuoy frontes
 ſignaret afferēs . Et clamauit voce
 magna quatuor angel̄ . **V**ox mag-
 na . dñi p̄dicatio ſbl̄imis . **P**ēitētia
 agice . app̄iquabit eī regnū celorū .
Nolite nolite nocē ēre ⁊ mari neqꝫ
 arboribꝫ . **E**x quo dñs paſſus eſt . nō
 ſolū hoſtis aduerſariꝫ . ſed et mūda-
 ni p̄cipatus contritū eſt iperū .
Sicut et oculis cernimꝫ . et i ſtatua
 quā lapis de mōte cōminuit legimꝫ .
Quondulqꝫ ſignemꝫ ſeruos dēi n̄r̄i
 i frontibꝫ eorꝫ . **A**d hoc ḡtū cōfractū
 eſt iperū . vt ſigno fidei . cui veſti-
 terāt facies ſc̄oy libere notaret?
Nā et ipā crucis figura . dilatātū
 vbiqꝫ ſignificat regnū . ſicut v̄t̄qꝫ
 opus duoy duoy verſuū q̄probat .
Reſpice diſtictis quadratū p̄tibꝫ orbē
Vt ſignū fidei . cūtra tenē p̄bes .
Reḡ eī fruſtra i fronte p̄t̄ificis
 nomē dñi tetragramaton ſēbebat?
 niſi qz hoc eſt ſignū i fronte fidelū .
 de quo i pſalmo p̄ torcularibꝫ canit?
Dñe dñs n̄r̄i q̄ admirabile ē nomē
 tuū i vnūſa t̄ra . ⁊ cetera . vſqꝫ dū

ait . vt deſtruas inimicū ⁊ deſeſorē .
Et audiui nūm̄ ſignatorꝫ cētū q̄
 dragōta quatuor milia ſignati .
 ex oī t̄bu filioꝫ iſrl̄ . **H**oc nūō ſi-
 nūō innumerabilis ſignificat? to-
 tiꝫ ecclē multitudō . q̄ de p̄t̄archis
 v̄l p̄ſapia carnis vel fidei eſt imi-
 tatiōe p̄gēta . **S**i eī iqt̄ vos xpi-
 ḡ abrahe ſemē eſtis . **A**d augmē-
 tū at̄ p̄fectiōis p̄tinet et ipā duo-
 decā duodecies multiplicari . et ad
 ſumā millenariō p̄fici . qui eſt de-
 nariū nūō quadratus . ſolidūqꝫ
 ſignificat? ſtabilē ecclē vitā . p̄t̄ia
 quē duodenariō nūō ſep̄ ecclē ſi-
 gnat? qz p̄ orbē quadratū i fide q̄ſi-
 tit ſc̄e t̄nitatis . **T**er eī quaterm̄ . decū
 dypondiū faciūt . **S**eniqꝫ ⁊ apl̄i eī
 de mūdo fide p̄dicaturi duodecā ſūt
 electi : nūō videlicet miſteriū op̄is ſui
 figurātes . **E**x t̄bu iuda duodecā mi-
 lia ſignati . **C**ōuenienter ⁊ a iuda i-
 choat . ex qua t̄bu oriḡ eſt dñs noſter .
 et dan p̄termiſit . ex quo dicit? anti-
 xpi eī n̄ſc̄itū q̄ ſicut ſc̄ptū eſt . **S**icut
 dan colubet i via . cerastes i ſemita .
 mordēs vngulas equi . vt cadat al-
 reſor̄ eiqꝫ retro . **Q**uia nō ordinē
 t̄rene generatiōis . ſed iuxta it̄p̄ta-
 tiōē nom̄i v̄t̄res ecclē decreuit ex-
 ponē . que a q̄ſſiōe ⁊ laude p̄ſenti
 ad dexterā vite feſtinat et̄ne . **H**oc
 eī nomē iuda qui primꝫ . et b̄x̄amū
 q̄ v̄ltimꝫ p̄t̄ ſonat . **P**rimꝫ ergo
 iudas qui q̄ſſiō ſive laudatio iſp̄-
 tat? p̄t̄? q̄ quādō ante n̄cia q̄ſ-
 ſiōis culmē bonoy op̄m nullus ap-
 p̄hēdit : et niſi p̄ q̄ſſiōē renūciāti

actibus malis: non reformamur rectis,
Secundus ruben, qui interpretatur videns fili-
 um. In filiis opera designantur psalmis
 in testamento qui in boni viri benedictionibus
 inter cetera dicitur. **F**ilii tui sicut novellae
 oleivariae. **E**t ista. **E**t videas filios
 filiorum tuorum. **R**on est qui timet dominum, nisi
 genuerit filios, nepotesque suscepit.
 bonum esse non potest, cum virginem fide-
 les potius merces expectet, sed in fi-
 liis opera, in filiis vero filiorum fructus operum
 id est mercedem designat eterna. **P**ost in-
 da ruben, id est post exordia divina quae
 festos et laudes: perfectio sequitur actibus.
Sed quia per multas tribulationes oportet
 nos intrare in regnum dei, post ruben
 sequitur gradus, qui temptatio vel accitio
 interpretatur. **P**ost invocationem est boni operis.
 maioribus et necesse est hominem temptari
 omnibus probari, atque ad bella graviora
 succingi, ut fidei illius fortitudo apparet
 dicitur salomone. **R**ecedens ad servitutem
 dei, stat in iustitia et timore, et ipsam
 animam tuam ad temptationem. **I**tem psal-
 mista. **D**irinxisti me in virtute ad
 bellum. **E**t quoniam beatificamus eos qui
 sustinuerunt sufferentiam, ideo post gradum
 aser, id est beatus post gravio fatigam
 ordie. **B**onum est vir qui suffert temptationem,
 non quod cum probatus fuerit accipiet coronam
 vite. **Q**uia vero huius beatitudinis fida pro-
 missio securi non angustatur: sed
 spe gaudentes, in tribulatione patientes
 cum psalmographo decantant. **I**n tribula-
 tione dilatasti me. **E**t ista. **V**iam mandatorum
 tuorum curavi: cum dilatatis cor-
 meum. **E**t cum mecum boni samuel exul-
 tantes aiunt. **D**ilatatum est os meum

super inimicos meos, quod letata sunt in salu-
 tati tua, propterea neptalim succedit, quod
 est latitudo, sed et ipsum manasses, qui
 interpretatur oblitus vel necessitas. **C**uius
 nominis misterio monemur, ut temptationum
 principium angustibus edocti, ea quae retro sunt
 obliviscere, sic in ea quae ante sunt solum
 apostolum credimus, ut carnis cura non in de-
 siderijs, sed sola necessitate humane condi-
 tionis astricti faciamus. **D**e qua psal-
 mista meliora suspirans orabat. **D**e
 necessitatibus meis eripe me. **H**uius super
 post symeon, id est, quod dicitur essentia
 vel sermonem habitaculi, ut etiam huius
 qualitate vocabuli evidenter idcirco
 ret, et quod hic habitum, et quod sic salubri-
 ter expectandum. **I**llis est celestis ha-
 bitaculi gaudium dabitur: quorum hic a-
 nimus fructuosa peritiam geritatur,
 quibus dicitur. **T**ristitia vixi vixi
 gaudium. **P**roinde levi subnectitur, id est, adit.
In quo intelligimus sive eos qui temporalibus
 eterna mereantur, sicut salomon dicit, re-
 ceptio animi viri pro diuicie, sive eos
 qui dei sequendo consilium, percipiunt in hoc
 solo complacita cum tribulationibus, in futuro
 autem solo vita eterna. **H**is et quod scriptum est
 quod addit sanam addit laborem. **N**am
 et sero iob ad hoc tribulationum acerbitas
 addebat: ut probato, primorum merces
 amplior redderet. **U**nde non immerito
 ysachar ei ordie reo succedit, qui interpretatur
 et merces, quod sicut docet apostolus, non sunt indigni
 ne passiones huius temporis ad futuram gloriam
 quae revelabitur in nobis. **F**ructuosius quippe
 pugnat: ubi merces certa speratur.
Hic autem in habitaculo fortitudinis dei operatur
 et perficit, quod dicitur Zabulon, quod dicitur

merces

i infirmitate pficitur. ut corp qd' ab u-
 micis putat' infirmu. et p cuius mate-
 ria aio q' i ferre nitut' ieritu. deo
 q' fortunite experiat' i uictu. Augmento
 succedere felici qd' uocabula ioseph
 idicat. grauz uidelicet ad dda dona
 designas. Sive de talitoz dupla red-
 ditioe vsuas comodi spual' itelli-
 gas. sive i hys q' uolua fidelu i ligioe
 i redptu deo reddite accipias. atq' ut
 hos ocs quos q' opo et i p'tario nom
 hic significatiue positos idicat. i fu-
 turo iudicio ad dextera xpi regis et
 ni futuros itelligas. **Beyamin** ut
 pdixi postmo loco suppoit'. id' filii
 dextere. ty' ipse sit finis ordis. cu no-
 uissima i uicta destructa morte. fe-
 licitas heditatis etne donabit' elec-
 tis. sive uniusq'q' fidelu filii dextere
 iure dicat' seu ois eccl'e cetus. **De qua**
canim. **Instittit** i gina a dexto tuis in
 vestitu deaurato. etiamicta uarietate.
Ex singulis ergo tribub' duodeci milia
 signati. qz i q'buslibet singuli fidelu
 uirtutib' p'fecerit. antiquoz necesse
 est p'm sc'p' fide roborat' atq' i formet'
 ex'plis. **Quodenario** et nu' p' aploz
 aut p'iarcharu summa. p' sepe doctoz
 sepe totius ecclie forma designari e
 certissima. **Sive** et i g'fessioe quiaz
 ty' i iuda laudabiles. sive i ruben opm
 prole p'clari. sive i gad ceptationu
 exercicio fortes. sive i aser certam
 nu victoria felices. sive i neptalim
 largis misericordie opib' d'clatati. sive in
 manasse posterioroz obliti. sive i syme-
 one q' i tristes adhuc i qualle lacrimaz
 sep at gaudentes. noue habitaculi in

celeste iherlm. suspirantes. sive i leui.
 qui p'missioib' uite p'ntis q' future
 g'gaudeat. additis bonis t'palib' q'
 et no bono fudati. sive i ysachar fu-
 ture mercedis g'p'platioe firmati.
 sive i zabulon q' p' xpo suas aias po-
 nat. sive i ioseph qui et augmento
 spualis i'btatiue studeat. et sup dei
 p'cepta aliqd' amplius ut i u'ginitate
 uel ex facultatu suaru offerat qua-
 titate. sive i beyamin. q' felicitatis
 etne dextera i defessis uotis expertet.
 i sua queq' p'fessioe g'gruit p'm p'ce-
 detu i g'ula q' duodenario nu' sig-
 nari. atq' ex singularu meritis p-
 sonaru p'fectissima eccl'e pulchritudie
 q' cetu quadraginta q'ruoz milia sumo
 colligi. **Post** hec uidi turba magna
 qua dinumerare nemo poterat. simi-
 ta recapitulatioe qua ex'pli causa
 iter posuerat. regredit' ad ordinem.
 glam p'dicab' eoz qui neq'ia uictu-
 ri st' ultime p'secutiois. **Et** qz sepe
 ex oib' g'etib' q' tribus q' linguis q'
 illis. potest etia sic itelligi. qd' enu-
 meratis tribub' isrl' q'bz euageliu
 p'mo p'dicatu est: saluatione q' i'ca-
 lit g'meozare g'etiu. **Amicti** stolis
 albis. q' palme i manib' eoz. **Stol'**
 baptismu. palmis e'upha crucis
 i'nuant. et qd' sc'lm i xpo uicerit.
 licet claritate q' que p' spm scm dat'
 stole significet. **Et** clamabat uoce
 magna dicetes. **Salus** deo mo. q'
 sedet sup thronu q' agno. **Magna**
 uoce. hoc e. grandi deuotioe et i'ca-
 sineti laude p'ofitetur. i throno. id' q'
 i eccl'a p'zem filiuq' regnare. sc'o sp'u

nichilominus ~~q~~ corregnare. Sic et dictu est. sederi sup thronu et agnoscat i euangelio dicitur. Et cognoscat te veru et vnu deu. et que misisti ihm xpm. sbaudit vnu et veru deu agnoscat. Et oes angeli stabat i circuitu throni et senioy z aialiu. In oib9 angel' turbe multe psonas exposuit deu adorantes. Oes iqt qui i circuitu ei9 st' offeret munera. Et ceciderunt i qspu throni i facies suas et adorauerunt deu. Neqz turba neqz aialia vl' seniores hor loco co'memorat adorasse. sed solos angelos. Ipi ei st' turba. ipi aialia z seniores. quib9 z de ipis angelicis spiritibus itelligi possit. de qib9 i gecu salute ggauderib9 dicitur. Letamini geres sil' cu iplo ei9. Et adoret eu oes angeli dei9. Bndictio z claritas z sapia z gratia actio. honor z vberz fortitudo deo nro. Septenaria epla virtutu laude offert deo. qua se i singulis mclis ab eo pcepisse fatet. Et vng de seniorib9 dixit michi. Hic q' amari st' stol' nllis qui st' et vnde venerat. Ad hoc it'rogat vt doceat. Hic st' q' venerat ex magna t'bulatioe. Omnes t'bulatioes oportet nos iterare i regnu dei. Ne at' nesciat t'bulatione ante xpi ceteris futura esse maiore. Et lauerit stolas suas i sanguie agni. No de solis martirib9 dicit. Illi ei sanguie proprio lauat. Et clam at tota sanguis ihu xpi filij dei munda at ab omi delicto. Ideo fut ante thronu dei. Illi ei digni habet' illic i dei consilio ministerio. qui hic iter

aduersa. fideles nois ei9 gpassores existit. Et seruiut ei die ac nocte i teplo ei9. More nro loquos. et emi tate significat. Et qui sedet i throno. habitat sup illos. Thron9 dei. sci st. sup quos z i quib9 i scia habitat deus. No esuriet neqz sitiet aplius. hoc. z. qd' dno ip'e promisit. Ego su i quies panis vite. qui veit ad me no esuriet. et q' ardit i me no sitiet vngq. Bti ei qui esuriut z sitiut iusticia: qm ipi saturabut. Neqz cadet sup illos sol. neqz vllus estus. Tratiuim9 iqt pigne z aqua: z iduxisti nos i refrigeriu. Qm agn9 qui i medio throni est reget illos. Agnu i medio dicit esse throni. qui superius agnu ascendet i throno libru dixerat accepisse. doces eclam vnu esse p'u et filio thronu. i qua p' fide habitat vng tota t'ntas de9. Et deducet illos ad vite fontes aquaru. ad gfortiu vtiqz scoy. qui fontes st' doctne celestis. Potest z ipa diuisio significari. i quo st' oes thesauri sapientie z sciencie absconditi. iuxta qd' dauid ait. Sicut ceruus desiderat ad fontes aquaru: ita desiderat anima mea ad te de9. Et absterget de9 oem lacrima ab oculis scoy. imortalia adepti pleitudine gaudioy: ois meo' penitus obliuioni mandabitur. Bti q' luget: qm ipi gsolabut. Potest at' visio hui9 turbe stolare de p'nci etia tpe itelligi. vbi spe salui facti sum9. et quando no videbim9 sperantes. p' patiencia expectam9. Et cu aperuisset sigillu sextu septimu: factu est silencia i celo q' media hora. Post interitu

antixpi reges aliquantula futura
 creditur i ecclā. de qua dauid ita p̄
 dixit. **B**eatissimus qui expectat et p̄uenit
 ad dies mille trecentos triginta quinque.
Quo beatus ieronimus ita expōit. **H**ic
 ihs qui i refectione antixpi supra mille
 ducentos nonaginta dies. id est tres se-
 mis annos. dies quadraginta quinque presto-
 lat: quibus est dñs atq; saluator i
 sua maiestate uenturus. **Q**uare at
 post refectione antixpi quadragi-
 ta et quinque dierum silentium sit. diu-
 ne sciencie est: nisi forte dicam. di-
 latio regni. scōrum patientie p̄batio
 est. **R**ota ad i sexto sigillo maxias
 ecclē pressuras: i septimo regē cernit.
Quia dñs sexta feria crucifixus.
 i sabbato regēuit. tēpus i resurrecti-
 ois expectas. **H**ucusq; de ap̄tione
 libri clausi et septē sigillor: nūc
 uo recapitulat ab origine disseru. **g.**
Explicit liber primus. Incipit liber
secundus.
Et uidi septē an-
 gelos stātes i asp̄u dei. et
 dare sūt illis septē tube.
Ecclā. septenarius sepe nūc
 gmedata: p̄dicatiois officio māci-
 pat: **S**uis prima tuba. cōm ip̄ioy
 i igne et grandine designat ihericū.
Secunda p̄pulsu de ecclā dyabolū: ma-
 ne sc̄li ardetius ihericū. **T**ercia hē-
 ticos ecclā decedētes. sc̄e scripture flūe
 corrupētes. **Q**uarta falsorū fām.
 i syderū obscuratioē defectū. **Q**uinta
 maiorū hēticorū ihericū. tēpus an-
 tixpi p̄auerētū. **S**exta ap̄tū anti-
 xpi et suoy contra ecclām bellū. et
 recapitulatioē ab aduētū dñi ihericū

eadē aduētū destructionē. **S**eptimā
 diē iudicij. quo mercede dñs suis red-
 dicurus. et exterminaturus est eos
 qui corruerūt tñ. **E**t alij angelij
 uēt. **S**ed dixit postea uēt. sed ange-
 los tubas accepisse p̄ponēs: redit
 exponē qualiter acceperit. **Q**uā et
 si ante aduētū dñi p̄dicabat ecclā.
 sed nō ubiq; donec ei esset ḡfirma-
 ta spū. **E**t stetit ante altare. habēs
 thuribulū aureū. **I**n asp̄u sc̄licet
 apparuit ecclē. factus ip̄e thuribu-
 lū. ex quo deus odorē suauitatis acce-
 pit. et ihericū factus est mūdo. **A**lia
 editio habet. sup arā. qd sup alta-
 re crucis thuribulū suū aureū. id est
 corpus imaculatū et spū sc̄o ḡcep-
 tū optulit p̄ri p̄ nob. **E**t data sūt
 ei ihericū multa. ut daret de orōib;
 scōrum oim sup altare qd est ante
 thronū. **D**e orōib; scōrum optulit
 ihericū. **I**psū et libauit ecclā p̄ces suas
 dices. **D**irigat orō mea sicut iheri-
 cū i asp̄u tuo. **A**cccepisse at de ora-
 tioib; scōrum idem dicit: et optulisse
Quia p̄ ip̄m oim possūt p̄ces ad
 dñm suauiter p̄uenire. **E**t ascendit
 fumus ~~uocans~~ ihericū de orōib;
 scōrum de manu angeli corā deo. **I**psū
 dñs se hostiā suauitatis offerēte. cō-
 pūctio cordis scōrum acceptabilis fām
 est. que ab igne nascēs ihericū. sicut
 fumus solet excitare lacrimas. **E**t
 accepit angelus thuribulū. et imple-
 uit illud de igne altaris. **B**ene thur-
 ibulū igne plenū iducit. **N**ō est
 ad mēsurā dat de spū. **Q**uo ad p̄p̄ie
 de xpi natiuitate nouim; adimpletū.

in quo habitant omnes pleitudi diuini,
 facis corporaliter. Et misit in terra.
 Sic et dñs in euangelio. Ignē iquit
 veni mittere in terrā. Et frā s̄ tonitrua
 et voces et fulgura et tremotus.
 Tonitruū gminationis supne. et
 voce exhortatiōis. et fulgure mīra/
 culoy terrā mouit. q̄busdā isequē/
 tibus. q̄busdā sequētibus. hys dicētib9
 bonus est. illis at̄ nō. sed seducit
 turbas. Et septē angeli qui habe/
 bāt septē tubas. parauerūt se ut
 tuba canerēt. Ecclia septiformi
 spū iplāmata. se ad p̄dicandū fidu/
 rialit̄ preparauit. glām sc̄li tubis.
 celestib9 quasi muros iherico dicit
 cura. Nā et illa septē dierū circūcio.
 totū ecclē tēpus iūnuat. Et p̄m9
 angelus tuba recinit. Pecte p̄dica/
 tio plagarū. tube que signū belli
 est p̄parat. Exalta eī iqt̄ sicut
 tuba vocē tuā. et ānūcia p̄lo meo
 sc̄lā eoz. Et alibi. In guttore tuo
 sit tuba. id ē. grandi voce p̄dica na/
 bugodonosoy ad destructionē tēpli
 vēturū. Et frā est grādo et ignis
 mixta in sanguine. et missū est i terrā.
 Denā gehēne sanguinulētis opib9
 debent p̄dicatoy voce referri. dice/
 tū. Ad calozē nimīū trāsibit ab
 aq̄s mīuū. Potest etiā noīe san/
 guis. ipā mors aīe spūalis icellū/
 gi. Hūc versū thitoni9 ita sic ex/
 pōit. Facta est ira dei que habebat
 in se multoy necē. et terra p̄s t̄re
 ḡbusta est. Dita bonoy in doctorib9
 ḡsistit et auditorib9. Beat9 enī
 iqt̄ qui legit et auduit q̄ verba

ḡherie. Tercia vō maloy p̄s et hoc
 utroq̄ m̄ret. Terra ḡ bona. fructū
 p̄ferēs in paciētia. b̄ndictionē accepit
 a deo. mala at̄ spinas et tribulos ger/
 minat. cui9 ḡsumatio in ḡbustione.
 Sic et arborē fructiferā agricola pa/
 ter excedit. sterile vō exidēs. igni pa/
 bulū p̄bet. Et omē fenū viride cōbū/
 tū est. Quis curio fenū. que nūc luxus
 mollitiē est saginata. sole iudicij fer/
 uētē. flozē decoris amittet. Et vt dñs
 ait. hodie in agro est. et cras in cūbanū
 mittit. Iohom9 de tertia p̄te sic.
 Hoc loco iquit tertia hostes iustinos
 dicit. Ceterū q̄qd̄ preter eccliam est.
 t̄ria p̄s dicta est. vt ecclā t̄ria que cō/
 tra geminū malū pugnet. Et t̄j
 mōs magn9 igne ardes missus est
 in mare: et frā est t̄ria p̄s maris sa/
 guis. Crescere religioē xp̄iana. dya/
 bolus supbia tumidus. et igne sui
 furoris ardes. in mare sc̄li missus est.
 dicēte dño. Si moti hūc dixētis.
 tollē et iactare in mare. fiet. nō qd̄ an/
 te ibi nō fuerit. sed qd̄ de ecclā p̄iert9
 amplius in suos iūnuere ceperit fas/
 tu prudētie carnal'. mortē illis in/
 fligēs spūalē. Sape eī sc̄dm carnē.
 mors est. Nō at̄ ap̄los curio et san/
 guis docuit: s̄ p̄i q̄ est in cel'. In illo
 eī mari nauē fidei regebat. qd̄ plā/
 tis dñi se calcabile p̄buit. Et mor/
 tua est t̄ria p̄s eoz qui habēt aīas
 in mari. Que habēt aīas dixit. vt
 ostenderet viuos spūaliter mortuos.
 sicut ap̄s de vidua deliciosa. viuos
 iqt̄ mortua est. Et t̄ria p̄s nauū
 iūerūt. Alia edicio. dicēdo. et t̄ria

pte nauium corruperunt. significat quod
 tertia que mortua est. alia tertia. id
 est. succedente sibi occiderit noxia tra-
 ditioe et vtilis imitatioe doctrine.
Et cecidit de celo stella magna ardens
trij facula. et cecidit tertia pte flumi-
nu. et i fontes aquaru. Et nomen
stelle dicitur absinthiu. Hecia quos
 iudas aplo sydera seductionis appellat
 de culmine cadentes ecclie. flama sue
 nequicie fontes diuinaru conantur
 inficere sepeuraru. quaru no sensus
 tantu sed et vba sepiq ifalsare no
 timeat. absinthij noie digni. cui i
 mixtio modica magna solet amari-
 rare dulcedine. **Et multi hoies mor-**
tui se de aquis. Multi ei vt aplo ait.
 sequuntur eoz luxurias: p quos via
 veritatis blasphematur. **Sed tamen**
 ppo dei moyses docere. ois aquaru vn-
 da potabilis est. **Et percussa est tertia**
ps sol et tertia ps lune et tertia ps stel-
laru. ita vt obscuraretur tertia ps eoz.
Ecclie decus instar syderu hinc velu-
centis. p falsos sepe frs obscurat.
 qui vel i prosperis vel i aduersis scilicet
 minus ea fulge sua defectioe faciunt.
Et diei no lucet tertia ps. et noctis sili.
Alia edicio sic habet. Et diei tertia ps
 appareret. et noctis similiter. **Id est.**
 ad hoc percussa est vt appareret tertia
 diei et tertia noctis que xpi et que
 dyaboli. **Ad hoc igi percussa est. id est**
 volutatibz tradita. vt redudantibz
 et i solescentibz peris. i suo tpe reuela-
 ret. **Et vidi et audiui vocem vniusa-**
quile volantis p mediu celu. Ve ve
ve habitantibz i tra. Huius aquile

vox. p eximioz i ecclia cotidie puo-
 lat ora doctoz. cu nequicia hericoz
 anti xpi seueria. dieq iudicij ama-
 toribz tpe pdicant grauitur ad futu-
 ru dicentes. **In nouissimis diebus**
 instabit tpa periculosa. et erunt hoies
 seipos amatores. **Et infra hoies cor-**
rupti mente reprobi circa fide. Et
alibi. Tunc reuelabitur ille iniquus. q
 aduersat et extollit supra omne
 qd dicitur de q aut qd colit. **Et ite.**
Dies dnu sicut fur i nocte ita veiet.
Ca ei dixerit pax et securitas: tunc
 repentinus eis supueiet ireritus. **De**
 ceteris vocibus triu angelozu. **Pro**
 qd angeloz tube plagas iferant mu-
 do: sed veientes vel futuras suo quiss
 tpe pdicent. **Et vidi stella de**
 celo cecidisse i tra. et data est illi
 clauis putei abissi. et aperuit pu-
 teu abissi. **Flama hericoz de qua pau-**
 cis gmeozauerat. quo fomite ado-
 leuerit exponit. Antiquus que
 hostis que dnu vidit quasi fulgur de
 celo cadere. blasphemio dogmate
 corda suoz aperuit. eos q quasi fu-
 mu alta pete. uiquitate i excelsa
 loqui pdocuit. **Et ascendit fumus**
 putei sicut fumus fornicis magne.
 et obscuratus est sol et aer de fumo
 putei. **Renuncia magne fornicis**
 idz nouissime psecutiois heretica
 fauet istania. no ibecilliores tantu
 qui aeris instar tpe quodammodo
 celiqz gfinia tangunt. sed excelsora
 q lumē obscurare laboras. no tamen
 extinguere vales. i errore ei iducet
 si fieri potest etia electi. **Et de fumo**

exierunt locuste in terram. Sicut scorpiones
 sunt christi et membra de membro: sic et membra
 cornu draconis cohererunt sibi, alia
 nascuntur ex alijs. Fumusque hereticorum cecitatis
 ore ledente prauorum generis su-
 perbia: qui uero dationis excussit, frenam
 tamen non deseruit. Nam et fumus unde
 gignuntur alia licet apparet, in seipso sepe
 deficit. Et data est illi potestas, sicut
 habet scorpiones terre. Diversarumque
 potestatumque hereticorum apparat: in facie ve-
 lut in oculis: sed in posterioribus uenena
 seruantes. Et preceptum est illis, ne lede-
 rent fenam terre, neque omnem uiridem. Post-
 die locustas homines esse, que non ad fenam
 sed ad homines mittuntur. Fenam enim in hoc lo-
 co, simpliciter accipimus. Nisi tantum
 homines qui non habent signum dei in fron-
 tibus suis. Signum dei in frontibus illi
 habere dicuntur: a quibus ut oportet habet?
 Quorum supra numerum angelus qui ab
 ortu solis signum dei uinum attulit, in uo-
 labile fixumque recessit. Illo enim hic
 locutionis genere uti uoluit quo di-
 citur: Nemo dicit dominum ihesum, nisi in spiritu
 sancto, id est in parte et uere. Et data est illi
 ne occideret eos: sed ut cruciaretur
 mensibus quinque. Qualibet heretici seculari
 potestate fulti equaliter in bonos gra-
 uari permittantur: animam tamen ut dominus
 ait occidere non possunt. Tempus quippe
 scilicet in quibus mensibus propter quinquagesimum
 sensum quo in hac uita utimur, signifi-
 ficat. Quod uero alia translatio sex me-
 ses continet, eodem sensu, propter etates
 scilicet congruit. Et cruciatus scorpionum cum percutit hominem.
 Sicut scorpiones a posterioribus uene-

na diffundit, sic impietas malorum a pos-
 terioribus nocet, cum anterioribus id est,
 eternis bonis equalia que retro se pre-
 ferunt minus blandimentis ue appellit. Hinc
 scorpione contra euangelium pabolam ge-
 neratio viperarum sue soboli tradit.
 Et in diebus illis querent homines mortem,
 et non inuenient eam. Miseram uita cito
 morte finire cupientes malentes, sicut
 hereticus cypanus sub deciana perigisse pro-
 pestate questus est. Volentes inquit mo-
 ri non permittentur et occidi. Et similitudines
 locustarum similes equis paratis in
 plura, id est similes nouissimis persecu-
 tionibus. In nouissimo enim bello quod descriptu-
 rus est in sequenti angelo, equos dixit
 pugnare. Sed simpliciter, sicut equi
 non propria ratione sed impetu presidentis
 agunt in plura: ita mali doctores demo-
 niaco acti spiritu, etiam impugnant.
 Et super capita eorum triginta coronas
 auro. Seniores viginti quatuor qui
 sunt etiam, coronas aureas habent. Ista
 autem similes auro, falsos sibi fingentes de
 victoria stulti triumphos. Et facies eorum
 sicut facies hominum. Et habebant capillos
 sicut capillos mulierum, et decem eorum
 sicut leonum erant. Et habebant loricas
 sicut loricas ferreas. In facie humana
 simulatione rationis, in capillis mulie-
 rum fluxos et effeminatos mores, in
 decem leonum, qui et lamare et natura-
 le solent afferre pedem, mentis feroci-
 tate, famamque doctrine male, in ferreis
 uero lorice, obdurata contra ueritatem pi-
 cordia notat. Qui habentes formam
 pietatis, ueritate autem eius abnegantes, ue-
 niunt in uestimentis ouium, intrinsecus aut

sicut lupi in pice. Et vox alarū carū
 sicut vox curruū equorū multorū cur-
 rentiū in bellū. Expauescēdū magis q̄
 exponēdū est. qd̄ tantū hūc exercitū
 vices accēscūt. Primo fumū ascēdit.
 deinde locustas effert. que & prius scor-
 pionibz. et mox eq̄s leonibz q̄ q̄at-
 quaruū et virtus sufficēt si nō locustate
 venēt. Nūc vō volatiles et curribz
 dicūt esse similes esse bellantibus.
 Et habebāt caudas siles scorpionū.
 Sicut scorpio palpando tēdit. sed cauda
 ferit. ita fraudulēta p̄nicies malorū
 blanda & innoxia in facie videt. sed dū
 occulte perimūt. quasi mortē latētē
 trahit. Potestas eorū nocē hominibus
 mētibz sex. Hāc vitā rursus insinuat.
 vbi potest valē mēdaciū. vel ad ca-
 piēdū iūtilēs. v̄ ad cruciandū t̄pa-
 liter spiritalēs. Et habebāt sup se re-
 gē abissi. Deo sume bonū. licet ocul-
 tis iūstis tamē iudicis q̄gruū talibz
 angelū p̄cesse p̄misit. De vnu abijt.
 et ecce veniūt adhuc duo v̄. Quoniā
 tria v̄ v̄tura esse p̄dixerāt. horū nō
 vnu in hētina fraude iā veisse. duo at̄
 vestare mēorat. que in t̄pe antixpi
 et in die iudicij sūt v̄tura p̄uersis.
 Et sextus angelus tuba recinit. et audi-
 uī vocē magnā ex cornibz altaris au-
 vel qd̄ est ante oculos dī dicēte sexto
 angelo. Sextus angelus p̄dicatōres
 nouissimū certamūs exprimit. qui
 monēte euāgelio fraudes detegūt an-
 tixpi. Corona q̄ppe altaris aurei. euā-
 gelia sūt ecclie p̄minētia. Solue
 quatuor angulos qui alligati sūt in flu-
 mine magno eufrate. Quatuor hostis

antiquus cū satellitibz suis in fine
 mūdi sit eccliam p̄secutus dicit.
 Quia t̄pe dñice passiois in corde
 redusus ip̄iorū. ne hāc quātū ve-
 lit noceat. diuina potētia refrenat.
 Eufrates ei qui fluminis est babi-
 lonie. mūdani regni potētia. et
 p̄secutorū idēat v̄ndas. Iste est mōs
 magnū. que igne ardētē in mare
 missū p̄dixerāt. Et soluti sūt quatuor
 angeli. Hōre p̄phetie que nob̄ v̄-
 tura designat. ip̄e fr̄a videt in sp̄u.
 Quatuor vō dixit angelos. eo qd̄ in
 quatuor p̄tibz mūdi p̄secutio fit
 illa sententia. Hūc sūt ei quos superior
 vidit in quatuor angulis fr̄e stātes.
 et p̄pter consignādos del seruos a
 fr̄e marisq̄ lesioē prohibitos. Qui
 parati erūt in hora et die & mēse &
 annū. ut occideret fr̄a p̄re homi. aya-
 ligni sp̄e qui singulis horarū & t̄pm
 momentis hūdnā esuriāt morte. tūc
 ad excedēdā eccliam oportune p̄dē-
 di liberius seruire p̄mittūt. Qd̄
 nō putas soluti faciēt. qui tantū
 nūc nocēt ligati. Et mūs castis
 exercitus vices milies dena milia.
 Hic nūs duplicitate dolosa p̄uersi
 designat exercitus. Qd̄ alia trāsla-
 tioē que dicit bis miriades. miriadū
 facilius sentiri potest. Hūc autē
 mūm euāgelica at̄ p̄bola opponit
 regi habētī decē milia eq̄ malorū
 dupliciter simplici fidei xpi resistat.
 cū milia milia ministrat. et decies
 milies cetera milia assistat. Et ita
 vidi eq̄s in visioē. et qui sedebāt sup
 equos eos habebāt loricas igneas

et iacintinas & sulphureas. et capita
 equorum erunt tunc capita leonum. **S**piritus
 maligni quorum cordibus presunt: eorum
 se penis amicti. Legimus ei adorantes
 bestia igne & sulphure torquendos.
 et fumum tormentorum eorum in scelerum
 ascedere. **N**om quod in plaga locustarum
 non se dixit equites. sed equos tantum
 vidisse. **H**ic est magnitudo persecutionum
 apta contrarie virtutis ostendit penam.
 Denique hic capite leonum. illis vero facies
 quidem humana. sed dentes se tantum
 bestiales. **Q**uia sepe heretici aliquid
 humanitatis ostendant. ministri vero
 novissime persecutionis cepestatibus.
 quod dicitis & signis suadet. hoc etiam
 penis extorquet. **E**t de ore ipsorum
 procedit ignis & fumus & sulphur.
Ostendit quod pro fumo iacintum dixerat.
Non autem respicit ista exequit de ore
 ipsorum: sed noxia predicatioe penam
 sibi serviusque generat auditoribus.
Podura est igne de medio tui qui
 comedit te. **D**icitur et equorum in ore
 & in caudis eorum. id est in sermone
 & officio. **M**aha est docere
 medicum ipse munda est. qui peccato
 quodammodo ceca & imunda lingue
 blandientis volubilitate gregit.
 dices ipso. bonus es. **F**ra & cauda
 eorum siles serpentibus habentes
 capita. et in his nocet. **F**alsi doctores
 antiqui serpentis qui hominem decipit
 siles. principum procinio fulci. apertius
 nocet. quod si solo sermone suaderent.
Sedet itaque in insidiis cum dicitibus.
Et ceteri homines qui non sunt occisi
 in his plagis. neque peccata egerunt
 de operibus manuum suarum. &c.

Quia falsos christianos & hereticos descript
 seruat. nunc ut corpus omne dyaboli ca
 scribat. gentium quod immoerat errore. quibus
 nichil potest huius plagis non occidi.
 cum constet eos in gentili tunc quod perdurare
 malicia. **R**egis est in illa persecuti
 one cogentur gentiles supradictis con
 sentire: sed in sua incredulitate mor
 uentur. **E**t non egerunt peccata ab homi
 cidis suis. neque a beneficiis suis.
Impie religioni. improbos etiam mores
 adiungit. **D**escripta antixpi seueria.
 ad ostendendam eiusdem ruinam. more suo
 exordium natiuitatis xpi. et gloriam re
 capitulat eccle. **E**t vidi alium an
 gelum forte descendere de celo amictum
 nube. **D**ominus magni consilii angelus des
 cendit de celo nube carnis amictus
 sicut & ysaias ait. **E**cce dominus ascendet
 super nubem leuem et ingredietur egyptum.
Et prius in capite eius. **S**icut bonos pro
 ciatiois promissio perseverans. **E**t fa
 cies eius ut sol. & pedes eius tunc colupne
 ignis. **F**acie domini clarifecit. id est. eius
 noticia per resurrectionis gloriam manifes
 tata. pedes illius super montes euangeli
 zacuri & annunciatum pace. igne se
 sci spiritus illustrati. et istar colupne fir
 mati. **J**acobus et cephas & iohannes vide
 bantur colupne eccle. **E**t habebat in ma
 nu sua libellam apertam. **H**ic est liber
 supra memoratus. que diutino regi
 mine clausum. domini tandem gratia reser
 uat. ut iuxta prophetam surdi etiam verba
 libri audiret. **E**t merito facies eius
 ut sol. quia librum iam gestat apertum.
Et posuit pedem suum dexteram super
 mare: sinistram autem super terram. **P**redicatio

regimie

fidei xpiane tra mariq; magatur.
 sed allegorice fortiora membra i maso-
 rib; periculis. altera i q; peccatib; sicut?
Ro ei patit nos de; reptari supra
 id qd' possum; . Et cu clamasset. locu-
 ta st' septē tonitrua vocis suas.
Qno fortiter pdicante. ecclā q; sep-
 tiformi grā plena. suas ad pdicandū
 voces deuat. **Leo** ei rugiet: q; nō
 timebit. **Qno** de; locutus est. q; nō
 phabit. **Septē** q;pe tonitrua idem
 st' qd' septē tube. de quib; sermo est.
Et cu locuta st' septē tonitrua. et ego
 scripturus erā. **Superius** ei audiuit.
 qd' vides scribe i libro. signa que locu-
 ta st' septē tonitrua. noli ea scribē.
Mysteria fidei xpiane. nec passim
 dictis ostēta ne vilescat. nec probis
 claude ne i totū lateat. ppter quos
 iterius audit. ne signaueris vba
 prophetie hui; qd' utrūq; apud danielis
 vno v'siculo q;phedit. cui p angelū
 dicit: Signa libzū et claude sermo-
 nē vsq; ad tēpus statutū. **Et** angel;
 que vidi stantē sup mare et sup tēra
 leuauit vocē suā ad celū. et iurauit
 p viuēte i scdā scloz. **Angelus** p vi-
 uēte i scdā iurat. dū xpr i noie pūe
 veiens i;mutabili sua dicta veritate
 pfirmat. celū inq;es t' tēra transibūt.
 vba at' mea nō transibūt. **Qui** e-
 auit celū et ea que i illo st'. et tēra et
 ea que i ea st'. **Qui** mari tēraq; con-
 sistēs celo palmā tendit. **Congrue** p
 celi tēraq; marisq; creatore iurat. **Quā**
 tpe amplius nō erit. **Erūt** utiq; vt
 psalm; ait. tēpus ipioz tēnū. **Sed**
 mutabilis sclarū tpm varietas in

nouissima tuba cessabit. **Tanet** ei
 tuba. et mortui r'surgēt i corrupti. et
 hēditas eoz i cēnū erit. **Et** q'suma-
 bit misteriu sicut euāgelizauit p
 seruos suos pphas. **Mysteriu** ad nē
 euāgelizat. tūc q'sumabit. quādo
 ibūt ipi i suppliciu cēnū. iusti at'
 i vitā cēnā. **Et** vox quā audiui de
 celo iterū loquēte mecum t' dicēte.
Vade accipe libzū apertū de manu
 angeli. **Qno** futuri tpm mysteria
 pandēt et dicēt. appropinquabit reg-
 nū celoz. **ecclāq;** monet. cuiē pdicā-
 di accipe libzū. quib; et eidē iohāni
 possint hec dicta q;gruē post exiliū
 ad pdicandū reuersuro. **Et** abij ad
 angelū dicēs ei ve daret michi libzū.
Accedat ad dnm qui velit docēdi p-
 cipe sacramēta. **Et** dicit michi. **Ac-**
 cipe libzū et deuora illū. id; i;scē
 tuis v'scerib;. **Et** des'be i lacu
 die cordis tui. et faciet amaricare
 vētre tuū. sed i ore tuo erit dulcis
 tū mel. **Cū** pceptis oblectaberis
 diuini eloqui; dulcedē. sed amari-
 tudinē senties cū pdicare t' opari
 ceperis qd' intellexeris. **Vel** certe
 iuxta ezechielē intelligēdū qui cū
 libzū se deuorasse dicēt. adierit.
Et abij amarus i indignatioē sp-
 mei. **Et** dicit michi. **Oporet** te
 iterū pphare illis t' gētib;. **Qd'**
 liber q;messurus. et amaritudini
 mixta dulcedo significaret expri-
 mit. qd' videlicet ceptus exilio. gē-
 tib; esset euāgelia pdicatur;. amo-
 re q'dē dulce. sed tolerandis pfe-
 cutioib; **amariū**. amarum

Et datus est michi calamus filis
virge. In calamo misterium euan-
gelij scribendi precipit, qui non iam
nitore supnacius. sed similis est
virge equitatis. virge regni dei.
Regnum quippe christi describit eternum.
Surge et metire templum dei et alta-
re. Surge dixit. non quia hec iohes
sedebudus audiebat. sed quia hoc
vbo excitantur corda singulorum euan-
gelica scripta actusque metiri. Ibi
ei gratia singuli perficiantur. quatenus
regule divine concordet invenit.
Et adorantes in eo. Quia non omnes qui
vident in eo adorant. sicut qui confessus
fuit me. peccata denique iubet non recen-
sari dicere. **Actu** autem quod est foris tem-
plum esse foras. et ne metiaris eum
quoniam datus est gentibus. **Hij** qui nomi-
netur ecclesie iunguntur et nec alta-
ri nec sancto spiritui appropriat. a regula
euangelij pietati. gentibus sociantur. **Ois**
ei gloria eius filie regis abitus. Et
civitate sanctam calcabunt mensibus
quadraginta duobus. **Non** solum de ec-
clesia pelluntur sed et eadem ecclesiam so-
cietis gentilibus tribus semis annis
impugnat. **Non** quod illo tantum habeat. id
est antichristi tempore gauderet. sed quod omne
malorum corpus. illo quasi ad ipsum
caput pertinet. in quibus iam tunc miste-
rium operatur iniquitatis. **Et** dabo duo-
bus testibus meis. et prophetabunt diebus
mille ducentis sexaginta. **Re** fornicationis
peccatorum seculi terretur audire.
Et ecclesiam quod duobus ex ipsius unita
gratia innotescat illustranda esse vir-
tutum. que et ipsa caput suum. christum

vididit in carne deorum semper itures. **Ab**
semis annis prophetatura narrat. **He-**
ses et tunc semis annorum. id est. tricenis qua-
drageni et bini mille. ducentos sexaginti
ta dies efficiunt. **Daniel** autem scribit dies
mille ducentos nonaginta septem. quo
ponenda sit abhominatio in desolatione.
Saccis amicti. id est. in exomologesi con-
stituti. sicut propheta ait. **Ego** autem dum michi
molesti esset. inducenda me cilicio. **Hij**
sunt due olive et duo candelabra. in quibus
domini tunc stantes. **Ecce** duo testamentorum
lumen radiata. domini iussis se assis-
tit. **Non** et zacharias propheta unum candela-
brum vidit septiforme. et has duas oli-
vas. id est. testamenta in fide oleum cande-
labro. **Hec** est ecclesia cum oleo suo in deficien-
te. quod eam facit in luce orbis arde. **Et**
si quis eos voluerit nocere. ignis de ore eius
erit. illorum. et devorabit inimicos eorum.
Si quis ecclesiam ledit. eiusdem lesione reci-
prante iudicio. igne consumitur et gaudet
perire. **Ois** ei qui acceperit gladium. gladio
peribit. **Vnde** et chaldaea flamma que
pueris dei ingererat. ipsos ministros
impietatis absorpsit. **Sive** in bono. per
eius omnis ecclesie igne spirituali consumitur
in melius commutandus. **Carbones** inquit
ignis gerens super caput. **Hij** habent
potestatem claudendi celum ne pluat diebus
prophetie eorum. **Data** est ecclesie in christo omnis
potestas in celo et in terra. clavisque ei ligandi
atque solvendi dimissis. **Sed** et spiritualiter
celum clauditur ne in hunc pluat. ne super
terram sterile de ecclesia benedictio descendat.
sicut dominus de peccata vinee sue. **Nubibus**
inquit mandabo. ne pluat super eam imbrem.
Et potestatem habet super aquas. quatenus eas in

sanguinē. **N**ō solū aquas suspendit
sed etiā qui descenderāt iūtiles faciūt. qd'
est aquas verē in sanguinē. **B**onus
est xpī odor de ecclā fragrans. alijs mor-
tis i morte. alijs est odor vite i vitā.
Et cū finierit testimoniū suū. bestia
que ascendit de abisso. faciet aduersus
illos bellū. **A**pte ostēdit oīa hęc ante
nouissimā psecutionē fieri. dicendo
cū finierit testimoniū. vtiq; illud qd'
p̄hibet vsq; ad relevationē bestie. q̄
cordib; emersura est ip̄ioꝝ. nō qd' tūc
eodē testimoniū nō n̄tāt. hosti fortit'
resistendo. sed qd' tūc ecclā v̄tutū grā
destituēda credat. aduersario palā
signis mēdaci choruscate. **N**ā facies
eij p̄cedet egestas vt dñs ait. **E**t vi-
cet eos & occidet illos. **V**incet i eis qui
succubuerūt. occidet i eis qui p̄ xpī
noīe laudabili patiētia fuerūt iterēpti.
Nut si spūaliter vicer et occidet p̄cē
testiū accipiem; sicut i euāgelio.
Tradet vos i pressurā. et occidet vos.
Qd' lucas euāgelista p̄ pte dictū illi
nuat dices. **O**ccidet ex vob; et iacebūt
corpa eoz i platrea ciuitatis magno.
Si me iqt psecuti sūt. et vos p̄seque-
r. **N**ō est ergo mirū si ciuitas ip̄ioꝝ
que dñm crucifigē nō timuit. seruos
q; ip̄i; ludibrio habeat etiā occisos.
qualia sepe frā historia ecclāstica
refert. **Q**ue vocat' spūaliter sodoma
& egiptus. id ē. muta & tenebrosa.
nec lumē vtiq; fidei nec ḡfessiois ha-
bes **lūda** voce. **C**orde et credit' ad
iusticiā. ore at' ḡfessio fit ad salutē.
Hęc prouēcie i signū pene spūalis
visibilitate hys plagis. id ē. igne deuo-

rante. et aqua i sanguinē versa
p̄cussa sūt. **E**t videbūt de iplis tri-
butus & linguis et gētib; corpa
eoz. **N**ō dixit videbūt iplis & ebus.
sed multū de iplis alijs creditibus
scōs palā iridet. **E**t corpa eoz nō
sinūt poni i monumentis. **V**otū eoz
dixit p̄ et ipugnationē. nō qd' va-
leat face' ne sit ecclā i memoria.
Sicut nec vos iteratis nec alios
sinūtis iterare cū iteret illis ipug-
nationibus. **F**aciet at' p̄spicue de vi-
uoz occisozq; corpib;. quia nec vi-
uos sinēt sacra celebrando i memo-
riā colligi. nec occisos i memoriā re-
citari. nec eoz corpa i memoriā testū
deb; sepeliri. **E**t habitātes frā gau-
debūt sup eos. **Q**uoties iusti affli-
gūt. exultāt iusti et epulabūt. si-
cut dñs supbie ip̄ius icēdit' paup'.
Qm̄ hñ duo p̄phē cruciamerūt eos
Preter plagas quib; ip̄s testa-
mēta dei huānū genū vigeat. etiā
visus ip̄s iustoz grauāt iustos.
sicut ip̄i dicūt. **G**rauis est nobis
etiā ad vidēdū. **E**t post dies tres
& dimidiū sp̄s vite a deo iterauit
i eos. & steterūt sup pedes suos.
Hucusq; angelus futurū narrauit.
et iducit sc̄m qd' futurū audit.
Regno anc̄ipi p̄dito. scōs resur-
rexisset i glām. **E**t timor magnus
cecidit sup eos qui viderūt eos.
De oib; viuīs dixit. quia et iusti
supstites p̄tmescēt i iurrectionē
dormiētū. **E**t ascendērūt i celū i
nube. **H**oc est qd' ap̄ls dixit. **R**a-
piemur i nubibus obuiā dño in

aera. Et videbunt illos timidi eorum.
Hic separavit iustos ab hijs quos
 i coe dixerat timuisse. Et illa hora
 factus est tremotus magnus. et
 decima pars civitatis cecidit. et occi-
 sa est tremotu hominum septe milia.
Incubere terrore iudicii. ois dy abo-
 li civitas sup arenam condita. cu
 oibz edificatoribz suis corruet. Et
 denarius ei et septenarius pfcus
 est. **Q**uod si no esset: a pte totu itel-
 ligedu ead. Et ceteri i timore sub-
 missi. **Q**uod hominum glabur castu se habe-
 cor: cu virtutes celoz amovebunt.
Et dederunt glam deo celi. **I**sti sunt
 sup petra edificati. qui alijs tre-
 motu ructibz de stabilitate sua.
 tra dnu gressioe clarificat. **L**etabitur
 ei iustus cu viderit vindictam ipiorum.
Quidam duos pphas enoch et helya
 interpretatur qui talibz semis annis
 pdicantes: contra moy secutura
 antixpi pfidia. fidelium corda gfu-
 met. **I**llisqz occis. tantu de tps
 seueria eiusde grassatura. et redin-
 stramento demu certamine a fas qui
 latebraru pfidio velut mortui cre-
 debant: esse superada. qui pro vni-
 gpage corpis item pphie r'surgere
 dicat. **A**criusqz illis visis qui ia
 mortui putabat: exaggerata pfe-
 cutioe. multos eorum qui vel septena-
 rio vel denario nuo digni credebant
 esse casuros. dicente daniele. **C**onfir-
 mabit pactu multibz ebdomada vna.
 et dimidio ebdomadis deficiet hostia
 et sacrificiu. et i caplo eie abhoiatio
 desolatiois. Et i subsequetibz. Et

posita eie abhoiatio i desolatioe. dies
 mille ducentos nonaginta. **Q**ui nris
 circa eu anoy et sex metiu curricula
 diuersat? **Q**uemqz helyas igni quoda
 pdidit aduersarios. et tres semis
 anos latitans. ymbres gemit. **T**an-
 tandeqz pseudo pphetis infectis. p sa-
 crificiu qd ablatu fuerat. querit isel
 ad dnm. **H**ucusqz recapitulatio. **V**e
 sedm abut: et ecce sciu **Abut cito** veniet.
Hoc ve sedm no ad recapitulatioe
 sed ad pliu equoz qd tuba sexti angeli
 gmotu est ptnet. **P**redixit ei aquila
 tria ve de voce triu vetera tubaru.
 sed ibi no dixit. ne statim tertia sequi
 putaret: qd ad septimu angeli et ad
 fine ptnet. **E**t septimz angli tuba
 cecinit: et fre se voces magne i celo.
 dicentes. **F**eni est regna huius mundi dnu
 dei et xpi ei. **S**ex tube priores seli
 pntis etacibz gpace. varios belloz
 etle denunciant. **S**eptia
 vo sabbati eterni nucia. victoria ta-
 tu et iperiu veri regis idicat. **E**t vigi-
 ti quatuor seniores adorauerunt deu
 dicentes. **G**ras agimz tibi dnu de hoc op.
Ecce iqt ve sciu abut veniet. i voce sep-
 timi angeli. **E**t cu cecinisset no nisi
 ecclia dixit laudate deu et gras agere.
Vnde itelligimz bonoz retributione
 no esse nisi ve maloz. **Q**ui es et qui
 eras. qui accepisti virtute tua magna
 et regnasti. et iure se geres. et aduist
 ira tua. **T**u qde rebellantibz licet iphs
 a selo regnasti: sed eoz ne fuor te iu-
 dice pressus peribit. **D**ns eie regna-
 uit in aere: pph. **E**t cepus mortuoz
 iudicari et redde vniuiqz mercedem seruus

tuis. 4^o **Q**uidini qgruit euangelice
lectiois. **P**rimo qd̄ oēs gētes ante iu-
dicē qgregandas, dūde dexteros i reg-
no p̄rie p̄ multas mātiōes locandos,
ip̄ios vō extra terminos regni pul-
sos flānis maledictiois esse torēdos.
et exterminādi eos qui coruperūt
t̄ra. hoc est ve nouissimū. **H**actenq̄
de septē angelis tuba canētibus.
nūc recapitulat a natiuitate dñi
eadē aliter ac latius dicturus:

Et ap̄tū est tēplū dei ī celo. 7 vi-
sta est archa testamēti ei⁹ ī tēplo ei⁹.
Tēplū dñi quōdā ī t̄ra positū archā
testamēti sub velamēte mīstico clau-
sa tegebat. **N**ūc at̄ ī ecclā que est tē-
plū dei v̄m. cui⁹ cōuersatio ī celis
est. velo tēpli veteris et medio parie-
tis macerie dñi sanguīe descisso:
archa t̄urnatiois ei⁹ toto iā pan-
dit̄ orbi. **Q**uasi ei māna celestis ī
auro mūdo: diuinitas est ī corpe s̄cō.
Et fr̄a s̄ fulgur et voces et tremoty
et grando magna. **H**ec oīa v̄tutes
s̄ choruscatiois 7 p̄dicatiois 7 belloꝝ
ecclē. **H**ec dix̄at facta et ī descriptōe
p̄dicatiois septē angeloy ab aduētū
dñi cū stetit sup arā. **S**ed geneā-
liter ab origine ī fine. dūde sc̄psit p̄
p̄tes quēadmodū fr̄a sint. ita 7 nō
vt tēplū dei ī celo ap̄tū sit et pugne
secute dices. **E**t signū magnū appa-
ruit ī celo. **Q**d̄ nō q̄ app̄let ī ecclā
deū ex hoīe fieri. **M**ulier amicta so-
le. et luna s̄b pedib⁹ ei⁹. **E**cclā xp̄i
lumine c̄cta: glām calcat t̄pale.
Oriet̄ iat̄ ī dieb⁹ ei⁹ iusticia 7 abūdā-
tia pacis. donec extollat̄ vl̄ īsficiat̄

luna. id est. abūdancia pacis ī t̄-
tū crescet. donec oēm mutabilita-
tē mortalitatis absorbet. cū nouis-
sima iūmīca destruet̄ 7 moris. siue
quia eadē ecclā p̄tī ī celo sole xp̄o
fruct̄: p̄tī ī corpe p̄grinat̄ a dñō.
Potest hic ītelligi qd̄ ait. **L**eua ei⁹
s̄b capite meo. et dextera illi⁹ am-
plexabit̄ me. **E**t ī capite ei⁹ coro-
na stellarū duodecī. **D**uodenario
ap̄loy nūc caput ornat̄ ecclē. siue
xp̄m ītelligas. siue ip̄m p̄mordū
eiusdē ecclē nascētis. capitis notē
designatū. **P**osūisti iat̄ ī capite
ei⁹ coronā de capite ei⁹ coronā de
lapide p̄cioso. **E**t ī v̄tes habēs. et
clamat̄ p̄curiōes. **E**cclā spūaliter
et quos p̄curit parit. etiā genitōs
p̄curi nō desinit. sicut ip̄a dicit. **F**i-
lioli mei q̄s iterū p̄curio. donec for-
met̄ xp̄ ī vob̄. **E**t cruciat̄ vt
pariat. **S**ic 7 dñs ī euāgēlio. **M**u-
lier iat̄ cū p̄curie tristitiā habet.
quia v̄t̄ hora ei⁹. **C**ū at̄ peperēt
iā nō meminit̄ pressure p̄pter
gaudiū. **Q**d̄ ip̄e discip̄is exponēs
ndiūxit. **E**t vos igit̄ nō qd̄ t̄pitiā
habētis. iterū at̄ videbo vos 7 gau-
debit̄ cor v̄m. **E**t ecce draco magn⁹
rufus. habēs capita septē. 7 cornua
decē. **S**abolus seuitia crucētus
gtra ecclām potētia terreni regni
armat̄. **I**n septē ei⁹ capitibus. oēs
regēs suos. et ī decē cornib⁹ omē
regnū dicit. **E**t cauda ei⁹ t̄m̄helat̄
t̄cā p̄tē stellarū celi. et misit eas
ī t̄ra. **V**ires 7 maliciā īdicat̄ hos-
tis. quē ecclā dñō iuuante deuicit.

Qui innumera pte angeloz vel
 homin dolo fallere quasi cauda dicitur.
 caud. Cauda est ei ps ceca. ps imū-
 da. suiq; belamie greges imūda
 ne pateat. Tichonij more suo, tñā
 pte stellarū que cecidit. falsos frēs
 it' p'entit. Ad' alia ecclā sit. et hos-
 tes formsecus terā. Et draco stetit
 ante mulierē. Et cū peperisset. filiū
 ei' deuoraret. Infidiat' ecclē dyabo-
 lus. fidē xpī gēdes i cordib; exē-
 gue' credentiū. ut quē illa docēdo
 genuit. ipē q' occidat dñm. Cui' q'
 i hōde doli figura ostēsa est. Qui
 sicut hostes iestini dñm ut perimat.
 adorare se simulat. Et peperit pue-
 rū masculū. Sēp ecclā dracōne licet
 aduersante. xpīm parit. Masculū
 aut' dixit victorē dyaboli. qui fecim;
 viceat. Nā q's filij. noīe masculū.
 Qui rectus q' est oēs gētes i v'ga f'
 rea. In inflexibili iusticia regit bonos.
 p'fragit malos. Ad' i sup'iorib; etiā
 ecclē p'mittit. Dabo ei p'tatē sup
 gētes. z'iget eos i v'ga ferrea. Nā
 et ecclā cotidie gignit ecclā. mudū
 i xpō regit. Et cap't' ē filij eius.
 ad dñm. z' ad thronū ei'. Ideo xpī
 spualit' i auditoroz mēte nascere
 aq' hēdē nō potest impietas. quia idē
 cū p're regit i cel'. q' nos q' i' suscitā-
 uit z' sedē fecit i celestib; i xpō.
 Et mulier. fugit i solitudine. Ecclā
 s' b' spe vīues et' nox. per-egrina-
 tioē p'ncis heremū gaudet. accep-
 ta p'tate calādi sup serpētes et
 scorpiones. et sup oēm v'tutē dracois
 rufi. ista' israheliticē pleb'. q' pane

celesti pasta i hēmo. visu enei serpētis.
 serpētes vicit ignitos. **U**bi habet lo-
 cū paratū a deo. **E**sto michi i' dñi
 p'tectore z' i locū refugij: ut saluū
 me facias. **U**t ibi pascat illa dieb;
 mille ducētis sexagim. **I**sto die rē
 nūō qui tres semis ānos facit. oīa
 xpīanitatē tpa q' plectit. quia xpī
 cui' her corp' est: tantū i carne t'p'is
 p'dicauit. **E**t f'om est plū magnū
 i celo. michael z' angeli ei' p'liabāt'
 cū dracōne. **C**elū ecclā significat.
 i qua michael cū angelis suis cōt'
 dyabolū pugnare dicit. qz sed' dēi vo-
 lūtātē pro peregrinatē ecclā orādo.
 z' adiutoria ministrādo confligit.
Quē z' danid i nouissima grauiss'
 maq; pressum i exiliū dixit ecclē v'e-
 titiū. vnde ab eo p'uat' anti xpī esse
 perimēdū. Ita vō' ei' angeli esse di-
 cūt. q' admodū et angeli n'ri. ut dñs
 ait. **A**ngeli eoz s'p vidēt facie p'ris.
 eoz scilicet quoz ciues s't. **E**t draco
 pugnabat et angeli ei'. **A**ngeli satha-
 ne. nō angeli illi tantū qui ei natura
 s't z' volūtate similes. sed z' hoīes eoz
 laqueis i'netiri. s't intelligēdi. **E**t non
 valuerūt. scilicet toto t'p'e. **N**eq; locus
 iuct' est eoz āplius i celo. id z' i hoīb;
 s'as p' eiectionē ei' celū iā factis.
 qui credēs semel expulsi cū āpliq;
 nō recipiūt. **E**t p'ict' est draco ille
 magn' i t'ra. **A**niquus hostis de spi-
 ritualib; expulsus. acrius terrenos
 icludit. hoc est de celo p'cipitari. z' i t'
 iā mitti. **C**ui dicit'. **T**errā comedēs
 detis dieb;. **I**n qua t'ra pedib; s'oz
 g'berit' sicut scriptū est. **S**up aspide

et basiliscū ambulabis. **Nūc** facta
est salus et virtus et regnū dī nī
et pīas xpī eīq. **Evidenter** ostēdit
ī quo celo ista fiat. In ecclā nāq;
fr̄m nouim; victoriā xpī salutē.
pro q; qua dicit. **Datā** ē michi oīs
potestas ī celo et ī tē. nō quā sēp
ipē habuit. sed quā ī ecclā ex tpe
quo ipē voluit tū caput ī mēbris
habē cepit. Quia abiectus est ac
cusator fr̄m mōy. **Co**gratulat
angeli saluti fr̄m suoy. id ē cūm
futuroy. nō ac peregrinoy. Qui
accusabat illos ante q̄spōm dī nī
die ac nocte. Quos et p̄sp̄eris ma
le vti: et ī aduersis nō habē paciē
tiā suggillat. **Et** nō dilexerūt aīas
suas vsq; ad mortē. **Merito** aīas
p̄ xpō q̄tēp̄nūt. qui p̄ sanguinē
xpī tantū vicerūt aduersariū. **Ob**ea
letamī ~~quos~~ celi et qui habitatis
ī eis. **Hic** habitatores celi et ange
los et hoīes fr̄s oportet itelligi. et
vtrīq; quēt ī dno gratulari. cū et
hoīes angelis sociat; et angeli hu
mane xpō s̄b̄stātie famulat;
De tē et mari. quia d̄scēdit dyabo
lus ad vos habēs irā magnā. **Sicut**
gaudiū redeptis: sic perentibus
plactū docuit expectandū. **Magnūq;**
ve illis imminet. quos nequissim;
hostis possidet iratus. **Et** postq; vidit
draco ad̄ p̄iectus est ī tē. p̄secutus
est mulierē. **In**extricabili astutia
dyabolus ecclām ipugnās: quanto
dēscit; tātomagis p̄seqt;. **Et** date
sē mulieri due ale aq̄le magne. vt
volaret ī solitudine. **Ecclā** duobus

fultra resmētis. tumultuosa sēli
venena canēs. mētis affcū coti
die solitudine quieti et modesti
sp̄ perle. ita gaudeo canēs. **Ec**
ce elongaui fugiēs. et mansi ī so
litudine. **Res** dissonat qd' ibi colū
be pēnas querit: hīc vō aquile
p̄cipit alas. **Sicut** ē illa p̄ter
donū s̄cī sp̄. sic et hāc p̄ter cel
sū volatū acicq; s̄blimē qua mū
do corde dū cernit ecclā figura
ta est. Cui; renouabit; sicut aq̄
le iuuetus. **Vbi** aliet; p̄ tpe et
tpe et dimidiū tpeis. **Totū** tpe
ecclē designat d̄scē mō sup̄ari
q̄phētū. **Tepus** ē ānā signifi
cat. tpe. duos: dimidiū tpeis. sex
mēses. **Et** misit serpos ex ore
suo aquā tū flumē post mulierē.
vt eā faceret trahi a flūe. **Impēcū**
p̄secutoy aqua significat. **Vnde**
dicit; **Forsitā** velut aqua absor
buit nos. **Ecclā** ergo nō solū vō
dī s̄bleuata: sed et ī p̄secutionū
appulsa. festinat euolare de mūdo.
Et aperuit tē op̄ suū. et absor
buit flumē. **Terra** hec. dī s̄cī
tūo est: qua suscepta deglutit
mortē tpealiter sibi p̄ualere nos
q; deglutire docuit. **Potest** et ec
clā itelligi. cui; monitis et p̄cib;
oris tūmici cauēt; t̄d̄ie. **Et** irat;
est draco ī mulierē. et abq̄t facē
plū cū reliquis de seie eīq. **Vidēs**
nō posse q̄tinuari p̄secutioēs.
qd' ore s̄cī tē auertūt; magis
se armavit misterio facinoris
t̄s̄tē: quo possit iugiter t̄s̄diari.

Qui custodiunt mandata dei, et habent
 testimonium ihu. Mandata dei i
 fide ihu xpi custodire. hoc est pug
 nare cu dracone. et ipm puocare
 i plu. Et gras deo qui seui dra
 conis uacuauit iceptus. Ecce ei
 dm i carne natu extingue mo
 litus: ei9 i surrectioe frustratur.
 Post aplis fiducia docedi refri
 ge laboras. qm muliere id z. tota
 eedam de rebus huanis auferre
 satagebat. sed et hoc frustra nifus:
 passim ne singulas fidelu ipug
 nat etates. Unde z sequit. Et
 stetit sup arenam maris. id z. sup
 multitudinē ppli que pirit uetus
 a facie tre. illi9 sine dubio, que
 hostis machinis absorbē solet.
 idem id z. hostis iudias z bella excitatu
 rus iustit. Et uidi a mari bestia
 ascedente. Varias habz bestia
 i ratioe locoz intelligerias. Hic
 ergo corpus dyaboli de plō nascēs
 ipioz significat. Hoc etem mare
 qd supra abissus intelligit. Unde
 et draco rex dicit om que i aquis
 st. Et cui9 sedz dauid i mari qm
 gut z capita. Habete capita septe
 z cornua decē. et sup cornua ei9
 decē dyademata. Ostēdit id esse
 septe capita qd decē cornua. Dix
 erat ei septe dyademata sup septe
 capita gestare. ne dicit bestia de
 cē dyademata sup decē habē cor
 nua. Septe naq z decē idem st.
 sicut septupla accipiet i isto sdo. et
 alius euāgelista cōcupla. Et sup
 capita ei9 noia blasphemie. Reges

ei suos deos appellat in mortuos et ve
 lut i edū atq iter deos trāslatos. qētia
 i teris augustos. qd est nomē ut volūt
 ditatis. Alio at loco tota ipam bestia
 plenā dicit noib9 blasphemie. Et bestia
 qua uidi silis eāt pardo. et pedes ei9
 sicut ursi. et os ei9 sicut os leonis.
 Pardo ppe uarietate gētū. urso ppe
 malicia et uesania. leoni ppter uir
 tute corpis z lingue supbia simulat.
 Legim9 i daniele regnū chaldeoz le
 ene. psaru urso. macedonū pardo
 qpatū. Et dedit illi draco uente suā.
 Sic apls de dyaboli corpore loquēs. cui9
 est iqt aduēt9 sedz opationē sathane
 i oi uirtute. signis z prodigijs mēdanti9
 hys qui percut. Et unū de capitib9
 ei9 qm occisū: z plaga mortis eius
 curata est. Antyppē ad capita reg
 ni tremi ptinēs. imitatioe uari ve
 ri capitis nri se qm occisū i sur-rexit
 se. et pro xpo qui hoc uere pferit
 se suscipiedū audeat exhiberi. Cui9
 comēti dicit i symoē mago pces
 sisse fallacia. Et admirata est unū
 uia tra post eā. Gen9 poit p specie
 dices adorare bestia. cū ipm caput
 simulatiuū sub noie capitis uere
 occisi z uiuētis. terreni sit hoies
 adoraturi. Et adorauerunt draconē
 quia dedit pte bestie. Ipi dicit. qm
 silis xpo. aut qm pt illū uincē. Et
 datū est ei os loquēs magna z blas
 phemia. Qui extollit iqt sup omē
 qd dicit. aut qd colit. de9. Et da
 ta est illi ptas face mēses quadra
 gita duos. et aperuit os suū i blas
 phemias ad deū. Ante ei tres semis

ānos nō ap̄tore blasphemāt. sed ī
 mīsterio faciōzū qd' facta dīscēssio ē.
 et reuelato hōie p̄cā mudabit. **Tūc**
 eī dīcet ego sū xp̄s. nē vō ecce hīc xp̄s.
 ⁊ ecce illīc. **Ad deū at.** significat ad
 uersus deū. **Blasphemare** nomē
 eī ⁊ tabnaculū eī. **Dignitate** sibi
 noīs dei īpūs vsurpās. eccl'az
 q̄ sua noīare p̄sumet. **Et datū est**
 illi bellū facē cū sīs ⁊ vīcē illos.
A toto p̄te que vīcē potest cū violē
 tia t̄pīs. si fieri potest etiā elerti qua
 tiatur. vt gēp̄nēt iudā. qui nō cre
 dētēs veritati. susceperūt mēdaciū.
Et adorauerūt eā oēs qui habitāt
 t̄rā. **Dēs dīxit.** sed qui habitātes t̄rā.
Recedētēs eī iqt̄ t̄rā scribēt. quoz
 noīa nō s̄t s̄pta ī libro vite agni.
Iustū est eos qui mortis auctori ser
 uīūt ī libro vite nō scribī. et qui si
 mulatorūa necē bestie dēludūt. ag
 nī q' abstulit p̄cā mūdi t̄rā cōsor
 tīo. **Agni iqt̄** q' occisus est ab origine
 mūdi. **Agni vt** petri ait īmacula
 ti. **p̄ognūti** qdē ante ḡstitutionē
 mūdi. manifestati sūt nouīssīmīs
 t̄pīb' . **Alia eī** edīcio. agnū signatū
 ab origine mūdi t̄rāstulit. **Notest**
 at et p̄ ypbatōm ītelligī. qd' s̄tōz ab
 origine noīa sūt ī libro vite ḡs̄pta.
Sīq̄s habet aurē audiat. **Quoties**
 s̄pta hōc dīctū īt̄ponit. īt̄cū p̄cē
 obscuritate vel querit audītore. **Ne**
 eī momētaneū dyaboli regnū mag
 nū pondēt. cogitatio ībz huānis oc
 currit dīcēs. **Qui ī captiuitatē.** ī
 captiuitatē vadit. id est. dyabolus ⁊
 bestia qui suis nē retib' gētes mīc

captiua revidēt. ip̄e eī cū suis et
 to captiuis. **Qui gladio occiderit.**
 oportet eū gladio occidī. **Qui eccl'az**
 mīc vel carnali vel etiā spūali mor
 te p̄sequit. hūc dñs hīc īt̄ficet
 spū oīs sui. et destruet illustra
 tīōē aduētus sui. **Hec est** patē
 tia ⁊ fides s̄tōz. **Promiserat** oc
 cidī homicidā. sed quia nemo co
 ronāt nisi legitime certauerit.
 nē animis opus oē dīcīt nē p̄cto
 re firmo. **Descripta** genealīe bestia
 p̄mo ī ypoct̄sī. deīde ap̄tore
 blasphemātē describit. eādē solīs
 p̄positis sibi ī ypoct̄sī. deīde re
 uelata. **Et vīdī** alīa bestia ascē
 dētē de t̄rā. **Alīa dīxit** de officio
 alīas vna est. **Qd' est** at mare.
 hōc t̄rā teste danīde. cui q̄tuor
 bestias ascēdē de mari cernētī
 p̄ angelā dīcīt. **Hec** quatuor bes
 tie magne. quatuor regna ḡsur
 gēt de t̄rā. **Et habebat** cornua duo
 similia agni. et loq̄bat vt draco.
Agni cornua p̄fert. quo dracoīs
 venena latētē īserat. qz p̄ ypo
 ct̄sīm s̄tītatis eā quā ī se v̄cārī
 ter dñs habuit. singularīe sibi
 teste ⁊ sapiam mētīt ⁊ vitā.
De hac bestia dñs. **Attēdite** iqt̄
 a p̄sēdo p̄phetīs. qui veniūt ad
 vos ī vestīmētīs ouīū. īt̄rīserō
 at s̄t lupī rapaces. **Et oēm** p̄tātē
 p̄rioris bestie faciebat. **Dīscīplī**
 miserī. m̄grm sequūt ī oībz. **Et**
 ferit t̄rā ⁊ habitātes ī ea adorāc
 bestia p̄mā. **Vīm** seductōīs ostē
 dit. et corpus sibi mārīpasse et

four

aiam qui habitat i ipso. Cuius cura
 ta est plaga mortis, id est. qui se si-
 mula. **N**uit morte resurgedo vi-
 cisse. **H**uc ei scriptura no occisu
 sed velut occisu dixerat. sicut de iu-
 deis dictu est. **I**pi at no iraverunt
 i pretoriu ne graminaerent. **N**o ei
 affirmavit euangelista potuisse i
 quinarissimos iquinari si iraveret
 pretoriu. aut iudi tatoru sceleru
 conscy vere iquinari timuerut.
 sed qd simulasset. quasi affirmas
 reculit. **E**t fecit signa magna. ita
 ut etia igne faceret de celo descende
 i tra. **M**iraculu ignis qd maximu
 ceteris pretulit. ut quia dno ille
 discipulis suis spu sco igne i ve-
 ente virtutu dedit gram. ipe qd suos
 qd simill carissimari astu fallere
 decipiat. **E**t seducet habitantes tra
 pte signa que data st illi face. **A**d-
 uertus ei aq erit sicut dem est scdm
 opatione sathane i oi virtute et
 signis et pdignis medacij. que solet
 ambigi. veru ppta signa dicta sunt
 et pdigia medacij. qm mortales
 sensus p fantasmatu decepturus
 est: ut qd no facit face vidat. **A**n
 quia illa ipa etia si erut vera pdi-
 gia ad medacia ptrahet credicuros.
 no ea potuisse nisi diuinitus fieri.
 virtute dyaboli. **N**esciētes quia
 no fantastico sed vero igne t tur-
 bine tanta familia bti iob cu ta-
 tis gregib **h**assupit absupit.
Sive at hoc sive illo modo signa
 medacij dicunt. **h**or est sine dubio
 i quo illa reptatio gntis maior ap-

parebit. quando pius martyr et corpus
 tormētis sibiit. et tamē ante eius
 oculos miracula tortor facit. **D**ices
 habitantibz i tra vt faciat ymaginē
 bestie que habz plagā gladij et vixit.
 idz esse ei similes. et sic facē ei
 ymaginē. vt alia editio dicit. **S**icut
 habet plagā de gladio t vixit. **P**est.
 ea falsitate se dicat comortuos. et
 surrexisse xpo. qua se ille et deū
 et mediatorē inter se suosqz consti-
 tuit. **N**o ei sicut dno nō xpi habet al-
 terū iter quē suosqz mediator sit.
Et datū est illi vt daret spm ymagi-
 ni bestie. idz. ipi ppo qui hac falsi-
 tate iplauerit bestie. sed fabre con-
 stituēdo ymaginē. spm veritatis
 se dare similibit. **E**t vt loquatur
 ymago bestie. **N**o tātū vulgus
 miserū simulacriō p ignē spu de-
 ludet: verū etia docēdis alijs effi-
 ciet ydoneū. **E**t faciet vt quozqz nō
 adorauerit bestia ymaginē. occi-
 dat. **N**o illa ymaginē quā se dicunt
 fieri. sed illa cui silēm pilm faciet.
Facit ergo vt ymago bestie adoret
 ymaginē bestie. id est. vt pps adoret
 dyaboli iuentionē. **E**t faciet oēs pu-
 lillos t magnos et diuites t paupes.
No oēs sine exceptioē qd gētilēs.
 sed qui ad hoc misterū ptinet. **H**a-
 bē caractere i dextera manu aut
 i frontibz. **C**aracter est misterū
 iuquitatis ad ypponite sb noie xpi
 i ope t pfectios accipiūt. **E**t neqs
 possit enie aut vedē. **I**n hac vedē-
 di t mercadi metioē docuit. qd si-
 cut i bono symbolū erclā tradidit

pfuturū nre saluti. ita illi i malo
 tali se definitioē conuert. ut nec mer-
 cendi aut vendi licentia det. Sicut
 mercatores qui vna naue portant: vni-
 formi signo tenent. Nisi qui habet
 caractere nois bestie aut num nois
 ei9. id est qui conat fraudi illi9. Carac-
 ter ei. id est nota et nome bestie. et
 nūm nois ei9 vni est. Nūm ei hois
 est. ne eū putem9 iuxta quorūda
 opinione vel dyabolū esse vel demo-
 nē. sed vni de hoib9. i quo totus sa-
 thanas habitaturus est corporaliter.
 Est ei homo pcti. et filij pdictiois.
 Et nūm ei9 est sexcenti sexaginta sex.
 Hic nūm apud grecos. i noie titi-
 nis. id est gigantis dicitur. i meū hoc
 modo. **T e i e a n.** et hoc sibi
 nomē antixpi quasi oib9 potētia
 antecellat vsurpat. ut res putat.
 ipm se esse iactas. de quo scriptū
 est. **Exultauit vt gygas ad curē**
dā viā: a sumo celo egressio eius.
 et cetera. **Domit** autē primasius
 et aliud nomē. eudē nūm gplēs.
An te da o e qd' significat.
 honori contrariū. **Sed et vbi a p.**
ti o d i e. id est. ne p que et psone
 qualitas et opis antixpi i sinuet
 asperitas. sed operosa expositione
 idiget. quomodo se tātus appetitor
 laudis. tali velit caractere notari.
Aliter senariū nūm quo mūdus
 factus est. pfectionē opis significat
 re qd' nesciat. **Qui** siue simplex.
 siue p dē. cētūve multiplicatus.
 ei9 pfectionis trigesimū sexagesimū
 cētesimūq; fructū demonstrat. **Erat**

at pondus auri qd' affēbat sa-
 lomoni p singulos ā nos sexce-
 ta sexaginta sex milia. **Et** taliter
qd' ergo vero regūire mung
 debet et soluit: hoc etiā sibi se-
 ductos tirān9 exigere presumat.
Et vidi et ecce stabat agn9 sup
 mōte syon. **Id est dñs ihc xpc** ecclē
 sue certaminū fasce desudanti.
 exēplo v̄tutis. et p̄tēctiois mūni-
 mūne prestabat. **Ostēso** ei corpe
 qd' dracois et v̄tute ḡfusu et nota-
 tū est cauterio. ne corpus agni bes-
 tie timeres succubuisset furori.
 ostēdit et ecclām solito fulgore mi-
 meroq; gaudētē. **Rotaq;** bestia
 i arena maris. agnū i mōte syon
 ḡstite: et cū illo cētū quadraginta
 quatuor milia. **Nūm** hic finitus
 p̄ i finito debet intelligi. et secreti
 significatioē misterij. virginali
 aptus examini. qd' deū ex toto
 corde. tota aīa. totaq; mēte diligēs.
 corpus qd' ex quatuor qualita-
 tibus s̄sistit: illi est itēgritate
 sacrati. **Ter** ei terni. non9. et
 quater quaterni. deus sexens:
 sedecies at nouē. cētū quinquagi-
 ta quatuor adiplēt. **vt** cū hys de
 qui i anterioris vite gradu ḡstituti.
 merito i syon mōte cū agno vidēt.
 tā p̄fā multūdo cernat: de ce-
 teris ecclē mēbris nō dubitet.
Habēria nomē ei9. et nomē p̄is
 ei9 s̄ptū i frontib9 suis. **Ostēdit** ā
 sit mutatio note i fronte corpis
 bestie. dū deū et xpm dicit s̄ptos
 i frontib9 ecclē. **Et** audiui vocē

de celo tñ voce aquarū mltarū.
 Magna vox scōz, magna est deuo-
 tio caritatis quā se de celo audisse
 refert. cū eos qui vocē ediderūt
 ī spon mōte stare p̄dicaret. vt ostē-
 dat se monte syon nō aliud dixisse
 q̄ exclam. que ad deūceda gra-
 uamīa presturū. sblīmī grē-
 platiois erecta gaudio. regi sui
 curtamīna. laude simul & imita-
 tioē concelebrat. **Hoc est ei ven-**
ctiter agno stanti psallere. Et
 vox quā audiui sicut citharedoz
 citharīstancū ī citharis suis.
 Cū citharīste dī oēs scī sint. qui
 carnē suā crucifigētēs cū vicijs
 & gupīscētīs. laudēt eū ī psalciō
 & cithara. q̄ro amplius illi qui
 angelice p̄uilegio castitatis
 totos se dno faciūt olorauitū.
 singularitē abnegāt semetipos.
 extollētēs crucē suā. sequūt
 agnū quocūq; vadet. **Et cantā-**
būt q̄ canticiū nouū ante sedē.
 Decus erat canticiū. bts qui ha-
 bet semē ī spon. et domesticos
 ī ihrlm. Nouū vō est. letare strū-
 lis que nō parīs. **Et itē. Dabo**
iq̄ eunuchis dicit dñs ī domo mea
& ī muris ierusalorū. et nomē
melius a filijs & filiabus. Et nō
potēat dicē cariciū. nisi illa cētū
quadraginta quatuor milia q̄
empti s̄t de tra. Singularitē
canticiū agno cantare est. cū eo
ī p̄petuū ī ḡtis fidelib; etiā de
corū corruptioē gaude. Qd'
tamē dci ceteri canticiū audire

possūt. licet dicē nequeūt. quia
 p̄ caritatē quidē ī illoz celsitudīe
 leti sūt. ḡuis ad eoz p̄emia nō
 assurgūt. **Virgines eī s̄t. Hq̄ se-**
quūt agnū quocūq; ierit. Hecpl'
 chre b̄s augustīng v̄gines admo-
 nēdo exposuit. **Agite iq̄es scī dī et**
pueri et puellē. mares & fēiē. celibes
& inupte. p̄gite p̄seuerāt ī finē.
 laudate dnm̄ dīdclūs. q̄ cogitatis
 vberius. **Sperate felicius: cū ser-**
uitis instantius. Amate ardentius:
 cū placetis arctius. **Labis arctius**
& lucernis ardentib; expectate dnm̄
quādo veniat a nuptijs. Vos affere-
tis ad nuptias agni cariciū nouū.
 q̄ cantabitis ī citharis v̄is. vtiq;
 tale. quale nō poterit dicē nisi vos.
Sic et vos vidit ī apocalipsi quidā
 p̄re ceteris dilectus agno. qui dis-
 cubē sup̄ pectus ei; solitus erat. Ip̄e
 vos vidit duodecies duodena milia
 scōz citharedoz illibate v̄ginitatis
 ī corpe. īviolare v̄tatis ī corde. **Se-**
qm̄ agnū: q̄ & agnū tuo vtiq; v̄go.
Seqm̄ eū v̄ginitate cordis et car-
nis quocūq; ierit. Qd' est ei sequi?
 nisi imitari. **Grā x̄p̄i p̄ vob' passū**
 est. īlīnques vob' exēplū. vt sequa-
 mī vestigia ei;. **Hq̄ empti s̄t ex hostib;**
 p̄mīcie dō & agno. **De illo scō & īma-**
culato grege' eadē q̄ factiozes p̄io-
resq; hostie. pro volūtatis sue meri-
tis a spū scō eligūt? Hō apl's p̄cep-
tū de eis dñi nō habēs. obsecrat. vt
exhibeat corpa sua hostiā viua. sc̄z.
 deo placētē. **Et ī ore ip̄oz nō est iue-**
 cū mēdaciū. **Pro solius pudicitie mēto.**

diuino comitatu uirgines copulat nisi
 et ab omni contagio peccati immaculata gesse-
 rit uita. **H**anc uisionem cithoni non
 de uirginibus specialiter. sed de tota gene-
 rali interpretatur etiam. quam respondit
 apud unum uirginem castam exhibere xpo.
 ita geludis. **N**o dixit. no fuit i ore
 eorum medaciu. sed no est uerbu meda-
 ciu. sicut apud dicit. **E**t her qd fuitis.
 sed abluti estis. **E**t. uirgines iusti non
 nocebit ei qua die conuersus fuerit ab
 uisitate sua. **E**t poterit esse uirgo. et do-
 lus i ore eius no inueni. **V**irgines em
 castos dicit et pudicos. **E**t uidi ultim
 angelu volante p media celu. habere
 euangelium etnu. **Q**ui eade pgnatis
 i solo antipede uariisq cu diuone pug-
 na descripte. restat uariisq milicie dig-
 na repede mercede. et que uel malos
 pena uel pnia bonos sequat ostendit.
Predicator go p media discurrens et
 clam: euangelium regni portat etnu.
Pt euangelizare sedentibus sup tra. **C**o-
 uertit eos qui celesti attollunt uolatu.
 teneas qd metes de sede sui torpore
 pdicando leuare. **E**t sup oem gente z
 tibu z lingua. **P**redicabit. qd hoc
 euangelium i toto orbe. et tunc uerit glori-
 mario. **T**imete du z date illi honore
 quia uerit hora iudicij eius. **T**antoma-
 gis iqt saluti uestr pspicere. quanto uos
 citior expectat retributio. que i etnu
 mutari no potest. **D**ni mundi fratre z
 no tpale bestie tiranide formidates.
Cecidit cecidit babilon illa magna.
Cuitate dyaboli ruinosam ia cecidisse
 dicit. sicut more scripture. quo solet
 preitru pone qd nouit reuocabilitate

adimpledu. sicut qd supbi tunc a dno
 delecti. quando a dyabolo se iplaci.
 sicut psalmus. **D**ei cisti iqt eos du
 alleuaret. **Q**ue a uino ire forni-
 cationis sue potuit oes geres.
Cuitate ipioy ex oibz aggregata ge-
 tibz. ipas geres. id z. sua meliora
 uino tebrat erroris. **Q**ui uo ciui-
 tas uinea solet exerceo no uult
 tebrari uino i quo est luxuria. ne
 pmissio uite pnuet. **D**enario. **S**iqs
 adorauit bestia z ymaginem eius.
 id z. dyabolu et caput ueluti oculu.
Et accepit caractere i fronte sua
 aut i manu sua. **I**n fratre aut in
 manu dices. significat dyabolo
 quosda pfectio nefanda. qd uo
 ratiu opatione notari. **E**t hic bibet
 de uino ire dei. qui mixtus est uero
 i malice ire ipioy. **D**u dicit. hic bibet
 de uino ire dei. et aliu qui bibet
 ne separet eu. qui licet pteribus
 uisibilis no misceat. eade tunc
 p xpi noiet adoret bestia. **I**uste at
 qui malice ire fornicationis pnuet.
 calice ire dno sternunt. no ut luxu-
 rhemia malicia cordis euomant
 mudadi. sed ut dapnari pereant
 etna morte soporandi. **E**t crucia-
 bit z igne z sulphure i gspu ang-
 loy scoy. **P**ena maloy. sicut cu dno
 regnates: semp uide possut. **P**ena
 maloy sicut cu dno regnates uide pos-
 sut. ut hic ceptou suo maiores
 gras ageres. misericordias dno i etnu
 canet. **N**o ei eos iusto iudici gori-
 dates uita prauoy tormeta cotstut.
 sicut nec diuere i flammis sepulcu

visa lazari reges refrigerare vale-
 bat. **N**ec habet regē die ac nocte
 qui adoraverūt bestia et ymaginē
 ei⁹. **L**eone dicit hōi pstrato p̄cere.
Sed her bestia leone fortior. quoma-
 gis adorat: eo maiores irrogat pe-
 nas. **E**t siq̄s accepit caractere nois
 ei⁹. **B**estia scūs augustini ipia ci-
 uitate. ymaginē vō ei⁹ simulatio-
 nē. id ē. fallaci ymaginē xpianos.
Caractere autē notā crīmīs itēp-
 me. qua adorari. sibi ei⁹ q̄sentiri
 dicit. **H**ic panētia scōr est. **L**icet bes-
 tia seuerit. nō tamē scōs passio cō-
 tristet t̄pal. que cēna b̄titudie re-
 manēda est. cū econtrario p̄se-
 cutores suos t̄palit̄ supbiētes. et
 nas cū bestia viderit luere penas.
Et quidū vocē de celo dicere. **S**ēbe.
Dulchra iā p̄dicantōr q̄cordia. **E**cce
 ei⁹ h̄c dñi regnū veire. ille ciuita-
 tē dyaboli cecidisse. iste flāmas ipioy.
 alius b̄tōr p̄dicat regē. **Q**ui suā
 vocē et de celo emittit. et dignā me-
 mouā cēna lūis p̄ mandari p̄cipit.
Gaudēt ei iusti. qz noia eoy s̄pta
 s̄ i celo. delect vō ip̄i de libro viuē-
 tū. **B**ti mortui q̄ i dño mouit̄.
Gras tibi ih̄s. quia b̄tificas eos
 i celo. qui i te mouit̄ i t̄ra. **Q**uā-
 tomagis illos. qui ē i tua et p̄ tua
 fide felices ponit̄ aīas. **A**mōdo iā
 dicit sp̄s vt req̄sūt a laborib⁹ suis.
Opa ei illoz. sequit̄ illos. **S**icut
 ipios dixerat p̄petuo regē nō habē.
 sic econtrario fideles p̄scis adiutos
 opib⁹. amōdo iā. id ē. a t̄pe mortis
 req̄sūt docet. **S**ū ei dedit̄ dilcō suis

somnū. **H**editas h̄c est dñi. **A**ptē
 frigus at̄ piger aīre noluit. medica-
 bit̄ ḡ estate. et nō dabit̄ ei. **E**t vidi
 et ecce nubē candidā. et sup nubē se-
 dēt̄ silēm filio hoīs. **H**actenq̄ p̄onū
 voce p̄missa. nē p̄sonā testat̄ ip̄i
 dēmonstrare iudicis. qui ad iudiciū
 vēiens. gl̄a diuinitatis nube carnis
 obūbrat. vt videat̄ ip̄i i que q̄pūerit.
Habēt̄ i capite suo coronā aureā.
Qualis sit her corona. superius i mu-
 licis habitu des̄psit. **E**t i capite ei⁹
 corona stellarū duodeci. **Q**uāuis et
 victoriā possit significare regnātis.
Et i manu sua falcē acutā. iudicialē
 scilicet diuini dī sententiā. q̄ nullate-
 nus euitat̄. **I**ntra ip̄am q̄ sum⁹. quo-
 libet fugē uolūm⁹ conemur. **I**n fal-
 ce ei⁹ q̄qd̄ tridit̄. itus cadet. **E**t alē
 angelus exiit de tēplo clamās voce
 magna ad ascēdētē sup nubē. **A**nge-
 li quos t̄re messorēs i euāgelio legim⁹.
 et quicōs s̄ i m̄ m̄stris missi p̄ eos
 qui h̄ditatē capiūt salutis. singula
 p̄santes ecclē merita. cotidie dño nar-
 rāt. **M**itte falcē tuā et metē. quia vēit
 hora vt metat̄. qm̄ aruit messis t̄re.
Ecce iquit. abūdāte iūrate. refriger-
 cit cūitas multoz. **E**t estu maloz t̄cū-
 bēte. messis mūdi pene iā virē cessa-
 uit. **N**e gō grana iā matuua dēcidāt.
 p̄ter dōs breuia dies. et zizania q̄dē
 paleas q̄ flāmis. fr̄m vō celestē hor-
 reis reconde felicib⁹. **E**t alē angelus
 exiit de tēplo qd̄ est i celo. habēs et
 ip̄e falcē acutā. **S**i xp̄e visus est i
 nube candida messor. q̄s est vinde-
 miator. nisi idem. p̄pter geminū ecclē

fructu degantur repetitus. Quia qui
 seminauit bonu seme i agro suo. ipse
 qd vinea i loco vberi plantauit. sed
 vtriqz cultura. custodu i caria dege
 nerauit. Et alij angulus de altari q
 habz ptate supra igne clamauit voce
 magna. Duplex est vo iheronimz ait
 angeloz officiu. Alioz qui iustis p
 mia tribuat. alioz qui singulis pec
 ss cruciatibz. sicut dicit. Qui facit
 angelos suos sps et ministros suos
 igne vrere. Possut duo angeli qui
 arde messem. et maturam pdicant
 vinea. eccle pces intelligi. que mag
 na voce i idz. magno cotidie desidio
 regnu dei aduere ppe dices. Mitte
 falce tua acuta: et vindemia boeros
 vinee tre. Sicut messis sic vide
 mia pti arena. pti celestis est. Peri
 usqz at maturitas fine indicat seli.
 Qm mature p vne ei. idz. qsuma
 ta st pta. quus et bonoz q pfectio
 maturitas dici possit. Na et scs papa
 gregori ait. Unlibet mudi finis ex
 ipso suo ordie pdeat. pueriores tamen
 quosqz iuciens. qz digne ruinis illiq
 opprimat. inorescit. Et misit angeli
 falce sua i tra: et videmiat vinea
 tre. Qui habet falce messoria: ipse
 habet et vindemiatia. Vnu est ei
 iudiciu. et vno tpe fiet. sed i messe
 et vindemia. iuciu et fine ostedit ei qd
 pressure. Et misit i lacu sine torcu
 lar ire dei magnu. et calcatus est
 lacus extra ciuitate. Si ad malos
 tantu messis her et vindemia ptinet.
 torcula pena significat. Si at et ad
 bonos calcatio torcularis et tribula

aree iutilia gerit. vtilia probat. si
 cut ait apls piosa metalla igne p
 bari. lignu vo stipulaqz qsumi. qd
 vtruzqz extra iheronim. celeste agitur.
 Lacus at ire. co loquedi genere no
 minat. quo dicit. i die mala libea
 bir eu dno. Et exijt sanguis de lacu
 vsqz ad frenos equoz. Exijt vlcio
 vsqz ad rectores plor. vsqz ei ad
 dyabolu et eig angelos nouissimo
 certanue exijt vlcio sanguis sicut
 effusi. sicut scriptu est. In sanguie
 peccasti: et sanguis te psequet.
 Dicitu est supra de equis. Pstidia
 mille sexceta. idz. p oes quatuor
 mudi ptes. Quaternitas ei est
 qquaternata. sicut i quatuor faciebz
 quadriformibz et rotis. Quater
 ei quadragete mille sexceta. Titho
 nius messorie et vindemiatore ecclaz
 itpretat. post psecutionu flamas
 clarescere. et ptate ligadi soluendi qz
 tenere. angelos de teplo vel altari
 iubetes tperu dices. deu no pspicua
 voce sed suggestioe sps sc q opat
 i suo corpe. dco ia tepus esse ma
 loz anathematiz adoz habes ptate.
 Sup igne vtruzqz illu. qui exijt de ore
 testiu et comedie inimicos eoz. Huc
 usqz de qflictu eccle. et vtruzqz ma
 turo fine certauim. **Explicit**
Liber scds. Incipit liber tris.
Et vidi aliud signu i celo mag
nu et mirabile. Inaurato
ruisus adie casde plagas psecuti
ois nouissime narratus. itcu
fieri voluit auditoie dredo. signu
magnu et mirabile. Angelos septu.

id est eadem septiformi gratia plena
 habentes septem plagas nouissimas
 quoniam in illis consumata est ira dei. No-
 uissimas dixit, quia spiritus ira dei parit
 ipsam consumat. Septem plagas, id est
 pestes, sicut in leuitico frequenter. Et
 pariter inquit vos septem plagis que
 nouissime future sunt, cum ecclesia de
 medio eius exierit. Et vidi tunc mare
 vitreum mixtum igni. Fontem videlicet
 baptismi plucidum, igne sancti spiritus co-
 secretum, vel etiam quod ad ignis perti-
 net qualitate gloriatu martirio
 rubricatum. Et eos qui vicerunt bestiam
 et imaginem eius stantes supra mare
 vitreum. Qui fraudes vitant bestie,
 consequenter igne baptismo supstare
 videtur. studentes iuxta apostolum supercer-
 tari semel tradite sanctis fidei. Ha-
 bentes citharas dei, et cantantes
 canticum moysi serui dei, et canticum ag-
 ni. Id est, corda laudum deo dicata ge-
 rentes, et vtriusque testamenti veritate
 canora, vel carne ligno passionis
 extantia, ubi non tantum sonus vocis,
 sed etiam boni operis significat effectus.
 Magna et mirabilia opera tua domine
 dei operum, iuste et vere vic tue rex scilicet
 et reliqua. Hoc nunc in utroque
 perit testamentum, ubi dominus verax
 et misericors a cunctis canit scilicet
 iudex adorandus. Repetit quod pro-
 fuciat dices. Et post hoc vidi, et
 ecce aptum est templum tabernaculi testi-
 monij in celo. Corinthe carum in vi-
 sio. Ut et dominus a cunctis possit ge-
 tibus adorari, templum illud secretorum
 dei vni quodam vobis membris

inclusum, toto in spiritualiter cepit orbem re-
 serari. Et exierunt septem angeli habentes
 septem plagas de templo. Hoc est quod
 marcus ait. Illi autem perfecti predicauerunt
 vbiq. Vestiti lapide mudo candido.
 Neque ait apostolus in christo baptizati estis,
 christum induistis. Ipse enim est lapis sumus,
 angularis, electus. Vel si si nunc
 singulari per plurali positum intelligas,
 varia virtutum ornamenta significat.
 Alia translatio, lintheam candidam
 habet, mortificationem carnis docto-
 ribus indices. Castigo inquit corpus meum
 et seruituti subicio, ne forte alijs pre-
 dicans, ipse reprobus iuceat. Et pre-
 cincti zonis aureas circa pectora.
 Qui predicare fortia velit, non solum
 mortificet corpus, sed et pectus au-
 ro sapientie stringat. Vel certe zonis
 aureas pectora stringere est, cunctos mi-
 tabiliu cogitationum motus, per solius
 amoris vincula restringere. Et vni est quod
 tuos aialibus dedit septem angelis septem
 fialas aureas plenas iracundie dei vi-
 uentis. Iste sunt fiale quas cum odoribus
 ferunt aialia et seniores, que sunt ecclesie,
 qui et septem angeli. Eadem quippe fiale
 et suauitate supplicationum et ira sup-
 pliciorum quatenus dicuntur, cum a sanctis pro
 regni dei aduentu fuerunt quando iudi-
 cia dei non iam occulta, sicut abissus, sed
 aperta ut fiale iustis latere salutem,
 ipsi vero predicant et inferre punitioem, sicut
 apostolus dicit, quia christi boni odor sumus
 deo in his qui salui sunt, et in his qui pe-
 nitent. Et impletum est templum fumo ma-
 iestatis eius, et de virtute eius predicatur
 a gentibus. Ecclesia prius ipsa caritatis

igne calefecēs. fumū pie gressiōis e-
mittit. grās deo sup inenarrabili
dono ei agēs. **Et** nemo potēat iero-
ire i tēplū donec gsumaretur septe
plage septe angeloy. **Nemo** pōt er-
de mēbris itorporari. nisi q̄ misse-
ria fieri audies. distat a p̄dicatōibz.
qz ih̄c gstitutus est iudex uiuoy et
mortuoy. **Qd** si fumū abdita iudi-
ciōy dei tēpretaueris archana mor-
talibz. her ipenetrabilia manēt z
clausa. donec finitis p̄ntis soli pla-
gis. adueniat dñs. qui et illūct abson-
dita pencharū. et manifestet quātū vel
utilitatis ad p̄bandā eolē fidē. vel iusti-
cie ad excecandos iudeos qui caritate v̄i-
tatis nō receperūt ut saluū fierēt. aduētq̄
conferat anti xpi. **Ite** et effudite septe
fialas ire dei i tēplū. **Data** est p̄ntis ec-
clē iudiciū irrogare dāpnandis. et ab-
solutionē misericordit dare querētibz. **Et**
oibz q̄d angelis i tēplū fidei madatū est.
sed i iudeis terreni hoies pro varietate p̄tōy.
varia q̄ vocabula sortiūt. ut sicut p̄di-
cations et v̄ndi v̄ndite. sic etiā noxe
placido septenario nūō resēt. **Et** ab ipe
primq̄ et effudit fialā suā i tēplū. **Dupli-**
ci modo p̄dicatores fialas suas ire dei
effūdūt. dū penas ipioy vel eisdē ip̄is
irrogāt spūalit iudicādo. ut petrus sy-
moi. pecunia ipe tua tecū sit i p̄ditionē.
Vel scē ecclē manifestat p̄dicādo. ut idem
dixit. **Quibz** iudiciū iā olim nō cessat.
et p̄ditio eoy nō dormitat. **Pr**ter etiā
modus intelligi. quo q̄sq̄ p̄tōr audita
p̄dicatiōe veritatis. grauiori contra-
dictiōis vulnere corrupit. **De** quo
dñs. **Si** nō v̄isse iqt. et locutus eis

fuissem. p̄tōm nō haberēt. **Et** sc̄m
est vulnus seuū ac pessimū i hoies
qui habebat caractere bestie. **Qui**
dñs delicto. dyabolū venerat. eiq̄dē
ipietatis vulnere pessimo spūalit
iteribūt. **Et** sc̄s effudit fialā suā
i mare. et factus est sanguis t̄ymor-
tū. et oibz aīa viues mortua est i ma-
ri. **Qui** nō solū caractere notat an-
ti xpi. sed z seruos xpi stabilitate mū-
di amare p̄secutiōibz iherant. spi-
rituali iā vltiōe quā sanguine vocat
puniet. et qui se viuē iactabat.
mortis p̄babit auctori seruisse.
Et tercius effudit fialā suā sup flūiā
z sup fontes aquarū. et fr̄s est san-
guis. **Et** h̄i q̄ qui ut suū v̄rus ierui-
tis iherat. dulcia se p̄tinare fingūt.
digna plage p̄henis vltiōe plectēt.
Et audiui angelū aquarū dicere. **Iust**
es. qui es z q̄ eas fr̄s. qz her iudicasti.
In angelo aquarū. oēs angelos p̄tōy
dixit iheriōi affrū diuini laudibz
cōcrepantes. qd' v̄ndicās sanguines
seruoy suoy hominūdas mortis pota-
uerit. **Et** audiui alterū dicere ab al-
tari. **Etiā** dñe dñi opē. v̄cā z iusta
iudiciā tua. **Qd** p̄ angeli. hoc est.
et altare deo grās agēs. id ē. iheriōy
affectus sc̄oy vel angeloy v̄p̄ hoim.
qui p̄lis docēdo p̄est. **Et** q̄t̄ effu-
dit fialā suā i sole. et datū est illi
estu z affrē hoies et agni. **P̄secuto-**
res ecclē qui solis iherat audētis.
sc̄m verbi dei areface molit. su-
turo cremādi s̄p̄ ardore gehēne. v̄d
si solē splēdore iherptaris sapiētū.
nō angelo solē p̄fūcti. sed eadē soli

datū est estu afflicte hoies & igni. **Quā**
 dū sapiētes viri cruciatibz victi,
 male agēdi errore tangūt. illorū
 exēplo p̄suasi. infirmi quiq; tyralibz
 desiderijs iurdesūt. Quāuis et est
 ut diximz possit intelligi quo dyabo-
 lus corpz de stabilitate scōz iūreme-
 diabiliter cruciat. et ad blasphemā-
 dū iētat. De quo p̄p̄ha. **Zelus** iqt
 apprehendit p̄lm iēruditū. et nūc ig-
 nis aduersarios comedit. **Et** nē
 vtiq; excepto scilicet vltimi illius
 igne iudicij. **Et** estuauerūt hoies
 estu magno. **Impresentiariū** qdē
 quātū p̄mittit. clarificat suos dy-
 bolus. quā claritatē & leticiā sp̄
 scōz plagas definiuit & dolores. **Nā**
 et supra legibz exercitiū dyaboli
 occidisse hoies igne. fumo & sulphu-
 re. nō qd' p̄spirue occidit: sed hys
 penis q̄sentientes destinauerūt.
Et quētus effudit sialā suā sup sedē
 bestie: et fōm est regnū ei' tenebrosū.
Sedes bestie. id ē. regnū ei' t̄p̄ iudi-
 ciaria p̄ns hui' modī plagis. id ē.
 fōne felicitatis falsa cōtenebrat &
 leticia. et lucis efficit aliena. ut
 psalmz. **Deieceris** iqt eos dū alleua-
 rēt. **Rō** ei dixit. postq; eleuati sūt.
Et q̄maducauerūt linguas suas p̄
 dolore. **Sicut** iustus laboz suorū
 fructuū māducabit: ita ipius q̄ dig-
 nis blasphemie sue penis expositus.
 quasi lingua sua saturat. **Sibi** q̄
 nocēbat blasphemātes ex ira dei. qua
 transpurti gaudia existimabant.
Et blasphemauerūt deū celi p̄ co-
 loribz & vulneribz suis. **Non** ad ipoz

duriciā reculit. sed ad iusticiā indignatio-
 nē dei. qui tale genz plage dedit. i quo
 nō recordēt. **Nā** qd' corp'aliter afflicty
 nō sentiat manū dei. sicut antiochus.
Blasphemauerūt dixit. nō apte: sed i
 p̄ns luxuriantes. **Et** sextus effudit
 sialā suā i flumē illud magnā eufrā-
 ten. et siccavit aquā ei'. ut pararet
 viā regibz ab ortu solis. **Deuēte** p̄li
 babiloīs affluētia. i quo nichil viuū
 nichil vūide qd' igni aptū nō sit rema-
 nebit. hoc est ei' qd' supra dixit. aruit
 messis t̄re. scī reges obuiā soli iusti-
 cie properāt. **Aliter.** **Sicut** dū sup-
 bit ipius iēdit & paup'. ita etiā pesti-
 lēte flagellato: sapiēs astutior fiet.
Solito at more p̄termissō septimo
 angelo. recapitulat ab origine breui-
 ter. **Et** vidi de ore draconis et de ore bes-
 tie et de ore pseudo p̄phete sp̄ tres i-
 mūdos i modū ranarū. **Sp̄** dyaboli
 et anti xpi & p̄positoz corp'is ei'. qui
 p̄ nūc p̄tū vni' corp'is trifarius di-
 cit. raris similitat' aiātibz. scilicet
 loco. visu. molesto q; strepitu horētibz.
 que cū aquarū irole videat. i sordibz
 tamē & i ceno volutat. **Propōite** q̄pe
 aquā vite suae p̄mittētes i sordibus
 quas aedētes i aqua deponūt. mor-
 tui delitescūt. **Sic** pharao qui quo
 p̄lm p̄daret i baptisma. post eū irol-
 re ausus est. ibidē necatus est. **Sūt**
 ei sp̄ demonioz faciētes signa. ita nāq;
 sicut etiā p̄ magos pharaoīs credēdi
 sūt signa facturi. **Rec** imerito eozū me-
 minit f̄ā mētioē ranarū nisi minis-
 tros sathane. tūc q̄ similia p̄dicaret
 signa factuos. vsq; ad signū ei' ranarū

suis magi incarnationibus valere permis-
 si sunt. Et procedit ad reges totius terre
 congregare eos in prelium ad diem magnam
 omnipotentis. Sicut sancti reges sunt quibus
 ex parte sicario via panditur orientis.
 ita etiam prauis reges fore dicuntur. qui
 non ex toto orbe ad unum locum congre-
 gantur. sed suo quisque loco sanctos impug-
 nant. Die autem domini magnam et totum tempus
 dicitur a domini passione. Potest autem dies ac-
 cipere iudicium. cum exercitus dyaboli per
 totum tempus vite presentis congregatus.
 domino regi postremum occurrit. Ecce
 venio sicut fur. Alia editio sequenti
 habet. ad diem magnam dei omnipotentis.
 Ecce venit ut fur. Beatus qui vigilat et
 custodit vestimenta sua ne nudus alu-
 let. et videat turpitudinem eius. Petri
 quorum remissis sunt iniquitates. et quorum
 tecta sunt peccata. Qui turpitudinem vite
 reprehensibilis ante iustorum oculos
 in iudicio subsequens boni operis tegmi-
 ne velat. Et in euangelio dominus exemplo fu-
 ris cauendi seruos vigilare precepit.
 Et congregauit illos in locum. quod vocatur he-
 braice magedon. Hunc locum exponit
 alibi dicens. Congregauit illos in prelium.
 et ceciderunt castra sanctorum. et ciuitatem
 dilectam. id est. ecclesiam. Potest et econ-
 trario locus ipsorum dyabolus intelligi.
 qui in homine perditio tumore usurpare
 deitatis imperato. priores. id est. quodam
 a domino interdictas recuperare gaude-
 bit insidias. Magedon est resurrectio in
 priora. siue mors globosus interpretatur.
 Et septimum effudit fiala sua in aere.
 et exiit vox magna de templo a throno
 dicens. factum est sicut supra sanguis

vltionis usque ad frenos equorum. In
 mundus videlicet spiritus exiit. sic et
 hic cum eisdem partibus aeris nouis-
 sima perfidetur vltio factum esse. id est.
 finis adesse narratur. quoniam ut apostolus
 ait nouissima inimica destruetur mors.
 Harteng et plagatum nomine persecutio
 nouissima describitur. quas tithoni
 oes exenatio vult intelligi. Plaga
 est iniquitas insanabilis et ira magna.
 accipe partem peccandi. maxime in sanctis.
 ne corripit adhuc possit maiore ira
 dei. Proventus est breuitatis malorum
 mors est. sicut contra tormeta et
 humiliatio corde caritas est. Nam ipse
 ipse illesus est omni malo ipse ab
 omni plaga corporis. qui qui acceperit
 totam seculi partem. Nec opus erit
 tunc adimpletio peccatorum et ire consumma-
 tio aliquem malorum flagellari. et
 a furore copesci. Recapitulat ab
 eadem persecutio. ruina describitur cuius
 tatis. Et facta sunt fulgura et voces et
 tonitrua et tremor factus est magnus
 qualis non fuit ex quo homines fuerunt.
 Cum in fine seculi talis factus fuerit tribula-
 tio qualis non fuit ab initio. signa
 pariter maxime clarebunt. sed utrum
 a parte bonorum. an a parte malorum. an
 ex utraque parte sibi alteriusceus coeat.
 non hic satis claret. sicut et moysi
 et magis factum est pharaonis. Et
 facta est ciuitas magna in tres partes.
 Triforme bellum ipsa ciuitas interpretatur
 ecclesie christi. quam gentiles et iudei opto-
 certamine heretici schola defectio
 falsi fratres prauis interpretatur exemplis.
 quod et supra in tribus equis malis

roseo. nigro. & pallido figuratu est.
Et ciuitates gētū ceciderūt. id ē,
 omē robur fiduciaq; gētū. **J**ocūdi-
 tās ei ipsoꝝ ruina est magna. &
 gaudiū tiqui p̄ditio. **E**t babilon
 magna ī meōꝝā veit ante deū.
 dare ei calicē vini indignatiōis ire
 eiꝝ. **T**ūc babilon cadit. aut irā dei
 bibit: cū potestate accipit aduer-
 sus ih̄lm. **P**recipue nouissimā
 p̄tēā ipam dixit cecidisse tremotu.
 quē facit eale. **Q**uod si ad diē iudī-
 cī referas. ibi ipius ī memoria
 deo veiet. q̄ nē dicit ī corde suo. ob-
 litus est deꝝ. **E**t oīs ifula fugit: &
 mōtes nō s̄t īuēti. **E**t alā q̄ p̄pter
 stabilitatis eminētia ifulis q̄pat?
 ac mōtibꝝ: a p̄secutoꝝ se cauta
 fluctibꝝ abscondit. **E**t grando mag-
 na sicut talecū descendit de celo in
 hoīes. **G**rando ire dei taleto simu-
 lat. que & pondē grauis. et equa
 iudicio pro diuersitate culparū
 singulis ifligit. **E**t oēs plage e-
 gipti: figurē fuerūt plagarū spi-
 ritualiū. **E**t blasphemauerūt
 hoīes deū p̄tē plagā grandinis.
Quia alia p̄tē. causa s̄t peccati.
 alia pena p̄tē: alia utriq; sicut
 p̄saias. **E**cce tu iqt iratꝝ & per-
 tuimꝝ. **H**ic blasphemare deū p̄
 pro gradine. et p̄tē agnoscit. et
 pena p̄tē. **V**eni ostēdā tibi
 dāpnationē mētriciis magne. q̄
 sedet sup aquas multas. **P**erdi-
 toꝝ mltitudo que relicto creatore
 demonibꝝ se prosternuit q̄stuprā-
 dā. ī fluctibꝝ discordiū p̄loꝝ sedē

mēozat. **E**contrario at mltitudis
 credētū. **E**t cor vni et aia vna.
Quod despondit apls vni viro v̄gine
 castā exhibē xpō. **C**ū qua fornicati
 s̄t p̄tē. **R**eges t̄re. et iebūati s̄t q̄
 habitāt t̄rā de vino p̄stitutionis eius.
Vniuersitas p̄tibꝝ p̄eminet. **R**eges
 ei & habitatores t̄re. sūt singuli ter-
 rena supbe potētes. quos illecebra
 s̄dī vicioꝝ libidie q̄stuprat et itania
 mētriciis deloziat. **E**t abstulit me ī deser-
 tū ī spū. **D**esertū ponit diuinitatis
 absentia: cuiꝝ presentia paradisus
 est. **E**t vidi mulierē sedēte sup bestia
 corcinea plenā noībꝝ blasphemie.
Dyabolus ipietate cructus. blasphe-
 miis iflatus: coruptelā p̄cauoꝝ.
 fastu p̄supctiois extollit. **H**abētē
 capita septe & cornua decē. id est. ha-
 bētē reges mūdi & regna. quozū
 et dno glām ī mōte mōstrauit. **E**t
 septenariis ei sepe & denario mūo
 vt diximꝝ supra vniuersitas idicat.
Et mulier erat crūdāta purpuro et
 corcino. **I**n purpura. fucus simula-
 ti regimū. ī corcino cructus ipietatis
 habitus demonstrat. **E**t iaurata
 auro & lapide p̄ciolo. & margaritis.
Id est. ī oībꝝ illecebris simulate ve-
 tatis. **Q**uid sūt deniq; itra har pul-
 chritudinē. exponit dices. **H**abēs po-
 culū aureū ī manu sua plenū abho-
 minationū. **A**urū plenū imūditia-
 rū p̄pocitū est. quia aforis q̄dē pa-
 ret hoībꝝ q̄ iusti: itus at pleni s̄t oī
 spurcīa. **Q**uod ei vīrus ī auro: hoc
 est bestia s̄b habitu mētriciis lateb.
Et ī fronte eiꝝ nomē scriptū mltitū.

Babylon magna, mater fornicationum
et abhominacionum terre. **H**ec quæ corrupte
la stati in ipsa facie mirari ostendit esse
vicioꝝ. Sed quæ prudenter tantum ratione
discernit, maxime preciosa. **(2)** ornata
misticum hoc nomen indicat. Et vidi mu-
lierem ebriam de sanguine fratrum, et de sanguine
morum ihu. **U**num est corpus aduersus unum
at foris. **Q**uod licet videat loco suo sepa-
rati: in corde tamen unitate spiritus operatur. Sic
pronepotes pro auorum sensu zachariam
lapidasse accusant, cum ipsi non fecerit.
Et dixit michi angelus, et cetera usque ad
id quod ait, bestia quam vidisti fuit et non
est, et ascensura est de abyssis, et in interitum
ibit. **I**d est, dyabolus quodam in mundo prece-
pabat, quod domino crucifixus uictus est foras,
in fine autem mundi de carceribus suis laxatus
et gasterulo spiritu eius domini peribit eternum.
Tertioniam bestiam ad corpus omnia dyaboli referre,
quod decedentium et succedentium sibi generatio-
num prokursu suppliment, maxime quæ mu-
lierem quam super aquas multas, id est populos sede-
re ostendit promissum, super bestiam ostendit se-
dere. **S**eptem capita, septem montes sunt
super quas mulier sedet, et reges septem sunt.
Capita ipsæ bestie reges mundi sunt, ob tumo-
re superbie montibus coequari precessis, in
quibus lasciuia regescit impietas, ut et vi-
premat et fraude decipiat. **Q**uinq; ceci-
derunt unus est, et alius nodum vult. **C**um in
septenario numero plenitudine mundam de-
scripsisset imperij, cuius ultima pars, id est, anti-
christi nodum vult veniat regnum, quæ sequetur
regnum quinq; precessisse, sextum vadere, sep-
timum velturum esse testat. **E**t cum veniet,
oportet eum breui tempore manere. **Q**uia et
superbos nos et infirmos dominus respicit, dies

quos singulariter malos tradit, miser-
corditer breuiatos dicit. **P**ostquam ut et
superbia terreat de aduersitate temporis:
et infirmitate resoueat de breuitate.
Et bestia que erat et non est, et ipsa oc-
taua est, et de septem est, et in interitum
vadit. **A**ntichristus qui in fine seculi regna-
urus est, propter eisdem corporis quidem
ipsorum cui caput est, unitate, ad
regnum mundi pertinet mundum, sed propter
singularem nequicie potentiam, sui etiam
loci proprii continet ordinem. **E**t decem cornua
que vidisti, decem reges sunt, qui regnum
non dum acceperunt. **N**on dum regna mun-
di in persequendo eandem suam plene pote-
ntiam demonstrarunt, quia licet non quod plu-
rimis dominentur, ac non tamen erit
gloriosior illane potentia: cum etiam signis
deceperit plurimos. **Q**uidam persecu-
tio nouissima propinquante decem reges
futuros, qui omnes iter se diuisarunt, iuxta
danielis quod prophetiam, qui de bestia quarta
dixerit. **E**t habebit cornua decem. **E**t ec-
ce quod cornu aliud puulum ortum est de me-
dio eorum, et tria de cornibus primis e-
uulsa sunt a facie eius, et antichristum de
babylone natum, egypti regem et affricæ
et ethiopiæ superatorem, quibus se fecerit,
etiam septem alios reges victori colla sub-
mitteret. **A**lij autem ad peruationem sig-
nificandam, in vndenario numero positum
dicunt antichristum. **V**ndenarius enim denarie
perfectioris transgressionem designat.
Sed preterea septem reges vna hora accipiet,
post bestiam. **T**anti reges dixit, quia
velut in somnis regnat qui christi regno
aduersant. **H**ij vnum consilium habent,
et virtutem et preterea suam bestie tradent.

Id est. pari consensu. tota interior dyabolo militat. **H**oc est ei post bestiam accipere regnum: dyabolus imitatio christi aduersari. **H**ic cum agno pugnant. et agno vincet illos. ne seruicia hostis antiqui humana timet infirmitas. **S**eptem plures describit bestiam. scilicet regni cornibus armata. christus triumphante deuici: que in suis triumphare designans adiecit. **E**t qui cum illo sunt vocati electi et fideles. **P**remisit bene electi. multi ei sunt vocati: pauci vero electi. **E**t decem columna que vidisti. hic odierit fornicaria. gloriam mundi. quam multo lasciuo proplectitur amore. **M**aximo tunc incipit odio detestari. cum se agno videte viderit in fine damnandos. **D**e talibus intelligi. siue quod iter superbos super uirgiam sunt: siue quod omnes qui diligunt uirginitatem. odit animam suam. **E**t desolata faciet illa et munda. **I**psi ei per uiam dei desertum faciunt mundum. dum ei dediti sunt. et iuste utuntur. **E**t carnes eius manducabunt: et ipsam igni commendant. **L**uxibus cum solitis destituta. gehene ignibus comburent. **D**edit ei deus in corda eorum ut faceret quod illi placitum est. **D**eus ipse iustus iudex et fortis. et cuius iustitia placita est. talia promittit ipsos perpetua peccati prioris operari. pro quibus merito fine totius imponet orbis. sicut in sodomis et diluuis factum secundum euangelia testantur. **D**e decem regnum suum bestie. donec consummetur uerba dei. id est. dyabolo pereat. donec consummetur scripturae quibus deus dixit. quem regnum terra consummare. sicut in damode legitur. **Q**uia erit regnum super terram quod istis omnibus

regnis preualebit. et uniuersa terra deuorabit et euerget et delebit. **E**t mulier quam uidisti est ciuitas magna que habet regnum super reges terre. **D**icit in fine sponsa agni gratulari iussus. uideat ciuitatem sanctam iherosolimam descendere de celo. quam cum describeret. et reges ipse terre offerunt gloriam suam in illa. **Q**ue sunt enim ciuitates in mundo. una de abyssis. et altera de celestibus oribus. **U**nde et eadem impietate quam sub habitu meretricis in nudate atque coarctate despicit. **N**on deserte ciuitatis comparat ruinis. **E**t post hec uidi aliam angelum descendere de celo. habente potestatem magnam. et terra illuminata est a gloria eius. **A**ngelus hic fortis et illuminans terram. et ipse dominus incarnatus et celestis doctoris intelligi potest. qui celesti lumine predicat. casum mundi predicat dicentes. qui qualiter regnum celorum. **E**ccidit eccidit babilon magna. et facta est habitatio demoniorum. et custodia omnium spirituum immundi. **R**e timens ipse o iherosolimam terrene potentia ciuitatis. que corpore spiritualiter cadit. quo tibi nefandorum preualeat infestatio ciuium. **I**saias qui describit babilonem monstris inhabitanda immundis. **N**ulla est enim nisi dyaboli ciuitas que omnem animam rapiat immunda. in qua omnis immundicia pro orbis commoratur. **E**t meretrices terre de uirtute delinquentium eius diuites facti sunt. **D**iuites peccati dicit eos qui per abundantiam temporalium. suis infelici mercantur animas immutant. **N**am inimicus luxurie: pauperes potius quam diuites facit. **E**xite de illa populus meus. et ne participetis sitis delictorum eius. **S**ic et ysaias. **E**xite de medio eorum et immunda ne tetigeritis;

quidam qui fecerit vasa dñi. **P**re-
 nunciata babilonis ruina. iducit
 discessionē. que est babilonis ruina.
 Cū ei discesserit loth a sodomis. fū-
 ditus tollēt. **R**eddit illi sicut ipa
 reddidit vob. **D**e eola ei exēut i mūdū
 plage visibiles & invisibiles. **E**t dupli-
 cate duplicia sōz opa ei. **E**t que
 tpalibz fruebat & delicijs: tormentis
 cruciet & etnis. **Q**uia i corde suo dicit.
Sedeo regina. et vidua nō sū. et luc-
 tū nō videbo. ideo i vna die viciēte
 plage ei. **Q**uia pñtibz delectata
 luxurijs. vlcione noluit precauere
 futurā. ideo i breui tpe et spuali
 et carnali dade puniet. **F**rontrario
 at ciues celestis patrie. qui propo-
 nūt ihilm i pñcipio leticie sue. nolūt
 i tēra aliena manticū dñi resonare
 id est. i pñci pñce gaudiū futuro
 sōlo debita. **E**t flebūt et plangūt
 se sup illā reges tēre. qui cū illa for-
 mitati sūt. **H**ic fletus regū & merca-
 toy et nautarū babilonis dupliciter
 potest. **V**el cū i die iudicij tota mū-
 di glā pereūte. ipios sola preterite
 vite pēitētia remāserit dicētes.
 qd nob p̄fuit supbia. aut qd dñi-
 ciarā iactantia geulit nob. **C**ratie
 vnt her oia tē vmbra. vel cū i pñci
 verū affluētia cessante. et contritioe
 gētū diuersarū istante prauoy vo-
 lūtatibz adiplēdis. circūflaēs carna-
 lū deliciarū ablata fuerit occasio.
Cū viderit fumū cēdy ei. id ē iudicij
 p̄ditiois. qm̄ fumus ignis p̄cit. **Q**d
 ei aliud est grassatio ista mūdi et
 gēticio. q̄ fumus istancis gehēne.

Longe stantes p̄ timorē tormē-
 toy ei. **L**onge stantes. nō corpe
 sed aīo. dū vnus q̄sqz sibi timet.
 qd alterū p̄ calūpnias & potētū
 pati videt. **D**icētes. **V**e ve ciuitas
 illa magna babilon. ciuitas illa
 fortis. qm̄ vna hora vicit iudicij
 tūū. **S**p̄r dicit nomē ciuitatis. verū
 illi mūdū plangūt exiguo admodū
 tpe pena īceptū. oēmz idustriā
 labefactā cessasse. **E**t negociatores
 tēre flebūt & lugēbūt sup illā. qm̄
 merces eoy nemo emer apliq. & c.
Cuctas mūdij pompas. et ea q̄
 vel sensibus corpis suauia vel ex-
 ternis s̄ vsibus acōmoda. defice
 lugēt. **S**p̄s ei metalloz ad visū.
 odoramēta ad olfēm. vnguēta ad
 tactū. vinū. triticū et oleū ad gustū
 p̄tinēt. **I**umētoz pouo & mācipioz
 vocabulo. cetera humanitatis auxi-
 lia perire & querūt. **D**uplici genere
 vt dixi. qd deficiat ista mūdo moriēte.
 vel qd miserī supstitos. eoy iteritū
 qui mūdi gaudia morte reliquerāt.
 quasi sue ciuitatis ruinas deplozēt.
Qui et ideo metu pene similis lon-
 ge stare dicūt. qui diuites facti
 sūt. ab ea longe stabūt. **V**biqz di-
 cit sp̄r. ditatos ab ea: delictorū diui-
 cias significat. **I**nferius vō vbi
 iustoy vox est dicētū. **V**e ve ciuitas
 illa magna. i qua ditati sūt oēs qui
 habēt naues i mari. verū diuitie
 itelligūt. **P**utāt ei sue factiois sol-
 lertia se esse ditatos. **Q**ue amicta
 eat bisso & purpura et cotto. **Q**uāqz
 ciuitas amictū & bisso aut purpura.

et nō hoies. q̄pi se ita plangūt: dū
 supradictis expoliāt? Et oīs guber-
 nator et nautae longe steterūt. vide-
 tes locū iēdy ei9. Nūq̄d oēs mare
 nauigātes adesse poterūt. vt uideāt
 iēdy ciuitatis. Sed oēs sc̄li cultor-
 res et oparios dicit timere sibi. vide-
 tes sp̄i sue ruina. dicētes. Huc est
 similis ciuitati huic magne. Idz.
 nō posse mūdū ī integrū restitū.
 Et miserūt puluere sup capita sua.
 id est. p̄ncipū suoz facie exprobrates
 a q̄bus seducti peribāt. vel cordis
 sui qd' est p̄ncipale hois. sera p̄ntētia
 uesania accusantes. Quā vna hora
 desolata est. Nota singulas lugētū
 p̄sonas. nō solū iacturā diuiciaru.
 sed et repētina iprouisāq̄ deflere
 ruina sc̄li fallētis. Exulta sup ea
 celū. et sc̄i et apli et p̄ph̄e. Sic et dñs
 ī euāgelio ruina mūdi p̄dicēs. ad-
 didit. Cū vidētis her fieri. respicite
 et leuate capita v̄ra. idz. exhilarate
 corda. v̄ra. Quā iudicauit de iudiciū
 v̄m de illa. Hoc est illud iudiciū qd'
 aū sc̄oz magno damore querebāt
 vsquequo dñs sc̄is et verus. non
 iudicas et vidicas sanguinē n̄m.
 Et sustulit vn9 angelus fortis lapi-
 dē quasi molarē magnū. et misit
 ī mare dices. Hoc ip̄ctu mittet
 habilon. Sive vt alia dicit editio.
 Sic in ip̄ctu dicitur habilon mag-
 na ciuitas. Ciuitas sc̄li. pro p̄ccōz
 pondē et errore īstabilē. mole cō-
 parat: ī circuitu ei ip̄i abulat
 Que iure fluctibus vltiois ab-
 sorbetz quia ciues ip̄līm fluctib9

oppressit īfidēditatis: cū sup flumina
 babiloīs sedēs. celestis syon absen-
 tia pleret. At ei dñs auctores sc̄i
 dali tali pena plaret. Et ecclā
 qd' lapidi simulat. sed stabile et fir-
 me: que tēp̄statū spernat īcurfus.
 Potest mola etiā pro cōt̄ritioē pe-
 narū itelligi. Nā et b̄t̄s ignatius
 fertz dixisse passurus. Frumētū dei
 sū. bestiarū dētib9 molar: vt pa-
 nis mūdus efficiat. Vox citharoz
 et musicoz et tibia canētū: et tuba
 nō audietz ī ea amplius. De illis q̄q̄
 sensibus sonū distulerat. quē nūc
 iter alia de mūdo dicit auferrī. Ac
 si diceret. Qd' visu pulchzū. auditu
 canozū. tactu planū. odoratu suauē.
 gustu delictabile. de sc̄lo trāsicurū est.
 Et oīs artifex oīs artis nō iniecit
 ea amplius. et reliqua. Quā iqt̄ que
 ad vsū vel ad iocūditatē vite huma-
 ne p̄tinēt: tollit ab ip̄is. Et adie-
 cit causā dices. Quā mercatores tū
 erāt p̄ncipes t̄re. id est. qm̄ ī vita
 tua p̄cepisti bona. Et ī ea sanguis
 p̄ph̄arū et sc̄oz ita factus est. et om̄
 qui tēfecti s̄t ī t̄ra. Nūq̄d eadē ciui-
 tas occidit ap̄los que et p̄ph̄as. aut
 oēs. Sed her est ciuitas quā cayn
 fr̄is sui sanguinē fūdauit. et vocauit
 nomē filij sui enoch. idz. posterita-
 tis sue. Oēs nāq; septē generatioēs
 desēptē s̄t cayn. In ei9 ciuitatis edi-
 ficiū fūditz oīs sanguis iustus. a
 sanguinē abel iusti vsq; ad sanguinē
 zacharie. id est. ppli et sacerdotis.
 Post her audiuī quasi vocē
 magnā tubarū multarū ī celo dicitū

alleluya. Laus & gl'a & virtus deo nro.
Hec nro ex pte dicit eccl'a: tunc aute
 p're: cu' discessio fra' fuerit. et cu' ap-
 titus vindicta. **Q**ue corripit tra' i
 p'stitutioe sua. et vindicauit sangui-
 ne suoy de manu ei9. **D**uo m'et' cis
 fra' comemorat. que se videlicet ma-
 lis corruerit: et bonos p'secuta sit.
Quibus duob9 curta reoz p'auozu' cri-
 mina p'phedi. **E**t iteru' dixerunt alle-
 luya. **G**loria dnm sup iudicis ei9 id est
 n'eti affectu collaudat. **A**lleluya cu'
 dicitur laudate dnm. **D**eniq9 psalmi
 qui p'ncipiū habet laudate dnm. apd'
 hebreos alleluya incipiunt. **E**t sum9 ei9
 ascendit i' sola scloz amē. **A**scendit dixit.
 nō ascendet. **S**ep at i' p'ditionē vadit
 babilon. etiā cremat i' p'te. sicut i' i'lm
 transit i' p'te paradisu. dno manifestate
 i' paup'e & diu'te. **E**t viginti quatuor
 saniores ceciderunt: et quatuor aialia
 adorauerunt deū. **N**ō labioz tantū of-
 ficio. sed sume dulcedie deuotionis eccl'a
 dnm venerat. **D**icentes amē. alleluya.
Hec v'ba cu' i'p'etari queat. nā i' fide
 siue veritate et laude dmi dixi trāsse-
 runt: p'pter reuerentiā tamē sc'itatis.
 p'rimis illis lingue seruat' auctori-
 tas. **N**ā & alla d'nicis dieb9. totoq9 qn'
 qualime tpe p'p' spem i'surrectionis
 que i' dmi est laude futura: q'tinue
 canit eccl'a. **E**t vox de throno exiit
 dicens. **L**audē dicit deo nro oēs serui
 ei9 qui timetis eū pusilli & magni.
Cū hoc i'perat faciendū et meozat fem:
 ad probatā suoy laudē idicat dcoz
Pusilli i'at & magni. qz p'uitas nō
 nocet i'geny: cui9 cor & lingua dmi

laude i'pleta est. **E**t audiui q' voce
 tube magne. et q' voce aquarū ml-
 tarū. et sicut voce tonitruoz mag-
 noy dicitū alla: qm regnauit dno
 de9 nro op'e. **M**agna vox canētū.
 magna cordis est deuotio. que mul-
 ticiplici repetita laudis. et ruina
 ipioz. et gl'am dmi. suozq9 g'celebrat
 etnā. **E**t dem9 gl'am ei. qz uenit
 nuptie agni. **N**uptie s' agni: cu'
 eccl'a dno i' thalamo regni celestis
 sociabit'. **E**t uxor ei9 parauit se.
Opib9 iusticie s'p' i'st'edo. spuali se
 coniuio & p'hemi regno dignā exhi-
 buit. **P**otest & iuxta euagelij paba-
 lā accipi. que v'g'es narant uen-
 te sponso surgētes suas ornare la-
 pades. id est. sua seua opa m'are. p'
 q'bz etnā p'p'e b'itudinē expectat.
Et datū est illi ut cooperiat se b'iss'
 no splēdere candido. **D**atū est illi fac-
 tis suis idui. quo contra ipi9 qz
 iuxta ysaiā. telas aranee texit:
 nō opuit opib9 suis. **O**pa ei illoz:
 opa i'utilia. **E**t dicit michi. scribe
Bri ad cenā agni nuptiarū voca-
 ti s'nt. **N**ō ad prandiu' sed ad cenā
 uocatos narant: quia nimirū i' fi-
 ne diei. coniuuiū. cena est. **Q**ui ergo
 finito p'ntis uite tpe ad i'fectioē
 sup'ne g'teplatiois uenit: p'fecto
 ad cenā agni uocāt'. **H**ec v'ba di-
 uia s'nt. id est ueraciter uerent que
 futura p'dixi. **V**ide ne feceris. **C**on-
 seruus tuus sū & firm' tuoy. **S**u-
 pra dixerat. ego sū p'rim9 & nouissim9.
 ostēdit ergo angelū missū esse i'
 figura dmi & eccl'e. nā i' fine dicit'

Ego ihc mlti angelu meu testificari
 voli her i ecclia habentiu testimoniu
 ihu. Postq dno ihc hoiem assumptu
 sup celos eleuauit. angelus ab hoie
 rimuit adorari. sup se videlicet ado-
 ras hoiem deu. qd ante incarnatione
 dno ab hoibz fcm. et nequaqq ab hoibz
 phibitu esse legitur. Testimoniu ihu
 est spr phetic. Quid ei spr phetic
 dixit. testimoniu ihu est. qui habet
 testimoniu a lege z phetis. Ne me
 ergo iat p deo adores. cu ille ego viu-
 cutibz testimoniu phibit venarim.
 Hactenq de ruina babilois: abhinc
 de gla ihlm futura. Et vidi celu a-
 ptu. et ecce equus albus. et q sede-
 bat sup eu vocabatur fidelis z verax.
 Dns qui est via veritas z vita. et
 cui p pheta dicitur. qm fecisti mira-
 bilia cogitacioes antiquas amen.
 ad debellandas aereas ptates. cum
 didi corpus ad z immaculati qscdit
 sede. Et iusticia iudicat z pugnat.
 Iudicat vt rex soloz. pugnat quia i
 suis mebris semp qpassus dimicat.
 Oculi at ei sicut flama ignis. Oculos
 dno aliqn spm. lucerna iat pedibz
 meis vbu tuu. Et de spu. Ignis dei
 mittit i tra. Et i capite ei dyadema
 ta mlti. i quo faciemz vtute. i ipo
 multitudo scoy corona dicit z habere
 decore. Habes nome scriptu qd neo
 nouit nisi ipe. Nisi ipe ait. quia i
 illo est ois ecclia. Verbi ei dei pfecta
 cognitio illis manifestat: qui col-
 pus xpi z mebra esse meruerut.
 Eode modo z dno ait. Nemo asce-
 dit i celu. nisi q de celo descendit. filiu

hois qui est i cel. Et vestitus erat veste
 aspersa sanguie. Vestis xpi. pro lo-
 cis icelligi debet. Hic ergo videtur ipm
 opus idicare passiois. vt i equo al-
 bo natiuitas incorrupta i veste san-
 guinolenta. mors innoxia designet
 et vocabatur nome ei vbu dei. Quia
 idem qui homo passurus ad tempus ap-
 paruit: i principio de q apud deu erit.
 Verbu ei dicitur. quia nichil i substan-
 tia nature sue visibile vel corporeu
 est. vel quia p eu gaudet pater. Eius
 ad integru noticia nature. sibi tantu
 ve superius ait et pti cognita est.
 Pax ei dei exuperat oem sensu. id est
 ea pax qua deo ipe sibi paratus est
 oem creature siue huane siue etia
 angelice transcedit itellem. Sapientie
 ei ei no est nis. Na qd dicitur. et
 cui voluit filiu reuelare. id z. filiu z
 ptem nouit. ad modu respicit creature.
 Et exercituz q st i celo sequebatur eu i
 eqs albis. Id z. ecclia i corpibz candi-
 dis imitabat eu. que ppter agonie
 certanuz sui iure nome accipit ex-
 ercitus. Vestiti bislino albo mudo.
 Qd ipe superius exposuit iustifica-
 tioes esse scoy. iuxta qd psalmista ait.
 Sacerdotes tui iduat iusticia. Et de
 corde ipi pcedit gladii acutus. Sic
 z ysaias. Et posuit iat os meu vt
 gladiu acutu. Et apls. Et gladiu spr
 qd est vbu dei. Et ipe calcat torcu-
 lar fuzoris dei oibocetis. Calcet em
 ne q. donec extra ciuitate calcet.
 Et habet i vestimeto z i femore suo
 scriptu rex regu z dno dnanciu. Hoc
 est ei nome qd nemo supboz agnosceret.

ecclē at nō atramēto sed spū dēi vi-
uī. ī tabulis scilicet cordis īscribitur.
Femore eī posteritas semīs designat?
Vnde et abrahā. ne posteritas eī
alienigenis miscēt? iter se seruūq;
suū rēcū testimoniū femur adhi-
luit. **D**e quo apłs tñ mortuo frī
semē suscitās ait. **I**n xpō eī ihesu.
p euāgelū ego vos genui. **P**otest
et sic ītelligi. qđ ecclā seruēdo. ī xpō
regnat et dnēt dnāntiū. **I**n vesti-
mēto etiā idē nomē describit. qz
misterio natiuitatis et ope passiois
illī nobis maiestās regnūq; aperit?
Exponit ī sequētib; qđ hic habitus
regis et exercitus significet. labo-
rē videlicet nonissimū certamīs. et
glām regni sequētis. **E**t vidi vnū
angēlū. stantē ī sole. et clamauit
voci magna. id est. pōnitioē ī ecclā
que quātomagis p̄mit. tanto
lucet clarīus et liberīus ītonat. **D**i.
cōs oīb; auib; que volabat p̄ mediū
celi. **A**ues appellat scōs. ī cōlesti vi-
ta degētēs. **V**hicūq; eī corpus. illuc
ggregabūt et aquilē. quos ī vnū
corpus redigēs dixerat aquilā volā-
tē ī mediū celi. **V**ēte congregamī ad
cenā magnā dēi. vt māducetis car-
nes regū. et reliqua. **V**ēte īqt qui
esuritis et sititis iusticiā. ad epulas
regni vēturi. vbi sup̄boy furore
represso. diuine iusticie luce satie-
mini. **E**t carnes equoy. et sedētiā ī
īpīs. **H**os reoz equites illos esse. qđ
ī aptioē sigilloz contra equū dñi
albū venisse desipserat. **E**t vidi bestia
et regēs frē et exercitū eoy gḡgatos

ad faciēdu bellā. **26** **C**ena illa dñi
quomodo p̄nta sūt exponit. dyabo-
lo scilicet ecclām īpugnāte. sed victo.
Vniū missi sūt hī duo ī stagnū ignis
audētis et sulphuris. et ceteri occisi
sūt ī gladio sedētis sup̄ equū. **V**idet
significare dyabolū et anti xpm. tūto
maiori quāto ceteros hoīes vel de-
mones pena plectēdos. quāto gra-
uius est viuētē flāmis cōcrema-
ri sulphuris. qđ cito moriturū ictu
Egladij torculari. nisi forte p̄ocu-
patā ī eos diuinā significat aiad-
uersionē. **Q**ui eī nō crediderit
iā iudicatus est. sive anti xpm. pseu-
do ppheta dictū. sive hēricos ītelligens.
Nullus eī mortaliū durīus peccat
hēticis. qui xpm postq; agnouerit.
negat. **E**t oēs aues saturate sūt
de carnib; eoy. **S**i nō letabit ī iust
cū viderit vidictā īp̄loy? qđ rōt
ampli? cū ipī iudici p̄sesē vnū
cū eo sp̄ efficit? **P**ossūt aues
etiā imūdi sp̄ ītelligi: qui de suoz
īteritū faciet? **H**ac etiā tichonū
sic expoīt. **V**nū tpe comedit ecclā
carnes īmīroy suoy. dū come-
dit ab eis. **S**atiabit at ī īfurrec-
tioē de eoy carnali ope vidicatu.
¶ **E**t vidi angēlū descēdētē de celo
habētē clauē abissi. et cithenā mag-
nā ī manu sua. **P**erapitulas ab
origīne plenī? expoīt quomodo
sup̄ra dixit. bestia quā vidisti fuit
et nō est. et ascēsurā est de abisso. et
ī interitū ibit. **D**ns ergo paterna
p̄ditū potestate. descēdit ī carnē.
cū p̄cipe mūdi bella gestu-ns.

atq; illo ligno vasa ei⁹ ereptur⁹.
 Et apprehendit draconē serpētē an-
 tiquū. qui est dyabolus ⁊ sathanas.
 Dyabolus deorsū fluens iēpretat⁹:
 grece at̄ dicit⁹ t̄minator. Sathan
 aduersarius siue p̄uacicator. Dra-
 co p̄pter nocēdi maliciā. serpens
 p̄pter fallēdi astuciā. dyabolus
 p̄pter status sui casū. sathan p̄pter
 obstinationē dno aduersandi no-
 minat⁹. Et ligauit eū p̄ ānos mil-
 le. id est ei⁹ potestātē a seducēdis
 hominib⁹ qui liberādi fuerāt cohibēs
 refrenauit. quia si totā vim vel
 fraude p̄mitteret⁹ exercere. vīm
 longo tpe plurimos ifirmos deci-
 peret. Mille ānos dixit p̄tē. id est
 reliquias mille ānoꝝ sexti diei.
 i quo natus est dñs ⁊ passus. Et
 misit eū i abissū. In corda vtriq;
 plī p̄secutoris. nō quia ibi dya-
 bolus ante nō erat. sed quia ex-
 clusus a credētib⁹. ampli⁹ cepit
 ip̄los posside. qui nō solū alienāt⁹
 a deo. verū etiā gratis odiūt ser-
 uītes deo. Qd̄ ⁊ dñs vībiliter
 ostendit: cū eū de hoīb⁹ i porcos
 excluderet. Et clausit ⁊ signauit
 sup illū ne seducat āplūs gētes.
 Interdixit ⁊ reduit regali signa-
 culo p̄clusit. ne seducat gētes. sed
 vīcā que i⁹ destinata s̄t. quas
 antea seducebat. ne deo recōcilia-
 ret⁹. Post hoc oportet eū solū mo-
 dico tpe. Tūc soluet⁹ vt augustin⁹
 ait. quādo et breue tēpus erit.
 Nā tribus semis ānis legit⁹ totis
 suis suozq; vīcib⁹ scūturus. et

tales erūt cū q̄b⁹ belligerādū est. vt
 vincō tāto ei⁹ ip̄etu illōs q; nō pos-
 sint. Si autē mīg soluet⁹. apparēt
 mīg ei⁹ maligna potētia. min⁹
 scē ciuitatis fidelissima patriētia
 p̄bar-et. mīg deniq; p̄spiceret
 q̄ magno malo ei⁹ tū bene vsus
 est fuerit op̄ de⁹. Et vidi sedes ⁊
 sederūt sup eas. et iudiciū datū est
 illis. Qd̄ i istis mille ānis quo dya-
 bolus ligatus est agat⁹ iudicat. Et
 clā ei que sedebit i xp̄o sup duodeci
 thronos ad iudicandū. iā sedet i
 dicās. que a suo rege meruit audi-
 re. Quicūq; alligaueris sup t̄rā:
 erūt ligata ⁊ i celis. Et ait decolla-
 toy p̄pter testimoniū ih̄u. et p̄pter
 v̄bū dei. s̄baudit⁹ qd̄ post hoc dictur⁹
 est. regnauerūt cū xp̄o mille ānis.
 Regnat itaq; ecclā cū xp̄o i viuīs
 et mortuis. P̄tēā ei sicut dicit a-
 pl̄s mortuus est xp̄s. vt et viuoz
 et mortuoz dñet⁹. Sed idēo m̄m
 tantū ānis cōmēorauit. quia ip̄i
 p̄cipue regnāt mortē. qui vsq; ad
 mortē p̄o veritate certauerūt.
 Qd̄ vō seq̄t⁹ et q̄ nō adorauerūt
 bestia neq; ymaginē ei⁹. et vixerūt
 et regnauerūt cū xp̄o mille ānis.
 Simul de viuīs ⁊ mortuis debem⁹ ac-
 cipe. qui siue adhuc i ista mortali
 carne viuētes siue defuncti regnāt
 cū xp̄o. iā nūc modo quodā tpe hūc
 ggruo p̄ totū hoc itervallū qd̄ nūc
 mille significat⁹ ānoꝝ. ceteri mor-
 tuoz nō vixerūt. donec ḡsumēt⁹
 mille āni. Quicūq; isto tpe quo agit⁹
 p̄ma resurrectio. id est. aiārū. nō

audierunt vocē filij dei. et ad vitam de
 morte trāsierunt. pfecto t̄ s̄da r̄sur-
 rectioē que carnis est. i s̄dam morte
 id est. et na tormēta cū ipā carne trā-
 sībūt. **Hec est iqr̄ r̄surrectio p̄ma.**
 vtiq; qua r̄surgim; p̄ baptisimū si-
 cut apl̄s dicit. **Si r̄surrexistis cū xp̄o**
 que sursum st̄ querite. **Sicut ei p̄ma**
 mors i hac est vita p̄ peccata. cū aīa
 aīa que peccauit ipā moriet̄: ita
 et p̄ma r̄surrectio i hac est vita
 p̄ remissionē peccōy. **Beatus t̄ sc̄us**
 qui habet p̄tē i r̄surrectioē p̄ma.
 id est. qui seruauerit qd̄ renatus est.
Sed erūt sc̄i dei t̄ xp̄i. Alia editio habz.
 sacerdotes dei t̄ xp̄i. **Nō solū at̄ de so-**
 lis ep̄is et p̄sbyteris dictū est. qui
 p̄prie vocat̄ i eccl̄a sacerdotes. sed sicut
 oēs xp̄i dicūt̄ p̄tē m̄sticiū cr̄isma.
 sic oēs sacerdotes qm̄ mēbra sum; q;
 vniū sacerdotis. **De q̄bz apl̄s pet̄y.**
Plēbs sc̄a. regale sacerdotū. Et regna-
 bunt cū xp̄o mille ānis. **Reclit̄ sp̄s**
 cū hec scribet̄ regnaturā eccl̄az mille
 ānos. id est. vsq; ad finē mūdi. vnde
 possit dubitari. de p̄petuo ei regno ma-
 nifestū est. **Et cū r̄sumati fuerint**
 mille āni. soluet̄ sathanas de carce
 suo. **Consumatos dixit. a toto p̄tē. nā**
 sic soluet̄. vt sup̄ sint āni tres t̄ mē-
 ses sex nouissimū certamūs; sed p̄tē
 hūc trophēū rec̄e dicit̄ futurū tēpus.
Nō ei op̄tādē st̄ tā exigue reliquie.
 cū septingēti et quot dies voluerit
 dies āni hora ad apl̄o appellari sūt.
Et exibit t̄ seducet gētes que st̄ sup
 angulos t̄re. gog t̄ magog. et ḡgrega-
 bit eos i p̄elū. **ad hoc tūc seducet.**

vt i hoc plū ḡgreget. nā et antea mo-
 dis q̄bz poterat p̄ mala multa t̄ va-
 ria seducebat. **Exibit ei dictū est i ap-**
 tā p̄secutionē. de latibris erūpet
 odioy. **Houo gog t̄ magog. vel a**
 p̄tē totū significat. vel iuxta t̄p̄-
 rationē nom̄ que tectū vel de tecto
 dicit̄. occultos t̄ aptos idicat̄ hos-
 tes. **Et tectū ei ipi st̄.** quia i eis nō
 claudit̄ t̄ tegit̄ inimicus. et de tecto
 ipi erūt. quādo i aptū odiū erupturi
 st̄. **Et ascēderūt sup̄ latitudinē t̄re.**
 et circūierūt castra sc̄oz t̄ ciuitatē
 dilectā. **Nō vtiq; ad vniū vēsse**
 vel vēturi esse significari st̄. quasi
 vno aliquo loco coartanda dilectā
 ciuitas. id est. eccl̄a. quā potius nouē
 latitudis t̄re i oib; t̄c gētib; p̄se-
 quēdā. et nec miliciā suā deserturā.
 vocabulo maluit itimare castrorū.
Et descēdit ignis a deo de celo. t̄ de-
 uorauit eos. **Nō extremū putādū**
 est id esse supplicium. sed ignis potius
 iudicē. quo cruciabit̄ aduersitas.
 de firmitate sc̄oz. **Firmamentū est**
 ei celū. **Hic est ignis qui exiit de ore**
 testū dei. et deuorauit inimicos eoz.
Nā nouissimo die nō sup̄ eos pluit
 ignē. sed ḡgregatos ante se t̄ iudi-
 cantos mittet i ignē cēnū. **De quo**
 t̄ hic scribit̄. **Et dyabolus qui seduce-**
 bat eos missus est i stagnū ignis.
 t̄ sulphuris. vbi et bestia t̄ pseudo-
 prophetis. id est. dyabolus vltimo iudi-
 cio i ignē mittet̄ cēnū. vbi t̄ oēs
 quos p̄misit. id est. maxia p̄
 ip̄ie ciuitatis. **Bestia q̄pe ploris**
 accipiēda est. nō dyabolus. nō antixp̄i.

ne ipa civitas ipia. Et at ignis
 noie de celo descendit. etia reperit
 ipioy iteritus designari. cu dno
 adueniens iteritiet anixpm spu cui
 sul. Exponit latius quomodo iudi
 ante xpo dyabolus cu suis sit mis
 sus igne. Et vidi throna magnu
 mandida. et sedere sup eu. a cuiq
 spcu fugit tra & celu. Tu se dixit
 i throno vidisse sedere. a cuiq con
 spcu fugit tra & celu. Peracto q
 pe iudicio esse desinut celu & tra.
 cu itipit esse celu nouu & tra no
 ua. mutatioe scilicet reru no oi
 modo iterituraru. Preterit et
 figura huius mundi. No dixit et bsta
 tia. eade naq; i meliq comutanda ee
 credit. Et vidi mortuos maguos
 et pusillos stantes i spcu throni.
 Tu et sedere filij hois i sede maiesta
 tis sue. tuc gregabunt ante eu
 oes getes. Et libri apti st. et aliq
 liber aptus est qui est vite. Alia
 editio habet. Que est vite vniuersaq;
 libros ergo aptos. testameta dei
 dicit. scdm ei veruq; testameta. in
 dicabit mundus. Libru vite vniq;
 cuiq; memoria dicit gestoy moy
 no qd' libri habeat qmcoratoriu
 oculoy qnitoru. Et iudicati st
 mortui ex hys que spm st i
 libris scdm opa ipoy. id est. ex
 testamets iudicati st. scdm qd'
 ex eis fecerut aut no fecerut.
 Possut etia libri fra iustoy utel
 ligi. quoy du ex qpatioe reprobu
 dapnat. q i expansioe libroy le
 gut bonu qd' age ipi noluerut.

Et dedit mare mortuos suos. qui
 i eo erant. et mors & iferus dederut
 mortuos suos. **H**oc pculdubio pns
 fom est qd' esset mortui iudicati.
 ideo recapitulauit qd' itermisent.
 et exequit' ordine diceo. Et iudi
 catu est de singulis scdm opa ipoy.
 Significat at' corpa de tra. et aias
 de suis locis "gregadas" esse. **B**o
 nas ei mortis noie. que fatuimo
 do solutione carnis no at' ad pe
 na ppeste st. **M**alas at' iferni vo
 cabulo designat. **P**otest & ad hram
 accipi corpa oia. etia que fluctus
 absorbit. vel belua deuorant. et
 i resurrectione. **Q**d' rithoniq; sic expoit.
Getes quas hic iudicat viuas. ipi
 st' mortui maris. Et ibi mors et
 iferus dederut mortuos suos. **I**pe
 st' geres sepulte. Tu at' dixisse. iudi
 cati st' singuli scdm opa. breuiter sb
 icit quomodo. Et mors & ifernus
 missi st' i stagnu ignis. **D**yabolu di
 cit' & suos. que supra i equo pallido
 sedere iferniq; sequebat. **R**eperit et
 qd' euidentius portupado ia dixerat.
Et dyabolus q' seducebat eos missus
 est i stagnu ignis & sulphuris. **Q**d'
 vo ibi obscurius adiungit. quo et
 bestia & pseudo ppheta. hic aptius
 edisserit. Et qui no est i vite libro
 scriptus. id est. qui no est iudicatus a
 deo viuus. **U**nde michi rectius "vi"
 dit' qui supra libros aptos. consue
 ritas singuloy et opa patefa itpre
 tat. **L**ibru at' vite. presentia dei
 que falli no potest de illis quib;
 etna dabit' vita. i quo st' scripti.



id est. ante p̄cogniti. **F**inito iudicio, quo malos vidit dāpnandos: restat etiā ut de bonis dicat. **E**t vidi celū nouū & terrā nouā. **P**rimū eī celū et prima terra abiit. **I**sto fiet ordie qd' qd' superius iā preoccupando dixit vidisse se sup thronū sedere. cuius a facie fugit celū & terrā. iudicatis videlicet ip̄is. **T**unc figura huius mūdi supnoy ignū & flagratione preteribit. ut celo & terrā i melius cōmutatis. i corruptioni & immortalitati scōy corp̄m cōgrua veriusq; cōmutatiōis qualitate queat. **Q**d' at ait. et mare iā nō est. verū maxio illo ardore sicet. an et ip̄m verta t' i melius. nō facile dixerit. **C**elū q̄ppe nouū. et terrā nouā. nō at et mare nouū futurū legim. nisi forte ut assolet prophetica locutio pp̄is verbis trāslata. misere turbulētā huius sc̄li vitā. que tūc cessabit maris noīe figuravit. **E**t ciuitate sc̄am iherlm nō uā vidi descēdētē de celo a deo. **D**e celo descēdētē ista ciuitas dicit: qm̄ celestis est grā qua deus eā fecit. **C**ōpositā sicut sponsā et ornata viro suo. **E**st et altera iherlm. que nō viro suo ornata sed adultera. **E**cce tabernaculū dei cū homib; et habitabit cū eis. **I**p̄e deus erit electis eterne beatitudis premiū. qd' ab eo possessi possidebūt ietnā. **E**t absterget oēm lacrimā ab oculis eoy. **T**anta illi ciuitatis. et tā celsa de dei munere claritas apparebit. ut nulla remaneat vestigia vetustatis. **Q**nq̄dē et corpa celestis i corruptione sublimabit. et mētes etnī regio

pasceat iuitus. **E**t mors ultra nō erit. neq; luctus. neq; clamor. neq; dolor erit. quia prima abierit. **P**redixit eī mortē i stagnū ignis missurā. **N**ā sic etiā eadē potest sentētia intelligi. ut sc̄a ciuitate nouissimo iudicio glorificata. dolor. luctus. et mortalitas tantū i gehēna remaneat. **E**t dicit michi. **S**cribe. quia hec vba fidelissima sūt & vera. **E**t dixit michi. **S**cr̄m est. **H**ec credi oportet. nō exponi. p̄serti sic dicit factū esse de p̄terito. ut dubitare quēq; nō sinat de futuro. **E**go sū alpha & ω. iūcū & finis. **S**icut i inicio libri hoc esse se testat est. ita hoc terciō oportuit repeti. ut neq; ante eū deus sicut ysaias dicit neq; post eū credat' alius. **E**t qd' de fine mūdi sermo est. potest ip̄e sc̄li q̄sumator qui creator dictus intelligi. **E**go sicuti dabo de fonte aq̄ vīue grātis. **D**e hoc fonte iteroret m̄t' **E**t credēs i vīa. que vīcētib; ubertim hauriendū prebet i patē. **V**erūq; at grātis. **G**rā eī dei vīa etna i xp̄o ih̄u dno nro. **E**t de plei tudie ei; nos oēs accipim;. grām p̄ grā. **T**imidis eī & incredulis et exē grātis. **2^a** **P**landis sp̄ ad cautela iūmāda austera p̄miset. **S**iḡ & psalm; ceterim; quadragēsim; q̄tū. cū grām miserationū dñi abundanter iūmaret: repete districtū ei; iudiciū i fert dices. **C**ustodit dñs oēs diligētes se: et oēs p̄cōzes disperdet. **T**imidos at gūgit incredulias: quia ille timet experiri periculū certamē.

qui dubitat de premio vincens. Et oibz
 mēdātibz ps erit i stagno ardere. **Oste**
 dit multa esse genera mēdācy. sed pe-
 rniciosissimū et maxie detestādū
 est. quo i religione peccat de quo
 supra. **Dicit** iqt se iuduos esse et
 nō st: sed mēciūt. **Sūt** ei synagoga
 sachane. **Et** veit vng de septē angel'
 habētibz phialas plenas septē plagis
 nouissimis, **Predicadores** iqdē.
 qui plagā septenariā. id ē. vniuer-
 sale irrogāt ipis. ecclē q̄ futura
 gaudia pandūt. **Veni** ostēdā tibi
 sponsā vporē agni. **Sponsa** vporē
 agni dicit ecclām. que imaculata
 pmanēs. spūales sp̄ deo filios ge-
 nerat. vel qd' nūc deo desponsata.
 tūc ad imortales est pducēda nup-
 tias. **Et** sustulit me i spū i mōtē
 magnū et altū. et ostēdit michi
 ciuitatē scām iherl'm. **Post** ruinā
 babilonis. ciuitas scā que sponsa
 est agni. supra mōtē posita videt
Lapis ei p̄cisus de mōtē sine ma-
 nibz gminuit simulachrū glē mū-
 dane. et creuit i mōtē magnū.
 orbēqz iplēuit vniuersū. **Descēde**
 te de celo a deo habere claritatē dei.
Tūc ei amplius decora videbit.
 quādo p̄ spm̄ quo ei sponsus cre-
 dit' gceptus et genitus: p̄ma-
 gine plene meruerit portare
 celestē. **Lumē** ei simile lapidi
 p̄cioso. **Lapis** p̄ciosus xpc̄ est.
 qui ait. **Claritatē** quā dedisti
 michi dedi eis. **Tangē** lapidi ias-
 pidis sicut cristallū. **Jaspidi** pro
 candore virtutū. **cristallo** pro

iterna mētis puritate et fide non
 ficta. **Et** habebat murū altū et mag-
 nū. id est. iexpugnabile fidei. spei.
 caritatis qz firmitatē. **Docet** et ipē
 dñs ecclām proteges murus magnū
 itelligi. de quo psalms ait. **Donet**
 i ea murus et antemurale. id est.
 dñi p̄ctio. et itecessio scōz qui
 iter faciūt ei docēdo ad corda credē-
 tiū. **Habēs** portas duodecī. **Hec** por-
 te apli st: qui suo vel sc̄pto vel ope
 cūctis primordialiter gētibz ecclē
 pandebat itroitu. **Et** i portis ange-
 los duodecī. **doctores** scilicet aploz.
 vestigia fidei et verbi misterio se-
 quētes. **Et** noia sc̄pta. que st' noia
 duodecī filioz isrl'. **Memoriā** vete-
 rū p̄m significat. p̄dicatoz cordibz
 insitā. **Unde** et potifex tabnaculū
 igressus: memoriale p̄m i ratio-
 nali pectoris ferre iubet. **Ab** oriē-
 te porte tres. ab aq̄lone porte tres.
 ab austro porte tres; et ab occasu
 porte tres. **Hac** tū sollerti reoz
 desc̄ptioē portarū. duodenariis nū-
 meri voluit idicare misteria. **Quo**
 idēco vel sumā aploz. vel ecclē
 sit figurata p̄fectio: quia p̄ eā or-
 bi quadrato scē trinitatis lat fides
 itimāda. **Et** murus ciuitatis habēs
 fūdamēta duodecī. et i ipis duodecī
 noia duodecī aploz et agni. **Qd'**
 sūt porte. hor st' fūdamēta. **Qd'**
 ciuitas. hor murus. **Post** sūt
 nē et p̄iarche fūdamētoz vocabu-
 lo designari. qui noia i se aplozū
 id est. figurā tenuerūt. **Per** illos ei
 fūdata hec ciuitas: q̄uis p̄ aplos

quasi p portis latius sit credituris
 aperta natioibz. Et notandū fūda-
 mēta cū pluraliter dicāt̄ doctores
 vel v̄tutes ecclē. cū vō singulariter ipm
 significare dnm̄ qui est fūdamētū fū-
 damētōz. Et q̄ loq̄bat̄ mecum habebat
 mētūrā arūdinēā aureā. **I**psē qui ē
 sapiētia dei attingēs a fine vsq; ad
 finē fortiter et dispoit̄ oīa suauiter.
 scām metit̄ ciuitatē. quia oīa ī mē-
 sura z pōdē q̄stiuēs. vnicuiq; fideliū
 spūaliū distribuit dona gr̄uū. **P**os-
 sūt z ecclē doctores corpe fragiles
 mēte celestes intelligi. qui merita
 soltiter examinēt singulōz. Et ciui-
 tas ī quadra posita est. **I**deo ciuitas
 ī quadra posita. et ex oī pte equalē di-
 cit̄ dimētiōē locata: quia nulla si-
 nit̄ īequalitate notari. **P**er̄ em̄
 scdm̄ aplm̄ esse idem sape. pacē habē:
 vere est ī soliditate quadra s̄sistē.
Et mētus est ciuitatē p̄stidia duodecī.
 idz. ecclām fidei factisq; cōspexit v̄l
 donauit esse p̄fectā. **Q**uatuor em̄
 p̄cipaliū p̄fertio fidei scē t̄nitatis
 sublimata: quasi ī mūdō duodenario
 dignitatē q̄poit̄ ecclē. Longitudo z
 latitudo et altitudo equalia sūt. **U**z.
Hec est illa soliditas veritatis īvite.
 qua ecclā longitudinē fidei. latitudinē
 caritatis. altitudinē sp̄ci s̄bnixa. cir-
 cūferri nō sinit̄ oī v̄to doctrine.
Quarta si vna m̄ing habuēt:
 p̄fctā stabilitas ecclē nō erit.
Et mētus est muros v̄g cētū quadra-
 gita quatuor cubitoz. **H**ec summa qua-
 draturā duodenariū q̄tinet. **D**uode-
 cies cū duodecī. cētū q̄dragita q̄tuor

significat. et ipam̄ stabilem ciuitatis
 scē p̄fectionē. **M**etura hom̄ sine hoīe
 que est angeli. **E**x hoībz ei cōquisim
 constat ecclā. et xpi p̄missioibz s̄bli-
 mata. equalitate sperat angeloz.
Quātū at̄ ad h̄am̄ significat sibi an-
 gelū ī hoīs apparuisse figura. **E**t est
 structura muri ex lapide iaspide.
Hoc est qd̄ apls petrus hortat̄. **E**t
 vos t̄p̄ lapides v̄niū sup̄edificam̄
 domus spūales. **I**psa vō ciuitas aurū
 mūdū silis v̄tro mūdō. **E**cclā auro
 figurat̄. que ī candelabris aureis
 et stalis p̄t̄ sap̄e cultū sepe cōp̄ta
 desc̄bit̄. **V**itrū vō ad fidē v̄ri v̄ctu-
 lit. quia qd̄ foris videt̄. hoc est et
 itus. et nichil simulacū est et non
 p̄spiciū ī scis ecclē. **P**otest et ad illū
 tēpus referri. quo sibi cogitatio cō-
 t̄vite ī alterutrū p̄spiciēt. **D**ela-
 vāt̄. **F**ūdamētā muri ciuitatis oī
 lapide p̄cioso ornata. variōz nōbz
 lapidū vel sp̄s v̄tutū vel ordo vel
 diuersitas idicat̄. q̄bz tota ih̄lm̄
 celestis exeruit̄. **D**ifficile est ē ī sin-
 gulos q̄t̄s florē v̄tutibz. **D**eniq;
 ysaias cū ei9 ornata desc̄ribēt ciui-
 tatis. dicens ecce ego sterna p̄ ordine
 lapides tuos. et fūdabo te ī saphiris.
 et reliqua. statū q̄ exponēs s̄bicitē.
Vniuersos filios tuos doctos a dno.
Fūdamētū primū iaspidis. **I**aspidū
 multa s̄t genera. **A**lius ē viridis
 coloris et fictus quasi floribz appa-
 ret. alius smaragdū habēs s̄llicitudīz
 sed crassi coloris. quo oīa fantasma-
 ta fugari autumāt. alii m̄ui et
 spume marinoz fluctū quasi mixto

cruore obiectas. **P**iaspide ergo fi-
 dei vigor immercabilis idicat. que
 dñice passiois sacramento p vnda
 baptismatis ibuit. atq; ad oēs spi-
 ritualiū grāu flores proficiētibus
 termis iūruit. **H**ac ei qui habuit.
 vanos tumores fugat. memēte
 bti petri apli. aduersarij vō dyabo-
 lus tñ leo rugies cūit querēs que
 deuoret. cui resistit fortis i fide. **E**t
 potest cū sponsa dicē. **D**ilectus me-
 candidus & rubicundus. **V**nde me-
 to ex hoc lapide et hic structura mu-
 ri. et apud ysaya pugnacula eide
 ciuitatis muniūt. pariter & ornāt.
Scob saphirus. **H**uius lapidis
 colorē pariter & sacramētū moyses
 exposuit. cū dei habitū desebes dicit.
Sub pedib; ei; qd opus lapidis saphiri.
 et qd celū cū ferētū est. **E**zechiel qd
 dicit. qd locus i quo thron; dei
 sit. similitudinē saphiri habeat. **E**t
 glā dñi i hoc colore cōsistat. qui por-
 tat ymaginē supcelestis. vt qui tal
 est cū aplō possit dicē. nrā queratio
 i celis est. **Q**ui i radijs pūctus solis
 ardere ex se fulgore emittit. **Q**uia
 celestib; sep itatus scōy anim; di-
 uini lumis cotidie radijs inouat.
 pūctior quodāmodo et audētor
 etna p quirit. **Q**ui p' qui
 veda psuadet. **N**ā qd i rubro ma-
 ri reperiri dicit. significat p dñi
 passionē & sacri baptismatis la-
 uacru mētes mortaliū ad presu-
 mēda celestia sblimēter erigi.
Tertius calcedonius. **Q**uasi
 ignis lucerne pallēti specie renitet.

et habet fulgore sub dno. nō in domo.
Quo demōstrant h; qui celesti de-
 siderio sblimi. homib; tamē latet.
 et qd i abscondito ieiunū. eleosinā.
 pcesq; suas agūt. **S**ed cū vel docti-
 ne vel alijs scōy vlib; i seruicuri.
 i publicū procedē iubēt. mox quid
 fulgoris itus gesserit ostēdit. **N**ā qd
 sculpturis resistē. radijs at solis ita.
 vel digitor; attritu si exardeat. pa-
 leas ad se rape dicit. talib; mēto
 dgruit qui a nullo suā fortitudinē
 vinci pmittētes. ipi qd singilozes
 quosq; i sui lumis ardoris q; iura
 quigūt. **D**e quoz vno dicit. **I**lle
 erat lucna ardes & lucēs. **A**rdes vi-
 delicet amore. lucēs sermo. **L**umē
 ei vntū suarū iterne caritatis oleo
 ne deficiat semp refouēt. et qd' apd'
 vāsamonas que est ethiopic pūcia
 nascit. idicat eos s' ardēte fauore
 dilectiois. fama tamē obscura qua
 migrati cute sorderē. **Q**uartus
 smaragdus. **S**maragdus nimie
 viriditatis est. adco vt herbas virē-
 tes frōdes q; gēmas etiā superet oēs.
 ificies cūra se viriditate repūctū
 aere. qui mero et viridi proficit
 oleo ipūis natura ibuat. **C**ui; genē
 plurima. sed nobiliores scithiri. se-
 cūdu locū tenēt bractriani. terciū
 egiptij. **S**ignificat at aiās fide sep
 virētes. que quo magis aduersitate
 soli quā frigora scithie designat accep-
 tane. eo amplius hēditatē imeres-
 sibile et etnā conseruatā i celis. et
 mēte cōcipe sperādo. et i pxiōs sata-
 gūt spargē pdicādo. que etiā calice

dñice passiois. et interne pingue-
 dine carientis que p̄ sp̄m sc̄m dat̄.
 ad ḡceptū mūdi proficiūt. **H**ys eiꝝ
 q̄ lapidis p̄ia. tellus pulcherrima
 ratiōe congruit. **T**ellus locuples. sed
 inhabitabilis. **N**ā cū gēmis & auro
 affluat. grīphes tenet vniuersa. ali-
 tes ferocissimi. vel potius fere vola-
 tes. **S**ūt ei quadrupedes. et corpe q̄dē
 leonibꝫ. capite v̄co & alis aquilis si-
 milime. **A**rimaspi cū hys dimicāt.
 qui vno oculo ī fronte medio ferūt
 īsignes. vt accipiat hos lapides nū-
 ra cupiditate et feris ~~v̄p̄m̄~~ ra-
 piētibꝫ. et arismas custodiētibus.
Hac ei trā virtutū thesauris abundā-
 tē adierat psalmista cū dicebat. **E**cce
 elongaui fugiēs & māsī ī solitudine.
 id est. a mūdi illecebris aīos elongā-
 do s̄beraxi. **I**n hac cōtrariās sibi bestias
 offenderat. cū ip̄ecās ait. **A**uta fiat
 labia dolosa. q̄ loquit̄ adūq̄ iustū ī
 quitatē ī supbia & ḡceptū. **I**n hac q̄
 gazas desiderabiles venire se manifestat
 bat cū admiratiōe delectabili secutꝫ
 adiūget dices. **Q**m̄ magna multi-
 tudo dulcedis tue dñe quā abscondisti
 timētibꝫ te. et cetera vsq̄ ad finē psal-
 mi. **C**ōtra huiꝫmodi alites semē di-
 uinū verbi nobis pr̄cipere anhelātes.
 quiq̄ sc̄oꝝ īvigilāt. simplici p̄ celeste
 desiderū intēsiōe q̄ vno oculo admirā-
 di. vt gēnā fidei ceterarūq̄ virtutū
 īuestigare & offendē queat. **Q**uo ei
 queq̄ virtus celsior est. eo pauciores
 habet cultores. grauiorēq̄ ab imūdis
 sp̄iritibꝫ p̄secutionē tolerat. **Q**ui velut
 grīphes hōuēdi. meritoꝝ deiectione

terrestres. sed sup̄ba mētis altitudine
 volucres. diuicias sp̄uales nō sibi ad
 vsū possidē. sed hōibꝫ auferre īdeser-
 so labore decerūt. **E**t quia tanta fi-
 dei sublimitas p̄ euangelicū mūdo ī-
 notuit. apte p̄t̄ quatuor euāgelij
 libros quarto loco smaragdus pōit̄.
Quintus sardonix. **H**ic ex onice cā-
 die. et sardio rubore trahēs. ab v̄t̄
 sardonici nomē accipit. **S**ue at ge-
 nera ei plurima. **A**lii ei fere rubore
 similitudinē tenet. **A**lii q̄ p̄ hūanā vn-
 guē sanguis emicat. bicolor appa-
 ret. **A**lius tribꝫ coloribꝫ subterius
 nigro. medio candido. superius mīneo
 consistit. **C**ui q̄p̄t̄ hōies corpis pas-
 siōe rubicūdi. sp̄ puritate radiat.
 sed mētis sibi nec hūilitate desper-
 ti. cū ap̄lo p̄testātes. **E**t si exterior
 homo n̄ corrūpit̄. sed tamē interior
 renouat̄ de die ī die. **E**t iterū nichil
 michi conscius sū: si nō ī hoc iustifi-
 catus sū. **I**te psalmista. **Q**uāquā
 ymagie abulet hō. id est. de v̄tute
 mētis. tamē vane gēuabat̄. id est.
 de īfirmītate carnis. que q̄m et
 passio ī corpis īfirmītate versat̄.
 qui ei occidit corpus. aīam at non
 possit occidē. **E**t hūilitas de ^{corpis} corpis
 fragilitate descedit. cū dicit̄. **I**nfe-
 lix ego. **O** hō. **Q**is me liberabit
 de corpore mortis huiꝫ. **R**ecte
 sardonix quēto fūdamēto īteritur.
 nā corpꝫ n̄m̄ q̄q̄ sensibꝫ subsistē
 certū est. **S**extus. sardius. **S**ar-
 dius q̄ ex ītegro sanguine coloris
 est. m̄m̄ glām significat. de qua
 dicit̄ p̄iosa ī ḡsp̄cū dñi mors sc̄oꝝ

ei⁹ merito sexto loco positus. cū dñs
nr sexta etate scli incarnatus. et sex/
ta feria sit pro totius mudi salute
crucifixus. **S**eptim⁹. crisolitus.
Crisolitus lapis quasi aurū fulget. sin/
tillas habes ardētes. Cui⁹ specie figu/
rāt. hii qui itellcū supne vereq; sa/
piētie fulgētes. verba exhortatiōis
i p̄xios. vel etiā v̄tū signa q̄i sin/
tillas emittūt. Quosq; vt arator ait.
mētib⁹ iustar amor. sermonib⁹ estuat
ardor. v̄d' quia solo spūalis gracie
munē gerit. dētissime septio
fundamēto crisoliti⁹ est. Septiformi
ei sepe nūō. solet sp̄i s̄i grā figu/
rari. De quo supra dicit. Et a spi/
ritib⁹ qui i sp̄i throni ei⁹ septē
sūt. Cui sensui etiā q̄sonat hoc qd' ei⁹
lapidis gen⁹ qdā cerulei viridā/
tis q; coloris iucit. Vnde et apud
hebreos a marini coloris similitudine
thausis appellat. Viror q̄ppe ad ite/
gritate fidei que tūcū sapiētie
dicit. aqua v̄o tropice ad sp̄m s̄m
p̄tinet. dno attestatē qui ait. Qui
credit i me sicut dicit scriptura. flūa
de v̄tū ei⁹ fluēt aque vite. hoc
at dicebat de spū. q̄ accepturi erāt
ardētes i eū. **O**ctauus berillus.
Berillus est quasi q̄sideres aquā
solis fulgore prūllā. rubicūdū ac
decorā reddē colore. Sed nō fulget.
nisi i sexangulā formā poliēdo
figuet. Repūllū ē angulozū
splēdori illiq; acuit. Significat
hoies igenis qdē sagaces: sed am/
plius a supne grē lumie refulgē/
tes. Nā qd' aqua sensus altitudiez

designet salomon testis est qui ait.
Aqua profunda. verba ex ore viri.
Sed nō est p̄fū fulgoris vel huāna
vel etiā diuina sapiā. nisi opm q̄
q̄sumatio s̄bnectat. Nā senario se/
pe nūō. p̄fectio desigē. actiōis. maxie
cū i hoc nūō. mudi hui⁹ sit opus cō/
sumatū. Nōq; tenētis manū ad v̄tē
dicit. p̄culdubio patet. quia q̄s̄q;
s̄o v̄ro quigē. ei⁹ nimirū bene/
quiesatiōis igne cremat. **M**onus
topazius. Topazius lapis. quātū iuc/
tione rarus: tantū meritiū quātitate
p̄ciosus. Qui duos fert. habē colores.
Vnū autē purissimū. et alterū ethe/
rea claritate relucētē. pinguedo ro/
sea. v̄cūdaq; puritas vicin⁹ lapidi
crisoprasso magnitudie vel colore q̄
maximū lampat. cū solis splēdore
p̄cutit. oēm gemarū superis p̄cio/
sissimas claritates. i aspen suū sin/
gulariter p̄notas oclōz cupidissimā
voluptate. que si palire velis. obscu/
ras: si nature p̄rie relinquant. irra/
diat. Hec regib⁹ ipis fert. esse mira/
bilis. vt iter diuicias suas nichil se/
simile posside q̄gnoscat. Cui⁹ pulcher/
rima nature qualitas. q̄replatiue
vite decori dignissime q̄pat. Hāc
ē reges s̄i. quoz cor est i manu dei.
cūctis bonoz opm diuicijs. vniuersiq;
v̄tutū genū merito p̄ferūt. i eāq;
maxie pure sue mētis itūtū acieq;
dirigētis. tato ardēt⁹ celestis vite
dulcedine aīo q̄lectētes: q̄to frequ/
tius supne gracie fuerit splēdore
p̄cutit. **H**abet ergo s̄i viri aureū
colore ex iterne flāma caritatis.

habet et etheri, **¶** Ex supne grē
 platioē dulcedis, qui sepe pntis soli
 turbine velut attritu lime vilescit.
Nō ei facile potest animus vno eodēq;
 momento, frenis laborib; evapnis,
 curisq; fet doloub; agi: et illa vite
 celestis gaudia tranquille mētis statu
 delectatus īneri: qñ potiq; gemiscē,
 do pclamat. Turbatq; est īqēs pre ira
 oclis meis, ī veteravi it' oēs īmicos
 meos. **¶** Qd' vō ī insula thebaide ā
 topazion appellat' vnde et ipē nomē
 accepit īcarī dicit'. Dupliciter itelligē
 dū est, qz et ille pripue, idz egiptioy
 regioēs monachoy gregib; abūde.
Et qñq; soli iusticie vicinus habita
 uerit: etheri nimirū lumis fulgore
 colorat'. **E**t pulchre sicut ī octavo or
 die artine vite pfectio: sic ī nono spe
 culatiue suauitatis gēma potē'. **S**i
 ue quia **¶** nouē ordies angeloy
 quoy vitā imitat' ī scriptura scā re
 periat'. siue quia a pfecte bñtūdis
 denario vno tantū vt ita dicit' gradu
 mortis abest, cui sumo desiderio p̄heta
 suspirās aiebat. **I**deo dilexi mādata
 tua sup aurū et topazion, id est, sup oēs
 p̄bate actiois claritatē, sup que oēm
 que ī hoc silo fieri potyt grēplatiū gau
 dii s̄b limitatē, dulcissimo mādatoꝝ
 tuoy delectat amore. **¶** Quoy p̄mū
 et maxlmū est, quoy p̄mū est, diliges
 dnm̄ deū tuū ex toto corde, tota aīa, to
 ta v̄tute. **¶** Qd' nō nisi ī illo celestis reg
 ni culmine aditegrū p̄fici posse cer
 tissimū est. **¶** Declin' crisopassus,
Crisopassus est viridis aureaq; **¶**
¶ mixture. **¶** Quidā etiā purpureū

iubar trahēs, aureis īteruenientib;
 guttis. **¶** Nasit' at' ī india, qui signi
 ficat eos qui viriditate etne p̄rie
 p̄fere caritatis fulgore promittētes,
 eā etiā purpurea martiry sui luce
 patefaciūt. **¶** Qui qm̄ ī eo qd' p̄ntē
 vitā despiciūt, etnā glām p̄ferūt;
 dnm̄ ī carne apparētis exēpla sequūt'.
¶ Iā velut ī india, idz p̄pe solis ortū
 meritoꝝ suoy fulgur ostendūt. **E**t
 quia velut sol ī regno p̄ris fidge,
 regiq; suo cui nō q̄patūt: tūc reg
 nare q̄siderātes expectāt: iūve ī
 decimo loco s̄t positi. **¶** Denariā ē
 quo dñice vince cultores remunē
 rat': etnī regis p̄cipiēda ymago
 figurat'. **¶** Vbi qd' ī nono gradu nō
 potēat p̄fira dilectioē dī et p̄ximī
 p̄ oīa decalogus īplebit'. **¶** **¶** Vnde
 cing' iacētus. **¶** Iacētus ī ethiopia
 reperit', ceruleū habēs colorē. **¶** **¶**
 tim' qui nec rarus est nec densi
 tate obtūsus, sed ex vtrāq; cēpera
 mēto luere, et purificatū suauiter
 florē trahit. **¶** Hic at' nō rutilat eā
 liter: sed cū celi facie mutat'. **¶** **¶**
 no ei p̄spirans atq; gratus est, ni
 bilo corā odīs euanesce atq; mar
 cessit. **¶** Indicat at' aīas celesti semp
 itēritioē deditas, atq; āgelice quoda
 modo ḡtū mortalib; fas est que
 satioi p̄sequātes, q̄b; oī custodia dis
 cretiois cor seruare p̄cipit', ne v̄l
 nimia sensus s̄bilitate collentes,
 altioza se queat, et fortioza se sau
 tari audeat, glā ei dnm̄ celare v̄bā,
 idz, cruite de deo v̄l hōie xp̄o philo
 sophari, vel rursū desidia torpēre

ad firma fidei iura, atq; elemēta
 exordij sermonū dei relabant. qm̄
 potius via regia gradiētes. a dexte
 et a sinistris p̄ arma iusticie tutati
 p̄cedat. aptaq; t̄p̄is observatiā cū
 celo faciē mutates. suis isperōib; q̄
 dicat. siue ei mēte exordim; deo.
 siue sobriū sum; vob. Quasi ei iacētū
 nūbilo cēcidat; loq̄t. nō angustia
 mini i nob; angustiamū at̄ i v̄sce
 r̄ib; v̄s. Et iterū. Nichil ei iudi
 cium me scire it̄ vob nisi ih̄m xp̄m.
 et hūc crucifixū. Et q̄ i serena luce
 visus ait. Sapias at̄ loq̄mur iter
 p̄fco. ¶ Quod crim; ametistus.
 Ametistus purpureus est. p̄mix
 to violatio colore. et q̄ i roseo nitore
 quasda leuiter flāmulas fides.
 sed et q̄dā i purpura illig nō ex
 toto igneū. sed q̄ i v̄nū rubes ap
 parēt. Purpureus at̄ decol. celest
 tis regni habitū: roseus vō atq;
 violaciū. hūilē s̄rōy v̄cūdiā. p̄rio
 saq; mortē designat. quoz v̄iceli
 cet mēs p̄ncipaliter i s̄c̄m̄is erigit;
 etiā cū exterius p̄p̄ti abiecta cer
 nūt. dñi s̄p̄ iter aduersa me
 mor promissi. Nolite timē pusil
 lus grex. qz q̄placuit p̄i v̄zo dare
 vob regnū. Ad q̄ flāma caritatis
 nō ad se tātū iurē. sed ad ip̄os etiā
 p̄scutores sp̄ergētes. positis geni
 b; iplorat. dñe ne statuas illis hor
 pam. atq; iter calicē passiois bibē
 dū. illig potius v̄ni qd̄ letificat
 cor hoīs iugi recordatiōe debriat.
 qd̄ dñs s̄c̄m̄ nouū cū discipul
 suis i regno p̄is bibiturū eē p̄misit.

In iaspide ego fidei v̄riditas. i sa
 phiro sp̄ci celestis altitudo. i calce
 done flāma caritatis it̄cene figurat;
 In smaragdo at̄. ei qd̄ fidei fortis iter
 aduersa q̄fessio. i sardonice s̄rōy
 iter v̄tutes hūilms. i sardonio reue
 redus martirū cruoz exp̄lim̄itū
 In crisolito vō sp̄ualis iter miracula
 p̄dicatio. i berillo p̄dicantiū p̄fca
 opatio. i topazio eozūde ardes gre
 platio mōstrat; Doro i crisoprasso.
 broy m̄m opus pariter et p̄miū.
 i iacūto doctoz celestis ad alta s̄ble
 uatio. et p̄t̄ i firmos. hūilis ad hu
 mana descēsiō. i ametisto. celestis
 sep regni i hūilū aiō mēoria desig
 nat; Singuliq; lapides p̄ciosi singu
 lis s̄t fūdamētis deputari. quia licet
 oēs p̄fca q̄b; ciuitas dñi m̄i i mōte
 s̄c̄o ei; ornat; atq; fūdat; sp̄ualis
 gratie sint luce fulgētes. alij tamē
 p̄ sp̄m̄ dat; sermo sapientie. alij sermo
 sciētie. alij gr̄a sanūtatū. alij genēa
 linguarū. alij fides i eodē sp̄u. et cetera.
 Cui; artifex et q̄ditōr. de; q̄ est fūdamē
 tū fūdamētōy. et p̄ nob etiā p̄ntifex
 fieri dignatus est. et p̄p̄ij sanguis
 hostia eiusdē memia ciuitatis ablu
 eret pariter atq; deditur. Oia q̄
 cūq; habet p̄i p̄ria possidet. Unde
 i p̄tore sumi p̄ntificis i dē lapides
 et ip̄i p̄iarcharū noib; is̄p̄t̄i iube
 bāt; i ponī. ut pulcherrimo m̄st̄eio
 p̄aderēt; oia sp̄ualia carismata.
 Que quiq; singuli s̄rōy v̄ v̄lri. cū
 et ex p̄te p̄cipiebāt i mediatorē dei
 et hom̄i hoīe ih̄u xp̄o pariter et p̄f̄e
 fuisse q̄pleta. Hec de lapidib; p̄ciosis

Epilogus:

copiosius fortasse q̄ comaticū tēp̄
 tandi gen̄g decebat videor exposuiss̄
 se. **N**ecessē eī eāt eorū naturas pa-
 trin̄q; diligēt̄ exponē. deīde sacramē-
 tū investigare sollicitius; sed et ordinē
 mōs q; p̄sequi. **Q**uātū vō ad ip̄am
 rei p̄fūditatē p̄tinet. vidor michi
 p̄ pauca et her̄ breuit̄ strictiq; dixisse.
 lectorēq; supplex exoro. vt si recto me-
 tramite viderit icessisse. agat deo
 gr̄as. si vō fecus q̄ volebā euēisse
 deprehenderit. errorī meo veniā me-
 cū a dno deprecet̄. **S**ed her̄ hactenq;
Videam̄ et reliqua. **E**t duodecī por-
 te: duodecī margarite s̄ p̄ singlas.
Dis gl̄a capitis refect̄ ad corpus.
 et sicut lux v̄ca q̄ illūcat oēm hoīez
 factis donauit lumē esse mūdī. sic
 et ip̄e cū sit margarita singularis
 quē negociator sapiēs veditis oībz
 emat. suas nichilomin̄g margari-
 tarū fulgori p̄parat. **E**t platva ciui-
 tatis aurū mūdū t̄p̄ vitrū pluidū.
Hiscē metallis plateas p̄pōit. q̄bz
 ciuitatē tā dixēat adornatā. **M**ulti
 et etiā vite latioris et inferioris sūmīs
 i ecclā cūcti v̄tutibus. et puritate mē-
 tis. et radio fulgēt op̄is. **E**t tēplū nō
 vidi i ea. **D**ns et d̄i op̄ tēplū illius
 est et agn̄g. **Q**uāuis ip̄e ciuitatē
 dixēri exstructā. nō i edificio tamē
 materiali significauit req̄e esse scōz.
 quoz ip̄e d̄i v̄nica dom̄g et lux et reges
 est. **E**t ciuitas nō eget sole neq; luna
 vt luceat i ea. **Q**uia nō lumē aut
 elemētis mūdī regit̄ ecclā: sed xp̄o
 etno sole deducit̄ p̄ mūdī tenebras.
Nā claritas dēi illūcabit eā. **S**p̄o et

lumine fruēmur ip̄zā. qua nē regi-
 mur gradietes i via. eodē iformati
 iter bona malaq; discernim̄g. quo
 tūc b̄rificenti. sola que bona s̄ cernem̄g.
Et ambulabūt gētes p̄ lumē eīg. **S**ig-
 nificat qd̄ idē ip̄e agn̄g nē sit pe-
 regrinātib̄g via. qui tūc ciuibz
 vita. **E**t reges t̄re afferēt gl̄am
 suā et honorē i illā. **R**eges h̄it sp̄u
 les dicit: qui cūctas v̄tutū suarū
 diuicias ecclē gferāt laudibus.
Et porte eīg nō claudēt̄ p̄ diē. nox
 eī nō ēit illis. **L**umē agni p̄teritū.
 p̄mo ip̄m p̄o lumē sempiterno
 i illa ciuitate s̄blato noctis t̄p̄e
 memorat futurū. **Q**d̄ at porte
 nō claudēt̄: pleissimē securitatis
 idiciū est. **N**ō eī ibi iā dicit̄. v̄gi-
 late et orate ne itretis i tēptationē:
 sed potius vacate et videte quā ego
 sū d̄i. **E**t afferāt gl̄am et honorē
 gētiū i eā. eo qd̄ ex oībz gētibz
 ggreganda. **N**ec iterabit i ea ad̄
 coiūnatū. **I**lli q̄ t̄p̄is describit̄ et
 desciā. quādo iā malis de medio se-
 gregatis. salū cū p̄p̄o xp̄o homines
 nabūt. **S**ed et nō oīs mūdus imūd̄g
 et mēdax nō est i ecclā. nec videt lu-
 mē ciuitatis dēi qui eā odit. quia
 tenebre excauerūt oculos eīg.
Et ostēdit michi fluiū aque vite.
 splēdidū t̄p̄ cristallū. p̄cedere de se-
 de dēi et agni. **I**n fluiū vite ciui-
 tatis medio meante. nō adhuc ce-
 lebratio idicit̄ baptismi: sed fruct̄
 iā illis reuelabit̄ sacramētū. **N**o-
 do et ecclā seminat i sp̄u: vt tūc
 de sp̄u metat vitā etnā. **E**t ex

utraq; pte flumūs lignū vite. Lignū vite circa fontē vite cernit^r. qd' siue glām scē crucis. siue dnm̄ ih̄m̄ xpm̄ interpretat̄. iā et ante baptisma reuelant̄ ī veteri testamēto. et nūc baptismi clarēscere misterio. celesti fructu scōs ibuit. **Et** ei aliud nomē est sibi celo datū hoībz. ī quo oporteat nos saluos fieri. **Idē** q̄m̄ lignū qd' ioh̄es ī aurea ih̄m̄. moyses ī paradiso flore desēperūt. salomon dixit. lignū vite est amplectētibz eā. **Hūc** flūuū puo iordanē figurasse. vltima quē moyses plis monuit salutis. et itra quē etiā repromissiois ih̄c aperuit. **Itē** nēs fructū duodecī p̄ mēses singulos redēs fructū suū. **In** duodecī mētibz. omē tēpus īsinuat. vite scilicet illi vbi dicit^r. et annū tuū nō deficiet. Et iterū. **Erit** mēsis ex mēse. et sabba rū ex sabbaro. **Ubi** prescō dnm̄ vultz. etna sanitas. etnus vite cibus est. **Potest** et simplicit̄ intelligi. qd' p̄ docē nā duodecī aplōz aux xpi fructificet. **Et** folia ligni. ad sanitatē gētū. **Si** fructz merces bte immortalitatis accipit^r. tē folia p̄ctius intelligit^r tantus. qd' ī sanitate cadat felici iā sorte canētibz. **Ibi** ē gētū curatio vera. redēptio plena: felicitas sempiterna. **Et** videbūt faciē ei. **Premiū** fidei nobis visio dei seruat^r: qd' sumū esse bonū philippus intelligēs ait. **Dne** ostēde nob' p̄m̄ et sufficit nobis. **Sol** licite ei fuerat gmedandū hoc scōs visuros et habituros specie: qd' cre dūt viuetes ex fide. **Et** nomē eius ī frontibz eoz. **Confessio** noīs scī nē

inter hostes seruata: tuō victores ī p̄m̄ glōrificat. **Et** nox vltima nō ē. et nō egebit lumē lucerne. neq; lumē solis. qm̄ dñs illuminat illos. **Nō** ibi firmitas corpm̄. vel quiete noctis vel ignis eget lumē. quando ēit de q̄ oīa ī oībz. qui est lux v̄a. et regēs etna scōz. **Que** si ad allegoriā verba referas. nō ibi p̄harū exhortatio. nō legis p̄dicatio necessaria. que nūc lucerna esse dicit^r. ī obscuro loco. quā ī dei ḡreplatiōe rebz expletis. tenet^r p̄fecta p̄missio. **Et** dixit michi. **Hec** verba fidelissima et vera s̄t. **Nō** de ioh̄is diffidentia dubitabat. sed verā visionē oī ecclē ī qua et p̄m̄los futuros nouerat gmedabat. **Et** dñs de q̄ spiritū p̄harū misit angelū suū. **Nō** dubites iqt de p̄sona monētis. de q̄ et ip̄e qui sp̄e p̄harū celesti sollet ibuere visioe. **hēc** me misit tibi p̄mōstrare futura. **Et** edē seruis suis que oportet fieri cito. **Docuit** se vt dicit om̄i genēaliter vtilia p̄spexisse. **Hōs** qui seruat verba p̄phetie libzi huius. **Et** ego ioh̄es qui audiui et vidi hēc. subaudit^r. beatus sū. **Sic** et beatus dionisius alexandrinus hos versiculos connectit. dū q̄busdā hētibz ex huius libel li p̄ occasioē surgētibz et errore redargueret. et ei dē p̄phetie sensū ab om̄i nūbilo carnalis itelligētie purgatū. ad etna celestia p̄missa trāfferet. **Cecidi** vt adorare ante pedes angeli qui michi hēc ostēdebat. **Aut** semel factū iterauit. qd' cohibitus est nō est ausus repetē: aut magno visionū stupore p̄cussus. adorare se voluisse iterū ḡfiter^r. **Conseruus** tuus sū. et

Firm tuoy. **N**ota quoties et prophetam
 iohem. et huc "pphetam" librum nominet.
Multum huic cum prophetis concordia.
 nec in sensibus tantum. sed et in verbis.
Quod et hic ysaias. quod zacharie. aliorumque
 prophetarum versus inuenies. **R**e signave-
 ris verba prophetie libri huius. **T**empus ei
 ipse est. **F**uturo propinquante iudicio ma-
 nifestari oportet divina precepta. atque
 iudicia atque promissa. quorum observa-
 tione premia mites accipiant. negligenti-
 tu pena contumaces iurrant. **Q**ui
 nocet nocet adhuc. et qui in sordibus est
 sordescat adhuc. **O**cculta hic dei iudi-
 cia. sed iusta demonstrat. quibus mali-
 hoses in peius proficere permittit. id est
 studere ad summam nequicia. ut posset
 iustum iam venire iudicium. **H**uc illud si-
 mile est. **A**ut facite arborem bonam et
 fructum eius bonum. aut facite arborem ma-
 lam et fructum eius malum. **E**go sum alpha et
 omega et nouissimus. **I**n re verbis diuini-
 tate. in re suscepta humanitate desinit.
 principium sine termino. quod crebro in
 hoc libro repetitione firmat. sive ut
 unigenitum tota trinitas timeat.
 que per prophetam dicit. **A**n te me non est
 formatus. et post me non erit. **V**t
 sit partus eorum in ligno vite. **D**ignum primum
 stolis candidis. id est vite immaculate
 permittit. videlicet ut domini aspectum qui est
 vita eterna potiant. **B**oni et mundi corde.
 quoniam ipsi deum videbunt. **E**t per portas intrant
 in ciuitatem. quoniam dominus seruat man-
 data dicens. **E**go sum ostium. per me si quis
 intraverit saluabitur. et ingredietur et egre-
 dietur et pasqua inueniet. **H**ec utique pas-
 qua que et hic permittit. id est lignum

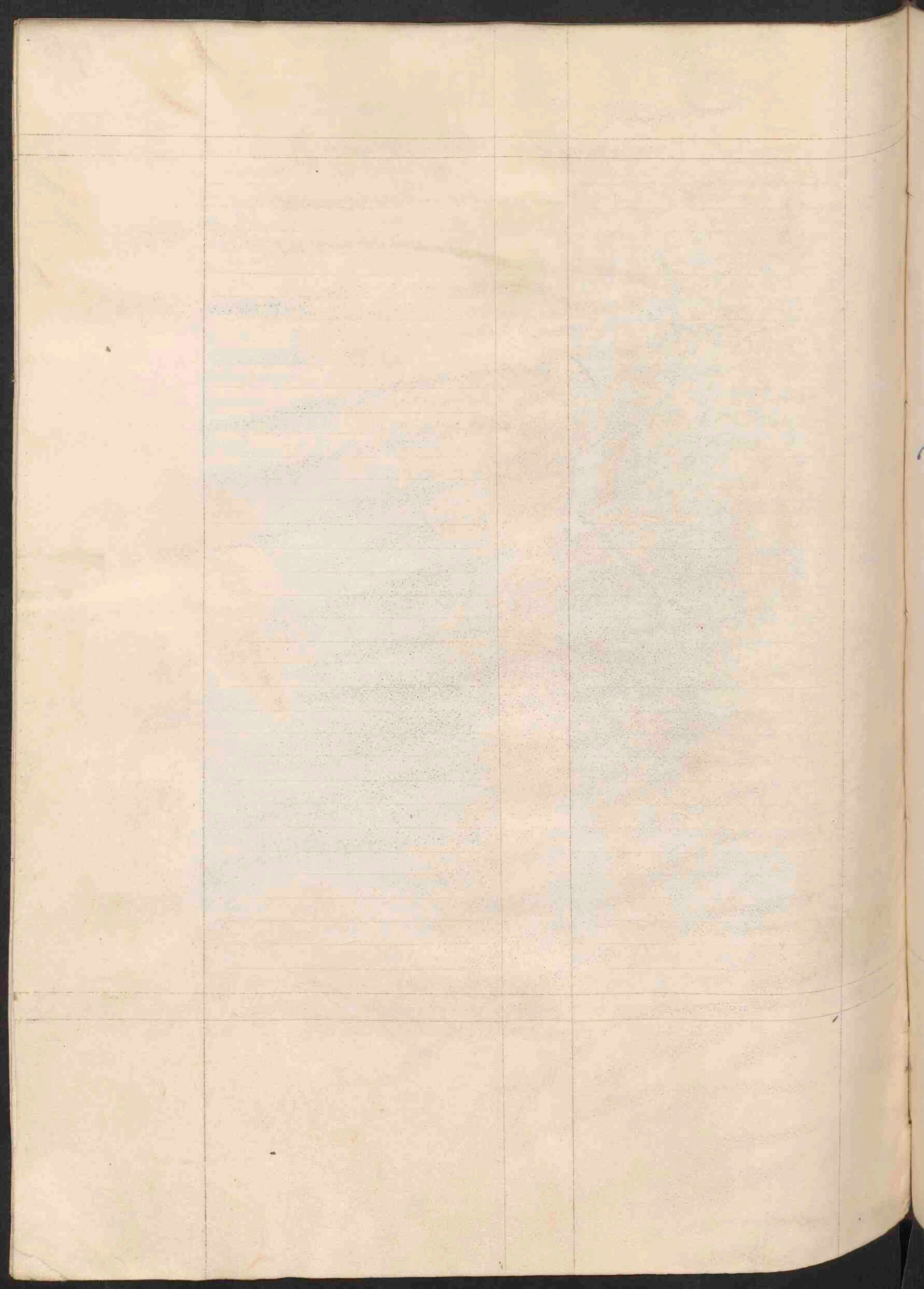
vite. huius pendulibus per portas intrant in ci-
 uitem. portas scilicet iusticie. quas sibi
 psalmista postulat aperiri. **Q**ui autem
 aliunde temptat ascendere. ille fur est et la-
 tro. **D**e quibus et hic scribitur. **F**ores carnes et
 benefici et impudicia et cetera. **I**nter
 rabies improborum. et nunc extrinsecus et
 clam temptat. et cum intraverit in prefamili-
 lias. et factis secum intrantibus ad nuptias
 clauserit ostium. tunc incipiet foris stare
 et pulsare ostium. **E**go sum radix et genus
 dauid. **G**emina hic persone sive natura
 expressit. quod idem factor sit secundum di-
 uinitate. qui factus est ex semine dauid
 secundum carnem. **Q**ua dominus questione in
 deis in euangelio preponit. quomodo
 videlicet christus filius sit dauid. cum eum
 dauid in spiritu suo vocet dominum. **S**tella
 splendida et matutina. **Q**ui post noc-
 tem passionis viuus apparens. lumen
 resurrectionis et vite. verbis et exemplo
 factis ostendit. **D**e quo ad beatum iob dicit.
Nunquid producis luciferum in tempore suo. **E**t
 spiritus et sponsa dicit veni. **C**aput et corpus
 ecclesie singula membra cohortantur ad fi-
 dem. **E**t qui audit dicat veni. **Q**ui quis
 eternum in mente. fidei vel caritatis lu-
 men precipit. ad hoc alios vocat. **Q**ui
 vult accipiat aquam vite gratis. **S**ic
 liberum vincit et arborem dicens. qui
 vult accipiat. ut gestis gratia predicet
 in eo quod sequitur. aquam vite gratis. nul-
 lis viris meritis prederitibus. et ipsum
 esse velle dei donum est est. **S**iquis ap-
 posuerit ad hoc. apponet deus super illum
 plagas scriptas in libro isto. **H**ec propter
 falsatores dixit. non propter eos simpli-
 citer. qui quod sentiunt dicunt in nullo

appheria mutilata. Dicit q̄ testimo-
 niū phibet ipōz. Etiā veis cito.
 Iē xp̄i testimoniū phibet. qui se
 ecclē v̄turū annūciat. Cui more cā-
 tici cāticoy ecclā deuote respondet.
 Amen. Veni dn̄e ih̄u xp̄e. Que co-
 tidie clamat orās. Adueiat regnū
 tuū. Et i psalmo. Psallā q̄ itelligū
 i via imaculata quādo veies ad me.
 Gr̄a dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i cū oibz vob̄s amen.
 Tant pelagiani. et sua v̄tute fidēs.
 dn̄i se gr̄a priuet. Aplō at paulo
 p̄fidū querere et dicere. q̄s me libera-
 bit de coipe mortis huius. respōdeat
 ioh̄es nois sui memor et dicat.
 Gr̄a dei p̄ ih̄m xp̄m dn̄m nr̄m. Et ne
 sibi donatiste de singulari dei mu-
 nere blandiat̄: audiat. qd' cū gr̄az
 dei q̄mēdaret quasi vale ultimū
 adiecit. cū oibz vob̄s amen. Ex-
 plicito tandē tanto tūqz periculoso
 labore. suppliciter obnixeqz deprecor.
 ut si qui nr̄m hoc opusculū lectioē
 vel trāsc̄ptioē dignū dixerit. aucto-
 re q̄ op̄is dn̄i cōmēdare memi-
 nerit. ut qui nō solū michi. sed q̄
 illis laborauerū. illorū vicissim
 qui meo sudore fruēt̄ votis pre-
 cibusqz remunerer. ligni vite cuiqz
 eos aliquatenus odore ~~famaqz~~ asper-
 si fama qz aspersi: suis me me-
 ritis faciat visu fructuqz potiri.

**Explicit explanatio venerabilis
 beate presbiteri i apocalipsim ioh̄is.**

The first part of the book is devoted to a general
 description of the country and its inhabitants.
 The author describes the various tribes and
 their customs and manners. He also mentions
 the different religions and languages spoken
 by the people. The second part of the book
 contains a detailed account of the history of
 the country from the earliest times to the
 present. The author relates the various wars
 and revolutions which have taken place and
 the different governments which have been
 established. The third part of the book
 is a geographical description of the country
 and its various parts. The author describes
 the mountains, rivers, lakes, and seas, and
 the different climates and seasons. The fourth
 part of the book is a collection of anecdotes
 and stories which are interesting and amusing.
 The author relates the various adventures and
 exploits of the heroes and heroines of the
 country. The fifth part of the book is a
 collection of poems and songs which are
 written in the language of the country. The
 author has translated these into English and
 has added some notes to explain the meaning
 of the words and phrases. The sixth part
 of the book is a collection of letters and
 documents which are of great value and
 interest. The author has translated these
 into English and has added some notes to
 explain the meaning of the words and
 phrases. The seventh part of the book is
 a collection of recipes and medical prescriptions
 which are of great value and interest. The
 author has translated these into English and
 has added some notes to explain the meaning
 of the words and phrases. The eighth part
 of the book is a collection of laws and
 regulations which are of great value and
 interest. The author has translated these
 into English and has added some notes to
 explain the meaning of the words and
 phrases. The ninth part of the book is a
 collection of customs and manners which are
 of great value and interest. The author
 has translated these into English and has
 added some notes to explain the meaning
 of the words and phrases. The tenth part
 of the book is a collection of names and
 titles which are of great value and interest.
 The author has translated these into English
 and has added some notes to explain the
 meaning of the words and phrases.

The first part of the book is devoted to a general
 description of the country and its inhabitants.
 The author describes the various tribes and
 their customs and manners. He also mentions
 the different religions and languages spoken
 by the people. The second part of the book
 contains a detailed account of the history of
 the country from the earliest times to the
 present. The author relates the various wars
 and revolutions which have taken place and
 the different governments which have been
 established. The third part of the book
 is a geographical description of the country
 and its various parts. The author describes
 the mountains, rivers, lakes, and seas, and
 the different climates and seasons. The fourth
 part of the book is a collection of anecdotes
 and stories which are interesting and amusing.
 The author relates the various adventures and
 exploits of the heroes and heroines of the
 country. The fifth part of the book is a
 collection of poems and songs which are
 written in the language of the country. The
 author has translated these into English and
 has added some notes to explain the meaning
 of the words and phrases. The sixth part
 of the book is a collection of letters and
 documents which are of great value and
 interest. The author has translated these
 into English and has added some notes to
 explain the meaning of the words and
 phrases. The seventh part of the book is
 a collection of recipes and medical prescriptions
 which are of great value and interest. The
 author has translated these into English and
 has added some notes to explain the meaning
 of the words and phrases. The eighth part
 of the book is a collection of laws and
 regulations which are of great value and
 interest. The author has translated these
 into English and has added some notes to
 explain the meaning of the words and
 phrases. The ninth part of the book is a
 collection of customs and manners which are
 of great value and interest. The author
 has translated these into English and has
 added some notes to explain the meaning
 of the words and phrases. The tenth part
 of the book is a collection of names and
 titles which are of great value and interest.
 The author has translated these into English
 and has added some notes to explain the
 meaning of the words and phrases.



Incipit prologus tractatus venerabilis beati in septem epistolas canonicas.

iacobus. petrus. iohes. iudas. septem epistolas
 ediderunt: quas ecclesiastica consuetudo
 catholicas. hoc est. uniuersales cogno-
 minat. In quibus ideo prima epistola iaco-
 bi ponitur: quia ipse iherosolimorum regem
 suscepit ecclesiam. In cathalogo a-
 plorum porces solet nominari iacobus et petrus
 et iohes: unde fons et origo euangelice
 predicationis incipiens. et per orbem diffusa
 est uniuersum. cuius cathedre dignitatem
 etiam paulus apostolus in notando venerans
 ait. Iacobus. cephas et iohes qui vide-
 bantur columine esse. Vel certe quia ipse
 duodecim tribubus israel que prime cre-
 diderunt suam epistolam misit. merito
 hec prima poni debuit. merito pe-
 trus secunda quia esse electis aduenis.
 qui grece dicitur petrus. hoc est. eis
 scripsit. qui de gentilitate ad iudaismum.
 de iudaismo ad electionis euange-
 lice gratiam conuersi sunt. Merito iohis
 epistola tertio loco sit posita: quia hijs
 scripsit ipse qui de gentibus crediderunt: cum
 nec natura nec professione iudei existi-
 tisset. Denique multi scriptorum ecclesiasticorum
 in quibus est sanctus athanasius alexandri-
 ne presul ecclesie: primam eius epistolam scriptam
 sit ad parthos ecclesie testantur. Merito
 iude vltima est posita. quia quibus et
 ipse magnus: tribus tamen precede-
 tibus apostolis minor est. Vel quia ia-
 cobi prima scripta est epistola. deinde pe-
 tri. post eas iohannis. ideo uniuersaque
 quo ordine scripte sunt retinet. Constat enim
 quia beatus iacobus tricesimo post pas-
 sione domini anno. suum consummavit mar-

tyrum. petrus tricesimo octauo. hoc est
 vltimo anno neoronis passus est. et ipse
 in sedem sua scribit epistola. Certus sum. quia
 velox sit depositio tabernaculi mei. sed
 per et dominus noster ihesus christus significauit michi
 per reuelationem. Unde patet. imminere
 passione hac scripsit epistolam: cum multo
 ante iacobus migrauerit ad deum. Neque
 vobis epistolas eius que uidebat ab iure separari.
 quibus eisdem scripsit ecclesie. Porro iohes multo
 post tempore suas epistolas et euangelium scripsit:
 quoniam post occisionem domitiani reuersus
 de exilio. turbata se absente per hereticos
 repperit ecclesiam. Quos in epistolis percutiens:
 sepe cognouit antitypos. Explicit
prologus. Incipit epistola beati iacobi apostoli.
 cum tractatu venerabilis beati presbiteri.

Iacobus dei et domini nostri ihesu christi
 seruus: duodecim tribubus que sunt
 in dispersione: salute. Dixit hoc
 de iacobo apostolo paulus. Iacobus
 cephas et iohes. qui uidebantur
 columine esse. dexteram dederunt michi et
 barnabe societatis. ut nos in gentibus.
 illi autem in circuncisione erant sicut partes col-
 loquedo doce: sic et absentes per epistolam
 solati. instruere. increpare. corrigere.
 Duodecim igitur tribubus que sunt in dispersione.
 Legimus occiso a iudeis beato stephano.
 quia facta est in illa die persecutio magna
 in ecclesia que erat iherosolimis. et omnes dis-
 persi sunt per regiones iudee et samarie preter
 apostolos. Hijs ergo dispersis. qui persecu-
 tione passi sunt propter iustitiam. mittit e-
 pistolam. nec solum hijs. verum etiam illis qui
 precepta fidei christi. necdum apostolus profici esse
 curabant. sicut sequentia epistole testantur
 necnon et hijs. qui etiam fidei exsortes

durabāt. qm̄ et ipam̄ ī credētib⁹ quā
tū valere p̄secuti ac p̄turbare stu
debāt. Quū tamē oēs ī dis̄ptioē sue
rūt. varijs casibus p̄ria p̄fugi. et ī
numeris redibus mortib⁹q; atq; erup
nis ubiq; erāt ab hostib⁹ pressi. si
cut historia ecclastica sufficēt̄ expoit.
Sed ī actib⁹ ap̄loy legim⁹ eos tpe
dn̄ice passiois longe lateq; iā fuisse
disp̄sos. dicēte lucā. Erāt at̄ ī ih̄lm̄
habitātes iudei viri religiosi ex om̄i
natioē que s̄b celo est. Quarū natio
nū plurimē noīacim̄ exp̄mūt̄ cū
s̄binfert̄. **Dardji** et medi et elamite
z q̄ habitāt̄ mesopotamiā. et cetera.
Itaq; iustos hortat̄ ne ī tēptatioibus
a fide deficiāt̄. peccātes at̄ castigat
et admonet ut a peccis se q̄tineant.
z v̄tutibus p̄ficiāt̄. ne īfructuosū si
bi. ymo etiā dāpnabile qd̄ fidei sacra
mēta p̄cepissent. reddatur. Incredu
los admonet. ut p̄itētia de necē salua
toris. ceterisq; quib⁹ īplicabāt̄. secle
ribus gerāt. an̄q; v̄ltio celestis vel
īvisibilit̄er v̄l etiā visibilit̄er irruēs
p̄cellat. **Om̄e** gaudiū existimare fr̄es
mei: cū ī tēptatioēs variās icideritis.
A p̄fectiorib⁹ īchoat verbū. ut p̄ oz
dinē p̄ueniat ad eos q̄ ip̄f̄os esse vi
debat corrigēdos: atq; ad p̄fectionis
culmē erigēdos. **Et** notādū qd̄ nō aut
simplicit̄ gaudete. v̄l gaudiū existima
te. sed om̄e iqt̄ gaudiū existimate cū
ī tēptatioēs variās icideritis. **Om̄i** gau
dio dignū arbitrami. si vos p̄t̄ fide
xpi tēptatioēs sustinē q̄tingat. **Hec** ē
grā. si p̄pter cōsciām dei sustinet̄ q̄ pa
tēs iuste. ut petrus ait. et coap̄ls

ei⁹ paulus. **Nō** s̄ p̄digne passiois
hui⁹ t̄pis: ad sup̄uētūā glām que
reuelabit̄ ī nob. **Et** ap̄li oēs ibant
gaudētes a cōsp̄cū filij: qm̄ digni ha
biti s̄t pro noīe ih̄i cōtumeliā pati.
Nō igit̄ q̄ristari debem⁹ si tēptati.
sed si tēptatioib⁹ superati fuerim⁹.
Sciētes q̄ p̄batio v̄re fidei patiētia
opat̄. **Ideo** iqt̄ aduersis tēptamū. ut
v̄tute patiētie discatis: et p̄ h̄ar ostē
de possitis et approbare. quia firmā
fidē future p̄ebutiois ī corde gesta
tis. **Neq;** huic loco cōtrariū putari
debet sed potius cōsonū ītelligi qd̄ pau
lus ait. **Sciētes** qd̄ t̄bulatio patiē
tia opat̄. patiētia at̄ p̄bationē. **Pa
tiētia** ei p̄bationē opat̄. quia cui⁹
patiētia v̄nā nō potest: ille p̄fect⁹
esse probat̄. **Qd̄** h̄ic q̄ cōsequēt̄
edocet̄ cū dicit̄. **Patiētia** at̄ opus
p̄f̄m̄ habet. **Et** rursū p̄batio fidei
patiētia opat̄. quia illa ratio facit
fideles p̄ patiētia exerceri: ut p̄ h̄ar
fides eoz q̄ sit p̄f̄a p̄betur. **Diqs**
at̄ v̄m̄ īdiget̄ sapia. postulet̄ a deo
qui dat oib⁹ affluēt̄er et nō īprope
rat: et dabit̄ ei. **Ois** qd̄ sapia salu
tatis a dn̄o postulanda est: quia si
cut vir sapiēs ait. ois sapia a dn̄o
deo est. et cū illo fuit̄ sp̄. **Neq;** aliq̄
p̄ liberū arbitiū sine adiutorie gr̄e
diuine. q̄uis pelagianī mlt̄ū aliter
q̄tendāt. ītelligē ac s̄ape valet. **Sed**
h̄ic specialiter de illa sapia dici videt̄:
qua nos ī tēptatioib⁹ v̄ti necesse est.
Diqs iqt̄ v̄m̄ nō potest ītelligere
v̄tilitatē tēptationū. que fidelibus
p̄bandi causa eueniūt: postulet̄ a

a deo tribui sibi & sensu. quo dinoscere
valeat. quanta pietate patris castigat
filios. ~~videlicet~~ sue quoque eterne hereditate
dignos efficere curat. Et consultius ait.
qui dat omnibus affluet. neque videlicet
sue conscius fragilitatis accipere se pe-
tente posse diffideret; sed potius quosque
recoleret. quod desiderium pauperum exaudi-
uit dominus. Et sicut idem alibi dicit. benedixit
omnes timens se dominus. pusillis cum maioribus.
Verum quia multi multa petunt a domino. non
tamen accipere non merentur; addit qua-
liter petere debeant. si impetrare desiderant.
Postulet autem in fide nichil hesitans.
Hoc est tale se exhibeat bene viuendo;
qui dignus sit exaudiri dum postulat.
Qui enim meminit se dominum non obrepens
se preceptis; merito desperat deum dominum
suis intendere precibus. Scriptum est enim.
Qui obturat aurem suam ne audiat legem
oro eius erit execrabilis. Qui enim hesi-
tat filius est fluctui maris. qui a ve-
ro mouetur et circumfertur. Qui mor-
dete se conscientia peccati. hesitat de precep-
tionem premium celestium. facile ad impul-
su temptationum statum fidei deserit.
qua in tranquillitate deo seruire vide-
bat; et ad libitum hostis invisibilis
quasi ad flatum venti. per diuersas vi-
cium raptatur errores. Vir duplex
autem: istas est in omnibus vobis suis. In
omnibus vobis suis: in aduersis et in prosperis
dicit. Vir autem duplex est animo. qui et
ad precandum dominum genua flectit. voces
deprecatorias emittit; et tamen accu-
sante itus conscientia. impetrare se
posse diffidit. Vir est duplex animo.
qui et hic vult gaudere cum solo: et

illuc regnare cum christo deo. Ite vir duplex
est animo. qui in bonis que facit. non retribu-
tionem iterius. sed exterius fauore
querit. Vnde bene per quedam sapientem
dicitur. De patris. terra ingredietur duabus
vobis. Quibus que vobis patris terra in-
greditur? quando et dei est quod ope ex-
hibet; et mundi quod per cogitationem que-
rit. Quos autem isti inconstantes se in omnibus
vobis suis. quia facillime et aduersis
soli deterretur; et prosperis irretitur.
ut a veritatis via diuertant. Glet
autem frater humilis in exaltatione sua.
Idem igitur omne gaudium vobis estimare
oportet cum in temptationes varias incidit
is. quia omnis qui aduersa humiliter pro
domino suffert; sublimiter ab illo regni
premia percipiet. Dives autem in humilitate
te sua. Subauditur a superiori vobis
gletur. Quod per irrisione que grece pro-
nia vocatur dicitur esse constat. Ita
igitur gloriam suam qua de diuicijs superbit
et pauperes despiciat aut etiam opprimat
finienda esse meminerit. ut humiliter
in eternum percat cum purpurato illo di-
uice. qui lazarus despexit egere.
Quoniam sicut flos feni transibit. flos
feni et odoratu delectat et visu; sed
citissime gram suam venustatis et
suauitatis amittit. Idemque huic rec-
tissime presens imperij felicitas assi-
mulatur; que diuturna esse nulla
tenet valeat. Eroretus est ei sol cum ar-
doze. et arefecit fenum; et flos eius
decidit. Ardoze solis. sententia dicit
per districti iudicis; qua reproborum de-
cor temporalis in fine consumitur.
Floret autem et electi non tamen ut fenum

iustus ei ut palma florebit. **F**lorent
 iusti tyaliter. qm̄ t̄p̄ fenū velociter
 crescet: et sicut olea herbarū cito
 cadēt. **F**loret iusti t̄p̄ arbores. quia
 flos eoz. id est. spes certissima eozū.
 fructū expectat p̄hennē. **R**adix q̄
 id ē caritas eoz fixa et imobilis p̄
 manet. **H**inc etē sapiēs vir ait.
Ego quasi vitis fructificavi suavi-
 tate odoris. et flores mei. et cetera.
Deniq; vir iustus mori maluit. q̄
 vineā p̄m suoz i ortū olerū tras-
 ferri. **V**ineā q̄p̄e p̄m i ortū olerū
 trasmutare. est fortia v̄tutū opa
 que ex p̄m doct̄na p̄epim̄. fragi-
 li viciōz delectamēto mutare. **J**usti
 at̄ aiām pone t̄p̄ terrestria p̄ cele-
 tibus bona elige malūt. **U**nde bene
 de illis psallitur. **Q**uia erūt tāq̄
 lignū qd̄ plantatū est secus decur-
 sus aquarū: qd̄ fr̄m suū dabit i
 t̄p̄e suo. et cetera. **N**ā qd̄ iusti. **E**t
 decōr iqt̄ vultus ei⁹ deperit. **I**ta
 et diues i itineribus suis marcesset.
Nō oēm diuitē dicit: sed eū qui cō-
 fidit i incerto diuiciarū. **Q**ui ei fr̄
 hūili diuitē econtrario opposuit.
 ostendit se de illo diuitē loqui. qui
 hūilis nō est. **N**ā et abrahā cū esset
 diues i mūdo: pauperē tamē post
 mortē suo suscepit i sinu: diuitē
 reliquit i penis. **S**ed nō ideo diui-
 tē reliquit quia diues erat. qd̄ et
 ip̄e fuerat: sed quia misericors et
 hūilis qd̄ ip̄e fuerat. esse despex-
 rat. **E**contra. nō ideo lazarū recepit.
 quia paup̄ erat: sed quia hūilis et
 inocēs qd̄ ip̄e fuerat esse curabat.

Talis ergo diues. id ē sup̄bus et ip̄ius.
 trena gaudia celestibus anteponēs.
 i itineribus suis marcesset. hoc est
 i actibus suis peribit iquis. quia
 iter dñi rectū ingredi neglexerit.
Sed cū ille ut fenū ante ardore
 solis decidit. iustus eontra ut ar-
 bor fructifera. et eiusdē solis ardo-
 re. id ē severitate iudicis iteger suf-
 fert: et i sup̄ bonoz opm̄ fixus pro
 quibus i p̄etū remuneret̄ affect.
Unde rē sbiūgit. **H**ec vir qui
 suffert tēptationē: qm̄ cū p̄bat⁹
 fuerit accipiet coronā vite: quā re-
 pm̄isit deus diligentibus se. **H**uic silē
 est illud i apocalipsi. **E**stō fidelis
 vsq; ad mortē. et dabo tibi coronā
 vite. quā rep̄misit de⁹ iqt̄ dilige-
 tibus se. apte admonēs. quia tanto
 amplius gaudē i tēptatioib⁹ oportet.
 quāto certius claret deū quos
 diligit maius sepe tēptationū pon-
 dus ip̄one: ut scilicet p̄ tēptationū
 exercitia p̄bet̄ i fide p̄fecti. **C**ū at̄
 p̄bati s̄t veraciter esse fideles. hoc
 est p̄fci et itegri i nullo deficientes:
 iure accipieō promissā et̄ne vite
 coronā. **N**emo at̄ cū tēptat̄. dicat
 qm̄ a deo tēptat̄. **H**actenus de tēp-
 tatioib⁹ quas pm̄ittēte dño ex-
 rius p̄bandi grā perpetimur dis-
 putauit. nūc̄ icipit agē de illis
 quas iterius istigātor dyabolo. v̄l
 etiā nature nr̄e fragilitate suadē-
 te toleram⁹. **U**bi p̄mo illoz destru-
 it errozē. qui sicut bonas cogita-
 tioēs a deo nob̄ cōstat̄ i spirari: ita
 etiā malas ip̄o istigante dyabolo

putant nra i mete generari. Nemo
 ergo cu teptat dicit qm a deo tep
 tat illa scilicet teptatioe qua diues
 icidit i itinerib suis marcessit. id est
 x nemo cu rapina. furtu. falsu testi
 moniu. homicidiu stupru. vl' cetra
 huiusmodi comisert. dicit. qm deo
 cogete. necesse habuerit her patra
 re: ideoq nullatenus horu effectu
 declinare potuerit. Deus e i tepta
tor maloy est. Sbaudit teptame
toy. Ipe e nemine teptat. Ea vi
delicet teptatioe. que decipit mi
seros vt peccet. Duplex est ei gen9
teptatiois. vnu qd decipit. aliud qd
pbat. Sedm hoc qd decipit. deus
nemine teptat. secudu illud qd p
bat. deus teptauit abrahā. De q
apha postulat. proba me dne et
tepta. Vnusqz vo teptat a con
cupiscetia sua. abstractus & illect9
et cetra. Abstractus a vto icine.
et illectus i malu. De hoc vsu iheo
nim9 contra iouinianu. Sicut
i bonis iqt opib9 pfectoz est deus.
no e volentis neqz currens. sed dei
miseretis & adiuuatis est vt puer
re valeam9 ad calce: sic i malis atqz
peccis semina nra st incetua et
pfectio dyaboli. Cu viderit nos sup
fundametu xpi fenū. stipula. lig
na. supponit icediū. Edificemus
aurū. argētū. lapides pciolos. et
teptare nō audebit. qm i hoc non
sit certa & secun possessio. Sedit
qipe vt leo i insidijs suis & occul
tis. vt it' ficiat innocē. Et vasa
figuli probat fornax: hoies autē

iustos teptatio t'bulatiois. Delinc
cupiscetia cu coceperit. parit peccm.
peccm vo cu qsumatu fuit. generat
morte. Tribus modis teptatio agit
suggestioe. delectatioe. consensu.
Suggestioe qde hostis. delectatioe
at vel etia p'sensu nre fragilitatis.
Qui si hoste suggerete delectari aut
p'sentire peccō nolun9. teptatio ipa
nob ad victoria ptinet. qua corona
vite mereamur. accipe. Si vo ab
hostis suggestioem paulati a vca
icentioe abstrahi. et i vicio icipim9
illia. delectando quide offendim9:
sed nerdu lapsu mortis icurrim9.
At si delectatione cocepti i corde faci
lioris etia partus prave sequit' ac
tiois: nob ia mortis reis victoz hos
tis abscedit. Qd' vt astruam9 ex
plis. teptatus est ioseph verbis dne.
sed quia concupiscetia libidinis nō
habuit. suggestioe tantu nō etia de
lectatioe vl' q'sensu teptari potuit:
ideo victoz euasit. Teptatus est da
uid visu vxoris aliene. et quia nec
du carnis appetitu vicerat. a concu
piscetia sua abstractus atqz illect9
est. atqz vbi coceptu scelus pfectit.
reatu mortis etia pprio ore iudica
tus icidit. qua tamen peitēdo euasit.
Teptatus est iudas p phylarguria.
et quia erat auarus. atqz sua con
cupiscetia abstractus & illectus.
ad iteritu cosentiedo decidit. Tepta
tus est vo iob multipliciter. sed quia
nec possessioes. nec salute corpis
diuino amori preposuerat. tepta
ri qde suggestioe hostili potuit: sed

cōsentire. v'l saltē delectari parō nul-
 latenus valebat. **Q**d' ergo dicitur.
 quia peccm cū consumatū fuerit. ge-
 nerat mortē. respicit e contrario
 ad hoc qd' supra dictū est de eo qui
 suffert tēptationē. qz cū pbatus fuit
 accipiet coronā vitē. **S**icut ē ille
 qui tēptat' sperat p'emia vitē. ita
 nimirū qui cōcupiscētis suis illēt'.
 tēptatioē superat': merito ruina
 mortis icurrit. **N**olite itaqz errare
 frēs mei dilectissimi. **V**idelicet esti-
 mando. qd' tēptamēta vicioz a deo
 sumāt originē. Quāuis sciamus
 nonnullos exigentibus meritis p'cede-
 tū criminū. i' alia rursus scelera
 iusto districti iudicis couruisse p'mis-
 su. **U**nde est illud apli. **E**t sicut nō
 pbauerūt deū habēti noticiā. tradi-
 dit eos i' r'pbū sensū. ut faciāt que
 nō cōueniūt. repletos omī iūq'tate.
Omne datū optimū. et omne donū
 p'fctm desursū est: **d**escēdes a patre
 luminū. **P**ostqz docuit vicia quibz
 tēptamur nō a deo nob'. sed a nobis
 meritis i'esse: ostendit e contra qz
 n'q'd boni agim'. hoc deo donante
 p'cepim'. **U**nde et cū p'ēm lūmū
 appellat. quia auctozē nouit spūi-
 tualū carismatū. cui r'sonat illd'
 apli pauli. **Q**d' ei habes? qd' non
 accepisti. **A**pud quē nō est trās-
 mutatio: nec vicissitudis obum-
 bratio. **Q**uia i' dei natura muta-
 bilitas nō est: neqz lumē ei' sicut
 lumē hui' mūdi aliqua vicissitu-
 dinis umbra itercidit: liquet utiqz
 quia sola nob' dona lucis. et nō etiā

tenebras mittit error. **V**olūtate
 ei' genuit nos v'bo veritatis. **E**t dñs
 i' euāgelio. **N**ō vos me elegistis: s'
 ego elegi vos. **E**t i' ozec p'pha. **D**iligā
 vos spontaneē. **Q**d' ergo dixerat.
 omne datū optimū. et omne donū p'
 frim a deo descedē. cōsequēt' addidit
 astruit. quia nō nris meritis. sed
 sue beneficio volūtatis p' aquā re-
 generatiois de filijs tenebrarū nos
 in filios lucis mutauit. **E**t simg
 uicū aliqd' creature. **N**e i' eo qd' aut
 genuit. hoc nos fieri putarem' qd'
 ipē est. ideo p'ncipatū quedā i' crea-
 turā nob' hac adoptioē gressū ostē-
 dit. **H**os ei' versiculos qdā ita trāstu-
 lit. **V**oles genuit nos v'bo veritatis.
 ut simg p'ncipie creaturarū ei'.
 id est. ut ceteris quas cernim' crea-
 turis sumus meliores. **P**rimicias
 nāqz frugū v'l aiāntū. dñō cōsecre-
 ri lex p'cipit. **P**rimicias auri et ar-
 gēti. ad opus tabnaculi iussit con-
 ferri. id est. optima queqz i' metal-
 lis. **E**t de antiquo dei p'plo. dixit p'pha
 ihemias. **S**cūs isrl dñō: primicie
 frugū ei'. **S**citis frēs mei dilectis-
 simi. **N**otissimū iqt vob' est. quia
 a vobisipis habuistis ad vicia labi:
 a dñō at' vos illustrari. nō v'pā pro-
 uisioē. sed supna grā vos p'ueni-
 te gtingit. **S**it at' oīs homo velox
 ad audiēdū: **t**ardus ad loquēdū:
 et tardus ad irā. **H**inc audiorē
 moralibus **u**erū p'ceptis i'stituit.
Et r're p'imo admonet aurē at'
 queqz citius accōmodare dōcti.
 sero at' os ad audiēdū aperire.

quia stultū est quolibet que ipse nō
didicerat. alijs velle p̄dicare. Qui
ergo sapiam diligit. primo vt supra
admonuit a deo postulet: dehinc
ingem̄ v̄itatis hūilis auditor iqui-
rat? et iter agēdū suā cautissime
linguā nō solū ab ociosis sermōib⁹
coerceat: verū. et ab ipā quā nup̄
didicit veritate p̄dicanda q̄tineat.
Hic salomon de distantia tēporū se-
bēs nit. Tempus tacēdi. et tēpus lo-
quēdi. Hic pitagorici naturalis
sciētie magisterio p̄diti. audito-
res suos p̄ quinquēnū iubet silere.
et sic demū p̄dicare p̄mittūt.
Nā melius est vt veritas audiat?
q̄ p̄dicet? Qm̄ cū audit? hūmi-
litas custodit? cū at̄ p̄dicat? vix
nō sb̄reptit cuius honū quātula-
cūq; iactantia. Hic iheremias bene-
ficiēti adolescentis vitā describēs.
modestia taciturnitatis inter p̄tima
v̄tutū studia q̄putat. Homo ē v̄ro
iq̄t cū potauerit iugū ab adolesce-
tia sua. sedebit solitariū & tacebit.
Et tard⁹ ad irā iq̄t. Quia maturi-
tas sapiētie nō nisi trāquilla mē-
te p̄cipit? Scriptū est eī. quia ira
ī sinu stulti req̄scait. Nō ita veloci-
tate ire vetat. vt hui⁹ tarditate
approbet: sed hoc potius admonet.
vt et hora p̄turbatiois aut litii.
ne nob̄ sb̄ripiat caueam⁹? aut si
forte sb̄ripuerit. itra oris septa.
eī⁹ colibeam⁹ ipetū: et exacta hora
discrimūs. liberius eā ad itegrū a-
niō corde p̄ tēpus expul-gemus.
Vel certe tardos ad irā nos esse

p̄cepit. vt nō quolibet ob causas
serenitate nr̄i vultus ī austeritate
vertam⁹: sed certa existēte iudicē.
Verbi gr̄a. Si aliter corrigi p̄xios
maxie qui nob̄ cōmissi sūt. nō posse
cernam⁹. seueritate egr̄n eos verbi
vl' etiā iudicij districtiois exhibeam⁹.
manēte tamē quātū natura hūa-
na patit? statu mētis nr̄e sereno.
Credo. finces. samuel. helyas. petr⁹.
tandi fuerūt ad irā: et tamē peccan-
tes vl' gladio vel verbo peremerūt.
Sed & moyses cū eēt mitissim⁹ vir.
exiuit a pharaone que icorrigibi-
lē vidit iratus nimis: cōminatus
eī penā. quā et ope patrauit?
Ita eī viri: iusticia dei nō operat?
facilis est sensus. Quia qui iracū-
die viciose iracutus sb̄iugat. et si hōi-
b⁹ iustus apparet. ī diuino examine
nōdū p̄fē iustus est. Verū altius
p̄t intelligi. quia dnō dictū est. tu at̄
dnē v̄tutū cū trāquillitate iudicas.
Qualiscūq; iudex homo amissa mē-
tis trāquillitate delinquetē iudicat:
etiā si iuste iudicat. iusticia tamē di-
uini ~~est~~ examis ī quā p̄turbatio m-
dre nō potest nescit. imitari nō po-
test. Propter qd' abiacētes oēm inuidi-
ciā & abūdāriā malicie: ī mansuetu-
dine suscipite isicū verbū. Primo
et corpus & mētē a vicijs iubet expul-
gare: vt digni existe possint qui
verbū salutis p̄cipiat. Qui eī non
declinat prius a malo: nō p̄t face
bonū. Qm̄ q̄ppe inuidiā: et carnis
et aīe nūcupat. Malicia at̄ p̄rie.
ad iteriozis hōis p̄auitate respicit.

Suscipite iq̄t insitū v̄bū. id est v̄bū
 qd' v̄ris cordib⁹ p̄dicādo i ponim⁹.
 vos discendo suscipite. **S**ed certe ita
 sentiendū. Verbu qd' vob' i die r̄cep
 tiōis insitū est. quādo volūtariē ge
 nuit vos deus. iā nūc p̄fectius sus
 cipite. etiā opib⁹ iplēdo qd' iā i mi
 nisterio tenetis. **Q**d p̄t saluare aīas
 v̄rās. **E**tia si i corpe tēptatiōes pa
 tiamini: v̄l a p̄fidis morte cōsumē
 mini. **E**stote factores v̄bi. et non
auditores tm̄: et cetera. **S**ic et pau
 lus de legis cultorib⁹. **N**ō auditores
 legis iusti s̄t ap̄d d̄m: sed factores
 legis iustificabūt. **E**t i apocalip
 si. iohes cū dixisset. b̄s qui legit et
 q̄ audiūt v̄ba p̄phetie hui⁹ lib̄ri:
 p̄tin⁹ adiuuēt. et seruat ea q̄ i illo
 scripta s̄t. **Q**ui at̄ p̄spexat i lege p̄fē
libertatis. et p̄māserit i ea. **L**egē p̄fē
 libertatis. grām dicit euāgelij. **N**ihil
 eī ad p̄fēm adduxit lex. **E**t alibi. **N**ō
 eī accepistis sp̄m seruitutis iterū
 i timore: sed accepistis sp̄m adopti
 ois filioy. **E**t iterū. **V**bi eī sp̄s d̄ni. ibi
 lib̄tas. **E**t ip̄e d̄ns. **S**i vos iqt̄ fili⁹
 lib̄tauerit: v̄e lib̄ri eritis. **N**ō audi
 tor obliuiosus factus. sed factor opis.
hic b̄tus i facto erit. **N**ō auditu ver
 bi sup̄uacuo. sed opis executiōe b̄ti
 tudo preparat⁹. sicut et d̄ns loquēs
 ad discip̄los. si hec scitis iqt̄. b̄ri eri
 tis si feceritis ea. **S**i q̄s at̄ putat se
r̄ligiosū esse. nō refrenas linguā suā.
sed seduces cor suū: hui⁹ vana est
religio. **M**onuerat supra verbū
 dei nō solū audire. sed facere: nō addit.
 quia etsi mādāta q̄s d̄ni que didicit

factis exercere videt⁹. si nō etiā linguā
 a detractiōib⁹. a mēdacijs. blasphemis.
 stultiloquijs. ab ip̄o etiā mlti
 loquio. ceteris q̄ q̄b⁹ peccare solet.
 refrenauerit⁹ frustra se de opm iusti
 cia iactet: sicut paulus gētilis poe
 te sententiā **et** cōp̄bas ait. **C**orrupt
 mores bonos: colloquia **peruicia** mala.
Religio at̄ mūda et imaculata ap̄d
d̄m et p̄m̄ hec est. **P**ulchre addit
 apud d̄m et p̄m̄. quia s̄t qui hōi
 bus religiosi videt⁹: cū a deo habe
 ant⁹ p̄fani. **V**nde et salomon ait.
Est via q̄ videt⁹ hōib⁹ r̄ta: nouis
 sima at̄ ei⁹ deducūt ad mortē.
Visitare pupillos et viduas i tribu
laciōe eoy: et imaculatū se custo
dire ab hoc s̄lo. **Q**uia dixēat fac
 tore opis b̄tm i facto suo futurū.
 nūc que facta deo maxie placeāt
 dicit. **M**isericordia scilicet et inoretia.
Nā i eo q̄ pupillos et viduas i tri
 bulaciōe eoy visitare iussit: cūctā
 que erga p̄ximū misericorditer agere
 debeam⁹ insinuat. **Q**d quācū valet.
 ip̄o iudicij tpe pandet⁹ vbi dicturus
 est iudex. **Q**ndū fecistis vni de fr̄
 bus meis minimis: michi fecistis.
Porro i eo q̄ imaculatū nos ab hoc
 s̄lo custodire precepit. vniūsa i q̄b⁹
 nosipos castos seruare decet ostēdit.
 i quib⁹ s̄t et ea que supra obseruare
 monuerat. vt tardi ad loquēdū. tar
 di sumus ad irā. **F**r̄es mei nolite in
 p̄sonarū acceptiōe habē fide d̄ni
 nr̄i ih̄u xpi gl̄e. **O**stendit quia h̄y
 quib⁹ scribebat. fide quidē euā
 gelica ibuti: sed opib⁹ erant

Capitulum

vacui. Et quia mandata dñi i elemosinis pauperū docuerat implenda. vidit illos e contrario qd' pauperib' erāt ppter cēna premia faciēdū. diuitib' potius ppter cōmoda terrena fecisse. i. deoq' eos prout erāt digni redarguit. Et q'grue hui' exordio sentētie dñm nrm ih̄m xp̄m gl̄e cognoiat. vt meminerim q' quia ei' est potius iustis obediēdū. qui cū sit splēdor gl̄e. sep̄tina gl̄a remunerat q'qd' p' ei' amore pauperi datur. quā quelibet hoim dignitas honorāda. de q'ib' generaliter dictū est. Quia oīs caro fenū: et oīs gl̄a ei' r'q' flos fenū. et cetera. Etenim si introierit i cōuētū vrm vtr' aureū anulū habēs i veste candida. introierit at' z paup' i sordido habitu. et itē datis i eū q' idutus est veste p̄clara. et dixeritis. tu sedē hic bene. pauperi. tu sta illic. aut sedē sub scabello pedū meorū. In hui' expositioe sentētie bñi augustini dictis vtamur. Si hāc iqt' distantia sedēdi et standi ad honores eccl'asticos referem'. nō est putandū leue esse p̄cām i p̄sonarū acceptioe habē fide dñi nri ih̄esu xp̄i gl̄e. Q'is ei' ferat eligi diuitē ad honore honoris ecclē. cōcepto paup' iustiorē z sanctorē. Si at' de cotidianis q'ssilib' loquitur q' nō hic peccat. si tamē peccat. nisi cū apud semetipm̄ itus iudicat. vt ei tanto melior. q̄to ditior ille videatur. Hoc ei' videt' signifi-

casse subdendo. Nōne iudicatis apud vosmetipōs. et facti estis iudices cogitationū iūquarū. Sequit' Audite fr̄es mei dilectissimi. Diligentius aduertite quia nō qui ditiores ad sc̄m. h̄y diuino exāmine s̄t meliores. Nōne deus elegit pauperes i hoc mūdo. diuites in fide. et h̄edes regni. qd' p̄misit diligētib' se. Paupes vocat hūiles. et qui pro cōceptu rerū visibilū. fide at' ~~visibilū~~ i visibilū diuiciarū. huic mūdo despiciabiles parēt. Tales nāq' deus elegit dñs n'r ih̄c xp̄c dicens. Nolite timere pusillus grex: qz q̄placuit p̄i vō dare vob' regnā. Tales elegit. cū parētes sibi pauperes. quoz officio v̄ciens nutritet. i mūdu' creauit: sed tamē futuri regni expectatioe p̄claros reddidit ac nobiles. Vos at' exhonozastis ppter illū pauperē. qd' illū sc̄licet cui dictū est. tu sta illic: cū habēt anulū aureū dictū est. tu sedē hic bene. Nōne diuites p' potētia opprimūt vos. et trahūt ipi vos ad iudicia. Nōne ipi blasphemāt bonū nomen. qd' iuocātū est sup' vos. Hic ostēdit aptius qui s̄t diuites. de quoz hūiliatioe ac p̄ditioe supra disputauerat. Illi nimirū qui diuicias suas xp̄o preponūt. prozsusq' a fide ei' s̄t alieni. i sup' et eos qui credūt. p' potētia opprimūt. trahētēs ad iudicia potētū. ac blasphemātes nomē xp̄i. qd' est sup' omē nomē. Qd' aploz tyb' plures z gentiliū. et

maxie iudeoy primos fuisse. et
 i actibz eorū aploy. et i eplis
 ap ostoli pauli satis patēter
 ostendit. Si tamē legē pficiatis
regale. scdm septuag. di
 liges pximū tuū sicut teipm. be
 ne facitis. Si at psonas accipitis.
 peccm operamini. redarguti a lege
 quasi trāsgressores. Vide quē ad
 modū trāsgressores appellat. q
 diuiti. sede hic. et pauperi. sta illic.
 Unde ne putaret cōteptibile
 esse peccm i hac vna re legē trāsg
 gredi. secutus adiunxit. Quicūqz
 at totā legē seruauerit. offendat
 at i vno: factus est oīm reus. Et
 ei dixit. nō mechaberis: dixit. et
 nō occides. Quid si nō mechaberis.
 occidas at. factus es trāsgressor
 legis. Propter illud qd dixerat. trāsg
 gressor legis redarguti a lege nō
 trāsgressores. Que cū ita sint.
 Nequē videtur nisi alio modo i
 telligendū ostendatur. vt qui dixe
 rit diuiti sede hic. et paupē sta illic.
 huius honore ampliore qd illi defe
 res. et ydolatra et blasphemus et adul
 ter et homicida. et qd longū est vt
 cūcta pmeorē. reus oīm criminū
 iudicandus est. Offendēs qūe i vno
 factus est oīm reus. Quare dū ergo
 vnde sit oīm reus. si i vno offendit.
 q totā legē seruauerit. An forte qz
 plenitudo legis caritas est. qua deus
 pximū qz diligit. i qbz pceptis car
 itatis. tota lex pendet et pphete.
 Merito fit oīm reus: qui contra
 illā facit. i qua pēdet oīa. Nemo

at peccat nisi aduersus eā faciēdo.
 quia nō adultēbis. nō homicidiū
 facies. nō fūnberis. nō iurpifces.
 et si est aliud mandatū. i hoc sermōe
 recipitūlat. Diliges pximū tuū
 sicut teipm. Dilectio pxī malū nō opat.
 plenitudo at legis est caritas. Reus
 at fit oīm. faciēdo contra eā. i qua
 pēdet oīa. Cur nō dicantur paupē p
 An forte qz magis facit contra ca
 ritatē qui grauius peccat. minus
 quo leuius. Tamē etiā si vno offē
 dit. reus est oīm. qz contra eā fa
 cit. i qua pēdet oīa. Sic loqūtur et
 sic facite: sicut p legē libertatis iu
 dicari. Lex libertatis. lex car
 itatis est. de qua dicit. Si tamē
 legē pficiatis regale scdm septuag.
 diliges pximū tuū sicut teipm. be
 ne facitis. Hoc ergo iqt loquēdo. hoc
 faciēdo curate. vt pximos diligēdo.
 n deo diligi mereamini. pxis misericor
 dia ipendēdo. i diuino iudicio miseri
 cordia digni existatis. Aliter. Si
 cut lex seruitutis est que data est p
 moysen. ita lex libertatis. grā est euā
 gelij. que p ihm xpm facta est. aplo
 teste qui ait. Nō ei accepistis spm ser
 uitutis itex i timore: sed accepistis
 spm adoptionis filioy. i quo clamam.
 abba pē. Et iterū. Vbi at spc dñi:
 ibi libertas. Sic ergo loqūtur iqt et sic fa
 cite. sicut p legē libertatis iudicandi.
 hoc est ei incipientes iudicari. Gra
 uis nāqz iudicabit: qui legē moysi
 p qui legē naturālē cōtepmut. gra
 uis itē qui agnitā euāgelij grām:
 qd qui moysayre legis edicta despiciat.

Omni ei cui multum donatum est. multum
 queretur ab eo. et cui quod dante
 multum. plus petet ab eo. Unde et aplo
 ait. Si ei qui per angelos dicitur sermo.
 factus est sermo. et ois preua-
 riantio et iobediencia accepit iustam
 mercedis retributionem? quomodo nos
 effugiemus. si tantam neglexerimus
 salutem. Que cum iudicium accepisset enar-
 rari per dominum. ab eis qui audierunt in nobis
 confirmata est. Et iterum. Iurata est
 facies legem moysi. sine ulla misera-
 tionem. sed duobus vel tribus testibus moritur.
 Quanto magis putatis deteriora
 mereri supplicia. qui filium dei concalcauerit.
 et sanguinem testamenti pollutum dixerit.
 in quo sacrificatus est. et spiritum gratie con-
 tumeliam fecerit. **Uterque autem sensus**
 ad unum finem respicit. ut videlicet
 diuine gratie iustis operibus responde-
 tes. sicut iure benigni misericordes.
 donantes iure. sicut et deus in christo
 donauit nobis. Judicium est sine misera-
cordia illi. qui non fecit misericordiam.
 Sine misericordia iudicabitur. Ille. qui
 cum facere posset. non fecit misericordiam. an-
 tegum iudicaretur. **Quod cum de omnibus mi-**
sericordiis recte sentiatur? constat om-
modis. quia quo maiore quod a domino
misericordia persecutus est: eo iustius
indiget per peccatum misericordiam negauit: eoque
iustius impietatis sue penas luit.
Judicium ergo sine misericordia est. qui non
facit misericordiam. **Supereleuat autem mi-**
sericordia iudicium. Quia quemadmo-
 dum dampnatus in iudicio dei dolebit
 qui non fecit misericordiam: ita qui fecit
 remuneratus exultabit atque gaudebit.

Aliter. Supereleuat misericordia iudicium:
 non dictum est vincit misericordia iudicium.
 Non est aduersa iudicio. sed supere-
 leuat? quia plures per misericordiam colliguntur:
 sed qui misericordiam prestiterunt. **Hic enim**
misericordes: quoniam ipsorum miserabitur deus.
Ita. supereleuat misericordia iudicium: su-
pponit misericordia iudicio. In quo iudicium
 fuit opus misericordie. et si habuerit
 aliquid forte in iudicio quo puniatur:
 tamen vnda misericordie. peccata ignis extin-
 guitur. **Quod perdit fratres mei si fides quod**
dicat se habere: opera autem non habeat.
 et cetera. **Hic de misericordie operibus latius**
disputat. ut quod vehementer sententia
precedere terruerat. scilicet. cum ad-
monet. quomodo etiam peccata cotidiana
 sine quibus hic non viuunt. quotidianis re-
 medijs expietur. ne homo cum in vno of-
 fenderit. fiat omnium reus. in multis offe-
 dendo. quia in multis offendimus oculos.
 magnam aggerem reatus sui minuta-
 tum collectum. ad tribunal tanti iudi-
 cis perueniat. et ea quam non fecit mise-
 ricordiam non iudicat: sed potius dimit-
 tendo atque dando. mereatur sibi dimitti
 ea debita. reddique promissa. **Si autem**
fratres autem sorores mundi sint. et indigeant
virtuti cotidiano. dicat autem aliquis de vo-
bis illis. ut in pace calefacimus et sattu-
ram. non dederitis autem eis que neces-
saria sunt corpori: quod perdit. Ita et fides
 si non habeat opera: mortua est in semet-
 ipsa. **Manifestum est. quod sicut verba**
 sola pietatis nudum vel esurientem non
 recreant. si non et cibis prebeat aut
 vestis: ita fides verbotenim seruata.
 non saluat. **Mortua est enim in semetipsa**

si nō opib⁹ caritatis quibus reuiuiscat
 aletur. Neq; hui⁹ sententiē cōtrariū
 est. q̄ dñs ait. q̄ crediderit ⁊ baptizat⁹
 fr̄s saluus erit. **S**ūrelligit⁹
 ibi est. qd̄ ille tātmōdo vere credat.
 qui exeret operando qd̄ credit. Et
 qz fides ⁊ caritas ab invicē separari
 nequeūt. paulo attestante qui ait.
 et fides que p̄ dilectioēm opat⁹. ap̄
 te iohes apls talē de caritate sentē
 ciā. qualē de fide iacob⁹ p̄fert dicens.
Qui habuit substantiā mundi. et vide
 rit fr̄m suū necē habē. et clausit
 viscēra sua ab eo. q̄modo caritas dei
 manet ī eo. Tu credis qm̄ vn⁹ est
deus. bene facis. et dōnes credūt
et contremiscūt. **N**e putes qz mag
 nū aliqd̄ facis credēdo vnū esse deū.
 hoc ei ⁊ dōnes faciūt. Nō solū deū
 p̄m. sed ⁊ filiū dei credūt. **V**nde
 dicit lucas. **E**xibat etiā demonia
 a multis clamātia ⁊ dicētia. quia
 tu es filius dei. Et ita p̄as nō sinelut
 ea loqui: qz sc̄bat ipm̄ eē xp̄m. Nō
 solū credūt. verū etiā contremiscūt.
Unde ad illū legio que hoīem ob
 sidebat. supplici voce clamabat. **Q**d
 michi ⁊ tibi ih̄s fili dei vnū sumi.
Aduro te p̄ deū. ne me torqueas.
Qui ergo deū esse nō credūt. v̄l cre
 ditū nō timēt. p̄fco s̄ dōnib⁹ tardi
 ores. ⁊ p̄teruiores estimandi. **S**ed
 nec deū credē. nec contremiscē mag
 nū est. si nō et ī eū credat⁹. hoc est.
 si nō ei⁹ ī corde amor teneat⁹. **A**liud
 est ei credē illi. aliud credē illū: a
 liud credē ī illū. **C**redē illi est: credē
 verū esse que loquit⁹. **C**redē illū:

credē qd̄ ip̄e sit deus. **C**redē ī illū: dili
 gē illū. **C**redē verū esse que loq̄t⁹: ml̄
 ti ⁊ mali credūt. **C**redūt ei verū eē.
 et nolūt ea facē sua. quia ad operā
 dū pigri s̄. **C**redē at̄ ipm̄ esse deū:
 hoc ⁊ dōnes potuerūt. **C**redē vero
 ī deū. soli nouerūt qui diligūt eū.
 qui non solo noīe xp̄iani s̄. sed et
 factis et vita: quia sine dilectioē fides
 ianis est. **C**ū dilectionē fides. xp̄iani:
 sine dilectioē fides. demonū. **Q**ui
 ergo nō vult credē xp̄m: adhuc nec
 dōnes imitat⁹. **I**n credūt xp̄m. h̄
 odit xp̄m. habet īfessionē fidei ī ti
 more pene. nō ī amore corone. **N**ā
 et illi puniri timebat. **S**eniq; b̄s
 petrus cū dñm q̄ficēs dicit. tu es
 xp̄s filius dei viui. eadē pene v̄la
 que ⁊ dōnes p̄ferre videt⁹. **E**x ore.
 sed illoꝝ confessio. quia cū odio prola
 ta est xp̄i. merito d̄pnata est: illius
 quia ⁊ ex iterna dilectioē p̄fessit.
 etna b̄titudine remunerata est.
Dis at̄ sc̄re o homo ianis. qm̄ fi
 des sine opib⁹ ociosa est. **A**brahā
 p̄ n̄. nōne ex opib⁹ iustificatus
 est. **Q**m̄ apls paulus predicans
 iustificari hoīem p̄ fidē sine opib⁹.
 nō bene it̄lectus est ab eis. qui sic
 dictū acceperūt. vt putaret cū semel
 ī xp̄m credidissent. etiā si male ope
 rauerūt. et facinorose. flagitioseq;
 viuerēt. saluos se esse posse p̄ fidē:
 locus iste hui⁹ eplē eūdē sensū pau
 li apli quomodo sit it̄ligēdus ex
 ponit. **I**deoq; abrahāe magis exē
 plo v̄rit⁹. vacuā esse fidē si nō bene
 operet⁹. qm̄ abrahāe exēplo etiam

paulus ap' vsus est. ut p'barer iustifi-
 cari ho'iem p' fide sine opibus. Cu' eni
 bona opa com'ozaret abrah'e. que
 ei' com'utata st: facis ostendit apl'm
 paulu' no' ita p' abrah'a doc'e iustificari
 ho'iem p' fide sine opib'. ut siq's credi-
 derit. no' ad eu' p'ineat bene operari.
 sed ad hoc potius. ut nemo arbitretur
 meritis p'ior' bonoz opm se p'uisse
 ad donu' iustificatiois que est i' fide.
 In hoc ei' se gerib' i' xpm credentibus
 iudei p'ferre cupiebant. qd' dicebant
 se meritis bonoz operu' que i' lege st'
 p'uisse ad euangelica' gra'm. Ideoq'
 scandalizabant multi qui ex iudeis cre-
 diderunt: qd' i'caucis gerib'. xpi gra'
 tradet. Vnde apl's paulus dicit pot-
 se ho'iem sine opibus. sed p'cedentibus
 posse iustificari p' fide. Na' iustificari
 p' fide q'modo potest nisi iuste deiceps
 opari. Cu' ergo dicit iacobus abrah'a
 p'z m' no'ne ex opib' iustificatus
 est. offeres ysaac filiu' suu' sup' alta-
 re: elegat' ex'plu' bone opatiois
 ab ip'o p'ia'cha monuit esse discen-
 du': puocans videlicet eos qui de iudeis
 crediderat. ut quasi bone soboles. p'z
 mi' & maximi sui patris actus seq-
 uerent. Et qm' eos ne i' teptatioib' desi-
 cerent. et ut fide sua p' opa p'barer
 admonebat. elegas de p'ia'cha po-
 suit ex'plu'. p' qd' eos i' utraq' v'tute
 posset i'stituere. Que ei' teptatio maior.
 Exceptis hys que ad p'z corpus pla-
 gas p'tinet accede potest. q' siq's filiu'
 vnicu' dilectissimu'q' suu' senex cogat
 occide. Q'modo at' tunica v' elras
 suas pro diuino amore paup'ib'

dare differat. qui filiu' que senex acce-
 perat hede. ad iustione' d'ni. statim morti
 dare no' distulit. Itaq' agruit huic b'i
 iacobi sententie qd' paulus ait. Fide ob-
 tulit abrah'a ysaac cu' ceptaret. et cu'
 v'nicu' off'ebat qui suscep'at repro-
 missione' ad que dictu' est. qd' i' ysaac vo-
 cabiet tibi sem'e: arbit'as qz & a mortuis
 suscitare potes est deus. Siq'de i' vno co-
 deq' facto b'i abrah'a. iacobus operu'
 ei' magnificerit. paulus fidei constan-
 tia laudauit: nec tam'e dispar'e diuer-
 samq' a iacobo p'oculit paulus sente-
 tia. Sciebant naq' ambo. q' abrah'a &
 fide & opib' erat p'fectus. et q'sq' illor'
 illa magis v'tute i' eo p'dicauit. qua su-
 os auditores amplius idige' p'spexit.
 Quia ei' iacobus illis scribebat qui fide
 sine opibus ociosa tenebat. oportune
 illud p'culit ex'plu'. i' quo illa p'cipua
 fides abrah'e que et p'ius scriptura teste
 laudata est appare'et. quia no' ociosa
 ei' i' cordib' torpuisset: sed ad obedi-
 du' diuinis i'perijs ia' p'opta flagras-
 set. Quia vo' paulus illos i'stitu'ebat. q'
 sine gra' fidei de suis se exrolleb' ope-
 rib'. ostendit. qz sine fide i'possibile est
 plac'e deo: atq' ad redargueda' corrigē-
 daq' eoz temeritate. collis oim' p'z
 archaz ex'plis. manifeste edocuit. qz
 oes testimonio fidei p'bat' st. Vnde &
 specialiter iculit de abrah'a. quia fide
 offerret ysaac: arbit'as i'qt. quia et
 a mortuis suscitare potes est deus.
 Coiunxit ergo opus fidei. qui ideo mox
 filiu' offerre voluit: quia deu' hu' co-
 tinuo resuscitatu'u' esse credebat.
 Ideo at' hu' post morte' a deo i' suscitadu'.

esse crederet. quia verū crederet esse
 qd' audierat: qz i ysaac vocabit tibi
 semē. Quā pūctionē vtriusq' vūtis.
 b'is q' iacobus s'bequēe' exponit dices.
Vides qm fides cooperabat' opibus
illius: et ex opib' fides seruata. Et sup.
 plena est scriptura dices. credidit abrahā
 deo. et reputatū est illi ad iusticiā. et a
 micus dei appellatus est. De hoc testi
 monio paulus firmissime ad roma
 nos differuit. manifeste docēs. quia
 tanta est vūtus fidei. vt statū pceptis
 ei' mysterijs. iustū de ipio facere possit
 hoīem. Quia cū abrahā tanta et tam
 feruēte fide credidit deo. vt prompē
 esset aīo ad agēda oīa que deus iube
 ret: merito fides ei' a deo qui cor. no
 uerat illi. reputata est ad iusticiā.
 Et vt nos q' fide illius qua iustificat'
 est scērem. tēptauit eū de' iubēs of
 ferre filiū: et ex opib' fides q'sūmata
 est. id est. q' esset i corde hui' p'sm. opm
 executioē pbatū est. Hoc q' tpe sigs
 nūp ad fidē veniens baptismū accepit.
 et pponēs se toto corde dei seruire pcep
 tis. mox de hac luce migrauit. iusti
 ficatus vniq' p fidē sine opib' migra
 uit: et ex opibus fides q'sūmata est.
 quia tēpus operandi vnde fidē pba
 ret. ipō i que credidit deo disponēte
 nō habuit. At qui pceptis fidei sa
 cramentis longo supuuiūt tpe. nec
 bonis insistē curāt opib': hys icul
 candū est qd' b'is iacobus pposito exe
 plo fidei simul et opm abrahē mox s' b'
 didit dices. Videtur qm ex opibus
iustificat' homo: et nō ex fide tantū.
 Qd' aut ex operibus. significat ex

opib' fidei: quia p'sm opa. sine fide
 nullus habē potest: fidē vō sine o
 pib' multi. et si illis opm tēpus
 nō assit. De qualibus dictū est. rap
 tus est ne malicia mutaret itellēm
 illius: aut fictio decipiat aīam illi.
 Similiter raab mētre. nōne ex
 opibus iustificata est. suscipies nū
 cios. et alia via cūes. De se causa
 v'et' opa tanti p'is abrahē imitari
 nō valere. p'sertī cū nullus eos mo
 do roget et deo filios offerre peramē
 dos. sed potius ipē p scripturas deus
 fieri p'hibebat. addit et mulieris ex
 eplā. mulieris criminose. mulieris
 alienigene: que tamē p opa miseri
 cordie. p officiū hospitalitatis. etiā
 cū periculo sue vite. dei famulis
 exhibitū. iustificari a p'is meruit.
 israhelitici p'is ipi cūis ascribi.
 regalis eoz p'sapie cathalogo ad
 numerari. ipi' dñi ac saluatoris
 nrī generatiōib' que a p'iarthari
 fonte descēdūt iseri: ab excidio p'ie
 pereūtis. cui' p'fidia deseruit. erui.
 Hys igit' rōuerse ad meliora muli
 eris exēplis suadet auditores suos
 patrie pereūtis iteritū cauere: et
 a cui' scelēbus credēdo recesserāt.
 ab hac etiā fructuosis opib' se me
 minisse secerne: quatenus scōz
 cetibus copulari. et ad rēptoris
 sui merēat' p'ine consortiū. Et
 illos hortatur. ergo suscipe nūcios
 ihū. hoc est p'dicatores verbi euan
 gelij gratanter audire: et cū hos
 a cōtribulib' suis repullos. vel car
 re ad mortē quesitus eē p'gnouerit

ut sepe factū actus eorū edocēt. ipi
 e contra accepto ab eis cōsilio salutis
 sue. ad dñm ihm eos ī pace remit-
 tāt. **Q**d honorabile quondā vniuersi
 si plebis iudeorū. et nūc magis hono-
 randū omī ecclē xpi. p̄ reuelationē
 reliquiarū bñ p̄thom̄is stephani
 effectū bñ pauli apli magistrū gama-
 liele ī iherusolim̄is fecisse prefatus
 actus ap̄loꝝ liber īnuat. "quando
 disponere senatu iudeorū ap̄los īter-
 ficē. ip̄e sapientiorē cōsilio eorū moli-
 mina euacuit. ex p̄tos de īsidys eorū
 ap̄los ad euāgelizandū ihm remisit
 ī columes. **S**olite plēs fici magis
 ficos mei: scietes qm̄ mauius iudiciū
 sumitis. **A**uleū fuisse studij credētibꝫ
 tpe ap̄loꝝ verbū vt latius p̄pagaret
 actus eorū edocēt. ita vt apollo vir
 ī scripturis doctissimꝫ. scietes tantū
 iohānis baptisma. fiduciale xpm̄
 p̄dicaret. qui tamē quia sapiens
 erat. mox vt doctor affuit. facillime
 qd̄ minus habuerat adimpleuit. atqꝫ
 ad p̄dicandi officij iā p̄fectus redijt.
 Alij maiori īeptia descēdēs de iudea
 antiochia. docebat credēs ex gentibꝫ.
 quia nisi cūcidantū. scdm̄ legē moy-
 si. salui esse nō possent. nec parū cas-
 tis p̄dicatoribus questiois laborē
 detulerūt. **H**os ergo & huiusmodi doc-
 tores bēs iacobus ab officio verbū
 remouet. ne īpedimētū hys qui illd̄
 rite īplē potuerūt facerēt. **S**cietes
 iqt̄ quia mauius iudiciū sumitis.
 Dicit ei is qui bene ministrauerūt.
 gradū sibi bonū acq̄re. ita q̄ officij
 docēdi sibi doctus usurpare tēptauerūt.

quia xpm̄ annūciat nō sincere. mauius
 iudiciū dāpnatiois meret: q̄ si solus
 suo sedere periret. **I**n mltis ei offē-
 dimꝫ oēs. **N**ō dixit. offenditis. cū illos
 argueret quos et scietia & opatioē
 minus p̄fros videbat. tales q̄ a mthe-
 dia magisterij deponēt. timēs ne vel
 erroꝝe p̄dicandō. puulos lederēt. atqꝫ
 ab auditu doctoꝝ p̄occupando eorū au-
 res auerterēt. vel certe ea q̄ rra me-
 ditauerūt. nō rē actiois sordē fedaret.
 ac p̄ hoc vitā euāgelice p̄dicatiois p̄fer-
 tiois sinistra opinioē fustaret. sed of-
 fendimꝫ iqt̄ oēs cū sumꝫ xpi loq̄retur
 ap̄ls. Et p̄emissit in mltis. s̄būxit. oēs:
 vt tanto cautius se ip̄fci quiqꝫ ī agēdo
 vl̄ loquēdo cūspicerēt. quāto certissi-
 me cognoscerēt qui p̄fci qd̄ bonū. et
 qui sp̄e sc̄i grā duce īcedūt. huiꝫ vitē
 viā absqꝫ offēsiōe p̄cā alicui tēnsigē
 nullatenus possēt. iuxta qd̄ alibi sc̄p-
 tā est. Celi nō s̄t mudi ī sp̄cū ei. et si-
 cut salomon ait. quia nō est homo iustꝫ
 ī t̄ra qui faciat bonū et nō perret.
Sūp̄ ī vbo nō offendit: hic p̄fctus est
 vir. **Q**uomodo dicit p̄fctū esse virū qui
 ī vbo nō offendit. cū p̄mittet. quia in
 multis offendimꝫ oēs. **A**n quia et in
 mltis offendē possūt electi. et tamē
 p̄seuerare p̄fcti. **I**nmo ita ītelligēdū
 est. **N**ā diuersa offēsiōnū est species.
Aliet electi. aliter offendūt reprobi:
 salomōe attestante qui ait. **S**epties ei
 cadit iustus et resurget. ip̄y at̄ corruet
 ī malū. **E**t si ei iustus p̄ fragilitatē
 carnis vel ignoratiā forte offendit.
 iustus tamē esse nō desistit. quia vt
 cotidiana aq̄ huiusmodi & īuitabilis

offensio. ita est et cotidiana oronū ac bonoz opm medela: que offendente iustū ne i in terra pūat. et nuptiale ciuitatis ac fidei vestē puluē viciozū sordidet ocius erigit. **S**iqs ergo i vbo nō offendit: hic pfectus est vir. Illo videlicet vbo. cuius offensione huāna p̄t mutare fragilitas: vt vbu doli. detractionis. supbie. iactantie. excusationis i peccis. emulatiois. dissentiois. hēsis. mēdacijs. pūicij: sed & ociose. nemo enā supflue locutiois i hys que necessaria nō videt. In quo nimirū vbo q̄s se sine offēsiōe custodit: hic p̄fatus est vir. Qui enā custodit os suū & linguā suā: custodit ab angustijs aiām suā. **P**otes enā freno cōducere corpus. **P**edet hic versus a superiore. **S**iqs iqt i vbo nō offendit. hic p̄fatus est vir: et hic potes est enā freno cōducere totū corp̄. **Q**d est apte dice. **S**iqs lapsū lingue qui pene ienitabilis est cauet: hic cōsuetudie fixa ei dē q̄tinētie enā cetera corp̄is mēbra que facilius castigari possūt. ne a rō itinē diuertant discat obseruare. **S**i at frenos i ora mittim⁹ ad cōsentiedū nob. et omē corp̄ illoz cōferim⁹. **S**ubaudis. quāto amplius magis decet. vt nobilissimis frenū q̄tinētie i ora mittam⁹. ad cōsentiedū p̄ditori nō. quatenus p̄ lingue est custodia. opm q̄ v̄tū dīnē obtinē queam⁹. **Q**d si vt q̄dā codices habēt legem⁹. sicut at equos frenos i ore mittim⁹. nichil q̄stiois eēt: quia q̄ūgit⁹ ad hoc qd i sequētib⁹ dicit⁹. ita & lingua modicū q̄dē mēbz

est. et cetera. **E**cce & naues cū magne sint. et a v̄tis validis munit⁹: cōferūt⁹ a modico gubernaculo. vbi ip̄ctus dirigētis voluēt. **N**auēs magne i mari. mētēs sē hoīm in hac vita. siue bonoz siue malozū. **V**ētis validi a q̄bz munit⁹. ip̄i appetitus sē mētū. quib⁹ naturalit̄ cōgūt⁹ aliqd agē. p̄ qd vel ad bonū vel ad malū p̄ueiant finē. **G**ubernaculū quo huiusmodi naues cōferūt⁹. vbi ip̄ctus dirigētis voluēt. est ip̄a cordis intētio. qua electi trāsgressis hui⁹ sēli fluctib⁹. felice portū celestis portū attingūt: reprobi at quasi scilla vel caribdi nemti. fluctuosis vitē hui⁹ erroribus q̄s deserere nesciebāt iterent. **E**t q̄ ex abundantia cordis os loquit⁹: rē sibi iūgit⁹. **I**ta et lingua modicū q̄dē mēbz est: et magna exaltat. **M**agna vtiq̄ premia exaltat. si eā ip̄ctus dirigētis bene gubernauēt. iuxta illud salomōis. qz itelli gēs gubernacula possidebit. **S**icutē male: mala econtrario sibi suisq̄ magna p̄ditiois exaltat. **P**nde et salomon. **M**ors iqt & vita i manib⁹ lingue. **V**itā ergo exaltat. si bene docet ecclām: mortē econtra si praue. **A**git nāq̄ aduersus eos qui et vita & sciētia destituti. docē p̄sū mēbz: ideoq̄ magis ecclām ledēbāt. **Q**d si vt i q̄busdā codicib⁹ iūcēt⁹ legatur. et magna exultat. illa mīrū hic exultatio debet itelligi. de qua i sequētib⁹ cū p̄lucā lingue vicia enumerasset. adiūxit.

Nunc aut exultatis in superbiis vestris: omnia exultatio talis maligna est. In qua et mater samudis nos pia exhortatio dicitur dicens: nolite multiplicare loqui sublimia glantes. Magna aut exultat lingua. que ceterorum sensus et verba despiciens. singulariter se esse sapienter iactat et facunda. Ecce quatus ignis. qui magna siluam incendit.

Quantus dicit. quomodocumque. Denique et codices quodam sic habent. ecce modicum ignis. Sicut et a modica sinilla ignis excrescit. magna sepe siluam incendit. ita incontinentia lingue. suis nutrita leuitatibus. magna bonorum operum materia. multos vite spiritualis fructus ubi attaminauit. perdit. sed et innumera plerumque optima que videbantur folia locutionis consumit. Et lingua ignis est. vniuersitas iniquitatis. Ignis est lingua. qui virtutum siluam male loquendo deuorat. Unde vir sapiens de insipienter. et apertio iniquitatis illius inflamatio est. Cui videlicet igni perditionis. contrarius est ignis ille salutaris. qui ligna fenula. stipulam vicioz consumit. secreta cordis illustrat. quomodo sancti inflamat. doctores. ut ipsi ardeant amando. et qui si linguis ignitis accedat alios perdicando. De quibus bene scriptum est. quod apparuerunt illis dispartite lingue tunc ignis. seditque supra singulos eorum et impleti sunt omnes spiritu sancto. Ecce autem de lingua indisciplinata dicitur quod ipsa sit vniuersitas iniquitatis. quia cuncta fere facinora per eam aut committuntur. ut latrocinia. stupra. aut

patricia. ut puaria. falsa testimonia. aut defendunt. ut cum quilibet impudens negat excusando scelus quod commisit. et simulat ostentando bonum quod non fecit. Et inflamat rotam natiuitatis nostre: inflamata a gehena. A gehena dicitur a dyabolo. et ab angelis suis. propter quod gehena fera est. Et qui ubicumque voluit vel in aere vel in terris aut sub terris vagantur. siue detinetur: suam spiritum secum ferunt rotam inflamantem. istam febricitantis. Qui est in lectis eburneis. si in locis ponatur apertis: feruore tamen vel frigore insiti sibi languoris curare non potest. Sic ergo demones. est in templum coluntur auaritia. est per aera discurrent. igne spiritum ardet gehenali: et in ipsa sua pena commoti deceptis quod hominibus fomitem vicioz unde et ipsi pereant invidendo suggerunt. Quocirca sancta dei ciuitas noua iherusalem de celo a deo descendit dicitur: quia nimirum quicquid celestium in terris agimus: hoc profecto ut ageremus celesti munere accipimus. Rotam autem dicit natiuitatis nostre. incessabile vite temporalis prokursu: quo a die natiuitatis nostre usque ad mortem. velut spiritum currite rota curricula incessanter agimus. Unde bene salomon cum dicit. memento creatoris tui in diebus iuuentutis tue. antequam veniat tempus afflictionis. paulo post addidit. et confringat rota super cisternam. et reuertat puluis in terram suam. unde etiam. Inflamat ergo lingua rotam natiuitatis nostre: cum statum omnium noster conuersationis praua loquendo committat. Item. Rotam natiuitatis nostre dicit. quia merito primum puari-

catiois ab eterna stabilitate piec-
 ti. huc illucq; mente vaga raptantur
 et incertis p̄ cuncta discursib; ubi pe-
 riculū ubi salus sit ignorant. In-
 flāmat̄ at̄ hec vota natiuitatis me
 igne lingue maculantis: cū vitū na-
 tūe p̄turbatiois. iēptis etiā ac noxijs
 sermonib; accumulatur. Quo enī
nature bestiarū et volucrū et serpe-
tū etiā ceteroz domantur: et domi-
ta s̄t a natura huāna. Legim; in
 plinio immanissimā serpētū aspide
 ī egipto domitā a p̄familijs. co-
 tidie de caverna sua egressa: a me-
 sa ei; anona p̄cipe solita. Legim;
 itē scribete marcellino comite. mā-
 sufactū tigride. ab india anasta-
 sis p̄cipi missā. Vult ergo itē
ligi. quia lingua prauoz bestijs
ferocitate. volucribus leuitate v̄l
exaltatioe: serpētibus virulētia
precellat. Sūt eī bestiales. qui exa-
 cuerūt vt gladiū linguas suas? s̄t
 volatiles. qui posuerūt ī celū os suū:
 et quoz os locutū est vanitate. Sūt
 serpētini. de q̄bz dictū est: venenā
 aspidū s̄b labijs eoz. Lingua autē
nullus homo domare potest. Duob;
 modis hec sentētia potest itē itē
 ligi. quia et nullus doctoz bonozū
 potest domare linguā eoz. qui seipos
 a stulta verbositate cohibē negligūt:
 et nullus loquētū est qui nō aliqn̄
 delinquat ī lingua sua. Deniq; de
 viro p̄fō in articulo maxie tēpta-
 tiois q̄stituto. veaciter dictū est. in
 oib; hys nō peccauit iob labijs suis.
 et tamē ip̄e se postmodū auditis

dei sermoib;. de tēptia stulte locutiois
 rephendit dices. Vnū locutus sū
qd' utinā nō dixissem: et alterū q̄bz
ultra nō addā. Inquietū malū: ple-
na veneno mortifero. Inq̄etū ma-
 lū addit ad hoc qd' dixerat eā doma-
 ri nō posse: cū bestie domēt̄ et vo-
 lucres. Plenā vō dicit veneno mor-
tifero? vt exponat quare īdōma-
bile dicit eā: cū et serpētes cōstat
posse domari. De cui; atrocitate
 veneni plura q̄sequēt̄ adnectit.
Ex ip̄o ore p̄cedit b̄ndictio et maledic-
tio. Nō oportet fr̄es mei hec ita fieri.
Nūq̄d fons de eodē foramine ema-
nat dulcē et amarā aquā. Sicut
 dulcis et amara aqua nō possūt si-
 mul vna de vena fontis ebullire?
 sed et si m̄screat̄ ī vase v̄l cisterna.
 dulcis q̄dē amarescit ab amara. a-
 mara ex admixtioe dulcis. ī dulce
 dinē nescit imitari: itā maledictio et
 b̄ndictio ī vno ore nullatenus po-
 test quēire. Sed quicūq; sic deū b̄-
 dicē orando. vel v̄bū ei; p̄dicando con-
 suerit. vt etiā maledicē hoīes non
 omisit: cōstat quia dilectionē dul-
 cedine ībenedictiois ei; amaritudo
 maledictiois consumat. Modicū
eī fermentū. totā massā corūpūt:
 et non est pulchra laudatio ī ore
 p̄coris. Deniq; si facias fistulā bi-
 no ore vnde aqua itret. simplici
 vnde exeat. et ī hoc amarā aquā.
 illo dulce imittas? absq; vlla du-
 bietate vbi ad vnū exitus forame
 p̄ueit̄. Amixta vtrūq; et non
 nisi amara parebit: quia m̄m̄tū

dulce multo facilius in amarum ibi commisit
 ree: quoniam amarum vertitur in dulce. Quo
 exemplo colligitur: quia colloquia
 mala sicut mores bonos apostolo teste.
 sic etiam sermoes bonos corrumpunt.
Numquid potest ficus mei ficus oliuas facere?
aut vitis ficus. In proptu est. quia
 sicut arbor nequit amisso naturali
 fructu. aliterius arboris ex se ferre
 fructum: ita maledictus est si quod boni ad
 rebus loqui videtur: fructum benedictionis
 habere nullatenus valet. At si her al
 tius quod vellet discuti. potest in ficu cuius
 folijs perthopareres nri post agni
 rione preuaricationis. sua pudenda
 texerunt. vel amictum excusationis intel
 ligi. et quo ipsi tunc increpatione crea
 toris a se repellere. et in ipm creatore
 conabatur: refutetur: et nunc plerique stultorum
 cor suum declinat in verbum malum. ad excu
 sandas excusationes in peccatis. Potest in
 oliuis fructus misericordie: in vite feruor
 dulcedinis accipi. Ego autem sicut oli
 ua fructifera in domino domini speruui
 in misericordia dei mei. id est qui fructum
 misericordie fecit. misericordia a domino ipse spe
 rauit. Itaque et poculum iqt meum reb
 ans quod perlarum. Quod de caritate dei co
 stat dictum: que diffusa est in cordibus
 nris. per spiritum sanctum quod datus est nobis.
 Non potest ergo ficus oliuas facere?
 quia quicumque se in peccatis excusare po
 tius quam accusare nititur: nequaquam
 opa pietatis que per peccatis sunt in proxi
 mos profecto. sed magis supbo corde
 largitur. Neque vitis ficus. quia quod
 diuina dilectione se profecto debriat:
 nullum iam de suis erroribus nisi seipsum

accusat. Non sapiens et disciplinatus?
inter vos. Ostendat ex bona conuer
satione operatione sua: in mansuetudine
sapientie. Quia improbis doctoribus
 silentium inposuerat. eosque magisterij
 gradum tene. vetuerat. quos nec vi
 te perfectione. nec continentia lingue
 habere cernebat. consequenter admo
 net. ut si quis inter eos sapiens et discipli
 natus vel sit. vel sibi esse videatur.
 magis sapienter ipse ac disciplinate
 viuendo. eruditione sua quam alios
 docendo demonstrat. Qui ei mansuetudo
 corde. et ore sereno. bona que valet
 operatur: euidenter utique animi sapie
 tis indicium. principium est sapientie. timor domini
 Qui vero ad predicandum verbum quod ad facie
 dum peluioz est: plerique per amorem iac
 rantie. per studium contentiois. per elo
 quentie facilitate. per inuidiam aliorum
 doctum. per ignorantiam catholice veri
 tatis: stulticie reatu incurrit. Qui
 bene congrue illud salomois. quia
 ubi verba sunt plurima. ibi frequenter
 egestas. Unde et hic quod re se iungit.
Quod si zelum amarum habetis. et conte
ntioes sunt in cordibus vestris: nolite glari.
Zelum amarum dicit. quia est et zelus
dulcis. a quo et symon apostolus merito
profructu cordis accepit. que et helyas ha
buit cum ait. zelo zelatus sum pro domino deo
exercituum. quia deliquerunt pactum
tuum filij israel. Et apostolus paulus. emu
 lor est inquit vos. dei emulatio. Et est
 bona generatio. quam dominus habere nos pe
 nit dicit. Contendite intrare per angustam
portam. Nolite inquit glari. et medares
esse aduersus veritatem. Quia veritas

ip̄a pbat nō esse gl̄a dignos eos
qui sapiētie v̄ba promētes ex ore
zēlū amarū et contētiōis ifructuo
se studiū gestat ī corde. **Nō** est ista
sapiētia desuētū descedēs: sed trena
aīal. dyabolica. Et paulus ait. qz
aīalis homo. nō p̄cipit ea que sūt
sp̄s dei. **Notandū** at̄ qd' aīalis homo.
siue aīalis sapiētia nō ab aīali. sed
ab aīa d̄riuat. teste paulo. quia
fr̄s est primus hō adā ī aīam viuē
tē: nouissim⁹ adā ī sp̄m viuificatē.
Sed nō prius qd' sp̄uale est: s; qd'
aīale. **Qd'** ab aīa d̄riuatū. greca
testat̄ auctoritas. ī qua videlicet
lingua. phiche aīa. phichiton aīale
dicit̄. **Porro** aīalia q̄uis latine ab
aīa vocabulū accepisse videantur:
longā diuersā grece ac dissimilē
habēt ethimologia. **Nāq;** ab eo qd'
viuāt. nomē sortiūt. **Si** qdē apud
eos zoe vita: zoa vocant̄ aīalia.
Cū ergo ap̄le ī epl̄is suis sepissime
noīat carnalē hōiem. noīat aīalē
noīat sp̄uale: sp̄uale vel ip̄m d̄m
dicit. qui ī carne t̄ aīa appareēs. sp̄s
sc̄o plenus extitit. vl' oēm electū q'
ī carne t̄ aīa nālīe q̄sītēs. gr̄am qz
sp̄s sc̄i sc̄dm mēsurā donatiōis xp̄i
qua illustret̄ accepit. **Carnalē** vō
vel aīalē appellat hōiem. qui nil
gr̄e sp̄ualis habēs. eā tūcūmodo
que naturaliter carnis sue aīe sen
sib⁹ īlita s̄ cogitare vl' facē nouit.
Merito ergo contētiōsa et sup̄ba
sapiētia esse trena. aīalis. dyabo
lica memoratur. quia dū trena gl̄az
aīa querit. dū ex p̄s gr̄e sp̄ualis gre

manēs. sola ea que sibi nālīter p̄
reatū prime preuaricatiōis s̄ īsi
ta cogitat: iure a maligno delusa
sp̄s. ad agēda se illa que s̄ vesana
et noxia cōuertit. **Ubi** et zelus t̄
tētio: ibi īstantia. et omē opus
p̄uū. **Omī** itē custodia. serua col
tuū: qm̄ ex ip̄o vita p̄cedit. **Qualis**
ē cordis est radix: talis ī consp̄a
interni arbitri. est oīs fr̄us actiōis.
Et qui nequiciā corde lūoris vl'
gr̄etiōis contēgit: hui⁹ est p̄uū
opus omē. qualibet itē hōibus eē
videbat. videlicet p̄t̄ īstantiā
mētis huc illuc qz fluctuātis. quia
se ad vnā sup̄ni ituitus anchorā
figere neglexit. **Que** at̄ desuētū
est sapiētia. primū qdē pudica est:
dēde pacifica. modesta. suadibilis
bonis consentiēs. **Hec** est mansue
tudo sapiētie quā superius habē
dā esse p̄cepit. zelo vtiq; amari
tudis t̄ gr̄etiōnib⁹ stultis aduersa:
qua sc̄oz p̄dicatorū virtus t̄ dot̄
na vicissim sibi ī caritatis atq; cō
cordie pace sociauit. **Prīmū** itē
pudica est: dēde pacifica. **Pudica**
videlicet. quia caste itelligit: paci
fica at̄. qz p̄ elationē se mūne a
p̄xiōz societate disūgit. **Modesta**
vō. suadibilis. bonis consentiēs.
quia nimirū sapiētis est. bonoz
suasioni assensū p̄be. quomodo
petrus redargueti se paulo cōcitus
ānuūt: ip̄robōz vō dot̄nā totā itē
tiosē vel docēdo vl' viuēdo repellē.
Plena misericōdie. et opibus bonis.
Et hec est bona cōuersatio. quā supra

Mala autem petit: qui domini contempnentes,
 a domino beneficia superna desiderant,
 Male petit et ille qui amisso amo-
 re supernorum, infima querit: tunc bona
 percipit? et hec non ad sustentationem
 humane fragilitatis: sed ad redudan-
 tiam libere voluptatis. Hoc est ei quod
 ait: ut in concupiscentiis vestris illuminatis.
Adulteri: nescitis quia amicitia huius
mundi inimica est deo. Adulteros tunc
 nuncupat, quos devotio amore sa-
 pientie salutis celestis, ad amplexum
 potius amicitie mundiales esse de-
 flexos increpat: quos conditor et con-
 cepto, manumone magis servire cer-
 nebat, Dixit quod supra de apostolis
 dei inimicos, nonne divites per potentiam
 opprimunt vos, et ipsi trahunt vos
 ad iudicia? Nonne ipsi blasphemant
 bonum nomen quod invocatum est super nos?
 Sed ne illos putares esse inimicos
 dei, quod eum aperte blasphemant, quod fide
 eius persequantur in sanctis, et eos in quo iu-
 dicio quodammodo offendit etiam eos dei
 esse inimicos, qui tamen fide et confessione
 eiusdem nominis mundi illecebrosi et amori
 deserunt: qui noverunt fideles,
 rebus terrenis celestia postponunt.
 Quod etiam sequere versus istantius
 ioculatur dicit, Quicumque ergo voluerit
amicus esse sibi huius, inimicus dei
constituetur. Ergo inimici dei omnes ama-
 tores mundi: omnes inquisitores nugarum:
 omnes pertinent ad eos de quibus dicitur: quoniam
 ecce inimici tui domine peribunt, Intret
 ecclesiam, non intret ecclesiam, inimici dei
 sunt: ad tempus possunt florere sicut fenula,
 sed ubi ardor iudicii apparuerit,

peribunt: et vultus domini eorum detur-
 det. Aut putatis quia iam inter septu-
aginta dicitur. Illa videlicet scriptura,
 que a malorum societate fideles con-
 teres, ita per moysen loquitur: Non iuris
 cum eis fedus, nec cum diis eorum: non
 habitet in terra tua: ne forte peccare
 te faciat in me si servieris diis eorum:
 quod tibi certe est in scandalum, Et tur-
 su. Non facies opera eorum: sed destrues
 eos, et friges statuas eorum. Ad iudi-
cia concupiscite spiritum qui habitat in vobis.
 Interrogative per interpretationem lege-
 dum: quasi dicitur. Numquid spiritus gratie
 quo signati estis in die redemptionis,
 hoc concupiscitis, ut videamini alteru-
 trum. Non utique bonus spiritus invidia vi-
 cium in vobis: sed malus operatur. Cui si
 nullus est modus locutionis in psalmo,
 frater non redimit, redimet homo.
 Ita ei intelligitur. Si vos christus non redi-
 mit qui vobis frater fieri dignatus
 est per humilitatem: numquid alius homo pu-
 rus vos redimet sufficit. Quidam
 hanc sententiam ita differunt. Ad invidiam
 concupiscite spiritum: qui habitat in vobis.
 Adversus invidiam concupiscite: hoc est,
 invidie morbum debellari, atque a vobis
 membris excerpere desiderant. Alij de
 spiritu hominis dictum intelligunt: ut sit sen-
 sus. Nolite concupiscere nolite mundi
 huius amicitias adherere: quia spiritus
 mentis vestre dum terrena concupiscit,
 ad invidiam utique concupiscit: dum ea
 que ipsi acquirere concupiscitis, alios
 invidetis habere. Maiore autem dat gratiam.
 Maiore dominus gratiam dat quam amicitia
 mundi: quia hec terrena bona ad

tempus. & ea cum dolore amittenda tibi
 fuit ille gaudium vite largitur et eterna.
Qualiter autem hanc gratiam largiatur.
 Absque exponit, Propter quod dicit.
Deus superbis resistit: humilibus autem
dat gratiam. **Fures quidem. puros. luxu-**
ricos et alios peccatores quasi contemp-
tores preceptorum suorum. punit deus:
 sed specialiter resistit dicitur: quia
 nimirum maiori pena plectitur: qui
 confidunt in virtute sua, qui diuine po-
 tentie subditi peccando negligunt. qui
 quasi sibi ipsi ad salutandum sufficiunt.
 auxilium diuine gratie querere detrectant.
 At contra humilibus dat gratiam: quia
 qui in suorum plagis viciorum veri se
 manibus suppliciter subdunt: merito
 desiderate sanitatis dona recipiunt.
 Notandum autem quod hanc sententiam de super-
 bis et humilibus beatus iacobus de pa-
 bolis salomonis iuxta antiquam trans-
 lationem quemadmodum et petrus in
 sua epistola posuit: pro quo in nostra e-
 ditione que de hebraica veritate des-
 cendit. ita dicitur: **Illusores ipse delu-**
det: et mansuetis dat gratiam. **De-**
ludet autem dominus illusores: iuxta hoc
quod paulus loquitur de eis. qui illu-
si nomine patris sui venientem. recipere
recusantes. anticipum in nomine suo
venientem suscepturi sunt. **Et quod di-**
lectionem veritatis non receperunt ut
salui fierent: ideo mittet illis opa-
tionem erroris. ut credat mendacium.
Deludet irrisores: cum dixerint iudeis
et si rex istus est. descendat non de cru-
ce et credimus ei. patietur sustinuit:
donec mortuus ac sepultus. coram

insultationes et ipsam mortem. in resurrex-
 tione superaret. **Dabit autem mansuetis**
gratiam. quia eis qui se humiliant sequitur:
et perfectionem boni operis et beatitudinis
gratiam dona largitur. Appropinquate
deo: et appropinquabit vobis. Appropin-
quate domino per humilitatem. eius vestigia
sectando: et appropinquabit vobis.
 per misericordiam vos de angustiis libera-
 do. **Non est regio longe est quies a deo:**
 sed affectibus. Namque uno commorantes
 terre loco. is qui veritatem studet. et is
 qui defluit sordibus viciorum: unus lo-
 ge est a deo. alius proximum habet deum.
Unde et psalmista dicit. Prope est dominus
omnibus iuocantibus eum in veritate. **Rursumque.**
Longe est a peccatoribus salus. **Illa utique**
salus. cui canimus. dominus illuminatio mea
et salus mea. **Et ipse dominus cum nos si-**
bi appropinquare non suadet. dicens
venite ad me omnes qui laboratis et o-
nerati estis. et ego reficiam vos. con-
tinuo quia non hoc pedibus sed actibus
esset implendum. demonstravit cum subdit.
Tollite iugum meum super vos: et discite
a me quia mitis sum et humilis corde.
Emundate manus manus peccatores:
et purificate corda duplices animo.
Hoc veraciter est domino appropinqua-
re nos: operis videlicet mundicia. et
cordis simplicitate habere. **Innocens**
igitur maribus et mundo corde: hic acci-
piet benedictionem a domino et misericordiam.
Et hoc est veraciter dominum appropin-
quare nobis: sue nobis dona pietatis
simpliciter querentibus dare. **Sanctus**
autem spiritus discipline effugiet fictum: et
auferet se a cogitationibus que sunt sine

itellcū, Miseri estote: et lugete
 & plorate. Risus v̄i i lucrū quer-
tatur: et gaudiū i merore. Hu-
miliani i Asp̄u dei. et exaltabit
vos. Molite iqt amare locuple-
tari et gaudē i hoc seclō. sed meo-
res scelerū que fecistis: hoc po-
tius procurate. ut p breues mise-
rias vite huius. paupertatēq; ac la-
mētationēq; trāsiuā. ad gaudia
celestis regni sempiterna ptingatis:
p̄ ut p leticia tpali. opib; p̄niquū
labore acq̄sitis. p̄petuo mēdicetis.
lugetis. tormēta soluat. Nolite
detrāhē alterutrū fr̄es. Et hoc v̄i
cū detractionis ad venenū lingue
mortiferū respicit: de quo ait. liti-
gatis & belligeratis. Qui detra-
hit fr̄i aut iudicat fr̄em suū. det-
hit legi. et iudicat legē. Detrahit
legi. qui detrahit fr̄i: quasi ip̄a vr̄a
nō fecit quādo detractionē vetuit.
dices p̄ p̄ham. Detrahētē adūsus
p̄ximū suū oculte: hūc p̄sequēbar.
Et i leuitico. Nō eris criminatoz
et susurro i pplis. Et i ita itelligi.
Qui detrahit fr̄i legis iussa faciēt
detrāhit legi. et iudicat legē. quare
talia iussa dedit. Verbi gr̄a. Lex
p̄cepit dices: ne memoriis iurie
ciuiū tuoz. Qui ergo detrahit fr̄i.
et q̄ iudicat fr̄em suū. que videt
p̄ dei amore libet iurias suscipere?
detrāhit v̄iq; legi et iudicat legē
que nō iurias nos obliuisci p̄ce-
pit. Tu at̄ q̄s es q̄ iudicas p̄ximū?
Temeritatē arguit ei q̄ qui p̄ximū
delectat iudicare: nec sue stitū

fragilitatis: nec vite tpalis incertū
 p̄ndere curat. Et quia nōnuq;
 p̄imutationē dexte excelli. h̄y qui
 iudicabat potestati s̄bdit. nōnuq;
 ip̄o sup̄stite rapiūt e mūdo: ac
 gūt s̄bsequēs eoz temeritatē. qui
 ceritudinē vite sue nullā habēt.
 de multoz tpm lucro. aūm i futurū
 distēdūt. Mā sequit̄. Ecce nūc qui
dicitis. hodie aut crastino ibim;
ad illā ciuitatē. et faciem; quidē
ibi anū: et mercabimur. et lucrū
faciem;. Multifaria i huiusmodi
 disputatiōe stulticiā iesse notat:
 quia videlicet et de lucroz augmē
 to consiliū haberet. et se multo tpe
 victuros arbitrat̄: et vbi annū
 faciat sue esse potestatis autumāt:
 et i hys oib; sup̄ni iudicis examen
 ad mētē reuocare itēp̄mūt. Que
est ei vita vr̄a. Vapor est ad mo-
 dicū parēs: dinceps ext̄mina-
 bit. Nō ait que est vita vr̄a nostra
 sed que est iqt vita vr̄a: quia iusti-
 tū verius vidē itēp̄mūt: cū ad huius
 vite finē puenerit. Inimici v̄s
 dñi mox ut honorificati & exaltati
 fuerit. deficiēs ut fum; deficiēt.
 Nō at̄ putandū est hāc eandē esse
 sentētia quā apud se ip̄y i libro sa-
 pietie dixisse p̄hibet: quia ex nichilō
 nati sum; et post hec erim; t̄p̄
 nō fuerim;. qm̄ fum; afflatus ē
 i narib; nr̄is. et sermo scintille ad-
 imouēdū cor nr̄m: quia ext̄cta ci-
 nis erit corpus. et sp̄ diffudet̄ t̄p̄
 mollis aer. Hec ei illi rationabāt̄
quā nullā vitā nisi istā esse credebāt:

dicentes cum epicuro. Post mortem nichil est: et ipsa mors nichil. Illud autem beatus iacobus ita dicit. ut doceat. quod praesens vita breuis est in presenti: quam tamen in futuro mors sequitur eterna. iuxta illud beati iob. Ducite in bonis dies suos: et in puncto ad inferna descendet. Sacri igitur bonum facite. et non facietis: peccatum est illi. Per totum epistolam huius textum beatus iacobus ostendit. quod hiis quibus scripsit. scientiam bona faciendi habebat. simul et fidei veram didicerat: ita ut etiam alijs se magis fieri posse presumeret; nec tamen operum perfectione. neque mentis humilitate. neque continentia adhuc sermois erat adepti. Unde illos modo inter alia increpationis et exhortationis verba non minimum terret. in eo. quod scientem bona facere et non facientem que nouit. maius dicit habere peccatum. quam illi qui ignoranter delinquit: tamen est nec ille proflus a reatu liber esse possit qui nesciens errauit: cum ipsa boni ignorantia. non parum sit mala. Hic et dominus ait. Seruus qui ignorauit voluntatem domini sui. et non preparauit. et non fecit secundum voluntatem eius: vapulabit multis. Qui autem non cognouit. et non fecit digna: plagis vapulabit paucis. Audite nunc diuites: plorate ululantes in miseris que adueniet vobis. Nunc dum tempus acceptabile. dum dies salutis est: futuris igitur penarum miserias flecto et elemosinas faciendo vitate. Aurum et argentum vestrum eruginauit: et erugo eorum in testimonium vobis erit. et manducabit carnes vestras sicut ignis. Non

solum ipsos et immiseros diuites inuisibilis gehene ignis in tormentis exerceat: sed etiam ipsa diuitiarum putrefacturam et tantum memoria quibus facillime posset suas redimere nequicias. non minus et ante iudicium animas eorum. et post post resurrectionem etiam carnes exuret: dum sibi metipsis grauiter irasci incipiet. quare sua scelera. demofinis ablucere noluerunt. Denique diuiti illi purpurato. erugo pecuniarum in testimonium nequicie. et in augmentum versum erat penarum. quando per increpationem abrahe audiuit. fili recorde quod recepisti bona in vita tua: et lazarus sile mala. Possunt etiam nomine carnium. ipse deliciae carnales intelligi. quas erugo pecuniarum sicut ignis manducat: dum animam luxuriosam et extrinsecus seueris flamma cruciat: et non minus iterius pugnet. sine tenacie dolor accusat. Quod in hac etiam vita sepius contingit. ut nonnulli diuitias quibus male utebantur amittant. perditisque facultatibus iam sero incipiant quod eas sine fructu habuerunt dolere: et tunc se gemant indigentibus sua non dedisse. cum ipsi ingrue in indigentia rogant medicare. Theaurizastis uiam in nouissimis diebus. Quando negligenter pauperum mendicitate vel esurie thesauros pecunie vobis condere gaudebatis. iam vobis ipsis non prouidentibus. eterni iudicis iram cumulastis. Que et si necdum apparuit. in nouissimis diebus tamen certissime restat: id est. ubi temporalium dierum finis affuerit. Ece merces operariorum qui messuerunt regiones vestras. que fraudata est a vobis. clamat. Quanta

uirtas supboꝝ. qui cū diuicias suf-
ficiētes habeat. nō solū passim pau-
peres uēientes. suscipe ac reficere
spernūt: sed ipis q̄ mercenarijs vel
famulis suis. debitū laboris sui mer-
cedē reddē nolūt. **Q**uod impietatis uiciū
bēus iob multū se cauē insinuat. cū
ait. **S**i aduersus me terra mea cla-
mat. et cū ipa sulci ei⁹ deflet. si frēs
ei⁹ comedi absq̄ pecunia. et animam
agricolay ei⁹ affligi: p̄ frumētō ei⁹
oriat⁹ michi tribulus. et p̄ ordeo spi-
na. **E**t clamor **op̄** ip̄o y i aures dñi
sabaoth irrouit. **Q**uā sabaoth. id ē
dñm exercitū appellat: ad terroꝝ
eoy. qui pauperes putāt nullū habē
tutoꝝ. **H**uic at loco congruit illud
psalmiste. **T**ibi delictus est paup: pu-
pillo tu eris adiutor. **E**t ad i libro bti
iob sc̄ptū est. **N**eq̄ ei frustra audiet
deus: et op̄ singuloy causas ituebat⁹.
Epulati estis sup̄ terrā. **N**eglectis gau-
dijs celestibus. ad que p̄ afflictioēs et
ieiunia uēire poteratis. epulas tantū
diligitis carnales: quas tanta i futu-
ro fama suisq̄ sequet⁹. ut ne vna
quidē aque gutta tūc possit aliud e
acq̄ri: p̄ quā ardeō vob lingua parūp
refrigētur. **E**t i luxurijs enutristis
corda vꝛa. **I**lli i luxurijs enutriūt
corda sua. qui iuxta illā ecclasticis se-
monē. non phibet cor quā oī volup-
tate fruatur. et oblectet se i hys que
parauerit: et har ducūt p̄cē suā. si
vtant⁹ ipi laboribus suis: nullā de
pauperū nutrimēto vl' oblectamē-
to curā habētes. **I**n die occisionis ad-
dixistis: occidistis iustū. et nō restitit

vob. **I**ustū appellat dñm saluatoꝝ:
de quo ⁊ bēus p̄thomartir stephanus
eisdē iudis loq̄t⁹. **Q**uē p̄pharū non
st̄ p̄secuti p̄cēs vꝛi. et occiderūt eos
qui amonuerūt ut aduētū iusti. cui⁹
nūc vob p̄ditores ⁊ homicide fuistis.
Apparet ergo quia bēus iacobus illos
diuites alloq̄t⁹. ex eo qd' ait "loco"
agite nūc diuites. plorate. ululātes.
qui i necē dñi cōiunuerāt: et necdū
fidē noīs ei⁹ qua saluaret⁹ acceperāt.
De q̄b⁹ et supra loq̄t⁹. **A**rdentibus. **N**o-
ne diuites p̄ potētiā oprimūt vob:
et ipi trahūt vob ad iudiciū. **N**ōne
ipi blasphemāt nomē bonū qd' iuo-
catū est sup̄ vob. **E**t quia duodeci tri-
bul⁹ scribit que st̄ i dispersioē. ita fide-
les monet opa fidei facē: ut eos etiā
qui necdū crederāt ad fidē dñicā
simul et fidei opa suadeat cōuertī.
reuocās illis ad mēoriā. quia dei filii
occiderūt. et sup̄ quasi nichil mali
fecisset luxurie sese ⁊ auariciā mā-
ciparet. nec tantū scelus p̄cētētia
et elemosinis emūdare curauit.
Quibus p̄p̄rie cōuenit qd' ait. auariciā
carnes eoy istar ignis māducatu-
rā: et quia thesaurizauerūt sibi irā
i nouissimis dieb⁹. **H**oc ē i eis post
occisionē ipi iacobi cōpletū esse cla-
ruit: cū iherusolimoy ciuitas. p̄mo
oīs iudee prouincia expugnaretur
ac deleteretur a romanis. i vltione
videlicet dñici sanguis. et cerebro
que patruerūt scelerū. **M**artires igit⁹
estote frēs: vsq̄ i aduētū dñi. **P**ostq̄
sup̄bos ⁊ incredulos increpauerit.
traxit cōuertit⁹ ad eos qui talia

improborū fuerūt oppressi & cohortās
 eos ad paciētiā. et insimās. quia ta-
 lū oppressurariū finis p̄xim⁹ istet:
 aut ip̄s videlicet raptis ad dñm.
 fr̄m q̄ paciētie sue rapietib⁹. aut
 p̄secutorib⁹ eorū p̄tate p̄sequēdi p̄i-
 uatis. Ecce agricola expectat p̄ciosū
 fr̄m t̄re: paciēt̄ ferēs doner accipi-
 at t̄poraneū et t̄ feronū. et cetera.
Si ille pro t̄re fructu quē expectat
 et t̄pale sperat p̄uenire. tā paciēt̄
 laborat & quātomagis vos p̄ celestis
 fr̄m mercede quē p̄tuo possidere
 valeatis. oīa nūc aduersa sustinere
 debetis. Accipietis cū vos t̄poraneū
 fructū. vitā videlicet aīe post mortē.
 accipietis et serotinū carnis corrup-
 tionē i iudicio. **Del** certe t̄pale.
 i op̄ib⁹ iusticie: serotinū i t̄ributioē
 laborū. iuxta illud apli. **Habētes**
 fr̄m v̄m i sc̄ificatione: finē v̄o
 vitā et̄nā. **Nolite** igemiscē fr̄s in
 alterutrū. **Quasi** vos maiora meri-
 tis aduersa patiamū: et p̄secutores
 v̄rū cū maxia scelera fecerūt. nichil
 ferre aduersi videant. **Ut nō** iudice-
 mini. **Judicio** videlicet d̄pnatiois:
 eo qd' iudicē iustū q̄si iūque iudicatē
 vituperetis. **Ecce** iudex ante ianuā
 assistit. **Qui** & vob' premia paciē-
 tie. et aduersarijs v̄rīs penā quā
 merētur. restituat. **Ante** ianuā
 aut assistit. quia vel p̄xim⁹ est ad
 noscēda oīa que geritis: vel cito ve-
 niet ad retribuēdū et vob' & p̄secu-
 torib⁹ v̄rīs que singuli meruistis.
Exēplū accipite fr̄s ex̄it⁹ mali
 et longanimitatis laboris & pa-

tientie: quas qui locuti sūt i noīe dñi.
Videte iquit quia iulhe cū tā sc̄i erat.
 tā imunes a delicto. ut dei sp̄s p̄ os
 sua miseria loqueret hominib⁹. ex̄itū
 malū habuerūt: mortē patiedo ab inf̄-
 delibus: ut zacharias. vias. & macha-
 bei martires. et i nouo testamēto io-
 hānes. stephanus. iacobus zebedel.
 et alij q̄ plurimi: nec tamē hui⁹modi
 ex̄itū igemiscē: sed eū potius longa-
 nimit̄ ferre volebāt. **Alij** longos
 sustinere labores: sed hos patienter
 & sine murmuratioē tulerūt: ut noe i
 edificatioē archē p̄ cetū ānos. **Moses**
 i creptioē et ducatu ipli p̄ ānos qua-
 draginta: **Dauid** i ex̄ilio sine culpa p̄-
 p̄esso: **ioseph** i seruitio f̄m fraude
 suscepto. **Ad** utruq̄ aut firmū & imu-
 tabile s̄b̄iit exēplū d̄ct̄s. **Job** audis-
 tis: et finē dñi vidistis. **Laborē** iquit
 et paciētiā iob lectioē cognouistis:
 et quia duplicia cuncta que hostis fenu-
 de p̄didit. dñō misericōe recepit. **Exi-
 tū** q̄ dñi i cruce que longanimit̄er
 suscepit. astantes ip̄i vidistis: sed et
 gl̄am r̄surrectionis. et ascensionis ei⁹ ad
 celos euāgelica p̄dicatioē didicistis.
Quia misericōis est dñs & miserator.
Ut vel i presenti suos a t̄ptatione
 liberet. et p̄ cōstantiā fidei etiā corā
 hominib⁹ viuēt̄s glorificet. vel post
 mortē i occulto coronet: et nec sic q̄-
 dē ab hominibus memoriā quā metu-
 ere laudis auferat. **Ante** oīa fr̄s
 nolite iurare. et cetera. **Quia** l̄tife-
 rā lingue v̄rus ad integrū i suis
 auditoribus exhaurire desiderat.
 qui alterutrū detrahē vetuit: qui

iudicare p̄m̄m̄ interdixit. qui i ad-
uersitatibus igemisc̄e phibuit. que
st̄ apta p̄ra. addit etiā hoc qd̄ q̄bus
d̄n̄ leue videt̄: vt iuris q̄ iurandi
s̄uetudinē tollat. Nā hoc q̄ illis ne-
quaq̄ p̄cipēdū patienter appareet:
qui illā d̄n̄i sententiā solite consi-
derat qua dicit. Om̄e v̄bū ociosū
qd̄ locuti fuerit hoīes: reddet ratios
de eo i die iudicij. Et nō s̄ iudicio
decidatis. Ideo iquit vos a iuratiois
culpa cōpesc̄o: ne frequēt̄ vera iu-
rando. aliqn̄ etiā i p̄iuriū decidatis:
sed eo longius a peierandi vicio ste-
tis. quo nec verū dierare nisi pro
maxia necessitate velitis. Sed et
ille sub iudiciū reatus decidit. qui et
si nūq̄ peierat: crebrius tamē q̄ op̄
est verū dierat: quia nūm̄ ip̄a
sup̄flue locutiois ociositate delin-
quit. offenditq̄ iudicē: qui i vtile
v̄bū et iuramētū om̄e vetuit.
Tristat̄ aliq̄ v̄m̄: oret equo aīo
et psallat. Quia supra i p̄essuris
ad iuicē f̄es igemisc̄e phibuit: nē
qd̄ e contrario gerēdū sit ip̄e demō-
strat. Si qd̄ iqt̄ alicui v̄re tristitie
deprimētis. vel ab alijs hoīb̄ illa-
tu forte iuria īgruerit. vel culpa
accēdite. v̄l domestico damno p̄ocau-
pante. vel alia qualibet ratioe vos
contristari contigerit: nequaq̄ illa
hora ad iuicē murmuraturi. et de dei
iudicij querelas deposituri cōuē-
tis. qui sed potius ad eccl̄am cōcurrē-
tes flexis genib̄ d̄nm̄ orate. vt con-
solatiois sue grām mittat. ne vos
tristitia sc̄li. que mortē op̄at̄ ab-

solbeat: ip̄i q̄ crebra psalmodie dul-
cedine. nociuā mesticie pestē. v̄ro de
corde repellite. Infirmat̄ q̄s i vob̄:
iduat̄ p̄sbiteros eccl̄e. et oret sup̄
eū. Sicut dederit contristato. sic dat
et ifirmat̄i consiliū. qualiter se a mur-
murationis stulticia tucet̄. iuxtaq̄
modū vulneris. modū ponit et me-
dele. tristato p̄cipies. vt ip̄e pro se
oret et psallat: ifirmat̄i at̄ vel corpe
vel fide mandas. vt quia maiore susti-
nuit plagā. multoz se adiutorio. et
hoc senioz curare meminerit: neq̄
ad iuniozes ninus q̄ doctos causā
sue ibecillitatis referat: ne forte
qd̄ p̄ eos allocutiois aut cōsily no-
cētis accipiat. Et oret iqt̄ sup̄ eū.
ungētes eū oleo i noīe d̄n̄i: et oro
fidei saluabit ifirmū. Hoc et apl̄i
i euāgelio fecisse legūt̄: et nūc ec-
clesie consuetudo tenet. vt ifirmū o-
leo consecrato unguat̄: a p̄sbitere-
ris. et orōne cōmutante sanentur.
Nō solū p̄sbitereis. sed vt inocētius
papa scribit i oil̄ xp̄ianis vti licet
eodē oleo. i suā aut suoꝝ necitate
unguēdū: qd̄ tamē oleū nō nisi ab
ep̄is licet confici. Nā qd̄ aut oleū
i noīe d̄n̄i cōsecrato. vel certe quia
etiā cū unguat̄ ifirmū. nomē d̄n̄i
sup̄ eū iuocare pariter debent. Et
si i p̄cis sui dimittet̄ ei. Multi p̄
p̄ra i aīa facta. ifirmitate aut
etiā morte plectūt̄ corpis. Vnde
apl̄s corinthijs quia corpus d̄n̄i idis-
ne p̄cipe erat soliti. ait. Ideo inter
vos multi ifirmū et ibecilles s̄:
et dormiūt multi. Si ergo ifirmū

i peccatis sunt. et hec presbiteris eccle
 confessi fuerunt. ac pfecto corde ea re
 linquere atq; emendare sategerunt.
 dimittetur eis. **Neq; ei sine confessioe**
emendatiois. peccata queunt dimitti. Unde
de ree sbuigitur. Confitemur ergo al
terutrū peccata vtra: et orate p iuice
ut saluemur. In hac at sententia. illa
 debet esse discretio. ut cotidiana le
 uiaq; peccata. alterutrū coequalibus
 confiteamur: eorumq; cotidiana credam q
 oratione saluari. **Porro grauioris lepre**
imundicia. iuxta legē. sacerdoti pan
dantur; atq; ad ei arbitriū qualiter
 et quanto tpe iusserit. purificare
 curem. **Multū ei valet deprecationis**
iusti assidua. Helyas homo erat
similis nob passibilis. et oratione orauit.
ut nō pluet super terrā: et nō pluit a
nos tres. et mensibus sex. et cetera.
Dececi astruunt exēplo. quātū depre
catio iusti valeat assidua: cū helyas
 tantū vna oratione orando. longo tpe
 celos gemitur. terris ymbres auer
 terit. fructus mortalibus negauit.
 et rursus ubi voluit. ubi tēpus esse
 pspexit. ubi longa tedie tube cor re
 gis supbi et ydolatre ad pēnitentiā
 vidit īflexū. vna solāmodo oratione
 orauit. et frigus atq; aquas quas
 negauerat. terris restituerit. Sic
 ei seqt. **Et rursū orauit: et celū**
dedit pluuiā: et terra dedit fructū
suū. Semel ergo et prius et postmo
dū orauit. et hoc vnus helyas: ac
 tantū ipetrauit. **Quātū at valet**
 frequēs plurimorū oratio iustorū.
Sed ne trepidaret nrā fragilitas.

reputas se tanto pphē qui curru igneo
 rari meruit ad celos. similia facere
 nō posse: cōsulte bēs iacobus de eius
 oratione locutus. ita ichoauit. **Helyas**
hō eā filis nob passibilis. Homo nā
q; erat. tūcti nulli homin virtute se
 cūduo. similis nob origine carnis. pas
 sibilis ut nos. et mētis fragilitate et
 carnis. **Nā quia carne fragilis esset;**
 apud sareptenā viduā victū queē
 do monstrauit. **Quia mēte q; passibi**
lis fuit ostēdit: cū post redditis ter
ris aquas. exictos q; pphas et sacer
dores ydoloz. vniū muliercule minis
exeruitus. p desertā diffugit. Quā
ti at sit meriti apud dnm pro ifirma
 tibus orare. eosq; sua peccata gfitētes
 ad amissā reuocare sospitantē: sub
 dendo manifestat. **Frēs mei siq; ex**
 volū errauerit a veritate. et cōuertit
 q; eū. scire debet. qm qui cōverti fe
 cerit peccatōre ab errore vie sue: salua
 bit etiam ei a morte. **Quia ei i su**
 periorib; hui; eplē pētib; lingua
 nrā a maligna vl' ociosa locutione
 restringit: oportune i fine qd maxie
 loqui debeam; ostendit. **Iubemur**
 itaq; orare et psalle dno: quoties ali
 quib; pulsamur aduersis. **Itē. cōfi**
 teri alterutrū peccata nrā: et orare p
 iuice ut saluemur. **Ad salute pūmoy**
 nō solū tpali. sed potius etiā etna:
 quātū possum; ipendē curā. **Si enī**
 magne mercedis est a morte eripe
 carnis quāq; morturā. quātū est me
 riti a morte etiam liberare. i celesti
 pūa sine fine victurā. **Notandū**
 sane. quia quidā codices habēt. salua

bit animam suam. Et ex ambiguo cofi.
 hooi greco. ita rē interpretari potest.
 Et reuera qui errantē corrigit: sibi
 metipm p hoc vite celestis gaudia
 ampliora conquirit. **V**aluabit iſte
 animam ei a morte: et cooperit mul-
 titudinē peccatorum. Qui peccatōre ab erro-
 re conuertit. et ei a peccatō p hanc conuer-
 ſionē ab aspectu iſtius iudicis ſup
 poſitioē vite melioris abscondit: et
 ſua q̄ i quibz offendit errata ab i-
 tuitu ei qui oīa videt p̄ximū cura-
 do contegit. iuxta illud pſalmiſte.
Bei quoz remiſſe ſt̄ iſtius: et q̄
 terta ſt̄ peccatō. **N**ec obliuiſcit hęc
 hortatō b̄s iacobus qd̄ ſuperius
 ait. **N**olite plis mgr̄ fieri fr̄s mei.
Ibi nāqz iſtios i p̄ria actioē a ma-
 giſterij officio qd̄ p iactantia querē
 bāt ſumouet: hic vō iſtructos ex
 om̄i peccatō qd̄ erga p̄ximoz ſalutē. p
 amorē fraternitatis agē debeat edo-
 cet. **N**ō ei hic doctor facē prohibetur.
 hoc alio loco caritas facē comemo-
 rat. **D**icēte b̄o ap̄lo petro. quia
 caritas operit multitudinē peccatorum.
Nec p̄tereūdū. qd̄ hęc errantis co-
 uerſio nō ſolū loquēdo: ſed plerūqz
 bene agēdo p̄ficit. **N**ā ſiqz etiā
 lingua tacēte p̄ximis exēpla bone
 actiois ostendit. eosqz ad imitandā
 imitanda que neglexerāt elemo-
 ſine vel hoſpitalitatis vl̄ aliarū
 opa virtutū conuertit. officium p̄-
 fecto doctoris exequit: ac p̄ eius
 quē corrigit ſaluatioē. fr̄s certā
 a pio iudice mercedē conſequet.
Expliat eplā b̄i iacobi cū tractatu

D uencabilis beda Incipit
eplā b̄i petri prima. cū
tractu uencabil' bede p̄b̄i.
Etius ap̄lo ih̄u xpi. electis
aduenis diſp̄ſiois. ponti-
galie. capadocie. aſie. et b̄rinie.
Aduenē latine: grece dicūt p̄ſeliti.
Quo noīe ap̄l̄i iudei ap̄p̄ella-
bāt eos. qui de gentibz nati. i deū
credē: et cōuſioē accepta iudal-
co moze iuxta dei legē vitā durē
noluerūt. De quoz nūō fieri
quidā eoz. qui i die ſc̄o p̄thecotes.
quo ap̄li ſp̄m ſc̄m i ignis viſioē
p̄ceperūt. ad p̄dicationē eoz. xp̄o
crediderūt: dicēte ſc̄ptura qd̄ iudei
q̄ z p̄ſeliti ad eſſet. Et eos ergo ad
uenas dicūt: qui de gentilitate ad ag-
nitionē ac ſuſceptionē diuine le-
gis. ac p̄ceptis ſacramētis legalibz
ad acceptioē gr̄e fidei p̄uenire
meruerūt. Unde p̄ſb̄iter iſc̄onim
de h̄is loquēs ait. quia petrus
poſt ep̄ſcopatū anchioenſis eccl̄e.
et p̄dicationē diſp̄ſiois eoz qui de
cōuſioē crediderūt. i ponto. gala-
tia. capadocia. aſia z b̄ch̄inia. ſc̄o
claudij āno. ad expugnādū ſymo-
nē magū romā p̄git. Sed nos ſi
veraciter cū iul̄ia deo dicē poſſumz.
qm̄ iſc̄ole nos ſumz ap̄d̄ te i t̄ra z
p̄ſegrini ſicut oēs p̄ſes nr̄i: ad
nos qz epl̄as b̄i petri credē ſc̄p-
tas. et vt nob̄ miſſas legē debemz
Deniqz i ip̄is epl̄is quaſi alibi pa-
triā habētes admonet nos dicēs.
Cariffimi obſc̄ro t̄p̄ aduenas z
p̄ſegrinos: abſtinē vob̄ a carnalibz

desiderijs. Quod vero adiungit, dispersio, significat quia dispersi sunt ab iherusalem in solimis in persecutione que facta fuerat sub stephano: vel certe alijs multis factis persecutionibus sicut per fidei a iudeis vel a gentibus afflicti, ac prius sepe sedibus pulsi, ut in actibus apostolorum legitur. Sed et paulus ad galathas, tanti inquit passi estis sine causa, si tamen sine causa. Dispersio inquit ponti galacie capadocie, asie, et bithynie. Pars hec provincie sunt grecorum in asia. Sed et alia bithinia est in europa, de qua illi qui in asia sunt bithinij origine ducuntur prohibentur. Illa autem que in asia est bithinia, vocatur et maior frigida: que hiera flumine est a galatia determinata. Secundum prescientiam dei patris in sanctificatione spiritus, in obedientia et asperione sanguinis ihesu christi. Adheret huius versiculi ad hoc quod dicitur electis aduentis. Electi namque erant secundum prescientiam dei patris. Unde et paulus ait. Quos presciuit et predestinavit, conformes fieri imaginis filij sui. Et alibi. Sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem. Electi autem erant ad hoc, ut per dationem spiritus sanctificarentur et emundati ab omnibus peccatis, ut obedire inciperent domino ihesu christo, qui per obedientiam prophetarum perierat, ut aspersi sanguine eius in partem salutem vitarent, sicut israel per agni sanguinem, egyptiorum dominatum declinavit. Asperione autem dicit more septuaginta veteris: ubi que sacrificanda erant sanguine hostiarum solebat aspergi, ut parte salutem vitarent, sicut israel

per agni sanguinem. Ceterum ipse dicit manifestissime de eo, nisi manducaveritis carnem filij hominis et biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis. Gratia vobis et pax multiplicetur; Et quod bene cepistis, et sic quiescat. Bene primo gratiam, postea notat pacem: quia sine gratia christi, ad pacem regenerationis eius pervenire non possumus: primo pacificam, nichil nisi per gratiam eius habere valemus. Benedictus deus et pater domini nostri ihesu christi. Ita deo pro laude benedictionis refert, ut dominum saluatoris nostri, et deum esse monstraret et honoraret. Cum enim dicit deus et pater domini nostri ihesu christi, deum quod deum nostri ihesu christi appellat: quia ipsum dominum christum hominem factum fuisse meminit. Patrem autem dominum nostri notat: quia eundem dominum nostrum dei filium sepe existisse non dubitat. Qui secundum magnam misericordiam suam regeneravit nos in spem vitam: per resurrectionem ihesu christi a mortuis. Iure benedicitur deus a nobis: qui cum nostris meritis generati fuisset, ad mortem: sua nos misericordia regeneravit ad vitam. Et hoc per resurrectionem filij sui: cum in tantam vitam dilexerit vitam, ut illam per hoc morti disponeret: atque morte per resurrectionem destructa, spem nobis exemplum resurgendi monstraret. Mortuus est namque: ne nos mori timere. Resurrexit ex mortuis, ut et nos per eum resurrecturos esse sperem. In hereditate incorruptibile et incontaminata et immutabile. Incorruptibile: quia vita celestis nec senio nec morbo nec morte, nec aliqua mestitia tangitur. Incontaminata:

quia nullus in eadem potest inuidus intrare. **I**mmarcessibile? quia nec in ipis beatorum hominum mentibus, ex longo usu, celestis illa puerfatio valet aliquam vilescere: quomodo puerfatio scli luxus et deliciae solet nonnumquam diutina consuetudine et usu in fastidium verti. **C**onseruata in celis in vobis. **C**onseruata in vobis dicit, pro eo ut diceret qseruata vobis, id est ad hoc pseruata nunc, ut vobis tpe prestituto reddat in celis. **V**el certe conseruata in celis in vobis. **Q**ui quia dedit creditibus pater filios dei fieri, ipse dedit eisde potestate, hereditate in celis accipe: pseruando usque in fine, ut salui sint. **E**t ideo conseruata in celis dicit hereditate, quorum meritis iuuante dno pueniendum nouit ad illa, quia qui non seruauerunt disciplina puerf, hereditate ab eo non merentur accipe. **Q**ui in virtute dei custodimini p fide: in salute parata reuelari in tpe nouissimo. **E**t dno ait in euangelio. **I**n domo puerf mei, mansiones multe sunt. **E**t iterum. **N**on est meum dare vobis: sed quibus paratum est a ptre meo. **P**arate sunt ergo sedes in regno dei, parate mansiones in domo puerf, parata salus in celis: tantum faciat se dignum, qui accipe eterna vult salute. **F**ecit pmittere: qui in virtute dei custodimini p fide. **N**ec ei quisquam sue libertatis potestate custodire valet in bonis: sed illis p oia querendum est auxilium ut pficiamur, a quo iucium bone actionis accepimus. **I**n quo exultabitis, modicum **I**nunc si oportet contristari in variis temptationibus,

Qui dicit, in quo: significat in eo quod tpe nouissimo salus parata reuelabitur, ac dignis dabitur. **D**e quo et dno ait. **I**terum autem videte vos, et gaudebit cor vrum: et gaudium vrum nemo tollet a vobis. **M**odicum nunc si oportet dicit contristari. **O**portet igitur contristari, quia non nisi p tristitia seculi labetis et afflictiois, potest ad gaudia eterna puenire. **M**odicum autem dicit, quia ubi merces eterna retribuitur, breue videbitur ac leue totum fuisse quod in seculi tribulationibus graue videbatur et acerbum. **V**t pbatio fidei vrum multo puerfior sit auro, quod p igne pbat. **E**t sapientie liber, passiois seculi auro quod p igne examinatur, comparat: dicens de dno. **T**ag auro in fornace pbaui illos, quia nimirum quod et quasi olocrausti hostiam accepit illos, quia nimirum quos in camino tribulationis quasi placabile sibi hostiam assumit. **E**t bene patientia seculi auro assimilatur: quia sicut in metallis puerfior auro aliqd non est: ita heri apud dnm, omni est laude dignissima. **H**inc etiam scriptum est: puerfiosa in specu dnm mors seculi eius. **S**icut et auro in fornace clausum, ignibus examinatur: puerfior vero fornax, cuius sit fulgoris apparebit: ita fidei pstantia iter infidelium quod puerfior, puerfibilis videtur et stulta: sed ubi tepus retributionis, finito certamine tribulationum affuerit, tunc quare fuerit glorie, quantum flammis passionum pferat eorum virtus, ostendit. **V**nde apte subiungit. **I**nuciat in laude

probatio fidei. cui laudas eam iudex di-
cit. **Esuriam. et didisti michi man-**
ducere. et cetera. Inuenit in gloria:
cui permittit eadem glorificatio. **Deite**
benedicti patris mei. possidete paratam
vobis regnum a constitutione mundi.
Inuenit in honore: cui cadentibus ipsis
in supplicium eternum. iusti ibunt in vitam
eternam. De quo ipse ait. **Siquis michi**
ministrauerit. honorificabit eum pater
meus. **Quae cum non videtis. diligenti-**
us: in quaenue quae non videtis creditis.
credentes autem exultabitis letitia in-
enarrabili et glorificata. Et paulus
ait. **Quod oculus non vidit. nec auris**
audiuit. nec in cor hominis ascendit: que
parauit dominus diligenter se. De qua
salute exasperant atque seruati sunt
prophetae: qui de futura in nobis gratia
prophetauerunt. **Exquisierunt et seruati**
sunt in occulto a domino. vel ab angelis de
futura euangelii et gratia. quando
vel quo ordine salus eterna mundo ad-
ueneret: quod in eorum libris inuenit. **Unde**
et unus ex eis per magno scientie
salutaris amore. vir desideriorum ap-
pellari ab angelo meruit. **Propheta-**
bat autem palam hominibus: exponendo que
in occulto eterne contemplationis ipsi cog-
nouerat. **Scrutantes in quod in quale te-**
pus significaret in eis spiritus christi: pre-
nuncias eas que in christo sunt passiones. et
posteriores glorias. **Quae autem sunt domini**
glorificationes. secundum suscepti hominis for-
ma. **Una qua resurrexit a mortuis:**
et alia qua ascendit in caelum. ante oculos
discipulorum suorum. **Restat tertia et ipsa**
in conspectu hominum. cum uenit in maiestate

sua et patris et sanctorum angelorum. ut reddat
vnicuique quod secundum opus eius. **Quibus**
reuelatum est. quia non sibi ipsis. **Vobis**
autem ministrabant ea que nunc nunciata
sunt vobis. **Intra multa archana que reuela-**
ta sunt prophetis. cum diligenter de futura salu-
te scrutarentur et exquiserent. etiam hoc
illis reuelatum est: quia non in diebus ipsorum
eadem salus. sed in vobis potius qui in fine
seculorum nascimini. esset aduentura temporibus.
Hec ideo dicit. ut admoneat eos cura
generis salutis. ablati oblate: quam tan-
tisper amabat propheta et iusti priores.
desiderantes illo tempore viuere in mundo. quo
ablati e mundo. statim licet regna ce-
lestia ascende. **De eos qui euangelizau-**
erunt in vobis: spiritu sancto misso de celo. **Super-**
dixerat prophetis per spiritum christi prenu-
ciationes eius. et posteriores glorias: et nunc
dicit eandem eius apostolos eius nunciare spiritu
sancto misso de celo. **Unde patet. quia idem**
spiritus christi erant in prophetis prius. qui post-
modum in apostolis: ideoque eandem fide pas-
sionis. et posterioris glorie. utriusque prophetis pre-
dicabant. illi adhuc uenturum. isti iam ue-
nisse: ac per hoc unam esse uocem. cuius
per carnalem domini aduentum precesserit: per
sit altera secuta. **In qua desiderant**
angeli prospicere. **Constat per certo. quia**
tanta eius qui passus pro nobis hominis ihesu
christi posterior gloria successit: ut etiam
angelice in celo uirtutes cum sint eterna
felicitate profectae. non solum immortalitatis
deitatis gloriā magnificentiā. sed et as-
sumptae humanitatis eius claritate semp-
aspicere gaudeat. **Verum diligenter in-**
tuendum quomodo dicat. quod in eum deside-
rat prospicere: cum desiderium dici non solet

cuis rei quā habem⁹: sed quā volum⁹
 habē. Nā nemo desiderat qd' habet.
Quomodo ergo i xpm pspice. cui⁹
 cernē faciē nūq' cessant: nisi quia
 concēplatio diuine presentie ita sup
 ne patrie ciues bñficat. ut ineffabili
 ordine. et sp' ei⁹ visa glā facient: et
 semp ei⁹ dulcedinē quasi nouā itatia
 biliter esuriat. Nā sicut bēs pā
gregorius delicias cordis ⁊ corpis
mirifice distinguēs ait: corpales de
licie cū non habēt: graue i se desi
deriū accēdūt: cū vō habite edūtur
comedentē p̄tinus i fastidiū p̄ satia
tatē vertūt. At contra spūales deli
cie cū nō habēt: in fastidio st: cū vō
habēt: i desiderio: tantoq; amplius
a comedente esuriūt: quāto et ab
esuriētē āplius comedūt. In illis
āt saturnatē appetitus. saturitas
fastigiū generat: i istis āt appetitus
saturitatē. saturitas appetitū parit.
Augēt ei spūales delicie desideria i
mētē dū satiāt: quia quāto magis
earū sapor p̄cipit: eo amplius cog
noscat qd' amplius amet. Potest
āt qd' ait. i quē desiderat angeli pro
spice etiā de spū scō rē intelligi. de
quo premiserat. qui euāgelizauerūt
i vos spū scō misso de celo. Nāq; hoc
bēs petrus ad grām refert diuine
pietatis: qd' eū qui tante pietatis ⁊
maiestatis est ⁊ glē. ut semp eius
visio sicut et ipi⁹ p̄ris et filij. quia
nimirū vna eadēq; est. desiderēt ab
angelis i celis: causa salutis huāne
ad eras spm miserit. atq; illustrari
dis fidelū mētib⁹ infuderit: ~

Pater qd' succurri labos mētis v̄re.
sobri⁹ p̄fēe sperate i eā que offert
vob grām. i reuelationē ihu xpi.
Quia vobis iqt hoc p̄missū est. ut
reuelationē ihesu xpi videatis post
hāc vitā. quā nūc angeli vident:
quāto magna est vob' grā' p̄missa.
tanto d̄minus amplius digni es
se curate. ut eā p̄cipe valeatis.
Succingit āt labos carnis: qui
luxuriā ab effcū refrenat. Succit
git āt labos mētis: qui hāc etiā a
cogitatioē restringit. Et rē dicit
sperate i eā que offert vob grām.
i reuelationē ihu xpi: qz qui succit
tis labis mētis. id est. et mētē ⁊ cor
pē castus. dñi aduētū expectat.
merito quando reuelet ⁊ sperat.
Nā qui dño se placē nō nouit: me
rito spe bonoz carēs. ne citius ad
ueiat metuit. Quasi filij obediē
tie. Recte filios obediētie vult illos
existere: qd' i p̄fatioē i obediētia ⁊
asp̄sionē sanguis ihu xpi dixerat
electos. Sed scdm eū qui vocauit
nos scm. et ipi scī i oī conuersatioē
suis. qm scriptū est. Scī eritis: qm
ego scūs sū. Huic simile est illud i
euāgelio. Estote ergo ⁊ vos p̄fci.
sicut et p̄ vester celestis p̄fectus
est. Et si p̄em eū iuocatis. dicēdo
i orōne. p̄r noster qui es i celis. qui
sine p̄sonarū acceptioē iudicat scdm
vni⁹ cui⁹q; opus. Nō ut pater car
nalis. qui filijs peccatilib⁹ idūlgē
tius parte q̄ famulib⁹ consueuit.
Pater āt deus tante iusticie et
pietatis est: ut et seruos hūiles

atq; obediētes. ymo etiā hostes sibi
manū dantes. inuet i adoptionē
filioꝝ. **Et** rursū eos qui filioꝝ
noīe videntur honorabiles: p culpa
iobediētie p̄sus hēditatis p̄tue
reddat exsortes. In timore icolatꝝ
vū tpe cōuersamini. **Ne** videlicet
p negligentia et desidia tanto p̄e
existatis indigni: vt dū tpe prese
tis icolatꝝ securi sitis. ad pmissā
p̄e b̄titudine p̄uēre nō possitis.
Sciētes qd nō corruptibilibꝝ auro
vel argento redēpti estis. de vana
v̄a cōuersatioe paterne traditiōis:
sed p̄ioso sanguīe quasi agni iō
taminati et imaculati ihesu xpi.
Quanto magis est p̄cū quo redēp
ti estis a corruptioe vite carnalis:
tanto amplius timē debetis. ne forte
ad corruptelā vicioꝝ reuertēdo. aīm
v̄i redēptōis offendatis. **Renati**
nō ex sanguīe corruptibili. sed icol
ruptibili: p v̄bū dei viuū & p̄manē
tis ietnū. Tale est i euāgelio ioh̄is.
h̄is qui credūt i noīe eiꝝ. qui non
ex sanguībꝝ. neq; ex volūate carnis.
neq; ex volūate v̄ri. sed ex deo na
ti s̄t. **Sicut** ergo icorruptibile est
p̄cū d̄nce passiois quo redēpti sumꝝ.
ita etiā icorruptibile est est sacramē
tū fontis sacri quo renascimur: que
ita sibi iūcē cōnectūt: vt vnū nob
sine altꝝ salutē conferre nequeat:
quia nimirū d̄ns ita nos tpe i car
natiois sue. sacro sanguīe simul
oēs redemūt: vt nos q̄ mō tpe vi
ritim p̄ regenerationē baptismi.
ad confortiū eiꝝde regenerationis

p̄uēre debeamꝝ. **De** qua regenerationē
bene dicitur. quia nō ex sanguīe cor
ruptibili. sed p v̄bū dei viuū et p̄ma
nētis ietnū agatur. vt h̄ic colligitur
quia sicut ex semīe corruptibili caro
que corrupat̄ & nascit̄: sic p aquā
v̄bo dei cōsecratā. vita nob que finē
nesciat tribuat. **Qd** etiā ap̄to p̄he
tico astruit testimonio s̄binēs. **Quia**
oīs caro fenū: et oīs glā eiꝝ t̄q̄ flos
feni. **Exaruit** fenū. et flos eiꝝ deci
dit: v̄bū at̄ d̄ni manet i etnū. **Si**
cut ergo corruptibilis caro. corrupti
bile generat carnē: ita v̄bū qd ma
net i etnū. et nā h̄is q̄ ex aqua re
creat. i carne simul & aīa vitā dat.
Huiꝝ testimonij sc̄us epp̄rianꝝ illi
bro de habitu ita meminit. **Clamat**
iq̄t ysaias dices. **Dis** caro fenū: et
oīs claritas vt flos feni. **Aruit** fenū
et flos eiꝝ decidit: sermo at̄ d̄ni ma
net i etnū. **Reminē** xp̄ianū decet.
& maxie v̄ginē nō decet. claritate
vllā p̄putare. carnis q̄ honore:
sed solū appetē sermonē d̄ni. bona
i etnū mansura t̄ cōplecti. **Aut** si
carne sit glandū. tūc plane quādo
i noīs confessione cruciat̄: quādo
fortior feia v̄ris torquentibꝝ iūcūt:
quādo ignes & cruces aut ferrū aut
bestias patit̄ vt coronet̄. **Illā** se
carnis p̄iosa monilia: illa corpis
tormenta meliōra. **Mō** at̄ eubet
lectore. qd i hac p̄phete sentētia ille
claritatē. n̄ā trāslatio glām po
sūt. **Nāq;** ex vno greco. qd est. doxa.
vtrāq; solet latine trāstferri:

Deponētes igit̄ oēm maliciā.

Capitū sc̄dm.

et omnem dolū & simulationē et invidias et omnes detractiones: sicut modo geniti infantes. rationabilesque sine dolo. lac cupiscite. Quia renati estis iam nup. et filij dei per baptismum facti. tales modo estote per studium bone conversationis. quales recētes editi infantes per naturam inopie etiam? ignari videlicet malicie. et omnis doli. simulare detrahere. invidere. aliisque huiusmodi vicijs mancipari. omnino disignorantes: qui sicut lac mater nū naturaliter desiderat. ut ad salutem crescere atque ad panem comedendum pervenire valeant? ita et vos simpliciter fidei rudimenta primo de ecclesie matris verbis querite: hoc est. de utriusque testamenti doctoribus. qui divina eloquia vel scripserunt. vel etiam viva voce vobis predicant? ut benediscendo pueriatas ad perfectionem panis vivi. qui de celo descendit: hoc est per sacramenta domine incarnationis quibus renati estis. et quibus nutriti. pueriatas ad contemplationem divine maiestatis. **R**ationabiles iam sine dolo lac cupiscite. ut in eo crescatis in salutem. **P**recepto cupiscendi lac verbi. tangit eos qui ad audire sacras lectiones sacras invidi et fastidiosi adveniunt. ignari illius sicut et esuriei de qua dominus ait. beati qui esuriunt et sitiunt iustitiam: ideoque in modum ad perfectam salutem incrementum pervenientes quo possint solido cibo verbi refici. id est. archana cognoscere divina. vel maiora facere bona. **S**i tamen gustastis quod dulcis est dominus. **H**oc iam pacto dimissa

atque emundata cordis nostri malicia et spurcicia. vitalem christi alimoniam cupiscite: si divine dulcedinis gratia sit multitudo sapientis. **N**am quod nihil de superna suavitate animo gustat: non est mirum si hunc terrestribus illis celebris sordidare non evitat. **B**ene autem psalmista admonet gustare quod dulcis sit dominus? quia scilicet nonnulli qui non de deo sentiunt quod dulce iterius sapiat. sed quod excessum exterius sonet. **Q**uē et si secreta quod intelligendo percipiunt: eorum dulcedinem experiri non possunt. **E**t si novierint quomodo sit: ignorat ut dixi quomodo sapiunt. **E**t quoniam in ipso psalmo de quo hunc versiculum assumpsit promissum est. accedite ad eum et illuminamini. **R**ecē beatus petrus scribit dicens. **A**d quem accedentes lapide vivum. ab hominibus quod reprobatum: a deo autem electum et honorificatum. **E**t hoc de lapide testimonium sumit ex psalmo ubi scriptum est. **L**apide quod reproba vererunt edificantes. hic factus est in caput anguli. **Q**uod ne quis iudaico sensu putaret de materiali lapide a pulchra cantatum. qui in edificatione terrena cuiuslibet domus contra hominum dispositionem divino quidem iudicio imponeret. consulte addidit unum: ut de christo significet dictum. **Q**ui recte lapis appellatus est. quia in carne veniens edificationi sancte ecclesie quo hanc confirmaret sese inserere dignatus est. **V**ivus autem. quia potuit dicere. ego sum via veritas et vita. **Q**ui ab hominibus reprobatum est. cum diceret: non habemus regem. nisi

refare. A deo aut electus est cum ait
 ipse. ego aut constitutus rex ab eo. et
 cetera. Et honorificatus. quando
 post mortem crucis de illis exalta-
 uit. et donauit illi nomen quod est super
 omne nomen. et cetera. Et ipsi tamen lapides
 deo uiui superedificamus domos spi-
 rituales. Superedificari illos dicit:
 quia sine domino ihesu christo lapide scilicet
 uivo. nulla edificatio spiritualis
 stare potest. Fundamentum aliud nemo
 potest ponere propter ipsum: cuius precipua
 ratio fideles. lapides uiui efficiuntur.
 qui per infidelitatem lapides mortui fue-
 rant. duri scilicet et insensibiles: quibus
 merito dicitur. Auferam a uobis cor la-
 pideum: et dabo uobis cor carneum. Sed
 tamen lapides uiui. ad spirituale edificium
 aptantur: qui per discretionem et uerbi
 ti doctoris amputationis artibus et
 cogitationibus superfluis: uelut ictu
 quadrantis securis. Et sicut ordi-
 nes lapidum in pariete portantur. fide-
 les qui a precedentibus in ecclesia iustis
 portantur ipsi sequentes per doctrinam et tole-
 rantiam usque ad ultimam iustitiam. qui
 cum a prioribus portantur. que porta-
 re debeat ipse sequente non habebit.
 Qui aut omne edificium portat. et ipse
 a nemine portatur: dominus est ihesus.
 Unde et lapis a propheta preciosus uo-
 catur. in fundamento fundatus. Item
 uiuos lapides uocat electos: ut
 conatum insinuet bone intentionis eorum
 que prouocante se ac comitante dei
 gratia semper exerceri debeant. Mor-
 tuum namque id est materiales lapides
 cum preparantur aut ~~ponuntur~~ ponuntur

in edificio: nihil ipsi labore operationis
 uiuare. nihil per se nisi corde possunt.
 Sed quocumque et ubicumque a structore
 positi fuerint: ita ibidem insensibilitate
 perdurat. aut etiam lapsi decidunt. Non
 aut nos heres petrus talium lapidum du-
 riciam atque insensibilitatem uult imi-
 tari? sed tamen lapides uiuos fundamen-
 to christi superedificari: ut uideat in-
 uentum nos gratie. sobrie et iuste et pie
 uiuendo cooperemur. iuxta exemplum
 eius qui dicebat. Et gratia in me uacua
 non fuit: sed plus omnibus illis labora-
 ui. Uiuus namque lapis. in edificio sancte
 ecclesie existit: qui ne gratiam dei frus-
 tra accepisset. sedulus laborare con-
 tendit. Et ne aliquid eiusdem per laboris
 sibi mercedem tribuisse uideretur: uigila-
 ter adiuuit. Non aut ego. sed gratia
 dei mecum. Tamen lapis ego uiuus e-
 dificat a christo in domino eius: quocumque do-
 nante et uiuante ipso. bonis indefes-
 sus insistere curat operibus. At qui per
 gratiam regenerationis sancte ecclesie incorpo-
 ratus. nihil amplius per sua salute
 operari studuerit: hic quasi mortuus
 lapis celesti presus est edificio indignus.
 ideoque abiciendus iuxta preceptum
 leuitici: in quo leprosi domorum lapi-
 des a sacerdote inspicere. et si purificari
 nequeunt. iam inter immundos repu-
 tari. ac de ordine mundorum lapidum
 precipue erui. Superedificamus itaque
 domos spirituales. In illos domus
 spirituales dicit fieri debere. cum sit una
 domus christi electis omnibus angelis et
 hominibus condita: quomodo cum sit
 una ecclesia catholica toto orbe dif-

fusa. sepe pluraliter appellantur
 eccle. propter multifaria scilicet fi-
 delium conuenticula. varijs tribulj.
 linguis. & talis discreta. Unde di-
 cit ipse: ego ille nisi angelum meum
 testificans vobis heri in ecclesijs. Flee p-
 tereudum quod quidam codices habet nunc
 singulari. supedificamur in domum spi-
 rituale: in quo nimirum unitas ipsa
 totius eccle. scilicet aptius promittit.
 Cum autem dixisset. supedificamur domos
 spirituales. sive in domum spirituale. addi-
 dit. sacerdotium scilicet: quo manifes-
 tissime nos hortat. ut sacerdotium
 scilicet ipsi existentes. supedificemur
 super fundamentum christi. Omni ergo ecclesiam.
 sacerdotium scilicet appellat. quod sola do-
 mus aaron in lege nomen & officium
 habuit. Quia nimirum omnes summi sac-
 dotes membra sumus. cuncti oleo leticie
 signamur: vniuersis congruit quod
 subdit. Offerre spirituales hostias. accep-
 tabiles deo. per ipsum christum. Spirituales
 autem hostias. opera nostra. elemosinas
 & preces dicit. ad distinctionem carnalium
 in lege victimarum. Quod autem in conclusioe
 dicit. per ipsum christum. ad cuncta que premissa
 pertinet. quia per ipsum gratiam et supedi-
ficamur in illo per architectos sapientes.
 hoc est ministros noui testamenti. et
 domus spirituales efficiuntur per spiritum eius.
 contra pluuias. ventos. flumina tem-
 ptationum munitur. et sacerdotio sancto parti-
 cipare. et boni aliquid acceptabile deo
 gerere. non nisi per ipsum valent. Sicut
 cum palmetis non potest ferre fructum a se-
 metipso nisi manserit in vite: sic nec vos
 liquit. nisi in me manseritis. Proter quod

dicet scriptura. Ecce ponam in syon la-
pidem sumum. angularem quem preciosum.
Hoc testimonium de ysaya ponit. ad
 confirmandum hoc quod promiserat.
 ad quem accedentes lapidem viuum. astru-
 es & affirmas dominum saluatorem propter
 firmitatem suam. lapidem a prophetis vo-
 catur. Et quod addit. Ut omnes qui credi-
derit in eo non confundentur. Proter hoc ponit.
 quod dixerat. et vos tamen lapides viuum
 supedificamur. Balthazre autem conuenit
 hic prophete & apostoli sermo quo dicitur.
 accedentes ad lapidem viuum. vel. crede-
 tes in eo non confundi. illius psalmi ver-
 siculo. in quo cum dictum esset. accedite
 ad eum illuminamur: continuo subiectum est.
 et vultus vultus non erubescet. Cui simili-
 le est quod iohannes ait. Et nunc filiioli
manete in eo: ut cum apparuerit ha-
beamus fiduciam. et non confundamur ab
 eo in aduentu eius. Vobis autem honor
 credentibus. Ille nimirum honor. ut
 non confundamini ab eo in aduentu eius.
 sed sicut ipse ait. si quis michi ministra-
 uerit. honorificabit eum pater meus.
Allo credentibus lapis quem reprobaue-
 runt edificantes. Ut sicut illum repro-
 bauerunt cum edificaret actus suos.
 nolentes eum in fundamento cordis sui po-
 nere: ita et ipsi reprobat ab eo in ad-
 uentu eius. nolente illo tunc eos qui se re-
 probauerunt in edificatione arripe domum
 sue. que est in celis. Et heri distinctio ho-
 noris credentium: non credentium autem reprobatio.
 hucusque pertingit. Hinc iterum de credentibus
 scriptum. Hic factus est in caput anguli.
 Quia videlicet. sicut lapis angula-
 ris duos parietes coniungit: ita dominus

9 sacerdotis

iudoy plebe et gentiu. i vno sibi fidei
 societate copulauit. Ac mox de isti-
delibus addit. Et lapis offensionis:
 et petra scandali. Hinc et paulus.
 nos iqt pdicam9 xpm crucifixu. in
 deis qd scandalu: gentib9 at stulticia.
Hys at qui offendunt verbo: nec e-
dui i quo positi st. Offendunt verbo
 qui coip9 qd verbu dei audire eos co-
 tingit. offendunt dno. du nolunt crede
 qd audiunt. Quoy stulticia exagge-
 ratio sbiecit. Hec credunt i quo po-
siti st. Quia i hoc positi st. id est. i
 hoc p natura facti st hoies. vt cre-
 dat deo. et ei9 voluntati obtemperet.
 salomone attestate qui ait. deu ti-
 me. et mandata ei9 observa. hoc est
 ois homo. id est. i hoc naturaliter
 factus est ois homo. vt deu times. ei9
 mandatis obsecudet. Quida codi-
ces h. habet. i quo et positi sum9.
 qd intelligit: iuxta hoc qd paulus
 de deo loquens ait. In ip9 ei9 viuim9
 et mouem9 et sum9. Dos at genus
elam. regale sacerdotiu. ges sca. ppls
acquisitionis. Hoc laudis testimoniu
 quonda antiquo dei ppls p moysen
 datu est. qd nr vte gentib9 dat aplus
 petrus. quia videlicet i xpm credide-
 runt. qui vt lapis angularis. i ca qua
 i se isrl habuerat salute. gentes adu-
 nauit. Qd genus elam vocat ppter
 fide. vt distinguat ab eis. qui lapide
 viuū reprobado. facti st ipi reprobi.
 Regale sacerdotiu: quia illius cor-
 poru st vniti. qui rex sum9 et sacer-
 dos est verus: regnu suū tribues
 vt rex: et vt pontifex eoy ptra. sui

sanguis hostia mudas. Regale sacerdotiu
 eos noiat: vt et regnu sperare ppetuu.
 et hostias imaculare conuersari9. deo
 sp offerre meminerit. Des qd sca et
ppls acquisitionis vocat: iuxta id qd
 apl9 paulus pphē expones testimo.
 sententia dicit. iustus at meus ex fide
 viuut. Qd si sbtinet se. no placebit
 aie mee. Nos at iqt no sum9 sbtinet
 tiois filij i pditioe: sed fidei i acquisitione
 aie. Et i actibus aplo9. Vos sp scō
 posuit ep9. regē eccliam dñi: qua ac-
 quisit sanguine suo. Pl9 ergo acqui-
sitionis fa sum9 i sanguine mē redempto-
ris: qd eat quonda ppls isrl. redempt9
sanguine agni ex egipto. Vnde et in
 sequenti qd versiculo mystice veteris
 recordat historie: et hac etia nouo
 dei ppls spualiter docet iplenda dices.
Vt virtutes annuncietis ei9 qui de tenebris
vos vocauit i admirabile lumine suū.
 Sicut ei hy qui egiptia seruitute libe-
 rati st p moysen. carne suphale post
 transitu maris rubri. et dimersu pha-
 ronis exercitu dno catatut: ita et nos
 oportet post accepta i baptismo re-
 missionē peccoy. dignas beneficijs
 celestib9 rependē grās. Mag9 egiptij
 no solu quia plm dei affligebat. ve-
 ru etia quia tenebre vl' tribulatioes
 ipretent: apte psequētia nos ptra.
 sed i baptismo delecta significat.
 Libentio qd filio9 isrl. et ad pmissa ob-
 olim priam pductio. congruit myste-
 rio nre redēptionis p qua ad salute
 supne mansiois illustrante nos ac du-
 cere nos xpi gra tendim9: cui9 luce
 gre etia illa nubis et ignis colūna

mōstrauit. que eos ī toto itinere illo
a tenebris defendit noctū: et ad pro-
missas p̄ue sedes terrabili calle p̄duxit.

Qui aliquādo nō p̄ls: nūc autem
p̄ls dei. Qui nō p̄secuti misericōdiā: nūc
at misericōdiā cōsecuti. Indicat ap-
te p̄ hos versiculos. quia hīs qui de
gētibus ad fidē venerāt hāc scripsit
eplam: qui quondā alienati a con-
uersatiōe p̄li dei. nūc p̄ grām fidē
p̄lo ei⁹ s̄ vniti: et misericōdiā quā spe-
rare nō nouerāt adepti. Assumit
at̄ hor de p̄p̄ha ozec. qui de vocatiōe
gētū p̄cines. vocabo iqt̄ nō plebē
meā. plebē meā: et nō misericōdiā
p̄secuti. misericōdiā cōsecuti. Et
cū ī loco ubi dictū est. nō plebs mea
vos: ibi vocabūt̄ filij dei. Carissi-
mi obsecro vos t̄p̄ aduenas et pere-
grinos. abstinē vos a carnalibus
desiderijs: que militāt aduersus
aiam. Hucusq; b̄s petrus generā-
liter iustitias v̄l beneficia
quib⁹ nos diuina pietas ad salutē
vocare. vel dona q̄b⁹ aliqui iudeos.
nūc at̄ nos honorare dignata est.
Hinc diuersas fidelū p̄sonas sollerter
hortatur. ne se tanta spē gratia car-
naliter viuēdo reddāt indignos: ne
qui regali ac sacerdotali vocabulo s̄
insigniti. viciōy malicia sb̄acti. a
condonante vel promisse sibi nobi-
litatis glā degenerēt. Itaq; primo
liberos ⁊ seruos. deinde mulieres
et viros specialiter alloquitur.
At post interlocutiōne generalis
exhortatiōis. seniores q̄ ⁊ adolesce-
tes qualiter sese agē debeat ostēdit.

Ap̄te at̄ liberos docet a carnalibus
abstinē desiderijs: quia solet liber-
tas vite remissioris. maiora illec-
brarū titillaneū tolerare pericu-
la: que militāt aduersus aiam:
quia dū cōcupiscentijs blandimentib⁹
caro enerviter sb̄iugatur: iā viciōy
exercitus firmiter aduersus aiaz
armatur. Quos cōp̄eteter adue-
nas vocat ⁊ peregrinos: ut eo min⁹
terrenis rebus aiam supponat. quo
se p̄riam ī cel̄ habē meminerint.
Atq; hoc distare in hac vita inter
electos solet ⁊ reprobos. q̄ electi pere-
grini nūc et exules p̄riam expectāt
ī futuro: tantoq; min⁹ ī presenti gau-
dijs delectant̄ caducis. quāto futu-
ra sine fine gaudia se sperāt acci-
pe. et ī et̄nū regnare cū xp̄o. At vō
reprobi hic habēt p̄riam. cui⁹ solū
vite desiderijs volūt̄ ihicere. ideoq;
post hāc vitā ī exiliū relegantur.
p̄petuū: ubi cūctis carētes volupta-
tib⁹. sola ī tormentis patiāt̄ adūsa.
Cōuersationē in gētes habētes nō
bonā: ut ī eo qd̄ detrectat̄ de vob̄
t̄p̄ de malefactorib⁹. vos ex bonis
opib⁹ cōsiderātes. glorificēt̄ deū
ī die visitatiōis. Plerūq; ḡtigit.
vt pagani. qui fidē xp̄ianoy vitā
perabat. quare deos suos dereliquit̄
sunt. postmodū cōsiderātes castā
eoy cōuersationē. et iuitū ī xp̄o
aiam. cessaret̄ eis detrahē. magisq;
deū laudare ac glorificare inciperēt:
qui bonitate ac iusticia iustitiam
cultozū suoy. bonus esse p̄baret̄
et iustus. Glorificēt̄ iqt̄ deū ī die

visitationis. hoc est. i tpe retribuciois.
 quanta sit vob gl'a p' deū donanda.
 iā nūc cognoscite increduli: cū vos
 istanter inter obstantia pericula.
 illū sequi p'spexerit. Subiecti esto
te omni humane creature p'p' deū.
 Omni huāne creature dicit. omni dig-
 nitati hoīm. omni p'sone. oī p'ncipa-
 tui: cui nos diuina dispositio subdi-
 voluerit. Hoc est eī qd' ait p'p' deū:
 quia nō est potestas nisi a deo: et
 qui potestati resistit. di ordinatioi
 resistit. Quā creaturā s' bsequēt'
 exponit adiūgēs. Sive regi quasi
p'cellēt': sive ducib' t'p' ab eo missis.
 Ideo regi tantū ac ducib'. nō autē
 et dominis dicit. quia hoc i loco
 illos specialiter vt p'fati sum' i'ruit.
 qui s' d'ni seruoꝝ: s' bsequēt' v'co
 et seruos quomodo d'nis famulēt'
 admonet. Docet ergo fideles famu-
 los videlicet eterni regis etiā mūdi
 potestatibus s' bdi: ne vel hoc fidei
 et religioni xp'iane possit detrali.
 qd' p' eā huāne condiciois iura tur-
 bēt'. Nā et ita potest rē itelligi.
 qd' dictū est. oī huāne creature:
 vt significet' et fidelib' z incredu-
 lis verū d'nis. Ad vindictā male-
factorū: laudē v'o bonoꝝ. Nō qd'
 oēs qui a regibus mittūt' vel
 malefactores punire vel laudare
 bonos nouerūt: sed que esse de-
 beat actio boni ducis simpliciter
 narrat. hoc est. vt malefactores
 coherceat. bene agētes remuneret.
 qui etiā si iuste agit. si bonos dāp-
 nat. nichilomin' ad laudē eoz p'tine

que facit: si patiet' eī i'probitate tole-
 rat. et sapiēter eius stulticie resistūt.
 Unde z paulus. vis i'q' nō time po-
 testatē. Bonū fac: et habebis laudē
ex illa. Nō dicit ab illa. sed ex illa:
 quia etsi p'ns te mūdāna nō laudat.
 ymo si etiā p'sequit'. si occidit gladio.
 vt paulū. si crucifigit vt petrū. habe-
 bis ex illa laudē: dū ex eo qd' illa
 male facit i te iustū et innoxū. tue
 virtus paciētie coronā laudis me-
 retur. Nā et hoc itē d'isse b' m' petrū
 i hac sentētia. v'ba sequētia docēt.
 quibus. Quia sic est volūtas dei:
vt benefariētes obmutescē faciatis
i'prudētia hoīm ignorātia. Hec er-
go laus bonoꝝ ad quā ducēs a re-
ge dicit missos: dū ignorātia ducū
i'prudētiā boni ad laudē suā p'petuā
bene se agēdo vtūt'. Quasi liberi:
et nō quasi velamē habētes malicie
libertate Quasi liberi bona faciūt:
 qui quo maiore apud hoīes liberta-
 te vtūt': eo artius. ymo liberius
 diuino famulatuī s' b'ugūt'. Sed
 z illi quasi liberi bene faciūt: qui
 exēplo ioseph p'iar'che t'acti serui-
 cio deprimūt' hoīm: serui esse vici-
 oꝝ nulla aite cōpellūt'. Nō v'o liber-
 tate suā i velamē malicie vtūt':
 qui quo minus huāno famulari
 iugo cohibēt': eo latius p'coꝝ domi-
 nio mancipant'. Et cū vicis ipu-
 ne seruiūt. libertate vocat: noīe
 hoc p'texūt culpā. Potest autē iug-
 ta illud apli pauli generaliter ac-
 cipi. vos i libertate vocati estis
 frēs: tantū ne libertate i occasioē

carnis deis. **Liberi** eū rē vocant? quia p̄ baptismā a peccatorū nexibus absoluti. q̄ a demoniaca seruitute redēpti. quia filij dei effecti. nō tamē dono libertatis potiorē peccandi facultatē vel licentiā accipimus; quāmo si peccamus. mox libertate p̄dita. serui efficiamur peccati. Et quis se ad hoc libertatē a domino putat accepisse. ut licētius peccet; talis suā libertatē i velamē malicie mutat. **Vult** at nos b̄s petrus liberos esse a seruitio culpārū: ut serui creatoris nr̄i boni & fideles p̄manē possim. **Vnde** s̄bsequēt̄ adiūgit. **Sed sicut serui dei. oēs honorate. seruitatē diligite. deū timete. regē honorificate.** **Monet** ergo p̄gruū cūrtis ipendē honorē: et iuxta ip̄erū dñi. cesari que cesaris s̄. et deo reddē que dei s̄. **Et bene inter alia frater nitatē diligē iubet. liberos?** ut eos q̄ qui sibi tp̄ali cōditioe s̄biecti s̄. fr̄es sibi esse i xp̄o fr̄es recolat: vna cū ip̄is p̄em̄ iuocātes eū. qui sine p̄sonarū acceptioe iudicat. **Serui s̄bditi estote i omni timore dñi** nō tantū bonis & modestis: **sed etiā discolis.** **Discolis** id̄ disciplina rōs dicit. noīe ducto a greco eloquio? quia grece scola. vocat̄ locus. i quo adolecētes liberalibus studiis operā dare. et ad audiēdos mgros vacare solēt. **Vnde** scola: vacatio iēp̄tat? **Deniq̄** i psalmo vbi canim. **vacate & videte qm̄ ego sū d̄s deus.** p̄ eo qd̄ nos dicim. vacare i greco habet? scolastate. **Scolastici** ergo

s̄ eruditi: discoli id̄ d̄ti & agrestes? sed vtr̄sq̄ vult obedire s̄bditos: explicās aptius quomodo nos supra. om̄i creaturē huāne iusserit esse s̄biectos. **Alia** editio p̄ discolis. difficile habet. **Et** sc̄us antistes fulgētius i opusculis suis sic ponit. **Seruiētes cū oī timore: nō tamē bonis & modestis. sed etiā difficultiorib̄.** **Sed si bene faciētes. et paciētes sustinetis: her est gratia apud deū.** **In hoc eū vocati estis? quia & xp̄c passus est p̄ vob̄. relinques vob̄ exēplū. et cet̄a.** **Notandū** attētus. q̄ sume p̄ditionē seruorū glorificet: quos bene faciētes. et absq̄ culpa vapulātes ab hoīb̄ crudelibus & ip̄robris. imitatores esse dñice passiois affirmat. **Nudis** at. xp̄c passus est p̄ nobis. et gaudes quia p̄ te mortuus est xp̄c. attēde qd̄ sequit̄? **Relinques vob̄ exēplū: ut seqm̄ vestigia ei.** **Exēplū** tribulationū. nō deliciarū: detumiliarū. flagellorū. dolorū. op̄p̄briorū. spinarū. crucis. vulnerū. mortis. **In psalmo** sc̄ptū est. **q̄d̄ v̄ba labiorū tuorū ego custodiui v̄bas dñi.** **q̄d̄ v̄ba labiorū tuorū dei? nisi quibus p̄mittit vitā et̄nā?** **Qui p̄cā meā ip̄e p̄tulit i corpe suo sup lignū.** **Cū** supra ad seruos specialit̄ faceret sermonē? nūc generalit̄ admonet ut etiā dñis i memoriā reuocet qd̄ p̄ illis deus sustinuerit: ymo totā eplam ista at. qd̄ p̄ eius libeatioe suus auctor ptulerit. **Alō** eū ait p̄cā v̄rā: etiā se addito. qui p̄cā iqt̄ nr̄a ip̄se

peccat i corpe suo sup lignu. Eratis
ei sicut oues errantes. Quomodo
 et oues dicit et errantes. cu hii qui
 i errore ducunt vita. hedoy potius
 q' ouiu noie ceseant? nisi quia
 nouit dñs qui st' ei9. qui e multos
 diu male conuersationis sustinet.
 q's tunc i ouiu suaru numero
 saluandos esse preuidet. Sed co-
uersi estis nunc ad pastore et visita-
toie aiaru vrazu. Tangit euageli
 cu parabola. vbi pius pastor relic
 tis nonaginta noue ouibus i deserto
 vnit visitare vna que errauerat.
 Na qd' ibi dictu est. quia hac iuetu
 ipofuerit i humeros suos gaudeo.
 hoc hic b' petrus p'misit dices. qz
 p'ca nra ipe portauit i corpe suo
 sup lignu. quia nimiru ita nos re
 dime voluit. vt lignu i quo p'ca
 nra tolleret pedes i humeris habet.
 Ad pastore iqt et visitatore aiaru
 vrazu. Pastore videlicet: quia
 pasqua nob vite etne donauit.
 Pasqua i p'nci. tyaliu prestat gra
 tiaru. Visitatore vo uiaru mraz:
 quia visitauit nos omes ex alto. il
 luare hys qui i tenebris e i umbra
 mortis sedet. Visitat cotidie ipaz
 i nobis. qua donauit luce. ne defi
 ciat seruando. ymo vt crescat iuuu
 do. Quidam codices ipm grecu ha
 bet. ad pastore et epm aiaru vrazu.
 Epus at latine. supintendes dicit?
 quia nimiru oculi dñi sup iustos.
 et aures ei9 i preces eoy: vt ex o
 omibus tribulatioib9 eoy. eos liberet.

Similiter e mulieres subdite

sine vris suis. vt et si no q' credue
 verbo. p mulieru conuersatione sine
 verbo lucrifiant. et cetera. Notandu
qd' b' petrus ea conditoe desideat
mulieres bonas et honestas vris
icardulis subdi. vt no solu nichil ma
li ad ipeiu eoy faciat. veruetia in
tam casta conuersatioe p'sistat isuperu
biles. vt ipis ena vris exepu possint
esse castitatis e fidei. Quaru no sit
exersecus capillatura. aut e'udatio
auri. aut idumeti vestimetroy cul
tus. Quia sicut cyprianus ait. que
 sericu e puerpura iduta est. xpm i
 dule no potest. Muro e margaricis
e monimilib9 adornate: ornamenta
cordis e pectoris pdiderit. Qd' si pe
 trus iqt mulieres q' admonet coher
 edas. et ad ecclasticu disciplina re
 ligiosa obseruatioe moderandas? q
 excusare cultus suos soleant p ma
 ritu. quato id magis obseruare v
 gine fas est. cui nulla ornatus sui
 ppetat venia. nec deriuari i alteru
 possit medaciu culpe. sed sola ipa
 remaneat i crimine. Sed qui ab
sconditus est homo cordis i icorup
tibilitate quieti et modesti spr: qui
 est i conspu dei locuples. Castitate
 predicat e ornatu iteriois hois. i
 icorruptione quieti e modesti sp'it9
 quodamodo dices. qm exterioi noster
 homo corruptus est. et b'itudinem
 integritatis que proprie vginu est
 habe destititio. imitamine icorrup
 tionem spr p sera abstinentia: et qd' cor
 pe no potestis. merte prestate. Has
 cu xpr diuicias: et hos vne diuiciois

querit ornatus. Muru et apud pira
 gora naturalis sciencie lege dictante
 hac sententia iuveni: vera ornamenta
 matronaru pudicia non vestes ee.
Viri sibi cohabitantes sedm sciencia
quali infirmiori vasculo muliebr.
iptietes honore. Similiter dicit.
 vros ad imitatione puocis. quia
 ia supra vxoribz pceperat dices.
Adideret viri i timore dei casta vraz
conuersatione. Sedm sciam aute.
 vt nouerit qd desideret deus. et tri
 buat honore vasculo muliebr. Si
 abstinem9 nos a coitu: honore tri
 buim9 vxoribz. Si no abstinem9.
 pspiciu est honori contrariu esse co
 cubitu. Et ne ipediat orones vze.
 Et paulus ait. nolite fraudare iuce.
 nisi forte ex consensu ad tepus. vt va
 cetis oroni. Impediri ergo orones
 officio coniugali comoratur: quia quo
 tiescuq; vxori debitum reddo. orare
 no possu. Qd si iuxta aliu apli ser
 monē. sine remissione orandu est:
 nuq; ergo michi coniugio seruiedu est:
 ne ab orone cui sp iustie iulcor. vlla
 prepediat. In fide at oes vnani
mes. ppatietes. et cetera. Quia su
 perius diuersas psonas conditiois
 sexus congrua sibi discretioe docebat.
 ia nuc oes coiter admonet i fide
 dnice causa. vnu cor z vna habere
 aiam. Quia i hoc vocati estis: vt
bndictione hereditate possideatis.
 Dicite videlicet iudice. vete bndicti
 pris mei. precipite regnu. Potest
 bndictio hereditatis et illa itelligi:
 qua ecclā i futura vita. dnm ppetuo

benedicit. Unde etia nuc spe bonoz
 futuroz gratulabuda canit. Exal
 tabo te deus rex. et bndicta nomen
 tuu i etnu. et i scdm seli. Qd ergo
 quisq; i futuro iuere desiderat. hoc
 in pnti meditari et age satagat.
 et conditore videlicet et pximu sin
 cera voce benedicere. et seipm etia
 diuina pariter ac fona benedictioe
 dignu redde. Quia oculi dmi sup iustos.
et aures eia pces eoz. vultus at
dmi sup facientes mala. Quia bps
 petrus malu nos p malo reddere
 veterant. nuc maledictibus bene
 dice iusserat. vte ppheticis testimonio
 aseruit supra inspectioe et bonos
 semp videri et malos: quatenus
 meminerm9 et nrām paciētia
 qua toleramus malos. nrām be
 nivolētia qua psequētibz bona
 optam9. eterno premio remune
 randā. et psecutores nros si pccati
 noluerit. digno plectēdos esse sup
 plicio: si vō penituerit: nos q; p
 ipoz salute qua deprecamur. a dno
 coronā iuste congratulatiois accep
 tuos. Et qd est qui vob nocet.
si boni emulatores fueritis. De
 hys dicit. que nob ab aduersarijs
 p cotumeliosa verba: p dapna re
 tu tualiu: p tormēta corpis accē
 dūt. hęc ei et huiusmodi oia cū fide
 libus irrogāt. hys dicitur. qui
 boni emulatores st. et hoc secūdu
 sciētia. nequaq; eis nocē possu. sed
 palmā magis paciētie equanimite
 toleranti9 afferūt. et contra illos
 qui irrogāt penā accumulando

etna plurimū nocet. Siq̄s autem
huiusmōi aduersis de virtutis deficit.
nō hūc ille qui malū iudic. sed
ip̄e qui sibi hęc parietes ferre re
cusauit nocuit. Neq̄ eī dōm̄ quā
vir sapiēs edificauit. ideo nō cecidit.
quia violētiā tēpestatū non
petiit: sed quia fūdamēta eāt sup̄
petrā. Fleḡ rursus ea quā stultus
stulte fabricauit ideo cecidit. quia
pulsata tēpestatibus est: sed quia sup̄
arenā posita eāt. Strāp̄ etē eā
liter. aduersitas ferēs tēptauit.
sed vni fūmītas fūdamēti. coronā
patiētie tribuit: alterā fragilis
structurę stulticia strauit. Non
eī p̄f̄m̄ boni emulatore casus aliq̄s.
vel a dyabolo vel ab hōie ip̄robo ul̄
generalī rerū labētū turbine il
latus ledere potest. Ceterū cōstat
plurimos boni emulatores lesos es
se ab alijs: dū i veritatis quā dili
gēt sciētia. male iūsticiū. Quātos
eī catholice i deū credē. et rē i ec
clā viuē cupiētes. arrii vesania.
quātos sabellij. aliorū ve hēricoy
nequicia nesciētes seduxit. Lege
iohānis crisostimi libz quē scripsit.
de eo. neminē posse ledi ab alio.
nisi a semetip̄o. Sed siq̄d patimū
propter iusticiā. bñ eritis. Nō solū iust
nū vob nocet. qui bonū faciētibus
mala irrogat. sed etiā cū vob̄ p̄
bona que exequatur hostis iūsticiā
causa vob̄ maioris bñtūdis pres
tat. cū patiētie v̄re vires exercet.
iuxta illud euāgelicū. Et̄i qui
p̄secutionē patiūt̄ p̄t̄ iusticiā.

Dñm̄ n̄m̄ ih̄m̄ xp̄m̄ sc̄ificare i cordibz
v̄ris. Qd̄ est dñm̄ sc̄ificare i cordibus
v̄ris? nisi sc̄itate eius. q̄ sit iūphēsi
lis gl̄e. itimo cordis affectu contineri.
Qd̄ est maximū nob̄ presidū conē
insidias ac violētiā terrētis iūmici.
sem̄p̄ videlicet itueri quātā i se sperā
tibus vincēdi fortitudinē dare valet:
cui iūestimabilis sc̄itas fulget. Pa
rati sp̄ ad satisfactiōē oī poscenti
vob̄ rationē de ea que i vob̄ est spe &
fide. Duobz modis de spe & fide n̄ra
rationē poscentibz reddē debemz. vt
et iustas spei ac fidei n̄re causas oibz
iūmemz. fideliter siue. siue ifideliter
querētibus. et ip̄am fidē ac spei n̄re
p̄fessionē illibatā sēp̄ teneamz. et itē
p̄fessurus aduersantiā ostēdētes p̄
patiētiā q̄ rationabiliter eā seruā
dā didicērimz. pro cuius amore nec
aduersa pati. nec mortē sb̄ire formi
demz. Sed cū modestia & timore cō
sciētiā habētes bonā. In ip̄a dōctine
sciētia. qualitātē dicēdi monet obser
uari: ne videlicet hūilitas que ma
gistra est oīm̄ materq̄ virtutū. et
loquēdo dicat. et viuēdo mōstret.
Et̄ i eo qd̄ detrahūt de vob̄ t̄p̄ de ma
lefactoribus. cōfūdāt̄: qui calūniāt̄
v̄riam i xp̄o bonā cōuersationē. Et
qui fidē ac spem̄ celestū quā vidē
nequeūt i vob̄ iridēt̄? vidēt̄ opa
v̄ra bona. et p̄ hęc cōfūdāt̄: que
apta esse bona negare nō valet.
Vel certe ita sentiendū est. curate
benefaciētes. vt qui bone v̄re cō
uersatiōi detrahūt. adueniente t̄p̄e
retributiōis future cōfūdāt̄. vidēt̄

vos cū xpō coronatos. sese cū dya-
 bolo dāpnari. Melius est ei bene-
faciētes si sit volūtas dei pati: q̄ ma-
lefaciētes. Hec sentētia illoꝝ stulti-
 cia eleganter arguit. qui cū p̄ culpis
 arguūt̄ a fr̄ibus. vel etiā penis co-
 herēt̄: ipatiēter om̄o tolerāt. At
 si absq; culpa vel v̄boꝝ cōtumelias.
 vel dāpna rerū. vl' aduersa queq;
 patiūt̄ a pximis. mox ad iracūdiā
 pr̄ipūt̄: et qui hactenus videbant̄
 innoxii: p̄ ipatiētiā se et inuicem a-
 tionē noxios reddūt. Ut at̄ flagelloꝝ
 distantia ī disparib; meritis longe
 dispar. appareat. videam; vna eadēq;
 recitatis molestia. tobīā. saulā. elimā
 fuisse p̄cussos. Sed tobīā ob hoc. vt
 v̄tus patiētie ei; latius ī exēplū cū-
 ctis clar. escēt. saulā ob hoc. vt de saulo
 p̄secutore. ī paulā mutaret̄ aplm;
 elimā. vt dignas sue p̄fidie penas
 lucrō. ab eoꝝ q̄ qui credituri erāt de
 mētatiōe cessaret. Et michi si decur-
optio malim cū tanto patre siue di-
uinis siue huānis sbiarcē verberib;.
 q̄ ad iusticiā verberū vl' a iusticie
 studio trahi: rursūq; malim a culpis
 flagello retrahi. q̄ pro īsanabili pō-
 de p̄coꝝ et̄na vltioē subiri. Quia
et xp̄s semel pro p̄cis n̄ris mortuus
est: iustus p̄ iustis. Qui ergo iust;̄
 patit̄: xp̄m imitat̄. Qui ī flagellis
 corrigit̄: latronē. qui ī cruce xp̄m cog-
 nouit. et post crucē ī paradisu cū xpō
 itrauit̄: qui nec iter flagella desistit
 a culpis. sinistrū imitat̄ latronē:
 qui p̄pter pat̄m ascendit ī crucē. et post
 crucē ruit ī tartarū. Ideo at̄ xp̄m

semel mortuū esse cōmēorat. vt nob;
 q̄ ī mēoriā reuocet: quia tēpora-
 neis n̄ris passioib;. merces reddet̄
 et̄na. Ut vos offerret deo. mortifi-
catos q̄de carne: viuificatos autē
spū. De hac mortificatiōe carnis
 et viuificatiōe sp̄s. quā habēt hī
 qui p̄ dno p̄ patiētiā laborāt. dicit
 ap̄ls paulus. Et si exterior homo n̄
corūpit̄: sed tamē is qui intus est
renouat̄: de die ī diē. Offerret ergo
 nos deo p̄ xp̄m. cū p̄ mortificatiōe;
 carnis pro illo imolari gaudem;:
 id est. vitā n̄ram laudabilē ī con-
 sp̄cū pat̄is ostēdit. Vel certe offerret
nos deo: cū absolutos carne. ī et̄na
nos regnū itroducit. Sane hoc
 qd' dicit̄. viuificatos at̄ spū. sc̄us
 athanasius alexandrie p̄t̄ifex. nō
 ad hoīs sp̄m. qui mortificata car-
 ne meli; viuificat̄. dicit̄ p̄pheta
 de dno. vt viuificet sp̄m hūilū.
 et viuificet cor cōrictū: sed ad grām
 potius refert sp̄s sc̄i: que mortifica-
 tib; carne suā. vitā retribuit sempi-
 ternā. Ut it̄ et hoc testimonio cō-
tra arrianos. qui equalitati sc̄e et̄ni-
tatis p̄tradit̄: astruēs quia idi-
uidua diuine opatiōis vnitatē vl-
uificet pater. viuificet fili;. viu-
 ficet sp̄s sc̄us. Pater videlicet et fi-
 lius: quia sc̄ptū est. Sicut ei pater
suscitat mortuos et viuificat: sic
et fili; q̄s vult viuificat. Sp̄s vō
 sp̄s. vt hoc testimonio declarat̄
 qd' dicit̄ de filio: vt nos offerret
 deo. mortificatos q̄de carne. vi-
 uificatos at̄ spū. Ideoq; quorū

una opatio est: horum esse dissipationis
stantia vel essentia non possit. **In**
quo et eis qui in carne conclusi erant
spiritu ueniens predicauit: qui increduli
fuerat aliquando. **Quil** **uero** **temporibus**
in carne ueniens iter uita mundo pre-
dicauit: ipse etiam ante diluuium eis
qui tunc increduli erant et carnaliter
uixerant. spiritu ueniens predicauit. Ipse
et per spiritum sanctum erat in noe. ceteris quoque
qui tunc fuerunt sancti: et per eorum bona
conuersationem. prauis illius eorum homi-
nibus. ut ad meliora conuerterentur pre-
dicauit. **Conclusos** **namque** **in** **carne** **di-**
cit: carnalibus desideriis uehementer
aggrauatos. **Unde** **de** **illis** **scriptura**
ait: quia omnis caro corumpitur uia
sua. **Quod** **autem** **dicitur** **in** **quo.** significat in eo
quod premiserat. ut nos offerret deo:
quia et tunc siquid ad predicationem domini
quam per uita fidelium precebat credere
uoluerat. et ipsos offerre deo patri
gaudebat. **Siqui** **autem** **detrahebant**
de **bonis** **temporalibus** **malefactoribus** **de:** hys
ueniente diluuium confundebantur. **Na**
et **de** **utroque** **potest** **intelligi** **quod** **aitur** **in**
quo. id est in quo et eis qui in carne co-
clusi erant. spiritu ueniens predicauit: ut
per eandem predicationem et credentibus
corona laudis. et hys qui in increduli-
tate persistissent. confusio nasceretur. **Qui**
dam **codices** **habent.** in quo et hys qui in
carcere erant spiritu ueniens predicauit: quod
ad eandem prauorum neque incredulorum ite-
rationem respicit. quoniam qui de tenebris
obscuratum habet sensum. merito etiam
in hac uita in carcere conclusi esse dicuntur.
In **quo** **videlicet** **carcere.** **interioribus**

adhuc tenebris. hoc est: caritate mentis.
et opibus iniustis grauatur. donec carne
soluti in tenebras exterioribus. et in carcere
percipiantur. **Et** **ne** **dampnationis:** **de** **quo** **dominus**
in **euangelio.** **Et** **iudex** **ique** **tradet** **te** **ministro:**
et **in** **carcere** **miturabis.** **Quamuis** **etiam**
sancti **in** **hac** **uita** **se** **in** **carcere** **positos.** cum gau-
dio summe prece sentiunt: merito proclamant
iuxta illud psalmiste. **Educ** **de** **carcere**
animam **meam:** **ad** **procedendum** **nomini** **tuo.** **Distat**
namque **multum** **iter** **utrumque** **carcere.** **Siqui**
de **reprobi** **in** **carcere** **prauorum** **et** **ignorantie:**
iusti uero in carcere licet tribulationum positi.
lucis semper iusticie dilatato in deum corde
fruiuntur. **Quod** **designauerunt** **apostoli** **paulus**
et **silas.** cum media nocte in ultimo car-
ceris honore licet uincti et flagellati.
hymnum deo laudis letissima uoce canebant.
Quidam **hunc** **locum** **ita** **interpretatus** **est.**
quod consolationem illam de qua dicit apostolus
dominus. multi prope et iusti cupierunt uide-
re que uos uidetis. et non uiderunt. et au-
dire que auditis. et non audierunt. **De**
qua **psalmista.** **Defecerunt** **ique** **odii** **mei**
in **eloquium** **tuum.** **dicentes** **quando** **consolaberis**
me. **Sed** **qui** **quiescit** **in** **inferno** **desideraue-**
rit. **quod** **descendere** **in** **inferna** **dominus.** etiam hys
qui carcere erant et increduli quondam
fuerant in diebus noe. consolatio uel exhor-
tatio predicata fuerit. **Hec** **ille** **dixerit.**
sed **catholicam** **fides** **habet.** quia descen-
des ad inferna dominus. non incredulos ide-
o: **sed** **fideles** **solummodo** **suos** **educens.**
ad **celestia** **regna** **secum** **perduxerit.** neque
exutis corpe animabus. et infernorum car-
ce dampnatis. salutem quam ante mortem
neglexerant. predicauerit: **sed** **carcere**
scelerum **inclusis** **in** **hac** **uita.** **vel** **scipm**

vel p̄ suoz exēpla sue v̄ba fidelū coti-
 die viā vite demonstraret. De quibus
 bene dicit? Qui increduli fuerat aliqui.
 quādo expectabat dei paciētia i diebz
 noe: cū fabricaret archa. Na & ip̄a
 dei paciētia. predicatio ei erat: cū
 noe cētū ānos arche opib' iustens.
 qd mūdo futurū esset cotidiana opis
 executioe monstrabat. Unde ait
 paulus. An ignoras. qm̄ paciētia
 dei ad peccatiā te adducit. et cetera.
 Alia translatio hūc locū ita habet.
Sp̄s semel p̄ peccis nris mortuus
 est. iustus p̄ iustis. ut nos adducat
 ad dū. mortificatos corpe. viuifi-
 catos i spū. In quo spū & eis qui
 i carne erāt p̄dixit. qui quondā
 nō crediderāt. i diebus illis. cū expec-
 tarēt dei paciētiā. i diebz noe. & cetera.
 In qua pauci. id est. octo die salue
 facte sūt p̄ aquā. **Qd' et vos nūc si**
milib' forme saluos facit baptisma.
 Formā baptismi assimilata dicit
 arche. et aquis diluuij. Et rē oīno.
 Qm̄ et ip̄a fabricatio arche de lig-
 nis leuigatis. cōstructionē signifi-
 cat ecclē. que fit de collectioe aiarū
 fidelū p̄ architectos verbi. Et q̄ pe-
 reūte orbe toto. pauci. id est. octo die
 salue facte sūt p̄ aquā. significat.
 quia ad p̄pationē peccatiū gentiliū.
 iudeoz. hereticoz. & falsoz fidelū: ml-
 to breuior est nūc electoz. P̄nde
 de angusta porta & arcta via que du-
 cit ad vitam dicit: et pauci sūt q̄ iue-
 niūt eā. Et iterū. Nolite timere pu-
 sillus grex: quia cōplacuit patri
 v̄ro dare vob' regnū. De quo pusillo

grege. et hic ap̄te s̄būigio. **Non car-**
nīs depositio sordū: sed consuetie
bone iteri rogatio i dū. Vbi ei est
 consuetie bona? nisi ubi est et fides
 nō ficta. Docet nāq; ap̄ls paulus.
 quia finis p̄cepti est caritas. de cor-
 de puro. et cōsuetie bona. & fide
 nō ficta. Qd' ergo aqua diluuij nō
 saluauit extra archā positos. sed
 occidit: sine dubio p̄figurabat oēs
 hereticū. licet habere baptismatis
 sacramētū. nō aliq̄. sed ip̄as aq̄s
 ad iferna mergēdū. quibus archa
 subleuat' ad celū. Ip̄e q̄ ortona-
 rius nūc aiarū que salue facte
 sūt p̄ aquā. significat. quia sc̄a ec-
 clesia i sacramētū dūce i sur-
 rectionis. baptismi lauacriū p̄cipit:
 ut sicut ip̄e i surrexit a mortuis.
 p̄ glām p̄is. ita & nos expurgati
 a peccis. p̄ aquā r̄generationis i no-
 uitate vite ambulem. Octaua
 nāq; die. hoc est. post septimā sab-
 bati. dñs a mortuis i surges. et
 exēplū nobis future resurrectionis.
 et misterū noue cōuersationis. qua
 i terris positi. celeste vitam agem.
 ostēdit: quā etiā ip̄e petrus ex-
 ponēdo s̄būigio dicit. **Qd' i sur-
 rectione ihū xp̄i qui est i dextera dei.**
degluties morte. ut vite eterne
p̄cipies efficiere mur. p̄fectus
i celū. Sicut ei ip̄e resurgēs a mor-
 tuis ascendit i celū. et sedit a dexte-
 ra dei: sic etiā nob' p̄ baptismā viam
 salutis. ac regni celestis itroitu
 patere signauit. Bene autē ait
 degluties morte. Qd' deglutim.

agimus ut virtute nri corporis assumptu.
 nusq̄pareat. Et deglutivit morte
 dñs. quā surgēs a morte ita fudi-
 tus consumpsit. ut nichil contra se
 ultra p̄ attractū alicui⁹ corrup-
 tionis valeret. ac manēte specie
 veri corporis. abesset proxtus labes
 oīs p̄risce fragilitatis. qd' ipm̄ &
 nobis ī fine. p̄mittit̄ futurū. di-
 cētē ap̄lo cū de nra īsurrectione
 loquet̄. **Tūc** fiet sermo qui sep̄-
 tus est. absorpta est mors ī victo-
 ria. **Bene** victoria. quia & cū vi-
 te etne p̄ticipes fuerim⁹ effecti.
 ita nimirū virtus corporis īmorta-
 lis. oēm p̄terite corruptionis neuū
 tollet. quomodo solet flāma ignis
 imissa sibi aque guttā ardoris
 sui cōsumē virtute. **Perfectus** igit̄
 ī celū. s̄bicitis sibi angelis et po-
 testatibus & virtutibus. **Nulli** du-
 bium est quin filio dei sep̄ erat an-
 geli. et oēs patrie celestis virtutes
 ac p̄tates s̄bicitē: quē cū p̄re et
 spū scō vnū sine ūcio dēū laudat.
 tremūt. adorāt. **Sed** necessario
 admonēdū hēs petrus estimauit.
 qd' assumpta huānitas ī tantā sit
 glām. resurgēdo sublimata. ut
 īparabili culmine omī angelice
 dignitatis potētie p̄feratur.
 iuxta qd' et psalmista cū dicit̄ de ip̄o
 p̄re. minū istī cū paulo min⁹ ab an-
 gelis. cōtinuo s̄bicit. **Glā** & honore
 coronasti eū. et cōstituisti eū sup̄ opa
 manū tuarū. oīa s̄bicitisti s̄b pe-
 dibus ei⁹. **Prop̄** isto igit̄ passio ī car-
 ne: et vos eādē cogitatioē armamū.

Capitulum q̄rtū.

Postq̄ exēplū dñice īsurrectionis et
 ablucioēs nre que fit ī baptismo. de
 arche & diluuij sacramēto astruere
 rat. reuertit̄ ad hoc qd' dicit̄ ceperat:
 ut imitantes opus redēptoris nri.
 iter bona que fecim⁹. patiēter ma-
 loy nequiciā tolem⁹. **Notandū** aut̄
 qd' distictē loquēs ait. xpo igit̄ pas-
 so ī carne. quia sicut hēs ambrosius
 ait. caro ei⁹ est passa. diuinitas autē
 mortis libera: passioni corpus. natu-
 re lege huāne cōcessit. **An** vō diuini-
 tas mori potest. cū aīa nō possit.
Polite igit̄ timē eos qui corpus occi-
 dūt: aīam aut̄ nō possūt occidē. **Si**
 ergo aīa occidī nō potest. quomodo
 diuinitas potest. **Quia** qui passus
 est ī carne. desit a p̄tis: ut iā nō
 hoīm desiderijs. si volūtati qd' reli-
 quā est. ī carne viuat tēporis. **Uisq̄**
 scōy corpus suū ad martiriū p̄secu-
 toy violētē s̄bdidit. nulli dubiū.
 quin ad vite sue terminū quātū hu-
 mane possibile est. sese a p̄tis ab-
 stinuit. **Ad** eū de p̄ti p̄tratione.
 qd' de carnalibus desiderijs cogitare.
 quid nisi volūtate potuit̄ dei aīo ver-
 sare. qui vel ligno affixus. vel lapi-
 dū ictib⁹ cōcidatus. v̄l bestiarū mor-
 sib⁹ abactus. vel igniū flāmis suppo-
 situs. vel scorpionū flagris p̄fossus.
 vel alio quolibet penarū genere af-
 fectus. **Hoc** tantūmodo cogē desidē-
 re cogebat̄: quādo finito certamie
 coronā vite p̄ciperet. **Taliū** ergo
 nos mētē hēs petrus cupit semp̄
 imitari. cū p̄posito dñice passiois
 exēplo. nos eādē cogitatioē contra

nequitiā prauoz, contraq; vicioz
 oblectamēta p̄cipit armari. volēs
 intelligi. q; etiā nos ī pace ecclē q̄sece-
 tes. si habitū paciētie iduim⁹. facile
 iuuāte dno lapsus vitam⁹ p̄cōzū.
 hoim⁹q; desideria cūcta. diuine volū-
 tatis s̄būgam⁹ īperib⁹. Deniq; et
 psalmista dnm̄ deprec⁹ dices. Insi-
 ge timore tuo carnes meas: a iudi-
 cys ei tuis timui. Et apls. Qui ergo
 xpi s̄t iqt: carne suā crucifixerūt cū
 vicijs et cōcupiscētys. Qui ergo ti-
 more iudiciorū celestiu⁹ carnales ī mēte
 p̄cupiscētias extinguit: iā tali cruci-
 fixo ac patiēti & pro xpo similis. q̄si
 mortuus existēs p̄cās: tantū dei ser-
 uicio viuūt. In quo admirat⁹: non
cōcurrētibus vob⁹ ī eadē luxurie cō-
fusione blasphemātes. Quia carne
 iqt vram crucifixistis cū vicijs et
 cōcupiscētys. euenit profecto vt et
 si p̄pter suā p̄fidia vos blasphemāt.
 vtpote segregatos ab eoz cōsortio.
 ī vram tamē cōuersatiōe semp opa
 iusticie et pietatis videāt. que me-
 rito admirēt⁹. et pro q̄bus fidē iure
 laudēt ac venerēt⁹ xp̄istiana.
Qui reddēt rationē ei qui patus
est iudicare viuos et mortuos. Ideoq;
 minus cūnte. minus dolete si bene-
 faciētes blasphememini. q̄ a repro-
 bis. quia etsi vos tacueritis. non
 tamē tacebit neq; cōpescet⁹ deus
 iudex vtiq; iustus. qui et illis blas-
 phemie sue. et paciētie vre vobis
 premiā digna restituet. Proter hoc
eī et mortuis euāgelizatū est. vt
iudicēt⁹ q̄dē scdm̄ hoim⁹ ī carne: vi-

uāt at scdm̄ dx̄i ī spū. Tanta deo
cura. tātus amor. tantū est deside-
tū nos mortificari carne. viuifica-
ri at spū. vt hys q̄ qui maioribus
crimib⁹ involuti s̄t. et iter mortuos
iure noīandi. luxurijs videlicet.
desiderijs. vinolētijs. cōmessatiōib⁹
potatiōib⁹. vel illicitis p̄dolorū cul-
tibus. v̄bū dei euāgelizare p̄cepit.
quatenus etiā illi iudicatis. id est
sp̄retis et abiectis carnalib⁹ desi-
derijs. spūaliter viuāt. vnaq; cū eis
q̄s inoēter viuētes euāgelij gratia
iuēt. vitā expertat etnā. Quā at
finis appropinquabit. Ne sibi quisq;
 blandiretur de longiquitate futu-
 ri iudicij. ī quo viuos & mortuos
 dixerat esse iudicandos. cōsulte ad-
 monet. quia etsi incertus est extre-
 mi iudicij aduētus. certū tamen
 oībus cōstat. qd̄ ī hac mortali vita
 diu s̄bsistē nequeunt. Ecce prudē-
tes. et euigilate ī orōnibus. Et dñs
 ī euāgelio nos incerti finis ituitu
 sep̄ orare ac vigilare p̄cepit. At
 nāq; loquēs de die iudicij. Vigilate
itaq; omī tpe. orātes vt digni ha-
beam⁹ fugē oīa ista que vētura
s̄t. et stare ante filiū hoīs. Bene
 autē ī orōnibus vigilare iubemur
 vt cū stamus ad orōnē. cogitatio
 oīs carnalis et s̄claris abscedat.
 nec q̄c̄q; tūc animus preter id solū
 cogitet qd̄ p̄ceat⁹. Subripit enī
frequēter hostis et s̄biliter fallēs
p̄res n̄ras a deo auocat. vt aliud
habeam⁹ ī corde et aliud p̄feram⁹
ī voce: cū itētioē sincera deū debeat

nō sonus vocis. sed animi sensus
 orare. Ante oīa autē mutua i vob
meritis caritate Primum habētes.
 Bene addidit cōtinuā. quia semp
 diligē valemus. semp autē vigilare
 i orōnib; fragilitate carnis obsta
 te nequim; nec semp hys quas sb
 iungit v̄tutib; iuste valemus. id est.
 hospitalitati docēne. administratiōi
 grāriū v̄l luc cōm vel spūritualū
 i p̄xios. ceterisq; huiusmōi. quia hec
 nimirū et p̄ officū corp̄is. et p̄ t̄p̄a
 oportuna fieri nōtē est. Ip̄a autē ca
ritas. cui; iustitū hec foras agūt;
 quia iteriori homī p̄sident. sēp ibi
 de haberi potest. quū i publicū nō
 semp ostēdi potest. Quia caritas op̄it
multitudinē p̄tōy. In eo maxīe cū
 veraciter deo dicit. et dimittē nob
 debita n̄ra. sicut et nos dimittim;
 debitoribus n̄ris. Et siq̄de cūctā opa
 bona que fecim; diluere & cooperi
 re culpas certū est. sed hoc specialit̄
 ideo de caritate dicit; p̄ quā p̄ximus
 n̄ris ea que nob̄ debēt donam;. q̄
 iustissimū est apud deū. et iuxta mē
 surā pietatis. qua mēli fuerimus.
 remittat; nobis: sicut contrario
 terribiliter duricordes v̄r sapiens
 arguit dices. Homo homī seruat
 iurā. et a deo q̄rit medelā. Nec du
 bitandū. q̄ i eo q̄ qui p̄ caritate q̄cqd
 valet egra correctionē p̄ximi admo
 nēdo. increpando. castigādo op̄atur.
 caritas ip̄a cooperit multitudinē p̄tō
 rū. iacobo teste qui ait. Qui cōuer
 ti fecerit ab errore viē sue. saluabit
 animā ei; a morte: et operit multitu

dine p̄tōy. Siq̄s loq̄t; q̄si sermoēs dēi.
Timēs videlicet ne p̄ter volūtate
dēi. vel p̄ter q̄m qd̄ i sc̄is scripturis ebi
dētē p̄cipit; v̄l dicat aliqd̄ vel ip̄eret.
 et iueiatur t̄p̄ falsus testis dēi aut
 sacrilegus. vel it̄roducēs aliqd̄ alienū
 a doctrīa d̄ni. vel certe subrelinquēs
 aliqd̄ eoy que deo placita s̄t. cū ip̄se
 manifestissime p̄dicatorib; v̄tatis
 de hys q̄s ad vitā iueiūt p̄cipiat di
 ces. Docētes eos seruare oīa q̄cūq;
mādaui vobis. Et ea ei que ip̄e mā
 dauit. nō alia: et hoc nō ex p̄te. suis
 auditoribus seruāda t̄nde iubet.
Siq̄s m̄strat: t̄p̄ ex v̄tute quā admi
nistrat deus. Tanto humilīus ip̄edat
 q̄s; p̄xio bonū om̄e qd̄ potest: quāto
 verissime nouit. quia a semetip̄so nō
 potest habē qd̄ ip̄endat. Et i om̄ib;
honorificet; deus: p̄ ih̄m xp̄istū.
 Iuxta ip̄i ih̄u xp̄i p̄ceptū quo ait.
 videat v̄rā opa bona: et glorificet
 p̄rem v̄m qui i celis est. Honorifica
tur ergo deus i actibus n̄ris. cū om̄e
qd̄ bene ac sc̄dm volūtate ei; facim;
 nō hoc n̄ris meritis. sed eti; gratie tri
 buim;. e contra at̄ mala que gerim;
 n̄rē solū malicie v̄l ignoratie deputam;
deputamus. Carissimi nolite mirari
in i feruore. qui ad tēptatiōem vobis
fit. Quidā codices habēt. nolite pe
 regrinari i feruore. Meritisq; autē
 verbi sensus i promptu ei;. quia
 neq; mirari fidelis q̄s; debet. q̄re
 i hac vita feruore patiat; t̄bula
 tionū. qui certa ratiōe ideo nūc tri
 bulatiōib; tēptat;. ut cū p̄batus
 fuerit. ad future vite coronā p̄cipiēdā

dignus habeat: Neq; se aliq; ideo pe-
grinū et exerraneū a xpi mēbris estima-
re debet. quia presentis scli feriatu-
aduersis. cū et dñi exitus mors sit. et
i e; ecclē nūq; a pthomacure abel vsq;
ad vltimū electū. qui i fine scli nasci-
turus est. infidelū psecutio cessauerit.
Unde cū bene dixisset. nolite mur-
i feruore. addidit. Quasi noui aliquid
vob' cōtingat. Quia valde est antiquū
et frequēs elōs dei presentis vite ad-
uersa pro eā salute tolerare. Nemo
ē vīm pariat. tñ homicida aut fur
aut maledicus. Tamq; maledicus ei
patit'. qui passiois sue tpe i sui sa-
lute iuria psecutoris effrenatur.
Quā tēpus est vt incipiat iudiciū de
domo dei. Duo s' iudicia dei p scriptu-
ras insinuata. vnū occultū: alterū
manifestū. Occultū iudiciū est pena
qua nūc vnusq; hōim aut exercet'
ad purgationē. aut admonet' ad cō-
uersionē: aut si cōtēpserit. voca-
tionē et disciplinā dei. exercet' ad
dāpnationē. Iudiciū at manifestū
est. quo vcturus est dñs iudicare vi-
uos et mortuos. Nūc at dicit' esse
tēpus. quo incipiat iudiciū a domo dñi.
id ē de ecclā. que exercicio p'sentiū af-
flictionū. ad futura gaudia pparat'.
Nūq; reprobi tanto securiores nūc
et sine vllō vindictē verbē. vitā trā-
sitorā ducūt: quāto eis i futuro nichil
nisi vindicta restat. iuxta illud bñ
iob. Ducūt i bonis dies suos: et i pūcto
ad iferna d'scēdūt. Si at pūmū a
nobis. q's finis eoz qui nō credūt euā-
gelio dei. Hinc colligit'. districtus

iudex quāta illic feriat districtione
q's reprobat: si hic sic cruciat quos
amat. Si ei flagellat' filij: qd de-
bet serui sperare nequissimi. Et
si iustus vix saluabit': ipius et
peccoz vbi parebūt. Nolūt credē
pelagianū. q' i vno hōie tota est
genēis huāni massa viciata et to-
ta dāpnata: a quo vicio et dāpna-
tiōe. sola sanat et liberat gratia
xpi. Quare ei iustus vix saluus
ēit. Nūq; liberare iustū labor est
de. Absit. Sed vt ostendat'. q' me-
rito fuerit dāpnata natura. non
vult facile de tanto malo nec ipē
op' liberare. ppter et p'ca prodūa
sūt. et laboriosa iusticia. nisi amā-
tibus. sed caritas que hos amātes
facit: ex deo est. Notandū autē
q' hāc sententiā bēs petrus de pro-
uerbijs salomōis iuxta veterē
dūtaxat editionē assūpsit. pro
quo i mra que de hebraice verita-
tis fonte d'scēdit scriptū est. Si
iustus i lra recidit: q'tomagis
ipius et peccoz. Qd' est apte dicit.
Si tanta est vite mortalis fragi-
litas. vt ne iusti qdē qui i celo or-
dinādi s' hāc sine t'bulatiōibus
ppter iuriā viciate nature labē
trāscāt. quātomagis hū qui a ce-
lesti s' gratia extores. certū ppe-
tue sue dāpnatiōis exigū expertūt.
Seniores ergo qui i vobis s'
obsecro cōsenior: et testis xpi
passionū. In eo videlicet testis.
qd' presens illo patiete astetit.
et cūcta vt gerēbāt' aspexit.

vel certe quia ipse propter nomen
 christi carcerem et vincula et verbera
 passus est. ut in actibus apostolorum legimus.
Qui et eius que in futuro reuelan-
 da est glorie cooperator. **Tunc** nimirum
 cum in monte sion gloriatus vultus eius
 celestem cum iacob et iohanne respex-
 it: sive cum resurrectionis et ascensionis
 eius potentiam cum ceteris qui affuerunt
 discipulis vidit. **Pascite** qui in vo-
 bis est grege dñi. **Vicite** dñs bñ
 petro. totius gregis eius. hoc est. ec-
 clesie curam habere iussit: ita et ipse
 petrus sequentibus ecclesie pastori-
 bus iure mandat. ut eum quoscumque qui
 secum est grege dei. sollicitum guber-
 natione tuteat. **Quidētes** nō coacte.
 sed spontanee scdm dñm. **Coactus**
 pascit grege dei et providet illi:
 qui propter iopiam rerum temporalium nō
 habens unde vivat. idcirco predicat
 euāgelium: ut de euāgelio vivere
 possit. **Spontanee** vō et scdm
 dñm: qui nullius terrene rei. sed
 tantum supne mercedis intuitu.
 verbū dei predicat. **Quod** utriusque
 distingens ab invicem apłs paulus. si
 ei volēs iqt hoc ago. mercede ha-
 beo: si autē iuitus. dispensatio michi
 credita est. **Dispensatio** quippe ei
 credita dicitur: qui rei externe cu-
 ra ad tempus habere precipitur. **Per**
 bi gratia. et qui triticum dñi sui con-
 servis in tpe dispartire iubetur: cui
 assimilatur. qui nō spontanee.
 sed iuitus euāgelizat. **Neque** tur-
 pis ~~lucris~~ gratia. **Turpis** lucr-
 gratia providet gregi dei. qui propter

questum et terrena comoda predicat:
 cum religionis opera cuncta spontanee
 fieri debeant: iuxta illud exemplum co-
 structionis tabernaculi. quod presentem
 ecclesie constructionem precedebat. **vbi**
 et omnis multitudo filiorum israel optulit
 mente proptissima atque devota. pri-
 micias dño. ad faciendum opus taberna-
 culi. sponte propria cuncta tribuerunt: et
 ipsi artifices sponte sua optulerunt
 se ad faciendum opus. **Neque** ut domi-
 nantes in clero. sed forma facti gre-
 gis ex aīo. **Et** videlicet humilitate qua
 subditos et ad nos et ad invicem habere
 desideratos. ipsi prius et actu mostre-
 tis. et in aīo serventis integro: iuxta
 illud dñicū. **Scitis** quia hi qui vi-
 detur principari gentibus. dñantur eis:
 et principes eorum potestate habent eorum.
Nō ita est autē in vobis: sed quicumque volu-
 erit fieri maior. erit vester minister.
Et quicumque voluerit in vobis primus esse:
 erit omnium servus. **Quod** paulus ipse
 riu diligenter observans ait. **Nō** enim
 nosmetipsos predicamus: sed ihesum
 christum dñm nrm. **Nos** autē servos vestros
 p̄ ihm. **Similiter** adulescentes. sub-
 diti estote senioribus. **Postquam** senio-
 res quomodo processerint docuit: o-
 portebat ut etiam iuniores ad obedi-
 endum paternae eorum promissioni in-
 strueret. **Nō** autē opus erat eis plu-
 ra loqui. sed tantum subiectionis da-
 re preceptum. quia nimirum senioribus
 preceperat. ut forme facti essent
 subditis. et sufficiebat iuniores ad
 maiorum bene agendum exempla respi-
 cere. et hec devote imitari. **Sed**

ne hec audientes plati putarent
 subditis suis solamodo. et non etiam
 sibi debere humilitatis iura esse ser-
 uanda: totinuo generaliter admo-
 nendo subiicit. Deus autem iure humili-
tate insinuate. Deus etenim dicit.
 et seniores et adulescentes. qui iu-
 ce iubentur humilitatis insinuare vir-
 tute: et hinc videlicet regedo. et illi
 obsequedo humiliter. Quod apud
 ipsum petrum et in ipso factum legimus.
 cum iterate eo cesarea cornelius oc-
 curres. pedibus se ei humiliter
 adstravit: et ille humiliter eleua-
 nit eum dicens. Surge: etiam homo
 ego sum sicut et tu. Et quod corneli-
 nerdu eccle erat mebus impora-
 tus. Deus ergo humilitate alteru-
 trum vel exemplo docete. vel etiam verbo
 insinuate: quia nimirum oibus su-
 pbiae viciu quod angelos de celo
 deiecit. nouerat esse cauendum: oes
 adiuncta salomonis sententia ter-
 ret salubriter ac refouet dicens.
Quia deus supbis resistit: humi-
libus dat gratiam. Et que sit eadem
 gratia qua confert humilibus deus:
 sequenter exponedo cum admonedo
 subiungit. Humiliamini igitur sub pote-
ti manu dei: ut vos exaltet in tpe
uiscitationis. Hac ergo gratiam humili-
 bus tribuit: ut quo magis humili-
 liati fuerit propter ipsum tpe certa-
 minis: eo gloriosius exaltet ab
 ipso tpe retributionis. Potest autem
 humiliatio in hoc loco multifarie ac-
 cipi. hoc est. et ea qua incipiens
 quisque via virtutum pro abluendis

que commiserat peccatis salubriter
 atteritur: et illa que spontanea
 mentis deuotione a perfectioribus
 deo vel proximis in pace exhibetur
 rerum constantia: necnon et ea qua
 incursantibus persecutionum tur-
 binibus. victus per patientie vir-
 tute animus armatur. Omni autem
 generi deo deuote humilitatis mer-
 ces succedit illa: ut qui se tpe
 peregrinationis humiliat: tpe vi-
 sitationis eius exaltet. Sobrius esto
et vigilate: quia aduersarius
uester dyabolus sicut leo rugiens
circuit querens quem deuoret. In
 huius expositione sententia non inueni-
 verum beati cypriani dicta ponamus.
 Circuit igitur ille nos singulos. et
 sicut hostis clausos obsides muros.
 explorat et temptat. an sit pars
 aliqua membrorum minus stabilis
 et minus fida: cuius aditu ad in-
 teriora penetret. Offert oculis
 formas illicitas. et faciles volup-
 tates: ut visu destruat castitate.
 Aurem per canora musica temptat:
 ubi in soni dulcoris auditu solu-
 uat et molliat christiani vigorem.
 Lingua conuicio puocat. manu
 iuuvis laessentibus ad petula-
 tiam cedis instigat. ut fraudatorem
 faciat. lucra opponit iniusta: ut
 animam pecunia capiat. ingerit per-
 niciose quaedam honores terre
 nos permittit. ut celos adimat.
 ostendit falsa: ut cum latenter non
 potest fallere exerte atque aperte
 minatur: terrore turbine persecutionis

irentias, ad debellandos seruos dei.
Inquietus semp: et semp iustus.
In pare sbdolus: i psecutioe violē-
tus. Quāobrem contra oēs dyaboli
 vel fallaces insidias vl' aptas minas.
 stare debet istructus animo & arma-
 tus: tñ paratus semp ad repugnā-
 dū. q̄ est ad ipugnandū sp̄ paratus
 iunicus. Cui resistite fortes i fide.
scietes eandē passionē ei que i mūdo
est vze fraternitati fieri. Tanto
 iqt fortiores estote i fide. tantoq̄
 maiorē habetote fiducia ad supe-
 randas dyaboli verfutias. quāto
 iqt quia nō vos soli temptamini.
 sed ipā passio que vos fatigat. ei
 q̄ que p totū mūdū est eadē xpi.
 vze videlicet fraternitati cois est.
Et quia a gstitutioe mūdi sp̄ passi-
te iusti: pudeat vos solos pre oibz
sustinē nō posse. Per siluanū vob
fidelē frēm vt arbitror breuiter
scpsi: obsecrās & gtestās hanc
verā esse grām. Quid aut. obse-
 crās potest ad superiora referri:
 quia videlicet breuiter scripserit
 nō iperās. sed obsecrās eos fortes
 i fide psistē. Potest & ad sequētia
 vze copulari. vt intelligat nō solū
 gtestari eos hanc esse verā eoz grām.
 quā scribēdo pdicat. quia nimirū
 nō est i alio aliquo salus. i quo
 oportet nos saluos fieri: sed etiā
 obsecrare eos. vt hanc esse verā grām
 faciāt. quā ibuti s̄ i xpo. Grā ei
 xpi. eoz fit grā: qui hanc mūdo
 corde suscipiūt. **Nā qui grām dei**
sp̄ernit. nō ipām grām minuit.

sed hanc suā nō esse. id est. s̄ sibi facit
 nō prodesse. Salutat vos eadē q̄
est i babilone collecta: et marcus
filius meus. Babilonē typice roma
 dicit. videlicet ppter cōfusionē mul-
 tiplicis idolatrie. i cui i medio scā f
 eadē iā rudis et per parua fulgebat.
 iuxta exēplis plebis israheliticę.
 que quondā pno numero et aptiua
 ta sup flumiā babilonie se de abse-
 tia scē tēre deflebat. nec cantici i
 tēra aliena cantare valebat. Et be-
 ne b̄s petrus dū suos auditores
 ad tolerantia aduersitatū hortat
 presentū. dicit etiā eadē que se-
 cū est i babilone cōstitutā. id est. i
 cōfusioe & bulationū. et tamē cōe-
 lectā eā esse cōfirmat vt ostēdat
 scām ciuitatē dei. i hac vīa a p̄mix-
 tioe et pressura ciuitatis dyaboli
 quā babilonia signat. imūne esse
 nō posse. **Marcū aut filiu suū. euā-**
gelistā dicit: qui i eiz baptisimate di-
cit: filius effectus. Unde patet. qz
 priusq̄ marcū alexandriā de roma
 ad euāgelizandū mitteret. eplām
 antea scripsit. **Tēpe autē claudy p̄-**
cipis et petrus & marcus romā ve-
nerūt: et ipē marcus descripto roma
euāgelio suo. alexandriā missus est.
Unde colligit: quia eplām hanc petrus
dū queritur quare. vbi. vl' quādo
scpsit. locus eāt roma: tēpus. clau-
dy cesaris. Salutate i vitē i osculo
scō. Osculo vero. osculo pacifico. os-
 culo colubino. nō ficto. sbdolo. pol-
 luto. quali vsus est ioab ad occidē-
 dū amasam. q̄li iudas ad tradēdū

s

s

s

s

s

saluatorē. quali utiq; hī qui loquūt
 pacē cū pximo suo. mala at se i cordib;
 suis. Illi ergo osculo scō salutarē vitē.
 qui nō diligūt vbo vel nec lingua: sed
 ope & veritate. Grā vob' oib; qui estis
i xpō ihesu. A gratia cepit eplam: in
 gratia sūmanit. Media grā respec
 tit. vt errorē pelagianū. oī locutiois
 sue pte dāpnaret: eplām vō xpī nō
 nisi p grām eī saluari posse doceret.
 Et cōsulte cū diceret grā vob'. addidit.
 oib; q' estis i xpō ihū. vt ea que paucis
 eccl'is. id ē pōti. galatie. rōp adocie.
 asie & bithinie scpsit. cūctis p orbē xpī
 eccl'is se scribē designet. sicut & iohēs
 i apocalipsi cū septē eccl'ias asie sin
 gillatim prout cōpetebat admonēt.
 adiūxit p singula ita cōcludēs. Qui ha
 bet aures. audiat qd sps dicit eccl'is.
 apte ifirmas. quia cūcta que vnicui
 libet ecclē scpsit: vniūsis fidelibus sc
 beret eccl'is. Explicit eplā prima bti
petri apli cū tractatu venerabilis bede p'tu.
Incipit eplā bti pet' scdā. cū tractatu vena
bilis bede p'rbiteri. Capitulū primū.
Simon petrus seruus & aplo
 ihesu xpī: hys qui cōsqua
 lē vobiscū sortiti s' fidem.
 Septū est i sequētibus hui;
 eplē: ecce hāc vob' crūstini sc'bo eplām.
 Vnde cōstat quia hāc eisdē quibus
 et priorē eplām miserat. electis pro
 felicitis disptiois. ponti. galatie. rōp
 adocie. asie. & bithinie scpsit eplām. q's
 cōequales sibi cognoscit. nō quia cō
 cisionē ex lege acceperāt. quā ipē vt
 natura iudeus habebat. sed quia eadē
 quā ipē illustrāte xpī grā acceperat.

sortiti s' fidē. Nō ē cōcissio legalis.
 sed sola est fides euāgelica que gētiū
 p'los antiquē dei plebi cōsociet. Ve
rū quia fides eadē sine opib; salua
re nō potest. vōe s'bditur. In iusticia
dei nrī & saluatoris ihū xpīstī. Illis
 ergo scribit eplām. illos saluat aplō
 petrus. qui cōequale sibi sortiti s' fi
 dē. et hāc p opa iusticie exercēt. eī
 videlicet iusticie quā nō huāna pru
 dētia reperit. nec legalis iustitio
 docet. sed p euāgelium loquēs dñs et
 saluator noster ostēdit cū ait. Nisi
 abūdauēit iusticia v'ra plus q' sc'bar
 et phariseorū. nō i'tribūtis i regnū
 celoz. Et iterū. Audistis quia dictū
 est antiq's: ego autē dico vobis. Grā
vob' & pax adimpleat: i cognitiōē dñi
 nrī ihū xpī. In prima eplā scpsit.
 grā vob' & pax multiplicet. i hac
 autē. grā vobis & pax adimpleat. q'
 nimirū illā i'cipietib; hāc p'fect
 p'fectionib; scpsit eplām. Mul
 tiplicet ei pax et grā bene p
 fiaetibus i hac vita p fidē: ad
 i'plebit at puenientibus i alia vita
 p fidē. Vnde bene cū dicit. grā vob'
 & pax adimpleat. addidit. i cognitiōē
 dñi nrī ihū xpī: quia hec est i'q' vita
 cēna. vt cognoscāt te vnū et verū deū.
 et quē misisti ihū xpī. Et iterū. Si
 vos filius libeāuit. v' liberi eritis.
 et cognoscetis veritatē. et veritas libeā
 bit vos. Quomodo oīa nob' diuine
vtutis sue que ad vitā et pietatē
donata s'. Vndet hec sentētia a su
 perioribus. Grā vob' & pax adiple
at i eo. vt dñm nrū ihū p'fēe cognoscātis.

et hoc q̄ p̄ eū cognoscatis. q̄modo oīa
vobis diuine virtutis sue donata s̄t
p̄ eū grām. que ad vitā optinēdā.
et pietatē consequēdā sufficiūt.
Vnde ait. Quia oīa q̄cūq̄ audiui
a patre meo. nota feci vobis. Et alibi.
Et ego claritatē quā dediti michi.
dediti eis. Quid si legitur ut q̄dā codices
habēt. que ad vitā et pietatē donata
est. hic erit sensus. ut cognoscatis
quomodo dñs noster oīa diuine vir-
tutis sue dona iuxta modū nr̄e capa-
citat̄is prestiterit. que videlicet vir-
tutis ad vitā nobis et pietatē conse-
quēdā donata est. Hic etenim modus lo-
cutionis scripturis est vsuatissimus.
et appellatur a grammaticis eclipsis.
id est. desertus necessarie dictionis.
Quale est i psalmo. Quia neq̄ ab
orientē neq̄ ab occidentē. neq̄ a deser-
tis motibus. Subauditur ei. patet
via fugiēdi: quia deus ubiq̄ iudex est.
Per cognitionē ei⁹ qui vocauit nos
propria glā et virtute. Et hoc a superio-
ribus p̄cedet. quia p̄ cognitionē dñi
et saluatoris nr̄i. oīa diuinitatis
eius misteria quibus saluemur ag-
nouim⁹. qui nos propria glā et virtute
vocauit. quia nō angelū ad saluati-
onē nr̄am. nō archangelū misit.
nō i nobis aliq̄d meriti boni pro
quo saluaremur inuēit: quin potius
infimos et ignozios cernēs: sua nos
virtute recuperauit et glā. Hic et ceteri
dicūt. Nō vos me elegistis: sed ego
elegi vos. Per quā maxia et p̄iosa
nobis p̄missa donauit. Per quā. p̄ 99
cognitionē ei⁹ dicit: quia quāto q̄s p̄-

fectius dñm cognoscit: tāto alcius pro-
missa ei⁹ magnitudinē sentit: —
Vt p̄ her efficiam⁹ digne cōsortes na-
ture. Mutat repēte p̄sonā. et qui
prius de se suisq̄ similibus dixerat.
p̄ciosa nobis p̄missa donauit. cō-
uersus exēplo ad eos quib⁹ loquebatur.
ut p̄ her efficiam⁹ iqt̄ diuine cōsortes
nature. Quid nō fortuitu: sed promi-
dēt. agit. Ideo iqt̄ dñs vobis qui na-
tura iudei qui sibi lege sum⁹ nati. q̄
magisterio ipi⁹ etiā corporaliter ibuti.
oīa diuine virtutis sue secreta resea-
uit. ideo nobis suis videlicet discipulis
maxia et p̄iosa sp̄s sc̄i p̄missa dona-
uit. ut p̄ her etiā vos qui ex gentibus
estis. qui eū corporaliter vidē nequissis.
diuine sue nature donaret esse p̄ci-
pēs. nobis scilicet. vos que ab ipō
audiuim⁹ docētib⁹. vos p̄ ei⁹ misse-
ria cōsecrātib⁹. Vnde r̄atissime qd̄
supra ait. grā vob⁹ et pax adimpleat⁹
i cognitiōē dñi nr̄i ih̄u xp̄i: q̄modo oīa
nobis diuine virtutis sue que ad vitā et
pietatē donata s̄t. potest ita dictū acci-
pi. Grā vob⁹ et pax i eo adimpleat⁹. ut
sic cognoscatis dñm ih̄m xp̄m etiam
vos. sicut vobis p̄ illā oīa diuine vir-
tutis p̄missa vlt̄ munera que ad vi-
tā et pietatē ducūt donata s̄t. ut sicut
nos p̄missa ab illo dona vlt̄ accepim⁹.
vel accepturos nos esse sine vlla du-
bietate q̄fidim⁹: ita etiā vos credē-
tes de donis ei⁹ existatis idubij. Fugie-
tes ei⁹ que i mūdo est concupiscentie cor-
ruptionē. Bene dicit concupiscentiam
mūdi habē corruptionē: ideoq̄ fugie-
dā esse. iuxta eū qui dicit. Quasi

a facie colubæ. fuge peccat. Quia est
 et incorruptibilis concupiscentia. de qua
 canit. concupuit et deficit anima mea
 in atria domini. De qua etiam in libro sa-
 pientie per figuram locutionis que grece
 elimay. latine gundatio vocat. pul-
 cherrime refert. **I**niciu ique sapientie:
 verissima est discipline. concupiscentia.
Cura ergo discipline. dilectio est. Et
 dilectio custodia legum illi est. custo-
 ditio autem legum: consumatio incorruptio-
 nis est. **I**ncorruptio autem: factio proximo ce-
 deo. **C**oncupiscentia itaque sapientie: de-
 ducit ad regnum perpetuum. **V**os autem
 omnem curam subinfertis. ministrare
 in fide vestra virtute. **V**irtute hoc
 loco non per fortitudinem ac miraculis.
 sed pro conversione bona posuit.
 que fidei recte iungenda est: ne sine ope-
 ribus ociosa et mortua sit. **I**n quo
 recte omnem curam subinfertis. quia
 qui mollis et dissolutus est: in ope
 suo. frater est sua opera destruentis.
In virtute autem scientia. **I**uxta illud
 psalme. **D**iscite bene facere. et certum.
In scientia autem abstinentia. **V**t cum bona
 facere didicerit. mox a malis absti-
 neat. ne in vacua scientia celestium
 cedat. si se ab illerebus quibus continere
 neglexerit. **I**n abstinentia autem patientia.
Abstinentia necesse est ut patientia
 se comites. ut quicumque a volupta-
 tibus mundi se continere didicit. cum
 quibus adversa corde firmo ~~custodiat~~
 sustineat. a dextris videlicet et a
 sinistris per arma iusticie munitus.
In patientia autem pietate. **V**t erga
 eos quos patienter tolerat. etiam pie

solicitus existat. iuxta illud apostoli pauli.
 cumque patienter est. benigna est.
In pietate autem amore fratrum mirabilis.
Vt non alterius rei iterum opera pie-
 tatis suis adversariis impendat. nisi
 fraternæ tamen dilectionis. hoc vide-
 licet tota intentione pervenit. ut quos
 docendo solum vel redarguendo nequit.
 ad effectum pietatis oratio vel bene-
 faciendo convertat. **I**n amore autem
 fraternitatis caritate. **C**aritate
 hoc loco appellat specialiter eam. qua
 aditorem diligimus. que perfectibus
 virtutum gradibus. merito amoris
 fraternitatis adiungit. quia nec
 deus sine proximo. nec sine deo proximus
 perfecte valet amari. **E**t quod dei amor
 excellentior est amore proximi
 quia illos sicut nos ipsos. deum vero
 totum corde. tota anima tota virtute di-
 ligere iubemur. **S**ed tamen consue-
 tudine nos amoris fratrum: oportet
 ad amore conditoris ascendere. **Q**ui
 enim non diligit fratrem suum quem videt?
 deum quem non videt quomodo potest di-
 ligere? **H**ec enim omnia si vobiscum assint
 et superent: non vacuos et sine fructu
 vos constituent. **S**i superent dixit. si
 adversum bellum viciorum. potiori vir-
 tute prevaluerit. **C**ui enim non presto
 sit heres: recus est et manu temptans.
Deculus scientia: manus operationem
 designat. **S**ecus autem est. et manu
 temptans. qui scientiam recte operationis
 non habet. quod sibi rectum videtur
 operatur. et lumen veritatis igno-
 rat. quasi manum ad opus quod non
 videt extendens. gressus in iter quod

suscitare vos in gmonitioe. Taber-
 naculo solemus in itinere vel in bello uti.
 et ideo se vobis fideles quod diu sit in corpore
 et peregrinatus a domino in tabernaculo
 esse testantur. in quibus iter huius vite
 pagant: et contra aduersarios veri-
 tatis certamen agunt. Certus. quod ve-
lox est depositio tabernaculi mei. Dul-
 cherime beatus petrus obitum suum non
 morte. sed depositione tabernaculi sui
 dicit. quia nimirum sic est perfectis dei
 famulis carnis retacula exuere. si-
 cut viatoribus confecto itinere. domum
 patriam pro habitatioe tabernaculi ad-
 ire. sicut positus in expeditione fuga-
 to hoste vel prostrato. ad patriam re-
 dire. Sola namque sibi domum patriam.
sola municipium: sola patriam norunt
in celis. De qua et apostolus paulus. Scimus
quod si terrestris domus nostra huius ha-
bitationis dissoluatur: quod edificatioem
habemus a deo. domum non manentem
eterna in celis. Non est idcirco fabulas
secuti. nota fecimus vobis dominum nostrum ihesu
xpi virtute et perscrutata: sed specu-
latores facti illi magnitudinis et cetera.
 Hic paganos simul et hereticos tangit.
 quorum primum. quicquid eos delectabat. deos
 appellare non timuerunt: secundi. accep-
 tis dei veri mysterijs. de cetero non di-
 uinis scripturis attendere. sed ad suum
 potius sensum erroneum. has male in-
 terpretando transferre studuerunt. Et hanc
voce nos audiuimus de celo allata.
 Quidam hanc eplam negant a beato petro
 apostolo esse conscriptam. qui si hanc verbi-
 culam solertius attenderet. et hoc quod
 sequitur. cum essemus cum ipso in monte scro.

nequaquam de huius eplae auctore dubi-
 taret. Constat enim iuxta fidem euange-
 lioy. quod presertim voce super dominum in mo-
 te clarificatum. idem petrus cum iaco-
 bo et iohanne coapulis suis audiuit.
Et habemus firmiore prophetico sermo-
ne. Illud videlicet. quo ex persona me-
 diatoris dei et hominum loquitur dicens.
 Dominus dixit ad me. filius meus es tu.
 ego hodie genui te. Hi enim qui spiritum sanctum
nostro testimonio discredendum putauerunt.
 quod in secreto gloriam nostram redemptoris con-
 sperimus. diuinam voce patris ad eum factam
 audierimus: certe sermoni prophetico
 nemo contandice. nullus de hoc
 ambigere audebit. quem diuinis
 scripturis iam olim insertum oes verum
 esse testantur. Qui bene facitis utrum-
que dicit: quasi lucerne lucere in caligi-
noso bene facitis. Quid sensus est.
 Qui attendentes quasi lucerne lucere
 in caliginoso loco bene facitis. In huius
 ecclesie scilicet nocte. tenebrosis tenebris
 nubibus plena. ubi difficile quicquam iucundum
 qui non offendat. quod essemus si lucer-
 na prophetici sermonis non habemus.
 Sed nunquam semper lucerna erit neces-
 saria. Non utique. Donec dies in quibus
lucet. Hanc enim astabo tibi et con-
templabor: ad lucernam iterum noctue-
na pertinet quod filij dei sumus. et nodum
apparuit quod erimus. Et in quatione
 quod de ipsorum dies sumus: paulo dicente.
 fuistis aliquando tenebre: non autem lux in
 domino. Sed si apparuerit illi vite. in qua
 futuri sumus. adhuc nox sumus: et
 lucerna indigemus. Et lucifer oriatur
in cordibus vestris. Non est lucifer iste.

Si dnm dicas. parū est. Lucifer. ipse
 clarus intellectus noster est. Ipse em̄
 cordibus nr̄is. Ipse illustrabit. ipse
 manifestabit. Dilectio erit. qualē
 nūc optam. et qm̄ nondū est suspi-
 ram. et qualis erit. singuli i singu-
 lis videbim. quomodo nūc facies
 nr̄as alterutru videm. Hoc p̄mū
intelligētes. qd̄ oīs p̄phetia scripturę
pp̄tia iēpretatiōe non sit. Uendet
hic versiculus ex eo qd̄ superius. ait.
cū bene facies attēdētes. Qui em̄
pp̄harū verbis attēdētes. bene vniq̄
faciūt. ut p̄ her luce habere
possint sciētie. hoc p̄mū intelligē
debet. quia nullus pp̄harū scōy pp̄n
sua iēpretatiōe p̄lis dogmata vite
predicāt. sed que a dno didicerūt.
her suis auditoribus agēda cōmen-
dabāt. queq̄ i secreto celestia archa-
na preperāt. her simplicitē vl lo-
quēdo vel scribēdo. dei plebi tradēbat.
et nō sicut gētū dūmī. qui que
libi tōdē ipi de corde suo finxerūt:
her tu-bis deceptorū quasi dūmī
oraculi cōsulā p̄ferēbat. Sicut er-
go p̄phete nō sua pp̄tia. sed dei v̄ba
scribēbat. ita lector eoy nō sua pp̄tia
iēpretatiōe potest vti. ne a sensu
vēritatis exorbitet: sed hoc oīmōdis
debet attēde. quomodo sua verba
voluerit intelligi ipē qui scripsit.
Nō ei volūtate huāna allata est
aliqui p̄phetia: sed spū scō iēpirati.
locuti s̄ sc̄i hoīes. Sicut i p̄phetā
tū potestate nō erit. semp habē
sp̄m scō. s̄ futura posse p̄dicere.
sed ipē sp̄c scōs eoy corda quando

voluit iplēuit. ita ut etiā potesta-
 tis eoy nō erit. ut queq̄ velle docē-
 rēt. sed que spū illustrati didicerūt.
 ea sola dicebāt. Hec ideo dicim. ne
q̄s ad libitū suā scripturas exponē
audiat. Ridiculose qd̄a her petri v
verba iēpretatus est dices. qd̄ sicut
fistula oris humani ut resonet acci-
pit. nec sonū tamē ipā que ministr-
trat. quia iēnsibilis nature est intel-
ligere valet. im. p̄phē dei spū iēpirati.
ea que idē ipē velle ore p̄ferret.
nec tamē ea que diceret. ipi mēte te-
nerēt. iuxta illud maronis. Dat si-
ne mēte sonū. Qd̄ iēpudētissimū er-
roris esse. palā claret. Quomodo
ei audietibus tā sana viuēdi cōsilia
darēt? si iēsanis similes ipi que lo-
quebētur nesciēnt. Quare vidētis
appellat p̄phē. Quia ratiōe sc̄ptū
est. v̄bū qd̄ vidit ysaias. aut aliquis
alius p̄pheta? nisi quia i occulto vi-
sionū celestū lucidissimo mētis i-
tuū cognoscebāt archana. que fo-
ris suis auditoribus palā verbis
q̄buscuq̄ velle offerret. Fuerūt
vō & pseudo p̄phete i ip̄lo. sicut et i wo-
bis erūt magistri mēdaces. qui i dicit
sectas p̄ditionis. Que secte. latine di-
cūt hereses. cū q̄s stulta obstinatiōe
errore que semel cepit: semp sectari
nullatenus cessat. Qd̄ hereticoy esse
pp̄riū q̄s nesciat. Et cū qui emit eos
dnm negat: supducētes sibi celestem
p̄ditionē. De hoc emptore & paulus
ait. Empti estis p̄o magno: gloufi-
catate & portate deū i corpore v̄ro. Me-
rito & at sibi celestem p̄ditionē supducūt

Capitulum secundum

5
5
5
5
5
5
5

q̄ redēptorē suū negātes hūc recte
 d̄fident: glouificare. et bene faciē
 do suo ī corpe ferre detrectāre. quod
 oēs faciūt hērici. **M**ā z̄ arrius qui
 et redēptorē nr̄m ī diuinitate pr̄e
 minorē dicit: et fortinus qui dicit
 xpc̄ homo est. deus nō est: et maniche
 qui dicit. xpc̄ tancū deus est. homo
 verus nō est: et elion q̄ dicit. xpc̄
 ante mariā rationalē nūq̄ fuisse
 nō ēat. et ex ipā origine sup̄sit: et
 apollonaris qui dicit xpc̄ tōtū deū
 et caro est: aiām rationalē nūq̄ sus
 cepit: et pelagius q̄ dicit xpc̄ redēp
 tor. puuloz̄ ī baptismo nō est. quia
 sine iniquitatibus cōcepti. et sine de
 lictis a matre sua geneti. nullā proz
 sus habet peccm̄ qd̄ sibi debeat dimitt
 ti. ideoq; xpc̄ nō est saluator. oīm elec
 torz̄: et ceteri cū hys hērici. dn̄m p̄fec
 to qui emitt eos p̄cto sui sanguis ne
 gūt. qz̄ illū nō qualē veritas osten
 dit. sed qualē sibi ipis fingūt p̄dicāt:
 et p̄tēā a redēptore alieni facti. nūl
 certius q̄ foueā p̄ditionis expectāre.
Quis vīa veritatis blasphemabit?
Via veritatis blasphemabit: p̄ hē
 ricos. nō solū ī eis quos sue heresi se
 ductos associāt. sed ī eis q̄ quos p̄ ipu
 rissima sua fā et sarcīa v̄l̄ mīsticia
 execranda que faciūt ī odiū noīs xp̄ia
 nū cōcitāt. existētibus iperitis oēs
 xp̄ianos huiusmodi flagitijs esse
 mancipatos qualibus dicit septuā
Pros nomē meū blasphemat: ī gē
 tibus. Quibus iudiciū īā olim nō
 cessat. Cū īā olim p̄teritū tēpus
 significet. nō cessat at̄ verbū p̄sentis

sit t̄pus. qd̄ aliud datur̄ itelligi: nū
 si quia īā olim cepit iudiciū p̄ditionis
 ip̄ioz̄. qd̄ eos p̄sentialiter semp
 excrucias. nullo vnq̄ fine cessabit.
Si ei deus angelis peccantibus nō
 peperat. et ceteri. **M**ulti hūc ver
 siculi vno fine claudūt: nouit dn̄s
 p̄ios de tēptatiōe eripe. **S**i ei iquit
 deus angelis peccantibus nō peperat.
 sed eos īferni traditos penis. ad ma
 iores ī die iudicij seruat cruciatos.
 si originale mūdū p̄pe scelerā dilu
 uio p̄des. noe iustū seruauit. si sodo
 moy flagiciū punies. loth iusticie
 cultore ab iustus eruit. cōstat pro
 certo. quia p̄ios de tēptatiōe eripe.
 nūq̄ vō ī die iudicij cruciatos reser
 uare. **E**t notādū ī eo q̄ ait. deū an
 gelis peccantibus nō peperisse. qz̄
 ip̄i mali angeli. nō a deo mali con
 diti: sed peccādo facti s̄t mali. **S**icut
 dēribus īferni dētractos ad tūta
 rū tradidit. ī iudiciū cruciatos re
 seruari. **H**ūc versicula alia tras
 latio sic habet. **S**ed carceribus cali
 ginosis īferi retrudēs: tradidit ī iu
 dicio puniēdos reseruari. **O**stēdit
 ergo adhuc angelis apostatis v̄l
 timi iudicij penā deberi. de qua dn̄s
 dicit. ite ī ignē et̄nū. q̄ īparat̄ est
 dyabolo z̄ angelis ei. q̄uis īā pena
 liter hūc īfernū. hoc est. īferiozē
 caliginē aeris tāq̄ carcerē accepe
 rit. **Q**uātū ei ad s̄blimitatē celi
 īā hūc aeris spacū dicit īfernus
 potest. sicut etiā t̄p̄ ad eiusdē aeris
 altitudinē terra que īferus inat.
 īfernus itelligi et p̄fūdus potest.

Ruderes at ifermi. appellat ipsam
 supbie iactantia: qua angelicus spr
 cōtra cōditore itumuit. Rudentes
 que dicuntur fumes. qbz nante vela
 suspēdūt. ut flante aura portus
 tranquillitate relinquat. seseq; semp
 ambiguis ponti fluctibz credant.
 Quibz quēnter rudētibz imūdy
 spiritūā conamina oparāt. qui
 moy flate supbie ipulsi. se aduersy
 ditorē exēerūt. ipi dationē sue co
 nactibus i abissi pfūda se capti.
 Quidā codices habet. sed rugientibz
 ifermi detractos i turram tradidit.
 qd' voce vel supbie dationē vl' euda
 tus i penis significat. Rugiūt nāq;
 fere. cū vel fame vel qd' aliud mo
 lestie patiūt. ppter nimietate cla
 nois ferre nō valētēs siq' eis ad
 uersitatis occurrerit. Et origina
li mūdo nō peperit. Idem ipse
 mūdus est i quo nūc hūanū genus
 habitat: quē ihabituērit hū qui an
 te diluuiū fuerūt. Si tamē recte
 originalis mūdus ille quasi aliud
 dicit. quia sicut i sequētibz hūiq;
 eplē scptū est cōtinet. ille tūc mū
 dus aqua mūdatus perijt. et oclis
 vidēret qui erat prius. id est cūctis
 aeris hui' turbulētī spacijs aquay
 accretūā altitudine cōsuptis. et tūc
 q' i alterā facie excedentibz aquis
 imutata. Nā et si mōtes aliqui atq;
 cōualles ab iūno facti credūt. nō
 tamē tantū. quātū nūc i orbe cernūt.
 vniūso. Qd' negari forte patiūter.
 si nō etiā nūc oibz anis terrā fa
 cte cōnēmg aquarū sbuerfioē

videtur

mutatū. Qd' tantomagis tūc fuisse
 factū creditur: quātō maior ac diū
 tuior ipetus aquarū tūc obli
 des abluēbat. Sed octauū noe iusti
cie ptecone custodiūt: diluuiū mū
do ipioy idures. Constat oibz. quia
 noe decima ab adā generatioē naty
 est. sed octauū eū noiat. quia octo
 hoies diluuiū euaserūt: e qbz ille
 vnus erat. Idēro at octauū nūme
 ri facit mētionē. ut occulte iūnet.
 quia diluuiū disarimē significet exa
 mīs vltimi. quādo dāpnatis oibz
 reprobis. oēs iusti glām vite perpe
 tis accipiūt. Sex ēi sē sēli ptesens
etates. septima at nūc agit etas
 i illa vita. vbi aē scōy sabbato felici.
 id ē requie pfruit etna. Octaua
 est vctura tpe rēsurrectionis oīm: et
 vniūsalis iudicij. Iusticie at ptecone
noe cognōiat. quia iusticie opa faciēs.
 Jctis ituetibz. qualiter corā dno vi
 uēdo esset ostēdit. Neq; ēi vbo quē
 piā dorē reperit. q'pe cui' nec vnq;
 sermo reperit ad dēū p'olatq; vel
 hoīem. sed qd' maxie vctutis est. i tota
 archē fabrica. i aduētū diluuij. i
 sequētis eū pūmordijs. ore quidē
 silente. sed cordis deuotioē p'optis
 sima. iussis obteperare celq;ibus.
Et ciuitates sodomoy q; gomozoy
i cineres redigēs. enersioē dānauit.
 Qd' ciuitates ipioy i cinere redac
 tas asserit. duplicite' itelligi debet.
 quia et primo p' iudicū eas cū adia
 cētibz terris i cinere redēgit. et
 cū locū iudicij postmodū mortui ma
 ris vndis gēxerit: seruare adhuc

s

s

s

s

voluit cūpositā regionē pascere spe
ciē pene. **M**ascuit ei poma pulcher
rima. que et edendi cupiditate sper
tantibus generet. et si carpas fatif
cūt ac resoluūt. i cinere: fumūq;
excitat quasi adhuc ardeat. **V**nde
et i libro sapiētie dicit. **H**ec iustū a
pereuntibus ipys liberauit fugiēte. des
cedere igne i pentapolim. **C**ui i testimo
niū nequicie fumigabūda q̄rat deserta
tira. et ierto tpe fructus habētes arbo
res. s̄baudit. et ipē fumigabūde con
stāt deserte. **E**t hoc est qd' hic q̄ s̄būgit.

Exēplū eoy qui ipie acturi s̄t p̄ nēs.

Nā et ignis qui sodomitas semel pu
nivit. ostendit patēter. qd' ipy s̄t i fine
passuri. et qd' terra eoy fumigabūda
stāt. qd' fructus eoy pulcherrimū. cine
re habet itus et fetore. n̄p̄te oibus
seculis inuit. quia delectatio carnalis.
et si stultoy mētibus ad presens ar
ridet. nil tamē i invisibilib' nisi i ce
dū sibi reseruat. nisi ut fumus
tormentoy eoy i scla scloy ascendat.

Et iustū loch oppressū a nefandoy
iusta ac luxuriosa querelatioe eruit.

Aspē eoy et audien iustus eruit. habitū
apud eos. qui de die i die aiām iusti
ūq̄ opib' cruciabāt. **C**ruciabant qdē
virū sc̄m iiqua p̄xioy facta pariter
et verba: que cotidie cernēs. nullatenus
corrigē valebat. **S**ed tamē ipē tam
cūsperte se gerebat. ut nec visis
eoy flagicijs nec auditis. i aliquo caste
sue mētis fuscaret ituitū: sed i defes
sa itentioe. ceptis sue iusticie iuste
bat actib'. **V**el certe aspē et audi
tu iustus eruit. quia nichil i illo pre

Presentes

Sunt. nisi iusticie opa cernebant.
et audiebāt eloquia. nichil fama de
illo p̄ absentes nisi qd' ad iusticiā p̄
tineret vulgabat. ad exēplū b̄i iob
qui dicit. auris audies b̄ificabat
me: et oculus vides testimoniū red
debat michi. **E**t notandū. q' b̄i pe
trus hoc iloro d̄n̄ci magistrū sc̄pt
exēplū. **I**pe ei d̄ns i euāgelio de die
iudicy loquēs s̄bitineū vel diluuiū
vl' ignis sodomitici aduētū ad me
morā deducit. vbi iusti liberati.
reprobi at sine iopinare p̄diciois
laques cōprehēt. **S**ed et alio loo
cū disciploy aiōs a factu elatiois
cōpescē curauit. angelici casus illi
pponit exēplū: videbā iq̄es sacl̄y
nā q̄li fulgur de celo cadentem.

Nonit d̄ns p̄ios de reptatioe eripe:
ūquos vō i die iudicy cruciandos
reseruare. **I**niquos dicit i die iudi
cy cruciandos reseruari. nō quia
nō etiā ante die iudicy soluti corpe
penas luāt pro meritis. sed quia
grauiora eos i iudicio tormēta ex
pertat. quādo et i corpe recepto. qui
m̄t i sola aiā cruciabūt. **V**nde et
d̄ns hys qui verbū euāgelij recipē
noluerūt ciuitatibus exprobrans
ita gclulit. **R**emissius ēit t̄re sodo
moy i die iudicy q' vob'. **M**agis
at eos q' post m̄nē i cupisctia
i inūdicie ambulāt. **F**ornicatores
dicit. qui pro reatū fēde corruptiois:
maiora i iudicio q' geneālis iiqui
tormēta patiūt. **D**ominationēq;
stēpnūt audaces. sibi placēs.
Supbos dicit et arrogantes. qui

et ipsi grauiora generalibz sunt sup-
 plina luerit. Sectas no metuit
face blasphemates. Heticos dicit
 qui blasphemates fide. vl vitam
 orthodoxoy. sectas sui nois. id est.
 heses idurue. qui t ipsi cu prioribus
 audier. quia fortioribus fortior istat
 cruciatio. Vbi angeli fortitudine
et virtute cu sint maiores. no possunt
aduersu se execrabile iudiciu. Qd
 ait. vbi. significat i eo qd' d'p'natioes
 d'p'nat. qd' audaces. qd' sibi placet
 tes se. qd' heses. id est. qd' sectas faciut.
 qd' blasphemant. Her nãqz faciedo.
 angeli demonia fieri: ac penas sue
 supbie solue meruerunt. Neqz eni
 spiritalis eoz natura patiebat. coai-
 p'f'ctie carnalis obscenitate pollui.
 nisi forte cu ad har hoies illucit. p
 ea q' illos sicut p' ceteris que hoibus
 mala agedo psuadet iudicandos
 esse significat. Hij vo velut irratio-
nabilia pecora. naturaliter i cap-
tionem et i perniciem i hys q' ignorat
blasphemates. i corruptione sua peri-
bunt. Sicut irrationabilibz auaneibus
 naturale est. causa pabuli sepius i
 captionem et i perniciem ignorantem
 iride. ita heticu coparati iumentis illi-
 p'ietibz. ob appetitum sue corruptionis
 expledu. i corrupta sanãqz eccl'e ratho-
 lice doctrinã blasphemates ac vitia.
 sequente sibi p'ditionis laqueos ipia
 temeritate neccut. quales extitisse
 heticos ipis apl'oy t'p'ibz. symonianos.
 menadrianos. basilidianos. nico-
 laitas. hebionitas. marcionistas.
 et cerdsonianos: pl'esqz alios histoia

eccl'astica refert. De quibus ite cu dixit
 set blasphemates i corruptione sua et
 peribunt. adiungit. Percipietes merce-
de iusticie. Mercede naqz iusticie
 pena dicit. qua opa iusticie meret
 maxie i eis. qui cu ipsi corruptioni
 carnis seruiut. nichilominus couer-
 satione eoz qui caste viuut. blasphe-
 mat. cu ipsi vesanis teneant erro-
 ribus. eis qui sanu sapiut detrahe
 no cessat. Voluptates esturiantes
dici delicias iquinatiois et malicie.
 Voluptas i bono accipit et i ma-
 lo. In bono qde. sicut paradisius vo-
 luptatis dicit. et sicut i psalmo ca-
 nitur. et couere voluptatis tue pota-
 bis eos. In malo at. vt salomon ait.
 adolescencia ei et voluptas vana sut.
 Sed et idifferenter accipit. iuxta
 hoc qd' sara dicebat. Postqz cõsenui.
 et dñs meus est uentus? voluptati
 opera dabo. Voluptas ergo bona
 recte dies uocat: qua sci quiqz de-
 lectat i dño. Voluptas at mala.
 nocens est. cu reprobi ad p'ficienda opa
 tenebraru puerse delictant. Bene
 ergo dicit. de iustis. quia voluptate
 existimat dici. delicias coinqnatiois
 et malicie. quia multi i tantu seordes.
 puerse et iuerecudi existut. vt cu de-
 licijs ipurissimis uacet et execran-
 dissimis. has tamen ipsi delicias et
 quasi lucifluas iudicat. Quidã huius
 vsiculi primu verbu p'cedeti uersu
 iungit. ita legetes. p'cipietes merce-
 de iusticie voluptate. et exponit
 iuxta illud apli pauli. tradidit illos
 deus. i desideria cordis eoz. i inuidia.

S
S
S
S

ut cōtinuis afficiat corpa sua i se
metipis. Et sicut nō pbauerūt deū
habē i noticiā: tradidit eos deus i re-
pbū sensū. ut faciāt ea que nō cōueniūt.

Sed nos distinctionē quā i bti pape
gregozij opusculis inuenim; sequeda
esse putam;.

Pellucēs aīas instabi-
les. Pellucēs appellare solet meretri-
ces. sup̄o uocabulo a pollutioē. uel
a pellis sue fornositate. qua icautos
illicuit. Pellucēs ergo aīas instabiles:

qui eas male docēdo. et roneis variōy
dogmatū sectis. quasi cōstupratiū luxi-

būs subdūt. Deauri s̄ uia balaam ex
bosoz. qui mercedē uiquitatis amant.

corruptionē uo habuit sue uesanie
stingale mutū aīal i hoīs uoce loquēs.

phibuit p̄phē i sp̄iētā. Plerūq; hereti-
cā stulta dogmata. tā exerranda. p̄fe-

rūt sacramēta. ut etiā hebetū sensus
etiā paganōy. et qui ratioē diuine ag-

nitiōis oīmodis caret. illoz deest at-
isania. illoz distorta et deo cōtraria ite-

nera sanius sapiēdo redarguat. Et
qd' prius. quia frequētius est. nōnūq;
multi catholicōy. i tācū mercedē amat

uiquitatis. ut etiā docti ab idocis. a lay-
cis clerici merito lauerēt. Qui iure cō-

parat' p̄phē. qui uerbis asine cōtra-

naturā loquētis corripit: nec tamē
a p̄posito p̄uāi itineris retardatur.

Quib; etiā aptissime nomē ggruit
auitatis: de qua balaam uēisse p̄hi-

bet. Bosoz nāq; carnis: siue i tri-
bulatioē dicit. Neq; si alia magis

causa luxuriosis extitit uerbū uēi-
tatis amore pecunie uel desiderioy

cpaliū adulterare. q̄ quia carnis

se cōcupiscētis m̄cipauerūt. idig-
ni m̄m̄re apostolica laude. qua

ueros fideles glouificās ait. Vos
at frēs nō estis i carne. sed i sp̄i.

Unde i tribulatioē s̄ positi. nō qdē
ea quā p̄ dno ipi patiāt. sed i illa

potius quā aīos ifirmoy pueris
opm suoy exēplis. ne ad salutem

assurgē uel resipiscē possint
opprimūt. Sed et nomē ipi balaam

qui uanus ip̄s. siue p̄cipit eos.
iēpretat: talib; cōuenit. Qui etiā

agnitā ueritatis uia sponce ipi de-
secūt. qd nisi uanus s̄ ip̄s. Qd

nisi i p̄cipitiū suos auditores mit-
tūt. qbus nō salutaria que corrigūt.

se que illos delectēt erronea p̄di-
cāt. De qbus bene s̄ dicit. Hy s̄

fontes sine aqua. et nebule turbi-
nibus agitate: quib; caligo tene-

brarū reseruat. Sup̄bia ei uani-
tatis loquētis. pellucēs i desiderioy

carnis luxurie eos qui paululū ef-
fugerūt. qui i errore cōuersantur

uobertate illis p̄mittētēs: cū ipi se-
cū sint corruptionis. Hos uersiculos

scūs theonim; i libro cōtra iouinianū
ponēs. ita explanat. Nōne tibi ui-

det' p̄uixisse ap̄s nouā ip̄aritie
factionē. Apparēt ei quasi fontes

sciētie. quia que nō habēt doctrina-
rū p̄mittēt uē ymbzē. uelut nubes

pheticē. ad q̄s p̄ueniāt ueritas dei.
et turbidib; exagitat' demonū

atq; uicioy. Loquūt' grandia: et
totus sermo eoy sup̄bia est. Immu-

ndus est at oīs qui exaltat cor suū:
ut qui paululū resugerūt a p̄cis.

ad suū reuertūt & errore: et studēt
luxurie ciboz carnisq; delicias. Quō
eī nō libenter audiat. māducentq;
et libamq;. et tē nū regnabimq;.
Sapientes & prudentes vocat eos:
qui dulces sūt i sermōe. **Contigit**
eī eos illud veri puerby. Canis re-
uersus ad vomitū suū: et sus lotū
i volutabro luti. Verū hoc esse p-
uerbiū dicit. quia proubyz salo-
mois testimoniu assupsit. qd' ibi
cū expositioē positiū est. Sicut canis
iq̄ qui reuertit' ad vomitū suū:
ita stultus qui iterat stulticiā suā.
Et addidit de sus. et sus lotū i volu-
tabro luti. Canis ergo cū vomit.
pfecto cibū qui pectus depriuebat
proicit. Sed cū ad vomitū reuer-
tit'. vnde leuiatus ~~est~~ fuerat. rursū
onerat. Et qui admissa plangūt.
pfecto nequiciā de qua male sa-
tati fuerāt. et que mētis itima
depriuebat. cōfiteōdo proiciūt:
quā post p̄fessionē dū repetūt. re-
sumūt. Sus vō i volutabro luti dū
lauat': sordidior reddit'. Et qui ad-
missū plangit. nec tamē deserit.
pene grauioris culpe se s̄bit. qz
et ipām quā flēdo ipetrare potuit
veniā. cōtēpnit. Et quasi i lutosa
aqua semetipm voluit. quia dū
fletibus suis vice mūdiciā s̄bit.
hit: ante dei oculos sordidas ipās
eriā lacrimas facit. **Ecce hāc vol-**
uissimū secūdā sebo eplām. i quibz
exorto vram cōmonitiōē sincerā
mētē. In quibz eplis dicit: siue i
eis ad quos eplās scribit. **Venerēt**

i nouissimis diebz i deceptioē illufores.
Illufores scilicet fidei & sp̄i xpianoz.
qd' tepus sibi resurrexiois fluctuū.
frustra promittāt. **Iuxta p̄as cō-**
cupiscentias ambulātes: dicētes. vbi
est p̄missio. aut aduētus ei. Ap̄lus
paulus scribes ad thessalonicēses. ro-
go iq̄t vos p̄ aduētū dñi nri ihu xpi.
et nre congregatiois i idipm. vt nō
cito moueamī a vro sensu neqz ter-
reamī. neqz p̄ sp̄m. neqz p̄ sermōē.
neqz p̄ eplām t̄y a nob missā: quasi
istat dies dñi. **Rephēdit ergo beatus**
petrus et illufores nūcupat eos. qui
aduētū dñi ~~et p̄missā tardant~~
et p̄missā tardare afferuerāt: cō-
harret paulus eos qui die dñi istare
autumabāt. **Pnde cōstat oibz qui di-**
ligūt aduētū ei. mētē i hac opina-
tioē sepeantius cōhibedā: vt neqz
vicinū citiusq; aduētū eūde die
dñi. neqz rursū tardius hūc aduētare
suspiciamur. Sed hoc solū seduli pro-
curem. vt siue citius siue sero ven-
iens. paratos nos possit inuēre dū
venit. **Latet eī eos hoc volētes. qd' celi**
erāt prius et de aqua. terra. et pa-
quā consistes dei vbo. Terra de aqua
distit. quia i p̄ncipio creaturū dixit
deus. Congregēt' aque i congregatioē
vna. et appareat arida: et factū est
sic. Eade p̄ aquā consistit dei verbo. qz
diuina dispositioē. venis aquarū to-
ta it̄secus plena est sicut corpus
āntiū venis sanguis redūdare
sp̄icimq;. ne videlicet ariditate defi-
ceret. si aquarū rigatio cessaret.
Deniqz videmq; estatis feruore t̄ras

absupto humore flaccētes: et mox ī
 puluere que piciat vctus esse cōuer/
 sas. Nā edirio habet. Celi autē olim
 de aqua: et p aquā stituti. Signū
 ficit ac aere istū humidū & turbidū.
 Hūc etem scriptura celā: et aliquādo
 celos appellare cōsuevit. Vnde scriptū
 est. Niluis ī celo cognouit tēpus suū.
 Per que ille tūc mūdus aqua mūda/
 tus perijt. Per que. Per celos & terram
 dicit: que prius noīauerat. Per eī
 pdita: mūdus qui ī hys cōstituerat pe/
 rijt. Nā superiores mūdi ptes. dilu/
 uū minime tangebāt. Perijt ergo
 terra que s̄uersa & coop̄ta aquis. nō
 solū tāto tpe istū sibi fructificandi
 sibi statū pdidit. sed etiā sicut supra
 docuim⁹ dissimile pleris ī locis ab ea
 q̄ primo acceperat facie recepit.
 Perierūt & celis s̄dm quātitate & spa/
 cia aeris hui⁹. Excreuit eī aqua vt
 scūs augustinus ait. et totā istā impa/
 citate vbi aues volūt occupauit.
 ac sic vtiq; celi perierūt p̄nqui t̄ris.
 secundū qd̄ dicit̄ aues celi. Sūt autē
 iqt̄ et celi celoy superiores ī firmame/
 to. Sed verū ipi perituri s̄ igne. an
 hī soli qui etiā diluuiū perierūt. dis/
 ceptatio est aliquāto scrupulosior iter/
 doctos. Celi autē qui nūc s̄ & terra: eodē
 vbo repositi. s̄ igni reseruari ī die
 iudicij & pditiōis ipioꝝ hoīm. Da/
 tet ergo sentētia b̄ti petri. quia illā
 terrā & illos celos qui diluuiū perierūt.
 et post diluuiū repositi s̄ igni vlti/
 mo p̄ddos assēuerat. Vnū vero
 hoc nō lateat vos carissimi. quia vn⁹
 dies apud d̄m sicut mille āni: & mille

āni sicut vn⁹ dies. Quidā hūc sen/
 tētiā ita itelligendā putat. quasi dies
 iudicij tantā habeat longitudinem.
 quātā mille ānoꝝ spaciū. nō consi/
 derātes. qz nō aut simplicitate. erit
 vnus dies sicut mille āni. quia ni/
 mirū ī cognitiōe d̄uine vctus. et
 p̄tēta & futura et p̄tēta. equaliter
 presentia cōstat. et que longa nob̄
 et breuia que videt̄ t̄pm curriū/
 la. equalis vtiq; s̄ spaciū apud con/
 ditore tēpoꝝ. iuxta illud psalmiste.
 Qm̄ mille āni ante oculos tuos. sicut
 dies hesternā q̄ p̄terijt. Et sicut cul/
 todia ī nocte. que p̄ nichilo habent̄
 āni eoz. Sicut eī cōstat. quia psal/
 mista mille ānos nō diei futuro iu/
 dicij. sed diei hesternō que p̄terijt
 ante oculos q̄ditoris adequati. p̄mo
 oēs ānos nōs idē s̄ hūc omē t̄ps.
 custodie noctis vn⁹ que est q̄tē/
 ps noctis assimulat̄. ita b̄s petri
 vnūquēq; diei s̄ p̄tētiā. mille ānis.
 et mille ānos vniciūq; diei apud
 d̄m equiparat. id est. eīdē mēsu/
 re assēuerat. quia videlicet oīa et
 parua & magna. equaliter ip̄e con/
 spicit. Et qd̄ petrus si hoc de die iu/
 dicij vellet t̄m itelligi. qz vere tā/
 te esset longitudo quāte sunt mil/
 le āni n̄ri. poterat vtiq; aptius suā
 idicare sentētiā. neq; opus esset addē
 apud d̄m. quia ille dies vltimus
 t̄ntē esset longitudo. vt etiā hoīb⁹
 detis vbi aduēisset. appareret. Ideo
 aut̄ hec ap̄ls cōmēozat. vt quātur eos
 q̄s diei p̄misseat. vbi est p̄missio
 aut aduētus eij. ostendēs d̄m neq; q̄

oblitū sue pmissiois aut aduētus
ad iudicādu viuos & mortuos. Sed
cū ita vnuquēq; diē scli nri cēna
sua mēoria cōteplet? ut ānoy mil
le circuitus. ita mille ānos ut vni9
diēi spaciū sine labore cōspiciat.
manifeste itelligēdū. qd' ipōy q;
dierū & ānoy oīm finē certissime
nouēit. et absq; vlla dubietate hoc
q; p̄nouerit. quādo aduētus ipi
claritas reuelanda. quādo p̄missa
sua sint p̄mia reddēda. **Vnde &**
re s̄uigit? Nō tardat dñs p̄mis
sione: sed patiet agit p̄pter nos. no
les aliq̄e perire. sed oēs ad p̄tē
tia reuocari. Qui igit oīa nouit
t̄pa nouissima et antiqua. nō tardat
p̄missione retributiois sue: sed hāc
vtiq; i t̄pe quo ante oīa t̄pa futura
p̄destinavit. ostēdit. Ideoq; adhuc
differt. ut electoy p̄ius sumā quā
cū p̄e ante scla decreuit adimpleat.
Vnde & i apocalipsi. aūc martirū
que diē iudicij et r̄surrectionis oculis
aduētare sitiebāt. audierūt. ut re
q̄scerēt t̄pus adhuc modicū. do
ner adimpleant. conferui eoy & fr̄es
eoy. Qui at̄ p̄fura bti petri sentē
tia ita itelligūt. q̄si dicēt diē iudicij
t̄tate longitudis futurā quāte mil
le āni s̄t: hoc ad causā referūt. q̄ ne
cesse sit eos qui cū p̄cis aliq̄de
corpe exēūt. et tamē ad electoy
sortē p̄destinati s̄t: tāto t̄pe p̄ ignē
purgari. et sic demū remissis oib;
p̄cis ad vitā vēire. **Sed h̄y nō vi**
dēt quāte sit ipudētie. credē qd' tā
tus p̄fectoy et iustoy cētus. receptis

i ictu oculi corpiū v̄bis & immortalibus.
p̄ mille ānoy spacia debeāt i acra
vl' i t̄ra finē expectare iudicij: et tūc
demū preparatis ad itegrū socijs. diū
expectatā audire sentētia. **Uerte be**
nedicti p̄ris mei p̄cipite regnū.
Aduēiet at̄ dies dñi ut fur: i quo celi
magno ipetu trāfibūt. **Mos autē**
p̄alidubio celos dicit. qui i diluuis
trāsierūt. hoc est. aerē hūc t̄re p̄xi
mū. qui igne p̄dendus est: tantū
ut recte credat̄ spaciū tenēte. quā
tū aqua tenebat diluuis. Alioq̄ siq̄s
celos superiores vbi sol & luna & astri
st̄ posita trāsiuros asseuerat. q̄mō.
vult illā dñi sentētia itelligere q̄
dicit? tūc sol obscurabit? et luna
nō dabit lumē suū. & stelle cadēt de
celo. **Si ei locus syderū trāsierit.**
id est. celū. quā ratioe dicit̄ potest
i eadē diē iudicij. et syda vel obscu
rare vel cadē. et ipōy syderū locū.
quo fixa tenēt? igne assumēte trā
sisse. **Elementa vō calore soluet?**
Quatuor s̄t elementa quib; mūd9
iste cōsistit. ignis. aer. aqua & t̄ra:
que cūcta ignis ille maximus ab
sumet. Nec tamē cūcta i tantū cō
sumet. ut funditus nō sint: sed duo
i totū cōsumet. duo vō i meliore vesti
ciuet facie. **Vnde i sequētib; dicit?**
Nouos vō celos & nouā t̄rā: et pro
missa ipi expectam9. **Nō ei dixit.**
alios celos et aliā t̄rā. sed veteres
et antiquos i melius cōmutādos:
iuxta hoc qd' dauid ait. **Incio tu dñe**
fudasti t̄rā: et opa manū tuarū s̄t
celi. Ipi peribūt. tu at̄ p̄manes: et.

oia sicut vestimentū veterassent. et
sicut oporū mutabis eos et muta-
būt? **Que ergo peribūt. veterassēt
et mutabūt?** cōstat p certo. quia
cōsumpti p ignē. moy abente igne.
gratioze resūmūt specie. **Præterit
ei figura huius mūdi. nō substantia.**
sicut et carnis nre substantia perit. nō
sed figura immutabit. quādo qd se-
minat corpus aiāle. surget corpus
spuāle. **De igne at et aqua nichil
tale legim.** quā potius habemus
i apocalipsi. et mare iā nō est. habemus
i pphetis. et lux lucerne nō lucebit tibi
amplius. **Et pmissa iqt ipi expectam.**
i qb9 iusticia habitat. Iusticia habitat
i futuro solo. quia tūc cuiqz fidelū
p modo sui certamīs reddet corona
iusticie; qd i hac vitā nequaqz fieri
potest. iuxta illud salomōis. **Vidi sū
sole i loco iudicij ipietate; et i loco iusti-
cie i iqtate.** **Et dixi i corde meo. iustū
et ipiū iudicabit d9; et tēp9 omū rei
tūc erit.** **Et iterū. Vidi iqt calū-
nias que sū sole gerūt. et lacrimas
inocētū. et solatorē neminē. nec
posse resistē coy violētie. auctoriā
auxilio destitutos; et laudavi magis
mortuos q viuētes. Ideo nāqz ma-
gis mortuos q viuētes laudavi:**
quia illi adhuc i certamie positi:
isti at pæcūe bñtūdis sū mercede
donati. **Ideo sū sole calūnias se vi-
disse qrebat. quia supra solē noue-
runt iudicē esse iustū. qui i altis ha-
bitat et hūilia respicit. supra solē
mansioēs. i qb9 iusti debita iusticie
sua pemia picipiat. Potest hoc qd**

ait. i qb9 iusticia habitat. etiā iuxta
illud psalmiste intelligi. **Hec porta
dñi. iusti intrabūt p eā. Et i apoc/
lipsi de ciuitate supna iohes. Nec
intrabit iqt i eā aliqd cōinquinatū. et
facies mēdaciū: nisi q sēpti sū i libro
vite agni.** **Præter qd crissimū. hec ex-
pectātes: satagite imaculati et i vio-
lati inuēri ei i pace.** **Hec sū vigilie
sre de qb9 dñs ait. bñi serui illi quos
cū uenit dñs. inuenit uigilantes.**
**Vigilat nāqz. qui se a sordibus vi-
cioz imūne custodit. qui quātū i
se est cū oib9 hoib9 pacē habet. qui
i seipō pace felicissima utēs. oēs
carnis illecebras spūitus regimīni
subdit. Et bene cū dicit satagite
imaculati et i violati inuēri. addidit.
ei. id est. dño: quia ille solū pfcē
mūdus est. qui diuino iudicio mū-
dus est. Unde i laude bonoz quingū
dicit: erat at iusti ambio ante deū.**
**Et dñi nri longanimitatē. salutē ar-
bitrami.** **Nolite putare. quia tar-
det pmissione dñs. sed intelligite. qd
ideo longanimitē expectat: ut plu-
res saluet.** **Sicut et crissimū fr
noster paulus. sōdm datā sibi sapi-
entiā scripsit uobis. Paulū illos scrip-
sisse cōmēorat. quia que idem pau-
lus ad quasdā specialiter. spōna-
liter scripsit carlas oib9 generaliter
que p oib9 sūt. queqz unā catholicā
faciūt scripsisse probat. ecclesijs.**
**Et notandū qd hic petrus. pauli sa-
piciā laudat: ipē aut paulus de
se dicit. Ego ei sū minim9 aploz.**
qui nō sū dignus uocari aploz: qm

psecutus su eadē dei. **E**cce se pau-
 lus p̄fice sue infidelitatis memor
 humiliat: et alioꝝ aploꝝ inocētia
 p̄fereit. **E**cce primus aploꝝ q̄si
 oblitus sui prioratus et daturū
 sibi clauū regni. datā paulo sa-
 pientia miratur: quia nimirū mo-
 ris est electoꝝ. ut alioꝝ magis
 q̄ suas mirēt̄ v̄tutes: p̄ quas se
 ad p̄fem excitet. **I**teq; notandū.
 q̄ paulus ī epl̄is suis dicit. cū at
 vēstet cephas antiochia. ī facie
 ei resistit: q̄ ī p̄chē sibilis erat.
Rep̄hendit igit̄ paulus ī epl̄is
 suis petrū: et tamē ip̄e petrus
 eadē epl̄as relegēs. laude dignas
 iudicat: quia nimirū hoc ip̄m qd'
 se ī illis merito rep̄hensū iūct:
 nō quasi iūria aspernāter. sed
 gratulāter quasi officiu deuo-
 tiois accepit. **T**ales esse adiuuē
 nō quilibet mortalū. sed illi soli
 nozūt. qui didicerūt a dño mites
 esse et hūiles corde: qui sciūt honore
 iuicē p̄uenire. **I**n q̄b; s̄ quedā
difficilia itellcū: que idocti et ista-
biles deprauāt. sicut et ceteras sep-
turas. **O**es scripturas heretici
 deprauāt. **N**ullus est ei v̄l nouū v̄l
 veteris testamēti liber: ī quo nō mul-
 ta p̄uēse itellexerūt. **S**ed et ip̄as sepe
 scripturas a suo statu p̄uertūt. vel de-
 mēdo v̄l addēdo et mutando que il-
 loꝝ p̄fidia dicit̄. sicut cōst̄ ar-
 rianōs de euāgelio erasisse qd' sal-
 uator ait. quia deus sp̄ritus est:
 quia nolebāt credē. **Q**uā qd' sp̄s sc̄s
 deus esset oīpotes. **Q**uos itē idoctos

vocat et instabiles. quia nec lumē sciētie.
 nec stabilitatē habet mētis: quā itē
 doctos. donec erudiat̄ p̄maneat.
Uniciū naq; idoctis remediū est. hu-
 mili stabilitate doctoꝝ verbis audi-
 cū p̄bere. **Q**uā stabilitatis grām.
 quia hētia nō habet: v̄to sup̄bie q̄si
 palea leuis etiā de eadē tollit̄. **D**e
 q̄b; bene s̄dit̄. **A**d ip̄am ip̄oꝝ p̄diti-
 onē. **Q**ui qui scripturas sc̄as depraua-
 re. qui fidē catholicā turbare ac p̄-
 uatē conāt̄: nō aliud ī hoc q̄ se ip̄os
 dēpnāt. **E**cce at̄ xp̄i discussis erro-
 rū tenebris: vera sui luce fruitur.
Unde bene ī fine apocalyp̄sis. que
 clausula est et signaculū totius diuī-
 ne scripture. dicit̄. **S**i q̄s apposuerit
 ad her: apponet deus sup̄ illū plagas
 scriptas ī libro isto. **E**t si q̄s diminuerit
 de v̄bis libri huius p̄phetie: auferet
 deus p̄tē ei; de libro vite. et de ciui-
 tate sc̄a: et de h̄is que scripta s̄t ī li-
 bro vite. **D**ifficilia at̄ itellcū ī epl̄is
 pauli. que ab idoctis et istabilibus
 dicit̄ esse deprauata: illa s̄t maxie.
 ī quib; de grā dei loquit̄. que iustī-
 ficat̄ ip̄ios. hoc est. ex ip̄is facit iustī-
 tos. **D**icit̄ ei ip̄e. **V**bi at̄ abūdauit pec-
 catū: sup̄abūdauit grā. **N**ō illi nō
 itelligētes. putabāt eū dicē. faciam; **M**
 mala ut veniat bona. **A**bsit autē
 ut paulus suos auditores ad pro-
 merēda mala bona. doceat facere
 mala: cui; oīs itētio est a malis
 coherere. et ad bona agēda quoscuq;
 potest aduocare. **S**ed cū dicit. vbi
 at̄ abūdauit p̄c̄m. sup̄abūdauit
 grā. donū grē p̄ hoc vehemētius

Incedat, que et magna solet conuer-
 sis et minora dimittit peccata. Et qua-
 to quod maiora ante conversionem peccata com-
 misit: tanto maiorem gratiam donantis
 indulgentiam conuersus accepit. Loquitur
 hic ergo apostolus de hijs que iam commisit
 peccata: neque desperatioe venie pro
 magnitudine facinororum peccat. non
 autem ut unumquodque interpretabatur: suadebat
 plura facere peccata. ut ~~potiora~~
 potiora per hoc reciperet bona. Unde
 et beatus petrus recte admonendo subiungit.
Vos igitur fratres presbiteres custodite:
ne insipientium errorum transducti. excida-
tis a propria firmitate. Presbiteres.
 quia insipientes multiformes introdu-
 cet errores. quodam futurum iudicium ne-
 gates. quodam divina eloquia falsantes.
 quidam male interpretantes. quodam luxurie
 frenas laxantes. alij alijs atque alijs
 deceptionum fraudibus miserorum cor-
 da demerentes: custodite ne qua se-
 ductionum astutia a fidei vestre firmitate
 decidatis. Crescite ergo in gratia
et in cognitione domini nostri et saluatoris
iesu christi. Iuxta illud psalmiste.
Ambulabunt de virtute in virtute:
videbit deus dorsum in syon. Ipsi gloria
et nunc et in die eternitatis. Gloria
 semp deo saluatori et domino nostro. et
 nunc cum iter quotidianas aduersum
 pressuras adhuc in carne positi pere-
 grinamur ab illo: et maxime tunc cum
 diu desideratus cunctis generibus ad-
 ueniens presentia nos sue visiois
 fuerit illustrare dignatus: quam
 iterum suspirantes. merito seduli can-
 tamus: quia melior est dies vna

in actibus tuis. super milia. **Explicit**
 epla scda beati petri apostoli cum tractatu
 venerabilis bede presbiteri. **Incipit**
 epla beati iohannis apostoli prima. cum tractatu
 venerabilis bede presbiteri. **Capitulum primum;**
Quod fuit ab inicio. quod
 audiui. quod vidi. quod
 oculis meis. **Hac eplam**
habet apostolus iohannes de fi-
dei et caritatis perfectione scriptis.
 laudans deuotionem eorum qui in unitate
 ecclesie perseverabant. prout illo-
 rum impietate coarguens. qui ecclesie pacem
 vesano dogmate turbabant. chre-
 sti maxime et marcionis qui christum ante
 mariam non fuisse credebant. preter
 quos etiam euangelium suum sepsit. Ibi quod
 et suus et domini ipsi vobis constanti-
 terale patrum filium affirmans. hic autem
 que a domino didicit. proprijs sermonibus
 depromens. et hereticorum stulticiam. pro
 auctoritate refelles. **Unde mox**
in capite eplae diuinitate simul et
humanitate veram eiusdem et domini nostri
iesu christi designat dicens. Quod fuit
ab inicio. quod vidi. quod audiui.
fuit enim ab inicio filius dei. sed eundem
 filium dei in hunc apparetem audierunt.
 et oculis viderunt discipuli: quod ipsum
 in euangelio latius explicauit. **Na**
quod hic ait. quod fuit ab inicio. hoc est quod
in euangelio dicit. in principio erat
verbum. et verbum erat apud deum. et deus erat
verbum. hoc erat in principio apud deum.
Et quod hic subdit. quod audiui. quod
vidi oculis meis. hoc est quod illu-
cius subdit. Et verbum caro factum est. et

habituat in nobis. et vidimus gloriam
eius gloriam quasi unigeniti a patre. Et ne
parum dicere videretur in eo quod aut vidimus
oculis nostris. adiungit. Quod prospeximus;
et manus nostre tractauerunt de verbo
vite. Non solum quippe corporalibus oculis
sicut ceteri dominum viderunt. sed prospexerunt
eius divinam quae virtute spiritualibus
oculis carnabant. maxime illi qui cum
in morte clarificatum viderunt: e quibus
vultus erat ipse iohannes. Quod autem
ait. et manus nostre tractauerunt de
verbo vite. manicheorum vincit insania.
qui dominum verum assumpsisse carnem ne-
gant. quam apostoli verum esse dubita-
re non poterant. ut potest cuius verum
esse non solum videndo sed et tangendo
probaretur: maxime iohannes ipse qui in
sinu eius in cena recubare solitus. tanto
licentius eius membra quanto vicinius
tangebatur. Sed et post resurrectionem
eius a mortuis. manus eorum tracta-
uerunt de verbo vite: cum verum rece-
pisse carnem quae iam incorruptibile
absque ulla dubietate cognouerunt.
audientes ab illo ipso. Palpate et vi-
dete: quia spiritus carne et ossa non
habet. sicut me videris habere. Bene
autem dicitur. et manus nostre tractauerunt
de verbo vite: quia cum veritate refu-
sitate carnis eius a mortuis etiam
manibus tractando probaretur: cer-
tus cum verbum vite. hoc est. deum ve-
rum esse cognouerunt. Unde et thomas
qui specialius eum palpate iussus
est: mox ubi palpavit carnem. deum
confessus est dicens. Domine meus et
deus meus. Et vita manifestata

est: et vidimus et testamur. Illam dicit
vita: que in euangelio loquitur. Ego sum
resurrectio et vita. Que manifestata
est: diuinis in carne declarata mira-
culis. Videruntque discipuli presentes.
quod postea idubia veritate testaretur:
quando signa facies sicut idem iohannes
scribit manifestavit gloriam suam: et cre-
diderunt in eum discipuli eius. Et quia io-
hannes apostolus vitam se manifestata vi-
disse cum suis coapostolis testatur. con-
fidat: cum suis sequacibus appelles
hereticus: qui eandem vitam. id est. dominum
saluatorem non deum in veritate. sed hominem
in fantasia mundo apparuisse contedit.
Et annunciamus vobis vitam et aeternam. que erat
apud patrem. et apparuit nobis. Erat
apud patrem: apparuit ex tempore mundo in
humanitate. Quod vidimus et audiuimus
annunciamus vobis: ut et vos societatem
habeatis nobiscum: et societatis nostra
sit cum patre et cum filio eius ihesu christo.
Manifeste ostendit beatus iohannes.
quia quicumque societatem cum deo habere
desiderat. primo eade societati debet
adunari. illaque fide addiscere. eiusque sa-
cramentis ihui. quam discipuli ab ipso
degente in carne veritate preceperunt.
Nec in aliquo minus ad deum pertinent
qui per apostolorum doctrinam credunt. quam illi qui
per ipsum predicantem in mundo dominum credebat.
nisi in quantum eos fidei vel operum qua-
litas discernit. Unde etiam de hac
societate scriptum quae habet in patre et
filio: ipse filius patri supplicans
ait. Pater sancte serua eos in nomine tuo
quos dedisti michi: ut sint vnum sicut
et nos. Et paulo post. Non per hunc

nō rogo tantū: sed et pro eis qui credi-
 tui sūt p̄ v̄bū eoy i me. vt oēs vnū sint.
 sicut et tu pater i me. et ego i te: vt et
 ipi i nobis vnū sint. Et hec scripsim⁹
vobis: vt gaudiū v̄m sit plenū. Gau-
 diū doctoy sit plenū. cū multos p̄dica-
 do ad scē ecclē societate. atq; ad eī⁹ p̄ quē
 ecclā roborat⁹ et crescit. dī p̄is ⁊ filij
 ei⁹ ihū xpī societate p̄ducūt. Et hec est
ānūciatio quā audiim⁹ ab eo. et ānū-
ciam⁹ vob⁹ qm̄ deus lux est: et tenebre
i eo nō sūt vllē. Hac sentētia b̄s iohēs
et diuine puritatis excellētia mōstrat.
 quā nos q̄ imitari iubemur. dicēte ipō.
 sū estote quia et ego sc̄s sū dñs deus
 vester: et manicheoy dogma cōvin-
 cit isanū. qui dī naturā a p̄ncipe
 tenebrarū bello victā. et esse viciatā
 dicebat. Si dixerim⁹ qm̄ societate
habem⁹ cū eo. et i tenebris ambula-
mus: metimur et nō facim⁹ veritate.
 Tenebras. p̄m. hēs. et odia nōiat.
 Nequaquē ergo sola fidei cōfessio suf-
 ficit ad salutē. cū bonoy operū at-
 testatio deest: sed nec opm̄ rectitudo
 sine fidei ⁊ dilectiois simplicitate p̄-
 prodest. Quicūq; ergo vlla ex p̄te te-
 nebris obsidet⁹: societate ad eū i quo
 nichil iquinatū icurrie habē nō valet.
Huc eī societas luci ac tenebris:
Si at i luce ambulam⁹. sicut et ipē ē
i luce: societate habeam⁹ ad iuicē.
 Notanda distinctio verboy. qua deū
 i luce esse dicit: nos at i luceambu-
 lare debē. Ambulat eī iusti i luce: cū
 virtutū opib⁹ seruētes ad iuicē: q̄
 quia videlicet manifestū dat iudiciū.
 qd̄ i via lucis ambulando proficim⁹;

si fraterne societatis vbi p̄ficē va-
 leat nō iuicē. Sicut q̄pe fidelibus.
vt filij lucis ambulate. fr̄s enī
lucis est i omī bonitate et iusticia
et veritate. Deus at sine aliquo p̄-
fectu semp̄ bonus. iustus. verus ex-
istit. Si ergo i luce ambulam⁹. sicut
et ipē est i luce. societate habem⁹
ad iuicē. quia videlicet manifestū
dat iudiciū. qd̄ i via lucis ambula-
do p̄ficim⁹. si fr̄ne societatis. cū
qua pariter ad lucē p̄uiciam⁹ copu-
la gaudem⁹. Sed et si lucis opa fa-
ce. si i violata mutue dilectiois iura
tene videmur. nec sic tamē puta-
re debem⁹ nō nos p̄fēū aut idus-
tria a p̄cis ad itegrū posse mūdari.
Nā sequit⁹: Et sanguis ihū xpī filij
ei⁹ emūdat nos ab omī p̄cis. Sac-
metū nāq; d̄nice passiois. et p̄te-
rita nob̄ oīa i baptismo pariter p̄cis
laxauit: et q̄qd̄ cotidiana fingi-
 litate post baptismā cōmissimus.
 ei⁹dē r̄dēptōis nr̄i nobis gratia
 dimittit. maxie cū itē opa lucis
 que facim⁹. hūiliter cotidie nr̄os
 illi confitemur errores. cū sanguis
 illi⁹ sacramēta p̄cipim⁹. dū dimittit
 tētes debitozibus nr̄is. nr̄a nobis
 debita dimitti p̄cāmur: cū meo-
 res passiois illi⁹. libēter aduersa
 queq; toleam⁹. Adire at cū de deo
loquet⁹ ait: et sanguis ihū xpī filij
ei⁹. filij q̄pe dei i diuinitatis na-
tura. sanguinē habē nō potuit.
Sed quia idem filius dei enī filij
hoīs factus est. recte p̄pter vnita-
tē p̄sone ei⁹ filij dei sanguinem

appellat: ut veru cu corpue assup-
 sisse. veru pro nobis sanguine fu-
 disse demostret: refellatqz heri-
 cos qui vel vera carne a filio dei
 assupta fuisse. vel dnm ihm i car-
 ne qua assupsit esse passu veraci-
 ter denegat. Cui simile est qd pau-
 lus ait. Vos spr scus posuit epus.
 regē eccliam dei: qua acqsiuit san-
 guine suo. Si dixerim qm pacm no
 habem: qm nos seducim: et veli-
 tas i nobis no est. Contra heresim
 pelagianā hec sententia. valet. et que
 puulos oēs sine peccō nasci. et electos
 i hac vita tantu pfice posse dicebat.
 ut sine peccō existat. Nā et cū iulja
 dicat. ecce ei i iniquitatibus conceptus
 su. et i delictis peperit me mater mea:
 sine culpa i mūdo esse nō possumus
 qui i mūdū cū culpa venim. Sed san-
 ctus ihu filij dei mūdāt nos ab oī
 peccō. ut nos ideo sō iure hostis nū
 debita nrā nō teneat. quia pro nob
 mediator dei et homī homo xpc ihc
 gratuito reddidit qd nō debebat.
 Qui ei p nobis mortē carnis ide-
 bita reddidit: nos a debita aīe mor-
 te liberauit. Si confiteamur peccā nrā
fidelis et iustus est ut remittat no-
bis peccā nrā. Quia sine peccō i hac
 vita esse nō possum. prima salu-
 tis spes est confessio. ne quis se iustu
 putet. et ante oculos dei erigat cer-
 uicē. Deinde dilectio. quia cūctas o-
 perit multitudinē peccōy. quā ptea
 i sequētibz huius eplē multiplici
 nobis laude cōmēdat. Pulchre at
 utruqz simul iſſinat: qd et rogare

p peccōis debeam: et ipeccem dei idul-
 gētia cū rogam. Ido et fidele dixit dñs
 ad remittenda peccā. fide pollicitationis
 sue reseruantē: quia qui orare nos
 p debitis et p peccōis docuit: p̄na mi-
 sericordia promisit et veniā secutu-
 m. Iustu qz cū asseuerat. quia vere
 confessioni iuste dimittat. Et remittat
iqz nob peccā nrā: et emūdat nos ab
oī iniquitate. Remittit i hac vita elec-
 tis peccā cotidiana et leuia: sine qbz
 i tris viuē nequeūt. Emūdat post
 solutionē carnis ab omī iniquitate:
 itroducēs illos i eā vitā. i qua nec ve-
 line ultra peccare. nec valeat. Re-
 mittit nūc maiora ~~top~~ teptamēta
 orantibz ne vincat: remittit minū-
 ma ne ledat. emūdat tūc ab omībz:
 ne aliqua proius beatis i regno p-
 petuo iniquitas assit. Si dixerim
qm nō peccauim. mēdare facim
eū: et verbū ei nō est i nobis. Ipe
 nāqz p hoīem suo spū plenū dicebat.
 Nō est homo iustus i trā qui facit bo-
 nū: et nō peccet. Sed et p seipm nos
 iuues a delictis esse nō posse do-
 cuit: qd ita orare pcepit. Et dimitte
 nob debita nrā: sicut et nos dimit-
 timz debitoribz nrīs. Nemo ergo di-
 cete pelagio liberū se a peccōis ac de-
 lictis viuē posse credat: cū viderit
 aplos docete dno p suis exore delictis.
 Sed et alibi scriptū est: septies ca-
 dit iustus et resurgit. Impossibile
 nāqz est. quēlibet scōy nō aliqn in-
 minutis peccōis. que p sermone. p
 cogitationē. p ignoratiā. p obliuio-
 nē. p neccitate. p volūtate. p subrep-

Eplm secundū.

tionē. admittūt lapsum ieiunē,
Nec tamē iusti esse desistūt: quia
 citius a reatu. dno opitulāte resur-
 gūt. **Filioli mei hec scribo vobis: ut**
nō peccetis. Nō est sibi ipē contem-
 rarius qui supra nos sine pctō viuere
 nō posse phibebat: nūc at̄ ideo se-
 bē se nobis dicit. ut nō peccemus.
Sed ibi nos necessarie pro iudicē.
 salubriter nrē fragilitatis admonuit.
 neq̄s sibi quasi innocēs placeat. et
 se de meritis extollēdo plus pereat?
 hic ḡloquet̄ hortat̄. ut si omī culpa
 carē nequimq̄. demus tamē opam
 quātū valēm. ne nos ipi fragili-
 tatē nrē q̄diciois negligētē agēdo
 iuicem. sed contra oīa vicia strē-
 nue vigilantēq̄ dimicem? maxie
 maiora et apertiora que dno iuua-
 te facilius superare ul' cauere va-
 lem. et iuxta qd' paulus ait. tēp-
 tatio vos nō apprehēdat nisi huāna.
 hoc est. ea sola quā huāna infirmitas
 ad itegrū declinare nō potest.
Sed siq̄s peccauit: aduocatū ha-
 bem. apd' p̄rē iustū ihesū xpm.
 Unde ipē iohēs. quātū seruat hūili-
 tatē quā docet. Ecce vtr̄ iustus eāt
 et magn. qui de pectore dñi miste-
 riorū secreta bibebat: nō tamē dixit
 aduocatū me habetis apud p̄rē:
 sed aduocatū iqt̄ habem. Et habem
 dixit: nō habetis. Maluit se ponē
 ī numero pctōy. ut habēt aduoca-
 tū xpm: q̄ ponē se pro xpō aduo-
 catū. et iuicē iter dāpnādos supbos.
Nec tamē dicēdū: quia opī & p̄rē
 positi nō potāt p̄ iplo. Orat̄ cū apls

pro plebe: orat̄ plebs p̄ aplō qui dicit.
Orātes simul et p̄ vob. ut dñs aperiat
 nobis ostiū verbi. Et p̄ petro orabat
 ecclā. cū esset ī vinculis petrus. et
 exaudita est. quomodo et petrus
 p̄ ecclā. quia oīa pro iuicē mēbra
 orāt: caput p̄ oīb. it̄pellat. de quo
 sc̄ptū est. **Qui** est ad dexterā dei q̄
 etiā it̄pellat p̄ nobis. **Unigeitō** ei
 filio pro hoīe it̄pellat. et apud co-
 et nū p̄rē seipm̄ hoīem demonstrā-
 re. cū pro huāna naturā rogasse
 est. eādē naturā ī diuinitatis sue
 celsitudine suscepisse. **Int̄pellat**
 igit̄ p̄ nobis dñs. nō vocē. sed mi-
 seratioē: quia qd' dāpnari ī clās
 noluit. suscipiēdo seruauit. Et bene
 cū diceret aduocatū nos habē apd'
 p̄rē ih̄m xpm: addidit iustū. **Iustū**
 nāq̄ aduocatus. iustus causas nō
 suscipit. **Qui** tamē iustos nos de-
 fedit ī iudicio: si nosmetipōs & cog-
 noscim. et accusam. iustos. **Cur**
 ei iustus nō sit. qui cōtra suā iustitiam
 iā p̄ lacrimas seuit. **Et ipē**
est p̄ciatio p̄ p̄rē nr̄is. **Qui** p̄
 huānitatē it̄pellat p̄ nobis apd'
 p̄rē: idem p̄ diuinitatē p̄ciat
 nobis cū p̄rē. **Nō** p̄ nr̄is at̄ tātū:
 sed etiā p̄ totius mūdi. **Nō** pro illis
 solū p̄ciatio est dñs. q̄bus tūc ī
 carne viuētib. scribebat iohānes:
 sed etiā p̄ omī ecclā q̄ p̄ totā mūdi
 latitudinē diffusa est. a primo ni-
 mū electo. usq̄ ad vltimū qui
 ī fine mūdi nasciturus est p̄uoc-
 ta. **Quib. verbis** donatistm̄ sc̄l-
 ma reprobat: qui ī affricē solū

S. vide

fimbrijs etiam xpi dicebat idusam.
 Pro totius ergo mundi peccatis et peccat
 lat dñs: quia p totu mūdū est ecclā.
 quā suo sanguine cōparauit. **Neq**
 huic vbo repugnat qd' i sequētibz
 dicit. et mūdus totus i maligno po
 situs est. quia etiā p totū mūdū sūt
 qui maligno. id est antiquo hosti fa
 mulāt. **Et i hoc scimz qm cognouimz**
eū: si mādata ei' obseruemz. **Quē**
mādata dicit. i sequētibz aperit:
id est. caritate. **Qui dicit se nosse eū.**
et mādata ei' nō custodit: mendax
est. et i eo veritas non est. **Spūstus**
veritas appellat. Ego sū iqt via. ver
tas et vita. **Frustra ergo i eo nobis**
aplaudimz: cui' mādata nō facimz.
Neq grande putemz vñū deū nosse
 eū et dōnes credat et cōtremiscat.
 Qd' sic at veraciter deū nosse: s' se
 quēter ostēdit dicit. **Qui at seruat**
vbu eius: vere i eo caritas dei pfrā
est. **Ille nāq; deū vē nouit. qui eius**
mādata seruādo. caritate se eius
habē cōprobat. **Hoc est eī deū nosse:**
qd' amare. **Nāq; q'sq; eū nō amat.**
pfecto ostēdit. quia q' sit amabilis
nō nouit. **Quā sit suavis dñs et dulcis**
gustare ac vidē nō didicit: qui eius
placē cōspectibus cōtinua iuentioē
nō satagit. **Et i hoc scimz. qm i ipō**
sumz: si i ipō pfecti fuerimz. **Qui**
dicit se i ipō manē. debet sicut ipē
ambulauit et ipē ambulare. **Id est.**
p dilectionē nimā etiā p iūmicis ora
re dicēs. p ignoscere illis. sed et p spa
mūdi aucta. forti aīo g'rep nē. libet
irrisioēs et opprobria tolerare. sicut et

ipē dicit. **Sicq; vult post me vēire. ab**
negret semetipm: et tollat crucē suā et
sequat me. **Caūsimi nō mādatū nouū**
scribo vob: sed mādatū vetus qd' au
ditis habuistis ab iūcio. **Mādatū**
vetus est verbū qd' audistis. **Iterū**
mādatū nouū scribo vobis. **Eadē car**
itas et mādatū vetus est. qd' ab iūcio
cōmēdat. et mādatū nouū. quia tene
bris abiectis desiderū noue lucis i'fudit.
Unde v're s' dicit. Qd' est verū. et i ipō
et i nobis. **Quā tenebre trāsierūt: et**
lumē verū iā lucet. **Ecce vnde nouū:**
quia tenebre ad veterē hoīem: lux vō.
ad nouū hoīem p'tinet. **Deniq; dicit**
ap'ls paulus. Exiite veterē hoīem: et
iduite nouū. **Et iterū. Frustris aliqñ**
tenebre: nūc at lux i dño. **Qui dicit**
se i lucē esse. et frēm suū odit: i tenebris
est vsq; adhuc. **Dñs p'cipit diligere**
iūmicos. **Qui ergo dicit se esse xpianū.**
et frēm suū odit. i peccatis est vsq; adhuc.
Et bene addit. vsq; adhuc. quia nimū
rū oēs hoīes i tenebris nascūt. vicioz.
i tenebris manēt oēs. donec gratia
baptismi p xpm illuminēt. **Sed et**
is qui cū odio frīs accedit ad fontē
vite quo renascat: ad potū sanguis
quo redimat: et si se illūinatū a dño
estimet: i tenebris est vsq; adhuc. **Neq;**
vlla ratioē peccōz vmbas exuere po
tuit: qui viscera caritatis iduere nō
curauit. **Hic est eī q' symon nup bap**
tismatis vnda p'fusus. ab eo qui celi
claves habuit audiuit. **Nō est tibi pe**
neq; fors i sermōe hoc. **In felle enī**
amāditis et obligatioē iūquitatis vi
deo te esse: quia videlicet collegio fra

remittentis ma neglecto: donū spū quo
 vnitas ecclē conseruat. pecunia e
 mere. ac priuatū cupiebat habere.
Qui diligit frēm suū ī lumine ma-
net: et scandalū ī eo nō est. Id est.
 offensio. Qui ei diligit fratrem: to-
 lerat oīa ppter vnitate caritatis.
 Day ei multa diligētibz lege tuā.
 id est. caritate: et nō est illis scanda
 lū. Et paulus dicit. Sufferētes ī vice
 caritate. studētes seruare vnitate
 spū ī vīculo pacis. Qui at odit frēm
suū ī tenebris est. et ī tenebrisambu-
lat. et nescit quo eiat: qm tenebre ob-
cecauerūt oculos ei. Ita ei nescius
 ī gehēnā ignarus & cecus p̄cipitat:
 ī penā: recedēs scilicet a xpī lumie
 monētis & dīrētis. Ego sū lumē mūdi.
 q̄ me secutus fuerit. nō ambulat
 ī tenebris. sed habebit lumē vite.
Scribo vob̄ filioli. qm̄ remittūt vob̄
p̄cā ppter nomē ei. Quos suos audi
 tores quos ipse ī xpō p̄cesserat. fi
 lioy noīe glorificat: quia videlicet
 renati ex aqua et spū. remissione
 acceperūt p̄cōy. Et ne dubites fide
 les quosq; p̄m̄ p̄cedētū filios
 rē posse noīari. audi p̄ham de ecclā
 canētē. Dis glā ei filie regū abinty.
 Itēq; ī eandē. Pro p̄b̄y tuis nati s̄
tibi filij. Scribo vobis p̄s: qm̄ q̄
novistis eū qui ab īcio est. p̄s. nō
 etate. sed sapiētia: maiores ac ma
 tuos appellat. Senatus ei vena
 bilis est. nō dūtuūna. neq; numero
 ānoy q̄putata. Cani s̄ at̄ sensus hoīs:
 et etas senectutis vīa īmaculata.
 Patrū nāq; est antiqua meminisse

& nosse: et hec minoribus pandē.
 Unde scpeū est. Interoga p̄s tuos
 et ānūciabūt tibi. Et ideo recte
 p̄s appellat eos. qui eū qui ab ī
 cio est. id est. dnm̄ xp̄m̄ vna cū p̄e
 et spū scō nosse: et suis auditoribz
 fideliter predicare didicerūt. Scri
bo vobis adolescētes: qm̄ vīstis
malignū. Adolescētie tēpus ppter
 īcentia carnis lubricū est: sed et
 ppter robur etatis. certamini habi
 le. Unde adolescētibz illis iohānes
 scribit: qui tēptamēta voluptatū
 carnaliū. verbi dei amore vicerūt.
 Scribit et eis qui maiore p̄fectioē
 illatis ppter deū p̄secutioibz: cūctas
 maligni hostis machinas. fortiter
 cōtēpserūt. Scribo vob̄ īfantes: qm̄
cognovistis p̄m̄. Infantes dicit
 hūiles spū. qui quo magis hūilia
 ri s̄ potētī manu dei cōsentūt.
 eo sublimius etermitatis ei archy
 na cognoscūt: sicut de talibus dicit
 eidē p̄i filius. Abcondisti her a sa
pīentibus & prudētibus: et reuclasti
ea puillis. Scribo vobis p̄s: qm̄
cognovistis eū qui ab īcio est. Cō
 mēdat hoc & repetit: memētote vos
 p̄s esse. Si obliuiscimū deū qui ab
īcio est: p̄didistis paternitatem.
Scribo vob̄ iuuenes. quia fortes estis.
et verbū dei manet ī vob̄: et vīstis
malignū. Etia atq; etiā cōsiderate
 quia iuuenes estis. pugnate vt
 vincatis. vincite vt coronemini:
 hūiles estote ne ī pugna cadatis.
Molite diligē mūdū: neq; ea que
ī mūdō s̄. Om̄ibz her generaliter

eccl̄e filijs scribit. et h̄is videlicet
 qui p̄res s̄t p̄ maturitatē prudētie
 et doctrine. et illis qui infantes
 p̄ deuotionē hūilitatis: et eis qui
 adoleſcētes vel iuuenes p̄pter de
 uicta tēptationū certamina. **S̄ib̄**
 h̄is pariter mandat. ut utantur
 q̄dē mūdo ad certamina: sed non
 diligāt ad desideria sup̄flua: sicut et
 paulus ait. **Et carnis curā ne fecer̄**
tis i desiderijs. **S̄iq̄s dilexit mūdu.**
nō est caritas p̄ris i eo. **Nemo sibi mē**
tiat. **Unū cor duos tātū sibi aduer**
sarios amores nō capit. **Vnde et**
dn̄s ait. **Nō p̄t duob̄ dn̄s seruire.**
Et iterū. **Nō potestis deo seruire et**
māmonē. **Sicut ar̄ caritas p̄ris fōs**
est om̄i et origo virtutū: ita dilectio
mūdi. auctoy est radix et fomes vi
ciōy. **Vnde sequit̄.** **Q̄m̄ om̄e quod**
est i mūdo. concupiscētia carnis est.
et concupiscētia oclōy: et sup̄bia vite.
Om̄e q̄d i mūdo est. dicit oēs qui mē
te ihabitāt mūdu. qui amore colūt
mūdu. sicut h̄y qui celū ihabitāt.
Querſationē i celis habēt: quozū
cor sursum est. q̄uis carne ambulēt
i t̄ra. Om̄e ergo q̄d i mūdo est. id est.
oēs mūdi dilectores. nō habēt nisi
concupiscētia carnis. et concupiscētia
ocloꝝ. et sup̄bia vite. **H̄is q̄pe vi**
ciōy vocabulis: oīa viciōy genera
phendit. Concupiscētia carnis nāq̄
est: om̄e q̄d ad voluptatē et delectas
corpis p̄tinet. In q̄b̄ s̄t max̄ia. cib̄.
potus. concubitus. de q̄b̄ salomon
ait. Sanguis iuge due s̄t filie. dice
tes. affer affer. Concupiscētia oclōy ē.

oīs curiositas que fit i discēdis artib̄
 nefarijs. i cōreplandis spectaculis tur
 pilibus. vel sup̄uacuis. i acq̄ēdis reb̄
 t̄palibus. i dinoscēdis etiā impediōy
 vicijs p̄riōy. **Sup̄bia vite est. cū se**
q̄s iactat i honoribus. **Her̄ her̄ tria**
tantū cupiditas huāna tēptat: **per**
her̄ adā tēptatus est. et victus. **Per**
concupiscētia oclōy scilicet carnis. cū hos
tis cibū ligni vetitū ostēdit. eūq̄ ad
comedēdū suāsit. **Per concupiscētia oclōy.**
cū dicit. scietes bonū et malū. et ape
riet oculi v̄i. **Per sup̄bia vite. cū di**
cet. eritis sicut di. **Her̄ her̄ tēptat̄**
est dn̄s et vicit. **Per concupiscētia carnis.**
id est. cibū. vbi suggerit̄: dic ut lapi
des isti panes fiat. **Per concupiscētia oclōy.**
id est. curiositatē. vbi de p̄nna tēpl̄i ad
monet̄ ut se deorsū mittat. tēptadi
gratia. vtrū ab angelis suscipiatur.
Per sup̄bia vite. id est. iactantia:
vbi i mōte q̄stituto ostēdit̄ oīa reg
na huius t̄re. et p̄mittit̄: si odorauerit.
Que nō est ex patre. sed ex mūdo est.
Nō est pugna viciōy nobis ex deo p̄re
et cōditore naturaliter inserta. sed ex
mūdi huius amore que creatori p̄ta
lim̄q̄. nobis accidisse probat̄: ferit
eī deus hoīes r̄os. et sp̄i immiscuerūt isti
nitis q̄stioib̄ ut salomon testatur.
Vnde et iacobus ait. Nemo cū tēptat̄:
dicit qm̄ a deo tēptat̄: Deus eī tēpta
tor maloy est. Ip̄s eī neminē tēptat.
Unusq̄sq̄ vō tēptat̄ a concupiscētia sua
abstractus et illectus. Et mūdus t̄ra
sibit. et concupiscētia eī. qui at fecit
volūtātē dei. manet i et̄nū. Mūdus
transibit. cū i die iudicij p̄ ignē i meliōrē

mutabitur figuram: ut sit celum novum et terra nova. Transibit et perisideria eius. quia tempus patriade luxurie vel alicuius peccati ultra non erit. In illa enim die percipit omnes cogitationes eorum: ille utique quibus erga mundum huius desideria intuebantur. Qui autem fecerit voluntatem domini. nequaquam eius cogitationes mundo transiente pereunt. Sed qui celestia et eterna desiderabant. immutabiles perpetuo manent. quia premia superna quam concupiscerunt. consequuntur. Unde et dominus de facta deuota. primo de vnaquaque anima que voluntate sua secuta fuerit. profertur. Quia optima parte elegit. que non auferretur ab ea. Qui ergo in eternam manentem incommutabilem quietus quam concupiscit. ea que transire nesciunt amplectatur eius qui eternus est dei voluntate sequeatur.

Filioli. nouissima hora est. Nouissima hora nouissimum scilicet tempus quod nunc agitur dicit. iuxta illam domini parabola. ubi operarios in vineam a prima hora. a tertia. a sexta. a nona. ab undecima narrat esse conductos. A prima namque hora vineam domini excolebant. qui a primordio scilicet vel docendo vel recte viuendo sui creatoris voluntati seruiebant.

Ab hora tertia: qui a temporibus noe. Ab hora sexta: qui a temporibus abraham. Ab hora nona: qui a temporibus legis date. Ab hora undecima. qui a tempore domine incarnationis usque ad finem scilicet celestibus famulantur imperiis. In qua videlicet hora et aduentus in carne saluatoris futurus. et secutura pestis antixpi que preconiis salutis impugnavit. prophetarum presagio signata est. Unde sequitur:

Et sicut audistis. quod antixpi venit: non antixpi multi facti sunt. Antixpos dicitur hereticos. Sed et illi qui fide catholicam quam confitentur. peruersis actibus destrunt. antixpi. id est christo contrarium iure vocantur. qui omnes illi maximo antixpo in fine scilicet veteris. quasi suo capiti. testimonium reddunt. Unde et apostolus de illo ait. quia miserum iam operatur iniquitatis.

Unde sciunt. quia nouissima hora est. Unde. Quia antixpi multi facti sunt. Potest autem etiam intelligi quod ait. iam tunc fuisse nouissimam horam. quia persecutio illius temporis que ab hereticis irgebatur. magna similitudinem habuit ultime illius persecutionis. qua imminente die iudicii veteris est. quibus hec lingua tacite vesanis eorum vexauit. illa enim gladius sic vexatum ferocibus. **Ex nobis exierunt. sed non erant ex nobis. Blangedu videbatur ut damnatum: cum audirentur ex nobis exierunt. Sed mox consolatio nobis offertur et cum respondit: sed non erant ex nobis. Costat enim non posse exire foras nisi antixpos; eos autem qui non sunt christo contrarium foras exire nullo modo posse. Qui enim non est christo contrarius. in corpore ipsius heret. Sed et qui in corpore domini. quando adhuc curat corpus ipsius. et sanitas profecta non erit nisi in resurrectione mortuorum; sic et in corpore christi. quomodo sua humores mali. Quando euomuntur: tunc releuat corpus. Sed et mali quando exiunt: tunc ecclesia releuat. Ex nobis exierunt inquit. sed nolite tristes esse: non erant ex nobis. Unde phas. Quia si fuisset ex nobis. utique mansissent nobiscum. Hic ergo videndum**

quia multi qui nō sūt ex nobis. accipiūt
nobiscū sacramēta xpī: sed tēptatio
pbat. quia nō sūt ex nobis. Quando
illis tēptatio veniūt. velut occasio
vērī volat foras: quia grana nō erūt.
Oēs at̄ tūc volabūt: cū arca dñica
reperit p̄cedat̄ i die iudicij. Siqui
sane exierūt peccando. sed penitēdo
redeūt: hī nō anti xpī. sed i xpō esse
pbant. si illos finis vite presentis
i ecclā iuenerūt manētes. Sed ve ma-
nifesti sūt: qm̄ nō sūt oēs ex nobis. Ideo
p̄mittēte dño quidā et ante ultimā
discussione exiūt de ecclā. ostēdētes
se nō fuisse ecclē mēbra. nec p̄tinuū
se ad corpus xpī. ut p̄ hoc manifeste
dare sciat. quia nō sūt oēs ex nobis
qui nobiscū itus positi. sacramēta
xpī accipiūt: sed soli qui digna eis dē
sacramētis opa i unitate ecclē xpī
faciūt. Sed vos vnctioē habetis a
scō. et nostis oīa. Scō. Vnctio spū-
tualis. ip̄e sp̄s sc̄us est: cuius sacramē-
tū est in vnctioē visibili. Hāc vnctio
nē xpī dicit. qua habet cognoscere
bonos et malos: nec opus esse ut do
ceant: quia ip̄a vnctio docet. Et
bene cū de hēticis loquēt: rep̄tē
cōuersus ad suos audicores. dicit vnc
tioē eos habē a scō. ut ostēdat eis
a cōtrario. q̄ hēticī et oēs anti xpī
grāe spūritalis munere sint priuati.
nec p̄tineat ad dñm qui sc̄us vocari
a p̄phetis consuevit. quin potius ier
minister vs sathane qui sc̄itatis nū
habet. p̄ditiois locū teneat. Non
sc̄psi vobis quasi ignorātibz veri
tate: sed quasi sc̄eribz eā. Nostis

ū veritate fidei et vite docti p̄ vnctioē
sp̄s: nec opus habetis doceri. nisi ut p̄s̄
tatis i eo qd̄ cepistis. Et qm̄ om̄e men
daciū ex veritate nō est. Hic versus
p̄dēt ex superiorū: et est sensus. Non
sc̄psimz vob̄ quasi ignorātibz verita
tē. sed quasi sc̄eribz eā: et hoc quoq̄
sc̄eribz. qm̄ om̄e mēdaciū ex veritate
nō est. Ecce at̄ admoniti sumz: q̄modo
agnoscāmz anti xp̄m. Sp̄s dicit: ego
sū veritas. Om̄e at̄ mēdaciū non est
ex veritate. Oēs ergo qui mēdaciū
nondū sūt de xpō. Non dixit qdā mē
daciū ex veritate. Nemo se decipiat.
nemo se illudat: om̄e mēdaciū non
est ex veritate. Quis est mēdax. ni
si is qui negat qm̄ ih̄s nō est xp̄s. P̄re
dixerat om̄e mēdaciū ex veritate nō
esse: sed quia multa sūt genera mē
dacioz. nō parū inter se disparia:
tūc quasi singulare ponit mēdaciū
negatiois xpī: quia nimirū hoc tā
nefandū et execrabile mēdaciū est:
ut i ei9 cōparatioē cetera aut parua
videant̄ aut nulla. iuxta qd̄ ih̄s i m̄
p̄tanti dictū est. Iustificata est sodo
ma ex te. Adria at̄ iudeoz est hęc ne
gatio: ut dicat qm̄ ih̄s nō est xp̄s.
Sed et hēticī qui male credūt de xpō.
negat ih̄m esse xp̄m: qm̄ de xpō nō
reē sentiūt. Neq̄ ei eū talē cōfiteat̄
qualē diuina veritas docet: sed qua
lē iūmāritas ip̄oz vanitas fin
git. Nali q̄ catholici qui xpī man
datibz obrep̄rare cōtēpnūt. ih̄m eē
xp̄m denegat: cui nō ut xpō dei fi
lio. debitū timoris vel dilectiois ser
uiciū ipendūt: sed velut homī nullius.

potentie ad libitū contradicē nō timēt.
 Ideoq; oēs hī mendaces et anti xpi
 id ē xpo aduersarij probantur exiſte:
 attestante aplo. quia cōfiteſt ſe noſſe
 deū. factis autē negāt. **Hic** est anti
 xpc qui negat p̄rē et filiū. **Hac** ſen
 tētia tū hēticōs. tū maxie p̄cutit iu
 deos. qui ihm negātes eſſe xpm filiū
 dei. nichilominꝰ deū p̄rē ſe habere
 dicebāt: oſtēdēs eos fruſtra deū p̄rē
 q̄ſiteri. qui filiū negāt. **Hic** et ipſe
 dñs execrās eos ait. **Si** deus p̄rē v̄
 eſſet: diligētis vtiq; me. **Ego** eī ex
 deo p̄ceſſi: et veni. **Quis** qui negat
 filiū: nec p̄rē habet. **Qui** cōfiteſt
 filiū: et p̄rē habet. **Cōfeſſionē** hīc
 vocis. cordis. et op̄is inquirit: quale
 querebat paulus cū ait. **Et** nemo
 poteſt dicē dñs ihs: niſi i ſpū ſcō.
Qd' eſt apte dicē. **Nemo** poteſt
 niſi donāte grā ſp̄s ſcī. p̄fca p̄feſ
 ſione et actioē. ſamulari xpo. **Vos**
qd' audistis ab iūcio: i vob' p̄maneat.
Si i vob' p̄maſerit. qd' ab iūcio audistis:
 et vos i filio et i p̄rē manebitis. **Illā**
 iqt̄ fidē. illa dogmata toto corde ſec
 tamū. que a p̄rīmīs naſcētis ecclē
 t̄p̄ibus. aploꝝ voce p̄cepit. **Illā**
 ſc̄ ei ſola. que vos diuine grē p̄fici
 pes reddāt. **Et** ſiq; vob' dixit. ecce
 hic eſt xpc. ecce illic: ne credatis. **Exue**
 gēt eī pseudo xpi. et pseudo p̄phete.
 vt dñs p̄dixit. **Et** vos iqt̄ i p̄rē et fi
 lio manebitis. **Filiū** p̄rīmo ponit. qz
 ſicut ip̄e filiꝰ dicit. nemo venit ad pa
 trē niſi p̄ me filiū. nullus diuine
 ceſtitudis glām. niſi p̄ ſacramēta hū
 manitatis quā filius ſuſcepit. renatus

renatus eſt. **Vel** certe ideo filiū p̄rīmo.
~~ponit~~ et ſic p̄rē noīat ne dicit
 arianū filiū maiorē p̄rē p̄pterea
 credēdū: quia nūq; ante p̄rē no
 minatus iuēt? **Hic** **Et** hēc pro
 miſſio eſt quā ip̄e pollicitus eſt vo
 bis: vitā etnā. **Quaſi** quereſ
 mercedē et dicerēs. **Ece** i me qd'
 ab iūcio audiui. cuſtodio. obteperō i
 pericula. labores. tēptatioēs p̄ iſta
 p̄maſioē ſuſtineo. **Quo** fruſtu? qua
 mercede? **Qd'** michi poſtea dabit.
Et hēc eſt iqt̄. repromiſſio quā pol
 licitus eſt ip̄e vobis: vitā etnā.
Memoria repromiſſe mercedis:
 p̄ſeuerātē te faciat i ope. **Hic** ſc̄
 ſi vobis de hīs qui ſeducūt vos.
Seductores quos noīat. nō ſolū
 hēticī ſc̄ iſtelligēdi. qui p̄uerſa doc
 trina querūt auerſe a fide. ſed et
 hī qui p̄ illecebras v' aduerſa ſc̄lī.
 a p̄miſſioē vite etnē. mētēs iſu
 moꝝ male mulcēdo ſiue detrahēdo
 detrahūt. **Et** vos vnctionē quā
 accepistis ab eo: maneat i vobis.
Et nō neceſſe habetis: vt aliquis
 doceat vos. **Hic** iqt̄ dñō adiuuātē
 p̄curate. vt ſp̄s ſcī grām quā i bap
 tiſmo cōſecuti eſtis. itegrā vram
 i corde et ope ſeruetis: iuxta illd'
 apli pauli. **Sp̄m** nolite extinguē.
Sicq; ſic doceat iterius vos ſp̄s:
 minus idigentis extrinſecus homi
 niſticutioē doceri. **Poteſt** vnctio de
 qua loq̄t̄ ip̄a dei cūctis iſtelligi. q
 diffūdit i cordib; nōis p̄ ſp̄m ſc̄m
 qui datus eſt nobis. qui cūctissime
 ad obſeruāda dei mādata cor qd'

ipler. iplamat. Sed sicut unctio eius
docet vos de omnibus. Merito de
 oib9 addit: quomodo z i euangelio
 dñs de eodē spū loquēs discipulis.
 ait. Ipē vos docebit oīa. Quia nisi
 idem spū cordi assistit audietis: oīo
 sus fit sermo doctoris. Nemo ergo
 docti homī tribuat. qd' ex ore doce
 tis intelligit. quia nisi itus sit qui
 doceat. doctoris lingua exterius
 iuanū laborat. Ac tamē doctor
cessare debet qñ qd' valet faciat. iux
ta qd' paulus ait. Ego plantauī. ap
pollo rigauit: deus at' ieremētū de
dit. Et verū est: et nō est mēdaciū.
 Sollertius crebra iteratioē iculat
 vera esse que pōdit. et ab omī fal
 sificatis sorde mūdissima. vt eos qui
 aliter predicare p̄supserāt coher
 ceat. et nos qñ sedulus admoneat.
 nō aliter vitā iuēre posse p̄etua.
 nisi illa sequamur fidei z opis casti
 tate. que p̄ aplos primitiue ecclē
 data est. atq; i eadē sequēda et custo
 diēda vsq; ad finē vitē hui9 p̄ma
 neam9. Cui simile est illud apli pau
 li. Nemo vos seducat ianib9 verbis.
 p̄t' her ei vērū dī i filios diffi
 dētē. Qd' vō i alia trāslatioē dicit?
 et verax est eadē unctio. ad p̄iozē
 verisimilū respicit. quo dicit: sed si
 aut unctio eius docet vos de oībus.
 significās quia verax est eadē unc
 tio. id est. ipē spū qui docet hoīes mē
 tū nō posse. Et sicut docuit vos.
manete i eo. Doctrinis varijs et
peregrinis nolite abduci. Ea fide.
coritu. quo ipē docuit: i illo manete.

Qui ei p̄seuerauit vsq; i finē: hic
 saluus erit. Et nūc filioli manete
i eo. vt cū apparuerit habeam9 fidu
ciā. et nō cōfidamur ab eo i adue
tu eius. Qui iter p̄secutioēs ifideliū.
 iter irrisioēs carnaliū p̄ximoy p̄ma
 net i dñō. habet fiduciā i aduētū eius:
 sciēs quia patiētia pauperū nō peri
 bit i finē. At q̄cūq; erubescit. vl' pau
 tiētī se i maxilla. prebere alterā.
 vel cōuiciū a p̄yo illatū patiēter
 sufferre. vl' alia hui9modi que dñs
 iussit obseruare. vel arte i tpe p̄
 p̄secutiois publice xp̄ianū se cōfite
 ri metuit: iste nimirū fiduciā in
 aduētū dñi habē nō potest. quia fi
 duciā p̄fessiois eius i hac vita serua
 re neglexit: qñ potius cōfideatue
 ab eo i aduētū eius. Hic nāq; dicit.
 Qui me erubuit z meos sermoēs.
 hūc filius hoīs erubescet cū venēt
 i maiestate sua. et p̄s z scōy āge
 loy. Si scitis qm iustus est: scito
te qm oīs qui facit iustitiā ex ipso
natus est. Iusticia nra modo ex
 fide. Iusticia p̄fā nō est: nisi i an
 gelis. Et vix i angelis: si deo cōpa
 rēt. Tamē si qua p̄fā iusticia est
 aīarū et spūritū et quos deus crea
 uit. i angelis est scīs. iustis. bonis.
 nullo lapsu aueris. nulla sup̄bia
 cadētib9. sed manētib9 semp i cōtē
 platioē verbi dēi. et nichil aliud z
 dulce habētib9. nisi a quo creati
 sūt. i hys p̄fā iusticia est: i nobis
 at' ex fide cepit esse secūdu spūritū.
 Vnde dicit psalmista. Incipite dñō
i cōfessioē. Incipite iquit. Iniciū

iusticie nr̄e: confessio peccatorū. **C**episti
 nō defende pacem tuā: iā ichoasti iusti-
 ciā. **P**rofitet̄ ar̄ i te. quādo nichil
 aliud face delectabit. quādo absorbe-
 et mors i victoria. quādo nulla co-
 cupiscentia t̄cillabit. qm̄ nō ēit lucta-
 cū carne et sanguine. quādo erit co-
 rona victorie. et t̄uphys de inimi-
 co: tūc p̄erit p̄fctā iusticia. Ergo si
 scitis quia iustus est ait. scitote. qz
 oīs qui facit iusticiā ex ipō natus
 est: ex deo. ex xpō. Et quia dixit ex
 ipō natus est hortat̄ nos. In ergo
 quia nati ex illo sumus? p̄fcti sumus?
Audi deniqz sequētia. **V**idete qua-
 le caritate dedit nobis pater: ut filij
 dei noīemur et simus. **M**agna est
 gratia conditoris nr̄i quā nob̄ dedit:
 ut eū amare et nouerim⁹ et possim⁹.
Et ita amare ut p̄rem filij: cū et
 hoc magnū esset. si sic amare illū
 possem⁹. quomodo fideles serui
 dn̄os: quomodo dn̄m p̄ ob deuoti
 amat mercenarij. **Q**ualiter autē
 filij dei effici debeam⁹: idem iohes
 i euāgelio testatur. **I**n p̄p̄ia iquies
 uerit: et sui eū nō receperūt. **E**t q̄t
 ar̄ receperūt eū. dedit eis p̄tē filios
 dei fieri. hys q̄ credūt i noīe eius. **C**o-
 iuncto igit̄: utroqz testimonio: q̄stat
 quia p̄ fidē et dilectionē filij dei effi-
 cimur. **S**ed et pelagij simul et arrii
 dogma p̄ her̄ cōdepnat̄. **P**elagij q̄e
 qui dice ausus ēat. hoīes sine gratia
 dei posse saluari. cōdepnat̄ h̄esis i
 eo qd̄ dicit̄ a deo nob̄ caritate vl̄ po-
 testate dari: qua adoptioem filioy
 accipim⁹. **P**orro arrius qui dicebat

minore patre ac dissimile esse filiū
 refellitur i eo qd̄ idem iohes et hic di-
 cit a p̄re nobis caritate dari. qua fi-
 lij dei noīemur et simus: et i euāgelio
 p̄ dn̄m saluatore aie p̄tē dari cre-
 ditibus filios dei fieri. **C**ōstat eī vni⁹
 s̄bstantie et eiusdē eos potētie: qui
 equaliter hominib⁹ atqz idifferēter
 celestia dona tribuūt. **P**roter hoc mū-
 dus nō nouit nos: quia nō nouit eū.
Nūdū hoc loco: mūdi amatores
 appellat. Et hoc est qd̄ idem i iudicio
 scōy visa gl̄a quoy fidē despererāt
 dicit̄ inter se gemētes: et p̄cētētia
 agētes. **H**ij s̄t q̄s aliqñ habuim⁹
 i derisū. et i similitudinē iproperij.
Nos īsensati. vitā illoz estimabam⁹
 isamā: et finē illoz sine honore.
Quomodo q̄putari s̄t iter filios dei?
 et iter scōs soys illoz est. **C**arissimi
 nr̄i filij dei sum⁹: et nondū apparuit
 qd̄ erim⁹. Et paulus ait. **M**ortui
 eī estis: et vitā v̄rā abscondita est
 cū xpō cū deo. **M**ortui videlicet ex
 tinctiois veteris vite. que ēat i p̄cīs?
 et vitā habētes nouā i xpō p̄ fidē:
 cui⁹ altitudo nērdū visibiliter no-
 bis apparuit. **S**cim⁹ qm̄ cū appa-
 ruēt. similes ei erim⁹. Et hoc q̄
 paulus alijs explicat verbis. **C**ū xpc̄
 iquies apparuēt vitā v̄rā: tūc et
 vos apparebitis cū illo i gl̄a. **S**iles
 iqt̄ erim⁹ ei. quia cū īmutabilis et
 et̄ne diuinitatis q̄replatioē p̄fue-
 mur nos. nos q̄ īmortales erim⁹.
 et similes qd̄ erim⁹. quia beati:
 et tamē creatori similes nō erim⁹.
 quia creatura sum⁹. **Q**uis enī

Capitulum tertium,

similis est deo. iter. filios dei. **Quinque** possit hoc etiam de immortalitate corporis dictum videri. Et tunc quippe similes erunt deo. sed tunc modo filio. qui solus in trinitate corpus accepit: in quo mortuus in suum exiit. atque id ad eterna puenit. **Quoniam** videbimus eum sicuti est. Esse dei est et nunc hunc atque incommutabile manere. Unde ad moysen dicit. Ego sum qui sum. Et dices filius israhel. **Quis** est misit me ad vos. **Videbimus** ergo eum sicuti est. quando hunc in ipsa deitatis substantia contemplantur. **Quod** tunc vita nulli prozsus electorum conceditur. cum etiam ipse legislator dominum quem in angelica specie contemplantur solebat. obsecrante dices. **Domine** ostende michi temetipsum ut videam te: ab eodem domino audierit. **Nemo** videbit faciem meam. et vivet. **Cum** tamen pro merito magne sanctitatis ait. **Ostende** omnem hominem tibi. **Hic** et paulus ait. **Quomodo** videmus per speculum et in enigmate: tunc autem facie ad faciem. **Unde** quod responsum est moysi. verum est. quia nemo potest faciem dei videre et vivere: id est nemo potest eum in hac vita vivere videre sicuti est. **Non** multi viderunt. sed quod voluntas dei elegit: non quod natura formavit. **Et** illud quod iohannes ait. **quoniam** videbimus eum sicuti est. et non sicut eum homines viderunt quando voluit in specie qua voluit. non in natura qua in semetipso etiam cum videretur latuit: sed sicut est. quod ab eo a moysi petebatur cum a moysi ei diceret. ostende michi temetipsum. quando cum illo facie ad faciem loquebatur. **Non** quia dei plenitudinem quisquam

non solum oculis corporis: sed vel ipsa mente aliquando apprehendit. **Aliud** est enim videre. aliud est totum videndo apprehendere. quoniam id videtur quod presens utriusque sentitur. **Totum** autem apprehendit videndo. quod ita videtur. ut nichil eius lateat videtur. aut cuius finis circumscribi possit. sicut te nichil latet presentis voluntatis tue. **Circumscribere** autem potes fines anuli tui. **Verbi** gratia. duo posui. quorum alterum ad mentis obtutu: alterum ad corporales oculos pertinet. **Visus** ad utrumque refertur: id est ad oculos et ad mentem. **Et** omnes qui habet spem hanc in eo: sanctificat se sicut et ille sanctus est. **Multi** se dicunt spem habere vite celestis in christo: sed hanc confessionem negligenter vivendo evacuatur. **Manifestum** autem de se iudicium spei superne exhibet. qui bonis operibus dare artibus ~~seu~~ studet. certus quia non aliter ad similitudinem dei quis in futuro pueniat. nisi dei sanctitate in presenti se sanctificando id est. abnegando impietatem et secularia desideria. **sobrie** autem et iuste et pie vivendo imitetur. **Sic** autem diuine sanctitatis mundicia pro nostra imparitate mensure iubemur imitari. sicut diuine simplicitatis gloriam pro nostra. id est creature mensurae sue sperare precipimur. **Flegit** enim pelagii dogma inuare credendum est. quod dicitur de homine sanctificat se. quasi aliquis ipse se sine diuino auxilio sanctificare pro liberum arbitrium possit. sed qui habet spem in domino sanctificat se quantum ipse pertinet. et eius pro omnia gratiam flagitando. qui ait. sine me nichil potestis facere. eius dicendo. adiutor meus esto. ne desinuas me. **Omnes** qui facit peccatum:

et ^{ta} iniquitate facit. Nemo dicat aliud e
 peccatum: aliud iniquitas. Nemo dicat
 ego peccator sum: sed iniquus non sum. Ois
 ei qui facit ~~iniquitate~~ peccatum: et iniquitate
 facit. Et peccatum est iniquitas. Virtus huius
 sententiae: facilius in lingua grecorum qua
 edita est epistola comprehendit. Siquidem apud
 eos iniquitas anomia vocatur: quod signi-
 ficat quasi contra legem vel sine lege fac-
 tum. Siquidem grece lex. nomos appellatur.
 Cum ergo dicit iohannes. quia ois qui facit
 peccatum. et iniquitate facit. hoc est anomia.
 et peccatum est iniquitas. manifeste insinu-
 at. quia omne quicquid peccatum. contra
 legem dei facimus. iuxta illud psalmiste.
Preuaricationes reputavi oes peccatores
tere. Ois ei qui peccat. preuarica-
 tionis rei scilicet. hoc est. non solum illi quida-
 ta sibi septe legis scripta contempnit. sed
 et illi qui innocentia legis naturalis
 quam in prophetis ois accepimus. sine
 infirmitate. sine negligentia. sine etiam
 ignorantia contempnit. Sed et latinum
 nomen eadem rationi congruit: quod iniquitas
 quasi equitati aduersa nuncupatur.
 Quicumque facit peccatum: et iniquitate facit.
Et peccatum est iniquitas. quia quicumque pec-
 cat. contrarius equitati diuine le-
 gis peccando existit. Verum ne nos
 qui peccatis et iniquitatibus ad purum ca-
 re nequimus. proorsus de salute despe-
 remus: videmus quod sequitur de domino.
Et scitis quoniam ille apparuit ut peccata
tolleret: et peccatum in eo non est. Hoc et
 iohannes baptista testimonium domino phibes
 ait. Ecce agnus dei: ecce qui tollit peccatum
 mundi. Ideo autem tollere peccata potuit dominus:
 quia peccatum in eo non est. Tot et tanti in

mundum venere perfecta. sed eorum nullus
 peccatum tollere potuit mundi: quia nullus
 sine peccato esse potuit in mundo. Non
 ergo gloriatur palagius: non se iulianus
 eius ~~iniquitatis~~ sectator extollat. Au-
 diat quia ois qui habet spem in domino.
 scilicet se. Nemo ei tollit peccatum. quod
 nec lex gratius scilicet et iusta. et bona po-
 tuit afferre: nisi ille in quo peccatum non
 est. Tollit autem dimittendo que facta
 sunt. et adiuvando ne fiat: et produciendo
 ad vitam. ubi fieri omnino non possunt.
Ois qui in eo manet. non peccat. In-
 quantum in eo manet: in tantum non peccat.
Et ois qui peccat: non vidit eum. nec cog-
 novit eum. Visionem dicit cognitionem
 fidei. qua iusti etiam in hac vita vide-
 deum delectantur. donec ad ipsam specie-
 apte visionis in futuro perveniant. de
 qua supra dicitur: quoniam videbimus eum
 sicuti est. Ois ergo qui peccat non
 vidit eum. nec cognovit eum. Si ei gustat
 set et vidisset quod suavis est dominus:
 nequaquam se peccando a videnda eius
 gloria segregaret. Et in quantum iusti me-
 moriam abundantie suavitatis eius
 eructuant. et iusticia eius exultant:
 in tantum se a peccatis abstinendo. iusticie
 eius incommutabili et imparabili con-
 cordare satagunt. Filii. nemo vos
seducat. Quoniam qui facit iustitiam iustus
 est: sicut et ille iustus est. Iustus
 est inquit: sicut et ille iustus est. Et
 supra inquit scilicet se sicut et ille
 sanctus est. non quia nostra iusticia vel
 sanctitas. diuine partem esse valeat. cum
 scriptum sit. non est sanctus ut est dominus.
 sic sicut multum interest iter facere

hōis et ymaginē de speculo. quia ymago est imitatioē. corpus in v̄itate. et tamē sicut hic oculi. ita et ibi. sicut hic aures. ita et ibi s̄t. dispar est res. sed sicut ad similitudinē refert̄ ita et nos habem̄ q̄dē ymaginē dei. sed nō illā quā habet filius eq̄lis p̄ri. **Nā** et nos pro modo nostro si nō sicut ille essem̄. ex nulla p̄te similes dicemur. Ergo sc̄i sum̄ nos. sicut et ip̄e sc̄us est. sicut ille factus et eternitate. nos sc̄i fide. **Iusti** sum̄ sicut et ille iustus est. sed ille in ipsa incommutabili p̄tuitate. nos iusti credēdo eū in. quē nō videm̄. ut alii. quādo videm̄. **Qui** facit p̄c̄m. ex dyabolo est. **Nō** carnis originē ducēdo ex dyabolo. sicut manicheus ip̄issime de cunctis credit hōib̄. sed imitatioē vel suggestionē peccandi sumēdi ab illo. quomodo et nos filij abrahe sum̄ facti. imitando fidē abrahe. et contra iudei nō filij abrahe. de serēdo fidē abrahe f̄c̄i s̄t filij dyaboli. dicēte ad eos d̄n̄o. **Vos** ex p̄re dyabolo estis. **Quā** ab ūcio dyabolus peccat. **Si** p̄mitteret ab ūcio. s̄būxit verbū tēporis presentis. peccat. quia ex quo ab ūcio cepit dyabolus peccare. nūq̄ desit. nec p̄sentia sc̄lisset penarū enormitate. nec futuriū coherētus. **Vnde** iure ex illo esse dicitur. q̄sq̄ a peccādo se reuocare neglexit. **Ab** ūcio at̄ dyabolus peccat. illo utiq̄ quo ip̄e factus est. quo etiā creaturā cepit origo cūctarū. **Neq̄** ei dubitādū est iter p̄mas creaturas angelos esse cōditos.

sed ceteris ad laudē creatoris gl̄am sue cōditiois referētibus. ille qui p̄mus est cōditus. mox ut altitudinē sue claritatis aspexit. contra cōditore cū suis sequacibus sup̄bus itumuit. p̄ quā eādē sup̄bia ab ūcio peccans de archangelo est in dyabolū versus. **In** hoc apparuit filius dei: ut dissoluat opa dyaboli. **Oēs** peccatores ex dyabolo nati s̄t. in quātū peccatores. **Adam** a deo factus est. sed quādo cōsensit dyabolo. ex dyabolo natus est. et tales oēs genuit. qualis erat. **Natiuitas** illa deiecit ad mortē: natiuitas secūda. id est baptismi erexit ad vitā. **Natiuitas** illa secūda trahit ad p̄c̄m: natiuitas sc̄da liberat a p̄c̄o. **Ideo** ei v̄itē x̄p̄i homo: ut soluet̄ p̄c̄ā hōim̄. **De** qua solutioē recte sc̄dicitur. **Quis** natus est ex deo. p̄c̄m nō facit. qm̄ semē ip̄i in eo manet. et nō potest peccare: qm̄ ex deo natus est. **Nō** at̄ her de om̄i p̄c̄o dicit. si ei dixerim̄ qm̄ p̄c̄m nō habem̄ nosmetip̄os se ducim̄. sed de violatioē caritatis. quā qui semē dei. id est. verbū dei quo renatus est in se habet. cōmittē nō potest. **Hoc** ei sequēdo manifestat dicens. **In** hoc ei manifesti sūt filij dei et filij dyaboli. **Quis** qui non est iustus. nō est ex deo: et qui diligit fr̄em suū. Dilectio ergo sola discernit iter filios dei. et filios dyaboli. **Qui** habet caritatē. nati s̄t ex deo: qui nō habet. nō s̄t nati ex deo. **Quādo** v̄is habe: hoc solū nō habeas. nichil tibi p̄dest. **Alia** si nō habeas. hoc habe. et implesti legē. **Qui** ei diligit

alterū: legē impleuit. Et plenitudo legis est caritas. Quia hec est annūciatio quā audistis ab uicō ut diligamq̄ alterū trū. Dicitē dno. Hoc est p̄ceptū meū ut diligatis inuicē. Non sicut cayn q̄ ex maligno erat. et occidit frēm suū. Et p̄ter qd̄ occidit eū. Quia opa ei⁹ maligna erāt: fr̄is at̄ ei⁹ iusta. Exponit quomodo ex maligno erat cayn. quia videlicet et ip̄e maligna habebat opa. Ergo ubi est inuidia: amor fraternus esse nō potest. Sed p̄c̄m malignū. id ē dyaboli est in peccatore tali: quia et dyabolus hominem inuidendo detrahit. Opa ergo iusta abel nō dicit nisi caritatē. Opa mala cayn nō dicit nisi fraternū odiū. Parū est quia odit frēm suū: et inuidit opibus bonis. Hinc ita discernūt hoīes. Nemo attēdat ad linguas. sed fr̄. Cor si nō bene faciat pro fr̄ibus suis ostēdit qd̄ in se habeat. Teptatiōib⁹ p̄bant hoīes. Molite mirari fr̄es si odit vos mūdus. Mūdū. dilectores mūdī dicit. Nec mirādū. quia qui amat mūdū. frēm a amore mūdī separatū. et celestibus tantū desiderijs itēcū amare nō possint. Abhominatio est ei peccati religio ut scriptura testat⁹. Nos scim⁹ qm̄ trāslati sum⁹ de morte ad vitā: qm̄ diligim⁹ fr̄es. Nemo se de virtutib⁹ falso extollat: nemo suarū virtū paupertatē vltimū modū metuat. Apertū dat iudiciū q̄cūq̄ fr̄na dilectiōe plenus est. quia ad sortem electorū p̄tinet. quia portionē habē

intra viuētū meruit. Qui nō diligit: manet in morte. Mortē aīe dicit. Aīa ei⁹ que peccat. ip̄a moriet⁹. Vita q̄ppe carnis aīa: vita aīe deus est. Mors corpis amittē sp̄m: mors est aīe amittē deū. Vnde constat. qd̄ in aīa mortuū oēs in hac luce nascimur: trahētes ex adā originale pecc̄m. Sed ex gr̄a xp̄i fidelib⁹ regenerādo agitur: ut in aīa viuē possint. Perū baptismatis et fidei mysteriū illis solū prodest. illos de morte trahit ad vitā: qui sincerā mēte diligūt fr̄es. Atq̄ ideo notādū qd̄ nō aīe. q̄ nō diligit vcturus est in mortē: q̄ de pena p̄etua loquet⁹ que restat peccatoribus in futuro. sed qui nō diligit iqt̄ manet in morte. In illa utiq̄ morte de qua etiā in hac vita si fr̄es p̄fere amaret. exurgē posset. Hic etiam dicit⁹ in apocalipsi. Beatus et sanctus qui habet sp̄m in resurrectione p̄tima: in hys sēda mors nō habet potatē. Quis qui odit frēm suū: homicida est. Si q̄cūq̄ odit fr̄em suū: nūq̄ et homicidū in corde suo cōcepturus est. Nō monet manus ad occidēdū hominem. et homicida in tenet⁹ a deo. Viuit ille: et iste in interfector iudicatur. Et scitis qm̄ oīs homicida nō habet in se vitā manētē. Et si hic quidē p̄ fidē iter fr̄es viuē cernit⁹: nō habet in se p̄etuo vitā manētē. Nā ubi retributiōis tempus aduenit. cū cayn qui ex maligno erat dampnabit⁹: etiā qui hoc

homicidij genere tenet: nō discordet
et dissidet: et pacē nō habet cū fr̄ibz,
Notandū ē q̄ nō ait absolute homi-
cida nō habet vitā i se manētē. sed
oīs homicida i q̄: scilicet nō solus ille
qui ferro. verū & ille qui odio fr̄em
i sequit. In hoc cognoscim⁹ caritatē
dei: qm̄ ille pro nobis aiām suā po-
suit. Qualis p̄fr̄ caritas esse de-
beat i nobis: dñice passiois exēplo
didicim⁹. Maiorē nāq; hac dilectioēm
nemo habet: vt aiām suā ponat q̄s
pro amicis suis. Unde & paulus ait.
Comēdat at̄ deus caritatē suā i nob̄
qm̄ cū adhuc peccōres essem⁹. xpc̄ pro
nobis mortuus. Hac b̄tis petrus habē
monebat: cū dñō dicēte. petre amas
me. pasce oues meas. respondit
se amare. statiq; audiuit. Eū autē
semueris exēdes manus tuas. et
alius te ringet. et ducet quo nō vis.
Hoc at̄ dixit ait euāgelista. signifi-
cas qua morte. clarificatus esset deū.
Cū ei amore cōfiteri suas oues cō-
mēdaret. cū i testimoniū p̄fr̄i amo-
ris. aiām suā pro eisdē ouibus pone
dorebat. Ille i q̄ suā aiām p̄ nobis
posuit: et nos debem⁹ p̄ fr̄ibus aiāq;
ponē. Sed dicit aliq̄s forte. Et quā-
do possu habē istā caritatē. Noli cito
de te desperare. forte nata est: sed
nondū p̄fr̄ est. Flucti eā ne effocet?
Et vnde iquis noui natā i me esse
caritatē quā nutritiā. Audi sequē-
tia. Qui habuit fr̄em mūdi. et vidit
fr̄em suū nōrē habē. et clausit vis-
cera sua ab eo. quomodo caritas dei
manet i eo. Ecce vnde incipit caritas.

Si nondū es ydoneus mori pro fratre.
iā ydoneus esto dare tuas "de faculta-
tibus fratri. Si ei fr̄i molestia pa-
tr̄i nō cōpateris: nō vtiq; p̄ris ex
quo ambo regenerati estis caritas
manet i te. Filioli nō diligam⁹ v̄bo
ner lingua: sed ope & veritate. Ope
videlicet. vt cū frater aut soror nudū
sint. et idiget virtū cotidiano: demus
eis que p̄ necessaria s̄t corpi. Silē
cū spūitualibz donis eos egere cō-
spiciam⁹; prestem⁹ eoz necessitati
que possum⁹. Veritate at̄. vt eadē eis
beneficia simplici it̄eritōe largiamur.
et nō p̄pter laudē huanā. nō p̄ iactā-
riā. nō iūria aliorz: qui ~~ma~~ maiorū/
bus predici sb̄stantijs nil tale fecerit.
Quocūq; ei mēs huiusmodi neuis re-
ficet: i hac v̄tate habitare nō va-
let. tamen si ope dilectiois p̄ximis ip̄e
dere videt. In hoc cognouim⁹ qm̄ ex
veritate sum⁹. Id est. cū ope pietatis
i veritate facim⁹. patet quia ex v̄-
tate sum⁹; vt pote qui ei p̄fectionē
pro modo nō imitemur. Et i sp̄cū
eiz suadem⁹ corda nr̄a. Hec se-
tētia p̄det a superioribus. quia cū ope
& veritate p̄xios diligim⁹. manifeste
agnoscim⁹. qm̄ i cōsp̄cū sume verita-
tis suadem⁹ corda nr̄a. Oēs ei hoies.
cū aliqd̄ facē disponūt. ad idem factū
meditandū corda sua cōuertē suadet.
Sed qui mala cogitāt. her a deo ocul-
tare si valeret vellet: ip̄o attestatē q̄
ait. Oīs at̄ qui male agit odit lucē;
et nō v̄it ad lucē. vt nō arguat̄ opa
eius. Qui v̄o bona opari meditant̄
h̄y facillime suis cordibz p̄suadet.

ut i conspau diuinitatis se pare fieri
 desideret. **Ad** sume pfectionis idicium ee
 solet. cu sua opa quisq cogitans. a deo
 gaudet videri. **Vnde** ipse subsequenter
 dicit. **Qui** at facit veritate. veit ad
 luce. ut manifestet ei opa. quia i
 deo st facta. **Per** vera ergo dilectioem
 cognoscimus qm ex veritate sumus. et
 qm i conspau eiusde veritatis suademus
 corda nra. hoc est tales cogitatioes cor
 da nra habe suademus. que diuinis
 sine digne cospectib. **Qm** si reprehē
 derit cor nrm. nos; maior est deus cor
 de nro. et nouit oia. **Si** ipa consuetia
 accusauerit nos itus. quia no eo aio
 bona nra facimus quo facienda st. quo
 modo ei scietia latere possumus. cui
 canit. ecce dne tu cognouisti oia.
 et quia tenebre no obscurabunt abs
 te. et nox sicut dies illuabit. **Caris**
simi si cor nrm no reprehenderit nos.
Si veru nobis responderit qz dili
 gimus. et germana dilectio est i nob
 no ficta. sed sincera. salute fraternam
 querens. nullu emolumentu expectans
 a fratre. nisi salute ipi. **Itē** si cor
 nrm no reprehenderit nos. videlicet
 cu i orone dicimus. dimitte nobis de
 bita nra. sicut et nos dimittimus debi
 toribus nris. **Fiducia** habemus ad deu.
Mo i conspau hoim: sed vbi ipse deus
 videt i corde. **Et** qd'cuqz petierimus
 ab eo accipiemus; qm madata eius
 custodimus. et ea que st' placita cora eo
 facimus. **Magna** et desiderabilis fidelib;
 data est pmissio. **Siquis** vō tñ veroris
 et absurdus est i promissis. no delect
 tet celestibus. salte ptimescat hoc

contrario sapientia terribiliter ironat
 dices. **Qui** auertit aure sua ne au
 diat lege: oratio ei erit execrabilis.
Neqz huic bti iohannis sententia con
 trarium videri oportet. qz paulus ter
 dnm rogauit ut discedet ab eo ange
 lus sachane. nec ipetrare potuit.
 sed dictu est illi. sufficit tibi gra mea.
 na virtus i infirmitate pficitur.
Et si ei no semp ad voluntate accipimus.
 orates tamen mercede deuotionis ad
 salute accipimus. sicut idem paulus
 dnm rogans. no qd' querebat sed qd'
 vtile habebat accepit. **At** contra
 sepe reprobi exaudiunt ad voluntate.
 no exaudiunt ad salute. **Vnde** et
 eoz caput dyabolus ut btm iob tep
 taret. exauditus est ad voluntate.
 sed ad dapnatione. **Ideo** ei concessus
 est et reptandus. ut eo pbato esset ille
 cruciandus. **Cu** ergo dixisset iohes.
 qz qd'cuqz petierimus accipiemus. qm
 madata ei custodimus. quasi quere
 tes que madata: cotinuo subdit.
Et hoc est madatu ei. **ut credamus**
i noie filij ei ihu xpi. et diligamus
alterutru. **Singulari** numero ma
 datu premisit. et duo subsequenter
 adiugit madata. fide scilicet et di
 lectione: quia nimiru her ab ivice
 separari nequeunt. **Neqz** ei sine fi
 de xpi recte nos alterutru dilige
 neqz ve i noie ihu xpi sine fraternam
 dilectioe possemus crede. **Et** diligamus
 iqt alterutru. sicut dedit nobis ma
 datu. id est. puro amore. no sicut
 latrones. vel quozalibet alioru pa
 tratores sceleru: qui se vtiqz alterutru

sed nō caste diligūt. Sicut dedit nob
mandatū. Cū aut. hoc est preceptū meū
ut diligatis invicē sicut dilexi vos.
 Quid est ei dilexi vos. nisi ad hoc ama-
 te qd' amavi vos. videlicet ut ad ce-
 lestia regna peringatis. Et qua mer-
 cede hoc mādata fidei et dilectionis ser-
 uēt: sequit'. Et qui servat māda-
ta ei. i illo manet. et ipse i eo. Sit
 ergo tibi domus deus: et esto domus
 dei. Manet i te deus: et maneat i te deus.
 Manet i te deus. ut te cōtineat: ma-
 nes i deo. ne cadas. Serva mādata
eius. tene caritate. nō diuelli a
fide illius. ut gl'is i presencia ipi':
et securus manebis i eo. Modo p
fide: tūc p sperā. Manebit et ipse
phēnis i te. iuxta qd' ei psalmista
de canis decantat. In etnā exulta-
bit. et habitabis i eis. Et i hoc scim
qm manet i nobis. de spū que dedit
nobis. Primis tēporibus cadebat
sup credētes spc scūs. et loquebat
linguis quas nō didicerāt. nūc at
quia excelsioribus signis scā ecclia
nō idiget. qcuqz credēs i noīe ihū
fīmā habuēt caritatē. spūitū scō
i se manēte testimoniū phibet.
 Hoc ei agit spc scūs i hoīe. ut sit
 i illo caritas. quia caritas iqt pauli
 di diffusa est i cordibz nrīs p spm
 scm qui datus est nobis. Verū quia
multi caritatē nō habētes. et unita-
tē ecclē p uerso dogmate scindētes:
nihilominus spm scm i se esse con-
cedūt: recte sbditur. Carissimi no-
lite omī spūitū crēde: sed probate
spc si ex deo sint: qm multi pseudo

phē exierūt i mūdū. Et qd est qui pro-
bat spc i vel vnde possūt probari.
 Docet i euāgelio dñs ubi talia vctura
 pōitabat: qualia iohes iā suo tpe ve-
 nisse pōdebat. Attēdite iqt a falsis
phētis. qui veniūt ad vos i vestimētis
ouū: intrātes at sē lupi rapaces. A
fructibz eoz cognoscetis eos. Nūqd col-
ligūt de spinis vinas. aut de tribulis
ficus. Hī s' ergo fructus a qbus spc
maligni. qui i pseudo phētis loquūt
valēt dinosci. spine scilicet scismaticū.
et horridi heresū tribali. quibus eos
qui sibi irāute appropiāt. fidē lace-
rando cōtamināt. Et econtra fructz
bonoz. caritas. scilicet. gaudiū. pax
i spū scō p flagrantia. vuarū fiduqz
dulcedinē apte figurāt. In hoc cog-
noscit' spc dei. Oīs spc qui cōfiteet
ihm xpm i carne vāisse: ex deo est.
 Confessione hor loco nō solū catholice
 fidei. sed et opationis bone que fit p
 caritatē requirit. Alioqn nō nulli he-
 tici cōfiteēt'. multi scismatici. multi
 falsi catholici. ihm xpm i carne vāis-
 se: sed cōfessione suā factis negat
 nō habēdo caritatē. Caritas ipse dei
filii adduxit ad carnē. et ideo qd qd
nō habet caritatē. negat illū i carne
vāisse: talisqz spm ex deo nō habere
habē cōvincit. Ipse ei spc dei qui di-
xit ihm xpm i carne vāisse. qui dicit
nō lingua sed factis: nō sonando sed
amando. Et oīs spc qui soluit ihesū:
ex deo nō est. Ille soluit ihesū. qui v'
diuinitatē eius vel aiām vel carnē
negat: quā cū veraciter habē fides
catholica docet. Soluit et ille ihesū

qui mandata et vba ihesu puerse
 vnuedo. vel puerfius itpretando corrū
 pit. sed et qui vnitatē scē ecclē collige
 turbat. ih̄m quātū ī se est solvere ni
 titur. **Ne mirū si tales ex deo non**
sint: qui dei opa vel vba vel sacrame
ta rescindūt. In tātū nāq; ex conō
st. ut qdā eoy qui prauo dogmate
separare volebāt ab hoīs dispēsatiōe
diuinitatē xp̄i. hūc q̄ versiculū quo
dicit. et oīs sp̄s qui soluit ih̄m ex
deo nō est. ex hac eplā erasēvit: ne sci
licet p̄ auctoritatē b̄i iohānis q̄vi
ceret. et eoyis. Deniq; nestorius nes
cire se prodit hāc autēticis exēpla
ribus inditā fuisse sententiā. atq; ideo
solue nō timuit ih̄m. ac deo se p̄hor
reddē extraneū. dicens b̄tam v̄ginē
marīā nō deī. sed hoīs tātū extitisse
gēitricē. ut aliā p̄sonā hoīs. aliā
facēt deitatis: neq; vnū xp̄m ī v̄bo
dei et carne atq; aīa credēs. sed sepa
ratū alterū filiū deī. alterū hoīs p̄ce
dicas. Et hic est antiyp̄s de' audistis
qm̄ v̄it. et nē iā ī mūdo est. Habitās
ī mētibus eoy. qui xp̄o vel p̄fessione
vel ope sine remedio p̄itēdi repugnat.
Dos ex deo estis filioli: et vicistis eū.
Vicistis antiyp̄m cōfiteōdo ih̄m xp̄m
ī carne venisse. id ē caritatē habēdo
quā docuit ih̄s xp̄s veniens ī carne.
quā t̄ ip̄e docuit ī euāgēlio ḡmēdat.
Maiore hac dilatiōe nemo habet:
ut aīam suā ponat q̄s pro amicis
suis. Q̄modo eī poteāt filij deī aīaz
suā ponē p̄ nob. nisi carnē idueret.
vnde mori posset. Quisq; ergo vio
lat caritatē. qd' libet dicat lingua. vita

ip̄i negat. xp̄m ī carne venisse: et
 ip̄e est antiyp̄s. **Et vicistis eū iquit.**
Sed vnde vicistis. Nūq; liberi vir
tute arbitry. Nō utiq; Taceat pe
lagius: dicat ip̄e ioh̄es. Qm̄ maior
est qui ī nob est. q̄ qui ī mūdo. Docet
itaq; eos seruare hūilitatē. ne v̄ito
riā virib; suis tribuat: et arrogācia
supbie vincat. Docet iter aduersa
fiduciā spemq; habē vincēdi. memo
ria retinētēs. quia maior est d̄ns ad
p̄tegēdū. q̄ dyabolus ad pugnandū.
Ip̄i de mūdo s̄. ideo de mūdo loquūt:
et mūdos eos audit. Antiyp̄i id est.
heretici. et si nomē xp̄i iuocāt. si signo
xp̄i se notāt. ip̄i tamē de mūdo sūt.
id ē de illoz nūō qui mūdāna sapiūt.
qui īfima querūt. qui celestia igno
rant. Et ideo ip̄i de mūdo loquūt: vi
delict mūdane sapiētie. ratiōe xp̄iā
ne fidei aduertentes. dicēdo nō pos
se fieri ut filius sit p̄ri cōceterinis.
ut virgo itarta pariat. ut caro de
pulue resurgat immortalis. ut homo
de t̄ra editus māfione p̄cipiat in
celis. ut recēs natus puulus rea
tu p̄mī hoīs teneat astrictus:
nisi qui aqua baptismi renatus ī
xp̄o soluat. Et mūdos eos audit:
quia sp̄ualū corda ad mūdānos car
nalesq; sensus reuocare a fidei sim
plicitate nō valet. Sed t̄ catholicū
quicūq; audietes illā d̄ni sententiā
diligite inimicos v̄ros et b̄nfacite
h̄is qui oderūt vos. et orate p̄ p̄se
querib; t̄ calūmiantib; vos. Et iterū.
Si dimiseritis hoīb; p̄mī eoy. dimit
ter et vobis p̄i vester celestis delicta

v̄a. si at̄ nō dimiseritis hoib̄. nec p̄
 vestet̄ dimittet̄ vobis p̄m̄ v̄a. dicit̄
 se nullatenus suas iūrias suas pos-
 se dimittere iob̄as: h̄y nimirū de
 mūdo esse. et id̄o de mūdo loqui cō-
 vincūt. Et quia caritatis viscera
 nō habet. frustra fidei it̄merita m̄i-
 teria seruat̄. sed nec anti xpī noīe
 possit carē. qui xpī madacis probat̄
 aduersari. Nos ex deo sum̄. Qui
noūit deū. audit nos. Qui nō est
ex deo. nō audit nos. Carnalis eī
 homo. nō p̄cipit ea q̄ s̄t sp̄s dei. Scil-
 ticia eī est illi. Qui ergo nō vult
 audire p̄d̄ imitatores caritatis. p̄fecto
 iste deū nō nosse neq; ex deo esse
 cognoscit. quia caritatē qua er-
 ga hoīes deus exercuit: imitari
 neglexit. In hoc ḡgnoscim̄ sp̄m̄
veritatis et sp̄m̄ erroris. In hoc ni-
 mirū. quia qui audit nos: sp̄m̄
 habet veritatis. Qui nos nō au-
 dit. sp̄m̄ habet erroris. Et hoc dis-
 cretio est sp̄m̄. de qua supra mo-
 nuit dicens. Probate sp̄s si ex deo s̄t.
Sed videam̄ qd̄ monitū est.
quo illū audire debeat̄. Facit̄
simi. diligam̄ iūre: qm̄ caritas ex
deo est. Quidē comedauit caritatē.
 quia dixit. ex deo est. Plus est dictu-
 rus: int̄te audiam̄. Et oīs q̄ diligit.
ex deo natus est. et cognoscit deū.
Qui nō diligit. nō noūit deū. quia
deus caritas est. Qd̄ amplius dici
 potuit. Deus caritas est. Facere
 ergo contra caritatē: facē cōtra
 deū est. Nemo dicit̄ i hoīem peccō.
 quādo nō diligo fr̄m̄ meū: & facile

est peccō i hoīem. i deū solū nō peccō.
 Quomodo nō peccas i deū? quādo i cari-
 tate peccas. Deus caritas est. In hoc
 apparuit caritas dei nobis. qm̄ vni-
 genitū filiū suū misit deus i mūdū: vt
 viuam̄ p̄ eū. Quomodo ip̄e d̄ns ait.
Maiores hac dilectione nemo habet:
vt q̄ aiām suā ponat q̄s p̄ amicis
suīs. Et ibi p̄bata est dilectio xpī in
 nos: quia mortuus est p̄ nobis. Quia
 filiū suū vnicū misit mori p̄ nobis.
 Sic eī et ap̄ls paulus ait. Qui p̄rio
filiū suo nō pepercit: sed p̄ nobis oīb̄
tradidit illū. Quomodo etiā cū illo nō
 oīa donauit. Et i hoc est caritas. nō
quasi nos dilexerim̄ deū: sed qm̄
ip̄e p̄ior dilexit nos. Nō illū dilex-
 im̄ p̄ior: nā ad hoc nos dilexit. vt
 diligam̄ eū. V̄a q̄ppe hoīem p̄uenit
 vt diligat deū: qua dilectioe op̄etue-
 bona. Vnde psalmista. Deus meus
iq̄t. misericōdia eī p̄ueniet me. Et misit
filiū suū p̄iuationē p̄ pecc̄s n̄ris.
 Et hoc est maximū i nos diuine cari-
 tatis iudiciū. quia cū necdū ip̄i p̄ pecc̄s
 n̄ris petere nossem̄. misit ille filiū
 suū ad nos. qui nobis i se credētib̄
 vltimo veniā daret. nosq; ad pat̄e ne-
 glē societate vocaret. In quibusdam
 codicibus hic versiculus ita legit̄.
 Et misit filiū suū litatorē p̄ pecc̄s
 n̄ris. Litator at̄ sacrificator est. Sāc̄i-
 ficauit eī filius dei pro pecc̄s n̄ris. nō
 hostias pecūdū: sed seipm̄ offeredo.
 Vnde b̄tus paulus admonēs ait.
 Estote ergo imitatores dei sicut filij
 carissimi. et ambulare i dilectione
 sicut et xpc̄ dilexit nos: & tradidit

semetipsum pro nobis oblatione et hostia
 deo in odore suauitatis. Qui sententia
 deinit hoc ad hic quod iohannes exhortando
 subiicit. dicens. Carissimum si sic deus
dilexit nos; et nos debemus alterutrum
diligere. Quod autem sequitur. deum nemo vi-
dit unquam. maiore disputatioe indiget.
 cum dominus et hominibus mundo corde deum vide-
 do promittat. et de sanctis dicat. quod an-
 geli eorum in celis videant faciem patris. Hac
 autem sententiam et in euangelio suo ponit
 idem iohannes; ubi etiam quomodo deus vi-
~~deri~~ **deri** possit. consequenter adiungit
 dicens. Unigenitus filius qui est in sinu
 patris: ipse narravit. Quod beatus pater
 ambrosius ita exponit. Et ideo deum
 nemo vidit unquam. quia eam que in sinu
 patris deo habitat plenitudinem diuini-
 tatis nemo conspexit. nemo mente aut
 oculis apprehendit. Vidit eum ad utrumque re-
 ferendum est. Denique cum additur unige-
 nitus filius qui est in sinu patris ipse
 narravit: mentem magis quam oculorum
 visio declarat. Species eum videtur:
 virtus vero narrat. Illa oculis: hec
 mente comprehendit. Item beatus augustinus
 in libro de videndo deo. de eadem disputans
 questione. prout ipse narrat unigenito
 qui est in sinu patris narratione ineffabili
 creatura rationalis mundi et facta
 impletur dei visio ineffabili. quam nunc con-
 sequemur. cum equales facti fuerimus.
 quia sicut videtur ista visibilia. corpore
 sensibus nota. deum nemo vidit unquam
 quoniam si aliquando eo modo visus est. non si-
 cut iste nature videtur: sed voluntate
 visus est specie qua voluit appareat.
 latente natura atque in se incommutabiliter

permanere. Et ad modo quo videtur
 sicut est. nunc fortasse videtur a quibusdam
 angelis: a nobis autem tunc iam videbitur:
 cum eis facti fuerimus equales. Et post
 aliquanta exponens sententiam beati am-
 brosi. deum ipse nemo vidit unquam. vel
 in hac vita sicut ipse est. vel etiam in an-
 gelorum vita. sicut visibilia ista que
 corpore visioe cernuntur. quia unigeni-
 tus filius qui est in sinu patris ipse narra-
 uit. Unde non ad oculorum corpore. sed
 ad mentem visioe dictum est pertinere
 quod narrat. Item post multa. Ad eam vero
 visioe ipse qua videbimus eum sicut
 est. mundanda corda quomodo. Quia
 cum corpore consuetudine loquendi visibilia
 noverantur: propterea de invisibilis dicitur:
 ne corpus esse credatur. non quia cor-
 da mundi sue substantie gratulatione
 fraudabit. cum hec magna et summa
 merces deum colentibus et diligentibus
 promittatur: dicente ipso domino. quando cor-
 poralibus oculis visibiliter apparebit.
 et invisibile se concedendum mundis cordibus
 promittat. qui diligit me ipse diliget
 a patre meo. et diligam eum. et ostendam ei
 meipsum. Hec quippe natura eius equa-
 liter cum patre invisibilis: sicut equali-
 ter incorruptibilis est. Que continua-
 tim apostolus posuit dicens. Regi autem sanctorum
 invisibili. incorruptibili: divina sub-
 stantia qua posuit hominibus participatione
 commendas. Deus ergo res est invi-
 sibilis: neque oculo. sed mente querendus
 est. Sed quemadmodum si sole
 istum videre vellemus. oculum corpore pur-
 garemus. unde videri lux potest:
 volentes videre deum. oculum cordis quo

deus videri potest purgans, Beati
ei mudo corde: quoniam ipsi deum videbunt,
Verum quia haec visio in futuro spe-
ratur, quod agendum est nobis. dum ad-
huc constituti in corpore peregrinamus
a domino, quo solatio utendum. ubi diu-
na visioe necdum licet perfrui.
Si diligamus igitur invicem: deus in nobis
manet. Sed nemo puret hanc dilectio-
nem in qua deus manet abiecta et de-
sidiola quaedam consuetudine: primo non
mansuetudine, sed remissioe et negli-
gentia servari. Non est ista caritas:
sed languor. Sed si sit boni moris:
delectat, ferueat caritas, ad corrigē-
dum ad emendandum. Sed si sit boni mo-
ris: delectat. Si sit mali: emendat.
corrigat. Si ergo diligamus invicem
sincera et disciplinabili caritate,
deus in nobis manet, operibus quod
ipsi caritatis manifestatus, quibus
nondum visibiliter apparet. Et caritas
ei in nobis perfecta est. Quocirca autem
quomodo dicat perfectione divine cari-
tatis in mutua dilectione consistere, cum
dominus in euangelio pronunciet non esse mag-
num si diligamus eos qui nos diligunt,
nisi ad inimicos etiam de quibus hic penitus
tace videtur: eadem dilectio pertingat, nisi
si forte ipse quod inimicos fraternali amo-
ris utrumque diligere debeamus, videlicet ut
non semper inimici remaneant, sed respiciant
a dyaboli laqueis, nobisque germano
federe societur. Si diligamus igitur invicem
deus in nobis manet: et caritas eius in
nobis perfecta est. Incipite diligere: perficie-
ris. Cepisti diligere, cepit in te deus ha-
bitare: ut perfectius habitando, faciat

te perfectum. In hoc intelligimus quoniam in eo ma-
nemus, et ipse in nobis: quoniam de spiritu sancto dedit
nobis. Hoc ipsum quia de spiritu sancto dedit ti-
bi, unde cognoscis. Interroga viscera
tua si plena sunt caritate, habes spiritum
dei, paulo teste qui ait, quia caritas dei
diffusa est in cordibus nostris, per spiritum sanctum qui
datus est nobis. Et nos vidimus et tes-
tificamur, quoniam pater misit filium suum salua-
tores mundi. Nemo de salute desperet,
quia et si magni sunt morbi scelerum qui
deprimunt, oportet est medicus qui sal-
uet, tantum meminerit quod quia idem
filius dei qui venit mitis ut saluaret:
venturus est districtus ut iudicet.
Quicumque confessus fuerit, quoniam ihesus est fi-
lius dei, deus in eo manet, et ipse in deo,
perfectam cordis confessionem dicit, que nec
male suaderi hereticorum possit fraude
corrupti, nec persecutum perganorum tor-
mentis quassari, nec carnalium exemplis,
nec ipse fragilitatis seignicia tituba-
re. Sunt etiam qui etiam verbis negant
ihesum esse filium dei, quales multi fuisse
prodit: corpore tempore, quo haec se habebat
ioses. Sunt ite qui confitentur verbis, et
factis negant. Unde bene qui nunc
ait, quicumque confessus fuerit quoniam ihesus est filius
dei, deus in eo manet et ipse in deo, ipse
paulo superius dicit, si diligamus invicem
deus in nobis manet, istumque perfectum,
quia quicumque dilectione in fratres habet: ille
vere ihesum, dei filium esse testatur. Et nos
cognovimus et credimus caritati quam
habet deus in nobis, Cognovimus, quia
ihesus est filius dei: quia pater misit
eum salvatorem mundi, Et credimus car-
itati quam habet deus in nobis: quia

videlicet cū habet vnicū. noluit illū
 esse vnū: sed ut frēs habet. adopta-
 uit illi qui cū illo possideret vitā etnā.
Deus caritas est. Jā dixit illud supe-
rius: ecce iterū dicit. Amplius tibi
 nō potuit tibi caritas comedari: q̄ vt
 dicitur deus. forte munus dei cōcep-
 turus eras: nūq̄ et deū cōtepmis.
Et qui manet i caritate. i deo manet:
et deus i eo. Piusim i se habitant:
 qui cōtinet et qui cōtinetur. **Habitas**
 i deo: sed vt ḡtinearis. **Habitat i te**
 deus: sed vt cōtineat ne cadas. **Ha-**
 sic de ipā caritate apls ait. **Caritas nūq̄**
 cadit. **Quomodo cadit que cōtinetur**
 deus. Et i hoc p̄fā est caritas no-
biscū: vt fiduciā habeam i die iu-
dicij. **Quisq̄s fiduciā habet i die iu-**
 dicij: p̄fā est i eo caritas. **Qd est fi-**
 duciā habē i die iudicij. **Nō timere**
 ne veiat dies iudicij. **Sū ei primo**
 ad penitēdū se de male actis cōuer-
 terit. icipit timere die iudicij. ne
 videlicet apparete iudice: ipē dāpnet.
Processu vō bone cōuersationis auitus.
 dicit nō timē qd̄ timebat. sed potius
 optare vt veiat ille desideratus ius-
 tis gētibus: sperās se cū scīs merito
 bone actiois esse coronandū. **Vnde**
 at fiduciā i die iudicij habē possum:
 plenius r̄bēdo manifestat. **Quia**
sicut ille est: et nos sum i hoc mūdo.
Nūq̄ vō potest esse homo sicut deus.
Sed meminisse oportet. qd̄ et supra
 dictū est. qd̄ nō semp ad equalitatē
 dicitur sicut: sed dicitur ad quādā simi-
 litudinē. **Quomodo ei dicit. sicut**
 aures habeo: ita habet et ymago.

Nūq̄ oīno sic. Sed tamē dicit. sicut.
Si ergo facti sum i ad ymaginē dei
 quare nō sicut deus sum. **Nō ad**
 equalitatē: sed pro nō modo. **Inde**
 ergo nobis datur fiducia i die iudicij.
 quia sicut ille est et nos sum i mūdo.
 cuius ille exēplū nobis cotidie p̄ebet
 de celo. **De qua saluator i euāgelio.**
Diligite iqt̄ inimicos vros. et orate
 p̄ p̄sequētibz vos. vt sitis filij p̄is
 vri qui i celis est. qui solē suū oziri fa-
 cit sup bonos et malos. et pluit sup
 iustos et iustos. **Timor nō est i cari-**
tate. In tali videlicet caritate. que
 ad imitationē diuine bonitatis etiā
 inimicis bene facere et hos dilige nouit.
Sed p̄fā caritas foras mittit timorē
Illū scilicet timorē de quo dicit: iuā
 sapiētie. timor dñi. quo timet q̄sq̄
 icipies opa iusticie. ne veiat districtus
 iudex. et se minus castigatū iueiens
 dāpnet. illa caritas foras pellit.
 que pro merito iusticie. fiduciā ha-
 bet i die iudicij. **Sed et presentū**
 aduersitatū timorē p̄fā caritas eicit
 ex aīo: quā habē querebat qui dñō
 supplicās ait. **I timore timidi eripe**
 aīam meā. **Quā habebat qui dixit.**
Qs nos separabit a caritate dei.
Tribulatio an angustia. an p̄secutio.
 an fames. an nuditas. an pericu-
 lū. an gladius. et cetera. **Quia ti-**
mor penā habet. Torquet cor cō-
 sciētia peccōz. **Flondū facta est iust-**
 iustificatio. **Ideo i psalmo de ipā**
p̄fectioē iusticie. cōuertisti iqt̄ plac-
 tū meū i gaudū michi. cōscidisti

ut careret tibi gl'a mea et no' copu'gar.
 id est. no' sit qd' stimulet consciencia mea.
Stimulat timor. sed noli timere. In-
 trat caritas, que sanat. qd' vulneat
 timor. Qui at' timet: no' est p'fectus
i caritate. Quia nimiru' timor pe-
 na' habet. quomodo sectio medici pe-
 na' habet. quauis sicut sectione me-
 dici salus optata: ita timore caritas
 desiderata s'sequat'. **Nec putari**
debet hys b'ci iohannis sermonibus
esse contraria qd' psalmista dicit.
Timor d'ni scus p'manes i scdm scdm.
Duo naq' s't timores. Vnus quo ti-
 met hoies deū ne m'rtat' i gehēna:
 ip'e est timor ille qui i'troducit cari-
 tate. sed sic v'it ut exeat. Si ei ad-
 huc p'pter penas times deū: nodū
 amas que sic times. **No' bona de-**
sideras: sed mala times. Sed ex
 eo qd' mala times. corrigiste: et
 incipis bona desiderare. **Si bona**
desiderare ceperis. erit i te timor
 scus ille. scilicet. ne bona ip'a amit-
 tas. ne m'rtaris i gehēna: sed ne
 te deserat p'fentia d'ni. que am-
 plecteris. quo i c'etnu' frui desideras.
Nos ergo diligam' deū: qm' deus
p'ior dilexit nos. **Ma' unde dilige-**
rem'? nisi ip'e p'ior dilexisset nos?
Hic etem ip'e i eu'gelio dicit. No'
 vos me elegistis. sed ego elegi vos.
Ita at' p'f'ri erim' i caritate. si que ad-
 modū nullius alterius nisi salu-
 tis me' gratia. p'ior nos ip'e dilexit:
 ita eū nos q' nullius rei. nisi sui
 fatū amoris dilexerim' obrentu.
Verū sūt qui verbotenus deū di-

ligunt: cosulte subiungitur. **Siquis dixe-**
rit qm' diligo deū. et frēm suū odierit:
mōday est. **Unde probas quia me-**
day est. **Audi.** **Qui ei no' diligit fra-**
trē suū que videt: deū que no' videt
quomodo potest diligere. **Quo ergo?**
Qui diligit frēm suū. diligit deū.
Necesse est ut diligat deū: ut diligat
ipam dilectionē. **Deus at' dilectio est.**
Et neq's aude't dice. et qd' obstat dilige
deū etiā si no' diligo frēm: ut s'bdidit.
Et hoc mādatū habem' a deo: ut q'
diligat deū. diligat & frātē suū.
Quomodo ei diligis eū? cui' odisti
mādatū. **Q'is est qui dicit. diligo ipe-**
ritore? sed odi leges ei'. **No' ita ve-**
rus de' amator. **Sed vide i qe qm' mā-**
data tua dilexi d'ne: et ideo q'fident'
adiungit. i tua misericordia viuifica-
me. **Q'is qui credit qm' ihc est xpc:** **Caplm q'ntū,**
ex deo natus est. **Quis est qui cre-**
dit. quia xpc ihesus est xpc. **Nemo**
h'eticoy. nemo scismaticoy dicit: et nos
credim'. quia ihc est xpc. **Ma' et deo-**
nes credit' et contemiscunt. et con-
fitēt' sicut i eu'gelio credim': & sci-
ebat ipm esse xpm. **Sed quia dilec-**
tionē & opa veritatis no' habent:
ex deo no' s't. **Et ois qui diligit eū**
qui genuit: diligit eū qui natus est
ex eo. **Hūa arte p'dicationis beaty**
iohes ad dilectionē pximi nos acce-
de curauit. p'imo q'mcozās. quia
ois qui p'f're credit ex deo natus est.
deinde t'linuās quia iustū sūt. ut q'
deū diligit. diligat etiā eū qui ex deo
natus est. **Siquis ei t'ate traditatis**
est. ut ho'em quia homo est. qz secu'

eandē t̄ t̄m peregrinationē habet
 amare neglexit. admonēdus est vt
 saltē ob id illā amet. qui ex deo na-
 tus est. quia p̄iceps secū diuine
 gracie factus est. quia eadē secū vi-
 te celestis premia expectat. Que q̄dē
exhortatio specialiter ad illos ptinet:
 qui nō solū huāno cōsortio nature.
 sed fidei p̄fessioe fr̄es s̄ nobis effecti.
 Verū qz nōnulli s̄ qui p̄imos di-
 ligūt. sed p̄ter cōsanguinitatē. vel
 p̄ter aliqd̄ comodū t̄pale: recte scūs
 euāgelista. quis sit verus proximi
 amator s̄bdēdo manifestat. In hoc
ignouim⁹ qm̄ diligim⁹ natos dei.
cū deū diligim⁹: et mandata eius fa-
ciam⁹. Ille ergo solus recte p̄ximū di-
 lige probatur. qui etiā conditoris
 amore flagrare cognoscit. Et ne
 q̄s seipm̄ de conditoris amore fallēt
 verbatenus se amare cōfiteōdo. be-
 ne cū dixisset. t̄ hoc cognoscim⁹ qm̄
 cū deū diligim⁹: diligim⁹ natos dei.
 addidit. et mādata ei⁹ faciam⁹.
Hec at̄ caritas dei: vt mādata ei⁹
custodiam⁹. Hoc et ip̄e dñs dicit.
 Siquis diligit me sermonē meū
 seruabit. Probatio ei⁹ dilectiois: ex-
 hibitio est opis. Vere ei⁹ diligim⁹:
 si ad mandata ei⁹ a m̄is nos volū-
 tatibus coartam⁹. Nā qui adhuc
 p̄ illūcā desideria profluūt: p̄frō
 deū nō amat: quia ei⁹ t̄ sua volūta-
 te nō contradicit. Et mandata ei⁹
grauia nō s̄t. Et ip̄e dicit. Iugū meū
suauē est: et onus meū leuē. Neqz
 h̄ys vel dñi vel beī iohānis v̄bis
 debet videri aduersū qd̄ z ip̄e dñs

alibi dicit. q̄ angusta porta et arcta
 via est que ducit ad vitā. et p̄ph̄a
 ad eū. p̄ter v̄ba ist̄ labioy tuozū.
 ego custodiū vias duras. Et apl̄s.
 Quia p̄ multis t̄bulatioēs oportet
 nos intrare t̄ regnū dei. Que enī
 natura sui dura sūt et aspera: spes
 celestiu⁹ premioy. et amor x̄pi fa-
 cit esse leuia. Durū nāqz est p̄secu-
 tioēs pari p̄ter iusticiā: sed hoc facit
 suauē qd̄ ip̄oy qui sic patiūt̄. est
 regnū celoꝝ. Vnde bene s̄bdicitur.
Qm̄ om̄e qd̄ natū est ex deo v̄cīt
mūdū. Ideo nāqz mādata diuina
 nō sūt graua. quia oēs qui vera
 dilectioe h̄ys mancipat̄. et aduer-
 sa mūdi hui⁹ et blandimēta. pari-
 mēte cōtēpnūt. ip̄am q̄ mortē ve-
 lut ingressū patrie celestis amātes.
 Et neqz sua virtute. mūdi vel luxus
 vel labores se superare posse cō-
 fideret: cōsulte s̄būgit. Hec est vic-
torīa que vincit mūdū fides nr̄a.
 Illa minimū fides que p̄ dilectio-
 nē opatur. illa fides qua ei⁹ hu-
 militer auxiliū flagim⁹ qui ait.
 In mūdo pressurā habebitis: sed
 q̄fide. ego v̄cī mūdū. Quis est
qui vincit mūdū. nisi qui credit
qm̄ ih̄c est filius dei. Vincit mū-
 dū qui ih̄m esse filiū dei credens.
 digna eidē fidei iūgit. opa. Sed
 nūqd̄ sola diuinitatis ei⁹ fides et
 q̄fessio valet ad salutē sufficere.
Vide sequētia. Hic est qui v̄cīt
p̄ aquā et sanguinē ih̄esus x̄pi.
 Qui ergo erat eternus dei filius.
 factus est homo t̄ t̄pe: vt qui nos

p diuinitatis sue potētia creauit:
 rat: p humanitatis sue potētia
 infirmitate recrearet. Qui vōt
p aqua et sanguine. Aqua vide
 licet lauachri: et sanguine sue pas
 siois. Nō i aqua solū: sed i aqua
 et sanguine. Nō solū baptizari ppter
 nostrā ablutionē dignatus est. vt
 nobis tradit baptismi sacramētū
 psecraret et traderet. vērū etiā san
 guine suū dedit p nobis. sua nos
 passioē redemit: cuius sacramētis
 semp refecti nutritur ad salutē.
Et spc est qui testificat: qm xpc
 est veritas. Baptizato i iordane
 dno descendit spc scus i specie colū
 be sup eū: testimoniū illi phibēs quia
 veritas est. host est vere filius dei.
 verus mediator di & homī. verus
 huāni generis redeptor ac recon
 ciliator. vere ipē mūdus ab omī
 labe pcti. vere sufficiens tollē pctā
 mūdi. Qd etiā ipē baptista viso e
 iusdē spc aduētū itelligēs ait. Q
 me misit baptizare in aqua. ille
 dixit michi. Sup quē vidētis spiritū
descēdētē & manētē sup eū: hic est
 qui baptizat i spū scō. Et ego vidi
 et testimoniū: quia hic est filius
 dei. Quia ergo spc ihm xpm esse
 veritate testatur. ipē veritate cog
 noiat. baptista illū veritate predi
 cat. filius tonitruū euāgelizat: ta
 ceat blasphemū. qui hūc fantasma
 esse dogmatizat. Pereat de tēra me
 moria eoz: qui eū vel deū vel hoīez
 esse verū denegāt. Quia tres sūt
qui testimoniū dant i tēra: spiritus

agua et sanguis. Et tres sūt qui testi
 moniū dant i tēra: spc aqua. et sanguis.
 Spc dedit testimoniū. qm ihesus est
 veritas: quādo sup baptizatiū descē
 dit. Si em̄ verus filius dei non esset:
 nequaq̄ i eū tanta manifestatiōe spc
 scūs vēret. Aqua etiā et sanguis ded
 re testi. niū. qm ihc est veritas: quā
 do de latere eius i cruce mortuū ma
 narūt. Qd nullatenus fieri posset:
 si verū carnis naturā nō habēt. Sed
 et hoc qd ante passionē cū oraret. factū
 est sudor ei sicut sanguis gutte decur
 rētis i tēra: vērū carnis assupte testi
 moniū dant. Nec reticēdū qd i hoc qd san
 guis et aqua testimoniū illi dederūt.
 qd de latere mortuū viuaciter efflux
 erūt. qd erat contra naturā cozpoz.
 patq̄ ob id mysterijs aptū. et testimo
 niū veritatis erat congruū videlicet
 i sinuās. quia et ipm dñi corpus me
 lius post mortē esset victurū. resusci
 turū i glā: et ipā mors illi nobis vi
 tā donaret. Hoc qd qd sudor ei i istar
 gutturū sanguis decurrebat i tēra. testi
 moniū phibebat illi sacrosco mysterio:
 qd ecclām totā p orbē suo sanguine la
 uaret. Tres sūt ergo qui testimoniū p
 hibēt veritati: Et hī tres vnū sūt.
 Indiuidua nāq̄ hec manēt. nichilq̄
 eoz a sui conexione seūgitur. quia
 nec sine vera diuinitate huānitas.
 nec sine vera credēda est humanita
 te diuinitas. Sed et i nobis hec vnū
 sūt: nō nature substantia sed eiusdem
 opatiōe mysterij. Nā sicut beūs amb
 sius ait. spc mētē renouat. aqua p
 ficat ad lauachriū: sanguis spectat


ad p̄cū. Sp̄s at̄ nos p̄ adoptionē
 filios dei facit: sacri fontis vnda
 nos abluūt. sanguis dñi nos redemit.
 Alterū ē iuibile. alterū uisibile
 testimoniū: sacramēto gsequit̄ spi-
 rituali. Si testimoniū hoīm acci-
pim⁹: testimoniū dei maius. Qm̄
 hoc est testimoniū dei qd̄ maius est:
quia testificatus est de filio suo. Mag-
 nū est testimoniū dauid hoīs. qd̄ p̄-
 hibet de filio dei dicens. Dixit dñs dño
 meo: sede a dextris meis. Et ex p̄so-
 na filij. Dñs dixit ad me. filij meus
 es tu. Itē ex p̄sona p̄is loquētis de
 filio. Ip̄e uocabit me. p̄r meus es
 tu. deus meus es tu. filius meus de⁹
et tu et susceptor salutis mee. P̄r
 meus: quia ego filij dei. Deus me⁹:
 quia ego homo. Susceptor salutis
mee: q̄ ego passurus et a morte
saluādus sū. Et ego p̄mogenitū
 iqt̄ ponā illū: excelsū p̄ regibus t̄re.
 Magnū hoc testimoniū. uerax. et
 oī acceptioē dignū hoc testimoniū
 de filio dei: sed multo maius est testi-
 moniū dei. quia testificatus est de
 filio suo. ip̄e cū de celo alloquēs illū
 ait. Tu es filius meus dilectus: i te
 placuit michi. Magnū est testimo-
 niū p̄cū-soris. qd̄ de filio p̄hibēs ait.
 Ego baptizauī uos aqua: ille uēo
 baptizabit uos iḡne sp̄u s̄c̄o. Maius
 est testimoniū p̄is: quo sp̄m s̄c̄m
 i eū quo semp̄ erat plenus etiā uis-
 sibiliter misit. Qui credit i filio dei:
habet testimoniū dei i se. Qui ita
 credit i filio dei. ut exerceat op̄an-
 do qd̄ credit: habet testimoniū dei

i se. Illud utiq̄. quia ip̄e q̄ i filioꝝ
 dei numero iure cōputet̄. ip̄so
 unico dei filio sic suis fidelibus
 pollicēte. Siḡs michi m̄strauit:
honorificabit eū p̄r meus. Qd̄
 si dei testimoniū habē merueris.
 si deū testē tue fidei itēmerate pos-
 sederis: qd̄ te hoīm ifamia. qd̄ enā
 p̄secutio ledit. Si eī deus p̄ nobis?
 q̄s contra nos. Qui nō credit i
filio dei. mēdace facit eū: qm̄ non
credit i testimoniū qd̄ testificatus
est deus de filio suo. Frustra iudei
 frustra hētiā p̄rēm se credē & ve-
 nerari putāt. q̄ dū xp̄m ḡtēpnūt:
 et eī credē reuēūt. Qui eī nō ho-
 norificat filiū: nō honorificat pa-
 trē qui misit illū. Et qui nō cre-
 dit filio qui ait. ~~p̄r~~ ego & p̄r unū
 sum⁹. et it̄rogante caypha ac di-
 cētē. tu es xp̄r filij dei benedicti.
 respōdit. ego sū. sed eū uel nō esse
 xp̄m. uel nō esse filiū dei. uel esse
 dissimilē patri ~~et~~ contēdūt. i testi-
 monio qd̄ testificatus est de filio
 suo: i illo uidelicet qd̄ et supra me
 minim⁹. tu es filius meus dilectus
 i te cōplacuit michi. sed & i illo qd̄
 eī iminēte hora passiois p̄hibuit.
 dū orante illo & dicētē. p̄r saluifica
 me ex hac hora. sed p̄tēā uerū
 i hora hac. pater clarifica nomē
 tuū. respondit. etiā turba audietē
 de celo. et clarificauit & iterū clari-
 ficabo. uerū se deū p̄rēm esse signi-
 ficās i celis. illi⁹ qui et uerus homo
 eāt passurus i t̄ra. Et hoc est testi-
moniū. qm̄ uita et̄nā dedit nob̄

deus. **D**edit nobis iqt̄ vitā etnā,
 et ip̄e qui loquit̄ adhuc vitā tēpo-
 rale et mortis obnoxia agebat in
 carne. **S**ed ita dedit nob̄ vitā etnā.
 sicut dedit nob̄ p̄tate filios dei
 fieri. credentib̄ i noie ei. **U**t etiā
 scias datā tibi esse a deo. potestate
 habē vitā etnā: audi p̄phetā. **Q**uis
 est homo qui vult vitā? et cupit vidē
 dies bonos? **C**ohibe linguā tuā a ma-
 lo. et labia tua ne loquāt̄
 dolum. **E**t cetera vsq̄ ad fi-
 nē psalmi. **D**edit ergo nob̄ vitā
 etnā. sed adhuc i tra peregrinati-
 bus i spe: quā daturus est i celis
 ad se p̄uenientib̄ i re. **E**t hec est vi-
 ta i filio eius. **I**n fide saluet̄ et cōfes-
 sione nois. i p̄ceptioe sacramētoꝝ:
 i obseruatiā mādatoꝝ eius. **H**ic
 et ip̄e ait. **N**emo venit ad p̄m. ni-
 si p̄ me. **E**t petrus de illo. **N**ecq̄ ei
 est nomē aliud sub celo datū hoib̄.
 i quo oporteat nos saluos fieri. **Q**ui
 habet filiū. habet vitā: qui nō ha-
 bet filiū dei. vitā nō habet. **N**e parū
 dicē videret̄ vitā esse i filio: addit
 ip̄m filiū esse vitā. **Q**uod ibidē q̄ fi-
 lius p̄m glouificas ostendit. vbi
 ait. **S**icut ei pater habet vitā i se-
 metip̄o: sic dedit et filio vitā habē
 i semetip̄o. **Q**ualiter at̄ eadē vitā
 que filio est et p̄i cois etiā creden-
 tibus illustret. idem filius alibi ad
 p̄m oras insinuat. **S**icut dedisti
 iqt̄ ei potestate ois carnis. vt omē
 qd̄ dedisti ei. det eis vitā etnā. **H**ec est
 autē vitā etnā. vt cognoscat̄ te solū
 verū deū: et que misisti ih̄m xpm̄.

Hec scribo vobis. vt sciatis. qm̄ vitā ha-
 bebitis etnā: qui creditis i noie filij
 eius. **U**t sciatis iqt̄. et vt certi sitis fu-
 ture v̄e beatitudinis qui ac-
 ditis i xpm̄. vt nō seducamini p̄ fraude
 eoz qui ih̄m esse filiū dei negat. et ideo
 nihil eis p̄futurū asseuerat. qui i noie
 eius crediderūt. **E**t mira h̄ericoꝝ vesā-
 nia. qui toties p̄ totā hac eplam̄ apel-
 lato dei filio. ip̄i contra. nō filiū. sed crea-
 turā dei. xpm̄ esse cōfirmēt. **Q**uod nūq̄
 profus legūt: nisi dū huānitatis illi
 mētio. **E**t hec est fiducia quā habem̄.
 a deo: quia qd̄cuq̄ petierim̄ scdm̄ volū-
 tate ei. audit nos. **M**agnā nob̄s fidu-
 ciā prebet sperandi a dnō bona celestia.
 q̄ etiā i hac vitā i euāgelio ip̄e credenti-
 bus p̄mittit. dico vob̄ iquies. oia q̄cuq̄
 orātes petitis. credite. quia accipie-
 tis. et fiet vob̄. **N**otandū at̄ qd̄ ita o-
 rātes exaudimur a dnō: si ea que ip̄e
 iussit petim̄. **D**icit at̄ ip̄e. **P**rimū
 q̄rite regnū dei. et iusticiā. **V**nde bene
 ioh̄es cū dixisset qd̄cuq̄ petierim̄ exau-
 di nos: it̄ posuit scdm̄ volūtatē ei.
Ergo sup̄ hys tantū plenā nos et idu-
 bitalitē iussit exauditiōis habē fiduciā.
 que nō nr̄is cōmodis et solacijs tēpo-
 talibus. sed dñi congruat volūtatē.
Quod etiā i orōne dñica i ferre p̄cipi-
 m̄. **F**iat volūtas tua: scilicet non
 nr̄a. **S**i ei et illud apli recordemur.
 qm̄ q̄qd̄ orem̄ sicut oportet nescim̄.
 itelligim̄ nos nūq̄ saluti nr̄e contra-
 ria postulare: et cōmodissime nob̄s ab
 eo qui utilitatē nr̄am rectius q̄ nos ituet̄.
 ea que poscim̄ deegari. **Q**uod ip̄i q̄
 gentiū ingro non dubiū est accidisse.

Et scimus quoniam audit nos quicquid petierimus
 ab eo. Scimus quoniam habemus petitiones
 quas postulamus ab eo. Multipliciter
 eadem que premissimus tentamus: ut nos
 ad orandum viuacius excitet. Sed
 manet adiectio quam posuit: ut se-
 cundum voluntatem petamus non condito-
 ris. Quod libenter potest accipi. ut sci-
 licet et ea quae ipse vult rogemus: et ta-
 les ipsi quales nos ipse desiderat ad
 orandum veniamus. quod est habere fidem quae
 per dilectionem operatur. et ante omnia me-
 minisse illius euangelici mandati. et cum
 stabitis ad orandum. dimittite siquid habe-
 tis aduersum aliquem. ut et patet vestret
 qui in celis est dimittat vobis peccata vestra.
Qui scit fratrem suum peccare non ad mor-
tem: peccat et dabitur ei vita peccanti.
non ad mortem. Hec et eiusmodi secundum
 voluntatem domini petuntur: que ad firmiter
 dilectionis officium spectant. Loquitur
 autem de quotidianis leuibusque peccatis
 que sicut difficile vitantur: sic etiam
 facile curantur. Sed quo ordine hec al-
 terutrum petitio sit celebranda per patris:
 iacobus insinuat apercius dicens. Con-
 fitemini alterutrum peccata vestra: et orate
 pro invicem ut saluemini. Si igitur dicto vel
 cogitatu. vel obliuione vel ignorantia
 forte deliquisti: vade ad fratrem: con-
 fitebre illi: postula interuentionem. Si ipse
 sue fragilitatis conscius te pure confi-
 tendo fecerit: et tu eius errata pie inter-
 cedendo dilue. Sed hec de leuioribus
 dicta sunt peccatis. Porro si grauius quod
 admisisti: idcirco presbiteros ecclesie:
 et ad illorum examen castigare. Est
 peccatum ad mortem: non per illo dico ut roget

quis. Magna hic questio nascitur: quare
 apte ostendit beatus iohannes esse quosdam
 fratres per quibus orare non nobis preci-
 pitur: cum dominus etiam per persecutoribus
 nostris orare nos iubeat. Que non
 aliter solui potest. nisi fateamur
 esse aliqua peccata in fratribus. que in
 minorum persecutione grauiora sunt.
 Peccatum ergo fratris ad mortem est. cum
 post agnitionem dei. quae per gratiam
 domini nostri ihesu christi  data est
 quisque oppugnat fratrem in
 fraternitate: et aduersus ipsam gratiam qua
 reconciliatus est deo. invidetie faci-
 lus agitur. Peccatum non ad mortem
 est. si quis quod non amore et a fratre
 alienauerit: sed officina fraterni-
 tatis debita per aliquam infirmitatem
 animi non exhibuerit. Quapropter
 et dominus in cruce ait. Pater ignosce illi:
 quia nesciuit quod faciebat. Nondum enim
 gratie sancti spiritus participes facti: societate
 sancte fraternitatis iuerant. Et beatus
 stephanus orat pro eis a quibus lapidatur:
 quia nondum christo crediderant: neque
 aduersus illam communem gratiam dimica-
 bant. Et apostolus paulus propterea credo
 non orat pro alexandro. quia iam fra-
 ter erat: et ad mortem. id est invidetia
 fraternitatem oppugnando peccauerat.
 Pro hijs autem qui non abrupuerant
 amore. sed timore succubuerant
 orat. ut eis ignoscat. Sic et dicit.
 Alexander enirius multa mala
 michi ostendit: reddat illi dominus secundum
 opera eius. Que et deum: valde ei
 restitit meis sermonibus. Deinde
 subiungit. pro quibus orat. ita dices.

In p̄ma mea defensioe. nemo michi
 affuit: sed oēs me deliquerūt. **Nō**
 illis ip̄utet̄. **Potest** at̄ p̄c̄m vsq; ad
 mortē accipi pro quo rogare que
 p̄ia vetat: quia scilicet p̄c̄m qd'
 i hac vita nō corrigit̄: ei; veniā
 frustra post mortē postulatur. **De**
 v̄u. sequētia si sequētia diligenter
 inspicim; magis superior sensus
 hui; lectiois tenori congruē videt̄.
Nā s̄bdicit̄. **Dis** iūquitas p̄c̄m est.
 et est p̄c̄m ad mortē. **Tanta** est iq̄
 diuersitas p̄c̄oꝝ. vt et omē qd' ab
 eq̄tatis ratioe discrepat. iter p̄c̄a nū
 meret̄: q̄uis mīma p̄c̄a iustis sue
 iusticie meritū nequaq; auferre vl'
 minuere possint: illa dūtaxat. sine
 q̄b; hāc vitam trāsire nullatenus pos
 sūt valet. Et itē quedā p̄c̄a t̄c̄ū
 ab omī iusticie sorte discordet. tā
 ta iūquitate patrent̄: vt absq; vlla
 d̄traditioe factore suū nisi corrigat̄
 et nā mergat̄ i penā. **De** qualibus
 scriptū est. **Nā** que permouēt ipsa
 moriet̄. **Qua** b̄ri ioh̄is sententia
 manifeste repudiāt̄ iēpta stopcoꝝ
 disputatio. qui dicē auli s̄. contra
 oēm genēis huāni sensū. et affirma
 re. q; oīa p̄c̄a sunt paria. dicētes
 nichil distare. vtrū hoīem q̄s fura
 tus sit. aut bouē. aut gallinā: quia
 nō aīal crimē sed anīm; fecerit.
Q̄s iouinianus secutus est h̄eticus.
 astrues nullā nuptiarū et virgi
 nitatis esse distantia. nō abstinē
 tes i aliquo retributiois priuilegio
 simpliciter epulantibus esse p̄ferē
 dos. **Des** itaq; qd' ip̄ie cōmittit̄

vel cogitat̄: ad p̄c̄m est referendū.
Sed s̄ p̄c̄a quedā ad mortē: de qua
 libus dicit apl̄s. qm̄ qui talia agūt.
 regnū dei nō consequēt̄. **Scimus** qm̄
 oīs qui natus est ex deo. nō peccat;
 p̄c̄m videlicet vsq; ad mortē. **Qd'** et
 de omī crimine capitali. et de illo spe
 cialiter potest itelligi. quo violatur
 fraternitas: sicut et supra exposuim;
Sed et p̄c̄m ad mortē. p̄c̄m vsq; ad
 t̄pa mortis protractū dixim; recte
 posse itelligi: qd' oīs qui natus est ex
 deo nō peccat. **Deniq;** dauid rex. mor
 tale crimē admisit. **Q̄s** eī nesciat
 adulteriū et homicidiū. mortē mere
 ri p̄petuā. **Sed** tamē dauid quia ex
 deo natus est. quia ad filioꝝ dei p̄
 tinebat societate nō peccauit vsq;
 ad mortē: quia sui reatus veniā
 moy p̄cedo p̄meruit. **Sed** genē
 tio dei conseruat eū: et malignus nō
 tangit eū. **Gratia** dei qua renati s̄
 fideles conseruat eos. qui scdm̄ ip̄osi
 tū vocati s̄ s̄c̄i. ne p̄c̄m ad mortē
 cōmittat. et si i q̄buslibet p̄ huāna
 fragilitate deliquerūt. ne ab hoste ma
 ligno possint tangi defendit. **Item**
 dicēdū tam diu nos i generatione
 dei p̄manē. q̄diu nō peccauerim;. **Ymo**
 qui i genēatioe dei p̄seuerant
 peccare nō possūt: neq; a maligno
 contingi. **Que** eī cōitatio luci ad tene
 bras: xp̄o ad belial. **Quomodo** iq̄
 dies et nox miserī nequeūt.
 sic iusticia et iūctus. p̄c̄m et opa
 bona opa. xp̄i et anti xp̄i: ma
 lignus et genēatio dei. **Scimus** qm̄
 ex deo nati sum;: et mūdus totus

i maligno est positus. **N**os ex deo sumus:
 si eius grā et bap̄tismo regenerati
 p̄ fidē. et ut i fide p̄durem̄ seruati.
Mundi amatores maligno s̄ hosti s̄
 iecti: vel nūq̄ regeneratiōis vnda
 ab ei⁹ soluti dominio. vel post grām
 regeneratiōis denuo peccando ad eius
 dominū redacti. **N**ec solū mundi ama
 tores. sed et illi qui recēs editi. necdū
 dinoscētia boni habēt et mali p̄ter
 reatū p̄me p̄uaricatiōis ad regnū
 p̄tinet maligni hostis. nisi p̄ grā
 benigni q̄ditōis eruat̄ de p̄tate tene
 brarū: et trāfferat̄ i regnū filij cla
 ritatis illi⁹. **V**nde nō ait simpliciter
 mūdū i maligno positū. sed cū addi
 tamēto. et mūdus iqt̄ totus i malig
 no positus est. **N**ā sicut ait ambro
 sius. oēs hoies s̄ p̄tō nascimur: q̄
 ip̄e ortus i vicio est. **E**t frustra nūq̄
 pelagius affirmare. q̄ puuli recēs
 editi. nō opus habēt grā bap̄tismatis
 renasci. quia tā mūdū nascat̄ ab oī
 sordē p̄tī. q̄ fuit mūdus i paradiso cō
 ditus adā. nullā scilicet ex illo trahē
 tes originalis maculā culpe. i nulla
 existētes rei. donec p̄a sponte pecca
 re icipiāt. **S**ed nos omittis antixp̄oy
 veneris que p̄ totā hāc eplām ille
 qui de pectore dñi fonte vite pota
 tus est. dāpnat. et de ecclā pellit. au
 diamus i clausula verbū bonū salu
 tis. qd' nobis eructuat: atēdamus
 opa sumi regis que dicit. **S**eq̄t̄
Et scimus qm̄ filius dei venit.
 et dedit nobis sensū: ut cognos
 cam⁹ deū verū. et sum⁹ i vero filio ei⁹
Qd ei aptius hys verbis. qd' dulcius.

qd' aduersus oēs hēses fortius potuit
 dici. **F**ps est verus dei filius: p̄
 xp̄i ih̄u dñi nr̄i verus est deus. **V**erū
 filius dei sempiternus tēporaliter
 i mūdū qui erat i mūdō: p̄ que fr̄us
 est mūdus. **N**eq̄ aliā ob causā venit.
 nisi nr̄e salutis. hoc est. ut daret no
 bis sensū cognoscē verū deū. **N**emo
 eī sine diuina cognitiōe ad vitā ven
 te. nemo deū cognoscē. nisi xp̄o donā
 te potēat. sicut et ip̄e dicit. **E**t nemo
 nouit filiū nisi pater. neq̄ p̄m̄ qe
 nouit nisi filius: et cui voluerit filij
 reuelare. **S**ubauditur. et p̄r̄ filiū.
Verūq̄ eī filius reuelat. qui i carne
~~visibilis apparere~~ visibilis apparēs.
 diuinitatis archana p̄ euāgeliū suū
 mūdō patefere dignatus est. **H**ic
 est verus deus: et vita eterna. **V**e
 rū dixerat esse filiū. verū deū hūc
 esse multoties repetit: hūc vitā dixit
 esse et̄nā. **N**ō utiq̄ sicut nob' vitā
 p̄mittit: et̄nā. que sic ex tpe nos sus
 cipiat. ut nūq̄ nobis finē beate vi
 uēdi reponat. sed filius vitā sine
 iūio t̄pis semp manēs sine termi
 no. sine mēsurā. **F**ilioli custodite
 vos a simulachris. **Q**ui verū deū
 agnoscitis i quo vitā habetis et̄nā.
 custodite vos a doct̄nis hēticorū.
 que p̄petuā ducūt ad mortē. quia
 more illoꝝ qui simulachra p̄ deo fa
 ciūt glām incorruptibilis dei prauis
 dogmatibus i similitudinē corrupti
 bilium rerū imutāt. **C**ustodite vos
 et a philargiā: que est simulach
 rū seruitus. **O**bseruate nequas
 mūdū illecebras. qd' itōris amori⁹

preponatis. **N**am et hoc iter simula-
 chra reputat: quatinus solius veri-
 tatis cura studiumque habentes. in huius
 visioe mercedem sine fine letari.
 Myndus ei transibit et concupiscentia eius:
 qui autem fuerit voluntate domini manet in
 eternum. **E**xplicat epistola prima beati iohannis
 apostoli. **I**ncipit epistola eiusdem secunda. cum tractat
 de veritate huiusmodi presbiteri super eadem.

Senior. electe domine. et nati-
 vis eius: quos ego diligo
 in veritate. **Q**uidam hanc
 et sequente epistolam dicunt
 non esse iohannis apostoli. sed
 cuiusdam presbiteri iohannis. cuius
 sepulchrum usque hodie monstratur in
 epheso: cuius etiam papias auditor
 apostolorum et hieronimus episcopus in opusculis
 suis sepe meminit. **S**ed nunc gene-
 ralis ecclesie consuetudo habet. quod has
 et sequentes epistolas iohannes apostolus composuit. quia
 revera multam verborum et fidei simili-
 tudinem cum prima eius epistola ostendunt:
 et simili zelo detestantur hereticos.
Senior autem se dicit iohannes. vel quia in
 puertus erat etate. quando has scripsit
 epistolas. vel quia nomen senioris id est
 presbiteri etiam pontifici propter maturi-
 tatem sapientie et gravitatis con-
 venit. **V**nde et petrus ait. **S**enior
 res ego qui in vobis sum: obsecro consenior
 et testis christi passionum. **S**enior iam
 electe domine et natis eius quos ego dili-
 go in veritate. id est. in vero amore di-
 ligo: illo videlicet. qui secundum deum est.
Vel certe quos ego diligo: quia perse-
 verantes in veritate considero. **E**t non
 ego solus: sed et omnes qui cognoverunt

veritate. **Q**uia contra hereticos se be-
 icipit. qui a fidei veritate exciderunt.
 ite omnium qui veritatem cognoverunt una
 dilectione in seos esse commovent. ut
 unanimitate simul et multitudine
 catholicorum terreat eos. qui ab horum so-
 cietate se cum essent pauci segregaverunt.
Reverti ei omnes pro omni catholici una ve-
 ritatis regulam sequuntur. **A**t vero omnes he-
 retici et infideles unanimi errore con-
 sentiunt. **V**erum ad minus semet alteru-
 trum quod ipsam veritatis viam impugnant.
Proter veritatem que manet in nobis:
 et vobiscum erit eternum. **N**on aliam inquit
 ob causam te tuosque diligimus. nisi propter
 veritatem fidei. que in nobis semper in-
 pugnabilis perdurat: quia videlicet
 eadem etiam vos invincibiliter custodire
 coperimus. **S**it vobiscum gratia et miseri-
 cordia et pax a deo patre. et a christo ihesu
 filio patris in veritate et caritate. **Q**uonia
 negabat illi temporis hereticus marcion et
 eherintus verum esse filium dei dominum nunc
 ihesum christum. sed illi a natiuitate humana
 principium dabat. **V**erum iohannes eum ad confu-
 tados blasphemos. dei patris filium esse
 commemorat. **G**ratiam quod misericordia et pacem
 ab illo sicut et a deo patre fidelibus dan-
 dam testatur. ut eum equaliter et coeternum
 patris demonstraret. cuius dona eadem que patris
 designat. sicut etiam ipse dominus de sua et
 patris consubstantialitate loquens ait. **E**go
 et pater unum sumus. **E**t nunc rogo te domina-
 no tempore mandatum novum scribes tibi: si
 quod audierimus ab iherosolymis. ut diligamus ab-
 teritum. **A**rguit hoc verbo hereticos qui
 nova dogmata relictis hys que ab
 apostolis audierunt inducere ceptabant:

ac p hoc fine civitatis federa dissipabat. Dicit ergo se nequaquam novum mandatum se habere: sed hoc solum hortari. ut antiqua fides in omnibus et caritas illi servata permaneat. Quoniam multi seductores exierunt in mundum: qui non confitentur Iesum Christum venisse in carne. Et de hereticis potest intelligi. qui confitentur quod Iesum Christum imenatum. sed in aliqua parte fidei eius non recte sapienter sentiunt. aut veram esse carnem. aut veram animam. aut veram divinitatem. aut verum eius patrem deum. aut verum eius spiritum sanctum deum omnipotentem: aut aliud aliquid quod recta fides confitetur. negantes. Potest et de iudeis accipi: qui omnino Iesum esse Christum negant. Qui Christum in carne necdum venisse ad salutem mundi denegant: sed ad iteritum venturum expectant antichristum. Omnes qui credit et non manent in doctrina Christi: deum non habent. Qui manent in doctrina eius: hic et filium et patrem habent. Nota verborum distantia: et fidei amplectere veritatem. Non permanere in doctrina Christi. deum non habere dicit. permanere autem in doctrina eius. filium et patrem habere dicit. ut ostendat patrem et filium unum esse verum deum. et coarguat eos mendacium. qui filium vel non esse deum: vel posteriorē aut minorem patre asseverant. Siquis venit ad vos. et habet doctrinam non affectam. nolite eum recipere in domum: nec aue ei dixeritis. Qui ei dicit illi aue: concitat operibus illius malignis. Hec iohannes de scismatibus siue hereticis detestandis que verbis docuit: etiam factis exercuit. Narrat ei de illo auditor eius scissimus. et martyr fortissimus polycarpus.

Smyrneoꝝ antistes. quia tpe quodam cum apud ephesum balneas lauandi gratia fuisset ingressus. et vidisset ibi cheryntum. exilium et continuo: et discedere non locus dices. Fugiamus hinc. ne et balnee ipse corrumpat. in quibus cheryntus lauat: veritatis inimicus. Idem etiam polycarpus marcioni aliquando cum occurrisset dicens sibi. agnoscis nos. respondit. Cognosco et agnosco primo genitum sathane. Tanti tunc apostoli atque discipulorum in religione cautela verbat: ut nec verbi quodam ratione cum aliquo eorum qui a veritate deuiaverant habere paterentur: sicut et paulus ait. Hec cum hominem post prima et secundam correctionem deum scias quia perversus est huiusmodi: et peccat cum sit a semetipso damnatus. Salutat te filij sororis tue electe. Sicut aduersarijs veritatis aue dicere prohibet. ita contrario electos ex persona electorum salutat. ut et fideles dicerentur ab omnibus. si forte vel sic corrigi velint: et fidelium spiritus ad iurem pacem augetur et caritas. **Explicit epla scda iohis. Incipit epla eiusdem tercia cum commento sui tractatu venenabilis bede presbiteri sup eandem.** **Q**uior gayo cuiusdam. quem ego diligo in veritate. Quis vel qualis fuerit iste gayus. in processu eplae monstratur. quia videlicet fidei Christi quam preceperat. accumulabat actibus. et si ipse ad predicandum verbum minime sufficiebat: eos tamen qui predicarent. de facultatibus suis sustentare gaudebat. Huc autem esse gayum arbitramur:

cuq̄ i epla ad romanos paulus memi-
 nit dices. Saluat vos gayus hos-
 pes meus. Quia ei hospes et qui
 suscipit et qui suscipit appellari co-
 succit. gayus erat hospes vniuersae
 eccle. quia oēs qui ad se uēiebāt. et
 pdicatores et auditores uerbi benigni
 ne suscipiebāt. sicut et huius eplē se-
 quētia manifeste declarat. Unde et
 iohes cū i ueritate diligit. hoc est. nō
 epaliū grā cōmodoy. sed solo phēniā
 bonoy cū dilige uidet. itūti. Fuis-
 se at gayus corūthi uidet. ex eo qd
 paulus illa moratus i ciuitate.
 eplām scripsit ad romanos: q̄s ex ei
 psona saluat. Sed et i eplā ad corū-
 thios gay quasi ciuis corūthi memi-
 nit dices. Grās ago deo meo. q̄ nemi-
 nē uim baptizauit. nisi crispu z gayū.
 neq̄s dicat qd i noie meo baptizati
 estis. Carissime de oibz orōne facio.
 pspere te ingredi et ualere: sicut ps-
 pere agit aia tua. Hoc iqt a dno
 crebris exopto precibus: ut qd bene
 agis. bene pficias. Et sicut nūc aia
 tua. id est. iterna mētis itentio ps-
 pere agit. id z proficit i elemosi-
 narū opibus. et abūdante tibi et
 bonitate animi dapsilis. et pecu-
 niarū facultate idigētibz largitis:
 ita semp uirtutibus plenā dno adiuuā-
 te uitā ducē possis. Maiorē horū
 nō habeo grām. q̄ ut audia filios
 meos i ueritate ambulantes. **X**
 Id est. ut eos quos predicando uel
 baptizādo p filios deo genui: cognos-
 cā ueritatē z rē fidei et bone opa-
 tiois obseruātes. Carissime fidelit

facis. aliqd oparis i frēs: et hoc i pe-
 regrinos. **Fideliter facis dicit.** pro eo
 ut dicit diceret. Sicut uē fiddis: ita
 facis: ostēdis ex opibus fidē tuā. **P**
 noie ei profecti s̄: nichil accipiētes
 a gētibz. Cū dicit. pro noie. subau-
 diēdū est. dñi nr̄ ihū xpi. **Sic**
 ei loq̄bant antiqui. duabus ex cau-
 sis. pro noie dñi pfecti s̄: aut predi-
 cando nomē ei p̄ria sponte uēientes:
 aut ppter noie s̄i fidē et ḡfessionē a-
 ciuibz siue a cōtribulibz. siue patria
 expulsi. Nos ergo debemz suscipere huius
 modi: ut cooperatores simz ueritatibz.
Iugit se b̄s iohes qui oia dimise-
 rat ppter xpm psonis fidelū diuitū.
 quatinus ita eos alacriores reddat
 ad miserandū pauperibus et peregrinis.
Nec discredendū est illū ueraciter. **X**
 dicit potuisse qd paulū dixisse legimz.
 ipi scitis qm ad ea que michi opus
 erat et hys q̄ mecum s̄: ministrauerūt
 iste manus. **Ostēdi** uobis oia qd sic la-
 borātes oportet suscipere ifirmos. ac
 memisse ubi dñi **ubi ait** sicut dixit.
 beatius est magis dare q̄ accipere
 Cooperatores eos dicit. quia qui spi-
 ritualia dona habētibz epalia sub-
 sidia ebuit: i ipis donis **quodlibz** spū-
 tualibus cooperatoz existit. **Nā** cū pau-
 ci s̄ qui spūalia preperūt. et multi
 qui rebus abūdāt. p hoc se diuites
 uirtutibus pauperū i serūt. dū eisdē
 scis pauperibus de suis diuitijs sola-
 ciant. **Hic** etem dñs ait. **Qui** reci-
 pit p̄ham i noie p̄he: mercedē p̄he
 accipiet. **Et** qui recipit iustū i noie
 iusti: mercedē iusti accipiet. **Et**

Scriptissem forsitan eccle: sed is qui
amat primatu gere i eis dyotrepes.
no recipit nos. Dyotrepes ut videt
 heresiarcha epis illius aliquis supbus
 et insolens. males noua docedo primatu
 sibi usurpare sciētie: q̄ antiquis scē
 eccle. que iohes pdicabat huiliter
 auscultare madatis. Vnde bene dyo
trepes speciosus insulsus. siue decoz
itanies iter prentur: ut pfidia cor
dis. enā noie signet. Uter hoc si ve
nero. comonea ei opa. Idest. i homi
 noticiā manifestius arguēdo p̄ductā.
 iuxta illud apli pauli. Qd viditis? in
virga veniā ad vos. Que facit v̄bis
malignis garricns i nos. Notandū
qd linguas detrahentū sicut mō vi
cio nō debem⁹ excitare. ne ipi pereat:
 ita p̄ suā maliciā excitatas debemus
 equanimiter tolerare. ut nobis me
 ritū crescat. Aliquādo etiā cōpescē.
 ne dū de nobis mala disseminat: eoz
 qui audire bona poterāt corda inoē
 tū corrupat. Hic est qd iohes obtrecta
toris sui linguā redarguit: ne eius
pdicationē nō audiret. qui audire pote
rāt: et i prauis moribus remaneret.
Carissime. noli imitari malū: sed qd
bonū est. Qd bonū imitari illū velle.
sbādo aperit dices. Demetria testi
moniū redder ab oib⁹. Quia ipē vide
 licet susciperet ifirmos: et egeres p̄
 v̄itate sustentaret. Hic ergo gazo imi
tādū pponit: ut simili modo laude pos
set et ipē dignus existere. Max sit tibi;
Salutar te amici. Saluta amicos p̄
nomē. Amicis grām pacis madat et
salutis: ut p̄ her dyotrepem ceteros q̄

veritatis inimicos a salute et pace ve
 ra mostret extraneos. Explicit eplā
br̄i iacobi tertia. Incipit eplā br̄i iude
apli cū tractatu venerabilis bede sup

eandem | Capitulū primū.

Vnas ihesu xpi seruus. frater
autē iacobi: hys qui i deo p̄cē

dilectis. et ihu xpo q̄seruatis vocatisq̄.
Judas apls que i euāgelio matheus
et marcus iudeū appellat: scripsit cō
tra eosdē fidei corruptores. q̄s et pe
trus et iohes i suis dāpnat eplis.
Carissimi oem sollicitudinē faciens
vobis scribēdi: de cōi v̄zā salute.
De cōi eoz salute dicit de ipā salute:
que ipi et illis erat cōis. Quinq̄ nāq̄
electoz vna et cōis est salus: fides.
et dilectio xpi. Deprecās sup certari.
semel tradite sc̄s. del. Deprecās non
aliā fidē discere. q̄ eā que semel tra
ditā est nobis ab aplis: sed pro hac cer
tari semp vsq̄ ad mortē. Subinterol
erūt qdā hoies. qui olim p̄scripti s̄t
i hoc iudiciū ipi. In hoc iudiciū dicit
i hac dāpnationē quā ipie faciēdo me
rētur: ut dñs dicit. Et qui bona fecerūt.
predeēt i r̄surrectionē vite: qui vero
male egerūt. i r̄surrectionē iudicij.
id ē dāpnatiois. Dñi n̄i grām trās
ferētes i q̄ luxuriā. Dñi n̄i grā
molluit duriciā legis. quia cū illa di
ceret. siq̄s her vel illa fecerit flāmis
cōburatur. dñs laxata districtioē legis.
dedit p̄ euāgelium grām purgandi sce
lera cōmissa. p̄ p̄nitentiā et demoli
ne fr̄us. Sed hac ei⁹ grām trās
ferūt i luxuriā. qui n̄i t̄to licen
tius ac libētius peccāt. q̄to se minus

videt statim aspectate legis de admissis
facinoribus examinari. Et solū dnato
rē et dnm ihm xpm negantes. Solus
dnator est pater cū filio et spū scō. sic
etiā solus dominator est spū scūs cū
pāe & filio. sola dnatrix est tota ipā
trinitas. pā & filio et spū scūs. Quācūq;
ē i eadē scā et iduūdua tūitate psonā
nominas. solus deus est. Et cū totā
simul tūitate nominas: solū deū ve
rū nominas. Hnde rē intelligendū
est. quia qūq; hērici pām xpi verū
deū bonū et iustū esse denegāt: solū
dnatorē et dnm negāt. Quācūq; ihz
xpm verū eē filiū dei negāt: et hī
vtriq; solū dnatorē & dnm nrm negāt.
Quācūq; spū scī potētie derogāt. et
hī solius dnatoris et dmi nri ma
iestati cōtradiciūt. quia nimirū idem
pā et filio & spū scūs. solus dnator
dnōq; noster est. Somone at vos vo
lo: sciētes semel oīa. Dīa scilicet ar
chana fidei sciētes. et nō opus habē
tes recētia q̄si sanctorū a nouis
audire mgis. Qm̄ ihz p̄lm de t̄ra
egipti saluās: sedo eos qui nō credi
derūt p̄didit. Ihesū nō filiū naue
sed dnm nrm dicit. ostēdes primū.
quia ipē nō a partu scē v̄ginis vt
hērici voluere p̄cipiū habuit. sed
iuxta misteriu sui noīs ad saluatio
nē credētū deus eternus exiit.
deīde iūnuās. qd̄ ita credētes saluat
ppicius. vt etiā iustus dapnet iere
dulos. Ita ei clamātes ad se de af
flictioē egiptiam saluauit p̄mo hu
miles: vt sedo murmurātes cōtra
se i hēmo p̄sternēt sup̄bos. Qd̄ ita

iculant. vt mimino **I**meminerimus
illū sic p̄ aquas **h̄** baptisimū. qd̄ ru
brū mare signabat saluare credētes.
vt etiā post baptisima hūilē requirūt
vitā. atq; a vicioz sōde secre
tā: qualē merito hēmi secreta
querfatio designabat. Quā p̄fio **I**
vitā siq; v̄l a fide deuiando. vel agēdo
male violauit. quasi auersus corde
iēgip̄tū. nō ad promissā regni p̄uā
p̄uenire. sed iter ipios merēbit̄ iterire.
Aliter. Secūdo eos qui nō crediderūt
p̄didit. quia iustus iudex nōnullos
culpīs exigētibus et nūc & postmodū
p̄cutit. Solos q̄que pena a supplicio
liberat. quos imūtat. Flā q̄ p̄fētia
mala nō corrigūt: ad sequētia p̄ducūt.
Angelos v̄o q̄ nō seruauerūt suū p̄
cipatū. sed deliquerūt suū domiciliū:
i iudiciū diei magni viculis et nis
sub caligine iudicio reseruauit. Et i
hac sentētia sicut i p̄cedēte primo re
mūiscēdū: qz ihz dn̄s noster p̄cua
ricatores angelos puniuit. Qui cū
i fine sc̄loy ex v̄gīe natus ihesu nomē
angelo dictante accepit: ipē ante oīa
sc̄la datus ex p̄e deus. oēm creaturā
cū p̄e quādo voluit disposuit. et a
p̄cipio sup̄biētes angelos ita s̄b cali
gine aeris huius dapnauit. vt eodē
i iudiciū die grāuiores reseruet ad pe
nas. Et ideo iure s̄t dapnandi. qz ihm
xpm nō deū verū. sed hoīem fuisse tā
tū. et de vtrōq; sexu p̄genitū grēdūt.
Deīde iherēdū. quia qui angelis pec
catib; nō peperit. nec hoīb; perret
sup̄biētibus. sed hos q̄ cū suū p̄cipa
tū nō seruauerūt. illū videlicet quo

in gratiam adop-
 sed deliquerunt suum domiciliu. id est ecclesie
 unitate. in qua renati sunt. vel certe sedes
 regni celestis quas accepturi erant. si fi-
 de seruaret. et ante iudiciu gra-
 uiter et grauius in iudicio uniuersa-
 li dampnabit. **Sicut Sodoma et go-**
mora et finitime ciuitates simili mo-
do exformate. et cetera. Quia dederat
exemplu dampnationis in eos qui solu do-
minatore et dnm nrm ihm xpm negat.
 Inuocato iteritu vel ppli inuocatis
 et infidelis in deserto. vel uigiliu contra
 auctore nequa angeloz: ita dat exemplu
 pene illoz qui dnm nrm gratiam transferunt
 in luxuria. inuocatis incedu sodomoz.
Sicut et hi qui carne qde maculant.
 dnatione at spernit: maiestate aute
 blasphemant. **Subaudiendu est. et hi dap-**
 nandi sunt sicut sodomite quecne macula-
 uerunt: sicut ppls no credes qui maiesta-
 te diuine potetie blasphemabat: sicut
 angeli qui dnatione sui creatoris
 spernebat. **Quia michael archangelus**
cum dyabolo disputans alteraretur de
moysi corpe. no est ausus iudiciu ifer-
re blasphemie. sed dixit. Imperet tibi
dns. De quibus scripturis iudas hoc
 testimoniū supserit. no facile patet.
 sed tamen sciendu: quia simile hys ali-
 qd in zacharia propheta repperimus. Ipse ei
 dicit. quia ostendit michi dns ihm sacerdote
 stante coram angelo dnm. et sathan sta-
 bat a dextris ei ut aduersaret ei.
Et dixit dns her ad sathan. Incipet
dns in te sathan. et incipet dns in te. qui
legit ihm. Sed hoc in loco facillime
 intelligitur. quia ihc sacerdos desiderabat

pplm isrl de captiuitate babilonia li-
 berari: atq ad patriam suam redire. Resis-
 tebat at illi sathanas: nolens pplm
 liberari. sed hostibus et hoc gentilibus
 mancipari. Ideoq angelus qui ppli
 adiutor erat increpabat. atq ab iu-
 ria eiusde ppli remouebat. Sed qn
 de moysi corpe contetioem cum dyabo-
 lo michael habuit: iteru habemus.
Attamen no desunt. qui dicunt eude dei
pplm moysi corpus appellatu. eo q ipse
moyses illius ppli portio fuit. ideoq
iudas qd de ppo legerat: recte de moy-
si corpe factu dice possit. Sed vlti-
 q vel quicunq her alteratio angeli cum
 dyabolo facta fuit diliget ituedu
 est: quia si michael archangelus dyabo-
 lo sibi aduersanti. blasphemiam dice
 noluit. sed modesto illu sermone coher-
 cuit. quom magis hominibus ois blas-
 phemia caueda est et maxie ne ma-
 iestate creatoris vbo idisciplinato
 offendat. **De illis qui via caym ab-**
ierunt. et errore balaam mercede ef-
fusi sunt: et in grandictioe chore perierunt.
Via caym abierunt. qui ppter inuidia me-
liozu. nome sibi doctoru quo honori-
ficeret assumunt. **Errore balaam pere-**
unt. qui p amore terrestriu comodoz.
veritate qua ipi nouerunt impugnat
Contradictioe chore. qui viuus ad iher-
na descendit. iterunt: quicunq appeti-
tu primatus. sese ab unitate sacre
ecclie secerunt. **Sciētes q et pvide-**
tes quacu mali gerat ad sceleru ta-
me turtura descedunt. **Et qde caym**
de fratriicidio cogitante dns corripuit:
sed eu inuidia saluari no sinit. Balaam

aduersus dei pplm iter agēdū dñs ve-
tuit: sed amor pecunie ne obtēpe-
raret ~~uoluit~~ obstitit. **Chore** supbie
tē moyses dñs ī se loquēte lenire
curauit: sed eū elatio qua feruebat.
īsanabile reddidit. **Sic** pfecto sic fa-
ciūt hērici. qui ad īcrepationē scē et
clesie emēdari despiciūt. qñ potius
frēs gladio male doctrine. sicut cym-
iterfici: malo cōsilio deripere. sicut
balaam: contra catholicos doctores
erigē. sicut chore: ad suā ipōz pōitio-
nē cōtendūt. **Hij** sūt ī epulis suis ma-
cule diuīates: sine timore semetipos
pascētes. **Maculatus** est. qui pec-
cat. **Macula** est ipm scelus. qd' ope-
ratorē suū cōtaminat. **Et** ideo hē-
ricos q's arguit. maculas appellat.
quia nō solū ī gressariōibz et ebrie-
tātibz suis carnalibus pereūt ipi:
sed et alios pōit et īquināt. **Nubes**
sine aqua: que a vētis cāferūt?
Nubes sūt sancti pōitantes. qui cō-
uersationē habētēs ī celis: miracu-
lis choruscāt: et plūit sermōibz.
De quibus dō dicit. **Et** vētas tua
vsq; ad nubes. **Sed** nubes sine aq;
sūt hērici qui posuerūt ī celū os suū.
p verba supbie: sed aqua sapiētie.
audictū corda nō irrigāt. **Que** a
vētis cāferūt?: quia ad suggestiōem
spūritū īvisibilū. ī diuersos vici-
oz raptant et gressos. **Arbores** au-
tūnales īfructuose. bis mortue: e-
radicate. **Mortua** est arbor. q nō
facit frōm bonū. **Qui** vō etiā ma-
li opīs fructū ptulit: bis mortua
arbor appellat. **Merito** tales au-

cūnalibz pparāt arboribus. **Autūni**
ē tpe. nō solū poma nulla nasci. sed
etiā que nata erāt matura solēt de-
cidē. **Cui** videlicet tpe statū assimi-
lāt. **Hij** qui et fructibus fidei ferre
ipi negligūt. et ea que fideles quot-
libet facē bona aspiciūt. extirpare
atq; ī aduēta studēt negocia cōuertē.
Et si ille qui boni opīs fructū ferre
noluit pro sua sterilitate dicit. **exci-**
dēdus. et ī ignē mittēdus. qd' putas
illū mereri penarū. qui vel puer se
agēdo. vel alios pueredo. pessimos
fructus attulit. **Nec** mirū si īfructu-
ose et bis mortue dicāt arbores ē:
que eradicare esse pbant. **De** scis
ei dicit. **In** ciuitate iudicanti et fūdati.
Qui vō a soliditate caritatis se eradi-
care nō timēt: merito siqd' fructus
habē vidēt et amittūt. **Fluctus** feri
maris: despumātes suas qfusioēs.
Fluctus feri maris. sūt pueri doctorēs.
qui et ī semetipīs semp īquieti. tu-
midi. tenebrosi et amari sūt: et pacē
ecclē quasi stabilitatē firmitatēq;
ubicūq; sep īpugnare nō cessant.
Sed tales recte dicūt despumātes
suas qfusioēs. quia istar cūmētū
vndarū quāto altius se supbiētes at-
tollūt. tanto altius confusi quasi ī spū-
mas leuissimas dissoluūt et pereūt.
Sydera errantia. qbz pcella teneb-
rū seruata est ī etnū. **Sydera** errantia
que septe sūt. nūq; ī eadē loco vbi pē-
die fecerūt ortū vel occasū. sed modo
ad īfima zone brumalis descēdūt.
modo ad alta zone equinoxialis li-
neā repetūt. **Sic** nimirū sic sūt

heretici. qui lucē veritatis pmittētes.
 nūq̄ i eodē statu docēdi pdurant
 sed modo sic. modo sic doct̄nā suā
 iformātes. ip̄i utiq̄ q̄ sit cōtēpnē
 da lucis ~~ostē~~ ostensio quā pollicēt̄
~~ifra~~ insinuāt. Et q̄dē inter pla
 netas. id est. errantia sydeā notissi
 ma sūt. sol. luna. lucifer qui et ves
 per. que nōnūq̄ i bono accipiūt̄
 cū sol dñs. ecclā luna est. lucifer ioh̄es
 baptista. qui dñm i carne nascitū
 rū nascēdo[†] testimoniū lucis ei p
 bēdo p̄cessit. **Sed i malo legimus**
solē. dicēte dño de semibz iactis in
petrosa t̄ra. solē at̄ orto estuātes.
Qd̄ exponēs ip̄e sb̄iūxit. P̄secutioē
at̄ ~~ost~~ orta p̄t̄ v̄bū. q̄tinuo scāda
lizāt̄. Solis ergo ex ardoz. feruorē
p̄secutiois indiat. Lunā i malo
legimz: stultus ut luna mutat̄
Lucifer i malo. quomodo cecidit
de celo lucifer. Qd̄ nō solū de p̄mo
dyaboli causū. sed de mēbris q̄ ei9
que p̄ h̄esim de ecclā ruūt. itelligi
potest. Vesperū i malo. et vespe
rū sup̄ filios t̄re cōsurgē facis. qz
et antiyp̄e et ministri ei9. q̄uis se
t̄rā figurēt velut angelos lucis. nō
tamē diuine luci testimoniū phi
bēt. sicut lucifer soli: sed magis opa
tenebrarū suis sequacibz ostēdūt.
instar lu. lune que vesp̄ dicitur.
que i occidēte vesp̄ertina apparēs.
secuturē nocti p̄cur̄sol existit. Sy
deā iqt̄ errātia: q̄bz p̄cella tenebra
rū i et̄nū seruata est. Rē ei i tene
bris tormētōz mittūt̄ et̄ernis:
qui i ecclām dei sb̄ noīe lucis. tene

† et

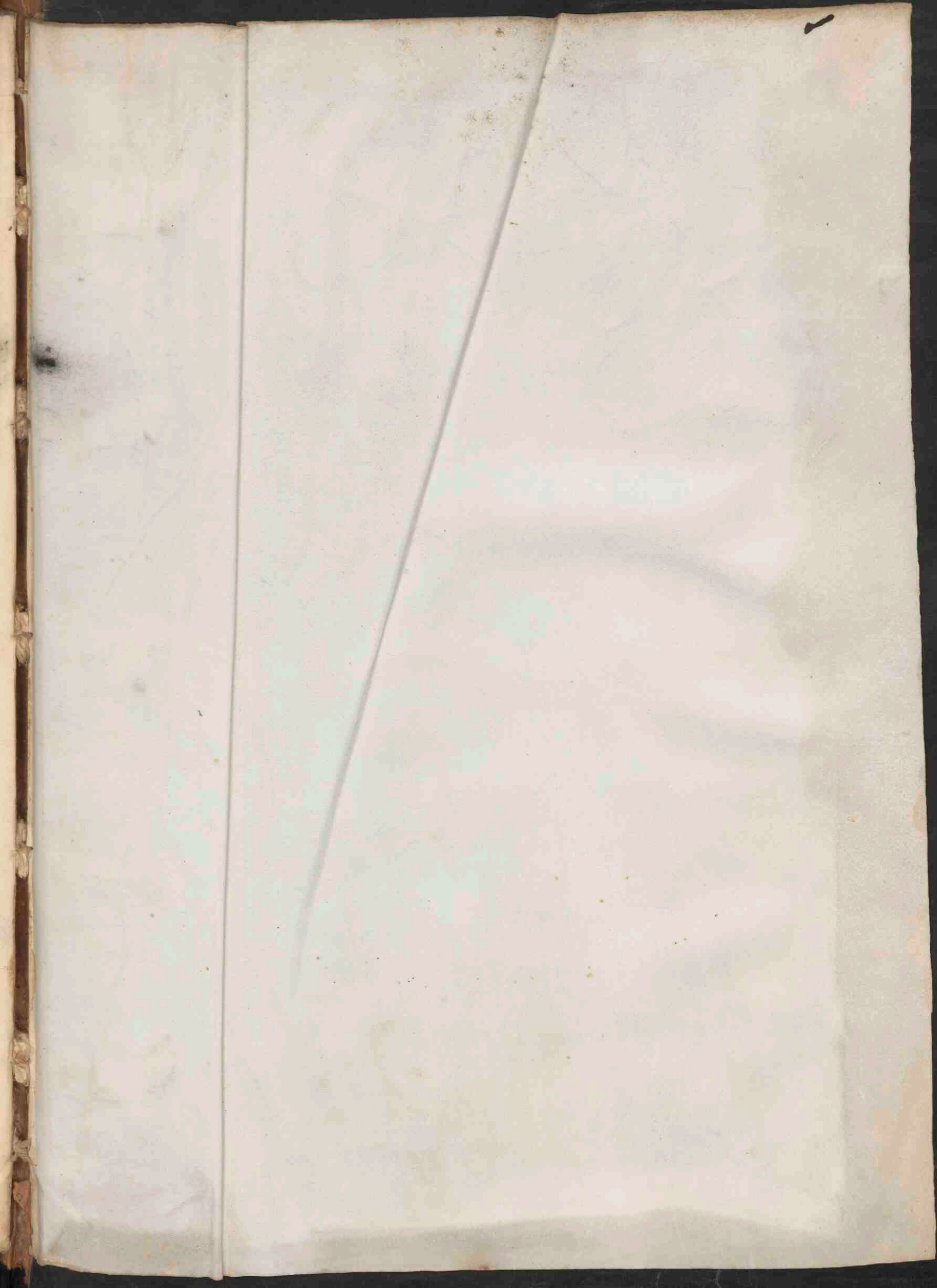
bras iducebat̄ errorz. **Mēto p̄cella**
p̄cellent̄ sup̄plicioz: qui i silicu
dine tēpestatū marinarū. pacē
fideliū turbabat̄. Phaui at̄ de hys
septimz ab adā enoch dices. Ecce
veit dñs i sc̄is milibz suis: facere
iudiciū contra oēs. Nō contra oēs
hoīes dicit. sed contra oēs ip̄ios. ne
minē illoz relinques ipunitū.
De q̄bus sb̄dit̄. Et arguet iqt̄ oēs
ip̄ios de oibz opibz impietatis eozū
q̄bz ip̄ie egerūt. et de oibz duris
verbis que locuti s̄t̄ contra eū oēs
ip̄i. Verū quidē est hec sententiā.
quia dñs i iudiciū venēs. ip̄ios nō
solū de opibus. verū etiā de verbis
arguit et iudicat ūquis. Attamē
sciēdū. quia liber enoch de quo illd̄
assūpsit̄ iter apoc̄r̄iph̄as sc̄pturas
ab ecclā deputat̄. nō quia dicta
p̄z̄arche abicieda vllatenz pot
sint aut̄ debeat̄ estimari. sed quia
liber ille qui sb̄ noīe ei9 offertur.
nō vere ab illo sc̄ptus. sed sub ti
tulo noīs ei9 ab alio quodā editus
videt̄. Si ei vere ei9 esset: nō esset
fidei sane contrariū. Nūc autē
quia multa incredibilia q̄tinēt. e q̄bz
illud est de gigantibz. q̄ nō habue
rūt hoīes p̄z̄es sed angelos. mēto
doct̄is daret̄ nō esse viri vēacis
sc̄ptā que mēdacio sordēat. Vnde
et̄ hec ed̄ eadē iude eplā que de
apoc̄r̄ifo libro testimoniū habet.
p̄m̄is ip̄ibz a pleris q̄ reiciebat̄
Tamē auctoritate et vetustate
et vsū meruit ut̄ iter sc̄as sc̄p
turas q̄putet̄. maxie quia tale

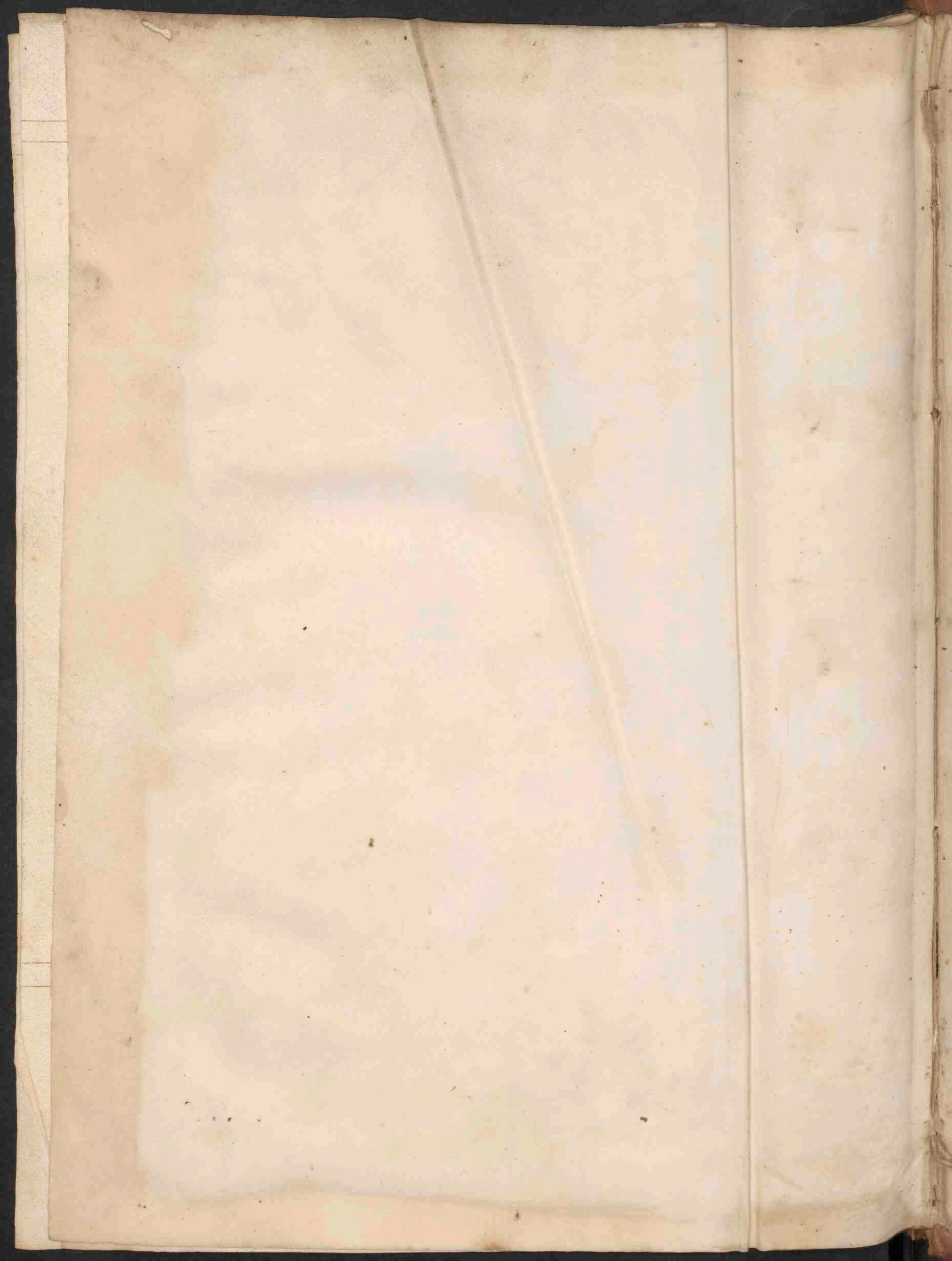
testimoniū de apocripho iudas sup
 sit. qd' nō apocriphū et dubiū: sed ven
 luce et lucida esse veritate pspiciū.
Hy se mu-murtores. querulosi: sed
desideria sua ambulantes. Tanto a
 plius qsq; mu-murāt & querit^r de
 pntib; ecclē laborib;: quāto minus
 ī se desideria carnis extingit. At cōt^r
 scūs daniel. et ceteri desideriorū viri.
 quāto obruxerunt supra sola desiderat:
 tāto gtepmūt transitoria cūcta que vi
 det^r adūsa despiciūt. Hy se qui segre
gāt semetipōs aīales. spm nō habēt.
 Ideo semetipōs reprobī segregāt a
 sorte iustoz. ideo se aīales. idz pziās
 aīa sue gupisicōnias sequētēs: quia
 spm vnitatis quo ecclā ggregatur:
 quo spūalis efficit^r: habē nō merue
 rāt. Ideo disfluūt: quia coagulū
 nō habēt veritatis. Vos at cūssimī
sup edificantes vosmetipōs scīssī
me vze fidei: ī spū scō orātes. ipōs
vos ī dilectioē dei seruare. In spū scō
 orām; quādo īspiratioē diuina cō
 pūcti. supnū petim; auxiliū. ad
 pficiēda bona que ex nobis ipis ne
 quim;. Ita igit^r admonet bīs iu
 das sup edificare nosmetipōs sup
 fūdamētū scē fidei. ita nos ad domos
 dei q̄ est ecclā lapides viuos adiūge.
 ita ī dilectioē dei seruare pcepit. vt
 nūq; de nris viribus psumamus.
 sed ī diuine cūctiois adiutorū spe
 rem; neq; iuxta dogma pelagianū
 a semetipō se saluari posse pronū
 ciet. sed oēs spū scī ī nos petam; ad
 uētū. Quo īspirati audētius orare
 valeam;. ne forte ~~scū~~ hys q̄ spm

nō habet. ideoq; aīales p̄seuerāt. a
 scē ecclē societate segregemur.
Et hos qdē arguite iudicatos: illos
veō saluate. de igne rapiētes: alijs
at miseremī ī timore. Qd' ait. ī timo
 re. ad cūcta tria que posuēt iūge
 dū est. quia et apostatū qsq; cū ac
 quit ac dāpnabiles ostēdit. ī timore
 debet arguē. ne forte sibi suis ve qō
 diligit. aliqd̄ tale gtingat. et qui de
 icēdio vicioy alterū castigās eripuit.
 cōsūāre se debet. ne & ipē teptet.
Et qui peccētī miseret^r p̄xiō. etiā il
lū necē est hoc cūspete agē: ne for
te plus iusto vel seuerus existat
vel pius. Edictēs eā que carnalis
est maculatā tunicā. Carnalē tu
 nicā. corpus nrm̄ dicit. Mō at cor
 pus nrm̄ odisse debem;. sed macu
 latū hoc esse oimodis debem; od
 disse. et quātū valeam; agē. vt
 hoc imaculatū reddam;. vt de
 carnali. spūale meāt^r effici. ~~Qd'~~
 Qd' qz nō nri arbitriū potestate
 sed dei grā pficiēdū est: tūc sibiūgit^r
 Et at qui potēs est seruare vos si
 ne p̄cō. et gstitūē vos ante cōspem
 glē sue imaculatos ī exultatioē.
 Bene at dicit ī exultatioē nos cōsti
 tuēdos ante gspem glē dei. quos su
 perius admonēbat ī timore deo
 seruare. quia quātomagis t̄repi
 di de actib; nris ī presentī fuerim;
 tāto amplius ī futuro de p̄cepta
 mercede letabimur. Soli deo sal
uatori nro p̄ ih̄m xp̄m glā. magni
ficitia. īperū. et potestas ante oīa
scēla sc̄loz. amen. Hec clausula

ac filio coequalē et coeternū p̄ oīa et
ante oīa sc̄la refert ac regnū. et eoz
q̄ qui minozē ac postiozē p̄i filiū
crediūt coarguit errozē. cū dicit deo
p̄i glām. magnificētiā. iperū & po
testatē esse p̄ ih̄m xp̄m dñm nrm̄.
et hoc nō ab ūcio t̄p̄is alicuius. sed an
te om̄ē sc̄lm̄. et nūc. et i oīa sc̄la se
culozū. amen.

Explicuit explanatioēs venerabi
lis bede presbiteri sup̄ actus epl̄as
canonicas. Scripte ac finite p̄ fr̄m
Johem petri delff monachū p̄fessū dom̄
ordis cathusienfis p̄e crucectū Iferius
Anno dñi m̄ cc̄. lxxij. i die b̄i de
metis pape & m̄ris. q̄obit Anno
lxxvij. m̄ xij. sc̄i marci apli.





240

